VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 205. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR VASÁRNAP, 1957 SZEPTEMBER 1

A VII. magyar bányásznapon

Irta: KRANCZ PÁL, az MSZMP Baranya Megyei Bizottsága párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője

A magyar dolgozó népnek, a pártnak és a kormánynak a bá iszok iránti nagy elismerését jelenti az a határozat, amely kimondja, hogy minden év szeptemberének első vasárnapja: bányásznap.

Hetedszer ünnepeljük idén a bányásznapon hős bányászainkat, akik megteremtik a kohók kenyerét, a vért adják az ország ereibe, a meleget, a fényt a családi otthonoknak, a kórházaknak, az iskoláknak.

Dolgozó népünk valóban hőseinek tekinti a bányászokat. Az 1946-ban indult széncsaták hőseit látja bennük, akik mindig beváltják a hozzájuk fűzött reményeket. Különösen most van nagy okunk bízni bányászainkban, miután a hazánkon 1956 őszén és telén végigvonult vérzivatar következményein, a galád ellenforradalmi törekvéseken urrá tudtak lenni.

Ezen a napon vissza kell tekintenünk a múltba is, hogy helyes mértékkel mérhessük a jelent. Tanuként idézhetjük a magyar bányászokat, a pécsieket, és komlóiakat, akik harcos résztvevői, sokszor szenvedő részesei voltak azoknak a küzdelmeknek, amelyeket a magyar munkásosztály a Horthy-uralom, a magyar fasizmus ellen vívott.

Emlékeznek az alacsony keresetre, az élelmi tárak könyvecskéire, amelyeknek a számoszlopai szüntelenül az adósságra figyelmeztettek, s amely adósság levonása után a bányász rendszerint csak fillért látott havi keresetéből.

Emlékeznek a szanáltnapokra, a munkanélküliségre, amikor hiába várta az éhes család a mindennapi kenyeret. S emlékeznek arra, hogy amikor emiatt sztrájkolni akartak, a DGT urai csendőrséget és katonaságot vezényeltek ki, hatalmas szénkészleteket tartalékoltak a mohácsi hajóállomásnál, hogy előbb fogyjon el a bányász kenyere, mint a szén.

Nagy tettekre is emlékeznek. A bányászok a tőkésosztály összefogott ereje és fegyveres terrorja ellenére is küzdöttek.

Felejthetetlen tettekkel örökítették meg emléküket a magyar bányászok a munkásmozgalomban, az 1929—30-as évek sztrájkjaiban, az 1934., az 1937. évi sztrájkokban. Csendőrsortűz, bányász férfiak és asszonyok legyilkolása sem tántorította vissza a bányászokat attól, hogy küzdjenek, harcoljanak a kizsákmányolás ellen, egy szebb, új világért, amelyben megszűnik a kizsákmányolás. Harcokban edzett bányászaink és fiaik emlékezzenek és ne feledjék a múltat.

Emlékezzenek a bányászasszonyok is! Emlékezzenek a rettegés óráira, amikor a kapitalista rablógazdálkodás következményeként napirenden voltak a tömegszerencsétlenségek és férjüket, aki reggel még reménykedve indult munkára, már csak a ravatalon láthatták viszont. Olcsó volt akkor az emberélet. „Ha egy ló elpusztul, pénzért kell másikat vennünk. Ha egy bányász elpusztul, töröljük a sichtlétszámból." Így számoltak a tőkések és a család, a bányászanyák és gyermekek könnyeit csak a szervezett munkások szolidaritása enyhíthette.

Ezt a múltat akarták visszahozni Magyarországra 1956 októberében. A bányákba lecsúszott horthysta csendőrök, katonatisztek, népellenes volt szolgabírák, gyárukat vesztett tőkések, földjüktől megfosztott földbirtokosok elvtelen, haszonleső huligánok segítségével készítették elő a talajt az ellenforradalomnak. Minden igyekezetük arra irányult, hogy a felszabadulás óta elért hatalmas eredményeinket elhalványítsák, az elmúlt 12 év során az MDP politikájának bizonyos mértékű eltorzulásában mutatkozott hibákat eltúlozva, kedvező légkört teremtsenek a régi rend, a kizsákmányolás, a szörnyű elnyomatás visszaállítására. Mérgező tevékenységük folytán Pécsett, Komlón, Szászvár, Mázа, Mányok vidékén csakúgy, mint Hidason szörnyű anyagi és nem kevésbé jelentéktelen erkölcsi károk keletkeztek. Az anyagiakat tekintve, milliárdokban mérhetjük a bányákban keletkezett károkat.

Az erkölcsi kártevés még milliárdokkal sem mérhető fel. Az imperialista ellenséges propaganda azt a látszatot igyekezett kelteni, mintha a bányászoknak jogos követeléseiket sztrájkharccal kellene kivívniok a néphatalomtól, a forradalmi munkás-paraszt kormánytól. Azok uszítottak sztrájkra, akik korábban, a Horthy-fasizmus idején tüzet vezényeltek és nyitottak a sztrájkoló bányászokra, bányásznőkre.

Mi volt az oka annak, hogy az ellenforradalmárok érhettek el bizonyos sikereket, hogy akadtak, akik hallgattak rájuk? Pártunk négy fő okot ismer, amelyek az ellenforradalom kirobbantásához alapot adtak. De ha bányászainkról beszélünk, hozzá kell tennünk még valamit. Azt, hogy bányászaink kissé elfeledkeztek arról, hogy érdemes néha visszatekinteni a múltra. Nem idézték eléggé ezt a múltat azok előtt, akik azóta lettek felnőtté. Ezért történhetett meg, hogy néhány fiatal és új bányász veszélyes utakra lépett. Szinte bennünk él még a kép 1956. novemberéből, amikor a huligánok és ellenforradalmárok vitték a szót és terrorizálták a becsületes bányászokat. Ezek választottak maguknak abban a zavaros időben olyan „munkástanácsot", amely azután nemcsak szolgálta az ellenforradalmat, hanem maga is szervezte azt.

A becsületes bányászoknak volt alkalmuk megismerni ezeket a „vezetőket", akiknek nem kellett üzemi pártszervezet, nem kellett szakszervezet, de kellett a munka nélkül szerzett bér, kellett a pénz, amit saját céljaikra a mi zsebünkből húztak ki. Ezek beszéltek „az egész bányászság nevében..."

A forradalmi munkás-paraszt kormány intézkedései következtében és a Szovjetunió áldozatkész támogatásával úrrá lettünk a helyzeten, s a becsületes bányászok levonhatták a tanulságot. A párt vezetésével újra megszilárdult a helyzet és napról napra növekszik a termelés. Bányáinkban újra folyik a szocialista verseny a több szénért. A termelés adatai bizonyítják ennek eredményét. Elsősorban a komlói bányászokat illeti dícséret, akik 1957. január 1-től augusztus 27-ig 35,676 tonna szenet termeltek terven felül, s ezzel átlagosan 105.3 százalékos tervteljesítést értek el. Nem sokkal maradtak el azonban a pécsi bányászok sem és különösen a bányásznap előtti 108 százalékon felüli napi teljesítmény jól mutatja bányászaink munkakedvét, a szocializmus iránti lelkesedését. De talán még a mennyiségi mutatóknál is jelentősebb az önköltségcsökkenésben beállott javulás. Az ellenforradalom szervezte sztrájkok éppen azzal okozták a legnagyobb károkat, hogy lerontották a széntermelési lehetőségeket, lazították a munkafegyelmet. Ezért van igen nagy jelentősége annak, hogy a komlói bányászok az előírtnál 30 forinttal olcsóbban termelik a szén tonnáját, a Pécsi Szénbányászati Tröszt dolgozói pedig 11.89 forinttal szorították az előirányzat alá a szén termelési önköltségét.

A komlói 400 vagonos termelés, a terven felül termelt tízezer tonna kokszolható szén előbbre viszi népgazdaságunkat. Bányászaink szinte felbecsülhetetlenül sokat segítenek a népgazdaságnak azzal, hogy új beruházások, új bányák nyitása nélkül is elérik a mecseki szénmedencében az évi 220.000 tonna kokszolható szén termelését.

A hetedik bányásznap alkalmával azt kell megfogadnunk, hogy tovább növeljük ezeket az eredményeket, kollektív összefogással egyre több és olcsóbb szenet teremtünk elő. Az a küzdelem, amely ilyen eredményekért folyik, feltétlenül be fogja gyógyítani az ellenforradalom ütötte sebeket is. És ha bányászaink újra meg újra ilyen eredményekkel bizonyítják, hogy a szocializmust akarják építeni, s nincs kedvük sem a sötét múlt visszaállításához, sem pedig egy harmadik világháborúhoz, akkor még az imperialistáknak is le kell tenniök arról a szándékukról, hogy beavatkozzanak Magyarország belügyeibe.

Bányászaink tartsák kezükben keményen a csákányt, irányítsák jól gépeiket az eddiginél is nagyobb eredményekért. Fogjanak össze a műszaki és fizikai dolgozók, kommunisták és pártonkívüliek, harcoljunk együtt, egy szívvel a jobb élet kialakításáért.

Legyen a bányásznap ünnep, amelyen vígan szórakozunk, büszkén ünneplünk, s az ünnep után vállvetve folytassuk harcunkat a további sikerekért.

Jószerencsét!

„Nem engedjük többé nyakunkra ülni a bányabárókat!"

A pécsszabolcsi Csertetőn tegnap este mintegy 2000 pécsvidéki bányász és bányászasszony gyűlt össze, hogy lerója kegyeletét az 1937-es éhségsztrájk során hősi halált halt vasasi bányászok emlékművénél. A gyászbeszédet Pálkuti Antal elvtárs, vasasi bányanyugdíjas mondotta. Méltatta a pécsvidéki bányászság harcait, amelyet vívtak 1882 óta — a nagyobb darab kenyérért. A gyászbeszéd után a megjelent gyászoló közönség táviratban tiltakozott az ellen, hogy az ENSZ napirendre tűzze az országból kiszökött ellenforradalmárok által sugallt ötös bizottsági jelentést. A távirat szövege így szól:

Mi szeretjük és magunkénak érezzük a Kádár-kormányt. Mi hálásak vagyunk a Szovjetuniónak segítségéért. Egyetértünk és minden erőnkkel támogatjuk az MSZMP Központi Vezetőségének és a forradalmi munkás-paraszt kormánynak politikai és gazdasági célkitűzéseit. Mi a békéért és az atomfegyverek betiltásáért harcolunk. Reméljük, hogy az ENSZ hivatása magaslatán áll és nem fogja napirendre tűzni az ötös bizottság jelentésének megtárgyalását. Tiszteljük az ENSZ-t, de tiltakozunk a nyugatra szökött hazaárulók becstelen rágalmai ellen. Tiltakozunk az ellen, hogy az ENSZ azt a piszkos förmedvényt tárgyalja, amit az ötös bizottság összehordott. A mi belügyeinkbe még az imperialista bérenceknek sem engedünk beleszólni. Követeljük, hogy az ENSZ, a békéért és az atomfegyver betiltásáért harcoljon, és ne engedje meg, hogy a mi belügyeinkbe valaki is beleszóljon.

Mi elismerjük a varsói szerződést, és ha kell fegyverrel is harcolunk azok ellen, akik megsértik belügyeinket és határainkat.

A megrendítő gyászünnepség az Internacionáléval, valamint a bányász munkásőrség díszlövéseivel ért véget.

Ma nyílik meg a pécsi barackkiállítás

Az exporttermelés növelése, valamint az egyöntetű exportképes őszibarack fajták termelésének kialakítása érdekében, ankéttal egybekötött barackkiállítást rendez ma, szeptember 1-én, a városi és megyei tanács, az Agrártudományi Egyesület, a TTIT, a Hazafias Népfront és a Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Vállalat. A kiállításon részt vesz a Pécsi Kísérleti Kutató Intézet, a pécsi és a siklósi állami gazdaság és számos kiváló pécsi egyéni őszibaracktermelő.

Mintegy kétszáz láda őszibarackot állítanak ki és a kiállítás tartama alatt barackárusítás is lesz. A kiállítást vasárnap reggel 9 órakor Berki Fülöp elvtárs, Pécs város tanácsának elnökhelyettese nyitja meg.

A barackkiállítás este 7 óráig tekinthető meg a Janus Pannonius utca 11. szám alatti épületben.

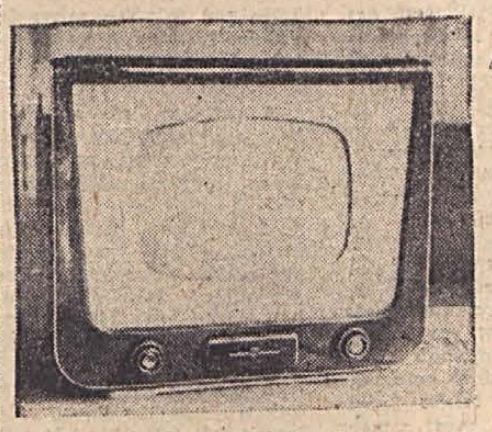

A TELEVÍZIÓ szerelmese

Napfényben csillogó, szokatlan formájú és nagyságú antenna van Mohácson, a Szabadság út 21-es számú ház tetején. Már messziről látni, hogy nem közönséges rádióantenna, hanem annál sokkal komplikáltabb konstrukció.

Kíváncsian nyitunk be a nagy kapun, amely mellett kis cégtábla van. Rajta a felirat: „Sebők János műszerészmester." A folyosón éppen kerékpárt javít a mester, aki arról híres, hogy Mohácson elsőnek kísérletezik televíziós adásvétellel. Fia a magyar televíziónál Budapesten mint tervező dolgozik, s hogy apjának, ennek az „ezermester"-nek egy kis örömet szerezzen, kísérletezésre Mohácsra hozott egy Orion televíziós készüléket.

A pompás kivitelű televíziós rádió most ott áll Sebők János műszerészmester műhelyében, a kis, kerek fonott asztalon. Bekapcsolja. Pár pillanatig várni kell, amíg a készülék bemelegszik. Azután megjelenik a vibráló, világoskék szín, de rossz időpontban kapcsolta be a készüléket, mert adás most nincsen. Pedig eddigi kísérlete már eredménnyel járt.

— Két héttel ezelőtt — mondja Sebők Imre — jött be először az olasz televízió hívójele. És Budapestet is fogtam már. Láttam a rajkózenekart és a moszkvai világifjúsági találkozóra induló fiatalokat is. Örömömben fényképfelvételeket is készítettem az adásokról.

Boldogan és büszkén mutatja a fényképfelvételeket. Azután elmondja, hogy újabb antennára lenne szüksége. Olyanra, amely forgatható, mert így sokkal több külföldi televíziós adás jönne be. Ehhez azonban nem jó a jelenlegi 16-os bergmann-csőből készült antenna. Alumínium csövekre lenne szüksége az új antennához, de még Szekszárdon sem kapott. Addig azonban nem nyugszik, amíg újabb antennát nem épít, hogy kísérleteit eredményesebben folytathassa.

— Hiába, haladni kell nekem is a korral. Műszerész vagyok, nem kulloghatok a technika után — mondja öntudatosan Sebők János.

PUSZTAI JÓZSEF

Dísztávirat

Baranya megye hős bányászaihoz

A Szakszervezetek Megyei Tanácsának Elnöksége a megye szervezett dolgozói nevében meleg szeretettel üdvözli Baranya megye hős bányászait a VII. bányásznap alkalmával. További eredményes munkájukhoz jó egészséget és sok szerencsét kíván.

SZMT ELNÖKSÉGE

Kormányhatározat az egyetemi ösztöndíjakról

A Magyar Közlöny vasárnapi számában megjelenik a kormány határozata új ösztöndíj- és tandíjrendszer bevezetéséről az egyetemek, főiskolák és akadémiák nappali tagozatain. A határozat bevezetőben megállapítja, hogy az eddigi egyetemi ösztön- és tandíjrendszer nem szolgálja kielégítően felsőoktatási célkitűzéseink megvalósítását. A kormány ezért szükségesnek látja olyan új rendszer bevezetését, amely az eddigi hiányosságokat kiküszöböli és biztosítja elsősorban az osztályszempontból arra legérdemesebb fiatalok tovább tanulását.

A határozat szerint az egyetemi hallgatók a következő állami juttatásban részesülhetnek:

Tanulmányi ösztöndíj; rendszeres szociális támogatás; rendkívüli segély; Népköztársasági egyetemi és főiskolai ösztöndíj; egyéb ösztöndíj.

A *tanulmányi ösztöndíj* havi 100 forinttól 250 forintig terjed. Az a hallgató kaphatja, akinek tanulmányi átlageredménye legalább „jó". Nem részesülhet benne az a hallgató, akinek eltartói havi háromezer forintot meghaladó jövedelemmel rendelkeznek.

A rendszeres szociális támogatás pénzből, illetve természetbeli juttatásból áll. A *pénzbeni juttatás* 80—150 forintig terjed. Ebben — a tanulmányi eredménytől függően — elsősorban a munkások, mezőgazdasági munkások, falusi félproletárok és mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagok gyermekei részesíthetők, ha eltartóik jövedelme nem haladja meg az 1600 forintot. *Természetbeni juttatásban* — kedvezményes szállás és ingyenes étkezés — a szociális körülményeik folytán arra ráutalt hallgatók részesíthetők. Nem részesülhet ingyenes étkezésben az, akinek eltartói havi 2500 forintot meghaladó jövedelemmel rendelkeznek.

A tanulmányi ösztöndíj és a rendszeres szociális támogatás pályázat útján nyerhető el.

A *rendkívüli segélyt* — pénz, tankönyv, tanszer, stb. — a hallgatók szociális helyzetüktől függően kaphatják.

A népköztársasági egyetemi és főiskolai ösztöndíj összege havi 700 forint. Első évfolyamú hallgató ilyen ösztöndíjat nem kaphat. Az ösztöndíj, ha az új rendszer már valamennyi évfolyamra kiterjed — tanévenkint 150 hallgató részére adományozható.

A termelési gyakorlatos ösztöndíj, a tanulmányi úttal kapcsolatos költségtérítés, a nyári és a demonstrátori ösztöndíj jelenlegi mértéke változatlan marad.

Az 1957—1958-as tanévtől kezdve az első és a második évfolyamú hallgatók, az új ösztöndíjrendszernek valamennyi évfolyamra való kiterjesztése után pedig minden hallgató — ha ingyenes étkezési utalványban nem részesül — a teljes étkezési költséget fizeti.

A tandíj összege félévenkint ezer forint. A tandíjfizetés szabályait, a tandíjmentességben részesíthetők körét — beleértve a teljes vagy részleges tandíjmentesség feltételeinek meghatározását — a művelődésügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértésben állapítja meg.

Az új ösztön- és tandíjrendszert 1957. szeptember 1-én az egyetemek, főiskolák és akadémiák első és második évfolyamain kell bevezetni. A magasabb évfolyamú hallgatók az eddigi szabályok szerint továbbra is részesíthetők a jelenlegi juttatásokban, számukra a tandíjrendszer is változatlan marad. Az 1958—59. tanévtől a negyedik vagy ennél magasabb évfolyamú hallgatók a jelen határozattal bevezetett rendszer szerint kaphatnak tanulmányi ösztöndíjat azzal az eltéréssel, hogy ezeknek az évfolyamoknak a hallgatói pályázat alapján a jelenleginél magasabb összegű pénz beli szociális támogatásban részesülhetnek. A népköztársaság egyetemi- és főiskolai ösztöndíj összege ezeken az évfolyamokon változatlan.

Az a hallgató, aki saját hibájából évfolyamot ismétel, rendszeres szociális támogatásban nem részesülhet.

A kormány felhatalmazta a művelődésügyi minisztert, hogy az érdekelt miniszterekkel egyetértésben az e határozatban megállapított jövedelemhatárokat a szükséghez mérten módosítsa, illetve az eltartott családtagok számához arányosítsa.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: kisebb felhőátvonulások, néhány helyen futó esővel. Mérsékelt szél, az éjszakai lehűlés nyugaton kissé mérséklődik, a nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet má éjjel 7—10, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 20—23 fok között.

Sporthírek

Szombaton délután — az NB I-es labdarúgó bajnokság második fordulójának küzdelmei során — ismét kettős mérkőzés színhelye volt a Népstadion.

Vasas—Szegedi EAC 3:2 (2:1)
25 000 néző, vezette: Pósa.
Góllövők: Bundzsák, Szilágyi I. és Csordás, illetve Hajós (2).

*

MTK—Diósgyőri VTK 2:0 (0:0)
25 000 néző, vezette: Nagy I. Lajos.
Góllövő: Hidegkúti (2)

*

A hivatalos lottó-nyeremények

Beérkezett 2 060 420 darab lottószelvény. A nyertes szelvények között 3 090 630 forint kerül elosztásra. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot öt fogadó ért el, nyereményösszeg egyenként 309 062 forint 50 fillér. A háromtalálatos szelvények száma 748 darab, nyereményösszeg egyenként 1 032 forint 50 fillér. Kéttalálatot 33 992 szelvényen értek el és azokra egyenként 22 forint 50 fillér nyeremény jut.

Közlemények

A Pécsi Liszt Ferenc állami Zeneiskola értesíti a szülőket és a növendékeket, hogy szeptember 4-én, szerdán délután 6 órakor tartja tanévnyitását a Liszt Ferenc hangversenyteremben.) Kossuth L. u. 83.) A zeneóvodai beiratásokat szeptember 3-án, kedden tartjuk 8—12-ig és 16—19-ig a zeneiskolában. A zeneiskola felhívja az összes növendékeit, hogy szeptember 7-én, szombaton délelőtt 10, vagy délután 5 órakor jelentkezzenek a zeneiskolában tanáraiknál órarendi beosztás végett.

*

A Gyógypedagógiai Nevelőintézetben (Kulich Gyula u. 1. sz.) az 1957—58-as tanév megnyitásának rendje a következő: Tanévnyitó ünnepély: szeptember 2-án, hétfőn délelőtt 9 órakor. Az első tanítási nap: szeptemebr 3-a.

A Janus Pannonius Gimnázium igazgatósága értesíti növendékeit, hogy az évnyitó ünnepély szeptember 2-án délelőtt fél 10 órakor kezdődik. Megjelenés: fehér blúz, sötétkék alj. Intézeti jelvény viselése kötelező.

*

A pécsi képzőművész kör vezetősége értesíti növendékeit és az új érdeklődőket, hogy a rendszeres munkát az új iskolai évben szeptember elejével megkezdik. Foglalkozások hétfőn és pénteken 5—8-ig a KISZ és a Szakszervezetek Művelődési Házában (volt Tiszti Klub). A foglalkozásokat Gebauer Ernő és Erdősi András festőművészek vezetik. Mindenki részt vehet 10 éves kortól e képzőművészeti érdeklődésű (rajz, festés, szobrászat) közösség tanulmányi munkájában és szórakozásaiban.

Százötvenhárom kiváló bányász, műszaki vezető, mérnök, minisztériumi alkalmazott kapott kormánykitüntetést

Szombaton délelőtt az Országházban ünnepséget tartottak, amelyen a szén, olaj, bauxit, érc és ásványbányászat legjobb dolgozóit, műszaki vezetőit tüntették ki. Az ünnepségen részt vett Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Czottner Sándor nehézipari miniszter, Blaha Béla, a bányászszakszervezet elnöke, a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, Franciaország hazánkba érkezett bányászküldöttsége.

Dobi István beszédében üdvözölte a VII. bányásznap alkalmából a szén, olaj, bauxit, érc és ásványbányászokat, és a bányásznapra hazánkba érkezett külföldi bányászküldöttségeket.

Majd rövid beszéd után Dobi István átadta száz bányásznak és műszaki vezetőnek a „Szocialista Munkáért" érdemérem és ötvenhárom bányászati dolgozónak a „Munka érdemérem" kitüntetést. A kitüntetettek nevében Lévárdy Ferenc, a Dorogi Szénbányászati Tröszt igazgatója mondott köszönetet.

Világhíradó

GENF

A Nemzetközi Egészségügyi Szervezethez Genfbe érkezett jelentések szerint az influenzajárvány egyre terjed Európában, Dél-Amerikában és Afrikában. Ausztráliában úgy látszik elérte a maximumát és Ázsiában csökkenőben van.

NEW YORK

Az ENSZ titkársága pénteken nyilvánosságra hozta a közgyűlés szeptember 17-én New Yorkban kezdődő 12. rendes ülésszakának ideiglenes napirendjét. A napirenden 64 kérdés szerepel, amihez még újabbak is járulhatnak — köztük Algéria, Ciprus, Togo problémája, az alapokmány felülvizsgálására és a nemzetközi ENSZ-erők költségeinek fedezésére.

Az ENSZ ülésszak elvben három hónapig fog tartani.

ASCONA

Három svájci pénteken léggömbbel hat óra alatt átrepült az Alpok felett. Kétezer köbméteres léggömbjükkel 6500 méter magasan repültek. Ötven év óta először sikerült ismét szabad léggömbbel átrepülni az Alpokat.

BELGRAD

Joszip Broz Tito köztársasági elnök pénteken kihallgatáson fogadta Leo Mateszt, Jugoszlávia washingtoni nagykövetét.

BERLIN

Az 1953-ban megválasztott bonni parlament megtartotta utolsó ülését. Az ülés az atomerő felhasználása körüli harcban zajlott le. A vitában újra összeütközésbe került egymással a kormány és az ellenzék.

RÓMA

Habib Burgiba tuniszi köztársasági elnök sajtónyilatkozatában hangoztatta: „Az algériai probléma egyetlen lehetséges megoldása az, hogy biztosítják az algériai lakosság függetlenségi jogát, amint ez más északafrikai népek esetében is történt.

WIESBADEN

Erich Ollenhauer, a Német Szociáldemokrata Párt elnöke pénteken Wiesbadenben a sajtó képviselői előtt annak a véleményének adott hangot, hogy a londoni leszerelési értekezleten előterjesztett nyugati tervezet elvetésével a Szovjetunió nem mondta ki az utolsó szót. Ollenhauer azt mondotta, hogy a Szovjetunió a nyugat-német választások előtt nem akar kifejezetten állást foglalni. A Nyugat igen messzire ment legutóbbi javaslataiban — folytatta Ollenhauer. — Szerinte jelentős előrehaladást hozna, ha Moszkva elfogadná ezeket a javaslatokat. Ollenhauer úgy vélekedett, hogy Amerika európai NATO-szövetségeseinek magatartása megerősítette a Szovjetunió taktikai helyzetét. Éppen ezért a Német Szociáldemokrata Párt követeli, hogy a nyugatnémet kormány ne hátráltassa a leszerelési tárgyalásokat.

LONDON

A londoni rádió közlése szerint az angol kormány újabb atomfegyverkísérletekre készül Ausztráliában.

TOKIO

Kisi japán miniszterelnök második délkelet-ázsiai körútján Indonéziát, Ausztráliát, Új-Zélandot, Dél-Vietnamot, Laoszt, Kambodzsát és a Fülöp-szigeteket látogatja meg.

TIRANA

Durresi (Durazzó) kikötőjébe augusztus 30-án baráti látogatásra befutott a Feketetengeri szovjet hadiflotta „Mihail Kutuzov" cirkálója és a „Bezukoriznyennij" romboló aknászhajó. A szovjet hajókat a kikötőben ünnepélyesen fogadták, majd este V. F. Csalij ellentengernagy, a szovjet hajók parancsnoka tiszteletére tiszteletére látogatást tett Mehmet Shehunál, az Albán Népköztársaság Minisztertanácsának elnökénél.

WASHINGTON

Az amerikai képviselőház végleges döntést hozott a külföldi segélyprogram összegéről, amely hárommilliárd-négyszázharmincötmillió-nyolcszáztizezer dollár. Egymilliárddal kevesebb, mint amennyit Eisenhower elnök eredetileg kért.

KUALA-LUMPUR

Szombaton a kualalumpuri „Merdeka" stadionban tartott ünnepségeken hivatalosan kikiáltották a Maláj Államszövetség függetlenségét. A függetlenségi kiáltványt Abdul Rahman herceg, miniszterelnök olvasta fel, aki néhány perccel azelőtt vette át a hatalom átadásának okmányait a gluocesteri hercegtől, az angol korona képviselőjétől.

A függetlenségi nyilatkozat felolvasása először maláj, majd angol nyelven történt meg. Utána a tömeg hétszer egymás után kiáltotta: „Merdeka" (szabadság) és a nemzeti himnusz hangjai mellett felvonták az árbócra a maláj lobogót. Az ünnepség a Korán egy versének felolvasásával, 101 ágyúlövéssel, 10 perces imával, valamint színes léggömbök felereszésével ért véget.

BERLIN

Dr. Otto Suhr, Nyugat-Berlin főpolgármestere pénteken este hosszú betegség után 63 éves korában meghalt.

Ne hagyjuk elhatalmasodni az aranka!

Az aranka megyeszerte szembetűnő pusztítást végez. Ha továbbra is tétlenül nézzük ennek a veszedelmes élősködőnek szaporodását, annyira elhatalmasodik lucerna és vöröshere kultúránkban, hogy rövid időn belül veszélybe kerül világhírű aprómagtermesztésünk. Továbbá felmérhetetlen takarmánykiesést okozhat.

Egy kis törődéssel az arankaveszély könnyen leküzdhető. Sürgősen végezzük el az alábbi tennivalókat!

1. Vetésre csakis fémzárolt, arankamentes magot használjunk!

2. Az arankát ne csupán here kultúrákban irtsuk, hanem egyéb vetésekben, út, mezsgyék, töltéspartok, vasutak, csatornák stb. területén is.

3. Az aranka irtását a magérés előtt végezzük el!

4. Legolcsóbb és leghatásosabb irtási módszer a felszíni kétszeres perzselés. Ezt háti lángszóróval, benzinlámpával, disznóperzselővel stb. végezhetjük el. Alkalmazható még az arankás foltoknak 20—30 centiméter vastagságú, homokkal kevert árpatörekkel — 5—6 hétig — történő letakarása. Az aranka kipusztulása után a töreket a táblán teritsük el.

5. Vegyszeres védekezésre — permetezve — felhasználható négyzetméterenként 1 liter 10 százalékos kuszkután (1 liter vízbe 10 dkg.) vagy 1 liter 18 százalékos vasgálic, (1 liter vízbe 18 dkg.) vagy 1 liter 2 százalékos Novenda (1 liter vízbe 2 deka).

6. Abban az esetben, ha az aranka már magot érlelt, a fertőzött foltokat kaszáljuk le és vastag szalmaréteggel égessük ki. A kiégett foltokat tavasszal vessük újra be, hogy a terméskiesésnek elejét vegyük!

Növényvédő Állomás Szederkény.

Újra csinosodik KÖLKED

Az éveken *keresztül elhanyagolt házakra új vakolatot húznak, meszelnek, bővítik a gazdasági épületeket, a kultúrházban társadalmi munkások építik a tekepályát, egyengetik az udvart.*

Uj dolog ez? Annyiban új, hogy néhány évig abbahagyták ezt a munkát, nem sokat törődtek a házak külsejével, nem látták szükségét az új gazdasági épületnek, kihasználatlanul, magárahagyottan állt a kultúrház... De most, mintha újjászülettek volna.

— Száztíz tagja van, a nemrégiben alakult olvasókörnek. Minden tag hatvan forintot fizetett a megindításkor. Szép könyvtáruk van, amelyből nem hiányoznak a mezőgazdasági szakkönyvek.

Megrendelték és jár nekik az összes mezőgazdasági szakfolyóirat, — mondja a tanácstitkár és mindjárt hozzáteszi — Persze, nem ment minden olyan simán. Voltak a felsőbb szerveknél olyanok, akik az olvasókör megalakulását ellenezték. Azt mondták: „Ez olyan régitípusú olvasókör. Mit lehet tudni nem fejtenek-e ki itt ellenséges nézeteket?" Szóval tartottak tőle, mert a neve régi. De a szelleme új! — teszi hozzá. — Hisz mi kommunisták is tagjai vagyunk, Persze, lesznek itt olyanok is, akik téves nézeteket vallanak majd, dehát mire valók vagyunk mi, kommunisták, ha nem arra, hogy a helyes útra térítsük az embereket. Mi nem félünk, mert van annyi erőnk, hogy megbirkózunk ezekkel a nézetekkel.

Hallgatom a tanácstitkárt, aki arról beszél, hogy nem is olyan régen üresen állt a kultúrház, most meg: lassan-lassán odajár a falu apraja-nagyja. Szerveztek ők különböző állandó-bizottságokat, meg mit tudom én mit: nem vált be, csak nevük volt. Most meg. A parasztok maguk választottak maguknak egy olyan szervet, amely állítása szerint többet ér mindenfajta nem működő állandó-bizottságnál. Többet bizony, mert azelőtt szó sem volt tanfolyamról, szakmai vitáról.

Most szervezzük *a téli mezőgazdasági tanfolyamot. Ezüstkalászos tanfolyamot szeretnénk beindítani — szól közbe Takaró Márton 20 holdas gazda, az olvasókör egyik tagja. — De azért már most is vannak viták. A múltkor például arról beszélgettünk, hogy még mindig vannak olyanok a faluban, akik nemhogy szakszerűen, hanem sehogyan sem csávázzák a vetőmagot. Ezért azt gondoltuk, hogy közösen rendeljük meg a csávázószert és így mindenkit rábírunk arra, hogy csávázzon. Meg aztán szó volt arról is, hogy az eddigi összevissza vetőmag helyett egységes vetőmagot kellene beszerezni, mert ez nemcsak azzal az előnnyel jár, hogy könnyebb értékesíteni, hanem mással is. Itt beszélgettünk arról is, hogy törzskönyveztetni kellene az állatokat, mert így többet érnek, nagyobb a haszon belőlük. Eddig egyetlen törzskönyvezett tehén sem volt a faluban, most már nyolc van, ebből kettő az enyém.*

— De ezzel még nem fejeződött be a törzskönyvezés — kapcsolódik újból a tanácstitkár a beszélgetésbe. — Naponta jönnek a gazdák érdeklődni: mikor jönnek a törzskönyvezők.

Rövid idő alatt *máris meglátszik az olvasókör működésének az eredménye, hisz az itt elhangzott javaslatokat a végrehajtó bizottság is megtárgyalja, és ha helyesnek látja, akkor segíti a megvalósításukat.*

Talán már ez is elegendő lenne annak bemutatásához, hogy egy faluban mennyire változott meg a parasztok hangulata. De növekedett-e a termelési kedv?...

A faluban nincs olyan ház, ahol szerződéses sertés, borjú, vagy szarvasmarha ne lenne. Megkedvelték a szerződést, mert az állam fix árat fizet érte, biztos piacot biztosít. Gerler Imre 13 holdas gazda istállójában is két szerződéses bika áll, az ólban pedig hét hizó röfög. Ezek is szerződésesek. Érdekes megfigyelni, hogy menynyi jószága van Gerleréknek a 13 hold földre. Két lovuk, két tehenük, két növendék bikájuk, huszonhét sertésük. A sok állat azt bizonyítja, hogy itt a belterjes gazdálkodásra törekszik a gazda.

— És mire fordítják az idei jövedelmet? — kérdem Gerlernétől, aki először meglepődik a kérdésen, majd bizonytalankodva, kissé félősen válaszol.

— Ezt a kibetonozott trágyatelepet már az idén építettük. Ha eladjuk a disznókat, akkor meg az helyett — mutat egy düledező deszkakerítésre — kőkerítést szeretnénk, meg egy fészert, ahová a gazdasági gépeket rakhatnánk.

Tehát biztosak a dolgukban, nem ideiglenesnek tekintik a párt és a kormány gazdaságpolitikáját. Építkeznek, beruháznak és ez jó, nagyon jó, mert ennek nemcsak ők, az állam is hasznát látja.

Ifjú Kovács Sándor húsz holdas gazda is kint van a mezőn, így helyette is csak az asszony válaszol. Elmondja, hogy míg fel nem oszlott a kölkedi tsz, addig annak voltak tagjai. Amikor feloszlott, 19 ezer forint értékű állatot, gazdasági felszerelést hoztak ki. A 19 ezer forintot visszafizették, de azért még jut másra is.

— Például a múltkor is, amikor eladtuk a káposztát, mindjárt lőkapát vettünk — mondja —, most a házat akarjuk tataroztatni és még építeni hozzá, mert két szoba most már kevés...

Felteszem *még a kérdést jónéhány gazdának. A válasz mindenütt ez: tataroztatunk, építkezünk, állatokat, gazdasági felszerelést veszünk. Ezt válaszolják és közben talán nem is sejtik, hogy arra a kérdésre adnak határozott, igenlő választ, hogy megjött-e a parasztok termelési kedve, biznak-e a jövőben?*

SZALAI JÁNOS

IRODALMI NAPLÓ

Irodalom
Művészet
Népművelés

A VALÓSÁG ÁBRÁZOLÁSÁRÓL

Válasz egy válaszra

Baricz Ottó elvtárs a Dunántúli Napló 1957. július 29-i számában vitázik az egy héttel azelőtt megjelent írásom megállapításaival. Néhány — a művészek között sokat vitatott — kérdés tisztázását segítheti, ha folytatjuk a vitát. *Az is hasznára válna művészeti életünknek, ha mind többen mondanák el véleményüket nemcsak a vitánk tárgyát képező, hanem más művészeti kérdésekről is.* Köszönöm Baricz elvtársnak, hogy egy súlyos és alapvető tévedésemre rámutatott. *Teljesen helytelen volt az a megállapításom, hogy „abszolut igazság és szépség nincs".*

Az nem vitatható, hogy objektív igazság és abszolut igazság van. Ez azonban csak a filozófusokat nyugtathatja meg. E fogalmakkal rendkívül csínján kell bánnunk a műalkotások bírálatánál. „A jelenkori materializmus, vagyis a marxizmus szempontjából történelmi feltételektől függnek azok a határok, ameddig ismereteink az objektív, abszolut igazságot megközelítik, de feltétlen ennek az igazságnak létezése, feltétlen az, hogy közeledünk hozzá" — tanítja Lenin. Ebből az következik, hogy a művészeti alkotások többsége nem teljesen, hanem többé, vagy kevésbé fejezi ki az objektív, abszolut igazságot.

Itt mindjárt akad némi ellentmondás Baricz elvtárs válaszában. Amilyen lelkesen kardoskodik válaszának elején amellett, hogy nincs baj az igazsággal, szépséggel és e kettő egységével, ugyanolyan határozottan állítja később, hogy tíz ujján megszámlálhatná azokat a műveket, amelyekben az igazság és szépség egysége úgy-ahogy megvalósul. Ez pedig baj! Annál inkább baj, mert nem tartom valószínűnek, hogy művészeinket a túlzott szerénység, vagy a rosszindulat akadályozta meg tökéletesebb művek alkotásában.

Változatlanul állítom, hogy a műalkotásokban kifejezett igazsággal baj volt és baj van. Abban igazat adok Baricz elvtársnak, hogy ez a baj nem független az alkotóktól, akiknek szándékuktól, világnézetüktől és tehetségüktől függően különböző mértékig sikerül megközelíteni az objektív igazságot. Mindketten jól ismerjük azokat a tehetségükkel és művészi hivatásukkal visszaélő művészeket, akik megpróbálták az „igazságot elködösíteni, elkendőzni, sőt le is tagadni." A hazugságot, a valóság meghamisítását azonban jónéhányan nem azzal követték el, hogy maszlagot „költöttek" a nép bolondítására, hanem vagy azzal, hogy egyes *valóban megtörtént esetekből tévesen általánosítottak*, vagy csak a nekik tetsző, céljaiknak megfelelő tényeket ragadták ki az élet egységéből. Sokan nem kommunista világnézetből fakadó szemléletük miatt tévedtek.

Ma már köztudomású, hogy íróink egy része súlyos hibákat követett el az ellenforradalom ideológiai előkészítése során, a terrorcselekmények féktelen tombolása idején és utána is. De azt sem állíthatjuk szemrebbenés nélkül, hogy az elmúlt évek művészi alkotásai az objektív igazságra való törekvés jegyében minden segítséget megadtak — és helyesen adtak meg — a szocializmus gazdasági és politikai alapjainak lerakásához. Ezért nemcsak a művészeket terheli csupán felelősség, hisz az általános politikai légkör néha megnyilvánuló káros hatásától ők sem függetleníthették magukat. *Az írói magatartásból és a történelmi körülményekből adódott*, hogy sok esetben nem úgy ábrázolták a valóságot — eredményeivel és ellentmondásaival — ahogyan kellett volna, hanem befeketítették, vagy „lakkozták", ki-ki a maga szájaízének megfelelően. Abban — azt hiszem — egyetértünk, hogy mindkét módszer helytelen, akár szándékosan, akár nem tudatosan alkalmazzák.

A valóság művészi ábrázolása nem is olyan egyszerű dolog. Az igazság felismerése még a tudományoknak is rendkívül nehéz, művészi ábrázolása tehát még nehezebb. Hadd idézzem Engels szavait: „Ha valamely korszak társadalmi és politikai létformáinak belső összefüggését egyszer kivételképpen felismerjük, ez rendszerint akkor történik, amikor ezek a formák félig már túlélték magukat és felbomlóban vannak. A megismerés tehát itt lényegileg viszonylagos. Aki tehát itt megfellebbezhetetlenül végleges igazságokra, valódi, egyáltalán nem változó igazságokra vadászik, ugyancsak szegényes zsákmánnyal fog hazatérni, hacsak nem az olyan legroszszabb fajtájú banalitásokkal és közhelyekkel, mint pl. az, hogy az emberek általában nem élhetnek meg munka nélkül, hogy eleddig legtöbbnyire uralkodókra és alárendeltekre oszlottak, hogy Napoleon 1821 május 15-én halt meg, stb." (Ugy látszik mégiscsak van némi megszívlelendő igazság az én megállapításaimban is és a felsorolt ellenérvek nem túlságosan meggyőzők, ha a művésznek túlságosan gyakorta kellene pirulnia *elkerülhető* tévedések miatt. Egyes tévedések ugyanis gyakorlatilag elkerülhetetlenek.

Abban nagyon téved Baricz elvtárs, hogy a művészi szépség terén csak az a hiba, hogy „vannak rossz ízlésű emberek, a hivatásos és félhivatásos művészek, kritikusok és népművelési munkások között." Vannak ilyenek is, de azért azt is el kell ismerni, akadnak jóízlésűek is. (Az arány megállapítása ebben persze nagyon szubjektív.) De érdemes elgondolkozni: vajon csak a rossz ízlésnek volt-e köze ahhoz, hogy sok volt az olvasatlan regény, verses kötet, stb. Ha összehasonlítjuk az olvasott és olvasatlan műveket, könnyen megállapíthatjuk, hogy sok egyéb (nem utolsósorban politikai) tényező mellett a jóízlésnek is szerepe volt a „selejtezésben."

Igaz Baricz elvtársnak az a megállapítása, hogy az igazság független attól, hogy valaki igaznak tartja vagy sem. Ez nyilván az *objektív* igazságra vonatkozik. Az egyes személyek véleménye *többnyire* eltérő az objektív igazságtól. S mert éppen a társadalmi élet lényeges összefüggéseinek megismerése terén „rendelkezünk" a legkevesebb abszolutnak mondható igazsággal — ebben semmi csodálatos nincs. — Engels szerint: „az emberek erkölcsi nézeteiket, tudatosan, vagy tudattalanul végső fokon azokból a gyakorlati viszonyokból merítik, amelyeken osztályhelyzetük alapul — a gazdasági viszonyokból, amelyekben termelnek és kicserélnek." Véleményem szerint lényegében ez határozza meg az igazról és tévesről, jóról és rosszról, stb. alkotott nézeteinket is. Ez a magyarázata annak, hogy az objektív és abszolut igazság léte tényének elismerése ellenére is rendkívül nagy eltérések lehetnek — s vannak is — abban: ki mit fogad el, mit tart igaznak.

Éppen ezért helytelen, ha valaki a *maga* igazságát abszolutnak kiáltja ki, s minden ellenkező, vagy részben ellenkező véleményt ehhez mér, ennek alapján utasít el, vita, megcáfolás, megyőzés nélkül. Az abszolut igazság megközelítése az ellentétes vélemények harcával biztosítható, kategórikus kijelentésekkel aligha.

Sem menteni sem igazolni a művészek egy részének passzivitását nem akarom, annál inkább sem, mert az emögött meghúzódó politikai állásfoglalás és szándék — egyes esetekben —, ha nem is velünk szemben álló, de bizalmatlanságot árul el. Azt is meg kell azonban mondanom: sok őszinte, becsületes szándékú művész hallgatásának egyik oka a valóság hiteles ábrázolásának következményétől való félelem. Az elmúlt évek néha helytelen gyakorlatát figyelembe véve, ez a félelem nem alaptalan. Indokolatlan ugyan, mert a régi vezetés hibáinak felszámolása után megvan ma a lehetősége a valóság megfelelő ábrázolásának. Hiba, hogy művészeink egy része ezzel a lehetőséggel eddig még nem élt, s így meg sem győződhetett félelme indokolatlanságáról. Bízom abban, ha művészeink meggyőződnek aggodalmaik alaptalanságáról, bátran hozzányúlnak a mai valóság ábrázolásához, mint ahogy legharcosabb, leggerincesebb elvtársaink már eddig is megtették.

Igaz, csak annyit írtam: a művésznek az igaz és szép szenvedélyes kutatójának kell lennie. Nem tartottam, s ma sem tartom szükségesnek emellett külön hangsúlyozni a nép szenvedélyes szeretetét, nevelésének szükségességét. Úgy gondolom, az igazság és szépség szenvedélyes harcosának lenni egy a dolgozó nép végtelen szeretetével s csak ezzel nevelhetjük.

Nem vezethet jóra, ha az igaz és szép műveket úgy állítjuk szembe egymással, mint Baricz elvtárs teszi. „Inkább száz olyan munkát, amely igaz és esetleg baj van a kifejezés művészi tökéletességével, mint akár csak egy olyan művet, amely a mesterség minden szépségével bír, csak éppen nem igaz." *Nem helyes, ha egyik hibával igazoljuk a másik létjogosultságát*, bár végső esetben — jobb művek híján — elfogadható Baricz elvtárs állítása. Legyen minden művészi alkotás igaz is, szép is!

Azt hiszem, mindkettőnknek célja egy: igaz és szép szóra birni mindazokat, akiknek alkotásai segíthetik a szocializmus építését. Ezt kell elérni az ellenséges szándékok elleni harccal, az igazságért és szépségért vívott küzdelemmel, a jószándékú, de ma még bizonytalan és néha bizalmatlan művészek meggyőzésével, bátorításával.

Lemle Géza.

PÁL JÓZSEF:

Ó, SZENT LÁZ

Mint egy finommívű, kecses tilinkó,
dalol a fűzön az aranymálinkó.
Lesem, keresem s hallgatom a dalt,
mely a szobámból ily korán kicsal'
s mikor azt hiszem, végre meglelem —
huss!... elröpül a sárga sejtelem
s elviszi a kristály-hangokat.

Helyén már csak a levél bólogat.

Bólint, bólogat s rezdülése most,
hogy nem hallhatom már az aranyost,
megkötöz. — Majd a lomb is megpihen,
s nem mozdul már köröttem semmi sem.

Csak malom mormol s dünnyög a zsilip,
pergeti a víz zöldes gyöngyeit:
folyvást dünnyög és folyvást háborog,
csereg, csobog, fel-felsustorog,
opálszín buborék és habra hab,
tajtékra tajték és hullám szalad,
gyűrűre gyűrű... — és ez az egész:
harsogó, párás, tündér vízesés.

S mint mi nyaranta a hűs tus alatt,
fürödtek benn a zöldhátú halak.
Fürödtek s mintha játékból csupán,
ki-kiugrottak mind, egymás után.
De nem is csak ki, vagy fel, — mintha csak . . .
ostromolták volna a víz-falat,
s a lezúduló, súlyos víztömeg
visszasodorta karcsú testüket,
majd legyőzve az ár hullámait
ugrásra feszültek uszonyaik
s újra s újra a megpróbált úton
villant a napfény ezüst hasukon,
mert szent láz és lázas igyekezet
hajtotta őket, hogy ívóhelyet
olyat válasszanak, mint soha még
s nőhessen nyugton az új nemzedék. — — —

O, szent láz, — mely már bennünk lobogott,
mikor ős ősünk dorongot fogott
a medvére, védeni otthonát —
mivé is nőttél annyi éven át?
Már nem ösztönből, mint ott a halak,
tudatból vívunk akadályokat,
hogy az utánunkjövők ne vakon,
okosan éljenek e csillagon.
S ha puszta küzdés nem lesz majd elég,
s kérné — akár a költő életét,
az teszi dolgát szívből, emberül,
mert a teste csak, ami elmerül,
csak teste járja meg a vaksi mélyt
páfrányok, csigák halott társaként.

●

KALÁSZ MÁRTON:

HACSATURJÁN

Libben a porhó szörmés lábbelik alatt,
álom-nyűgözte szemmel a pusztába látok;
arcuk görbe csontjához finom láz tapad
s csak bukdosnak csöpp, lobogó-bajszú
nomádok.

Szél vágtat, hüvelyéből ugró kard visít,
izmok rángása robban — majd egy pillanatra
a test s a lélek ajzott háborgásait
egy láthatatlan kéz a szelídségnek adja.

De riad máris, liheg vad táncuk tovább,
húnyó tűz udvarán szökken-zuhan a láb,
fel sem szabadult, már kutatna menedéket.

S a bordák mélyiből nyers horkanás szakad,
cifrázva a féktelen indulatokat,
melyeknek lángja sír s már szinte csontig éget.

Irodalmi séták

III.

A tizenöt éve halott Móricz Zsigmond nyomait keressük ma.

Az országjáró író, akinek jelszava volt: „gyalogolni jó", aki, míg élt, szinte az egész országot bebarangolta, gyakran megfordult a szép mecsekalji városban, Pécsett. Ma, az évforduló alkalmával, kérdezetlenül is róla vallanak az utcák, amelyeknek egykor követ taposta, a házak, ahová egykor belépett, s az emberek, akik látták és beszéltek vele . . .

Először 1934 decemberében szállt le Móricz Zsigmond a pécsi vasútállomáson a vonatról. Szegődjünk nyomába, s kísérjük el azokra a helyekre, ahol akkori és későbbi pécsi tartózkodásai idején megfordult.

Első utunk a Kulich Gyula utcába visz. 1934 december 12-én, a néhány évvel előbb alakult Janus Pannonius irodalmi társaság meghívására városunkba érkezett író itt, a hajdani vármegyeháza faragott faburkolatos közgyűlési termében mutatta be egyik ifjúkori írását, a szellemes, humoros fordulatokban gazdag „Éjjeli szállás"-t. Ebben a teremben, ahol ma a rangosabb képzőművészeti kiállítások megtekintésére jövünk össze, a pécsiek egykor Móricz Zsigmondot hallhatták egy fél órán át szólani. Hogy milyen lehetett a felolvasásának a légköre, a közönségre gyakorolt hatása, Németh László „Égető Eszter" című regényéből sejthetjük. Németh László ugyanis a regényben egy irodalmi est rajza kapcsán éppen azt beszéli el, hogyan olvasta fel Móricz, ez az erős, nagytestű író valószínűtlenül vékony, szinte nőies hangján az „Éjjeli szállás"-t — Csomorkányon.

A felolvasás után a társaság vezetői a Pannonia szálló földszinti előcsarnokában adtak vacsorát Móricz tiszteletére. A ma kongó ürességű teremben, ahol már hiába keressük ennek a régi estnek a fényét, illetődötten vesszük kézbe a vacsora résztvevőiről készült fényképet, amely Móricz Zsigmond mélyen gondolkodó, komoly arcát is megőrizte.

Egy lépésre van innét a Pécsi Nemzeti Színház kupolás épülete. Móricznak, aki ekkor még egy hétig maradt a történelmi levegőjű városban, (egyik készülő munkájához gyűjtött török vonatkozású adatokat) jutott ideje arra is, hogy itt, a színházban is megjelenjék. Épp a „Légy jó mindhalálig"-ot adták, Vaszary Piri vendégfelléptével . . .

Néhány évvel később, 1938-ban egy teljes hónapot töltött Móricz Baranyában. Az ormánsági egyke problémája hozta megyénkbe, de közben gyakran belátogatott a városba, s rövidebb-hosszabb időt töltött pécsi házak falai között.

Az egyik havas januári napon, 28-án a szabadliceum irodalmi előadásán vett részt a városháza első emeleti tanácskozási termében. Az előadás után pécsi képeslapot vásárolt, s üdvözlő szavaival Babits Mihálynak küldte el. Másnap, 29-én a Regnum Christianum egyesületet tüntette ki megjelenésével. A református egyháznak a vasútállomásnál lévő gyülekezeti termében baranyai tapasztalatairól számolt be, s felolvasta „Egy akol, egy pásztor" című elbeszélését.

MEGHÍVÓ

A JANUS PANNONIUS-TÁRSASÁGNAK

1934. DECEMBER 29. HÓ 18-ÁN, SZERDÁN D. U. 6 ÓRAKOR PÉCSETT, A VÁRMEGYEHÁZA KÖZGYŰLÉSI TERMÉBEN TARTANDÓ

FELOLVASÓ ÜLÉSÉRE

TÁRGYSOROZAT:

1. *Surányi Miklós:* Elnöki megnyitó
2. *Halász Gábor:* Tanulmány
3. *Marczonnay Tibor:* Költemények
4. *Móricz Zsigmond:* Elbeszélés

Akik ma e helyeken megfordulnak, vajon tudják-e, hogy Móricz Zsigmond is járt itt hajdanán? Finom, tapintatos megemlékezés lenne az utókortól, ha legalább egy kis réztábla hirdetné ezt azon a széken (a színházban és a városházán is), amelyen valaha Móricz Zsigmond ült . . .

Később, amikor már Móricz visszatért a fővárosba, a Janus Pannonius Társaság is meghívta az írót, hogy a társaság egyik ülésén tartson előadást az egykéről. (Nemrégiben került elő Móricz válaszlevele, mely több pontban érdekesen világítja meg az író akkori gondolatvilágát. A terjedelmes levél nyomtatásban még nem jelent meg, közlésre vár.)

Móricz a kért előadást ugyan nem tartotta meg, de később is szívesen látogatott Pécsre. Pécsi tartózkodásai alatti a Nádorban szokott megszállni. Amikor itt Móricz-nyomok után kérdezősködünk, a szálloda mai dolgozói közül Szerb Gyula szívesen elmondja, hogy az író a Széchenyi térre néző 102. szobát szerette. Mint kis srác, ő szokta bevinni hozzá a reggelit, ebédet. Kis Pál, a szálloda fodrásza pedig azt tartja számon, hogy a nála borotválkozó írónak egyszer három pár fülbevalót adott el, aki a csecsebecséket leányainak vitte ajándékba. De az ő halvány emlékezetükön kívül ma semmi más nem őrzi Móricz emlékét a szállodában. Legalább egy fénykép annak a szobának a falán, amelyben Móricz lakott, vagy egy másik, ahol 1934-ben ünnepi vacsorán vett részt!

Hogy tisztelete intse a mai arrajárókat . . .

TÜSKÉS TIBOR

Leszkó Margit:

Rókalyukban

Az aknász csak annyit szólt oda neki nagy sietve, hogy menjen le a nyugat, második szint nyugati keresztvágat, tizenegyes telepére, s a többit majd megtudja ott. Szeget vigyen magával, meg szekercét és pár kurta deszkát, ajtónak. — Aztán elébevágva minden kérdezősködésnek ment, mint akit a huzat kapott el.

Utközben megtudta, hogy Király csapatát kell keresnie, azt, amelyik mindig elől van kiírva a versenytáblán. Azok dolgoznak ott, a Királyék. Ismeretlenül sem szerette, irigyelte, meg egy kicsit gyűlölte őket, amért olyan sokat tesznek zsebre minden fizetéskor. Most legalább meglátja majd, mit művelnek ennyi pénzért.

Sokára ért helybe, a kérdéses telep messze esett az aknától, s ő még keveset járt a bányában. Műhelymunkára szerződött, nem is kellett volna lejönnie, dehát az ember nem kötheti úgy meg magát.

Hanem nézett nagyot, mikor a szóbanforgó csapat helyett két szál embert talált a művelés alatt álló folyosó végén.

— Hát a többiek? — kérdezte, ügyetlenül gondolva, hogy tévedés van a dologban. A folyosó messzire csöndes és alig van nyoma a szállításnak.

— Itt nem is — mondta a vájár, aki éppen enni telepedett le és nadrágjához törölgette a kezét, bár az attól csöppet sem lett tisztább, végül is úgy ette a kenyerét papírban fogva, de akkor is roppant a szén a foga alatt.

Szóval, mint kiderült, a fejtés lefelé haladt a harmadik szintre, itt csak a szükséges fát szokták leadni éjjelenként s a folyosó másért sem olyan fontos, mint a levegő miatt. Ide nyomul föl az alsóbb szintekről, átjárja a fejtéseket és megy tovább, még följebb, biztosítva az állandó körforgást. A munka tehát lent folyik. Mégis, neki ide kellett jönnie, határozottan emlékszik rá, hogy úgy mondta az aknász.

— Valami ajtót kell csinálni — erősködött, s várakozva függesztette szemét az étkezőre, ki guggolva támaszkodott a fának s még sisakját sem tette le a fejéről. Az közönyösen vont vállat, ugyan nem az ő dolga. Apró szempár villant meg vele szemben a menynyezetján, a fürge állatka ide-oda surrant. Az ember megtörölte a szájasarkát s maradék kenyerét papirostól bedobta a sötétbe.

— Jusson neked is — mondta. Aztán ivott, majd egy szivar levágott végét vette fogai közé, azt kezdte el rágni. Jóideig rágta erős harapásokkal, migcsak meg nem csordult a nyála tőle, akkor köpött egyet a porba, és odament a társa mellé.

— No, add ide most már.

Megfogta a réselőt, akkurátosan a szénfalhoz igazodott és nekihajolt, csakúgy rázkódott válla a levegőnyomástól, mely működtette a gépet. Az ember szavát sem hallhatta tőle a másik vájárnak, aki verejtékét törülgetve közeledett hozzá.

— Ajtót?

Igen, ez már tudott róla, a guritóra kell az ajtó, mert a fejtésből szökik a levegő.

Az ember körülnézett, de nem látott nyílást sehol, a magasra akasztott lámpák fényét elnyelte a szén, mielőtt odaért volna. Úgy kellett rámutatni, hogy meglelje a folyosó legsarkában. Rávilágított. Levegő tódult ki belőle lobogva, száguldó széntörmeléket sodort ki magával, ami apró zajjal verődött a lámpa fémtestéhez, mintha bogarak csapódnának hozzá éjjel. A vájár odatartotta tártujjú kezét.

— Ezeknek ott benn nem marad egy lélekzetvételnyi jó levegőjük sem. Az alsó gurító, meg ennek az irányában van, de a fejtésben nem megy széjjel, húz ez a lyuk, mint a kórság. Nem szeretnék a bőrükben lenni, valóságos gőzfürdő lehet odabenn — tette még hozzá, fejével intve a szénfalon túlra. Az ember készségesen tette le a szerszámos táskáját.

— Majd segítünk a bajon mindjárt.

— De nem ám itt.

— Hanem?

— Ott belül.

Értelmetlenül nézett rá, de a vájár erősítette — Az bizony, maga még nem látott ilyet? A belső végén kell a levegőt elrekeszteni, hogy visszaforduljon, s árassza el a fejtést. Tulajdonképpen itt kellene lenni a felső kijárónak, de azok ott benn mennek, mint a bolondok, csak bele, bele abba a szénbe. Oszt ilyen rókalyukkal kell pótolni a rendes gurítót. — méltatlankodás volt a hangjában, de azon túl egy csöpp fölény. A gyermekkora óta bányában dolgozó fölénye az újonccal szemben, akinek úgy kell megmagyarázni mindent.

Az ember jóideig hallgatott, lopva a másik vájárra is pillantott, mintha attól várna bizonyosságot — lehetetlen, hogy ide kelljen bemásznia — de az ott oldalvást rájuk sem hederített, nyomta a réselőt szakadatlanul.

Nem volt mit gondolkozni, a munka nyilvánvaló, azoknak ott benn levegő kell, mégpedig minél előbb.

Nem mert újra a vájár arcába pillantani, letérdelt a gurító nyílása elé és betolta a szerszámtáskáját. Aztán a lámpát. Akkor eltávolodott egy kicsit, mintha méregetné válla szélességéhez, csak akkor fohászkodott neki. A lyukból kitörő huzat teljes erővel vágott az arcába, éles szénporral telítve a szemét-száját. Vissza kellett húzódnia, pislogni, köpni. Mostmár mélyebben vonta szemére a sisakját, s mélyebbre hajtotta fejét, de háta görbülete megakadt még a kereten — le kellett hasalnia, le egészen a talpra és csúszni tovább térdével, könyökkel. Így ment előre a lehetőséghez képest, sietve, majd a lámpát, majd a szerszámtáskáját tologatva odébb, de mindenképpen hosszabb ideig, mint várta. Kinyitotta résnyire a szemét és pillái védelmében kémlelődni próbált, de lehetetlen volt a huzatban tomboló szénpor miatt. Amint lesunyta fejét, a sok szilánk nyomban bezörgött gallérja alá.

— Az istenfáját! — káromkodott a továbbiakban megemlékezve az ég összes lakóiról és számontartva a szentségeket, mert ezt már megtanulta az öregektől, és beljebb ment egynéhány mozdulattal. Most mintha még szűkebb lett volna ez a ronda lyuk, vagy mi az istenharagja, már alig fért meg mellette a könyöke. Vagy két méter után el is határozta, hogy visszamegy, megkérdi azt a vén bagórágót, hogy mi ez itten, vagy hová küldték tulajdonképpen — azt mégiscsak joga van megtudni, és visszavetette magát nagy garral. Aztán egyszercsak nem ment tovább, valami felgyűrte a kabátját és megakadt benne.

— No, ez hiányzott még! — próbált volna hozzáférni a kezével, de a szűk hely nem engedte mozogni. Előre kúszott és megint vissza, hátha becsapja azt a valamit és végül is elcsúszik alatta, ám hiába kísérletezett, úgy járt, mint a csapdába futott egér, nem volt visszaútja. Sejtette, hogy a tűzdeszka űz vele rossz tréfát, amivel a szén folyását szokás meggátolni a támfák között. Valamelyik kicsúszott a kőzet nyomásától, s most előremered. Csodálatosképpen most tisztán emlékezett rá, hogy befelé is érintette, de akkor hajlás irányában.

Leroskadt a talpra, mialatt agya lázasan kutatott a szabadulás módja után. Előre kell menni, előre, ha belepusztul is. És kúszott vakon, féregmód, vonagló testtel, kőbe-fábaütköző könyékkel, míg végképp elakadt két támfa között. Sisakja legurult, keze, mellyel a fölborult lámpát löködte előbb, fennakadt, míg a másik szorosan simult a testéhez. Vergődött, tehetetlenségében kétségbeesve a gondolatra, hogy azok ott a folyosó végén a fejtésben hiszik őt, Királyék meg nem is tudnak arról, hogy itt van. Még ha keresnék is nagysokára, ki férkőzhet hozzá ebben a résben — addigra még szűkebbre szorítja a pillanatra sem szűnő nyomás. Fölordított, de lehet, hogy csak akart és az Istenhez folyamodott volna, ha nem rohan úgy ki előbb. Vége — érezte, és nem hitte volna, hogy van állapot amikor az érzékekből kihull az idő, meg a gondolat. Még szerencse, hogy az ösztön nem alszik, az kapaszkodik az életbe és minden szűk hely ellenére felhúzza a lábat, beakasztja a törpe támfába és feszíti, feszíti kétszer, háromszor, egészen addig, míg tágulni kezd a rókalyuk és kelepelő gépzajt enged a füléhez.

Kimerülten ült le a fejtés bejáratnál, nézett a lámpák által itt is, ott is megtört sötétségbe, s alig érzett örömet a szabadulásán. Azt látta, hogy jöhetett volna alulról is kényelmesen, a fejtés magas támfáiba kapaszkodva, alig kellett volna görnyednie kissé.

Azóta az ajtó is zárna már.

Most vette észre, hogy a napszintről magával hozott deszkát ottfelejtette a vágathajtóknál. Legyinett, lelkére finom porként ülepedő keserűséget érzett...

Persze, a rókalyuk sem készült eredetileg olyan szorosra, az aknász nyilván nem is tudta, hogy úgy összement már, mégis...

Most hát kénytelen lesz tűzdeszkából összeállni az ajtót, az van mindig a szeneseknél. Leballagott a fejtés régebbi, lassan összenövekvő felére, ahol a deszkát gondolta — talált is felhalmozva a rövidülő támfák között. Amint beljebb ment, mind áporodottabb levegő csapta meg, érezte saját testének izzadt szagát, a szén, a gyantás deszka, meg a korhadó fa összekeveredett sűrű illatát. Nehéz volt tőle a lélekzés, egyszerre öntötte el a meleg.

— A mindenét, ilyen katlanban dolgozni! — sietve kezdett válogatni a deszkák között, s kapaszkodott vissza.

Félórába sem telt, már próbálgatta az ajtót a rókalyuk nyílására. A huzat kikapta kezéből és rácsapta a keretre, alig tudta kinyitni újra.

— No — gondolta elégedetten, míg megindult lefelé. Nem állotta, hogy oda ne menjen a legfölül dolgozó vájárhoz, rámutatva az ajtóra:

— Megvan ám.

— Ideje — nyugtázta amaz — már azon voltam éppen, hogy vagy kimegyek a fejtésből, vagy elvágom a gép tömlőjét míg beácsolok.

A réselőgép tömlőjét, hogy jobb levegőhöz jusson. Most örült, hogy még késett vele, kitágította a tüdejét egy mélységesen mély lélekzetvétellel.

— Igy igen, így már egészen más. Elkente a verejtéket melle bozótján s egy kacsintással visszafordult a gépéhez.

Olyan volt ez, mint amikor friss szél jár, és elhordja a port.

Pálinkás György:

KÜLÖNSZOBA

Csendesen, mint a szitáló eső, lassan férkőzött az öntudatlanság helyébe az önfelismerés.

Először, csak a csípős, sós tavacskákat észlelte, ahogy remegve ültek a homloka, arca, álla gödreiben és éppencsak annyi kellett, egy kevéske fintor, hogy megindulhanak, kiöntsenek, a fülledt penetráns medrekből. Ereszkedett, zagyva, undorító patakocskák keltek útra a harmadnapos szakáll sáncai közt, és egyikük utat talált a szája szegletébe.

Kiköpött.

— Pfuj! Sózott hús vagyok... — Vagyok?

Ezt már hallhatóan mondta. Eljutott a füléig. Mintha a dobhártya is bizonytalanul, hitetlenül kongatta volna tovább e, minden kinyilatkoztatások legnagyobbikát, de ahogy beljebb és beljebb hatolt, megpezsdítette a vért, megtáncoltatta az idegeket és a résnyire nyíló szemekbe már visszahalhóztak ébredésének tanui. A kis hőmérő a falon, a lázlap, a holdvilágfényű lámpa és egy kevéske mocorgás valahonnan a közelből... — Az élet útnak eresztette első követeit.

Kezdte, vagy tán folytatta az illatokkal. Egy csipetnyi klórfelhőcske birkózott, valami nagyon finom párával kilátástalanul. Emez lett a győztes, mert nyál futott tőle a szikkadt inyekre, összekoccantotta a fogakat, de úgy, hogy a nyelv fodorját is idacsípte egy kicsinyt, amitől felszisszent.

Vizet kérnék! Vizet!

A mocorgás testet öltött, a homályból hófehér látomás mozdult... — A beteg arrafelé billentette a fejét.

— Maga az?

— Ilona nővér vagyok. Csakhogy magához tért. Igyék hát, de csak egy kevéskét, majd mindjárt teát készítek, az jobb lesz. Jaj, jaj maga rossz ember, de sokára méltóztatott visszakanyarodni, ide ni, közénk... — vigyázva visszaengedte a borostás fejet a párnára. — Nyugodtan maradjon, szólok a tanár úrnak.

●

Nehezen várta a három órát, biztosan tudja már a felesége is, hogy magához tért, arról meg nyilván nála is előbb tudott, hogy a jobb lábát térdtől amputálták. Végignézett a paplanán.

— Igy nem is látni, mert a paplan hurkába gyűrődött, egészen a lábáig és egy légy szalad végig rajta, hogy szinte érzi a csiklandását... — Önkéntelenül rúgni akart és ettől éles fájdalom hasította végig egészen a tarkójáig. A légy elriadt, a paplan pedig csúfolódva terült szét a térdén alul.

Nem is annyira a lába fájt a rúgástól, hanem a feje, az agya akart menten széthasadni. — Pedig most erősnek kell lenni, mindjárt három óra, jön a felesége, és a tanár úr is azt mondta, férfiasan viselkedjék.

— Ugy látszik a légy is új játékot talált, most meg a lázlapján mászkál. Lassan, ráérősen, majd bolondul cikázva gördült le, fel, a pirossal húzott lázgörbéken, mintha csúfolkodna.

— A légynek is van lelke, csakhogy hét ördög van belészorulva az ember bosszantására.

Szinte együtt robbant be a csengetyűszóval a felesége.

— Sanyikám, édes fiam!

És nevetett is hozzá, meg könnyezett is. Sehogysem illett az ilyen napsütéshez a záporeső.

Véletlenül sem nézett az ő paplanára csak pakolta kifelé a kis táskát és beszélt, beszélt, egy pillanatra meg nem állt a kedves, csacsogó szája.

— Irénkét a mamára hagytam, azt üzeni, csókolnak.

— Nézd, narancsot is hoztam neked, egy egész tucatot és libahúst combjatövével együtt. — Levest is, majd az Ilonka nővér felmelegíti. — Képzeld, a főnököd, a Roboz úr is meglátogatott. Azt mondta, ő bérelte ezt a külön szobát, hogy ne zavarjanak, hogy hamarabb meggyógyulj...

Csak nézte, nézte az asszonyt, ezt a lelkendező szélmotolát, aki mindenről beszél, csak a tragédiáról nem. — Szent Isten, talán mégsem tudja! Talán a tanár úr, az Ilonka nővér elfelejtették megmondani.

— Irén! Irénkém! Ugye tudod, hallottál róla? Tudod már mi történt...

Felengedett hát a feszültség. A színjátékot felváltotta az őszinteség, a leplező könnyeket az igazibb, az elszabadult kétségbeesés.

Nézte már a paplant, nemcsak nézte, hanem ráhajolt és nyöszörögve csókolta, simogatta ott, azon a helyen, ahol semmi sem fog fájni többé.

— Sanyikám, életem, mi lesz velünk?

Megfogta az asszony kezét.

— Irénkém, mit mondott még a Roboz úr? és az ablézom, a Vince? Azzal nem beszéltél?.... — Ő, ott volt, amikor leszakadt a daru, még tíz perccel előtte is ott volt. Még ő kérdezte, mi lesz a drótkötél cserével. Mondtam neki, hogy a Roboz úr megnézette a mérnökkel és úgy találták, hogy a jövő hónapig kibírja, nem lesz vele baj. Én még észen voltam, amikor feltettek a hordágyra és Vince azt mondta, számíthatsz rám Sándor a bíróságon. — Vince mellettem fog vallani, Roboz úr megfizeti a lábamat...

Az asszony felfigyelt:

— Sándorkám, mit akartok ti Roboz úrral? Igazán, ő nem akarhat semmi rosszat. Mondta is, hogy az úgy teljesen rá tartozik, és ő tudja mi a kötelessége. Van neki szíve. Lám, a külön szobát is ő rendelte. Kedves ember az, hiszen a narancsot, meg a libát is ő küldte és jobbulást kívánt... kétszer is...

Az esti vizit után Ilonka nővér rebbent be a szobába.

— Itt a jó finom libacomb, ettől gyógyul a betegünk, — kedélyeskedett — és teli bögre meleg tejet hozott ráadásnak.

— Képzelje, rendkívüli látogatója érkezik. Az igazgatója jelentette be magát, félóra múlva itt lesz... — Körülnézett, igazított valamit, a párnán, a paplanon, aztán egy játékos pukedlivel kivonult a szobából.

Meg kellett mosolyogni a kedvességét.

Nem egyedül jött Roboz úr. A csováját, a slepjét tuszkolta előre, a gyíkfejű mérnököt, s csak utána tűnt fel maga az üstökös.

Már ez a fordított sorrend is megzavarta a várakozót. Ugy tűnt, mintha nem is a klinikán feküdne, hanem Roboz úr valamelyik szobájában és a főnök megmutatja őt, a csodabogarat, valamelyik vendégének.

Félszeg, invitáló mozdulatot tett, amit Roboz úr azonnal elértett, mert a tenyerét szinte védőleg emelte a beteg fölé.

— Maga csak maradjon nyugton Sándor, megtaláljuk mi a kényelmet, igaz-e Fleischmann úr?

Azzal már tespedt is bele a plüsfotelbe, pedig csak az az egy kényelmetesség volt üres, mert az ágy lábánál a széken rajta volt a törülköző, meg az ing, amit úgylátszik mégiscsak ott felejtett Ilonka nővér.

Fleischmann úr is csak egy pillanatig volt zavarban, csak addig, amíg a törülközőt, az inget a mosdóra ejtette, de azért amikor leült, még sokáig dörzsölgette a nadrágszárához a két ujját.

Igen, ő, s nem amazok voltak vendégségben.

— Sándor barátom, majdhogy nem úgy történt, hogy magát kihallgatják ebben a baleset ügyben. — Tudja, a szokásos vizsgálat... De megtörtént, azaz megmentettük a felesleges zaklatástól. Az egyik szakértő Fleischmann úr volt, de az iparhatóság is kirendelt egyet.

— Pontosabban, — bocsánat a közbeszólásért, — pontosabban, Sebők mérnököt... — toldott hozzá valamit Fleischmann úr.

— Na igen, és mint mondottam, minek tegyük ki felesleges zaklatásnak, amikor házon belül is elintézhetjük az ügy jogi részét. Ennélfogva meggyorsítottuk a kivizsgálást, miszerint az iparhatóság a maga részéről lezártnak tekinti az ügyet, azaz általuk is megállapítást nyert, hogy bűnös gondatlanság történt a darukezelők részéről.

— Pardon, — egészen pontosan: gondatlanságból okozott kártevés... — helyesbített újra a gépember.

És az a szerencsétlen Irén, még azt hitte... — jaj, nagyon ostoba az asszonynépség... — verték lepte el, még a két tenyere is megnyirkosodott tőle.

— De hiszen a Vince és én is, már hetekkel előbb...

— Ne izgassa fel magát Sándor, hiszen azt sem tudja még, hogy mit akarunk... Nézze meg az ember! — Vincét, a baj főokozóját azonnali hatállyal elbocsátottuk... Még örülhet is, elég könnyen megúszta ezzel, ha a kárt közelebbről vizsgáljuk.

Fleischmann úr egy dossziét nyújtott át neki.

— Nézzük csak! A tönkrement daruház motorral együtt minimum kétezer pengős kár, a leszakadt szállítmány is majd annyi... — Tudja, mit jelent ez egy eklatáns példával bizonyítva? A maguk, a Vince és a maga háromévi fizetését. És tudja mit jelent nekem? Milyen kárt? Legalább háromszor megszorozva, ha a javítási és a kiesési költséget is felszámítom. — És mindez miért? Magát nem akarom belekeverni, mert amúgy is rajtavesztett, de a Balázs Vincét hagyja ki a tanúságból. Fleischmann úr a tanú rá, hogy mindkettőjüknek többször meghagytam az óvatosságot: „Sándor, ne terheljék meg annyira a darut!" „Vince, lassabban a forduló kkal!" Persze, arra gondolhattam volna, hogy nem a sajátjukat óvják, a másét könnyebb elherdálni...

Sándort hányinger környékezte.

— És most mi lesz? Mi lesz velem? Mi lesz Vincével?

— Vincét nem csukatom le, magával meg megegyezünk, ha már így történt. Nézze, nekem sem az égből pottyan a bevétel, nekem is gond a nyolcszáz munkás ellátása... Arra meg nem vagyok berendezkedve, hogy helyet biztosítsak a csökkentképességűeknek. De azért nem engedem el üres kézzel. Vállalom a műláb költségeit és egy havi fizetését pénzben, vagy természetben. Hozzáteszem, ezért nem kell megdolgoznia. Illetőleg, csak ezt a vallomást kell aláírnia, miszerint a kárral, valamint az ezzel kapcsolatos balesetért, Balázs Vincét okozza. Ja, még azt elfelejtettem, ha úgy kívánja, esetleg ajánlólevelet is kaphat, hogy könnyebben elhelyezkedjék.

A többi pillanatok alatt történt.

Nem tudni, honnan kapta az erőt, hogy felüljön az ágyban, ahhoz, hogy a ballábával lerúgja a paplant, ahhoz, hogy letépje a kötést a vérző csonkról.

Hörögve, eszelősen ordított.

— Idenézzen, Roboz úr! Idenézzen, erre, ami a sajátom volt, amit óvnom kellett volna, amit elherdáltam, a háromévi fizetésemért!... A maga háromszoros káráért!... — Hazug! Hazugok!... Nem háromszor, húszszor megszorozva! — Műláb? — Egy havi fizetés? — Ajánlólevél? Vallomás? — Mire kell az?! — Kinek? — A biztosítónak?! — Nem elég a lábam?! — Vince is kell?! Az sem elég?!... Takarodjon! Pusztuljanak!

●

Hajnalodott már, amikor magához tért. A sebészorvos és Ilonka nővér virrasztott mellette. A feje felett újra ott volt az a kis készülék, amelyből hosszú üvegcsövön át vér csepegett, élet kopogott alá az ereibe; kipp-kopp, kipp-kopp, mint a szívdobogás...

És túl a falakon, a vadgesztenye soron is túl, újra jelentkezett a világ... Hivalkodó, drasztikus bőgéssel jelentkezett a gyár, a Roboz úr gyára... Szemérmetlenül betört a nyitott ablakon át, végigdöngette a négy falat, aztán halkuló sivalkodással elsuhant, messze, soha el nem érhető messzeségbe...

BÁNYÁSZAINKAT KÖSZÖNTJÜK

Két versenytárs véleménye:

Érdemes volt felújítani a versenyt

Az egyik versenytárs, Gerber György a Kossuth-bányai III-as körlet vezetője. Harminc éves, szőkehajú, barátságos fiatalember. 1953-ban végezte el az aknásziskolát s máris 450 bányász közvetlen parancsnoka, egy közepes bányaüzemnek is beillő napi 61,5 vagon szenet adó körlet felelős irányítója.

Mintegy három hónappal ezelőtt a szakszervezet közreműködésével ő kezdeményezte a Béta-akna I-es körletével létrejött párosversenyt. Akkor persze még nem gondolta, hogy milyen komoly versenytársat választott. Főleg azt tartotta szem előtt, hogy a két körlet adottságai, a termelés, a létszám, a bányaviszonyok hasonlítsanak egymáshoz, mert az elmúlt évek tapasztalataiból tudta, hogy csak ebben az esetben lesz a verseny valóban életképes, jobb munkára ösztönző.

Mikor aztán megkezdődött a vetélkedés, s mindennap értesültek egymás eredményeiről, Gerber Gyurka már látta: jól meg kell fogni a fejtőkalapácsot, nagyon jól kell szervezni a munkát, mert méltó versenytársra találtak. Buzdította is a körlet bányászait minden adódó alkalommal, s hogy az első kiértékelésnél mégis a versenytárs bizonyult jobbnak, azt el kellett viselniök.

A második helyezést persze nem vették olyan könnyen tudomásul, mint ahogy mutatták. Elhatározták, hogy majd a bányásznapi készülődés során megmutatják, mit tudnak. De hát most sem volt szerencséjük. Legnagyobb tömegtermelő munkahelyük a napi 33 vagon szenet adó 100-as front váratlanul elmeddült s egy másik fejtésük iszaphiány miatt összement. A hiányt egy 25 méter hosszú front megnyitásával úgy-ahogy pótolni tudták, de a versenyben sajnos elmaradtak.

Ma a bányásznapon baráti üdvözletét küldi párosversenytársának, a Béta-aknai I-es körlet valamennyi dolgozójának, s kívánja, hogy a jövőben is dolgozzanak olyan jól, mint eddig.

A másik versenytárs Papp István bányamérnök a Béta-aknai I-es körlet vezetője. Egykorú versenytársával. Ő is 1953-ban kapta kezébe a mérnöki diplomát.

A Kossuth-bányaiak felhívását Papp István és körletének 320 bányásza örömmel fogadta. Igaz, ők nem 3 front, hanem 10 kamrafejtésből termelik ki a napi tervteljesítéshez szükséges 35 vagon szenet, de ez különösebb előnyt egyik versenytársának sem biztosít.

— Érdemes volt felújítani a versenyt — mondotta Papp elvtárs. A közös cél még jobban összekovácsolta a körlet kollektíváját, s eddig sikerült is minden kiértékelésnél megelőzni versenytársunkat.

A Béta-aknai I-es körlet főként a 22-es, 25-ös, 34-es és a 37-es csapatok példamutatásának és a többiek jó munkájának eredményeként nagyon szép, 110 százalékon felüli eredményt ért el a bányásznap tiszteletére. A versenyt természetesen a bányásznap után is tovább kívánják folytatni. Ezért a körlet vezetője megkért, hogy tolmácsoljam versenytársunknak: „Termeljenek a jövőben minél több szenet, érezzék jól magukat a bányásznapon." Máskülönben ők is ott lesznek és szívesen ürítenek egy pohár bort versenytársuk egészségére — a további sikerek reményében.

Hűsége a néphez, a bányához, a párthoz törhetetlen

1923-ban 13 éves korában indult el először Bódis Géza István-aknára, hogy kövesse apja példáját és megtanulja a bányász mesterséget. Évek teltek el, míg megjárta a vájárságig vezető út minden fokozatát, de soha egy pillanatig sem gondolt arra, hogy belőle más is lehetett volna, mint bányász.

— Itt születtem, itt is a helyem — mondogatja — a bánya nélkül én már nem is tudnék élni. Ha fiam lenne, azt is bányásznak nevelném, mert nemcsak nehéz, hanem nagyon szép is a mi munkánk. Aki érti a szakmáját, annak nem kell félni, hogy nem tudja eltartani a családját.

Bódis Géza érti a mesterségét. Egyike a legjobb István-aknai fenntartóknak. Mégsem a szakmai tudásával, kitűnő minőségi munkájával tűnik ki vájártársai közül, hanem a jellemével, a nép, a párt, a bánya iránti hűségével. Még 1945-ben tagja lett a pártnak, aktív harcosa az eszmének, hitt és hisz a szocializmus győzelmében. A múlt év októberében, novemberében akadtak szép számmal az István-aknai bányászok között olyanok, akik ezt a szemére vetették, hitében azonban megingatni nem tudták. Igaz, vitatkozni sem vitatkozott velük, amúgy is csendes természetű ember, de sztrájkolni sem volt hajlandó. Ha berendelték, ha nem, ő mindennap felment az aknára, s ha már felment, le is szállt a bányába. „Dolgozni kell, munka nélkül nem lehet élni" — mondogatta akkor is. Persze, azért vele is megtörtént, hogy nem ment le a bányába. A munkástanács ugyanis egy alkalommal kijelentette, hogy azok életéért, akik lemennek a bányába, nem vállalják a felelősséget. Kénytelen volt ő is haza menni. Fájt, nagyon fájt neki, amikor látta, hogyan pusztul a bánya, aminek fenntartásáért sok más társával együtt ő már 15 esztendeje minden éjszakáját feláldozta.

Amikor ismét megalakult az aknai pártszervezet, kérte átigazolását, segített felszámolni, visszaverni az ellenforradalmi nézeteket, nem törődött azzal, hogy egyesek milyen görbén néznek rá.

— Nehéz, nagyon nehéz a fiatalokat meggyőzni — mondja —, mert nem akarják elhinni, hogy mennyire más, mennyire nehezebb volt a múltban a bányász élete, hogy meg kell becsülnünk, meg kell védenünk azt a szabadságot, amit a felszabadulás hozott nekünk. És hogy dolgoznunk kell, szívesebben, jobban, mint eddig, mert munka nélkül nincs magas életszínvonal.

S mivel Bódis Géza nem a szavak, hanem inkább a tettek embere, a munkaterületén mutatja meg, hogyan kell jobban, eredményesebben dolgozni. A vasárnapok kivételével minden éjszakáját a bányában tölti — úgy megszokta, hogy már nem is tudna éjszaka aludni — s minden reggelre valamivel jobbá, valamivel könnyebbé teszi az István-aknai szántermelők és szállítók munkáját.

Ezért, a jó munkáért, a hűségért ma a VII. magyar bányásznapon a 3895 forint hűségjutalmon kívül kormányunk Bódis Géza vájárnak a Szocialista Munkáért Érdemérmet adományozta.

Öreg bányász emlékezik

Régen, nagyon régen volt Szabó Gyuri bácsi napszinti fiú a Rücker-aknai tárónál. Egy kicsit már történelemmé váltak azok az idők. A fiatalok mitsem tudnak róluk. Csak hallgatnak, ha Szabó Gyuri bácsi mesél: hát ilyen is volt?

Akkoriban még csak tizenkét ház állt a mai Vasas I. helyén és a gyerekek tizenkétéves korukban kezdték a munkát. Szabó György is alig múlt tizenkettő, amikor kiállt a palahányóra csilléket boritani. Fürdő, közlekedési eszköz, vájárképzés? Ismeretlen fogalmak voltak akkoriban. A bányászok gyalog jártak be Romonyáról, Budafáról, Mánfáról vagy még messzebbről. Szerencséjük volt azoknak, akik a telepen laktak. Munka után otthon megfürödhettek. A vidékieknek úgy kellett hazakutyagolni szenesen, porosan. Hogy lett akkor valakiből vájár? Úgy mint Szabó Györgyből. Ő két évig volt napszinti fiú, utána két évig takarító a bányában, majd négy évig csillés, azután bevonult katonának és leszerelése után még másfél évig csilléskedett, amikor nagy utánjárás után végre sikerült elérnie a vájárrá való minősitést.

Milyen volt az élet?

Olyan, hogy örültünk, ha kialhattuk magunkat, — mondja Szabó György. — Minden héten három duplaműszakot kellett csinálni. Még ha lett volna a közelben mozi, vagy valami más szórakozási lehetőség, akkor sem értünk volna rá elmenni. Csak a kocsmába ültünk le néha egy kis bor mellé. Ez volt a legfőbb „szórakozásunk."

Mit vásároltak akkoriban a bányászcsaládok?

Elment a pénz enni-innivalóra. Ha fiatalok összekerültek, vettek ágyat, szekrényt, asztalt. Mást nemigen. Ruha sem kellett sok. Egy ünneplőben húsz évig is eljártak.

Most meg az udvarban lévő három házban öt motorkerékpár van. Majd mindegyik lakásban van rádió. Huszonöt évvel ezelőtt itt még olyan nagy szenzáció volt a rádió, hogy amikor az István-aknai házmester rádiót vett magának, inkább egy órával előbb mentek műszakra, csakhogy hallgathassák egy kicsit, milyen zene jön abból a csudadobozból. Kerékpár meg csak egyetlen egy volt. Az is egyik bányamester fiáé.

A régi életből már csak az emlékek maradtak ránk Vasas I-en is. A palahányón, ahol Szabó bácsi 51 évvel ezelőtt napszinti fiú volt, ma hinták állnak, gyermekek zsivajognak.

Kevesen élnek már azok közül, akik félévszázaddal ezelőtt kezdték a bányászéletet. Egyre távolabb tűnik a telepről a régi élet emléke is. A faluról gyalog bejáró nagyapák unokái már motorra ültek és autóról álmodnak. Fél évszázad alatt még az álmok is megváltoztak itt a telepen.

Fegyverrel a kézben a munkáshatalom védelmében

„... esküszöm, hogy pártomat, hazámat és népemet, a marxi-lenini eszmén alapuló nemzetközi munkásmozgalom vívmányait minden osztályellenséggel szemben, a proletárdiktatúra minden eszközével, ha kell életem feláldozásával is megvédem." Esküt tettek a munkáshatalom védelmére a komlói bányászok, a Csizmadia Gyula munkásőrzászlóalj tagjai

Csokor helyett a bányászasszonyoknak

Legszívesebben csokrot nyújtanék át minden bányászasszonynak. Megérdemelnék. Mert ők is ott állnak ugyanabban a csatasorban, ahol a férjük. Igaz, ők nem szállnak le nap nap után a föld mélyébe, de hát a szénért folyó harc sem csak a föld alatt folyik.

Ha a bányász, aki mindennap a szénfalnál, vagy bárhol a bánya mélyén megvívja a maga harcát a természettel, első vonalbeli harcosnak számít, akkor a feleség, az anya, aki talán amióta él, nem is látott bányát, nem hallotta még a fúrók és fejtőkalapácsok ropogó harci zaját, csak megmaradt a konyha és a szoba falai közt, második vonalbeli harcosnak számít. Mert honnét is meríthetné a férfi az erőt a mindennapi küzdelemhez, ha nem a család melegéből, a mindennapi szeretetből, a gyengédségből, a feleség, az anya főztjéből, szavaiból, csókjaiból.

Harcostársak a bányászasszonyok. Szó szerint azok. Nagy gondokat hordanak magukon. Nemcsak a család gondjait. Többet. Ők állandóan hazavárják a férjet, a fiút. „Ha elmegy a férjem hazulról, ideülök az ablakhoz, és lesem a villamost. — mondta egyszer egy fiatalasszony Meszesen.

— Igaz, tudom, hogy csak este jön tíz óra után és sötét van akkor, de megismerem sötétben is. Ha éjszakás, akkor reggel várom, hogy megálljon a villamos és ő is kiszálljon belőle."

Ez az a többlet, amit a más asszonyok gondjai mellett magukra vállaltak a bányászasszonyok. Ezért harcostársak ők a szó legszorosabb értelmében. Ők is érzik a harc tüzének a perzselését.

Ha hősi küzdelemről adnak hírt, ha a bányász-szív új nagy csatákat nyer a föld alatt, az asszonyokra is gondoljunk. Ők dobogtatják azt a szívet, amelyik győzni tud.

Álltak a Csertetőn is asszonyok húsz éve, amikor a csendőrsortűz eldördült, hangzottak el biztató asszonyi szavak, amikor széncsatát vívtak és nyertek a bányászok. És ott állnak ma is és mindennap a férfiak mögött. Sokszor maradnak észrevétlenek. Sokszor nem látni el a harcban sem a második vonalig, pedig ott is harcolnak, ott is győznek, ott is szereznek dicsőséget.

Vájártanulók

Önfeledt gyerekhang kiált ki a vájártanulóiskola ajtaján az udvaron beszélgetők felé: „Pista! Tizenhárom füzetet kaptunk, meg könyveket, meg ceruzát! Az „öregek", a másod- és harmadévesek megértően mosolyognak az örülő emberkén. Elsőéves — mondják — most kapják a felszerelésüket.

A „nagyok" a napon sütkéreznek. Most még lehet. Nincs még tanítás. Majd csak hétfőn kezdődik a komoly munka. De bár csak már most azonnal kezdődne! — mondják. Nagyon szeretnek itt lenni, tanulni. Tizenhat-tizenhét évesek, de felnőttes komolysággal készülnek az életre. Nemcsak egy lehetőségnek tekintik a sok közül választott szakmájukat, a bányászságot, hanem életcélnak, hivatásnak, aminél nincs szebb.

Bányászgyerekek is vannak köztük. H. Molnár Miklós édesapja is vájár. Ő maga most lesz másodéves. Büszkeséggel, hogy ő nem toborzott tanuló.

— Én már iskolás koromban is bányász akartam lenni. Amikor a nyolcadik általános vége felé jártunk és kijött a vájáriskola igazgatója beszélgetni és a jelentkezőket összeírni, elsőnek jelentkeztem.

Miért? Egy cseppet gondolkodik a kérdésen, aztán hátrasimítja a homlokára eső göndör fürtöt és kivágja: — Mert szép dolog bányásznak lenni. Apám is az, miért ne lennék én is az?

Gerhó Józsefet is a bányászvér hozta ide az iskolára. Igaz, ő a szó legszorosabb értelmében az anyatejjel szívta magába a bánya szeretetét. Édesanyja is lenn dolgozik a bányában Vasason. Ő még a turpisságot is elővette, hogy idekerülhessen. — Mehettem volna a porcelángyárba korongostanulónak — meséli cinkosan nevető szemekkel. — Már meg is volt a jelentkezési ívem. De aztán az ívet elvesztettem, nehogy ki kelljen tölteni. Édesanyámnak megmondtam, hogy csak ide veszneks fel. Igy kerültem ide... — hunyorít vidáman.

Érdekes sorsok is meghúzódnak a gyerekek hivatásszeretete mögött. Hentes Vigh Gyulának már január óta egyetlen levelére sem válaszolnak a szülei. Ellenezték, hogy ide jöjjön. Élelmiszeripari tanulónak szánták. De őt idehúzta a szive. Pedig nem is bányászgyerek. Pesti fiú. Igaz, ma már senki sem mondaná rá, hogy nem igazi bányász. A szünidőket is itt töltötte az iskolán. Keresi nagyon az utat a szüleivel való kibékülés felé. Egy kicsit szomorú is a történtek miatt. De hát mit tegyek, — mondja elgondolkodva — nem birtam ki az élelmiszeriparitanuló-iskolában. Itt szeretek lenni. Megtaláltam az életcélomat.

50 bányászlakás

A komlói építők ígéretéhez híven elkészült a bányásznapra az 50 bányászlakás. Sajnos, a lakások átadására a mai napon nem kerül sor, mert a közművesítés még nem fejeződött be. Két hét múlva azonban a boldog tulajdonosok már átvehetik a kulcsokat.

A bakonyai százméteresek

Lelkes, eredményes munkával készültek a bányásznapra az uránbányászok is. Képünkön a bakonyai Molnár István „százméteres" csapatának tagjai. Balról jobbra: Vajda Béla, Molnár István, Havasi Nándor, Gábor István.

AZ EZER TÓ országában

Az elmúlt év nyarán, Finnországból egynapos tartózkodásra Pécsre érkezett Lahti város polgármestere és felesége. Látogatásuknak az volt a célja, hogy testvérvárosi kapcsolatot építsenek ki Lahti és Pécs között. Ezért finnországi látogatásra hívták meg Györkő Antal elvtársat, a városi tanács v. b. elnökét és Berki Fülöp elvtársat, a városi tanács v. b. elnökhelyettesét. Meghívásukra aug. 19-én indultak Finnországba, ahol 6 napot töltöttek. Élményeikről az alábbiakban számolnak be.

Budapesten a repülőtéren előállt a „gépmadár" és aug. 19-én repülőgépünk már Prágában szállt le. A cseh fővárosban egy órát időztünk, mert a vihar miatt Berlin a repülőgépet nem fogadta. A német fővárosból Koppenhágába repültünk, ahol a skandináv társaság négymotoros repülőgépével egyenesen Helsinkibe mentünk. Éjjel 11.55 órakor érkeztünk meg a finn fővárosba, ahol Olavi Kajala polgármester, a finn-magyar barátságra jellemző kedvességgel, szeretettel fogadott bennünket.

Étterem a legfelső emeleten

Kocsijába ültünk és elvitt a városok számára fenntartott szállodába, ahol Lahti városának is biztosítottak szobát. Jellemző a finn szállodákra, hogy az éttermek mind a legfelső emeleten vannak. Innen igen szép a kilátás, szemünk elé tárul az egész város.

Alkotmányunk ünnepén, augusztus 20-án az egész napot Helsinkiben töltöttük Kajala polgármesterrel. Megtekintettük a város nevezetességeit, a kikötőt, a külvárost, és a diákszövetség könyvtárát.

Jókai Mór Helsinkiben

Jóleső érzés volt látni, hogy a könyvtárban, magyar írók műveinek fordításai ott sorakoztak az állványokon. Itt láttuk Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Harsányi Zsolt műveit finn fordításban. — Megtekintettük az olimpiai stadiont is, amelynek formája olyan mint a miénk, de befogadóképessége kisebb. Azt mondtuk róla, hogy „zsebstadion", de nagyon szép, kilátótornyairól az egész város áttekinthető. Ellátogattunk a parlamentbe is, ahol megmutatták az összes helyiségeket, a különféle bizottságok munkatermeit és a parlament üléstermét. Itt Kajala polgármester felment a szónoki emelvényre és onnan üdvözölte Pécs város küldötteit. Azután kimentünk Helsinki külvárosába. Itt a legkülönbözőbb stílusú kísérletek történnek családi házak építésére. Voltak közöttük szépek. De voltak a mi szemünknek furcsa megoldások is. Nagy egészükben jó benyomást keltenek, mert a környezet olyan, amilyenre a természet maga alkotta, erdő mindenütt.

Magyar zászló Lahtiban

Augusztus 21-én Kajala polgármesterrel együtt Lahti városába utaztunk. Útközben megmutatta Sibelius zeneszerző villáját és megtekintettünk egy kitűnően berendezett idegklinikát, ahol a betegeknek minden kényelme megvan.

Lahtiban szállodánk homlokzatán kint volt a magyar zászló, jelezve, hogy magyar küldöttség érkezett a városba. Ez a figyelmesség mindenütt tapasztalható volt, mert nemcsak a szálláson, hanem a városházán is kint volt a finn és a magyar lobogó. És valahányszor étkezni mentünk, az asztalon is ott volt egy kis finn és magyar zászló. Szállásunkon az asztalon szép szekfűcsokrot találtunk, mellette egy kis cédula: — „Lahti város üdvözlete a vendégeknek." Amikor megebédeltünk a polgármester köszöntött bennünket és méltatta a két város közötti kapcsolat jelentőségét.

Finn faházak

Megtekintettünk egy igen jól felszerelt, hatalmas vágóhidat. Feltűnt, hogy a vágóhíd nagyságához mérten különösen nagy volt a hűtőkamrák száma. Egyébként a vágóhídon szép tisztaság uralkodott.

Lahtitól 30 kilométerre van az 5 000 lakosú Heinola városa. Itt felmentünk egy magas, kilátótoronynak szolgáló víztoronyba, ahonnan pompás kilátás nyílott az ezüstösen csillogó tavakra és haragos zöld erdőségekre. Itt találkoztunk először a tipikus finn faházakkal. Hazafelé menet megtekintettünk egy teljesen modern épületben elhelyezett reumakórházat, amelyet kínos tisztaság jellemzett. Érdekesek voltak a különféle szerek és végtagokat mozgató szerkezetek, reuma fürdőkádak.

Másnap Vernolen helyettes városvezető kalauzolása mellett megnéztük az ottani igen modern, belgyógyászati, sebészeti, orr-fül-gége osztályt. A kórtermek itt általában 1—2, maximum 3 ágyasak. Érdekes volt a kórház berendezése abból a szempontból, hogy az összes kórtermek déli fekvésűek, a gyógyítást elősegítő helyiségek pedig az északra lévő részben voltak. A kórház főorvosa ebédet adott tiszteletünkre, utána baráti beszélgetést folytattunk a kórházról és az egészségügyi kérdésekről.

A bútorgyárban

A 60 bútorgyár közül megtekintettünk egyet, amely nagyságára nézve a második volt, 300-an dolgoznak benne. Végigkísértük a gyártás menetét a szabástól a szállításig. Gépekkel igen jól felszerelt és a munka megszervezése is igen célszerű volt. Érdekesség, hogy a mennyezet össze-vissza volt hálózva porelszívó csövekkel, úgy hogy sötét ruhában is nyugodtan lehetett járkálni, mert az egész műhely pormentes volt. Amikor a dolgozók megtudták, hogy magyarok vagyunk, kedves mosollyal köszöntöttek bennünket.

A gyártelepről az udvaron át vitt utunk az újonnan épülő, 24 000 köbméter űrtartalmú gyárrészlegbe. Megkérdeztük, hogy mennyibe kerül az új gyártelep felépítése. Azt válaszolták, hogy teljesen felszerelve: 200 millió márka. Az építkezésnél már alkalmazták a nálunk is ismert svéd könnyű betont.

Miután a gyár igazgatója uzsonnával és üdítő italokkal vendégelt meg bennünket, elmentünk egy készülő bútorkiállításra, ahol a gyár bútorait állítják ki. Megtekintettük az üzem gyártmányait. Elláttak bennünket a gyártmányokról készült katalógusokkal, ezeket magunkkal hoztuk, hogy a mi üzemeinkben is bevezethessük a gazdaságos bútorkészítést.

(Folytatjuk)

Tanácstagok fogadóórái

I. KERÜLET

Szeptember 2-án délután 5 órakor **Bocz József** és **Ormai Ferenc** a Széchenyi-aknai pártházban, délután 6 órakor **Drescher Jánosné** és **Varga Jánosné** a Vasas I. kultúrházban, **Jakovics Ilona** és **Nagy Révész Dezsőné** a Basamalom u. 5. szám alatt, **Czirkos Mihályné** és **Bárdosi Lajos** a Vorosilov utcai iskolában.

Szeptember 3-án délután 5 órakor **dr. Cselényi József** és **dr. Tamás József** a Fürst Sándor utcai körzeti orvosi rendelőben, délután 6 órakor **Tamási István** és **Cservenka Emil** a Vasas II. Bányászotthonban. **Markovics Károly** és **Palotai Győzőné** a Puskin kultúrotthonban, **Marton János** és **Gyulai József** a Szabolcs-telepi pártházban, **Balázs Ferenc** és **Golyák Mártonné** az Erzsébet telepi kultúrházban, **Berki Fülöp** és **Kurucz Béla** a porcelángyári kultúrotthonban.

Szeptember 4-én délután 6 órakor **Hébert János** és **Kemény János** a szabolcsfalusi kultúrházban, **Tárnai Józsefné** és **Marton József** a Borbála-telepi pártházban, **Kiss Andrásné** és **ifj. Opova Ferencné** az I. kerületi tanácsházban.

Szeptember 5-én délután 6 órakor **Somfai József** és **Vass Júlia** a Remény utcai pártházban.

Szeptember 6-án délután 6 órakor **Tóth Istvánné** és **Papp Istvánné** a Fehérhegyi általános iskolában, **Moór József** és **Háromszéki Vilmosné** az Öreg-meszesi szakszervezeti házban, **Scheffer Károly** és **Cséplő Gyula** a Borbála-telepi kultúrházban.

Szeptember 7-én Szűcs József a Szabolcs-falusi kultúrotthonban este 8 órakor.

II. KERÜLET

Szeptember 2-án délután 5 órakor **Zsinkó József** és **dr. Kolta János** a Gyógypedagógiai Intézetben, délután 6 órakor **dr. Sebők Lászlóné** és **Váczy Júlia** az Ágoston téri iskolában, **Gyenes József** és **Jandó Jenő az** Ágoston téri iskolában, **Dörgő Mihály** és **ifj. Pigecz Györgyné az** Ágoston téri iskolában, **Debreczeni László** és **Magyar Ferenc a Nagy Lajos** gimnáziumban.

Szeptember 3-án délután 5 órakor **Jéhn József** a Fürdő utcai iskolában, **Garamvölgyi András** és **dr. Linka László** a Megyei Rendelő Intézetben, III. emelet 4. szám alatt, **Sziebl Antal** és **Molnár Jánosné** a Ruházati Bolt irodájában, (Kossuth u. 3.), **Kovács János** és **Törjéki Istvánné** a Laskó u. 42. szám alatti házban, délután 6 órakor **Köteles Ferencné** és **Vodl Mária** az Ágoston téri iskolában. **Betiol János** és **Jankó Mária** a Mandula u 15. szám alatt, **Gellér B. Miklósné** és **Klemm Mihályné** az Ágoston téri iskolában, **Haics Béláné** a belvárosi iskolában, **Bárdos Pálné** és **Antal György** a Janus Pannonius gimnáziumban, **Tóth József** és **Szoyka Pál** a Tanítóképző Intézetben (Kossuth La u. 44.). **Tóth Gyuláné** és **Mohl László** a Vegyianyag Nagyker. V.-nál, **Mezei András** és **Fekete Józsefné** a kertvárosi általános iskolában.

Szeptember 4-én délután 5 órakor **Csongor Ferenc** és **Hoffmann Pál** a belvárosi fiúiskolában, délután fél 6 órakor, **dr. Schwarcz János** és **Nagyiván Mária** a KIOSZ helyiségében (Rákóczi út) délután 6 órakor, **Galamb Józsefné** és **Krizmanics István** az Ágoston téri iskolában, **Grichisch Rudolfné** és **dr. Rudolf Lóránd** az Egyetem utcai iskolában, **dr. Csethe Miklósné** és **Korda Alfréd** a Leánykollégiumban (Geisler E. u. 28., I. emelet igazgatói szoba), **Szabó Sándorné** és **Asztalos Ferenc** a Szabadság úti iskolában.

Szeptember 5-én délután 6 órakor **dr. Kiss Ernő Viktor** és **Babics András** a József utca 15. szám alatt, **dr. Csorba Győző** a Megye utcában, a MOHOSZ helyiségében, délután 5 órakor **Baronek Jánosné** és **Varga Vilmos** a nagyárpádi vb. kirendeltségen, délután fél 6 órakor **Tatár Béla** és **dr. Zahorcsek Alfonz** az Ágoston téri általános iskolában.

Szeptember 6-án délután 6 órakor **Juhász Károly** és **Odor Sándorné** az Egyetem utcai iskolában, **dr. Kodolányi János** a Leőwey Klára gimnázium fizikai előadó termében, **ifj. Kovács István** és **Pusztai József** az Ágoston téri iskolában, **Pataki Miklós** és **Tasnádi Jenő** a Vasutas Kultúrotthonban (Várady Antal utca), **Bíró László** és **dr. Lissák Kálmán** a Villanytelepen (Légszeszgyár u. 11.).

Szeptember 8-án délután 6 órakor **Ihász Istvánné** és **Balogh Ferenc** Postavölgyben tartják fogadóórájukat.

Anyakönyvi hírek

Születtek

Milovecz Mária, Grigolovics Antal, Szita Gyula, Szőllősi Sándor, Sipos Erika, Keresztes István, Bátyai József, Olasz József, Szeszvécsán József, Bay Endre, Vörös Mária, Pálinkás András, Tóth Tibor, Berta István, Marsics Gyula, Vig Zsuzsanna, Ordonics Tibor, Ignácz Lajos, Orsós Ilona, Schleier István, Jázbinsek János, Horváth Tamás, Vadkerti Ibolya, Stribli Gábor, Orsós Sándor, Nagy Sándor, Galamb Katalin, Hegedüs Antal, Szántói József, Németh Csaba, Sándor Imre, Horváth Mária, Tkálcsevics Zsuzsanna, Ill Zsuzsanna, Novozánszki Katalin, Schneider Gyöngyi, Szilágyi István, Kardos József, Berkovics Gábor, Kolhep József, Novinics Ildikó, Kerner Rita, Tököli Károly, Vass Rozália, Maurer Gábor, Kovács Imre, Romanovics Katalin, Hamburger Ildikó, Környei Gábor, Nagy Ágnes, Luce Zsuzsanna, Lőrincz Attila, Németh Jenő, Egervári Erika, Homan Erika, Balogh Lajos, Mester Zsuzsanna, Nemes József, Szegedi Adél.

Házasságot kötöttek

Halmai József géplakatos és Plantek Erzsébet segédmunkás, Toma Gábor számviteli revizor és Tálasi Ilona, Szirom Károly csillés és Kalmár Vera, Tüttő Imre gépkocsivezető és Kucsera Erzsébet kesztyűvarrónő, Kálmán Károly vájár és Gadó Márta, Csölley Zoltán gépkocsirakodó és Birghoffer Mária eladó, Soós Kálmán geofizikus mérnök és Lorényi Mária tervelőadó, Korbélyi József bányalakatos és Wölfel Ernesztin vasalónő, Rozgonyi Lajos bérelszámoló és Kovács Eszter konyhalány, Budán Béla lakatos és Magassy Márta gyors- és gépíró, Törzsi Béla segédmunkás és Németh Erzsébet, Bőrösz István gépkocsivezető és Séra Katalin, Telcky Dezső segédmunkás és Huszák Irén dohánygyári munkásnő, dr. Kovrig Jenő fordító és Ludcher Paula tanítónő, Bertram János géplakatos és Deutsch Györgyi, Kadarkúti László villanyszerelő és Rábai Teréz beérelszámoló, Fazekas Sándor bányacsillés és Trapp Ilona, Farkas János bányacsillés és Korpusz Erzsébet óvónő, Kugelmann Konrád bányacsillés és Andrele Julianna gyári munkás, Makai József fűrészkezelő és Kiss Ilona hivatalsegéd, Bánki Tibor adminisztrátor és Futó Mária ápolónő, Kovács László hajós és Schaub Anna, Marosfalvi Richárd bányacsillés és Herczeg Borbála boltvezető, Bogdány János bányacsillés és Bogdán Katalin, Farkas Gyula mozdonyvezető és Császár Katalin.

Meghaltak

Özv. Hartmann Andrásné 85 éves, Szlavik Adolfné szül. Törő Borbála 74 éves, Bertram János 85 éves, Csernel Jánosné szül. Lenczi Julianna 44 éves, Bátai Györgyné szül. Bocz Rozália 64 éves, Schmidt János 52 éves, Hágen György 50 éves, Vadászi Józsefné szül. Uher Éva 28 éves, Hagyó István 72 éves, Cserkuthy Győzőné szül. Zsiga Gizella 76 éves, Szeredy Ágostonné szül. Kálmándy Natália 67 éves, Herceg Adél 87 éves, Varga László 1 hónapos, özv. Chiovini Kornélné szül. Császár Sarolta 64 éves, Orsós Lenke 1 hetes, Matusz Ferdinánd 3 hónapos, Kis József 76 éves, Csajó Istvánné szül. Szabó Erzsébet 55 éves, Nagy Sándor 6 napos, Gál Márton 61 éves.

Közlemények

— ELJEGYZÉS. Stromájer Teréz és Várkonyi Antal 1957 augusztus 25-én tartották eljegyzésüket. Minden külön értesítés helyett.

*

A Pécsi Munkacsoport Zeneiskola közli a szülőkkel és a növendékekkel, hogy a hangszeres és szolfézs órarendi beosztásukat szeptember 6-án feltétlenül nézzék meg a hirdetőtáblán. (Rákóczi út 68.) Közöljük, hogy a f. tanévtől harmonika tanszakot nyitunk módszeres tanár vezetésével. Az erre szóló beíratásokat szeptember 7-én ejtjük meg. A tanári hangversennyel és szülői értekezlettel egybekötött ünnepélyes tanévnyitót szept. 7-én tartjuk a Liszt Ferenc hangversenyteremben, délután 6 órakor, melyre kérjük a szülők és növendékek pontos megjelenését. A rendes tanítás szept. 7-én kezdődik.

*

A nemzetközi jelmez- és népitáncruha kiállítás utolsó napján, ma délelőtt 11 órakor dr. Kodolányi János muzeológus tart tárlatvezetést. Ezután tánctanár vezetésével tánciskola kezdődik.

*

ÚJ TÁNCISKOLA!

Szeptember 10-én a KPVDSZ Pétőfi Sándor Művelődési Házban (József u. 15. sz.) Hermann Ferenc tánctanár vezetésével tánciskola kezdődik.

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság

felhívja a gépjárművezetők és előadók figyelmét, hogy szeptember 1-től az 1. fokú gépjárműkerületi rendőrhatóság a gépjárművezetők, valamint gépjármű ügyekben a félfogadást az alábbiak szerint változtatta meg: Félfogadás: minden munkanapon 9 órától 11 óra 30-ig Hunyadi u. 11. sz. alatt. Hétfő és kedd gépjárművekkel kapcsolatos ügyintézés (átírás, forgalomból való kivonás, gépjárművek elveszett okmányainak pótlása). Szerdán nagy- és kismotorvezetői vizsga. Csütörtökön gépjárművek vizsgáztatása és új motorok rendszámmal való ellátása. Péntek és szombat gépjárművezetőkkel kapcsolatos ügyek intézése; lakásváltozás, elveszett vezetői igazolványokkal kapcsolatos ügyek intézése, szakmásítás és felvilágosítás adás gépjármű ügyekben. Orvosi vizsga: szerda és csütörtöki napokon 9 órától 11.30 óráig Hunyadi u. 11. sz. alatt.

●

A pécsi Állami Zeneművészeti Szakiskola igazgatósága a következőket közli: szeptember 3-án délután 4—6-ig minden szakon pótló, javító- és felvételi vizsga. 4-én délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig a hivós-tanszak kivételével minden szakon pótló, javító- és felvételi vizsga. 5-én 9—12-ig és délután 4—6-ig pótbeírás. 7-én 9—12-ig és délután 4—6-ig a beíratkozott növendékek jelentkezése tanáraiknál.

A Pécsi Rádió műsora

VASÁRNAP

9.00: Helyszíni közvetítés a VII. bányásznapi ünnepségről a Széchenyi térről.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.05: Színes riportösszeállítás a pécsi és komlói bányavidék VII. bányásznapi ünnepségeiről.
19.00: Német nyelvű műsor.
19.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
20.00: Műsorzárás.

HÉTFŐ

17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: A járványos gyermekbénulás elleni védőoltásokról, dr. Karácsonyi Etelka; járványügyi orvos előadása.
17.40: Ezt jól megmagyarázták . . . Irta Garay Ferenc.
17.43: Ezek a mai gyerekek. — Dr. Tóth István humoreszkje.
17.50: Ernst Fischer: Az Alpoktól délre — swit. Előadja a Pécsi Szimfonikus zenekar. Vezényel Paulusz Elemér.
18.10: Hírek, tudósítások, riportok.
18.30: Jó tanulást! — A tanév kezdetére.
18.35: Új magyarnóta felvételek.
19.00: Német nyelvű műsor.
19.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
20.00: Műsorzárás.

A tűzrendészeti hatóság felhívása

A Pécsi Tűzrendészeti Alosztályparancsnokság felhívja az üzemek, vállalatok, intézmények és a dolgozók figyelmét a tüzelőberendezések felülvizsgálatára és az ezzel kapcsolatos tűzrendészeti előírások betartására.

1. A füstelvezetőcsöveket kéménybe szabad vezetni, ablakon vagy faláttörésen a szabadba kivezetni tilos.

A tűzhelyekből kikerülő parazsat, hamut, lehűtött állapotban szabad a gyűjtőhelyre vinni és ez minden létesítménytől legalább 10 méternyi távolságra legyen. Pécs város területén vasbádoglemezből készült tartályokban, fedővel ellátva, szabad tartani.

Parazsat, hamut trágyadombra, szalma és takarmány közelébe önteni nem szabad.

2. Szabadban való tüzelés és tüzelőberendezés használata, szélcsendes időben, épületektől 10 méter, takarmány, szalma és egyéb tűzveszélyes anyagoktól 50 méter távolságon túl, állandó felügyelet mellett engedélyezett.

A tüzelés megszüntetése után, a tüzet el kell oltani, veszélytelenségéről meg kell győződni.

Aki a tűzrendészeti előírásoknak nem tesz eleget, 500 forintig terjedhető pénzbírsággal sújtható. Nagyobb hiányosság esetén az illető ellen megindítják a bűnvádi eljárást.

I. FOKÚ TŰZRENDÉSZETI HATÓSÁG

Ki ismeri?

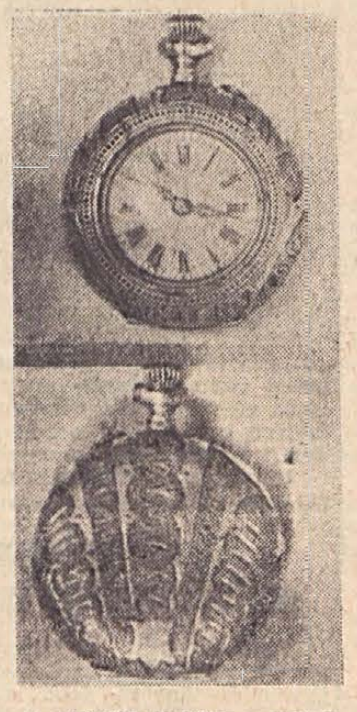

A szigetvári járásban — most letartóztatásban levő terheltek — a múlt év decemberében megöltek és kiraboltak egy kb. 30 év körüli férfit, aki lóvásárlás végett utazott Ferna pusztára.

Az elrablott értékek között volt az itt közölt ezüst zsebóra is.

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság szóban vagy írásban értesítést kér azoktól, akik az órában felismerik hozzátartozójuk, ismerősük tulajdonát.

Szeretettel köszöntjük

a TANULÓ IFJÚSÁGOT az új iskolai év kezdetén

Felkészültünk arra, hogy a zavartalan tanulást kellő mennyiségű és jó minőségű ISKOLASZERREL, mint

iskolatáska, füzet, írószer, körző

stb. segítsük

A vásárlás megkönyítésére alkalmi árusító helyekkel és meghosszabbított nyitvatartási idővel állunk rendelkezésre

A PAPÍR- ÉS ÍRÓSZERBOLTOK DOLGOZÓI

A terméshozamok növelése érdekében már most

szerezze be az őszi műtrágya-féleségeket!

Műtrágyák beszerezhetők: a földművesszövetkezetekben, Állami Kiskereskedelmi V. boltjaiban és a vetőmagboltokban. Forgalomba hozza: a Műtrágya- és Növényvédőszerértékesítő Szövetkezeti Vállalat megyei kirendeltsége

Pillantás a posta terveibe

A pécsi postaigazgatóság állandóan lépést igyekszik tartani a fejlődő élettel. Ezt tükrözik vissza a posta fejlesztési tervei, amelyek elsősorban az ipari vidékek, Pécs, Komló, Kővágószőllős, Mohács postai hálózatának kiépítését, illetve bővítését célozzák. A közeljövőbeni fejlesztési tervben nemcsak új postahivatalok létesítése, a távközlés fejlesztése, helyközi összeköttetések javítása, nyilvános távbeszélő állomások felállítása, korszerű géptávíró beszerzése, automata központ létesítése, hanem az ultrarövidhullámú adóállomás fejlesztése is szerepel.

Az első vidéki urh.-adó

Mint ismeretes, a rádiózás fejlesztése világszerte az ultrarövidhullámú rádiózás és a televízió felé mutat. A hivatalos tervek szerint viszont az elkövetkező néhány éven belül Pécs nem kap ultrarövidhullámú rádióállomást. Ezért a pécsi postaigazgatóság dolgozói önfeláldozóan kapcsolatot kerestek a Posta Kísérleti Intézettel, hogy Pécsett egy kísérleti ultrarövidhullámú adóállomás létesüljön. A postaigazgatóság hozzájárult a tervhez és így lehetőség nyílt arra, hogy Pécsett a Misina-tetőn kísérleti ultrarövidhullámú adóállomást létesítsenek.

Az adóállomás — Budapest után — az első vidéki urh-adó. — Ez 88.6 megacikluson dolgozik és naponta délután 5 órától este 8 óráig sugároz zenei műsort. A besugárzott terület még nem ismert, de éppen az a feladata, hogy a kísérleti adó üzeme alatt a besugárzott területek megállapíthatóak, a zavarviszonyok pedig tisztázhatóak legyenek. Annyi azonban biztos, hogy Pécsett az ultrarövidhullámok vételére alkalmas rádióval a kísérleti adót különleges antenna nélkül is hallani lehet. Sőt Pécstől távolabb is jó vételre van kilátás.

Betűnyomós távíróberendezés

A technika fejlődésével együtt a távközlési berendezések is fejlődnek. A jelenlegi morse távírórendszer lassankint elavulttá válik és helyt ad a betűnyomós távíróberendezéseknek. — Az előfizetői géptávíróhálózat is állandóan fejlődik. Előreláthatólag 1958-ban sor kerül a kézikezelésű előfizetői távíróközpontoknak korszerű automata központtal való kicserélésére. Ez az új központ — a távbeszélőhöz hasonlóan — számtárcsa hívással, a kezelő közbejötte nélkül az ország valamennyi távíró előfizetőjének lehetővé teszi az egymás közötti táviratozást.

Új postahivatalokat létesítenek

A kővágószőllősi uránércbánya, a pécsújhegyi erőmű létesítése, a nyugati városrész építése, továbbá a déli városrész fejlesztése maga után vonja, hogy ezeken a területeken a posta új hivatalokat állítson fel, illetve az ott lévő hivatalt fejlessze és a kor követelményeinek megfelelően átalakítsa.

Kővágószőllősön az eddig egy helyiségben elhelyezett postahivatal, a község által rendelkezésre bocsátott házban új helyiségbe költözött. De Kővágószőllős rohamos fejlődése és az újabb építkezések szükségessé tehetik egy újabb postahivatal felállítását is. És ezzel a postának már most kell számolnia.

A pécsújhegyi erőmű létesítésével kapcsolatban a közeljövőben új, a kor követelményeinek megfelelő postahivatal kezdheti meg működését az erőmű egyik épületében. A meszesi lakótelepen szintén új postahivatalt létesítenek. A nyugati városrész gyorsütemű építkezései szükségessé teszik, hogy az ott lakók postai igényét a posta ugyancsak korszerű postahivatal létesítésével elégítse ki.

A távközlés fejlesztése

A postaforgalmi fejlesztéssel párhuzamosan a posta gondoskodik a távközlés fejlesztéséről is. Szászvár fejlődése miatt a távbeszélő központot nagyobb kapacitásúra cserélték ki. Ugyanakkor Mohács és Szigetvár iparának fejlődése, lakosságának növekedése szükségessé teszik a meglévő telefonközpontok fejlesztését is, hogy újabb előfizetőket lehessen bekapcsolni és ezzel megjavuljon a távbeszélő-szolgálat. Pécsvárad és Sásd járási székhelyek központjainak korszerűsítése következtében a helyi teleprendszerű berendezés helyébe közös teleprendszerű kerül.

Javul a helyközi összeköttetés

Ez évben a helyközi beszélgetési lehetőségek javítása érdekében a posta több új helyközi összeköttetést létesít. Ennek során javítja Harkány, Szederkény, Sellye, Siklós és Villány távközlési helyzetét. Még ez évben sor kerül Komló helyközi összeköttetésének átrendezésére és az összeköttetések szaporítására. A jövő évben pedig további új helyközi összeköttetéseket létesítenek. A legjelentősebb beruházás a Pécs—Mohács közötti távkábel építése lesz. Ennek segítségével a posta a pécsi hőerőmű vízellátásához szükséges hírközlési lehetőségeket, a mohácsi Farostlemezgyár igényeinek kielégítését biztosítja. Ugyanakkor a közbeeső kisebb központok részére is korszerű és jó minőségű helyközi távbeszélő összeköttetést biztosít.

P. J.

A Megyei Rendelőintézet munkaértekezletét szeptember 2-án délután 2 órakor tartja az Intézet III. emelet 4. számú helyiségében. Ezt követően dr. Deák Barna nőgyógyász magántanár orvosi továbbképző előadást tart, amelyre orvosaikat meghívják.

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem tájékoztatója az 1957/58. tanulmányi évre

A TTIT Munkácsy Mihály Szabadegyetem negyedszer nyitja meg kapuit a művelődni vágyó nagyközönség előtt. Célja az, hogy mindenki elsajátíthassa az érdeklődésének körébe vágó ismereteket.

Szabadegyetemünk az 1957/58. tanévben három tagozaton hirdet meg kollégiumokat. Ezek a következők:

I. TÁRSADALOMTUDOMÁNYI TAGOZAT: 1. Pszihológia—pedagógia. 2. Közgazdaságtan. 3. Állam- és jogtudomány. 4. Történelem. 5. Irodalomtörténet. 6. Zenetörténet. 7. Művészettörténet. 8. Sporttudomány.

II. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TAGOZAT: 1. Biológia—egészségügy. 2. Csillagászat—meteorológia. 3. Kertészet. 4. Méhészet.

III. NYELVTUDOMÁNYI TAGOZAT: 1. Orosz nyelv. 2. Angol nyelv. 3. Francia nyelv. 4. Német nyelv. 5. Olasz nyelv. — Legalább 15 hallgató jelentkezése esetén más nyelv (pl. délszláv, svéd, latin, stb.) tanítása is kérhető.

A szabadegyetem tanulmányi ideje október 1-től május végéig tart, két szemeszterben (4—4 hónap). Ez idő alatt minden kollégiumból két hetenként egyszer van kötőrás előadás a közölt tematika rendje szerint. Ettől eltér a kertészeti és méhészeti kollégium, amelyeken az őszi és tavaszi munkákra való tekintettel az előadások november 1-től február végéig hetenként folynak. A nyelvtanfolyamokon ugyancsak hetenként kapnak két-két órát hallgatóink. Az előadások általában este 6—8 óráig tartanak. A nyelvi órák kisebb csoportokban (15—30 fő) a hallgatók más elfoglaltságától függően este 5—9 óra között lesznek.

Az év végén azok a hallgatók, akik az előadásokat rendszeresen látogatták, szorgalmi jeggyel ellátott látogatási bizonyítványt kapnak, amellyel a szabadegyetem végzését bárhol igazolhatják. Ez különösen jelentős a sok munkahelyen megkívánt nyelvtudás igazolása szempontjából. A szabadegyetem előadói egyetemi és főiskolai tanárok és más legmagasabb képesítésű szakemberek. Az előadásokat gazdag szemléltetés (kísérletek, vetítés, film, költői és zenei művek bemutatása stb.) kíséri, valamint helyszíni bemutatások, ahol azt az anyag természete megkívánja (Pl. csillagászat, történelem, kertészet, méhészet stb.). Az előadásokon a hallgatók kérdéseket intézhetnek írásban és szóban az előadókhoz, akik útbaigazítást adnak az anyaggal kapcsolatos tudományos kérdések elmélyült tanulmányozásához.

Az előadások helye általában ydve a Tudományegyetem központi épülete (Rákóczi u. 80.), a zenetörténeti kollégiumé a TTIT Bartók-klubja. A Bartók-klub helyisége egyébként is hallgatóink rendelkezésére áll klubestek, társas összejövetelek céljára.

A szabadegyetemen tandíj nincs. Beiratási díj a társadalom- és természettudományi tagozat bármely kollégiumán egész évre 40 Ft. Más iskolák tanulói, egyetemi hallgatók fél díjat fizetnek. A nyelvtanfolyamok beiratási díja félévre 80 forint. A kertészeti és méhészeti kollégiumok tavaly beiratkozott hallgatóinak a beiratási díjait a folyó tanévre átigazoljuk.

A beiratkozás ideje szeptember 10-től 25-ig tart a szabadegyetem titkárságán (Janus Pannonius u. 11., I. e.) Minden beiratkozott hallgatónk az előadások megkezdése előtt megkapja kollégiumának egész évi tematikáját naptári beütemezésben.

Minden a szabadegyetemmel kapcsolatos kérdésben készséggel ad felvilágosítást szóban, írásban és telefonon (Tel.: 14-44 v. 14-48) a szabadegyetem titkársága naponta a hivatalos időben: 10—14 óráig.

Nem elég az utasításokat kiadni, azok végrehajtását is ellenőrizni kell!

Mint ismeretes, alkotmányunk ünnepén Pécs városában zavarok mutatkoztak a kenyérellátásban. A kérdéssel behatóan fog lalkozott a városi tanács végrehajtó bizottsága, annál is inkább, mert nem ez volt az első eset, hogy a dolgozók nagy ünnepén hiányos a lakosság kenyérellátása. A végrehajtó bizottság külön bizottságot létesített, amelynek az volt a feladata, hogy megvizsgálja: kit terhel a felelősség a kenyérellátásban mutatkozó zavarokért.

A bizottság jelentése alapján a végrehajtó bizottság megállapította, hogy az alkotmány ünnepe alkalmával városunkban a kenyérellátásban megmutatkozott zavarokat az váltotta ki, hogy a v. b. kereskedelmi osztálya, a Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat, valamint az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat vezetői a kiadott utasításaik végrehajtását nem ellenőrizték. A Sütőipari Vállalat pedig csak a megrendelt kenyérmennyiség legyártásához igazodott és figyelmen kívül hagyta annak ellenőrzését, hogy a megrendelt kenyérmennyiség és a lakosság tényleges kenyérszükséglete között nincs-e eltérés.

Ezért a végrehajtó bizottság az augusztus 30-án megtartott ülésén a kenyérellátásért felelősöket: *Herbst Ferencet*, a v. b. kereskedelmi osztályának vezetőjét, *Hollóvári Dánielt*, a Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat igazgatóhelyettesét, valamint *Románcz Ferencet*, a Sütőipari Vállalat igazgatóját megrovásban részesítette. Egyben figyelmeztette őket, hogy a jövőben hangolják össze munkájukat, hogy a város lakosságának kenyérellátásában zavarok többé ne forduljanak elő.

Munkásokat keresnek

BÁNYÁSZAT:

Pécsi Szénbányászati Tröszt vájárokat és csilléseket, Tettyei Kőbánya kőbányászokat, 2. sz. Kőbánya (Báránytető) kőfejtőket.

ÉPÍTŐIPAR

Baranya megyei Építőipari Vállalat kőműveseket, segédmunkásokat, valamint festő és mázoló szakmára átképzősöket, Bányászati Építőipari Vállalat (Apponyi tér) kőműveseket, ácsokat és férfi, női segédmunkásokat, Építő és Tatarozó Vállalat (Zsolnay u.) kőműveseket, kubikosokat, festő és mázolót, homokbányászt, hajtókat és központi anyagraktári szakismerettel rendelkező raktárost, Tatarozó Vállalat (Déryné u. 35.) kőműveseket, segédmunkásokat és kőműves, ács és tetőfedő ipari tanulókat, 3. sz. Mélyépítő Vállalat (Szabadság u. 40) kubikosokat, segédmunkásokat és idősebb terelőőröket a bakonyai építkezéshez, Szénbányászati Építő Üzemegység (Déryné u. 9.) kőműveseket, kubikosokat, segédmunkásokat és két idősebb útkaprót 1. sz. Mészüzem (Fürst Sándor u.) rakodómunkásokat, kemenceberakót és mészkiszedőt, 3. sz. Téglagyár (Szigeti út 131) kocsitoló segédmunkásokat.

KÖZLEKEDÉS:

Közlekedési Vállalat (Bacsó B. u. 4.) lemezlakatost, gépkocsiszerelőt, alvázszerelőt, dukkozót, segédmunkásokat és női kalauzokat, 26. sz. Autóközlekedési Vállalat (Siklósi u. 10.) kalauzokat, 21. sz. Autóközlekedési Vállalat (Rózsa Ferenc u.) gépkocsivezetőket középfokú képesítéssel vagy kétéves gyakorlattal és egy ipari tanulót gumijavító szakmára, Építőanyagfuvarozási Vállalat (Megyeri út 50.) kőművest és rakodó segédmunkásokat, Szekérfuvarozási Vállalat (Majláth u. 4.) kővágószőllősi telepére hajtókat és lóápolókat, Gazdasági Vasutak Hird 18 évtől vonatfékezőket, Pécsbányarendező (Üszög) kocsirendezőket.

EGYÉB:

Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat (Kossuth tér 4.) szakképzett hentest, Vegyesipari Vállalat (Irányi Dániel tér) kárpitost, Vas- és Műszaki Nagyker. Vállalat (Lenin tér 6.) vaskereskedő segédeket és egy ipari tanulót, Gázszolgáltató Vállalat bádogost, segédmunkásokat, Ujhegyi Erőmű lakatost, segédmunkásokat, Sopiana Gépgyár lakatost, esztergályost, kőművest, villanyszerelőt és segédmunkásokat, Építőipari Egyesülés Központi Javítóműhelye (Fürst Sándor u. 71.) lakatost és autószerelőt, Patyolat Vállalat (Szabadság u. 13.) női vagy férfi vegytisztítót, kelmefestőket, női és férfi segédmunkásokat, Gőzmalom (volt Tür-malom) villanymotor és villanyvilágításhoz értő egyént és egy molnárt, Szikvízüzem (Somogyi Béla u. 11.) gépkocsivezetőt lóápolót, és hajtókat, Szénműves Igazgatósága (Ujhegy) tűzoltókat, Cementipari Vállalat (Siklósi u.) kőfaragót, női és férfi segédmunkásokat, Országos Takarékpénztár (Kossuth Lajos u. 11.) egy férfi könyvelőt, BELSPED hajtókat, rakodókat és lóápolókat, Kesztyűgyár (Ferenc u. 10.) kesztyűszabász tanulókat és leszerelő katonákat átképzősöknek, Orvostudományi Egyetem (Rákóczi út 2.) fűtőket és szakképzett ápolónőket, Dohánygyár műszerészt vagy géplakatost, Budapesti Kábelfektető Vállalat (Szigeti u., Dózsa laktanya) éjjeliőröket és kubikosokat, Sütőipari Vállalat sütőipari tanulókat, Városi Tanács munkaügyi osztálya egy férfi szabót és két cipészt, aki csizmakészítéshez ért, Egyenruházati Vállalat (Széchenyi tér 18.) szabóipari tanulókat keres.

A Belvárosi Leányiskola értesíti a tanulóifjúságot, hogy a tanévnyitó ünnepség szeptember 2-án, (hétfőn) délelőtt 10 órakor lesz. A tanulók megjelenése kötelező. Kérjük a karénekes tanulókat, hogy az iskolában 9 órára jelenjenek meg. A szülők megjelenését is kérjük.

Patkó és a többiek

Patkó: „... Azért nevetek, mert én kaptam az aranyérmet...”

Ha valaki jól van, gond nélkül él, nem kínozza sem bánat, sem pénztelenség, azt mondják rá: „Kutya baja”. Vagyis hogy: annyi baja van csak, mint a kutyának: semmi.

Rossz mondás, annyi biztos, mert a kutyának is van gondja, éppen elég. Mert kérem, a kutya-iskola, „kutya nehéz” dolog ám! Tessék csak idefigyelni! Hallották-e már „tárgykörözésről” — „kínált élelem iránti közömbösségről” — „menekülő lefogásról” — „apportirozásról” — „tárgy kiválasztásról” és egyebekről? Fúra kifejezések ugye? Pedig ezt tanulják a kutyák a nyomozókutya-iskolában. Persze, ehhez nem kell könyv, palavesszó vagy egyszer-egyes irka, — hanem más valami: hűség, bátorság, szimatkészség.

Hanem aztán, amikor elérkezik a vizsga ideje! Nem hinném, hogy bármelyik elemista gyerek is, nagyobb izgalommal készülődne, mint a kutyák, névszerint Patkó, Lompos, Ravasz vagy éppen a Tigi. Az izgalom náluk heves farkcsóválásban nyilvánul meg és a gazdák felé irányított esdeklő pillantásokban. Mert a kutyavizsgán is van „puskázás”: a gazda bizony néha súg a „nebulónak”, ami persze tilos, de hát istenem!

A vizsga nehéz és bonyolult. Egy nagy térségen különböző távolságokban tárgyakat helyezünk el, amelyeket a kutyának meg kell találnia. Amíg a tárgylerakás történik, a kutyákat a bokrok mögé parancsoljuk, de így is előfordult, hogy például a Tigi lesett s így pillanatok alatt megtalálta a kívánt tárgyat. (Kulcscsomót, zsebkendőt, zsebkést... stb.) Tiginek büntetésből ismételnie kellett...

Tigi: „A vizsgán leszidtak, hogy patkós vagyok. Hát mit csináljon az ember, ha még fiatal...”

A csibész-fogás izgalmasabb. A bokrok mögül előugró csibész csak néhány lépést tud megtenni, mert a nyomozókutya pillanatok alatt utoléri és a nyakánál ugrik. A „csibész”-nek öltözött rendőr megáll, a kutya leül vele szemben és figyeli a csibészt, mozdul-e.

Aztán ha megmozdul... Betörők, tolvajok, zsebesek, ezt kellene végignéznetek! Bizisten örökre elmenne a kedvetek a tolvajlástól!

Azt mondtam az előbb, hogy a jó nyomozókutyának bátornak kell lennie. Bátrak is. A lángoló tüzeskarikán egymásután ugranak át anynyiszor, ahányszor erre parancsot kapnak. A Tigi ugyan megtorpant ettől a hátborzongató látványtól, de aztán a gazdája ölbekapta, átdobta a karikán. Másodszor már ugrott magától.

A vizsgán Patkó érte el a legjobb eredményt s ezért megkapta az aranyfokozatot, a gazdája pedig pénzjutalmat. Patkó már rutinos „nyomozó”. Egyik legnagyobb sikerét Mohácson aratta.

A mohácsi börtönudvarról megszökött egy rab. Patkó „kiszállt” a helyszínre. Megszagoltatták vele a szökött rab törülközőjét és elindult a nyomon. Fölugrott a kétméteres kerítésre, onnét át a másik kertbe, ki a kapun, majd tovább loholt a pesti országúton. Már vagy két kilométerre elhagyta a várost, amikor hirtelen megtorpant: vége a nyomnak. Az út szélén megszakadt a nyom. A kutyavezető rendőr a törülközőről ismét szimatot vetet Patkóval, de semmi eredmény. Egyszerre csak kilép egy parasztaszszony sírva a kukoricásból:

— Jókor jön rendőr elvtárs, ellopták a kerékpáromat... Ide lefektettem az árokpartra én meg bent kapáltam a kukoricában, nem is gondoltam volna, hogy valaki ellopja...

A rendőr beül a gépkocsiba, magamellé ülteti Patkót és most már autóval robognak tovább az országúton. Hát ezért nem találtnyomot a kutya! A szökött rab eddig gyalog jött, itt ellopta a kerékpárt és azon folytatta az útját. Fél órán belül utolérték a szökevényt.

Ravasz pedig alig két héttel ezelőtt bonyolított le egy sikeres „akciót”. Hajnalban ébresztik Ravaszt és gazdáját, hogy X. utcában betörtek egy lakásba és onnét ismeretlen tettes ruhaneműt, pénzt lopott.

Lássuk csak! Ravasz megszagolja az ablakpárkányt, ahol a betörő elhagyta a lakást. Utána Ravasz elindul a város utcáin. Nehéz dolga akadt, mert az aszfalt és a beton rövid ideig tartja csak a testszagot, másrészt pedig az autók, motorok nyomában maradt benzin-szag közömbösít minden más illatot. Ravaszt azért mégsem tévesztették meg a körülmények. A hetedik utcában hirtelen megtorpant egy ház előtt.

— Keresd Ravasz! Keresd! — hangzik az utasítás.

Ravasz nem mozdul, hanem kaparja a kaput. Tehát helyben vagyunk. Jól van kutyus. A csengetésre kijön a házmester. A kutya benyomul mellette az ajtón és az udvarban lévő lakások küszöbét végigszagolja, végül az egyiknél megállapodik: kaparja itt is az ajtót. Nyílik az ajtó és Ravasz szépen odasétál a konyhában álló fiatalemberhez, szájába fogja a kezefejét és kivezeti a rendőrnyomozók elé — a tettest.

Hát így megy ez a „kutyakomédia”. Értékesek ezek az okos állatkák, nemcsak azért, mert 18—20 ezer forint egy-egy nyomozókutya, hanem mert nagyon komoly segítőtársként szerepelnek a bűnüldözésben. Lompos, — amely négy esztendeje végezte el Budapesten az egyéves „kutyaiskolát” s azóta itt Pécsett „teljesít szolgálatot” — eddig körülbelül negyven bűnesetet derített ki nagyszerű szaglóérzékével, okosságával, hűségével. Egy alkalommal például Szigetváron 40 ezer forint értékű rablott holmit kutatott fel, természetesen a tettest is.

Ravasz: „Tetszik tudni, a szemem állása miatt kaptam ezt a nevet...”

Lompos: „A fényképész rámnevetett, én pedig kiöltöttem rá a nyelvemet. Nem szeretem a népszerűséget...”

Egyébként, kedves, játékos kis kutyusok, — amennyiben nem hangzik el fejük fölött a figyelmeztetés: „Csibész!” Erre a szóra kegyetlenül haragszanak. Csak a szó puszta említésére, már borzolódik hátukon a szőr, hegyezik a fülüket, ugrásra készen állnak s már csak a parancsot várják, hogy a csibészt elcsípjék.

De csakis a csibészt! Becsületes embert a kutya sem bánt...

Rab Ferenc

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. szeptember 2-től szeptember 8-ig

Állandó műsorszámok

Kossuth-rádió, 4.30—8.00-ig: Zenés műsor. — Közben: Hírösszefoglaló. Falurádió. — 6.30: Pillanatfelvétel. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — 8.05: Technikai szünet. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Déli harangszó. Utána hírek. Időjárásjelentés. — 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.54: Jóéjszakát gyerekek. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek, időjárásjelentés. — 0.30. Hírek. — 0.40: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Petőfi-rádió: 6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben, 6.35: Torna. — 6.55: Színházak és mozik műsora. — 7.10: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Időjárásjelentés és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

Szeptember 2., hétfő

Kossuth-rádió:

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: A hinta. Elbeszélés.
9.20: Filmzene.
9.40: Régi muzsika.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Pesti paprika.
12.10: Népi muzsika.
13.00: Lányok, asszonyok...
13.10: Heti zenés kalendárium.
14.20: Hétfőtől hétfőig.
14.30: Uttörő-híradó.
14.50: A Gyermekrádió műsora.
15.50: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.40: Operettrészletek.
16.10: Kamarazene.
16.40: A rendőr. Gábor Andor elbeszélése.
16.50: Fúvószene.
17.15: Ifjúsági őrjárat.
17.30: Tánczene.
18.10: Legújabb ajándéklemezeinkből.
19.00: Zenés irodalmi műsor.
19.40: Sporthíradó.
20.20: Híres primások.
21.05: Mindennapi kenyerünkért...
21.10: Irjunk együtt.
21.30: A Bolgár Zenei Hét megnyitó hangversenye.
23.00: Tánczene.
0.10: Verbunkosok.

Petőfi-rádió:

14.20: Tarka muzsika.
15.00: Zenekari hangverseny.
16.00: Népek zenéje.
16.25: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Tánczene.
17.22: Petri Endre zongorázik.
17.45: Versek.
18.00: Liszt Ferenc két Faust kompozíciója.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népdalok.
20.00: Legszebb Verdi lemezeinkből.
21.05: Hanglemezek.
21.40: Köztársaság helyett ismét császárság. Előadás.
22.00: Operett-est.

Szeptember 3., kedd.

Kossuth-rádió:

8.12: Népi zene.
8.40: Indulók és dalok.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.20: Van Vili kalandjai.
9.40: Dalok az iskolából.
10.10: Tantermek és tanszerek.
10.20: Szimfonikus táncok.
11.00: A csendháborító.
11.20: Ajándékműsor.
12.10: Könnyű melódiák.
13.00: Panasz. Elbeszélés.
13.25: Operarészletek.
14.15: Szórakoztató zene.
14.40: Fényszóró.
15.00: Flatalok sakkiskolája.
15.10: Népi zene.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.50: Venezuelai zene.
17.05: Operettek.
17.15: A tanácstag beszámolója után.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: Fred Frehberg énekel.
18.45: A Rádió Ipari rovata jelenti.
19.00: Hanglemezek.
19.10: Közvetítés a Nemzeti Színházból: Vérnász. Színmű három felvonásban.
22.20: Tánczene.
23.08: Közvetítés a Győri és Pécsi Zenei Hetekről.

Petőfi-rádió:

14.20: Schubert: Téli utazás.
15.00: Brahms: c-moll vonósnégyes.
15.34: Akit szeret a fehérnép...
15.44: Nemzetközi kérdések.
15.54: Operettrészletek.
16.45: Csihajda. Részletek Madarász Emil elbeszélő költeményéből.
21.05: Magyar nóták.
21.50: Törökszentmiklósi lakodalom.
22.00: Bolgár Zenei Hét.
22.30: Tánczene.

Szept. 5., csütörtök

Kossuth-rádió:

8.10: Vidám ritmusok.
8.40: Kórusok.
9.00: Édes anyanyelvünk.
9.05: A Gyermekrádió műsora.
9.25: Ajándékműsor.
10.10: Zenekari hangverseny.
10.50: Lanner: Romantikusok — keringő.
11.00: A csendháborító.
11.20: Népdalok.
12.10: Operarészletek.
13.00: Október. Elbeszélés.
13.15: Könnyű zene.
14.00: Ludas Matyi. Fazekas Mihály elbeszélő költeménye.
14.40: Kórusok.
15.20: Ifjúsági műsor.
16.10: Mezei csokor.
17.00: Seft Elek. Pászt Róbert írása.
17.10: Hangverseny hallgatóink kívánsága szerint.
18.10: Bolgár tánczene.
18.45: Az ígéret földje és a valóság.
19.00: Alfred Cortot Chopin-etüdöket zongorázik.
19.15: Verdi Traviata. Opera három felvonásban.
22.20: Sporthírek.
22.25: Tánczene.
23.05: Kamarazene.
0.10: Éji zene.

Petőfi-rádió:

14.20: Mai operákból.
14.50: Fúvósindulók.
15.10: Pillantás a nagyvilágba.
15.20: Tánczene.
15.55: Zenekari hangverseny.
16.20: Hogyan könnyítsük meg gyermekeink tanulását.
16.40: Hangverseny gyermekeknek.
17.10: Egy hír a mikroszkop alatt.
17.25: Operett- és filmzene.
18.10: Kuruc dalok.
18.20: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.30: Fegyin: Regényrészlet.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népdalok.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Gershwin-est.
21.05: Kovács Andor magyar nótákat gitározik.
21.15: A jövő tápanyagai.
21.25: Dal-est.
22.05: Népi zene.
22.20: A világirodalom humora.

Szeptember 6., péntek

Kossuth-rádió:

8.10: Részletek a Bocibocitarka c. daljátékból.
8.50: Népdalok.
9.10: Zenekari hangverseny.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Fúvószene.
11.00: Négy év múlva. Elbeszélés.
11.30: Sopronyi Mária zongorázik.
12.10: Tánczene.
13.00: A belterjes gazdálkodás útján.
13.15: Színes népi muzsika.
14.00: Uttörő-híradó.
14.20: Nyitányok és közzenék.
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.40: Hangszerszólók.
16.10: Könnyű zene.
16.50: Múzeumi séta.
17.00: Szív küldi szívnek szívesen...
18.10: Tánczene.
18.40: Az ifjúság fóruma.
19.00: En gyüjtottam a lámpát Blahánc öltözőjében.
20.20: Pókháló. Vidám Zenés rádiójáték.
21.46: Sporthíradó.
22.20: Szimfonikus zene.
23.32: Szól a szerenád.
0.10: Hindemith: Klarinét-quartett.

Petőfi-rádió:

14.20: Operettrészletek.
15.00: Zenekari hangverseny.
15.40: Versek.
16.00: Verbunkosok.
16.30: Ifjúsági műsor.
17.00: Zenekari hangverseny.
18.10: Operarészletek.
19.05: Bolgár Zenei Hét.
19.45: Zenei anekdóták.
20.00: Kórusművek.
20.20: Heti hangversenykalauz.
21.05: Szórakoztató muzsika.
21.20: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
21.30: Közvetítés a kispesti Gödör-étteremből.
22.00: Tánczene.

Szeptember 7, szombat

Kossuth-rádió:

8.10: Zenekari hangverseny.
9.00: Uttörő-híradó.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Jurij Kazakov bajánozik.
10.10: A Rádió operettjeiből.
11.00: A csendháborító.
11.20: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye
12.10: Magyar nóták.
13.00: Mi van a könyvesboltokban?
13.10: Operarészletek.
14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Szív küldi szívnek szívesen...
15.25: Kórusaink életéből.
15.45: Világgazdasági negyedóra.
16.15: Zenés hétvége.
17.40: Hogyan mondjunk verset.
18.10: A mikrofon előtt: Németh Anna.
18.45: Riportműsor.
19.00: Zenei műsor.
19.10: Móricz Zsigmond emlékezete.
20.25: A győzteseké a szó!
21.30: Zenei műsor.
21.40: Sporthíradó.
22.15: Hanglemezek.

Petőfi-rádió:

14.20: Népek zenéje.
15.00: Weiner: g-moll vonóstrió.
15.25: Időszerű tanácsok szobanövénykedvelőknek.
15.30: A köpenicki kapitány. Rádiójáték.
16.52: Fúvószene.
17.00: Az északi lovag.
17.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.50: Könnyű zene.
18.20: Lányok, asszonyok...
18.40: Tiszay Magda énekel.
19.05: Tánczene.
19.40: Turisztograf: Tihany.
20.00: Az opera mindenkié.
21.05: Bolgár Zenei Hét.
21.35: Szimfonikus hangverseny.

Szept. 8, vasárnap

Kossuth-rádió:

8.10: Mindennapi kenyerünkért...
8.20: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Figyeljük a zenét!
10.00: Vasárnapi vers.
10.10: Ifjúsági világhíradó.
10.50: Névnapi köszöntő Márlák kívánságára.
11.00: Magyar tájak — Kisalföld.
11.50: Térzene.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi szívnek szívesen...
13.30: Rádiólexikon.
14.00: Könnyű melódiák.
14.33: A Magyar Állami Hangversenyzenekar Mozart-hangversenye.
15.35: Hét nap a külpolitikában.
15.50: Nincsen szebb a matyó lánynál.
16.20: Petőfi Sándor és Szendrey Júlia házassága.
16.40: Schumann: Gyermekjelenetek.
17.10: Operettrészletek.
17.50: Zenei műsor.
18.10: Kincses Kalendárium.
19.00: Tánczene.
20.10: Emberek között... Boldizsár Iván tollrajzai.
20.18: Az 1002. éjszaka. Heltai Jenő mesejátékának rádióváltozata.
22.10: A vasárnap sportja.
22.30: Népszerű melódiák.
23.00: Carl Orff: Catulli Carmina.
23.40: Éji zene.
0.10: Népzene.

Petőfi-rádió:

8.00: Orgonamuzsika.
9.00: Könnyű dalok.
9.30: A Gyermekrádió műsora.
10.10: Szív küldi szívnek szívesen...
11.15: Valahol már találkoztunk.
11.35: Szimfonikus hangverseny.
12.35: Bolgár asszony. Elbeszélés.
13.00: Művészlemezek.
14.15: A Gyermekrádió műsora.
14.55: Népi zene.
15.15: Szórakoztató zenekari muzsika.
16.00: Bolgár Zenei Hét.
16.20: Tánczene.
17.00: Kilátó.
18.00: Nagy versenyművek — nagy előadóművészek.
19.15: Magyar nóták.
20.00: Csajkovszkij: a-moll trió.
21.10: Fred Dittrich: Concertino zongorára és fúvószenekarra.
21.30: Tánczene.
22.30: A kanyargó Tisza partján.

Jöjjön uzsonnakávézni a „KALIFA" cukrászdába

Kuglóf-különlegességek, tejszínhab tejeskávé mindennap kapható

Vasas Petőfi-Akna

párt-, szakszervezete, a KISZ és az üzem vezetősége

a VII. bányásznapon

szeretettel köszönti fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozóit. További munkájukhoz sok sikert és jószerencsét kívánunk.

A komlói Anna-bánya üzemvezetősége párt- és szakszervezeti bizottsága, valamint a KISZ intézőbizottsága

szeretettel köszönti az üzem valamennyi dolgozóját

a VII. bányásznapon

és köszönetét fejezi ki eddigi jó munkájukért.

Az MSZMP komlói végrehajtó bizottsága és a Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatósága

a VII. bányásznap

alkalmával szeretettel köszönti valamennyi fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozóját, s a további munkájukhoz sok sikert és jószerencsét kíván

A komlói Kossuth-bánya üzemvezetősége, párt- és szakszervezeti bizottsága valamint munkástanácsa

szeretettel köszönti az üzem valamennyi dolgozóját

a VII. bányásznapon

és köszönetét fejezi ki eddigi jó munkájukért.

Baranya megye bányászait

a VII. bányásznap alkalmából

szeretettel üdvözlik

a 15. sz. Közétkeztetési Vállalat dolgozói

Szabolcsbánya párt-, szakszervezete és üzemvezetősége

a VII. bányásznapon

szeretettel köszönti fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozóit. A szocializmus építésének érdekében eredményes munkát kívánunk. Továbbá szeretettel köszöntjük a Komlói Szénbányászati Tröszt Béta-aknai üzemének dolgozóit, mint versenytársakat. Munkájukhoz sok sikert és jószerencsét kívánunk!

A VII. bányásznap alkalmával

szeretettel köszöntjük üzemünk valamennyi dolgozóját. Köszönjük eddigi jó munkájukat és további sikeres munkájukhoz kívánunk jószerencsét.

A Komlói Szénbányászati Tröszt anyagellátó üzemének vezetősége, párt- és szakszervezeti bizottsága, KISZ-szervezete

Komló Béta-aknai üzemvezetőség, párt- és szakszervezet, valamint a KISZ intézőbizottsága

köszönetét fejezi ki az eddigi jó munkájukért az üzem valamennyi dolgozójának

a VII. magyar bányásznap alkalmával

Pályázati hirdetmény

A Munkaügyi Minisztérium 500. számú Iparitanuló-Intézete (Pécs, Rét utca 41. szám) pályázatot hirdet az alábbi állások betöltésére:

1 lakatos szakoktatói,
1 villanyszerelő szakoktatói,
1 autószerelő szakoktatói állásra.

Feltételek: technikumi oklevél, vagy művezetői bizonyítvány, vagy szakmunkás bizonyítvány, legalább 5 éves üzemi gyakorlat.

Fizetési feltételek: a Művelődési Miniszter (30/1957 Művelődésügyi közlöny 6. szám.) M. M. számú utasítás alapján szakképzettségtől függően.

IPAROSOK figyelem! A Magyar Hirdető kirendeltsége Pécs, Boltív-köz 4., újból felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a portál és kiugró cégtáblák évi díját az idevonatkozó kormányrendelet értelmében előre kell fizetni. Késedelmes fizetés esetén havi 1 százalékos késedelmi kamatot kell felszámítani. A nemfizetőket pedig peresíteni kell, ami 100 százalékos felárat és perköltséget von maga után.

— HALÁLOZÁS. Ujvári József városi nyugdíjas augusztus 30-án elhúnyt. Temetése szeptember 2-án fél 4 órakor a központi temetőből.

A gyászoló család.

— Rácz Imréné szül. Paraskiv Stefánia augusztus 31-én elhúnyt. Temetése szeptember 2-án fél 3 órakor a köztemetőben.

Gyászoló család.

— Vető Ferencné született Friedrich Karolin augusztus 30-án hirtelen elhúnyt. Temetése szeptember 2-án délután 4 órakor a pécsi köztemetőben.

A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondok mindazoknak, akik szeretett férjem temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Özv. Gede Istvánné.

A Bányászati Aknamélyítő Tröszt komlói körzete

párt-, szakszervezete és körzetvezetősége

szeretettel köszönti a körzet összes dolgozóit a

VII. bányásznap

alkalmából és további sok sikert kíván a termelési tervek teljesítéséhez.

APRÓHIRDETÉSEK

Házasság

35 éves gyermektelen vállalati munkás, 1500 forint keresete van, megismerkedne házasság céljából 28—33 éves korig (gyermek nem számít) szorgalmas, becsületes életű nővel. Becsületes jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 908

Házias, erkölcsös pedagógusnő társaság hiányában keresi 27—35 éves, józanéletű, középmagas férfi ismeretségét házasság céljából. Fényképes választ „Derűs otthon" jeligére a Hirdetésfelvevőbe. Kossuth L. u. 22. 902

Magányos iparos vagy bányász férfi ismeretségét keresem 50—55 évig. Sáma jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 885

Egyedülálló, állásban lévő, nyugdíjas főtiszt 50 évig idősebb lány vagy özvegyasszony ismeretségét keresem, ki nyugdíjamat szőlővel vagy gyümölcsössel kiegészíteni tudná. Cím: Mártírok u. 42. 12. l. ajtó 2. 894

Lakás

Szoba-konyha, előszobát elcserélnék, komfortért, vagy nagyméretű garzonért. Alkotmány u. 30. Telefon: 34-68. 1099

Kétszoba-összkomfortos, lehetőleg földszintes lakásért, egyszoba-összkomfortot adunk költségmegtérítéssel. Madách u. 6. Pagács. 1100

Keresek életjáradékra lakást vagy beköltözhető házat. Makrai Háziipari Szöv. Déryné u. 35. 1087

Elcserélném kétszobás házmesteri lakásomat szép egyszobás lakásért kizárólag Máv. dolgozóval. Érdeklődni: Mártírok út 42. Tátrai, házfelügyelőnél. 1094

Kettőszoba nagyméretű lakásomat elcserélném kettőszoba-összkomfortosra. Költséget térítek. Telefon: 36-21. 196

Belvárosban egyszobás modern összkomfortos öröklakás cserével beköltözhető, eladó. Telefon: 47-64. 186

Elcserélném szegedi kettőszoba-összkomfortos, belvárosi lakásomat hasonló pécsiért. Pécs, Marx út 8. sz. 188

Bútorozott szobákat keresünk növendékeink részére. Címeket kérjük a zeneművészeti szakiskola irodájában leadni. Pécs, Mátyás király u. 15. 182

Elcserélném kétszobás, mellékhelyiségekből álló lakásomat hasonlóért, esetleg kétszoba-összkomfortosra, fizetéstérítéssel. Dugonics utca 1. szám. Lovasi. 1033

Lakást keresek három felnőtt részére. Költséget térítek. Vidolovicsné Pécs, Czinderi u. 10. Telefon: 21-74. 1071

Elcserélném dombóvári kétszobás-fürdőszobás lakásomat hasonló pécsiért. Cím: Dombóvár, Bajcsy Zs. út 1. sz. 1074

Kettőszoba-konyha, éléskamrás szép utcai régibérű lakásomat elcserélném kettőszoba, vagy egyszoba-hallos összkomfortos belvárosival költségtérítéssel. Kisipari szép gyermek-sportkocsi eladó. Érdeklődni: Mészkemence u. 2/a. kézimunka-előnyomdánál. 1075

Elcserélném egyszobakonyhás, fáskamrás, pincés, disznótartásos lakásomat kétszobásért, vagy nagyobb egyszobásért Pécsett bárhol. Kubányi, Kisrókus u. 17. 173

Beköltözhető kétszobás, összkomfortos öröklakás, ugyanott zeneszekrény eladó. Pécs, Perczel u. 12. Veréb. 1008

Elcserélném belvárosi szoba-konyhás lakásomat 2 szoba vagy 1 szoba-hallos lakásra, költségtérítéssel. Telefon: 24-36. délelőtt. 1006

Elcserélném komlói 2 szobás, komfortos lakásomat 400 négyszögöl telken gazdasági épületekkel pécsi egyszoba-konyhásért, csak pedagógussal. Horváth gyógypedagógus, Komló, Pécsett, Bartók B. u. 20. Buselbachné. 956

3x1 **szoba-konyhás,** mellékhelyiséges öröklakás, lakáscserével kedvezményes fizetési feltételekkel eladó. Szilágyi Dezső u. 27. sz. Érdeklődni: Rippert, Pécsbánya rendező p. u. 955

Elcserélném belvárosi szobámat szoba-konyhásért esetleg ráfizetéssel. Szerdahelyi, Déryné u. 19. Tel.: 11-04. 968

Üzlethelyiséget adok szoba-konyhás lakásért. Gáz, víz van. Márton u. 6. 966

Keresek egyszobakonyha-éléskamrás lakást megegyezés szerint. Pécs, Szőlő utca 15/2. 952

Szoba-konyhás, lehetőleg összkomfortos lakást költségtérítéssel keresek, vagy elcserélném komlói kétszobás összkomfortossal. Ajánlatot: Pallós, Pécs Postafiók 17. levélben. 864

Állás

Raktári munkára férfit 1000 Ft-on felüli keresettel felvesznünk. Üvegértékesítő Vállalat Pécs, Szabadság u. 58. 1057

10 kertésztanulót azonnal felvesz a Kertészeti Vállalat Pécs, Perczel u. 1. 178

Kőműveseket, festőket, kubikosokat, segédmunkásokat, homokbányászt, kocsist és szakképzettséggel rendelkező központi anyagraktárost alkalmaz a Baranyamegyei Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Zsolnay Vilmos u. 4—6. sz. 175

Az ÉPFU V. Pécs, Megyeri út 50. rakodómunkásokat alkalmaz, vagonkirakáshoz, mecsekaljai munkahelyre. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán délelőtt 8—12 óráig. 172

Segédmunkásokat, kőművest tagként felvesz, bádogos és lakatos tanulót szerződtet a Pécsi Bádogos és Szerelő Ktsz. Kossuth L. u. 63. sz. 170

Megbízható bejárónőt felveszek. Bajcsy Zsilinszky u. 9., emelet. 984

Egy kárpitos tanulót felveszek. Ilosfai kárpitos, Zsolnay V. u. 16. 976

Egy ügyes fiút szabótanulónak felveszek. Müller szabó, Hegyes Endre u. 3. sz. (Zombor). 1015

Két kis gyermekem mellé d. e. 10—1-ig keresek fiatalabb nőt. Tel.: 32-24. 969

Megbízható, gyermekszerető nőt keresek gyermekem nappali gondozására. Tóth, Kossuth u. 38., udvar I. em. 963

Kaposvárra intelligens, középkorú, egészséges, megbízható, jól főző, teljesen magános nőt háztartásom vezetésére keresek. Írásbeli megkeresést Dunajetz Ferenc, Kaposvár, Ady Endre u. 7. 890

A Pécsi Sertéstenyésztő és Hízlaló V. mezőgazd. gépekhez is értő főgépészt keres azonnali belépésre. Jelentkezni lehet a Kossuth L. u. 3. szám alatti központban. 896

Gyakorlattal bíró takarítónőt azonnal felveszünk. III. k. Szociális Otthon. Tímár u. 5. 1012

Pedagógus házaspár gyermekei mellé a délelőtti órákra bejárónőt keres, főzni nem kell. Jelentkezés azonnal Jókai u. 32. II. em. Csaba. 185

Békáspusztai méntelep traktorok, zetorok kezelésében és javításában jártas szakmunkást, továbbá egy fejőtehenest, egy konyhavezetőt és egy vezetőraktárost felvesz. Fizetés: közalkalmazotti kollektív szerint és természetbeni járandóság. Up. Bóly. 183

A Nádor Szálloda érettségizett fiú tanulót szállodai portásnak, általános iskolát végzett fiút felszolgáló tanulónak sürgősen felvesz. 189

A 15. sz. Közétkeztetési Vállalat, Pécs, Perczel u. 8., megfelelő szakképzettségű és legalább 5 éves vendéglátó-, üzemelemezési szakmai gyakorlattal rendelkező üzletvezetőt alkalmaz. Írásbeli ajánlat személyesen adandó be a vállalat személyzeti vezetőjénél. 192

Ingatlan

Virág utca 16. számú ház beköltözhetően eladó. Erdeklődni Vas Gereben utca 53.

Családiház beköltözhetően eladó. Kis-Balokány-dűlő 28. Megtekinthető hétköznap 5-től, vasárnap egész nap.

3 szobás összkomfortos családiház eladó. Jakabhegyi út 5. 996

Eladó sürgősen Kertvárosban 128 négyszögöles saroktelek gyümölcsfákkal, 60 köbméter kő, 22 köbméter homok, 6 mázsa oltott mész, vízbekötéssel. Erdeklődni: Pécs, Majtényi Ferenc utca 13. Varga. 1018

350 négyszögöl házhely a pellérdi buszmegállónál eladó. Patacs 1. Balogh. 995

570 négyszögöl szőlő eladó Patacson, épület nélkül. Telefon: 35-16.

Életjáradékra családiházat vennék. Szabóné, Felső-Vámház u. 20. sz. 1091

Ház eladó Mohácson, 3 szobás, mellékhelyiséges, nagy udvar. Tanácsház utca 9. Erdeklődni: Izsák Gézánál Mohács, Tolbuchin út 14. 965

Pécs külvárosában kis kertes családiházat keresek megvételre. Címeket: ármegjelöléssel Pécs, Perczel u. 19. Lévay címre kérek. 1010

Drávapiski házamat 7 h. szántóval és réttel alkalmi áron eladom. Érdeklődni: Pécs, Rákóczi út, Gőzfürdő, Gazsi. 969

Egy kisebb ház eladó. 2 szoba-konyha átvehető. Aradi vártanúk útja 29. 961

Eladó Csoronika dűlőben 1400 négyszögöl szőlő, lakható épülettel (villany, víz van), esetleg fele is. Bővebbet: Pécs, Rókusalja 1. sz. 973

Ház beköltözhetően eladó. Domonkos u. 5. Ágoston térnél. 942

Kétszobás kertes családiház eladó, lakáscserével beköltözhető. Vadász u. 21. (volt Horthy telep). 939

Beköltözhető új villa 1000 négyszögöl elsőrendű szőlővel, terméssel, felszereléssel 5 évre elegendő trágyával eladó. Esetleg beköltözhető belterületi kimondott családiházért elcserélhető. Bállcsi végállomástól (Vöröskút) baloldali úton 8 perc. Kisdeindol tető 22. Maik. 944

Eladó Pécs, Nagyszkókó 29. sz. alatt 944 négyszögöl barackos-szőlő, beköltözhető lakással. 926

Vennék Pécsett készpénzért 3 szobás családiházat vagy 2 szobaösszkomfortos öröklakást beköltözhetően. Ajánlatok Fonyódi Antal Komló, Fürst Sándor. u. 25. 904

Beköltözhető családiház eladó nagy kerttel. Pécs, Kiss Ernő u. 42. 917

Mecsekalja állomással szemben 323 négyszögöl szőlő, présház, Kovácstelepen 224 négyszögöl házhely sürgősen eladó. Vas Gereben u. 49. Pinceházi.

Széchenyi tértől 5 percre villa-telek eladó. Aradi vértanúk u. 32.

Eladó Kertváros mellett 2 kh. és 1000 négyszögöl szántó, amely 20 db házhelynek felel meg. Külön házhely is kapható, megegyezés szerint. Esetleg részletre is. Ifj. Tóth István, Ürög 71.

Elcserélném vagy eladnám újpetrei házamat 1000 négyszögöl kerttel. Autóbusz megállónál. Bővebbet: Pécs, Kossuth L. u. 15. Pappéknál. 854

Családiház 15 hold földdel gazdasági felszereléssel eladó. Kisdér, 25. 853

Szőlő, 977 négyszögöl, Csurgótető 5., lakható új épülettel, száznál több termő franciabarackfával, terméssel eladó. Kettős autóbuszjárat. Megállótól 5 perc. Lakás beköltözhető. Szabadság út 56. II. 6. Telefon: 41-33, vagy Zsinkó István u. 1. 1038

Eladó beköltözhető családiház, amely kétszoba-konyha, szuterénből áll. Istálló, kocsiszín, sertésólak, kukoricagóré van. Diós út 73. sz. 1021

Főútvonalon masszív ház beköltözési lehetőséggel eladó. Telefon: 16-97. 195

Pécs-Mecsekalján beköltözködési lehetőséggel ház és szőlő eladó, esetleg megosztva is. Érdeklődni lehet Rácváros 39. Köves. Tel.: 32-13. 536

Kertes családiház beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Mártírok u. 60. Balázsné. 1060

Eladó: családi ház Széchenyi tértől 5 percre két nagy szoba, előszoba, kamra, pince és egy kis lakással, tágas udvarral, egy nagy szoba-konyha, kamra beköltözhető. Nyíl u. 1. sz. 1017

Bakonyán a 128. és a 3-as számú kétszobakonyhás ház gazdasági épülettel olcsón eladó. Érdeklődni: a 128. szám alatt. 1011

Gyümölcsfás udvarral, príma helyen, masszív ház eladó, esetleg beköltözhető. Érdeklődni: Rákóczi út 77., földszint balra. 1055

Szőlő 1300 négyszögöl, közműves útvonalon, autóbusznál, teljesen bekerítve villaszerű épülettel, felszereléssel, szőlővel eladó. Irányár: 150 000, Deák utca 5., üzletben. 1035

Eladó 800 négyszögöl telek kis épülettel, méhészetre alkalmas, pellérdi szőlőhegyben. Cím: Megye u. 3., asztalosműhely. 1068

Vókányban az állomástól 5 percre modern beköltözhető családi ház eladó. Érdeklődni: 22-92 telefonon. 169

Szőlő terméssel, 360 négyszögöl, üzleti pult eladó. Gizella utca 5. 1002

Életjáradékra pécsi családiházat vagy öröklakást keresek. Ajánlatot 47-94 telefonra d. u. 6—8 óra között. 994

Elcserélném kétszobakonyha, éléskamra, mellékhelyiséges, siklósi lakásomat, pécsi szoba-konyhás lakásért, esetleg egy nagy szobáért. Inköz.

Pellérdi elágazástól 5 percre beköltözhető ház, szőlő eladó. Érdeklődni Visnyeinél, helyszínen.

Eladó új családiház, háromszoba, összkomfort, az egész épület alatt szuterin, részben részletre is fizethető. Szigetvár, Széchenyi u. 20. sz.

600 négyszögöl szőlő és 400 négyszögöl gyümölcsös eladó. Vasas II. parcsin. Érdeklődni lehet Raubál Vilmosnál. 1102

Szőlő eladó, 1 hold 1223 négyszögöl, lakással, teljes felszereléssel. Érdeklődni: Siklós, Szabadság u. 6. 1009

Eladó 390 négyszögöl gyümölcsös szőlővel. Ürög, Lajkóné, Völgyitét 26. 1089

Eladó Vajszlón Jókai utca 10. számú családiház, és Baranya-Selyién, Bogdási utca 226. számú gazdasági ház nagy gyümölcsössel. Bővebbet: Dani Mártánál Selyén, Bogdási utca 226. sz. a. 1079

Beköltözhető kétszobás új lakóház gondozott szőlővel, gyümölcsössel, részletekben is eladó. Deindol, Lajkónál. Özv. Baksáné. 1077

Donátusnál 400 négyszögöl szőlő, gyümölcsössel, épülettel, pincével eladó, vagy házért elcserélhető szigeti részen. Brassó u. 16. sz. 1105

Erreth Lajos utca 28. szám alatti családi ház beköltözhető összkomfortos lakással eladó. 1054

Adás-vétel

Eladó kereszthúros zongora. Anna u. 30/9. emelet. 935

125-ös teleszkópos Csepel eladó. Vak Botyán utca 20/2. (Kálvária.) Híres. 943

Singer szabógép eladó. Nagy Jenő, Kaszárnya utca 7. 931

Diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Lánc utca 26. 947

Alig használt férfiruhák középmagas, vékony termetre, 38-as férficipők, csizmák eladók. Steinmetz tér 5. 949

Bútor, olcsó ágyak, asztal, szekrény, félhálló, gyermekágy eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri-kitérőnél. 1005

Nagyobb mennyiségű új tetőléc eladó. József u. 17/1. fsz. 1. 937

Egy lemezvillás 125-ös Csepel és egy mély gyermekkocsi eladó. Virág u. 16. 933

Eladó egy magánjáró fafűrészelőgép teljesen jó állapotban, valamint egy stabil 8 lóerős benzinmotor. Mindkettő német gyártmányú. Goszpodinov Jordán kertész Pécs, a kisállomás alatt. 396

175-ös Jáwa vázba beépített, 250-es oldalszelepelt motorkerékpár üzemképesen eladó 2800 Ft-ért. Mohács Sallai út 11/13.

Egy príma 32 basszusos tangóharmonika eladó. Szigeti u. 3. 997

Kombinált szobák, konyhabútor-garnitúrák, hálószobák, egyes asztalok, ágyak, szekrények, rádióasztal, székek, igen olcsón kaphatók. Bajcsy Zsilinszky u. 3. 948

Eladó tiszta méhviasz. Iván Lajos Kovácshida. 951

Eladó Patent Zephir kályha 8 lyukú. Kiskereszt u. 5. 953

Modern konyhabútor eladó. Kossuth Lajos utca 57. I. em. jobbra.

Kétszemélyes férfi borbély-berendezés eladó. Szigetvár, Szabadság út 75. 974

Diószínre fényezett háló eladó. Báthori u. 4. 958

Új, kisipari, diófaszínre fényezett hálószobabútor, páros ágyak eladók. Szilágyi Dezső u. 16. Fiumei iskolánál. 1004

Prima szalagfűrész eladó. Hird 9. sz. 957

Nagyméretű dió polituros világítós kombinált szekrény, kétszemélyes rekamié elsőrendű kivitelben eladó. Petőfi u. 26. 975

Bécsi márkás zongora eladó. Pécs, Hold u. 3. sz. 978

Eladó bordó huzattal, epedás fúgóval, kihúzható fiókkal kétszemélyes, nagyméretű rekamié. Szilágyi Dezső utca 50. Fiumei iskolánál. 980

Egy jókarban lévő konyhakredenc, asztal és többféle holmi eladó. Várady Antal u. 22., földszint. 982

Új, modern, diószínre fényezett, kisipari háló eladó. Zsolnay V. u. 31. sz. 990

Szalongarnitúra, 2 db keményfa ágy sodronnyal eladó. Móré Fülöp u. 28. 983

Eladó egy 8 hl, kád és hordók. Nagyárpád, Fő tér 3. sz. 998

Eladó gyakorlózongora olcsón szekrény és csikótűzhely. Kulich Gyula u. 24. 985

Siemens rádió, hétlullámsávos, igényesnek, új állapotban lévő kalapácsos daráló 220 voltos, házi használatra eladó. Pécs, Kassa u. 8. 1029

Használt, világos keményfa hálószoba eladó. Petőfi u. 57. III. em. 15. 986

Intézeti ruhaszámok kaphatók. Zrínyi u. 19. Csak vasárnap. 992

350-es FN motorkerékpár jó állapotban eladó, esetleg kisebbért elcserélhető. Pécsszabolcs, Tolbuchin u. 140. 993

Kétszemélyes szelon új állapotban, kerekasztal, székek, mosóállvány eladó. Alkotmány utca 5. 1003

220-as kovács tüzifúvó eladó. Pécsújhegy, Buzsáki u. 2. 1007

Gyönyörű dióhálók kombinált szekrények kaphatók. Budapest, VI., Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 68

Zongora (Ehrbár) rövid, kereszthúros eladó, Pécs, Gábor u. 4. em. 4. 171

14,2 m³ félstabil „Umrath" típusú kazán könyvátírással átadó. Pécsi Cementáruipari Vállalat. 174

Jó hangú pianínó eladó. Vitéz u. 4., emelet. 181

8 HP villanymotor, 200 kg-os mérleg bérbe vagy eladó. Szigeti u. 49. Révész. 1076

3+2-es Tetra rádió, újszerű, tisztagyapjú sötétszürke öltöny alacsony termetre eladó. Szalay, Kossuth u. 34. 1073

Szobaajtó, ablak, vasgerenda, asztalitűzhely eladó, Jommer, Zsinkó István u. 12. 1072

Eladó 125-ös, kilométerórás Csepel motor és 2 db 50-es szalagfűrészkerék. Megye u. 3., asztalos. 1069

Bútort részletre rendeljen! Bartók Béla u. 37., ifj. Bischoff. 1067

Hálószoba, kombinált és konyhabútor készítését vállalom. Fizetési kedvezmény. Bajcsy Zs. utca 24. 1065

Bányásznapra és mindenkor prima bor kapható (rizling). Rácváros, Borkimérés. 1063

Jóhangú gyakorlózongora eladó. Pécs-szabolcsfalusi iskolában. 1062

Egyszemélyes rekamié, konyhabútor és egy asztalitűzhely eladó. Kossuth Lajos u. 53. 1027

Zongora, márkás, rövid, kereszthúros, kiváló állapotban eladó. Sallai utca 20. Nagy. 1019

Hálószoba, szekrények, ágyak, asztalok eladók. Bartók Béla u. 32. (Sétatérnél). 1031

Antik bútorok eladók. Janus Pannonius u. 8. sz. alatt az udvarban balra. 1030

Egy 150—110-es, rácsos duplaszárnyas ablaktokk eladó. Szőlő u. 22. 1041

Eladó kornwald és angol süldők 10 hónapos. Alkotmány u. 83. 1052

Téglát olcsó áron, minden mennyiségben vásárolhat. Befizetési hely, Sallai utca 11. szám. 1056

Modern konyhabútor eladó. Perczel u. 14. Stréb. 1058

Kettő db 2 szárnyas, 1 db 3 szárnyas ablaktokkal eladó. Alajos u. 6., Pécs. 1034

Mosógépet vennék. Telefon: 23-85. Hétfőtől. 1036

Eladó pianino, 2 db biedermeier szekrény, 5 tonett szék, antik óra, kombinált szoba, tragacs, szil kuli, Szabadság út 56. II. 6. Telefon: 41-33. 1037

Gyönyörű olajfestmények képzőművésztől. Oláz Gy. Komárom, Szt. László u. 8. 1049

Költözködés miatt hálószoba, különböző bútorok és pult eladók. Pécs Anna u. 29. 1020

Diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Alsó-Malom u. 2. 1043

Eszterházi hajtókocsi eladó. Szentlőrinc, Erzsébet u. 12. 1046

Kétszemélyes rekamié, 250-es Jáwa motorkerékpár eladó. Orsolya u. 10. 1044

Pianinó, kitűnő hangú, márkás, eladó. Gyárváros, Ságvári E. u. 19. 1048

Lakatosműhely teljes felszereléssel eladó. Azonnal átvehető. Nagy Lajos u. 5. Telefon: 46-18. 1042

Hálószoba, szekrények, ágyak, gyermekágy, szobakredenc, asztalok olcsón eladók. Felső-Vámház u. 2. (Kispiacnál.) 1030

Eladó egy kifogástalan Gombor-féle mély gyermekkocsi. Zsolnay V. u. 32. I. emelet 855

Gombor-féle sportkocsi eladó. Szabadság u. 6. Horváth. 865

Használt férfiruhát, bakancsot, gumicsizmát vesek. Hetényi Bem 20. Telefon: 22-49. 898

Sötét hálóbútor eladó. Széchenyi tér 8. I. em. 883

Hálószobabútor, félhálló, konyhabútor, asztalok, székek, szekrények, ágyak olcsón, részletre is eladók. Aradi vértanúk u. 32. (volt Petrezselyem). 880

Modern, új konyhabútor eladó. Bajcsy Zs. u. 25. Cserhalmi asztalosnál. 884

350-es generálozott motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó, vagy 500-as oldalkocsiért cserélhető. Lauer Lajos Kölked, Vizslaki szivattyútelep. 900

125-ös export Csepel motorkerékpár, 3,5-ös Zorki fényképezőgép eladó. Rózsa F. u. 11. 891

125-ös első-hátsó teleszkópos Csepel motorkerékpár olcsón eladó, megtekinthető: Szondi György utca 3. szám alatt (Budai vámnál). 882

Szalufák, gerendák, új lécek eladók. Rigó u. (Jankovics telep) cukrász ház. 910

2 db 8 hónapos malac eladó, Marx út 17. 911

Egy 250-es Puch jó állapotban, ugyanott 12 kalapácsos daráló eladó. Érdeklődni: a délutáni órákban. Pécsújhegy 4. dűlő 199. 906

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91. György u. 6. sz. 905

Kappel táskairógép privátnak eladó. Ungvár utca 18. Horváth. 919

Jókarban lévő 150-es Zetka, 250-es Puch motorkerékpár eladó. Bóly, Petőfi u. 4. 914

Sürgősen eladó jó állapotban üzemképes Diesel-motor 7—10 lóerős. Ugyanott egy 80 cm-es kártológép és egy 20-as szálazó is. Bóly, Táncsics u. 7. sz. 928

Új, modern, diószínű kisipari hálószoba eladó. Rákóczi út 17., szuterin. 927

Gombor-féle sportkocsi újszerű állapotban, gyermekágy matraccal eladó, Jókai u. 43. I. em. Hamar.

350-es DKW, 150-es Zetka jó állapotban eladó. Vas Gereben u. 9. 924

250-es Jáwa motorkerékpár igényesnek eladó. Délután 5 órától. Vitéz u. 40. 187

Két használt ablak tokkal együtt eladó. Megtekinthető: szombat és vasárnap. Kulich Gy. u. 41. sz. 1078

Alkalmi áron 125-ös Danuvia motorkerékpár eladó. Rákóczi út 38. sz. 1080

Gombor-féle sportkocsi újszerű állapotban eladó. Semmelweis u. 2. I. nőlszabó. 1095

Új dió hálószoba; konyhaberendezés eladó. Felső-Vámház u. 33. sz. 1081

Pannonia motor eladó. Alkotmány u. 27. 1082

Pannonia, zöld, eladó. Újvilág u. 26., esetleg oldalkocsi is. 1083

Danuvia 600-as oldalkocsis motorkerékpár, 600-as esztergapad, 4+2 rádió 2x3 új perzsa-szőnyeg eladók. Rákóczi út 78. 1084

Világos hálószobabútor eladó. Madách u. 23., emelet. 1085

Egy modern kétszemélyes rekamié eladó. Jókai Mór u. 17. sz. Werner. 1088

Motorkerékpár, új kétszázötvenes zöld DKV eladó. Pécs, Jókai tér 6. sz. 1086

Vitrin, tálaló, keresztasztal, karosszék, jégszekrény, asztal, szőnyegalap fonállal, menyezetlámpa, 6 fiókos doboz eladó. Vasárnap délig. Kossuth u. 79. udvarban. 1090

Motoros fafűrészelőgép, 1 db 500-as BMW eladó. Kelemen Mecsekalja. 1092

Nyújtott sávos modern zeneszekrény olcsón eladó. Ujmeszes 19 III. I. em. 5. Tóth. 1093

Forgószék, szappanszekrény, beszerelt tartállyal, tükrök, falburkolat eladó. Geng. Rákóczi út 49/1. 1096

Új állapotban lévő, egybeépített lemezjátszós Orion rádió lemezekkel eladó. Kapács u. 9. 1098

Jóminőségű ebédlőberendezést keresek megvételre. Megbízottam: Keszthelyi Lajos, Pécs, Vak Bottyán u. 17. sz. 1101

Méhviasz eladó. Mezőszél u. 30. sz. 1104

Kombináltszekrény eladó. Papnövelde u. 12. 1103

vegyes

Speciális műszövés, nylon átkötés, szemfelszedés. Kassainé, Hunyadi L. u. 64/b. Telefon: 48-86. 1039

Várkői Ferenc gyermektornájára beiratkozás szeptember 3-tól 10-ig. Kolozsvár u. 2. számú tornateremben délután 5—7-ig. 1040

Bútor és zongora szakszerű szállítását és mindennemű fuvart vállal Schreer Tibor, Alkotmány u. 14. Telefon: 15-93. 1053

Fodrászati cikkek Páncél Gézánál szerezhetők be. Rákóczi út 37. Telefon: 43-36. 1045

Asztalosműhelyemet Bartók Béla (Árpád) u. 37. alá helyeztem. Mindennemű bútorok készítését vállalom. Bischof József. 1013

Mindennemű hangszerjavítást vállalok. Özv. Novakovics Istvánné hangszerkészítő Pécs, Kossuth L. u. 52. 907

Figyelmeztetés! A Gázművek igazgatósága felhívja a gázfogyasztó közönség figyelmét arra, hogy a használatban lévő bérkészüléket kizárólag a Gázművek által javíttathatják. A rendelkezés ellen vétőknél a bérletet megszünteti.

Rádiót veszek, javítok, néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. 932

Szőrszálait rövidhullámú gépen örökre eltávolítja, pattanásos, foltos bőre megszépülhet. Sándorffi kozmetika, Budapest, Jókai tér 3. 30

Műkoszorúk, koszorúkellékek, művirágok, nagy választékban feldolgozóknak is, Kardos Györgyné készítőnél, Pécs Bajcsy Zs. u. 5. 150

A Gépíró- és gyorsíró iskolában (a Kolozsvár u. 2. sz. alatti Közgazdasági Technikum épületében, bejárat: Temesvár u. 2.) haladók részére külön tanulócsoport indul. Beiratkozni lehet szeptember 15-ig, minden munkanapon délelőtt 8—10 óráig. Telefon: 14-93. 149

Ernyőjavítást, áthúzást vállal, új ernyőt készít. Ernyő-üzem, Zrínyi u. 10. 1070

Tisztelettel értesítjük a hölgyközönséget, hogy üzletünket minden keddi napon zárva tartjuk (azaz szünnapot tartunk). Csák László, Hild Lajos női fodrász mesterek. 1028

Betárónőt keresek egész napra. Katona, Mártírok u. 19.

— ORVOSI HIREK: Honvéd u. 3-ban (volt Hadapród u., villamos végállomásnál) rendelőjüket megnyitották: dr. Szollár István kórházigazgató fogorvos. Rendel d. u. 5—7-ig.

Dr. Horváth Lajos kórházi belgyógyász adjunktus. Rendel d. u. 6—7-ig, dr. Tímár Tibor kórházi fül, orr, gégész főorvos. Rendel délután 5—6-ig.

A Pécsi Uránérchánya Vállalat igazgatósága, pártszervezetei, szakszervezeti bizottsága és KISZ-szervezete

a VII. bányásznap

alkalmával szeretettel köszönti valamennyi fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozóját, s a további munkájukhoz sok sikert és jószerencsét kíván.

Az MSZMP pécsi végrehajtó bizottsága és a Szénbányászati Tröszt igazgatósága és a tröszt szakszervezeti bizottsága nevében

a VII. bányásznap

alkalmából köszöntjük a tröszt mindenegyes dolgozóját és az éves feladatok végrehajtásához sok sikert kívánunk.

A VASÁRNAP SPORTJA

Az első NB I-es mérkőzés
Komlón

Hazai közönség előtt ma lép először pályára a Komlói Bányász NB I-es együttese. Az újonc csapat otthoni bemutatkozását nagy várakozás előzi meg nemcsak Komlón, de az egész megyében. Egyúttal ez a mérkőzés pályát avat: végre elkészült Kökönyös festői völgyében a szép, modern labdarúgópálya.

Hosszú, nehéz küzdelmek után jutottak el idáig. A csapat, a szurkolók szerető támogatásával együtt nőtt a várossal; ahogy az egykori faluból város lett, úgy erősödött és vált képessé mind nagyobb feladatok megoldására. Két évvel ezelőtt már látni lehetett hogy nagy reményekre jogosít, neves, volt NB I-es csapatok mögött előkelő helyet foglalt el a tabellán. Ez az időszak megalapozta a további sikereket. És a múlt esztendei bajnokság meghozta a várt „álmokat". Mert azért, ha titokban reménykedtünk is, ki hitte volna, hogy ez a szürke nevekből álló csapat megelőzve Sztálinvárost, Győrt, — az NB I-be jut... A szív, a lelkesedés diadala volt.

Komló nem nagy csapat. Tehetséges fiatalok alkotják, akiknek nevét csak most ismeri meg a felsőbb osztály szurkolótábora. Bodola Gyula, a neves edző azt mondja: „A cél: megkapaszkodni nem kiesni..." Minden játékos tudja, hogy ezért szívvel kell küzdeni. Ebben nincs is hiány, az elmúlt vasárnap már ízelítőt adtak belőle a Népstadionban. És még valamiből: a játékból is. A neves edző keze alatt sokat fejlődtek a játékosok és mint csapat sem vallott szégyent a nagy Fradival szemben.

Komlón ma ünnepelnek. A bányásznapon a föld mélyén dolgozó bányászokat köszöntik. Az ünnepségekbe jól beleilleszkedik ez az első otthoni mérkőzés, amelyet bizonyára további sportsikerek követnek. Ebből az alkalomból szeretettel üdvözöljük a komlói csapatot, a szurkolókat és kívánjuk, hogy jól szerepeljenek az Újpesti Dózsa ellen.

Világbajnoki gondok és remények

Kik lesznek ott a labdarúgó-világbajnokság döntőjében? Szinte naponta visszatérő témája ez nemcsak a világsajtónak, hanem a legnépszerűbb sportág sokmilliós táborának is. A kérdésre — a tények alapján — egyelőre csak részleges válasz adható. Azt már tudjuk, hogy a világbajnok NSZK-n és a rendező Svédországon kívül Anglia, Brazília és Paraguay ott lesz a tizenhat között. Sőt azt is feltételezhetjük, hogy Franciaországot, a Szovjetuniót, Skóciát, Argentinát és Mexikót sem éri meglepetés. A külföldi lapok megítélései szerint Csehszlovákia is „féllábbal" már „Stockholmban van". Bizonytalan viszont, hogy mi lesz a bolgár—magyar, osztrák—holland, román —jugoszláv, észak-ír—olasz párharc eredménye, s ki végez első helyen az ázsiai—afrikai csoportban. Noha választ csak a szeptember közepén megindúló újabb mérkőzéssorozattól kapunk, a VB. körül már most is akad sok érdekesség.

A prágai Ceskoslovensky sport kérdést intézett angliai és keletnémetországi tudósítójához: hogyan ítélik meg Csehszlovákia helyzetét a konkurrencia táborában? A válaszokból az derül ki, hogy szeptember 25-én walesi győzelmet várnak a cardiffi Wales—NDK mérkőzéstől, október 27-én (az NDK—Csehszlovákia mérkőzésen) pedig „el tudják képzelni" a csehszlovák válogatott vereségét is. Bár a walesiek és a keletnémetek is a csehszlovák együttest tartják csoportjuk favoritjának, mégis biznak tehát abban, hogy a 110.000 nézőtől buzdított keletnémet válogatott legyőzi a cseh tizenegyet. Azt talán mondanunk sem kell, hogy még Wales sem adta fel a reményt, noha ez már csak egy vékony hajszálon függ. A walesiek ugyanis abban bizakodnak, hogy ők legyőzik a keletnémeteket, a keletnémetek pedig a csehet, s így hármas holtversennyel zárul a körmérkőzés.

A magyar válogatott helyzete is sokat foglalkoztatja a nemzetközi sportsajtót:

Mi lesz szeptember 15-én Szófiában? A norvégektől elszenvedett váratlan vereség miatt a magyar válogatott ugyanis csakis akkor kerülhet ki a világbajnokságra, ha Szófiában is legyőzi a bolgárokat. Van azért ennél minimálisabb feltétel is: döntetlen eredményt Szófiában és győzelem semleges pályán egy harmadik mérkőzésen.

Négy hét múlva eldől: ott lesz-e Magyarország a VB 16-os döntőjében, vagy sem. Nemcsak Magyarország, de szerte a futball-világban kíváncsian várják, sikerül-e Sósnak, Barótinak, Lakatnak az előkészítéssel és válogatással megbízott edzőknek rendbehozni a magyar válogatott „szekerét".

Az óvatosak és a merészek

A még megoldásra váró kérdések közé tartozik ez is: Ausztria vagy Hollandia? Mint ismeretes, Bécsben nagy keservesen az osztrákok nyertek, de számítanak arra, hogy Hollandiában elvesztik a visszavágót. Éppen ezért az osztrákok már most arról tárgyalnak, hol legyen az esetleges harmadik mérkőzés? Osztrák részről Stuttgartot javasolják, a hollandok viszont inkább Kölnben, Düsseldorfban, vagy Brüsszelben, tehát a holland határhoz közelebb szeretnének játszani. Lám, az óvatosak...

Vannak azonban merészek is. Az argentinok még el sem kezdték világbajnoki selejtezőiket Chile és Bolívia ellen, máris VB-terveikről nyilatkoznak. Guillermo Stabile, az argentin válogatott technikai igazgatója közölte, hogy december közepén európai portyán készül fel az argentin válogatott a VB döntőire. Annyit már tudnak az európaiakról, hogy játékfelfogásuk inkább az ellenfél győzelmének megakadályozására épül, mint saját csapatuk győzelmének elérésére. Nos, ezt az elvet Argentina nem követi. Az argentinok a világbajnokságra már készek a maguk „receptjével": szüntelenül támadni fognak! Egyébként az ellen sem tiltakoznak, ha valaki őket tartja a VB első számú esélyesének...

Turista úton Lengyelországban

A Szpartakusz sportegyesület legjobb sportolói, sportvezetői kéthetes turista úton voltak Lengyelországban. Az élményekben gazdag utazásról számolnak be az alábbi jegyzetek:

Krakkó most ünnepelte fennállásának 700 éves évfordulóját. Az ősrégi város zászlódíszbe öltözve fogadta a vendégeket. Úgy éreztük magunkat itt, mintha egy történelmi film kulisszái között mozognánk. A sokszáz éves terek, utcák, macskaköves főtér, középen árkádos palota, mely a céhek áruháza volt, a tér sarkán álló, még a tatárjárás korából maradt kéttornyú templom, a hatalmas városkapu, mind, mind a múlt emlékeit őrzik.

A krakkói vár a Visztula fölött nagykiterjedésű területen fekszik, hatalmas körbástyákkal, tornyokkal övezve. A várban a koronázótemplomban temetkeztek évszázadokon keresztül a lengyel királyok. A várkastélyt most múzeummá alakították át, hogy mennyire törődnek a renddel és a tisztasággal, arra a legjellemzőbb: az előcsarnokban mindenki posztópapucsot kapott a cipőjére, a termek márványpadlózatának megóvása miatt.

*

A vendéglátó „Start" sportegyesület ugyancsak kitett magáért. Külön bizottságot szerveztek, mely minden idejét nekünk áldozta, hogy kellemesen és jól érezzük magunkat. Egyik kirándulásunk alkalmával a világhírű lengyel téli sparadicsomot, Zakopanét is megtekintettük. Izgalommal és nagy figyelemmel nézegettük az olimpiai siugró-sáncot, majd egész napos túrára mentünk az 1800 méter magas Gevont-csúcsra. Volt alkalmunk kirándulni a lengyel Tátra legszebb részére, az 1300 méter magasan lévő Morskie-Oko (tengerszemhez) is. Bizony nem mindennapi élmény volt, júliusban hócsatát vívni, szinte alig tudtunk elszakadni az elénk táruló felejthetetlen látványtól.

*

Megismertük a tengert is. Erősen szeles idő volt, mikor Gdansk városába érkeztünk. A tenger tarajos fehér hullámaiban igen sokan fürödtek annak ellenére, hogy az idő nem legkedvezőbb volt. A strandolók a fehér homokban vájt kis kráterszerű mélyedésekben napoztak a széltől megvédve.

Sokáig nem felejtjük el Gdansk-Elblingig közötti hajóutat. Onnét a Mazuri tavakon és az ezeket összekötő csatornán hajóztunk. A tavak nádasaiban békésen élnek a vízi szárnyasok, hattyút is láttunk, a terület nemzeti park. A keskeny csatorna hol réteken, hol pedig sűrű erdőben hatalmas fák alatt vezet. Kicsit talán furcsa, de két ízben szárazon úszott a hajó! A terep változatos szintkülönbsége miatt a hajóközlekedést úgy oldották meg, hogy az emelkedők előtt a hajó zsilipek közé áll be, a vizet leengedik, a hajó pedig lassan a vízalatt lévő sineken közlekedő szerelvényre ereszkedik és kellő rögzítés után a hajót a dombokon keresztülvontatják, majd utána ismét vízbe merítik.

HOLLÓS JÁNOS

Hozzászólás
„Valami nincs rendben" című cikkhez

A Dunántúli Napló augusztus 16-i száma foglalkozik a PVSK atlétikai szakosztályának belső helyzetével. Mint a szakosztály egyik legrégibb tagja, szeretnék ezzel kapcsolatban a cikkhez hozzászólni.

Magam részéről nem helyeslem a hibáknak ilyen formában a nagy versenyek előtt való feltárását, mert véleményem szerint ez még jobban kiélezte a szakosztályokon belüli helyzetet és versenyzőink amúgyis feszült idegállapotát még jobban felkorbácsolta.

Nem kívánok vitába szállni afelett, hogy kit jelöltek a válogatott keret edzői tisztére, azt sem vitatom, hogy Verbóczy József nem jó szakember, de azt meg kell állapítanom, hogy a vasutas Európa-bajnokság győzelmes pontversenyének végső kialakulásához, ha nem is többel, de eredményes versenyzésükkel az atléták is hozzájárultak. A pontokat a versenyzők gyűjtötték össze, vagy nem? Az sem vitás, ha valaki jó szakember, nem feltétlenül bizonyos, hogy jó pedagógus is. Jól a dolgok mélyére nézve a sportolók nevelésénél ez elengedhetetlen követelmény, mert jó pedagógiai érzékkel a hibák egy részét már csírájában el lehetett volna fojtani. Edzőválságról, illetve edző leváltásáról mindezideig szó sem volt. Az elkövetett hibákért azonban egyformán kell viselnie a következményeket a sportolónak és az edzőnek egyaránt.

Mit nevez a cikk az atléták egyéni érdekének? Talán azt, hogy jobb eredmények elérését tűzték ki célul maguk elé? Ez a sportág egyéni sport, az atléták kollektívája nagyrészt egyénileg igyekszik megoldani az előttük álló feladatokat és elérni a jobb eredményeket. Ami pedig az atlétika fejlődését illeti, van-e olyan versenyző, aki ne szeretné ismét az 1956-os színvonalon látni a magyar atlétikát. Nincs.

Ne részletezzük tovább ezt az ügyet, tegyünk pontot a dolog végére, mert az ehhez hasonlók nem célozzák sem az edzők további népszerűségét és nem szolgálják a szakosztály belső helyzetének megszilárdítását sem!

LIPPAY ANTAL,
a 400 méteres gátfutás országos csúcstartója.

250-es Jawa eladó. 15 000 km-t futott. Bonyhád, Perczel u. 77.

Szekszárd közelében a szentgáli szőlőhegyen beköltözhető családi ház, 1000 négyszögöl szőlő, 1300 négyszögöl lucernás terméssel együtt, 45 000 forintért eladó. Érdeklődni lehet: Komló, Mikszáth Kálmán u. 6. sz. Verdecker Jánosnál.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

SZÍNHÁZ:
Nyári szünet.

MOZI:
Park: Kővirág (délelőtt 10 órakor). Till Eulenspiegel. (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Arany almafácska (délelőtt 10 órakor). Kötekedő Lia (5, 7 és 9 órakor).
Petőfi: Budapesti tavasz (délelőtt 10 órakor) Till Eulenspiegel (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Iskolakerülők (délelőtt 10 órakor). Hajnalodik (4, 6 és 8 órakor).
Építők Kultúrotthona: Hegyekből jöttek. (5 és 7 órakor.)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Az ezred lánya (délelőtt 10 órakor) Tanár úr kérem (4, 6 és 8 órakor).
Rákóczi (Mecsekalja): Szkander bég. (délelőtt 10 órakor.) 306-os számú ügy (4, 6 és 8 órakor).
Május 1. (Vasas II.): Egy igaz ember (délelőtt 10 órakor) Lankó Pista (3, 5 és 7 órakor).
Kossuth (Mohács): Eltűnt kapitány (délelőtt 10 órakor) Don Juan (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Válaszúton (délelőtt 10 órakor) Boszorkány (4, 6 és fél 9 órakor).

BÁBSZÍNHÁZ
lesz vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában. Színre kerül: Piroska és a farkas című mese. Belépődíj 2 forint.

A PÉCSI RÁDIÓ
vasárnap esti sportadása 19.30 órakor ad sporthíreket. Ekkor számolnak be az NB I, NB II. mérkőzések eredményeiről és a vasárnap egyéb sporteseményeiről.

*

Tánciskola kezdődik szeptember 10-én, kedden este 7 órakor Pécs város Művelődési Házában (volt Doktor Sándor Művelődési Ház). Beiratkozás a helyszínen. Tanít: Fellnerné.

HÉTFŐ:

SZÍNHÁZ:
Nyári szünet.

MOZI:
Park: Till Eulenspiegel (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Kötekedő Lia (5, 7 és 9 órakor).
Petőfi: Till Eulenspiegel (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Othello (6 és 8 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Egy igaz ember (6 és 8 órakor).
Kossuth (Mohács): Don Juan (fél 7 és fél 9 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Boszorkány (fél 9 órakor).

ELŐADÁS ÉS TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS
Egyik legjellegzetesebb néprajzi egységünket, az Ormánságot ismerteti dr. Kodolányi János, szeptember 4-én, szerdán délután 6 órakor Pécs város Művelődési Házában előadás keretében. Szeptember 8-án, vasárnap pedig tanulmányi kirándulás lesz Ormánságba külön autóbusszal. Vezet: Dr. Kodolányi János. Részvételi díj 35 forint. Jelentkezés szeptember 3-án estig a Művelődési Ház irodáján.

*

Szabás-varrás tanfolyam kezdődik szeptember 11-én, szerdán Pécs város Művelődési Házában. Tanít: Cser Ferencné. Kezdők tanfolyama délután 5 órakor, haladóké 7 órakor kezdődik. Beiratkozás: szeptember 2-től naponta délelőtt 9—12-ig és délután 2—3-ig, szeptember 10-én délután 2—3-ig. A tanfolyam háromhónapos, részvételi díj 60 forint.

*

Tánciskola kezdődik szeptember 10-én, kedden fél 8 órakor a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (volt Tiszti Klub) Kossuth Lajos 13. sz. alatt. Tanítás: kedd—péntek, összetánc vasárnap. A tanfolyamot vezeti: Balog Géza tánctanár.

Mai SPORTMŰSOR:

LABDARÚGÁS: NB I-es mérkőzések: Komlói Bányász—Ujpesti Dózsa, Komló 17; Csepeli SC—Pécs-Baranya, Csepel 17; NB I. tartalékmérkőzések: Komlói Bányász—Ujpesti Dózsa, Komló 15; Csepeli SC—Pécs-Baranya, Csepel 15 órakor,

NB II. mérkőzések: Pécsbányatelepi Bányász—Sztálinvárosi Vasas, Pécsújhegy 17,30; Szombathelyi Pamut—PVSK, Szombathely 15,30 órakor.

NB III. mérkőzések: Pécsújhegyi Bányász—Mohácsi TE, Pécsújhegy 15; Baja—Szigetvári ZMSE, Baja 17; Nagyatád—Pécsi Vasas, Nagyatád 16,30; Bonyhád—BTC, Bonyhád 16,30 órakor.

Alosztály I. mérkőzések: Pécsi Kinizsi—Vasas I. Bányász Sörgyár pálya 10; Villány—Pécsi Traktor Villány 16,30; Hidas—Porcelángyár, Hidas 17,30; Sellye—Bétaakna, Sellye 15,30; PVSK—Postás, PVSK pálya 17; Szentlőrinc—Pécsi Építők, Szentlőrinc 17.

Alosztály II. mérkőzések: középcsoport: Mágocs—Pécsi Szikra, Mágocs 17; Vasas II. Bányász—Kesztyűgyár, Vasas II. 16,30; Magyarszék—Nagykozár, Magyarszék 15,30; Hosszúhetény—Cementipari, Hosszúhetény 17; Szpartakusz—Sásd, PVSK edzőpálya 10; nyugati csoport: Királyegyháza—Pécsbányatelepi Bányász II., Királyegyháza 15,30; Baksa—Mozgó, Baksa 14; Nagyharsány—Kétújfalu, Nagyharsány 16,30; Siklós—Nagytótfalu, Siklós 17; Szentegát—Szentdénes, Szentegát 16,30; Szigetvári ZMSE II.—Vajszló, Szigetvár 16,30; keleti csoport: Dunaszekcső—Beremendi Állami Gazdaság, Dunaszekcső 16,30; Beremendi Építők—Lánycsók, Beremend 15; Urán SC—Bóly, Pécs, Urán pálya 10; Töttös—Véménd, Töttös 17; Károlymajor—Szederkény, Károly major 17; Uj Mohács—Sátorhely, Uj Mohács 16,30 órakor.

TORNA: Bányász válogatott—Bp. Petőfi női verseny, Komló, Kökönyös nyugati iskola 10 órakor.

MOTOR: A Pécs-Baranya országos meghívásos és területi gyorsasági versenye. Útvonal: Hunyadi, Magaslati, Székely Bertalan és Aradi vértanuk út. Cél és rajt Kaposvári utca sarka. Indítás 11 órakor.

KÉZILABDA: NB II. mérkőzés: Pécsi Meteor—Testvériség női egyetemi tornacsarnok 10. — Barátságos mérkőzések: Pécs-Baranya—Fáklya női, egyetemi tornacsarnok 8; Pécsbányatelepi Bányász—Testvériség férfi, egyetemi tornacsarnok 9; Pécs-Baranya—PEAC férfi, egyetemi tornacsarnok 11 órakor.

HÍREK

A Pécsi Meteor teniszóvodájában az iskolaév megindulásával tovább folytatódik a teniszoktatás. Az edzéseket kedden és csütörtökön reggel 9-től 11-ig és délután 2—4-ig tartják. Ezzel kapcsolatban felhívják a szülők figyelmét, hogy gyermekeik elfoglaltságát szeptember 3-án, délelőtt 9—11 között közöljék a Radonay utcai sportpályán.

*

A PVSK labdarúgó-szakosztálya szeptember 5-én, csütörtökön, délután 5 órakor úttörő labdarúgótoborzót tart. A labdarúgó sport iránt érdeklődő fiatalok ebben az időben jelentkezzenek a PVSK öltözőjében.

*

A PEAC tornaszakosztályában ismét megindul a gyermektorna. A fiúk edzéseit Sárvári Jenő, a lányokét Kaszás Ilona vezeti, jelentkezés hétfőn, szerdán és pénteken délután fél 6-tól 7 óráig az egyetemi tornacsarnokban.

*

A kézilabda JT hétfőn délután 6 órakor a megyei sportfelügyelőség helyiségében megbeszélést tart az őszi idény megindulásával kapcsolatban. A kézilabda játékvezetők megjelenésére számítanak.

*

A kosárlabda játékvezetők hétfőn este 7 órakor értekezletet tartanak az új játékszabályokkal kapcsolatban a megyei sportfelügyelőség helyiségében. Kérik a játékvezetők megjelenését.

*

A Pécsi Kinizsi férfi kézilabda szakosztálya kedden és csütörtökön délután 5—7-ig tartja edzéseit a József Attila (volt Rét utca) utcában lévő pályán. Az élelmiszeriparban dolgozó fiatalok jelentkezését várják.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32. 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

SUSOGJA

— Mondja Tüke, mi tetszett magának legjobban a Vasas—Pécs-Baranya mérkőzésen?

— Az ejtőernyősugrás. Tetszett a szurkolóknak is. Az egyik lelkes néző akkor jött be a kapun, amikor az ejtőernyős éppen útban volt a gépről a pálya közepe felé. Az ugró felé fordulva az illető: „Ej, ha tudom, hogy így is be lehet jönni, 16 forintot spórolhattam volna!"

— Takarékoskodtak helyette is pár százan, akik nem vették figyelembe a „Minden jegy elkelt" táblát és benyomták a kapukat.

— Szidták is a rendezők Mátrai Gézát, amiért legalább kétezerrel több jegyet nem adott ki árusításra. Viszont annál vidámabb volt a hangulat, amikor a hangosanbeszélő megeresztette a következő „aranyköpést": Figyelem, figyelem! Elveszett egy kislány. Megkapható az óra alatt.

— Ejnye Tüke, maga nem is figyelte akkor a mérkőzést?

— Dehogynem, mester. Éppen ezért csodálkoztam a pesti csapat edzőjének keddi nyilatkozatán, hogy a mieink kíméletlenül játszottak. Mintha nem is a Lehelt kellene Hévízre küldeni gyógykezelésre. Nem beszélve arról, hogy a Horváth Laci is úgy húzta a hét elején a lábát, mint az a cserebogár, amelynek rálépnek a potrohára.

— Gyengén működtek a pécsi NB II-esek.

— Főként a bányatelepiek bosszankodnak, hiszen 10 perccel a befejezés előtt még 0:0-ra állt a mérkőzés. Ekkor a hírek szerint Keszler Matyi és a Mazil összeveszték csudául. Addig marakodtak, ameddig leállt a többi csatár is és szegény Dagi kapus úgy szedte be a két dugót, mint a kacsa a nokedlit. Krivanek barátom hiába ordított, mint egy janicsárgazda, nem hajtottak a fiai. A végén még az Elek nevű főszurkoló az edzőt okolta, persze igaztalanul. Szegénybe alig tudtam a héten lelket önteni.

— Pedig kár lenne a bányászcsapat egyensúlyát megbontani.

— Különösen most, hogy kész Pécsbányán a fűvesítés. Na, ezzel kapcsolatban is hallottam valamit. A pályafűvesítéshez nem fűmagot, hanem a környékről kitermelt gyeptéglákat használták fel. Azóta a pécsbányatelepi tehenesgazdák borogatással a fejükön járnak, mert kiveszett a legelő. A Vilmák, Riskák, Böskék, Szekfűk, meg a társaik olyan mélabús akkordokat fújnak, hogy ahhoz képest a Harry Williams szaxofonja kismiska volt csütörtökön este. Szóval a tehenestulajok haragja a sportkör ellen fordult. Főleg a bozontos szemöldökű vezetőségi tagot sajnálom nagyon. Szegény olyan óvatosan megy az utcán, mintha rabló-pandurt játszana, de szinte mindig belebotlik a tehenesekbe. Viszont sose volt olyan szegény, hogy igérni ne tudott volna. Most is dupla legelővel biztatja a lakókat. „Meglesz, meglesz, jószerencsét!" hajtogatja elmenőben mindenkinek, úgy hogy találóan elnevezték a telepen „Igérő Gézának".

— Na az igérgetésről jut eszembe, Tüke, hogy a héten beszéltem a PVSK kosaras-lányokkal.

— Jaj, ne is folytassa mester. Én szépen elértettem azt a boglári csetepatét. Végén kiderült, hogy csak egy kosaraslány volt jelen és szegényke ő kapott egy tenyerest a forró kását evő bányatelepi focistától. Sajnos, nekem is rosszul magyarázták a dolgot és ez úgy hírlik, bonyodalmat okoz a PVSK utánpótlásában.

— Miért, mi történt?

— Egy-két mama és völegény is elértette a dolgot és állítólag meg akarják vonni a lányoktól a kosaras „működési engedélyt".

— Remélem tisztázódik a helyzet.

— Bár tisztázódna a Fáklya kézilabdázóknál is. A héten mesélte a Leőwey Gimnázium igazgatója, hogy az építőipari diákotthonban létesített kézilabdapályáról a lányokat ki akarják tiltani. Az otthon vezetője szerint amióta a csinos gimnazista lányok futkároznak rövid sportnadrágjaikban a pályán, a diákotthonban két tizeddel esett a tanulmányi átlag. Mit gondol, mit javasoltak a lányok az iskolai eredmények javítására?

— Nem tudom.

— Hogy jessék be a pályára nézó ablakokat! De ha már beszéltem a kézilabdázókról, elmondom, hogy bajok vannak a röplabdasporttal.

— Ne vicceljen! Most hallottam, hogy az NB II-es Pécs-Baranya két jeles NB I-es játékossal erősödik, a volt miskolci Árpáddal és a TF-ista Rácz is visszajön Pécsre.

— Nem az NB II-esekről van szó, mester. Képzelje a röplabda alszövetség kiírta a bajnokságokat. A mai napig az NB III-ra négy csapat nevezett, a megyeire pedig egy sem. Nem is tudom, miért lohadt le ennyire az érdeklődés.

— Akárcsak a labdarúgó játékvezetés iránt.

— Jó, hogy említi mester. A héten hallottam, hogy veszélyben a labdarúgás, mert Baranyában a régi 225 játékvezetővel szemben már csak 120 játékvezető van és közülük is többen elrakják a fütyüllőjüket. Már a mai mérkőzések is gondot okoznak, olyan kevesen vannak. Ezzel szemben nemhogy megvédenénk a futballbírákat, hanem egyesek abból csinálnak sportot, hogy állandóan szidják őket. Én ezeknek a hangoskodóknak, ezeknek a nagy szabályértőknek javasolnám, hogy sürgősen jelentkezzenek játékvezetői tanfolyamokra. Azt mondja a közmondás is, hogy a rablókból lesznek a legjobb pandurok.

— Mi volt Tüke a szerdai fegyelmi tárgyaláson?

— Megjelentek az első „verebek". Az NB III-ban először kiállított játékosok, a mohácsi Kiss Pál és a kaposvári Güth Ferenc. A kaposvári „ütött", a mohácsi tüstént „visszaütött". A mai fordulóban a nézőtéren elmélkedhetnek arról, hogy a „tenyereseket" és a „fonákokat" nem a labdarúgásban, hanem az asztalitenisznél, meg a tenisznél lehet csak sikerrel alkalmazni.

— Milyen érdekes közeli mérkőzésekről hallott?

— A bajnoki sorsolást ismeri, arról nem beszélek. 15-én Pécsett lesz a magyar—bolgár utánpótlás válogatott, biztos azt is hallotta már. De azt nem, hogy a megelőző napon a Pécs-Baranya a Tatabányát szeretné vendégül látni barátságosra. A pécsiek egyébként 22-én az Energia Marosvásárhely együttesét fogadják és október 6-ra meghívták a Ruda Hvezda Brno NB I-es csapatát is. Sajnos, az ezekkel egyelőre nem jöhetnek, mert az MLSZ és a jugoszláv labdarúgószövetség erősen „fasélyban" vannak egymással.

— Elég nehezen mennek ezek a külföldi kapcsolatok.

— Azt meghiszem. Például az MLSZ addig nem engedélyezi a brnói csapat pécsi mérkőzését, amíg a cseh szövetség nem kéri azt hivatalosan. A csehek viszont addig nem írnak, amíg a magyarok nem írnak nekik, hogy írjanak át. A magyarok ezzel szemben addig nem írnak, amíg nem kapják meg a csehek levelét, hogy írjanak át nekik, hogy ők is írjanak át nekünk, hogy mi írjunk nekik és így tovább. Látja mester, ebből is, hogy nem is olyan egyszerű dolog ez a sportdiplomácia.

— Mondja Tüke, rend van már az atlétáknál?

— A PVSK-hoz hasonlóan most a PEAC-nál vannak zűrök. Itt az atléták az edző „konzervatív" módszerei miatt zsörtölődnek és máshova akarnak járni edzésekre. Komolyan mondom magának mester, ha a „feltörekvő tehetséges ifjúság" jeles képviselője, Lippay Tóni nem szerzi meg múlt vasárnap a három bajnokságot, nagy szarvakat köthetett volna fel a pécsi atlétika.

— Hol találkozunk ma, Tüke?

— Délelőtt megnézem a mecseki körpályáról leszorult motorosokat, délután pedig kirándulok Komlóra a bányásznapra és teletüdővel fújom, hogy „Hajrá Komló!". A viszontlátásra!

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSAGA ÉS A MEGYEI TANACS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 206. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1957 SZEPTEMBER 3

Visszautasítunk minden ellenforradalmi provokációs törekvést!

Határozatban tiltakozott az országgyűlés külügyi, jogi és igazságügyi bizottsága a „magyar ügy" napirendre tűzése ellen

Az országgyűlés külügyi, valamint jogi és igazságügyi bizottsága 2-án délelőtt együttes ülést tartott. A tanácskozást Kiss Károly, a külügyi bizottság elnöke vezette. Az ülésen Horváth Imre külügyminiszter és dr. Nezvál Ferenc igazságügyminiszter tájékoztatta a két bizottságot az ENSZ közgyűlésével és az ötös bizottság jelentésével kapcsolatban, Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke pedig az Interparlamentáris Unió szeptemberi londoni konferenciájának magyar előkészületeiről számolt be.

Horváth Imre:

Az alkotmányosság és az igazság a mi oldalunkon áll

Horváth Imre külügyminiszter beszámolójában elmondotta, hogy az úgynevezett magyar kérdés hajánál fogva előráncigált ügy, s Magyarország belügye. Magyarország belügyeihez az ENSZ közgyűlésének különben sincs semmi köze. Ezt bizonyítja az a hatalmas tiltakozási hullám is, amellyel a magyar dolgozók fogadták az ötös bizottság jelentését, s a kérdés napirendre tűzését.

A továbbiakban azzal foglalkozott, hogy az ENSZ ötös bizottsága mindössze három tanút nevezett meg jelentésében névszerint, a többi száznyolc tanú nevét nem közölte. Bizonyára azért, — mondotta —, mert *a „tanúk" túlnyomó többsége nemcsak ellenségesen viseltetik a magyarországi rendszerrel szemben, hanem jelentős részük bizonyára bűnöző is.* Hangsúlyozta: dolgozó népünknek világosan kell látnia, hogy *az ENSZ sem szervezetileg, sem politikailag nem alkalmazhat ellenünk semmiféle rendszabályt.*

A külügyminisztérium már nyilatkozatban fejtette ki álláspontját az ötös bizottság jelentéséről és a „magyar ügy" napirendre tűzéséről. Kormányunk ugyancsak nyilatkozatban rögzíti ezzel kapcsolatos véleményét. Ez a kormánynyilatkozat átfogó ismertetést ad majd az októberi ellenforradalomról.

A mi legerősebb fegyverünk az Egyesült Nemzetek Szerve-

(Folytatás a 4. oldalon.)

Hatalmas tömegek ünnepelték Pécsett a VII. bányásznapot

A VII. bányásznap vasárnapi ünnepségei délelőtt 9 órakor kezdődtek a Széchenyi téren. Az ünnepség kezdetére a teret mintegy háromezres tömeg töltötte meg. Transzparensek alatt vonultak fel a szénbányák és az uránbányák dolgozói. A táblákon győzelmi jelentések: a bányásznap tiszteletére indított versenyben kitűnt csapatok eredményei. Az emelvénnyel szemben a Béke-aknai bányászok csoportja előtti tábla hirdette, hogy a pécsi széntröszt legjobb üzemének a küldöttei is itt vannak az ünneplők között.

Az ünnepség a bányászhimnusz akkordjaival kezdődött, majd elhangzott Győri Illés István: Fény katonái című verse. Ezután Pataki Mihály, a széntröszt igazgatója köszöntötte a megjelent dolgozókat és Csenterics Sándor miniszterhelyettes lépett a mikrofon elé, hogy elmondja ünnepi beszédét.

Csenterics Sándor miniszterhelyettes beszéde

Elöljáróban tolmácsolta a forradalmi munkás-paraszt kormány üdvözletét és jókívánságait a pécsi bányászoknak, majd az idei bányásznap jelentőségét méltatta. Az idei ünnepnek különös jelentőséget ad, — mondta, — az elmúlt év október—november hónapjában lezajlott ellenforradalmi esemény. Országunk rendjét, a termelés ütemét, a magyar nép békés nyugalmát igyekeztek felborítani a galád ellenforradalmi bandák a nyugati imperialisták segítségével. A magyar munkásosztály a párt és a forradalmi munkás-paraszt kormány vezetésével, a szovjet hadsereg segítségével helyreállította hazánkban a rendet. Ennek köszönhető, hogy a pécsi bányák dolgozói is újra boldogan ünnepelhetik az elért jó termelési eredményeket.

A mai napon az egész ország népe szeretettel és megbecsüléssel gondol bányászaink, elismerve azt a nehéz és kemény munkát, amit a bányákban, lent a munkahelyeken folytatnak.

Köszönet jár azért, hogy nehéz munkájuk nyomán megindulhatott ismét az élet, és a november—decemberi súlyos helyzetből elindulhattunk a felemelkedés útján.

Ezután Csenterics elvtárs beszélt az ötös bizottság jelentéséről. A kedélyeket most ismét fel akarják korbácsolni — mondotta többek között, — de megnyugtathatjuk azokat, akik ezt szeretnék, hogy terveik nem fognak sikerülni. Résen leszünk, sokat tanultunk októbertől.

Összehasonlította ezután a bányászok múltbeli életét a mai élettel. Emlékeztette a Pécs vidéki bányászokat arra, hogy

húsz évvel ezelőtt még csendőrsortűzzel és szuronyokkal várták a jobb életért, nagyobb darab kenyérért küzdő bányászokat. Üldözték, feketelistára tették a szervezett dolgozókat.

Emlékeztetett arra, hogy akkor a bányászság legjobbjai életüket adták a jobb élet, a munkáshatalom megteremtése érdekében.

Ma a kormány elismerésének és megbecsülésének számtalan jelét adja a bányászoknak.

Ebben az évben 160 millió forint hűségjutalom került kiosztásra az ország bányászai között. A pécsi széntröszt üzemeiben kereken 10 millió, az uránérc bányánál 4 millió, az aknamélyítő vállalatnál pedig 800 ezer forintot osztottak ki hűségjutalomként.

Amíg a felszabadulás előtt igen rossz volt a bányászság lakáshelyzete, a felszabadulás óta 917 új lakást kaptak a pécsi bányászok az államtól és 140 új lakást építhettek saját erőből. Jelenleg több mint százan kötöttek szerződést saját-ház építésre.

Ezután ismertette, hogy milyen erőfeszítéseket tett a kormány, a bányászok egészségügyi és kulturális igényeinek a kielégítésére, majd felhívta a dolgozók figyelmét, hogy a még jobb kulturális és egészségügyi ellátottság érdekében a bányászoktól a tervek teljesítését várja el a kormány.

A miniszterhelyettes elmondta többek között, hogy a pécsi széntröszt területén a december végéig húzódó sztrájk következtében 36 millió forint értékű szénnel termeltek kevesebbet a tervezettnél.

Emellett még 600 ezer forint értékű anyagot hurcoltak el az ellenforradalmárok az üzemekből és munkásszállásokról.

Dícsérően szólt a vasasiakról, akik az októberi eseményeket követően szinte egy napra sem szüntették be a munkát és ha kisebb létszámmal is, de a termelést állandóan folytatták.

Számokkal illusztrálva mutatta be a továbbiakban, milyen mélyre süllyedt a bányák termelése az ellenforradalmi eseményeket követően, majd elemezte a jelenlegi helyzetet, megállapította, elsősorban a laza munkafegyelemben kell annak okát keresni, hogy

még mindig 5,7 százalékkal alacsonyabb az egy műszakra eső teljesítmény, mint az elmúlt év harmadik negyedévében volt.

Júliusban a műszakmulasztások száma az elmúlt évihez képest megduplázódott. A legtöbb mulasztás Pécsbányatelepen fordul elő. A mulasztások eredményeképpen napi hatvankét vagon szén esett ki a termelésből. Felhívta a párt- és szakszervezeti vezetőket, hogy harcoljanak a munkafegyelem lazításával szemben, mert az ország gazdasági hely-

(Folytatás a 4. oldalon.)

Az iskolaév első napján
köszöntjük
a tanulóifjúságot!

Baranya megye túlteljesítette gabona-felvásárlási tervét

Megyénk a gabona felvásárlásban a múlt heti értékelés alapján III. helyezést ért el. Alkotmányunk ünnepére már 100 százalékon felül teljesítette tervét és azóta is a túlteljesítés aránya növekszik.

Különösen szükséges ennél a kérdésnél megemlíteni a szabad felvásárlást, amelyet megyénk majd 250 százalékra teljesített. Ez a tény alátámasztja pártunk és kormányunk azon intézkedésének helyességét, hogy a begyűjtést megszüntette és a gabonaárakat felemelte.

Vállalatunk tapasztalata megyeszerte az, hogy a kezdetben magasabbnak mutatkozó piaci árak teljesen közel kerültek az általunk meghirdetett árakhoz, sőt a legtöbb helyen azonossá váltak. A termelők zöme pedig ma már piaci értékesítéssel nem is kísérletezik, mivel azonos áron eladhatja a Terményforgalmi Vállalat raktárainál nagyobb tételben, ami előnyösebb, mert kisebb munkával jár mint a piacon való kilózás.

Vállalatunk egyik legnagyobb problémája jelenleg az áru elhelyezése. A tények azt mutatják, hogy bár a cséplést legtöbb helyen befejezték, továbbra is nagymennyiségű szabad gabonával jelentkeznek a termelők.

A begyűjtés megszüntetése, az új árrendszer, a jó termés, felvásárló apparátusunk mind jobban javuló munkája megadja a lehetőséget, hogy megyénk a jelenlegi III. helyről az I. helyet foglalja el.

SZENDRŐ KÁROLY,
igazgató.

Vidáman, jókedvűen ünnepeltek bányászaink Komlón

Már kora reggel zenés ébresztő köszöntötte a város lakóit. A ragyogó napfényben ünnepi díszbe öltözött, zászlókkal ékesített utcákon indultak el az ünneplők Komló főtere, a Lenin tér felé. Kilenc órakor már több ezren hallgatták a térzenét, látogatták sorra a bányászvásár pavilonjait.

Az ünnepség megkezdése előtt néhány perccel repülőgép jelent meg a tér felett s virágokkal köszöntötte az ünneplő bányászokat, feleségüket és gyermekeiket. Az ünnepi nagygyűlés 10 órakor kezdődött. Czéder János megnyitó szavai után Czottner Sándor nehézipari miniszter tartott ünnepi beszédet.

Czottner Sándor elvtárs beszéde

Czottner elvtárs beszéde elején megemlékezett az 1919-es tatabányai, az 1937-es csertetői csendőrsortüzek áldozatairól, arról az elnyomásról, amelyben a múlt rendszerben a bányászoknak is része volt s arról a harcról is, amelyet a bányászok 1919-ben s utána is elnyomóik ellen vívtak. *„Jól emlékezünk a bányászok lakáshelyzetére, a bányászkolóniákra és arra az időszakra,* — hangsúlyozta, — *amikor feltűnést keltett, ha a bányászok közül valaki iparcikket tudott vásárolni. A szakmánybérek állandó csökkenése és a bérek emeléséért folytatott keserves harcok még emlékezetünkben élnek."*

Beszélt a felszabadulás utáni időkről is, amikor a bányákban nagy lendülettel indult meg a termelés, amikor a bányászok hősi munkával biztosították a gyárak, az üzemek megindításának legfontosabb feltételét, a szenet. „Pártunk és kormányunk nem feledkezett meg a bányászokról — folytatta. — *Az első ötéves tervben több mint négymilliárd forintot biztosított a szénbányák fejlesztésére. Ebből csak a komlói tröszt 1,275 millió forintot kapott,* melyen belül munkavédelmi, egészségügyi, szociális és kulturális célokra a kormány 230 millió forintot fordított. Lakásépítkezésekre 204 millió forintot használtak fel.

1955—56-ban ugyancsak Komló részére 272 millió forint beruházást tett lehetővé népi demokráciánk. E beruházások eredményeképpen a szegényes bányaviskók helyett itt az ország déli részén új szocialista bányaváros létesült." Czottner elvtárs elmondotta, hogy mennyire más körülmények között dolgoznak, élnek, szórakoznak ma a komlói bányászok, mint valaha, hogy a bányászgyerekek előtt is milyen nagy jövő áll, hogy az öregekről is egyre jobban gondoskodva van. *„Ezeket az eredményeket, ezeket a vívmányokat akarta tönkretenni, megsemmisíteni az ellenforradalom"* — hangsúlyozta, majd az ellenforradalom okozta komlói károkról, s utána arról a munkáról beszélt, amelyet a komlói bányászok fejtettek ki a kormány programjának megvalósításáért. A komlói bányászok júliusi termelése már elérte a tavaly szeptemberi termelésnek a 90,4 százalékát.

A miniszter névszerint is megdícsérte *Dobos József és Weisz József* üzemvezetőket, *Jazbincsek Vilmos és Rajnai József* főmérnököket, *Kincses Józsefet, Földesi Hermant, Gerber Györgyöt, Jauch Istvánt, Tóth István II.* frontmestert, *Szűcs Lajost, Endrei Józsefet, Bors Dezsőt, Koós Lászlót, Storcz Ferencet,* mint olyanokat, akiknek nagy részük volt a termelés állandó jellegű emelkedésében. Dícsérően emlékezett meg az aknamélyítők komlói körzetéről. *Kovács Nemes Lajos, Porkoláb János, Kovács János* brigádjairól, amelyeknek tagjai kiemelkedő eredményekkel köszöntötték a bányásznapot.

Komoly eredményként említette, hogy júliusban a komlói bányászok összteljesítménye elérte a múlt év III. negyedévi összteljesítmény 99,6 százalékát, hogy a frontfejtések előkészítésének üteme jobb mint a múlt évben volt s így a fronthomlokhossz is 14 százalékkal több, mint akkor volt. Hibaként rótta fel viszont, hogy a költségszintek — az elért eredmények ellenére — még mindig magasak Komlón is. 68 forint/tonnáról 52 forint/tonnára növekedett például az anyagfelhasználás és indokolatlanul magas a külszíni szállítás és osztályozás költsége. „Javult a munkafegyelem és kialakult a szakmánybérezés rendszere" — állapította meg Czottner elvtárs, majd így folytatta: *„Meg kell említeni, hogy kormányunk béremelése után az 1956 szeptemberi 1,574 forintos átlag munkáskeresettel szemben 1957 júliusában az ipari munkások jövedelme 2081 forintot tett ki, ami több mint 32 százalékos béremelést jelent."*

Az ünnepi nagygyűlés részvevői nagy érdeklődéssel hallgatták a miniszter szavait, amikor az 1957. évi lakásépítkezésről beszélt. *„1957-ben 10 ezer bányászlakást kíván kormányzatunk a bányászságnak juttatni.* A komlói tröszt területén ez évben ebből már 64 lakást átadtak, a bányásznap tiszteletére pedig szeptember 1 és 30-a között újabb 141 lakás kerül átadásra. A készülő lakások száma pedig 1234. De számos bányász sajátház építésére is lehetőség nyílott s *a nyereségrészesedés biztosításával a kormány újabb ösztönző erőt akar nyújtani a bányászságnak."*

Czottner elvtárs megemlítette még, hogy *Komló fejlesztésére ez évben 112 millió forintot irányoztak elő s ebből öt millió forintot a szociális, kulturális és egészségvédelmi célokra fordítanak.*

Ezután részletesen beszélt kormányunk kül- és belpolitikájáról, az ENSZ ötös bizottság rágalmazó jelentéséről. *„Egyes imperialista köröknek fáj* — mondotta, — *hogy hazánk leverte az ellenforradalmi provokációs kísérleteket, a Szovjetunió és a baráti államok támogatásával kilábalt a mocsárból és ismét a fejlődés útjára lépett."*

Megvalósítandó feladataink közül Czottner elvtárs is elsőként a termelés, a termelékenység növelését, az önköltség csökkentésének fontosságát emelte ki. *„Az önköltség csökkentési mozgalmat senki se értse félre* — mondotta, — *Itt nem a megdolgozott és jogos bérek elvonásáról van szó, mert ezt kormányzatunk nem tűri meg, de igenis harcolnunk kell mindenféle pazarlás ellen.* A tröszt vezetőinek ugyanakkor elsőrendű feladata, hogy

(Folytatás a 4. oldalon.)

Tizenhárom millió forint a bányásznapi forgalom

A VII. bányásznapra alaposan felkészült a megye kereskedelme és áruboségével hozzájárult a bányásznap sikeréhez. A Baranya megyei Tanács VB Kereskedelmi Osztályától szerzett értesülésünk szerint több, mint 13 millió forint volt a bányásznapi kereskedelmi forgalom.

A megyében, a bányászlakta területeken megtartott vásárok alkalmával eladtak 88 mosógépet, 53 Danuvia, 9 Pannonia és 6 Moped motorkerékpárt, 100 kerékpárt, 8 hűtőszekrényt, 10 varrógépet, 45 tűzhelyet, 10 villanytűzhelyet, 10 lemezjátszót, 650 hanglemezt, 10 tangóharmonikát, 420 rádiót, 50 mázsa zománcedényt.

Különösen nagy volt a kereskedelem forgalma Komlón. Itt 320 hektoliter sör, körülbelül 60 hektoliter bor, 10 hektoliter minőségi bor, valamint 30—32 hektoliter palackozott bor fogyott el.

Komlón nagy volt az érdeklődés a textíláruk iránt is. Elfogyott 157 méter télikabátszövet, 140 méter 650—720 forintos import szövet, valamint 270 méter függöny. Bányászaink 57 fényképezőgépet, 280 karórát, 9 tangóharmonikát, 49 garnitúra hálószobabútort, 60 garnitúra konyhabútort, 11 kombináltszekrényt, ezenkívül 11 hármas szekrényt, 340 nylon kötött blúzt vásároltak Komlón.

A legújabb tsz

Augusztus 29-én Antalszálláson 10 taggal 67 hold földön termelőszövetkezet alakult.

Valósítsuk meg határozatainkat!

Az ellenforradalmi események után a téli hónapokban az újjáalakult pártszervezetekben pezsgő pártélet kezdődött. A pártmunka eszközei ekkor többnyire még a taggyűlések, pártnapok, falugyűlések voltak, de már kezdtek közvetlenül is foglalkozni az emberekkel. Törődtek apró-cseprő gondjaikkal, a falu fejlesztésével, a tanács munkájával, beszélgettek velük az ország helyzetéről. Ez tette lehetővé, hogy a járásban aránylag rövid idő alatt sikerült a dolgozó parasztságot és az értelmiség egy részét a politikai élet egyes eseményeibe vonni.

Az utóbbi két-három hónapban azonban a pártmunka hanyatlott.

Igaz, hogy a nyári hónapokban falun nehezebb a pártmunka, hiszen mindenki tele van dologgal, az aratás, cséplés idején kora reggeltől, késő estig elfoglalt. Ez, bizonyos értelemben akadályozza a párt munkáját. Ennek ellenére egyes pártszervezetek mégis igen eredményesen oldották meg feladataikat. A nagykozári párttagság arra törekedett, hogy állandóan felszínen tartsa a párt határozatait és azokat megvalósítsa. Ekkor alakították meg a KISZ-t, a fiatalok pedig a pártszervezet tanácsai alapján láttak munkához. Másutt már ekkor megkezdték a pártoktatás előkészítését. Bakonyán például külön taggyűlést szenteltek ennek, mindenkivel megbeszélték, hol kíván tanulni. Kétségtelen, hogy mindez korántsem kielégítő, de mindenesetre tanulságos abból a szempontból, hogy vannak pártszervezetek, ahol „nem pihennek" az elvtársak és próbálnak valamit tenni.

Ez azonban szórványos jelenség. A pártszervezetek zöme „szögre akasztotta a cipőt". Aggasztó ez, hiszen

tennivalóink ma sem kisebbek, mint néhány hónappal ezelőtt,

sőt, talán nehezebbek és bonyolultabbak. Az okokról többféle válasz látott napvilágot. Én néhányról szeretnék írni, amelyekről eddig még nem, vagy kevés szó esett.

A párt egészséges szellemét és munkastílusát igazolja az, hogy az alapszervezetekben gyakoriak a viták. A vezetők minden fontosabb ügyet a párttagság elé tárnak; tessék, vitassuk meg, döntsünk közösen, mert több szem, többet lát. Ez helyes. A vita és az ennek alapján hozott határozat azonban még nem minden, csak a dolog egyik része. A nagyobb, a nehezebb, — a megvalósítás — ezután következik. S itt következnek azután a fonák esetek. A szalántai pártszervezet májusi taggyűlésén megállapította, hogy most már véget kell vetni a végnélküli belső vitatkozásoknak és a falu lakóinak ügyeivel, politikai felvilágosításával kell foglalkozni. A párttaggyűlés határozatot is hozott, milyen módon, eszközökkel kívánnak dolgozni. Sajnos, mindebből vajmi kevés valósult meg, a faluban nyomát sem látni a pártszervezetnek. A vezetőség azzal már keveset törődött, hogy az egységesen hozott határozatokat egységes cselekvés kövesse. Hasonló a helyzet a gerdei pártszervezetben is. Itt a júniusi taggyűlésen döntöttek úgy, hogy a tömegek megnyerése érdekében együtt dolgoznak a különböző tömegszervezetekkel. Ebből sem lett semmi.

Sorolhatnám tovább a példákat. Mind, mind azt mutatja, hogy saját határozataiknak sincs becsülete, a taggyűlést követő napon félreteszik s egyetlen alkalommal sem veszik elő, hogy megnézzék: mit végeztünk, hol tartunk. Sőt, legközelebb ismét előlről kezdik. Közben, ha beszélgetünk velük s elmondjuk észrevételeinket, sopánkodnak, hogy a járási pártbizottság mostohagyerekként kezeli őket.

Véleményem szerint ez a bírálat jogtalan.

Ebben az esetben a járási pártbizottság azt tudja tenni — s teszi is — hogy saját és más pártszervezetek tapasztalatait ismerteti, hogyan szervezzék meg a helyes határozatok végrehajtását. Ők azonban — nem kimondottan — mást reklamálnak, várnak: a pártbizottság helyettük végezzen a faluban politikai munkát, nyerje meg számukra a tömegeket. Ez az út nem járható, mert nagyon hamar visszakerülnénk a korábbi állapotokhoz, amikor önkényesen beavatkoztunk munkájukba, dirigáltunk és amit tudtunk, magunk csináltunk. Így sosem lennének önállóak a pártszervezetek.

A cselekvést — s ez a másik ok — még ma is nehezíti a személyi torzsalkodás. Ezek az ügyek annyira változatosak és forrásuk is annyira különböző, hogy kitalálni is nehéz volna. Az egyik álradikalizmusból próbálja feketére festeni társát, a másik valamit hallott, s felnagyítva továbbadja, a harmadik saját hibáját próbálja takargatni. Mindegyik alaposan megmérgezi a légkört, keserves napokat okoz egyes elvtársaknak. Emellett eltereli a figyelmet a legfontosabb kérdésekről. A gyulapusztai pártszervezetben egyik elvtárs megharagudott társára. Kijelentette, hogy nem fizet párttagsági díjat s ha az illető nem megy el a pártszervezetből, akkor nem jár taggyűlésre, nem vállal pártmunkát. A pártszervezet titkára tud erről, ismeri a veszekedés okát is, de kevés gondot fordít arra, hogy a két elvtársat a helyes útra térítse. Más esetekben taggyűléseken ismételten előhozakodnak különböző személyi ügyekkel s a párttagság végnélkül vitatkozik azokon; másra viszont nincs idejük.

Az intrika, a személyi torzsalkodások ellen azért is fel kell lépni, mert veszélyezteti a pártszervezetek egységét, munkáját.

Néhány pártszervezet lebecsüli a pártonkívülieket, bizalmatlanul tekint rájuk. Azon már többé-kevésbé túl vagyunk, hogy indokként az ellenforradalmi eseményeket említsék. Inkább a gőgösséget látom veszélyesebbnek. Szinte vicclapba kívánkozik a hássági elvtársak „nézete". Ez a pártszervezet elismeri, hogy a pártonkívüliek között felvilágosító munkát kell végezniök. Amikor a járási pártbizottság azt tanácsolja, hogy keressék a lehetőségeket, a találkozások formáit, akkor csodálkozva mondják:

„Mi menjünk közéjük? Jöjjenek ők..." Egyhén szólva fejetetejére állt a világ! Mi kommunisták akarunk szót érteni a pártonkívüliekkel, megmagyarázni mindazt, ami magyarázatra szorul, népszerűsíteni, ismertetni a párt, a marxizmus igazságait. Tehát nekünk kell közöttük élni, ha úgy akarják, otthonukban is meglátogatni;

a mi kötelességünk szövögetni a barátság szálait, megtenni akár az első, akár a második lépést.

Azután már ők is — ha jó politizálunk — hozzánk fordulnak, ha ügyes-bajos dolgaik vannak, amiben a kommunistáktól várnak választ, támogatást. A mi bizalmunkra — bizalommal válaszolnak.

Ha ma nehezebb és bonyolultabb is a pártmunka,

minden lehetőség megvan arra, hogy — különösen falun — az átmeneti nehézségeket leküzdjük.

Azt hiszem ehhez, az eddiginél gondosabban tanulmányozni kell az országos pártértekezlet határozatait, útmutatásait és alkalmazni a gyakorlati életben. Ezek birtokában, ezeket megértve jobban, eredményesebben oldhatjuk meg feladatainkat.

Gungl Ferenc,
a pécsi járási pártbizottság munkatársa.

Közel félmillió — rostnövényből

A Beremendi Dózsa Termelőszövetkezet az idén 37 hold rostlent és hét hold rostkendert termelt szerződésre. Rostlenből 32,8, rostkenderből pedig 44 mázsát adtak át holdanként a vállalatnak. A negyvennégy hold terméséért 420 000 forintot kapott a tsz. Lennél 9 729, kendernél pedig 8 571 forint jövedelem esik egy holdra.

A termelőszövetkezet tagsága Kocsis István elnök irányításával kiváló anyagot adott át az iparnak, amiért az ipar nevében köszönetemet fejezem ki.

ZÁTONYI JÓZSEF
műszaki felügyelő.

Nagygyűlés Magyarmecskén

A Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottsága közli, hogy szeptember 7-én délelőtt 10—1 óráig a Pécs I. kerületi tanács helyiségében Szabó Rezső országgyűlési képviselő fogadóórát tart.

Szeptember 7-én délelőtt 10—1 óráig Sudár Ferenc országgyűlési képviselő a vasasi tanács-kirendeltségen tart fogadóórát.

Nagygyűlés lesz szeptember 8-án, délután 2 órakor Magyarmecskén a kultúrotthonban. Előadó Molnár István országgyűlési képviselő. Nagygyűlés lesz még Püspöklakon szintén szeptember 8-án délután 2 órakor. Előadók: Kaszapovics András országgyűlési képviselő magyar nyelven, dr. Wild Frigyes, a Magyarországi Német Dolgozók Demokratikus Szövetségének főtitkára német nyelven.

„Irigy emberek"

Amikor az első levelet, az első jelzést kaptuk, azt gondoltam: mindig voltak, lesznek is irigykedő emberek. De a második levél már nagy hatással volt rám, pedig ebben is azt írták, hogy Hegyszentmártonban és környékén működik egy lentermelő szakcsoport, amelynek tagjai igazgatók, főkönyvelők és csak mutatóba lehet köztük valóban parasztot találni. Ebben a levélben is az állt, hogy ennek a szakcsoportnak a tagjai búsás jövedelemre tesznek szert, pedig ők maguk jóformán semmit sem tesznek: a gépek és a napszámosok elvégeznek helyettük mindent. A levél írója, Ungvári László, a vajszlói gépállomás főkönyvelője, ezt a szakcsoportot nagyon találóan lentrösztnek nevezi.

Nézzük csak, mikor és hogyan alakult ez a „lentröszt?" Az elmúlt év őszén alakult, akkor, amikor feloszlott egynéhány termelőszövetkezet, közte a hegyszentmártoni is és így a községi tanácsok nyakán maradt jónéhány hold OFA-föld. Ettől a földtől és gondtól szabadította meg a községi tanácsot a hirtelenében megalakuló lentermelő szakcsoport, amelynek tagjai valóban igazgatók, főkönyvelők és más, nem közvetlenül mezőgazdasági munkával foglalkozó emberek, és parasztot valóban csak mutatóban lehetett köztük találni. Mutatóban bizony, de miért? Azért, mert abban az időben kevés ember szánta el magát arra, hogy szövetkezetbe lépjen.

Kissé furán hangzik, hogy ezek az emberek nemcsak a saját zsebüket nézték, hanem mást is. Például azt, hogy ezek az OFA-földek ne maradjanak kihasználatlanul, meg aztán azt, ha a parasztok nem akarnak szövetkezetet csinálni, majd csinálnak ők. Majd bebizonyítják ők, hogy nem is olyan rossz az a szövetkezés, mint amilyennek az ellenforradalom kikiáltotta. Megalakult tehát a szövetkezet, amely csak annyiban volt „szocialista", hogy a jövedelmet egyenlően osztották, illetve osztják el. Szóval több volt ebben a kapitalista jelleg, ami érthető is volt, hisz a főkönyvelők, igazgatók munkájuknál fogva a lenben nem dolgozhattak és így mi sem „természetesebb", megfogadták a gépállomást és a kézi munkát napszámosokkal végeztették. Egy ideig ment is minden, mint a karikacsapás.

Lassan elült az ellenforradalom szele, a parasztok is egyre nagyobb biztonságban érezték magukat, látták, hogy a párt és a kormány megvédi a szövetkezeteket, kár volt elhamarkodni a dolgot, most már az OFA-földről is lecsúsztak... Egyszóval gondolkodni kezdtek és egyre dühösebben néztek a „lentröszre."

— Spekulálnak! — mondták egyesek.

— Biztos megéri nekik — fűzték hozzá mások.

Prüszköltek és figyelték a fejleményeket. Közben persze vagy személyesen, vagy írásban felkeresték a különböző szerveket és előálltak a kérdéssel: „Hogy lehet megengedni egy ilyen „lentröszt" működését?" A válasz a legtöbb helyen az volt: most már mindent bevetettek, mit csináljunk velük? Az ősszel majd megszüntetjük...

A parasztok vártak és közben Hegyszentmártonban már meg is indult a szervezkedés. Először középparasztok akarták megalakítani a lentermelő szakcsoportot a tartalékföldeken. Meg is alakították volna, csakhogy voltak köztük olyanok is, akik nem léphettek volna be a szakcsoportba. Ezek nélkül pedig kevesen lettek volna. Még be sem fejeződött a középparasztok szervezkedése, máris híre jött, hogy a szegényebbek, az öt-hat holdasok is gondolkodnak. Gondolkodnak bizony, méghozzá erősen. A gondolkodásban segíti őket a „lentröszt" egyik tagja, Molnár Tivadar körzeti mezőgazdasági felügyelő is. Egyik nap aztán idős Nádasdi József és Vass Gyula beállítottak a községi tanácsra:

— A föld nekünk kell, szegényebbeknek, mi akarjuk megalakítani a szakcsoportot.

A tanácson valami olyasmit mondtak, hogy hát jól van, azé lesz a föld, aki előbb megalakítja a szakcsoportot. Szóval nem mondtak biztosat, ami a legrosszabb ilyenkor, mert az ember nem tudja mit gondol a másik fél esetleg holnapra.

Augusztus 23-án aztán végképp eldőlt a kérdés. A szegényebbek, az öt-hat holdasok hat taggal, Hegyalja néven megalakították a lentermelő szakcsoportot a maguk földjén és a kapott 44 hold OFA-n. Ezzel befellegzett az igazgatók és főkönyvelők „lentrösztjének." Megölte ezt a „lentrösztöt" az „irigység", amely arra késztette a parasztokat, hogy az igazgatók és főkönyvelők helyett — akik amúgy is jól keresnek — becsületes munkával az ő zsebükbe vándoroljon a jövedelem. Igazuk volt nekik és igaza van minden olyan „irigy" embernek, aki nemcsak elkívánja a jobbat, hanem meg is teremti azt magának.

SZALAI JÁNOS

Többet, jobbat gyümölcsből is!

Több mint egymilliókétszázezer... Ennyi fa terem megyénkben gyümölcsöt. Főleg csonthéjúakat, ahogy szakkifejezéssel mondani kell. Számszerűleg nem kevés, de lehetne több és kellene is.

1945 előtt is körülbelül ennyi gyümölcsfa volt elsősorban a kertekben, elszórva erre-arra. Üzemi gyümölcsös, amit 800 négyszögöltől felfelé számítanak, csak kevés volt. Ha a számszerűség meg is felel nagyjából a 45 előtti állapotoknak, elhamarkodottság lenne kijelenteni, hogy ugyanott vagyunk e téren, ahol 13 évvel ezelőtt. Kettőt felejtenénk el: a háború alatt harcok és gondozáshiány miatt elpusztult mintegy 30—40 ezer gyümölcsfa — ezt pótoltuk; minőségileg kezd megváltozni a gyümölcstermesztés. Ha az egyéni tulajdonban lévő gyümölcsfákhoz, amelyek az állomány nagy többségét képezik, hozzászámítjuk az állami gazdaságokban telepített gyümölcsösöket, amelyek egyrésze már termőre fordult, akkor a faállományról jelentősen magasabb számot kapunk, mint 1945 előtt. Ezen kétségtelenül vigasztalódni lehet.

Örömmel, bizonyos megelégedettséggel lehet csak szólni arról az 1200 hold gyümölcsösről, amit 1956-ig a termelőszövetkezetek telepítettek, arról, amit az állami gazdaságok ültettek be ízletes gyümölcsöt adó fákkal. Egy fajta, jó fajta gyümölcsöt teremnek ezek a földek. Nemcsak egy kosárra valót, hanem teherautó rakományokat. Az árnyat ez öröm mellé az adja, hogy az egyéni gyümölcstermelés ezzel nem tartott lépést, mert nem tarthatott. Négyszeres szorzószám... 16 hold föld, 1 hold szőlő, 1 hold gyümölcsös egyet jelentett a kuláksággal. Egy hold gyümölcsös után négy hold szántóra volt beadás. Jól meggondolta az, aki gyümölcsöst telepített, sőt még esetenkint az is, akinek volt, hogy törődjön-e vele. Egyénieknél 1953-ig nem is lehetett hallani gyümölcsös telepítésről. Ez az árnyék. Amikor megszűnt a négyszeresség, a gyümölcsfát szeretők telepíteni kezdtek és manapság 300—400 kat. holdra tehető az a terület, amelyen pótolva, újra ültetve lettek a tápláló, ízletes gyümölcsöt adó fák.

Ha gyümölcsről esik szó, akkor érthetően beletartozik ebbe az útmenti szederfák termésétől a csipkebogyóig minden. Most azonban csak azokról van szó, amelyeket termelnek, főleg a csonthéjas gyümölcsökről, amelyek a megye termőfáinak mintegy háromnegyed részét képezik. Még nincs tisztázva, hogy a talaj és éghajlat mennyire befolyásolja a csonthéjas gyümölcsök honosságát, de egy bizonyos: ezzel született eddig is a legtöbb siker. A szilva, a kajszi, az őszibarack, cseresznye és meggy — ezek a jövedelmezők. A sorrendben, ha értékét, keresettségét tekintjük, akkor első helyre és nagybetűkkel az ŐSZIBARACK kerül.

Ha százszor annyi lenne belőle amennyi terem, akkor is lenne vásárlója itthon, Prágában, Brnóban, Bécsben, Genfben, Varsóban és ki tudja még hol nem. Ize, zamata, korai érése (előbb érik kb. két héttel, mint például a Buda környéki barack) olyan, hogy keresni kell versenytársát. Egy a baj, hogy a Mecsek déli lejtői, a villány—siklósi hegyvonulat lankái adják csak e kiváló gyümölcsöt, és sajnos, kevés egy fajtájút. Az előny, hogy „lépcsőzetesen", azaz júniustól kora őszig állandóan érik fajtájától függően, de hátrány, hogy egy-egy fajtából nincs nagy mennyiség, nem utolsósorban méretre is. Ha e helyzetből a kiutat akarjuk megtalálni, akkor szakítani kell azzal a szokással, ami elsősorban egyéni termelőknél található, hogy tíz barackfa ültetésénél már legalább három félét raknak a földbe. Tartsuk meg a „lépcsőzetes" érést, ebben van előny, de ne álljon ez sok fajtából, hanem néhányból.

Nemcsak a baracknál, általában a gyümölcsfáknál egyik fő cél, hogy az egyéni termelők gyümölcsösei legyenek felújítva, minőségileg javítva. Ha ez sikerül, mert sikerülnie kell, hiszen elsősorban egyéni érdek már, akkor olyan virágzó lesz a megyei gyümölcstermesztés, mint soha. Igaz, lehet bővíteni a barackfákkal beültetett területeket. Szakember szerint a Kővágószőllőstől Pécs felé eső terület jelentős része, a 6-os út Pécsújhegy után következő baloldala alkalmas lenne erre és másutt is található még megfelelő terület — mégis a fő gondot a meglévő gyümölcsösök minőségi javítására kell fordítani.

Hozzáértők kialakították megyénkben a gyümölcstermelés tájjellegét is. Sok ember, sok évi tapasztalata, hosszú munkája fekszik ebben. Érdemes igénybe venni ezt az ingyenes, jót akaró tanácsot. Előfordul ma is nem kevésszer, hogy elhatározza valaki gyümölcsfák ültetését és ültet, ami neki kedves. Eredmény: eredménytelenség, satnya gyümölcs, ízre, külsőre elváltozás. Hosszú lenne leírni, hogy a megye melyik részén milyen gyümölcsféle telepíthető. Vázlatosan csak annyit, hogy elsősorban a csonthéjúak. Szilva a megye bármely részén, cseresznye az egész megyében, kivéve a szigetvári vasútvonaltól délre eső területet, a Duna és Dráva mélyfekvésű területeit, meggy ugyanígy, kajszi ugyanott nem, ahol a cseresznye, dió az egész megyében, alma Mohácsszigeten és a Dráva völgyében telepíthető.

Jobb gyümölcsöt, több gyümölcsöt. Ez a cél vezérli az állami gazdaságokat, amikor az 1957. tavaszán telepített mintegy 400 hold gyümölcsös mellé ősszel újabb 517 holdat telepítenek. Tovább folyik a termelőszövetkezetek gyümölcstelepítése is. Ezek mind minőségileg kiváló, egyfajtájú csemeték, amelyek idő múltán üzemi gyümölcsösökké válnak.

Kétségtelen, hogy akadály volt eddig a telepítésben az egyéni termelőknek a csemete beszerzése is. Amíg az állami faiskolák elsősorban az állami gazdaságokat és termelőszövetkezeteket látták el — addig sok utánjárással lehetett csemetét kapni. A Pécsi Kertészeti Vállalat faiskolája rövid időn belül már teljesen kielégíti a megyei igényeket és ez is nagy könnyebbség lesz.

Ezeken túl a gyümölcstermelés javításának csak két fontos kérdése marad. Egyik a kártevők elleni jobb, időben történő védekezés, amelynek sok helyen hiányát látni. A másik gyümölcstermelési társulások kialakítása, ami a fajta választását, az egyöntetű védekezést, a könnyebb értékesítést, a jobb jövedelmet segíti elő.

Ha a következő években több, jobb gyümölcs kerül asztalunkra, több, jobb gyümölcsöt tudunk eladni külföldön, akkor előrébb léptünk még egy nagy lépéssel az 1945. előtti és az 1953. előtti állapotokhoz képest.

14 kiló búza — munkaegységelőlegként

A nagyharsányi Ságvári Endre Termelőszövetkezetnek 40 tagja van. Aratáskor, de máskor is minden tag kivette a részét a munkából. Tizenhét és fél vagon búzájuk termett és annak ellenére, hogy három vagon búzát szabadon eladtak az államnak, minden munkaegységre 14,12 kilót osztottak.

Ezek után nem lehet azon csodálkozni, hogy a tagok elégedettek, becsületesen részt vesznek minden munkában. Nem bizony, mert 66,30 forintot, vagy még ennél is többet ér majd minden munkaegység.

SPEIGL KÁLMÁN

JÓ MUNKÁT, SOK ÖRÖMET!

Úttörőház

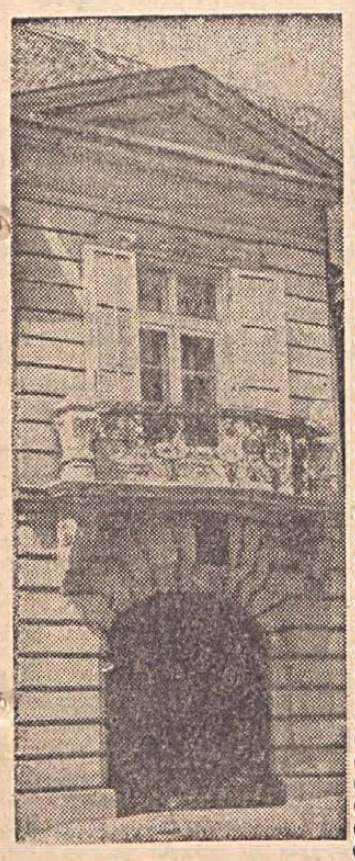

A pécsi kisdiákok „parlamentjében" is megkezdődik az élet. Különböző szakköri foglalkozások, szórakozási lehetőségek teszik kedvesebbé, változatosabbá a tanítás utáni szabadidőt

Köszöntjük a tanulóifjúságot!

Ismét beköszöntött szeptember, az iskolaév kezdete. Csak alsó- és középfokú oktatási intézményeinkben, a megyében és Pécs városában több mint 3 000 nevelő hozzáértő, szerető irányítása mellett mintegy 50 000 kis és nagy diák kezd hozzá ismét a tanuláshoz.

Az új tanév egyik különös jelentőségét az adja, hogy sikerült az ellenforradalmi támadást visszaverni és iskoláink szocialista vívmányainak megőrzése és továbbfejlesztése mellett kezdhetjük meg az új tanévet. Az iskola munkásai közül egyre több azoknak a száma, akik felismerik azokat a kedvező feltételeket, amelyeket az MSZMP és a kormány politikája jelent ma az ország és vele együtt a pedagógiai és iskolai élet egészséges, szocialista fejlődése számára. Az iskola munkásai közül egyre nagyobb azoknak a száma, akik azzal az elhatározással kezdenek az új tanév munkájához, hogy a maguk munkaterületén az eddigieknél többet tesznek azért, hogy sose ismétlődjék meg az 1956—57-es tanév szörnyű tragédiája.

Az idén legfőbb feladat a nevelőmunkában az ellenforradalom okozta eszmei károk teljes felszámolása, ifjúságunk szocialista erkölcsi—politikai arculatának megerősítése. — Ennek érdekében a szülők és pedagógusok további kéréseinek eleget téve egyelőre az osztályfőnöki órák keretében bevezetjük az általános és középiskolákban az erkölcsi ismeretek oktatását.

Az új tankönyvek, az órarendbe beiktatott új tantárgyak, valamint a politechnikai oktatás fejlesztése, az iskolák szépítése, mind az oktató—nevelő munka színvonalának növelését segítik elő. Az új tanév nagy feladatokat ró pedagógusokra, szülőkre egyaránt. Éppen ezért igen fontos, hogy a szülők támogassák a pedagógusok munkáját, és tegyenek meg minden lehetőt a jó tanulás elősegítésére, gyermekük pontos iskolába járására, iskolai kötelességének biztosítására. Tekintsék az iskolát magukénak, létesítsenek szoros kapcsolatot gyermekük nevelőjével! Az iskolák tanulói pedig búcsút mondva a gondtalan nyári szünetnek, felüdülve és új élményekkel gazdagodva, friss lendülettel kezdjék meg a tanulást!

Az iskolák szeretettel várják régi és új lakóikat. Az új tanév kezdetén köszöntjük megyénk tanulóifjúságát, az iskolák dolgozóit, a szülőket. Az új tanév szép és nemes feladatai megvalósításához sok igaz örömet adó tartós eredményt kívánunk.

Szülő szól az erkölcsi nevelésről

„Minden ország támasza és talpköve a tiszta erkölcs". Ezeket a. köveket a születéstől kezdve, mondhatni a halálig mi magunk helyezzük egymásra. Végzi ezt a munkát elsősorban a szülő, másodsorban az iskola, majd pedig maga a társadalom, amelyben az iskolából kikerült gyermek felnőttként él és dolgozik. Ez egy örök körforgás és olyan láncszem, ahol egyik tényezőnek sem szabad hiányoznia.

Iskolánkban bevezetik az erkölcstan tanítását. Szülők és pedagógusok régi vágya teljesül. Joggal felteheti valaki a kérdést: „Miért van erre szükség? Eddig nem volt erkölcsi nevelés?" Sokszor és sokat foglalkoztak szülők és nevelők ezzel a kérdéssel eddig is, de valljuk be őszintén, — rendszertelenül.

Egy gyeremeki hazugsára például csak egy pofonnal, vagy dühös ingerültséggel reagált a szülő, ahelyett, hogy szelíd szóval megmagyarázta volna a tett helytelenségét és annak káros következményeit. Sőt, gyakran áthárította a felelősséget a pedagógusra így: „Majd megmondalak az osztályfőnöködnek és ő elintéz". Így lett a gyermek szemében gyakran ellenség a pedagógus, akit ijesztgetésül, retorzióként emlegetett a szülő. A probléma ezzel nem oldódott meg.

A legapróbb tévedéstől a legnagyobb botlásig mindent meg kell magyarázni világosan a gyermeknek. Ehhez azonban olyan tényezőkre van szükség, ahol nincs ellentmondás. Mit értünk ez alatt? A szülő és az iskola nevelésének tökéletes összhangját. A gyermek nagy bíró. Ha úgy látja, hogy édesanyja és tanára azonos véleményen vannak, érezni kénytelen, hogy igazuk van. Míg ellenkező esetben képes arra, hogy akár egyiket, akár a másikat elítélje.

Az idei tanévben az osztályfőnöki órák tartalma és mondanivalója megváltozik. Maga az élet lesz az anyag. Igazság, becsület, hazugság, igazmondás, az egymás iránti szeretet, a szocialista társadalom megbecsülése, a jellemes ember kialakítása és az ezekkel kapcsolatos problémákat beszélik meg a nevelők a gyermekekkel. Szép és komoly feladat ez a tanárok számára. Alkalmuk lesz megmutatni a gyermekek iránti szeretetüket és a dolgozó nép iránti megbecsülésüket. De mit ér a legszebb virág víz nélkül? Ezeket nem szabad hagyni elhervadni. A szülőkre, az otthonra vár a feladat, hogy tovább fejlesszék az iskolában kapott erkölcsi értékeket. Az otthon légköre, erkölcsi felfogása legyen mindenkor azonos az iskoláéval, hogy a gyermek árnyalatbeli különbséget ne tapasztaljon.

Én, mint szülő örömmel üdvözlöm az erkölcstan bevezetését. Nagy szükség van rá, hiszen az ellenforradalmi események igazolták a legjobban, milyen múlhatatlanul szükség van egészséges, tiszta felfogású ifjúságra. Azt hiszem, minden gyermekét féltő és szerető szülő nevében igéretet tehetek arra, hogy a pedagógusokat munkájukban támogatjuk és az erkölcsi nevelésben segítséget nyújtunk nekik.

Pigecz Györgyné
az Ágoston téri általános iskola SZ. M. választmányi tagja.

ÚJ TANKÖNYVEK

Főként az általános iskolákban új tankönyvekből tanulnak az idén a gyermekek. Sokat segít és az igényeket kielégíti az új földrajzi atlasz. De vajon: lesz-e belőle s a könyvekből elég? Reméljük, igen!

PAKOLITZ ISTVÁN:

Kovács

Tin-tin-tin-tin
pam-pam-pam
— a kovácsnál mit láttam?
Kovácsgyerek kalapált,
kiskalapács így ugrált:
tin tin tin
tin tin
hajlik a vas, mint a pinty;
ha nem hajlik könnyűszerrel,
nekimennek nagypöröllyel:
pam-pam-pam-
A fújtató: fifufuuuuuu
dudorászta: diduduuuu,
szállt a szikra: rip-rip-rip,
rengeteg.
— Kalapáljunk egy kicsit,
míg a vas
jó meleg!

Hangyák

Pici morzsát visz a hangya,
segít neki apja, anyja:
sietnek, mert fú a szél,
fúvó szélből eső kél.

A paraszt is hordja, hordja,
nő az asztag, áll a boglya,
dől a búza, búg a gép —
ott a hangyák, itt a nép.

Ragyogóan tiszta az iskola

Virágos ablakok, hófehérre meszelt falak, ragyogó tiszta iskola várja a tanulókat Cserkúton. Kerti Sándor tanító már mindent előkészített a gyerekek fogadására. Nem hiába jegyezte meg egy látogató a faluban: „Ilyen szép kis iskolát keveset látni." Szakember híján maga a tanító és felesége végezte el a takarítás nagy részét.

Diákotthon Magyarbólyban

Ma ismét az asztal körül ül a vidámarcú tanulósereg a magyarbólyi diákotthonban. Szinte látom, hogy csillogó szemükben még ott él a nyári emlékek sokasága, hiszen a szűnidő alatt a károlymajori, illocskai, lapáncsai gyerekek megjárták a Balatont, Budapestet, a fél Dunántúlt. Vincze Laci bizonyára őrzi még azt a piros labdát, amelyet a Pécsi Rádió hirdette helyesírási versenyen nyertünk és Baranyában az iskolák közötti versenyben első helyezést értünk el.

Vajon milyen lesz az idei tanév? Megjönnek-e mind a diákok? Hiszem, hogy igen. Mert minden nap kétszer megjárni a hatkilométeres utat Illocskától, Károlymajortól, Lapáncsától Magyarbólyig nem könnyű dolog. Különösen télen, mikor süvít a szél és hordja a havat. Szállást, fűtést, napi ötszöri étkezést, tanári segítséget, barátságot, emberséget, szeretetet kapnak itt. A szülő mindezért havonta 70 forintot fizet. S vajon megfizethető-e pénzzel az államnak ez az áldozata a gyermekekért? Nem. A fizetség az lesz, ha az itt nevelkedő gyermekek hasznos tagjai lesznek majd a társadalomnak.

A régi arcok közé újak is vegyülnek, a kis elsősök első nap idegennek érzik majd magukat. De néhány nap múlva társaik feledtetik velük a szülői házat s ők is avatott lakói lesznek az ország egyetlen vidéki általános iskolai diákotthonának.

Schmidt Károly
tanár

Elindult hát...

Kis vállain ott feszül már a minden elsősök szimbóluma, a titkot őrző táska.

És lelép a kis kapu küszöbéről, elindul, kip-kop-kip-kop, egyenesen neki az életnek...

Nem tudja tán, minek vágott neki? — Oh, dehogynem! — Hiszen tegnap még lopakodva osont ki a kapun, hogy — jaj, el ne késsen a kis cimborákkal megbeszélt találkáról. — És ma? — Nézzék csak jól meg a felemelt büszke fejecskét, a feszes magabiztos lépést! Mi ez, ha nem komoly, ünnepélyes aktus, egy aprócska élet öntudatra ébredése.

És nézzük meg a mamát is! Vajon reggelenként így bocsátotta-e útnak a játszótérre, esetleg a tejboltba, a kis Klárit, vagy a Pistát? Pedig az is az élethez tartozik, ha megbízatást adunk apró-cseprő tennivalókra és az is, amikor a gyerek önfeledten átadja magát az játék jellemformáló zenebonájának.

Ez azonban egészen más. Hasonlít vagy tán azonos ama bizonyos „történelmi pillanat"-tal, amely feltétlenül új élet kezdetét jelenti.

Elindult hát... Mögötte ott áll gondtalan gyermekéveinek őrzője, előtte még ismeretlen távolságok, de elindult, mert ez az élet rendje és viszi magával a kis táskát, amelyben könyvek, irkák lapulnak szemérmesen, hogy egy szép napon majd a holt betű nyomán diadalmas tudás támadjon.

Menj hát kicsi Klári és te is Pityu, tanuljatok szorgalmasan és nőjetek nagyra!

Döntött a magyar dolgozó nép!

A Pécsi Pedagógiai Főiskola Gyakorló Általános Iskolája augusztus 26-án tartotta tanévnyitó nevelőtestületi értekezletét. A tantestület a pedagógusok ideológiai képzésével, az elhagyott gyermekek ügyével kapcsolatos vita során Nagy Jenőné javaslatára többek között a következő határozatot hozta:

Az iskola nevelőtestülete, a magyar pedagógusközösség e csoportja felháborodással tiltakozik az ellen, hogy az ENSZ napirendre tűzte az úgynevezett ötös bizottság illetéktelen egyének meghallgatására épített jelentésének tárgyalását. A vita már elvben és gyakorlatban eldöntöttnek tekinthető. Döntött a magyar dolgozó nép!

A bogádi új iskola

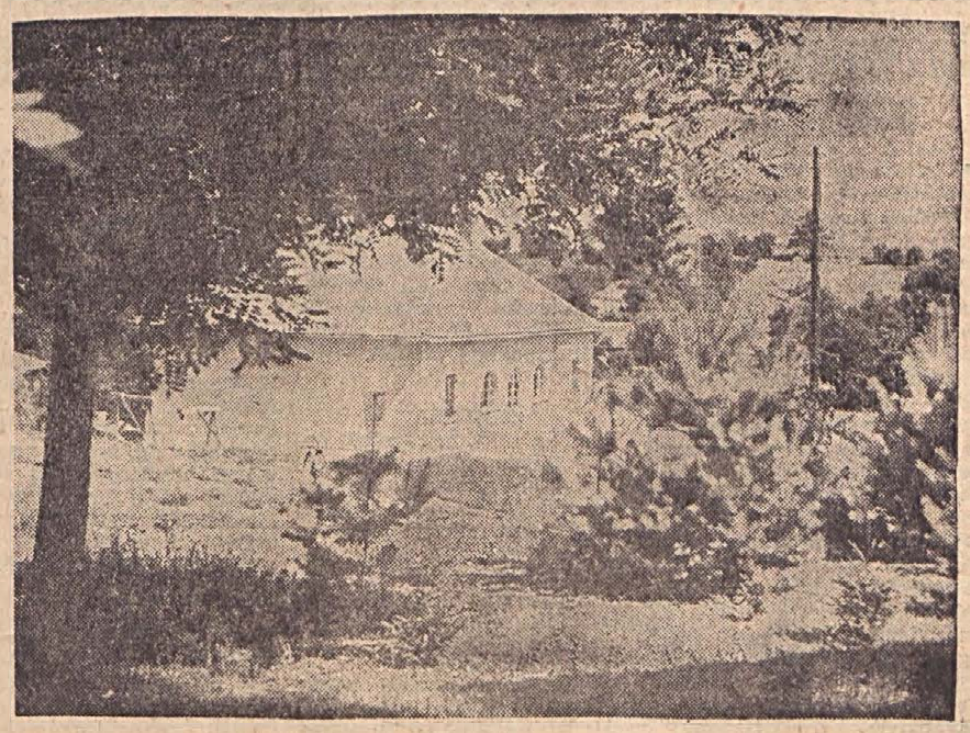

Hatalmas tömegek ünnepelték Pécsett a VII. bányásznapot

(Folytatás az 1. oldalról)

zete semmiképpen sem engedheti meg az ilyen kieséseket.

Ezután arról beszélt, hogy

kormányunk legfőbb feladatának tekinti az életszínvonal további állandó emelését,

ismertette, milyen arányban emelkedett a bányászok bére és felhívta a figyelmet arra, hogy a további életszínvonal-emeléshez az önköltség csökkentésével kell anyagi bázist teremteni.

Ismertette azt is, hogy milyen beruházásokkal segítették eddig a bányászok munkáját és milyen beruházásokat hajtanak végre a jövőben a pécsi szénbányák területén. Méltatta az aknamélyítők munkáját, akik közel négyezer méter hosszú korszerű vágat elkészítésével segítik a mecseki szénvagyon feltárását.

Az urániumbányászok munkájáról szólva Csenterics elvtárs elmondotta, hogy az urániumbányával népgazdaságunk új gazdasági bázissal gazdagodott, Pécs és környéke pedig új munkalehetőségeket kapott. Az ellenforradalom igyekezett itt is dezorganizálni. Az urániumbányai dolgozók azonban személyesen győződhettek meg arról, hogy

a Szovjetunió nagymérvű anyagi segítséget nyújt urániumbányászatunknak

és megvédték bányájukat az ellenforradalommal szemben és február havi tervüket már 100 százalék felett teljesítették, májusban pedig már túl is szárnyalták az 1956. évi teljesítmények maximumát.

Végezetül felhívta a bányászok figyelmét arra, hogy csatlakozzanak minél többen a versenyben állókhoz, tegyék élővé a két tröszt közötti munkaversenyt, fokozzák tovább a termelékenységet, csökkentsék az önköltséget és a többtermelés mellett gondoljanak a szén minőségének a javítására is. Kérte a bányászokat, ahol az ellenforradalom hírnökeivel, demagógokkal találkoznak, csapjanak le keményen, pécsi bányász módjára, hogy menjen el örökre a kedvük a békés építőmunkánk megzavarásától.

Ugy gondolom, mindannyiunkat áthat az a töretlen bizalom, hogy a párt és kormány vezetésével, a bányászok eltökélt akaratával egy év múlva a VIII. bányásznapon jelentősebb és kimagaslóbb eredményekkel állhatunk az ország elé. Tudjuk nagyon jól, hogy ez az út vezet a felemelkedéshez és az életszínvonal további megalapozott emeléséhez — fejezte be beszédét Csenterics elvtárs.

Gáspár Sándor elvtárs szól a nagygyűléshez

Ezután Gáspár Sándor elvtárs, az MSZMP Központi Vezetőségének tagja, a Szaktanács főtitkára szólt a nagygyűlés részvevőihez.

Méltatta a bányásznap jelentőségét, amelyet egy levert ellenforradalom után ünneplünk. Példákat sorolt fel, hogyan tömörültek egyes budapesti nagyüzemekben a letűnt rendszer urai és hogyan léptek fel a népi demokratikus rend ellen tavaly októberben. Elmondta, milyen célok vezették az imperialista hatalmakat a már hirhedté vált ötös bizottsági jelentés összetákolására. Ugyanakkor feltette a kérdést, vajon miért nem vizsgálták ki 1937-ben a pécsi bányászokra leadott csendőrsortűz és más terrorcselekmények okát, miért nem tiltakoztak akkor Horthyéknál ezek ellen, miért most hallatják a hangjukat, amikor a magyar munkások védték meg hatalmukat a testvéri népek segítségével egy ellenforradalmi támadástól. Felhívta a bányászokat, mindent tegyenek meg a nép hatalmának erősítése érdekében.

Gáspár elvtárs szavai után a csehszlovák bányászok küldötte üdvözölte a pécsi bányászokat és kívánt jó munkát, jó szerencsét a további munkájukhoz.

A délelőtti ünnepi nagygyűlés az Internacionálé hangjaival ért véget.

*

Délutáni programja a legtöbb bányászcsaládnak a Hősök terén megrendezett bányásznapi vásár megtekintése volt. Igen sokan vásároltak az utcányi hosszú iparcikkpavilonok sorában rádiót, cipőt, szöveteket, sokan kóstolták végig a vendéglátó borait.

Határozatban tiltakozott az országgyűlés külügyi, jogi és igazságügyi bizottsága a „magyar ügy" napirendre tűzése ellen

(Folytatás az 1. oldalról)

zetében az alkotmányosság és az igazság, mert ez a mi oldalunkon áll. Le kell lepleznünk az imperialista körök hamis játékát, meg kell mutatnunk, hogy „magyar kérdés" tulajdonképpen nincs is, az ENSZ-nek a leszerelés kérdésével, az atom- és hidrogénbomba betiltásáról, vagy legalább a velük folytatott kísérletek bizonyos ideig történő beszüntetésével, továbbá a ciprusi, az algériai és az omani kérdéssel kell foglalkoznia.

Nem véletlen, hogy az amerikai kongresszus évi százmillió dollárt szavazott meg a szocializmust építő országokban folytatandó felforgató tevékenységre, s ezt az összeget 1956-ban negyedével, huszonöt millió dollárral felemelte. Ennek igen nagy szerepe volt a magyarországi ellenforradalomban.

Horváth Imre külügyminiszter elmondta, hogy *kiadják a Fehér könyv következő, negyedik kötetét, amely nemcsak magyar, hanem más nyelveken is meg fog jelenni.* Ezt az ENSZ-küldöttek között is terjeszteni fogja a magyar küldöttség. A magyarországi ellenforradalmat bemutató kiállítás anyagából nagyméretű képes albumot jelentetnek meg angol szöveggel.

Dr. Nezvál Ferenc: *A varsói szerződés felbontása törvénytelen volt*

Dr. Nezvál Ferenc igazságügyminiszter az alkotmányjog szemszögéből foglalkozott az ötös bizottság jelentésének egyes állításaival.

Rámutatott: A békeszerződés 2. pontja kimondja, hogy *minden kormánynak kötelessége gondoskodnia az emberi jogok és a szabadságjogok biztosításáról.* Az ellenforradalom idején Nagy Imre kormánya nem tett semmit, hogy megakadályozza az öldöklést, a terrort. *A magyar békeszerződés negyedik pontja értelmében nem szabad megtűrni semmiféle fasiszta jellegű, vagy ahhoz hasonló szervezkedést, megmozdulást.* Nagy Imre azzal, hogy nem lépett fel az ilyen jelenségek ellen, megszegte a békeszerződésnek ezt a pontját is. *A varsói szerződés felmondásával kapcsolatban az igazságügyminiszter megemlítette, hogy ez törvénytelen volt,* ehhez sem Nagy Imrének, sem a minisztertanácsnak joga nem volt, hiszen az alkotmány szerint ilyen nagyjelentőségű kérdésben csak az országgyűlés, illetőleg az Elnöki Tanács dönthet.

Nyugati imperialista körökben gyakran felvetik a magyar kormány törvényességének kérdését. Ezzel kapcsolatban Nezvál Ferenc kijelentette, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány megválasztása az Elnöki Tanács által egyszersmind a Nagy Imre-kormány visszahívását jelentette. Ettől az időtől kezdve az alkotmányjog szerint Nagy Imre kormánya megszűnt létezni.

Kiss Károly: *Beavatkozás országunk belügyeibe*

Felszólalt az ülésen Kiss Károly, a külügyi bizottság elnöke is.

Az imperializmus, amely már-már arra számított, hogy sikerül Magyarországot kiszakítania a szocialista táborból, természetesen nem egykönnyen nyugszik bele vereségébe. Szökött fegyenceknek, levitézlett Horthy-fasisztáknak, kiebrudalt tőkéseknek, földesuraknak és ezek cinkosainak „tanúvallomásai" alapján az ENSZ égisze alatt megszerkesztette az ENSZ ötös bizottságának jelentését. Ilyen célokat követ most is, amikor *ezt a jelentést alkotmányos rendünk elleni izgatásra, országunk belügyeibe való újabb beavatkozásra akarja felhasználni.*

Mi, a külügyi, jogi és igazságügyi bizottság tagjai egyek vagyunk népünkkel. Köztünk vannak munkások, parasztok, értelmiségiek, kommunisták és pártonkívüliek, hívő katolikusok és ateisták, materialista és más világnézetűek egyaránt. A döntő kérdés tekintetében azonban teljesen egy nézetet vallunk: *visszautasítunk minden olyan külföldi imperialista vagy belföldi reakciós erők részéről jelentkező ellenforradalmi provokációs törekvést, amelynek nyilvánvaló célja nem más, mint békés építőmunkánk akadályozása. Soha többé nem tűrjük el azt, hogy itt bárkik ismét ellenforradalmi provokációt robbantsanak ki, hogy ismét éket próbáljanak verni közénk és hű szövetségesünk, a Szovjetunió népei és más szocialista testvérnépek közé.*

Vidáman, jókedvűen ünnepeltek bányászaink Komlón

(Folytatás az 1. oldalról)

a bért és a termelést összhangba hozzák, mivel e téren még Komlón is van tennivaló.

Támogatnunk kell az új alapokon ismét fellendült munkaverseny-mozgalmat és a dolgozók újítási készségét. Harcolni kell minden eszközzel az igazolatlan mulasztások és a beruházásokkal kapcsolatos — még elég gyakran előforduló — pazarlások megszüntetéséért."

A feladatok közé tartozik a *bányász utánpótlás* nevelése is. „Bányász szülők! — szólt az ünneplőkhöz Czottner Sándor elvtárs. — Ti ismeritek a legjobban, hogy mit juttatott a népi demokrácia nektek. Mi szeretnénk bányász nemzedéket kinevelni, ezért ez úton is fordulok hozzátok, adjátok gyermekeiteket bányásztanulónak. Ti apák pedig segítsétek tapasztalataitokkal a gyerekek fejlődését."

„A feladatok — mint látjuk — nagyok és sokoldaluak. Megvalósításukhoz, mindannyiunk összefogása szükséges. Ma az egész ország szeretettel és hálával fordul felénk. Legyünk méltók erre a megbecsülésre és bizalomra. A bányamunka hőseinek ünnepe adjon újabb lendületet, erősítést a további munkához, terveink megvalósításához" — fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét Czottner elvtárs.

Utána Emile Roger, az észak-franciaországi bányászok szakszervezetének titkára szólt az ünneplő bányászokhoz, majd Piegl János elvtárs, a Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatója mondott köszönetet jó munkájukért a komlói bányászoknak s több Kiváló Bányász, Bányászat Kiváló Dolgozója és Bányász Szolgálati Érdemérem kitüntetést nyújtott át.

*

Az ünnepi nagygyűlés után a gyűlés résztvevőinek többsége — köztük Czottner elvtárs és a francia vendégek is — a bányászvásárt tekintették meg s itt hosszan elbeszélgettek az ünneplőkkel.

Gazdag volt eseményekben a további program is. Nagy érdeklődés mellett tartották meg a műrepülők és a vitorlázók bemutatójukat s különösen az ejtőernyősök arattak nagy sikert.

A vásáron résztvevő állami vállalatok mintegy hat millió forintnyi forgalmat bonyolítottak le. A legnagyobb kereslet a lakberendezési cikkek, valamint a minőségi ruhaszövetek iránt nyilvánult meg, de nagy sikere volt a pilseni sörnek és a minőségi boroknak is.

A délutáni műsor fénypontja a Komlói Bányász—Újpesti Dózsa NB I-es labdarúgómérkőzés volt, amelyre szinte az egész város kivonult. Az estét a fiatalok tánccal, az idősebbek pedig poharazgatással töltötték el.

A Pravda *Dulles nyilatkozatáról*

Moszkva (TASZSZ): Jó lenne, ha végre már megértenék egyesek, hogyan kell és hogyan lehet beszélni szuverén államokkal, megértenék, hogy a Kínai Népköztársaság hatalmas szocialista állam, amely Dulles úr akaratától függetlenül is létezik és fejlődik — írja a Pravda szeptember 2-i számában Dulles nyilatkozatát kommentálva. Dulles a közvélemény nyomására engedélyt adott a külügyminisztérium által kiválogatott amerikai újságírók kínai útjára. Ezt a határozatát azonban a népi Kínára nézve sértő formában tette közzé, s hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok nem enged be kínai újságírókat. A Kínai Népköztársaság közvéleménye igazságosan visszavágott a külügyminisztériumnak — jegyzi meg a Pravda.

A lap ezután megállapítja, hogy a külügyminisztérium, bár megengedte az újságíróknak a kínai utazást, de fenntartotta magának azt a jogot, hogy tevékenységüket ellenőrizze és irányítsa. A tudósítókat ilymódon eszközként akarják felhasználni Kínában kifejtendő aknamunkára, s a két állam közötti ellenségeskedés szítására.

A Kínával szembeni kölcsönösség elve elleni makacs gáncsoskodás, a külügyminisztérium szóvivői nyilatkozatainak gőgös hangneme — írja végezetül a Pravda — jogosan felháborítja a világ demokratikus közvéleményét.

Háromszáztizenhét nyeremény

A lottó augusztusi jutalomsorsolását szeptember 6-án a fővárosban rendezik meg. Ezen a sorsoláson 317 értékes nyereménytárgy talál majd gazdára. Ebből azonban 46 olyan nyeremény, amelyet a júniusi sorsoláson húztak ki, de tulajdonosuk nem vette át.

Ezúttal ismét az öröklakások — egy kétszoba, hallos, összkomfortos és a garzonlakás — és a Wartburg gépkocsi jelenti a főnyereményeket. — Ujdonságként nyolc 125 köbcentiméteres Moszkva motorkerékpárt, három csőrekamiét és öt 100 literes villanyboylert sorsolnak ki. A múlt hónapban nagy sikere volt az ötezer forintos ágynemű csomagnak és a Lottó Áruház bármelyik osztályán beváltható négyezer forintos vásárlási utalványnak. Ezekből most harmincat sorsolnak ki.

Külföldről JELENTIK

BELGRÁD

A Reuter jelentése szerint jólértesült belgrádi körök szombaton közölték, hogy Gomulka vezeti a szeptemberben Jugoszláviába látogató lengyel párt- és kormányküldöttséget.

E körök szerint Gomulka és Cyrankiewicz miniszterelnök szeptember 10-én vagy a 10-e körüli napokban érkezik Belgrádba.

ZÜRICH

A világ minden részéből érkezett több mint nyolcszáz elmegyógyász részvételével vasárnap nyílt meg az egy hétig tartó II. nemzetközi pszihiátriai kongresszus. A kongresszus a tudathasadás kérdésével foglalkozik, amelyről 250 előadás fog elhangzani.

KAIRÓ

Hétfőn az egyiptomi fővárosban megnyílt a kilenctagú Arab Liga Politikai Bizottságának ülése.

KAIRÓ

Az omani imám szóvivője Kairóban bejelentette, hogy az imám erői Ghamrnál és Faraknál két ütközetben megverték a muszkati szultán csapatait és brit fegyvereket zsákmányoltak tőlük.

KOPPENHÁGA

A Dán Kommunista Párt Központi Bizottsága felhívást intézett a dán néphez. Ebben hangsúlyozza, hogy a NATO fegyveres erőinek a nyugatnémet haditengerészet részvételével a dán vizeken a közeljövőben lebonyolítandó nagyarányú hadgyakorlatai kárt okoznak a béke ügyének.

PRÁGA

A Kínai Népköztársaság országos népi gyűlése elnökségének meghívására szeptember végén a csehszlovák nemzetgyűlés küldöttsége utazik a Kínai Népköztársaságba.

NEW YORK

A Maláj Államszövetség, amely szombaton a brit nemzetközösség független tagja lett, felvételét kérte az Egyesült Nemzetek Szervezetébe.

PNOM PENH

Szvetozár Vukmanovics, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács alelnöke és Sim Var kambodzsai miniszterelnök augusztus 31-én jugoszláv—kambodzsai közös nyilatkozatot írt alá.

ALGÍR

Az algériai francia főparancsnok utasításában felhatalmazta az algériai katonai egységeket, hogy Tunézia és Marokkó területén is üldözhessék azokat a felkelőket, akik algériai területen végrehajtott támadások után visszatérnek az említett két országban fekvő támaszpontjaikra.

Rónai Sándor *az Interparlamentáris Unió konferenciájának előkészületeiről számolt be*

Kiss Károly beszéde után *Rónai Sándor*, az országgyűlés elnöke tájékoztatta a képviselőket az Interparlamentáris Unió szeptember 12-én Londonban összeülő 46. konferenciájával kapcsolatban. Elmondotta, hogy a magyar csoport képviseletében háromtagú küldöttség utazik a konferenciára. A delegáció tagjai: *Rónai Sándor, dr. Péter János* és *dr. Molnár Erik.* Rónai Sándor bejelentette azt is, hogy az országgyűlés június 4-i határozatának alapján indítványt terjesztettek az Interparlamentáris Unió konferenciája elé az atom- és hidrogénbomba betiltására, valamint a nukleáris fegyverekkel folytatott kísérletek beszüntetésére vonatkozólag. A menekültkérdéssel kapcsolatban a magyar delegáció ki fogja fejteni álláspontját.

Az országgyűlés külügyi, valamint jogi és igazságügyi bizottsága határozatban tiltakozott az ENSZ ötös bizottságának jelentése és az úgynevezett magyar ügy napirendre tűzése ellen. A határozat részletesen kitér a magyarországi események ismertetésére, s megállapítja, hogy *az ENSZ alapokmány „egyetlen rendelkezése sem jogosítja fel az Egyesült Nemzeteket arra, hogy olyan ügyekbe avatkozzanak, amelyek lényegileg valamely állam belső joghatóságának körébe tartoznak és nem kötelezheti azokat arra sem, hogy az ilyen ügyeiket a jelen alapokmánynak megfelelő rendezési eljárás alá bocsássák."* A jelentés telítve van valótlan, koholt megállapításokkal, a Magyar Népköztársaság, annak törvényes kormánya és népi demokratikus államrendje elleni uszításokkal.

Az országgyűlés külügyi, valamint jogi és igazságügyi bizottságai javasolják az Interparlamentáris Unió magyar csoportjának: tegyen előterjesztést az Unió londoni konferenciáján azzal, hogy ismertessék a nemzeti csoportokkal a fenti bizottságok álláspontját. A magyar csoport kérje fel továbbá a konferencián résztvevő nemzeti csoportokat, hassanak oda saját parlamentjeiken keresztül, hogy kormányaik a jelen határozati javaslatban foglaltak figyelembevételével foglaljanak állást az úgynevezett „magyar kérdésnek" az ENSZ XI. ülésszakán történő megtárgyalása során, s tegyék lehetővé, hogy *a „magyar kérdést" — mint a Magyar Népköztársaság belügyeibe történő illetéktelen beavatkozást — mielőbb vegyék le a napirendről.*

Belföldi hírek

Romániából növényvédelmi szakemberekből álló háromtagú küldöttség érkezett Magyarországra. A küldöttség tagjai: Juon Keis növénytermelési főigazgató, Gheorghe Constantinescu, a romány növényvédelmi igazgatóság vezetője és Andrei Floruciu védekezési körzetvezető. A küldöttség egyhetes magyarországi tartózkodása alatt a magyar növényvédelmi szervezet működését, különösen pedig az amerikai burgonyabogár irtásának módszereit tanulmányozza.

*

Hétfőn megkezdték a téli szalámi készítését. A most következő termelési időszakban a tavalyinál 20—30 vagonnal több téli szalámit gyártanak.

Emberséges intézkedés

Talán sosem volt olyan nagy forgalom a MÁVAUT komlói állomásán, mint vasárnap este. A környező falvakból sokan a családdal együtt látogattak el a bányásznapi ünnepségekre. — Pécsről is külön autóbuszok szállították Komlóra a labdarúgás „szerelmeseit". S mind este nyolc óra körül szeretett volna visszaindulni.

A pécsi kocsik indulási helyén ekkorra már hosszú sor kígyózott. Valaki hangosan megjegyezte:

— Öt kocsi elviszi a népet...

Optimista vélemény volt, nem is beszélve arról, hogy az utazni szándékozók száma percről-percre gyarapodott. Az indító meg-megnyugtatta őket: „Már jönnek a kocsik, még a farmotoros is..."

A felnőttek még csak valahogy elhitték, a gyerekek azonban nem fogadták el. Ekkor különös esemény történt. Szabó elvtárs, a vállalat igazgatója végigjárta a hosszú sort:

— Akik gyerekkel vannak, álljanak a másik oldalra. Az első kocsi őket szállítja el...

Néhány perc múltán berobogott. Nyugodtan felszálltak, még tíz másik utasnak is jutott hely.

Emberséges intézkedés volt. Az úton pedig legalább tizenkét üres buszt számoltunk meg. Hazajuthattak a többiek is, ha valamivel később is.

TILTAKOZUNK a „magyar ügy" tárgyalása ellen

Aktuálisabb volna Ciprussal és az arab országokkal foglalkozni

Szeptember 10-én ül össze az ENSZ közgyűlése a „magyar kérdés" megtárgyalására. Felmerül bennem a kérdés: joga van-e egyáltalán a közgyűlésnek a „magyar üggyel" foglalkozni? Erre határozott nemmel kell válaszolnom.

Októberben és novemberben Magyarországon ellenforradalom volt, amely a népi hatalom megdöntésére irányult. Egyedül a magyar nép ügye volt, hogy hatalmának megtartására nagy barátjának, a szovjet népnek segítségét kérte. Az ENSZ alapokmánya is kimondja, hogy egyik államnak sincs joga beavatkozni más állam belügyeibe. A magyar helyzetről szóló jelentésnek az ENSZ közgyűlése előtt való tárgyalása tehát jogtalan beavatkozás a magyar belügyekbe. Jogtalan azért is, mert az ENSZ ötös bizottságának jelentése nem a való helyzetet tárja fel — koholmány minden egyes pontja. Itt csupán propagandacélú tárgyalásról van szó a nemzetközi légkör megrontására. Hallgassa meg az ENSZ ötös bizottsága a magyar dolgozók millióinak véleményét és rá fog döbbenni, hogy Magyarországon valóban ellenforradalom volt.

Aktuálisabb volna a ciprusi, az arab és más gyarmati népek ügyeivel foglalkozni. Vagy ha már magyar üggyel is akarnak foglalkozni, tűzzék napirendre azt, hogyan lehetne a külföldön visszatartott kiskorú gyermekeket visszaadni aggódó szüleiknek. Mivel a jelentés a disszidensek hamis és hazug tanúvallomása alapján készült, úgy a magam, valamint sok ezer velem érző pedagógustársam nevében tiltakozom az ellen, hogy az ENSZ rendkívüli ülésén tárgyalja a „magyar ügyet".

Lóránt Péter

Nem ismerjük el a tanúkat

Mi, a Magyar Államvasutak Pécsi Igazgatóságának dolgozói tiltakozunk az ellen, hogy az ENSZ ötös bizottságának jelentése alapján Magyarország ügye az ENSZ közgyűlése elé kerüljön.

Nem ismerjük el azokat a tanúkat a magyar nép képviselőinek, akik az októberi események után kiszöktek az országból és részesei voltak az októberi véres ellenforradalom előkészítésének és kirobbantásának.

A pécsi MÁV igazgatóság dolgozói.

Valamennyien a munkás-paraszt kormány mögött állunk

Hird község dolgozói a rádióból és a napi sajtóból értesültek arról, hogy az ENSZ zászlaja alatt működő ún. ötös bizottság hamis jelentésére alapozva az ENSZ rendkívüli ülését összehívták.

A község dolgozói ezzel nem értenek egyet, ezért az 1957. augusztus 27-én tartott falugyűlés a következő határozatban foglalta össze a község véleményét:

Hird község dolgozói egyhangúlag követeljük, hogy az ENSZ vegye le napirendről az ötös bizottság hamis jelentését.

Tiltakozunk az ellen, hogy az ENSZ beleavatkozzon a magyar belügyekbe, mert ez ellenkezik az ENSZ alapokmányával.

Követeljük, hogy elsősorban a magyar ENSZ-delegáció jelentését hallgassák meg.

Követeljük, hogy a magyar kérdés helyett az általános leszerelést, az atom- és hidrogénbomba kísérletek beszüntetését tűzze az ENSZ napirendre.

Követeljük, hogy az ötös bizottság jelentése helyett a külföldön lévő kiskorú magyar gyermekek hazaszállítását segítse az ENSZ elő.

Mi, hirdi dolgozók, akik végigéltük az októberi és novemberi ellenforradalmat, valamennyien a törvényes forradalmi munkás-paraszt kormány mellett állunk ki.

Hird község dolgozói.

„Nézzünk Kende Sándor felé is!"

Az Élet és Irodalom közölte Kende Sándor „Nézzünk a vidék felé is" című írását a vitacikkek sorában. Ez bizony nagy siker egy „vidéken élő író" számára.

Mit is ír Kende Sándor. Mindenekelőtt háromszor egymás után megállapítja, hogy írásait „jónak tartják." Kik? Úgy véljük, helyesírási hiba csúszott a dologba ezzel a többesszámmal. Egy személyről van csak szó. Kende Sándor novelláit kizárólag Kende Sándor tartja remekműveknek.

Erről az álláspontról elindulva bírálja azután a Dunántúli Napló kulturális rovatának vezetőjét, aki „dührohamot kap a benyújtott novella elolvasása után..." Ismét fogalmazási hiba. Nem után, hanem közben. Kende Sándor ennek okát abban látja: „... mert az nem „ma" játszódik." S eszébe sem jut, hogy a dührohamot a novella színvonalával hozza kapcsolatba. Bírálja a rovatvezetőt azért, mert annak az az álláspontja, hogy „csakis az közölhető (szóval hasznosnak mondott, szívesen látott) írás, amely szorosan értelmezett máról szól, üzemi téma, vagy tsz-szervezés, a főhőse pozitív, a végén pedig szinte tanmeseszerű záradékképpen „direktformában" meg is fogalmazódjék a tanulság."

Kende Sándor nyilvánvalóan téved. Rovatvezetőnknek sokkal jobb az idegzete, minthogy dührohamot kapna, bár oka bőségesen lenne rá, hiszen egészen rövid idő folyamán nyolc Kende-féle novella kéziratát volt kénytelen elolvasni. Kibírta. S álláspontja sohasem volt, de a nyolc novella elolvasása után a legkevésbé az, hogy Kende Sándor írjon „üzemi témáról, tsz-szervezésről, pozitív főhőssel" novellát, riportot. Inkább az volt az álláspontja, hogy jobb, ha semmiről sem ír.

Nem akarjuk persze végképp elparentálni Kende Sándort, hiszen lehet, hogy a kezdet sikertelen kísérletei után idővel megtalálja a hangját és tehetségesnek bizonyul. De aki néhány roszszul sikerült novella után „vidéken élő írónak" titulálja önmagát, annak a mércéje — enyhén szólva — hitelesítésre szorul. A mérce nem lehet más, mint — hogy Gyenis Józsefnek, az írócsoport prózai része vezetőjének szavát idézzük — „tegye le művét az úr asztalára".

Kende Sándor letette, s kiderült, hogy művei gyengécskék. Nem azért, mintha nem a „máról" szólnának. A „máról" szólnak azok, csak a hangjuk hamis. És nem azért hamis, mert „nem vonalas." „Vonalasnak" még csak „vonalas" lenne, ami az „átpolitizált" témaválasztást illeti, de nem eléggé színvonalas. Fura, hogy mégis úgy tesz, mintha valami szektás merevség fosztaná meg a nyilvánosságtól. Amit „szektás merevségnek" próbál feltüntetni, azt mifelénk „művészi igényességnek" szokás nevezni. Írásai nem politikai, hanem esztétikai meggondolások folytán kerültek vissza hozzá átdolgozásra, vagy azért, hogy félretéve majd idő múltán elővehesse, s feicsóválva állapítsa meg majd önmaga: „Lám, miket is írtam én össze..."

Úgy véljük, hogy a pécsi írók többségének ellenkezésébe ütközik Kende Sándor, amikor „igen sok társára" hivatkozva azt állítja, hogy a párt megyei lapjának merev elzárkózása „kizárja a közösségből és passzivitásba hátráltatja" a pécsi írókat. Ez nem igaz. Az írók többsége nagyon jól tudja, hogy a fércművek mellőzése egyik fontos eszköze a Dunántúli Naplónál annak, hogy a legjobbak szívesen adják írásaikat. Lehet, hogy etekintetben Kende Sándor szívesen azonosítja magát a pécsi írókkal, nagyon kérdéses azonban, hogy az azonosulás fordítva is áll-e, azonosítják-e magukat mások is Kende Sándorral?

Végül az Élet és Irodalom szerkesztőségétől is meg kell kérdeznünk, hogy ha már nem néztek utána Kende Sándor állításai igazának, (ezt nem is követelhetjük) miért nem vették észre legalább a cikk egészen kézenfekvő ellentmondásait és ferdítéseit? Például azt, hogy az Irodalmi Napló című melléklet szerkesztője és a kulturális rovat vezetője nem azonos, és Kende Sándor hol szerkesztőről, hol rovatvezetőről, hol meg ismét szerkesztőkről (többről) ír. Az igazság az, hogy az Irodalmi Naplót a szerkesztőség, a megyei tanács népművelési osztálya és az írócsoport megbízottai együttesen szerkesztik. Ha már vitázunk, hát vitázzunk, de azért jobb lett volna, ha az Élet és Irodalom igyekszik elkerülni az ilyen nyilvánvaló melléfogást, s ezzel együtt azt is, hogy rosszindulatúan eltorzított helyzetképet fessen a pécsi irodalmi életről.

Nyolcvan kilométeres sebességgel — a halálba

Szeptember 1-e és 2-a Pécsett a halálos kimenetelű járműbalesetek napja volt. Vasárnap délután fél 4 óra tájban a Pécsújhegyi Erőmű belterületén egy EPFU-s kocsi cementet szállított. A cement lerakását öt rakodómunkás végezte, akik visszafelé menet ahelyett, hogy leültek volna a tehergépkocsiban, a vezetőfülke mögé álltak.

Amikor a kanyarhoz értek, a gépkocsivezető szabályszerűen betartotta a sebességkorlátozást. Mégis halálos kimenetelű baleset történt, mert amikor a tehergépkocsi jobbra kanyarodott, az álló Hajdu Imre tizenkilenc éves rakodómunkás, kalocsai lakos, balirányba kibukott és magával rántotta egyik társát is. Társa bokatörést, Hajdu Imre pedig koponyaalapi törést szenvedett és a helyszínen azonnal meghalt.

Halálos kimenetelű járműszerencsétlenség történt hétfőn hajnali háromnegyed 4 órakor is. Fatta Bálint negyvennégy éves mohácsi lakos hetven-nyolcvan kilométeres sebességel haladt az országúton motorkerékpárjával, amellyel Mohácsról Vasasra hozta a mohácsi munkásőrség alezredesét, oldalkocsijában pedig helyet foglalt Szabó Ottó mohácsi munkásőr. Miután motorkerékpárjukról az alezredes leszállt, 70—80 kilométeres sebességgel belerohantak a Vasas II. 6/a. számú vasúti őrháznál lévő vasúti sorompóba.

Fatta Bálintot a vasúti sorompó mellbeütötte, álla fennakadt, a motorkerékpár kiszaladt alóla, ő pedig 3—4 métert hanyatt csúszott a földön. Fatta koponyaalapi törést szenvedett és a helyszínen azonnal meghalt. Szabó Ottó 29 éves munkásőr pedig orrán, arcán zúzódásokat, hasításokat szenvedett, agyrázkódást kapott. Eszméletlen állapotban a pécsi mentők beszállították az I-es számú sebészeti klinikára.

Mi a baj?!

— ezt kérdezte tőlem az IT 343 rendszámú motorkerékpár vezetője hétfőn fél 3 óra körül a Rákóczi úton, amikor figyelmeztettem, hogy tartsa be a KRESZ előírását. Mivel menetközben nem tudtam neki megmagyarázni, milyen baj származhat abból, ha valaki jelzés, megállás nélkül egy főútvonalra ráhajt. Ezért most válaszolok.

...Baj az, ha valaki figyelmetlenül vezet és nem veszi észre azt a táblát, amely a megállásra ad utasítást. (Pedig e'éggé látható.)

Még nagyobb baj, — ha történetesen a főútvonalon a forgalom nem is engedi meg, — hogy rámenjünk és mégis beékeljük magunkat két autó közé.

A legnagyobb baj pedig az, hogy napról-napra szaporodik a balesetek száma a KRESZ be nem tartása vagy nemtudása miatt. Ezért voltam bátor szólni az IT 343 vezetőjének.

— pef —

AZ EZER TÓ *országában*

(2)

A bútorkiállítás megtekintése után, Kajala polgármester javaslatára elmentünk a szabadtéri színpadi előadásra. Itt egy amerikai írónak az amerikaiakat parodizáló művét adták elő, hogy miként viselkednek az amerikaiak Okinava szigetén. A színdarab lényege az volt, ami általában az amerikaiak jelszava: üzlet — az üzlet.

Rák-vacsorán

Az előadás után, az egyik szállodában vacsoráztunk. Rákvacsora volt. A finnek nagyon kedvesek, vendégszeretőek voltak, s amikor látták, hogy ettől bizony éhesek maradnak vendégeik, — más ételekkel is kínálgatták. A vacsorára Kajala polgármester meghívta Krón-t, a lahti zeneiskola igazgatóját és helyettesét, valamint azok feleségét. A zeneiskola igazgatója neves finn családból származik. Ilmarinkron, akinek ő rokona; híres zeneszerző, nagybátyja pedig a Kalevala című finn legenda eredetének neves kutatója. Egyébként személyesen ismeri Kodály Zoltánt, Kókai Rezsőt és más magyar zeneszerzőket.

Magyar-finn zeneszerzemény-csere

A vacsora ideje alatt magyar és finn kulturális kérdésekről beszélgettünk. A zeneiskola igazgatójával megállapodtunk abban, hogy Pécsről magyar kórusműveket és egyéb magyar zeneszerzeményeket küldünk neki. Ennek nagyon örült és ellenszolgáltatásként ő is megígérte, hogy finn zenei alkotásokat küld majd Pécsre. A vacsora alatt nagyon kedves volt a zeneiskola egyik növendéke is. Tiszteletünkre Liszt Ferenctől három művet adott elő.

Pécsi fényképkiállítás Lahti-ban

Lahti város vezetőivel megállapodtunk abban, hogy a Pécs városáról készített fényképekből és a baranyai magyar népművészeti tárgyakból fényképkiállítást rendezünk majd Lahtiban. Mint ismeretes, a Rómában megtartott IV. elektronikus és nukleáris kiállításon nemrég bemutatták „A kétezer éves Pécs" című filmet, amelyet ezüst serleggel és oklevéllel jutalmaztak. Ezt a filmet is eljuttatjuk Lahtiba, ahol a kiállítás alkalmával mutatják majd be a város közönségének. Úgy gondoljuk, hogy ezzel is hozzájárulunk a két város közötti barátság elmélyítéséhez, a magyar—finn testvéri barátság szorosabbá tételéhez.

A „finn Miskolc"

Augusztus 23-án, Kajala polgármester javaslatára, Vernolen kíséretében, Tamperébe (svéd nevén Tannerforst) mentünk. Ez Finnország harmadik legnagyobb városa 120 000—130 000 lakosa van és egyben az ország legiparibb városa. Körülbelül azt a szerepet tölti be, mint Magyarországon Miskolc. A két tó között — amelynek a vízszint-különbsége tizennyolc méter — három erőmű épült, van gépgyára, mozdonygyára, textilgyára, hajógyára és több más ipari üzeme. Itt tisztelgő látogatást akartunk tenni a város vezetőinél, azonban ez elmaradt, mert sem a polgármester, sem helyettese, sem második helyettese nem tartózkodott hivatalában.

A Lenin múzeumban

Megtekintettük a Lenin múzeum kiállítási anyagát. Végigjártuk azokat a termeket, amelyekben a tannerforsti konferenciát tartották. Itt különféle Lenin-emlékeket láttunk: Lenin dolgozóasztalát, amelyen híres áprilisi téziseit írta. Ott voltak Lenin evőeszközei is és külön öröm volt számunkra, hogy a falon az áprilisi tézis eredeti kézirata volt kiállítva. Az ottani vezető részletesen elmagyarázta nekünk az egész múzeum jelentőségét. Megtudtuk, hogy a finnek szeretettel gondolnak a nagy Leninre, mert még a hatalom átvétele előtt megígérte nekik, hogy a Bolsevik Párt visszaadja a finnek függetlenségét. Ezért él még ma is olyan mélyen a finnek szívében a Lenin iránti nagy tisztelet.

Hemenila városában

Tamperéből hazafelé menet, megnéztük Hemenila városát, amelynek 30 000 lakosa van. Ez a megyeszékhely és ide tartozik Lahti és Tampere városa is. Itt székel a megyei kormány. Megnéztük a város nevezetességeit és kívülről a régi várat. Ez az egyetlen vár, amelyet Finnországban láttunk. Felmentünk az Aulenko dombon lévő kilátótoronyba, amelynek alján egy modernül berendezett turistaszálloda van.

Hemenila tipikus finn város, finn jellege még jobban kidomborodik, mint Helsinkié, Lahtié vagy Tamperéé. A többi városokhoz képest itt sok a faház és az utcák sem olyan rendezettek, mint az új városokban.

Meghívó Pécsre

Hemenilából visszatértünk Lahtiba. Itt Kajala polgármester szállásunkon felkeresett bennünket és meghívott a városi választmány által rendezett vacsorára, amelyen az általuk nevezett „városi kormány" tagjai is részt vettek. Az összes vacsorák közül ez volt a legszerényebb, úgy látszik, a polgármester ezzel akarta dokumentálni, hogy jól gazdálkodik a város vagyonával.

A vacsora alatt Kajala polgármester pohárköszöntőt mondott. A pohárköszöntőben a magyar és a finn nép, valamint Lahti és Pécs város közötti barátság gondolatát vetette fel. Azután méltatta a két város között kialakult baráti kapcsolat jelentőségét és beszélt a többi városok közötti barátság elmélyítéséről. Györkő Antal elvtárs pohárköszöntőjében ugyancsak méltatta a két város közötti barátság jelentőségét és meghívta Lahti város vezetőségét, hogy látogasson el Pécsre. A finnek ekkor viccesen megjegyezték, hogy az egész városi kormány eljön Pécsre. Ugyanis a városi kormánynak 10 tagja van. Ezek közül kettő: a polgármester és helyettese örök időkre megválasztott tisztviselők és ezen a címen tagjai a kormánynak. Ezenkívül a kormánynak még 8 választott tagja van. Közülük 3 szociáldemokrata, 2 kommunista és 3 polgári párti.

(Folytatjuk)

Csak 25 000 Ft kellene hozzá

Ott ahol a Máré völgye Magyaregregy határában kifut a síkságra, magával sodorva a gyorsfolyású kis patak vizét, gazdátlan fürdőmedence várja sorsa jobbra fordulását. A strandot valamikor a 30-as évek elején falubeli részvényesek építették.

Később — 1950-ben — átvette a helyi földművesszövetkezet és három évig üzemeltette. Ezután azonban egyre lanyhult a forgalom és ma teljesen kihasználatlanul és főleg hasznavehetetlen állapotban áll.

A medencét szívesen átvenné a helyi tanács, hiszen a Máré-völgy vadregényes táját, a régi várromot gyakran felkeresik az úttörők és bányászok. Alig egy hónapja jártak erre a III-as akna dolgozói s bizony szívesen vették volna, ha megfürödhetnek a medencében. Kabin is van hozzá tíz darab. Csupán a medencét kellene rendbehozni. Ehhez azonban pénz kell. Az előzetes számítások szerint 25 ezer forint. S éppen itt van a baj. Honnan vegyenek ennyi pénzt?

Ha 25 esztendővel ezelőtt létrehoztak részvényes alapon egy ilyen fürdőmedencét kabinokkal, akkor ma a kijavítását is meg lehetne oldani hasonló módon.

SPORT

Nagy küzdelem, alacsony színvonal

Komlói Bányász—Újpesti Dózsa 1:1 (1:1)

Komló, 8000 néző, vezette: Harangozó

Komlói Bányász: Krausz — Kanizsai, Polgár, Kripl — Kohlmann, Molnár II. — Grózdics, Molnár I., Cziráki, Kiss, Udvaros.

Ujpesti Dózsa: Török — Rajna, Várhidi, Zalai — Borsányi, Halmai — Bencsics, Göröcs, Nagynémedi, Aspirány, Tóth.

Az első tizenöt-húsz perc a Komlóé volt. Ekkor a bányászcsapat nemcsak lelkesen, hanem jól is játszott. Az 5. percben Grózdics meredek szöktetésével Cziráki tört kapura és az ötösről a jó ütemben kifutó Törökbe lőtte a labdát. Nagy helyzet volt! A másik percben az Ujpest veszélyeztetett: Aspirány húsz méterről küldött bombáját Krausz a kapu fölé nyomta. Mindjárt utána Grózdics beadásáról a belsők lekéstek, Cziráki került kecsegtető helyzetbe, azonban csunyán mellélőtt. A nézők harsányan biztatták a bányászfiúkat és az ekkor jól játszó belső hármas gyakran zavarba hozta a budapestiek védelmét. A 13. percben gólt ért el a Komló.

Kissről lepattanó labda Zalai elé került, aki gyengén a kimozduló Török elé akarta pöccinteni. Grózdics hátulról beugrott és közelről a kapu jobb oldalába lőtt. 1:0.

A 20. percben Grózdics hosszú labdával elfut, tizenöt méterről küldött lövése a jobb kapufa külső éléről pattan ki.

Ezzel mintha a Komló ellőtte volna a puskaporát. Feljött a Dózsa és leginkább Aspirány irányításával több veszélyes helyzetet teremtett. Feltűnt a fiatal Nagynémedi ügyes játéka, gyakran változtatta helyét és ez megnehezítette a védők dolgát. A 25. percben Aspiránytól kapott labdát kedvező helyzetből a kapu fölé emelte.

A 34. percben Tóth a félpályáról hozta fel a labdát, majd Nagynémedihez adott. A középcsatár egyből a lyukrafutó Tóthot szöktette, a balszélső az alapvonal előtt középre ívelt, a védők nem tudtak beavatkozni és a befutó Aspirány három méterről a kapu baloldalába talpalta a labdát. 1:1.

Továbbra is a Dózsa játszott jobban. A 34. percben Bencsics átjátszotta Kriplt és utána — hatalmas helyzetben a kapu fölé lőtt. Az első félidő utolsó perceiben is a Dózsa támadott.

A második félidő változatos játékkal telt el. Az iram és a színvonal is láthatóan nagyot esett. A komlóiak úgy játszottak, mintha elégedettek lennének a döntetlennel, a Dózsa pedig mintha legalább három góllal vezetne.

Csak a 65. perctől vált érdekesebbé a játék, bár ekkor is gyengébb volt, mint az első félidőben. A Komló csatársora szétesően játszott, nem tudta tartani a labdát, Kiss, az addig jól építő összekötő kifulladt. A védelemre nagy nyomás nehezedett, de mindegyik tagja egymást felülmúlva rombolta a többnyire középen erőltetett támadásokat. A 76. percben Göröcs Bencsicst szökteti, a szélső nagy lövését az oldalháló hárítja. A 80. percben Halmai vállalkozott lövésre, ő azonban magasan Krausz kapuja fölé vágta a labdát. Később Bencsics hagyott ki ordító helyzetet.

Az utolsó hét-nyolc percben ismét fellángolt a hazai csapat. A 83. percben Kiss labdájával Udvaros megszökik, félmagas beadását a balösszekötő helyére sodródott Grózdics kezeli le, de tíz méteres bombáját Török bravúrosan védi. (Ha laposan lő, a kapus verve van.) Két perc múlva a különben feltűnően erőtlen Molnár I. a 16-osról nagy erővel lőtt, a léc alá tartó labdát Török a kapu fölé öklözte.

A döntetlen igazságos eredmény, megfelel a játék képének. A Komlói Bányászban Krausz biztosan védett. A közvetlen védelemben ez a sorrend: Polgár, Kripl, Kanizsai. Kripl jól tartotta a gyors Bencsicset. A fedezetek közül Molnár II. volt a jobbik, az első félidőben különösen jól játszott, Kohlmann a második félidőre jött fel. A csatársorban Kiss, Grózdics és Cziráki érdemel dicséretet. Grózdics hibája volt, hogy kevés labdát adott vissza a belsőknek.

Török ruganyos, jószemű kapus, volt néhány pompás védése. Rajna játszott legjobban, Várhidi és Zalai bizonytalanul mozgott. A fedezetek sok jó labdát adtak előre, Borsányi volt a jobbik. A csatársorban Aspirány „kevert", de a második félidőre visszaesett. Göröcs és Nagynémedi jól vett részt az összjátékban, az utóbbi sokat lőtt. Bencsics gyors volt, több helyzetet nem használt ki.

HIREK, eredmények

A totó 12 találatos szelvénye: x, 1, 2, 2, 1, 2, x, 2, 1, 1, 2, 2.

*

Dorogon bányász válogatott—vasutas válogatott atlétikai versenyt rendeztek. A verseny során a PVSK versenyzői három győzelmet és több helyezést értek el. Eredmények: 400 m: 1: Lippay (PVSK) 50.9, gerelyvetés: 1: Lukács (PVSK) 64.40, 800 m: 2. Révész (PVSK) 1:58,4; női gerelyvetés: 1: Lukácsné (PVSK) 38.90.

*

Párizsban 28 ország sportolóinak részvételével nyitották meg a főiskolai játékok versenyeit. Férfi tőrvívó csapatunk már a döntőbe jutott, a teniszverseny során a magyar Zentai vereséget szenvedett az olasz Tommassitól.

*

Az országos úszóbajnokság során a 100 méteres férfi pillangóúszásban Gagyi (Pécs-Baranya) 5. lett 1:12,3-as idővel.

*

Duisburgban rendezték meg az evezős férfi Európa-bajnokságokat. A németek 3, szovjetek, angolok, ausztrálok és az olaszok 1—1 bajnokságot nyertek, a magyar nyolcas ötödik lett.

*

A bányásznapon több érdekes sporteseményre került sor Komlón. A komlói ökölvívók 9:7 arányban győztek a Dombóvári Vasút ökölvívói ellen; a Bányász válogatott—Bp. Petőfi női tornaverseny a bányászválogatott négypontos győzelmével végződött.

Érdekes eredmények az NB III-ban

Pécsújhegyi Bányász—Mohácsi TE 4:1 (1:0). Pécsújhegy, 1000 néző, vezette: Dobszay. — Hevesiramú mérkőzés, helyenkint csapkodó játék. A mohácsiak jól küzdöttek, fiataljaik azonban kellő rutin nélkül játszottak. Az újhegyiek a második félidőben feljavultak, biztosan győztek. Góllövő: Vámos 3, Réfi, illetve Márcz.

Nagyatád—Pécsi Vasas 2:1 (0:1). Nagyatád, 1000 néző. A nagyatádiak támadtak többet, emellett lelkesebben is játszottak, mint a Vasas. Igaz, két góljukat lesállásból érték el, ennyivel azonban jobbak voltak a pécsi csapatnál. Góllövők: Kanizsai 2, Szopka.

Pécsi BTC—Bonyhád 4:1 (1:0). Bonyhád, 1200 néző, vezette: Villám. — Az első félidőben a bonyhádiak több helyzetet kihagytak, sőt a BTC 1:0-ás vezetése után 11-est is hibáztak. Szünet után aztán a bőrösök jobb erőnlétükkel felülkerekedtek. Góllövők: Lapis 3, Árpádi, illetve Csurig.

Baja—Szigetvári ZMSE 5:2 (3:0). Baja, 2500 néző, vezette: Mecseki. — A bajaiak jól kezdtek, hamarosan 3:0-ás vezetésre tettek szert. A szigetváriak rákapcsoltak és 3:2-re megközelítették a bajaiak előnyét. A hajrában azonban a bajaiak két 11-eshez jutottak. Góllövők: Petresevics 2, Zeilig 2, mindkettőt 11-esből Albert, illetve Győrfi és Hompola (11-esből).

Kaposvári Dózsa—Tolna 2:1 (1:1). Tolna, 1500 néző, vezette: Magyar. A tolnai csapat győzelmet érdemelt volna, kapusuk azonban igen gyengén védett.

Dombóvári VSE—Simontornyai BTC 3:1 (1:1). Dombóvár, 1000 néző, vezette: Babics. Hatalmas küzdelmet vívott a két csapat. A dombóvári csapatból 1:1-es állásnál egy játékost kiállítottak, de a dombóváriak 10 emberrel is megszerezték a győzelmet. Góllövők: Gelencsér 2, G. Kiss, illetve Penics.

Kaposvári Textil—Nagykanizsai Vasút 1:0 (0:0). Kaposvár, 500 néző, vezette: Rolléder. A játék képe alapján a döntetlen eredmény igazságosabb lett volna. A kaposvári csapat potyagóllal szerezte meg a győzelmet. Góllövő: Balla.

Csurgó—Nagykanizsai Építők 3:1. Csurgó.

Elmaradt
a Pécs-Baranya motorversenye

Bánkuti Bélát halálos baleset érte

Tragikus szerencsétlenség érte a Pécs-Baranya motoros szakosztályának vezetőjét, Bánkúti Bélát.

Verseny előtt, mint szakosztályvezető felhívta a motorosok figyelmét arra, hogy az ismeretlen pályán nagyon vigyázzanak. A testi épségük legyen a fontos, nem pedig a győzelem. A verseny megkezdése előtt kétszer körülfutotta még a pályát, hogy meggyőződjön, minden rendben van-e. Aztán ő is bemelegíteni kezdett, mivel indulni akart a versenyen. Ekkor érte a szerencsétlenség.

A második körben, a Pálos templom környékén gépe felbukott, Bánkúti Béla kirepült a nyeregből, arccal egy fának esett, ahonnét az úttestre zuhant s az így szerzett sérülésekbe azonnal belehalt.

A versenyt a baleset után már nem folytatták. Halálával érzékeny veszteség érte a pécsi motorsportot, hiszen annak Bánkúti Béla volt a fő mozgatója és legelkesebb híve. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.40: Munkát ajánlunk...
17.43: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.48: Táncoló billentyűk.
18.00: Hírek — tudósítások.
18.10: Szív küldi szívnek szívesen.
19.00: Német nyelvű műsor.
19.30: Szerb-horvát nyelvű műsor.
20.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Park: Till Eulenspiegel (5 7 és 9 órakor)
Kossuth: Kötekedő Lia (5, 7 és 9 órakor)
Petőfi: Till Eulenspiegel (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Othello (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Berlini románc (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Egy igaz ember (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Gonosz favágó (8 órakor)
Május 1. (Vasas II): Kék sirály (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Don Juan (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Egy pikoló világos (fél 9 órakor)

ELŐADÁS ÉS TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS

A Magyar Földrajzi Társaság rendezésében szeptember 4-én, szerdán este 6 órakor dr. Kodolányi János tart előadást Pécs város Művelődési Házában az Ormánságról. Szeptember 8-án, vasárnap pedig tanulmányi kirándulás lesz külön autóbusszal az Ormánságba. Vezeti ugyancsak dr. Kodolányi. Részvételi díj: 35 forint. Jelentkezés szeptember 5-én estig a Művelődési Ház irodáján.

Meglepetések az Alosztály I. osztályban

Az Alosztály I. második fordulója sem múlott el meglepetés nélkül. A legnagyobb meglepetéssel a Vasas I. Bányász rukkolt elő, a Sörgyár-pályán biztosan, sőt fölényesen győzte le a Kinizsit. A bányászcsapat gólratörően és igen lelkesen futballozott.

A másik nagy meglepetés Szentlőrincen született, a hazai csapat 800 néző előtt kemény játékban, jobb csatársorával ezúttal a Pécsi Építőket győzte le. A bányászrangadó Pécsszabolcson a hazaiak győzelmével végződött.

Sellyén osztozkodtak a csapatok a pontokon, félidőben még a Béta-akna vezetett, a Pécsi Traktor Villányból hozta haza a két pontot, a Hidasi Bányász pedig nagyiramú, változatos mérkőzésen győzte le a Porcelángyár együttesét.

A forduló eredménye: Vasas I. Bányász—Pécsi Kinizsi 4:0 Pécs, Pécsi Traktor—Villány 3:2, Villány, Hidas—Porcelángyár 2:1, Hidas, Sellye—Béta-akna 3:3, Sellye, PVSK—Postás 4:0, Pécs, Szentlőrinc—Építők 3:1, Szentlőrinc, Pécsszabolcsi Bányász—Szászvári Bányász 3:0, Pécsszabolcs. A Pécsvárad—PEAC mérkőzést későbbi időpontban játsszák le.

Győzött a PVSK Szombathelyen, döntetlent ért el a Pécsbányatelepi Bányász

Az NB II. eredményei

Az NB II. harmadik fordulójában jól szerepeltek a pécsi csapatok. A Pécsbányatelepi Bányász a Sztálinvárosi Vasastól rabolt egy pontot; a PVSK pedig Szombathelyen győzte le a Pamutipart. A forduló eredményei: Láng Gépgyár—Veszprémi Haladás 1:0, Nagykanizsai Bányász—Zalaegerszegi Dózsa 3:1, Győri Vasas ETO—Oroszlányi Bányász 2:0, Kaposvári Kinizsi—Szekszárdi SC 3:2, Mosonmagyaróvári TE—Dél-Budai Szpártakusz 2:1, Soproni VSE—Budafoki ÉMTE 3:1, Székesfehérvári Vasas—Kaposvári MTE 4:2.

Sztálinvárosi Vasas—Pécsbányatelepi Bányász 2:2 (2:1). Pécs, 2000 néző, vezette: Szigetvári. — **Sztálinváros:** Lennert — Ladányi, Ullmann, Nagymáté — Schédi, Krasznai — Cserepes, Kőhalmi, Fejes, Lovász, Bédi. — **Pécsbányatelep:** Kovács — Ulrich Sárközi Varga, — Mező, Szőke — Kása, Pintér, Mazil, Gyurkó, Oskó. — A vendégcsapat tervszerűbben és kultúráltabban játszott, csatársora azonban igen sokat pepecselt és a jól záró pécsbányatelepi védelemmel nem boldogult. Az első félidőben a sztálinvárosiak támadtak inkább, a szünet után Gyurkó és Oskó vezetésével a bányászcsapat csatársora is igen sokat veszélyeztetett és ha Kása és Oskó nem hamarkodja el helyzeteit a pécsbányatelepiek mindkét pontot megszerezhették volna. Góllövők: Lovász, Fejes, illetve Sárközi (11-esből), Mazil. — Jók: Ullmann, Ladányi, Lennert, illetve Szőke, Mező, Kása.

PVSK—Szombathelyi Pamutipar 2:1 (1:0). Szombathely, 2500 néző, vezette: Schmuck. — **PVSK:** Hámori I. — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Tura, Herbszt — Kardos, Göncz, Győri-Kiss, Kutas, Kuhr. — **Szombathelyi Pamutipar:** Burutz — Takács I., Molnár, Visontai — Németh, Palkó — Bencze, Csutak, Takács, Pék, Szalay. — Változatos volt a játék. A PVSK az első percekben vezetéshez jutott. Göncz lövését a kapus elnézte, s a labda a hálóba jutott. Ezután is enyhe fölényben játszott a PVSK, gólt azonban nem sikerült lőni. — Szünet után a szombathelyiek a kiegyenlítésért harcoltak. Nagy nyomás nehezedett ekkor a PVSK kapujára, a pécsi védelem azonban jól állt a lábán, különösen Hámori és Mohácsi mutatott jó formát. A játékidő ebben a részében mindkét csapat egy-egy gólt lőtt, a PVSK Kutas, a szombathelyiek pedig Csutak révén s így alakult ki a végeredmény. Jók: Hámori I., Lendvai, Mohácsi, Göncz, illetve Takács, Csutak, Kocsis, Csupák — Hegyi, Lovig, Kamondi, Schwara, Opova, Virág, Kakuszi.

A Pécs-Baranya gyengébben játszott a vártnál. Különösen a csatársor mutatott vérszegény játékot. Rövid adogatásokkal próbálkoztak a Pécs-Baranya támadói. A gyors és keményen játszó csepeli védelem azonban mindig idejében közbe tudott lépni. Igaz, voltak a Pécs-Baranyának is helyzetei. Opovának azonban ezúttal nem volt szerencséje.

Hullámzó volt az első percekben a játék. Később a Pécs-Baranya feljött. A 11. percben Opova elfutott a balszélen, beadását azonban Kakuszi elhibázta. A pécsiek támadásai mintegy 20 percig tartottak, utána a csepellek vették át a játék irányítását. A 28. percben a labda Egervárihoz került, a pécsi védők nem léptek közbe, lest vitattak, hisz Egervári óriási lesen volt, a játékvezető azonban nem fütyült.

Egervári így néhány lépés után mintegy 8 méterről a hálóba vágta a labdát,

1:0 a Csepel javára. Hiába tiltakoztak a pécsiek. A gól felrázta a hazai csapatot és négy perc mulva újabb gólt ért el. Hegyi szabálytalansága miatt 30 méteres szabadrúgáshoz jutottak a csepeliek, a pécsiek nem álltak sorfalat; és

Egervári jól eltalált lapos lövése a későn vetődő Danka mellett a hálóba vágódott,

2:0 lett az eredmény Csepel javára.

A második félidőben előbb ismét kiegyenlített volt a játék, sokáig nem történt említésre méltó esemény. Mezőnyjáték jellemezte ekkor a mérkőzést. A pécsiek és a csepeliek védelme könnyűszerrel verte vissza a csatárok próbálkozásait. A 64. percben szépíthetett volna Pécs-Baranya. Virág 20 méterről szabadrúgást rúgott, a labdát Opova elé emelte, a középcsatár azonban a kapusba lőtte. A 76. percben veszélytelennek látszó csepeli támadás újabb gólt hozott.

Egervári Ughytól kapott labdát, váratlanul kapura lőtt és a 30 méterről jól eltalált labda a kapu jobb felső sarkába vágódott. Most mikor már biztos volt a csepeliek győzelme, megnyugodtak az eddig idegesen mozgó pécsi játékosok és újból átvették a kezdeményezést. Sorra vezették támadásaikat, Schwara és Opova lövéseit védte Tóth, a 83. percben a mérkőzés egyik legnagyobb helyzetét hagyta ki Opova, aki az ötösről Tóth I. kezébe fejelt.

A Pécs-Baranya ezen a mérkőzésen nem nyújtotta azt a teljesítményt, amit a Vasas ellen mutatott. Mintha kissé elbizakodottan játszottak volna a kék-sárgák. — Nem vitás, hogy a Csepel rászolgált a győzelemre, a gólarány azonban túlzott. A csepeli csapatból Mednyánszky, Takács, Kleibán, Tóth II. és Egervári játszott a legjobban. A Pécs-Baranya kapujában Danka váltakozó teljesítményt nyújtott, a második gólnál nagyot hibázott. A hátvédhármasból ezúttal is Kocsis játszott a legjobban. Feltűnő volt Csupák erőtlen, gyenge játéka. A fedezetek közül Hegyi hamar lesérült. Lovig sokat dolgozott. Az átlagosnál jobban játszott. A csatársorból Opova és Schwara játéka dicsérhető, Kamondi is nagyon akart, Kakuszinak és Virágnak nem ment.

*

Az NB I. további eredményei: Bp. Honvéd—Dorog 1:0 (0:0) Dorog, Tatabánya—Ferencváros 2:0 (0:0) Tatabánya, Szombathely—Salgótarján 3:1 (2:1) Salgótarján.

NB I. tartalékmérkőzések

Csepel—Pécs-Baranya 1:0 (0:0). Csepel, 3000 néző, vezette: Tenoczky. Az eredmény nagy küzdelem után alakult ki, a döntetlen igazságosabb lett volna. Góllövő: Kóczián I. Jó: Ombódi ... illetve Pleck és Kresz.

Újpesti Dózsa—Komlói Bányász 3:2 (1:1). Komló, 4000 néző, vezette: Magyar. Változatos küzdelem volt, az újpestiek Szusza három góllal győztek. A játékvezető a ... percben a komlói Balázst utórúgásért kiállította. Jó: Farsang, Galai, Nagy, illetve Magyar, Szabó és Róth.

Tatabánya—Ferencváros ... MTK—Diósgyőr 1:1, Bp. Vasas—Szeged 8:1.

A SZEDERKÉNYI Növényvédő Állomás 1957. szeptember 3-tól ... ig permetezni fogja a Tolbuchin úti eperfákat. Az út mentén a permetezés megkezdésétől 1957. szeptember 21-ig legeltetni tilos.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

APRÓHIRDETÉSEK

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság fájdalommal értesíti a rendőrség dolgozóit és a lakosságot, hogy

Bánkuti Béla

egészségügyi rendőrtörzsőrmester, a Pécs-Baranya motoros szakosztályának vezetője, egyben edzője és versenyzője, szeptember elsején délelőtt 11 óra 30-kor motorverseny közben tragikus körülmények között meghalt. A Baranya megyei Főkapitányság saját halottjának tekinti, temetéséről gondoskodik. Bánkuti Bélát 4-én, szerdán délután 5 órakor a pécsi központi temetőben katonai díszpompával temetjük.

Ifj. Waller Oszkár

banktisztviselő augusztus 30-án 35 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése szeptember 3-án, fél 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászolja felesége, kislánya, a Waller és Varga család.

Balettbeiratás

A balett munkaközösségbe a beiratás szept. 2-től 7-ig, délután 5—7-ig. Színház tér 2. I. em. Oktatók: Blauhorn, Gregus, Stefán.

— **HALÁLOZÁS. Erhardt Jolán nyug. tisztviselő augusztus 31-én elhunyt. Temetése szeptember 3-án 4 órakor lesz a köztemetőben. Gyászmise: szeptember 4-én, fél 8 órakor a Székesegyház Corpus Kriszti kápolnában. Gyászoló család**

— **Tudatjuk kedves hozzátartozóinkkal, hogy özv. Friedl Jánosné, szeretett édesanyánk, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése a pécsbányai ravatalozón, 1957 szeptember 3-án, délután 5 órakor.**

Gyermekszeretető nőt keresünk tanító-családhoz. Oláh István, Mohács-sziget, Szabadság-puszta. 200

Belvárosban egyszobás modern, összkomfortos öröklakás, cserével beköltözhető, eladó. Telefon: 47-94. 186

Topolyás hálószoba. — ebédlő, konyhabútor, Zsolnay porcelán étkészlet és egyebek eladók. Petőfi u. 61. 17

Szőlőoltványokat ajánlok, gyökeres berlandieri vadat, othellót, gyökeres delavárit, nagyszeműt, termelői olcsó árban. Árukészletem bármikor megtekinthető. Díjtalan árjegyzék, áru személyesen is átvehető. — Fülöp György, Abasár, Kossuth u. 623. 166

Beköltözhető ház kerttel, 500 kg-os tizedes mérleg eladó. Engels út 14. sz. 190

A Gépíró és Gyorsíró Iskolában (a Kolozsvár u. 2. sz. alatti Közgazdasági Technikum épületében, bejárat: Temesvár u. 2) haladók részére külön tanulócsoport indul. Beiratkozni lehet szeptember 15-ig, minden munkanapon, délelőtt 8—10 óráig. Telefon: 14-03. 180

Egy használt férfi kerékpár, egy gyermek mélykocsi és egy ágy eladó. Rét u. 39/1. sz. I. 3. 15

Gyermekszeretető nőt keresek gyermekem mellé. Szita, Rákóczi út 73/a, félemelet 6, délután 5—7 között. 21

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefon száma 39-91, György utca 6. 20

Mosógépet, Jette porszívót vennék, Telefon 23-85. 19

Morzsolt kukorica eladó. Nap utca 9. 1066

Jó bútort akar venni? — Bátorihoz kell menni. Mindennemű bútort, konyhát, szobát, kombináltszobát vállalok, részletre is. — Báthori László, Pécs, Kossuth Lajos u. 42.

Vadonatúj, világítós, vitrines, kétszemélyes rekamié, 2 fotőj, 4 szék eladó. Érdeklődni este 6-tól. Jókai tér 2.

Gyors- és gépírást, — kettős könyvvitelt, helyesírást, számtant tanítok. Homok u. 3.

Házrész, Megye utca 2. és József utca 1. számú sarokház fele része olcsón eladó. 1

Süllyesztős varrógépet adnék szabógépért. — Irányi Dániel tér 8., házfelügyelő. 4

Ürögi úton, autóbuszmegállónál 700 négyszögöl új, 5 éves szőlő ház nélkül 45 000 Ft-ért, 1000 négyszögöl rét gyümölcsössel — kertészetnek alkalmas — 25 000 Ft-ért. Kossuth L. utca 41. sz.; szabóüzletben. 2

Belvárosban kétszobás családi fél ház cserével beköltözhető, 35 000 Ft-ért eladó. Gondoknál, Zsinkó István u. 1. sz. 3

Varrónőknek alkalmas nagy tükör, két fehér karosszék olcsón eladó. Tompa Mihály u. 42., földszint. 5

A Kozármislenyi Mezőgazdasági Gépállomás azonnali belépésre felvesz egy brigádvezetőt. Agronómusok előnyben. 6

Pianinó, márkás, keresztpúros, körpáncélos igényesnek eladó. Mátyás király utca 1. I. em. 7

Bútorozott szoba szeptember 15-re kiadó. — Apponyi tér 6., földszint 2. 9

Cserépkályha és iparosoknak való négykerekű kocsi eladó. Alkotmány u. 87. 10

1000 négyszögöl szőlő lakható épülettel, teljes felszereléssel eladó. Újhegy II. dűlő 127. Érdeklődni Felsővámház (Vorosilov) u. 33. sz. 12

125-ös Triumph olcsón eladó. Felsőmalom u. 16/1. sz. Vámosi. 13

Téglát olcsó áron, — minden mennyiségben vásárolhat. Befizetési hely, Sallai utca 11 sz. 1056

Eladó beköltözhető családi ház, amely áll kétszoba-konyha, szuterén, istálló, kocsiszín, sertésólak, kukoricagóré. Diós út 73. 1021

Asztalosműhelyemet — Bartók Béla (Árpád) u. 37. sz. alá helyeztem. Mindennemű bútorok készítését vállalom. Bischof József. 1018

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANACS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 207. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1957 SZEPTEMBER 4

Egymillió 642 ezer forint

helyiiparunk második negyedévi nyeresége

A helyiipar vezetőinek legutóbbi értekezletén, — ahol a második negyedév gazdasági eredményeit vitatták meg, — már sokkal kedvezőbb kép alakult ki, mint az első negyedév végén. A helyiipar a teljes termelési tervét 108,8 százalékra, a helyi szolgáltató ipar pedig 103,2 százalékra teljesítette.

Az elért eredmény összehasonlítva 1956 első három negyedének tényszámaival, azt tükrözi, hogy a megye ipara mennyiségileg, a termelési értéket figyelembevéve, már az első negyedévben is túljutott a múlt év első három hónapjának átlagán.

Az üzemek közül kiemelkednek: a Baranya megyei Téglagyári Egyesülés. Teljes termelési értéke 13,7 százalékkal haladja meg a múlt év hasonló időszakának termelését és 25 százalékkal teljesítette túl a tervét. A Komlói Helyiipari Vegyes és Javító Vállalat 31,8 százalékkal haladta túl a múlt év alapul vett három hónapjának tényszámait.

A Dunaszekcsői Cementipari Vállalat maradt le a megyei üzemek közül a legszembetűnőbben. Teljes termelési tervétől 26,7 százalékkal maradt el.

Az ipar termelékenysége a második negyedév végén 119,3 százalék, az első negyedév 98,6 százalékával szemben. A szolgáltató iparban 100,1 százalék az első negyed 72,8 százalékával szemben.

A száz forint munkásbérre eső termelési érték vizsgálata azt mutatja, hogy egyes vállalatoknál, a Mohácsi Gép- és Fémárugyárban, a Mohácsi Szerárugyárban, a siklósi Faipari Vállalatnál és a Patyolat Mosodánál olyan munkásbérek kerültek kifizetésre, amelyek mögött nem volt akkora termelési érték, mint 1956 első három hónapjában. Ennek okát egyrészt az órabérrendszerben, másrészt a teljesítmények lazításában kell keresni.

A helyiipari vállalatok szép eredményt értek el a gazdaságosság terén. Az alaprentabilitást alapulvéve, a Patyolat Vállalattal együtt 486 000 forint előirányzott nyereséggel szemben 1 642 000 forint nyereséget értek el a vállalatok. Különösen eredményesen gazdálkodtak a Téglagyári ESnél, a Mohácsi Gép- és Fémárugyárnál és a Mohácsi Szerárugyárnál.

Selwyn Lloyd ma Belgrádba érkezik | ***Az ezer tó országában***

23 000 bányász tiltakozó aláírását továbbítják az ENSZ-hez

Jogos felháborodással

Népünk tiltakozik. A „magyar kérdés"-nek az ENSZ közgyűlésén történő megtárgyalása ellen tiltakozó gyűlések százain emelik fel szavukat a magyar dolgozók, táviratok özönét továbbítja a posta. A felháborodás morajа zúg az országban mindenütt. „Mit akarnak velünk? Miért nem hagyják, hogy békében rendezzük a magunk dolgát?" Ez a kérdés foglalkoztatja most a magyar dolgozók százezreit.

Valóban. Mit is akarhatnak? A „magyar kérdést" feldolgozó ötös bizottság jelentésének a sajtóban eddig megjelent részleteiből jól tudjuk, hogy a feketét próbálják fehérre mázolni, a fehéret feketére maszatolni. Az ellenforradalomról igyekszenek bebizonyítani, hogy az tulajdonképpen forradalom, a nép ellen 1956 októberében indított támadást próbálják a nép felkelésének feltüntetni. S mindezt azért, hogy ha már tavaly elvesztették a csatát, ha kudarcbafulladt az a kísérlet, hogy Magyarországon visszaállítsák a kizsákmányolók hatalmát, ha már tűzfészket sem sikerült teremteni Magyarországon egy harmadik világháború számára — legalább megzavarják békénket, fejlődésünket. És ezzel két legyet is akarnak ütni egy csapásra. Nemcsak nálunk akarnak újabb bajokat, zavarokat okozni, hanem el is akarják terelni a figyelmet azokról a gaztettekről, amelyeket az imperialisták a gyarmati országokban követnek el sorozatosan.

Ami azt a szándékot illeti, hogy megzavarják fejlődésünket, meggátolják az ellenforradalom okozta károk teljes helyrehozását és a további építést — ez aligha sikerülhet. A magyar nép tömegméretű tiltakozása, eddig végzett munkája, a párt és a kormány melletti kiállása elegendő bizonyíték arra, hogy a magyar nép féltő gonddal védi békéjét, és a kommunisták vezetésével kialakított társadalmi rendjét. De tűrheti-e becsületes ember felháborodás nélkül azt, hogy a mi „ügyeinket" mint spanyolfalat állítsák az imperialisták saját piszkos ügyeik elé, s e spanyolfal mögött folytassák tovább üzelmeiket? Mindenkit, akiben ép, emberi érzések laknak, csak felháborít hogy míg tisztes uraknak álcázott megrögzött hazudozók a magyar népet rágalmazó, koholt jelentéseken csámcsognak, addig Ciprus szigetén hazafiakat kínoznak halálra, Ománban ágyúval lövik, repülőgépről bombázzák a békés lakosságot, Algírban százával végzik ki az egyszerű embereket, csak azért, mert szót emeltek a gyarmati elnyomás ellen. A magyar nép nem vállalja a „spanyolfal" szerepét. Nem hajlandó ezekhez a gaztettekhez néma cinkosul segődni. Mi szólunk és kiáltunk: az a „magyar ügy", amelyet az ENSZ elé akarnak tálalni, nem magyar ügy, nem a mi ügyünk, az csupán megszökött, hazátlan bitangok, hazaárulók és a velük szövetkezett imperialisták ügye.

Furcsa módon próbálják bizonyítani a maguk igazát az imperialisták ügynökei. Ők, akik évtizedek óta minden energiájukat a forradalmak elfojtására pazarolják saját országaikban és a gyarmatokon egyaránt, most arról szónokolnak, hogy ami nálunk tavaly októberben történt, az a magyar nép spontán forradalma volt. Mi tudjuk, miféle „forradalom" volt az. De ha nem tudtuk volna eddig, most megtudhatjuk, mert ugyan miféle „forradalom" az, amelyért a megrögzött ellenforradalmárok ilyen vadul sikraszállnak? S mi az igazság a spontanitás, az ösztönösség, a „nép kezdeményezése" körül? Tanúként idézhetjük a kisasszonyfalaiakat, akik emlékeznek még Fonter Lajos „forradalmi" fellépésére. Tűzoltók segédletével szedte elő a mély kút fenekéről a tíz évvel korábban odarejtett fegyvert. Tíz éve várt az alkalomra a lóápolóvá vedlett kulák, tíz éve várta, hogy gazdái megadják a jelt: „most elő a fegyverrel!" S csak a jelt kellett megadni ahhoz, hogy mindenütt akcióba lépjenek a hasonszőrű elemek, a volt csendőrök, horthysta katonatisztek. Talán a spontanitás, a népi kezdeményezés csalhatatlan bizonyítéka az is, hogy szervezetten és gyorsan, napok alatt leváltották szinte valamennyi község tanácselnökét? Jól szervezett akció volt az. Aki nem hinné, annak idézzük dr. Kertész Endrének, a megyei „Nemzeti Tanács" elnökének utasítását: „A városok és községek lakosai gyűljenek össze és válasszák meg a Nemzeti Tanácsot. A községi tanács létszáma lehetőleg 10—30 személy legyen. Az így megalakult nemzeti tanácsok vegyék át az államigazgatás irányítását!" Igy bizony. Parancsra ment ez, nem pedig a dolgozók spontán kezdeményezése alapján.

A népre szeretnék rákenni a nyugati jelentésgyártók azt, amit ők követtek el a nép ellen. Mossák a kezeiket. „O, ők nem tettek semmit." De talán kérdezzük meg tőlük, hogy honnan került elő Eperjessi Ferenc, aki Pécsett, 1956 október 30-án az újra szervezkedő kisgazdák előtt kijelentette: „Sok emigráns csoport közül egyedül a Kisbarnaki-Farkas-csoport maradt egységes és készen áll, hogy támogatást nyújtson a hazai megmozduláshoz"? Ennek a „támogatásra" készen álló csoportnak talán nem jutott abból a százmillió dollárból, amit az amerikai szenátus a felforgató tevékenység pénzelésére szavazott meg? S talán még azt is állítanák, hogy a budapesti gyilkosok, a mecseki banditák amerikai gyártmányú, amerikai eredetű fegyverei magyar honvédektől kerültek hozzájuk.

Ekkorákat azért már nem lehet büntetlenül hazudni. A magyar nép jól emlékszik 1956 októberére, jól tudja, hogy most miért tiltakozik. Felháborodása jogos és ha az imperialista cselszövők végül is belefulladnak hazugságaik mocsarába, magukra vessenek.

Doktorrá-avatás *az egyetemen*

2-án és 3-án ünneplő ruhás emberek, édesanyák és édesapák siettek a Pécsi Orvostudományi Egyetem aulájába. Fél 12-re már az utolsó helyet is betöltötték a doktorrá-avatási ünnepélyre érkező szülők és vendégek.

Az aula komor és ünnepélyes csendjét halk zsibongás tölti el. Az Egyetemi Tanács asztala előtt sorakoznak a leendő új doktorok. Ha az ember nézi arcukat, mindegyik más és más, de mindegyik arcon megtalálható az öröm jele. A zsibongás pillanatok alatt elhalt.

Az ünnepi emelvényre bevonul a kar dékánja, dékánhelyettesei, az egyetem párttitkára. A dékán bejelenti, hogy a doktoravató tanácsülést megnyitja és felkéri a doktorjelölteket, hogy kérelmüket adják elő a tanács képviselőinek.

Egy az új doktorjelöltek közül, kérelmet terjeszt az egyetemi tanács elé, melyben kéri, „az orvostudományi egyetem bennünket mindazokból a tudományokból, amelyeknek ismeretét a felavatandóktól a törvény megköveteli, szigorúan megvizsgált és így az orvosdoktori képesítésre érdemesnek ítélt. Kérjük ezért, szíveskedjenek bennünket orvosdoktorrá avatni."

A tanács a jelöltek kérését elfogadta és a dékán felolvasta, hogy mely hallgatók nyertek summa cum laude, cum laude és rite minősítést, és felszólította a jelölteket a doktori eskü letételére.

Ünnepélyes néma csendben felhangzott az új doktorok esküje. A hallgatóság és a tanács tagjai állva hallgatják végig az eskü szövegét. Valami különös érzés ragadja meg az embert és némi elfogódottsággal hallgatja az eskü ünnepi szövegét.

. . . esküszöm, hogy a Magyar Népköztársaság alkotmányához és a dolgozó néphez hű leszek. Orvosi hivatásomhoz mindenkor méltó magatartást tanúsítok. Fogadom, hogy orvosi tudásomat népünk egészsége és a betegek javára fordítom. A betegek titkait, ha csak törvény nem követeli, senkinek fel nem fedem. Bizonyítványt csak igaz meggyőződésem alapján adok ki. Minden igyekezetemmel azon leszek, hogy működésemmel a Magyar Népköztársaság megerősödését és fejlődését előmozdítsam.

Az eskü után a dékán az Egyetemi Tanács nevében kézfogással doktorrá fogadja népköztársaságunk fiatal orvosdoktorait. Majd a dékán, dr. Huth Tivadar befejező üdvözlésében reményét adta annak, hogy az orvostudomány kiváló munkásai lesznek és a következő szavakkal fejezte be beszédét: „Kérem Önöket, maradjanak minden körülmények között hűek most elhangzott esküjükhöz, a hazához."

S ezzel az ünnepi tanácsülés végetért, s kint a folyosón pedig az őszhajú anyák és apák keblükre szorították doktor fiúkat vagy leányukat.

Faipari tanácskozás Budapesten

A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának facellulóz és papíripari állandó bizottsága fatakarékossággal és fahelyettesítéssel foglalkozó második számú munkacsoportja kedden plenáris ülésre gyűlt össze a földművelésügyi minisztériumban. Az ülésen megjelentek Bulgária, a Német Demokratikus Köztársaság, Lengyelország, Románia, a Szovjetunió, Csehszlovákia és Magyarország küldöttei — a résztvevő országok erdészeti és faipari vezető szakemberei.

Barackkiállítás

Nagysikerű barackkiállítást rendeztek a megyei és városi tanács mezőgazdasági osztálya, az Agráregyesület, a Hazafias Népfront, a TTIT és a Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Vállalat a Hazafias Népfront székházának dísztermében. A pécsi termőtáj terméseredményeit mutatta be a gazdag kiállítás, amelyet színessé tett a HUNGAROFRUCT Export Vállalat díszes kiállítású exportcsomagoló részlege, különösen azzal, hogy szemléltetően mutatta be az Anglia, Franciaország, Németország, Ausztria részére különleges eljárással csomagolt exportárut.

Az ízlésesen rendezett, harmonikus hangulatú kiállításon felvonultak a megye és város legjobb baracktermelői. A kiállítást megnyitó ünnepségen *Berki Fülöp* tanácselnök-helyettes ismertetést adott a megye barack-kultúrájáról. Elmondotta, hogy a háborús évek következtében hanyatlott az őszibarack-termelés, azonban 1952-től kezdve újra fellendülés tapasztalható. Az új telepítések segítése érdekében Pécsett tízezer őszibarack-oltványt osztottak ki díjtalanul, és tízezer darabot pedig jutányos áron adtak el a termelőknek, és ezzel Pécs város barackfa-állománya 130 ezer fölé emelkedett. A minden évben megrendezésre kerülő különböző szaktanfolyamok hallgatóinak létszáma állandóan gyarapodik. Ezek a számok bizonyítják azt, hogy Pécsett sok híve van a baracktermelésnek, és, hogy mennyire eredményes és jövedelmező a baracktermelés, arról az Exportáló Vállalat kimutatásai beszélhetnének.

A megnyitó után az ország különböző városaiból érkezett vendégek és a termelők ankéton vettek részt, ahol *Ferdinánd Dezső*, a keszthelyi kutatóintézet osztályvezetője tartott előadást. Elmondotta, hogy a külfölddel szemben lemaradtunk, nincs sárgahúsú, magvaváló, korai fajtájú barackunk, amit a külföldiek nagyon kedvelnek, éppen ezért export-termelésünkben sárgahúsú fajták telepítését kell előnyben részesítenünk.

Az ankét után a kiállító termelők nagy része még egyszer megtekintette a kiállítást, amely hatalmas érdeklődésnek örvendett, ugyanis a nap folyamán mintegy *4 000 látogatója volt.*

A zsűri külön értékelte az egyéni kiállítók anyagát, valamint a szocialista szektorokét.

Egyaránt első helyezést ért el a *Szőlészeti Kutató Intézet* és a *Pécsi Állami Gazdaság* kiállított anyaga és mindkettő oklevél-díjazásban részesült.

Az egyének közül külön dicsérettel első díjat nyert *Heil János* ürögi termelő, aki oklevélen kívül 3 mázsa műtrágyát, 1 kiló nikotint és egy tolókapát is kapott. Második helyezett *Nagy Jenő* pécsi termelő lett, akinek sárgahúsú fajtái dicséretet érdemelnek. Oklevélen kívül 3 mázsa műtrágyát, fél kiló nikotint és metszőollót kapott. A harmadik helyezést *Kereszti Józsefné* patacsi termelő érte el szintén sárgahúsú barackjaival. Jutalomképpen oklevélen kívül 3 mázsa műtrágyát és egy metszőollót kapott. Oklevéllel, facsemetékkel és kisebb kerti szerszámokkal jutalmazta a zsűri *Gyenis Antal, Farkas Ferenc, Károly János, Állami Gyermekvédő, Tálos Imre, Gárdos János, Kontror Tivadar, Moracs József, Szomolányi András* és *Nádor Sándor* termelőket. A többi kiállító oklevél-díjazásban részesült.

DINNYEVÁSÁR

Mi újság *a nyugati városrészen?*

A nyugati városrész építkezésén hamarosan megkezdik az első ötemeletes épület alapozását. Az épület alapárka már nagyrészt elkészült. Ez az épület vasbetonvázas megoldással épül majd és városunk egyik legmagasabb épülete lesz. Földszintjén üzlethelyiségek, emeletein pedig lakások lesznek.

A lakótelepet a várossal összekötő új út építése is jó ütemben halad. Jelenleg az út makadámburkolatát hengerlik. A jövő évben az út nemesburkolatot kap. Az ősz folyamán ezen kívül még több utat is elkészítenek. Ugy tervezik, hogy jövőre már a kész útvonalak mellett kezdhetik az építkezéseket. Igy jelentős összeget takaritanak meg. Nem kell külön felvonulási utakat készíteni, a lakók is jobban járnak, mert az épületek átadása után azonnal jó, sármentes úton közelithetik meg lakásaikat.

Az ország első pártja

1947 szeptemberét írták. Az országban tíz párt küzdött a hatalomért vagy az ellenzéki tömörülésben megfelelő pozíciókért. Végetértek a választások és az egész ország izgatottan várta, ki kerül ki győztesen ebből a harcból.

Az első, részletes és hivatalos adatokat szeptember 4-én tették közzé. S ekkor az országban egymillió ember örömujongásban tört ki. A Magyar Kommunista Párt 1 095 460 szavazatot kapott s ez 100 képviselő küldésére jogosította fel. Ezzel a kommunisták pártja az első párt lett hazánkban. A Kisgazdapárt 765 442 szavazattal a második helyre szorult és a szociáldemokraták is csak a harmadik helyet tudták megszerezni.

Országosan 25,6 százalékot, az összes szavazatok több mint egy negyedét kapta az MKP. Pécsett 10 415 választó adta szavazatát a kommunistákra, Baranyában pedig 24,2 százalékkal győzött.

A számok mögött hosszú és áldozatos, szemet, öntudatot nyitogató munka rejlik. A kommunisták fáradságot és időt nem kímélve, állandóan a nép között jártak és meggyőző szavuk egy erős pártban kristályosodott ki. Türelem és megértés volt a jelszó s mellé: jólétet, jó kenyeret, jó pénzt az ország népének. Ezzel győzött 1947-ben a párt. Ezzel tudta maga mellé állítani az ország lakosságának többségét.

Nem véletlen, hogy ma is, amikor pártunk újjászületik, és új erővel gazdagodva nagy léptekkel halad előre, újra a türelem és megértés, a minden becsületes emberrel való együttműködés gondolata érvényesül. Ma a győzelem nem szavazást kifejező számokban és százalékokban mutatkozik meg, hanem abban a nagy összefogó erőben, mely kivezette országunkat a kátyuból, melybe az októberi, mesterségesen szított vihar taszította.

Huszonháromezer bányász tiltakozó aláírását továbbítják az ENSZ-hez

A tatabányai bányászok küldöttsége vasárnap, a bányásznapi ünnepségek alkalmával albumot adott át Kádár Jánosnak, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének. Az album 23 000 bányász aláírását tartalmazza, tiltakozásul az ENSZ ötös bizottságának jogtalan, a Magyarország belügyeibe illetéktelenül beavatkozó jelentése és ennek az ENSZ közgyűlésen történő megtárgyalása ellen. Kádár János az albumot kedden átadta Horváth Imrének, a Magyar Népköztársaság külügyminiszterének, hogy továbbítsa az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez.

A Magyarországgal foglalkozó ülésszak kockázatos vállalkozás

A Borba tudósítója az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszaka előtti hangulatról

Belgrád (Tanjug) B. Lazics, a Borba állandó newyorki levelezője írja: az Egyesült Nemzetek Szervezetében naprólnapra növekvő aggodalommal tekintenek az ENSZ-közgyűlés szeptember 10-re összehívott rendkívüli ülésszaka elé.

A küldöttségek meglehetősen nagy száma nem helyeselte a rendkívüli ülésszak összehívását. Ezt több okból tette. Felmerült a kérdés: elkerülhetők-e a súlyos szavak és a Kelet-Nyugat közötti viszony újabb kiéleződése egy olyan vitában, amelyről egyébként nem állapítható meg, milyen pozitív körülményekhez vezethetne magát Magyarországot illetően, ahol a helyzet csillapodik és rendeződik? Másrészt viszont a propagandaharc egy élesebb szakaszának kezdete csak árthatna a közvetlenül a rendkívüli ülésszak után megnyíló 12. ülésszaknak. Az ázsiai és afrikai országok meglehetősen nagy száma például a legkisebb mértékben sem foglalt állást a szeptember 10-i magyar vita mellett és szívesebben fogadná, hogy az említett bizottság jelentését a 12. ülésszak során tárgyalnák meg.

A Magyarországgal foglalkozó ülésszak súlyos kísértést és kockázatos vállalkozást jelent majd, amely könnyen járhat komoly ártalmakkal — írja a továbbiakban. Innen adódik a 81 ország newyorki palotájában kialakult aggodalom is. Minthogy azonban a mai világ bővelkedik meglepetésekben, olyan remények is kecsegtetnek, hogy e komoly előjelek után, a 11. ülésszak utolsó ülésén talán diadalmaskodhat a közös érdekek és a gyakorlatiasság eszméje, s ez a szeptember 10-i ülésszakot kevésbé ártalmassá teheti, mint ahogy az ma tűnik.

Ötéves a Román Népköztársaság magyar autonom tartománya

Bukarest (MTI) Öt évvel ezelőtt került sor a Román Népköztársaság területi átszervezésére és akkor jött létre a magyar autonom tartomány. Székelyföld a múltban gazdasági szempontból elmaradott vidék volt. Ma pedig már több, mint kétszáz köztársasági és helyiipari gyár, illetve üzem van a tartományban, új munkástelepek is létesültek. Csupán az első ötéves terv idő szakában több, mint egymilliárd-hétszázmillió lejt fordított a kormány új beruházásokra a Székely-földön. A legnagyobb létesítmény az erdőszentgyörgyi hőerőmű, amelynek negyedik 25 000 kilowattos áramfejlesztőjét a múlt évben helyezték üzembe. A marosvásárhelyi Simó Géza bútorgyár Közép- és Délkelet-Európa egyik legnagyobb bútorgyárává fejlődött. Rohamosan fejlődik a fakitermelő és fafeldolgozó ipar is. Növekedett természetesen az iparban a dolgozók létszáma is, az első ötéves terv időszaka végén az 1950-es színvonallal szemben több mint kétszeresére emelkedett.

Száztízezer dolgozó parasztcsaládból csaknem húszezer család már közösen gazdálkodik 62 000 hektár földön. A volt földesúri birtokok egy részén hét állami gazdaság alakult.

A tartományban 797 elemi és középiskola működik, amelyek közül 583-ban magyar, 210 iskolában román és négy iskolában német nyelven tanítanak. Marosvásárhelyen két főiskola létesült. Megalakult az állami székely színház, a filharmonikus zenekar, van állami bábszínháza és állami magyar ének- és táncegyüttese. Sepsiszentgyörgyön is van állami magyar színház.

A felszabadulás előtt húsz kulturális intézmény volt Székely-földön, ma csaknem ötszáz a művelődési otthonok száma. Ezernyolcszázhetvenhat kultúrcsoport működik.

A magyar ügy a magyarok ügye

Az Országos Béketanács levele a Béke Világtanácshoz, a Nemzeti Béketanácsokhoz és a külföldi békemozgalmak képviseletében Magyarországon járt személyiségekhez

A levél bevezetőben megállapítja, hogy az Országos Béketanács az ENSZ ötös bizottsága jelentésének adatait tévesnek, hiányosnak és valótlannak tartja, mégsem óhajt e levélben részletes vitába szállni.

„Ezt a jelentést ugyanis — mondja a levél — nem „magyar kérdésnek", hanem a béke kérdésének tartjuk. Éppen ezért kötelességünk a Béke Világtanácsnak és minden nemzeti békemozgalomnak a figyelmét felhívni arra a veszélyre, amellyel az ENSZ-beszámoló a nemzetközi helyzetet fenyegeti."

A levél ezután részletesen foglalkozik azzal, hogy az ötös bizottság jelentésének összeállítása és a közgyűlésen való megtárgyalása ellenkezik magával az ENSZ alapokmányával is, majd megállapítja, hogy az ENSZ ötös bizottságának nagy port felvert jelentésében nincs olyan megállapítás, vagy dokumentum, amely új adattal vagy részlettel egészítené ki azt a képet, amelyet bizonyos körök propagandája novemberben—decemberben a világ elé tárt és amely felett elhaladt napjaink történelme.

A levél ezután így folytatódik:

A Magyar Országos Béketanács véleménye az, hogy a beszámoló megszerkesztésével bizonyos köröknek egy közelebbi és egy távolabbi céljuk volt. A közelebbi: dokumentumokkal, illetve azok látszatával alátámasztani ENSZ-beli állásfoglalásuknak és érvelésüknek, tehát egész politikájuknak helyességét. Másik céljuk, a további a fontosabb és a béke szempontjából a veszedelmesebb. E célra rávilágít az ír küldött kijelentése az ötös bizottság létesítéséről lefolyt vitában 1957 január 9-én. Az ír küldött elismerte, hogy a javaslat nem jelent Magyarország számára segítséget és csupán azt bizonyítja, hogy a „szabad világ" továbbra is érdeklődik Magyarország sorsa iránt. Ez más szóval azt jelenti, hogy nem nagyon törődtek és most sem törődnek azzal, hogy politikai akcióik segítik-e a magyar népet, hanem céljuk az, hogy „a magyar kérdést" ne engedjék lekerülni a nemzetközi politika napirendjéről.

Ugyanazok az erők, amelyek nem akarják beszüntetni a nukleáris robbantási kísérleteket, abba sem akarnak belenyugodni, hogy a „magyar kérdés" nem robban fel újra és nem fertőzi meg kisugárzásaival a nemzetközi közéletet — szól többek között a levél, majd rámutat, hogy a beszámoló egész tendenciája a Szovjetunió ellen irányul, s a nagyhatalmak között javuló légkört kísérli meg ismét megfertőzni a bizalmatlanság strontium kilencvenével.

Világos ugyanakkor, hogy a „magyar ügy" napirenden tartása részlete is egy széleskörű politikai kampánynak, hozzátartozik az imperialista és kolonialista köröknek ahhoz a törekvéséhez, hogy a nemzetközi közvélemény figyelmét elterelje valódi kérdésekről, agressziókról.

A Béke Világtanács tagjai csak úgy, mint a béke egyszerű hívei szerte a világon velünk, magyarokkal együtt átérezték az októberi—novemberi események tragikumát és ugyanakkor velünk együtt keresték a kibontakozást is. A békemozgalom foglalkozott a magyarországi eseményekkel, mikor az nemzetközi probléma volt, de nem szólt bele, amint Magyarországon a normális viszonyok helyreálltak. Mert az a véleménye velünk együtt, hogy a magyar ügy a magyarok ügye.

Meggyőződésünk az, hogy a jelen helyzetben is, amikor szándékunk ellenére a magyarországi eseményekből ismét megpróbálnak nemzetközi problémát csinálni, a nemzetközi békemozgalom állásfoglalása az egyedüli helyes.

Ebben a szellemben kérjük további támogatásukat, kedves Barátaink, mert meggyőződésünk az, hogy ezzel továbbra is a béke ügyét támogatják.

MAGYAR ORSZÁGOS BÉKETANÁCS.

Külföldről JELENTIK

DJAKARTA

Sukarno, Indonézia köztársasági elnöke, aki részt vett Soasiuban mintegy húszezer nyugatiriani augusztus 30-i tömeggyűlésén, a gyűlés résztvevőihez intézett beszédében kijelentette, „Nyugat-Irian része Indonéziának és Indonézia népe kész harcolni visszaszerzéséért." Abdul Gani volt indonéz külügyminiszter is felszólalt a tömeggyűlésen és kijelentette, a hollandok azért akarják uralmuk alatt tartani Nyugat-Iriant, mert nem hajlandók lemondani e kerület kőolaj és más nyersanyag kincseiről.

MOSZKVA

Szovjet televíziós szakemberek egy csoportja új vasúti televíziós készüléket szerkesztett vasúti rendezőpályaudvar számára. Az új készülék segítségével a rendezőpályaudvar díszpécsére nagy távolságból is azonnal áttekintheti a vágányokat, irányíthatja a forgalmat.

AMMAN

Hétfőn Ammanban robbanás történt az Egyesült Államok tájékoztató központjának épülete és az országos sajtóépület között. Kár nem keletkezett. Egy kormányszóvivő szerint ismeretlen személy robbanóanyagot helyezett el a két épület közötti lépcsőkön.

KAIRÓ

A közép-keleti hírügynökség közölte, hogy a jemeni király táviratot küldött Szaud királyhoz, amelyben kéri küldje Jemenbe az ENSZ-ügyekkel foglalkozó küldöttét abból a célból, hogy megvitassa vele a jemeni angol agresszió felvetésének lehetőségét az ENSZ közgyűlésben. A jemeni király különösen arra való tekintettel szeretné megvitatni ezt a kérdést, hogy az angolok mérges gázokat használtak a békés jemeni lakosság ellen.

MOSZKVA

Hétfőn portszaidi küldöttség érkezett Moszkvába. Vezetője Abdel Aziz Szafuat tábornok, Port Szaid és a Szuezi-csatorna övezetének kormányzója. Moszkvába érkezett az egyiptomi tudományos kutatóközpont küldöttsége is.

KAIRÓ

Az Arab Liga politikai bizottsága kedden meghallgatta az ománi imám képviselőjének beszámolóját.

GENF

Az egészségügyi világszervezet jelentése szerint Európában, Afrikában és Dél-Amerikában tovább terjed az ázsiai influenza-járvány. A járvány Ausztráliában, úgy látszik, elérte tetőpontját, Ázsiában csökken. Romániában az elmúlt három hónapban negyvenezer megbetegedést regisztráltak.

AMMAN

Jordánia fővárosában kedden újabb robbanás történt. Az ammani török nagykövetség kertjének külső falánál robbanó töltet rázkódtatta meg a levegőt a kora reggeli órákban. Sebesülés nem történt és károk nem keletkeztek.

Selwyn Lloyd brit külügyminiszter szerdán Belgrádba érkezik

Belgrád (Tanjug) John Selwyn Lloyd, brit külügyminiszter, Kocsa Popovics jugoszláv külügyi államtitkár vendégeként szerdán különrepülőgépen Belgrádba érkezik. A brit külügyminiszter látogatást tesz Tito elnöknél is.

Selwyn Lloyd belgrádi látogatását kommentálva a Borba rámutat, hogy a brit-jugoszláv kapcsolatok kedvezően fejlődnek, tekintet nélkül a két ország belső rendszerének különbözőségére.

Egy lány szétfűrészelése 12000 schillingért

Santha Margherita Ligure észak-olaszországi városkát érte idén az a megtiszteltetés, hogy a világ mágusai kongresszusának színhelye lehet. A varázslók egy egész szállodát béreltek ki és gondosan őrzik minden bejáratát, nehogy a mágusokon kívül más is bejuthasson. A kongresszussal párhuzamosan trükkvásárt is rendeztek. Egy-egy varázstrükkért elég borsos árat kérnek, ami érthető is, hiszen egy új trükk betanulása rengeteg fáradsággal jár. A varázslók többnyire csak akkor hajlandók titkukat eladni, ha pénzzavarban vannak, — vagy visszavonulnak a szakmai életből. Egy lány szétfűrészelésének és összetoldozásának trükkjéért például 12 ezer schillinget kérnek, ezért a trükkért pedig, ha egy nőt úgy jelentetnek meg, mintha szabadon lebegne a levegőben, — még 3000 schillinggel többet. Egy üveg sör átváltoztatása egy üveg whiskyvé már lényegesen olcsóbb: 8000 schilling.

A trükkvásáron egészen új trükkök is izgatják a kedélyeket. Piero Pozzi neves milánói varázsló eladó trükkje egy élőhal kihorgászása a nézőközönség soraiból. — John Dee svájci bűvész több liter tejet fej bármely székből és a holland Tony van Domelen egy sétabotból rulettel és zsetonokkal felszerelt játékasztalt varázsol.

Persze az is előfordul, hogy egyes művészek magukkal viszik a sírba trükkjük titkát. — Kolta, a magyar származású világhírű bűvész például egy kis kockával is dolgozott, amely mágikus mozdulatai nyomán egyre nagyobb lett, míg végül egy lány lépett ki belőle. Kolta halála óta a mágusok százai próbáltak trükkjének titkára rájönni, de egyiküknek sem sikerült. A kocka jelenleg egy Christopher Milbourne nevű bűvész tulajdonában van, aki fogával elfog egy kilőtt pisztolygolyót, de nem tud Kolta titkának nyomára jutni.

A Szovjetunió honvédelmi minisztériumának tájékoztatója az északi flotta szeptember-októberi hadgyakorlatairól

Moszkva (TASZSZ) A Szovjetunió északi haditengerészeti flottája a katonai kiképzési tervnek megfelelően szeptemberben és októberben korszerű fegyverfajták, hadihajók és repülők bevetésével hadgyakorlatokat tart a Barenz- és Karisch-tenger térségeiben.

A tájékoztató pontban megjelöli a térségek ama övezeteit, amelyek szeptember 10-től október 15-ig a szovjet és a külföldi hajók, valamint repülőgépek közlekedése szempontjából veszélyes.

A Szovjetunió honvédelmi minisztériuma figyelmeztet minden szovjet és külföldi kereskedelmi hajót, hadihajót és repülőgépet, hogy nem vállal érte felelősséget, ha kereskedelmi hajók, hadihajók, és repülőgépek megsértik a veszélyes övezet határát és esetleg anyagi károkat szenvednek.

173 halálos áldozata van a jamaicai vasúti katasztrófának

Kingston (Reuter) A jamaicai Kendal vasúti állomás közelében vasárnap este éles „S" kanyarban kisiklott egy zsúfolásig megtelt vonat, amely egy katolikus szervezet rendezésében kirándulókat vitt a Kingstontól 115 mérföldre lévő Mentego-öbölbe.

A tíz kocsiból álló szerelvényen ezerhatszázan utaztak. A kisiklás következtében kilenc kocsi kiugrott a sinekről és az egyik egy húsz láb mély folyómederbe zuhant.

A mentési munkálatok során kedden a hajnali órákig 173 holttestet szabadítottak ki a roncsok alól és attól tartanak, hogy a halálos áldozatok száma eléri a kétszázat. Több, mint négyszázan megsebesültek.

Vasárnapra az egész országban nemzeti gyászt rendeltek el.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerda estig: felhős idő, többfelé eső. Keleten helyenkint zivatar. — Mérsékelt, időnként élénk északi—északnyugati szél. A nappali hőmérséklet keleten csökken, máshol alig változik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 10—13, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán nyugaton és északon 16—19, délkeleten 19—22 fok között.

Új beszámoló készül

Csattogtak az ütközők, fütyültek a kocsirendezők, időnként megszólalt a tangszáró, hogy a második vágányon tolatás történik, tessék kérem vigyázni... Jól hallották ezt a pécsi állomás pártirodájában is, de oda se hederítettek a megszokott, hétköznapi zajra.

Vezetőségi ülést tartottak. Nesz Károly elvtárs, a szervező titkár éppen beszámolóját olvasta a többieknek. Sűrűn beszélt az országos pártértekezlet határozatáról, a revizionizmusról, szektariánizmusról, csak úgy röpködtek az idegen szavak a levegőben.

Egyszercsak a „helyi konkrétumokra" tért.

— Elvtársak — mondotta, — a revizionizmus ellen nekünk is harcolni kell. Nálunk Gerecs István állomásfőnökön keresztül hatol be, aki a) nem megfelelő embereknek osztja szét a prémiumot; b) más vállalatoktól kiebrudalt ellenforradalmárokat vesz fel munkára; c) az ellenforradalom idején felfegyverezte a nemzetőröket...

Jégesőként kopogtak a vádak. A csomóponti pártbizottság két küldötte, Lukács István elvtárs és Kaposi Mihályné megdöbbenve hallgattak.

Amikor Nesz elvtárs végzett, vártak kicsit, hátha szót kér valaki. Nem kért. Aztán Kaposi elvtársnő emelte fel a kezét.

— Bebizonyított tényekről van szó? Beszéltek Gerecs elvtárssal?

— A vádak igazak. Beszélni nem beszéltünk vele.

— Igy készült el a beszámoló?

— Igen.

— Hogy lehet az?!

— Hogy lehet? — szólalt meg rövid köhécselés után az őszhajú Kovács Imre. — Ez úgy lehet elvtársnő, hogy a vezetőség tagjai nem bíznak egymásban.

Valaki Gerecs elvtárs behívására ajánlkozott. Kaposi elvtársnő leintette:

— Várjunk csak kicsit! Tiszta tázzuk előbb a bizalmatlanságot! Kezdjük először is Kovács Imre elvtárssal. Mondd meg itt a többiek szeme előtt, hogy kiben nem bízol te!

Kovács bácsi feszkelődött kicsit:

— Nézd, én megmondom őszintén. Én nem bízok egészen Kovács Sándor elvtársban és Kertész elvtársnőben. Legalábbis úgy nem, mint a többiekben.

— És miért?

— Nézd, a Kovács elvtárs állomásfőnök-helyettes, éppen a Gerecs mellett dolgozik... A Kertész elvtársnő előtt pedig azért nem beszélek mindenféle bizalmas dolgokat, mert attól félek, hogy kifecsegi...

— Volt már erre példa?

— Még nem...

— Hát akkor?

— Csak úgy érzem. Szóval úgy éreztem...; Igen, így gondoltam...;

Kovács bácsi után a többiek kerültek „terítékre". Csakhamar kiderült, hogy Nesz elvtárs másik két vezetőségi tagban nem bízik egészen.

Elképzelhető, milyen légkörben vitatkoztak tovább. Kovács Sándor elvtársnak izzadságcseppek jelentek meg a homlokán, Kertész elvtársnő arca bíborszínűvé vált, Kaposi elvtársnőnek meg a szíve fájt e derék, becsületes, de egymásban kétkedő emberek láttán.

— Mondd, Kovács elvtárs — fordult Imre bácsihoz —, hogy választottak meg benneteket a taggyűlésen? Ugy, hogy négy ember elsőrendű és megbízható, a másik három pedig másodrendű és kevésbé megbízható?

— Dehogy is így! Egyformán megbíztak bennünk.

— Hát akkor miért kételkedtek egymásban?

Kovács bácsi roppant kényelmetlenül feszengett a székén:

— Hát ez hiba! — bökte ki nagynehezen.

— Méghozzá a javából! — kapcsolódott a beszélgetésbe Lukács elvtárs. — Egymás iránti bizalom nélkül nincs egység és nem lehet megnyerni a tömegeket sem, hiszen ha a vezetők nem bíznak egymásban, nem bíznak a párttagok sem, ha a párttagok nem bíznak egymásban, nem bízhatnak a tömegekben sem. Ha pedig nem bíznak bennük, nem is lehet megnyerni őket, hiszen a kölcsönös bizalom az alapfeltétele.

Igazat adtak, persze hogy igazat! Röstelkedtek és Gerecs elvtárs behívását kívánták.

Az állomásfőnök sápadtan nyitott be, rendre szívta a cigarettát. Már hallott a sugdolózásról, Pécsbányarendezőn is arról beszéltek a vasutasok, hogy na az a Gerecs nem sok sót eszik meg abban a székben, rájöttek már a disznóságaira!

Hát most a „disznóságok" tisztázásáról volt szó. Szemtől szembe!

Először is az első vádat olvasták a fejére, miszerint revizionista vágányra csúszott, mert nem megfelelő embereknek osztja szét a prémiumot.

Néhányan elmosolyodtak, hiszen a prémium-elosztásnak nem sokkal több köze a revizionizmushoz, mint Sobri Jóskának a római pápához.

Az állomásfőnök elmondta, hogy nemrég valóban egy nem megfelelő ember is kapott prémiumot. De miért? Célprémiumot tűztek a brigádok elé és a nyertes csoportban egy októberi hangoskodó is akadt. Nem véresszájú ellenforradalmár, de hangoskodott. Most mondják meg, mi lett volna a helyes?

Nagyot hallgattak az emberek. Erre bizony nem lehet egyből válaszolni. Gondolkodni kell rajta, hiszen más a vasutasnapi ajándékozás és más a brigád-célprémium.

A második vád következett, az a bizonyos b) pont, amely a más vállalatoktól kiebrudalt emberek felvételéről szólt.

Az állomásfőnök magyarázta, hogy nemrég valóban felvettek egy embert. A gyékényesi kőbányában dolgozott októberben, hozzájárulással lépett ki. Biztos akart lenni a dolgában, ezért elküldte Kertész elvtársnőt Gyékényesre. Kedvező válasszal tért vissza.

Erről Kertész elvtársnő is tanuskodott, így a második vád rágalom-léggömbje is szétpukkadt. A harmadik, a legsúlyosabb volt hátra, a nemzetőrök állítólagos felfegyverzése. Ha ez igaz lett volna, Gerecs elvtársat — legkevesebb — kizárják. Mert — el ne hallgassuk — páritag.

Októberben éppen ezért nem beszéltek vele valami barátságosan az ellenforradalmárok. Bólyi Imre, az állomás nemzetőrségének a parancsnoka felszólította, hogy a pártirodán lévő két kispuskát adja le, különben rossz következménye lesz a dolognak... Magyarán: ultimátumot kapott. S a Bólyi-féle ultimátum kegyetlen és véres parancs volt. Örökké fenyegette a kommunistákat, sőt már házkutatást is tartott néhányuknál. (Erről éppen a párttitkár tanuskodhatott, mert nála is jártak) ...Szóval leadta a fegyvereket. Itéljék el érte, de ne feledkezzenek meg az időről és körülményekről, s arról, hogy november 4-e után a legelső szovjet katonának beszolgáltatta a kispuskákat, hogy becsületesen dolgozik, hogy — még ha gyenge is volt — ez nem a nemzetőrök felfegyverzését jelenti.

Gerecs elvtárs egymás után sorolta érveit a hallgatag embereknek. Mert ismét hallgattak. Csak később vették észre, hogy nagyon füstös az iroda, éhesek és szomjasak, ütközők csattognak odakint, kocsirendezők fütyülnek... Délelőtt 9 órától délután negyed háromig vitatkoztak.

Fáradtan álltak fel, de jót nevettek, amikor Nesz elvtárs tréfásan kifakadt:

— No tessék! Most új beszámolót csinálhatok!

Magyar László

Megmozdultak
Komló képzőművészei

Bányavárosunk képzőművészei is bontogatják már szárnyukat. S csoda-e, hogy éppen a bányásznapon léptek műveikkel a nagyközönség elé, hiszen életük szinte összeforrt az épülő és szépülő város dolgos lakóinak életével.

A kiállítók: Kubó Sándor gépkezelő Kossuth-aknán, Mészáros László és Kiss Jenő a tröszt dolgozói, Tóth Ferenc gépész, Száva Ibolya védőnő, Rein József asztalos, Bárdos Zoltán tanár, meg a többiek, mintegy tizenhatan, mind a kalapács, logarléc, tanári katedra s a mindennapi gondok mellett szakítottak maguknak időt a festésre, faragásra, díszítésre.

Szerények, szinte tiltakoznak a „művész" megszólítás ellen; mint mondják, csupán egy cél vezette őket a kiállítás megrendezésénél is: szép és igazat ábrázoló művek bemutatásával felvenni a harcot a városban eluralkodott giccses, művészietlen alkotások ellen, esztétikailag nevelni az embereket.

S amint az ember a kiállított 150 képet, faragást, kézimunkát, lakásdíszítési tárgyat nézi, mindinkább megerősödik hitében: fáradozásuk nem maradhat hiábavaló. Mészáros László balatoni tájai, Kubó Sándor táj-akvarelljei, Kiss Jenő rézkarc és színes tusrajzai, Bárdos Zoltán és a fiatal Torbó Gyula akvarelljei, Forró József olaj-csendéletei, tehetségre vallanak.

A képek mellett Tóth Ferenc fafaragásaival, Száva Ibolya kézimunkái és gyermekmesék motívumait feldolgozó falvédőivel, Rein József nagy kézügyességet eláruló hangszereivel csak emelte a kiállítás színvonalát.

Ha a kiállítás-adta ösztönzés után komoly szervezeti formában dolgoznak tovább — esetleg neves művészek irányítása mellett, — komoly reményekkel tekinthetnek a jövőbe.

A megfelelő tárgyi feltételeket a városi tanács már biztosította számukra: Kökönyösön modern, felülvilágításos műtermet létesített, most már csak az állandó kiállítóhelyiség hiányzik. Ismerve azonban a város vezetőinek segítőkészségét, erre sem kell sokáig várniok, mint ahogy a legmerészebb álmuk teljesülésére: a helyi képző- és iparművészeti bolt létrehozására sem.

S akkor munkájuk nyomán remélhetőleg eltűnnek majd a bányászotthonok és hivatali helyiségek falairól a giccsek, a komlói asszonyok is kedvet kapnak a lakásdíszítéshez, művészi hímzéshez, horgoláshoz s ezt a kedvet felhasználva a városi művelődési otthon is megindíthatja majd művészeti szakköreinek munkáját.

LIPPENSZKY ISTVÁN

Belépek a termelőszövetkezetbe

Be bizony! Persze, ha bevesznek.

A könyvelő végigmustrál és azt mondja:

— Bevesszük. Szükség van itt az emberre, — és összenevetünk.

Tréfának indult az egész, de amikor Méhész László elkezd beszélni a szentlőrinci Úttörőről, amelynek 628 hold földjén hatvanöt tag dolgozik, mind jobban kiderül, hogy nem is járnék rosszul. Nem, mert a beültemezett 4,8 kiló búza helyett előlegként 10 kilót vittek haza munkaegységenként a tagok, akik a nagy „csalódástól" azt sem tudták hová legyenek. Csalódtak a búzánál, de csalódtak az árpánál is, mert az 1,94 helyett három kilót adtak nekik. Hát nem mondom, ilyen csalódást még én is elviselnék valahogy.

Aztán nézzük a könyvet, hogy ki mennyit kapott? Elsőnek Balogh Istvánt említik, aki negyedmagával dolgozik a termelőszövetkezetben és előlegként nem kevesebb, mint 66,4 mázsa búzát, 16,2 mázsa árpát vitt haza. Szentes János is negyedmagával dolgozik. Az ő előlege búzából 69,1, árpából pedig 17,67 mázsa.

— Mondjon már olyat is, aki nem negyedmagával, hanem mondjuk másodmagával dolgozik! — kérlelem Méhész Lászlót, a könyvelőt.

— Jól van! Itt van mindjárt Jakab Sándor bácsi — és az irodában álldogáló öreg bácsira mutat, aki még nem is olyan régen kapált, de mivel már idős, hát megtették raktárosnak. — Ő másodmagával van.

— Másodmagammal hát — szól közbe az öreg —, de azt is mondja, hogy a feleségem csak harmincöt munkaegységet szerzett. Öreg szegény. Elmulott már hatvan, beteges, nem tud dolgozni. — Es elkezd panaszkodni, hogy ő is már a hetven felé jár és még mindig dolgozni kell. No nem azért, mondja ő, hogy nem szeret dolgozni, szeret ő, csakhogy...

— Jó lenne, ha meglenne már a régvárt termelőszövetkezeti nyugdíj — zsörtölődik.

— Meglesz, persze, hogy meglesz. A kormány már foglalkozik a termelőszövetkezeti öregek kérdésével....

— Ezt én is tudom, csakhogy aztán legyen is ám belőle valami — veti közbe és amikor megkérdem tőle, hogy hát valóban olyan nehéz ez a munka, akkor majdhogynem keresztül szúr a tekintetével.

— Nehéz a frászt! — tör ki. — Az uraságnál hajnali kettőkor keltem. Itt ilyen nincs és mégis sokkal különben élünk. Rossz volt az a rendszer higgye el, de ennek a rendszernek is vannak hibái. Ilyen hiba például, hogy még mindig nem rendezték a termelőszövetkezeti tagok nyugdíjügyét...

Hiába itt nem lehet köntörfalazni. Itt csak egy lehet a mentség, mégpedig az, hogy a párt és a kormány felismerte ezt és már tárgyalnak a kérdésről és amíg meg nem születik a döntés, addig majd csak elél valahogy Jakab Sándor bácsi is ebből a 31,2 mázsa előleg búzából, meg a 8,1 mázsa előlegárpából, a háztáji tehénből, amely tavaly is hétezer forint jövedelmet hozott és amelytől az idén is jut mindennap tíz liter a csarnokba, meg aztán abból a sok mindenből, amit még ezenfelül a termelőszövetkezettől kap. Mert kapnak itt, amint hallom baracktól kezdve, a húson, a boron, a tejen — akinek nincs tehene mindennap két liter tejet kap literenként egy forintos áron — keresztül mindent, nem csoda, hogy az idén nyolc új belépő volt, — sorolom Jakab bácsinak, aki azt mondja:

— Hát ez mind igaz, de azt a nyugdíjkérdést azért hamarosan megoldhatnák, mert hát megöregszik ám az ember és akkor mi lesz, kü-

lönösen azzal, akinek gyerekei sincsenek.

De van itt még más baj is: nincs bekötőútjuk. Nyáron még megjárja valahogy, de ősszel nincs az a traktor, amely ki tudná szállítani innen a szentlőrinci állomásra a cukorrépát, vagy más egyebet. Ezért hát nem is nagyon termelnek ilyesmit. Csak azt termelnek, amit még a nagy őszi esőzések előtt el lehet szállítani. Pedig termelnének ők ipari növényt is. Jutna erre is a 628 holdból — ha lejár a kishaszonbérbe adott földek haszonbéri ideje, akkor hamarosan 1000 holdra rúg a termelőszövetkezet területe — és a két kilométeres bekötőút, hamarosan kifizetné magát.

Aztán itt van még egy baj: az egykori uradalmi cselédlakások nem csinosak, nem korszerűek; nem áll jól benne a kombinált szobabútor, az új háló, a konyha. Azt mondják, hogy a szép bútorhoz puccos ház illik. Építkeznének ők; ha kapnának egy kis házépítési kölcsönt az államtól. Nem kell sok, mert a faanyagot biztosítani tudják, téglát is égetnek, a kőműveseik meg majd felhúzzák a falakat. Nem kell nekik negyven évre, csak egy pár évre a kölcsön, mert a havi kétezer forint átlagjövedelemből, no meg a háztáji disznókból — van olyan tag, akinek összesen 20 sertése is van — egy-kettőre visszafizetnék. A kölcsön csak arra kellene, hogy legyen mivel elindulni.

Ilyen gondok vannak a szentlőrinci Úttörőben és ezek a gondok jó gondok, mert a jövőbe mutatnak. Azt mutatják, hogy itt a tagok nemcsak a holnapra, hanem a holnaputánra, a távolabbi időkre is gondolnak. Ez a gondolkodásmód képes arra is, hogy jövőre ne kettő, hanem két és fél ezer forint legyen a tagok átlagos havi jövedelme.

SZALAI JÁNOS

AZ EZER TÓ *országában*

(3)

Lahti városában augusztus 24-én Kajala polgármesterrel elmentünk megtekinteni a kulturális intézményeket. Megnéztük az új — nemrég épült — ipari szakiskolát, amelyben a legmodernebb és legjobban kiépített tantermek voltak.

MODERN IPARI SZAKISKOLA

Ez az iskola csak a lahtiaknak áll rendelkezésére, kollégiumi elszállásolás egész Lahtiban nincsen. A környező vidék gyermekei ezt az iskolát csak akkor látogathatják, ha a városban el tudják őket helyezni és ha az iskolában van hely.

A szakiskola három részből áll: leányszakiskolából, ahová a növendékek a 6 elemi elvégzése után két évre iratkoznak be. Ebben az iskolában tanítják meg a leányokat főzni, szabni, varrni. Van egy kereskedelmi iskola, ahol kereskedelmi ismereteket tanítanak és egy ipari szakiskola, ahol a tanulók gyakorlati tevékenységet folytatnak. Van egy faipari és gépipari része, gépekkel kitűnően felszerelt műhelye és öntődéje.

Megnéztük az ugrósáncot is, amely egy hatalmas, magas építmény. Itt szokták lebonyolítani a nemzetközi sírmérkőzéseket. Meredek, lesikló pályája 70—80 méteres ugrásra alkalmas. Ez év telén itt tartják majd a síugró világbajnokságot.

SAJTÓFOGADÁSON

A városházán sajtófogadás volt, amelyen 6 újság — 4 helsinki és 2 lahti — tudósítója jelent meg. Az újságírók közül 3 szélső jobboldali, 1 kommunista és 2 különböző pártállású volt. A polgármester bemutatta a sajtó képviselőit, azután magunkra hagyott velük. Mi megmondtuk az újságíróknak: mindenre válaszolunk, ami érdekli őket. Általában az iránt érdeklődtek, hogy finnországi látogatásunknak mi a célja, miként létesítettünk kapcsolatot Pécs és Lahti városa között, milyen adottságai vannak Pécsnek. Ismertettük városunk nagyságát, fekvését, kereskedelmi, ipari és kulturális létesítményeit. Külön kihangsúlyoztuk előttük, hogy Pécs ipari, nagy egyetemi és középiskolai város, e mellett jelentős bányaváros is. Beszéltünk nekik mezőgazdasági termékeinkről és ismertettük Pécs fejlesztési tervét. Hangsúlyoztuk, hogy a városfejlesztés szempontjából igen előnyös volt, hogy megismerhettük a finn építészetet és ebből hasznosítani is tudunk valamit Pécsett. Erdekes volt, hogy a finn újságírók egy szóval sem érdeklődtek az októberi magyarországi ellenforradalmi események iránt. Az újságírók kifejezték azt a kívánságukat, hogy szeretnének a közeljövőben ellátogatni Pécsre, általában szeretnék közvetlen közelről megismerni Magyarországot. A város vezetősége és az újságírók már előzőleg megállapodtak abban, hogy autókirándulást rendeznek majd Magyarországra.

A MÁSODIK NAGYHATALOM

A sajtófogadás után a polgármester az egyik szállodában ebédet adott a sajtó képviselői és a mi részünkre. Kajala polgármester pohárköszöntőt mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy két nagyhatalom van: az első az állam, a második pedig a sajtó, majd megjegyezte, hogy azért a sajtó mégis nagyobb hatalom. Ezután az egyik helyi reakciós lap főszerkesztője szólalt fel. Lelkesen beszélt a magyar és a finn nép történetéről. Összehasonlítást tett azokról a megpróbáltatásokról, amelyeken a két nép az elmúlt évszázadok során átment. Hangsúlyozta, hogy a finn-ugor nyelvcsaládnak csak két független népe van: a finn és a magyar. Bár ezek területileg távol esnek egymástól, de az egymás megismerése mind a két nép részére igen fontos. Végül a magyar és a finn nép barátságát éltette.

A köszöntőre Berki elvtárs válaszolt. Hivatkozott történelmi nehézségeinkre: a tatárjárásra, amely feldúlta az országot, a 150 éves török uralomra, a 400 éves osztrák uralomra. Hangsúlyozta: nem elég a két nép közötti barátságot elméletben megállapítani, hanem szükséges, hogy az egymással való érintkezés révén minél alaposabban megismerjük egymás nyelvét, szokásait, országát.

Ebéd után elmentünk az egyik külvárosba és ott megnéztük a külvárosi könyvtárat és lakásépítkezést.

FINN—MAGYAR AJÁNDÉKCSERE

Kajala polgármester teát adott a részünkre, közben pedig átnyújtotta nekünk az ajándékokat: egy üvegvázát, két kis figurát és egy karkötőt. Viszonzásul átnyújtottunk a polgármesternek és feleségének egy-egy pár kesztyűt, amely a Pécsi Kesztyűgyárban készült. Elnézést kértünk, hogy az ajándékok — amelyeket már korábban elküldtünk — még nem érkeztek meg.

Kajala polgármester megkért bennünket, hogy ha hazafelé megyünk, látogassunk meg saját villájában. Kívánságának eleget tettünk. Büszkén mutatta csinos villáját és szaunáját, majd elindultunk Helsinkibe. A polgármester saját kocsiján elkísért a város határáig, ahol kiszállt és elbúcsúzott tőlünk. A következő napon azután Svédországon keresztül repülőgéppel visszatértünk Pécsre. Finnországi útunk alatt a legjobb benyomásokat szereztük és úgy érezzük, hogy erősítettünk valamit a magyar—finn barátság aranyszálán...

Györkő Antal
Berki Fülöp

Képviselői fogadóórák, nagygyűlések

A Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottsága közli, hogy szeptember 7-én délelőtt 10—1 óráig a Pécs I. kerületi tanács helyiségében Szabó Rezső országgyűlési képviselő fogadóórát tart. — Ugyancsak szept. 7-én délelőtt 10—1 óráig Sudár Ferenc országgyűlési képviselő a vasasi tanácskirendeltségen tart fogadóórát.

Nagygyűlés lesz szeptember 8-án délután 2 órakor Magyarmecskén, a kultúrotthonban. Előadó Molnár István országgyűlési képviselő. Nagygyűlés lesz még szintén szeptember 8-án délután 2 órakor Püspökiakon. Előadók: Kaszapovics András országgyűlési képviselő magyar nyelven, dr. Wild Frigyes német nyelven.

SPORT

HIREK

Az egészségügyi dolgozók országos teniszversenyét Szentesen rendezték meg. A versenyt a most épült új szentesi teniszpályákon bonyolították le. A férfi egyes és a férfi páros pécsi sikert hozott. A férfi egyesben dr. Nékám Károly, a férfi párosban pedig az ugyancsak pécsi dr. Nékám—Gyimóthy-együttes szerezte meg a győzelmet.

*

A PVSK tornaszakosztályában újból megkezdődnek a női egészségügyi tornaedzések. Az edzéseket a Déryné u. 10. szám alatti (v. Molotov u.) tornateremben tartják hétfőn és pénteken 6 órától. Jelentkezéseket ebben az időben fogadnak el. Ugyancsak megkezdődnek a vasutasoknál a gyermektorna-edzések is. Az első edzés ma délután 4 órakor lesz a Déryné utcai tornateremben. Jelentkezéseket az edzésnapokon, szerdán és pénteken 4—6 óráig fogadnak el.

*

Ifjúsági labdarúgó-toborzót is tart a PVSK az úttörő-toborzó mellett csütörtökön délután 5 órától. Jelentkezni lehet a PVSK öltözőjében. A PVSK labdarúgószakosztálya várja a pécsi fiatalokat.

●

Atlétika

A hét közben Baranya-Bács-Kiskun megyék közötti atlétikai versenyt rendeztek.

A pontversenyben Baranya győzött 80:77 arányban. Eredmények: 200 m: 1. Lippay (Baranya) 23.1, 2. Fogarassy (Baranya) 23.3. 800 m: 1. Röchböck (Bács) 2:00.1, 2. Halász (Bács) 2:01.1. 3000 m: 1. Kardos (Baranya) 9:05.6, 2. Czuder (Baranya) 9:07.8, megyei ifjúsági csúcs. Diszkoszvetés: 1. Borbás (Baranya) 41.89, 2. Farkas (Bács) 40.90. Gerelyvetés: 1. Lukács (Baranya) 65.64, 2. Patakl (Bács) 56.68. Svéd váltó: 1. Baranya (Fogarassy, Kalamény, Lippay, Révész), 2:02.8.

Női eredmények: 200 m: 1. Kapusi (Baranya) 28.5, 2. Varga (Baranya) 28.8. Diszkoszvetés: 1. Szatmáriné (Bács) 36.86, 2. Tóth (Baranya) 36,.72. Gerelyvetés: 1. Schmidt (Baranya) 29.40.

●

Az NB I. állása

1-2. MTK	2	2	—	4:1	4
1-2. Tatabánya	2	2	—	4:1	4
3. Csepel	2	1	1	4:1	3
4. Szombathely	2	1	1	4:2	3
5. Vasas	2	1	1	4:3	3
6-9. Bp. Honvéd	2	1	—	1 2:2	2
6-9. Diósgyőr	2	1	—	1 2:2	2
6-9. Ferencváros	2	1	—	1 3:3	2
6-9. Salgótarján	2	1	—	1 4:4	2
10-11. Komló	2	—	1	1 2:4	1
10-11. U. Dózsa	2	—	1	1 2:4	1
12. Pécs-Baranya	2	—	1	1 1:4	1
13. Szeged	2	—	—	2 3:5	—
14. Dorog	2	—	—	2 0:3	—

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

Komlón a mérkőzés előtt a szurkolók és a vezetők arról beszélgettek, hogy minden a csatársortól függ. A védelem az elmúlt mérkőzésen jól szerepelt és ha a csatárok feljavulnak, könnyen meglepetés születhet. Ez a feljavulás azonban elmaradt. A komlói csatárok az első félidő első 20 percében és a második félidő utolsó tíz percében a várakozásnak megfelelően játszottak. Ekkor — különösen a belsők — gyors, pontos adogatással próbálták áttörni a Dózsa védelmét, néhány esetben meleg helyzet alakult ki a budapestiek kapuja előtt. — A mérkőzés többi részében vérszegényen futballoztak, bosszantó átadási hibákat vétettek. Egy-két játékos — Kiss és Cziráki — kifáradt és emiatt zökkenők voltak az összjátékban. Bodola edző ezután is a csatársor játékát javítja.

Grózdics jól játszott. Egyetlen hibájaként róható fel, hogy a legnehezebb helyzetben is kapura lövöldözött — eredmény nélkül. Pedig csatártársai két esetben is tisztán álltak a tizenhatoson belül. Ha a védők feje felett átemeli a labdát, biztos gólhelyzetet teremt. Mérgelődtek is Grózdicsra . . .

A mérkőzés érdekessége volt, hogy a lepattanó labdákból veszélyes helyzetek születtek. Polgár hátáról, miközben a hosszú előreadásra saját kapuja felé futott, két ízben is az ellenfél csatárai elé perdült a labda; Várhidi és Zalai is bizonytalanul szerelt. Igaz, egyetlen alkalommal sem lett gól belőlük.

*

A Csepel—Pécs-Baranya mérkőzés két pontját Egervári eredményessége döntötte el a csepeliek javára. A volt pécsi játékos mesterhármasával győzött a hazai csapat. A mérkőzés előtt az volt az általános vélemény, hogy két jó védelemmel rendelkező csapat küzdelme döntetlen körüli eredményt hoz majd, mivel a csatárok egyik csapatnál sem látszottak gólképesnek. Nos a mérkőzés aztán mást mutatott. Igaz, a csepeliek közül csak Egervári jelentett igazán veszélyt a Pécs-Baranya kapujára, aki azonban három jólsikerült lövésével eldöntötte a mérkőzés sorsát. Kocsis Budapesten is jó teljesítményt nyújtott, végre felfigyeltek rá az illetékesek és szerdára Loviggal együtt meghívták a B válogatott kétkapus edzésére (mint ismeretes, a B válogatott az A válogatott ellen játszik). A két új játékos, Kakuszi és Virág még gyengébb erőben van és ez meglátszott játékukon is. Remélhetőleg hamarosan ők is formába jönnek és teljes értékű tagjai lehetnek a kék-sárga csapatnak. Végezetül még valamit: egyetlen egy csapatot sem lehet felvállról kezelni. Az elbizakodottság nem jó vért szül, hamar megbosszulja magát. Jó lesz, ha ezt megszívlelik a Pécs-Baranya játékosai.

*

A Pécsbányatelepi Bányász igen értékes pontot szerzett a Sztálinvárosi Vasastól. Keszler nélkül is helyenkint, különösen a második félidőben, veszélyes tudott lenni a bányász csatársor. Igaza van Krivanek edzőnek, első a fegyelem és a csapat egysége. Ezért nem riadt vissza Keszler kihagyásától sem. A mérkőzés után a sztálinvárosiak nagyon el voltak keseredve, Krasznai meg is jegyezte közülük: „Nem tudom, mi van velünk, hogy egy ilyen kis csapattal sem birunk." Hát bizony, nem is olyan kis csapat a Pécsbányatelepi Bányász. Ezt majd más csapatok is tapasztalhatják saját bőrükön. A nehéz mérkőzéseken egyelőre túl vannak a pécsbányatelepiek. Most olyan ellenfelek következnek, ahol már nagyobb keresnivalója van a bányászcsapatnak.

*

Hogy mennyire fontos a sorfal, azt a PVSK saját kárán tapasztalta vasárnap Szombathelyen. Az egyik 20 méteres szabadrúgásnál nem álltak időben sorfalat a vasútjátékosok, a szombathelyiek ezt jól kihasználták, gyorsan elvégezték a szabadrúgást és Hámori máris szedhette ki a hálóból a labdát. Különben a fiatalok mindjobban beleilleszkednek a vasútascsapatba, igaz, a csapat erősségét még az idősebbek. A fiatalítás — azonban nem vitás — használt a PVSK-nak. Idegenben is minden pontot megszerezte a vasutas csapat, ez bizony már nem is tudjuk, mikor történt meg a PVSK-nál.

*

Az NB III-ban se mehet biztosra egyetlen egy csapatunk sem. Ezt bizonyítja a Nagyatád—Vasas mérkőzés eredménye is. Baranya megye bajnokcsapata vereséget szenvedett Nagyatádon. Vidéken nagyon jól kell játszani csapatainknak, ha pontot akarnak elhozni. A BTC-nek már jobb napja volt. Győzni tudott Bonyhádon. A forduló legjobb játékát a bajai együttes nyújtotta. Nem hiába mondják sokan, hogy a bajnokság egyik esélyese a bajai csapat. Érdekes mérkőzés volt Dombóváron is. A vasutasok küzdőképességét dicséri, hogy tíz emberrel is legyőzték a Simontornyai BTC-t.

*

A megyei I. osztályban a szentlőrinciek jó szereplése a meglepetés. Vasárnap az Építők csapatát győzték le. Jól kezdett a Vasas I. Bányász is. A PVSK II. is a várakozáson felül szerepel. Sokan azon a véleményen voltak, hogy a fiatal játékosokból álló csapat nem üti meg még a megyei I. osztály színvonalát. Hát a vasutas fiatalok most a Postás legyőzésével bebizonyították, hogy igenis ott van a helyük a megyei I. osztályban. A bányász-rangadó Szabolcson hazai győzelmet hozott. A szászváriak még mindig nem tudtak ütőképes csatársort összehozni.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.40: Móricz Zsigmond ébresztése. Megemlékezés az író halálának 15 éves évfordulóján.
17.46: Hétköznapjaink. — Gellért Brunó írása.
17.50: Dömé János ormánsági népdalokat énekel.
18.05: Hírek. — Tudósítások. — Riportok.
18.20: Fiatalok Klubja.
18.30: Népek zenéjéből.
19.00: Német nyelvű műsor. Hírek. — Tudósítások. Grimm-mese. Zene: Fúvószene, népdalok.
19.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Megkezdődött a tanítás a pécsi szerb—horvát iskolában. Érdekességek. Rege a Tajgáról. Horvát kórusok és népi táncok. Rozália-napi köszöntő.
20.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Nyári szünet.

MOZI:

Park: Till Eulenspiegel (5; 7 és 9 órakor)

Kossuth: Kötekedő Lia (5; 7 és 9 órakor)

Petőfi: Till Eulenspiegel (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Othello (6 és 8 órakor)

Építők Kultúrotthona: Berlini románc (5 és 7 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Egy igaz ember (6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Gonosz favágó (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Kék sirály (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Don Juan (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Egy pikoló világos (fél 9 órakor)

ORMÁNSÁG

címmel dr. Kodolányi János tart előadást ma este 6 órakor Pécs város Művelődési Házában. Szeptember 8-án, vasárnap tanulmányi kirándulást vezet ugyancsak az Ormánságra, külön autóbusszal. Részvételi díj: 35 forint. Jelentkezés szeptember 5-én, estig a Művelődési Ház irodáján.

TÁNCISKOLA

kezdődik szeptember 10-én, kedden fél 8 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (volt Tiszti Klub) Kossuth L. u. 13. szám alatt. A tanfolyamot Balog Géza tánctanár vezeti. Össztánc szombat, vasárnap.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik szeptember 11-én, szerdán a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (volt Tiszti Klub) Kossuth L. u. 13. szám alatt. A tanfolyamot Kunszt Dezsőné vezeti. Tanítás kezdőknek szerdán 17—19 óráig, haladóknak 19—21-ig. A tanfolyam háromhónapos. Részvételi díj 60 forint. Beiratkozás a Művelődési Ház irodájában délelőtt 9—13 óráig, délután 14—21 óráig.

Üzleti verseny Sásdon

1957. augusztus 26-án az egyik gumikerekű kocsinknak eltörött a belső csapágya. Eljött hozzám a kocsihoz beosztott hajtó és kért, hogy segítsek neki leszerelni a csapágy-házat. De ketten sem tudtuk szétszedni a rossz csapágyat. Egy mintegy tizenöt cm hosszú, két centiméter vastag vasdarabra lett volna szükségünk, amivel le tudtuk volna ütni a csapágyat. Mivel a gépállomás csak kétszáz méternyire volt, gondoltuk: átmegyünk és kérünk egy ilyen darab vasat.

Till Jánossal, — a hajtóval, — együtt mentünk be a gépállomásra. A gépállomás jelenlegi telepvezetője éppen az udvaron állt. Odamentünk hozzá, köszöntünk és kértünk egy célunknak megfelelő ócskavasdarabot. Marton István, — a gépállomás vezetője, — erre ezt válaszolta:

— Márfi elvtárs, egyszer már említettem, maga nincs tisztában azzal, hogy mi is versenyben vagyunk és nekünk az a célunk, hogy a BELSPED-et tönkre tegyük, nem pedig, hogy akár egy vasdarabbal is segítsük.

Ehhez hozzá kell fűzni, hogy ezt Marton István komolyan mondta, nem pedig tréfából.

Több ízben előfordult az is, hogy hajtóink elmentek a gépállomásra, hogy ott kompresszorral pumpálják fel a kocsik hat és fél atmoszférás gumikerekeit. Ezt sem engedélyezték a gépállomáson, holott felajánlottuk már azt is, hogy megfizetjük a kompresszor áramfogyasztását.

Nem tudjuk elképzelni, hogy az ilyen verseny hasznos lenne akármelyik vállalat számára is. De különösen károsnak tartjuk azért, mert mindketten állami vállalat vagyunk. Teljesen helytelennek tartjuk azt, hogy a gépállomás vezetője a BELSPED „tönkretevésével" akarja a fuvaroztatókat a gépállomás számára megnyerni.

MÁRFI BÉLA
a BELSPED
sásdi telepvezetője

Pécsi sportoló Moszkvában

Moszkvai világifjúsági találkozó a III. baráti sportjáték, mindmind megannyi felejthetetlen emlékként élnek Danka Imrében. A Pécs-Baranya kiváló labdarúgója azon szerencsések közé tartozik, akik részt vehettek a világ ifjúságának találkozóján. Mint a magyar B válogatott csapat tagja, több mint 3 hetet, összesen 23 napot töltött a szovjet fővárosban.

Most, mikor emlékeit rendezgeti, van mire visszagondolnia, van mit felelevenítenie. Már útközben elkapta őket a VIT láza. Moszkva felé utaztukban különböző nemzetek fiataljaival találkoztak, akik mind égető kíváncsisággal várták Moszkvát, azt a várost, amelyről olyan sokat hallottak.

— A Lenin-hegyen épült Lomonoszov-egyetem hatalmas épületében, a moszkvai egyetemi városban japán, albán, egyiptomi és szír sportolókkal laktunk együtt — emlékezik vissza Danka.

— Szinte észre se vettük, úgy repültek a napok. Zsúfolt volt a programunk. Egyik este karnevál, másik nap utcabál, a harmadik napon városnézés szerepelt műsorunkon. Sorra látogattuk a különböző kulturális rendezvényeket. Legjobban a Szovjetunió nemzetiségeinek színes táncbemutatója tetszett. Leningrádba is eljutottunk, megtekintettük az Auróra cirkálót és megnéztük a cárok régi nyaralóját is.

Természetesen a labdarúgómérkőzések állottak a műsor középpontjában. Öt mérkőzést játszott a magyar csapat, Danka négy alkalommal szerepelt, a moszkvai sajtó szerint jó formában védett. A cseh és a keletnémet csapat keltette a győztes szovjet együttes mellett a legjobb benyomást, de a kínai, szír, albán, román és a többi csapat is mind-mind tudása legjavát nyújtotta. A magyar csapat második lett. A döntőben meg kellett hajolniok játékosainknak a nagyobb tudású és jobb felkészültségű szovjet válogatott előtt.

Sportolóink eredményei miatt nem kellett szégyenkeznünk Moszkvában. Eredményeinkkel újabb elismerést szereztek a magyar sportnak. Emellett nem szabad megfeledkeznünk a legfontosabbról. Fiataljaink Moszkvában új barátokat szereztek, a különböző nemzetek fiataljai személyesen győződhettek meg arról, hogy a magyar fiatalok valójában mit akarnak, miért dolgoznak.

A szovjet atléták londoni sikere

Nagy érdeklődés kísérte Londonban a szovjet—angol nemzetek közötti atlétikai viadalt. A férfiszámok nagyobbik részét a szovjet atléták nyerték. Az angolok csak négy futószámban értek el sikert. Elsők lettek a két gátversenyben és a 4x400 méteres váltófutásban, míg a szovjet versenyzők a két gyorsfutószámban, a 10 000 méteres versenyben és valamennyi dobó- és ugrószámban győztek.

Még nagyobb volt a vendégek sikere a nők versenyében, amit a végleges pontarány is híven kifejez.

Külön klasszisnak bizonyult ismét Kuc

aki a 10 000 méteres távon a viadal legértékesebb eredményét érte el, amely egyúttal az 1957-ben eddig elért legjobb teljesítmény ezen a távon (29 p. 13,2 mp). Pompás idő, de kétségtelen, hogy erősebb ellenfelekkel szemben ennél is jobbat futott volna. Sem az angol Knight, sem pedig az szovjet Zsukov, sem pedig Perkins, a negyedik helyre került angol, nem tudták megszorítani a szovjet világcsúcstartót. Kár, hogy Pirie nem indult, mert akkor minden valószínűség szerint Kuc 29 percen belüli idejéről tudnánk beszámolni.

Kitett magáért Krivonoszov is

a kiváló szovjet kalapácsvető, aki már többször e szám világcsúcsának tulajdonosa volt. 64.55 métert győzött, ami világviszonylatban is kimagasló teljesítmény.

A szovjet gerelyvetők diadala

szintén nevezetes esemény. Kuznyecov 82.89 méterrel győzött, Cibulenko pedig 80.42 méterrel második lett. Az angol Smith, aki a harmadik helyen végzett, több mint 10 méterrel maradt el Kuznyecov mögött, ami klasszis-különbséget jelent. Teljesítményével a győztes a lengyel Sidlo idei legjobb eredményéhez felzárkózott (82.98 m). Cibulenko pedig igazolta, hogy immár ő is a 80 métert dobók sorába tartozik.

Fényes elégtételt

szerezték maguknak a szovjet magasugrók Kaskarov és Sztyepanov, akikről a nyugati sajtó egy része azt híresztelte, hogy preparált, azaz különleges gumitalppal ellátott cipőben érik el fantasztikus eredményeiket. Nos, mindkét versenyző Anglia fővárosában alaposan rácáfolt a rágalmakra. A White City-stadion 60 000 nézője saját szemével meggyőződhetett arról, hogy a két szovjet magasugró a szabályoknak megfelelő cipőben versenyzett és 25 centiméterrel nagyobbat ugrott, mint a harmadik helyen végzett angol Stablerforth (211—186 cm).

Kell-e ennél hathatósabb bizonyíték, mennyire ostobák a nyugati lapokban megjelenő szovjetellenes hírek? Pedig a kedvezőtlen időjárásban rossz volt az elugróhely. Mi lett volna, ha jó a pálya?! De az egybegyűlt tudósítóknak így is elállt a lélegzetük, amikor Kaskarov és Sztyepanov egymásután átrepültek a 211-re tett lécen. Preparált cipő nélkül . . .

A kitűnő szovjet atlétanők

végig jeleskedtek. Megnyerték a gátfutást, a két gyorsfutószámot, a két váltószámot, a magasugrást és a diszkoszvetést, a legtöbb versenyszámban pedig övék lett a második hely is, ami fölényük legjobb bizonyítéka.

Angol nők csak a távolugrást és a 800 méteres futást hódították el, azonban e két számban is a vendégeké lett a második hely.

Mindent egybevetve a Szovjetunió atlétái ismét tanúbizonyságát adták annak, hogy változatlanul Európa legjobbjai és lépést tartanak az USA versenyzőivel. A jelek szerint azonban csak idő kérdése, mikor érik utól a tengerentúliakat. A szovjet vezetők szerint 1960-ban.

Mérkőzések a kézilabda NB II.-ért

Komlói Bányász—Ujpesti Gyapjú 15:7 (5:3), férfi mérkőzés, Komló. A második félidőben jobb játékával rászolgált a komlói csapat a győzelemre. Góllövők: Appelczopfel 4, Weininger 3, Schmeller 2, Horváth 2, Papp 2, Schwarcz, Tischler, illetve Endrédi 3, Obelovszki 2, Forgács 2.

Pécsi Meteor—Testvériség 8:3 (5:2). Pécs, női mérkőzés. A Meteor jobban lövő játékosai révén és főleg Krapeczné eredményes játékának köszönheti a győzelmet.

Mit kell tudni a sportolók tehergépkocsival történő szállításáról?

A különböző sportágak bajnokságainak megindulásával több sportkör érdeklődött személyszállítási engedélyek kiadása iránt. Ezzel kapcsolatban Rózsahegyi Mátyás, a városi sportfelügyelőség vezetője az alábbiakat mondotta.

— A közlekedési és postaügyi miniszter egyetértésben az országos sporthatósággal, a sportolóknak tehergépkocsival történő szállítását csak bizonyos feltételek mellett engedélyezi.

Sportolók tehergépkocsival csak vasúttól vagy autóbuszjárattól távoleső helyekre szállíthatók. Az engedélyt minden esetben különkülön kérelem alapján a területileg illetékes Autóközlekedési Igazgatóság adja ki, elsősorban TEFU-gépkocsira, és csak ha ez nem áll rendelkezésre, akkor adja ki közületi tehergk.-ra, v. termelőszövetkezeti és földművesszövetkezeti tehergépkocsira. Azonban a közületi vagy szövetkezeti tehergépkocsi is csak TEFU-tarifa felszámításával szállíthatja a sportolókat.

A legnagyobb távolság 50 kilométer lehet. Ha ennél nagyobb távolságról van szó, akkor csak a legközelebbi vasútállomásig szállíthatók a sportolók tehergépkocsival. 50 kilométernél nagyobb távolságra csak akkor, ha mind az indulóhely, mind a rendeltetési hely távol esik a vasúttól.

Vontatóval egyáltalán nem szállíthatók sportolók.

Az NB II. állása

1. Győr	3	3	—	5:0	6
2. Láng-gépgyár	3	3	—	5:1	6
3. Sz.-fehérvár	3	3	—	10:4	6
4. Sztálinváros	3	2	1	9:3	5
5. Zalaeg. TE	2	2	—	5:0	4
6. M.-magyaróvár	3	2	— 1	6:2	4
7. Kaposvári K.	2	2	—	6:4	4
8. Pécsi VSK	3	2	— 1	3:3	4
9. Nagykanizsa	3	1	1 1	5:6	3
10-11. Budafok	3	1	— 2	5:5	2
10-11. Oroszlány	2	1	— 1	2:2	2
12-13. Sopron	3	1	— 2	5:7	2
12-13. Kap. MTE	3	1	— 2	5:7	2
14. Dél-B. Spart.	3	1	— 2	6:8	2
15. Veszprém	3	—	1 2	3:5	1
16. Pécsbányatelep	3	—	1 2	4:9	1
17. Zalaeg. Dózsa	3	—	— 3	3:8	—
18. Szomb. Pamut	3	—	— 3	3:9	—
19. Szekszárd	3	—	— 3	2:9	—

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32. 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

APRÓHIRDETÉSEK

— ORVOSI HIREK: Honvéd u. 3-ban (volt Hadapród u., villamosvégállomásnál) rendelőjüket megnyitották: dr. Szollár István kórházigazgató, fogorvos. Rendel: du. 5—7-ig. Dr. Horváth Lajos kórházi belgyógyász adjunktus. Rendel du. 6—7-ig. Dr. Timár Tibor kórházi fül-orr-gégész főorvos. Rendel du. 5—6-ig.

— HALÁLOZÁS. Korkes György MÁV intéző 2-án elhunyt. Temetése 4-én fél 4 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapánk, testvér, nagyapa, após és sógor, Újváry József temetésén részvétükkel, koszorúkkal és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a Pécsi Kokszművek és a Pécsbánya-rendező állomás dolgozóinak a temetésen való részvétükért, koszorúk és virágokért.

A gyászoló Újvári család és rokonsága.

Egy idősebb nyugdíjas tisztviselőnő életjáradékra elhelyezkedést keres. Érdeklődni: — Pécs, Honvéd u. 2. 42

Megbízható, gyermekszerető mindenest keresek azonnalra: Dr. Pénzes, Petőfi u. 59. II. em. Jelentkezni délután 5 után. 7

Darabszámra mosást vállalok. Felsővámház utca 11. Gödönyné. 8

Megvételre keresek kisebb harmóniumot ármegjelöléssel. Cím: Plébánia, Tótös, Baranya. 33

Eladó fehér sziklop és falazókő, Felső-Havi u. 21. 11

Férfi szakács elhelyezkedne kollégiumba — vagy hasonló helyre. Cím: Kovács István, Pécs, Szabadság út 32. 26

Részletfizetésre 3/4-es, 4/4-es iskolahegedűk és mesterhegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla u. 17. sz. 25

Tsz-ek, kistenyésztők, figyelem! A Görösgali Állami Gazdaság csatahelyi üzemegységében sárga magyar tenyészkakas kapható, á. 70.— Ft-os áron. — Érdeklődni lehet telefonon Nagypeterd 2. Vasútállomás Nagypeterd.

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda fogtechnikus, Mártírok u. 7. sz. 24

Hosszúhajós varrógép, kerekasztal, szék eladó. József Attila u. 38. sz. 23

Gyümölcs- és zöldségkereskedési munkálatokban jártassággal bíró szorgalmas és rendszerető munkatársat keresek azonnali belépésre. Kapitány Géza, Komló—Kökönyös, Fekete Gyémánt vendéglő mellett. 30

Kapitány János tűzifafűrészelő telefonszáma 10-01; Alkotmány u. 6. 29

Öröklakás. Kétszoba, hallos, modern, adómentes eladó. Bővebbet: Mátyás király u. 1. sz. I. em. 3

Süllyesztős varrógépet adnék szabógépért. — Irányi Dániel tér 8., házfelügyelő. 4

Vadonatúj, világítós, vitrines, kétszemélyes rekamié 2 fotőj, 4 szék eladó. Érdeklődni: este 6-tól Jókai tér 2. 1106

400 négyszögöl szőlő, lakható épülettel, felszereléssel és 2000 négyszögöl házhelynek alkalmas szántóföld, az épülő új városrész mellett, terméssel vagy anélkül eladó. Szakonyi, Kovácstelep, Mezők 1. 1052

Beköltözhető házat; — házrészt vagy öröklakást vennék, vagy életjáradékos házat, melyért magasabb összeget fizetnék. Márton u. 17; Guzsvány István 38

Belvárosban egyszobás modern, összkomfortos öröklakás cserével beköltözhető, eladó. Telefon: 47-94. 186

Adminisztrátori munkában jártas gyors- és gépírót keres az ócsárdi gépállomás. — Jelentkezés azonnal, Ocsárdon: 5

Elcserélném belvárosi régibérű, nagy, parkettás szobámat három mellékhelyiséggel esetleg fürdőszobával, kettőszobásra, vagy hallosra, vagy előszobásra: Varga, Márton u. 16. 6

Órát, szemüveget; — fényképezőgépet, lemezjátszót, harmonikát, távcsövet, ezüstöt veszek. Wágner, Rákóczi út 73/a. 22

Egyszoba-konyhás, — üres lakást keresek költségtérítéssel. Cím Árgyében P. Anna u. 23. sz. 14

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1957 SZEPTEMBER 5

1,1 milliárd forint Baranya ez évi beruházása
3. oldal

Nagy sikert arattak a román művészek
2. oldal

Mit várunk az ENSZ-től?

Túlságosan előkelő helyet foglalunk el a nemzetközi politikában. Az Egyesült Nemzetek Szövetségének úgylátszik nincsen fontosabb dolga, mint az, hogy e kicsi ország belügyeit az egész világ problémájává nagyítsa. A kapitalista Nyugat képviselői úgy tesznek, mint amikor a tolvaj „fogd meg"-et kiált, hiszen a „magyar ügy" tárgyalása leplezni akarja az omani, ciprusi, jemeni, algériai véres eseményeket.

Szeretnők azt hinni, hogy az ENSZ valóban fontos nemzetközi szervezet, melynek legfőbb hivatása éppen az, hogy megőrizze a nemzetek közötti békét. Kiábrándító, hogy a „magyar ügy" tárgyalásával ez a fórum hovatovább klikkek eszközévé válik. Kik azok, akik meg akarják tárgyalni a „magyar ügyet"? Azok, akik hallani sem akarnak a leszerelésről, és azok, akik Nyugaton bujkálva az újabb ellenforradalomtól várják sorsuk jobbrafordulását.

A magyar nép élniakarása, szorgos munkája és jövőbeni bizodalma biztosíték arra, hogy saját ügyeit képes megoldani a kapitalista gyámkodás nélkül is. Az ENSZ akkor tenne jó szolgálatot népünknek, ha békében hagyná és a valóban égető problémákat tűzné napirendre. Inkább arra legyen gondja, hogy szüntessék meg az atomkísérleteket; sürgesse a leszerelést és legyen valóban a béke őre, mert csak ezzel váltja be a hozzáfűzött reményeket!

A HAZAFIAS NÉPFRONT
pécsi írócsoportjának vezetősége.

Budapest dolgozói izzóhangulatú nagygyűlésen követelték: az ENSZ vegye le napirendről az úgynevezett „magyar kérdés" megtárgyalását

Mióta nyilvánosságra került az ENSZ ötös bizottságának hazug jelentése, s a döntés, hogy e jelentés alapján az ENSZ tűzze ismét napirendre az úgynevezett magyar kérdést, megmozdult az ország. A városokból, falvakból, a messzi tanyákról naponta özönével érkeznek a tiltakozó levelek, s a gyűléseken megfogalmazott táviratok százaiban és ezreiben követeli népünk, hogy a hazaárulók vallomásaira épített jelentés megtárgyalását az ENSZ vegye le a napirendjéről, s tekintélyét ne járassa le azzal, hogy beavatkozik egy kis ország belügyeibe. A magyar főváros dolgozói szerdán délután izzóhangulatú nagygyűlést tartottak a budapesti Sportcsarnokban, hogy hangot adjanak felháborodásuknak az újabb imperialista mesterkedések miatt, kifejezzék tiltakozásukat és megmutassák, hogy minden erővel támogatják a pártot és a kormányt, a szocializmus építését.

Öt óra után néhány perccel már megteltek a Sportcsarnok padsorai üzemi munkásokkal, mezőgazdasági dolgozókkal, az értelmiség képviselőivel. Negyed hat után néhány perccel a nagygyűlés részvevőinek tapsa közben vonult be az elnökség, tagjai között Dobi Istvánnal, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnökével, Apró Antallal és Kállai Gyulával, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjaival, írókkal, tudósokkal, művészekkel, egyházi vezetőkkel, az üzemek, a mezőgazdasági dolgozók, a nők, a fiatalok képviselőivel.

A nagygyűlést Harrer Ferenc, a Hazafias Népfront budapesti bizottságának elnöke nyitotta meg, majd Ortutay Gyula, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora, az Országos Béketanács alelnöke, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának tagja mondott beszédet.

Ortutay Gyula:
Az igazság a mi oldalunkon van

Beszédében többek között hangsúlyozta: A magyar nép egyre keményebb, egyre haragosabb hangon emeli fel tiltakozó szavát az ENSZ ötös bizottságának jelentése ellen. Nagygyűlésünknek is az a célja, hogy a szeptember 10-én összeülő rendkívüli ENSZ ülésszak előtt a világ közvéleményének tudomására hozzuk: *Budapest népe, de bizvást mondhatom, az egész magyar nép elutasítja az ötös bizottság jelentését, mint illetéktelen beavatkozást a magyar belügyekbe.* Népünk becsületéért, nyugodt jövőnkért és a világbékéért is küzdünk, amikor szembefordulunk ezzel a jelentéssel. (Úgy van!) Semmi szükségünk nagy szavakra, üres frázisokra. Az a meggyőződésem, hogy a tiszta érvek súlya, a higgadt és határozott szó győz ebben a vitában. Ezt kívánja tőlünk népünk, így akarunk szólni a világ lelkiismeretéhez.

Mikor az ötös bizottság jelentését mint valótlant s politikailag, erkölcsileg jogosulatlant visszautasítjuk, tudjuk, hogy ebben a harcunkban nem vagyunk egyedül, azt is tudjuk, hogy amikor az ötös bizottság jelentésének tételei ellen harcolunk, nem csupán magunkért harcolunk. Természetesen magunkért is vívjuk ezt a harcot, népünk, kormányunk becsületéért, nyugalmunkért és egész jövendőnkért. Ez a mi ügyünk, mindennél előbbrevaló. Azonban amikor visszautasítjuk ezt a jelentést, — amely új nemzetközi feszültségek megteremtését szolgálja — a világbékéért, az egész emberiség biztonságáért is küzdünk: Megértik-e ezt azok, akik a kis népekről csak megvető szólamokban gondolkodnak? Nem tudjuk, de az világos: *az igazság a mi oldalunkon van, akik a magunk és a világ békéjét egyaránt drága kincsünknek tudjuk, s a magunk nemzeti méltóságát, önérzetét semmiért áruba nem bocsátjuk.* A magyar nép döntő többsége ma már világosan látja az októberi napok keletkezésének okait, s helyesléssel fogadja azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány tesz népi demokráciánk politikai rendjének, államhatalma biztosításának érdekében. *A párttagok és a pártonkívülieknek döntő többsége egyetért abban, hogy a dolgozó nép hatalmát nem engedjük ki a kezünkből, a régi rend semmiféle álcázással ide vissza többé nem térhet.* (Nagy taps.) „Éljen a párt!" felkiáltások.

Ortutay Gyula beszédét hatalmas tapssal fogadta a nagygyűlés közönsége, majd *Vas-Witteg Miklós*, a Szakszervezetek Országos Szövetségének alelnöke szólalt fel:

— A magyar szervezett munkásság tiltakozását jelentem be az ENSZ ötös bizottságának jelentése ellen, amely meghamisítja az októberi és az azt követő magyarországi eseményeket, amely úgy állítja be a magyar munkásságot, mintha részt vett volna, illetve támogatta volna az ellenforradalmat — mondotta többek között.

Gyászoló asszony lépett ezután a szónoki emelvényre, *Lakatos Péterné*, akinek férjét az ellenforradalmárok gyilkolták meg, majd *dr. Radó Polikárp*, a római katolikus hittudományi akadémia dékánja a római katolikus papok képviseletében beszélt.

Dr. Radó Polikárp
a katolikus papok aggodalmának adott kifejezést

— A magamfajta ember hajlandó azt hinni, hogy mindaz, ami békességet teremt az emberek között, a tapintat, az előzékenység, a kölcsönös jóindulat, egymás életének tiszteletben tartása, — csak ez lehet az alapja a népek együtt élésének is, különösen abban a szervezetben, amelyet úgy hívunk, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete — kezdte beszédét, majd így folytatta:

— Be szép is volna, ha ez a világintézmény csakugyan az lenne, amit a neve ígér: valóban egyesültsége volna a nemzeteknek, valóban szövetsége közös jóakaratuknak, nemcsak egy vitafórum, amelyben fegyver helyett szóval és propagandával folyik a játszma. Nem kétséges, a két rossz között, a fegyverek vagy a szavak éles harca között még mindig jobb az utóbbi, de a szóharc sem megnyugtató, sőt nyugtalanító, s fenyegető, mert izgatott légkört teremt.

— Most szeptember 10-én az ENSZ újabb szóháborúra készül, amikor rendkívüli közgyűlést hívott össze az úgynevezett „magyar ügyben."

Dr. Radó Polikárp ezután a magyar katolikus püspöki kar nyilatkozatából idézett, amely aggodalmát fejezi ki az ötös bizottság egyoldalú jelentésének tárgyalása miatt. Az aggodalomnak az a forrása — mondotta befejezésül — hogy püspökeink nem látják megnyugtató módon azt a kölcsönös bizalmat, amely a békés együttélés előfeltétele.

Dr. Babits Antal:
Kiszünk az emberi értelem diadalában

Ezután *Bart Károlyné*, a Május 1. Ruhagyár dolgozója, majd *dr. Babits Antal* Kossuth-díjas akadémikus beszélt.

Nekünk, az orvostudományi egyetem tanárainak, akik elidegeníthetetlen tagjai vagyunk ennek az országnak és a népnek, jogunk van tilta-

(Folytatás a 4. oldalon.)

Ezernégyszáz hold földet kaptak vissza a déli határsávba hazatért parasztok

Baranya megye határmenti falvaiba — a déli határsávba — az utóbbi időben több száz parasztcsalád tért vissza, olyanok, akiket 1950 táján kitelepítettek onnan. Ezek a családok — a rendelet értelmében — visszakapják földjüket és házukat, sőt pénzbeli segítségben is részesülnek.

A benyújtott kérelmeket a járási tanácsok végrehajtó bizottságai megtárgyalták már és kevés kivétellel a földek, házak visszaadása is megtörtént. A három határmenti járás — a mohácsi, a siklósi és a sellyei járás — területén eddig 136 családnak majdnem ezernégyszáz hold földet adtak vissza.

A visszatelepült családok túlnyomó része nemcsak egykori falujába, hanem saját házába is beköltözhetett. A tanácsok több mint százhúsz házat adtak vissza tulajdonosaiknak.

Nem tűzik napirendre a „magyar kérdést"
az ENSZ-társaságok világszövetségének genfi konferenciáján

Az ENSZ-társaságok világszövetsége szeptember 2-án Genfben működött nemzetközi konferenciáján a küldöttek nagy többsége elutasította a „magyar kérdés" napirendre tűzéséről szóló argentin javaslatot. A javaslat mellett mindössze Argentina és a Dominikai Köztársaság képviselője szavazott. A szavazást a magyar és a lengyel küldöttség tiltakozása előzte mge.

A szavazás előtt az ENSZ-társaságok világszövetsége végrehajtó bizottságának véleményét ismertették, amely szerint a „magyar kérdés" napirendre tűzése a nemzetközi légkör megromlását vonhatja maga után.

Hetvenkét elsőéves *ismerkedik a szakmával*

Szeptember másodikán az ipari tanulók is megkezdték a munkát a tanműhelyekben és az iskolákban. A Munkaügyi Minisztérium 500. számú lakatos és forgácsoló tanműhelyében hetvenkét elsőéves esztergályos és lakatos tanuló látott munkához. Igaz, az első két hétben még csak ismerkednek a gépekkel, szerszámokkal és szakkifejezésekkel, no meg egymással és a mesterekkel.

Két év alatt sajátítják el az ipari tanulók az iskolában és a tanműhelyben a szakma alapvető ismereteit. Az első évben az esztergályos tanulók huszonnégy témakörben ismerkednek meg először a legegyszerűbb fogásokkal, az oldalazással, a központ fúrással és a csúcsozással, a hossz-esztergályozással, a kések és fúrók köszörülésével, a lépcsős esztergálással. Közben megismerkednek a bonyolultabb mérőszerszámokkal és az év végére eljutnak a hornyos és különleges menetek vágásáig.

A tanulók a műhelyben végzett munka során is megismerkednek a műszaki rajzolvasással. A munkákhoz műhelyrajzot és műszaki dokumentációt is kapnak. A dokumentáció pontosan mutatja, milyen sorrendben kell elvégezni a munkadarabon a műveleteket.

Legjobban talán a tanműhely gyártmányai beszélnek arról, milyen szakképzettséget szereznek az ipari tanulók. A tanműhelyben gyártják például az FP—13. asztali fúrógépet. Az elmúlt évben ötven darabot készítettek. A kis gépet az utolsó csapágyig a tanulók készítették. Nem is olyan régen bizony tanuló mégcsak a csapágyszerelés közelébe sem kerülhetett. És most? A tanulók munkálták meg a csapágyfészkeket, ők állították be a csapágyat. Ők állították össze úgy a gépet, hogy az megfeleljen a követelményeknek, tudniillik, hogy a forgórészek ne melegedjenek, hogy a fúró a maximális fordulatnál sem üssön három század milliméternél nagyobbat és az alaplap szintje ne térjen el négy század milliméternél nagyobb mértékben a vízszinttől. Szóval precíziós, magasan kvalifikált munkát végeztek a gyerekek. És ez még nem is a precizitás csúcsa. Az Ikarus 30. autóbuszokban használt légkompresszor még fínomabb munka, mint a fúrógép. Nos, az is itt készül.

Persze, az elsőéves tanulók egyelőre messze vannak még a precíziós munkától. Még csak a reszelővel, kalapáccsal, az esztergályosok pedig a tolómérce rejtelmeivel foglalkoznak. De eljön az idő, amikor az esztergapadokról és a reszelők alól mestermunkák kerülnek ki és az ország gazdagabb lesz megint hetvenkét kiváló szakmunkással.

Gázzal főznek *Danicz pusztán*

Kreszéknél olyan tisztaság van a konyhában, hogy fél az ember még lépni is. Sehol egy darab fa, szén, nyoma sincs tüzelőnek. Pedig ma főztek.

— Későn értem haza Pécsről — mondja Kreszné — és sietni kellett az ebéddel. Fél tizenegykor kezdtem hozzá és tizenkettőkor már ettünk.

— Ilyen gyorsan kész lett?

— Mióta gáztűzhelyünk van, gyorsan készül az ebéd. Nemrég kaptuk ezt a tűzhelyet a minisztériumtól. Nincs gond azóta tüzelőre.

A férfi is bekapcsolódik a beszélgetésbe.

— Úgy elszoktam a favágástól, hogy nem is tudom, mi lenne, ha újra fával kellene főznie az asszonynak. Csak egy gyufát gyújtok és percek alatt forr a víz.

Ennyit tesz a gáz. S a gázt a közeli istállóból nyerik a trágyagázosító útján. Az eljárás egyszerű és hasznos. A kikerült trágyát kamrákba hordják. (Ez is félig gépesítve van, csille szalad keskeny vágányon és a kamra tetején egy mozdulattal kiboritják.) Aztán elzárják az ajtókat, nyílásokat. Csak egy út marad, a tartály felé. Ide távozik a keletkező gáz. S a tartályból csöveken megy tovább. Világítanak, főznek vele, most már kilenc lakásban itt a pusztán.

S az ára?

— Még nincs óra — mondja Kresz — és havonta negyven forint a főzés, de nagyon megéri.

Az egészségügyi minisztérium tájékoztatója

A járványos gyermekbénulás alakulásában az elmúlt héten lényeges változás nem mutatkozott. Új járványgócok nem alakultak ki. A gyermekek első védőoltása hat és fél éves korig az ország egész területén befejeződött. Tekintettel a járványhelyzet kedvező alakulására, valamint a csoportos üdülőtetések megszűnésére, az egészségügyi minisztérium a gyermekbénulásos betegségek alakulásáról szóló tájékoztató rendszeres kiadásától ezentúl eltekint.

ÉRTJÜK-E?

A minap három alapszervezeti vezetővel beszélgettem. A szokásos ismerkedő, „induló kérdésre", hogy ismerik-e az országos pártértekezlet határozatait, mindhárman igennel válaszoltak. Azután persze sok mindenről szó esett; gondokról, örömökről, nehézségekről. Többek között az értelmiségről is. A három elvtárs véleménye között árnyalati különbségek voltak. Amiben megegyeztek, azt így lehetne összefoglalni: „Októberben eljátszották szerepüket".... Igy mondták: eljátszották. Tehát mind.

Azt hiszem, a két válasz ellentmondásban van egymással. Ugyanis a párthatározat minden sora tiltakozás az általánosítás ellen. Az emberek október—novemberi magatartását — és általában máskor is — egyénileg lehet és kell is megítélni, nem pedig sommássan. Minden bizonnyal egyetlen pártszervezet sem értene egyet azzal, ha a közéjük tartozó pedagógust vagy mérnököt ilyen meggondolásból az ellenforradalmárok közé sorolnánk. Igazuk is lenne. Ha azonban ez ellen kézzel-lábbal hadakoznának, akkor ugyanezt kellene tenniök más esetekben is.

Számtalan ilyen ellentmondással találkozunk. Legutóbb minden alapszervezet taggyűlésén a pártértekezlet határozatát vitatta meg, hogy belőle következtetéseket, tanulságokat vonjon le munkájára, hogy annak szellemében dolgozzon. Ezeken a taggyűléseken sok jó elképzelés, helyi jellegű fontos intézkedés jutott érvényre. Felsőegerszegen például a kommunisták kezdeményezésére alakult újjá a népfrontbizottság; Almáskeresztúron egy nagyobb kiterjedésű tartalékterületen gyümölcstermelő szakcsoportot alakítanak majd. Ennek ellenére a taggyűlések még csak kezdetei a párthatározat megismerésének és megértésének.

Kevés kivétellel valamennyi termelőszövetkezet nagyot fejlődött, megerősödött. Nem ritka az ötven-hatvan forintot érő munkaegység. Érthető, hogy akik októberben valamilyen okból megfutamodtak, most visszafelé kacsingatnak. A termelőszövetkezetek azonban nem igen tárgyalnak velük, mondván: „Ilyen tagokra nincs szükségünk"... A lippóiak is azt vallják, hogy „nagyon jól érezzük magunkat, ha bevesszük őket, nem tudni, mikor gondolják meg magukat ismét". A másik eléggé felkapott nézet szerint a termelőszövetkezeti mozgalom önkéntességét sérti az agitáció, ezért legjobb nem szólni semmit. Ezek a begubózás mondva csinált „érvei", szívük mélyén maguk sem hisznek benne, de hát valamit mondani kell. A pártszervezetek viszont nem tesznek ellene, holott az országos értekezlet a falusi politika alapjává tette a termelőszövetkezeti mozgalom számszerű fejlesztését is.

Az ellenforradalom eszmei és szervezeti felszámolása körül is sok a bizonytalanság. A párt útmutatása világos: az aktív ellenforradalmárokat kíméletlenül megbüntetjük, a megtévedteket pedig visszavezetjük a helyes útra. Ezt az igazságos, a tömegek véleményével találkozó határozatot gyakran eltorzítják. A kétfrontos harc helyett nem egyszer megalkuvást tapasztalni az egyik oldalon, míg a másikon régi hibákat ismételnek meg. Az érvek és ellenérvek mindkét esetben majdnem azonosak. Ha elvtársak arról panaszkodnak, hogy az ellenforradalmárokkal szemben elnézőek, a felelősségre vonás helyett máshova helyezik őket, akkor a „védelem" így lép fel: „Megtévedtek"... Viszont a becsapott, félrevezetett kisemberektől politikai tisztánlátást követelnek, szemükre vetik, hogy azokban a forró napokban elvesztették a fejüket. Az egyik taggyűlésen egy felszólaló kijelentette: „Felnőtt emberek, nem lehet elfogadni, hogy tévedtek..." A hosszas vita sem tudta meggyőzni ellenkezőjéről.

Feltehető, hogy nem szándékosság, és rosszindulat vezeti az elvtársakat, sőt, bizonyosan azt hiszik, hogyha így cselekszenek, közelebb kerülnek az emberekhez. Ellenkezően: egyik álláspont sem szolgálja a megnyugvást, a tömegek megnyerését, sérti a becsületes emberek igazságérzetét. Gondoljunk csak azokra, akik szenvedtek az elleneforradalom alatt, üldözték, bebörtönözték őket, ablakaikat bedobálták, családjuk kiirtásával fenyegetőztek. Mit szólnak ezek az elvtársak az ellenforradalmárok mentegetéséhez? Semmi jót. De sérti a másik oldal igazságérzetét is: azokét, akik ma már jól látják, hogy félrevezették, be csapták őket és szeretnének lehetőséget kapni botlásuk kijavítására, be akarják bizonyítani, hova tartoznak. Adjuk meg mindenkinek, amit egyénileg megérdemel!

Sok ember megelégedéssel fogadta, hogy ebben az országban párttisztség kivételével minden közfunkciót pártonkívüli is betölthet. Hogy miért? Egyesek azzal példázódtak: elejét vehetjük, hogy pozicióféltés miatt felhiguljon a párt, mások a vezetés, közélet demokratizmusát, a pártonkívüliek megbecsülését említették. Az egyet értést azonban néhol disszonáns hangok zavarják meg. Az egyik erőműben még a kisebb beosztásba is párttagot akartak helyezni. Amikor megkérdezték, miért, talán rosszul dolgoznak az illetők? — azt válaszolták, hogy nem, de a párttagokban jobban megbíznak. Nagyon nehezen értették meg, hogy ezzel elvesztik a becsületesen dolgozó pártonkívüliek olyannyira szükséges bizalmát.

Sokan úgy vélik, hogy minden kezdet nehéz. Alig két hónapja zajlott le a pártértekezlet, azóta sokat tettünk és természetesen még sok feladat áll előttünk. Ezzel nem igen lehet vitázni. Az azonban biztos, hogy az említett és más fogyatékosságok abból származnak, hogy csak „ismerik" és nem értik eléggé a párt útmutatásait. Az elmúlt két hónapban keveset tanulmányozták megállapításait, az egyszer-kétszeri olvasás nem hagy maradandó nyomot. Most is az a feladat, hogy gondosan tanulmányozva, megértsük és szellemében dolgozzunk minden területen.

Gazdag, színes műsor — megérdemelt siker

A Román Szakszervezeti Központi Együttes előadása

Háromhetes vendégszereplésre Magyarországra látogatott a Román Szakszervezeti Központi Együttes. Pécsi vendégszereplésével is jelezte a román és a magyar nép új, baráti viszonyát és a két népköztársaság között létesült kulturális kapcsolatokat még jobban elmélyítette.

A román szakszervezeti együttes most ünnepelte megalakulása 10 éves évfordulóját és eddigi jó munkájáért a Munka Érdemrend I. fokozatával tüntették ki. Az együttes a népi művészetet nemcsak ápolja, hanem tovább is fejleszti. A népi együttest olyan kiváló vezetők vezetik, mint *Ion Bucur* igazgató, *Oprea Petrescu* balettmester, *Macelura Stefan* rendező és *Ionel Cristea* karmester.

Az a rendkívüli érdeklődés, amely román vendégeinket itteni szerepléseik során végigkísérte, beszédes jele volt a magyar dolgozó nép rokonszenvének és egyben azt is bizonyította, hogy román szomszédaink valóban olyan népművészeti anyaggal jöttek, amely magában véve is megérdemli az általános figyelmet. A tánckar igen komoly teljesítményű számokban mutatta meg képességeit. Egyrészt a jól összeválogatott, sokat ígérő táncosanyag tűnt ki a bemutatkozás során, másrészt ezeknek a táncosoknak kiváló technikai fejlettsége és helyenként kiváló szelleme is. Táncaik többsége a maga jellegzetességében mutatta be a román népet. Egy-egy tánckompozíció egy-egy vidék jellegzetes motívumait foglalta magába.

Az együttes legértékesebb tánca a szilaj erőtől duzzadó *Calusaru*. A koreográfus egy ősrégi dák tánc hagyományait dolgozta fel. A régi vallási tánc vad hangulatát fokozták a lábakra felszerelt csörgők és sarkantyúk. A botok, melyeket a táncosok kezükben tartottak, a dák ember fegyverét jelképezték, amivel régente védték magukat ellenségeik ellen. A tánc élénksége és erőteljes ritmikája már-már exotikussá fokozódott, kifejezte a férfiak ügyességét, elszántságát. A Calusaru a közönségre is nagy hatással volt, úgyhogy meg kellett ismételni.

Nagy élményt nyújtott az *„Igy járják a táncot nálunk"* című táncszvit is. Meseszerűen került az óriás könyvből szemünk elé Románia öt jellegzetes vidékének gazdag táncanyaga. A táncszvitben közel ötven táncos vett részt. A szvit lekötöttségét biztosította az is, hogy a táncok egymásutánja mindig újat adott. A lányok lírai táncától kezdve a legvadabb férfitáncokig és a párostáncok széles színskálájáig minden található volt ebben a műben.

Az együttes műsorának többi számaiban is látszott az igényesség, a művészi munka, volt, ahol nagyobb sikerrel, volt, ahol szegényesebben. Ezek közé tartozik a *Fogarasi táncszvit*, a *Havasalföldi táncok* és *Kolozs megyei magyar tánc*. A Kolozs megyei magyar tánc volt műsoruk legszürkébb száma. A tánc erős stilizáltsága miatt a régi műmagyarkodásra emlékeztetett és sok esetben gyöngyösbokrétás színt öltött magára. A kompozícióban a középső részben szereplő férfiverbunknak volt csak művészi értéke.

Egybevetve a táncokat, *magismerkedhettünk Románia gazdag folklorjával, de hiányérzetünk is maradt annyiban, hogy a gazdag Székelyföld anyagából jóformán még ízelítőt sem kaptunk.*

A műsorban nagy szerep jutott a népi zenekarnak is. A táncok kísérete mellett nagy sikerrel játszottak önálló kompozíciókat is. A nálunk is ismert Pacsirtát meg kellett ismételniök. A szólisták közül kitűnt *Ion Oprea* pánsípjával, *Dumitru Marinescu Ciuciu* cimbalom-szólójával és *Kónya László* meleghangú baritonjával, aki a moszkvai VIT első helyezettje volt.

A Román Szakszervezeti Központi Együttes a Szovjetunió, Finnország, Ausztria, Németország, Franciaország, Szíria, Libanon és Egyiptom közönsége után meghódította gazdag és színes műsorával a magyar közönséget is, és pécsi szereplésével a román nép kulturális kincseit nekünk is átnyújtotta. SIMON ANTAL

Pénteken a lottóház V. emelete is gazdára talál

A sportfogadási és lottó igazgatóság ezen a héten ismét kettős sorsolást rendez. Ezúttal a 27. heti nyerőszámok húzására és az augusztusi tárgyjutalom sorsolására kerül sor.

A húzást pénteken délelőtt tíz órai kezdettel a MEDOSZ székház (VI. Jókai u. 2—4.) színháztermében tartják. A jutalomsorsoláson a 25. játékhét 1 705 935 szelvénye vesz részt.

A pénteki sorsoláson összesen 317 értékes nyereményt húznak ki. Ekkor talál gazdára a lottóház ötödik emeletének, utolsó 3-as számú, kétszoba, hallos, összkomfortos öröklakása, s a negyedik emeleti 2-es számú garzon öröklakás. Kisorsolják a harmadik főnyereményt is, az „elmaradhatatlan" Wartburg autót.

Több és jobb termést ad *a Higosannal csávázott vetőmag*

Egymilliós város kenyérszükségletét fedezné az a búzamennyiség, amit ha zánkban üszögös években csak a búza kőüszögje elpusztít.

Látszatmunkát végzünk akkor, amikoris az üszög ellen halom- vagy permetező csávázást alkalmazunk, mert a csávaoldat nem mossa le, nem áztatja át a vetőmagvakhoz tapadó kórokozó spórákat. Ez a félmegoldásos és gyors csávázás akkor bizonyul jónak, amikor az időjárás egyébként sem kedvez az üszögspóra fejlődésének.

Ilyen kedvező idő mellett viszont a csávázatlan vetőmag is üszögmentes termést ad. Az időjárás milyenségét jóelőre még mindig nem tudjuk megállapítani, ezért fáradságot nem nézve, alkalmazzuk a búza kőüszögje, az árpa és zab fedett üszögje ellen a higosanos, nedves csávázási eljárást. Ez legeredményesebben a Linhardt-féle kosaras vagy kádcsávázással hajtható végre.

Bátran használjuk a higanytartalmú Higosan csávázószert, mert az nemcsak az üszögspórákra hat, hanem védelmet is nyújt több gombabetegség ellen is. Csírabántalma jóval kisebb a rézgálicoldaténál. Serkentő hatással van a csíranövény fejlődésére.

A Higosan csomagolóján lévő utasítást — a helyes csávázás érdekében — feltétlenül tartsuk be. Ha az kevésnek bizonyul, bátran vegyük igénybe a gazdasági felügyelők vagy a Növényvédő Állomás szaktanácsait.

A Növényvédő Állomás valamennyi községi gazdasági felügyelői székhelyén csávázási bemutatót tart. — A szakszerű csávázás elsajátítása érdekében — a meghirdetett napokon — minél több termelő jelenjen meg.

Selejtet gyártani kár.

Kár, mert pénzbe kerül, munkába kerül, éppúgy kopik vele a berendezés, mint az elsőosztályú gyártmány készítésével. Tehát a selejtgyártás kész ráfizetés. Mégis gyártanak selejtet. Nem is keveset.

A nyugati városrész építkezésén például százhúszezer tégla közül, — amit a Szigeti uti téglagyár szállított le nemrég — talán sikerül kiválogatni húszezret. A többi százezer szétporlad. Úgy mondják erre a téglabetegségre: megeszi a mészkukac. Mészkővel szennyezett agyagból égették. A mészkő is kiégett az agyaggal együtt és ha vizet kap, szépen forrni kezd és szétfeszíti a téglát. Persze, az építő vállalat nem vette át ezt a selejttömeget, csak abba egyezett bele, hogy ha ötvenezret leszámolnak belőle, ottmaradhat, kifizetik és majd eladják a munkásoknak, kislakásépítésre még megfelel.

Most válogatja öt-hat munkás a sok rossz közül a jó téglát. Megfogják, kalapáccsal ütögetik. Amelyik nem esik szét, félreteszik. Az arány: egy talicska jó tégla, két talicska máladék. Jó tégla? Amit jó gyanánt félretesznek az is mészkukacos.

Persze, a téglagyárnak is megvan a maga mentsége: rossz a földjük. Csak ilyen téglát tudtak gyártani belőle. Dehát kinek van szüksége ilyen téglára? Senkinek. — Ez biztos. Miért kellett akkor legyártani? Nem tudták, hogy ez lesz belőle? Ki hiszi ezt el? Hiszen azt nem a műegyetemen tanítják, hogy mésszel szennyezett agyagból nem lesz tégla, azaz csak rossz tégla lesz, olyan mint ez. Tudja ezt mindegyik téglagyári munkás. Miért gyártottak hát selejtet? Csak a kár kedvéért, vagy prémiumért, vagy miért?

Gyalogolni jó

Hát, attól függ. Eppenséggel nem rossz. De autózni mégis csak jobb. No nem a kényelem miatt elsősorban, hanem, mert az ember gyorsan lebonyolítja munkáját, a nap legnagyobb részét nem kell eltöltenie autóbuszra, vagy vonatra való várakozással. Különben is az autó valóságos segítőtársa a hivatali embereknek. Már amennyiben az autót h i v a t a l o s útra használjuk fel.

Mert azután vannak n e m hivatalos utak is, ahova mégis egyesek gépkocsival mennek. Egyszerűen nem tudnak elszakadni a gépkocsitól, olyan nagyszerűen beleélik magukat — kivételes beosztásuk adta — lehetőségekbe, hogy gépkocsival mennek labdarúgó-meccsre, Harkányba, Sikondára, vadászatra, esetleg az asszonyt szállítja a piacra, a gyereket az óvodába, sőt még a borpincékbe is! Már pedig ezekre a helyekre gyalog is el lehet sétálni, az említett fürdőhelyekre esetleg autóbusszal vagy vonattal. Vagy mondjuk — taxival. Természetesen saját költségen! Egyszóval: úgy mint más egyszerű ember, akinek nincsen autója.

Amde az az istenverte autó hallgat, a vezetője is, különben őt érné az istenverés, vagy még annál is nagyobb sujtás: a f ő n ö k haragja! Igy azután nehezen derülnek ki azok az autós-ügyek, különböző autósutak, amelyekre a legjobb akarat mellett sem lehet ráfogni: hivatalos út. Mennyiben „hivatalos" út például az alábbi?

1957 június 13-án a Bányaépítő Vállalat igénybe vette a JD—010 rendszámú Wartburg-kocsit. Hova megy vajon a kocsi? Délután négy óra tíz perckor a vállalat egyik dolgozója, Andaházi Lajos és egy rokonlány ül a kocsiban, indulnak Harkányba, meglátogatják a feleséget és este fél nyolckor visszaérkeznek. A felmerült költséget — az egésznapival együtt — a vállalat egyenlítette ki. Csupán a harkányi út 165 forintba került! Andaházi Lajos, ezt tessék befizetni a vállalat pénztárába!

Azt mondják, „...más kárán tanul az okos...!" Ugyan! Sokszor a saját kárán sem tanul az ember. Mert Andaházi Lajos és Kovács László, valamint feleségük augusztus 3-án Sikondára utaznak a vállalatnál túrafuvarban lévő IC—682 számú Pobedával. Kiküldetési rendelvényük nem volt, de nem volt igazgatói engedély sem az asszonyok szállítására, akik egyébként nem is alkalmazottai a Bányaépítő Vállalatnak. Az ellenőrzés után mindketten hoztak egy kiküldetési rendelvényt, amely csak keltezéssel volt ellátva, de azon nem volt meghatározva a feladat, amit Sikondán kellett volna végrehajtaniok. (Volt-e egyáltalán sikondai feladat?!) Egy másik ellenőrzés alkalmával Harkány előtt föltartóztatták a Baranya megyei Állatforgalmi Vállalat AA—114 számú Tátraplanját. Schneider Lajos gépkocsivezető a feleségét Siklósra akarta elvinni. A rendőrség természetesen visszairányította a kocsit Pécsre.

A Közúti Gépellátó Vállalat FH—265 számú tehergépkocsiját ellenőrzik augusztus 9-én este negyed tízkor Patacson. Mit keres itt a gépkocsi és vezetője, Erdősi Lajos? Hiszen a menetlevelet 18.55 órakor vezette utoljára, tehát a közbenső két és fél óráról nem tud elszámolni.

Pedig a gépkocsi nem állt. A vállalat körzetvezetője 100 forintot adott Erdősinek azért, hogy lakására alapkövet szállítson. S ilyen feketefuvarokkal — sajnos — nagyon gyakran találkozunk!

Mi szóvá tesszük, s a jövőben még jobban!

Szóvá tesszük azt is, hogy több vállalat megdöbbentően magas összeget fizet ki taxiszámla címén. Tessék:

A Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalat az utóbbi két esztendőben 329 955 forintot fizetett ki taxira! Vagy: A Pécsi Útfenntartó Vállalat egy esztendő alatt 175 486, az Aszfaltútépítő Vállalat (Komló) 294.889 forintot fizetett ki kettő, illetve egy esztendő alatt. Tehát a három vállalat több, mint félmillió forintot! Sok, nagyon, nagyon sok! Az igaz, hogy a munkahelyek eléggé távolesnek a központtól, ezer és ezer ügyben kell hol egyik, hol másik műszaki embernek intézkednie, amihez okvetlenül gyors jármű kell. Ez igaz. De azért az az érzése támad az embernek — e számadatok láttán: (átlag havi 18—20 ezer forint!) —, hogy könnyelműen kezelik néha a taxi-utakat. Nem akarunk senkit megvádolni alaptalanul, de mérget veszünk rá, hogy akad ezekben az utazásokban nemhivatalos út is. Kicsit szorosabban kellene fogni a gyeplőt az üzem vezetőjének és a főkönyvelőnek.

A megyei tanácsnak van gépkocsija nem is egy! És mégis — s ez valóban furcsa egy kissé — az állatforgalmi osztály havi 11, a mezőgazdasági osztály havonta k é t s z e r 7—8 ezer forintot fizet ki, ugyanis az utóbbi osztály egyidőben két taxival rendelkezik.

Nem tudom milyen elfogadható érvekkel tudnának meggyőzni bennünket a komoly pénzösszegek kifizetésének helyességét illetően. Egy bizonyos: sántít valami. Nagyon drágák ezek a kiszállások, különösen akkor, ha hozzászámítjuk azt is, hogy n e m m i n d e n kiszállás jár kellő haszonnal...

A város taxi-parkja olyan szegényes, hogy már-már nevetséges. A háború előtt — Pécsnek jóval kevesebb lakosa volt, s mégis — harmincnégy taxi állt a standokon. Ma, jóllehet majdnem megkétszereződ ött a lakosság létszáma, taxink mégis csak vagy 16—18 szaladgál a városban, de sokszor még annyi sem. Miért? Mert a vidéki fuvarok elvonják a taxikat a várostól. Az igaz, hogy minden vállalat nem vehet autót — nem mintha pénz nem jutna rá, hanem mert komoly devizát von el a gépkocsibehozatal népgazdaságunktól — tehát a vállalatoknak megjár a taxi — de takarékoskodni kell!

Ugye mennyi baj származik ezekből a négykerekű masinákból? Az ember nem is hinné, hogy mennyi pénz, mennyi érték folyik el az országutakon, amelynek a levét mindenképpen csak mi isszuk meg.

Igazán ideje már, hogy néhányan leszokjanak a felelőtlen autókázásokról, még akkor is, ha g y a l o g l n i kissé kényelmetlen...

RAB FERENC

Rendet a beruházások terén!

Vezessék be Baranyában a területi tervezést! Létesítsenek koordináló szervet! A lakásépítést adják a tanácsok kezébe! Tisztázzuk Komló helyzetét! Meg kell változtatni a lakásépítkezések átadási határidejét!

A megyei párt-végrehajtó bizottság javaslatai

Az MSZMP Baranya megyei Végrehajtó Bizottsága a minap Trautmann Rezső építésügyi miniszter, a Tervhivatal, a Minisztertanács titkárságának, az MSZMP Központi Bizottsága ipari osztályának, a két szénbányászati tröszt, a megye építőipari vállalatainak, a tanácsok és a beruházási bankok képviselőinek részvételével megtárgyalta a megye beruházásainak helyzetét.

Papp János elvtársat, az MSZMP Baranya megyei bizottsága ipari osztályának vezetőjét kértük meg, hogy röviden tájékoztassa olvasóinkat: mi volt a célja e tárgyalásnak?

— A cél az volt, hogy az intéző bizottság egy általános tájékoztatás keretében reális képet kapjon a megye beruházási problémáiról s így segíteni tudjon azok megoldásában, hogy a vita során felmerülő helyes javaslatokat a felsőbb szervekhez továbbítsa.

A jelentés főként a három legfontosabb beruházási problémával: az ipari beruházások helyzetével, a tanácsok önállóságának növelésével és a kivitelező vállalatok problémáival foglalkozott.

1,1 milliárd forint beruházás

Az 1957-es népgazdasági tervben megyénk számára rendkívül *magas, 1,1 milliárd forint beruházási összeget biztosítottak.* Ez az összeg *az ország összes beruházásainak mintegy 15 százalékát teszi ki,* vagyis majdnem annyit fordítunk beruházásra, mint amennyi a megye minisztériumi iparának egy évi teljes termelése. Baranya történetében ilyenre még nem volt példa. Feltétlenül szükséges, hogy ezzel az összeggel vállalataink jól gazdálkodjanak.

Az említett 1,1 milliárd forint kétharmadát a megye iparának fejlesztésére fordítják. Így többek között az új pécsi hőerőmű, a mohácsi farostlemezgyár, a hidasi magasnyomású brikettgyár, a hosszúhetényi aknákhoz vezető vasútvonal, az István-akna–Újhegy és a Vasas—Hosszúhetény közötti kötélpályák építésére, az újhegyi szénmosó és a Kokszművek felújítására. Sajnos, a viszonylag magas beruházási összegek ellenére ezek a létesítmények ebben az évben sehol sem jelentenek kapacitásnövekedést, mert a termelés megindulása csak a jövő vagy azt követő években várható.

Pontatlan tervezések

Ipari beruházásaink helyzetét vizsgálva, az intéző bizottság megállapította, hogy főként a szénbányászatban *hiányzik a körültekintő tervezés.* Több millió forintos beruházásokat kezdenek anélkül, hogy megbízható tényekre támaszkodnának a szénvagyon mennyiségét és települését illetően. Példa erre a komlói *zobáki ikerakna,* amelyet mindössze három furólyuk alapján kezdtek el mélyíteni. Nem megfelelő helyre telepítették a komlói Kossuth-aknát s a III-as aknát sem. Ennek következtében *Kossuth-aknán* az összes szénvagyon 13,8 százalékát, *III-as aknán* pedig mintegy 850 ezer tonna szenet nem tudnak kitermelni. Ugyanitt a város telepítése miatt is viták vannak s nagyon *nagy szükség lenne a felsőbb szervek határozott állásfoglalására Komló további sorsát illetően.* Szükség van erre azért is, mert a komlói tröszt eredeti tervfeladata szerint 1960-ra Komlón el kellene érni a napi 720 vagonos széntermelést s ez a korábbi évek beruházási eredményeit figyelembe véve nem látszik biztosítottnak.

Mi itt a helyzet? A tervben e célra egymilliárd 900 millió forintot biztosítottak. Ez év július 31-ig ebből egymilliárd 164 millió forintot fel is használtak s az eredmény: a tröszt tartósan elért termelő kapacitása 351 vagon volt s csak az utóbbi napokban emelkedett napi 400 vagonra. A még meglévő beruházási összegből az eredeti terv tehát már nehezen valósítható meg s hogy ez így történt, azt más okok mellett a kellő műszaki megalapozottság, a *geológiai kutatás hiánya is okozta.*

Beruházásaink megvalósításánál alapvető követelmény, hogy *a népgazdaság anyagi eszközeit minél rövidebb ideig kössük le,* hogy a tervezett létesítmény minél hamarabb elkészüljön. Sajnos, nem látjuk, hogy a felsőbb szervek megfelelően törődnének ezzel. *A mohácsi farostlemezgyár* gépeit (kb. 15 millió forint értékűt) már 1954 óta raktározzuk. A szükséges gépi berendezések másik része pedig Svédországban van raktározva, amit a svédek a bejelentéstől számítva egy hónap alatt hajlandók leszállítani. *És mi történik?* A gyár építésének üteme lassú, hiányzik a megfelelő építőipari kapacitás, noha nagyon is érdemes volna e gyár építését gyorsan befejezni. A gyár üzembelépésével ugyanis *évente 1 200 000 dollár értékű devizát takaríthatunk meg, vagyis minden nap, ameddig a gyár el nem készül, 4000 dollár veszteség éri a népgazdaságot.* Az anyagi eszközök helyes koncentrálása tehát nagyon jelentős az ország számára.

A végrehajtó bizottság ugyanakkor nem látja biztosítottnak az ipari beruházások egy részénél a rendelkezésre álló hitelkeretek felhasználását részben az anyaghiány, részben a gépi berendezéseket készítő vállalatok hosszúra nyújtott szállítási határideje miatt. Vonatkozik ez elsősorban az újhegyi szénmosó, a hidasi brikettgyár és a Kokszművek beruházásaira.

3 100 lakás

A beruházások egyharmad részét a lakásépítkezések jelentik. A megye és Pécs város területén ez évben 3100 lakást kell építeni, *kétezerrel többet, mint a felszabadulást követő bármelyik évben.* Az új lakások egy része az országos bányászházépítési program keretében épül, mégpedig 1159 Komlón, 370 az északi bányavidéken, 94 Hidason, 123 Kővágószőlősön, 777 a régi repülőtéren, 330 Meszesen s ezen kívül a Jókai és a Petőfi utcában. Igen örvendetes, hogy ezekből 847 lakás már földszintes kertes családi ház lesz. *Nem tartjuk azonban helyesnek, hogy még mindig épülnek CS-típusú épületek is.* A lakásépítési program megvalósulását biztosítottnak látjuk. Ezzel kapcsolatban azonban meg kell jegyezni: rendkívül komoly problémák vannak a különféle járulékos beruházások megvalósítása terén. Tapasztalatok bizonyítják, hogy a minisztériumok és trösztjeik beruházó tevékenységük egyetlen céljának a lakásépítést tartják s nem törődnek azzal, hogy lesz-e iskola, kultúrház, megfelelő utak, víz, kereskedelmi hálózat stb. Már ötödik éve épül például a meszesi városrész, a terep-rendezés nagy részét még mindig nem végezték el, a parkosítás minimális, megfelelő vendéglátóipari létesítmények nincsenek, a mozi, a kultúrház is hiányzik. Hasonló a helyzet Komló egyes területein s a repülőtéri építkezésnél is.

A járulékos beruházásokra is szükség van!

Az új városrészek, települések lakói ezekért a hiányosságokért a helyi tanácsokat teszik felelőssé. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a tanácsokhoz beérkező panaszok nagy része a rossz kommunális ellátottsággal kapcsolatos, ugyanakkor *a tanácsok részére semmi olyan eszközt nem biztosítanak, ami e hiányok felszámolását lehetővé tenné.* Pedig nagy szükség lenne erre. Az elmúlt évek egyoldalú városfejlesztése következtében ugyanis a régi városrészek kommunális ellátottsága is rosszabbá vált. Megmutatkozik ez elsősorban a vízproblémában. Annak ellenére, hogy a vízmű ma már naponkint 15 ezer köbméter vizet termel — vagyis kétszer annyit, mint 1938-ban, s a város lakossága nem duplázódott meg — az ipari üzemek felfejlődése következtében kevesebb víz jut egy főre, mint azelőtt. Igaz, épül már a dunai vízvezeték. Mihelyt az erőmű, a bánya és a pécsi üzemek megkapják a Duna vizét, az eddig ipari célra használt víz felszabadul a város lakói számára. *Mindehhez azonban szükséges, hogy a Duna vizét igénybe vevő üzemek megfelelő nyomóvezeték hálózatot építsenek. Sajnos, e célra Pécs város tanácsának még nem állnak rendelkezésére a szükséges anyagi eszközök és így még az elosztó hálózat tervezéséhez sem tudnak hozzákezdeni.*

Hasonló a helyzet a gázellátással is. A Kokszművek bővítése és a 20 ezer köbméteres gáztartály építése ugyanis elsősorban a Porcelángyár gázigényeit hivatott kielégíteni. Mivel a déli és a nyugati városrészeknél is jelentős gázfogyasztással kell számolni, a Kokszművek jelenlegi bővítése nem teszi lehetővé az új városrészek és a régi városrészek zavartalan gázellátását. A meszesi új lakótelep gázellátása sincs biztosítva.

Az egyoldalú tervezés, a járulékos beruházások elmaradásának szemléltető példája a pécsi közlekedés is. Noha az autóbuszüzem korszerű kocsiparkkal rendelkezik, a rendelkezésre álló 49 autóbusz egyáltalán nem elegendő. A villamosüzem kocsiparkja, vágány- és vezetékhálózata pedig olyan korszerűtlen, hogy az igények kielégítésére már nem alkalmas.

Száz és száz példával lehetne még bizonyítani — az utak állapotával, a város köztisztasági helyzetével (hisz még öntözőautónk és seprőautónk sincs elegendő!!!) —, *hogy a járulékos beruházásokra legalább olyan szükség van, mint a lakásokra, hogy nem elég elismerni azt, hogy a tanács az államhatalom helyi szerve, hanem lehetőséget is kell nyújtani ahhoz, hogy rendet tudjon teremteni.*

Az intéző bizottság éppen ezért javasolja a kormánynak, hogy a jövőben a lakásépítkezéseket a tanácsok bonyolítsák le, hogy az ipari üzemek alapvetően az ipari beruházásokkal foglalkozzanak, mert ez a feltétele annak, hogy ne csak lakások épüljenek, hanem a lakásokban legyen víz is, gáz is, legyen szórakozási, kulturális lehetőség, legyen üzlet is, iskola is, közlekedés is, stb.

Koordinálni kell a vállalatok munkáját!

Köztudomású, hogy megyénkben mintegy 40 jelentősebb építő- és szerelőipari vállalat végzi a beruházások megvalósítását. *E vállalatok különböző főigazgatóságokhoz, mégcsak nem is egy tárcához tartoznak, s munkájukat a megyében senki sem koordinálja.* Pedig erre nagy szükség lenne, elsősorban az anyagi eszközök, a munkaerő biztosítása miatt. E vállalatok főként csak a saját üzemi érdekeikkel törődnek s gyakran figyelmen kívül hagyják a megye, a népgazdaság érdekeit, ennélfogva nem lehet összpontosítani a rendelkezésre álló munkaerőt, anyagot, szállítóeszközt, gépeket, nehezebb lerövidíteni az egyes építkezések időtartamát.

A kivitelezők munkáját ezen kívül nagymértékben hátráltatja az egyes építési anyagok hiánya, mint például betonvas, cement, fa és tetőfedő anyagok. Ennek oka részben az is, hogy egyes vállalatok építésberuházási hitel híján „anyagmentes" építési hitelt kérnek és kapnak s a szükséges anyagokat különböző kerülő utakon feketecsatornákon keresztül szerzik meg, elvonják az anyagot a tervmunkáktól, a lakosságtól, s ugyanakkor anyaghiány miatt szünetel a munka olyan fontos és viszonylag alacsony hitelfedezetet kívánó építkezésen, mint a sörgyári aszoktérbővítés.

A beruházások határidőre történő megvalósítását nehezíti, hogy a kivitelező építőipari vállalatok egy része nem rendelkezik saját segéd-, szak- és szerelőipari részleggel, s e munkáikat legtöbbször budapesti székhelyű vállalatokkal kénytelenek elvégeztetni. *Az alvállalkozók* — sajnos — *gyakran megszegik a szerződésüket,* ennek következménye pedig az átadási határidők elhúzódása. Ilyen nehézségekkel küzd a 3. sz. Mélyépítő, a Komlói Építőipari, sőt a 22. sz. Építőipari Vállalat itteni főépítésvezetősége is. A megoldás: létre kell hozni ezeket a részlegeket!

Felesleges költségek

Hiba az említetteken kívül az is, hogy a lakásépítkezéseket többnyire mereven az évvégi átadásokhoz kötik. Ennek következtében nincs megfelelő téli munkaterület biztosítva sem a komlói, sem a 3. sz. Mélyépítő Vállalat számára, s a lakók sem szívesen költöznek télen új lakásba. *Hiba az is, hogy megyénkben még mindig igen elterjedt a részleges tervdokumentáció alapján történő építkezés.* Ez a munkát rendkívüli módon megdrágítja, s nem egyszer olyan többletköltségeket okoz, mint a nyugat-kökönyösi lakótelep közművesítési munkáinál, ahol a téves tájékoztatás miatt 40 ezer forinttal drágább csöveket építettek be, mint kellett volna.

Igen gyakori jelenség a pontatlan tervezés is. A legtöbb beruházásnál igen sok többlet- és pótmunka merül fel és az egységár-módosítások is igen gyakoriak. *A Bányászati Tervező Iroda* által tervezett István-aknai tereprendezésnél az eredeti költségvetés összege 2 523 000 forint volt. Az egységármódosítás következtében azonban a munka vállalati összege 6 158 000 forintra emelkedett, mivel nem megfelelő talajkategóriát vettek figyelembe. Ugyanakkor néhány építkezés költségeit feleslegesen fényűző megoldások tervezésével is növelik. A Pécsi Kokszművek bővítésénél a tervező például az egyenirányító és a portásfülke homlokzatára domborművet tervezett, holott az épület nem reprezentatív célokat szolgál, sőt még a forgalmas útvonaltól is távol van.

Mindehhez még el kell mondani, hogy ipari építkezéseink technológiája a felszabadulás óta sokat fejlődött, s a korszerű követelményeknek is megfelel. Nem így a lakásépítkezéseké. Még mindig téglával, elavult módszerekkel építünk, mint néhány száz évvel ezelőtt. E téren sürgős változtatásokra van szükség, támogatni kell azokat a kísérleteket, amelyek nemrég a két baranyai építővállalatnál megkezdődtek.

Beruházási tevékenységünk meggyorsításának, a kivitelezési költségek csökkentésének igen fontos feltétele a felvonulási költségek csökkentése is. Sajnos, a kivitelező vállalatok részéről semmi jele nem mutatkozik annak, hogy e költségeket csökkenteni akarnák, ami részben abból adódik, hogy a felvonulási épületek készítése kedvezően hat a tervteljesítésükre. Éppen ezért érvényt kell szerezni annak a rendelkezésnek, hogy munkásszállás céljára lakásokat használjanak.

A végrehajtó bizottság javasolja

Az elmondottakat figyelembe véve, a végrehajtó bizottság javasolta, hogy a pécsi és a komlói beruházási bankok vezetői javasolják az Országos Tervhivatalnak a beruházási keretek esetleges átcsoportosítását, mivel elsősorban a mohácsi farostlemezgyár, a komlói tröszt, valamint a sörgyári építkezésekhez még beruházási keretekre lenne szükség.

A végrehajtó bizottság ugyanakkor kéri, hogy az országban elsőnek Baranyában vezessék be a területi tervezést. Kapjunk lehetőséget ahhoz, hogy a helyi tervező irodák készíthessenek komplex-terveket, hogy ne mások kellő helyi ismeretek nélkül készítsék Baranya fejlesztésének terveit.

Arra kérjük a Minisztertanácsot és a felsőbb szerveket: a bányászati beruházások tervezésénél sokkal *nagyobb gondot fordíttassanak a megelőző geológiai kutatásokra, tisztázzák még ebben az évben Komló helyzetét, mert itt nagyon sok nyitott kérdés van.*

Feltétlenül szükségesnek tartjuk a kivitelezők munkájának koordinálását. Tudjuk, hogy a cél az erős helyi vállalatok létesítése. De mivel most is nagyon sok a probléma, ezek megoldásához *nagyon sok segítséget nyújthatna a tanács, a beruházási bank és a vállalatok műszaki vezetőiből létrehozott koordináló szerv,* biztosítani tudná, hogy ne csak a szűk szakmai szempontok érvényesüljenek.

Javasoljuk a Minisztertanácsnak, hogy az összes lakásépítést a járulékos beruházásokkal együtt a tanácsok hatáskörébe adják le.

Meg kellene változtatni a lakásépítkezések átadási határidejét is december 31 helyett a második negyedév közepére. Szükséges lenne kimondani azt is, hogy beruházásainknál *a felvonulási költség csak indokolt esetben érje el az összberuházás 1—1,5 százalékát.*

Végül, de nem utolsósorban javasoljuk a felsőbb szerveknek, hogy figyelembe véve a megyénkben lévő nagymérvű munkaerőhiányt, adjanak nagyobb segítséget a megye iparának és mezőgazdaságának gépesítéséhez, ezen belül elsősorban a bányamunka gépesítéséhez. Mindez nagyon szükséges ahhoz, hogy rendet tudjunk teremteni a beruházások területén.

MEGYÉNK ÉLETÉBŐL

Mivel az export-lehetőségek a mézszállításban igen nagyok, úgyszólván határtalanok — nagy a megrendelés a méhkaptárakból. A Siklósi Faipari Vállalat hamarosan 950 méhkaptárt ad át az Országos Méhészeti Szövetkezetnek. Ezenkívül 3 000 bolgár gyümölcsös ládát is gyárt export rendelések kielégítésére. A negyedik negyedévben újra megkezdik a bútorgyártást. Nyolcvan garnitúra konyhabútort és 25 rekamiét készítenek, s tovább gyártják az export-ládákat is.

*

A mágocsi Béke Termelőszövetkezetnél már osztják az előleget. Búzából három kilót, árpából és zabból egy-egy kilót kapnak a tagok munkaegységenként. Pénzt is osztanak, minden eddig megdolgozott munkaegységre 18 forintot. Így Sipos Pál, aki a takarmányosoknál dolgozik most 3 930 forintot vesz fel készpénzben.

*

A múltkeménaki EPOSZ-szervezet a falu lakosainak támogatásával kultúrtermet hozott létre. Ilyen még eddig nem volt a faluban. Most mintegy 150 vendég nézheti végig az előadásokat. A fiatalok végezték a kultúrterem átalakítását, beépített színpadot emeltek. A lakosság anyagilag támogatta az EPOSZ-t. Pénzbeli adományokkal segítették a kultúrterem létrehozását. Az ünnepélyes megnyitót augusztus 20-án tartották. A fiatalok a „Cigány" című színművet adták elő.

*

Beremenden kevés volt az italbolt, különösen az olyan szórakozó hely, ahol a családok esténként összejöhettek. Most ez a vágya is teljesült a falubelieknek. A helyi földművesszövetkezet mintegy 80 ezer forintos költséggel létrehozott egy új italboltot. Az új helyiségnek négy szobája, egy nagy kultúrterme van: az ünnepélyes megnyitót augusztus 20-án tartották. Azt is tervezik, hogy eszpresszó is lesz az I. számú italboltban. A gép már meg is érkezett.

*

A Bóly és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet egyik igazgatósági ülésén elhatározták, hogy a tagság félrészjegyéből kikövezik a TÜZÉP-telepet és a központi iroda udvarát. Mintegy 30 ezer forint gyűlt így össze és meg is kezdték a munkát. Az igazgatósági tagok önként vállalták, hogy társadalmi munkával segítenek. Mindennap négy-öt igazgatósági tagot látni a munkánál.

Külföldi hírek

MOSZKVA

A Francia Radikális Párt Eduard Daladier vezetésével Moszkvában tartózkodó küldöttsége szeptember 3-án látogatást tett az SZKP Központi Bizottságában.

A megbeszélés során a francia—szovjet viszonnyal és egyéb kérdésekkel kapcsolatban kölcsönös megértés nyilvánult meg.

PNOM PENH

Dél-Vietnam kambodzsai lapjelentések szerint az elmúlt év alatt jelentős mértékben megerősítette a kambodzsai határ mentén állomásozó csapatait.

A lapjelentések megállapítják, hogy Kambodzsa nem szemlélheti nyugtalanság nélkül Ngo Dinh Diem erőinek ilyen nagyarányú felvonulását határain.

WASHINGTON

Eisenhower elnök kedden aláírta a külföldi segélyprogram 3 435 810 000 dolláros megajánlási törvényjavaslatát, ugyanakkor azonban bejelentette, hogy élénk figyelemmel fogja kísérni a kongresszus által végrehajtott nagyarányú csökkentés kihatásait.

KAIRÓ

Abdel Hakim Amer tábornok egyiptomi hadügyminiszter kedden a nemzetgyűlésben egy kérdésre válaszolva közölte, hogy rövidesen újból megnyitják a katonai kiképző táborokat polgári személyek számára.

LONDON

Az ENSZ leszerelési albizottsága kedden délután Londonban ülést tartott. A Reuter iroda jelentése szerint Stassen, az Egyesült Államok küldötte és Noble brit küldött kérdéseket intézett Zorinhoz, a Szovjetunió képviselőjéhez. Zorin válasza után Stassen javaslatára abban állapodtak meg, hogy szerdán újabb ülést tartanak.

Budapest dolgozóinak nagygyűlése

(Folytatás az 1. oldalról)

kozni és ezért tiltakozunk is a békés életet zavaró támadás ellen. Tisztában vagyunk azzal, hogy akik ezt az akciót vezetik, számunkra sírt szeretnének ásni. A sírásók gyűlöletével, fenyegetésével azonban szembeállítjuk a lelkiismeret és a humanizmus erejét. *Biztosak vagyunk ügyünk igazában és ez az igaz ügy a népek millióinak kezében van.* Ezért bízunk tiltakozásunk erejében és hiszünk az emberi értelem diadalában, amely — meggyőződésem szerint — a békét jelenti — hangzik többek között a nyilatkozatban.

A magyar írók tiltakozása

Aki barátunk, az gyógyít és nem sebeket tép rajtunk!

Ezután *Fodor József* Kossuth-díjas költő lépett a szónoki emelvényre és felolvasta a magyar írók tiltakozó nyilatkozatát az ENSZ ötös bizottságának jelentése ellen.

Mélyen átérezve azt a felelősséget, — hangzik a nyilatkozat — amelyet hivatásunk, a nemzeti közvélemény formálásában betöltött szerepünk reánk ró, egyben általános emberi felelősségünk tudatában is — felemeljük tiltakozó szavunkat az ellen, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése a magyarországi események ügyét napirendre tűzze.

Egyek vagyunk ezzel a néppel — ismerjük lelkének minden rezdülését. Tudjuk és hirdetjük: *a magyar nép nem akart és nem akar ellenforradalmat; itt csak elenyésző kisebbség akarja vissza a régi rendet.* A történelmi és társadalmi körülmények tragikus találkozása folytán 1956. október 23-án mégis az események olyan sorozata indult el Budapesten, amelynek fordulatain már sem a józan politikai belátás, sem a kezdeti részvevők jelentős részének becsületes szándéka nem tudott többé úrrá lenni. *Illetéktelen és ellenséges imperialista beavatkozásnak nem csekély része volt abban, hogy a fasizmus minden üledéke felkavarodott: és néhány napra az 1920-as fehérterrorra emlékeztető állapotokat teremtett.*

Valamennyi irodalmi irányzatot és a magyar közvélemény legkülönfélébb árnyalatát képviseljük; a részletkérdések egész sorában: még néhány lényeges kérdésben is, vitában állunk egymással; egyet azonban ma már világosan látunk: *a forradalmi munkás-paraszt kormány fellépése és a szovjet csapatok segítségül hívása az egyre jobban kibontakozó véres ellenforradalom veszélyét hárította el országunk felől.*

Nem mindannyian értettük akkoriban ennek a lépésnek szükségszerűségét és jelentőségét. Kételyeinket, gondjainkat, fenntartásainkat tükrözte sokunknak állásfoglalása. Azóta egyre inkább megtanultuk becsülni azokat, akik a nehéz időkben helytálltak és megmentették a dolgozó nép hazáját a társadalmi visszazuhanástól; a polgárháborútól; s a talán még rettentőbb csapástól, a háborútól. Lehetnek közülünk egyeseknek még komoly fenntartásaik belpolitikai kérdésekben; a szocialista építés módszerei dolgában; de mint hazafiak: mint a Magyar Népköztársaság hű polgárai, *valamennyien minden erőnkkel segíteni akarjuk a társadalmi és gazdasági helyzet megszilárdulását: a kulturális élet felpezsdülését, a közbizalom megerősödését; és minden eredmény, amit e téren elértünk, minden jel, ami ennek a folyamatnak egészségét és erejét mutatja, egyformán mindannyiunknak örömére van. Így érez ma nálunk a nemzet többsége és java.*

Kinek az érdeke tehát, hogy a sebeket újra feltépjék? A mi hazánknak — ennek a nehéz történelmi sorsot viselt kis népünknek bizonyára nem. Lehetetlenség volna, nem látnunk az ízléstelen hangulatkeltés hátterében a valódi szándékokat: a tőkés hatalmak politikai játékát. *Fel akarják szítani a legbarbárabb ellenforradalmi erők lohadó kedvét: fel akarják korbácsolni ismét a már megnyugvó közvéleményt idehaza: fenn akarják tartani, fokozni akarják a feszültséget a nemzetközi politikában. Mi ezzel nem érthetünk egyet.* És különösen nem érthetünk egyet azzal, hogy bárki is ügyvédünk találjában csúfolja meg, torzítsa komédiává azt a tragédiát, amely miniket ért.

Aki barátunk, ezt nem helyeselheti! Aki barátunk, az gyógyít és nem sebeket tép rajtunk! Kis nép vagyunk; de történelmi szerepünk; és az a hivatás, amelyet az emberiség szolgálatában vállalunk, feljogosít rá, hogy odakiáltsuk: *mi nem vagyunk senkinek politikai cégére! Nem leszünk játékszer tisztátlan kezekben! Nem leszünk a nemzetközi élet botrányköve!*

Akadnak, tudjuk, magyar írók, akik másként beszélnek. Ránk hivatkoznak: szót kell tehát erről is ejtenünk. A néppel érző magyar írók útja a múltban keservesen nehéz volt; és ma sem könnyű vállalni részünket egy új rendért vajúdó társadalomban. De mi nem tudnánk más sorsot vállalni. És bizonyosak vagyunk benne, hogy nem lesz kevésbé dicsőséges ez a sors, mint amilyen nehéz. *Aki azonban megfutott, az hallgasson; mert ha szól, szava csak a renegáté lehet. S a népnek, amellyel sorsközösséget vállalni nem mert, árulója is lesz szavával.*

Ezt a világ minden írója, ezt minden hazafi megérti.

Végezetül pedig: mi fontos nemzetközi fórumnak tartjuk az Egyesült Nemzetek Szervezetét, Tiszteljük, mint amelynek hivatása, hogy a népek sok közös gondjának, egymásratalálásának, a békés egymás mellett élésnek műhelye legyen. Szeretnénk tisztelni ezután is! — Örültünk, amikor hazánk a szervezet tagja lett: szeretnénk örülni ezután is.

Világ írói! Világ népeinek tisztaszándékú értelmisége! A nemzetek kölcsönös megbecsüléséért, sokat szenvedett hazánkért, a magatok emberségéért, az Egyesült Nemzetek Szervezete becsületéért tiltakozzatok velünk! — fejeződik be a magyar írók tiltakozó nyilatkozata.

Fodor József ezután felsorolta azt a 169 magyar írót és költőt, aki szerdán délig aláírásával fejezte ki csatlakozását az ENSZ ötös bizottságának jelentése ellen tiltakozó mozgalomhoz.

A gyűlés résztvevői hosszantartó tapssal fejezték ki egyetértésüket az írók nyilatkozatával.

Ezután még *Szamosközi István* református esperes és *Onódi László*, a Láng Gépgyár esztergályosa szólalt fel, majd *Harrer Ferenc* zárószavai után a nagygyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

A belgrádi látogatás

A Glos Pracy cikke

Varsó (PAP). A Glos Pracy „A belgrádi látogatás" című cikkében foglalkozik Lengyelország és Jugoszlávia kapcsolataival abból az alkalomból, hogy küszöbön áll a lengyel párt- és kormányküldöttség belgrádi látogatása. A cikk a többi között a következőket állapítja meg:

„Jugoszláviát és Lengyelországot ma olyan politikai kötelékek is összekapcsolják, amelyek a nemzeti sajátosságaik és állami szuverénitásuk megőrzése mellett kívánandó szocializmusért folytatott közös harcukból származnak."

„Noha van bizonyos eltérés Lengyelország és Jugoszlávia belpolitikai és nemzetközi helyzete között, mégis a szocializmus építésében mutatkozó hasonlóságok értékessé teszik a két ország tapasztalatainak cseréjét és a kölcsönös érintkezést."

„A szovjet—jugoszláv kapcsolatok javulását ellenző Molotov-csoport kudarcát követően ma minden előfeltétele megvan annak, hogy Jugoszlávia és a szocialista nemzetközösség országai között a kapcsolatok harmonikusan fejlődjenek. Nem kétséges, hogy a lengyelek Belgrádban teendő látogatásának eredményei ebből a szempontból is pozitív hatást gyakorolnak majd."

„Lengyelország és Jugoszlávia olyan külpolitikát folytat, amelynek sok közös eleme van. Mindkét kormány valamennyi országgal a legjobb kapcsolatok fenntartására törekszik, figyelmen kívül hagyva azok politikai rendszerét. A békés egymás mellett élés, a függetlenség és szuverénitás tiszteletben tartásának politikáját vallja és síkraszáll az egyes országok belügyeibe való beavatkozás ellen."

„A lengyelek szemében különösen nagy jelentősége van annak az éberségnek, amely Jugoszlávia külpolitikájában jut kifejezésre a nyugat-német militarizmus újjászületése tekintetében."

„A belgrádi látogatás, amely az aktív lengyel külpolitikának fontos jelképe, szolgálni fogja a két ország közötti további közeledést, továbbá a szocialista országok közötti kapcsolatoknak az egyenlő jogok alapján történő további fejlődését."

Az igazságügyminisztérium tájékoztatója

a tartásdíj külföldön történő behajtásáról

New Yorkban 1956. június 20-án az ENSZ égisze alatt többoldalú nemzetközi egyezmény jött létre a tartásdíj külföldön történő behajtásáról. Az egyezményhez 1957 augusztus 23-i hatállyal Magyarország is csatlakozott. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa ezt a nemzetközi egyezményt a Magyar Közlöny 1957. szeptember 4-i számában az 1957. évi 95. számú törvényerejű rendeletben kihirdette. Rövidesen megjelenik az igazságügyminiszteri rendelet is, amely részletesen szabályozza az egyezmény végrehajtásával kapcsolatos kérdéseket.

Az egyezményt ezideig csak Guatemala, Izrael és Marokkó ratifikálta. A magyar szempontból e tekintetben jelentősebb államok közül többek között csak Ausztria, Dánia, Franciaország, Olaszország, Németalföld, a Német Szövetségi Köztársaság, Svédország és Jugoszlávia írták alá. Az aláíró államok között az Egyesült Államok, Anglia és Kanada — tudomásunk szerint — egyelőre még nem szerepel. Ha az utóbbi államok is ratifikálják az egyezményt, természetesen mód nyílik arra, hogy a magyarországi igényjogosultak tartásdíj-követeléseiket az ezekben az államokban lakó vagy tartózkodó családtagjaikkal szemben érvényesítsék.

Pénteken helyezik örök nyugalomra Heltai Jenőt

Az Irodalmi Tanács a művelődésügyi minisztérium képviselőinek részvételével szerdán délben gyászülést tartott, amelyen kegyelettel emlékezett meg a magyar irodalom nagy halottjáról, Heltai Jenőről. A művelődésügyi minisztérium és az Irodalmi Tanács az elhunyt írót saját halottjának tekinti.

Hamvait pénteken délután fél négy órakor helyezik nyugalomra a Kerepesi temetőben, a főváros által adományozott díszsírhelyen.

A TASZSZ jelentése a „magyar kérdéssel" kapcsolatos amerikai határozat-tervezetről

New York (TASZSZ) Lodge, az Egyesült Államok állandó ENSZ megbizottja kedden két magánmegbeszélést folytatott különböző országok képviselőivel. A megbeszéléseknek az volt a célja, hogy támogatást nyerjen a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság elleni rágalmazó hadjárathoz az ENSZ közgyűlés rendkívüli ülésszakán.

Lodge kedden délelőtt a latinamerikai országok képviselőivel, a nap második felében pedig néhány európai és ázsiai ország megbizottaival tanácskozott.

Lodge megmagyarázta, hogy az Egyesült Államok, a „magyar kérdéssel" kapcsolatos kampány szervezésével főként azt a célt tűzte maga elé, hogy „maximális nyomást gyakoroljon a Szovjetunióra".

A rendelkezésre álló értesülések szerint a megbeszélések előkészítése során nézeteltérések mutatkoztak az Egyesült Államok és Anglia között a tervezet egyik legfontosabb pontját, a bizottság tevékenységének meghosszabbítását illetően, mint hírlik, Anglia célszerűtlennek tartja a bizottság további fennállását.

Az Egyesült Államok „gátat akar emelni" Sziria határainál

Washington (MTI): A Reuter közlése szerint Loy Henderson amerikai államtitkár, aki az elmúlt napokban a Közel-Keleten járt, Washingtonba küldött előzetes jelentésében az eddiginél nagyobb méretű segélyt sürget Szíria szomszédai, különösen Jordánia számára. Szerinte ez lenne a közvetlen válasz a Szíriában legutóbb végbement fejleményekre. Az államtitkár szerint aligha lehet valamit tenni annak érdekében, hogy magában Szíriában megfordítsák az események menetét. Az Egyesült Államoknak ezért Szíria határainál kell „gátat emelnie."

Jól tájékozott körök szerint Henderson javaslatai valószínűleg magában foglalják a katonai és a gazdasági segélynyújtást.

Henderson közép-keleti tárgyalásai során Törökország és Irak kérte, hogy az Egyesült Államok teljesjogú tagként csatlakozzék a bagdadi paktumhoz. Washingtoni hivatalos személyiségek szerint az Egyesült Államok továbbra is kiveszi részét a bagdadi paktum gazdasági, katonai és felforgatás-ellenes bizottságainak munkájából, nem lehet szó azonban arról, hogy tagja legyen a bagdadi paktum tanácsának is.

Újabb magyar disszidensek tértek haza Jugoszláviából

Belgrád (Tanjug): Kedden délben a Horgos melletti határátjárónál 37 magyar disszidens tért vissza Jugoszláviából.

A magyar disszidensek hazatelepítése a jugoszláv és a magyar hatósági közegek, valamint az ENSZ menekültügyi főbiztosi hivatalának képviselője jelenlétében történt. A visszatértek között nyolc kiskorú is van.

A német állampolgárok hazatelepítésének problémája ma már nem létezik

Levélváltás a Moszkvában tárgyaló szovjet és nyugat-német kormányküldöttség között

Moszkva (TASZSZ) R. Lahr nagykövet, a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság küldöttségei között Moszkvában folyó tárgyalásokon résztvevő nyugatnémet küldöttség vezetője augusztus 26-án levelet nyújtott át Szemjonov szovjet külügyminiszterhelyettesnek, a szovjet küldöttség vezetőjének.

Lahr a levélben tudomásul veszi a szovjet küldöttség nyilatkozatát, hogy befejeződött a hazatelepítéssel összefüggő kérdések megvitatása s ugyanakkor tiltakozik ez ellen.

Megengedhetetlen — írja a továbbiakban Lahr, — hogy kétoldalú tárgyalásokon az egyik fél valamely pontot levegyen a napirendről, miként Ön ezt az 1957. augusztus 16-i ülésen is megtette. A szóbanforgó pont szerves alkotó része annak a programnak, amely a tárgyalásokat illetően a közöttünk létrejött megegyezés alapján alakult ki.

Ilyenformán javaslom, hogy újból vizsgálja meg a napirend végrehajtására vonatkozó álláspontját és ennek érdekében rövid időre szakítsuk meg tárgyalásainkat.

V. Sz. Szemjonov, a szovjet küldöttség vezetője szeptember 3-án fogadta Lahrt és válaszlevelet nyújtott át neki.

Szemjonov levelében utalt a szovjet kormánynak a Német Szövetségi Köztársasághoz intézett jegyzékeinek egész sorára, majd rámutatott arra, hogy miután a Német Demokratikus Köztársaságba és a Német Szövetségi Köztársaságba hazatelepítettek 9626 német háborús bűnöst, aki a szovjet nép ellen elkövetett súlyos bűncselekmények miatt rája rótt büntetését kitöltötte, a Szovjetunióban csak egyes német állampolgárok maradtak, akik magánszemélyként élnek itt. Ezek ha óhajtják, kiutazhatnak a Német Demokratikus Köztársaságba vagy a Német Szövetségi Köztársaságba.

A tárgyalások folyamán azonban kiderült, hogy a Német Szövetségi Köztársaság küldöttsége nem azokat a gyakorlati kérdéseket kívánta megvitatni, amelyek az egyes német állampolgárok hazatelepítésére vonatkozó intézkedések végrehajtása során merülhetnek fel, — erről volt szó a szovjet kormány folyó évi július 6-i jegyzékében — hanem olyan fél szerepében próbált fellépni, amely bizonyos jogokat támaszt német nemzetiségű szovjet állampolgárokra vonatkozólag. Természetesen — állapítja meg Szemjonov — hogy a szovjet küldöttség nem ment és nem is mehet bele, hogy megvitassa a Német Szövetségi Köztársaság küldöttségével az ilyen, szovjet állampolgárokra vonatkozó kérdéseket: ezek a kérdések ugyanis kizárólag a Szovjetunió belügyét alkotják.

A szovjet küldöttség vezetője ezután megcáfolta azt az állítást, hogy a hazatelepítés kérdésének levétele a napirendről egyoldaluan történt. Szemjonov megállapítja: a küldöttségek tárgyalásaik során elég időt és figyelmet fordítottak ezekre a kérdésekre, a tárgyalásokon teljesen beigazolódott a szovjet kormány már régebben kifejezésre juttatott véleménye, hogy a német állampolgárok Szovjetunióból való hazatelepítésének problémája ma már nem létezik, mert ez a hazatelepítés az előző években megtörtént.

A szovjet küldöttség ebből levonta az egyetlen lehetséges következtetést és javasolta, hogy folytassák a kereskedelem fejlesztésére és a konzuli egyezmény megkötésére vonatkozó kérdések megvitatását. E kérdésekre vonatkozólag a szovjet fél már a tárgyalások elején konkrét javaslatokat tett és véleménye szerint meg is van a lehetőség a megegyezésre ezekben a kérdésekben.

A levél így fejeződik be:

A szovjet fél továbbra is hajlandó folytatni a kereskedelmi és konzuli kapcsolatok fejlesztésére vonatkozó kérdések megvitatását, és véleménye szerint meg is van a lehetőség a megegyezésre ezekben a kérdésekben. Az Ön javaslata a tárgyalások megszakítására tulajdonképpen kísérletet jelent arra, hogy ürügyet találjon a kereskedelmi és konzuli kérdésekkel összefüggő tárgyalások megszakítására. Ez pedig nem fér összhangba azokkal a korábbi jelentéseivel, hogy a Német Szövetségi Köztársaság kormánya a Szovjetunióval való viszony javulását óhajtja. Teljesen világos, hogy ebben az esetben a Német Szövetségi Köztársaságra hárulna az egész felelősség a tárgyalások megszakításáért és ennek következményeiért. Ezt a lépést nem lehetne másként felfogni, mint annak a Szovjetunióval szembeni barátságtalan politikának megnyilvánulásaként, amely a Német Szövetségi Köztársaság kormányának magatartását áthatja.

Az emberiség megmentéséért!

Szerte a világon

egyre határozottabban követelik a nukleáris fegyverek haladéktalan megszüntetését, s ez nem szorul magyarázatra. Hiszen a nukleáris fegyver-kísérletek folytatása mindenekelőtt azt jelenti, hogy egymással versenyezve a legpusztítóbb fegyvert tökéletesítik, hogy új, még hatásosabb tömegpusztító eszközt kísérletezzenek ki. Az ilyenfajta „versengés" bizalmatlanságot kelt az államok között és fokozza a nemzetközi feszültséget. Senki sem láthatja előre, hogy meddig lehet folytatni e szörnyű versenyt és mikor jön el az idő, amikor — az izzó nemzetközi légkörben — soha nem látott katasztrófa elé állítják az emberiséget.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a tudósok előzetes figyelmeztetését. A hatalmas atomrobbantások során keletkező rádióaktív részecskék az emberi egészségre és életre nézve veszedelmes ellenséggé változtatják még a levegőt, de a vizet és a szárazföldet is. Az amerikai tudósok külön nyilatkozatukban hangsúlyozzák, hogy már az eddigi kísérletek által létrejött rádióaktív anyagok a világ egyes részein óriási mérvű fertőzést okoztak. A tudósok különféleképpen értékelik a fertőzés fokát, hiszen a tudomány még sokmindenre nem derített fényt. De egy dologban mind egyetértenek: minden további atomrobbantás újabb halaszthatatlan problémát jelent annak érdekében, hogy az emberiséget és a jövő nemzedékét megvédjék a veszélytől.

A szovjet kormány már több ízben kijelentette, hogy kész azonnal beszüntetni atomfegyver-kísérleteit, amint a nyugati hatalmak ezt magukra nézve is kötelezőnek ismerik el. A Szovjetunió mindig síkra szállt és most is síkra száll a probléma legradikálisabb megoldásáért. Javasolja az atom- és hidrogénbomba gyártásának és alkalmazásának teljes és feltétel nélküli betiltását (e fegyverek kivonását a hadseregek fegyvertárából) szigorú nemzetközi ellenőrzés mellett.

Szovjetunió

N. NESZMEJANOV, a Szovjet Tudományos Akadémia elnöke

A thermonukleáris kísérletek azonnali beszüntetése nemcsak emberi cselekedet és nemcsak az általános béke biztosítását eredményezné, hanem gyakorlatban is segítené a békés egymásmellett élés elvének megvalósulását a népek érdekében

Franciaország

DR. SCHWEITZER, Béke Nobel-díjas

Az atomkísérletekből eredő sugárzás nagy veszélyt jelent az emberiségre. Még több atomrobbantás ezt a veszélyt növeli. Csatlakozom azokhoz, akik felemelik szavukat e kísérletek ellen, mert a veszélyt nem szabad leértékelni. A kísérletek megszüntetése egy jobb kor hajnalát jelentené

A. Oparin szovjet akadémikus aláírja a Béke Világtanács felhívását: tiltsák be a thermonukleáris fegyverek kísérleteit

750 delegátus vett részt az atombomba használata és kísérlete ellen Párizsban tartott tiltakozó gyűlésen. Madame Yves Farge mellett H. Konishi-t láthatjuk, az atom- és hidrogénbomba elleni bizottság japán vezetőjét. Egyenesen Tokióból érkezett a nagygyűlésre.

Németország

OTTO HAHN, Nobel-díjas kémikus

Mi mindannyian (17 német tudós) minden eszközzel segítjük az atom energia békés célokra való felhasználását

Egyesült Államok

DR. PAULING, Nobel-díjas kémikus

Ha nem szüntetik be a thermonukleáris kísérleteket, akkor komoly biológiai hatásokkal kell számolni.

Anglia

BRUNO PONTECORVO, atomfizikus

Az atomkísérletek megszüntetése erősítené az egyetértést az egész világ haladó gondolkodású tudósai között.

A lengyel atomreaktor

A Varsó közelében lévő Swierkban a közelmultban befejezték az első lengyel atomreaktor alapvető szerelési munkálatait. A munkálatoknál jelen voltak a Szovjetunió atomtudósai is, akik megállapították, hogy az eddigi munkamenetet tartva, ez év végére üzembehelyezhető az első lengyel atomreaktor.

Kétféle asszonysors

A gyarmati és félgyarmati népek szabadságharcából az asszonyok is jelentős mértékben kiveszik részüket. Küzdelmük nem eredménytelen és már számos ország kivívta függetlenségét az utóbbi években. Ez nemcsak azt jelenti, hogy megszűnt a gyarmatosítók kizsákmányolása és az illető ország maga intézi további sorsát, építi jövőjét, de megváltozott az asszonyok helyzete is. Már nem alárendelt eszközei egy világhódító politikának, már nem félreállított jogtalanok. Megkapják a szavazati jogot és tevékenyen részt vesznek a politikai életben.

A hosszú elnyomatás és gyarmati élet nyomait nem lehet rövid néhány év alatt eltüntetni. Indiában, mely egy évtizede, hogy lerázta magáról az angolok kényuralmát, még elválaszthatatlan az asszonysorstól a nyomor és nélkülözés, mert megszüntették ugyan a gyarmati függőséget, de az országon belül még tovább folyik a kizsákmányolás.

A szocialista államokban a szabadsággal szinte párhuzamosan likvidálták a kizsákmányolásból élő elemeket és ma az asszony sorsa semmiben sem különbözik a férfiétól. Minden jogot megkap, amit az ország bármely más polgára élvez. Betölthet magas funkciókat, szavazhat és élvezheti a megérdemelt pihenést az ország legszebb üdülőiben.

Szavazásra készülnek a színesbőrű asszonyok. Az frással, olvasással egyidőben tanulják meg a szavazás módját. A jogot a függetlenségi harccal vívták ki maguknak.

A bolgár nők jogai közé nemcsak az egyenlőség és a szavazás lehetősége tartozik, hanem a pihenés, üdülés is. A Fekete-tenger legszebb vidékein épült üdülőkben töltik szabadságukat

Kittenberger Kálmán:

Kilima-Ndzsárótól Nagymarosig

(6)

SZIMBA

Rossz idők járták Szimbára, a nagy, feketesörényű oroszlánra. A baj, akárcsak az emberek világában, a vadonban is csőstül jár. Így volt ez Szimbával is, egyik baja hozta magával a másikat, szegény feje már azt sem tudta, hogy kerüljön ki belőlük. A száraz időszak elején kezdődött a balszerencséje, amikor egy karcsú oroszlánhölgyért, akit társául szeretett volna választani, újra és újra párbajra kelt sörényes vetélytársaival. Eddig rendjén is volt a dolog, hiszen a vadonban minden állatnak meg kell küzdenie a párjáért, de hogyan történhetett meg, hogy éppen ő maradjon pár nélkül?! Hiszen az ő részén volt minden esély! Keményen megállta a helyét a viadalokban, sorra legyőzte a vetélytársakat, legfeljebb egy-két kósza sörényes settengett még a választottja nyomában, de ezektől nem kellett tartania, mert gyávábbak voltak, semhogy felvegyék vele a harcot.

És amikor a győzelem már-már rámosolygott, akkor jött a baj.

Egyszerre csak megjelent a színen — honnan jött, hogyan jött, ki tudná megmondani? — egy másik hím oroszlán. Szimba sose látta eddig a többiek között, s azokon se látszott, hogy ismerték volna. Ez az újonnan jött vetélytárs egészen más szabású legény volt, mint ő. Neki zömök és súlyos a termete, a mancsa nagy, sörénye hosszú és fekete, amaz meg karcsú, nyurga, kistalpú és sárgán vöröses sörénye alig nőtt meg egy arasznyira.

Eleinte az új vetélytárs is tisztes távolban maradt, de hamarosan szűkebbre kezdte szabni a köreit. És ettől mintha a settenkedők is felbátorodtak volna, fenyegetően egyre közelebb-közelebb húzódtak. Ez már sok volt a féltékeny és haragos Szimbának! Kinézte magának a legszemtelenebb settenkedőt és ráhorant egy hirtelen támadással. Úgy gondolta, elbánik most jól a tolakodó fickóval, s ezzel két legyet üt egy csapásra, mert legalább a hórihorgas jövevényt is elriasztja innen.

Akit megtámadott, a settenkedő nagyon bizhatott magában, mert felvette Szimbával az egyenlőtlen harcot. Hatalmas összecsapás volt! Az ellenfél eleinte olyan keményen állta a sarat, hogy szinte kétségesnek látszott a párbaj kimenetele, de ahogy tovább folyt a viaskodás, mind jobban kitűnt Szimba fölénye. Eljött végül a döntő pillanat, s akkor belátta a gyengébb vetélytárs, hogy csak a menekülés mentheti meg az irháját. Mihelyt Szimba néhány lépést hátrált, hogy nekilendüljön a végső támadásnak, az ellenfél félreugrott és megfutott, ahogy csak tudott, a közeli sásfüves sűrűség felé.

Szimba elégedett volt ellenfele vereségével. Inkább csak a látszat kedvéért, semhogy üldözni lett volna kedve, utána loholt egy-két lépést, aztán oda akart sietni a hölgyéhez, hogy fogadja hízelgő dörgölőzését a szép győzelemért. Hanem az udvarlásból semmi se lett, mert akkor olyasmi történt, amire Szimba egyáltalán nem számított. Amíg ő a megfutamodott vetélytárs után figyelt, a hórihorgas álnokul a közelébe férkőzött és most — se szó, se beszéd — rárohant váratlan támadással.

Ilyen álnokságot Szimba még sohase látott életében. Hát ilyet is lehet, ilyen orvul törni rá a mit sem sejtő vetélytársra!... Vad dühvel vágott vissza a sunyi támadóra, de a másik gyors volt, akár egy démon. Könnyedén, hajlékonyan kerülgette Szimba dühödt

ütéseit, az ő ütései, marásai viszont annál biztosabban érték az előző harc sebeitől is vérző, végképp kimerült Szimbát. Így történt, hogy néhány percen belül Szimba számára is elérkezett a szégyenletes pillanat, amikor meg-meginogva érezni kezdte, hogy csak a futás segít, és az is csak akkor, ha ellenfele nem üldözi.

Még egy vad roham a hórihorgasra! Szimba összeszedi maradék erejét, üt is egy erős sebet az álnok ellenfélen, s amíg az megtorpan egy pillanatra, ő félreugrik és máris lohol csatavesztetten... És lám, a győztes nem követi, hanem ő indul most már udvarlásra az oroszlánhölgy felé. Az oroszlánhölgy fogadja is az udvarlását, hozzádörgölőzik gyengéden, arcullegyinti játékosan, hogy aztán elsétáljanak együtt a legyőzött Szimba csatáinak színteréről.

Kimerülten lohol a sok sebből vérző Szimba a parti sűrűség felé. A magas fákon páviáncsapatok előőrsei tanyáznak. Amint az őrszemek megpillantják a megverten szaladó Szimbát, azonnal felriasztják szerteportyázó, szemtelen tolvajnépüket. Erre aztán akkora zenebona támad, hogy csak úgy zeng belé a sűrűség! A páviánok visítozva rázzák fenn az ágakat, és százféle hangon csúfolják, szidják a megtépetten futó, menedékre vágyakozó állatkirályt.

Egy víztócsánál Szimba enyhíti égető szomjúságát, aztán behúzódik egy fátlan, sásfüves területre, ahová már nem hallatszik be a kárörvendő páviánok utálatos csúfolódása. Ott leheveredik, két hosszú napig el sem mozdul a sásfüves csalitból és érdes nyelvével azalatt szorgalmasan tisztogatja, gyógyítgatja sebeit. Harmadnapra behegedt a legtöbb sebe, csak a súlyosabbak lüktetnek még sajogva. Merevek a tagjai is a hosszú heveréstől, de kínzó éhsége most már hússzerzésre kényszeríti. Nehézkesen feláll, nyújtóztatja elzsibbadt tagjait, aztán elindul ügyetlen lépegetéssel.

(Folytatása következik.)

SPORT

Hogyan totózzunk?

A napilapok e heti totó tippjei

Mérkőzések:	Népszabadság	Népakarat	Magy. Hj.	Népsport	D. Napló
1. Bp. Honvéd—MTK	1 x 2	2 x	1 x 2	2 1	1 x
2. Ferencváros—Dorogi B.	1	1	1	1	1
3. Diósgyőri VTK—Vasas	1 x 2	2 1	1 x 2	x 1 2	2 x
4. Szegedi EAC—Csepel	x 2	1 x 2	1 x	2 x 1	x
5. Pécs-Baranya—Szombathely	1	1 x	1	1	1
6. Salgótarján—Komló	1	1	1	1	1 x
7. Bajai Építők—Szegedi VSE	1 x	1 x	1 x	x 1	x
8. Szolnok—KISTEXT	1 x 2	1 x 2	1	1 x	1 x
9. Makói V.—Pénzügyőrök	1 x	1	1 2	x 1	2 1
10. Veszprémi H.—Budafok	1	1 x	x 2	x 1	1
11. Soproni VSE—Pécsi VSK	1 2	1	x 2	1	2 x
12. Hatvani VSE—Szállítók	1 x	1 x	1 x	1 x	1

Az NB I. tartalékbajnokság állása

1. Vasas	2	2	—	11: 2	4
2. U. Dózsa	2	2	—	9: 2	4
3-4. Ferencv.	2	1	1	6: 2	3
3-4. MTK	2	1	1	3: 1	3
5. Diósgyőr	2	1	1	4: 2	3
6. Szombath.	2	1	1	5: 4	3
7. Bp. Honvéd	1	1	—	1: 0	2
8. Csepel	2	1	1	3: 3	2
9. Tatabánya	2	1	1	2: 3	1
10. Salgótarján	2	1	1	2: 8	1
11. Dorog	1	—	1	1: 3	—
12. Komló	2	—	2	2: 7	—
13. Pécs	2	—	2	1: 4	—
14. Szeged	2	—	2	1:10	—

Az NB III. állása

1. Pécsújh. B.	2	2	—	6:1	4
2—3. Bajai Bácska	2	2	—	8:2	4
2—3. Pécsi BTC	2	2	—	8:2	4
4—5. Kap. Dózsa	2	1	1	2:1	3
4—5. Domb. Vasút	2	1	1	4:2	3
6. Pécsi Vasas	2	1	1	5:2	2
7. Kap. Textil	2	1	1	3:3	2
8. Nagyk. Építők	2	1	1	4:5	2
9. Simont. BTC	2	1	1	3:4	2
10. N.-at. Kinizsi	2	1	1	2:3	2
11. Csurgói SK	2	1	1	3:5	2
12. Szigetv. ZMSE	2	—	1	3:6	1
13. Mohácsi MTE	2	—	1	1:4	1
14. Bonyhádi MTE	2	—	2	2:6	—
15—16. Nk. Vasút	2	—	2	1:5	—
15—16. Tolnai SE	2	—	2	1:5	—

Jegyzetek az első komlói NB I-es mérkőzésről

A MÁVAUT mindent megtett, hogy a pécsi szurkolók kényelmesen utazhassanak ki Komlóra az első NB I-es mérkőzésre. Sajnos, visszafelé már voltak panaszok az utazással kapcsolatban, de a zavarokat az utasok több esetben saját maguk idézték elő fegyelmezelen magatartásukkal.

*

A mérkőzésre megtelt a pálya ülő- és állóhelye. Fennakadást és zavart a szabadjegyesek okoztak. Nem a rendezőség által kijelölt helyekre ültek. Legközelebb mindenki tartsa be a rendezők utasításait és főleg a neki kijelölt helyet foglalja el. Nem vitás, hogy a bányász sportkörnek több rendezőt kell beállítania és a szektorokat is jobban meg kell jelölniök. Az állóhely is még rendezetlen volt. Ott is van még javítani való. Baj volt az időmérő órával is, egyszerűen nem működött, pedig jó lett volna, ha mutatta volna az időt.

*

A szurkolók nem igen hallatták hangjukat, csak az utolsó tíz percben hallottuk a „Hajrá Komló" buzdítást, akkor, amikor a komlói csapat amúgyis lendületben volt. A szurkolók pedig igen sokat segíthetnek a játékosoknak. A Komlói Bányász baráti köre is szervezzen egy B középet, mely köré a leglelkesebb szurkolók tömörüljenek.

*

A játéktér nagyon szépen nézett ki. Elvezet lehetett rajta játszani. A komlóiak hazai győzelmet szerettek volna látni, ez nem következett be, pedig ha Grózdics nem önző, akkor talán Komlón maradt volna a két pont. A csatársor játékát kell feltétlenül javítani. Nem vitás, hogy a komlóiaknak volt a több gólhelyzetük, hiszen legalább nyolcszor álltak tiszta helyzetben a csatárok a kapu előtt, Krausznak alig volt dolga, ugyanakkor Töröknek a legjobb formájára volt szüksége.

*

Még valamit: igen sokan nézték a mérkőzést a pálya melletti domboldalról. Gondoljanak ezek a szurkolók arra, hogy támogatásukat azzal is megmutatják, hogy váltanak-e jegyeket.

Mi lesz vasárnap?

Az NB I. harmadik fordulójában minden mérkőzésre vasárnap kerül sor. A Pécs-Baranya ezúttal Pécsett mérkőzik a Szombathelyi Haladással, a két csapat találkozójára a PVSK-pályán kerül sor délután 5 órakor. A Komlói Bányász Salgótarjánban mérkőzik. További mérkőzések: Ferencváros—Dorog Népstadion 15.15, Bp. Honvéd—MTK Népstadion 17, Diósgyőr—Vasas, Diósgyőr 16.30, Szeged—Csepel, Szeged 16.30, az Ujpesti Dózsa—Tatabánya mérkőzést később játsszák le.

*

Az NB II. sorsolása szerint ezúttal ismét a Pécsbányatelepi Bányász mérkőzik Pécsett vasárnap délelőtt fél 11 órakor Ujhegyen a Szombathelyi Pamutiparral. — A PVSK Sopronba látogat.

*

Az NB III. mérkőzései: Pécsi BTC—Dombóvári Vasút Bőrgyárpálya 10.15, Mohácsi TE—Pécsi Vasas, Mohács 17, Tolna—Pécsújhegy, Nagykanizsai Építők—Nagyatád, Nagykanizsai Vasút—Csurgó, Kaposvári Textil—Bonyhád, Nagymányok—Szigetvár, Kaposvári Dózsa—Baja.

*

A megyei I. osztályban is teljes forduló lesz, a PEAC is bemutatkozik. A forduló sorsolása: Építők—PVSK, Postás—Sellye, Bétaakna—Hidas, Porcelángyár—Villány, Traktor—Pécsszabolcs, Szászvár—Kinizsi, Vasas I. Bányász—PEAC, Szentlőrinc—Pécsvárad.

*

A röplabdások is rajtolnak vasárnap. Pécsett két mérkőzés lesz az NB II-ért. A Pécs-Baranya férficsapata a Kaposvári Kinizsivel, a PEAC női csapata pedig a Bp. Szpártákusszal mérkőzik.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

SZINHÁZ:
Nyári szünet.

MOZI:

Park: Gerolsteini kaland (fél 5; fél 7 és fél 9 órakor)

Kossuth: Örs a hegyekben (fél 5; fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Gerolsteini kaland (5; 7 és 9 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Boszorkány (6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Visszaélés (8 órakor)

Kossuth (Mohács): A 45-ös körzet nem válaszol (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): A két Lotti (fél 9 órakor)

UJ TÁNCISKOLA

kezdődik szeptember 10-én, kedden este 7 órakor a Pécs város Művelődési Házában (volt Doktor Sándor Művelődési Ház). Beiratkozás a helyszínen. Tanít: Fellnerné.

*

Tánciskola kezdődik szeptember 10-én, kedden fél 8 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (volt Tiszti Klub) Kossuth L. u. 13. sz. alatt. A tanfolyamot vezeti: Balog Géza tánctanár; Össztánc szombat, vasárnap.

TÁNCMULATSÁG

lesz szeptember 7-én, szombaton 8—1 óráig Pécs város Művelődési Házában, melynek résztvevői a 10-i táncbemutatóra ingyenes belépőt kapnak.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik szeptember 11-én, szerdán délután 5 órakor kezdők és 7 órakor haladók részére a Pécs városi Művelődési Házban (volt Doktor Sándor Művelődési Ház). Beiratkozás naponta délelőtt 9—12 óráig és délután 2—5 óráig. 10-én délután 2—8 óráig. A tanfolyam 3 hónapos, részvételi díj 60 forint. Tanít: Cser Ferencné.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik szeptember 11-én, szerdán a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (volt Tiszti Klub) Kossuth L. u. 13. szám alatt. A tanfolyamot vezeti: Kunszt Dezsőné. Tanítás kezdőknek szerdán 17—19 óráig, haladóknak 19—21 óráig. A tanfolyam háromhónapos. Részvételi díj: 60 forint. Beiratkozás a Művelődési Ház irodájában délelőtt 9—13 óráig, délután 14—21 óráig.

Közlemények

A Pécsújhegyi Erőmű—Pécs—Kővágószőlős 35 kV-os vonalat a Dél-Dunántúli Áramszolgáltató V. 1957. szeptember 5-én reggel feszültség alá helyezi. Az Uránércbánya Vállalat felhívja Pécs, Magyarürög, Patacs, Cserkút, Kővágószőlős, Nagyárpád lakosságát, hogy a vezeték érintésétől óvakodjék.

*

Naposcsibe csütörtök, péntek, szombat, vasárnap a Keltető Vállalat Xavér utca 19 szám alatti telepén 8—5 óráig és jó idő esetén a nagyplacon szombaton és vasárnap is kapható.

*

Az Országos Filharmónia közli, hogy az Állami Operaház szólótáncosainak szeptember 9-re hirdetett balettestjét nem a szabadtéri színpadon, hanem a Pécsi Nemzeti Színházban tartják délután fél 6 és este fél 9 órai kezdettel.

*

ÁRAMSZÜNET

lesz hálózatkarbantartás miatt szeptember 6, 7-én reggel 8 órától 16 óráig a Felszabadulás, Ságvári Endre, Remény, Gyula, Huba, Táltos, Álmos és Géza utcákban.

Tömegverekedés? — Nem, sport!

A rögbi, a népszerű sportjáték újra lendületet kapott Nyugaton. A játékszabály — népnyelvre átültetve — a következő: a két csapat tagjai meglátják a labdát és vérszemet kapnak. Egyszerre — és ez igen fontos, enélkül nem rögbi a rögbi, — nekiesnek a labdának. Rúgják, ütik, ahol érik. S ha néha elvétik a rúgást, jajgatni tilos. A hangoskodó játékost a bíró kiállítja. Az a csapat győz, amelyik a másikat jobban megtépázta. Ha nem is egészen így van, de a durvaság minden sportnak nevezett játékot felülmúl. Mi inkább megmaradunk a csendes és finom labdarúgás mellett

Az országos vasutas kosárlabda férfi kupa

Az országos vasutas kosárlabda férfi kupa mérkőzéseire Miskolcon került sor. A döntőben a PVSK, a BVSC, a Miskolci VSC és a Békési MÁV TE csapatai mérkőztek meg egymással. A PVSK még messze van legjobb formájától. A miskolciakat ugyan sikerült legyőznie, de a Békési MÁV-tól és a BVSC-től vereséget szenvedett. A legizgalmasabb találkozó a két NB I-es csapat, a BVSC és a PVSK mérkőzése volt. Végig fej-fej melletti küzdelmet vívott a két csapat. A védekezéssel egyik csapat sem törődött sokat, így egymás után estek a kosarak. A végeredmény 94:89 volt a budapesti csapat javára. A félidőben 44:38-ra vezetett a BVSC. A kupa-mérkőzések végeredménye: 1. BVSC 6 pont, 2. Békési MÁV TE 5, 3. PVSK 4, 4. Miskolci VSC 3 pont.

Szerdán kezdődtek az Európa Kupa küzdelmei

Elégedetlenség a sorsolás miatt — Rosszul megy a bajnokcsapatoknak

Szerdán megkezdődtek a labdarúgó klubcsapatok Európa Kupájának immár harmadik évi küzdelmei. Huszonnégy csapat nevezett, így az első fordulóban csupán nyolc mérkőzésre kerül sor. E nyolc mérkőzés vesztese kiesik a további küzdelemből, s utána tizenhat csapatot sorsolhatnak ki a II. fordulóra. A huszonnégy résztvevő 23 országot képvisel, mivel a védő Real Madrid miatt Spanyolország idén is két csapatot indít.

A külföldi sportsajtó az Európa Kupára történt nevezésekkel kapcsolatban két dolgot tesz szóvá. Tegyük hozzá — jogosan. Kifogásolta az FC Sevilla és a varsói Gwardia nevezésének elfogadását. Amíg ugyanis a kupában résztvevő többi csapat országa bajnoka, addig a lengyel és spanyol csapat ilyen címmel nem büszkélkedhetik. Különösen kirívó a FC Sevilla esete. Igaz ugyan, hogy Spanyolországot a tavalyi küzdelmekben is két csapat képviselte, akkor azonban a kupavédő Real Madrid nyerte meg a spanyol bajnokságot, indoklatlan volt tehát egy további spanyol csapat előtérbe helyezése.

Van más valami is, ami nem tetszik az Európa Kupával kapcsolatban. Több ország sajtója kifogásolja, hogy a sorsolásnál nem veszik tekintetbe az erőviszonyokat. A kuparendszerű küzdelmeknél ugyanis általában erősebb és gyengébbek csoportjára osztják a részvevőket, s így részben tervszerűen sorsolást végeznek. Ezzel elérhetik hogy a legjobb csapatok nem kerülnek össze mindjárt a küzdelem elején. Az Európai Labdarúgó Szövetségek Uniója azonban erre eddig még egyszer sem volt tekintettel a sorsolás megejtésénél.

Mint ismeretes, akik a Középeprópai Kupa temetésére készülnek, azok az Európa Kupát, mint magasabb rangú díjküzdelmet hozzák fel érveik között, s ezért idejemúlt díjküzdelemnek tartják a KK-t. Ez az érvelés kissé sántít.

A KK-ban szerepelt csapatok közül a Dukla Praha, Vasas, Rapid és Crvena Zvezda vesz részt az Európa Kupában. Ezek közül az utóbbi háromnak már az I. fordulóban mérkőznie kell. A Vasas a hatszoros bolgár bajnok CDNA, a Rapid az olasz bajnok FC Milan, a Crvena Zvezda pedig a luxemburgi Stade Dudelange ellen veszi fel a küzdelmet. A tervszerűtlen sorsolás a KK-győztes Vasasnak és a kiváló játékerőt képviselő Rapidnak már az előmérkőzések során nagyon erős ellenfelet adott, ezzel szemben néhány nemzetközi viszonylatban különösebb szerepet nem játszó együttes játék nélkül kerül a II. fordulóba, ahol esetleg ismét egy könnyebb ellenfél ellen szerezheti meg a továbbjutást.

A kiírás szerint az első forduló mérkőzéseit (a visszavágóval együtt) szeptember végéig kellene lejátszani. Ezt az időpontot azonban nem tartják be teljesen pontosan, mert néhány visszavágó mérkőzésre csak október első napjaiban kerül sor. Ezek közé tartozik a Vasas—CDNA mérkőzés is, amelynek érdekességét, növeli hogy magyar és bolgár bajnokcsapat két mérkőzése között kerül eldöntésre Szófiában a Bulgária—Magyarország világbajnoki selejtező, amely eldönti, Bulgária vagy Magyarország kerül-e a jövő évi világbajnokság tizenhatos döntőjébe.

Az országos úszóbajnokságokról

Az országos úszóbajnokságokon elindult a Pécs-Baranya néhány úszója is. A Pécs-Baranya 4x100 méteres férfi vegyesváltója 5:02.8-al 10. lett, a 100 méteres pillangóúszásban az előfutamból biztosan került a döntőbe Gagyi Dénes, ahol rajta kívül Tumpek mellett a magyar élgárda indult. Gagyi lendületes úszásával megelőzte a döntőbe került két vidéki úszót és 1:12.3-as idejével 5.-nek ütött be a célba.

Tumpek Európa-csúcs beállításával szerezte meg a győzelmet. A 4x200 méteres váltóban elindult a Pécs-Baranya Bonyár, Gagyi, Nyárai, Kasza összeállítású váltója is, mely a döntőben 10:00.8-al a hetedik helyen végzett.

Az országos úszóbajnokságok azt bizonyították, hogy a vidék lassan kezd fölzárkózni a fővároshoz. Igaz, a pécsi úszók még csak néhány helyezést tudtak szerezni, mégis a magyar bajnokságon is életjelt adtak magukról, ez már a fejlődés jele.

A MÁV PÉCSI IGAZGATÓSÁGA

közli, hogy az eredetileg szeptember 1-ig közlekedő fürdővonatok forgalmát szeptember 15-ig meghosszabbította. Megyei viszonylatban tehát ennek értelmében a Pécsről 5,20 órakor induló és Fonyódra 9,46-kor érkező 5617/5512 sz., valamint a visszaútban Fonyódról 19,43 órakor induló és Pécsre 0,14 órakor érkező 5511/5618 számú közvetlen fonyódi fürdővonat szeptember 8-án és 15-én is közlekedik.

*

A Zeneművészeti Szakiskola évnyitója pénteken (szeptember 6-án) délután fél 6 órakor az intézet helyiségében.

Az országos kosárlabda férfi Vasutas Kupa

Az országos vasutas kosárlabda férfi kupa mérkőzéseire Miskolcon került sor. A döntőben a PVSK, a BVSC, a Miskolci VSC és a Békési MÁV TE csapatai mérkőztek meg egymással. A PVSK még messze van legjobb formájától. A miskolciakat ugyan sikerült legyőznie, de a Békési MÁV-tól és a BVSC-től vereséget szenvedett. A legizgalmasabb találkozó a két NB I-es csapat, a BVSC és a PVSK mérkőzése volt. Végig fej-fej melletti küzdelmet vívott a két csapat. A védekezéssel egyik csapat sem törődött sokat, így egymás után estek a kosarak. A végeredmény 94:89 volt a budapesti csapat javára. A félidőben 44:38-ra vezetett a BVSC. A kupa-mérkőzések végeredménye: 1. BVSC 6 pont, 2. Békési MÁV TE 5, 3. PVSK 4, 4. Miskolci VSC 3 pont.

APRÓHIRDETÉSEK

Buschbach László

szept. 3-án elhunyt. Temetése 5-én délután fél 4 órakor lesz a köztemetőben a róm. katolikus vallás szertartása szerint. Az elhunyt lelkiüdvéért az engesztelő szentmise f. hó 6-án reggel 7 órakor lesz a Székesegyház Corpus Christi kápolnájában.

Gyászoló család

A Kelemenligeti Állami Gazdaság Majláth-pusztán

halastó gátépítéshez

kubikosokat

felvesz,

legalább 10 fős brigádokban. Állomás: up. Sámod.

Részletfizetésre 3/4-es, 4/4-es iskolahegedűk és mesterhegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla utca 17. 25

A MESZÖV műszaki ellenőri állásra építőipari technikumot, — vagy egyetemet végzett dolgozót keres. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés személyesen Pécs, — Kossuth tér 8.

A Pécsi Sertéstenyésztő és Húzaló, Megyeri uti húzaldája azonnali belépésre felvesz sertésetetőket teljesítménybérezéssel. — Jelentkezés: Megyeri út 51. Húzalda: 20

Mosást, vasalást vállalok. Mártírok útja 22 18

Elcserélném egyszobás, összkomfortos, társbérleti lakásomat költségtérítéssel nagyobbért. Székesfehérvár u. 5; I. emelet. 24

Eladó a Bálics úton autóbusz megállónál 800 négyszögöl szőlő, gyümölcsössel. Érdeklődni József utca 45. szám. 13

Diósi út 46. számú ház gazdasági épülettel, 1500 négyszögöl területtel eladó. 12

Családi ház, egyszobás konyha, melléképületekkel, beköltözhetően, szabadkézből eladó, vagy kisebb szőlőre elcserélhető. Közép Makár környékén. — Szt. Vince u. 54. sz. 32

Vókány, Bajcsy Zs. út 4. sz. ház sürgősen eladó. Érdeklődni lehet Vókány, Turányi András tsz-elnöknél. 66

Egy beteg asszony mellé ápolónőt keresünk. Fizetés megegyezés szerint. Józsefi Attila u. 2, Tóth. 79

Bontásból cserép eladó. Felsővámház u. 35. sz. 73

Alma kilója 1,50—2.— forint. Kapható Hunyadi út 20. Bálics út 12. sz. Höflernél. 75

Elcserélném szegedi elsőemeleti, főbérleti, egyszobás, összkomfortos lakásomat hasonló pécsiért. Megbízott: tel. 44-38. 72

Azonnal beköltözhető gazdálkodásra, méhészetre alkalmas (2 család részére) ház eladó. Víz, villany bevezetve, Keszthelyi Jánosné, Pécsbánya-Alsóbánom 11 107. — Fehérhegyi busszal 10 perc. 60

Elcserélném egyszobás, előszobás, összkomfortos lakásomat 2 szobásért. Felsőmalom u. 7. Érdeklődni: 3—6-ig. 71

Sötét hálóbútor eladó. Széchenyi tér 8. szám. I. emelet. 69

Bőrkabátfestés, bőrmellény, bőrtáska, — aktatáskafestés szakszerűen, gyorsan készül. Felsőmalom u. 14. sz. 59

Mohácson 3 szobás lakást keresek költségtérítéssel. Szűcsné, Korsós u. 12. 58

Fiút tanulónak azonnali jelentkezéssel felveszek. Köncöl Zsigmond női szabómester, Rákóczi út 40/1. sz. 57

Eladó 625 négyszögöl szőlő Makárban, vagy beköltözhető házrészért elcserélhető. Ugyanott életjáradékra lakást keresek. — Pécs, Vilmos u. 13. Horváth. 56

Vizsgázott kazánfűtőt azonnalra alkalmaz a Patyolat Mosoda Vállalat. Jelentkezés a hivatalos órák alatt, Szabadság u. 13.

Eladó egy szekrény, toalett, éjjeliszekrény, permetezőkanna. Pécs Ujmeszes 28. 47

Modern kétszoba, — összkomfortos lakásomat elcserélném nagyobbért. Telefon: — 44-38. 46

Egy fekete dán dog, 2 éves szuka fajkutya eladó. Jókai tér 7. sz. 48

Jókarban lévő bécsi márkás gyakorló zongora eladó. Szabadság út 35. 485

Tsz-ek, kistenyésztők figyelem. A Görösgali Állami Gazdaság csatahelyi üzemegységében sárga magyar tenyészkakas kapható á. 70.— forintos áron. Érdeklődni lehet telefonon Nagypeterd 2. Vasútállomás Nagypeterd.

Árukönyvelőt keres a Dél-dunántúli Cipőnagykereskedelmi Vállalat. Jelentkezés délután 5—6 óra között, Pécs, Rákóczi u. 36. sz. 56

Egy asszonyt háztartási alkalmazottnak felveszek, — esetleg bentlakással. Rákóczi út 63. fsz. bal. 67

— VÁLLALATOK, közületek, magánosok, figyelem! — Mindenféle elfekvő műszaki cikket és gépeket értékesít a Műszaki Anyag- és Gépkereskedelmi Vállalat, Pécs, Bajcsy Zs. u. 3. sz. Telefon: 29-04.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 209. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1957 SZEPTEMBER 6

Ceruza, füzet, vonalzó!

Megkezdődött az iskolaév. Az első napok bevásárlásokkal telnek el. Ceruza, füzet, vonalzó... mi kell még ahhoz, hogy nyugodtan és jól tanulhasson a nebuló? Természetesen szorgalom is kell hozzá...

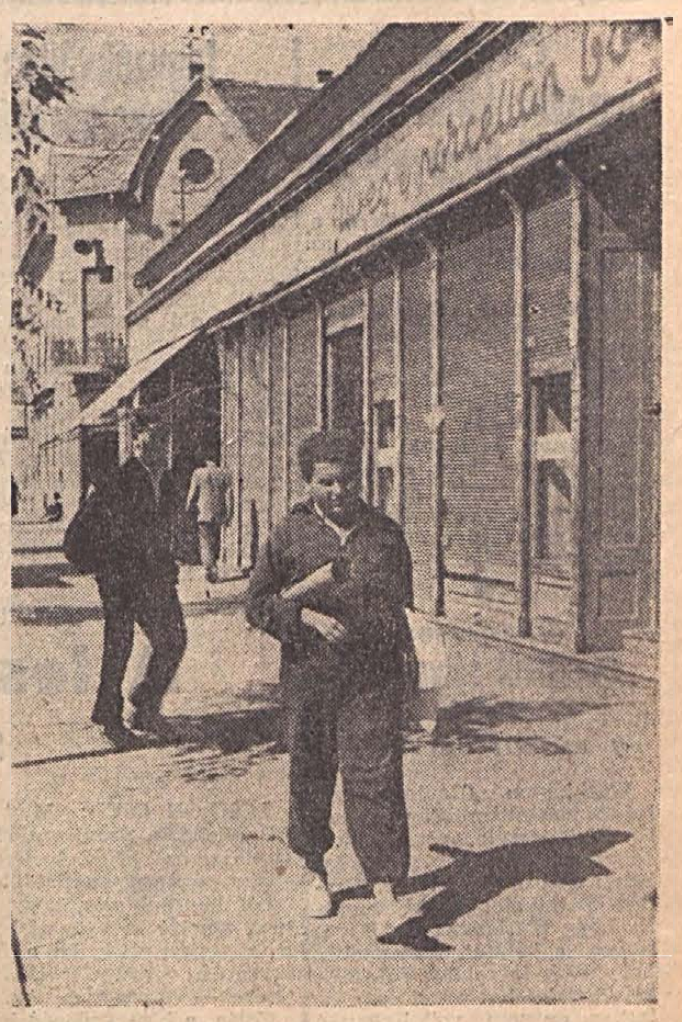

Baranya dolgozói tiltakoznak a „magyar ügy" tárgyalása ellen

Vegyék le a napirendről!

„A Baranya megyei Tanács dolgozói mélységes felháborodással vettük tudomásul, hogy az ötös bizottság által szerkesztett jelentés megtárgyalására összehívták az ENSZ rendkívüli ülésszakát. A legerélyesebben tiltakozunk ez ellen, mert a jelentés valóságnak nem megfelelő adatokat tartalmaz. Nem veszi figyelembe a magyar nép véleményét; csak a népköztársaság ellenségeit hallgatták meg. Láttuk és tapasztaltuk, hogy ezek az elemek erőszakkal szét akarták verni a tanácsokat, hogy a hatalmat kezükbe ragadják.

Követeljük, hogy a jelentés megtárgyalását vegyék le a napirendről!

A BARANYA MEGYEI TANÁCS DOLGOZÓI."

Tiltakozunk!

„Tiltakozunk az ellen, hogy az ötös bizottság jelentése alapján az ENSZ újra tárgyalja az úgynevezett „magyar ügyet". A „magyar ügy" újabb napirendre tűzését hazánk belügyeibe való beavatkozásnak tekintjük, amely sérti az ENSZ alapokmányát. Követeljük, hogy a magyar kérdés helyett inkább a leszerelésről tárgyaljanak. Követeljük: a nagyhatalmak kössenek megegyezést a kísérleti robbantások azonnali betiltására. A magyar dolgozók békében és nyugalomban akarnak élni, ezt bebizonyították az ellenforradalom sötét időszaka óta eltelt eredményeikkel.

MOHÁCSI MEZŐGAZDASÁGI SZERÁRUGYÁR DOLGOZÓI."

Foglalkozzék az ENSZ az atomfegyverek betiltásával!

A mohácsi tangazdaság dolgozói felháborodással vették tudomásul, hogy az ENSZ úgynevezett ötös bizottsága koholt vádak és rágalmak tömkelegével jelentést tett közzé, amelyet az ENSZ rendkívüli közgyűlésén akar megtárgyaltatni.

Tiltakozunk az ellen, hogy az ENSZ az úgynevezett „magyar ügyet" tárgyalja, mert ez durva beavatkozás a magyar belügybe. Mi, a mohácsi tangazdaság dolgozói tudjuk, hogy az ellenforradalmat előre megszervezték és hogy ez a régi rend urait akarta visszahozni és az eddig elért szocialista eredményeinket akárta megsemmisíteni. Az úgynevezett „magyar ügy" helyett foglalkozzék az ENSZ a tömegpusztító fegyverek betiltásával és biztosítsa a leigázott gyarmati népek szabadságát.

Mohácsi Tangazdaság dolgozói.

Békében akarunk dolgozni!

„Tiltakozunk az ENSZ ötös bizottságának hazánk belügyeibe való jogtalan beavatkozása ellen — írják levelükben a *Mecsek nyomda* dolgozói. — Véleményünk szerint az úgynevezett „magyar ügy" csak ürügy arra, hogy a világ közvéleményének figyelmét elvonja az imperialista politikai manőverekről, az algériai, tuniszi s más arab népek belügyeibe való súlyos beavatkozásokról. A magyar dolgozók nem egyeznek bele abba, hogy nemzetközi vitát tartsanak belügyeinkről. Mi békét akarunk országunkban, a világ népei között, hogy tovább építhessük a szocialista társadalmat, boldog élete legyen minden becsületes magyar embernek."

A gyódi KISZ-fiatalok gyűlésükön kijelentették, hogy az ENSZ nem hivatott a magyar belügyek tárgyalására. „Javasoljuk az ENSZ-nek, hogy inkább az ellenforradalmi események következtében külföldre került kiskorúak hazahozatalával foglalkozzon."

A Dunaártéri Állami Gazdaság bédai erdészetének tizennyolc dolgozója levélben tiltakozott, mert „senkinek nincs beleszólása hazánk ügyeibe, a magyar nép egyetlen jogos képviselője a forradalmi munkás-paraszt kormány." *A Pécsi Kokszművek* gyűléséről a többi között az alábbiakat írják: „Reméljük, hogy az ENSZ tagállamai, akik ismerik az alapokmány pontjait, nem engedik megmérgezni a politikai légkört." — *A Pécsi Húsipari Vállalat és Egerág község dolgozói* is gyűléseken beszélték meg az ENSZ ötös bizottságának jelentését és aláírásukkal tiltakoznak tárgyalása ellen.

Jegyzékváltás a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország között a közel- és közép-keleti helyzetről

A Szovjetunió külügyminisztériuma április 19-én a szovjet kormány megbízásából jegyzéket küldött az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányának a közel- és közép-keleti helyzetről; e jegyzékek szövegét a szovjet sajtó április 21-én közzétette.

Június 11-én Anglia és Franciaország nagykövete, valamint az Egyesült Államok ideiglenes ügyvivője N. Sz. Patolicsev külügyminiszter-helyettesnek jegyzéket nyújtott át; e jegyzékek szövege szerint az említett hatalmak kormányai elutasították a szovjet kormánynak azt a javaslatát, hogy a négy nagyhatalom tegyen nyilatkozatot a közel- és közép-keleti békéről és biztonságról és az e területen fekvő országok belügyeibe való be nem avatkozásról.

Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányai arra törekszenek, hogy jegyzékükben igazolják a közel- és közép-keleti országokkal kapcsolatos politikájukat és megpróbálják bebizonyítani, hogy az itt uralkodó feszültség legfőbb oka nem e hatalmaknak a közel- és közép-keleti országok belügyeibe való beavatkozása, hanem az arab-izraeli konfliktus. Továbbá, hogy az agresszív bagdadi paktumnak védelmi jellege van, egyetlen konkrét javaslatot sem terjesztenek elő, amely elősegíthetné a közel- és a közép-keleti helyzet tényleges megjavulását és normalizálását.

A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere szeptember 3-án fogadta L. Thompsont, az Egyesült Államok nagykövetét, Sir Patrick Reillyt, Anglia nagykövetét és M. Dejean-t, Franciaország nagykövetét és átnyújtotta nekik a szovjet kormány jegyzékét. A jegyzék rámutat, hogy az Egyesült Államok egyáltalán nem tanusít érdeklődést a közel- és közép-keleti feszültség enyhítése iránt, szemlátomást a jövőben is az úgynevezett erőpolitikát akarja folytatni a Közel- és Közép-Keleten és e tekintetben az amerikai olajmonopóliumok érdekeihez, valamint hadászati megfontolásokhoz igazodik. Az Egyesült Államok kormánya elutasítja a szovjet kormánynak azt a javaslatát, hogy ítéljék el az erő alkalmazását. S kijelenti: az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmánya kimondja azt az elvet, amely szerint a nemzetközi vitás kérdések megoldásában erőt alkalmazni nem szabad, s ezért állítólag nincs szükség arra, hogy e kérdésről külön nyilatkozatot tegyenek. De közismert tény: az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmánya nem akadályozta meg például azt, hogy Anglia és Franciaország Izraellel együtt fegyveres támadást intézzen Egyiptom ellen, sem azt, hogy az Egyesült Államok kormánya a 6. amerikai hajóhad felhasználásával flottatüntetést rendezzen a Jordániában történt események kapcsán, s így nyíltan az erő alkalmazásával való fenyegetéshez folyamodjék. Az „Eisenhower-doktrina" nyíltan számol azzal a lehetőséggel, hogy a Közel- és Közép-Kelet országai ellen amerikai fegyveres erőket használnak fel.

Az e területen fekvő országok belügyeibe való beavatkozásnak a politikája már eddig is a helyzet fokozott kiélesedésére vezetett. Erről tanuskodik egyebek közt a nemrég Szíriában leleplezett kormányellenes összeesküvés, amelynek szervezői amerikai hivatalos személyiségek voltak.

Az angol kormány sem terjesztett elő semmiféle konkrét javaslatot, amely a közel- és közép-keleti helyzet normalizálására vezethetne, ezzel szemben most újra — ezúttal Omanban és Jemenben — a katonai erő alkalmazásához folyamodott. Az angol fegyveres beavatkozás Omanban, amelynek függetlenségét Anglia szerződésben ismerte el, a durva erőszak megnyilatkozása. Az angol kormány az Egyesült Nemzetek Szervezete alapokmányában előírt kötelezettségeinek megszegésével továbbra is erőt alkalmaz annak a népi mozgalomnak elnyomására, amely Oman függ-

(Folytatás a 2. oldalon)

Háromszázezer „két asszony-napi" csirkét keltetnek Baranyában

Régi és hasznos szokás Baranyában, hogy ilyen tájban — augusztus végén, szeptember elején, — nagy számban keltetnek csirkéket. Ezek az úgynevezett „két asszony-napi" csirkék onnan kapták a nevüket, hogy általában aug. 15. (Nagyboldogasszony) és szeptember 8. (Kisboldogasszony) között keltetik őket.

A „két asszony napja" közötti időben körülbelül háromszázezer csirkét keltetnek. Különösen nagy a keltetési kedv a sellyei járás falvaiban, ahol tavasszal baromfivész tizedelte meg az állományt. A most kelt csirkék decemberre szép sütni- és rántanivaló baromfiak lesznek. Ezeket hozzák majd Pécsre a híres karácsony előtti csirkepiacra.

●

Új KISZ-szervezet

Hetvehelyen, a pártszervezet, a községi tanács és a népfront-bizottság kezdeményezésére és támogatásával megalakult a KISZ-szervezet. A tizenkét ifjú Kvell Antal, bognártanoncot választotta meg a szervezet titkárává. A fiatalok rövidesen létrehozzák a színjátszócsoportot és a sakk-kört.

TOMA LÁSZLÓ

●

Megkezdődtek Belgrádban a jugoszláv-angol tárgyalások

Csütörtökön délelőtt megkezdődtek Belgrádban a jugoszláv—angol tárgyalások. A tárgyalásokat Kocsa Popovics jugoszláv külügyi államtitkár és Selwyn Lloyd, brit külügyminiszter vezeti, amelyeken más jugoszláv és brit állami funkcionáriusok is részt vesznek.

Kevés a pad városunkban

Dél felé járt az idő. Falusi bácsika, karján fonott kosárral nézelődött a Széchenyi téren. Aztán nekivágott fel a tér lépcsőin, egyenesen a szobor alá. Előkerült a kockás szalvéta, belőle a szalonna, fehérkenyér, zsebből a bicska és jóízűen falatozott. Fentről meg a dicső Hunyadi nézte, nézte... hát nincs ebben a városban egy pad, ahol ez a szegény, fáradt utas reggelijét, ebédjét vagy mit, elköltheté?

Bizony, így áll a helyzet. Kevés a pad a városban. S ami van, az sem éppen a legkitűnőbb állapotban. Még a parkosított helyeken is hiányoznak a padok. A Steinmetz kapitány téren is elkelne egynéhány, a mentőállomással szemben is lehetne elhelyezni négyet-ötöt s az Irányi Dániel téri piacnál is csak két árva pad várja az elfáradt embereket.

A padok állapotáról külön érdemes szólni. A Megyeri útnál lévő játszótéren nyolc padból alig három használnavehető. A gróf Apponyi Albert (!) téren is a fele rossz a padoknak. Vagy nincs ülőkéje, vagy mintha forgószél csavarta volna ki a lábait tövestől. Mindössze két helyen lehet nyugodtan, kellemesen leülni és eltölteni a délutánt, a sétatéren a 48-as téren.

Pedig egy ekkora városban még a szélesebb utak mellett is lehetne padot elhelyezni, különösen pedig a nevezetességek közelében, ahol szívesen pihennének meg a városunkba érkezők.

Talán idén már meddő javaslat ez, de jövőre megvalósítható s azért szólunk éppen most, hogy a következő költségvetésből, tervekből ki ne maradjon.

A szíriai hadügyminiszter nyilatkozata a Szovjetunió gazdasági segélynyújtásáról

Haled Azem szíriai hadügyminiszter, aki augusztusban Szíriának nyújtandó szovjet segélyről tárgyalt Moszkvában, szerdán kijelentette, reméli, hogy a szovjet segély összege igen jelentős lesz.

Arra a kérdésre, vajon szándékozik-e hasonló küldöttség élén Washingtonba utazni amerikai gazdasági segély biztosítására, Haled Azem kijelentette: „Tudjuk, hogy az Egyesült Államok milyen feltételekhez köti a segélynyújtást. Ezek a feltételek elfogadhatatlanok, mert korlátoznák szabadságunkat. Elfogadtuk a szovjet segélyt, mert az nem jár sem gazdasági, sem politikai vagy katonai feltételekkel.

Haled Azem kijelentette továbbá: „Valóban hajlandó-e az Egyesült Államok tárgyalni velünk? Miért nem jött Henderson külügyi államtitkár Damaszkuszba ahelyett, hogy Törökországba és Libanonba utazott volna? A probléma, amelynek megoldására Henderson a Közép-Keletre utazott, Szíria és az Egyesült Államok között merült fel." Miért kellett ehhez Beirutba és Isztambulba utazni?

A hadügyminiszter hangoztatta, reméli, hogy normális kapcsolatok jönnek létre a Nyugattal a következő két feltétel mellett:

1. A nyugati országok elfogadják, hogy Szíria a pozitív semlegesség politikáját folytassa;

2. A Nyugat semleges marad az arab—izraeli vitában. „Ha ezeket a feltételeket teljesítik, akkor kapcsolataink a Nyugattal éppen olyan jók lesznek, mint amilyen jók Oroszországgal" — mondotta.

Haled Azem kijelentette végül: „Az elmúlt tíz év alatt Izrael volt az, amely agresszív magatartást tanusított az arab államokkal szemben. Mi nem folytatunk agressziv politikát Izrael ellen."

Öttagú magyar küldöttség az ENSZ közgyűlésén

Az ENSZ XII. közgyűlésén a Magyar Népköztársaságot az alábbi küldöttség fogja képviselni:

Horváth Imre külügyminiszter, Sik Endre, a külügyminiszter első helyettese, Mód Péter, a Magyar Népköztársaságnak az ENSZ központja mellett működő állandó képviselője, Péter János, az Elnöki Tanács tagja és Szita János, a Magyar Népköztársaságnak az ENSZ európai irodája és európai gazdasági bizottsága mellé akkreditált képviselője.

●

Henderson „rendkívül súlyosnak" *találja a szíriai helyzetet*

Washington (Reuter). Loy Henderson államtitkár, az amerikai külügyminisztérium közép-keleti szakértője, közép-keleti útjáról visszatérve, szerdán Washingtonban kijelentette, hogy Szíriában „rendkívül súlyos" a helyzet. Elmondotta, hogy több javaslatot dolgozott ki a szíriai helyzettel kapcsolatban, de nem volt hajlandó azokról nyilatkozni, mielőtt Dulles külügyminiszterrel tárgyalna.

Jegyzékváltás a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország között a közel- és közép-keleti helyzetről

(Folytatás az 1. oldalról)

getlenségének helyreállítására irányul. Az angol kormány ki akar térni az Oman ellen intézett jogtalan támadás felelőssége alól, s meg akarja akadályozni, hogy ezt az agressziót az ENSZ szervelben tárgyalják. Ezért ellenezte e kérdésnek a Biztonsági Tanácsban való megvitatását.

Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország most fokozza az idegháborút Szíria ellen és újabb közös, Szíriai Köztársaság ellen irányuló lépésekre készül.

A szovjet kormány aggódik a közel- és közép-keleti feszült helyzet miatt, s úgy véli, hogy e feszültségnek legfőbb forrása az az erőpolitika, amelyet ebben az övezetben Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország folytat.

Nem lehet hallgatással mellőzni azokat a legutóbbi időben megjelent sajtóközleményeket sem, amely szerint Franciaország az arab országok ellen irányuló szövetségre akar lépni Izraellel. E szövetségnek legelsősorban katonai kihatása volna, s felbátorítaná az izraeli uralkodó köröknek az arab országokkal szemben leginkább ellenséges érzületű elemeit, s így minden bizonnyal a közel- és közép-keleti helyzet további rosszabbodására vezetne.

A szovjet kormány végül kijelenti: meg kell akadályozni a konfliktusokat a Közel- és Közép-Keleten, s ezért szükséges, hogy a négy nagyhatalom első lépésként nyilatkozatot tegyen: nem alkalmaz erőt a közel- és közép-keleti rendezetlen kérdések megoldására és nem avatkozik e terület országainak belügyeibe.

A leszerelési értekezlet szerdai ülése

LONDON (MTI): Mint az AP jelenti, a Szovjetunió képviselője az ENSZ leszerelési albizottságának szerdai ülésén újból hangsúlyozta, hogy az a terv, amelyet a nyugati hatalmak terjesztettek be a fegyverkezési verseny megszüntetésére — elfogadhatatlan.

Zorin, a hírügynökség jelentése szerint elítélte a nyugati hatalmak magatartását, mert szembehelyezkednek az atom- és hidrogénbombák kísérleti robbantásának haladéktalan beszüntetésére vonatkozó szovjet javaslattal.

●

LONDON (TASZSZ): A nyugati hatalmak képviselőinek kérdéseire válaszolva Valerian Zorin, az ENSZ leszerelési albizottságának szeptember 4-i ülésén tett nyilatkozatában rámutatott arra, hogy az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország továbbra is akadályozza az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek haladéktalan beszüntetését.

Stassennek arra a kérdésére vonatkozólag, vajon elfogadható-e a Szovjetunió számára az a javaslat, hogy két évre szüntessék be a kísérleteket, továbbá, hogy megváltoztatta-e a Szovjetunió álláspontját az ellenőrzés tekintetében, Zorin kijelentette, hogy az ilyen kérdések „elég furcsának tűnnek. E kérdések feltevése úgy fogható fel, hogy bizonyos mértékig be akarják feketíteni a Szovjetunió álláspontját és ki akarnak térni a válasz elől azokra a kérdésekre, amelyeket most az emberek milliói vetnek fel a nyugati hatalmaknak az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek haladéktalan betiltására vonatkozó álláspontjával kapcsolatban."

Zorin emlékeztetett arra, hogy az atomfegyver-kísérletek teljes beszüntetésére vonatkozó javaslatot a szovjet küldöttség még az albizottság munkájának kezdetén terjesztette elő és ez a javaslat a nyugati hatalmak küldötteinek ellenállásába ütközött.

Az albizottság azért nem tudott megegyezni az atomfegyver-kísérletek beszüntetésében — jelentette ki Zorin, — mert a nyugati hatalmak lényegében ellenezték e kérdés pozitív megoldását. E hatalmak küldöttségei a maguk „munkadokumentumában" egyértelműen kijelentették, hogy nem hajlandók önálló megoldást keresni az atomfegyver-kísérletek kérdésére.

Ha a nyugati hatalmak dokumentumának útján haladnánk, az ebben foglalt valamennyi kérdés megoldásában minden egyes lépés mindenféle feltételbe és kikötésbe ütköznék. Vajon — tette fel a kérdést Zorin, — ez nem leplezett, de minden értelmes ember előtt világos huzavona-e, amelynek célja, hogy meghatározatlan időre elodázza az atomfegyver-kísérletek beszüntetése egyszerű és halasztást nem tűrő problémájának megoldását?

A Szovjetunió — jelentette ki V. Zorin, — továbbra is változatlanul küzdeni fog az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek beszüntetéséért, ami első lépés lenne az atomfegyverkezési verseny beszüntetése és az atomháború veszélyének kiküszöbölése felé.

Aktíva-sorozatok az MSZMP mezőgazdasági téziseiről

A napokban Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja a földművelésügyi minisztériumban részletesen ismertette a mezőgazdasági intézmények szakemberei és pártvezetői előtt az MSZMP mezőgazdasági téziseit. Az ott elhangzott tájékoztató alapján a mezőgazdaság fejlesztésében érdekelt főbb állami szervek — minisztériumok, pénzintézetek, a mezőgazdasági termékeket exportáló vállalatok és a SZÖVOSZ dolgozói számára aktíva-sorozatok indulnak, ahol a határozatokban foglalt feladatok gyakorlati végrehajtását vitatják meg. Az első ilyen megbeszélést csütörtökön a Magyar Nemzeti Bankban rendezték meg az intézmény központi és vidéki gazdasági és pártvezetőinek részvételével, az MSZMP mezőgazdasági politikájának pénzügyi vonatkozású kérdéseiről.

Külföldi jelentéseink

KAIRÓ

Mahmud Favzi, egyiptomi külügyminiszter a nemzetgyűlés ülésén az algériai problémáról szólva követelte „az algériai nép törvényes önrendelkezési jogának biztosítását" majd megerősítette, hogy „Egyiptom a végső győzelem kivívásáig kitart Algéria mellett."

WASHINGTON

Szerdán este washingtoni hivatalos körökben nyilvánosságra hozták, hogy a legnagyobb titoktartás mellett egy hét óta amerikai gazdasági küldött tárgyal Jemenben a jemeni kormány meghívására.

Az amerikai küldöttség arról tárgyal, hogy milyen gazdasági segítségre van szüksége Jemennek. A végső döntést ebben a kérdésben a washingtoni külügyminisztérium hozza majd.

NEW YORK

A Szovjetunió küldöttsége megérkezett az ENSZ XII. ülésszakára.

BÉCS

Az MTI tudósítójának értesülése szerint a Bécsben folyó magyar—osztrák kereskedelmi tárgyalások kedvező mederben befejezésükhöz közelednek.

TOKIÓ

Jaszusi Nisivaki professzor, az oszakai egyetem orvostudományi karának tanára, a Japán Genetikai Társaság kongresszusán közölte, egy hathónapos magzat csontjaiban vésztjósló mennyiségű Stroncium 90-et találtak.

TORONTÓ

A Nemzetközi Geodéziai és Fizikai Szövetség közgyűlésének Torontóban folyó 11. ülésszakán K. E. Bullen ausztráliai tudós kedden azt javasolta, hogy hidrogénbombákkal tanulmányozzák a földkéreg vastagságát olyan mélységek felmérésére, ahová más eszközökkel nem lehet eljutni. Javaslatot tett arra, hogy „a nukleáris hatalmak" vagyis Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió egybehangolt tanulmányozása alapján végezzen egytől négy évig terjedően ilyen robbantást.

Bullen bejelentette végül, a közép-ausztráliai Maralinga térségében végzett négy atomrobbantás megmutatta, hogy a föld kérge azon a helyen 35 kilométer vastag.

TOKIÓ

Az Amerikai—Japán Biztonsági Bizottság szerdán megbeszélést tartott az Egyesült Államok Japánban állomásozó csapatainak kivonásáról és az ország védelmi intézményeinek japán kézbe való átadásáról. A megbeszélés eredményéről eddig még nem adtak ki hivatalos közleményt.

Gerolsteini kaland

Filmoperett vagy operettfilm — ahogy tetszik. Az kétségtelen azonban, hogy aki szereti az operettet és az is, aki a vidám filmet kedveli, ebben a filmben mindkettő erényeiből kap valamennyit.

A történet tipikus operettmese: két nagyhercegség, mindkettő szegény, mint a templom egere, de jól él. Az egyik nagyherceg természetesen daliás és könnyelmű ifjú, a másik, nemkevésbé természetesen, gyönyörű hajadon. A leggyanútlanabb néző is rögtön tudja, hogy e kettőt egymásnak teremtette a szövegíró. Egymáséi is lesznek, erre mérget vehet bárki, csakhogy addig rengeteg cselszövénnyel, akadállyal, félreértéssel kell megküzdeniök. S ez az, ami elszórakoztatja a film nézőit. Rengeteg humoros ötlet, nevetséges helyzet késztet kacagásra, s pihentetőül a sok kacagás közepette, egy kis szerelem, némi érzelgősséggel fűszerezve.

A téma és műfaj nem nyújt alkalmat a színészeknek elmélyült játékra, de nem is ez a lényeg, hanem a szertelen bőséggel áradó humor. Házy Erzsébetnek inkább szőke szépségét csodálhatja a néző, mint játékát, s a hangja is valahogyan elsikkad, Darvas Iván pedig főképpen a kocsmai „háború"-ban és a vívó-jelenetben mutatja be ügyességét. Annál többet nyújtanak azonban a mulattatásnak ebben a filmben felvonultatott mesterei: Feleky Kamill, Kiss Manyi, Szabó Ernő, Timár József, Szemes Mari, Lázár Mária, Gózon Gyula és a rengeteg, szívből mulattató epizódszereplő.

A kitűnően fényképezett film valódi operetthangulatot ad, annyira, hogy szinte a színek is érzékelhetők. Bár éppen ez veti fel a kérdést: miért nem színes filmet készítettek Offenbach nagyoperettjéről? Valószínű, hogy színes megoldásban még nagyobb lenne a filmoperett könnyed, meseszerű varázsa. A film, természetesen így is többet ad, mint a színpad, bár a sok műtermi felvételen a díszletek „díszletszerűsége" valamennyire utal az operett színpadi eredetére.

Mindenesetre: aki jól akar szórakozni, megnézheti.

— *és* —

Időjárásjelentés

Várható időjárás péntek estig: ma kisebb felhőátvonulások, csapadék nélkül. Holnap nyugat felől felhősödés, néhány helyen eső. Mérsékelt szél. Hűvös éjszaka, a nappali hőmérséklet alig változik, keleten kissé emelkedik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 8—11, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken **21—24 fok** között.

Ilyennek láttam őket

A gépek és a szovjet ember

A kiállításon

Soha még ehhez foghatót nem láttam. Olyan az Összszövetségi Mezőgazdasági Kiállítás, mint egy kacsalábon forgó mesebeli kastély, ahol azonban semmi és senki nincs elvarázsolva. Minden él és lélegzik, mert ez a hivatása.

A kiállítás állandó jellegű. Az épületek stabil szerkesztésűek és valamennyi az építészet remeke. Itt igen jól érvényesül az eltúlzott díszítési stílus. A kiállítás egysége és összhangja elbírja ezt. Már a bejáratnál hatalmas íves, oszlopos kapu fogad. Eltörpül mellette az ember.

Pedig mennyi ember, látogató keresi fel naponta. A statisztika szerint ötvenezer. Külön autóbusz, trolijáratok hozzák ki a látogatókat a város szívéből, a Forradalom térről.

A kiállítás területén utcák vannak és óriás szökőkutak. Egy-egy szökőkút nagyobb helyet foglal el, mint egy épület és a magassága is nagyobb annál. Látszik, hogy a tervezők és rendezők elsősorban a látványosságra törekedtek, ami helyes követelmény egy kiállítás megrendezésénél. — Ugyanakkor ez a látványosság nem megy a kiállított tárgyak rovására, sőt, nem egyszer emeli azokat.

Minden szövetségi köztársaságnak külön kiállítási pavilonja van. A pavilonokban elsősorban azokat a termékeket mutatják melyeket a szövetségi köztársaság állít elő. Van azonban össz-szövetségi pavilon is.

Ilyen a gépesítési kiállítási csarnok.

Érdemes ide betérni. Megtalálhatók a legújabb szovjet gépek. Mezőgazdasági eszközök és személyautók egyaránt kiváltják a látogatók csodálatát.

A bejáratnál prospektusokat és szakmai tárgyú könyveket, füzeteket osztogatnak. A könyvek és füzetek a kiállított gépek leírását tartalmazzák és hozzáfűzik, hol és mennyiért lehet megvásárolni azokat. Állandóan sok itt a külföldi. Legtöbben a személyautók körül járkálnak.

Megtekinthető itt a legújabb Moszkvics — ára 16 ezer rubel — és a világos zöld színben megjelent legújabb Volga. Moszkvában már igen sok szalad belőle, természetesen nemcsak vállalatok, magánosok is vásárolják.

A motorkerékpárokat itt is tökéletesítik és egész sorozat van már belőlük. Igen kedveltek a legújabb oldalkocsis motorok. A régebbi sötét szín helyett, most élénk piros és zöld színben bocsátották ki a legutóbbi változatot.

A terem alsó részén autóbuszok vonják magukra a figyelmet. Igen tetszetősek és hasonlítanak a mi kis Ikaruszainkra. Nem távolsági kocsik, helyi közlekedésre épültek.

Mindennél érdekesebb és hasznosabb a kiállított mezőgazdasági erő- és munkagépek egész sora. Megtalálhatók a legújabb típusú, széles lánctalpu traktorok. Laza talajra építették és nagy a munkabírásuk. Magas építésüek a legújabb Universál traktorok és keskeny a keréktáv, s ahogy a mellette lévő tábla közölte, állítható is. Minden növényápolási munka elvégzésére alkalmas. Láttam négyfejű, forgató ekét, melyet a szűzföldek feltöréséhez készítettek. Volt szénabetakarító szerkezet és szalmalehúzó traktorra szerelve. Megoldása igen célszerű és egyszerű. Gömbvasat hajlítottak meg és szereltek hidraulikára. Ezt már nálunk is láttam, de a szerkezeti megoldás új és érdemes lenne átvenni. A kukoricabetakarító kombájn alig magasabb egy embernél és aránylag nem nagy. Teljesítőképessége tíz-tizenkét hold naponta. Ugyancsak hasznos a burgonya- és répabetakarító kombájn. Általában már kevés a mezőgazdasági munkafolyamat, melynél ne kísérleteznének valamilyen formában a gépesítéssel.

A kiállítás területén bemutatnak egy TU 104-es gépet is. Állandóan hosszú sorban állnak előtte az emberek. Talán a legnagyobb az érdeklődés iránta.

Gépekről általában

Nem tudtam gyárakban megfigyelni a gépesítés fokát, de amit a mindennapi életben láttam, már maga az is eleget mond a gépesítés fokáról.

Sok az automata az utcán.

Megállsz egy tarkán, díszesen elkészített kis fal előtt, bedobsz húsz kopeket és tartod az arcod. Kölnit spriccel rá az automata. Azt már nem volt módomban megfigyelni, hogy a kölni illatát te választhatod-e ki, vagy az automata végzi ezt is. Vagy betérsz a Metroba. A pénztárnál sokan vannak, neked pedig van elegendő aprópénzed. Összeválogatsz ötven kopeket. Odalépsz az automata pénztárhoz és pillanatok alatt kezedben a jegy. Amint megfigyeltem, még kevesen használják, nem megszokott még.

S ha már a Metronál vagyunk, elmondom, hogy mozgólépcsők egész sora szállítja a mélybe s onnan a magasba az embereket. Megmértük az egyik mozgólépcső hosszát. Két és fél percig utaztunk rajta a mélybe. Nem más ez, mint egy végtelen futószalag, mely fokozatosan megtörik és a lábad alatt alakul át lépcsővé. Majd amikor leér veled az alsó szintre, újra szalag formát ölt és letesz.

Ilyen mozgólépcsővel nagyobb áruházakban is találkoztam.

Láttam rakodógépeket állomásokon. Kavicsot vett fel az szórt a vagonba. Egyszerre annyi kavics fért a markolójába, mint egy dömper rakfelületére. Ugyanakkor mellette még lapáttal is rakodtak. Halad a gépesítés — és meg kell mondani, olyan gyors ütemben, hogy másutt ez szinte elképzelhetetlen — de téves lenne az a felfogás, hogy a Szovjetunióban már mindent gépesítettek és az ember csak az irányító szerepét tölti be. Hiszen néhány évtized alatt nem lehet valamennyi munkafolyamatot és munkát gépesíteni. Aki ezt nem ismeri el, az elvakult. Én viszont jól emlékszem még Jegorov kapitány szavaira: csak azt mondd el, amit láttál és ahogyan láttad!

GÁLDONYI BÉLA

Német nemzetiségi kultúrcsoport szerepelt Baranyában

Hát napig estéről-estére más-más németlakta község kultúrotthonában gyúltak ki az öröm és megértés fényei egy messzi tájról érkezett kis kultúrcsoport körül.

A pilisvörösvári német nemzetiségi kultúrcsoport nem kiforrott művészegyüttes, de az öntevékeny kultúrcsoportok között mind jelentősebb helyet foglal el. Tagjai, a nyáron a szövetkezeti napon, a Komárom megyei kultúrversenyeken táncaikkal, muzsikájukkal harmadik helyezést értek el. Részt vettek a Nagykun Napok-on s az alkotmány ünnepe alkalmával az országos nagygyűlés után Kisújszállás szabadtéri színpadán szerepeltek. A csoport 1954 óta működik, ez volt a második körútja. (Az első 1955-ben, Tolna megyében volt). Idén tavasszal alakult újjá a SZÖVOSZ jelentős anyagi támogatásával. A Magyarországi Német Dolgozók Demokratikus Szövetsége szakmai, elvi és gyakorlati segítséget ad neki. Jelenleg a csoportnak 31 tagja van; többségük 17—18 éves fiú és leány, akik Budapesten, vagy a helyi szénbányánál dolgoznak. Egyet kivétellel német származásuk, a szülők otthon németül beszélnek, ők maguk inkább magyarul. Kulturális aktivitásukkal azonban feleelevenítik, ápolják szüleik anyanyelvét, ébrentartják és terjesztik a régi hagyományokat.

A körút állomásai: Vökány, Lánycsók, Palotabozsok, Véménd, Villány, Bóly — telt házzal és szerető szívvel fogadták a vörösváriakat. Egyedül Villány hagyott a csoport tagjaiban kellemetlen emléket, amit nem a lakosság közönye, hanem a helyi tanács és a kultúrotthon felelőtlen szervező munkája, magatartása eredményezett.

A hat község közül kettőnél a baráti kapcsolatnak múltja van. A véméndi kultúrcsoport három, a villányi két évvel ezelőtt járt Pilisvörösváron és példájukkal serkentőleg hatottak az akkoriban kezdődő lépésekkel bajlódó vörösvári csoportra. A mostani szárnypróbálgatás során mintegy visszaadták a látogatást és úgy adódott, hogy visszaadhatták a buzdítást is.

Nevelés és szórakoztatás

egyaránt és elválaszthatatlanul célja egy nemzetiségi együttes szerepeltetésének. Fontossági sorrendet is nehéz lenne a kettő között meghatározni. Felszíni, vagy rejtett feszültségek oldódhattak az előadás alatt, a magyarok, székelyek (pontatlan, de közkeletű megkülönböztetés) és felvidékiek egybehangzó tapsában a német műsorszámok után. Minden alkalommal együtt nézték és lehet mondani élvezték az előadást német szomszédaikkal. A lakosság és a vendégszereplők közvetlen összeismerkedésére kitűnő, sőt elkerülhetetlen alkalmat nyújtott az elszállásolás módja és kisebb mértékben a műsor utáni közös tánc. A csoport-tagok családoknál laktak és túlnyomórészt ott is étkeztek (ennek megszervezése a helyi tanácsok dolgozói és a pedagógusok együttes munkáját dícséri, a szállásadók vendégszerető áldozatkészsége mellett).

Miről beszél az emlékkönyv?

Ünnep a faluban egy ilyen szivetvidító műsoros est — vallja a vörösváriak pirosfedelű, kis emlékkönyve. Siker, siker, siker — hirdetik a sorok, akár magyar, akár német, öreg vagy fiatal, funkcionárius vagy véletlenül betévedt néző tollából származnak. Volt, aki német üdvözlő-versiket rögtönzött kedves, kacskaringós írással. Kell a kultúrműsor az embereknek, — tanusítják a bejegyzések — mozi mellett és hivatásos színpadi teljesítmények mellett ez is kell, több kell; nemzetiségi is kell, mert ez nemcsak megeleveníti az anyanyelv használatához és művelődéshez az alkotmány-adta jogot, elősegíti a nemzetiség-lakta vidékek lakóinak egymásratalálását is. Kétségtelen, hogy az előadás legfőbb élvezői a legidősebb generációhoz tartozók, akik ifjúkori emlékeik felvillanását ünnepelték és azt a végtelenül jóleső gondolatot, hogy nem merülnek végképp feledésbe régi-régi dalaik, táncaik. A betűk között ez olvasható: adjon meg minden erre illetékes szerv minden támogatást nemzetiségiek körében vegyes összetételű, színvonalas kultúrcsoportok életrekeltéséhez. (Ez akkor is áll, ha az emléksorok dícséreteinél feltételezhetően kissé a vendéglátói udvariasság is közrejátszott.)

Változatos műsor-összeállítás,

ezen belül a magyar és német számok aránya és formás elrendezése volt az előadások erőssége. A műsor legkidolgozottabb részét az elragadó lendülettel járt magyar és német táncok képezték, amit a stílusos népviselet még vonzóan ki is emelt. Népszerűségben ezekkel vetekedett a csoport zenei ezermestere, aki stájer citerán, pikofonon (pohár-sorozat) és zenélő fűrészen játszott bravurosan. Az énekkari számok gyönge pontja, hogy nem tudtak még elszakadni a hangszeres kíséret oltalmazó felügyeletétől. A szöveges műsorszámok (német és magyar jelenet, szavalat) erénye, hogy természetes, önfeledt mókázás folyt a színpadon. Kisebb műfaji elcsúszásokért és igénytelenebb előadásban bemutatott részletekért (kijavíthatók, mivel a csoport rendkívül fejlődőképes) a számok sokrétűsége kárpótolta a mindvégig hálás közönséget.

Arra a kérdésre, hogy ezen túlmenően megfelelt-e a kultúrkörút a fentemlített nevelő és szórakoztató feladatnak, a friss benyomások alapján kialakult látszat igenlő feleletet sugall. Sokat jelentett, ha hozzájárult nemzetiségeink között a megbékéltség és kölcsönös megbecsülés légkörének kialakulásához. Ami eddig lemérhető az ennyi: a nemzetiségi kultúrműsor kedvező nyomot hagyott, amerre szerepelt.

Tartós lesz-e,

tovább gyűrűzik-e a helyes irányban az ellentéteket kiengesztelő hatás, lesznek-e erőteljes követői a jó példának? — erre a jövő ad majd választ. Ez a kultúrkörút mindent egybevetve jó példa volt.

Sz. I.

Azért van különbség...

A „tanyán" találtam rájuk. Montenuovo herceg, a kilencvenkilenc puszta ura is tanyának titulálta az ilyen „kisebb", alig néhányszáz holdas gazdaságot, miért ne neveznék annak a „hagyománytisztelő" ivánbattyániak?

Mondom, a tanyán szorgoskodtak ők ketten, Veres János, a Ságvári Tsz. elnökhelyettese és ifjabb Rózsa Sándor, a tiszatáji betyárfejedelem békés foglalkozású baranyai névrokona. Nemcsak a névazonosság kísérti a hasonlatot, hanem az is, hogy a baranyai Rózsa Sándor szintúgy hercegi magtárpadlásról meri fel a búzát, mint annak idején a hires „rokon". Csakhogy annak idején az ilyen magtárak a betyárnál is betyárabb uraságok parasztverítékkel szerzett gabonáját őrizték, ma pedig? Nos, nézzék csak meg az emeletes magtár homlokzatán a rozsdamart kolompot. Negyvennégyben kondították rajta utoljára a hajnali ébresztőt és az éjszakába nyúló „hujá"-t. Majd tizenhárom esztendeje hallgat a kolomp, pontosan ama hajnal óta, amikor Montenuovo herceg „árván" hagyta a pusztát, a magtárat, a cselédséget. Lehet, hogy októberben valamelyik svájci villájában gondolt a tanyára is, a kolompra is és nem rajta múlott a viszontlátás „elnapolása".

Ezekről beszél Veres János és ifjabb Rózsa, miközben egymás után telnek a potrohos zsákok az idei acélosszemű, szép barna búzával.

Jó volt a termés. Holdankint 12 mázsát fizetett a búza, az árpa még többet, 17 mázsát. A vetőnek valót félretették és jócskán kiosztották már az előleg-gabonát is. Úgy nem mond sokat, hogy munkaegységenkint 5 kiló búzát és 3 kiló árpát osztottak szét a tagságnak, de ha megnézzük, hogy Csütörtök János és a felesége a kettőjük 670 munkaegységére eddig csak előlegként 35 mázsa búzát és 21 mázsa árpát fuvarozott haza, mindjárt megnövekszik a munkaegység tekintélye. Pedig ez még nem minden, mert 8000 forint készpénzt is kaptak előlegként, és hol van még október 31, a zárszámadás napja. Addig újabb kétezer forintot és újabb 8 kiló gabonát kapnak naponta. A 15 holdas halastótól különösen sokat várnak. Véber Miklós tsz-elnök szerint körülbelül 100 mázsás zsákmányra számítanak, ami újabb ezresekkel gyarapítja a munkaegységet. És mit hoz a házhoz a 15 darab, egyenkint több mázsás szerződéses bika, amiből öt darabot exportra nevelnek? És a 25 darab szerződéses hízó?

Ők mondták, Veres János és ifjabb Rózsa Sándor, ők számolták ki nagyon óvatos becsléssel, hogy egy-egy tsz-tag havi keresete mintegy háromezer forint, a fentebb elmondott és forintra váltott értékekből. Még megkérdezték, lehet-e arról írni, hogy ők az idén nem osztanak ki kukorica-részesedést, pedig volna miből, mert közel 13 vagon termést várnak. Másra, nagyon hasznos dolgokra tartogatják a kukoricát. A jelenlegi tehénállományt „megtizedelik" és felfrissítik jófajta tejelőkkel. Ők ezt is megtehetik, mert a háztájin megterem a saját szükségletre tervezett kukorica. Ahogy mondják, minden „hostel" kifizeti a 60—80 mázsát, ez pedig bőségesen elég a disznó- és baromfitartásra.

Vajon csalogató-e mindez „a kintiekre", akik októberben hátat fordítottak a közösnek, jobbnak látva az egyéni boldogulás kitaposottabb útját. Na persze, különösebb okuk így sincs a panaszra, mert igen tetszetősek például Gavallér István 13 holdas kilátásai. Negyvenkét mázsa búzája, huszonöt mázsa árpája termett és több mint 100 mázsa kukoricára számíthat. De igen jól sikerült a dohánytermése is, amiből megközelítőleg 10 ezer forintos jövedelmet vár. Na de hozzá kell ám tenni, hogy a család négy tagja, három férfi és Gavallérné maga is hajnaltól késő estig gyúrta a jó Karasica menti földet, hogy mindez megteremjen. Nem kell komplikált számadás ahhoz, hogy kiderüljön, mennyit is jövedelmezett a Gavallér-család egy-egy tagjának a gazdaság. Alig valamivel többet, mint ezer forintos havi átlagot, ami bizony majd háromszorta kevesebb a tsz-beliek havi átlagánál.

Valahogy így fest a különbség a kétféle boldogulás között és úgy látszik nem, az egyéni gazdálkodás javára. De mégse mi legyünk a szószólói a jobbnak, a kifizetőbbnek, bízzuk ezt az ivánbattyáni „kapunkivülieke", akik valószínűleg megbánták már az októberi elhamarkodott lépést.

PÁLINKÁS GYÖRGY.

Ne vágd el az útját...!

Bótos János — az ÉPFU-kirendeltség hirdi vezetője — a napokban bíróság előtt állt, mint vádlott. Június végén Hird községben egyesek provokációs módon belekötöttek egy rendőrtisztbe, s ebből parázs verekedés ütött ki. Bíróság elé kerültek. A bíróság Bótos Jánost felmentette, akinek nem sok köze volt az ügyhöz, csupán csak belekeveredett.

A felmentés tehát elhangzott.

Bótos János annak rendje és módja szerint munkába szeretett volna állni. De mindenütt becsapták az ajtót az orra előtt.

„Ellenforradalmár...!" — mondották és nem vették fel.

Embertelenség. Bótos János felmentése úgylátszik egyes vállalatok előtt nem elegendő bizonyíték Bótos bűntetlensége mellett. Nem ismerik el a Népköztársaság Bíróságának igazságos döntését? Pápábbak akarnak lenni a pápánál? „Ami biztos, az biztos" — gondolják magukban és inkább elvágják egy fiatalember útját.

Most már csak az a kérdés, hogy vajon Bótos János mit csináljon ezután? Lopjon? Csavarogjon? Ki felel érte?

Senki. Fogadják be munkára ott, ahol jelentkezik. S akkor nem kell érte felelnie senkinek... Ez egyszerűbb és főleg — emberségesebb...!

Egy hordó sör a legjobbnak

A Sellye és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet vezetősége kiadta a jelszót, hogy egy mákgubó se menjen idén veszendőbe. Mellé egy hordó sört tűztek ki annak, aki a legtöbb mákgubót vásárolja fel. Eddig — a tervezett 20 mázsa helyett — 50 mázsa gubót vettek át, mázsánkint 90 forintos áron. A kitűzött jutalmat Szilágyi Béla sósvertikei boltkezelő kapja, mert egymaga 16 mázsa mákgubót vásárolt fel.

Késik a kifli Nincs zsemle Száraz a kenyér

a Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat boltjaiban

Segítő szándékkal indultunk el a Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat boltjaiba, hogy a nyilvánosság előtt is bemutassuk: mennyi kárt, bosszúságot okoz apró-cseprő gondatlanság vagy a rossz szervezés.

Késik a sütemény

A szabolcsi 59-es Tejboltban bányászasszonyok panaszkodnak:

— Nem tudunk kiflit, zsemlét adni a gyerekeknek, mert reggel, amikor iskolába mennek, még nincs a boltban.

Másik asszony arról panaszkodik, hogy rendszeresen másnapos, sokszor száraz kenyeret kapnak. Van tehát kenyér, csak a minősége nem elégíti ki a fogyasztókat.

A 32-es boltban Jäger bácsi panaszolja, hogy már tíz óra lesz és még nincs pékáruja. Gyakran megesik, hogy délben kap kenyeret és péksüteményt vagy éppen zárás előtt. Ilyenkor másnap tudja csak kimérni, ami azt jelenti, hogy a környékben lakók igen ritkán jutnak friss kenyérhez.

„Kifli város — zsemle város"

A Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat 83 boltjából csaknem huszonötöt meglátogattunk és úgy válogattuk a boltokat, hogy a város minden részére eljussunk. Igy találkoztunk azzal az érdekes jelenséggel, hogy a város egyik részében *csak kiflit*, a másik részében pedig *csak zsemlét* lehet kapni. Aszerint, hogy milyen sütőipari egység van a közelben. Ritka az a hely, ahol mind a kettő kapható és elég is.

Például a Hullám-fürdő melletti 50-es bolt dolgozója elmondotta, hogy nemrégiben a budai részen helyettesített és ott csak zsemlét lehetett kapni. Itt meg csak kifli van. Az is gyakran délben érkezik. Megesett, hogy a közeli napköziben — mivel késett a kifli — majdnem délig ültek a kicsik a tej mellett és várták a süteményt.

A legtöbb tejbolt mellett iskola is van. Az iskolába sietö gyerekek szívesen vennének kiflit, zsemlét, de reggel fél nyolc előtt még nem kapnak. Kénytelenek tehát megszegni az iskolai szabályokat és szünetben kiszökdösnek vásárolni. Igy van ez a 35-ös boltban is, mert tegnap 8 óra 20 perckor vitték a süteményt.

Egyébként: a Sütőipari Vállalat saját, 5-ös számú boltjában sem lehetett fél tizenegykor kiflit, zsemlét venni...

A boltosokon nem múlik!

Talán a boltosok a hibásak? Nem, rajtuk nem múlik. A Vámházinál lévő 20-as számú bolt vezetője naponta és rendszeresen saját motorján hordja a kenyeret. Pedig sem a vállalat, sem a pékség nem fizeti meg a motorkopást, a benzint és főleg nem a fáradságot, hogy négy mázsa kenyeret kiszállít. Mégis megteszi, ha azt akarja, hogy vevői — főleg bányászok — időben és elegendő kenyeret kapjanak.

Freiser Józsefné, az 58-as Tejboltban szintén tíz óra után kapja a kiflit. Elmondta, hogy naponta fél ötkor kel, hogy fél hatra a sütőipari üzemben lehessen. Igy hozza el reggelenként a nyitásra a 300 darab péksüteményt.

A példák nem egyedülállóak, a jók sem, a rosszak sem. És a vevők részéről általános a panasz, hogy naponta többször el kell menniök a boltba, mire kenyeret kapnak. A másik pedig, hogy megkezdődött az iskolaév és reggel a gyerekek nem tudnak kiflit venni.

A Sütőipari Vállalat vezetőinek igen helyes javaslata, hogy hívjanak össze egy megbeszélést, ahol részt vesznek az illetékes vállalatok, a városi tanács kereskedelmi és ipari osztálya és a tiszti orvos, és segítsenek, már amennyire tőlük függ, ezen az áldatlan állapoton. Reméljük, hogy a felsorolt példák hatására és a fenti javaslat megvalósítása után hamarosan a jobb, gyorsabb kenyér- és süteményellátásról számolhatunk be.

Még egyszer a „három és félmillióról"

Akik megvámolják a pincért...

Volt, aki magára vette a múlt heti cikk állításait... Azok hallgattak...

S volt sok olyan vendéglátóipari dolgozó, aki „nem vette magára", — s megsértődött. Nekik van igazuk: a cikk kissé általánosított, márpedig nem igaz az, hogy minden pincér, minden felszolgálónő a saját zsebére dolgozik. Éppen ők kérték azt, hogy nevezzük nevén a gyereket, azazhogy: névszerint hozzuk nyilvánosságra azokat, akiket az ellenőrzés túlszámoláson, árdrágításon, vagy minőségcsökkentésen ért.

Kérésüknek a jövőben eleget teszünk.

A vendéglátóipari dolgozók másra is panaszkodtak. Néhány vendég, — amióta az említett cikk megjelent, — nagyon ostoban és felháborítóan viselkedik. Mi annakidején felhívtuk a vendégek figyelmét, hogy ők maguk is segítsék az ellenőrök munkáját, amennyiben csalást tapasztalnak. De semmiesetre sem úgy, mint ahogy azt egyesek teszik. Például az „Alkotmány"-vendéglő vezetőjének szemtelenül odadobtak egy kétforintost, ezzel a megjegyzéssel: „Ezt a három és félmillióhoz adom!" A másik vendéglőben egy részeg elkapta a kiszolgálónő ruháját és így szólt: „Ezt is a három és félmillióból vette?!"

Nem soroljuk tovább, de hasonló véleményt hangoztatott el mondhatnánk valamennyi kocsmában, vendéglőben, vagy étteremben alig egy hét leforgása alatt. Ehhez csak annyit:

Nem tűrjük, hogy notórius, részeg büfé-töltelékek s szeszkazánok megalázzák a vendéglátóipari dolgozókat. A lehető legszigorúbb intézkedéssel — a rendőrség segítségével, — véget vetünk az efféle „társadalmi ellenőrzés"-nek. Mi abban a cikkben megírtuk, hogy nagyon elharapózott vendéglátóipari üzemeinkben a „maxizás" azazhogy: egyes pincérek „megvágják" a vendégeket, megvizezik a bort, magasabb árért, rosszabb minőségű szeszt adnak ki, stb. — Arra kértük a vendégeket, hogy ilyen esetben tegyék ezt szóvá, akár az illető pincérnek, akár a vendéglátóipari központnak. Hangsúlyozzuk: vendégekről volt szó, és nem részeg kocsmatöltelékekről. Ez utóbbiaknak mi nem — és senki másnak sem — adunk semmiféle menlevelet és jogot arra, hogy visszaéljenek a társadalmi ellenőrzés tényével.

Pontosan ezek az úgynevezett „szeszteszvérek" azok, akiknek éppen nincsen semmi, de semmi joguk és okuk panaszra. Mert ők azok, akik viszont a pincér zsebéből veszik ki a forintot. Hogyan? Úgy, hogy — sajnos, szinte mindennapi eset, — rendelik az italt nyakra-főre, amikor azután fizetésre kerül a sor, — megszöknek. Ki fizeti meg az elfogyasztott italt? Senki más, mint a pincér. Ki fizeti meg azt az italt, amit letagadnak? A pincér. Kinek kell elnyelni azt a sok ocsmányságot, szidalmat, lealázást, melyjyel ezek az emberek illetik őket egy-egy zsúfolt, fizetési napon? A pincérnek...

A pincér idegeit lassan-lassan felőrli az a látvány is, amelyben része van egy-egy éjszakán. Vannak „vendégek", akik előtt semmi sem szent: bemocskolják a terítőt, összetörik a poharakat, kiöntözik az italt, összetörik a széket, belevésnek az asztalba, ellopják a poharat, a mokkáskészletet, a mokkáskanalat, a feldecis poharat, hamutartót, kést, villát, kanalat. Az igaz, hogy az árdrágító pincér is megkapja majd a maga szigorú büntetését, de az is igaz, hogy a huligán-vendég sem teszi be egy ideig a lábát egyetlen kocsmába sem, amennyiben nem marad nyugton, mert megvan arra a mód, hogy „kivonják" a forgalomból...

Végre elérkezett annak is az ideje, hogy a Vendéglátóipari Vállalat vendéglőiben, éttermeiben, eszpresszóiban jelentkező problémákat felvessük. Van elég. Attól kezdve, hogy bizony sokhelyütt sántít a „tisztasági mozgalom" gyakorlati megvalósítása, az árdrágításon át egészen a vendégek viselkedéséig, — mindmeganynyi égető kérdés, amelyet meg kell oldani. Kettőn áll a vásár: a vállalaton — és a vendégek seregén. Reméljük, hogy mindkét „fél" megteszi a maga észrevételét, kötelességét, hogy végre a vállalat is vendéglátó legyen, és a vendég is vendég a szó legnemesebb értelmében!

RAB FERENC

SPORT

Labdarúgó-csapataink a vasárnapi mérkőzésekre készülnek

A Pécs-Baranya heti kétkapus edzésén az első csapat a tartalékokkal játszott. A kék-sárgák Kamondi, Virág, Opova, Schwara, Kovács összeállítású csatársorral kísérleteztek. Az „új" csatársor nem kevesebb, mint 8 gólt lőtt a tartalékcsapat hálójába. A második félidőben Garami volt a jobbszélső, Kakuszi pedig a balszélső. A vezetők szerint a csapat sokkal jobb játékot nyújtott, mint Csepelen. Az edzésről Kocsis és Lovig hiányzott, ők a válogatott edzésen vettek részt. Nem vettek részt az edzésen a sérültek sem, Hegyi és Lehel. A Szombathely elleni csapat összeállításában változás várható, a sérült Hegyi helyett valószínű Kresz játszik fedezetet, a csatársor összeállítását illetően pedig a pénteki edzés után dönt Volentik edző. A mérkőzés iránt különben nemcsak Pécsett, hanem Szombathelyen is nagy az érdeklődés, Szombathelyről különvonatot indítanak és nem kevesebb, mint 300 ülő- és 1200 állóhelyet kértek biztosítani. Úgy látszik, nagyon fellelkesítette a szombathelyieket a salgótarjáni győzelem . . .

*

A PVSK a Kinizsivel játszott edzőmérkőzést. Az első félidőben 6:1 volt az eredmény a vasutasok javára, a szünet után, mikor Hámori védett a Kinizsi kapujában, még három gólt lőtt a PVSK. Sopronban valószínűleg a Szombathelyen győztes 11 szerepel, az összeállításnál azonban szóbajött még Kutas, Csete és Hámori II. játéka is. A kétkapus edzésen különben a vezetők elégedettek voltak a csapat játékával, bár mint mondották, kissé zökkenők még vannak.

*

A Pécsbányatelepi Bányász vasárnap ismét Pécsett mérkőzik. Délelőtt fél 11-kor Újhegyen a Szombathelyi Pamutipar lesz a bányászcsapat ellenfele. Hét közben a második csapattal játszottak edzőmérkőzést. Krivanek edző minden valószínűség szerint a győztes csapaton ne változtass elv alapján, a Sztálinváros ellen döntetlent elért 11-et lépteti pályára vasárnap is. A szurkolók remélik, hogy a csapat vasárnap megszerzi első győzelmét az NB II-ben.

*

NB III-as csapataink közül talán a BTC készül leglelkesebben a vasárnapi bajnoki fordulóra. Csütörtökön a postás pályán a vendéglátó csapattal játszottak edzőmérkőzést és ezen főleg a védelem játékát figyelték a vezetők. Ezen a csapatrészen szeretnének ugyanis még javítani. A csatársorral elégedettek a, bőrösök, hiszen vidéken négy gólt rúgtak legutóbb és ez maga mindennél többet mond. A Dombóvári Vasutas ellen továbbra is meg szeretnék őrizni veretlenségüket. A két csapat mérkőzésére délelőtt negyed 11-kor kerül sor a börgyár pályáján. Előmérkőzésként negyed 9-kor a BTC II.—Szpartakusz Alosztály II. mérkőzést játsszák.

*

Mohácson ugyancsak felvillanyozta a szurkolókat, hogy szeptember 11-én, szerdán a magyar utánpótlás válogatott az MTE-vel mérkőzik. A heti edzéseken is erről beszélgettek a játékosok. Természetesen közben a Vasas ellen készülnek. Vasárnap délután 5 órakor kerül sor az MTE pályáján a nagy érdeklődéssel várt találkozóra.

Az MTE ellenfele a Vasas, a PEAC-cal tartott kétkapus előkészületi mérkőzést. A nagy akarással játszó egyetemistákat 2:1 arányban sikerült legyőzniök. Tamási edző szerint a csapat nem játszott gyengén Nagyatádon, az ellenfél azonban még jobb volt. Mohácson valószínűleg a legutóbb szerepelt csapatával játszik a Vasas. A jobbszélen esetleg sor kerül Stelzammer játékára.

*

A Komlói Bányász a salgótarjáni mérkőzése előtt tartalékcsapatával és a Béta-aknával tartott kétkapus edzést. Az első félidőben a tartalékok ellen 4:1, a második félidőben Béta-akna ellen 7:1-re győzött a bányászcsapat. A csatársor játéka változatlanul elég gyenge volt, a második félidőben azonban feljavult a támadósor játéka, ekkor a helyzeteket már jobban kihasználták, az összjáték azonban még ekkor sem volt folyamatos. Az első csapat különben tartalékosan szerepelt, Kanizsa és Udvaros sérülése miatt nem játszott, Polgár pedig a válogatott edzésen szerepelt. Helyettük Mesgyán, Proléger, Szám kapott helyet a csapatban. A salgótarjáni összeállítás csak közvetlenül a mérkőzés előtt dőlt el, a vasárnapi mérkőzésre egyébként már szombaton reggel útnak indul a bányászegyüttes. A vezetők tiszteletre eredményre számítanak.

Új sportág

Az utóbbi években lendült fel az ijjászsport. Ősi sportágat elevenítenek fel ezzel. Körcéltáblába lőnek a versenyzők, s szinte naponként ezrekkel nő a sport kedvelőinek a száma. A moszkvai világifjúsági találkozón — elsőízben nagy nemzetközi verseny keretében — rendezték meg az ijjászversenyt is.

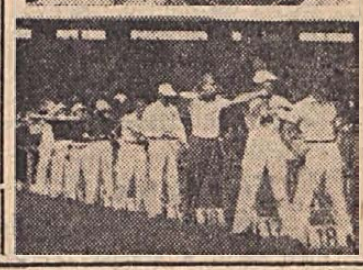

Kézilabdapályát avat a Pécs-Baranya

A Pécs-Baranya kézilabdázói társadalmi munkával újjásalakozták kézilabdapályájukat. A sportkör biztosította a salakot, a kézilabdások vállalták a munkát. Délutánonként, nemcsak az edzésnapokon, a fiúk és a lányok mind ott dolgoztak a pálya salakozásánál. Többezer forint értékű munkát végeztek így el társadalmi úton. A pálya a Széchenyi gimnázium udvarán épült. Avatása most vasárnap lesz a Pécs-Baranya első őszi hazai NB I-es mérkőzése alkalmával. A kék-sárgák sorsdöntő mérkőzés előtt állanak, az illatszer legyőzésével még megcsillanhat a bentmaradás reménye. A mérkőzés délelőtt 10 órakor kezdődik.

NB II-es kézilabdamérkőzés is lesz vasárnap Pécsett. Az egyetemi tornacsarnok melletti pályán negyed 10-kor a Meteor a Győri Fonóval mérkőzik. Utána negyed 12-kor a PEAC—Pesterzsébeti TC férfi mérkőzés kerül sorra. Otthonában mérkőzik a Komlói Bányász is, ellenfele a Sztálinvárosi Vasas lesz. A Pécsújhegyi Bányász női csapata Pesterzsébeten szerepel.

Hihetetlen, de való,

hogy az NSZK kormányának egyik tagja kijelentette: — A Nyugat-Németország és a szocialista államok közötti sportkapcsolatokról a NATO keretén belül kell tárgyalnunk . . .

Nos, a tárgyalások eredménye a következő volt: Az NSZK kormánya nem adott beutazási engedélyt a magyar kézilabda-csapatnak és megtagadta a magyar vízisportolók számára kért vízumot. Szeptemberben akarták megrendezni a Hamburg—Moszkva városok közötti barátságos labdarúgómérkőzést. A Deutsche Presse Agentur (DPA) közlése szerint az NSZK külügyminisztériuma azonban nem adott beutazási engedélyt a moszkvai labdarúgóknak.

Ismételjük: hihetetlen, de való! Hát már idáig fajultak a dolgok az NSZK-ban? A NATO-tól kérnek tanácsot, hogy milyen mértékben, vagy pedig egyáltalán fenntarthatják-e sportkapcsolataikat a szocialista táborral?

No, a fenti néhány példa is bizonyítja, hogy jó helyhez fordultak. Ott aztán valóban tudják, hogy a béke és barátság szempontjából mit jelent egy-egy nemzetközi találkozó. Igen, úgy tudják, hogy „veszélyt" jelent a Nyugat számára, mert ki tudja, mint törik a fejüket azok a magyar röplabda- és vízilabda-csapatok, vagy pedig a szovjet futballisták? Azt állítják ugyan — vélik a NATO-ban, — hogy békés vetélkedésre jönnek, de hátha ez csak kifogás, a valódi szándék álcázása? Sohasem lehet tudni, milyen veszély fenyeget, ha már köztünk vannak . . ., hátha elfoglalják a Rajnát — figyelmeztetik felemelt mutatóujjal a buzgón fülelő nyugatnémet külügyminisztériumi tanácstalanokat, mire ezek sietve teljesítik, amit rájuk parancsoltak. — Nem adunk vízumot!

Az NSZK kormányának e döntése és más hasonló akciók azonban élénk tiltakozásra találtak a nyugatnémet nyilvánosságban.

Így például Edgar Engelhard, Hamburg polgármester-helyettese, kijelentette, hogy elítéli az NSZK külügyminisztériumának eljárását, de azt vallja vele együtt a nyugatnémet lakosság is, mely mindig nagy érdeklődéssel és szívesen fogadta a kelet-európai sportolók látogatását.

Willy Daum pedig, az NSZK egyik sportvezére írásban tiltakozott a külügyminiszternél a kelet-európai államokkal szemben követendő sportirányelvek ellen, melyek most készülnek, majd kijelentette, hogy a sportszövetségek nem veszik majd tekintetbe ezeket az irányelveket és minden rendelkezésre álló eszközzel harcolnak majd ellenük.

Van tehát még normálisan gondolkodó sportvezér is az NSZK-ban. Kérdés azonban, hogy ki bizonyul erősebbnek: a NATO befolyása alatt álló NSZK külügyminisztériuma, vagy a józanok. Reméljük, hogy az utóbbiak!

HIREK, eredmények

A labdarúgó klubcsapatok Európa-Kupájáért Szófiában hatalmas küzdelemben maradt alul a szünet után feljavult Vasas a CDNA-val szemben. Az eredmény 2:1 volt a CDNA javára.

A Párizsban folyó főiskolai játékokon ezideig három magyar győzelem született. A férfi és magyar női törvívó csapatverseny után a férfi tőr egyéni versenyt is a magyar Czvikovszky nyerte. A női egyéni tőrvívásban Juhász második lett.

Megkezdődtek a teke NB I. és NB II. küzdelmei. A Pécsi Szikra 10:2 arányban győzött a Csepeli Papír ellen.

A Pécs-Baranya értesíti rendezőit, hogy szombaton délután fél 5-kor a Sörház utca 8. szám alatti sportirodában megbeszélést tartanak.

NAPOSCSIBE csütörtök, péntek, szombat, vasárnap a Keltető Vállalat Xavér utca 19 szám alatti telepén 8—17 óráig és jó idő esetén a nagypiacon szombaton és vasárnap is kapható.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Mellés Rezső.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Véméndi képek.
17.40: A pécsi MÁV ének- és zenekar hangversenye.
18.00: Hírek. — Tudósítások.
18.20: Jutalomműsor a Sörgyár dolgozóinak.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Nyári szünet.

MOZI:

Park: Gerolsteini kaland (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Kossuth: Ez történt Belgrádban (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Gerolsteini kaland (5, 7 és 9 órakor)

Építők Kultúrotthona: Véres út (5, 7 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Ha a világon mindenki ilyen volna (6 és 8 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Boszorkány (6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Visszaélés (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Örök éjszaka titka (7 órakor)

Kossuth (Mohács): 45-ös körzet nem válaszol (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): A két Lotti (fél 9 órakor)

TÁNCISKOLA

kezdődik szeptember 10-én, kedden fél 8 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (volt Tiszti Klub) Kossuth Lajos u. 13. szám alatt. A tanfolyamot vezeti: Balog Géza tánctanár. Össztánc szombat—vasárnap.

*

Szeptember 10-én a KPVDSZSZ Petőfi Sándor Művelődési Házában (József utca 15.) Hermann Ferenc tánctanár vezetésével új tánciskola kezdődik.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik szeptember 11-én, szerdán a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (volt Tiszti Klub) Kossuth L. u. 13. szám alatt. A tanfolyamot vezeti: Kunszt Dezsőné. Tanítás kezdőknek szerdán 17—19 óráig, haladóknak 19—21 óráig. A tanfolyam háromhónapos. Részvételi díj: 60 forint. Beiratkozás a Művelődési Ház irodájában délelőtt 9—13 óráig, délután 14—21 óráig.

Közlemények

A Pécsi Liszt Ferenc Állami Zeneiskola igazgatósága közli a szülőkkel, hogy az összes növendékek szeptember 7-én (szombaton) az alábbi sorrendben jelentkezzenek a zeneiskolában: délelőtt 9 órakor I. és II. osztály, 10 órakor III. és IV. osztály, fél 11 órakor V. osztály és ettől felfelé. Akik délelőtt nem érnek rá, azok délután jelentkezzenek, éspedig a következő sorrendben: 4 órakor I. és II. osztály, fél 5 órakor III. és IV. osztály, 5 órakor V. osztály és ettől felfelé.

*

ÁRAMSZÜNET lesz hálózatkarbantartás miatt szeptember 6—7-én reggel 8 órától 16 óráig a Felszabadulás, Ságvári Endre, Remény, Gyula, Huba, Táltos és Álmos, valamint a Géza utcában.

*

A MÁV Pécsi Igazgatósága közli, hogy az eredetileg szeptember hó 1-ig közlekedő fürdővonatok forgalmát szeptember 15-ig meghosszabbította. Megyei viszonylatban tehát ennek értelmében a Pécsről 5.20 órakor induló és Fonyódra 9.46-kor érkező 5617/5512 számú, valamint a visszautban Fonyódról 19.43 órakor induló és Pécsre 0.14 órakor érkező 5511/5618 számú közvetlen fonyódi fürdővonat szeptember 8-án és 15-én is közlekedik.

*

A TTIT Bartók Béla Klubja pénteken este 6 órától a bridzsezők rendelkezésére áll.

*

A Magyar Posta ultrarövidhullámú pécsi adója szombaton este 6 órakor bemutató-előadást és műsort rendez a TTIT Bartók Béla Klubjában. Ismertetés és a Trubadur bemutatása szórakoztatja az érdeklődőket.

*

AZ ORSZÁGOS FILHARMÓNIA közli, hogy az Állami Operaház szólótáncosainak szeptember 9-re hirdetett balettestjét nem a szabadtéri színpadon, hanem a Pécsi Nemzeti Színházban tartják délután fél 6 és este fél 9 órai kezdettel.

*

Értesítés. Értesítem a Mezőtúri Mezőgazdasági Technikum gépészeti levelező tagozatán tanulásukat folytatni kívánó dolgozókat, hogy a F. M. 73.200/1957. sz. rendeletével a jelentkezés határidejét szeptember hó 15-ig meghosszabbította. Tájékoztatót és jelentkezési lapot minden érdeklődőnek azonnal küldünk. Mezőgazdasági Gépészeti Technikum Igazgatósága, Mezőtúr.

Az őszi vívóévad előtt...

A Vívó Híradó — a Magyar Vívó Szövetség Budapesten megjelenő hivatalos lapja — legutóbbi számában foglalkozik a pécsi vívók helyzetével. Befejezésül azt írja, hogy a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani a pécsi vívókra, mert tehetségükkel és hamarosan eredményeikkel is könnyen az élvonalba kerülhetnek.

Valóban a PEAC vívószakosztályában számos olyan fiatal versenyző vív, akikről lehet, hogy nemsokára sokat hallhatunk. Az együttes előkészítését Varga Mihály edző végzi. Őszi programjuk középpontjában az országos csapatbajnokságok állnak. A Kovács, Szőllössy, Keserű, Méhes összeállítású csapatot képesnek tartjuk arra, hogy az országos vidéki bajnokságon dobogóra kerüljön. Az országos döntőbe jutást jelentő első hely megszerzésére nincs sok esélyük, mert a Szolnoki MÁV egyelőre jobb csapat.

A PEAC párbajtőrcsapata viszont mindjárt az országos döntőben indulhat. Eredményes szereplésük már régóta esedékes. Ez a csapat még soha sem „vívta ki" az igazi tudását. Talán most sikerül. Ehhez azonban az kell, hogy a csapat minden tagja. Karakán és Császár is edzésben és jó formában legyen.

A női törözőktől és a kardozóktól idén még nem várhatunk kiemelkedő eredményeket. Itt is vannak azonban tehetséges vívók Almásy és Gál, illetve Kollár személyében.

A PEAC edzéseit sok fiatal látogatja, kezdők és haladók egyaránt. Sokszor 35—45 vívó is megfordul egy este a vívóteremben. Ennyi tanítvánnyal természetesen egy mester nem tud kielégítően foglalkozni. Feltétlenül szükséges lenne, hogy a kezdő vívók oktatására a szakosztály ismét alkalmazza régi, lelkiismeretes másodedzőjét.

A PEAC vezetői egyre többször hallják budapesti és vidéki szakemberektől azt a véleményt, hogy vidéken Pécs rendelkezik a legjobb versenyzőanyaggal. Sajnos, ezek a vívók megfelelő versenyalkalom hiányában mindig csak „ígéretek" maradnak. Az utazási nehézségek leküzdésére más vidéki városban óriási eredménnyel alkalmazták azt a módszert, hogy a legjobbakat a vasutas sportkörbe tömörítették.

Sajnos, nálunk ezt nem lehet megvalósítani, mert a PVSK vezetői szinte semmit sem törődnek a vívással. Pedig évek óta él és küszködik a PVSK színeiben egy lelkes és tehetséges, fiatal gárda. Az edzéseket minden ellenszolgáltatás nélkül végzi két éve lelkiismeretes edzőjük. Mintegy 15 fiú és 8 lány látogatja a PVSK vívótermét. Az idei vasutas-bajnokságon felhívták magukra a vezetők figyelmét, — de úgylátszik csak a pestiekét. Nem értek el még nagy eredményeket, de ez természetes is, ha figyelembe vesszük, hogy mind ifjúsági korban vannak és hogy öt éve nem kaptak anyagi támogatást felszerelésre. A szakosztály versenyeire több ízben az edző maga vette az érmeket. Szép a lelkesedés, de ilyen körülmények között érthető, hogy a PVSK nem válhat a város vívóéletének vezetőjévé.

Nincs minden rendben a szövetség területén sem. Ebben ugyan a pesti központ is ludas, de Pécsett is többet lehetett volna tenni a városi vívóéletért. Most, hogy végre tisztázódott a területek beosztása, ideje, hogy figyelmünket a pécsi közép- és általános iskolák vívóéletének megteremtésére összpontosítsuk. Biztosítani kell pécsi versenyek rendezésével az alacsonyabb osztályú vívók foglalkoztatását. Reméljük, a PEAC „Mecsek-Kupa" versenysorozata az ország legjobb vívóit is vonzani fogja városunkba s hozzájárul a vívás népszerűsítéséhez.

Ez a helyzet tehát a pécsi vívósportban az idény kezdetén. Rajtunk múlik, hogy megfeleljünk a fővárosi szakemberek bizalmának, sőt „túlteljesítsük" optimista jóslataikat!

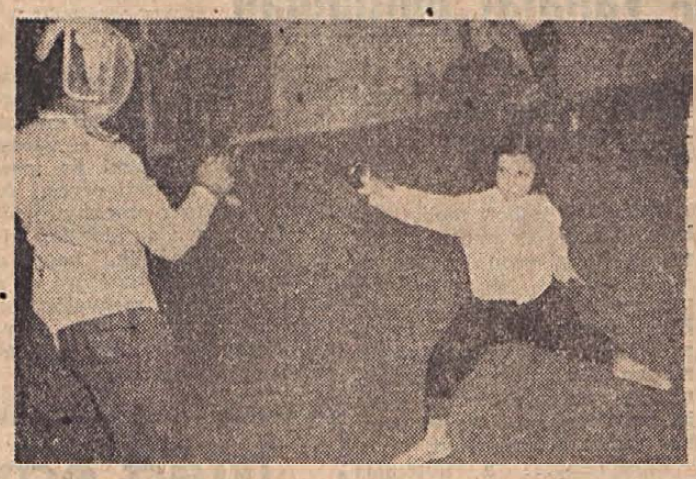

APRÓHIRDETÉSEK

A tragikus körülmények között elhúnyt

Fatta Bálint

elvtárs,

a mohácsi munkásőrség parancsnoka temetése ma délután 4 órakor lesz.

Gyászolják: felesége, kislánya és elvtársai.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem, ifj. Walter Oszkár halálával ért gyászunkban részvétüket bármiképpen nyilvánították.

A gyászoló család.

A Kelemenligeti Állami Gazdaság Majláth-pusztán

halastó gátépítéshez

kubikosokat

felvesz,

legalább 10 fős brigádokban. Állomás: up. Sámod.

Azonnalra felveszünk rádió szakembert. Pécsi Finommechanika, Bajcsy-Zsilinszky u. 12. sz.

Orás csappolirozó gépet veszünk. Pécsi Finommechanikai Váll. Bem u. 3. sz.

Nyugotszenterzsébeten szőlő, présház, felszereléssel és kisebb szoba-konyhával eladó. Pacsek Pál, Háromfa, Somogy megye.

Egy beteg asszony mellé ápolónőt keresünk. Fizetés megegyezés szerint. József Attila utca 2. Tóth. 79

Agregátor kezelőket (elektromos és motorikus képzettséggel) felvesz a Pécsi Uránércbánya Vállalat Mélyfúróüzeme. Jelentkezés: Kővágószőlősön. 97

Hintaszék és női ruhák eladók. Színház tér 3. I. em. 103

Kétszemélyes, 140 cm széles modern rekamié eladó. Orsolya utca 10. 86

Sötét hálóbútor eladó. Széchenyi tér 8. sz. I. emelet. 53

Varrógépek szakszerű javítását olcsón vállalom. Majláth u. 19. Jandó műszerész. 96

Kétújfalu és vidéke körzeti földművesszövetkezet azonnali belépésre keres mezőgazdaságilag szakképzett agronómust. Követelmény: legalább két éves mezőgazdasági szakiskola és oklevél. Fizetés: egyezerkettőszáz forint. 35

Balettbeiratás. A balett munkaközösségbe a beiratás szept. 2-től 7-ig, délután 5—7-ig. Színház tér 2. I. e. Oktatók: Blauhorn, Gregus, Stefán. 962

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda fogtechnikus, Mártírok u. 7. 24

Tsz-ek, kistenyésztők figyelem. A Görösgali Állami Gazdaság csatahelyi üzemegységében sárga magyar tenyészkakas kapható, á. 70,— forintos áron. Érdeklődni lehet telefonon Nagypeterd 2. Vasútállomás Nagypeterd.

Nagyobb méretű; — jobb minőségű bőröndöt vennék. Ady E. u. 51. Vokóné. 78

Eladó egy Vörös Szikra magnetofon, újszerű állapotban, megtekinthető délelőtt; — Anna utca 34. 104

Tetőléc eladó. Orsolya utca 10. szám. 128

Bentlakó főzőmindenest keresek jó fizetéssel. Deák utca 5., üzletben. 87

Pianinó eladó. Alkotmány utca 17. sz. 109

Kétszoba, összkomfortos, modern öröklakás eladó. Légszeszgyár u. 3. (északi) egyetem mellett. Érdeklődni: Zsinkó I. u. 1. sz. Tel: 28-54. 117

Kérem azt a becsületes megtalálót, aki 3-án az üvegboltban megtalálta a külföldi igazolványomat, Iliev címre küldje el. 125

Házhely olcsón eladó. 193 négyszögöl. Légszeszgyár u. 36. szám. 105

Nagyméretű mozaiklapok, kézimunka ágyterítő (dupla) vitrin eladó. Tompa M. u. 50. 83

Zündapp, Zetka, Jawa, Pannonia, Izs motorok szakszerű generáláljavítása, villamossági és esztergamunkák, főtengelygörgőzés. Kovácsnál; Rákóczi út 48. 123

Elvesztettem egy pej, herélt, hókás lónak a járlatát, kérem a megtalálót, adja le Engels út 41. Gyubecskó Andrásnak. 130

Két boglya lónak való széna eladó. Málom, pásztorház. 32

A MESZÖV műszaki ellenőri állásra építőipari technikumot, — vagy egyetemet végzett dolgozót keres. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés személyesen, Pécs, Kossuth tér 8.

A Gépíró és Gyorsíró Iskolában (a Kolozsvár u. 2. sz. alatti Közgazdasági Technikum épületében, bejárat: Temesvár u. 2) haladók részére külön tanulócsoport indul. Beiratkozni lehet szeptember 15-ig. — minden munkanapon délelőtt 8—10 óráig. Telefon: 14-93. 180

Kaposvári kétszoba, összkomfortos lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Bővebbet Pécs, Jókai Mór u. 17. Strasser. 2

Férfi és női segédmunkásokat felvesz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs Déryné u. 35. sz. 27

Meszesen vagy a Hősök tere környékén üres, vagy bútorozott szobát keres fényképész házaspár, Bagóné, Ötemető utca 22/a sz. 26

Keresünk megvételre 0,5—1 H. P. villanymotort, Pécsi Belsped Vállalat, Széchenyi tér 7. sz. 24

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 300. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1957 SZEPTEMBER 7

Mongol kormány- és pártküldöttség érkezik Budapestre

Szeptember 5-én, csütörtökön hazánkba érkezik a Mongol Népköztársaság kormány- és pártküldöttsége, hogy a két testvéri országot érintő kérdésekről tárgyalásokat folytasson a magyar kormány és a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetőivel.

A mongol kormány- és pártküldöttség vezetője Jumzsegijn Cedenbal, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, a Mongol Népi Forradalmi Párt Politikai Bizottságának tagja; a küldöttség tagjai: Dorzsijn Szumdan, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának titkára, a Politikai Bizottság póttagja, Szodnomin Avarzid, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnökhelyettese és külügyminiszter, a Mongol Népi Forradalmi Párt Politikai Bizottságának póttagja, M. Ceven, az állami tervbizottság elnökhelyettese, D. Adilbis, a Mongol Népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A mongol kormány- és pártküldöttséggel folytatandó tárgyalásokra kijelölt magyar kormány- és pártküldöttség vezetője Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság első titkára, a küldöttség tagjai: Apró Antal, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Kiss Károly, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagja, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Horváth Imre külügyminiszter, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, Garasin Rudolf, a Magyar Népköztársaság Ulan-Batorba kinevezett nagykövete.

Útunkat eredményesnek mondhatjuk

Szarka Károly külügyminiszterhelyettes nyilatkozata

Szarka Károly külügyminiszterhelyettes és Péter János, az Elnöki Tanács tagja, szeptember 6-án hazaérkezett körútjáról. Szarka Károly külügyminiszterhelyettes megérkezésekor az MTI tudósítójának az alábbi nyilatkozatot adta:

— Utazásunk során látogatást tettünk Indiában, Ceylonban, Indonéziában, Egyiptomban, Szudánban és Szíriában. Megbeszéléseket folytattunk ezen országok kormányainak vezetőivel és kicseréltük véleményünket az ENSZ ötös bizottságának jelentéséről. Megbeszéléseink szívélyes és baráti légkörben folytak le és útunkat eredményesnek mondhatjuk.

Szervezett szakmunkásképzés az állami gazdaságokban

Az állami gazdaságokban a gazdálkodás színvonala további emelésének feltétele a szakképzett állandó munkásgárda kialakítása. Ennek előmozdítására az állami gazdaságok főigazgatóságának vezetője utasítást adott ki az állami gazdasági dolgozók tervezett szakmai képzéséről és továbbképzéséről. Az utasítás értelmében el kell érni, hogy a szakképzettséget igénylő munkakörökbe a jövőben betanított munkások helyett fokozatosan, de mind nagyobb arányban szakmunkások kerüljenek. Ennek érdekében egyrészt növelni kell a szakmunkások anyagi érdekeltségét, másrészt lehetővé kell tenni, hogy a betanított munkások elsajátítsák a munkájukhoz szükséges szakismereteket.

Ezer százalék

Baranyában az idei jó termés és az árak kedvező alakulása olyan eredménnyel járt a gabona felvásárlásában, amilyenre senki sem számított. A felvásárlási szervek által tervezett búzamennyiségnek például több mint két és félszerese gyűlt be eddig. Árpából pedig kereken ezer százalékra teljesítették a tervet. Ennek azért is nagy a jelentősége, mert Baranya egyike az ország legnagyobb árpatermő vidékeinek.

A piaci gabonaárak ma lényegében azonosak az állami árakkal. Sőt, egyes helyeken — főleg a vasúttól távol eső községekben, — a búza mázsánkénti ára alatta van a 210 forintos megyei árnak. Ezért van az, hogy a baranyai piacokon — még a hagyományos mohácsi gabonapiacon is, — elvétve lehet csak búzát vagy árpát találni. A jó árrendszernek köszönhető, hogy már eddig majdnem annyi gabonát vásároltak fel a megyében, mint amennyit tavaly az egész gazdasági évben begyűjtöttek.

Bár a cséplés már régen befejeződött, naponta hatvan—hetven vagon gabonát vásárolnak fel a megyében. Ez mindössze harminc—negyven vagonnal kevesebb, mint a cséplés időszakában. A megye 83 állandó és 36 ideiglenes rakására tele van gabonával, sőt a halmok is túlteljesítettek. Ezért az ideiglenesnek szánt raktárak egy részét még hosszabb ideig nyitva tartják és igénybe veszik a pécsi, valamint a mohácsi vetőmagtisztító telepet is, hogy a begyűlő gabonát el tudják helyezni.

Tiltakoznak a meszesiek

Csütörtökön este tiltakozó gyűlést tartottak a meszesiek, amelyen Baró József aknász tartott rövid beszédet.

— Ma olyannyira „törődik" az ENSZ velünk, — mondotta — csak azt nem értem, hogy miért nem törődött október 23-án. Miért nem segítettek nekünk a pusztító és gyilkos ellenforradalmat leverni, miért tűrték azt, hogy megtévedt fiataljaink kimenjenek, hogy ma emberkufárok kereskedjenek velük odaát, s idegenlégióba hurcolják fiainkat, az urak mosogatótálja mellé és nyilvánosházakba kényszerítsék leányainkat?... Vajon mi ez, ha nem nemzetgyalázás?

— Ismerjük a történelmi körülményeket és jól tudjuk, hogy az ENSZ reakciósai éppen az ellenkezőjét tették — folytatta Baró elvtárs. — Amikor mi élet-halál harcot vívtunk októberben, az ENSZ reakciósai tapsoltak. Örömmel nézték az ellenforradalmárok garázdálkodását, a modern fegyverekkel felszerelt fasiszták beözönlését. Mező Imre, Asztalos János, Sziklai Sándor és más hazafiaknak, a munkások százainak a legyilkolását. Ezt nevezték ők szent forradalomnak... S amikor Nagy Imre, a Himnusz és a Szózat hangjai mellett ENSZ-csapatokat hívott hazánkba, az ENSZ reakciós urai közül nagyon sokan hajlottak arra, hogy hazánkat második Koreává, s ami ezzel jár pusztasággá és vértengerré változtassák. A szovjet hadseregnek köszönhetjük, hogy ezt elkerültük.

A hozzászólások sem voltak kevésbé szenvedélyesek. Kozma Ferencné tanítónő, Szögi Józsefné háztartásbeli és Varga Lajosné bányászfeleség ízzó szavakkal bélyegezte meg az ötös bizottság jelentését.

— Hallja meg az ENSZ a szavunkat és értse meg — mondotta Kozmáné, — hogy a pontok közül egy sem igaz. Ha a szovjet hadsereg nem siet segítségünkre, akkor már talán nem élne férjünk és nem mosolyogna gyermekünk.

Felszólalt Bodnár Imre elvtárs, a fehérhegyi iskola igazgatója, VIT-küldött is. Elmondotta, hogy ha tanukról van szó, akkor Berta Somogyi Lajos, K. Farkas József és azok tudnának tanuskodni, akiket másfél méterről láttak az ellenforradalmárok. „Mi sok fiatallal beszéltünk odakint — folytatta — s zömük egyáltalán nem beszélt forradalomról, mint az ötös bizottság teszi, viszont annál többször hallottuk a kontrarevolució, azaz ellenforradalom szót. S ahol mégsem értették, ott elmagyaráztuk. De nem sokat kellett magyaráznunk, mert a Berta Somogyi Lajosoktól hamar meg lehetett érteni..."

Bodnár elvtárs kitért az ötös bizottság jelentésének arra rágalmazó részére is, miszerint a magyar nép nem támogatja a forradalmi munkás-paraszt kormányt. Elmondotta, hogy amikor Kádár elvtárs meglátogatta őket Moszkvában, a magyar VIT-küldöttség úgy körülfogta, hogy alig tudott kiszabadulni az embergyűrűből. Egy svájci meg is kérdezte, hogy mi az, minek örülnek olyan nagyon. Amikor meghallotta, hogy kormányfőnknek, nagyon elcsodálkozott. Náluk ez nem szokásos.

Ugyanerről beszélt a többi között Gadó János nyugdíjas bányász is, amikor arra célzott, hogy a több száz ezres budapesti május elseje, a százezres kisújszállási gyűlés, a tatabányai látogatás után minden józanul gondolkodó embernek látnia kell, hogy a magyar nép igen is szereti kormányát.

Az egyik bányászasszony ezt még megtoldotta azzal, hogy mi munkások a magunk emberének tekintjük Kádár elvtársat, elégedettek vagyunk a kormány működésével. S ha esetleg mégis valamilyen vitás kérdésünk akadna, majd mi elintézzük magunk között és nem kérjük hozzá az ötös bizottság kapitalistáinak a beavatkozását.

Elítéljük a durva beavatkozást hazánk belügyeibe

Elég volt a hidegháborúból

Mi, pécsi dolgozó nők, édesanyák, legmesszebbmenően tiltakozunk az ellen, hogy az ENSZ napirendre tűzze az úgynevezett „magyar ügy" megtárgyalását, olyan személyek vallomása alapján, akiket mi nem ismerünk el a magyar nép képviselőinek.

Nyugodtan akarunk élni, elég volt a hidegháborúból. Az októberi ellenforradalom galád pusztítása anyai szívünket megszomorította azzal is, hogy szeretteink közül sokan a hazug propagandának áldozatul esve, elhagyták hazájukat. Az ENSZ elsősorban ezeknek a hazajövetelét segítse elő!

A PÉCSI DOLGOZÓ NŐK
AKTIVA-ÉRTEKEZLETE

A „magyar ügyet" vegyék le a napirendről

A 15. sz. Közétkeztetési Vállalat dolgozói tiltakozunk az ellen, hogy az ENSZ rendkívüli közgyűlése foglalkozzon hazánk belügyeivel. Arra kérjük kormányunkat, a leghatározottabban követelje, hogy az úgynevezett „magyar ügy"-et vegyék le a napirendről.

Személyesen tapasztaltuk, hogy Magyarországon októberben és novemberben ellenforradalom volt, és hogy az ellenforradalom leverésére törvényes kormányunk, a forradalmi munkás-paraszt kormány helyesen és jogosan kérte a szovjet csapatok segítségét. Ennek eredményeként a Szovjetunió másodszor is felszabadította hazánkat.

A 15. SZ. KÖZÉTKEZTETÉSI VÁLLALAT
578 DOLGOZÓJA

Békében akarunk élni

Tiltakozunk az ENSZ ötös bizottsága jelentésének napirendre tűzése ellen az ENSZ közgyűlésén. Egyben tiltakozásunkat fejezzük ki hazánk belügyeibe való beavatkozás ellen. Mi békében akarunk élni, dolgozni, szocializmust akarunk építeni.

Villány község dolgozói

Durva sértés

A Pécsi Sütőipari Vállalat dolgozói, párt- és szakszervezete, valamint a vállalat vezetősége határozottan tiltakozunk a „magyar ügy" napirendre tűzése ellen. Ne tárgyalják a „magyar ügy"-et, mert ezzel növelik a nemzetközi feszültséget s egyben durván sértik hazánk függetlenségét, szuverénitását.

A Pécsi Sütőipari Vállalat
360 dolgozója

Elítéljük az ötös bizottságot hamis jelentéséért

Czukor János, Petőfi-akna üzemi bizottságának elnöke

A vasasi bányászok már táviratban is kifejezésre juttatták tiltakozásukat az ENSZ ötös bizottságának hamis jelentése, az ország belügyeibe való beavatkozás, az úgynevezett „magyar ügy" ENSZ-beli tárgyalása miatt.

Mi a táviratban is hangsúlyoztuk, hogy teljes egészében egyetértünk a Kádár elvtárs vezette forradalmi munkás-paraszt kormány politikájával, hogy teljes erőnkből támogatjuk azt. Köszönetünket fejeztük ki a Szovjetuniónak is azért a baráti segítségért, amelyet az imperialisták ügynökei és a belső ellenség által szervezett ellenforradalom leveréséhez nyújtott.

Mert, hogy ellenforradalom volt s nem forradalom, vagy szabadságharc, azt nemcsak mi, vasasi bányászok tudjuk, tapasztaltuk, hanem tudják Andersen úrék is, csak éppen a céljaiknak megfelelően mást mondanak. Mi nagyon sok ténnyel tudjuk bizonyítani, hogy ellenforradalom volt. De szerintem nincs is szükség erre. Ha az ENSZ s az általa kiküldött ötös bizottság valóban bizonyítékokat akarna, ha az igazságnak megfelelően akarna eljárni, elég lenne ahhoz például a skót bányász szakszervezeti küldöttek jelentését figyelembe venni. Ezek a skót küldöttek teljesen meglepetésszerűen ellátogattak hozzánk is, bementek a kultúrházba is, s meggyőződtek arról, mi is volt Magyarországon októberben és novemberben.

Nekünk nyugalomra, békére van szükségünk ahhoz, hogy a fejlődés útján tovább haladhassunk s ezért ha kell, minden eszközzel mi, vasasi bányászok is, küzdeni fogunk.

Megalakult a 90. termelőszövetkezet Baranyában

A napokban új termelőszövetkezet jött létre Alsószentmártonban. A Szabadság harmincegy taggal működik. A tanács messzemenően segíti az új életet kezdő alsószentmártoni cigányokat. A községi tartalékföldekből háromszáz holdat juttatott nekik, vetőmagot kaptak kölcsön és a korábban felbomlott szövetkezet épületei, mezőgazdasági felszerelései is a tulajdonukba kerültek. Segít a harkányi gépállomás is: traktorosai már szántják a Szabadság Tsz földjeit.

Az alsószentmártoni új termelőszövetkezettel együtt 90 közös gazdaság működik már Pécsett és Baranyában. Az év elején mindössze 39 tsz volt a megyében. Szeptember elsején a baranyai termelőszövetkezetekben 3700 dolgozó paraszt 29 ezer holdon gazdálkodott közösen.

Egyezmény a Szovjetunió és Románia között

Moszkva (TASZSZ) A pénteki szovjet lapokban közzétett záróközlemény szerint a Szovjetunió és a Román Népköztársaság között egyezmény jött létre a kettős állampolgárságú személyek állampolgárságának rendezéséről, valamint a konzuli hatáskör szabályozásáról.

Megvan a rák gyógyszere?

Enzimkezeléssel biztató eredményeket értek el

Köln (AFP). A Neue Rhein-Zeitung jelenti, hogy a kölni egyetemi klinikán enzimkezeléssel igen biztató eredményeket értek el a rák gyógyításában. Az enzimek szerves fermentumok, amelyek a sejtburjánzást befolyásolják. Mint Warburg német orvos megállapította, aki a felfedezésért Nobel-díjat is kapott, a rákot a rendellenes sejtcserélődések okozzák.

Dr. Van Everdingen holland orvos, Warburg elméletéből kiindulva kidolgozta a rákellenes küzdelem új módszerét, az enzimkezelést. Ugyanezt a módszert alkalmazzák a gandi és kölni egyetemen is.

A kölni egyetemi klinikán észlelt első eredmények 62 enzimkezelésben részesített rákos beteg négyötödénél bizonyos javulást mutatnak. Ez az eredmény annál is inkább biztató, mert olyan betegeken kísérleteztek, akiknél már nem lehetett alkalmazni sebészeti beavatkozást. Az enzimmel kezelt rákos betegek nyolcvan százalékának gyarapodott a testsúlya, fájdalma megszűnt, s tumorja stabilizálódott, sőt részben még fel is szívódott.

Eltemették Heltai Jenőt

Pénteken délután a Kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra Heltai Jenőt, a magyar irodalom kimagasló egyéniségét, a vers és a próza mesterét. Sokszázan kísérték utolsó útjára a nagy írót. Ott voltak: dr. Münnich Ferenc, a Minisztertanács első elnökhelyettese, Kállai Gyula művelődésügyi miniszter, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Horváth Imre külügyminiszter, Kisházi Ödön munkaügyi miniszter, Orbán László, az MSZMP K. B. osztályvezetője, Aczél György művelődésügyi miniszterhelyettes, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai, valamint társadalmi és kulturális életünk számos más képviselője.

A ravatalnál díszőrséget állt dr. Münnich Ferenc, Kállai Gyula, Horváth Imre, Orbán László és Aczél György, valamint számos neves író, újságíró, művész.

Elsőnek Mihályfi Ernő művelődésügyi miniszterhelyettes búcsúzott a nagy írótól.

Az Irodalmi Tanács és a Magyar Pen Club nevében Bölöni György mondott gyászbeszédet.

Ezután Jankovich Ferenc költő, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának tagja búcsúzott Heltai Jenőtől.

Gellért Oszkár író kortársai nevében vett búcsút.

Ezután Rádai Imre színművész, Vedres Márk Kossuth-díjas szobrászművész és Ruttkai Éva színművésznő vett meghatott búcsút Heltai Jenőtől.

Beethoven gyászindulójának hangjai mellett kísérte a gyászoló közönség a koporsót a díszsírhelyre. Amikor a nyitott sírra ráhullottak az első rögök, fájdalmasan zendült fel az Operaház férfi kórusának dala: „Egy rózsaszál szebben beszél..." A Magyar Szocialista Munkáspárt nevében Kállai Gyula és Orbán László, a Minisztertanács nevében dr. Münnich Ferenc helyezett el koszorút a sírnál. Egymásután tették le koszorúikat a sírra a Hazafias Népfront, a szakszervezetek és az Irodalmi Tanács képviselői, a színházak, a művészeti szövetségek küldöttei, s a temetés végén tengernyi koszorú, virágerdő borította Heltai Jenő sírját.

Mezőgazdaságunk minden területen jelentős eredményeket ért el

Dögei Imre földművelésügyi miniszter beszéde

A megyei tanácsok végrehajtó bizottsága mezőgazdasági osztályainak vezetői, a megyei pártbizottságok falusi osztályainak vezetői és a megyei gépállomási igazgatóságok vezetői pénteken megtárgyalták a földművelésügyi minisztériumban a mezőgazdaság helyzetét és a soronkövetkező feladatokat. Az értekezleten Dögei Imre földművelésügyi miniszter tartott beszámolót.

A mezőgazdasági termelés ez évi eredményei nemcsak a természátlagok, hanem az állati termékek mennyisége tekintetében is felette állnak az elmúlt évek termelési eredményeinek — mondotta többek között a miniszter. —

Ez a dolgozó parasztság nyílt kiállása népi demokratikus rendszerünk, a Magyar Szocialista Munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány mellett.

Végre elegendő a takarmánytermő területünk

Az idén a múlt évekhez viszonyítva kedvezően alakult az egyes növények vetési aránya. Megnövekedett az abrak- és szálastakarmánytermő területünk, s így

végre az állatállományhoz viszonyítva megfelelő takarmánytermő területek állnak rendelkezésre.

Hiba, hogy egyes népgazdasági szempontból nagyjelentőségű növények, főleg a cukorrépa, a rostkender, a seprócirok vetésterülete csökkent.

A zöldségtermő területek az előző évekkel szemben nem csökkentek és a mintegy 217 000 holdnyi zöldségterületből leszerződött 92 000 hold termése lényegében biztosította a belföldi és a kivitelre szükséges zöldséget. A szőlő és a gyümölcstermesztésben a telepítéseknél mutatkozott fellendülés, különösen az egyéni termelőknél.

Az idei mezőgazdasági munkákról megállapítható, hogy határozott fejlődés következett be.

Még ebben az évben is sok hiányosság volt a munkák végrehajtása során, így például a talajerőgazdálkodásban. A termelőszövetkezetek műtrágya-felhasználása az elmúlt évivel szemben nagymértékben csökkent. Komoly hiányosságok voltak a szerves trágya kezelésében és felhasználásában is.

A gépek nagyobb arányú felhasználásában nem haladtunk előre.

A növényvédelem terén sincs minden rendben. A növényvédelem iránt a termelők részéről nagyfokú a közömbösség, ami nagy kiesést jelent a termelésben. Azokat a termelőket, akik a veszélyes kártevők elleni védekezést elmulasztják s felszólítás ellenére sem tesznek megfelelő óvintézkedéseket, törvényes úton felelősségre kell vonni.

Jelentős hiányosságok vannak az öntözőtelepek hasznosítása körül is.

Ebben az évben mintegy 80 000 hold öntözésre berendezett területen nem gazdálkodtak öntözésesen.

jének, forgási sebességének meggyorsítása.

A juhtenyésztés helyzete kielégítő. A baromfitenyésztésben az elmúlt évvel szemben értünk el eredményeket. A tanácsi baromfikeltető állomások a félév végéig több mint tizenegymillió csibét keltettek. A különböző keltetőállomások összesen huszonegy milliós évi keltetési tervét előreláthatólag teljesíteni fogjuk.

A termelőszövetkezetek jelentős részénél ma sincs megfelelő közös állatállomány.

El kell érni, hogy minden termelőszövetkezet mielőbb közös állatállománnyal rendelkezzék.

Olyan gazdaságpolitikát kell folytatni, amely segíti a tsz-eket

A párt és a kormány programjának fontos része a mezőgazdaság szocialista átszervezése, mint szocialista társadalmi rendszerünk megvalósításának elengedhetetlen feltétele.

Ezt nem lehet máról holnapra megvalósítani, hanem csak helyesen alkalmazott gazdaságpolitikai intézkedésekkel, jól átgondolt, tervszerű, türelmes szervező munkával.

A párt agrárpolitikai tézisei világosan kifejezik, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezését a lenini elvek, az önkéntesség és a fokozatosság alapján kell megvalósítani.

Fel kell számolni a lenini önkéntességet megsértő bürokratikus módszereket, de világosan kell látnunk azt is, hogy a tsz-mozgalmat nem bízhatjuk a spontanitásra. A mezőgazdaságban a szocialista átszervezés csak a párt és az állam tervszerű befolyásolása, irányítása útján történhetik.

Olyan gazdaságpolitikát kell folytatni, amely segíti a termelőszövetkezetek gazdasági fölényének kialakítását és amelynek alapján a parasztság gazdasági szükségszerűségét érzi annak, hogy felhagyjon az egyéni paraszti gazdálkodással és jövőjét a termelőszövetkezeti gazdálkodásban lássa.

A párt agrárpolitikai tézisei és a politikai bizottság határozata leszögezi, hogy a párt a mezőgazdaság szocialista átalakításában a mezőgazdasági termelőszövetkezeteket tekinti a legfontosabb szövetkezeti formának, ezért ezeknek kell a legnagyobb anyagi segítséget is adni. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, mint legfejlettebb forma elérése érdekében azonban támogatni kell az alacsonyabb típusú, de a szocialista gazdálkodást kisebb-nagyobb mértékben érvényesítő szövetkezeti formákat is.

Alapvető feladat a termelőszövetkezetek megerősítése

A továbbiakban a miniszter áttért a legfontosabb feladatok ismertetésére.

A közeli napokban hirdetik meg az 1958. évi tavaszi vetésű szerződéses növények árait és termelési feltételeit. Örködni kell azon, hogy a termeltető vállalatok a szerződéskötés önkéntességét feltétlenül megtartsák.

Az állattenyésztésben fő feladat a lakosság jobb zsír- és húsellátása. Ennek érdekében a sertéshús és zsír termelését is tovább kell növelni, azonban nem az állomány növelésével, hanem a hízlalás forgási sebességének gyorsításával.

A mezőgazdasági osztályoknak, a párt- és az állami szerveknek alapvető feladata a termelőszövetkezetek politikai, gazdasági és szervezeti megerősítése.

A termelőszövetkezetek működését azokhoz az alapvető feltételekhez kell kötni, amelyeket az agrár-tézisek pontosan meghatároznak. Az ezeket az alapelveket be nem tartó álszövetkezeteknek anyagi támogatást nem szabad nyújtani, sőt indokolt esetben meg kell tőlük vonni a működési engedélyt. Az alacsonyabb fokú szövetkezetek és társulások állami támogatást csak közös tevékenységük arányában kaphatnak.

Jelenleg és a legközelebbi években a termelőszövetkezeteket elsősorban a közös, nagyüzemi állattenyésztés felvirágoztatása terén kell segíteni.

Igen fontos a tsz-ekben a szakvezetés színvonalának állandó fejlesztése is.

A mezőgazdasági osztályvezetőkre igen fontos feladatok megoldása vár a földrendezéssel kapcsolatban. A megyei mezőgazdasági osztályoknak a földbirtokpolitikai kérdések tekintetében egyik legfontosabb feladata a vitás földtulajdoni és földhasználati viszonyok rendezésének mielőbbi befejezése. A vitás földügyek befejezése október 1-ig minden megyére kötelező. Mintegy 300 000—500 000 hold hasznosításáról kell október 1. után gondoskodni.

A párt irányításával, szorgalmas munkával a következő hónapokban új sikereket érünk el a mezőgazdaság fejlesztésében — fejezte be beszámolóját Dögei Imre földművelésügyi miniszter.

A miniszter beszámolója után az értekezlet részvevői sorra elmondották, mi a helyzet az egyes megyékben a mezőgazdasági munkák állásában és a termelőszövetkezeti mozgalomban.

Az értekezlet szombaton reggel folytatja tanácskozásait.

Helyesnek bizonyult a gépállomások vállalati gazdálkodása

A mezőgazdaság szocialista átszervezésében, a terméshozam növelésében és a termelési költségek csökkentésében döntő szerepük van a gépállomásoknak. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy

a gépállomások áttérése vállalati gazdálkodásra, helyes intézkedés volt.

Minden reményünk megvan arra, hogy a gépállomások a hatvanhárom millió forint tervezett nyereséget jelentősen túlteljesítik, esetleg megduplázzák.

A gépállomások munkájában a legnagyobb hiba, hogy a gépállomások vezetőinek és dolgozóinak jelentős része nem érez felelősséget a mezőgazdaság szocialista átszervezéséért, a termelőszövetkezetek gazdasági és politikai fejlődéséért. Ezért a felelősség elsősorban nem a gépállomások vezetőit és dolgozóit terheli, hanem azokat, akik tudatosan vagy tudattalanul igyekeznek a termelőszövetkezeteket szembeállítani a gépállomásokkal, akik arról beszélnek még ma is, hogy nincs szükség gépállomásokra, hogy a gépeket a termelőszövetkezeteknek kell adni, a gépállomás ne avatkozzék a tsz-ek dolgaiba. Az ilyen nézetek hangoztatása felbecsülhetetlen károkat okozott. Ezek revizionista nézetek, amelyek ellen a legerélyesebben fel kell lépni, az ilyen nézetek hirdetőit le kell leplezni személyükre és hivatali beosztásukra való tekintet nélkül.

Magyarországon, ahol a föld nincs nacionalizálva, ahol nincs kötelező beszolgáltatás, a technika mai fejlettségi fokán azt javasolni, hogy engedjük meg a termelőszövetkezeteknek mindenféle nagygép vásárlását, nem más, mint a mezőgazdaság szocialista átszervezésének akadályozása, a munkáshatalom gyengítése.

Ennek a revizionista nézetnek a leleplezését segítette elő a Politikai Bizottság határozata, amely kimondja, hogy a mezőgazdaság gépesítését továbbra is a gépállomások útján kell megvalósítani.

Az állami gazdaságok, amelyeknek szintén igen fontos szerepük van a mezőgazdaság szocialista átszervezésében, ebben az évben számottevő eredményeket értek el gazdálkodásukban, elsősorban a nagyüzemi gazdálkodás termelési fölényének megmutatásában. Gabonából természátlagaik 25—30 százalékkal haladják meg az egyéni termelőkét.

Összefoglalva: jelentős eredményeket értünk el a mezőgazdaság minden területén. A kenyér- és takarmánygabona jó közepes termést adott. Búzából 8,5, rozsból 7, őszi árpából 10,5, tavaszi árpából 8,5, zabból 7,3 mázsa természátlagok várhatók. Ez lehetővé teszi, hogy csökkentsük a tervezett kenyérgabona-behozatalt és az állatállományt ellássuk abraktakarmánnyal. Kapásokból, de szőlőből, gyümölcsből is jó közepes termésre számíthatunk. Ez az eredmény a mezőgazdaság dolgozóinak odaadó, jó munkáját és egyben népi demokratikus rendszerünk nagy győzelmét jelenti, s csattanós válasz az ellenforradalom mindenféle ügynökeinek, köztük az úgynevezett ötös bizottságnak is.

Emelni kell az állattenyésztés színvonalát!

Áttérve az állattenyésztés kérdéseire, a miniszter hangsúlyozta, hogy a kormány már eddig is sok segítséget adott az állattenyésztés fejlesztéséhez. Most a legfőbb feladat, hogy a szarvasmarhatenyésztésben jelentősen növeljük a tenyésztési színvonalat. Sertésállományunk júniusra ismét meghaladta a hat milliót. Most

alapvető feladat a hússertéshizlalás nagymértékű kiterjesztése, a sertéshizlalás ide-

Külföldi hírek

BELGRÁD

Szvetozar Vukmanovics, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács elnöke Tokióba érkezett. A japán kormány meghívására hivatalos látogatást tesz az országban.

BELGRÁD

Kocsa Popovics jugoszláv külügyi államtitkár csütörtökön ebédet adott a Belgrádban tartózkodó Selwyn Lloyd brit külügyminiszter tiszteletére.

NEW YORK

A tajpeji külügyminisztérium szóvivője pénteken reggel bejelentette, hogy a nacionalista Kína „szükség esetén" élni fog vétójogával is, hogy megakadályozza Külső-Mongólia felvételét az ENSZ-be."

NÜRNBERG

Ollenhauer Nürnbergben tartott választási beszédében ismételten kijelentette, hogy választási győzelme esetén felfüggeszti az általános hadkötelezettséget és szembeszáll a Bundeswehr atomfegyverkezésével és mindenféle atomfegyver-gyártással.

NEW YORK

Dag Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára csütörtökön azt a gondolatot vetette fel, hogy fontolóra kellene venni rugalmas, bármikor készenlétben álló ENSZ-erő felállítását, amelyet „egy gombnyomással" mozgósítani lehet. A magyar kérdésről nem volt hajlandó nyilatkozni az újságírók előtt.

A lottó e heti nyerőszámai

A jutalomsorsolás eredménye

A lottó 27. heti nyerőszámainak húzását és az augusztusi tárgyjutalomsorsolás: pénteken délelőtt 10 órai kezdettel rendezték meg a MEDOSZ-székház színháztermében.

A 27. játékhétre 1,988.030 szelvény érkezett a sportfogadási és lottó-igazgatósághoz. Így egy-egy nyerőosztályra körülbelül 750 000 forint jut. A sorsolásnál közreműködők a következő öt nyerőszámot húzták ki: 39, 74, 76, 78, 80.

A heti lottóhúzás után került sor az augusztusi tárgynyereménysorsolásra. Ezen a rendes havi és a júniusi sorsoláson kihúzott, de át nem vett tárgyakkal együtt összesen 317 nyereményt sorsoltak ki. A húzáson a 25. héten beküldött 1,705.935 szelvény vett részt.

Nyereményjegyzék a lottó szeptember 6-án megtartott jutalomsorsolásáról:

Egy kétszoba hallos öröklakás 1,277.820.

Egy garzon öröklakás: 368.063.

Egy Wartburg személyautó 130.625.

Kilenc Moszkva motorkerékpár: 115.848, 309.137, 458.660, 1,027.747, 1,247.111, 1,286.340, 1,930.070, 2,204.622, 2,631.738.

Tizenöt kerékpár Dongó motorral: 437.880, 513.184, 528.501, 579.982, 1,055.243, 1,587.470, 1,827.996, 1,851.426, 1,930.070, 1,941.003, 1,941.604, 2.535.766, 2,705.468, LA 361.613/B, LH 013.455/B.

Öt női kerékpár: 443.795, 1,272.660, 1,643.412, 2,625.358, LA 310.213/C.

Kettő Sirály csónakmotor: 1,495.641, 2,288.181.

Egy motoros csónak: 2,238.158.

Egy túracsónak: 1,737.393.

Hat szobabútor: 041.450, 582.663 1,220.199, 1,355.016, 1,560.322, LH 005.733/4.

Három rekamié: 2,376.683, 2,462.947, 2,898.409.

Egy konyhabútor (NDK-ból): 234.963.

Három zongora: 2,215.863, 2,798.173, LH 012.964/6.

Kettő tangóharmonika: 1,177.101, 2,375.503.

Öt zeneszekrény: 473.658, 1,302.709, 1,504.545, 1,876.037, 2,453.151.

Öt lemezjátszó: 044.479, 1,566.889, 1,998.486, 2,694.771, 2,274.545.

Húsz AR 701-es rádió: 056.491, 089.161, 226.429, 348.231, 399.137, 468.499, 476.783, 493.513, 1,085.181, 1,747.383, 1,938.053, 1,946.300, 1,963.084, 2,210.252, 2,225.019, 2,498.838, 2,527.457, 2,661.625, 2,836.520, LA 321.772/B.

Öt táskarádió: 1,376.627, 1,887.027, 2,119.874, 2,224.208, 2,362.713.

Öt televízió antennával: 358.886, 595.325, 2,256.425, 2,951.322, LA 350.401.

Tíz csillár: 385.427, 470.708, 1,416.960, 1,497.691, 1,506.215, 2,001.496, 2,627.708, 2,702.601, LA 305.034/B, LA 345.208.

Kettő étkészlet: 2,087.439, 2,574.539.

Három ólomkristálykészlet: 1,440.687, 1,753.559, 1,928.355.

Három herendi lámpa: 1,234.554, 1,323.095, LA 325.204/C.

Kilenc fényképezőgép: 379.998, 610.849, 1,266.710, 1,794.141, 2,309.445, 2,541.227, 2,404.847, 2,853.657, 2,872.237.

Öt magnetofon: 491.200, 1,526.067, 1,724.849, 2,240.409, 2,553.108.

Öt villanyboyler: 502.462, 1,264.153, 1,284.158, 1,551.946, 2,362.710.

Tíz tűzhely: 267.030, 475.323, 1,172.151, 1,427.251, 2,130.907, 2,640.155, 2,859.722, 2,917.595, 2,918.920, LH 018.155/6.

Egy villanytűzhely: 2,385.093.

Három villanyhűtőszekrény: 112.451, 451.949, 1,602.919.

Négy varrógép: 2,091.507, 2,391.176, 2,403.343, LA 303.023/B.

Két mosógép: 583.109, 2,156.031.

Két padlókefélőgép: 137.969, 2,385.930.

Két porszívó: 467.250, 2,165.444.

Öt nagy perzsaszőnyeg: 033.714, 2,654.613, 2,775.971, 2,818.195, LA 367.267/B.

Tíz perzsa összekötő szőnyeg: 235.277, 412.652, 1,238.969 1,587.019, 2,052.217, 2,083.343, 2,215.002, 2,238.404, 2,415.573, LH 001.110/3.

Négy bőrkabát: 1,983.366, 2,227.760, 2,380.167, 2,437.286.

Három bim-bam óra: 540.698, 1,175.684, LH 012.672/1.

Két 12 kalapácsos daráló: 2,304.064, LA 368.257.

Egy motoros daráló: LH 014.102/1.

Öt háztáji gépegység: 418.687, 593.518, 1,358.499, 1,600.739, 2,485.499.

Két 14 soros vetőgép: 1,673.064, 2,656.221.

Két acélgereblye: 1,216.272, LA 327.407/B.

Egy fűkaszálógép: 1,255.060.

Egy gabonarosta: 1,983.051.

Három 13 soros vetőgép: 1,090.996, 1,477.030, 1,832.567.

Hat szőlőprés: 011.452, 1,366.813 1,664.110, 1,853.015, LA 354.559/C, LH 008.769/6.

Három permetező töltővel: 056.460, 1,010.248, 1,867.787.

Öt permetező: 169.599, 1,855.228, 2,412.011, 2,762.090, 2,890.195.

Két szekér: 2,640.032, 2,944.379.

Két plattos lőfogatú kocsi: 1,566.088, 2,940.028.

Három mérleg: 2,539.390, 2,813.430, 2,884.086.

Tíz kettőezer forintos utalvány háztartási felszerelésre: 312.236, 417.901, 1,296.868, 1,352.955, 1,490.930, 1,550.405, 2,085.478, 2,157.752, 2,296.462, 2,708.982.

Tíz ötezer forintos utalvány ágyneműcsomagra: 038.970, 168.630, 365.786, 496.386, 1,703.165, 2,540.620, 2,770.674, LH 013.845/3, LA 318.255/B, LA 353.060/C.

A Lottó Áruház bármelyik osztályán beváltható vásárlási utalvány négyezer forint értékben: — 193.086, 238.258, 583.859, 1,108.305, 1,202.080, 1,244.889, 1,293.335, 1,449.226, 1,484.870, 1,527.862, 1,935.203, 2,061.396, 2,220.627, 2,236.207, 2,322.660, 2,640.693, 2,907.835, LA 015.095/5, LA 343.555/B, LA 368.595.

Öt háromezer forintos utalvány festményre: 1,786.661, 1,850.529, 2,183.128, 2,301.737, LA 360.520/B.

Öt kettőezerötszáz forintos utalvány iparművészeti tárgyakra: 130.649, 1,302.190, 2,529.253, 2,532.103, 2,744.338.

Tíz kettőezer forintos utalvány könyvekre: 000.258, 003.346, 120.237, 168.453, 1,477.047, 1,529.539, 2,309.840, 2,563.539, 2,604.141, 2,686.194.

Az 1957. július 5-i jutalomsorsoláson kihúzott, de át nem vett, elévült és szeptember 6-án újból kisorsolt nyereménytárgyak jegyzéke:

Egy túracsónak: 371.022.

Egy zeneszekrény: 2,834.596.

Egy lemezjátszó: 1,626.289.

Egy hétlámpás rádió: 2,220.625.

Két táskarádió: LH 008.354/2, 1,531.597.

Két televízió: — 2,655.350, 2,928.809.

Egy nagy perzsaszőnyeg: — 052.027.

Két csillár: 200.430, 2,076.587.

Öt fényképezőgép: — LA 317.548/C, 393.650, 1,264.707, 1,625.119, 2,970.880.

Három tűzhely: 1,330.780, 1,956.370, 2,852.892.

Két padlókefélőgép: 565.227, 2,377.533.

Egy villany hűtőszekrény: — 1,548.422.

Két permetező töltővel: — 004.653, LA 330.907/C.

Egy szekér: 1,206.451.

Öt kettőezer forintos utalvány háztartási felszerelésre: — 358.720, 1,600.577, 2,336.353, 2,384.730, 2,570.902.

Kettő kettőezerötszáz forintos utalvány férfi öltönyre: — 2.265.012, 2,700.453.

Egy kettőezer forintos utalvány női kosztümre: — 1,626.280.

Egy női bőrkabát: 043.311.

Egy háromezer forintos utalvány festményre: 2,626.244

Egy kettőezerötszáz forintos utalvány iparművészeti tárgyakra: 2,107.344.

Három kettőezer forintos utalvány könyvekre: — LA 373.988/A, 1,192.088, 2,594.731

Hat utalvány két személynek kéthetes üdülésre: 078.576 116.778, 1,509.707, 1,783.193, 1,827.889, 2,512.283.

Egy magyar perzsaszőnyeg: 1,099.566.

A fenti gyorslista közvetlenül a húzás után készült. Az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

Javult a MEDOSZ munkája

Az üb-elnökök értekezlete az SZMT-ben

Most, hogy befejeződtek a nagy nyári mezőgazdasági munkák, újból találkoztak az állami mezőgazdasági üzemek ü. b.-elnökei. Pénteken délelőtt a szakszervezetek székházában tartották meg összejövetelüket.

Gere István elvtárs, a MEDOSZ megyei bizottságának elnökhelyettese tartott beszámolót. Megállapította, hogy javult a szakszervezeti munka s ezzel együtt nőttek a gazdasági eredmények is. A nyári munkák idején fellendült a munkaverseny a gépállomásokon. Az állami gazdaságok szép eredményt értek el a fejési átlag növelésében. Az első félévben 218 literrel több tejet adtak a tehenek — átlagosan —, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

A beszámoló elemezte a szakszervezeti életben lévő hibákat. Ilyen hiba volt, hogy a Bólyi, Görösgalli és a Pécsi Állami Gazdaságok vezetői, szakemberei nehézségeket gördítettek az egységes üzemi bizottságok létrehozása elé. Hiba az is, hogy a létszámban csaknem a tavalyival azonos szakszervezeti tagság nem fizeti be a szokásos tagdíj összegét. Ezért van az, hogy országos viszonylatban megyénkben a legalacsonyabb a tagdíj tervteljesítése. Hogy mi okozza ezt? Több helyen, így például a Beremendi Állami Gazdaság igazgatója, — mint vezető — nem mutat jó példát. Habár a keresete havonta több mint 3 000 forint, mégis hosszú hónapokon keresztül csak négy forint tagdíjat fizetett. A Görösgalli Állami Gazdaság főkönyvelője és az üzemegységvezető több mint fél évvel elmaradt a tagdíjbefizetéssel. Elsősorban a vezetőknek kell jó példával elöljárniok, hogy mások sem maradozzanak el.

Azokon a helyeken, ahol a vezetők számítanak a szakszervezet munkájára és igénylik is a segítségét, könnyebben jutnak előre a közös feladatok megoldásában. A pécsváradi gépállomáson például ezért lendült fel a munkaverseny és értek el jó eredményeket. Hasonló módon kérik ki egymás véleményét a villányi szőlészeti gazdaságban, ahol a közös megbeszélések nyomán minden szakszervezeti bizalmi tudja a maga feladatát és aszerint mozgósítja a dolgozókat a feladatok végrehajtására. Helyesen tennék a Pécsi Állami Gazdaságban is, ha így dolgoznának, de sajnos, itt még a szakszervezeti bizottság tagjait sem vonják be a munkába, pedig akadna tennivalójuk a meglévő lakások elosztásában, a helyes bérezés kialakításában, stb.

Nem egy helyen nagyfokú fegyelmezetlenség tapasztalható, megszaporodtak a lopások. Kapun belüli munkanélküliség főleg a gépállomásokon tapasztalható. Ezek ellen fel kell venni a harcot.

A mezőgazdasági üzemekben szeptember 15 és 30-a között termelési értekezleteket tartanak. A termelési értekezleteket mindenütt vezetőségi ülések előzik majd meg, hogy ezáltal is biztosítsák a termelési értekezletek sikerét. A termelési értekezleten beszélik majd meg a soronkövetkező feladatokat, itt mondják el a dolgozók, hogy milyen javaslatokkal segítik a szakszervezeti munka és a termelés menetének megjavítását.

A szakszervezeti tagság már készülődik az őszi szakszervezeti taggyűlésekre. A taggyűléseken egészítik majd ki a hiányos üzemi bizottságot és minden 300 tag után egy megyei küldöttet választanak, ahol ennél is több a tagok száma, ott két küldöttet javasolnak a megyei tanácskozásra. A december első felében sorrakerülő megyei választmányi ülésen választják meg az országos küldötteket.

A megbeszélésen számos hozzászólás hangzott el.

A kádárok hazájában

Mikor az ember kezébe veszi az aranyos színben csillogó, borral telt poharat, legelőször is a szőlőtőkére gondol, mely a fürtöt termette, aztán meg az édes mustra, melyből kiforrt a bor. Arra már kevesen gondolnak, hogy kádárra is szükség van. Nélküle se szüret, se présház, de még csak pince sem létezhet.

Egy szó, mint száz, a kádárnak is sok köze van a borhoz. S hogy ez a valóságban így van, annak a mecseknádasdi kádárok is tanúi lehetnek bárki előtt.

Jó bortermő vidék a határ —nem ma, már félszázada is az volt — s a szőlősgazdák mellé odatelepedtek a kádárok. Eleinte nem voltak hivatásos mesteremberek. Amolyan kétlakiak csupán, akik télen megvettek két-három öl fát. A hosszú estéken kifaragták, megmunkálták, s mikor eljött a tavasz, félrekerült a szerszám és kint dolgoztak a határban. Szántottak, vetettek, mint más parasztember. Ősszel újra fűrész, szekerce meg gyalu váltotta fel az ekeszarvát. S mire szüretre indultak a szőlősgazdák, új hordókat kínálták nekik az alkalmi kádárok.

De nemcsak az évszak, hanem az évek is válogatták, mikor, mennyi kádár dolgozott a faluban és főleg mennyi hordó készült. Erre legjobb feleletet a kalendárium adott. Ugyanis hosszú évtizedeken át megfigyelték, hogy a „magas esztendők", melyek 6, 7, 8, 9-es számra végződnek, jó szürettel kecsegtetnek. Ilyenkor mindig fellendült a kádáripar. Mikor meg jöttek az „alacsony évek", még a fűrész foga is berozsdált egynémelyiknél.

Negyven önálló kádármester élte így életét Mecseknádasdon egészen 1951 szeptemberéig. Ekkor alakult meg a kádárszövetkezet. Kilencen voltak, de hamar szaporodtak. Ma már 42 kádár dolgozik a szövetkezetben. Valamennyinek ez a főfoglalkozása és szépen megél belőle. Szépen? Urasan. Knipl János például júliusban 2105 forintot keresett. Ha nincs is minden hónapban ennyi fizetése, de az 1800-at átlagosan megkapja.

Az utóbbi években nagyon fellendült a kádáripar. Egyrészt kevés a mester — szövetkezet csak öt van az egész országban —, másrészt igen nagy külföldön a kereslet a hordók iránt. A kereskedelmi szervek bármilyen mennyiségben hajlandók átvenni hordót, annyi a megrendelés a határon túlról. Rövid időn belül 1000 darab 25 literes hordót és 300 hektós ürtartalommal nagyobb fajtát kell leszállítaniok.

S hogy a jövőben növelhessék a szövetkezet kapacitását, új üzemet akarnak építeni. A költsége félmillió forint lesz. Az iskola mellett építik majd fel a korszerű, minden tekintetben gépesített kádárüzemet, s akkor jöhet a megrendelés, akár kétszer ennyi is.

Irtsuk a fehér szövőlepke hernyóit!

Megyeszerte az amerikai fehér szövőlepke második nemzedékének erős mérvű pusztítása várható. A megye egyes helyein máris szembetűnően mutatkozik, illetve pusztít. Nagy pusztítását úgy tudjuk megakadályozni, ha késedelem nélkül elvégezzük az alábbi védekezési előírásokat:

1. A fa koronáján a kis hernyófészkek sohasem egyszerre mutatkoznak, hanem rövidebb időközönként több ízben. Ezért a kis hernyófészkek figyelését, felderítését az erdei gyümölcs- és egyéb fákon, cserjéken, valamint szőlőkön hetenként legalább kétszer kell elvégezni.

2. Akkor végzünk olcsó és eredményes irtást, ha a figyelés eredményeként az ágakon mutatkozó 1—2 leveles pókhálós hernyófészkeket hernyózó ollóval leszedjük és azokat a helyszínen azonnal elégetjük, vagy sima és kemény helyen a fészek lakóit agyontaposssuk. Gyors és hathatós irtás fő kelléke az egész községre kiterjedő, jól szervezett, kollektív figyelőszolgálat és védekezés. A fa koronájából mindig a néhány levélből álló kis hernyófészkeket távolítsuk el és azokat sohasem egész ágrészekkel, mert az erős csonkítással sok kárt okozhatunk.

3. Ha fenti olcsó és eredményre vezető erőművi védekezést valami oknál fogva elhanyagoltuk és a fészekből a hernyók szétmásztak, úgy nem marad más hátra, mint a permetezés, vagy szalmaköteg alkalmazása.

A fiatal hernyók ellen 0,8 százalékos, az idősebb hernyók irtására pedig 1 százalékos Holló 10-es (hl-ként 80—100 dkg) emulziós permetlevet használunk. Alkalmazható még a Hungária, Matador és az Agritox porozószer is. Érésben lévő gyümölcsöt permetezni vagy porozni nem szabad.

A hernyók — összefogására — bábozódás előtt, a fertőzött fák törzsére (övmagasságban) 50—60 cm szélességben és 10—12 cm vastagságban szalmaköteg helyezhető. Ezeket december elején szedjük le és égessük el, hogy a benn lévő szövőlepke-bábok elpusztuljanak.

4. Az amerikai fehér szövőlepke elleni védekezés közérdek, ezért a védekezést elmulasztók terhére a helyi tanácsok szervezzenek permetező-brigádokat. Igénylésre a Holló 10. védekezőszert a Növényvédő Állomás, Szederkény díjmentesen bocsátja a permetező-brigádok rendelkezésére.

Egyéníleg végzendő permetezéshez vagy porozáshoz a védőszer a helyi földművesszövetkezeteken keresztül szerezhető be.

NÖVÉNYVÉDŐ ÁLLOMÁS SZEDERKÉNY

Aligha takarékosság

Vontatottan halad a termelőszövetkezetek műtrágya igénylése. Az őszi munka már a küszöbön van, az igényelt mennyiség jóval kevesebb, mint tavaly.

Amíg a mohácsi járás termelőszövetkezetei egy kat. hold földre átlagosan 47 kiló műtrágyát kérnek, addig a szigetvári és selyei járásban mindössze 17 kilót.

Aligha véletlen, hogy a termésátlagokban idén is a mohácsi járás viszi el a pálmát. Ezt nem utolsósorban a felhasznált műtrágyából kapták. Talajerő nélkül több termés nem létezik. Aki több mezőgazdasági terméket akar, jobb talajerőt kell biztosítania. Van-e, aki nem akar többet?

Hát ezért furcsa a takarékosság, ami a műtrágyával tapasztalható.

Tizenharmadik havi fizetés

Igy rögződött már a bólyi traktorosok agyában is a nyereségrészesedés. Mert akarnak részesedni, és hogy az akarásból valóság is legyen, mindent el is követnek.

— *Majd kilencszázezer forint készpénzkészletünk volt augusztus 31-én a bankban* — újságolta a főkönyvelő, Sáfrány István elvtárs.

— *Pedig az államtól kapott mintegy 600 ezer forint hitelt is visszafizettük* — teszi hozzá a főagronómus, Gyenis Jenő.

— *Tavaly mennyi volt a jövedelmük?*

— *Jövedelmünk? — és nevetnek — 560 ezer volt a veszteségünk. Ezt a veszteséget az állami költségvetés fedezte, tehát könnyen beszéltünk. De most? Abból kell megélnünk, amit keresünk, mert a gépállomás önálló pénzgazdálkodást folytat.*

— *És tudja mennyi értékű munkát kell elvégeznünk, hogy egyáltalán élni tudjunk? Hétmillió 616 ezer forintos forgalmat kell lebonyolítanunk!*

— *Ez bizony nem gyerekjáték! — jegyzem meg és azután érdeklődöm, hogyan sikerült a tavaly még ráfizetéses gépállomást nyereségessé tenni, olyan nyereségessé, hogy máris több mint 800 ezer forint készpénzük van. Amint hallottam, 877 ezer forint nyereségbefizetésre volt tervezve a gépállomás, ennek ellenére felajánlásként egymillió 20 ezer forintot akarnak befizetni az államnak.*

— *Jól hallotta — jegyzik meg és hozzáteszik, hogy az egymillió 20 ezer forintos nyereségbefizetésen felül még legalább félmillióra szeretnének szert tenni. Ebből a félmillióból lenne a tizenharmadik fizetés.*

A nyereséges gazdálkodás fő okait a következőkkel magyarázzák:

***Első helyen** a normális létszám-kialakítást említik. Tavaly például 220—240 ember dolgozott a gépállomáson. Az idén, a racionalizálás után, mindössze 120—130 embert foglalkoztattak. Tavaly a nyári idényig egymillió 900 ezer forintot fizettek ki. Idén ugyanebben az időben mindössze egymillió 400 ezer forintot vittek el a dolgozók a borítékban. Tehát 500 ezer forinttal kevesebb bért fizettek ki az idén, mint tavaly. De lássuk csak, hogy valóban ésszerű volt-e az ésszerűsítés, nem hiányzanak-e az elbocsátott emberek?*

Tavaly a gépállomás augusztus 31-ig 220—240 dolgozóval 44 ezer normálholdnyi munkát végzett. Idén 120—130 emberrel 33 ezer normálholdat, tehát 11 ezerrel kevesebbet, és mégis ez az eredmény sokkal jobbnak mondható, mint a tavalyi. Hogy miért? Tavaly ugyanis lényegesen jobb körülmények között, nagyobb termelőszövetkezeti területen dolgoztak — és akkor még nem volt a gépállomás körzetében egyetlen Zetor sem, most meg tizenkettő van a termelőszövetkezetek tulajdonában.

Másodiknak az anyag-, alkatrész-, üzemanyagfelhasználást említik. Azt mondják, hogy amióta állandóan ugyanaz az ember ül a gépen, kisebbek a költségek, mint akkor voltak, amikor majdnem minden gépen volt egy váltótárs is. Előveszik a tavalyi és az idei számokat. Az üzemanyagfogyasztás majdnem azonos a tavalyival, egy-két százalékkal talán kevesebb, de míg tavaly ugyancsak augusztus 31-ig 500 ezer volt a javítási anyagfelhasználás, addig az idén mindössze 400 ezer. Ebben a 400 ezerben benne van az a 100 ezer forint értékű gumi is, amit az idén vásároltak — tavaly kevés gumit kaptak és így majdnem minden gépre az idén kellett beszerezni.

A harmadik ok az, hogy összeszedték az eddig roncsnak minősített, szanaszét heverő kisgépeket: silótöltőket, Zetoros fűkaszákat, rendsodrókat — azelőtt csak ócskavasnak adhatták volna el — kijavították azokat és eladták a környező termelőszövetkezeteknek.

Ebben a három dologban látják a nyereség okát, különösen hangsúlyozva a normális létszám-kialakításnak a jelentőségét. Mert ennek az intézkedésnek a hasznát nemcsak az állam, hanem maguk a dolgozók is érzik, hisz az idén — új bérezést vezettek be a gépállomásoknál — több mint száz forinttal, a tavalyi 1350-ről 1458 forintra emelkedett a traktorosok havi átlagkeresete.

Az ember már szinte el sem hiszi, hogy az örökké veszteséges gépállomások egymásután nyereségesek lesznek. Pedig így van Bólyban és több más gépállomáson is.

— *Lehetne még jobb eredményt is elérni* — teszi hozzá a főkönyvelő. — *Az emberek még inkább törekednének, ha tudnák, hogy a nyereségből mi illeti meg őket. Mert annyit már hallottak: ha jól dolgoznak, ha lesz nyereség, akkor lesz tizenharmadik fizetés is. De azért nem ártana mindezt már rendeletben is kimondani és meghatározni, hogy ennyi és ennyi nyereség után ennyi és ennyi nyereségrészesedés illeti a dolgozókat.*

***Igaza van** Sáfrány elvtársnak. Bízunk benne, hogy hamarosan erre a felsőbb szervek megadják a feleletet.*

Beszélgetés

Pákolitz Istvánnal

Pákolitz István ismert költő új verseskötetén dolgozik. Megkértük a költőt, beszéljen a készülő műről.

— Először talán arról a verseskötetről szólok, amely már készen van. Ennek a kötetnek megjelenését az ellenforradalom hátráltatta olyannyira, hogy még a mai napig sem került a könyvesboltokba. A könyv már nyomdában van s a budapesti Magvető Könyvkiadó augusztusra ígérte a megjelenést. De nemcsak erről a „Szüret" című kötetemről beszélhetek, hanem a Móra Ferenc Könyvkiadónál most lektorálás alatt lévő „Altató" című kötetről is, amely gyermekversekből, mondókákból, valamint verses mesékből áll.

Örömmel mondhatom, hogy nemrég sikerült új lakásba költöznöm, amely zavartalan alkotási lehetőséget biztosít. Jelenleg „Fény és árnyék" címmel gyűjtöm kötetbe azokat a verseket, amelyeket 1948 és 1956 között írtam s amelyek nagy része az elmúlt évek nem egyszer hibás kultúrpolitikájának következtében nem láthatott napvilágot. A kötetnek azért választottam ezt a címet, mert a versek igaz, hogy beszélnek életünk árnyas oldalairól, de hírt adnak a változó élet fényeiről is. Már pedig a kép fényből és árnyékból áll. Remélem, hogy ezzel a kötetemmel ez év decemberére elkészülök, hiszen közben egyrészt napi munkámat is el kell végeznem, másrészt nemcsak lírával foglalkozom, hanem „kirándulok" más műfaj területére is: például a budapesti rádió számára most kezdek egy rádiójátékot, a „Király pantallója" című verses mesém megírásához.

(—ray)

Ma este URH-adás

Pécs városának utcáit járva, a házak tetején egyre-másra különleges felépítésű antennákat láthatunk. A legújabb típusú rádiókészülékek az ultrarövidhullámú vételre is alkalmasak és ezek a különleges antennák az ultrarövidhullámok vételét segítik elő. Amióta Pécsett ultrarövidhullámú — röviden urh. — kísérleti adó is működik, a rádiótechnikának ez a fiatal hajtása fejlődésnek indult.

Mi előnye van az ultrarövidhullámú rádiózásnak? Azoknak, akik hallottak már ilyen rádióadást, e kérdésre nem kell feleletet adni, annyira nagy különbség van közép- vagy rövidhullámú és az ultrarövidhullámú adás minősége között. Számos műszaki követelmény írja elő azt, hogy a korábban üzembeállított rádióadók a legmagasabb zenei hangokat ne sugározzák ki. Így a rádiókonstruktőrök nem is törekedtek arra, hogy a vevőkészüléket ezeknek a hangoknak a visszaadására képessé tegyék. Ennek következtében a közép-, hosszú, vagy rövidhullámon közvetített zenéből hiányoznak a magas hangok, a zene kevésbé plasztikus. Az ultrarövidhullámon dolgozó adóállomások a legmagasabb hangokat is kisugározzák és számos újszerű eljárás alkalmazásával kifogástalan zenei élvezetet nyújtanak. Az urh. vételre alkalmas rádiók két-három hang szóróval készülnek, külön mély és magas hangszabályozóval vannak ellátva és így tökéletes hangvisszaadásra képesek. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy nincs különbség a hangversenyteremben és a rádióban hallott zene között. De ezenkívül, az urh. adás vételét légköri és elektromos zavarok nem befolyásolják.

A TTIT ízelítőt kíván nyújtani az urh. rádiózásból. Ezért felkérte a kísérleteket vezető szakembereket, hogy egy előadás keretében mindenki által érthetően ismertessék az ultrarövidhullámú rádiózást és azok számára is, akik az ilyen vételre alkalmas készülékkel nem rendelkeznek, tegyék lehetővé a kísérleti adás meghallgatását. A pécsi urh. adó kísérleti jellegéből és a kezdeti nehézségekből következik az, hogy nem nyújtja még mindazt az előnyt, amit az urh. rádiózás nyújtani képes, de minden bizonnyal alkalmas lesz a bemutató arra, hogy a hallgatóság az urh. rádiózás távlatait megismerhesse.

A bemutatóra szombaton délután 6 órakor kerül sor a TTIT klubjában. Az ultrarövidhullámú rádiózásról szóló előadások után a Magyar Posta pécsi urh. kísérleti adásában részleteket mutatnak be Verdi: Trubadur című operájából.

SPORT

A Szombathelyi Haladással mérkőzik vasárnap Pécsett a Pécs-Baranya

A hét vége sporiműsora

Az NB I. sorsolása szerint ezúttal a Baranya megyei NB I-es csapatok közül a Pécs-Baranya játszik otthonában. A kék-sárgák ellenfele a Szombathelyi Haladás lesz. A vendégek legutóbb a forduló legnagyobb meglepetését szolgáltatták, Salgótarjánban győztek le a hazai csapatot. Ugyanakkor a Pécs-Baranya viszont vereséget szenvedett Csépelen. Ez alapon most Pécsett nagyon kiegyensúlyozottaknak látszanak az erőviszonyok. Valójában így is van. Nincs sok különbség a két csapat között. A szombathelyiek erőssége a küzdeni tudás és a gyors fiatal, három előretolt csatár, mert fiatalítottak a szombathelyiek, és ezek a fiatalok mindinkább beválnak. A Pécs-Baranyánál az új játékosok ezzel szemben még nem tudtak a csapatba illeszkedni. Nem előre lejátszott mérkőzés tehát a vasárnapi Pécs-Baranya szempontjából. Így nézzék a mérkőzést a szurkolók is és ne fukarkodjanak a buzdítással. A két csapat találkozója délután öt órakor kezdődik a PVSK sporttelepén, a tartalékok fél négykor lépnek pályára.

A Komlói Bányász Salgótarjánban szerepel. A két bányász-csapat mérkőzése a hazaiak győzelmét ígéri. Nem vitás azonban, hogy vannak értékek a komlói csapatban is, melyek, ha érvényre jutnak Salgótarjánban, nagyon megnehezíthetik a BTC győzelmét. Nem várunk meglepetést, de tisztes eredmény elérésére képesnek tartjuk a komlóiakat. A salgótarjániak egészen biztosan teljes erővel fognak küzdeni, hisz nagyon felpaprikázta őket legutóbbi hazai vereségük. Ez csak megnehezíti a komlóiak helyzetét.

✻

Vasárnap délelőtt Pécsújhegyen NB II-es mérkőzés lesz. A Pécsbányatelepi Bányász a Szombathelyi Pamutiparral találkozik. A bányász-csapat nagy lelkesedéssel készült a mérkőzésre. A szurkolók végre győzelmet szeretnének látni, erre meg is van az esélye a pécsbányatelepi együttesnek. Ha úgy játszanak a bányász-játékosok, mint legutóbb a sztálinvárosiak ellen, a siker nem marad el. Az érdekesnek ígérkező mérkőzés fél 11-kor kezdődik.

✻

A PVSK Sopronban próbál szerencsét. A tavasszal az egyfordulós bajnokság során Sopronban is győzni tudott a vasutas csapat, akkor ez volt a vasutasok egyetlen győzelme idegenben. Most sem utazik esélytelenül a PVSK Sopronba. Döntetlen körüli eredmény várható.

✻

Az NB III. mérkőzései közül ezúttal a BTC—Dombóvári Vasutas találkozót láthatják a pécsi szurkolók. A két csapat mérkőzését a Bőrgyár-pályán rendezik vasárnap délelőtt negyed 11-kor. A bőrgyáriak egészen biztosan nagy becsvággyal fognak küzdeni, hisz veretlenségüket akarják megőrizni. Izgalmas küzdelmet láthatnak a mohácsiak is. Vasárnap délután 5 órakor a Vasas lesz a hazai csapat ellenfele. A kezdeti sikertelenségek után az MTE most vasárnap szeretné megkezdeni a győzelmi sorozatot. A Pécsújhegyi Bányász Tolnán szerepel. A Szigetvár pedig Nagymányokon mérkőzik. A forduló további mérkőzései: Kaposvári Dózsa—Baja, Kaposvári Textil—Bonyhád, Nagykanizsai Vasút—Csurgó, Nagykanizsai Építők—Nagyatád.

✻

A megyebajnokság két mérkőzését ma délután játsszák le. Az Építők—PVSK találkozót a Kinizsi-pályán, a Traktor—Pécsszabolcsi Bányász mérkőzést pedig a Traktor-pályán rendezik 5 órai kezdettel. A forduló vasárnapi mérkőzései: Postás—Sellye (Postás-pálya 9), Béta-akna—Hidas (Komló 16.30), Porcelángyár—Villány (Porcelángyár-pálya, 9.30), Szászvár—Kinizsi (Szászvár 16.30), Vasas I. Bányász—PEAC (Vasas I. 17), Szentlőrinc—Pécsvárad (Szentlőrinc 17.30). Mérkőzések lesznek a megyei II. osztályban és az ifjúsági bajnokság során is.

✻

Vasárnap két NB II-es röplabdamérkőzést játszanak Pécsett. A Pécs-Baranya férficsapata a Kaposvári Kinizsivel találkozik a Meteor Radonai utcai pályáján, a PEAC női csapata pedig az egyetemi tornacsarnok melletti pályán a csoport egyik legerősebb együttesével, a Budapesti Szpartakusszal mérkőzik.

✻

A kézilabdázóknál az NB I. és NB II. mellett a hét végén megkezdődnek a megyebajnokság küzdelmei is. A legizgalmasabb mérkőzésnek a Pécs-Baranya—Bp. Illatszer NB I-es találkozó ígérkezik, de nagy harc várható a PEAC—Pesterzsébeti TC NB II-es férfi mérkőzésen is. A Pécs-Baranya mérkőzésére a Széchenyi Gimnázium udvarán kerül sor vasárnap délelőtt 10 órakor, a PEAC az egyetemi tornacsarnok melletti pályán rendezi meg mérkőzését negyed 12-kor. A tornacsarnok melletti pályán még egy NB II-es mérkőzést láthatnak az érdeklődők, a Meteor női csapata negyed 10-kor a Győri Fonóval mérkőzik. A Komlói Bányász otthonában fogadja a Sztálinvárosi Vasast.

✻

A dél-magyarországi lovasszövetség vasárnap Mohácson rendezi meg első lovasmérkőzését, melyen Dél-Magyarország majdnem minden lovas egyesülete részt vesz. A versenyen, sík, akadály, díjugratások, kocsiversenyek, lovasjátékok és lovas futball szerepel.

Verseny utcai PVSK pálya, szeptember 8-án du. 5 óra:

Pécs-Baranya—Szombathely

NB I. o. bajnoki mérkőzés, előtte fél 4 órakor:

Pécs-Baranya—Szombathely

NB I. o. tartalékmérkőzés, előtte úttörő mérkőzés.

Mohácsi sportpálya, szeptember 8-án du. 5 óra:

Mohácsi TE—Pécsi Vasas

NB III. o. bajnoki mérkőzés, előtte 3 órakor:

MTE II.—Kisnyárád

járási bajnoki mérkőzés.

Verseny utcai bőrgyár pálya, szeptember 8-án de. egynegyed 11 órakor:

Pécsi BTC—Dombóvári VSE

NB III. o. bajnoki mérkőzés, előtte egynegyed 9 órakor:

BTC II.—Szpartakusz

megyei II. o. bajnoki mérkőzés.

Nemcsak a pécsi motorosok,

de a város egész közvéleménye, nagy megdöbbenéssel fogadta a hírt, hogy Bánkúti Béla, a Pécs-Baranya motoros szakosztályának vezetője verseny közben halálos baleset áldozata lett. — Még alig csillapodtak le a kedélyek, s a gyász még él a kiváló sportember tragikus halála miatt és most halljuk, hogy a Pécs-Baranya motorosai vasárnap részt akarnak venni a tihanyi nemzetközi versenyen. Nehezen tudjuk elképzelni, hogy ne befolyásolná a pécsi motorosokat szakosztályvezetőjük halála, hiszen még annyira szemük előtt van a tragédia. Ilyen körülmények között nem hiszszük, hogy hasznos volna, ha elindulnának a vasárnapi versenyen. A motorversenyzés egyik leglényegesebb feltétele a jó idegzet. Akármilyen kiváló motorversenyző is legyen valaki, úgy gondoljuk, a tragédia rá is hatással van.

Szombati SPORTMŰSOR

Labdarúgás: megyei I. osztályú mérkőzések: Pécsi Traktor—Pécsszabolcsi Bányász, Traktor-pálya 17, Építők—PVSK, Kinizsi-pálya 17, megyei II. osztályú mérkőzés: Elektromos—Kesztyűgyár, ifjúsági stadion, 17.

Kézilabda: megyei I. osztályú mérkőzések: Fáklya—PEAC női, Építőipari Technikum diákotthona, 17, Fáklya—PEAC férfi, Építőipari Technikum diákotthona, 17.50.

Szeptember 11-én Mohácson szerepel a magyar utánpótlás válogatott

Mint ismeretes, a magyar utánpótlás labdarúgó-válogatott a jövő vasárnap Pécsett a bolgár utánpótlás válogatottal mérkőzik. A magyar csapat már kedden Pécsre érkezik és itt készül fel a bolgárok elleni találkozóra. Szeptember 11-én, szerdán Mohácson szerepel a magyar utánpótlás válogatott, az MTE-vel tart kétkapus edzést. A mérkőzés délután 5 órakor kerül sorra a mohácsi sportpályán. A mérkőzés iránt nemcsak Mohácson, hanem a környékbeli falvakban is igen nagy az érdeklődés.

Labdarúgóeredmények

ALOSZTÁLY II. MÉRKŐZÉSEK:

Nyugati csoport: Királyegyháza—Pécsbányatelepi Bányász II. 0:5, Baksa—Mozgó 1:0, Nagyharsány—Kétújfalu 10:2, Siklós—Nagytótfalu 6:0, Szentegát—Szentdénes 3:0, Vajszló—Szigetvári Zrinyi II. 2:3.

Közép csoport: Helyiipari Bástya—PBTC II. 2:4, Mágocs—Pécsi Szikra 0:0, Vasas II. Bányász—Kesztyűgyár 6:4, Pécsi Vasas II.—Elektromos 3:1, Hosszúhetény—Cementipari 1:1, Szpartakusz—Sásd 4:1.

Keleti csoport: Dunaszekcső—Beremendi AG. 4:1, Lánycsók—Beremendi Építők 1:1, Urán SC—Bóly 5:1, Töttös—Véménd 1:4, Károlymajor—Szederkény 0:1, Ujmohács—Sátorhely 4:3.

Ifjúsági mérkőzések: Pécsi Kinizsi—Vasas I. 0:5, Pécsszabolcs—Szászvár 2:1, Villány—Pécsi Traktor 1:2, Hidas—Porcelángyár 6:3, Sellye—Komló 2:4, PVSK—Postás 1:0.

Az Alosztály I. állása

1.	PVSK II.	2	2	—	5:0	4
2.	Pécsszab. B.	2	2	—	5:1	4
3.	Szentlőrinc	3	2	—	4:1	4
4.	Pécsi Traktor	2	2	—	6:2	4
5.	Vasas I. B.	2	1	— 1	5:2	2
6.	Szászv. Bány.	2	1	— 1	10:5	2
7.	Pécsi Porcel.	2	1	— 1	5:3	2
8.	Hidasi Bány.	2	1	— 1	2:4	2
9.	Pécsvárad	1	—	1 —	3:3	1
10.	Komlói Béta a.	2	—	1 1	3:4	1
11.	P. Építők	2	—	1 1	4:6	1
12.	Sellyei Spart.	2	—	1 1	4:7	1
13.	Villány	2	—	— 2	4:13	—
14.	Pécsi Kinizsi	1	—	— 1	4:4	—
15.	Pécsi Postás	2	—	— 2	0:5	—
16.	PEAC	—	—	— —	—	—

*** A Pécsi Horgászegyesület értesíti tagjait, hogy hétfőn 18 órakor igen fontos ügyben taggyűlést tartanak. Kérik a tagokat, hogy állami horgászjegyüket magukkal hozva feltétlenül jelenjenek meg.**

Hol művelődjünk
Hol szórakozunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Ez történt a héten.
17.40: Szív küldi szívnek szívesen.
18.20: Hírek. Tudósítások. Sport.
18.40: Zenés részletek a Gerolsteini kaland című új magyar filmoperettből.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Nyári szünet.

MOZI:

Park: Gerolsteini kaland (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Kossuth: Ez történt Belgrádban (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Gerolsteini kaland (5, 7, és 9 órakor)

Építők Kultúrotthona: Véres út (5 és 7 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Ha a világon mindenki ilyen volna (6 és 8 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Boszorkány (6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Egy szép lány férjet keres (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Az örök éjszaka titka (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Kuruzsló (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): A két Lotti (fél 9 órakor)

TÁNCMULATSÁG

lesz ma este 8—1 óráig Pécs város Művelődési Házában, melynek résztvevői a 10-i táncbemutatóra ingyenes belépőt kapnak.

A MAGYAR POSTA ULTRARÖVIDHULLÁMU ADÓJA

szombaton este 6 órakor bemutató előadást tart a TTTT Bartók Béla Klubjában. A Trubadurt adják elő, előtte ismertető előadás lesz az adó működéséről.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére sürgős esetek ellátására ünnepi ügyeletes szolgálatot tartanak 1957. szeptember 7-én déli 12 órától szeptember 9-én reggel 6 óráig a következő orvosok.

I. TÖMB: a város nyugati fele: Széchenyi tér, Hunyadi János u., Bem utca, Bajcsy-Zsilinszky utca és a Siklósi úttól nyugatra, Pellérd felé eső részen: dr. Puskás Ödön. Lakás: Báthory utca 8., tel.: 38-84. — A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost a lakásán szombat du. 4—5 óra és vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Máskor a fekvőbetegeket látogatja.

II. TÖMB: a város keleti fele, Pécsvárad felé: dr. Gyopár Jenő. Lakás: Zetkin Klára utca 2., tel.: 16-65. — A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost a lakásán szombat du. 4—5 óra és vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Máskor a fekvőbetegeket látogatja.

III. TÖMB: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelep: dr. Liebmann Kornél. Lakás: Újmeszes, Keller János utca, tel.: 24-92 (26 mell.) — A járóbetegek sürgős esetben de. 9—11-ig az újmeszesi orvosi rendelőben keressék fel az orvost. Ebben az időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri leadni. Máskor a lakásán tartózkodik.

IV. TÖMB: pécsbányatelepi részen; dr. Konkoly T. Aladár. Rendel: pécsbányatelepi körz. rendelő, üz. tel.: 13-28. — A járóbetegek sürgős esetben de. 11—12-ig a pécsbányatelepi orvosi rendelőben keressék fel az orvost. Ebben az időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri leadni. Máskor a lakásán tartózkodik.

A fekvőbetegekhez való kihívost reggel 9, de legkésőbb de. 10-ig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a későbbi kihívásoknak aznap már esetleg nem tud eleget tenni.

További harc a burgonyabogár ellen!

A burgonyabogár Baranya megye területén az elmúlt évekhez viszonyítva erősebb mértékben szaporodott el.

Terméskiesés ennek ellenére nem történt. Ez főleg annak tudható be, hogy a Növényvédő Állomás védekező egységei mellett a termelők is — nagyobb áldozatot vállalva — bekapcsolódtak az irtásba.

A burgonyabogár elleni harcot a burgonya lombozatának teljes elszáradásáig folytatni kell. Különben az el nem pusztított bogarak és lárvák rövidesen — áttelelés végett — a talajba húzódnak. Tavasszal nagy tömegben előbújnak és felmérhetetlen károkat okozhatnak a frissen kikelt burgonya-ültetvényekben.

A burgonya felszedését nagyobb figyelemmel kell végezni, hogy a talajban pihenő bogarakat és lárvákat összeszedhessük és azokat azonnal elégetjük.

NÖVÉNYVÉDŐ ÁLLOMÁS SZEDERKÉNY

Naposcsibe csütörtök, péntek, szombat, vasárnap a Keltető Vállalat Xavér utca 19 szám alatti telepén 8—5 óráig és jó idő esetén a nagypiacon szombaton és vasárnap is kapható.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: Felhős idő, inkább csak északon és délkeleten esővel. Mérsékelt szél. Az éjszakai lehűlés gyengül, a nappali felmelegedés alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 9—12, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 21—24 fok között, helyenkint 24 fok felett.

Közlemények

A Geisler Eta utcai gyakorló óvodában a beíratások f. hó 9—10—11-én lesznek du. 3—6 óráig. A szülők a beíráshoz a következőket hozzák magukkal: orvosi bizonyítványok (röntgen, mantaux, torokleoltás) és mindkét szülő munkahelyi igazolását a fizetés feltüntetésével.

✻

Szeptember 10-én a KPVDSZSZ Petőfi Sándor Művelődési Házában (József utca 15.) Hermann Ferenc táncmester vezetésével új tánciskola kezdődik.

✻

A KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában a következő szakkörökre lehet jelentkezni a művelődési otthon irodájában: irodalom, képzőművészet, szabás-varrás, bélyeggyűjtő, játékkészítő, sakk, munkáskórus, fényképész.

HALÁLOZÁS. Prégel Mihály szeptember 5-én elhúnyt. Temetése 8-án délután 5 órakor a pécsbányatelepi temetőben.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik felejthetetlen jó édesanyám halálával ért gyászunkban részvétüket bármiképpen nyilvánították.

Gyászoló Hartmann család.

III. kerületiek figyelem! Javítandó óráit nem kell a belvárosba vinnie, mert

a Doktor Sándor utca 56 sz. alatt

4. sz. Óra és Rádió Szaküzletünk

rendelkezésre áll. Szakszerű munka, garanciális javítás.

Pécsi Finommechanika

Azonnalra felveszünk rádió szakembert. Pécsi Finommechanika, Bajcsy-Zsilinszky u. 12. sz.

Orás csappolirozó gépet veszünk. Pécsi Finommechanikai Váll. Bem u. 3. sz.

A Kelemenligeti Állami Gazdaság Majláth-pusztán

halastó gátépítéshez kubikosokat felvesz,

legalább 10 fős brigádokban. Állomás: up. Sámod.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó:

Az MSZMP megyei pártbizottsága

Szerkesztőség és. kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.

Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.

Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.

Előfizetés postahivatalnál és kézbesítőknél.

Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27.

Nyomdáért felel: Melles Rezső.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy új női szőrmebunda eladó. Marx út 127. sz. 39

Konyhabútort kisiparostól, fizetési kedvezménnyel. Budapest, Üllői út 5. (Kálvin térnél) 30

Tetőléc eladó. Orsolya utca 10. szám. 129

Forgács és fűrészpor településünkön nagyobb tételben is kapható. Párkettagyártó Vállalat Pécs, Czinderi utca 3. sz. 41

Gatteron, szalagfűrészen; bérfűrészelést vállalunk. Építő Szövetkezet, Sallai u. 11. szám. 183

Szén sötét, masszív, hálószobabútor eladó. Alléta u. 2. sz. 44

Hálószoba, ágyak, asztalok, antik szekrények, kanapé, tükrök olcsón eladók. Felsővámház u. 2. (Kiskapunál) 189

Komoly, vasvázas, — vontatható szalagfűrész, 5 HP. benzinmotorral eladó. Szentlőrinc, Erzsébet u. 44. sz. 181

Sürgősen szükségem lenne rövid időre ötezer forint kölcsönre. Visszafizetés megegyezés szerint. Ajánlatokat „Biztos fedezet" jeligére kérek, főposta postarestante. 169

Asztalosnak való többféle aprólékos készszám eladó. Bem utca 14. sz. Mayer. 168

Egy sertés továbbhízlalásra eladó. István utca 7. sz. 175

Vásárosdombói tanács pályázatot hirdet mezőgazdasági felügyelői és adóügyi előadói állásra. Pályázati feltétel a mg. felügyelői állásnál technikumi vagy főiskolai végzettség, az adóügyi előadói állásra megfelelő gyakorlat. Jelentkezni lehet szept. 10-ig a vásárosdombói tanács végrehajtó bizottságánál.

Bentlakó főzőmindenest keresek, jó fizetéssel. Deák utca 5., üzletben. 87

Hanglemezboltunk vezetéséhez értő szakembert felveszünk. — Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat, Városi Tanács épület, III. e. 107. sz. szoba. 33

Felhívom tisztelt ügyfeleim figyelmét, — hogy a távbeszélő név sorban még nincs bent a telefonszámom. — Ezért kérem a 06-on érdeklődni, az elutasító hangok elkerülése végett, Schreer Tibor fuvaros, Alkotmány utca 14. Telefon 15-93. 215

Egy új, festetlen teleszkópos, 32 kilós oldalkocsi 2 500 forintért és 2 db nikkelezett Bosch autólámpa, új állapotban eladó. — Cím: Mohács, Mózi. 151

Maclura (vadnarancs) tüskés kerítés-sövény dugványt szállít, Kopár, Kulich utca 21. 136

Pannonia, piros, jókarban eladó. Villany hőkandallót keresek. Tel: 33-82. Athinai u. 1. sz. E. II. 2. 88

2 db új állapotban sodronyos vaságy és egy éjjellámpa eladó. Mártírok útja 46. 91

Gyümölcsfa, mindenféle fajta, óriás ribizli, óriás egres fából is, rózsák, díszfák, megrendelhetők őszi szállításra. — Végh Ödönnél Pécs, Antónia utca 12. 94

Eladó egy kétajtós szekrény és egy új, mély gyermekkocsi. — Geisler (Apáca) utca 14. sz. 74

Beköltözhető életjáradékos házat, házrészt, vagy öröklakást vennék. Előre nagyobb összeget is adnék. — Márton u. 17. Guzsvány. 188

Egy db B. Tenor eladó. Meszes, Apáffi u. 65. 49

Az Agrária Keményítőgyárban moslék — (réber) mázsánként 12 forintos áron kapható. 76

Kapitány János tüzifa fűrészelő telefonszáma 10-01. Alkotmány utca 6. 29

Agregátor-kezelőket — (elektromos és motorikus képzettséggel) felvesz a Pécsi Uránércbánya Vállalat Mélyfúróüzeme. Jelentkezés: Kővágószőlősön. 97

Eladó Visy László út 27.; 450 négyszögöl gyümölcsös. Érdeklődni Faludi, Apponyi tér 6. Telefon: 39-94. 17 után: 126

Értesítem ismerőseimet, Tomanóczy Endre új telefonszáma 33-00. 127

Hunyadi úton beköltözhető cserelakással nagyobb családiház felerésze eladó. Érdeklődni: Pécs, József utca 3. 44

Kirakatrendezőt állandó vidéki munkára felveszünk. Baranya megyei Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata, Pécs, Kossuth tér 3. 92

Gyermekszerető, középkorú nőt keresek háztartásunk vezetésére, bentlakással. — Kardosné, művirágüzlet, Bajcsy Zs. u. 5.

Hálószoba, szekrények, ágyak, asztalok, szobaszekrény olcsón eladó. Bartók Béla u. 32. sz. 190

3 lóerős villanymotor darálóval, tartozékokkal eladó. Epstein, — Rákóczi út 75. 116

Eladó 2269 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, Kispostavölgyben, lakható épülettel. Autóbusztól 15 percre. — Cím: Anna u. 55. sz. II. em. jobbra: 85

Bejárónőt keresek a reggeli órákra. Felső-Balokány utca 18. sz. 99

Kombináltszekrény — dió politúros, nagyméretű, kétszemélyes rekamié elsőrendű kivitelben eladó. Petőfi u. 26. 111

Figyelem! Hajnal kozmetika, Pozsony u. 2. sz. (egyetem mögött) telefonszáma: 18-82. Kezelés méhpempővel. 156

Kétszemélyes sezlon, új állapotban, mosdóállvány, kerekasztal, székek eladók. Alkotmány u. 5. 157

Bútorozott szoba azonnal kiadó. Gomborféle mély gyermekkocsi eladó. Mártírok u. 56. sz. 161

Eladó zeneszekrény, 6+2-es rádióval, Supraphon lemezjátszóval, zománcozott Kalor folytonégő öntöttvas kályha, asztali tűzhely, paprikás dézsa. Csend u. 2. Telefon: 44-47. 195

Németet, rajzot tanít, korepetál Klug tanár, Bálics út 3. Bálicsi; donátusi autóbusz-megálló a kapunál. 196

Orvosi vizsgálószék, rendelői berendezések és lakószoba bútorok eladók. Megtekinthetők: szeptember 9-én és 10-én egész napon át. Megye utca 11. sz. 197

Planinó kifogástalan állapotban eladó. Megtekinthető szeptember 9-én és 10-én reggel fél 9-től délután fél 7-ig. Megye utca 11. 196

Két diák részére bútorozott szoba kiadó. Pécs, Vitéz u. 42. — III. em. 15. ajtó. 204

Nyugotszenterzsébeten szőlő, présház, felszereléssel és kisebb szoba-konyhával eladó. Pacsek Pál, Háromfa, Somogy megye.

Kétújfalu és vidéke körzeti földművesszövetkezet azonnali belépésre keres mezőgazdaságilag szakképzett agronómust. Követelmény: legalább két éves mezőgazdasági szakiskola és oklevél. Fizetés: egyezerkettőszáz forint. 36

Férfi és női segédmunkásokat felvesz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Déryné u. 35. sz. 27

Hálószoba, szekrények, ágyak, konyhaszekrény, székek eladók. Rákóczi út 27.

Téglát olcsón; telepünkön átvéve, minden mennyiségben eladunk. Befizetési hely Sallai utca 11. szám. 186

Tsz-ek, kistenyésztők figyelem. A Görösgali Állami Gazdaság csatahelyi üzemegységében sárga magyar tenyészkakas kapható, á. 70.— forintos áron. Érdeklődni lehet telefonon Nagypeterd 2. Vasútállomás Nagypeterd.

A Pécsi Közlekedési Vállalat azonnali belépésre keres, gépkocsiszerelőket, lemezlakatost, akkumulátorszerelőt, dukkozót, hűtőbádogost, segéd- és pályamunkásokat. Jelentkezés Pécs, Bacsó Béla u. 4. 25

Műkoszorúk, koszorúkellékek, művirágok, nagy választékban, feldolgozóknak is, — Kardos Györgyné készítőnél Pécs, Bajcsy-Zs. utca 5. 159

Siklósnagyfalu község 114. számú lakóház, gazdasági épülettel és 600 négyszögöl telekkel eladó. 49

Veszek hálószobabútort, szekrényeket, ágyakat, szelonakat, vaságyakat, matracokat, asztalokat, konyhaszekrényeket, Koltai, Rákóczi út 27.

Beköltözhető ház eladó. Szent Vince u. 24. sz. 160

Fűrészport tűféshez és húsfüstöléshez eladunk. Építő Szövetkezet, Sallai utca 11. szám. 186

Gyalupadot, használtat, jó állapotban megvennénk. — Címeket kérjük: Építő Szövetkezet, Sallai utca 11. szám. 187

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, ~~211.~~ 209. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR VASÁRNAP, 1957 SZEPTEMBER 8

Közeleg a KISZ országos értekezlete

A KISZ Országos Szervező Bizottsága október végére egybehívta a KISZ I. országos értekezletét. Ezt megelőzően, október 5-én ül össze a Baranya megyei KISZ-szervezetek megyei aktívája. Mind az országos értekezlet, mind a megyei aktíva előtt igen nagy feladatok állnak. Felmérve a KISZ megalakulása óta elvégzett munkát, ki kell jelölniök a szervezetek továbbfejlesztésének, erősítésének feladatait, meg kell határoznia a tartalmi munka irányát.

A KISZ március óta komoly sikereket ért el. Jelenleg a KISZ taglétszáma mintegy 160 ezer, Megyénkben 220 szervezet alakult meg, amelyekbe közel 6000 fiatal lépett be. Márciusban, amikor a KISZ megalakításáért folyt a harc, sokan állították: a magyar ifjúság az októberi események következtében olyan távol került a szocializmus eszméjétől, a párttól, hogy a kommunista ifjúsági szövetségnek nincs talaja, az ifjúság nem fogja követni. A számszerű eredmény, ha nem is vagyunk megelégedve, csattanós választ adott a kételkedőknek. Ma már mindenki elismeri, hogy a KISZ az üzemekben, a falvakban és a tanuló ifjúság körében egyaránt megvetette a lábát és a szervezési munka első lépéseit eredményesen tette meg.

A KISZ másik komoly országos eredménye, amely megyénk KISZ-szervezeteinek munkájára is nagy hatással volt, a moszkvai VIT-re való felkészülés és részvétel. A magyar ifjúság felkészülését és részvételét a KISZ vezette, de hatása kiterjedt az ifjúság más rétegeire is, amelyek jelenleg nem tagjai a KISZ-nek, sőt bizonyos fokig még messze is állnak tőlünk. Ezt bizonyítja a megyénkben megrendezésre került megyei ifjúsági fesztivál, ahol a megye ifjúsága igen nagy számban vett részt. A magyar delegáció jól szerepelt, azok a tapasztalatok és élmények, amelyeket a delegáció tagjai magukkal hoztak és most elterjesztenek, igen nagy segítséget jelent szervezeteink további munkájához.

Megyénkben a KISZ-szervezetek előtt most az a feladat áll, hogy az eredmények alapján készüljenek fel a megyei aktíva- és az országos értekezletre. A felkészülés egyik legfontosabb módszere a KISZ további munkájának, feladatainak megvitatása. Néhány napja jelent meg nyilvánosan a KISZ Országos Szervező Bizottságának tervezete a szervezeti szabályzatról és a KISZ nevelő munkájának irányelveiről. E két tervezet megvitatásra kerül az országos értekezleten. Előbb azonban helyes lesz, ha a KISZ-tagság megismeri célját, tartalmát, elmondja róla véleményét.

A szervezeti szabályzat-tervezet meghatározza a KISZ szervezeti felépítését, a szövetség jellegét és célkitűzéseit, a pártvezetés biztosításának fontosságát. Külön kiemeli, hogy a KISZ-nek a magyar ifjúság egységes szevezetévé kell fejlődnie, de ugyanakkor az ifjúság különböző rétegei sajátosságainak figyelembevételével dolgozza ki programját. A KISZ a népköztársaság alkotmánya és törvényei alapján képviselje az ifjúság gazdasági, kulturális és sport érdekeit. Igen sokat foglalkozik a tervezet azzal, hogy ki lehet a KISZ tagja. A tervezet a tagok kötelességeit igen magas színvonalon határozza meg. A tagság nevelése szempontjából javasolja, hogy az új tagok a KISZ taggyűlése előtt fogadalmat tegyenek. A KISZ szervezeti felépítésében messzemenően érvényesíti a demokratikus centralizmus elvét. Különösen nagy jelentőséget tulajdonít a KISZ alapszervezeteknek, amelyeknek lényegében meg kell valósítaniok a szövetség programját, nevelési célkitűzéseit. A KISZ ereje azon múlik, hogyan dolgoznak, milyen erősek az alapszervezetek.

A KISZ nevelő munkájáról szóló irányelv-tervezet igen sok fontos problémát elemez, amelyekről helyes vitatkozni a KISZ tagjainak és mindazoknak, akik napjainkban az ifjúság nevelésével foglalkoznak.

A nevelő munka kialakítását, egyrészt a magyar ifjúsági mozgalmak és szervezetek, köztük elsősorban a DISZ munkájának értékelésével kell kezdeni. A DISZ nevelő munkájának voltak pozitív és negatív vonásai, amelyek egyaránt tanulságosak. A DISZ eredményes munkát folytatott az ifjúság körében a marxizmus—leninizmus eszméjének terjesztése terén, megszervezett olyan országos mozgalmakat, mint pl. a front-brigádok, export-brigádok országos versenyei, Mohácssziget újjáépítése, stb., amelyeknek nagy jelentőségük volt az ifjúság szocialista szellemben való nevelésében. Ugyanakkor komoly fogyatékosságai voltak, nem vette figyelembe a magyar ifjúság különböző rétegeinek, korosztályainak sajátosságait, túlzott mértékben erőltette a taglétszám növelését, ami a tartalmi munka rovására ment. Elszakadt egymástól az oktató és nevelő tevékenység.

Ugyanilyen fontos helyesen értékelni az ifjúság politikai és világnézeti helyzetét, figyelembe venni nevelő munkánkban olyan fontos tényeket, amelyek az októberi események következtében álltak elő. A magyar ifjúság legjobbjai, ha még kis számban is, de a KISZ-be lépve a pártot követik. Az ifjúság soraiban azonban számtalan zavaros nézet alakult ki a szocializmus építésével kapcsolatban, az elmúlt évek belpolitikai hibáinak következtében kiábrándultság, csalódás állt elő. Amikor nevelő munkánk irányelveit kialakítjuk, mindezekre gondolni kell, mert ezekből fakadnak a KISZ nevelő munkájának nagy feladatai.

A szervezeti szabályzat és a nevelési irányelvek tervezetének vitája tehát igen fontos és ezt valamennyi KISZ-szevezetünknek meg kell szerveznie. Ugyanakkor várjuk, hogy mindazok, akik az ifjúság problémáit ismerik és foglalkoznak az ifjúság nevelésével, a vitába kapcsolódjanak be, segítsenek bennünket abban, hogy munkánkat jól végezzük, hogy szervezetünk erős legyen.

MITZKI ERVIN,
a KISZ megyei agit. prop. titkára.

Árucsereforgalmi megállapodás Ausztriával

Szeptember 6-án Bécsben végetértek a magyar—osztrák árucsereforgalmi tárgyalások. Miután a két ország közötti árucsereforgalmi megállapodást már előzőleg diplomáciai jegyzékváltás útján meghosszabbították, a tárgyalások feladata a következő szerződéses évre szóló szállítási terv megtárgyalása volt.

A barátságos légkörben folytatott tárgyalások kielégítő eredménnyel végződtek. Lehetőség mutatkozott nagyobb szállítási tervezet összeállítására.

A megállapodást magyar részről Nyerges János kereskedelmi főtanácsos, osztrák részről Friedrich Kudernatsch tanácsos írták alá.

Szüretelik a komlót

A mohácsi országút mellett, ott, ahol a betonút kiszalad a Lajos szoborhoz, karósátor fogad. A karók között kifeszített drótokon már magasra szökkent és beérett a komló. A Bári Állami Gazdaságban idén két nagy tábláról — mintegy harminc holdról — szüretelik a sörgyártás nélkülözhetetlen alapanyagát.

Csupa asszony és lány van a szüretelő csapatban. Csak itt-ott szaladgál egy-két serdülő gyerek. A szüret abban áll, hogy letépik a drótról a komlót, aztán kisszékre ülnek és köténybe, zsákba vagy kosárba szedik a világoszöld, szívalakú termést.

Az úgynevezett magyar kérdés nem tartozik az ENSZ napirendjére

Vaclav David csehszlovák külügyminiszter nyilatkozata

Prága (CTK): Vaclav David csehszlovák külügyminiszter, aki az ENSZ-közgyűlés 12. ülésszakán résztvevő csehszlovák küldöttséget vezeti, válaszolt a CTK tudósítójának több kérdésére.

Arra a kérdésre válaszolva, hogy mi az álláspontja az ENSZ-közgyűlés összehívásáról az úgynevezett magyar kérdés megvitatására, David külügyminiszter kijelentette: a csehszlovák küldöttség több más küldöttséggel együtt már 1956. őszén leszögezte, hogy az úgynevezett magyar kérdés nem tartozik az ENSZ napirendjére. Az ENSZ-közgyűlés nem illetékes olyan kérdések megvitatására, amelyek feltétlenül a Magyar Népköztársaság belügyét képezik.

A különbizottság jelentése és annak a 12. ülésszak előtti megvitatása azt a célt szolgálja, hogy folytassák és fokozzák a hazugság- és rágalomhadjáratot a Magyar Népköztársaság, a Szovjetunió és a többi szocialista ország ellen. Ezzel a rágalomhadjárattal el akarják terelni a közvélemény figyelmét a legsürgősebb kérdések megvitatásáról, mindenekelőtt a leszerelésnek és a nukleáris fegyverek betiltásának kérdéséről.

A csehszlovák ENSZ-küldöttség — hangsúlyozta a külügyminiszter, — következetes, határozott álláspontot foglal el az úgynevezett magyar kérdésnek a közgyűlésben történő megvitatása ellen és követeli, hogy vegyék le a napirendről ezt a kérdést.

Visszakapták erdeiket a baranyai dolgozó parasztok

A kötelező beadás mellett a baranyai dolgozó parasztok legfájóbb problémája az erdő volt. Baranya ugyanis egyike azoknak a megyéknek, ahol a legtöbb erdő van. A felszabadulás után kereken négyszáz erdőbirtokosság működött itt. A dunaszekcsői erdőbirtokosságnak például több mint ezer hold erdeje van. A mohácsi erdőbirtokosság tagjai másfélmillió erdő-jogrésszel rendelkeznek.

1951-ben és 1952-ben a közbirtokosságok harmincezer holdnyi erdejéből mintegy húszezer holdat a Mecseki Állami Erdőgazdaság vett üzemi kezelésbe. Ezek voltak a legjobb, legértékesebb erdők. Ilymódon az a helyzet állt elő, hogy a falusi lakosságnak pénzért kellett megvásárolnia a saját erdeikben kitermelt fát. Ez a rendelkezés 217 erdőbirtokosságot érintett és ezeknek tagjait méltán sértette erdeik elvesztése. A kormány rendelete értelmében a dolgozó parasztok visszakapták összes erdeiket.

Megyei bizottság alakult a napokban, amely felülvizsgálja a négyszáz baranyai erdőbirtokosságot: törvényesen alakultak-e, alapszabály szerint működnek-e és a vezetőséget szabályszerűen választották-e? Rövidesen közgyűléseket hívnak össze az erdőbirtokosságok és ezen határoznak az erdők további kezeléséről. Úgy számítják, hogy mire a tél beáll, megkezdhetik a fa vágását is. Az idei télen körülbelül harmincezer köbméter szerfát és tüzifát termelnek ki a baranyai dolgozó parasztok.

Szövetkezeti küldöttség utazott Jugoszláviába

A Jugoszláv Központi Szövetkezeti Szövetség meghívására Nyers Rezsőnek, a SZÖVOSZ igazgatósága elnökének vezetésével, háromtagú földművesszövetkezeti küldöttség utazott Jugoszláviába. A küldöttség tanulmányozza a jugoszláv szövetkezetek munkáját, megvizsgálja a szövetkezeti kereskedelmi kapcsolatok kiépítésének lehetőségét és ennek során megtekinti a zágrábi vásárt.

Segítettek a szovjet katonák

Még a télen kialakult a barátság a szovjet katonai alakulat és a Zengőaljai Állami Gazdaság között. Akkor még csak a parancsnok és az igazgató tervezgettek, hogyan is lesz majd a nyáron, a mezei munkák dandárja idején.

Aztán eljött a nyár és a gazdaság földjein megjelentek a szovjet katonák. Lehettek vagy hatszázan. Hordták a kévét, kereszteket raktak. Sőt: nagy asztagokat is összehordtak, összeraktak, egymásnak adogatva a kévéket.

A cséplésnél is megjelentek. Három cséplőcsapatot alakítottak és már fel is zúgott a gép, öntötte a búzát. A napokban fejezték be a cséplést és csaknem húsz vagon gabona került a kezük alól az állami gazdaság magtárába.

De nemcsak a mezei munkáknál segítettek a szovjet katonák. Egy alkalommal az olasz kereskedők megrendeltek hetven hízott bikát. Örült a gazdaság, mert neki is, az államnak is jó pénzt, valutát jelentett ez az üzlet. Csakhogy baj volt a szállítással. Kivezeti el a hetven táncoló bikát az állomásra? Honnan vegyenek ennyi embert hamarjában? S míg így tanakodtak, előálltak a szovjet fiúk és megragadták a bikák kötőfékjét s annak rendje-módja szerint elvezették az állomásra.

Itt is sok költséget, fáradságot megtakarított a gazdaság. Az aratásnál, cséplésnél pedig legalább két hetet, amit hamarjában nem is lehet pénzben kiszámítani.

Hetven forint egy munkaegységre

A szentlőrinci Úttörő Termelőszövetkezetben szép jövedelme lesz idén is a tagságnak. Eddig már nyolc kiló búzát kiosztottak, de még két kilót kap minden tag. Havonta osztottak tíz forint előleget is. Így egy munkaegység értéke idén eléri a hetven forintot. Ez mintegy húsz forinttal több a tavalyinál. A Szentesi-család — négyen dolgoznak a közösben, — 73 mázsa búzát, 21 mázsa árpát kapott. A jövedelmező gazdálkodás másik eredménye, hogy rövid idő alatt nyolc új tagot vettek fel a szövetkezetbe.

Nemzetközi borászati kongresszus, borverseny és borkiállítás lesz jövőre Magyarországon

A földművelésügyi, az élelmezésügyi és a külkereskedelmi minisztérium megkezdte az előkészületeket a Szőlészeti Kutató Intézet fennállásának 60. évfordulója alkalmából 1958-ban, a tervek szerint Magyarországon sorrakerülő nemzetközi borászati kongresszus, borverseny és borkiállítás megrendezésére. Az előkészítő munkák irányítását hét főből álló bizottság végzi. A világhíres magyar bortermelői kultúra nagy eseménye lesz a nemzetközi verseny és kiállítás, amelyre jóelőre fel kell készülnie termelőinknek, szakembereinknek elsősorban a meglévő borok gondos kezelésével és az idei termés jó minőségének biztosításával.

A bizakodás jelei

Az ember végigmegy a hétszáz lelket számláló falun és állandóan érzi a házak tornácán sárguló dohány kellemes illatát. Felfűzött, száradó dohány mindenütt, amerre csak néz az ember, mert itt Teklafaluban egyik főfoglalkozási ág a dohánytermesztés, amelynek művészetét ősapáiktól örökölték a gazdák. A dohány munkaigényes és 50 holdon termeli a füstölni valót 103 gazdálkodó család. Ez pedig azt jelenti, hogy majdnem fél hold jut minden családra.

— Megéri a fáradtságot! — mondják és elújságolják; évente több mint félmillió forintot kap a község csak dohányért.

Elégedettek az emberek és bíznak a jövőben.

Még soha nem fordult elő, hogy egy dobolásra egy nap alatt több mint tízezer forintot fizessenek be a teklafalusi parasztok. Most előfordult. De előfordult az is, amire számítani sem mertek a tanácsnál, hogy egy hónappal a negyedév lejárta előtt 103 százalékra teljesítették harmadik negyedévi adóbevételi tervüket.

A tanácson sorolják a tényeket, amelyek talán apróknak látszanak, de a bizakodás mellett szólnak. A legutóbbi vetőmagcserénél unszolni kellett az embereket. Most meg? A község gazdálkodóinak kilencven százaléka kicseréltette a vetőmagot jobb minőségűre. 270 hold OFA föld volt a községben. Mind a kétszázhetvenet kivették és művelik. Hántatlan tarló sehol sincs — a keverőszántás is befejezéshez közeledik. Néhány nap és megkezdik az őszi árpa vetését. A község minden harmadik háznál építkeznek, de tatarozás mindenütt van. Tizenegy gazda építtetett eddig istállót, pajtát, bővítette a lakását, de számtalan azoknak a száma is, akik sertésólat építettek. A v. b. titkár azt mondja:

— Szépen fejlődik a község szarvasmarhaállománya is. Ma már mindenegyes családra másfél tehén jut. Nincs a községben olyan ház, ahol szerződött bika, üsző vagy sertés ne lenne.

A bizakodás jelei ezek? Azok bizony, de még menynyire azok! És ezt a bizakodó hangulatot, a parasztok szabad gazdálkodását akarja megzavarni az ENSZ rendkívüli ülésszaka, amelyen az úgynevezett „magyar ügyet" akarják tárgyalni. Erről is szó volt a legutóbbi tanácsülésen és Kriszt Mihály kovács így fogalmazta meg hozzászólását:

— Hogy jönnél te ahhoz, — fordult a tanácstitkár felé — hogy az én családi ügyembe beleavatkozz? Vagy mi közöm nekem a te családi ügyedhez? Tehát ez is éppen olyan. A magyar nép egy nagy család és ami a családon belül történt, vagy történik, az kizárólag ennek a családnak az ügye.

Igaza van Kriszt Mihálynak. Helyes lenne, ha a „szabad országok" ENSZ képviselői is ehhez az igazsághoz igazodnának.

Beszélgetés a népfrontról

A siklósi piac kavargó, zsibongó forgataga után jól esik a csend. Az általános iskola folyosói némák, csendesek. Pedig az új nemzedék ismét elfoglalta a tanulás, a művelődés birodalmát. Most éppen órák vannak. Az igazgatói irodába kopogok be.

— Tolnai Dezső igazgatót keresem.

Fiatal pedagógus mutat a szemben lévő íróasztal felé:

— O az...

Idősebb embertől búcsúzik:

— Nem, nem kell más. Mi majd küldjük a bizonyítványt...

Mondom, mi járatban vagyok. Leültet, maga is széket húz a kisasztal mellé

— A népfront?... Négy éve vagyok járási elnöke. Megértem egy-két bukfencet. Erről nem érdemes beszélni, maga is tudja.

Elgondolkozva néz ki az ablakon. Kint parasztszekerek zörögnek, vontató dohog el, eladók és vevők alkusznak gesztikulálva a paprikára, zöldségre, tejfölre.

— Ismeri a vár renoválásának történetét? Egyszer, hat pedagógus, néhány fiú és lány kimentünk, fél napot dolgoztunk, amit tudtunk. Aztán másokat is hívtunk: tessék, kövessetek bennünket. Tudja, mennyien jöttek? Egyik üzem két terem, a másik ajtók, a harmadik ablakok rendbehozását vállalta. Öröm volt nézni, ahogy az emberek összefognak a műemlék védelmében...

Hangján érzem, szívesen beszél a dédelgetett tervekről, gondolatokról. Abban az időben úgy látták, nemes és nagy feladatokat bízott rájuk a párt. Örültek és dolgoztak, hogy a bizalomnak megfeleljenek.

— Új piacteret is akartunk, mert itt, a város közepén egészségtelen és rontja is az összhangot. A játszótér el is készült. Sorban alakultak a gazdakörök, Oldon már működött is, szerették a parasztok. Akkor jött a hideg víz. Túléltük a határt? Nem hiszem, legalábbis mi nem. De hát mit tehettünk. Nem akatunk senkinek a feje fölé nőni, pedig váltig mondogatták. Inkább leálltunk, ne vádoljon bennünket senki.

Sajnos, akkor mások is így gondolkoztak, s ezek az emberek, akik fizetség nélkül gyűléseket tartottak, éjszakánkint rótták a falvakat, szerveztek, vitatkoztak, visszahúzódtak. Ezért nem lehet elmarasztalni őket, hiszen tényleg, mi mást tehettek volna?!

— És ma? — töröm meg a csendet.

— Kommunista vagyok. Aki csak egy kicsit is ismeri a politikai helyzetet, az tudja, hogy népfront nélkül nincs jó tömegkapcsolat. A párt, a vezetők őszintén akarják a népfrontot. Csak persze becsületet kell szerezni a népfrontnak, mégpedig a közösség érdekében végzett munkával... Egy alkalommal ismeretlen, koros parasztbácsi jött hozzám adóügyben. A szomszéd községbeli névrokona tehenéért is ő fizetett adót. Eljártam a tanácsnál s azóta is, ha találkozom vele, megsüvegel.

— Vár, piac, játszótér? — vetem közbe.

— Igen, ez is. Természetesen minden községben más a probléma. Egyik helyen nincs közkút, a másikban elhanyagolt a legelő, a harmadikban, negyedikben megint mások a gondok. Össze kellene gyűjteni és a népfrontnak proponálni, a pártszervezet és a tanács pedig segítené. Itt vannak a gazdakörök. Nevezzük bárminek, de minden faluban meg kellene szervezni. Emlékszem, fiatalember koromban Babarcon laktam. Volt egy olvasókör, újságok jártak ide. Esténkint összejöttek az emberek beszélgetni a faluról, a világ sorsáról, a gazdálkodásról. Most, amikor fellendült a gazdálkodás, mindenki szívesen venné, ha különböző előadások formájában szakszerű tanácsokat kapna. Azután a gazdakör egy kicsit kulturális központ is lehetne: oda tenném a népkönyvtárakat. Még a parasztfiatalok is oda szoknának és tanulnának az idősebbektől. Jobb lenne, mint a kocsmázás, az italozás...

Cseng a telefon. — Igen, megyek — mondja.

— Még annyit: a kommunisták a gazdakörben mindennap találkozhatnának a pártonkívüliekkel. A vita, a beszélgetés sok hasznot hozna a konyhára,

Löfler József elvtárs, a járási pártbizottság munkatársa. Régi pártmunkás. Ismeri a vitát, amelyik most folyik arról, milyen legyen a népfront.

— Hallottam, sokan programot kívánnak. Én osztom véleményüket. A népfrontbizottságok manapság „gyengélkednek", mert nem tudják, mihez kezdjenek, meddig tart hatáskörük, ezért ide-oda kapkodnak. A program véget vetne a bizonytalanságnak. A szocializmus általános feladataiból kiindulva pontosan meghatározná, mivel kíván foglalkozni. Hasznos lenne, ha nemcsak országos érvényű, hanem községi „programokat" is készítenének, mint 54-ben. Akkor ezeket a községek dolgozóinak véleménye alapján állították össze és mindenki szívesen vett részt a különböző társadalmi megmozdulásban. Célok, kézzelfogható feladatok nélkül nem lehet eredményesen dolgozni.

Az utóbbi érv feltétlenül a program mellett szól. Magam is tapasztaltam, hogy sok községben szívesen beszélnek a tanácsválasztás előtti hónapok pezsgő politikai életéről, amely éppen az akkor született tervek körül alakult ki. S községenkint változóan különböző gyümölcse született, mint például Szentdénesen a vasúti megálló.

— Egy-két községben már újjáalakult a népfrontbizottság — folytatja. — Nem tudom, ki hogy van ezzel, én nem vagyok híve a bizottságosdinak, mert csak egynéhány ember kap szót így. Inkább legyenek községi szervezetek, aki óhajt, lépjen be — nem kötelezően — esetleg kapjanak tagsági könyvet, hogy formailag is közelebb kerüljenek a népfronthoz. A tagok vezetőséget választanának, amely intézné az ügyeket. A szervezetek jogait feltétlenül meg kellene határozni. Például helyes lenne, ha egyszer-másszor a tanácselnök eléjük tárná a falu problémáit és közösen döntenének. Ugyanígy magasabb szinten is: mondjuk bizonyos időközönkint járási népfront küldöttgyűlést tartanánk. A szervezetek elküldenék képviselőiket a járási székhelyre, a járási tanácselnök beszámolna munkájukról...

Tolnai elvtárs szavai jutnak eszembe: ....becsületet szerezni a népfrontnak... Igy is lehet. Akkor nem lesz dísz, üresjárat, csupán ünnepségek rendezője. Felelős és tekintélyes politikai szerv, amely a becsületes emberek közös ügyét szolgálja; szavát, véleményét mindenütt hallatja és azt meg is fogadják.

Búcsúzóul még megjegyzi:

— Talán furcsa gondolatokat mondtam el. Jó vagy rossz? Döntsék el mások! Mindenesetre most az a fontos: vonzóvá és eredményessé tegyük a népfrontot. A megoldás módján pedig érdemes vitatkozni.

Igen, érdemes és szükséges is.

Bocz József.

Pécs óvónőképző akadémiát kap

A Művelődésügyi Minisztérium kollégiumának határozata alapján 1959-től az ország négy központjában — közöttük Pécsett is — párhuzamosan tanítóképzős tagozattal, óvónőképző akadémiát létesítenek.

Középiskolai rendszerünkben a legelhanyagoltabb intézmény az óvónőképző volt. Benne a négy-, legutóbb már csak hároméves képzési idő alatt — a sürítés következményeként — mind az általános, mind a szakmai műveltséget csekélyre méretezték. Nem tanítottak például kémiát, idegen nyelvet s komolyabban matematikát, földrajzot sem. Igen gyakran a leggyengébb tanulóanyagot irányították ide, vagy azokat, akiket más iskolába nem vettek fel. Az iskolának nem volt önálló sajátos tanterve, a tanítóképző függelékeként kezelték. Hiányoztak a speciális tankönyvek is.

A legsúlyosabb hiba pedagógiai vonalon jelentkezett. A nevelés-elmélet anyagából például hiányzott a logika, a rendszeres fejlődés- és nevelés-lélektan, a didaktika, a szervezettan és a gyakorlatra épülő óvodai gazdasági vezetés. Elavult, sablonos módszertant tanítottak, a megnövekedett gondozási, nevelési és oktatási feladatokhoz igazodó korszerű óvodai szakdidaktika helyett. Az általános lélektant, neveléstörténelmet a tanítóképzős könyvekből tanították átdolgozatlanul, teljesen óvónői, óvodai vonakozások nélkül. Az óvodai gyakorlat színvonala is alacsony volt, részben a pedagógiai elmélet jelzett hiányossági miatt, részben mert nem volt az óvodák részére egyöntetűséget biztosító, színvonalas foglalkozás-terv. Ezen kívül az óvónői továbbképzés egymásnak sűrűn ellentmondó, sokszor fejlődés-lélektanilag helytelen nézetekre épült, óvónőképzőre képesített tanárok helyett sok helyen egyéb képesítésűek tanítottak. Mindezek magyarázzák azt is, miért nem voltak óvónőink a társadalom előtt és a pedagógusok között is eléggé megbecsülve.

Kormányzatunk az akadémiával e hibákat kijavítja. Az új képzés a haladó szovjet pedagógia és az UNESCO elveire épül. A célkitűzés komoly ígéretet ad: „az óvoda számára tudományos világnézettel rendelkező, művelt, szocialista erkölcsű, hivatásukat értő és szerető, a dolgozó néphez hű óvónőket képezni."

A jelöltek az általános gimnáziumi érettségi után kérhetik felvételüket az akadémiára. Az érettségi általános műveltséget biztosít valamennyi egyetemre készülőnek, s azok, akik nevelői pályára kívánnak menni, a gimnáziumban fakultatív tárgyként éneket, zenét, rajzot is tanulhatnak, s ezek az alapismeretek hasznosak lesznek az akadémiai képzéshez. Az akadémiai terv az óvónői pályaválasztást 14 évről 18-ra, érettebb korra helyezte át.

Az akadémia óraterve sokrétű, igényes foglalkoztatást tükröz elvileg és gyakorlatilag egyaránt. Gondoskodik az általános műveltség elmélyítéséről és bizonyos specializálásról. Ezzel jó alapot ad és helyes irányt szab az önképzéshez. A kétéves képzés gerincét azonban a gazdag és sokágú szakmai képzés biztosítja. A növendékek tanulnak majd nevelés-lélektant, logikát, ismeretelméletet, a filozófia alapproblémáit, didaktikát, speciális neveléslélektant, neveléstörténelmet, — óvodai vonatkozásokkal, — óvodai szervezettant és gazdasági vezetést. A módszertant methodikusok és mintaóvónők tanítják. Az ének-, zene, a rajz, a kézimunka, a testnevelés, önálló tárgyként szerepelnek, mint az óvodai nevelés és oktatás alapvető tartozékai.

A terv szerint az első évet végzett hallgatók nyáron ismereteik szélesítése és látókörük reálisabbá tétele érdekében — egyhónapos gyakorlatra óvodákba, üzemekbe, tsz-ekbe, kultúrotthonokba kerülnek, ahol közben népműveléssel is foglalkoznak, s ismerkednek az élettel, a munkával.

Reméljük, hogy az akadémia esti, vagy levelező tagozattal módot nyújt a már működő óvónőknek is a főiskolai végzettség megszerzésére.

Dr. Varsányi László
tanítóképző-intézeti tanár

Bosszantó

Bár melegek a napok, mégsem szeretek mezítláb járni. Márpedig erre kényszerül az ember, ha végig megy a Bem utcán és cipője talpát, sarkát leszakítja a házak tövében meghúzódó világítóablak kerete. Tűsarkú cipővel egyenesen életveszélyes arra járni. Még jó, ha bokaficammal megússza az ember.

Pedig hányszor emlegették már szóban is, hivatalos papíron is, hogy csináltassák meg a kitört világítóablakokat. Falrahányt borsó volt minden szó. Vagy talán arra várnak az illetékesek, hogy akkora lyuk támad az ablakok helyén, amelyben az egész ember eltűnik? Nem kell sokáig várniok. Hamarosan ez is bekövetkezik, ha nem kötelezik a házfelügyelőket a világítóablakok megcsináltatására.

Jó kezekbe került *a felbomlott tsz-ek vagyona*

A pécsi járás 40 termelőszövetkezete közül 32 a múlt év novemberében felbomlott. Szinte egyik napról a másikra több millió forint értékű épület, jószág, gépi felszerelés és gyümölcsös vált gazdátlanná. A községi tanácsok utasítást sem várva gondjaikba vették a volt szövetkezeti vagyont és azóta is lelkiismeretesen kezelik azt. Hat-hét községben — például Bodán, Kiskassán, Baksán — többen jogtalanul hurcoltak el állatokat és felszerelést a feloszlott tsz-ekből. A tanácsok rövid idő alatt az utolsó darabig összegyűjtötték ezeket a vagyontárgyakat.

Nagy gond szakadt mindenesetre a tanácsok nyakába. Húsz községben értékes új épületek maradtak a felbomlott tsz-ek után. Értékük mintegy négy és félmillió forint. Ezeket az istállókat, ólakat, magtárakat most bérbeadják a tanácsok. Legutóbb például a Terményforgalmi Vállalat bérelte ki a volt garéi szövetkezet magtárát. Kétszázharminc majdnem új gép és berendezés — köztük 35 villanymotor 33 daráló, hat csibekeltető — került ideiglenesen a tanácsok kezelésébe. Ezekről ismertetőt készítettek és megküldték a megye termelőszövetkezeteinek. Ha egy tsz-nek szüksége van valamelyik gépre, azt beruházási áron eladják neki. A darálókat a tanácsok mind üzembe helyezték, hogy egyetlen napig se álljanak kihasználatlanul.

Időközben kilenc új termelőszövetkezet alakult a járásban. A tanácsok a felbomlott tsz-ek vagyonából teljesen felszerelték ezeket a közös gazdaságokat. Többek között 74 lovat, 247 szarvasmarhát és 142 sertést, valamint 17 kocsit és négy vetőgépet adtak nekik. Értékük meghaladja az egymilliónáromszázezer forintot.

Mi újság Baranyában?

A cementgyáron túl, a Beremendi Állami Gazdaság felé épül a község. Egyre több új házba költöznek be a lakók. Jelenleg is négyen igényeltek házhelyet, hogy megkezdhessék az építkezést. A korábbi igénylők közül már huszan építik a családi házakat és lassan be is fejezik.

*

Nemrégiben megérkezett a hangos híradó teljes felszerelése Máriakéméndre. Az egész berendezés mintegy húszezer forintba kerül. Remélik, hogy szeptember 10-én már megszólal a faluban a hangoshíradó.

*

A Sellye és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet egyelőre csak bútorraktárt rendezett be a faluban, de ha megkapják a SERNEVÁLL helyiségét, akkor hamarosan megnyitják a bútorszaküzletet. Jelenleg hármasszekrényt és egyszemélyes rekamiét árusítanak közvetlenül a raktárból. A bútorok a Pécsi Hangszergyár árui.

*

Gerdén már elcsépelték az apró magot. Különösen jól fizetett a szarvaskerep. Csak ebből mintegy 150 ezer forint bevétele volt a gerdei gazdáknak. A lucerna is kitett magáért, ötven kévéből 45—50 kilót is zsákba mertek.

*

1566. szeptember 8-án esett el Sziget vára és halt meg a dicső Zrínyi Miklós. Erre emlékeztek a szigetvári fiatalok. Megkoszorúzták a szobrot és rövid ünnepséget tartottak. — Este a Zrínyi Miklós Gimnázium tanulói a járási kultúrotthonban nagyszabású bált rendeztek.

Sürgősen vizsgáljuk át kukoricavetéseinket!

Különösen a jégvert kukoricákon erősmérvű fertőzést idézett elő a golyvásüszög. Ez az ustilago maydis nevű élősködő gomba a fertőzés helyén duzzadt, vékony hártyával borított, golyvás kinövéseket okozott. A golyvák zöme rövidesen beérik és felrepedve belőlük millió és millió csokoládébarna színű (csíra) porszem hull ki, amelyeket a szél könnyen szerteszét hord és további fertőzéseket okoznak.

Hogy ez meg ne történhessen, azonnal vizsgáljuk át kukoricavetéseinket és a talált golyvásüszögöt egészséges növény-résszel együtt távolítsuk el. Késsel levágott üszögös golyvákat vödörbe vagy ládába gyűjtsük össze és azokat égessük el. Helytelen, ha az üszögös golyvákat marhákkal etetjük fel, mert a belnedvek az üszög csíráit nem ölik meg és a trágyával kihordva további fertőzéseket idéz elő.

Növényvédő Állomás, Szederkény.

Móricz Zsigmond:

A KUTYA

A gyenge szél csavarta a füstöt hol erre, hol arra, s a tűz parázslott az üstök alatt. Az asszonyok rá-rávetettek egy-egy nyalább rőzsét s a láng magasra csapott. Némán forgatták nagy feketeruhás szótlan némberek a kavarólapátokat, amelyek úgy voltak fabrikálva, hogy pontosan súrolták az üst fenekét.

Félelmes volt a késő éjszakában ez a hallgatag, tűz körül imbolygó sötét asszonyhad, fekete szoknyákban, fehér ingekben, mint öreg boszorkányok, kik valami titokzatos ősi, pogány szertartást végeznek; tűz körül, kondérokban, mit kavarnak, mit kotornak, fekete kotyvalékot füstölgő üstökben.

Távolról a fekete kutya vonítása.

Őszi holdvilág, a Tisza felől sustorog — szél.

Hosszú hallgatás után csöndesen szólal meg egy öreg asszony.

— Mikor otthun jártam, hogy a vén anyómat temették, láttam a Cseh Marcinak az apját.

Kis fojtott lányhang fölvihog:

— Az apját-e?

— Megszólítottam, hogy maga-é az, Cseh Márton bátyó? Ü vót. Kicsike öreg aszalt ember.

— Deiszen, ha a' még él, a mán száznyócvan esztendős — nevet a lány, mert nevet benne a fiatalság.

Kis nevetés itt is, most nem hallik a kutyavonítás.

— Hát hám vót, mikó te otthun votáá?

— Hát akko is vót va hetven.

— Azé, me most nyócvan. A fia feakasztotta magát.

Csönd. Nincs íze a beszélgetésnek, senki se szól, ezek idegenből jött cselédemberek, nem tudják itt mi vagyon.

A kutyavonítás újra fölvisít a magasból.

— De minek is teszik a temetőt oan magasba — szól egy hang távolabb.

— A tarjáni temető is oan magasan van; csudálkoztam, hogy ujan csunya temető.

— Ha magason van, nem csunya.

— Emlékszik e mé, a rozsnyai temetőre, ujan gyönyörű temető alig van az országba.

— Meg a késmárki temető.

— Látta-e a Váradyné kőfejfáját a temetőbe?

— 'Sz a még nem halt meg.

— De megvette a sírt, hogy lássa, hová temetik el; kijár a tulajdon sírjához.

— De bolond.

— Nem bolond, jól járt, hogy idejében megvette a követ.

— Olcsón.

— Én nem akarok követ a fejemre, mert keményi csak egy fát ültessenek nekem és madár is legyen rajta.

— Nekem mindegy, ha meghalok, ha a fehér lóba dugnak is. Inkább akarok élni, lekvárt kavarni asszonynénémnek mint a földbe virág nyiljon a hasambul.

Elhallgattak, a gazdasszony lógó karokkal, némán állt az üstök közt s nem volt ereje rájuk szólani, hosszú sovány alakja, a hosszú fekete kendőbe, legörbülve a föld felé, mind csak a fekete kutya vonítását hallotta.

Most, hogy rá beszéltek, megmozdult, nem felelt, csendesen elment.

Mély csöndben hallgatták s a kutya vonított megint, utána vonit? — hogy igazán elmegy-é, még a kavarással is megálltak s hallották, hogy recseg az ág, gally az asszony talpa alatt, ahogy fölmegy, föl az udvarra a fák alól, ki a kertből, föl a házba, elment. Az üstök rotyogni kezdtek s apró pattogással fercsegett szerte a sűrű cibere; szörnyű az a kutyavonítás az éjszakában, sirón üvöltő kutya, gazdája sirján az éjféli órán; dideregve szóltak:

— Vigyázzatok, mer odakozmál...

Sürjen dolgozni kezdtek kisértettől félve, akkor gyorsan suttogó beszéd.

— Meddig üvöt még az a kutya?

— Hijja a gazdáját.

— De hunnan tudja, hogy az?

— A kutya tudja, jobban tudja a kutya, mint az ember.

— No szegény Mátyus, legalább van még, aki sirat.

— Igaz, hogy vadászattúl veszett el?

— Igen, elsült a puskája.

— Maga sütt magára...

— Senki se látta, csak a kutya.

— Csak a vót mellette, a vén kutyája; nagyon öreg kutya.

— Hunne, mán gyermekkoruk óta együtt nőttek.

— Az együtt haza, hogy hijja a népeket.

— Kaparta az ajtót, tépte az annyát, mennyen érte.

16 543 vagon gabona termett Baranyában

133.321 holdról kell betakarítani a kapásokat

23—25 mázsás a kukorica-átlag

A cséplés — egy-két községtől eltekintve — befejeződött. A jó termésnek tudható be, hogy a megye gépállomásai fennállásuk óta

az idén csépelték a legtöbb gabonát: 164 ezer holdról 16.543 vagonnal.

Az eddig befutott jelentések alapján a megye össz gabonatermésátlaga eléri a tíz mázsát. Jól fizet az aprómag is, amely komoly valutát jelent az államnak. Az aprómagcséplésnél azonban nincs minden rendben, mert mintegy 500 hold termése vár cséplésre, zömében a vajszlói és a szigetvári gépállomás körzetében. A megyei tanács megtette a szükséges intézkedéseket és így remélhetjük, hogy egyetlen szem aprómag sem vész kárba.

A nyári munkák lassanlassan befejeződnek, de most kezdődik még csak a java: az őszi szezon.

133.321 holdról kell betakarítani a kukoricát, a takarmány- és cukorrépát, a burgonyát.

Az idén 20 ezer holddal nőtt a megye kukoricatermő területe, tehát egyrészt a területnövedés, másrészt az eddigi termésbecslések alapján több kukoricára számíthatunk, mint az elmúlt évben. Míg tavaly a megyei átlag 17 mázsa volt holdankint, addig a becslések szerint az idén mintegy 23—25 mázsa lesz. Az utóbbi hetek esőzései azonban késleltetik a kukorica érését, ami azt jelenti, hogy több kukorica után kerülő őszi vetés ideje is hátrább tolódik. Hogy ezt az időt a legminimálisabbra csökkenthessék, a gépállomások 26 répakiemelő, 26 burgonyaszedőgépe és tizenhat szárvágásra átalakított kombájnja áll majd a termelőszövetkezetek és egyénileg dolgozó parasztok rendelkezésére.

A megye termésátlagának növelése érdekében

az idén központi készletből 37.440 mázsa vetőmagot osztottak,

illetve osztanak ki. A kiosztott vetőmagból 7.140 mázsa második- és 30,30 mázsa harmadfokú. A központi vetőmagkészletből kiosztott mag, beleértve a bükkönyt, a lóherét, az őszi borsót, a repcét, a fűmagot és a lucernát is, mintegy 40 ezer hold bevetésére elegendő.

Az eddigi tapasztalatok szerint az őszi szántást, illetve keverőszántást mindenütt megkezdték. A szántások minősége igen jó, mert a csapadék kedvező feltételeket teremtett. A kedvező feltételeket és a gépállomás 645 szántótraktorát kihasználva, igen jó magágyat készíthetünk.

A megyében egy-két helytől eltekintve

befejeződött a földrendezés is,

amely nagyobb biztonságot, termelési kedvet adott dolgozó parasztságunknak. Ezt mutatja az, hogy ahol a földrendezés befejeződött, megkezdődött a trágya kihordása is. Az idén a megyei szakemberek véleménye szerint számítani lehet arra, hogy a dolgozó parasztok szántóterületük 12—14 százalékát megtrágyázzák. Termelőszövetkezeteinknél nem ilyen biztató a helyzet, mert a termelőszövetkezetek állatsűrűsége még mindig elég alacsony. Ezért helyes lenne, ha már most megbeszélnék a termelőszövetkezetek közgyűléseiken: mennyi trágyát kötelesek a tagok háztáji gazdaságukból a közös földekre vinni.

A megye műtrágya-szükséglete biztosítva van. Az eddig befutott igénylések azt mutatják, hogy a termelőszövetkezetek és az egyénileg dolgozó parasztok csak pétisóból igényeltek annyit, sőt többet is, mint amennyit a megyei keret megenged. Ez azonban nem baj, mert

az igényeket így is ki tudják elégíteni

a földművesszövetkezeti, sőt termelőszövetkezeti raktárakban elfekvő készletekből. Foszfor és káli műtrágyából az igénylések még a megengedett keret ötven százalékát sem érik el. Félő, hogy akkor keresik majd a műtrágyát, amikor már a legjobb akarat mellett sem kaphatnak, mert a műtrágyára mind a közös, mind az egyéni gazdaságokban nagy szükség van. A megye termelőszövetkezeteiben az eddigi igénylések alapján 30 kiló műtrágya jut holdankint. Ez pedig kevés.

Szólni kell még néhány szót a csávázásról is, amelyet ha elhanyagolunk, oda jutunk, mint az idén, amikor is sok helyen lehetett találni üszkös búzát. A tavalyi ősz érthető volt, hisz a zűrzavaros időben nem igen lehetett gondoskodni csávázószerekről. Az idén azonban

78 mázsa Higozán áll a termelőszövetkezetek és az egyénileg dolgozó parasztok rendelkezésére.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy ezt a lehetőséget sem használják ki, mert eddig mindössze öt mázsa Higozánt rendeltek a földművesszövetkezetek.

Csak néhány tényt ragadtunk ki abból az előkészületből, amit a megyei tanács tesz (nem is említve az olyan dolgokat, mint például hatvan helyen csávázási bemutatót tartanak a növényvédő állomással közösen), a jövő évi termés érdekében.

Miért olyan fontos?

Ha nem lenne olyannyira tragikus, ami Magyarországon az elmúlt év októberében történt, csak mosolyogni lehetne azon, hogy a nyugati imperialisták az ENSZ szervezetét az úgynevezett „magyar ügy" tárgyalására használják fel.

A magyar nép megoldotta saját problémáját érdekeinek megfelelően. A Terményforgalmi Vállalat dolgozói azt üzenik a méregkeverőknek, hogy jobban tennék, ha elvakultságukból észhez térve, azon fáradoznának, hogy az atom- és hidrogénfegyverek borzalmas veszélye ne fenyegesse a világ békéjét.

A TERMÉNYFORGALMI VÁLLALAT DOLGOZÓI

Hazaárulók rágalmai

Mi, a Sopiana Gépgyár dolgozói tiltakozunk az ENSZ ötös bizottságának jelentése ellen, amelyet néhány hazaáruló rágalmai alapján állítottak össze. Az ötös bizottság jelentése és ennek tárgyalása az ENSZ rendkívüli közgyűlésén durva beavatkozás hazánk belügyeibe. Mi jól tudjuk, hogy ezzel az imperialista célokat és törekvéseket akarják leplezi a gyarmatosító hatalmak.

A Sopiana Gépgyár dolgozói őszinte hálájukat fejezik ki a forradalmi munkás-paraszt kormánynak, valamint a Szovjetuniónak az önzetlen baráti támogatásért, amellyel segítette az ellenforradalom leverését, a magyar nép szocialista jövőjének megmentését.

SOPIANA GÉPGYÁR DOLGOZÓI

A „magyar ügy" a magyarok ügye

Mi, a **Pécsi Bőrgyár** dolgozói, felháborodással értesültünk arról, hogy az ENSZ rendkívüli közgyűlést hívott össze az úgynevezett „magyar kérdés" megtárgyalására. Véleményünk szerint ez az eljárás ellenkezik az ENSZ alapokmányával és a nemzetközi helyzet kiéleződéséhez vezet. Az ötös bizottság jelentésének tárgyalása jogtalan beavatkozás hazánk belügyeibe. Törvénytelennek tartjuk az ötös bizottság kiküldését, valamint ismeretlen, elfogult tanúk vallomásából olyan egyoldalú jelentés készítését, amely elferdíti a tényeket és ellentétben áll a magyar nép túlnyomó többségének őszinte véleményével.

Tiltakozunk tehát az ellen, hogy 10 hónap után ismételten meg akarják zavarni hazánk belső rendjét és nyugalmát, amelyre egész népünknek békés építőmunkája során oly nagy szüksége van.

Pécsi Bőrgyár dolgozói

Szeptember 10-én ül össze az ENSZ rendkívüli közgyűlése, hogy megtárgyalja a kiküldött ötös bizottság jelentését, amelyet az úgynevezett „magyar ügy"-ről készítettek. Tiltakozunk az ellen, hogy ezta kérdést napirendre tűzzék. A magyar ügy a magyarok ügye és nem a nyugati hatalmaké. Az októberi események értékelését bízzák ránk, magyarokra, mert mi éltük át és mi tudjuk, hogy mi volt. Az ötös bizottság valótlanságokkal zsúfolt jelentését provokációnak tekintjük, amely megsérti a nemzetközi jogot.

A történelem folyamán eleget véreztünk és eleget szenvedtünk, sokszor éppen a nyugati hatalmaktól, ahhoz, hogy tudjuk, hol a helyünk és mit kell tennünk. Javasoljuk, hogy a „magyar ügy" helyett tárgyalják meg a hónapok óta vajúdó általános leszerelés kérdését. Ha ez túlságosan „kényes" téma, akkor tűzzék napirendre Oman, Ciprus, vagy Algír ügyét. Többet használnak vele, mint a „magyar ügy"-gyel.

A Baranya megyei MESZÖV dolgozói.

Évadnyitás a színházban

Ma nyitja kapuit a Pécsi Nemzeti Színház. S mikor jóleső érzéssel köszöntjük — a csaknem kéthónapi nyári szünet után — városunk kulturális életének megújuló színfoltját, ünnepelünk is. Ünnepelünk, mert egy színház évadnyitása az élet lüktetését, az embereknek a szép, a művészet utáni kioltha tatlan vágyakozását is jelenti.

Az első premier napja időszerűvé teszi, hogy szóljunk azokról az eseményekről, amelyek az elmúlt évad befejezte óta színházunkban történtek.

Örvendetes, hogy színházunk törzsgárdája együtt maradt, s ebben az évadban ismét tapsolhatunk azoknak a művészeknek, akiket városunk színházlátogató közönsége már eddig is megkedvelt. A régiek mellett számos új művésszel erősödött színházunk. Nem ismeretlen előttünk Simor Erzsi, aki a debreceni színházból szerződött hozzánk. Spányik Éva, Nagy Béla szintén Debrecenből érkezett. Számosan vannak olyanok, akik városunkban s ebben az évadban kezdik meg színészhivatásukat. Örömmel hallottuk, hogy Lendvay Ferenc ismét visszatért. Személyében a színház főrendezői munkakörét jó kezekben tudjuk.

Megerősödött művészgárda még az eddigieknél is nagyobb feladatok megoldására teszi alkalmassá színházunkat. Feladatban pedig nem lesz hiány: az évadban 17 premiert láthatunk, operettet, zenés vígjátékot, drámát, vígjátékot. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmával Visnyevszkij: Optimista tragédia című drámáját hozzák színre. Madách: Az ember tragédiája, Shakespeare: Othelló, Mikszáth: Noszty fiú esete Tóth Marival, Lehár: Víg özvegy, Scserbacsov: Dohányon vett kapitány, Illyés: Fáklyaláng, Hauptmann: Naplemente előtt, Tolsztoj: az élő holttest és még számos szindarab szerepel a műsoron. A színház ebben az évadban is az elmúlt évekhez hasonlóan a tájszínház keretében meglátogatja a községeket.

S mi újság a kamaraszínházban? A kamaraszínház a Szakszervezetek Megyei Tanácsának épületében — úgylátszik most már véglegesen — állandó helyiségre lelt. A tervek szerint decemberben nyit, s a felemelt nézőtér a terem minden részéről jó látási lehetőséget nyújt majd.

A színházlátogatók valószínű kíváncsiak arra is, hogy jegyüket miként biztosíthatják az előadásokra? Az elmúlt évhez képest lényeges változás: bérleteket az idén nem bocsátanak ki. Bérletek helyett az úgynevezett „munkásjegy"-akciót élesztik újjá. A közönségszervezésnek ez a formája nem ismeretlen, a színház államosításának első éveiben nagy népszerűségnek örvendett s hathatósan elősegítette a színház és az üzemek, vállalatok dolgozóinak kapcsolatát. A kedvezmény mértéke azonos a bérleti 15 százalékkal. Ezenkívül a színház „telt-ház", illetve „félház" akciókat is szervez. Ez azt jelenti, hogy például egy-egy szakma (bányász, közlekedési, építő) szakszervezeti területi bizottsága átveszi egy előadás összes jegyeit, illetve felét. Ilyen esetekben a színház esetleg még nagyobb kedvezményt is nyújthat.

Az évadnyitás színészben és nézőben gondolatokat éleszt, s ezek a gondolatok azonosak, hiszen színész és közönség közös célokért dolgozik. Mit vár a néző a színháztól? Szórakozást, művelődést. Azt is várja, hogy a színház bemutassa kora társadalmát úgy, miként a való élet azt produkálja. De talán egy kicsivel ennél többet is. Tartson tükröt az ember elé: lám, ilyen vagy erényeiddel és hibáiddal együtt, s adjon tanácsot, ébresszen gondolatokat, milyenné kell válni. Az emberek szeretik látni színpadon életük kisebb-nagyobb problémáit, s szeretik, ha jóra, az élet oly sok szépet nyújtó élvezetére tanítja őket. A néző szívesen nézi a színészt, hiszen annak sorsa nem közömbös számára, örül, ha az igazság győzedelmeskedik, s helyesli, ha a rossz bűnhődik. A művészethez értő közönség — nagy kritikus! Mint érzékeny műszer azonnal megérzi: őszinte-e a színész játéka, mély érzelemből fakadó-e, vagy csak bohóckodás, felszínes vásári mutatvány.

A mi számunkra a színház szent dolog, s az egész nemzet számára sokat jelentő művészet. Senkinek, aki a magyar színjátszás ügyét pártfogolja, nem közömbös az, hogy a színpadot mire és milyen célokra használják fel. A szocialista színház nem lehet a nép érdekeitől idegen ügyet képviselő gondolatok szószékévé, hanem a néppel összeforrott, a nép ügyeit szolgáló művészet házává kell minden időkben válnia. Sajnos, az elmúlt évadban sok színházunk nem mindig törekedett erre, ezért nem időszerűtlen ilyenekre is emlékezni ezekben a napokban.

A színész, a művész hivatása: nagy érzések fakasztása, az örömé, bánaté egyaránt. S ez nem könnyű feladat. Csak az képes erre, csak az a művész, aki maga is mélyen érző, őszintén nevetni, őszintén szomorkodni tudó ember. Hogy ezeket az emberi tulajdonságokat művészi fokra emeljék — ismereteik további bővítésére, tanulásra is szükségük van. S nemcsak szereptanulásra, hanem az emberek, dolgozó népünk életének mély megismerésére, az élet adta problémák elmélyült elemzésére.

Az évad küszöbén, amikor felmegy a függöny és kigyúlnak a színház lámpái, köszöntjük színházunk összes művészeit, dolgozóit és kívánunk nekik munkájukhoz sok sikert.

GARAY FERENC

— Elvitte az erdőbe az embereket, mondták, mit akar ez a kutya, ez valamit tud.

— Úgy is lelték meg a gyereket, hasba lűve, átment neki a golyó a máján.

— Nem is kellett vón azt bevinni a városba, még avval is kínozni.

— Megoperálták.

— A kutya oda is utána ment?

— Nem, megkötötték, itthun maradt.

— No szegény kutya, mondják, hogy reszketett egész egy hétig.

— Várta.

— Mikor meghozták a beteget hóttan, már ü kint várta, az utcán szaladt elibe.

— De hunnan tudta? A halottnak már nincsen emberi szagja.

— Ujan vót, hogy nem is vót szabad a koporsót kinyittani, hanem kis üveg vót a koporsón, azon lehetett látni az orcáját.

— Igen, én is láttam, a kutya nem látta, mégis tudta.

— Odor Mariska se látta, s ü is tudta.

— De az anyja látta s mégse tudta.

Csönd lett, elhallgattak.

A kutya fent a hegyen vonított.

— Mán harmadnapja nem eszik, nem nyugszik, csak kapar és vonít.

— Sír.

— Siratja.

— Legalább valaki megsiratja.

— A jány megsiratja.

— Most meg, de majd elfelejti. Lesz más.

— Az anyja is megsiratja még.

— Most nem, de majd azután... Most még csak a lekvárt főzeti.

— Sok is az, akinek harminc mázsa lekvárja van egy őszön. Nem lehet azt elhagyni.

— De minek az neki, nem ad többet lekváros kenyeret az egyetlen Matyuskájának.

— Azér szomorú.

— Szomorú bizony, hogy az ember inkább odaadja a fiát, mint a vagyonát.

— Hát a kutya minek sír.

— A kutya a szívet siratja, mert tudja, hogy tovább olyan szív nem szól hozzá.

— Hát az anyja nem sirassa a szívet?

— Neki itt van a szilva. Hatvan mázsa vagy több.

— A fenegye meg, ahun egy fiá van, látod, én is anya vagyok: inkább dögöljön meg minden gyermekem, minthogy engem az én menyem itt a házamban megrúgjon. Ott van a Pócsfai-birtok, apjárul való, apjárul maradt a lányára, lánya meghalt, vejére, veje megházasodott, most a Kuczik-magzatok urak benne: azért gyűtött, dógozott, gyerekezett meg az öreg Pócsfai úr.

— Ilyen eset sok van, de nem elég az anyának, ha azt lássa, hogy a fia boldog?

— Ugyan mivel bódog? Avval a hetvenkedő szerelmeskedéssel? Annak csak rossz a vége. Mer ha a fiú olyan szerelembe van, mindent hagy a feleségének, akkor az asszony az úr, a meg kiforgatja üket.

— Hát szerelem nélkül házasodjon egy fiatalember?

— Ugyse házasodjon, mer akkor meg boldogtalan, elissza az ősek minden keresetjét.

— Hát akkor mit csináljon, vegye el az anyját? Osztán éljenek együtt?

— Hát én anya vagyok, de én úgy szeretném, hogy én azonnap meghaljak, mikor a fiam esküszik. Mikor hozza be felé az új asszonyt, vigyék a régit kifelé.

— Nem akkor hal meg az ember, mikor akar.

— Azért van annyi baj.

— Biz a régi fű tavasszal mind meghal, mikor az új nyől.

Most a kutya vonítása még áthatóbb és élesebb lett, kurrogó és rémületes, mint a sátán üvöltése, akkor egy pukkanás hallatszott fentről, messziről s a kutya elhallgatott.

Mindenki dermedten figyelt az éjszakában. — Lőttek.

— Meglőtték.

— Agyonlőtték a kutyát...

Csönd.

— Azért ment föl, elküldte a csőszt a puskával, hogy lűjje agyon. — Újra csönd.

Néma és ijesztő csönd, várták s hiába várták a kutya vinnyogó sírását, nem volt több nesz az éjszakában, a lelkek megfagytak, s vacogott a foga mindennek, hiányzott a távoli rémes üvöltés, elveszett valami az életből...

— Nem sír má... — Nem siratja má.

— Nem má, senki se siratja má a Matyust.

— Jól van má minden.

Fogatlan szájukat összeszorítva, szorgalmasan kezdtek dolgozni a vénasszonyok, mintha végigfutott volna rajtuk valami kemény akarat ütése. Gondosabb lett, pontosabb lett a vén karok lendítő munkája, legyőzte a szívet az akarat, újra győzött az erő s olyan amilyen, tovább lüktetett az élet az éjszakában, meglopva az alvás idejét, meghosszabbítva az életet, kitólva útjából néhány perccel a halált, csak a kavargó lapátok csikorgása hallatszott s a kutyavonítás soha, soha többé.

Gyújtogatók a bíróság előtt

A Pécsi Megyei Bíróság Népbírósági Tanácsa — melynek hatásköre három megyére terjed ki — pénteken tárgyalta Tamásiban három nagykónyi lakos bűnügyét. Tolnai Imre elsőrendű vádlott nyolc hold bérelt földön gazdálkodott. Apja kulák volt. 1956. október 25-én együtt dolgozgattak az esti órákban Polecsák Ernő gépállomási traktoros pincéjében. Ott volt Keszler Gyula idénymunkás is.

Tolnai már régen haragudott a nagykónyi termelőszövetkezet elnökére. Most elérkezettnek látta az időt, hogy bosszút álljon rajta. Javasolta, hogy gyújtsák fel a tsz szérűskertjét. Elhatározásukat tett követte. Míg Polecsák és Keszler figyelték, nem jön-e valaki, addig Tolnai gyufával felgyújtotta a kazlat.

A község lakosságának csak hajnalra sikerült a tüzet eloltania. Összesen öt kazal égett le, melynek értéke 16 ezer forint. Sokkal nagyobb kár volt azonban a gyújtogatás utóhatása. A tsz tagjai félelmükben, hogy az ismeretlen tettesek most majd rajtuk is boszszút állnak, sorra kiléptek a csoportból. Az végül is feloszlott.

A bíróság bűnösnek mondotta ki a vádlottakat. Tolnai Imrét életfogytiglani börtönre, egyes jogai gyakorlásának tíz évi felfüggesztésére és teljes vagyonelkobzásra ítélte. A másodrendű vádlott, Polecsák Ernő, 12 börtönt kapott és 1000 forint vagyonelkobzás a büntetése. Míg Keszler Gyula 10 évi börtönt érdemelt ki tettével. Az ítélet nem jogerős.

Külföldi hírek

RÓMA

Gronchi olasz köztársasági elnök szombaton délelőtt repülőgépen Iránba utazik, néhány napos hivatalos látogatásra. A köztársasági elnököt elkíséri útjára Giuseppe Pella miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter, valamint több olasz diplomata és Irán római nagykövete.

Iráni látogatása során az olasz államfő politikai természetű megbeszéléseket folytat a nemzetközi helyzet főbb kérdéseiről, Olaszország és a Közép-Kelet kapcsolatairól, továbbá a két országot konkrétan érdeklő gazdasági kérdésekről, különösen az iráni kőolaj-termelést illetően.

ULAN-BATOR

Hivatalosan bejelentették, hogy a Mongol Népköztársaság nagy népi hurráljának meghívására októberben Mongóliába látogat a csehszlovák nemzetgyűlés küldöttsége.

BERLIN

A nyugat-berlini munkaügyi bíróság egyik tanácsa pénteken elvi ítéletet hozott, melyben leszögezte, hogy a nyugat-berlini belügyi szenátornak jogában áll megtagadnia, vagy utólag megvonnia olyan volt városi alkalmazottak nyugdíját, akik az NSzEP tagjai.

PÁRIZS

Norstad tábornok, a NATO európai haderőinek főparancsnoka pénteken bejelentette, hogy szeptember 19 és 22 között tartják az idei NATO-hadgyakorlatokat.

TOKIÓ

A Pen Club XIX. nemzetközi kongresszusa, amely hétfőn kezdődött meg Tokióban, pénteken délelőtt tartotta utolsó munkaülését. Ezen az ülésen határozatot fogadtak el, hogy ösztönözni fogják az ázsiai és afrikai országok irodalmi művei lefordítását.

A kongresszus tagjai szombaton Nadába és Kiotóba mennek, ahol vasárnap tartják meg a kongresszus hivatalos záróünnepségét.

Magyar államférfiak üdvözlő távirata Bulgária nemzeti ünnepe alkalmából

Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, a Bolgár Népköztársaság nagy nemzeti ünnepén, az ország felszabadulásának 13. évfordulója alkalmából a magyar nép, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a forradalmi munkás-paraszt kormány, a Magyar Szocilista Munkáspárt Központi Bizottsága, valamint saját nevükben forró, testvéri üdvözletüket és szívből jövő jókívánságaikat küldték Georgi Damjanov elvtárs, a Bolgár Népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége elnökének, Anton Jugov elvtársnak, a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének, Todor Zsivkov elvtársnak, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága első titkárának és az egész bolgár népnek.

Horváth Imre, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere, Karlo Lukanov elvtárshoz, a Bolgár Népköztársaság külügyminiszteréhez Apró Antal, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke pedig Dimitr Ganev elvtársnak, a Bolgár Hazafias Arcvonal elnökéhez intézett üdvözlő táviratot a Bolgár Népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából.

Eisenhower elnök megszakítja pihenőjét

Washington (Reuter). Eisenhower elnök megszakítja New-Englandban töltött pihenőjét és szombaton Washingtonba repül, mert küszöbönállónak látszik az Egyesült Államok lépéseinek megtétele annak érdekében, hogy feltartóztassák Szíria „szovjet-barát magatartásának elterjedését" a Közép-Keleten.

Eisenhower meghívta a Fehér Házba Dulles amerikai külügyminisztert, valamint Loy Hendersont, a külügyminisztériumban a középkeleti ügyek szakértőjét, mert tanulmányozni akarja Hendersonnak a közelmúltban a Közép-Keleten tett utazását követően összeállított javaslatát.

Elnapolták a jordániai—izraeli ellentét vitáját

New York (AFP): A Biztonsági Tanács pénteki ülésén felkérte az ENSZ palesztinai vezérkari főnökét, hogy két héten belül terjesszen elő jelentést a jelenlegi jordániai—izraeli ellentét okáról, s ugyanakkor arra kérte a szembenálló feleket, hogy tartózkodjanak minden olyan cselekménytől, amely súlyosbíthatná a feszültséget. Ezt követően meghatározatlan időre elnapolta a jordániai—izraeli ellentét vitáját.

Uj gyógyszer a tbc ellen

Indiai orvosok megállapították, hogy egy közismert indiai növény levelei eddig még közelebbről meg nem állapított, de jelentős mennyiségű tbc-ellenes gyógyszert tartalmaznak. Ebből a növényből ezideig is készítettek teát a megfázás és a köhögés ellen, tbc-ellenes gyógyhatását azonban nem ismerték. Az új gyógyszer hatása nem egyenlő ugyan a streptomicinéval, de nagy mennyiségben is adagolható, mert a szervezetre teljesen ártalmatlan.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: nappali felhőképződés, legfeljebb a Tiszántúlon egy-két helyen kisebb eső. Mérsékelt szél. A nappali hőmérséklet emelkedik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 10—13, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 24—27 fok között.

Szíriai visszhang a szovjet kormány jegyzékére

Damaszkusz (TASZSZ). A szíriai sajtóban, társadalmi és kormánykörökben nagy figyelmet fordítanak a három nyugati hatalom kormányaihoz intézett szovjet kormányjegyzékre.

Szabri Asszali miniszterelnök kijelentette: hálásak vagyunk mindenkinek, aki a mi oldalunkra áll és támogatja függetlenségi és szabadságharcunkat.

A lapok közlik a szovjet jegyzék teljes szövegét és szíriai társadalmi és kormánykörök kommentárjait, melyben pozitívan értékelik a Szovjetuniónak az arab országokkal szemben elfoglalt álláspontját.

Szovjet—magyar vízügyi tárgyalások

A magyar—szovjet vízügyi egyezmény alapján 1950-ben alakult közös vízügyi bizottság Budapesten ült össze hetedik ülésszakára. A bizottság ülésezése alkalmából sor kerül a jelenleg Magyarországon tartózkodó csehszlovák és román vízügyi szakemberek részvételével folytatandó megbeszélésekre is, amelyeknek célja, hogy szélesebb alapokra helyezzék a négy országot közösen érintő vízügyi kérdésekben a baráti együttműködést.

A belgrádi sajtó a lengyel kormány- és pártküldöttség jugoszláviai látogatásáról

Belgrád (Tanjug). A belgrádi Borba szombati számában első helyen közli a lengyel kormány- és pártküldöttség jugoszláviai látogatásáról kiadott hivatalos közleményt és ismerteti Wladyslaw Gomulka, valamint Josef Cyrankiewicz életrajzát.

A Politika ezzel kapcsolatos kommentárjában hangoztatja, hogy Jugoszlávia népei Gomulkában és a többi lengyel államférfiban nemcsak államés pártvezetőket látnak, hanem olyan embereket is, akik az új szellemet testesítik meg a szocialista világban, s akik következetes harcukkal lehetővé tették, hogy a mai Lengyelország életében és fejlődésében fordulat következzék be. Jugoszlávia és Lengyelország földrajzi helyzete folytán igen kiemelkedő helyet foglal el a világban. Éppen ezért a Belgrádban folytatandó tárgyalások jelentősen hozzájárulnak mind a kölcsönös megismerkedéshez és további közeledéshez, mind pedig a világbéke és a haladás ügyéhez.

Az építőipari és közlekedési műszaki egyetem tanévnyitója

Az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen az előadások szeptember 16-án, hétfőn reggel 8 órakor kezdődnek. A tanév ünnepélyes megnyitása ugyanaznap délután három órakor lesz az egyetem aulájában, s ekkor adják át a gyémánt- és aranydiplomákat is.

KIS HÍREK a nagyvilágból

Nyugat-Németország aranypénzt veret

Nyugat-Németország ötmárkás aranypénzérmét veret. Az érem egyik oldala kettétört kardon álló galambot, a másik oldala pedig napfelkeltét ábrázol.

Tizenegy államban nem szavazhatnak a nők

Az ENSZ jelentése szerint a világ tizenegy államában nem rendelkeznek a nők sem aktív, sem passzív választójoggal. A tizenegy ország: Svájc, Liechtenstein, Afganisztán, Irán, Irak, Jordánia, Líbia, Paraguay, San Marino, Szaud-Arábia és Jemen; Egyiptomban, Guatemalában, Monacoban, Portugáliában és Szíriában a nők a férfi választókkal szemben hátrányosabb jogi helyzetben vannak. A jelentés kiemeli, hogy 69 országban a férfiak és nők jogilag teljesen egyenrangúak. Az első ország, ahol a nők szavazati jogot kaptak: Uj-Zéland volt.

A svéd király unokája izmaival keresi meg kenyerét

A Stockholm melletti Solbackai Központi Testnevelési Főiskola gyepén, salakján, tornaszerein fiatal, 20 éves, nyurga lány készül szorgalmasan eljövendő hivatására: a svéd király unokája, Haga hercegnő második leánya, Brigitta, aki idén még tanuló iskolatársainak gyakorlatait ellenőrzi, de jövőre már testnevelési tanár lesz, 1,400 svéd korona fizetéssel.

Demokrácia az ír vasútnál

Az ír vasút egyik mellékvonalán egészen demokratikusan folyik a közlekedés. A vonat elindul, majd amikor egy idő mulva egy elágazáshoz ér, megáll és ott megállapítják, hányan akarnak az egyik irányban, hányan a másik irányban tovább menni. A vonat arrafelé folytatja útját, amerre többen tartanak. — A többiek gyalog mennek tovább.

Mentsük meg a dohányosokat!

Anglia a dohányosok országa. Ezért itt a nemdohányosoknak is van szövetségük. E szövetség most egy különösen vonzó külsejű, fiatal hölgyet keres, egy úgynevezett „Miss Nemdohányzó"-t, akinek az volna a feladata, hogy rendszeresen látogassa a londoni klubokat és itt a fiatal dohányosokat elriassza a dohányzástól. A kívánalmak szerint a fiatal hölgynek „ragyogó szemmel, különösen tiszta arcbőrrel, arányos termettel és igéző kebellel" kell rendelkeznie.

Kései anyaság

Horncnchurchban, 75 éves korában meghalt egy asszony. Boncolásnál kiderült, hogy másállapotban volt. Jame Gorman városi orvos nem volt hajlandó a halott nevét elárulni, de kijelentette: „Pályafutásom alatt először találkoztam ilyen esettel."

Életmentési tarifa Franciaországban

A párizsi rendőrség életmentési tarifát hozott nyilvánosságra. Aszerint, hogy egy fúldoklónak segítőkezet nyújtanak, csónakkal közelítik meg vagy vízbe ugranak érte, a megmentő 5000, 10 000 vagy 20 ezer frankot kap.

Miss Csontváz

A legújabb „Miss" Amerikában Betsy Thompson, akit a röntgenológusok detroiti konferenciáján „Miss Csontváz"-nak választottak meg. A szakértők szerint a 18 esztendős Betsynek van a legjobban felépített csontváza.

Modern királyi hárem épül Szaud-Arábiában

Szaud-Arábiában új, hatalmas, korszerű háremet építenek Ibn Szaud király feleségei részére. Erre a célra az állami költségvetés 10 000 font-sterlinget irányzott elő.

Jövő héttől bármelyik OTP egységnél felvehetők a lottónyeremények

A jutalomsorsolás két főnyereménye Pestre, egy pedig vidékre került

A sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatója szerint erre a hétre 1,989.413 szelvényt küldtek be a fogadók. Ennek alapján egy-egy nyerőosztályban 746.029 forintot osztanak szét a nyertesek között. A négytalálatosokra ismét ennek az összegnek a kétszerese — 1,492.058 forint — jut, mivel telitalálatos szelvény ezúttal sem akadt.

Négy találatot 14 fogadó ért el, s nyereményük egyenként 106 576 25 forint.

A háromtalálatos szelvények száma 681, a nyeremény egyenként 1.095 forint. Kéttalálatos szelvény 20.900 akadt, amelyekre egyenként 36,25 forintot fizetnek. Ilyen „nagy" összeget eddig két találatra — a nyertes szelvények száma miatt — még nem fizettek.

A 27. héttől egyébként megváltozik a lottónyeremények kifizetési rendszere. Eddig az Országos Takarékpénztár különböző egységei csak azokat a nyerőszelvényeket váltották be, amelyek saját bélyegzőjükkel voltak ellátva. A 27. játékhéttől kezdve a sportfogadási és lottóigazgatóság rendszeresíti az összesített nyereményjegyzéket, amelyekben a névvel és címmel ellátott szelvényeken kívül minden nyertes szelvény száma szerepel. A névvel és címmel ellátott szelvényekre eső nyereményt — 5000 forintos értékhatárig — a jövőben is postán küldik ki. Külön budapesti és külön vidéki összesített nyereményjegyzék készül. A vidékiben pedig — a főváros kivételével — az ország egész területén eladott nyerőszelvények száma szerepel. A vidéki jegyzékek alapján az ország bármely területén, minden OTP-fiókban és totó-lottó kirendeltségen bárki beválthatja vidéken vásárolt nyerőszelvényét.

A román sajtó az ENSZ rendkívüli közgyűléséről

Bukarest (MTI): Az Előre c. bukaresti napilap szombati száma „Magyar ügy... nincs" címmel vezércikket szentel az ENSZ rendkívüli közgyűlésének. Aligha kétséges — hangzik többek között a cikkben, — hogy bármi is legyen a rendkívüli közgyűlés határozata, az ötös bizottság munkája, a tervezett beavatkozás a legnagyobb és csattanó erkölcsi kudarccal fog végződni.

Az amerikaiak kísérletei, amelyek arra irányulnak, hogy újabb kommunistaellenes és szovjetellenes hangulatot teremtsenek, éppen úgy kudarcot vallanak majd, mint ahogy a korábbi kísérletek is vereséget szenvedtek — fejezi be cikkét Eugen Phoebus.

Bulgária felszabadulása 13. évfordulójának emlékére.

PARTIZÁNOK

Jeges eső zúdult az erdőre s az amúgy is gyér látást teljesen elvette. Fától fáig tapogatóztak a katonák és bukdácsolva vitték a csomagokat, böröndöket három tiszt után.

A Rhodope hegység szakadékokkal csipkézett, majd meghirtelen nagy erdőségbe torkoló vidékén jártak. A fiatalabb tiszt idevalósi volt. Ő vezette a kis csoportot.

— Mindjárt odaérünk. Aztán átöltözünk és ott nyugodtan megvárhatjuk a végét.

Az idős ezredes bólintott.

Alig várta már, hogy lepihenjen. Ágyra, szalmára — mindegy, csak egyszer kényelmesen kinyújthassa a testét. Unta már a hadakozást, a menetelést, belefáradt az egész cirkuszba. Már régen letette volna a fegyvert — partizánoknak, németeknek — de a katonai büszkesége, a Ludovika szelleme nem engedte, hogy így cselekedjék. Erősebb volt benne a belénevelt hamis fegyelem a test követelődző akaratánál.

A harmadik tiszt vékonyka ember volt. Meg-megingott. látszott rajta, hogy teljesen kimerült s csak hálni jár belé a lélek. Szótlanul követte a többieket.

A menetet nyolc legénységi sorban lévő katona zárta le. Mindegyiknél csomag. Puska csak négynél és az egyik oldalán nagy pisztoly.

Utkereszteződéshez értek.

— Nos, főhadnagy úr? — nézett kérdőn a fiatal, nyurga tisztre az ezredes.

— Azonnal tovább megyünk, csak tájékozódom — válaszolt az és körülnézett. — Igen, itt kell lennie annak a paraszthánynak, ahol már egy alkalommal megpihentem, mikor az ezredes úr kiküldött a partizánok felkutatására.

— Emlékszem fiam, csak siessünk. Velőmig hat már ez a cudar idő.

A főhadnagy lehajolt és az utat vizsgálta. Egyiken sem jártak mostanában. Régi elmosódott nyomokat talált csak. Nem katona bakancs nyomait, csupán parasztemberét, szijjazott bocskorét. Az pedig nem veszélyes katonára.

Kis türelmet kért és kiszaladt a tisztásra. Onnan integetett vissza, hogy jöhetnek, az út szabad.

Mikor a csoport utólérte, katonásan jelentett.

— Ezredes úr! A ház fél balra a völgyben teljes épségben áll. Engedje meg, hogy parancsot adjak a katonáknak.

— Rendelkezzék, főhadnagy úr.

Az első katonához fordult.

— Elindulsz a völgybe. Betérsz a házba. Ha üres, kijössz a ház elé és intesz. — Megbogdatta sapkáját a levegőben.

— Igy, látod, te mamlasz?

— Igenis, főhadnagy úr.

A katona elindult. Az ólmos eső még jobban megeredt és a háznak csak a körvonalait látták. Várakozva ültek csomagjaikon. Az ezredes szivart vett elő és megkínálta a tiszteket.

— Havannai. Az amerikai sógorom küldte. Csak már ott lehetnék nála.

— Tiszti szavamra ezredes úr, még ebben az évben ott lesz.

— Akkor fiam maga nagy karriert fut be. Egyenesen őrnaggyá lép elő.

— Köszönöm, ezredes úr.

Az egyik katona jelentette, hogy a ház előtt megjelent egy alak és intett, hogy menjet a következő.

— Vigyázni, nagyon vigyázni — figyelmeztette a következőt a főhadnagy — ha partizánok vannak a közelben két tűz közé fogjuk őket. Csak arra vigyázzatok, hogy felénk ne lőjjetek. Jegyezzétek meg, mi itt vagyunk a villámsújtotta fa közelében.

— Igenis, — és elindult a következő katona a ház felé.

Most már nem vártak jelre. Amint az egyik megérkezett a házhoz, elindult a másik. Igy ért oda hét katona. A nyolcadikat a tisztek hátvédnek hagyták.

— Itt maradsz és csak akkor indulsz el, ha mi hárman már bent leszünk a házban.

Lassan értek a völgybe a tisztek. Az ezredes húzta a lábát s az alezredes is egyre nehezebben lépegetett. Mikor betették maguk mögött a ház vasalt ajtaját, a nyolcadik katona is elindult. Futva ért a völgybe. Félt egyedül ebben a rengeteg erdőben.

Aztán csend lett a völgyben. Se katonai parancsszó, se lépések zaja nem riasztotta a bokor alatt lapuló nyulakat. Már erősen sötétedett, mikor a házból újra elindult a menet. Elől az ezredes frissen szedte a lábait, utána az alezredes egyenes derékkal s a főhadnagy is mintha kedélyesebb lenne. A katonák most csak öten vannak és mindnek puska a vállán. Némelyiknek kettő is. Az ezredes megvárja, míg valamennyien kijönnek a házból, aztán visszaszól:

— Jó mulatást ezredes úr. Aztán tüzeljenek, mert megveszi magukat az isten hidege.

Bentről reszelős hang válaszolt.

— Még megkeserülöd.

— Aligha, ezredes úr! Most rajtam a mundér és én parancsolok. Na, indulhatunk...

***S a kis partizán csoportot** hamarosan elnyelte az erdő, meg a leereszkedő sürű köd...*

GÁLDONYI BÉLA

Lesz-e tizenharmadik havi fizetés ANNA-AKNÁN?

Az Anna-aknai bányászok, műszakiak és más beosztásúak derekas munkát végeztek ebben az évben. Ez év valamennyi hónapjában rendszeresen teljesítették tervüket. Augusztusban 105.5 százalékos terv-teljesítést értek el, szeptember első három napján pedig 104.5 százalékos eredményt.

Jelentős eredményt értek el az Anna-aknaiak a bánya korszerűsítése terén is. Januárban kezdték meg intenzíven a korszerű vágatbiztosítás meghonosítását. Jelenleg már több mint 1100 méternyi vágatuk van TH eljárással biztosítva. A nagy befektetéssel járó korszerű biztosítás már érezteti a gazdasági hatását is. Jóval kevesebbe kerül a vasbaöltöztetett vágatok fenntartása, mint a faácsolatú vágatoké, emellett biztosságosabb a bánya, könnyebb a szállítás, gyorsabb a munka, egyszóval élvezik már a nagy munka gyümölcsét.

Ebben az évben sikerült a termelést is koncentrálniok. Tavaly még három szinten folyt a termelés. Voltak fejtéseik a III-ik, a III/a és a IV-ik szinten. Ma már csaknem teljes egészében a negyedik szinten folyik a termelés. Ez jelentős megtakarítást jelent szállítószemélyzetben, szállítási költségekben. Megoldódott a negyedik szinti mozdonyszállítás is, ami újabb szállítási költségmegtakarítást eredményezett.

Ezeknek a jó eredményeknek, az itt dolgozó bányászok kiváló teljesítményeinek a következménye, hogy ma Anna-akna a legjobb komlói bányaüzemek közé tartozik. Ezeknek az eredményeknek a következménye az, hogy ma már komolyan számítgathatnak az Anna-aknaiak az évvégi nyereségvisszatérítésre, egy tizenharmadik havi fizetésre.

Nézzük meg a számokat is, amelyek mint kilométerkövek jelzik a tizenharmadik havi fizetés felé vezető utat.

Igy alakult az összüzemi teljesítmény az aknán csaknem pontosan azonos létszám figyelembevételével: 1956. III. negyedévben 0.813 tonna műszakonkint. Ez 1957. első negyedévében 0.719 tonnára süllyedt, de a második negyedévben már 0.826 tonnára emelkedett, tehát meghaladta az 1956. harmadik negyedévi eredményt, júliusban pedig további jelentős emelkedéssel elérték a műszakonkinti 0.960 tonnás eredményt.

De mivel minden az önköltségen áll vagy bukik, nézzük az önköltség alakulását is. Az 1956. harmadik negyedévi önköltség 196.01 forint volt tonnánkint. Ez év januárban pedig 312.36 forintos önköltséggel kezdték az évet. Azóta minden hónapban faragtak le valamennyit az önköltségből és júliusban már 70.80 forinttal olcsóbban termelték a szenet, mint januárban.

Ez már nem sokkal marad el a húsz százalékkal növelt. 1956. harmadik negyedévi önköltségtől. Az 1956. harmadik negyedévének szintjére leszállítani az önköltséget a jelenlegi körülmények között nem lehet. Számításba kell venni ugyanis a bányászok béremelését, az illetményszénrendszer kiterjesztését, a vágatkorszerűsítésekkel járó többletkiadásokat, ezenkívül az üzemet terhelik már a munkásszállítási, étkeztetési és szállásköltségek is. Arra azonban számítanak a bánya vezetői is, hogy a jelenlegi önköltségen még tudnak faragni az elkövetkező hónapokban is jó pár forintot. Ez pedig azt jelentené, hogy az alaprentabilitáson belül jelentős megtakarítást érhetnének el. Ebből a megtakarításból pedig előzetes számítások alapján kikerekednék egy tizenharmadik fizetés.

Az előzetes számítgatásokat persze sohasem lehet készpénznek venni. Az Anna-aknai előzetes számításokat sem. Viszont ha ebben a félévben is olyan eredményeket mutatnak fel az Anna-aknai bányászok, mint az első félévben, akkor biztos, hogy beválnak ezek az előzetes számítgatások.

K. P.

LENGYELORSZÁGBAN VOLTAM...

A nyáron több pécsi pedagógust ért az a megtiszteltetés, hogy jó munkájuk jutalmaként külföldre mehettek. Bujdosó László elvtárs, a Vorosilov uti iskola igazgatója a következőképpen számolt be lengyelországi útjáról:

— Augusztus 9-én, este 9 órakor indultunk a Keleti-pályaudvarról és 11-én reggel 6 órakor érkeztünk első állomáshelyünkre, — Gdansk-ba, a Baltitenger partjára. A Lengyel Pedagógus Szakszervezet megbizottai a lengyel-csehszlovák határállomáson vártak bennünket és végigkisértek útunkon.

Négy napot töltöttünk Varsóban. Elrettentőek a háború maradványai, a romok. A gettó helyén, a város középső részén, mintegy tizenöt négyzetkilométer területen a szó legszorosabb értelmében kő kövön nem maradt. Jól látható ez a Tudomány és Kultúra palotájának harmincadik emeletéről. Ezt az épületóriást a Szovjetunió, a szovjet nép ajándékozta a lengyeleknek. A hatalmas palotában vannak tanácskozótermek (egy-egy befogadóképessége meghaladja a háromezer főt), mozi, színház, klubszobák, tudományos dolgozók munkahelyei, meteorológiai megfigyelőállomás, stb. Végigjárásukhoz egy egész nap sem elegendő. Igen nagyméretű az újjáépítés. Az új utcák, főútvonalak szélessége mintegy száz méter. Az úttest hármas tagozódású, széles gyalogjárókkal, sok helyen fákkal. Rengeteg a park. Nagy a forgalom, de a járművek nem dudálnak, a villamosok nem csengetnek, a járókelők nem tolakodnak sem a villamoson, sem a trolibuszon. A megállóknál egy sorban várják a járművet. A kalauz a jármű egyik elkerített sarkában ül s az utasok kivétel és felszólítás nélkül megváltják jegyüket.

Augusztus 19-én vendéglátóink kedves összejövetelt rendeztek az alkotmány ünnepe alkalmából, amelyre az ott üdülő szovjet pedagógusokat is meghivták. Szovjet, lengyel, magyar pedagógusok barátsága és vidám szórakozása valamennyiónk számára kedves emlék marad.

Jegyzetfüzetemből

Megyek az utcán: papír, kukorica csutka itt is, ott is, pedig már jónéhányszor meghirdették Pécsett is a tisztasági hetet, hónapot. Volt időszak, amikor karszalagos úttörők vigyáztak a tisztaságra és bizony sokszor figyelmeztették a felnőtteket, hogy a szemetet a szemétkosárba és ne az aszfaltra szórják. Igen, a szemétkosárba. A szemétkosárba. Erről jut eszembe, hogy Pécsett ilyen szemétkosár nagyon kevés van. Ezt onnan tudom, mert a multkor én is vettem főtt kukoricát a kettes számú büfé előtt és a csutkát — mint öntudatos emberhez illik — végig cipeltem a Kossuth Lajos utcán, egészen a Doktor Sándor Kultúrotthonig, ahol végre-valahára találtam egy szemétkosarat. A csutkát szorongatva azon gondolkodtam: hány olyan bolond ember van itt Pécsett, mint én, aki ilyen forgalmas utcán, ilyen hosszú ideig cipeli a kukoricacsutkát, vagy a papirost. A sok papír és másegyéb hulladék azt bizonyítja, hogy kevés és nincs is arra semmi remény, hogy bármilyen gyönyörű plakáton meghirdetett tisztasági mozgalom rábirja őket ilyesmire.

Azt gondolom, jobb lenne, ha egyszer már a tisztasági hét, vagy hónap meghirdetése előtt gondoskodnának elegendő szemétkosárról, akkor valóban tisztább lenne Pécs. S ha a tanácsnak erre nincs pénze, akkor például el lehetne indítani egy ilyen mozgalmat is: „Melyik üzem, vagy melyik vállalat készít több szemétkosarat hulladékanyagból, társadalmi munkában?" Mert a tisztasághoz sajnos a szemétkosár is hozzátartozik.

*

Az öreg már tíz óra óta vár a Megyei Rendelőintézetben. Úgy ül ott a padon, mint valami szobor, csak akkor fordítja a fejét, ha nyílik az ajtó. Ugylátszik egy kicsit türelmetlen. Hat órai üldögélés után ezen nem is lehet csodálkozni. Még mindig nem szólítják, pedig most megint sajogni kezd a vállán az a daganat, amellyel a körzeti orvos ide küldte.

Megint nyílik az ajtó és egy fehérköpenyes, fiatal nő dugja ki a fejét.

— Tessék! — és a félig kitárt ajtón befelé mutat.

Az öreg feláll. Arcán a „na végre" vibrál. Bemegy. Az asztalra teszi a könyvet és vár. Odakerül az orvoshoz.

— Mi a panasza?

— A vállamon van egy daganat. Azt mondta a körzeti orvos, hogy jöjjek ide szűrővizsgálatra. Eljöttem.

— Valami tévedés van a dologban, mert most sebészeti rendelés van.

— Hijnye, hát akkor mikor kerül rám a sor?

— Hát nem hallotta: mikor hívták magát? — kapcsolódik a beszélgetésbe az asszisztensnő.

— Nem én. Nem szóltak nekem.

— Dehogy nem! Nem hallotta ezt a szót: „Onkológia"?

— Hallottam, hallottam...

— No látja, akkor kellett volna magának bejönni, mert ez annyit tesz, hogy szűrővizsgálat.

— Ez a hogyishíjják annyit tesz: szűrővizsgálat? Ki hitte volna.

— Igen! — bólint az asszisztensnő. — Most már megtanulta maga is és ha holnap azt mondják, hogy onkológia, akkor maga jön. Érti ugye? Min gondolkodik?

— Azon, hogy nem könnyebben tanulhatnának-e maguk, az orvosok magyarul, mint mi parasztok latinul — felel az öreg és becsukja maga mögött az ajtót.

SÉTA AZ ÁLLAMI ÁRUHÁZBAN

Mintha csak rászabták volna

— Ballonkabátot? Tessék, erre! — és Berecz Árpádné, a konfekció részleg legbelső sarkába vezeti a vevőt, a nagy tükör elé. — Most érkezett bolgár ballonkabát, taft béléssel, új fazonmegoldással és mindössze 570 forint.

A vevő, — csinos, barna fiatalasszony, — hosszasan illegeti magát a tükör előtt. Nézi a nyakát, a mandzsettát, a hosszát, aztán mégegyszer megfordul. Jól áll rajta a kabát.

— Ez megfelel.

A többi már a csomagoló dolga. De nem mindig megy ilyen könnyen, gyorsan. Van, amikor a vevő maga sem tudja miért jött, de azért válogat s a hosszas keresgélés eredménye, hogy hóna alatt csomaggal távozik. Máskor úgy kell kitalálni, mint valami rejtélyt, mit is akar a vevő. Ez is megtörtént. Elegánsan öltözött, nyulánk asszony állt a tükör előtt. Ballont próbált. Egyszercsak odafordult az eladóhoz.

— Kérek hozzá kapucínert is.

— Hogyne kérem. A kapucni itt van rajta, hátul.

Aztán keresnek talpigérő pongyolát és elölgombos kabátot. Paszirt szoknyát plisszével és anyagból kész blúzt. S az eladó mindent kitalál, mindenkit kiszolgál.

Van is miből. A feldolgozó ipar ontja az árut. Most érkezett bolgár selyem-pongyola. Nagy az érdeklődés iránta. A gyermek bőrkabátot is úgy hordják, mintha ingyen adnák. A nagyobb méretek már el is fogytak. Hasonló a helyzet a férfi konfekció osztályon is. Itt Wunderlich Józsefné osztályvezető szegődik mellénk kalauznak, mert az eladónak állandóan vevői vannak. Naponta 30—40 öltönyt is eladnak s mire mindet felpróbálják, megguzstálják, eltelik a nap.

Szemben a konfekcióval Merkler Istvánné, az örökké vidám „Merkler mami" szolgálja ki a vevőket, már három éve. Bár női dolgokkal foglalkozik, mégis a férfiakról beszél:

— Sok a férfi vevőnk. Bejönnek, aztán csak rám mutatnak, és azt mondják: Kérek egy női alsóneműt, olyan alakra, mint a kartársnőé.

De az is megesik, hogy a Merkler mami alakja nem felel meg a vevőnek. Ilyenkor másik kartársnőt választ, mert itt aztán lehet válogatni, az szent igaz.

— Mindent megteszünk a vevőnek, de a felpróbálásra már nem vállalkozunk — mondja nevetve Merkler mami. — Annyit azért megcsinálok, hogy odapaszszitom a derekamhoz. Mégis lássa a vevő, hogyan áll majd a választottján.

Nemcsak eladnak itt, hanem ajándékot is ajánlanak. Mert gyakran betérnek — és ismét csak férfi vevők —, aztán valami ajándékfélét keresnek. Ilyenkor kendőt nylonblúzt vagy a drogériából kölnit mutatnak.

— S nekem mit ajánl, Merkler mami?

— Meghasad a szive, ha meglátja, olyan szép. Most kaptuk, gyönyörű nylon kendő és csak 98 forint. A komlói bányásznapon sokat eladtunk. Aki meglátta, mind vett belőle.

Ezt bátran megveheti anyuka

Nem hasadt meg a szivem, de bizsergett a pénz a zsebemben, annyi bizonyos.

A cipőosztályon Szilágyi elvtársnő csukott női szandált mutat. Nagyon szép s a vevő is mégelégedett vele. Keresik most az ilyen fazont, a férfiak pedig a nyersgumitalpas cipőkre vágynak. Közben odajön egy asszonyka.

— Magas trotőrsarkú cipőt kérek.

— Sajnos nincs kérem. Nem gyárt az ipar.

Azonban tűsarkú cipő minden választékban. Szeretik is, de nem mindenki. Kívánatos lenne azokra is gondolni, akik a trotőrsarkot kedvelik.

A cipőosztályon panasz is van. Egyes vevők mit sem törődnek azzal, hogy utánuk még jónéhányan felpróbálják a cipőt és nem éppen tiszta lábra húzzák fel. Szilágyi elvtársnő mutatott is egy női cipőt. Egyszeri próbálás után fekete folt maradt a sarok helyén. A kiszolgálást nem tagadhatják meg az ilyen vevőktől, de ők is legyenek nagyobb figyelemmel az eladók iránt. Ezt kérik a cipőosztály dolgozói.

A játékosztályon éppen pauza van. Most ment el egy kedves vevő a kislányával. A gyerekszem végigfutott a játékokkal megrakott polcokon és csak ennyit mondott:

— Ezt mind vedd meg, apu.

— Nincs nekem annyi pénzem — így az apa.

— Akkor a csibe kell... vagy az edények... inkább az edények.

Mikor becsomagolták az edényeket és az apa fizetett, a kislány reklamált:

— Ezért fizetni is kell, apu?

A játékosztályon fordul meg a legkevesebb gyerek. Ide a szülők jönnek, hogy a legmegfelelőbb játékot választják ki gyermekeiknek, amivel maguk is szívesen eljátszanak. Igen fognak a műanyag hajók, motorral és anélkül, a 600 forintos játékvasút — kellemes szórakozást nyújt felnőtteknek. — legalább is ezt vallja Lőcsei Ferenc osztályvezető, aki maga is szerelmese a játékvasútnak.

— Tessék elhinni, erre a lábra csak magassarkú cipő való

Sok osztályon nem tudtunk beszélni az eladóval, mert annyi volt a vevő, ezért csak megemlítjük, hogy két osztálya és egy konfekció üzeme van a pécsi Állami Áruháznak. Összesen 180 dolgozó gondoskodik a vevők jó kiszolgálásáról és naponta átlagosan 4—5000 vevő fordul meg az áruházban. Kapni szovjet, cseh, lengyel, bolgár, francia és angol árut. S ha valaki kínai anyagra vágyik, az kérjen bátran kínai selymet. Kap.

Végezetül délután még visszasiettem és vettem egy nylon kendőt, 98 forintért és egy játékhajót, olyan rúgóra járót a kislányomnak. Már ki is próbáltam.

Elvégre én is csak egy szülő vagyok.

GÁLDONYI BÉLA

A tartalom és a forma viszonyáról

Bevezetés

A mai művészeti viták rengeteg politikumot hordoznak magukban. És ez így is helyes. Így korszerűek és hatásukban egészségesek. De lényegük magában, ha nem is kifejezetten, a tartalom és a forma viszonyát kerülgetik különféle értelmezésben. A viták sok mindent felszínre hoznak, de mintha nem bontakoznának ki teljességgel a várt és kielégítő szintézisek. Legfeljebb csak azt mondhatjuk, hogy ennek, vagy annak ebben, vagy abban van igaza. Az sem lehet sorsdöntő, hogy egy-egy elvont fogalom ilyen, vagy olyan értelmezésén talmudisták módjára rágódjunk az aktuális problémák rovására.

Biztos vagyok benne: hogy a fentmaradt nézeteltérések, nem ritkán konfliktusok sem fordulnának gyakran elő és könnyebben is lehetne azokat tisztázni, ha többen ismernénk a marxi-lenini esztétikának legalább is az alapelveit. A viták főképpen a szocialista realizmus tárgyköre körül folynak. A szocialista realizmus a mi esztétikai elvünknek a gyakorlati formája, nem egy művészeti irány, stílus, hanem a marxi-lenini esztétika alkotó módszere. Ellenben abban is biztos vagyok, ha a közelmúltban nem olyan antidialektikus eszközökkel és móddal propagálják, úgy sokkal többen lennének kik azt már magukévá tették volna, felismerve a marxi-lenini esztétikának a más nézetek feletti magasabbrendűségét. Tény az, hogy a közelmúlt kultúrpolitikája sommásan helyes volt, de mindig akadtak egyes szerencsétlen intézkedések, egyes végrehajtószervek, kik és mik megsértették a szocialista realizmus hitelét: majdnemhogy lejáratták. Ezek a suta intézkedések akarva-akaratlanul kitermeltek a művészek között egy passzív ellenálló, dacolva duzzogó tábort, melynek ha ne gatív előjelű, de mégis közvéleményformáló ereje volt. Ezek az intézkedések lélektelen, mechanikus, merev nagyképeségükkel bábáskodtak a szép anyának torz gyermeke: a sematizmus születése felett. Esztétikánk nincs teljesen befejezve, nincs rendezve, csak az alapelvei vannak lefektetve szilárdan. A szocialista realizmust mint módszert magunknak kell a befejezettség irányába segíteni. Nem kell attól félni, hogy ezen munkálkodásunkban nagy hibát követünk el, ha az alapelvek nagyigazságait tartjuk szemünk előtt. És főleg nem oly nagy hibákat, melyeket lépésről-lépésre ne korrigálhatnánk.

A befejezettség állapotához döntően szükséges volna minél több e szellemben fogant, azt az elméletet igazoló alkotás. Sajnos itt még gyerekcipőben járunk azokhoz a nagyszerű eredményekhez viszonyítva, amelyeket a szocializmus az élet más terén úgy mint gazdasági, szociális, technikai és politikai téren elért.

Egyes képzőművészeti irányt stílust, módszert pregnánsan kifejező mű alkotásához nem lehet recepteket adni. Az elmélet is könnyen a kiagyaltság gyanújába eshetik, ha azt megfelelő alkotások nem kísérik.

A tartalom és a forma viszonya csakis úgy célravezető, ha szerves egész; ha a forma a tartalmat vagyis annak alapgondolatát maradéktalanul képes tudatosítani, megváltoztatni. Ez nem történhet akárhogyan, hanem választékos nyelven, ahogyan azt a marxi-lenini tartalom és a mai valóság dinamikája jogosan igényli. A legjobb, a legszebb, a legnagyobb igazság talaján álló tartalom is hideggé, rideggé, szárazzá válik, ha a tudatosító forma tőle idegen, külön életet él. A forma nem elégedhet meg csupán a tartalom dekorálásával, primitív illusztrálásával. De nehogy azt gondoljuk, hogy kizárólagosan a formával lett volna a baj. Voltak, kik a formát szinte bravúrosan kezelték, de eszmei tartalmuk erőltetett, a valóságot sztatikusan idealizáló, hamis pátoszú tulajdonságokkal ruházták fel. A festészet nem tűri, nem viseli el az őszintétlenséget. A kézjegyeknek megvan az a tulajdonságuk, hogy elárulják a hamisságot, a formával való visszaélést, a tartalom erőltetettségét, vagypedig az azzal való kínlódást. Igazuk van azoknak, akik állítják, hogy inkább dadogjunk mondanivalónkkal, minthogy hazugságokkal, képmutatással prostituáljuk az eszmét. Az előbbi legalább becsületes. Persze ezzel nem akarok a dadogóknak érdemet nyújtani. Mindig baj volt az őszinteséggel, mégis azt vallottuk, hogy a művészi alkotás csak úgy születhet meg, ha az a legabszolútabb őszinteségből fakad. No lám, mégis, a hamisság belopta magát a képzőművészetbe is. Hogy ez megtörténhetett, ez a sematizmus igénytelenségének, rövidlátásának volt a következménye. Az alkotás a marxi-lenini esztétika nézőpontjából akkor válik szimpatikussá, ha az a valóságból van merítve, érződik rajta a meggyőződés szenvedélye, és úgy tartalmában, mint formájában egészséges haladást törekszik elősegíteni, hogy ezzel is a mi ügyünket, a munkásosztály ügyét s rajta keresztül az egész emberiség ügyét szolgálja. Általában szimpatikus minden mű, akár szocialista-realizmus módszerein épül fel, akár nem, ha az jó művészi eszközökkel a jobb és szebb felé terel, és ha képes az embereket a humánum iránt fogékonyabbá tenni.

Aktualitásánál fogva beszélnem kell az absztrakt művészetről is. Nem szándékom támadni, mert nem látok benne komoly ellenfelet. Nem hat a tömegekre. Talán nem is akar hatni. De mit akar? Próbáltam már magamat vele szemben a leglojálisabb diszpozícióba helyezni. De hiába minden, nem tudom megérteni. Csak azt látom, hogy a pesszimizmus felé taszít és el akarja szigetelni az embert a való élettől. Hogy a tőkés világban mégis oly sikereket ért el? Ebben annak a világnak szellemi degradálódását látom. Hogy ott van? Hát legyen. Olyan dekadenciának a vezérképviselője, melynek a portékája úgyis kevesét vonz. Ostobaságot látnék abban: ha ellene, mint a közelmúltban, adminisztratív eszközöket használnának fel. Mi csak olyan dekadenciákkal vesszük fel a harcot, amelynek mérge veszélyes lehet a szocialista ember kialakítására. Propaganda ereje nincs, így sem nem oszt, sem nem szoroz.

Mi azt valljuk, hogy a művészeknek felelősségük van az emberekkel szemben. Magam részéről kutya-kötelességnek tartom: hogy a művész a haladást becsülettel szolgálja. Esztétikánk fogalmát a szocializmus célkitűzéseivel szoros kapcsolatban igyekszünk tartani. A haladás és a szocializmus építése közé mi egyenlőségi jelet teszünk.

Mi csodálkozni való van azon, hogy a szocialista társadalmi rendszer éppen a haladás érdekében elvárja tőlünk művészektől, hogy tevékenységünk a nép kulturális érdekeit szolgálja.

Igaz az is, hogy voltak olyanok is, akik ezt nem szolgálni, hanem önös, haszonleső érdekekből kiszolgálni igyekeztek. Ezek aztán buzgalmukban túllicitáltak minden tézist. A főeskűt le merem tenni, hogy ők minden, éppen hatalmon lévő rendszert éppen úgy kiszolgáltak volna. Hogy menynyire nem tévedek, itt állnak előttünk emlékeztetőül a tavaly októbervégi—november eleji gyászos napok, — de sokat tanultunk, és még kellene tanulnunk ezekből — amikor is, ezek a hangoskodók ezek az elkényeztetettek elsők voltak a renegátok között, akik ledobták álarcukat és bratyizni kezdtek a fasisztákkal.

Miből állt ezt megelőző működésük? Először is a „tematikus festészetért!" jelszavával operáltak. Pápábbak lettek a pápánál. Hogy gyakorlati kötelezettségüket a hirdetett tematikus festészetnek leróják, sorra készítették önarcképeiket. Különféle vezérelveket, mint követelményeket szabtak ki. Deklaratív jelszavakat szajkóztak. Ha felülről nem kaptak valamire konkrét megfogalmazást akkor ők csináltak hozzá, saját szájukíze, saját zsebük térfogata szerint. Unosuntalan a hagyományokra hivatkoztak, főképpen Munkácsyra. Ezt oly gyakran hallottuk tőlük, mint az akkori idők slágerét, hogy „nem adlak másnak". Mit vettek át Munkácsytól? A bitument, melybe aztán jó zaftosan beágyazták ugyancsak híg, áttetsző meggyőződésüket. Választottak maguknak egy-egy divatos mestert és annak epigonjává szegődtek. A tájfejtést „an block" fitymálólag lenézték. Valami soha el nem készülő monumentális vásznon kérődztek és a „képecskéket" lebecsülték. Keresztes hadjáratot hirdettek a giccsek ellen — saját giccseiket a képzőművészeti alapra sózták. Maguknak monopol helyzetet teremtettek a legdrasztikusabb adminisztratív eszközökkel. Az ily „bátor" tetteikkel jogcímet szereztek állami megbízások kisajátítására és egyéb előnyök, zsűrizések, utazások, reprezentálások, üdülések, tanulmányi- és tapasztalatcsere-utak, stb. élvezésére. Ők voltak a sematizmus gáncstalan felkent lovagjai és hasonszőrű, az irodalom terén működő kollégáikkal városunk kulturális életének hangadói, úgyszólván az élet és halál urai. Erősen befolyásolták különben jóhiszemű hivatalos kultúrmunkásainkat is. De szerencsére elfújta őket a csípős novemberi szél.

Itt voltak aztán és még vannak is a „gáncsvetők", kik ugyan nem okoztak oly kárt, mint az előbbiek, mivel működésüket passzív fogcsikorgatással végzik. Ezeket arról ismerjük fel, hogy a tartalommal szembeállítják a formát, tagadva a tartalom, főleg a szocialista tartalom elsődlegességét. Számukra a szocializmus és az ellenforradalom alatt történtek nem inspirálóak, élményt nyújtóak az alkotásra. Ágálnak a szocialista állam és a párt irányítószerepe ellen a művészetben. A művészi munka minőségi romlásáról és a felfelé nivellálódásról fecsegnek. Lehet, hogy a most elmondottakra egyesek felhorkannak és valami felejtő konszolidáció megzavarásán siránkoznak. De akinek nem inge, ne vegye magára.

Meg kell említeni, egy negyedik fajtát is: Ezek a jószándékúak, kiket velünk azonos célok fűtenek, kikkel együtt is kívánunk dolgozni, hibájuk talán csak éppen az, hogy nem ismerik eléggé pontosan a marxizmust-leninizmust és világnézetük sem azonosult még a mi világnézetünkhöz.

De hagyjuk ezt, beszéljünk inkább arról, hogy hát mi is legyen a teendő? Miután elveinket és sorainkat tisztáztuk, lássunk neki a munkának. Első feladatunk: hogy felismerjük a valóságot és a valóságot nyújtó tartalomhoz méltó formát is akarjunk adni. Kutatással, kísérletezéssel. Legyen célunk az eddiginél korszerűbb formanyelv kialakítása, s a művészek mögé sorakozzanak fel a kritikusok is, akik tulajdonképpen azért vannak, hogy a művészt segítsék és nem azért, hogy a marxi és lenini pecsét tekintélyével, dorongoljanak, vagy felelőtlenül dícsérjenek és főleg ne halandzsázzanak. Vegyék azt a fáradtságot, ha már magukat művészi kritikusoknak tartják, hogy ne felületes jelszavakkal, idézetek tömegével és erkölcsi fröccsökkel zsonglőrösködjenek, hanem mélyüljenek bele kissé a szakmai részbe is. Mert a szakmai ismeret hiányában csupán a formális esztétika és művészettörténelmi szókincs gyűjteményével csak annyit lehet elérni, hogy a laikusoknak imponáljanak: de a festőknek sohasem. Ne essenek a sematizmusnak abba a hibájába, hogy a formának másodrendűségét eltúlozva, a kettőt a maga dialektikus egységétől elválasszák.

A szocialista realizmus nem stílus, nem irány, hanem módszer, melyet minden nem dekadens és formalista irányzat szerencsésen alkalmazhat. Előfeltétele ellenben az, hogy alkalmazója a szocialista világnézetet vallja. Ennyit tartottam szükségesnek előljáróban elmondani, mielőtt rátérnék magának a szocialista esztétika alapelvének tárgyalására. Az eddig elmondottakból már, ha tömören is, ki lehet hámozni a marxi-lenini esztétika alapelvének a vázlatát. Mint minden esztétika, úgy ez is, nem csak a festészetre, nemcsak a képzőművészet más ágára, hanem az irodalomra is érvényes. *A művészet a gazdasági alap egyik kulturális felépítménye. Maga a mű az objektív valóság visszatükrözése. A művész maga a haladás aktív harcosa, nála a tartalom és a forma dialektikus egységben forr össze, a tartalom elsődlegessége mellett. A forma valamely meghatározott tartalomnak szenvedéllyel tudatosítható sajátos formája.*

MOLNÁR IMRE

Ki vezesse a művelődési munkát?

E kérdés megoldásával foglalkozott Vértesi Zoltán, a Dunántúli Napló augusztus 13-i számában „A gazdasági felügyelő legyen körzeti kultúrigazgató is" című cikke.

A javaslat társadalmi életünk egyik igen fontos és most mindinkább előtérbe kerülő problémájával foglalkozik és nagy figyelmet érdemel. A javaslat vegyes érzelmeket keltett, a művelődésügy munkásai előtt többízben szóbakerült. Örömmel kell üdvözölni azt a tényt, hogy a művelődési munkához a falusi értelmiség egyik igen fontos rétegének, a mezőgazdasági szakembereknek a hozzájárulását eredményesebbé kívánja tenni és a művelődési munka megjavítását az egész nép életének javulása szempontjából sürgeti.

Cikkének néhány megállapításával és javaslatának szervezeti követelményeivel azonban nem értek egyet.

A művelődési munka végzése nem csak iskolai oktatási feladatokból áll, az ifjúság nevelése nem fejeződhetik be az általános iskolában; hanem azt az életben is, a felnőttek között is végezni kell. Vértesi Zoltán elismerőleg szól a népi állam e téren végzett munkájáról és a pedagógusok eredményeiről. Elfoglaltságukból azt következteti, hogy nem bízható rájuk ezen kívül még a kultúrmunka is. A művelődési élet irányítása egységessé vált, országos szinten ezt a Művelődésügyi Minisztérium, megyei szinten a megyei tanács művelődésügyi osztálya irányítja, községi szinten pedig ezt a felsőbb szervek által irányított községi művelődésügyi dolgozók, tanítók, tanárok, népművelési ügyvezetők, művelődési otthon igazgatók végzik. A pedagógusoknak kell lenni a művelődési munka leghivatottabb, leghozzáértőbb és leglelkesebb munkásainak, hiszen képzésük alatt az emberrel való foglalkozás szakmáját sajátítják el. Természetesen nem szabály az, hogy népművelési munkát csak pedagógus végezhet. Eredményes, és jó munkát értek el a népművelésben falusi dolgozók, parasztok, tanácsi alkalmazottak, bányamunkások is, akik ezt a munkát egyéb feladataik mellett lelkesen, a nép szeretetével végzik. Nem csupán a község művelődési, népművelési feladatainak elvégzése hárul rájuk, mert erre a munkára külön egy embert nem lehet függetleníteni, anyagi okok miatt, és erre megyénk kisközségeiben nincs is szükség. A cikkíró javaslata szerint az e munkát végző legyen a községi tanács tagja, a kulturális tennivalókat a körzeti községi kultúrigazgató végezze és a gazdasági felügyelőnek adják meg a kultúrigazgató címet is.

Előfordulhat, hogy egyes helységekben a gazdasági felügyelő a kultúrmunka szeretete, hozzáértés, lelkes munkavállalás és rátermettség alapján ezt a munkát a legeredményesebben elláthatja, azonban ezt szervezeti elvként kimondani és intézményesen megvalósítani nem helyes.

A gazdasági felügyelő a községi tanács mezőgazdasági szakigazgatási szerve. A mezőgazdaság helyzete még hosszú ideig megkívánja, hogy teljes erővel és lendülettel fáradozzunk a mezőgazdasági termelés fellendítésén. A mezőgazdasági termelés állása aligha tűrné meg azt, hogy az irányítására hivatott mezőgazdasági szakember e munkával ne teljes odaadással foglalkozzék. Megbosszulja magát, ha tennivalóit nem ismeri fel és más feladatokat keres.

A tanácstagság kívánalma a kulturális munkát irányító dolgozó számára formális, az eredményes munkára kihatással nem bír, ezért ezt feleslegesnek tartom. Egyébként eléggé elterjedt az az igény, hogy a tanács szakigazgatási feladatokat ellátó dolgozói egyúttal az államhatalom szervének, a tanácsnak is tagjai legyenek. Ez néhol indokolatlanul megnövelte az apparátus dolgozóit a választott szervekben, ezáltal lefékezve a társadalmi munkát, szélesebb tömegeknek az ellenőrzésben való részvételét. Ez a követelmény véleményem szerint a művelődési feladatokat ellátó szakigazgatási dolgozó helyének tisztázatlanságából ered. Ahogy a községi tanács pénzügyi feladatokat ellátó, adóbeszedéssel stb. foglalkozó munkatársa a községi tanács v. b. pénzügyi szakigazgatási dolgozója, ugyanúgy a népművelési ügyvezető, művelődési otthon vezető is a szakigazgatási feladatok végzésére kötelezett dolgozó. Jó munkát végezhet akkor is, ha nem tagja a tanácsnak. A művelődési munka bizonyos sajátosságaiban eltér a mezőgazdasági feladatoktól, így ellátása és eredményes végzése elsősorban a pedagógusok feladata, akik e munkára már képesítést szereztek.

Bánfai József

VESZÉLYES VÁLLALKOZÁS

Részlet Mészáros Ferenc „A mecseki láthatatlanok" című kisregényéből

(A karhatalomba jelentkezett egyik volt államvédelmi tiszt felderítő útra indult a mecseki banditák közé, a felderítés mellett azzal a feladattal is, hogy a még ott található fiatalkorúakat eltávolítsa a banditák közül. Ez a részlet a felderítő jelentkezését írja le a „Tigris" nevű bandavezérnél.)

... pufajkás, gumicsizmás embert vezettek az őrök a Tigris elé.

— Azt mondja, hozzánk igyekezett...

A Tigris gyanakodva nézett rá. Az utóbbi napokban csak szökdöstek az emberek, jönni nem igen jöttek.

— Honnan?

— Vácról.

— Stukker?

— Naná — a pufajkás benyúlt a kabátja alá és a hóna alól TT-pisztolyt húzott elő.

— Tedd le az asztalra!

A pufajkás feldobta a pisztolyt és ügyesen elkapta az agyánál, miután kétszer megfordult a levegőben.

— Jó lesz az még nekem — vigyorgott a Tigrisre.

— Tedd le! — mordult fel az fenyegetően, és az oldalt álló fegyveresek fenyegetően feléje fordították géppisztolyuk csövét.

— Itt van — dobta az asztalra.

A Tigris gyakorlott kézzel szedte ki a tárat, majd kihúzta a szánt. A csőben nem volt golyó, de a tárból három hiányzott.

Az ember látta, hogy a Tigrisnek megrándul a szemöldöke, de nem szólt.

— Mikor lőtél vele utoljára?

— O, még Pesten — válaszolt könnyedén, majd kis vigyorral hozzátette: — azóta nem volt alkalmam.

A Tigris belenézett a csőbe, s látta, hogy fekete a lőporfüsttől. Visszaegedte a szánt és helyére csúsztatta a tárat is.

— Akadozik? — kérdezte, merőn az ember szemébe nézve.

— Nem — válaszolt az, — de ha nincs vész, a csőből ki szoktam szedni, mert idegesít...

A Tigris nem szólt, csak újra kivette a tárat és kinyomta belőle a legfelső töltényt. Közel vitte a szeméhez és alaposan megvizsgálta. Peremén megtalálta a tölténykivető jellegzetes karcolását, mire megenyhült. Újra visszatette a tárat és a pisztolyt odacsúsztatta az ember elé.

— No jó... most mondd el, mi van Pesten!

— Az utcákon a ruszkik az urak, Magyar tisztek is mászkálnak csoportosan. Rámenősek. Pest már nem seft. Királyékkal akartam menni, de nyugat felé már veszélyes.

— Mi van Maléterrel?

— Azt mondják, benne van a slamasztikában. Az emberei még Dobogókő, meg állítólag a Bakony körül tartják magukat, de nagyon szorongatják őket. Pesten is az volt a hír, hogy még itt, a Mecsekben van fantázia.

Ez hízelgett a Tigrisnek. Kezdett neki tetszeni az ember, de igyekezett nem elárulni.

— Mi van az ENSZ-csapatokkal? — kérdezte.

— Csak azt tudom, amit a rádió mond. Legutóbb tegnapelőtt hallottam Sásdon, hogy igérik, igérik de úgylátszik egyelőre maradnak a diplomáciánál. Jegyzék, küldöttség...

Savanyú arccal közelebbhajolt a Tigrishez.

— Egész őszintén megmondom: amíg azok megmozdulnak, bennünket már rég kinyírtak.

Tenyerével vízszintes mozdulatot tett a torka előtt, a „kinyírás" illusztrálására, majd szinte a Tigris fülébe hajolva folytatta:

— Azért is jöttem délnek. A jugók felé még...

Elharapta és ismét jelbeszéddel fejezte ki mondanivalóját: ujjhegyeivel előre csúsztató mozdulatot tett.

A Tigris az embereire nézett, hogy értették-e azok a sugdolózást. Maga is foglalkozott már a gondolattal, hogy meglép a határon át, de nyíltan nem merte mondani.

Még kérdezősködött egy ideig, de gyanakvása már eloszlott. Végül előkerült a pálinkásüveg is. A kísérő fegyveresek is ittak. Nem csaptak most nagy ivászatot, mert a Tigris nagyon fáradt volt, látszott is az arcán. A feléné kisebbre apadt „század" sokszor naponta kétszer is változtatta a helyét, hosszú kilométereket gyalogoltak úttalan utakon. Hamarosan aludni küldte a jövevényt. Mikor már indult, utánaszólt:

— Neved?

— Csak „Lepra"-nak szólítottak — kékes hegre mutatott az arcán — bőrfarkasom volt... azért. Ronda név, de megszoktam...

— Jó.

Hajnalban megint útra keltek...

(A kisregény előreláthatólag október végén jelenik meg könyvalakban.)

Mint az óra mutatója

Irodásztalán papírrengeteg s mindegyik papiron számok, számok, számok, pirosak és feketék, aláhúzva vagy anélkül. Ha most megkérdezném Deák Lászlót, Petőfi-akna vezető könyvelőjét, akit a bányásznapon a Bányászat Kiváló Dolgozója címmel tüntettek ki, hogy könyvelői pályájának kezdete, 1949 óta hány számot írt le, hány számtani műveletet végzett el, bizonyára meglepődne s nem tudna rá válaszolni. Inkább az iránt érdeklődöm, mi a munkája egy vezető könyvelőnek?

— A mi munkánkat talán az órához lehetne hasonlítani. A könyvelésnek, az adminisztrációnak, mint az óra mutatójának, a pontos időt, mindenkor pontosan meg kell mutatnia a bányászok, fizikaiak és műszakiak együttes munkájának az eredményét, rögzítenie kell mindent, ami az üzemben történik, hogy idejében észrevegyük, ha valahol hiba történt és mielőbb kijavíthassuk azt.

De persze Deák Lászlónak és a többi vasasi gazdasági vezetőnek nemcsak rögzítenie kell a tényeket, hanem bizonyos értelemben irányítani is a munkát, hogy ezek a tények, számok úgy alakuljanak, ahogy az üzem, a bányászok érdeke megköveteli.

Nem titok, hogy ma s nyilván a jövőben is, a legfontosabb célkitűzés a termelés gazdaságosságának a biztosítása. Ez ugye elsősorban attól függ, hogy a bányászok menynyi szenet termelnek, hogy kihasználják-e a munkaidőt, takarékoskodnak-e az anyagokkal, hogy a kifizetett munkabérük mögött van-e elegendő teljesítmény, stb.

Mi köze mindehhez a vezető könyvelőnek, mit tud ő tenni az önköltség csökkentéséért?

Aki azt hiszi, hogy semmit, az nagyon téved. Mert Deák László is éppen az ilyen irányú munkájával érdemelte ki a kitüntetést. Elmondta például, hogy ha a számok alapján valami rendellenességet észlel, azonnal felkeresi a bánya műszaki vezetőit s felhívja erre a figyelmüket. Mivel a széntermeléshez felhasznált anyagok mintegy 35—40 százaléka külföldről is nehezen beszerezhető faanyag, a legnagyobb figyelmet a faanyaggal történő gazdálkodásra fordítják. Az egy tonna szénre eső 326,81 forintos januári önköltségüket július végére sikerült 241,43 forintra csökkenteniök s ebben bizony nekik is részük volt. Mert bármilyen sokat beszélünk is a költségek csökkentésének fontosságáról, a műszaki vezetők, a bányászok előtt főként egy cél lebeg: minél több szenet termelni, minél magasabb keresetet elérni. Hogy aztán ehhez mennyi anyagot, energiát használnak fel, az rendszerint másodrendű kérdés. Nem így Deák Lászlónak.

— Annyit sikerült már elérnem — mondja örömmel, — hogy ha valami beruházást, költségesebb munkát akarnak végezni, előbb eljönnek hozzám is, megkérdezik: van-e hozzá elegendő pénzünk, van-e arra lehetőségünk. Állandó gondot, izgalmat inkább a munkabér-gazdálkodás, a béralap túllépésétől való félelem okoz. Eddig még sikerült a béralapot betartanunk, amit köszönhetünk annak is, hogy rendszeresen készítünk előzetes kalkulációkat is. Az anyaggazdálkodás terén sincs különösebb problémánk s bízom abban, hogy termelésünk a jövőben mindig gazdaságosabbá válik.

Deák László elmondta még, hogy bár munkája elég sok idegfeszültséggel jár, nagyon szereti hivatását. Anyagilag, s mint a kitüntetés mutatja, erkölcsileg is megbecsülik — „noha mi, adminisztratívok, hozzászoktunk már ahhoz, — tette még hozzá, — hogy ritkán kapunk elismerést és dicséretet, munkánkat szükséges rossznak tartják" — s célja az, hogy szakmai képzettségét állandóan növelje. Még egy vizsgája van hátra és ő is mérlegképes könyvelő lesz. Reméljük, hogy az első kitüntetést még több is fogja követni.

M. Gy.

Balett-est

Az Országos Filharmónia újra megrendezi Pécsett immár hagyományos balett-estjét. Olvasva a balett-est plakátját, örömmel tölt el, hogy már a közismert és sok esetben elcsépelt táncok helyett, illetve mellett (Diótörő. Trics-tracs polka) a pécsi közönség előtt ismeretlen és a magyar balettművészet sok kiemelkedő alkotása is a műsoron szerepel. A táncosoknál pedig sok fiatal, tehetséges művészt ismerhetünk meg, Lakatos Gabriella, Kossuth-díjason kívül.

Lakatos Gabriella ma a magyar balett legjelesebb képviselője. Alakít, „táncol" minden mozdulatával, arcjátékának minden rezdülésével. A viharzó érzelmek kifejezése tökéletesen megfelel egyéniségének. Hatalmas akaratereje, munkabírása, — rendkívül erős spicce, megkönnyítette számára a klaszszikus szerepeket. Közismert a ragyogó virtuóz forgótechnikája. A néző azonban nemcsak a csillogó technikáját viszi haza magával, hanem a szerepekben megrajzolt színes egyéniségét is. Milyen széles az a skála, a tüzesen forró Poloveci asszonytól, a visszafojtottan szenvedő Odette-n át a forradalmár Jeanette-ig.

És vegyük sorra a fiatalokat. *Rácz Boriska,* aki az utóbbi időben különösen szép sikereket aratott, a Bachcsiszeráji szökőkútban és a Hattyúk tava menyasszonyában. *Erdélyi Alíz* pedig a Hatyuk tava spanyol táncában kitűnő teljesítményt nyújt. Előadásmódja kiforrott, technikája megbízható. A férfiak, *Bozsó Árpád, Havas Ferenc, Róna Viktor,* az Állami Operaház legkiválóbb szólistái. *Havas Ferenc* a Keszkenő cigánytáncának Józsija könnyed ugrásaival, táncának precizitásával tünt ki. Romeo alakítása is kiforrott. Minden mozdulata él és Júliához szól. *Róna Viktor* tánckultúrájának alapja a jó iskola; mozdulatai plasztikusak, precizek.

Ha a műsort nézem, igen változatosnak érzem. *Gounod* francia zeneszerző Fauszt című romantikus nagyoperája párizsi bemutatója óta egyik legkedveltebb darabja az operaközönségnek. A Valpurgis éj jelenet a negyedik felvonásban van. Mostani koreográfiáját Vashegyi Ernő készítette. Átható erővel eleveníti meg a boszorkányok éjszakáját, ahová Mefiszto Fausztot földi boldogságának elvesztése után viszi el. A sátán eléje idézi az antik világ híres asszonyait, Cleopátrát, Szép Helénát, a nimfákat. Kiváló szám *Kénessey Keszkenőjének* cigánykettőse és a harmadik felvonás vörösbor tánca. A Keszkenővel jelent meg a magyar népitánc az operaház színpadán. *Csajkovszkij Romeo és Júlia* kettőse tökéletesen érzékelteti a két halhatatlan veronai fiatal tragédiáját. *Ravel bolerója* és *Borodin Poloveci* tánca a balettkar két kiváló műsorszáma. És a többi számok is mind közkedveltek a pécsi közönség körében.

A balett-est gazdag műsorán — amelyet rossz időjárás miatt 9-én, héttőn este fél 9 órakor tartanak meg a Pécsi Nemzeti Színházban — *a pécsi filharmónikus zenekar* is közreműködik. A zenekart *Rubányi Vilmos,* a jólsikerült Darré-est karmestere dirigálja. Előre is jó szórakozást kívánunk Pécs balettkedvelő közönségének.

Simon Antal

Új pécsi árucikk a világpiacon

A Mezőgazdasági Szerárugyár lassankint beverekszi magát a külföldi piacokra is. Az év elején a VASÉRT útján Csehszlovákiába jutottak el az itt készült láncok. Később az NDK-ból is érdeklődtek a gyár láncgyártmányai iránt, és nagyobb irányú rendelést is küldtek.

Az első szállítmány, 940 marhalánc már feltehetőleg meg is érkezett az NDK-ba. A másik szállítmány, amelyben már 3680 marhalánc szerepel, útrakész. Már csak az exportőr, a Ferunion átvevőire és a külföldi fuvarlevelekre vár.

Minden remény megvan arra, hogy a pécsi lánc sikeresen szerepel továbbra is külföldön. A gyár vezetői számítanak arra, hogy a következő évben már nagyobb mennyiségű folyólánc gyártására is kapnak külföldi rendelést.

Csúcsforgalom, csúcseredmények

Bizony alaposan bentjárunk már az őszi csúcsforgalomban! Már jóval erősebb a vasút terhelése, mint az elmúlt év hasonló időszakában volt. De azért megbirkóznak vele. A fűtőházi dolgozók, mozdonyvezetők, fűtők, lakatosok, műszakiak és segédmunkások is erősen dolgoznak, hogy sikeresen tudják lebonyolítani a megnövekedett őszi forgalmat.

A vasutasnapi versenyben elért eredményeket szeretnék még jobb eredményekkel felváltani. A verseny során igen jó eredmények születtek a fűtőháznál. Sokan értek el jelentős szénmegtakarítást. — *Tancsik Lajos* mozdonyvezető például 375.105 sorozatú gépével 24.06 tonna szenet takarított meg, 3381 kilométert futott, összjavítási költsége pedig csak 208.76 forint volt. Emellett 54 perc rövid menetideje volt, azaz ennyit dolgozott le a késésekből.

Darazsac Ferenc, a KISZ-brigád tagja 424-es mozdonyával 14.10 tonna szén megtakarítása mellett 1213 tonna túlsúlyt továbbított. *Győri Kiss István* pedig 17.18 tonna szenet takarított meg és 223 tonna túlsúlyt továbbított.

Ilyen eredményeket akarnak felmutatni a fűtőházi dolgozók az őszi forgalom lezajlása után is. Mindenek felett pedig továbbítani akarják az összes árut, ami vasuti szállításra vár. Ennek érdekében vállalták azt is, hogy a rövidebb vonalakon két fordulót is teljesítenek, annak érdekében, hogy a gépeket minél jobban kihasználhassák, és ugyanakkor mégis egy kézben maradjon a mozdony is. Így van, aki huszonhat órát is eltölt tengelyen, rövid pihenőkkel.

Nem könnyű hivatás a mozdonyvezetés. A reggeli pesti gyors mozdonyának a vezetője már reggel négy előtt a fűtőházban van. Fél ötkor már kijár a fűtőházból, rááll a szerelvényre és húsz perc múlva már indul is. Délelőtt tíz óra után ér fel Pestre, beáll a fűtőházba, szerel, elvégzi a kisebb javításokat, délután ötkor pedig visszaindul, este tízre újra itthon van, ismét beáll a fűtőházba, kiszerel és fél három felé, amikor utasai, akiket Budapestről hozott, már az igazak álmát alusszák, elindulhat hazafelé.

Ilyenféle az irányvonatok és az éjszakai gyorstehervonatok mozdonyvezetőinek a beosztása is. Nem könnyű. De, hát a szerelvényeknek el kell jutniok az ország minden részébe.

Már ideérkezett a bátaszéki fűtőház dolgozóinak a verseny felhívása is. A választ még nem küldték el, de természetesen vállalják a versenyzést a pécsiek. Mozdonyvezetők, lakatosok, vezetők és segédmunkások sokszor erejük minden megfeszítésével dolgoznak, csakhogy ne legyen fennakadás az eddigieknél erősebbnek mutatkozó őszi csúcsforgalomban.

Méhetető cukor, műlépkiutalás

Baranya megyében 51 földművesszövetkezeti méhészcsoport működik. Ezek között legnagyobb csoport a pécsi 300 taggal, 3 300 méhcsaláddal. A csoport mintegy 100 kezdő méhészt számlál. Százötvenhat méhész jegyzett üzletrészt (50 forint), ez azt jelenti, hogy a pécsi földművesszövetkezet pénztárába 7 800 forintot fizettek be. Ennek ellenében a földművesszövetkezet boltjaiban vásárolt áruk után, miután eladták a mézet, visszatérítést kapnak.

Sajnos, emberemlékezet óta ilyen ínséges év nem volt, mint az idei. A szokatlan hidegek miatt az akác legtöbb helyen nektárt nem termelt. Az itt-ott megmaradt tarlóvirág (tisztesfű) is gyengén adta a nektárt. Pécsi méhészeink teherautókon, vasúton a Dráva mellékére, Bács, Vas megyékbe, az Alföldre vándoroltak. Itt sem volt jobb a helyzet, s sok ezer forintot ráfizettek.

Intézkedés történt, hogy az Országos Tervhivatal élelmiszer főosztálya hozzájárulásával a boltok a méhészcsoport elnökségének igazolására az inséges méhcsaládok feletetésére cukrot adnak napi áron. Az Országos Méhész Központ a baranyai kezdő méhészek részére 350 mázsa műlépet juttatott.

Ősszel és télen helyben és a megyében méhészeti előadásokat és tanfolyamokat rendeznek. A községi tanácsok, kultúrotthonok igazgatói már most jelentsék be igényüket a pécsi méhészcsoport elnökségének és kérjenek előadókat. Előadókat kérhetnek még a MESZÖV méhészeti titkárától és a megyei tanács művelődésügyi osztályának népművelési csoportjától is.

A pécsi méhészcsoport rendes havi taggyűlését a jövőben a hónap utolsó előtti vasárnapján, délelőtt 10 órakor tartja (az eddigi utolsó vasárnap helyett) a Doktor Sándor Művelődési Házban.

Vértesi Zoltán

Mindenki érdeke

Gyakran hallani, amikor a vas- és fémhulladék gyűjtéséről esik szó, hogy ugyan minek az, hiszen nem sok hasznát veszi az ország. Pedig nem így van. Számok bizonyítják, hogy mennyire fontos egy országnak az elfekvő és kihasználatlan alapanyagok, hulladékok gyűjtése és feldolgozása.

Csak néhány példát sorolunk fel ennek bizonyítására.

Egy vagon vas- és fémhulladékból 4 traktort, 100 kiló alumíniumhulladékból 400 főzőedényt, egy kiló vörösrézből 36 méter vezetéket, egy vagon papírhulladékból 113,600 negyvenlapos füzetet, egy vagon csonthulladékból 1500 kiló enyvet, vagy 80 ezer tucat gombot készít az ipar.

Megyénkben rendszeresen folyik a hulladék felvásárlása. Egy negyedév alatt 180—200 vagon vasat, 10—12 vagon fémet, 16-18 vagon rongyot vásárolnak fel. — A vadgesztenye gyűjtése is jelentős Baranyában. Évente 17—20 vagonnal szállítunk a feldolgozó iparnak.

Idén a felvásárló szervek nem rendeztek fémgyűjtő heteket és hónapokat, helyette pályázatot, sorsjegyet bocsátottak ki. — A sorsjegy ára négy forint értékű vashulladék leadása. S ezért bútorokat és más tárgyakat nyerhetnek a gyűjtők.

Ott voltak

Ott voltak, ahol a fegyver és a gyilok volt az úr. Ahol a bűn elszabadult és őrült orgiát ült egy kedves, öreg város fölött. A város, amelynek ilyen jövőt jósolt a „főnök":

— Egy napon lerohanunk a városba és vérfürdőt rendezek, hogy megismerjenek.

E jóslat elhangzásakor jobbján ott állt egy sápadt, sovány, fakult hajú, esetlen termetű vézna lány. Vattás kabátját derékszíj fogta össze, oldalán pisztoly, nyakában géppisztoly, az övben kézigránátok, lábán csizma. Így csúfolták:

— A „mecseki amazon"...

Amazon? Ugyan! Utcalány, Varga Mária, akinek az élete már nyitott könyv volt a rendőrség erkölcsrendészeti osztályán, jóval az ellenforradalom előtt. A mulatók füstös, poshadt levegője lelopott minden nőies pírt az arcáról, elvegyült, elkallódott a stricik, vagányok, „csövesek" züllött társaságában.

Hát csoda-e ezekután, hogy egyik október végi estén éppen ez a lány trónol fent a városi tanács elnöki szobájában és szervezi a Forradalmi Bizottmányt, amelynek vezető tisztségét „ezennel átveszem..." Utána mikrofon elé állt:

— Polgártársak! Uraim! Petőfi nyomdokán haladva...

S ordított. Nem átallotta szájára venni Petőfi nevét! És a szabadságot! És a hazát!

Jó ég, de szégyenteljes napok voltak! S lent a Széchenyi téren több ezer ember hallgatta ezt a csenevész „forradalmárt" — hallgatták, mert nem tudták, hogy tulajdonképpen ki is áll a mikrofon előtt, különben bizonyára szégyenkezve indultak volna haza. Varga Mária bejelentette azt is, hogy:

— Átvesszük a Rádiót, az Államvédelmit, a Dunántúli Naplót, a Postát!

S még az isten tudja, mit nem vettek át! A Rádió kapujában is megjelenik négy legény (a negyedik jóravaló fiú volt, maga sem tudta, miért küldték ide. Amikor megtudta, elment haza), de a másik háromról jobb nem is beszélni. Olyan érzésem támadt, hogy ezek a büfé-töltelékek (mert azok voltak, rázziák révén ismertem őket) két fröccs között elhatározzák, hogy átveszik a Rádiót, s visszamennek inni a „topogó"-ba a haverok közé...

Varga Mária „átvette" az Államvédelmit.

Azazhogy őt vették át mindjárt a kapuban... Fegyverért jött. Amikor fölhozták a fogdából, úrnott képpel ült le a székre. Minek kellett a fegyver?

Vállatvont:

— Kell.

— Minek?

— Megvédjük a várost az esetleges fosztogatók ellen és nem akarjuk, hogy lövöldözés legyen...

Ezt mondta. Jól figyeljék meg, ami ezután történt.

Varga Máriát kiengedték, november negyedikén már fent van a Mecseken a „Gazda" oldalán. Varga Mária persze nemcsak harcostársi szerepet töltött be a Gazda oldalán.

Megalakul a különleges csoport, ennek egyik vezéralakja a szadista Varga Mária. Mi a teendőjük?

Tessék: Kirabolják az üdülőt. A kár: 1 millió forint!

Különböző helyekről egymillió forint értékben gyógyszereket lopnak. Varga Máriának s bandájának volt fegyvere, tehát „megvédték a várost az esetleges fosztogatók ellen...."

Nézzük tovább!

„Nem akarjuk, hogy lövöldözés legyen..." — mondotta Varga Mária. Vagyis: nem akarják, hogy valakik gyilkoljanak.

Volt lövöldözés? Volt. Erre minden pécsi lakos tanú, ha csak nem akadt olyan, aki befogta a fülét, hogy ne hallja a lövések zaját. De most nem is erről van szó. Arról sem, hogy taknyos 16-17 éves kölykök kezébe a Gazda fegyvert adott és azok elállták a Mecsekre vezető utakat s ha valaki, bárki arratéved, azt azonnal agyonlövik. (Ez volt a „Gazda" parancsa).

Van egy dosszié, abban néhány ív feljegyzés és két fénykép. A képek két fiatal fiút ábrázolnak. Halottak. Fejbelőtték őket fél lépésről. Kezük cipőzsinórral van összekötve. Az egyik fiú ismeretlen, semmiféle iratot, papírt nem találtak nála a rendőrök, amikor november végén meglelték őket az Üdülő közelében egy bokor alatt. A másiknak a neve ismeretes: Kovács János, Pécs, Balassi Bálint út 15.

Ehhez még valamit: „Aki fegyverét elhagyva, hazaszökik, az az egységből alakult vészbíróság elé kerül és halálbüntetéssel sújtjuk" — mondja a „Gazda" 1956. november 7-én keltezett napiparancsa. Katonásdit játszottak, s gyilkoltak. Nem tudom, ki siratja meg a fiatal Kovács Jani és társát, élnek-e szülei, testvérei, — nem tudom. De átokba fogi lalhatja e fegyveres banditák nevét egy életre, akik így óvták meg a közbiztonságot a gyilkosoktól. Mert hiszen Varga Mária „ígérte", hogy csak erre kell nekik a fegyver. S lám, gyilkoltak.

Az ENSZ ötös bizottsága nagymosást tart: mossák a feketét fehérre. Lehet, hogy nekik sikerül, hiszen a „vasfüggönyön" túl sokszor fehér a fekete, de a függönyön innen bizony a fekete fekete marad. Pedig nem vagyunk színvakok. Nagyon is jól látjuk, hogy a „szabadságharc" fémjelével hogyan raboltak, gyilkoltak a Varga Mária-féle utcalányok, vagy a Horváth, Márics, „Béla", „Jóska"-féle züllött vagányok, akik az októberi „nagy nemzeti megújhodásban" azt vesztették el, ami soha meg nem illette őket, csupán álnok hazugsággal szájukra vettek: magyarságukat és becsületüket.

Kab Ferenc

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. szeptember 9-től szeptember 15-ig

Állandó műsorszámok

Kossuth-rádió. 4.30—8.00-ig: Zenés műsor. — Közben: Hírösszefoglaló. Falurádió. — 6.30: Pillanatfelvétel. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — 8.05: Technikai szünet. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Déli harangszó. Utána hírek. Időjárásjelentés. — 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.54: Jóéjszakát gyerekek. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Hírek. — 0.40: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Petőfi-rádió: 6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben: 6.35: Torna. — 6.55: Színházak és mozik műsora. — 7.10: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Időjárásjelentés és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

Hétfő, szeptember 9.

Kossuth-rádió:

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: Bulgáriáról kicsinyeknek.
9.20: Filmzene.
9.40: Dalok.
10.10: Ovodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
12.10: Verbunkosok.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
14.20: Héttőtől hétfőig.
14.30: Úttörő-híradó.
14.50: A Gyermekrádió műsora.
15.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.40: Operettrészletek.
16.10: Zongoramuzsika.
16.40: Berzsenyi-mondák Niklán.
16.50: Rosemary Clooney énekel.
17.15: Ifjúsági őrjárat.
17.30: Tánczene.
18.10: Operettrészletek.
18.30: Ők mondták . . .
19.00: Könnyű melódiák.
20.20: Az operaszínpad csillagai.
21.05: Sárgul már a kukoricaszár.
21.10: Ünnepi műsor a Bolgár Népköztársaság ünnepén.
22.20: A Magyar Rádió hangversenye.
23.25: Zenei műsor.
0.10: Népdalok.

Petőfi-rádió:

14.20: Népdalok.
14.40: Erkel Ferenc operáiból.
15.10: Regény ismertetés.
16.00: Könnyű fúvószene.
16.30: Külpolitikai kalauz.
16.40: Zenekari hangverseny.
17.40: Ady Endre verseiről.
18.00: Színes népi muzsika.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Előadás.
20.15: Tánczene.
21.05: Művészlemezek.
21.40: Láttuk, hallottuk.
22.00: Népdalok.

Kedd, szeptember 10.

Kossuth-rádió:

8.10: Népi táncok.
8.40: Indulók.
9.00: Úttörő-híradó.
9.20: Az Ifjúsági Rádió műsora.
9.44: A Gyermekrádió műsora.
10.10: Beszélgessünk a könyvterjesztésről.
10.20: Zenekari hangverseny.
11.00: A csendháborító.
11.20: Ajándékműsor háziasszonyoknak és nagymamáknak.
12.10: Könnyű melódiák.
13.00: Szüdi György versei.
13.10: Operarészletek.
14.00: Szórakoztató zenekari muzsika.
14.40: A Gyermekrádió műsora.
15.00: Fiatalok sakkiskolája.
15.10: Magyar népdalok.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.50: Angol zene.
17.15: Tanácsaink életéből.
17.30: Szív küldi . . .
18.10: Véleményt kérünk.
18.30: Vidám hangszerszólók.
18.45: Gyári sziréna.
19.05: Tánczene.
19.34: A nyaklánc.
20.25: Könnyű zene.
20.43: Operettnyitányok.
21.00: Gyermeknevelés.
21.15: Egy mű születéséről.
22.15: Petőfi Sándor szerelmes verseiből.
22.35: Kamarazene.
23.35: Hanglemezek.
0.10: Tánczene.

Petőfi-rádió:

14.20: Klasszikus operettekből.
15.00: Zongoramuzsika.
15.35: Versek.
15.50: Nemzetközi kérdések.
16.00: Operarészletek.
16.50: Gyilok és fejsze.
17.00: Szórakoztató muzsika.
17.30: A Rádió nyári szabadegyeteme.
18.00: Fúvószenekarainknak műsorából.
18.30: Deák Ágnes hegedül.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népdalfeldolgozásokból.
19.45: Műszaki krónika.
20.00: Könnyű zongoramuzsika.
20.25: Tovább a megkezdett úton.
20.40: Kamarakórus énekel.
21.05: Verbunkosok.
21.40: Elbeszélés.
22.00: Tánczene.

Szerda, szeptember 11.

Kossuth-rádió:

8.10: Operarészletek.
9.00: A Rádió nyári szabadegyeteme.
9.30: Népi zene.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.30: Kamarazene.
11.00: Szovjet könnyű zene.
11.30: Kórusok.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.10: Operettegyvelegek.
13.40: Illés Béla elbeszélése.
14.00: Népek zenéje.
14.45: A Gyermekrádió rejtvényműsora.
15.05: Ifjúsági műsor.
15.45: Mexikói dalok.
16.10: Szív küldi szívnek szívesen . . .
17.00: Egy „cenzor" naplója.
17.15: Zenei műszavak nyomában.
18.10: Hallgatóink legkedvesebb lemezeiből.
18.45: Riportműsor.
19.00: Múltszázadi nótaszerzők.
20.20: Tánczene.
20.55: Tudományos híradó.
21.10: Bécsi Ünnepi Hetek 1957.
23.00: A mikrofon előtt: Reményi Sándor.
23.40: Magyar nóták.
0.10: Éji zene.

Petőfi-rádió:

14.20: Zenekari hangverseny.
15.45: Vidéki stúdiónk jelentkezik.
16.00: Könnyű muzsika.
16.30: Operaáriák.
16.50: Szovjet költők versei.
17.05: Ajándékműsor vidéki ipari üzemek részére.
18.20: Kodály és a magyar vers.
18.50: Gyermekrádió műsora.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Fúvóshangverseny.
20.00: Kamarazene.
21.05: Operarészletek.
21.30: Lehoczky Éva énekel.
21.50: Erkel Ferenc szülővárosában.
22.00: A Varsói Rádió hangversenye.

Csütörtök, szept. 12.

Kossuth-rádió:

8.10: Reggeli hangverseny.
8.40: Kórusok.
9.00: Édes anyanyelvünk.
9.05: A Gyermekrádió műsora.
10.10: Könyvismertetés.
10.40: Pintér Margit énekel.
11.00: A csendháborító.
11.20: Népi zene.
12.10: Operarészletek.
12.55: Magyar klasszikusok.
13.15: Könnyű zene.
14.00: Szegedi emberek.
14.40: Kórusok.
15.20: Délszláv népballadák.
16.10: Népi együttesek műsorából.
17.00: Magyar ipar a Brüsszeli Vásáron.
18.10: Könnyű zene.
18.45: Mi a fejlődés?
19.00: Szív küldi . . .
20.25: Viharos éjszaka.
21.30: Sárgul már a kukoricaszár.
21.35: Zenei műsor.
22.15: Tánczene.
22.30: Emberek között. Boldizsár Iván tollrajzai.
23.10: Zenekari hangverseny.
0.10: Katona-dalok.

Petőfi-rádió:

14.20: Részletek vígoperákból.
14.50: Fúvósindulók.
15.10: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.20: Tánczene.
15.53: Zongoraverseny.
16.20: Fiatalok zenei újsága.
17.10: Új sikerek útján.
17.25: Operett- és filmzene.
18.20: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.30: A-moll szonáta.
18.45: Az asszonyok ügye.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Falusi énekesek.
19.45: Mesél a Vigadó.
21.20: Verbunkos muzsika.
21.50: Hogy megszűnjön a bénult állapot . . . Dr. Lukács László főorvos előadása.
22.00: Operafinálék.
22.45: Szilézia erdei.

Péntek, szeptember 13.

Kossuth-rádió:

8.10: János vitéz.
8.50: Pálóczi Horváth Ádám: Ötödfélszáz énekek c. gyűjteményéből.
9.10: Balettzene.
10.10: Ovodások műsora.
10.30: Fúvószene.
11.00: Elbeszélés.
11.30: Stomfai Károly orgonál.
12.10: Déli muzsika.
13.00: A belterjes gazdálkodás útján.
13.15: Magyar nóták.
14.00: Úttörő-híradó.
14.20: Operarészletek.
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.40: Lidia Melnyikova énekel.
16.10: Szív küldi szívnek szívesen.
16.50: Tíz perc a bíróságon.
17.00: Egy zeneszerző arcképe.
18.10: Népszerű melódiák.
18.40: Ifjú figyelő.
19.00: Nagy együttesek műsorából.
20.20: Francia tánczene.
20.48: Szerzői est.
21.30: Hangverseny.
23.13: Medgyaszay Vilma énekel.
0.10: Kodály: Szonáta.

Petőfi-rádió:

14.20: Könnyű melódiák.
15.00: Zenekari hangverseny.
15.40: Móricz Zsigmond Gömörben és Kerepesen.
16.00: Csajkovszkij: olasz capriccio.
16.15: Kórusok.
16.40: Ifjúsági műsor.
17.00: Népdalok.
17.55: Tánczene.
19.05: Népszerű operettek.
19.45: Bartók összes kórusművei.
20.00: Verdi-est.
20.50: Népdalcsokor.
21.05: Mary Ford énekel.
21.20: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
21.30: Blaháné legszebb dalai.
22.00: Operettest.

Szombat, szept. 14.

Kossuth-rádió:

8.10: Zenekari hangverseny.
9.00: Úttörő-híradó.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Két Strauss-keringő.
10.10: Régi magyar operettek.
11.00: A csendháborító.
11.20: Hangszerszólók.
12.10: Népzene.
13.00: Mi van a könyvesboltokban?
13.10: Művészlemezek.
14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Keringők, polkák.
15.00: Magyar nóták.
15.25: Kórusaink életéből.
15.45: A nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdései.
16.15: Zenés hétvége.
17.00: Egy kisfiú naplójából.
18.10: Szív küldi . . .
18.45: Riportműsor.
19.00: Opera- és operetthángverseny.
20.25: Vidám irodalmi műsor.
22.15: Hanglemezek.

Petőfi-rádió:

14.20: Népek zenéje.
15.00: Kamarazene.
15.25: Bélyeggyűjtők ötperce.
15.30: Közvetítés az 1957. évi Bayreuth-i Ünnepi Játékokról.
18.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.40: Zongoramuzsika.
19.05: Tánczene.
19.40: A Loire völgyétől Párizsig.
20.00: Az opera mindenkié.
21.05: Vidám népdalest.
21.30: Lányok, asszonyok . . .
21.50: Zenekari hangverseny.

Vasárnap, szept. 15.

Kossuth-rádió:

8.10: Sárgul már a kukoricaszár.
8.20: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Új Zenei Újság.
10.10: Ifjúsági műsor.
10.50: Tánczene.
11.25: Hangverseny.
12.10: Hétvégi jegyzetek.
13.05: Népi zene.
13.40: Séta az Állatkertben.
14.00: Szív küldi . . .
14.35: Könnyű zenekari muzsika.
15.15: Hét nap a külpolitikában.
15.30: A műsort összeállította Kisfaludy Stróbl Zsigmond.
16.30: Yves Montand énekel.
18.00: Tánczene.
19.10: Örökszép melódiák.
20.10: Köznapi dolgokról.
20.20: Közvetítés a Majakovszkij Színpadról.
22.30: Hanglemezek.
23.00: Népdalok.
23.30: Bartók: VI. vonósnégyes.
0.10: Éji zene.

Petőfi-rádió:

8.00: Régi muzsika.
9.00: Könnyű dalok.
9.30: Kispajtások hanglemeztára.
10.10: Szív küldi szívnek szívesen.
11.00: Térzene.
11.20: Zenés vasárnap délelőtt.
12.20: Johannes mester vétke.
13.00: Művészlemezek.
14.15: Az üvegcsengő.
14.55: Részletek Mozart Don Juan c. operájából.
15.30: Rádiójáték Puskin életéből.
18.00: Gellért Lajos emlékeiből.
18.20: Részletek Händel Saul c. oratóriumából.
19.00: Tánczene.
19.40: Filmzene.
20.10: Beethoven zongoraszonáták.
20.50: Gondolatok a könyvtárban.
21.10: Közvetítés a Baross-kávéház éttermében.
22.00: Zenekari hangverseny.

A szabadegyetem új kezdeményezése: a nyelviskola

Már évek óta közkedvelt intézménye városunk művelődni vágyó közönségének a TTIT Munkácsy Mihály Szabadegyeteme. A szabadegyetem titkársága az eddig is nagy népszerűségnek örvendő társadalom- és természettudományi kollégiumok mellett a művelődésnek egy újabb területét nyitja meg a dolgozó társadalom számára az ezidén szervezett nyelviskolája révén.

A nyelvtudás az ember értékét megsokszorozza. Régi mondás, hogy annyi embert érünk, ahány nyelven beszélünk. A modern kor, amidőn a népek kapcsolatai, a tömegek utazási lehetőségei felfokozódtak, a világnyelvek megismerését mind több és több ember számára kívánatossá, sőt szükségessé teszi. Ez a magyarázata annak az állandóan növekvő igénynek, amely az idegen nyelvek tanulásával szemben megnyilatkozik. Ezt az igényt kívánja kielégíteni a szabadegyetem nyelviskolája.

Itt elsajátíthatják a hallgatók az összes közeli világnyelveket: az oroszt, angolt, németet, franciát, olaszt. Legalább 15 hallgató jelentkezése esetén más nyelv tanítását is ellátja a nyelviskola, pl. a délszláv, cseh, román, lengyel, svéd, latin, stb. nyelv tanítását. A nyelviskolában nemcsak kezdők nyerhetnek bevezetést az egyes nyelvekbe, hanem haladó fokon olyanok is tanulhatnak, akiknek bizonyos nyelvi ismereteik már vannak, s azt tökéletesíteni szeretnék. Igy elérhető, hogy necsak társalgási fokon rendelkezzenek az illetők elégséges nyelvtudással, hanem olyan mértékben is, hogy szakmai műveket tanulmányozhassanak és így szakmai tudásukat a szakirodalom világméretű figyelembevételével fejleszthessék. Megfelelő tankönyvekről a TTIT központja gondoskodik.

A nyelv alapos begyakorlása érdekében a hallgatók a nyelviskolában kisebb, 15—25 főnyi csoportokban foglalkoznak a választott nyelvvel heti kétórás munkaidőben kiváló szaktanárok vezetése alatt. Ha egy-egy üzem, vállalat, hivatal dolgozói maguk alkotnak egy legalább 15 főnyi tanulócsoportot, kérelmükre a munkahelyükön is megrendezhető a nyelvoktatás.

Igen jelentős dolog a szabadegyetemi nyelvtanulás esetében az, hogy a rendszeres hallgatók látogatási bizonyítványt kapnak, amellyel bárhol igazolni tudják nyelvi ismereteiket, s megfelelő tudás esetén jogosítanak az ezt megkívánó munkahelyen a nyelvismereti pótlék igénylésére.

A beiratási díj a szabadegyetem nyelviskolájára félévenként (4 hónap) 80 forint. Ezen kívül semmi más díj nincsen. A beiratás a nyelviskolára is a szabadegyetemi beiratásokkal együtt szeptember 10—25-ig tart a szabadegyetem titkárságán, Janus Pannonius utca 11., I. em. Érdeklődni telefonon is lehet 14—44 és 14—48 számokon.

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület:

Szeptember 9-én este 6 órakor **Michelutti Ferenc** és **Heidt József** a volt Helyes-féle vendéglőben, **Süvecz György** és **Becker Gézáné** a pécsujhegyi általános iskolában, **Horváth József** a Gorkij Kultúrotthonban.

Szeptember 10-én este 5 órakor **Horváth János** a Vorosilov úti iskolában, este 6 órakor **Takács Gábor** és **Banó József** a fehérhegyi általános iskolában, **Simon Ferenc** és **Kőhalmi Lajosné** a Budai II. pártházban,

Szeptember 11-én délután 3 órakor **Tátrai József** az István-aknai kultúrházban, este 6 órakor **Grácz János** a pécsbányatelepi kirendeltség helyiségében, **Kóbor József** és **Mayer Istvánné** a Jankovich-telepi iskolában, **Tóth Jánosné** és **Kelemen István** a Bártfa utcai iskolában, **Nagy Sándorné** a Vorosilov úti iskolában.

Szeptember 12-én este 6 órakor **Miklós Gyula** és **Szilas István** az újmeszesi pártházban, **Ifjú Papp József** a Borbála-telepi kultúrházban, este 7 órakor **Kozma Jánosné** a Vasas II. falusi iskolában.

Szeptember 14-én este 7 órakor **özv. Szebeli Jánosné** és **Petj József** a Vasas II. falusi iskolában.

II. kerület:

Szeptember 10-én délután 5 órakor **Herr Józsefné** és **Schulteisz István** az Ágoston téri iskolában, délután 6 órakor **Schön Ádámné** és **Stadlinger József** a Tinódi u. 11. szám alatt. **Nesz László** és **Kari Józsefné** a Hegyalja utca 102. szám alatt, **Riba Lajosné** és **Arató Pálné** az Ágoston téri iskolában, **Remecz Béla** és **Budai Lajosné** a Vak Bottyán u. 73. szám alatti helyiségben, **Kovács Imre** és **Ruzsinszky Józsefné** a Terményforgalmi Vállalatnál. **Szabó Béláné** és **Rudolf Márta** a kertvárosi iskolában, **Bornemissza József** és **Sziós Béla** a málomi v. b. kirendeltségen,

Szeptember 11-én délután 5 órakor **Sebők Béláné** a Székely Bertalan utcai iskolában, **Borbás Gyula** és **Szabó Lajosné** a Mátyás király utcai általános iskolában, délután 6 órakor **Bücsek Júlia** és **Dienes Gyula** a Landler u. 23. szám alatti házban,

Szeptember 12-én délután 6 órakor **Leikauf Tibor** és **Farkas János** az Ágoston téri általános iskolában, **Sági Pálné** és **Pörös Imre** a villanytelepen, **Ferencz János** a Köztisztasági Vállalatnál,

Szeptember 13-án délután 5 órakor **Tóth János** és **Acsádi Józsefné** a nagyárpádi v. b. kirendeltségen, délután 6 órakor **Pajor Zoltán** és **Krassó Ferenc** az Ágoston téri általános iskolában. **Berényi Ferencné** és **Storch Józsefné** Orsolya utca 31. szám alatt, **Gabelics Józsefné** és **Martyn Ferenc** az Ágoston téri általános iskolában,

Szeptember 14-én délelőtt 9—12 óráig **dr. Steinmetz Endre** és **dr. Vörös Márton** a Megyei Levéltárban (Kossuth L. u.) tart fogadóórát.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Molnár Mária, Hőgye Imre, Lóth Mária, Horváth Ilona, Bodó László, Szőke Livia, Schultz Gizella, Horváth Györgyi, Marshauser Zoltán, Nagy József, Kotánczi Ibolya, Hegyi Gyöngyi, Orsós Mária, Papp István, Molnár Zsuzsanna, Klotz Györgyi, Lantos Tamás, Radics Anna, Bizony Zsuzsanna, Gyuró Tamás, Vargha Tibor, Lipóczki Eleonóra, Keri Magdolna, Nagy Zsuzsanna, Kriel Sándor, Kozári Lívia, Paragi Erika, Buzsgits Béla, Krancsevics László, Sátori Zsuzsanna, Kis-Bstó Zsuzsanna, Balog Imre, Varga Éva, Gregorics Antal, Strasser Péter, Görcs Judit, Frank László, Fonai Erika, Mészáros Zsuzsanna, Kecskés József, Szilágyi László, Lantos Erika, Dömse Ilona, Muszály László, Németh László, Nagy Mária, Kovács László, Kovács Zoltán, Vastag Ferenc, Zsolt Éva, Bérci Gyula, Bencze Csilla, Unterberger István, Győrfi Zoltán, Váraljai Mária, Nagy István, Hagyó Margit, Milhoffer Gizella, Istenes Anna, Istenes Teréz, Witzl Zsolt, Wéber Mária, Kalotai Károly, Otolecz Éva.

Házasságot kötöttek:

Kovács Mihály bányacsillés és Kovács Ilona konyhai kisegítő, Horváth Mihály gépkocsivezető és Bor Erzsébet, Vass József gépkocsivezető és Katics Mária segédlaboráns, Szűcs István géplakatos és Nemes Ilona eladó, Mosó Jenő öntödei segédmunkás és Bogdán Margit segédmunkás, Haál József húsipari szakmunkás és Bandicz Anna húsipari szakmunkás, dr. Berger Rezső gyakorló orvos és Kovács Ágnes, Márcz Henrik gyógyszerész és Láng Hilda technikus, Szabó István Ped. Főiskolai hallgató és Haragos Irén tanítónő, Bana Sándor csillés és Herczeg Anna felszolgáló, Csökli István tervfelbontó és Turi Anna áruforgalmi előadó, Ilk Ferenc műszerész és Papp Magdolna konyhalkisegítő, dr. Hal Tamás gyakorló orvos és Lenkefi Erzsébet asszisztensnő, Járányi László gyakorló szakmunkás és Nagy Mária gyakornok, Barkó József technikus tanár és Máté Erzsébet, Kókai Ernő tényleges katona és Benkő Gizella.

Meghaltak:

Kozma Mártonné Papp Ilona 50 éves, Vető Ferencné Fridrich Karolina 54 éves, Fridl Jánosné Friedle Marianna 68 éves, Haidt Imre 19 éves, Erhardt Jolán 71 éves, Szuják Julianna 66 éves, Komáromi Jánosné Keller Julianna 83 éves, Müller Istvánné Fidler Julianna 78 éves, Korkes György 37 éves Bánkuti Béla 45 éves, Buschbach László 44 éves, Prégel Mihály 73 éves, Nagy Zsuzsanna 1 hónapos, özv. Varga Istvánné Kővágó Rozália 81 éves, Miholics Gábor 59 éves, Ujvári József 62 éves, Pereszlényi László 23 éves, Romhányi István 24 éves, Rácz Imréné Paracskiv Stefánia 68 éves, Kalányos Margit 1 éves, Lukács József 2 hónapos, dr. Lőb Antal 55 éves, Pápai István 68 éves.

Sokac vendéglő Mohácson

Mohács város lakosságának régi kívánsága volt, hogy létesítsenek egy olyan vendéglőt, amely a város jellegzetességének megfelel. A városi tanács most már komolyan foglalkozik azzal, hogy a Dózsa György utcában, a volt Mártonfféle vendéglő helyiségében sokac vendéglőt létesít. Ezt népi motívumokkal díszítik majd és ide szerződtetik a mohácsi sokac tamburásokat is. A sokac vendéglőt még ez évben megnyitja a városi tanács, illetve a tanácsi Vendéglátó Vállalat.

Munkásokat keresnek

Bányászat:

A Pécsi Szénbányászati Tröszt vájárokat, csilléseket, a tettyei kőbánya kőbányászokat, 2. számú kőbánya (Báránytető) kőfejtőket.

Építőipar:

A Baranya Megyei Építőipari Vállalat kőműveseket, segédmunkásokat, valamint festő- és mázoló munkára átképzősöket, az Építő Tatarozó Vállalat kőműveseket, kubikosokat, festőt és mázolót, homokbányászt, hajtókat és anyagismerettel rendelkező központi anyagraktárost, a Tatarozó Vállalat (Déryné utca) segédmunkásokat, a 3. számú Mélyépítő Vállalat (Szabadság út 40.) kubikosokat, segédmunkásokat és idősebb terelőőröket a bakonyai építkezéshez, a Szénbányászati Építők Üzemegység (Déryné u. 9.) kőműveseket, kubikosokat, segédmunkásokat és 2 idősebb útkaparót, az 1. számú Mészüzem (Fürst Sándor u.) rakodómunkásokat, kemenceberakót és mészkiszedőt, a 3. számú Téglagyár (Szigeti út 131.) kocsitoló segédmunkásokat.

Közlekedés:

A Közlekedési Vállalat (Bacsó B. u. 4.) lemezlakatost, gépkocsiszerelőt, alvázszerelőt, segédmunkásokat és női kalauzokat, a 26. számú Autóközlekedési Vállalat (Siklósi út 10.) kalauzokat, a 21. számú Autóközlekedési Vállalat gépkocsivezetőket középfokú képesítéssel vagy 2 éves gyakorlattal, az Anyagfuvarozási Vállalat (Megyeri út 50.) kőművest és rakodómunkásokat, a Szekérfuvarozó Vállalat (Majláth u. 4.) kövágószöllősi telepére hajtókat és lóápolókat.

Egyéb:

Szociális Otthon (Xavér u. 10.) szakácsnőt, a BELSPED hajtókat, rakodókat és lóápolókat, a Növényolajipari Vállalat 3 férfi segédmunkást, a Szerárugyár (Felsőmalom u. 13.) műhely segédmunkásokat, az Orvostudományi Egyetem (Rákóczi út 2.) szakképzett ápolónőket, fűtő segédmunkást és egy műhely segédmunkást, a Dohánygyár egy műszerészt vagy géplakatost, a városi tanács munkaügyi osztálya egy férfi szabót és egy cipészt, aki csizma készítéséhez ért, az Országos Takarékpénztár egy férfi könyvelőt, az Utenntartó Vállalat (Lenin tér 5.) hajtókat, a Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalat (Légszeszgyár u. 13.) kőműveseket és segédmunkásokat, a Faipari Kisipari Termelőszövetkezet (Rózsa Ferenc u. 20/1.) három kárpitost, a Köztisztasági Vállalat takarító részlege (Rózsa Ferenc u. 17.) férfi üvegtisztítót, a Hirdi Kendergyár rakodó segédmunkást, az Üzemélelmezési Vállalat (Perczel u. 8.) egy sertésgondozót és három szakács tanulót, az Állami Áruház egy normást és egy gondnokot, a Postaigazgatóság egy gyors- és gépírót érettségivel, a Szikvízüzem egy gépkocsivezetőt, segédmunkásokat, lóápolót és hajtókat, a Szénművek Igazgatósága (Ujhegy) tűzoltókat vesz fel.

Tanévnyitó

A Janus Pannonius Gimnázium levelező tagozatának tanévnyitása szeptember 13-án délután 3 órakor lesz. A hibásbeszédűek tanfolyamára a beiratkozásokat szeptember 12-én és 13-án délelőtt 9—12 óra között tartják a Gyógypedagógiai Nevelőintézetben (Pécs, Kulich Gyula u. 1.) A tanfolyam ingyenes. Jelentkezhetnek a tanfolyamra a helybeli általános és középiskolák beszédhibával szenvedő (pösze-, szédű, dadogó) tanulói, valamint óvodáskorú gyermekek is. Vidékiek csak abban az esetben vehetők fel, ha a szülők biztosítani tudják hibásbeszédű gyermekünek heti 2 alkalommal a foglalkozásokon való megjelenését.

*

A Nagy Lajos Gimnázium esti tagozatára (dolgozók gimnáziumába) az 1957—58. isk. évi beírás 1 év szeptember 12. és 13. napján 16—19 óráig lesz (I. em. 76.). Az első izben beíratkozók 30 Ft felvételi (beíratási) díjat fizetnek. Minden tanuló beíráskor fizeti a tandíj első részletét, 20 Ft-ot. A tanítás szeptember 16-án 17 órakor kezdődik (I. em. 80.)

APRÓHIRDETÉSEK

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett jó uram temetésén részt vettek. A szakosztály tagjainak külön is, akik együttérzéssel és adakozással igyekeztek a fájdalmunkat enyhíteni.

A gyászoló Buschbach család.

— HALÁLOZÁS. Horváth István f. hó 4-én elhunyt. Temetése 9-én 4 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

Házasság

Házias, erkölcsös, özvegyasszony vagyok. Keresek 50—55 éves, józan életű, magas férfit, kizárólag bányászt házasság céljából. Becsületes, józan jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth u. 22. 106

Megismerkednék házasságkötés céljából 44—50 éves férfivel intelligens iparossal, vagy tisztviselővel. Magas férfiak előnyben. Kalandorok kerüljenek. Nekem biztos állásom van és szép berendezett családi házam. „Fehér lélek" jeligére a Hirdetésfelvevő Irodába, Kossuth Lajos u. 22. 126

Csinos özvegy férjhez menne bányászhoz vagy iparoshoz 55 évig. Gyerek lehet. Szeretetre vágyó jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 174

Kellemes otthonnal rendelkező, csinos, 20 éves árvalány férjet keres. Leveleket Szivárvány jeligére kérek a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth utca 22.

Órás csappolirozó gépet veszünk. Pécsi Finommechanikai Vállalat, Bem utca 3.

AZONNALRA felveszünk rádió-szakembert Pécsi Finommechanika, Bajcsy Zs. út 12. szám.

KÉPZETT, mélyépítésben jártas munkavezetőket felvesz a Komlói Községgazdálkodási Vállalat.

BUDAPESTI dunaparti háromszoba összkomfortos lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Telefon: 10—56, délelőtti órákban.

Huszonkilenc éves, józanéletű fiatalember 2500 Ft fizetéssel házasság céljából ismerkedne vele, házias, rendes leány ismeretségét keresi. Fényképes levelet „Piros szegfű" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos u. 22. 209

52 éves egyedülálló munkásember vagyok. Társaság hiányában ezúton keresek szolid élettársat. Biztos állásom, lakásom van. Gyermek nem számít. Unalmas egyedül jeligére a Hirdetésfelvevőbe: Kossuth L. u. 22. 51

Harminckétéves, jó keresettel rendelkező, nőtlen fiatalember vagyok. Házasság céljából komoly dolgozó leány vagy asszony ismeretségét keresem. „Fényképes levelek" jeligére a hirdetőbe, Kossuth Lajos u. 22.

Lakás

Kaposvári kétszoba, összkomfortos lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Bővebbet: Pécs, Jókai Mór u. 17. Strasser. 28

Egyszobás utcai lakásomért egyszobakonyha éléskamrát cserélnék, ráfizetéssel és költségtérítéssel. — Cím: Tavasz u. 15. sz., Bodovics. 170

Házfelügyelői lakásomat elcserélném főbérletiért nyugdíj végett. Sörház u. 4. sz. 225

Kétszoba konyhás családi ház beköltözhetően, esetleg lakáscserével is eladó. Pécs, Rácváros 5. sz. kerti bejárat. 163

Lakást költségtérítéssel veszek. Cím: Zámbó, Pécs, Katalin u. 1/1. 114

Kétszoba összkomfortos modern öröklakás eladó. Légszeszgyár u. 3. (északi) egyetemi mellett. Érdeklődni: Zsinkó I. u. 1. Tel.: 28—54. 117

Mohácson 3 szobás lakást keresek költségtérítéssel. Szücsné, Korsós u. 12. 58

Egy, esetleg kétszobás komfortos lakást keresek magas költségtérítéssel. Telefon: 34—68. 40

Elcserélném kétszobás lakásom, háromszobásra, ráfizetéssel. Molnárné, Orsolya u. 6. 77

Elcserélném 1 szoba konyhás, éléskamrás lakásomat Rácváros 11. Lehetőleg Pécs nyugati részén. 80

Elcserélném ráfizetéssel összkomfortos garzon lakásomat, ugyanilyen egyszobás hallcsra. Rákóczi út 32., földszint. Telefon: 15—36. 120

APRÓHIRDETÉSEK

Kétszobás összkomfortos lakásomat elcserélném pécsiért. Bányászlakás Ujmeszes 10/2. Fehérhegyi buszmegállónál, legszebb helyen. 138

Egy szoba-konyhás lakást a szigeti részen magas költségtérítéssel átvennék. Motortekercselő, Szigeti út 17. 119

Kaposvári belvárosi nem társbérleti 2 szoba összkomfortos lakásomat azonnal elcserélem pécsi, esetleg kintebb fekvő hasonlóval. Címet: Nagy Lajos Gimnázium portáján kérem leadni. 143

2—3 szobás lakást keresek költségtérítéssel vagy beköltözhető öröklakást. Telefon: 44—93. 155

Orvosnő különbejáratú albérleti szobát keres fürdőszobahasználattal. Tel.: 48—67. esti órákban. 145

Egy vagy kétszobás összkomfortos lakást keresek. Cím: telefon: 41—05. 47

Katalin út 26. szám alatti egy szoba komfortos lakásom elcserélném hasonlóért vagy kétszobásért költségtérítéssel. Érdeklődni hétköznap 4 óráig Irányi Dániel tér 6., Borforgalmi Palackozó Üzeménél. Telefon: 15—65. 46

Egyszoba, konyhás házfelügyelői lakásomat elcserélném ugyanilyen főbérletiért a szigeti részen. Cím: Szűcs József, házf. Vitéz u. 42. sz. 245

Állás

Mindennemű bőr és gumilábbeli javítást sürgősen is vállalok. Bódis Gyula cipész Pécs, Rózsa Ferenc u. 1. sz. 134

Háztartási alkalmazottat keresek. Jelentkezés 17 óra után. Kossuth tér 2., dr. Török. 141

Két kövező tanulót 17 éves korig 8 általános iskolával, 1 kövező szakmunkást és 1 kőműves szakmunkást felveszünk. Pécsi Köztisztasági és Utkarbantartó Vállalat.

Gatteron, szalagfűrészen, bérfűrészelést vállalunk. Építő Szövetkezet, Sallai utca 11. szám. 185

A Pécsi Közlekedési Vállalat azonnali belépésre keres gépkocsi szerelőket, lemezlakatost, akkumulátorszerelőt, dukkozót, hűtőbádogost, segéd- és pályamunkásokat. Jelentkezés: Pécs, Bacsó Béla u. 4. 25

Férfi és női segédmunkásokat felvesz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat Pécs, Déryné u. 35. sz. 27

Megbízható, gyermekszerető mindenest keresek azonnalra. Dr. Pénzes, Petőfi u. 59. II. em. Jelentkezni: délután 5 óra után. 7

Bútor és zongora szakszerű szállítását vállalom. Schreer Tibor fuvaros, Alkotmány u. 14. Telefon: 15—93. 214

Motorkerékpár, autójavítást, hegesztést vállalok. Trecsek, gyárvárosi templomnál. 124

Főzni tudó bejárónőt keresek azonnalra. Jelentkezés hétfőtől Orvosi Műszer, Széchenyi tér 2. sz. Telefon: 25—59. 91

Kirakatrendezőt állandó vidéki munkára felveszünk. Baranya Megyei Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata. Pécs, Kossuth tér 8. 92

Az Állami Nagy Lajos Általános Gimnázium iskolasegédet lakáscserével felvesz. 34

Gyermekszerető középkorú nőt keresek háztartásunk vezetésére, bentlakással. Kardosné, művirágüzlet, Bajcsy Zs. u. 5.

Pályázati felhívás! Mohács Városi Tanács VB. Ipar-műszaki Csoportja felvételre keres általános mérnöki feladatokat ellátó munkakör betöltésére okleveles mérnököt, lehetőleg többéves gyakorlattal. Bérezése a munkaügyi miniszter által megállapított munkakör és fizetési fokozat szerint. Jelentkezés írásban, vagy személyesen a Városi Tanácson. 39

Kétujfalu és vidéke körzeti földművesszövetkezet azonnali belépésre keres mezőgazdaságilag szakképzett agronómust. Követelmény legalább két éves mezőgazdasági szakiskola és oklevél. Fizetés: egyezerkettőszáz forint. 35

Hanglemezboltunk vezetéséhez értő szakembert felveszünk. Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat, városi tanács épület III. em. 197. sz. szoba. 23

A Janus Pannonius Gimnázium kályhafűtőket keres. Jelentkezés: a gimnázium irodájában, Déryné u. 2. 52

Traktorosokat keres a bükkösdi gazdaság. Szállás és üzemi konyha biztosítva. 53

Jó jövedelmet biztosító vegyes-iparcikkboltunkba boltvezetőt keresünk. Családosok előnyben. Ajánlatokat: Földművesszövetkezet Ujpetre címre kérjük. 57

Férfi szakács elhelyezkedne kollégiumba vagy hasonló helyen. Cím: Kovács István, Pécs, Szabadság u. 32. 235

Jól főző idősebb nő gyermekekhez szeptember 15-re elhelyezkedne. Szabó Rozália, Villány, állomás, 250

Pécsi lerakatunkhoz kereskedelmi alkalmazottakat felveszünk. Jelentkezés személyzeti vezetőnél. Pannonia épület. Délidunántúli Textil- és Felsőruházati Nagykereskedelmi Vállalat.

Ingatlan

1018 négyszögöl szántóföld eladó a málomi autóbusz végállomáshoz közel. Felsőhavi u. 2., Gadó, Telefon: 48—53. 192

Nyugatszenterzsébeten szőlő, présház, felszereléssel és kisebb szoba-konyhával eladó. Pacsek Pál Háromfa, Somogy megye.

Eladnám Bikal községben szépfekvésű háromszoba-konyhás házamat mellékhelyiségekkel, 900 négyszögöl telekkel. Laub, Dombóvár, Báthory u. 31. 10

Pécs Táncsics Mihály utca 47. szám alatti egyemeletes, négyszobás ház eladó. Megbízott: Rada ügyvéd, Budapest, Korong u. 22. szám. 31

Beköltözhető pécsi nagy családi ház gazdasági épületekkel, szőlő, gyümölcsös eladó. Érdeklődni: János u. 10., Kada. 222

Eladó Vasas I. 163. számú ház erdő- és legelőjoggal együtt. Érdeklődni: helyszínen vagy Pécsett, Alkotmány u. 51., Erdélyiné. 219

Eladó beköltözhető családi ház, amelyhez kétszoba-konyha, szuterin, istálló, kocsiszín, sertésólak, kukoricagóré tartozik. Diósi út 79. szám. 182

Házhelynek alkalmas gyümölcsös eladó 279 négyszögöl a Lajkó megállótól 200 méterre. Érdeklődni: Schneider Antal, Magyarürög 45/1. 167

Szentlőrincen az Erzsébet u. 42. számú ház olcsón eladó. Kétszoba-konyha, éléskamra, nagy gyümölcsös. Érdeklődni: Mánfa 95. szám. 180

Balatonfenyves legszebb részén villatelek olcsón eladó. Érdeklődni: 41—12 telefonon. 220

Százötven négyszögöl villatelek Balatonszéplakon eladó. Parkosított, közműves terület. Péterfia, Báthory utca 1. 226

Dinyeberki 53. számú ház nagy kerttel azonnali beköltözéssel eladó. 112

Basamalom dűlőben gazdasági ház 2 szoba, konyha, istálló, nyárikonyha, 2 hold földdel eladó. Cím: Jozipovics. A lakás azonnal átvehető. 89

Házhelynek eladó málomi faluvégen kövesút mentén 1500 négyszögöl. Parcellázva is. Érdeklődni: Málom 85. sz. 101

Eladó 2269 négyszögöl szőlő és gyümölcsös Kispostavölgyben, lakható épülettel, autóbusztól 15 percre. — Cím: Anna u. 55., II. em. jobbra. 85

Azonnal beköltözhető gazdálkodásra, méhészetre alkalmas (2 család részére) ház eladó. Víz, villany bevezetve. Keszthelyi Jánosné, Pécsbánya-Alsóbánom 11107. Fehérhegyi busszal 10 perc. 60

Eladó kis családi ház Somogyhatvan községben 650 négyszögöl telek, 200 négyszögöl szőlő. Érdeklődni: Somogyhatvan 108. Ugyanitt rexasztal eladó. 35

Jankovics-telep Fürj utca 18. sz. családi ház beköltözhetően eladó. 32

Szőlő Szamárkútnál 300 négyszögöl, terméssel, présházzal eladó, Tettye utca 24. 34

Paprádon egy ház 1800 négyszögöl telekkel olcsón eladó. Érdeklődni lehet: Hegyszent márton, Egerszegi u. 57. szám. 39

Eladó Vókányban az 52. számú ház 8 fm hosszú, 8 m széles, szénapajta, továbbá vetőgép, hosszú kocsioldal. 68

Ház beköltözhetően, szoba-konyha, éléskamra, 955 négyszögöllel eladó. Lámpás völgy 10033. hrsz. 65

Eladó Szigetvár külterületen 2 szoba-konyhás, verandás, melléképületes ház. Bekerített gyümölcsössel, tóval. Érdeklődni lehet: Pécs Hunyadi János u. 64/b. Hegybíró, vagy körorvos, Bükkösd. 52

Eladó diósviszlói hegyen 1600 négyszögöl szőlő présházzal, istállóval. Bővebbet: Pécs, Irányi Dániel téri lóhúsbolt. 53

Aranyhegy 5. számú 800 négyszögöl szőlő eladó. Krisztián József. 61

400 négyszögöl gyümölcsös, épülettel eladó. Patacs, 77. sz. 62

Családi ház rét, föld, gazdasági épülettel eladó. Patacs, 35. sz. 63

Gyümölcsös házhely röpter mellett eladó. Batsányi u. 4. sz. 64

Szigetvár mellett egy jókarban lévő kertes családi ház 5 kh prima szántóföld, legelőjoggal és 222 négyszögöl akácossal eladó, azonnal átvehető. Villany és kövesút van. Érdeklődni: Szigetvár, Széchenyi u. 2., kötelesnél. 43

Családi ház egyszoba konyha mellékhelyiségekkel, beköltözhetően szabadkézből eladó, vagy kisebb szőlőért vagy gyümölcsösre elcserélhető. — Közép-Makár környékén, Szent Vince utca 54. sz. 82

1x2, 1x3 szobás lakásból álló új ház beköltözhetően eladó. Alsóbalokány u. 51. 115

Pécs-Mecsekszabolcs Szabó István utca 28. szám alatti ház eladó. Érdeklődni lehet: Pécs-Meszes, Február 24 utca 23. szám. 146

Eladó harkányi vonalon 350 négyszögöl szőlő 2 hold földdel, beköltözhető épülettel. Bővebbet: Mindszent u. 18., első ajtó. 118

Szentlőrincen Erzsébet u. 55. számú családi ház azonnal beköltözhetően eladó. 139

Földbérlet 12 hold Piskón, Kossuth u. 27. Lakóház gazdasági udvarral, ugyanott eladó. 137

1400 négyszögöl szőlő, Nagyszkókó 39. szám alatt eladó. Terméssel együtt is. 121

Eladó Bálics úton 800 négyszögöl szőlő gyümölcsös. Bővebbet: József u. 45. 149

Családi házban lévő 2 szoba összkomfortos lakásomat elcserélném 3 szoba összkomfortosra. Tompa Mihály u. 47. 152

Beköltözhető családi ház gyümölcsössel eladó. Mecsekalja, Szent kút 18. sz. 150

Házhelyek — gyümölcsösnek is alkalmas, 708 négyszögöl — a Lajkó megállótól 1 percre, műút mentén eladók. Gyula János, Magyarürög. 166

Eladó 4 hold szántóföld részben is, országúthoz közel. Cím: Sörház u. 4. sz., házfelügyelő. 177

Egy ház eladó gazdasági épülettel, 300 négyszögöl gyümölcsössel. Mecsekalja Patacs 31. 179

350 négyszögöl házhely eladó. Patacs 1., Balogh. 217

Petőfi utca 30. számú 4 lakásos ház és Alsógyükésben 800 négyszögöl szőlő, épület nélkül eladó. Érdeklődni lehet: Agota u. 1. sz. Porta. 203

Családi ház — 2 szoba, konyha, előszoba — villanytűzhellyel berendezve, 379 négyszögöl gyümölcsössel, beköltözhetően eladó, Fürj u. 1. sz. 163

A Megye utca 2. és József utca 1. sz. sarokház felerésze hetvenezerért eladó. 183

Eladó kétszobás, összkomfortos, kertes, adó mentes családi ház beköltözhető. Endresz György u. 70. (repülőtérnél). 203

Szőlő 700 négyszögöl, beköltözhető házzal Kis-Szkókóban eladó. (villany, víz van). Felsőmalom u. 21. 224

Eladó Ürög-Alsóhegyben 645 négyszögöl szőlő épülettel, teljes felszereléssel, esetleg terméssel is. Érdeklődni: Doktor Sándor u. 26. 43

700 négyszögöl szőlő eladó. Cím: Pécs, Ságvári Endre u. 45. (Gyárváros) 51

Életjáradékra ház eladó. Érdeklődni: Déryné u. 6. Fohl, délelőtt 11-től. 56

Üzlethház 65 000 Ft-ért, szőlő villával 180 000 Ft-ért, esetleg parcellázva is és több házhely eladó. Dr. Keleti Megye u. 9. 244

Mohácson ház eladó. Tanácsház utca 9. Érdeklődni: Izsáknál, Mohács, Tolbuchin u. 14. sz. 252

Azonnal beköltözhető, egy szobából álló ház 300 négyszögöl termő gyümölcsössel a repülőtéri építkezés mellett eladó. Érdeklődni: Bajcsy Zsilinszky u. 13. 253

Szigeti részen 250 négyszögöl gyümölcsös házhelynek eladó. Ungvár utca 8. 242

Keresünk megvételre a Balaton déli partján (Bogiár és Berény között) kb. 200 négyszögöl beépítetlen telket, vasútállomás és vízpart közelében. Részletes leírást ármegjelöléssel: Belsped Pécs, Postafiók 134. 54

Mecsekalja cserkúti állomás előtt 728 négy szögöl házhely eladó. Érdeklődni Visnyainé, pellérdi elágazásnál, 101. sz. — Bálics út 31. sz. 450 négyszögöl gyümölcsös beköltözhető házzal eladó. Tel: 10-49. Bővebbet Inköznél. — Gyárvárosi szoba, konyha, mellékhelyiséges lakásomat elcserélném belvárosi összkomfortosért, vagy hasonlóért, magas ráfizetéssel. Fürst Sándor u. 62. Érdeklődni mindennap 5 után. Kaposvári egyszoba, konyha, éléskamrás lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Inköz. — Siklósi főbérleti kétszoba, konyha, mellékhelyiséges lakásomat elcserélném pécsi egyszoba konyhásért, Inköz. 55

EPEDARUGOS AGYBETEGEK készítését vállalom VAJTA FERENC kárpitos Pécs, Déryné (Molotov utca 11. Telefon: 36-75.

Vegyes

Tartásjavító gyermektorna indul 4—10 éves korig okt. 1-től. Jelentkezés: 42—42 telefonon. 218

Harisnya, zokni, térdfix átkötés legszebben, szemfelszedés, gumifix javítás. Kovácsné, János u. 11. Telefon: 40—85. 158

Figyelem! Hajnal kozmetika Pozsony u. 2. (egyetem mögött) telefonszáma: 18—82. Kezelés méhpempővel. 156

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda fogtechnikus, Mártírok u. 7. 24

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma: 39—91. György u. 6. sz. 20

Autófényező műhelyemet megnyitottam, fényező és kárpitos munkát vállalok, ugyanott rugó és karosszéria munkát vállalnak. Szován Károly Jászai Mari u. 1. 42

Minden rendszerű hűtőgépek szakszerű javítását és szerelését vállalom. Kreisler, Bajcsy Zs. u. 10. Telefon: 48-22. 193

25 db kerékagy á 6 Ft, 150 Ft, 40 db köböskocsi tengely á 400 Ft, 16.000 Ft, 30 db sósláda á 150 Ft, 4.200 Ft, 10 db 70x100 mm-es abroncsvas á 2 kg 2000 Ft. Megvásárolhatók: Pécsi BELSPED Vállalat, Pécs, Széchenyi tér 7. sz. emelet. 54

Adás-vétel

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények kaphatók. Budapest, VI., Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 33

Részletfizetésre 3/4-es, 4/4-es iskolahegedűk és mesterhegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla u. 17. 178

Eszterházi kocsi eladó. Kassa u. 10., Varga. 223

Bútort részletre rendeljen. Bartók Béla u. 37., ifj. Bischoff. 227

Munkaasztalok, üzemi étkeztetésre is kiválóan alkalmas (ülőkék) eladók. Bartók Béla u. 37. 228

Varrógép, női és férfi szabógép olcsón eladó. József Attila u. 32. 229

Jókarban lévő gyakorló zongora eladó. Pélmonostor u. 5. (Gyárváros). 90

Modern, szép diófafurnéros ágy, éjjeliszekrény, rézsodrony eladó. Kiskirály utca 1. szám. 84

Eladó egy fabódé 2,5x3 m-es. Bővebbet: Márton utca 1., házfelügyelőnél. 108

Farkaskutya kölykök eladók. István utca 25/1. szám. 132

Diószínre fényezett háló eladó. Báthori utca 4. sz. 135

350-es BMW kifogástalan állapotban és szalagfűrészhegesztőgép (elektromos) eladó. Pécs, Szt. István tér 3. 95

Eladó toalettasztal, hegedű, férfi irhabunda, télikabát, öltönyök, képkeretek, vakrámák. Semmelweiss u. 2., kiskapu. 93

Vennék 12—14 soros kanalas jó állapotban lévő vetőgépet. Ajánlatot: Gölöncsér József, Keszű 106. szám alá kérek. 110

Első, hátsó teleszkópos lendkerékgyújtású DKW eladó. Érdeklődni: Kertváros Bólyai Farkas u. 7. sz. du. 4-től. 131

Rövid páncéltőkés, kereszthúros zongora és egy kulikocsi eladó. Telefon: 47—46. 113

Komplett hálószobabútor eladó. Dr. Sommerné, Semmelweiss utca 2. 129

Férfi télikabát, zakó, öltöny újak, szobrok, képek, keretek, eladók hétfőtől. Deák u. 4. I. em. 122

3+2-es rádió, Consul tükör, külföldi asztrálial gyapjú szürke kulikabát, új női szövetruha eladó. Perczel u. 21. 100

Alig használt Csepel süllyesztős varrógép eladó. Rákóczi 76. sz. 96

Kombináltszekrény dió politúros nagyméretű, kétszemélyes rekamié elsőrendű kivitelben eladó. Petőfi utca 26. 111

Pianínó eladó. Alkotmány utca 17. sz. 109

Pannonia piros jókarban eladó. Villany hőkandalót keresek. Telefon: 33—82. Athinai u. 1. É. II. 2. 88

Jókarban lévő bécsi márkás gyakorló zongora eladó. Szabadság út 35. 46

125-ös első hátsó teleszkópos új Czettka, gumival újonan csapágyazva sürgősen eladó. Pécs Felsőbalokány u. 47. 16

Prima Triumph táskaírógép eladó. Hajnal utca 1. 36

Eladó zöldrefestett kombináltszobabútor, karikahajós varrógép, ablak, ajtó, stelázsi. Alkotmány u. 8. Kórház térnél. 27

Eladó bécsi gyártmányú pianínó, megtekinthető Pécsbánya, Felsőbánom délutáni órákban, Albrecht. 41

Az Agrária Keményítőgyárban moslék (tréber) mázsánként 12 Ft-os áron kapható. 76

Phönix körkötőgép, komplett felszerelve, kifogástalan állapotban eladó. Mindszent u. 16. 70

Egy kályha eladó. Cím: Semmelweiss u. 14. 54

Eladó orvosi-rendelő bútorok, háló, egyéb bútorok. Sallai u. 4. 241

Hálószobabútor, világos és ebédlő komplett eladó. Megtekinthető délután 4—6-ig. Rákóczi út 19., udvar. 240

Modern, új diószínű, kisipari hálószoba eladó. Rákóczi út 17. szuterén. 230

Egy csőbútorgarnitúra eladó. Megtekinthető 5—7-ig. Vak Bottyán u. 22. 233

Egy Gombor-féle, fehér mély gyermekkocsi eladó. Könyök u. 7. sz. 232

Jókarban lévő írógép eladó. Tompa Mihály u. 39. 231

Fiatal, faj farkaskutya eladó. Almos u. 5. I. 3. 237

Fried Pál félakt festménye a bizományi áruházban eladó. 239

Eladó Grappel Hugféle beépített gabonatisztító (szelektor), és egy négyszemélyes Steyer kocsi. özv. Merk Jánosné, Pécsvárad, külterület 29. 235

Eladó kifogástalan állapotban lévő 350-es DKW. Megtekinthető hétfőtől a du. órákban, Déryné u. 15. sz. alatt. 234

Sublótot, négyfiókosat, keményfából vennék. Varga, Rudas László u. 6. sz. 238

250-es Jáwa motorkerékpár eladó. Bonyhád, Perczel utca 77. 63

100-as Sachs motorkerékpár eladó. Mohács, Tolbuchin út 31. 134

Zsolnay porcelán étkészlet, 6 személyes ezüst evőeszközkészlet, asztal 6 székkel ebédlőszekrény eladók. Érdeklődni: mindennap délután 4-től, Petőfi u. 61.

Eladó márkás mahagoni pianínó, 220-as porszívó. Diecz-malom utca, Hantoséknál. (Balokánynál) 198

Boroshordó 220 literes eladó. Érdeklődni lehet hétköznap délután 4—6 között. Jurcsik mérnök, József u. 19. 58

Fekete Pannonia, új állapotban eladó, Szigetvár, Zrínyi tér 6. 256

Diófaszínre fényezett új hálószobabútor és páros ágyak eladók. Szilágyi Dezső u. 16. 248

Fél háló, páros ágyak, mosdó, sodrony olcsón eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél. 249

Használt jókarban lévő ajtó, ablakok eladók. Felsőbalokány u. 49. sz. 247

Pannonia oldalkocsival, vagy anélkül eladó, 125-ös Danuviával elcserélhető, ráfizetéssel. Szabadság út 11. 246

Mély cseh gyermekkocsi olcsón eladó. Szepesi u. 4. 251

Új rózsaszín, festett kombinált szobabútor eladó. Hunyadi J. u. 2. 243

Rádiót veszek, cserélek, eladok. Rádiót, erősítőt, magnetofont javítok

Horgas rádiós

PÉCS, Teréz utca 1. szám. Telefon: 26-82.

Szép kombináltszekrény eladó. Kulich Gyula u. 21., I. em. Molnár. 69

Kétszemélyes 140 cm széles modern rekamié eladó. Orsolya u. 10. sz. 86

Eladó egy kompresszor, 1 porszívó motor, 5 t olajemelő, 1 nagyteljesítményű akkumulátor töltő. Ipar u. 2. 133

Használt deszkák, ablak kétkerekű kézikocsi belga fajnyulak eladók. Nyúlpárosítást vállalok. Erzsébet u. 13. 140

Rövid fekete bécsi jóhangú zongora eladó. György utca 2. Telefon: 42—17. Hétfőtől. 142

Négykeretes, N. B. mézpergető eladó. Fel sővámház u. 31. emelet 1. Csak hétköznap du. 4 után.

Egy másféléves törzskönyvezett dobbermann szuka eladó. — Pécs, Madách utca 26 107

Kvarclámpa Originál Hanui eladó. Perczel utca 32. fszt. 2. 184

150-es Czettka eladó. Geisler Eta u. 7., I. em. 147

Süldők eladók. Tiborcz u. 4/3. 162

Borszivattyú, leeresztő vörösrézcső, különféle sárgaréz alkatrészek eladók. Jankovits, Alsó-Gyükés 6. Lámpási megálló. 144

Egy Gombor-féle mély gyermekkocsi eladó, Mártírok útja 21. 159

Háromajtós és kétajtós üveges szekrény eladó. Mátyás király utca 5., földszint 7. 173

Hálószobabútor eladó. Jókai Mór u. 9., földszint 1. ajtó. 171

Hálószoba ágyak, asztalok, antik szekrények, kanapé, tükrök olcsón eladók. — Felsővámház u. 2 sz.. (kiskapunál). 189

Fűrészport fűtéshez és húsfüstöléshez eladunk. Építő Szövetkezet, Sallai utca 11. szám. 186

Hálószoba, szekrények, ágyak, asztalok, szobaszekrény olcsón eladó. Bartók Béla utca 32. 190

Modern konyhabútor eladó. Kossuth L. u. 57., I. em. jobb ajtó. 213

Gyalt padot — használtat — jó állapotban megvennénk. Címeket kérjük: Építőszövetkezet, Sallai u. 11. sz. 187

Zöld Pannonia eladó. Doktor Sándor u. 33. 221

Téglát olcsón, telepünkön átvéve minden mennyiségben eladunk Befizetési hely: Sallai utca 11. szám. 184

Használt bútort veszek. Zsolnay utca 7. Bútorüzlet. 207

Uj, modern, diószínre fényezett kisipari háló eladó. Zsolnay V. u. 31. szám. 211

500-as, nagy teherbírású oldalkocsis motor eladó. Bartók u. 18. 172

Lakatosműhely gépekkel, felszereléssel eladó. Azonnal átvehető. Nagy Lajos u. 5. Telefon: 46—18. 191

Eladó hálószobabútor matracolt, asztal, székek. Nagykozár, körorvosnál. 201

Kitűnő hangú márkás zongora, modern új kombináltszekrény eladó. Jókai Mór u. 45., I. em. 4. 202

15x100-as rácsos duplaszárnyas ablaktok eladó. Szőlő utca 22. 212

Orvosi vizsgálószék, rendelői berendezések és lakószobabútorok eladók. Megtekinthetők: Szeptember 9-én és 10-én egész napon át. Megye utca 11. 197

Bécsi márkás zongora eladó. Pécs, Hold u. 3. szám. 164

Kombináltszekrény, konyhabútor, hálószobabútor, ebédlőkredenc eladó. Zsolnay u. 7. Bútorkereskedő. 206

Cement ajtók, ablakok, szeg, kármentő, kaptárak eladók. Diós dűlő 19. 216

Iratszekrényeket vagy iratok tárolására alkalmas szekrényeket vásárolunk, Háziipari Szövetkezet Déryné u. 35. 210

Eladó Buksi rendszerű 200 tűs, acéltűágyas kötőgép kifogástalan állapotban. Kossuth Lajos utca 8., em. 199

Pianínó kifogástalan állapotban eladó. Megtekinthető szeptember 9-én és 10-én, reggel fél 9-től délután fél 7-ig. Megye u. 11. sz. 196

Eladó egy világos háló és egy tölgyfa ebédlő. Esetleg részletre is. Apponyi tér 4., I. em. 3. Délután 12—3-ig 47

Forgács és fűrészpor telepünkön nagyobb tételben is kapható. Parkettagyártó Vállalat Pécs, Czinderi utca 3. sz. 41

Eladó kifogástalan asztali tűzhely, nagyméretű ebédlőasztal, ágysodrony. Kertváros u. 19. szám. 45

Hálószoba, szekrények, ágyak, konyhaszekrény, székek, eladók. Rákóczi út 27.

Két boglya lónak való széna eladó. Málom, pásztorház. 22

Bútor, kombináltszekrények, garnitúrák, rekamiék, asztalok, dívanok. Kitűnő minőségben. Fizetési könnyítés. Budapest, VII., Lenin krt. 33., kisiparos. 32

Nyolc hónapos süldők eladók. Damjanich u. 36. Rókusdomb. 19

Feles csellót vennék sürgősen. Márton u. 9., Wigan. Telefon: 32—71. 15

III. kerületiek figyelem! Javítandó óráit nem kell a belvárosba vinnie, mert

a Doktor Sándor utca 56 sz. alatt

4. sz. Óra és Rádió Szaküzletünk

rendelkezésre áll. Szakszerű munka, garanciális javítás.

Pécsi Finommechanika

A Kelemenligeti Állami Gazdaság Majláth-pusztán

halastó gátépítéshez kubikosokat felvesz,

legalább 10 fős brigádokban. Állomás: up. Sámod.

Cukorrépatermelők!

A cukorgyárak megkezdték az 1958. évi cukorrépa szerződtetést. Aki idejében szerződik, jobban előkészíti földjét a cukorrépa-termeléshez, gazdagabb termést takarít be.

Szerződjünk minél előbb cukorrépatermelésre!

A SZERZŐDÉST A HELYI FÖLDMŰVESSZÖVETKEZETEK ÉS CUKORRÉPAFELELŐSÖK KÖTIK.

A cukorrépa átvételi ára mázsánként:

1. **10 forint és**
   3 kg kristálycukor természetben, ellenérték nélkül. Ha a termelő a kristálycukrot természetben nem, vagy csak részben kívánja átvenni, a cukorgyár minden kg cukor helyett 10,60 forintot fizet ki.
2. Melléktermék-járandóság:
   65 kg egyszer préselt, vagy 35 kg kétszer préselt, vagy 3 kg szokvány minőségű száraz répaszelet és —,50 kg melasz ingyen, térítés nélkül.

Cukorrépatermelés = belterjes gazdálkodás

Belterjes gazdálkodás = nagyobb jövedelem

CUKORGYÁR

A VASÁRNAP SPORTJA

Vizi-si

Szokatlan látvány még a víz tetején cikázó ember. Mintha röpülne, a fodrozó habokat kergetve. Kezében a gyeplő, melyet motorcsónak húz nagy sebességgel. A víz tetején azért tud megmaradni, mert lábain síléchez hasonló, de szélesebb fatalpak vannak. Természetesen a fatalpak egymagukban még nem biztosítják a fennmaradást. Nagy ügyesség is kell hozzá

Pécsújhegyi sportpályán szeptember 8-án délelőtt fél 11 órakor

PÉCSBÁNYATELEPI BÁNYÁSZ—SZOMBATHELYI PAMUT

NB II. o. bajnoki mérkőzés.

A magyar és bolgár utánpótlás-válogatott Pécsett

A magyar utánpótlás labdarúgóválogatott jövő vasárnap Pécsett mérkőzik a bolgár utánpótlás válogatottal. Pécsett már évek óta nem játszottak nemzetek közötti válogatott mérkőzést, így érthető, hogy a találkozó híre nagy érdeklődést keltett.

A magyar utánpótlás válogatott már hetekkel ezelőtt hozzákezdett az előkészülethez. Több alkalommal Budapesten tartottak a válogatottjelöltek edzőmérkőzést. A jövő vasárnap Pécsett szereplő csapat már kedden a városba érkezik és itt folytatja tovább előkészületeit a bolgárok ellen. Szerdán, mint már közöltük, a magyar utánpótlás válogatott Mohácson játszik edzőmérkőzést az MTE-vel. Hét közben az egyik pécsi sportpályán, minden valószínűség szerint a PVSK sporttelepén tartanak további edzéseket a játékosok. A vendégek, a bolgár utánpótlás válogatott csapat tagjai előreláthatólag a hét végén érkeznek Pécsre. Az MLSZ a megyei labdarúgó szövetséget bízta meg a mérkőzés megrendezésével. A jegyek elővételi árusítását már megkezdték, azok az Állami Áruházban és a totózókban szerezhetők be, megvásárolható vasárnap a Pécs-Baranya mozgó jegyárusainál is.

A B-válogatottak Debrecenben mérkőznek. Az onnét érkező hírek szerint 20 000 jegyet két nap alatt elkapkodtak. Különben még egy érdekesség a mérkőzésről: olasz játékvezető vezeti. A magyar utánpótlás válogatott keretben szerepel a komlói Polgár is. A keret tagjai: Török, Gelei, Törőcsik II, Oláh II, Polgár, Dudás, Gerendás, Kleiban, Szini, Jagodics, Vasas, Borsos, Monostori, Bödör, Lahos, Szimcsák I.

Mohácsi sportpályán, szeptember 11-én, szerdán délután 5 órakor

MAGYAR UTÁNPÓTLÁS-VÁLOGATOTT—MOHÁCSI TE

Hírverő mérkőzés

Világhíradó

= *MI A JUNGFRAU VÁLTÓ?* = *Talán a világ legérdekesebb és legvegyesebb váltója. Svájcban rendezik. Autós, motorkerékpáros, futó, gyalogló, úszó, kerékpáros, repülőpilóta, sielő, hegymászó és lovas sportoló szerepel benne. A váltó legérdekesebb pillanata, amikor a pilótát a 3456 m magas Jungfrau-hágón sielő váltja.*

*

A LABDARUGÓ VILÁGBAJNOKSÁG selejtezőinek legnagyobb meglepetése eddig az volt, hogy Paraguay kiverte a kétszeres világbajnok és a kétszeres olimpiai bajnok Uruguayt a küzdelemből. De nemcsak itt lépett nagy ellenfele helyére Paraguay, hanem egy nagyszabású európai portyán is. Az európai versenyrendezők annyira biztosak voltak Uruguaynak a 16-os döntőbe jutásában, hogy az ország válogatott együttesét már a selejtezők előtt lekötötték egy francia—spanyol—olasz portyára. Amikor Uruguayt az ismeretes „baleset" érte, a versenyrendezők gyorsan feltalálták magukat: a végleges lekötés előtt — Paraguaynak ajánlották fel a portyát. Utóbbi el is fogadta az ajánlatot, úgyhogy a VB döntője előtt Paraguay több hetes portyán vesz részt Európában.

*

RAHNTÓL = az 1954. évi VB-n az NSZK—Magyarország döntőn ő rúgta a német csapat második és harmadik gólját — elvették az autóvezetői jogosítványt s egyben a játékost törölték a VB-keretből. Rahn ittasan gázolt, majd az őt letartóztatni akaró rendőrt megütötte. A rendőri eljárás még folyik.

HIREK

A Pécsi Traktor gyermektornaszakosztályában az edzések megkezdődtek. Uj tagok jelentkezését a Szabadság úti általános iskolában kedden és csütörtökön délután 5 órától fogadnak el.

*

Vívótanfolyamot indít a PEAC közép- és általános iskolás fiatalok részére. Jelentkezés az egyetemi tornacsarnokban hétfőn, szerdán és pénteken 6—8 óráig.

*

A Pécs-Baranya motoros szakosztálya szerdán, szeptember 11-én délután 6 órakor a Sörház utca 8. szám alatti sportirodában értekezletet tart, melyre a szakosztály tagjait, versenyzőit és aktíváit meghívja.

*

A BTC gyermektornája szeptember 15-én kezdődik Várkői Ferenc vezetésével. Iratkozás délutánonként 5—7 óráig. Kolozsvár utca 2. szám alatti iskolában.

*

A női nemzetközi magasugró világranglistán Mildred McDaniel (USA) vezet 1,76 centivel.

*

Smislov szovjet sakknagymester osztrák sakkozókkal szimultánt játszott. A harminc partiból 27-et megnyert és három döntetlennel végződött.

Mai SPORTMŰSOR:

LABDARÚGÁS: NB I. mérkőzések: Pécs-Baranya—Szombathelyi Haladás, PVSK-pálya 17, Salgótarjáni BTC—Komlói Bányász, Salgótarján 17, NB I. tartalékmérkőzések: Pécs-Baranya—Szombathelyi Haladás, PVSK-pálya 15.30, Salgótarjáni BTC—Komlói Bányász, Salgótarján 15.30;

NB II. mérkőzések: Pécsbányatelepi Bányász—Szombathelyi Pamut, Pécsujhegy 10.30, Soproni VSE—PVSK, Sopron 16.30,

NB III. mérkőzések: BTC—Dombóvári Vasút, Bőrgyár-pálya 10.15, Mohácsi TE—Pécsi Vasas, Mohács 17, Tolna—Pécsujhegyi Bányász; Tolna 16.30, Simontornyai BTC—Szigetvár, Simontornya 16.30;

Megyei I. osztályú mérkőzések: Postás—Sellye, Postás-pálya 9, Porcelángyár—Villány; Porcelángyár-pálya 9.30; Szászvár—Kinizsi, Szászvár 16.30, Vasas I. Bányász—PEAC, Vasas I. 17; Szentlőrinc—Pécsvárad, Szentlőrinc 16.30, Béta-akna—Hidasi Bányász, Komló 16.30;

Megyei II. osztályú mérkőzések: Közép csoport: Sásd—Hosszúhetény, Sásd 17; Cementipari—Magyarszék, Postás-pálya 13, Nagykozár—Pécsi Vasas II, Nagykozár 16.30, Vasas II. Bányász—Mágocs, Vasas II. 16, BTC II—Szpartakusz, Bőrgyár-pálya 8.15. — Nyugati csoport: Siklós—Pécsbányatelepi Bányász II., Siklós 16, Szentegát—Nagyharsány, Szentegát 16.30, Vajszló—Baksa, Vajszló 16.30, Szigetvári ZMSE—Királyegyháza, Szigetvár 16.30, Szentdénes—Mozgó, Szentdénes 16, Nagytótfalu—Kétujfalu; Nagytótfalu 15.30, — Keleti csoport: Sátorhely—Károlymajor; Sátorhely 14, Szederkény—Töttös, Szederkény 16.30, Bóly—Véménd; Bóly 17, Urán—Versend, Uránium-pálya 10; Dunaszekcső—Beremendi Építők; Dunaszekcső 16, Beremendi ÁG—Ujmohács, Beremend 16;

RÚPLABDA: NB II. mérkőzések: Pécs-Baranya—Kaposvári Kinizsi férfi, Radonai utcai Meteor sportpálya 10, PEAC—Bp. Szpartakusz női, egyetemi tornacsarnok 12;

KÉZILABDA: NB I. mérkőzés: Pécs-Baranya—Bp. Illatszer férfi, Széchenyi gimnázium 10. NB II. mérkőzések: Pécsi Meteor—Győri női, egyetemi tornacsarnok 9.15, PEAC—Erzsébeti TC férfi, egyetemi tornacsarnok 11.15, Komlói Bányász—Sztálinvárosi Vasas férfi, Komló 10. Megyei I. osztályú mérkőzések: Pécsszabolcsi Bányász—Gépipari férfi, Pécsszabolcs 10, Kinizsi—Pécsbányatelepi Bányász férfi; Kinizsi-pálya 10.30, Szigetvári ZMSE—Pécsi Meteor női, Szigetvár 15.30, Komlói Petőfi—Sellyei Szpartakusz, női Komló 9.30;

Pályán az „atomcsatársor", a „sziklavédelem" és a „csodakapus".

Úttörőtoborzó a PVSK-nál

Nem is egy, hanem két csapatra való jelesség gyűlt össze csütörtökön délután a PVSK edzőpályáján. Sőt még tartaléknak is maradtak, olyanok is, akik le sem vetköztek, csak a kapu mögül nézték a két csapat edzését. Egyszóval a várakozásnak megfelelően jól sikerült a PVSK úttörő toborzója.

Alig indult el útjára a kerek bőrlabda, máris fel-felcsillan itt-ott a tehetség első szikrája egy szép leadás, elegáns szerelés, vagy villámgyors elfutás képében. Sorra felkerülnek a nevek a bűvös noteszbe, az úttörőcsapat névsora gyanánt.

A legtöbb fiú életkora 12—13 év. Egy tizenegy éves is akad. De, hát ő majd csak jövőre léphet pályára. El is keseredett az apró legény. Alig lehet megvigasztani. Már-már könnyek préselődnek ki a szeme szögletében. Végül aztán mégis megnyugszik. Igazat ad azoknak, akik a lelkére beszélnek, belátja, hogy ő tényleg nem játszhat azok ellen a „nagy" tizenkét éves laklik ellen, hiszen azok elsöpörnék őt a „hatalmas" testükkel. De majd jövőre . . . Ugye sokat lehet nőni egy év alatt?

A játék? Egyelőre még nemigen lehet mihez hasonlítani. Komolyságában felér egy világbajnoki döntővel, de még bőven fellelhetők benne a „kicsi a rakás" című népi játék és a régbi játékelemei is. De, hát sebaj, fiúk! Majd lesz még belőletek Pálfalvi edző kezei alatt nagyjátékos is.

Egyénenként: a kevésszámú nézőnek legjobban Becker kapus tetszett. Már az is nagy teljesítmény egy tizenkét éves embertől, hogy egyáltalán be mert állni a testéhez mérten hatalmas kapuba. De ő nemcsak beállt, hanem irányította a védelmet is. Messzehangzó vékony gyerekhangján csak úgy harsogta az utasításokat. Lehet, hogy még találkozunk vele tizenöt év múlva is. Akkor persze már az első vonalban. Ha akkor olyan bátran szedi le a csatárok lábáról a labdát és olyan jól időzített kifutásai lesznek, mint amilyeneket már most mutogatott, lehet még nagy kapus belőle. Rajta kívül még sokat igérően játszott Puszpán Feri, Tátrai Bandi, Kelemen Jóska és még sokan mások.

A vezetők egyelőre csak azt szeretnék, ha az úttörőbajnokságban jól megállnák a fiúk a helyüket. Aztán majd meglátjuk. A vasútnál vannak már az úttörőknek is tradicióik. Hiszen a második csapatban nyolc ifi játszik, akiknek nagy része pár évvel ezelőtt még ugyanolyan úttörő volt, mint a most pályára lépett gyerekek.

A szurkolók pedig legyenek türelemmel. Lesz még ezekből a gyerekekből nagy csapat, amelyben nekünk is örömünk telhet . . .

SUSOGJA

— *Mit szól a múlt vasárnapi NB I-es fordulóhoz, Tüke?*

— *Hát a csepeliek jól elcsépelték a pécsieket. Egy ordító lesgól, újabb sérülés, azután az Egervári-féle speciális mesterhármas. Mester, sok ez egy érző kebelnek! A felrándult szurkolókat a csepeli stadion után újabb veszteség érte.*

— *Erről nem is hallottam.*

— *Ezen én is csodálkozom. Szóval a „harci alakzatban" hazafelé tartó karaván utolsó autóbusza hirtelen elveszett. Az utasok csak Martonvásár előtt vették észre, hogy Erdnél rosszul vették be a kanyart. Nosza gyorsan visszafordultak, de mire utólérték nagynehezen az előző buszokat, kiderült, hogy az egyik visszament Pestre, ezt az „utóvédet" keresni. De azért hajnali négy óra felé Pécsre érkezett a búval bélelt társaság.*

— *Maga Komlót látta, Tüke?*

— *Valóban kirándultam. Amikor a pálya felett megláttam az ejtőernyőst szállító gépet, arra gondoltam, bár engem is elhozott volna potyautasként. Az kényelmesebb lett volna, mint a MÁVAUT.*

— *Ott is baj volt az utazással?*

— *Mester, ne kívánjon rosszabbat a haragosának egy ilyen komlói kiránduláshoz. Az a pár-száz pécsi sportrajongó, aki nem fért fel a pálya előtt álló tíz buszra, nem éppen emelkedett hangulatban ért haza úgy 11 óra felé.*

— *No és mi volt a véleménye a komlói focistákról?*

— *Igen lelkes fiúk. Olyan barátságosak és szerények, mint amilyenek a pécsi NB I-es focisták voltak 1955. elején. Amikor azt is meghallottam, hogy a pálya előkészítésénél is segítettek — pénteken sepregették a gyepszőnyeget — még azt is megbocsátottam nekik, hogy a második félidőben azokat a bődületes helyzeteket kihagyták. Hanem a szertárukban óriási tölcséreket láttam. Hajrá Komló! Ez volt a legtöbbre festve, ami rendjén is van. Hanem úgylátszik baj van egy-két focista lendületével, mert ilyeneket is olvastam a tölcséreken: Hajrá Golyó! Hajrá Kohlmann! Hajrá Molnár! Sokáig törtem a fejemet, miért kell ezeket a fiúkat külön biztatni. Később, amikor elkezdődött a mérkőzés, már rájöttem erre is. A második félidőben azután a többiekre is ráfért volna „ez az egyéni foglalkozás". Talán Grozdicsra nem, ő éppen eleget foglalkozott „egyénileg".*

— *Majd rendbejön minden a komlóiaknál is!*

— *Rendbejött a Leőwey gimnazista lányok kézilabdapálya ügye is. Az építőipari kollégisták legnagyobb örömére tovább is ott edzenek a lányok és még csak az ablakokat sem festeti be a diákotthon vezetője. Ha minden ilyen „simán" menne!*

— *Tüke, maga ezt olyan keserűen mondta, mintha egy-két zűrös esetről is tudomása lenne.*

— *Egy-kettőről, mester? Ez lebecsülés. Legalább tizet fel tudnék sorolni. Itt van mindjárt a PEAC atléták pályakérdése. Annak idején az egyetemi dékán közbenjárására a pedfősök beengedték őket edzeni. De nem sok köszönet volt benne, öltözőnek például a pályamelletti kéziraktárt jelölték ki. Amikor az egyik fiatal atléta beleesett a mészeshordóba, a többinek elment a kedve a sportolástól. Már csak az edző és egy leány a szakosztály létszáma. Ők ketten a háközi szakosztályértekezleten elhatározták, hogy kiköltöznek a főiskoláról. De azért a pedfősöket is utólérte a peacisták átka.*

— *Hát azokkal meg mi történt?*

— *Van egy jó kosárlabdacsapatuk és volt egy kitűnő edzőjük. Azért mondom múltidőben, mert az intrika őt is elvitte a szakosztály éléről. Megvádolták szegénykét, hogy „népszerűséghajhászásból" végzi az edzéseket. Azután itt van a két Dévai. A kerékpáros, meg a válogatott tornász. Mindketten el akarnak menni Pécsről. Előbbi azért, mert a PVSK-tól nem kap elég támogatást a sportolásához, utóbbi pedig nem kap megfelelő állást.*

— *Tüke, maga valóságos panaszkodó napot tart.*

— *Várjon, még nem fogytam ki belőle. Panaszkodnak a labdarúgóedzők, hogy nem érdemes tanulniok, amikor a labdarúgó alszövetség megengedi, hogy még megyei I. osztályú csapatoknál is képesítés nélküli „edzők" működjenek. Panaszkodik Gombás bácsi, hogy nem megy elég jól a tagszervezés a Baranyánál, pedig még ingyen focinaptárt is nyomatott a szurkolóknak. Panaszkodnak az asztaliteniszezők, hogy nincs megfelelő helyiségük és ezért kellett a múlt vasárnapi megyei versenyt a Meteorban zárt ajtók mögött megrendezni. Ha négy nézőt beengedtek volna, egy asztalt a két versenyzővel ki kellett volna vinni a Színház térre. A pécsi diszs-, torna-, kultúr- és egyéb termek meg kihasználatlanul ásítoznak ilyenkor.*

— *Kedves Tüke, hagyjon a panaszokból jövő vasárnapra is!*

— *Akkor mesélek magának a legújabb divatról, a „felfüggesztésről". Ez újabban labdarúgó csapatoknál terjedt el és abban nyilvánul meg, hogy a vezetők igen engedékenyek az „elítéltekkel". A DVAC például „kegyelmet" kért a bíróverés miatt örökre eltiltott Máj György részére. A kaposvári NB III-asok kérték, hogy a „háziag" 1 évre eltiltott Máté János büntetését (nem azonos a börgyárival) „határozatlan időre" felfüggeszthessék. A kisegyesületek is igen tanulékonyak ilyenkor. A beremendiek Németh László, a dunaszekcsőiek Szabó Sándor büntetését kívánták felfüggeszteni. Nem beszélve a görcsönydobokaiakról, akik az általuk örökre eltiltott Nesz Jánosnak akartak megkegyelmezni.*

— *Mi volt az alszövetség álláspontja?*

— *Nincsen amnesztia, minden marad a régiben! Máskor jobban vigyázzanak a vezetők és a játékosok a „házi készítményekre!"*

— *Pécsbányáról még nem hallottunk semmit.*

— *Pedig nagy újság van náluk. Kész a pálya füvesítése. Sok lelkes szurkoló és sportoló fogott össze ehhez. Bizony sokan vastagra térdelték a bőrkéjüket a térdükön a gyeptéglázásnál. No de a Baráti Kör sem maradt hálátlan. Összehívta a társadalmi munkásokat egy kis öntözésre. Ez is remekül sikerült. Amikor úgy éjfél felé berödögött a Hold az ablakon és az „öntözőkből" is kifogyott már a szufla, meglehetősen emelkedett volt a hangulat. Ekkor valaki azt tanácsolta, menjenek ki a pályára megnézni, nől-e a fű. Nosza nekiindult a társadalmi munkásoknak ezen „emelkedett" csoportja a pálya felé. A krónikás azt még feljegyezte, hogy elérték a pályát, de hogy a szellemjárás órájában érzékelték e a fű növését, erről kevéset hallottam. Mindenesetre voltak, akik a társbérlőjük anyósának életére is megesküdtek, hogy nem hiába hasaltak le a gyepszőnyegre. Ok tudják!*

— *Tüke, hallottá, hogy 2500 jegyet igényeltek ma délutánra szombathelyiek?*

— *Hogyne. A rosszmájúak szerint beugratásról van szó. A szombathelyiek állítólag azért tették félre a jegyeket az utolsó pillanatig, hogy ennyivel kevesebb pécsi szurkolónak jusson hely és így kisebb legyen majd a biztatás. Mari elválik délután. Hanem mester, nézze majd meg a szombathelyiek 16 esztendős, keménykötésű középcsatárját!*

— *Reméljük nem itt mutatja majd be a képességeit.*

— *Jó kis focista, higyjen nekem. Ugy volt, hogy Pécsre jön. Már minden rendben levőnek látszott, csak el kellett volna menni érte, de a Baranya vezetői nem adtak gépkocsit. Ugylátszik nem tartották „menő" focistának az illetőt. Persze, a szombathelyiek nem ilyen finnyás emberek. Szóval nagy „tépés" lesz délután. Mint a Vasas mérkőzés előtt, tegnap is elmondta Volentik mester a „hegyi beszédet" — Mecseki kirándulás volt tegnap is — csak az a kérdés, hogy a „hívőknek" használ-e majd ez a lelki manna?*

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Móricz Zsigmond emlékezetére.
18.10: Szív küldi szívnek szívesen.
18.50: Reklámhíradó.
19.00: Helyszíni közvetítést adunk a Pécsi Nemzeti Színház évadnyitó előadásáról. Bemutatásra kerül Jacobi: Sybill című nagyoperettje. Rendezte: Marton Frigyes. Vezényel: Paulusz Elemér.

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill (este 7 órakor).

MOZI:

Park: Modern kalózok (délelőtt 10 órakor). Gerolsteini kaland (fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Kossuth: Timur és csapata (délelőtt 10 órakor). Ez történt Belgrádban (fél 3, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: Idegen utas (délelőtt 10 órakor). Gerolsteini kaland (3, 5, 7 és 9 órakor).

Építők Filmszínháza: Véres út (3, 5 és 7 órakor).

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Titokzatos lelet (délelőtt 10 órakor). Ha a világon mindenki ilyen volna (4, 6 és 8 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Veszélyes ösvényen (délelőtt 10 órakor). Boszorkány (4, 6 és 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Eladó kisértet (délelőtt 10 órakor). Egy szép lány férjet keres (4, 6 és 8 órakor).

Május 1 (Vasas II.): Légből kapott zenekar (délelőtt 10 órakor). Az örök éjszaka titka (4, 6 és 8 órakor).

Kossuth (Mohács): Vihar Itália felett (délelőtt 10 órakor). Kuruzsló (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Pánczélos dandár (délelőtt 10 órakor). Két Lotti (4, 6 és fél 9 órakor).

TÁNCISKOLA

kezdődik szeptember 10-én, kedden este 7 órakor a Pécs Város Művelődési Házában (volt Doktor Sándor Művelődési Ház). Beiratkozás a helyszínen. Tanít: Fellnerné.

*

SZAKTANFOLYAMOT indít a Vasas Szakszervezet területi bizottsága a központi mérnök és technikus tanács irányításával, a következő tárgyakból: 1. számolás a logarlécen (48 óra), 2. műszaki rajzolvasás (48 óra), 3. alapfokú számtan (48 óra), 4. műszaki matematika (10 hónap), 5. műszaki matematika (10 hónap). Felvilágosítás és beiratkozás szeptember 15-ig, hétfőn, szerdán és pénteken 5—7 óráig Színház tér 1. szám (II. emelet 8. sz.), Ganz Alfonzné tanfolyam-felelősnél.

HÉTFŐ:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Jogi tanácsadó.
17.40: Népszerű operettkettősök.
18.00: Kirándulás az abaligeti cseppkőbarlanghoz.
18.05: Hírek. Tudósítások, Sport.
18.20: Dr. Berze Nagy János gyűjteményéből.
18.30: Jutalomműsor a kozármisleny tsz tagjainak.

SZINHÁZ:

Szünnap.

MOZI:

Park: Gerolsteini kaland (fél 3, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth: Ez történt Belgrádban (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: Gerolsteini kaland (3, 7 és 9 órakor).

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Pillanat embere (6 és 8 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Ne fordulj vissza, fiam! (6 és 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Egy szép lány férjet keres (8 órakor).

Kossuth (Mohács): Kuruzsló (fél 7 és fél 9 órakor).

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik szeptember 11-én, szerdán délután 5 órakor kezdők és 7 órakor haladók részére (Pécs Város Művelődési Házában (volt Doktor Sándor Művelődési Ház). Beiratkozás naponta délelőtt 9—12 óráig és délután 2—5 óráig, 10-én délután 2—8 óráig. A tanfolyam három hónapos, részvételi díj 60 forint. Tanít: Cser Ferencné.

SZAVALÓ ÉS BESZÉDMŰVESZETI TANFOLYAMOT

indít 1937. szeptember 15-től a Pécs Város Művelődési Háza (volt Doktor Sándor Művelődési Ház). A tanfolyam hallgatói a helyes szép és művészi beszéd elsajátítását tanulják. Foglalkozási idő: heti 2 óra. Havi tandíj 20 forint. Tanfolyamot vezeti: Hajnal Ernő tanár. Beiratkozás a Művelődési Ház irodáján délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7 óráig.

A FILHARMÓNIA KÖZLI,

hogy a hétfőn fél 6 órára hirdetett balett-előadás technikai okok miatt elmarad, a megváltott jegyeket a fél 9 órai előadásra érvényesítjük.

*

Szeptember 10-én a KPVDSZSZ Petőfi Sándor művelődési házában (József u. 13.) Hermann Ferenc tánctanár vezetésével új tánciskola kezdődik.

*

A városi nőtanács 10-én, kedden délután 6 órakor a Hazafias Népfront helyiségében (Janus Pannonius u. 11.) rendezi meg az I. osztályos gyermekek szüleinek ankétját. Az ankét tárgya: Hogyan segítsék a szülők I. osztályos gyermekeiket. Előadó: Kanizsai Lászlóné pedagógus.

*

A városi nőtanács 12-én, csütörtökön délután 6 órakor a Hazafias Népfront helyiségében rendezi meg az édesapák ankétját. Az ankét tárgya: Hogyan segítse és támogassa az édesapa a szülői munkaközösség munkáját gyermeke érdekében. Előadó: Vörös Pál pedagógus. Mindkét alkalommal szeretettel várja a szülőket.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 212. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1957 SZEPTEMBER 10

Megérkezett a mongol kormány- és pártküldöttség

A zászlókkal feldíszített Ferihegyi repülőtér fölött vasárnap tizenkét óra előtt néhány perccel megcsillant a hatalmas acélmadár ezüstös teste, majd lassan, méltóságteljesen közlekedett a beton kifutón az ünneplő közönség felé. Felvonult a díszszázad, megszólalt a katonazenekar, a repülőtér mikrofonja közölte, hogy megérkezett a Bukarest—budapesti különrepülőgép.

A mongol párt- és kormányküldöttség fogadására megjelent Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Apró Antal, Biszku Béla, Kiss Károly, dr. Münnich Ferenc, Rónai Sándor, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagjai, Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, Horváth Imre külügyminiszter, a forradalmi munkás-paraszt kormány, az Elnöki Tanács, az MSZMP Központi Bizottságának számos tagja, Garasin Rudolf, a Magyar Népköztársaság Ulan-Batorba kinevezett nagykövete, valamint a politikai, a gazdasági, a kulturális élet sok vezető személyisége.

Jumzsagijn Cedenbal, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, a Mongol Népi Forradalmi Párt Politikai Bizottságának tagja lépett ki először a gépből, majd őt követte a küldöttség többi tagja: D. Szamdan, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának titkára, Sz. Avazed, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnökhelyettese, külügyminiszter és M. Ceveen, az Állami Tervbizottság elnökhelyettese, B. Zsargalszajhan, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának osztályvezetője.

Kádár János elvtárs üdvözlő beszéde

Felhangzott a mongol, majd a magyar Himnusz, az Egressy uti iskola pirosnyakkendős úttörőcsapata piros rózsacsokrokat adott át a vendégeknek, s Kádár János bemutatta az MSZMP Politikai Bizottsága, az Elnöki Tanács és a kormány tagjait a mongol nép vezetőjének.

Kádár János üdvözlő beszédében hangoztatta, hogy sok ezer kilométer választja el egymástól a Magyar és a Mongol Népköztársaságot, de népeinket testvéri közelségbe hozza az a tény, hogy közös eszme, a szocializmus és a béke ügyének szolgálata hatja át és köti össze a magyar és a mongol nép életét. Közösek barátaink, a nagy Szovjetunió, és Kína. Egy testvéri családnak, a szocializmust építő népek családjának vagyunk tagjai.

— A Magyar Népköztársaság öntudatos dolgozói kegyelettel őrzik és tisztelik azoknak az emlékét, akik Szuhe Bator és Csojbalszan vezetésével a középkor sötétségéből korunk világossága, a szocializmus útjára vezették a mongol népet — mondotta. — Sokáig jó emlékezetükben tartják a becsületes magyar emberek azt is, hogy igen nehéz helyzetben, az októberi ellenforradalmi támadás után a segítségre sietők között már az első napokban ott volt a testvéri Mongol Népköztársaság is, amely 3 millió rubel értékű, térítés nélküli segítséget nyújtott.

— A magyar és mongol nép kapcsolatai az utóbbi időszakban örvendetesen erősödtek és fejlődtek. Ebben az évben kereskedelmi szerződést kötöttünk, kölcsönösen kineveztük nagyköveteinket és több más olyan együttes intézkedést tettünk, melyek a Mongol Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság kapcsolatait jelentősen előreviszik. Meg vagyok győződve arról — mondotta a többi között Kádár János, — hogy az Önök mostani látogatása tovább erősíti népeink baráti kapcsolatait.

Cedenbal válasza

Kádár János üdvözlésére Jumzsagijn Cedenbal válaszolt.

— A Mongol Népköztársaság kormány- és pártküldöttségének magyarországi meghívásában s látogatásában kifejezésre jut a szocialista országainkat összekötő testvéri kapcsolat, igaz barátság és együttműködés erősödése, a hatalmas szocialista tábor erőinek állandó tömörülése, élén igaz barátunkkal, a Szovjetunióval. Boldogok vagyunk, hogy közelebbről megismerkedhetünk a baráti magyar nép életével, a népi demokratikus rendszer megszilárdításáért, a szocializmus építéséért folytatott harcával és ezen a téren elért győzelmeivel.

A beszédek elhangzása után a mongol kormány- és pártküldöttség tagjai a megjelentek lelkes tapsától, éljenzésétől kísérve elhagyták a repülőteret.

A koradélutáni órákban Cedenbal miniszterelnök vezetésével a mongol párt- és kormányküldöttség meglátogatta Dobi Istvánt, az Elnöki Tanács elnökét. A küldöttség tagjai baráti beszélgetést folytattak a Mongol Népköztársaság képviselőivel, majd Kádár Jánosnál, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökénél folytatták a baráti beszélgetést.

A küldöttség tagjai vasárnap este az Operaház díszelőadásán vettek részt.

Megkezdődtek a tárgyalások

Hétfőn délelőtt kilenc óra 30 perckor az Országház minisztertanácsi termében megkezdődtek a magyar és a mongol kormányküldöttség tárgyalásai.

A tárgyalások napirendjén szerepel a nemzetközi helyzet értékelése, a két országot érintő politikai kérdések megvitatása, a magyar—mongol gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztése, a magyar—mongol kulturális kapcsolatok kiszélesítése.

A tárgyalásokon résztvevő magyar kormányküldöttséget Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára vezeti.

A mongol kormányküldöttség vezetője Jumzsagijn Cedenbal, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, a Mongol Népi Forradalmi Párt Politikai Bizottságának tagja.

A világ szabadságszerető népei a mi oldalunkon állnak

Vietnam tiltakozik a „magyar kérdés" megtárgyalása ellen

Hanoi (TASZSZ). A Vietnami Demokratikus Köztársaság külügyminisztériuma nyilatkozatot adott ki azzal összefüggésben, hogy az Egyesült Államok és más nyugati országok beavatkoznak a Magyar Népköztársaság belügyeibe és az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakának napirendjére tűzték az úgynevezett magyar kérdést.

A vietnami nép és a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormánya — hangzik a nyilatkozat — tiltakozik ez ellen a beavatkozás ellen és a közgyűlés rendkívüli ülésszakának az úgynevezett magyar kérdés megvitatására történt összehívását törvénytelen lépésnek tartja, amely durván sérti az ENSZ alapokmányát.

A vietnami nép és a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormánya maradéktalanul támogatja a Magyar Népköztársaság külügyminisztériumának e kérdéssel kapcsolatban szeptember 2-án kiadott nyilatkozatát.

A vietnami nép és kormánya követeli, hogy vegyék le a közgyűlés rendkívüli ülésszakának napirendjéről az úgynevezett magyar kérdést és reméli, hogy az ENSZ figyelme a béke és a nemzetközi biztonság érdekében olyan égető nemzetközi kérdések felé fordul, mint a fegyverzet csökkentése, az atomfegyver-kísérletek eltiltása, Anglia omani agressziója és Franciaország hasonló eljárása Algériában, valamint az Egyesült Államok beavatkozása Szíria belügyeibe.

Kínos légkörben kezdi meg ülésszakát az ENSZ

A Tanjug kommentárja

New York. A Tanjug jelenti: Az ENSZ-közgyűlés kedden igen kínos légkörben kezdi meg rendkívüli ülésszakát. A bizonytalansággal teli várakozás érzése felülkerekedik a küldöttségek többségénél, tekintettel arra a lehetőségre, hogy a múlt évi magyarországi eseményekkel foglalkozó különbizottság jelentésének megtárgyalása a nemzetközi helyzet újabb kiéleződéséhez vezethet. A világhelyzet ugyanis az Egyiptom ellen intézett támadás és a magyarországi események okozta múlt évi válság után már érezhetően javulni kezdett. A küldöttségek borúlátást keltő okot találnak az Egyesült Államok határozati javaslatában, amely nemcsak hogy szorgalmazza mindannak a megismétlését, ami a magyarországi helyzettel kapcsolatban a Szovjetunió felé elhangzott, hanem állást foglal a különbizottság működésének folytatása és az egész probléma állandó melengetése mellett.

Kifejezett nyugtalanság és aggodalom észlelhető ama küldöttségek körében is, amelyek beleegyeztek a rendkívüli ülésszak összehívásába, azzal az óhajjal, hogy lekerüljön a napirendről egy probléma, de nem azért, hogy kiéleződjék a nemzetközi helyzet és hogy a közgyűlés küszöbönálló rendes ülésszakának munkája kedvezőtlen körülmények között folyjék. Jóllehet, a magyar probléma felvetését a londoni leszerelési tárgyalások balsikere és a közel-keleti nagyfokú felhevülés következtében szélesebbkörű akció keretébe helyezik, mégis az ENSZ székhelyén bizonyos reményt táplálnak olyan irányban, hogy a vita nem bontakozik majd ki annyira kedvezőtlen szellemben, amely a nemzetközi helyzetet a végsőkig kiélezné. Ez azonban az ENSZ 82 tagállamának magatartásától függ, amelyek eddig nem nyújtottak alkalmat terveik és szándékaik megismerésére.

Szovjet jegyzék az NSZK-hoz

Egyiptom feltétel nélkül támogatja Szíriát

Állandó képtára lesz Pécsnek

Csökkent a létszámhiány

A hónap végére megszüntetik a lemaradást a pécsi bányászok

Aki figyelemmel kíséri a pécsi bányászok munkáját, meglepődve tapasztalhatta, hogy a bányásznap után milyen nehéz helyzetbe került a pécsi tröszt, milyen súlyosan elmaradt a terv teljesítésével. Hétfő reggelig a pécsi bányászok mindössze 96 százalékra teljesítették havi előirányzatukat s legutóbbi napi tervteljesítésük is csak 95,7 százalék volt. E nagymérvű lemaradás oka a pécsbányai bányaüzem nehéz helyzetéből ered. A másik két kerület ugyanis rendszeresen túlteljesíti a tervét, csak éppen a pécsbányaiak által okozott kiesést nem tudják pótolni.

Munkatársunk Tamásy István elvtársat, a Pécsi Szénbányászati Tröszt főmérnökét kérte meg: tájékoztassa olvasóinkat, mi okozta e nagymérvű lemaradást.

— A lemaradást csak részben okozta a pécsbányai fejtés egy részének váratlan elmeddülése — mondotta Tamásy elvtárs —, a nagyobb baj a hónap eleji 664 fős létszámhiány. Pécsbányán mindenesetre nagy erővel kezdtek hozzá a kiesett fejtések pótlásához, s valószínűleg kedden reggelre már egy új fejtésben meg is lehet kezdeni a munkát. Előkészületek folynak a negyedik és az ötödik keleti 7-es és 11-es telepekben is, s remélem, hogy a hónap végére részben s a jövő hónapban teljesen kilábalnak itt a bajokból. Addig sajnos, kénytelenek vagyunk fenntartani a 3 harmados termelést, de mivel elvünk a tiszta kétharmados telepítés, mihelyt Pécsbányán a körülmények megengedik, erre visszatérünk fogunk térni.

— Sikerült részben megoldanunk a létszám-problémákat is s a hiányzó bányászok számát 480 főre csökkentettük. Ezek az új bányászok jelenleg „sétálnak", vagyis ismerkednek a bányával. A hónap második felében már az ő munkájukra is számítunk. Én bízok abban, hogy ha a szabolcsi és a vasasi bányászok jól dolgoznak, segítenek a pécsbányaiak által okozott adósságot letörleszteni a pécsi tröszt ezt a hónapot is tervteljesítéssel fogja zárni.

Magyar—német—délszláv béketalálkozó Püspöklakon

Bensőséges ünnepi találkozó színhelye volt vasárnap a több nemzetiségű Püspöklak. A Hazafias Népfront meghívására itt tartottak összejövetelt a közeli Geresd, Fazekasboda és Maráza magyar, német és délszláv dolgozói.

A kora délutáni órákra mintegy ezer ünneplős öltözetű férfi és nő árasztotta el a falu zászlókkal díszített terét. A fiatalság népviseleti ruhában, páros sorokban vonult az ünnepségre. A püspöklaki fiatalok meghívására hídasi bányász ifjak is érkeztek a találkozóra.

A gyűlés délután három órakor kezdődött. A Himnusz hangjai után Kaszapovics András országgyűlési képviselő mondott beszédet. Részleteket ismertetett az ENSZ ötös bizottságának jelentéséből, valamint elmondotta, mi is a céljuk az imperialistáknak a magyar ügy újbóli napirendretűzésével és tárgyalásával.

Dr. Wild Frigyes, a Magyarországi Német Dolgozók Demokratikus Szövetségének főtitkára német nyelven szólt a találkozó résztvevőihez. Felhívta a németajkú lakosokat, hogy akárcsak őseik 250 éven át, ők is vállvetve harcoljanak a magyarokkal a közös haza boldogabb jövőjéért, a szocializmusért.

Ezután a magyar—német és délszláv békeharcosok egyhangú helyeslésssel fogadták el annak a táviratnak a szövegét, amelyet a külügyminisztériumon keresztül az ENSZ-hez juttatnak. Ebben kijelentették, hogy a legerélyesebben tiltakoznak az ENSZ ötös bizottságának hamis adatokra alapozott jelentése és ezzel kapcsolatban a magyar kérdés újbóli napirendre tűzése ellen. Az imperialisták által sugalmazott úgynevezett „magyar ügy" senki másra nem tartozik, csupán a magyar népre és annak törvényes vezetőire. Teljesen egyetértenek és minden erejükkel támogatják az MSZMP Központi Vezetőségének és a forradalmi munkás-paraszt kormánynak politikai és gazdasági célkitűzéseit.

A gyűlést színes műsor követte. A püspöklaki, mecseknádasdi, geresdi, fazekasbodai és marázai magyar, német és délszláv fiatalok kultúrcsoportjai szavalatokkal, tánccal, zenével szórakoztatták a késő esti órákig a béketalálkozóra egybegyűlteket.

Külön elismerést érdemel Püspöklak község a találkozó sikeres megrendezéséért.

A szíriai helyzetről

Vasárnap délben sürgősen minisztertanácsra hívták össze a szíriai kormányt, hogy tanulmányozza „az Egyesült Államok Szíria-ellenes agresszív szándékait." Félhivatalos körök szerint a kormány gondosan fontolóra veszi Dulles amerikai külügyminiszternek a szíriai helyzetről tett nyilatkozatát.

●

Mint az AFP írja, a szíriai hivatalos körök és a lapok erős elégedetlenséggel fogadták Dulles amerikai külügyminiszter szombat esti nyilatkozatát a szíriai helyzetről. — Mint jelentettük, Sukri Kuatli köztársasági elnök a MEN hírügynökségnek adott nyilatkozatában kommentálta az amerikai külügyminiszter nyilatkozatát.

A vasárnap reggeli szíriai sajtó, tekintet nélkül politikai színezetére, arra az egybehangzó álláspontra helyezkedik, hogy „az újabb amerikai színjáték még jobban megszilárdítja Szíriának azt az eltökélt szándékát, hogy visszaver minden megfélemlítő hadjáratot."

●

Az Al Massza című kairói lap leleplező cikket közöl, hogy Törökország és Izrael fegyveres erői összecsküvésre készülnek Szíria ellen.

A cikk szerint Szíria határán török és izraeli fegyveres erőket vonnak össze azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy támadást intézzenek Szíria ellen. A cikk rámutat, hogy e fegyveres erők hadmozdulati terveit és a támadás terveit Henderson ankarai tartózkodása idején az ő irányítása alatt dolgozták ki.

Új könyv Baranyáról

Váradi Ferenc baranyai monográfiájának első kötete 1896-ban jelent meg, a második 1897-ben. Hatvan éve nem írtak tehát Baranyáról monográfiát. Ezt a hiányt pótolja most dr. Kolta János szerkesztésében novemberben megjelenő „Baranya" című könyv.

A könyvet ismert szakemberek írták. A földrajzi részt dr. Szabó Pál Zoltán, a történelmet dr. Babics András, a néprajzit dr. Kodolányi János, a gazdaságit dr. Kolta János, a tudományit dr. Csekey István, az irodalmit dr. Kolta Ferenc, a képzőművészetit Debitzky István, a népművészetit Sz. Szabó Lászlóné és a régészetit dr. Dombay János. A műemlékekről összeállítást készített dr. Kodolányi János és baranyai bibliográfiát írt dr. Csekey István.

Jelenleg a nyomdában van még ez a húszíves, száz képpel és térképpel kiegészített tudományos munka. Születéséről dr. Kolta János a következőket mondotta:

— A megyei tanács művelődésügyi osztálya népművelési csoportja kezdeményezésére írtuk meg Baranya megye történetét, amely az Idegenforgalmi Hivatal kiadásában jelenik meg. Terjedelme és az íráshoz rendelkezésünkre álló rövid idő nem tette lehetővé, hogy teljes monográfiát adjunk. A könyv igen bő monográfiai vázlat, és tartalmazza a legfontosabb megállapításokat.

Baranya történetének megírása országos viszonylatban is kimagasló és tudományos jelentőségű. Számos adat, észrevétel és kutatási lehetőség alapot ad egy teljes monográfia írására.

Reméljük, hogy illetékesek lehetővé teszik a könyv kiegészítését, egy teljes baranyai monográfia elkészítését.

A télre készülnek a Sopianában

Bár még igen kellemesen süt a nap, mindenki örül a vénasszonyok nyarának, sokan már a télre gondolnak. A Sopiana Gépgyárban például már hosszabb ideje folyik a téli felkészülés, hogy zavartalanul dolgozhassanak a legnehezebb téli hónapokban is. A téli tüzelő nagy részét éppen a napokban szállítják a gyárba, helyezik el a tároló helyiségekbe. Ugy számítják, hogy november végére a télre szükséges összes tüzelőt be tudják szerezni. A tüzeléshez szükséges fát például a termelőszövetkezetektől vásárolták, felaprításáról és a tároláshoz szükséges helyiségekről is gondoskodtak már.

A gépgyár 1958-ban előreláthatólag exportra fog gyártani húsipari gépeket. Éppen ezért már megrendelték a gépek gyártásához szükséges anyagok nagy részét s gondoskodtak arról is, hogy a szükséges importanyagok is idejében rendelkezésre álljanak. Az anyagok egy részét, köztük a villanymotorokat ebben a hónapban fogják megrendelni. Felkészültek az exportgépek szállítására is, mert az a céljuk, hogy a jó gépeket minden igényt kielégítő csomagolással is el tudják látni.

Hozzákezdtek a meglévő anyagaik leltározásához is, hogy az esetleges felesleges anyagokat más vállalatoknak átadhassák, s helyette a számukra szükségeseket szerezhessék be.

A téli felkészülés szempontjából igen fontosnak tartják, hogy a gyár dolgozói számára még a legnagyobb hidegben is megfelelő munkakörülményeket biztosíthassanak. Mivel a múlt évben a szerelőcsarnokban dolgozó munkások részéről több kifogás hangzott el az alacsony hőmérséklet miatt, ide az idén több kályhát állítanak be. A széntárolóhelyiségeket is fűtőberendezésekhez közel eső helyeken biztosították. A téli időszakban szükséges védőruhák és egyéb védőberendezések ugyancsak biztosítva vannak.

Már előre számítanak a tél okozta közlekedési nehézségekkel s figyelembe véve, hogy a gyár dolgozóinak 70 százaléka vidékről jár be, úgy határoztak, hogy a pécsi lakóhelyű munkásaikat általában a délutáni műszakban fogják majd foglalkoztatni, hogy a vidéki munkásaik idejében haza tudjanak jutni.

Békevonat indul a Szovjetunióba

A Szovjet Béketanács meghívására szeptember 14-én 300 magyar békeharcos indul tíznapos látogatásra a Szovjetunióba. A békevonat utasai megtekintik Kiev nevezetességeit, majd tovább utaznak Moszkvába. A szovjet fővárosban meglátogatják a gyárakat, iskolákat és más intézményeket, találkoznak szovjet békeharcosokkal. A békevonaton az Országos Béketanács budapesti és vidéki aktívái, a békebizottságok titkárai, tagjai, a békemozgalom régi munkatársai utaznak. A nagyobb üzemek, falvak, termelőszövetkezetek küldöttei, az orvosok, a pedagógusok, az újságírók és más értelmiségi dolgozók képviselői ugyancsak részt vesznek az úton.

Egy népművelési tanfolyam tanulságai

Nemrég ért véget Szigetváron a népművelési ügyvezetőknek és művelődési ház igazgatóknak a Megyei Tanács Művelődési Osztálya által rendezett rendszeres nyári továbbképző tanfolyama. Különös értéket ad a tanfolyamnak az, hogy az ellenforradalom után első ízben találkoztak Baranya megye kultúrmunkásai. Ezt megelőzően két tanfolyam, szakmai jellegű volt — és egy héten keresztül előadásokon és csoportos megbeszéléseken vitatkoztak megyénk kulturális helyzetéről, valamint felmérték az ellenforradalom által okozott kulturális károkat is. A tanfolyam értékét növelte az is, hogy első ízben vettek részt közös kulturális továbbképzésen az állami népművelés, valamint a szakszervezeti kulturális élet kultúrmunkásai. Ez azt jelenti, hogy mind jobban kezd erősödni kulturális életünk vezetőiben az a felfogás, hogy egységes szocialista kultúrát egy úton járva, egységes irányelvek alapján lehet megteremteni.

Megyei kulturális életünknek a tanfolyamon résztvevő képviselői tanújelét adták annak, hogy képesek megszüntetni azokat a hibákat és akadályokat, amelyek mechanikussá igyekeztek változtatni kulturális életünket. Kialakult az az álláspont, amely szerint mindegy az, hogy melyik szerv kultúrmunkása ér el munkája során eredményeket, a lényeg az, hogy munkájával az emberek tudatát formálja és a szocialista kultúra megerősödését szolgálja.

Az egyik megbeszélésen elmondották a tanfolyam résztvevői, hogy ha az országos kulturális szintű szervek ugyanúgy megtalálják a jó kapcsolat lehetőségét egymással, mint a gyakorlati kultúrmunkások, akkor meg van a remény arra, hogy erős kulturális egység jöjjön létre, amely sokkal tartalmasabb, sokkal művészibb rendezvények megvalósulásában jelentkezik majd.

A tanfolyam témarendje magában foglalta mindazokat az előadásokat, amelyek az ellenforradalom után feltétlenül szükségesek a kultúrmunkások tisztánlátásához. Kiemelkedett az előadások közül Lemle Géza „Szocialista kultúra, szocialista művelődéspolitika" című előadása. Valamint Bali József „Az október—novemberi események marxista értékelése" című előadása. A falusi művészeti munkát, valamint az őszi-téli népművelési munkát tárgyaló előadások jó útravalóul szolgáltak a hallgatók részére.

Trapp Sádor drávacsepelyi művelődési otthon igazgató így nyilatkozott a tanfolyamról: „A tanfolyam tapasztalatcsere jellegű volt, különösen ismeretterjesztésben adott útmutatást és közelebb hozta egymáshoz a kultúrmunkásokat." Schneider Ida keresztespusztai és Gádoros Zsuzsa Szentlőrinc-keresztespusztai tanítónők elmondották, hogy a jövőben a tanfolyam útmutatásai alapján nagyobb biztonsággal fognak majd a kulturális feladatok megoldásához. Igaz hogy Schneider tanítónő naponta kijár Keresztespuszára, de a tanfolyam alatt olyan elhatározás született meg benne, hogy hetente legalább két-három estét kint fog tölteni a keresztespusztai fiatalok között és szervezi majd a fiatalok téli szórakozását.

Dr. Varga János, a Közalkalmazottak Szakszervezete Területi Bizottságának kultúrosa a következőképpen értékelte a tanfolyamot: „Időszerű és szükségszerű volt a tanfolyam megrendezése, amely sok fogalmat tisztázott. Leglényegesebb, hogy a kultúrotthonok, a szakszervezetek és a tanácsok együttműködésében az eddig mutatkozott sovinizmus felszámolásra kerüljön. Ne legyen többé féltékenység és a kultúrmunkások ne a saját számlájukra dolgozzanak!" A tanfolyam értékeként kiemelte, hogy az előadásokat és a beszélgetéseket legnagyobb fokú őszinteség és nyíltság jellemezte.

A fentieket összefoglalva meg kell állapítani azt, hogy a Megyei Tanács Művelődési Osztálya helyes úton indult el és minden adottsága megvan arra, hogy a jövőben gazdája legyen a megye kulturális életének. Azonban van ennek egy előfeltétele is és pedig az, hogy legalább járásonkint legyen egy ember a járási művelődési osztályokon, aki csak a járás kulturális életének irányításával és ellenőrzésével foglalkozna. Az elmúlt években egy járás területén a népművelési csoporton belül három ember, a járási kultúrházon belül három ember foglalkozott a népművelés közvetlen irányításával és mellettük a párt és DISZ agit. proposa, valamint az MNDSZ, TTIT és az MSZT járási titkárai is láttak el kulturális feladatokat. ennek ellenére számtalan esetben a reakció igyekezett kihasználni a kulturális területet saját célkitűzésének elérésére. Felvetődik a kérdés, hogy most a levert ellenforrádalom után a fent felsorolt kulturális funkciót betöltő személyek nélkül milyen biztosíték van arra, hogy a sok helyen meghúzódó ellenség nem fogja fokozottabban kihasználni és saját szolgálatába állítani a kultúrmunkát. Bíznunk kell azonban abban, hogy az ország helyzetének gazdasági megszilárdulása rövidesen lehetővé teszi, hogy egy járásban legalább egy ember — a járási kultúrházon kívül — csak a járás kulturális irányításával foglalkozzon, mert ez alapvető szükségessége a szocialista kultúra megteremtésének.

(TAKÁCS)

Szépségverseny

Úgy látszik, hogy az 1957. év a szépségversenyek rendezésének éve. Balaton szépe után Pesten is kíváncsiak voltak a férfiak a legszebb pesti nőre, aztán Harkányban is megguszták a női bájakat, most pedig a pécsieket kapta el a láz megtudakolni: ki a legszebb pécsi nő? Nos, üsse kő, ha már szépségverseny nélkül nem tudunk élni, hát rendezzünk, aztán legyünk túl rajta, mert a kíváncsiság addig úgysem hagy bennünket nyugton. Mint mondom rendezzünk, de aztán meg ne bánjuk, mert egy szépségverseny után számos konfliktus adódik.

Először is: az egész versenynek egyetlen nő örül csak — a győztes! Már a második és a harmadik helyezett is — ahogy én a nőket ismerem (ismerem?) — kissé bosszankodik majd. Miért? Azért, mert én még nem láttam olyan nőt, aki örülne annak, hogy akad még nálánál is csinosabb. Az ilyen konfliktus megakadályozására már eleve van egy javaslatom: a zsűri az első díjat ne ítélje oda senkinek, csak a másodikat. Ezzel elérhetik, hogy sok-sok nő megvigasztalódik, hizeleghetnek maguknak azzal: talán mégis én vagyok a legszebb!

Aztán nem beszélve olyan dolgokról, amelyek egy-egy szépségverseny után adódnak például a szerelmi vallomások terén. Mert képzeljük csak el: ül a fiú a kislánnyal a mecseki padon s így kezd az udvarláshoz: Ilonka, maga a legszebb nő. A fiú azt hiszi, kedveset, hízelgőt mondott. Ilonka pedig pityeregve válaszolja:

— Miért hazudik Pista? Nagyon jól tudja, hogy nem én, hanem a Cupringer Panna a Sallai utcából, ő a legszebb, ő nyerte a szépségversenyt.

S mit tehet szegény Pista? Igazat kell adnia Ilonkának, hiszen igazát dokumentumokkal tudja bizonyítani. Szóval szegény gyereket a szerelmi vallomásainak már első mondatainál hazugságon fogják. Ez pedig a további fejlemények irányában nem mondható éppen hasznosnak...

Aztán már előre látom, hogy családi perpatvarok is születhetnek ebből a szépségversenyből. Különösen a zsűri nős tagjai excuzálhatják majd magukat otthon. Miért? Hát gondoljanak csak arra: szépségverseny után hazamegy a nős zsűri tag, aki a bírálóbizottság többi tagjával hosszas és szenvedélyes vita után eldöntötte, hogy ki a legszebb. Hazamegy és neje vésztjosló szemekkel emigyen kérdi meg:

— Mondd Ödön, ki neked Pécsett a legszebb nő? Kire szavaztál te? Kire?! Nem rám, mi? Eszedbe sem jutottam! Mi?

Aztán... de miért folytassam, Ödön megkapja a magáét, annyi bizonyos...

Tehát, mint mondom, kiszámíthatatlan következményekkel jár egy szépségverseny. De azért csak rendezzék s legyen a szépségverseny jelmondata: „Nincs baj? Majd csinálunk!"

(GARAY)

Hidrogéntöltetű rakétafegyverek tüzébe kerül Amerika, ha kirobbant egy új háború

Moszkva (TASZSZ): Konsztantyin Versinyin repülőmarsall, a Szovjetunió katonai légierőinek főparancsnoka elmondotta a Pravda tudósítójának: teljesen alaptalannak tekinti az Egyesült Államok és a NATO megbízottai ama kijelentését, hogy az Egyesült Államok és szövetségesei néhány óra alatt képesek a levegőből megsemmisíteni a Szovjetuniót.

Ezt az Amerikában reklámozott „repülő doktrinát" — jelentette ki Versinyin marsall — ugyanolyan sors érheti, mint amilyen a világháborúról alkotott hitleri elméletet.

A marsall ezután kijelentette, hogy a Szovjetunió jelenleg megfelelő védelmi eszközökkel rendelkezik és az esetleges támadókra olyan erejű és méretű megsemmisítő csapásokat képes mérni, amelyekkel meg tudja semmisíteni az őt körülvevő összes hadi támaszpontokat.

Ha az Egyesült Államok kirobbantana egy újabb világháborút, akkor természetesen bombázógépek és főképpen hidrogéntöltetű rakétafegyverek tüzébe kerülne.

A Szovjetunió — jelentette ki Versinyin, — javasolja az atom- és hidrogénfegyverek betiltását, a fegyveres erők és fegyverzetek csökkentését, az idegen területeken lévő haditámaszpontok felszámolását és ezen intézkedések megvalósításának hatékony nemzetközi ellenőrzését. Nem azért teszi ezt, mintha gyenge volna, vagy félne, hanem eleve kiküszöböljék egy pusztító harmadik világháború kirobbantásának veszélyét és biztosítsák a békés együttélést.

Belföldi hírek

A Szovjet Mezőgazdasági Dolgozók Szakszervezetének meghívására a Magyar Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Szakszervezetének öttagú küldöttsége kétheti tanulmányútra a Szovjetunióba utazott. A küldöttséget Borbás Lajos, a MEDOSZ elnöke vezeti.

*

Szeptember 9-én délben Rónai Sándor, az országgyűlés elnökének vezetésével a ferihegyi repülőtérről útnak indult Londonba az Interparlamentáris Unió magyar csoportjának háromtagú küldöttsége. Rónai Sándorral utazott dr. Molnár Erik országgyűlési képviselő, a Történettudományi Intézet igazgatója és Péter János, az Elnöki Tanács tagja, a Kulturális Kapcsolatok Intézete elnöke. A küldöttség részt vesz az Interparlamentáris Unió szeptember 12—19-ig tartó konferenciáján.

*

Az állami pénzverőben megkezdték az új népköztársasági címerrel ellátott egy- és kétforintos pénzérmék verését. Az új érmét a jelenleg forgalomban levők elhasználódásával párhuzamosan későbbi időpontban bocsátja ki a Magyar Nemzeti Bank. A régi címerrel ellátott forint az újak kibocsátása után forgalomban marad.

KÖZÖS GONDOK

Mikor Hidasról elindult ki, a tanyára, még nem tudta, hogy mit mond majd. Azt azonban lelkiismerete, énje diktálta, hogy ma valamit tenni kell!, máskülönben az Új Élet is úgy jár, mint a Petőfi tavaly októberben.

Eddig csak hangok értek el hozzá, hogy beszélik, hogy hallották a tagoktól. Volt, aki azért hozta a hírt, hogy segítsen, hogy felnyissa az elnök szemét, ha maga nem látná. Volt olyan is, aki hízott tőle, ha Horváthné arcán gondszántotta ráncokat lát.

Horváthnénak pedig igen sok gondja akadt az utóbbi hetekben.

Úgy hozzá nőtt a szövetkezethez, mint babos köténye a mindennapos öltözetéhez. Az elsők között volt, akik megalakították 1949-ben a Petőfi Tsz-t. Nehezen, könyörgésre, szépszóra alakult akkor a közös, s évről-évre vele erősödött Horváthné is. Még a kétéves fennállást sem ünnepelték, mikor párttag lett. Aztán hamarosan rá megválasztották a tsz párttitkárának. Nagyon megszerette ezt a beosztását és rajta keresztül az embereket, családot és családtagot látott mindenkiben.

Ezért, amikor idén februárban újjáalakult Hidason a csoport és őt választották meg vezetőjüknek, először nem is azon csodálkozott, hogy benne — az egyedüli párttagban — bíznak meg az emberek. Arra kereste a választ: hogyan tudja majd elvezetni az alakuló kis gazdaságot.

Mikor újjáalakultak és nevükhöz méltóan új életet kezdtek a közösben is, úgy döntöttek, hogy az I. típus szabályai szerint dolgoznak. Határoztak, s mégsem úgy lett. Zavarok voltak a munkaelosztás, a részesedés körül és egyre többen hangoztatták, jobb, határozottabb a III-as alapszabály. Igen ám, csakhogy ez meg sokaknak nem tetszik. A kívülállóknak azért nem, mert ebben a hidasi tsz erősödését látják. A bentlévő izgágáknak pedig azért nem, mert féltik a földjüket.

Ezért kell most a tanyára menni, igazságot tenni. Beszélni az emberekkel.

Beszélni, mikor olyan nehéz velük szót érteni.

Igy vitatkoznak:

— Gyengén megy a munka, emberek.

— Gyengén, ha egyszer nincs kedve hozzá az embernek.

— Miért nincs?

— Hallja! Mikor azt beszélik az emberre, hogy lop, meghogy a hármasba akarják erőszakolni, meg sok minden, szóval a nagyszájúak miatt...

— De hát azok kevesebben vannak.

— Az igaz, de mégis.

Aztán érvel, próbálkozik, hogy meggyőzze a csüggedőket. Azért mert néhányan a tagok közül ellene vannak a hármasnak, az egész közösnek, nem kell mindjárt a feloszlásra gondolni. Hiszen maguk is tudják, hogy jó a közösben. Mondja el nekik, hogy 82 mázsa búza, 18 mázsa rozs, 49 mázsa őszi árpa, 73 mázsa tavaszi árpa van a magtárban és az mind a közösé, abból már rég letudták a kötelezettséget, a munkarészt? Érveljen azzal, hogy már eddig három kiló búzát osztottak ki munkaegységenként, hogy év végére talán negyven forintot is megér majd egy munkaegység? Hiszen ezt valamennyien jól tudják. Nem sokan vannak, 11 család 15 taggal. Itt senki előtt sem titok a gazdaság ereje, vagyona.

Mással érvel.

— Ne oszoljunk fel emberek, ha már megalakultunk. Inkább vessük ki magunk közül azokat, akik rosszakaratuak, akik a közös ellen vannak, akiknek nem otthonuk a csoport!

Az emberek bólintanak. Mikor másodszor is elismétli, már helyeslik és mellette állanak...

Mikor visszatért a tanyáról, már tudta, mit mondjon az embereknek s azóta is tudja pontosan. A közös együtt marad és határozattal távolítják el azokat, akik megbontják a szövetkezet egységét. Ömböli Lajosnét és Ömböli Pálnét nem sajnálják úgy, mintha az egész szövetkezet bomlott volna fel.

S ma újra van ideje, hogy többet gondoljon gyerekeire. Mert Horváth Jánosné nemcsak tsz-elnök és kommunista, de öt gyermek anyja s két nagy család gondja nyugszik vállain.

A hűvös óceáni légáramlás elérte az országhatárt

A hét második felére záporokat, zivatarokat ígér a Meteorológia

A múlt hét végére kilátásba helyezett hűvös óceáni légtömegek lelassultak útjukban, s csak hétfőn reggel érték el az ország nyugati határait — mondják a meteorológiai intézet távprognózis osztályán. — Éppen ezért egyelőre nem kell tartani viharos betöréstől, hirtelen lehűléstől: valószínűleg lassú és fokozatos lesz a romlás, s csak a hét közepétől várhatók szórványos záporok, zivatarok, esetleg országos eső, amikor a jelenlegi és a holnapra is várható 29—30 fokos meleg 20—25 fokra mérséklődik.

Nyugat-Európában általában hűvös, borús az idő, Párizsba ismét beszökött az ősz: vasárnap 13—14 fok volt a hőmérsékleti csúcs. Hollandiától le egészen a Pireneusokig 20 fok alatti hűvös, őszies idő uralkodik, ugyanakkor tőlünk északra egy „meleg nyelv" nyúlt fel — Varsóból vasárnap 25 fokot, Berlinből 28 fokot jelentettek.

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedd estig: nyugaton és északon több felhő, ott néhány helyen záporeső, esetleg zivatar. Máshol kevés felhő, eső nélkül. Mérsékelt, időnként élénkebb délnyugati—nyugati szél. A nappali felmelegedés északon gyengül, máshol alig változik. Várható légalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 12—15, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden északnyugaton 23—26, máshol 26—29 fok között.

Tarka HASÁB

200 új halfajta

A „Vityaz" nevű szovjet hajóval 70 tudós nyolc éve kutatásokat végez a Csendes-óceánon. Mostanáig 200 eddig nem ismert halfajtát és egyéb tengeri állatot fedeztek fel. A tudós csoport egy tengeri szondát is bocsátott le 9600 méter mélységbe, ami rekord eredmény.

A jövő személygépkocsija

George Walkernek, a Ford-művek modellező osztálya vezetőjének elképzelései szerint a jövő gépkocsija a kétlaki jármű és a repülő csészealj kombinációja lesz. Ez azt jelenti, hogy a gépkocsi képes lesz szárazföldön, vízen, levegőben és esetleg víz alatt is közlekedni.

Hajtóerejét kiapadhatalan atomkapszulák, vagy valamiféle láthatatlan energia fogja szolgáltatni, amelyet az országutak sugároznak majd ki — mondotta Walker.

Ozonmérő állomás a Szovjetunióban

A geofizikai év alkalmából Alma Atában üzembe helyeztek egy ózonmérő állomást. Az ozonográf leméri az ibolyántúli sugárzást és az adatokat szalagra jegyzi fel. A feljegyzések alapján meg lehet állapítani a levegő ózontartalmát.

19 atomerőművet építenek Angliában és Skóciában

1965-ig Angliában és Skóciában összesen 19 atomerőmű építését fejezik be. Az üzembehelyezett atomerőművek az ország villamosenergiaszükségletének egynegyedét fogják fedezni.

31.3 milliárd tonna olajtartalékkal rendelkezik a világ

Nem feleltek meg a valóságnak azok a jóslatok, hogy a világ olajkészlete kimerülőfélben van. Igen gyors ütemben és sikeresen halad az új olajlelőhelyek feltárása. Csupán az elmúlt év végén 31.3 milliárd tonna olajat tartalmazó lelőhelyekre bukkantak. Az újonnan feltárt olajlelőhelyek között ott szerepel a Szovjetunió területe is.

Mentőcsónak üvegből

Az angliai Tilburyból útnak indult Ausztráliába az „Oronsay" nevű óceánjáró fedélzetén az eddig gyártott legnagyobb üveg mentőcsónakkal. Az újtípusú mentőcsónak közel 6000 fontsterlingbe került. A léghűtéses motorral ellátott üveg mentőcsónak súlya 5.5 tonna, 144 személy befogadására alkalmas. Óránkénti sebessége eléri a 11 kilométert.

London—Párizs 36 perc alatt

Egy „Morane Saulnier 760" típusú francia lökhajtásos repülőgéppel Jean Clique pilóta 36 perc alatt tette meg az utat Londontól Párizsig. Ezzel a francia gép megdöntötte a polgári légiforgalom összes eddigi rekordjait ezen a vonalon.

Különös leletek a bronzkorszakból

Olaszországi ásatások során felszínre került különös leletek nagy fejtörést okoznak a régészeknek. A bronzkorszakbeli kis agyagvázákat kiöntőcsővel készítették. A régészek úgy vélik, hogy a különös edények valószínűleg a mai szoptatósüvegek ősei.

Falangisták „lázadása"

A hétpróbás falangisták is szembefordulnak Franco terroruralmával. A madridi sajtó jelentése szerint Dionis Riduejot, az ismert spanyol kritikust egy kubai újságírónak adott interjúja miatt letartóztatták. A híradás szerint Riduejo sértő kijelentéseket tett „Spanyolországról". Valójában Franco uralmának 20 esztendejéről nyilatkozott megsemmisítő lebecsüléssel. Ugylátszik, még Riduejo, Franco ideológusa, a régi falangista és a hírhedt Azur-hadosztály tagja is megelégelte gazdája politikáját. Letartóztatása a Franco-rezsim belső válságát tükrözi.

A Német Szövetségi Köztársaság választút elé került

A szovjet kormány jegyzéke a Német Szövetségi Köztársaság kormányához

A Német Szövetségi Köztársaság választút elé került: vagy lemond a NATO politikáról, lemond az atomháborús előkészületekről és megteremti a lehetőséget a német egység fokozatos helyreállításához vagy folytatja jelenlegi politikai irányvonalát, amely rendkívül nagy veszélyeket rejt magában, elsősorban Nyugat-Németország lakosságára nézve, s vállalja a felelősséget Németország kettészakítottságának fennmaradásáért és elmélyüléséért. Harmadik lehetőség nincs — mutat rá a szovjet kormánynak a Német Szövetségi Köztársaság kormányához intézett jegyzéke, amelyet Gromiko szovjet külügyminiszter szeptember 7-én nyújtott át Haasnak, a Német Szövetségi Köztársaság moszkvai nagykövetének.

A jegyzék a szovjet kormány válasza a Német Szövetségi Köztársaság kormányának május 24-i emlékiratára, amely viszont a német egység helyreállításának kérdésében 1956 október 22-én kelt szovjet jegyzékre volt a válasz.

A szovjet jegyzék rámutat azokra a javaslatokra, amelyekkel a szovjet kormány többízben is dokumentálta Németország állami egységének helyreállítására és a német békeszerződés megkötésére irányuló törekvését, majd idézi a Német Demokratikus Köztársaság kormányának ez év július 27-i javaslatait, amelyekben egy német szövetségi állam megteremtése mellett foglalt állást, vagyis a két szuverén német állam szerződéses szövetkezése mellett annak érdekében, hogy közös politikát folytassanak a német nép nemzeti életének olyan igen fontos és égető kérdéseiben, mint

1. atombombák és bármiféle atomfegyver elhelyezésének és készítésének eltiltása Németország területén, valamint az atomháború propagandájának betiltása;

2. a két német állam kilépése a NATO-ból, illetve a varsói szerződés szervezetéből, az általános hadkötelezettség megszüntetése és megegyezés a haderők létszámának kölcsönös korlátozásában.

3. Közös, vagy különkülön felhívás a négy nagyhatalomhoz, hogy minél előbb szakaszonként vonják ki csapataikat egész Németországból.

— Ez a javaslat — mondja a szovjet kormány jegyzéke — megmutatja a kivezető utat abból a zsákutcából, amelybe a Német Szövetségi Köztársaság kormánykörei a német egység helyreállításának ügyét juttatják.

— Csak sajnálni lehet, hogy a Német Demokratikus Köztársaság kormányának e javaslatai, amelyek számolnak a Németországban és Európában kialakult konkrét viszonyokkal, nem találnak megértésre a Német Szövetségi Köztársaság kormányánál.

— A szovjet kormány továbbra is Németország békés és demokratikus egyesítését kívánja, osztja és támogatja a Német Demokratikus Köztársaság kormányának javaslatait, mert e javaslatok lehetővé teszik, hogy a két német állam lépésről-lépésre közelebb jusson egymáshoz a német nép életbevágó érdekei biztosításának, egész Németország békés és demokratikus jövője biztosításának közös alapján.

Befejezésül a szovjet kormány kifejezi azt a reményét, hogy a Német Szövetségi Köztársaság kormánya kellő figyelemmel tanulmányozza majd a jegyzékben kifejtett elgondolásokat.

●

Bonn (DPA): A szovjet kormánynak a német kérdéssel kapcsolatos új jegyzéke megérkezett Bonnba. A nyugatnémet kormány illetékes szervei megkezdték a jegyzék tanulmányozását. Hivatalos körök még nem foglaltak állást a jegyzék tartalmát illetően.

A lengyel párt- és kormányküldöttség kedden a déli órákban különrepülőgépen érkezik Belgrádba

Belgrád (MTI): A Lengyel Népköztársaság párt- és kormányküldöttsége Wladislaw Gomulka elvtárs vezetésével szeptember 10-én, kedden a déli órákban különrepülőgépen érkezik Belgrádba egyhetes jugoszláviai látogatásra.

A Daily Telegraph Selwyn Lloyd belgrádi látogatásáról

London (MTI): A Daily Telegraph belgrádi levelezője Selwyn Lloyd látogatásával foglalkozva hangsúlyozza, hogy a látogatás és Selwyn Lloydnak azok a magyarázatai, melyeket az angol politikáról ad, nem fogják megváltoztatni Jugoszlávia nyilvános magatartását mindazokban a fontosabb kérdésekben, amelyeknek tekintetében álláspontja ellenkezik az angol felfogással. A Belgrádban élő nyugati körök például biztosak abban, hogy Jugoszlávia elismerni fogja az ENSZ Magyarországra vonatkozó vitáját.

Sikeresen végetért a TU—104 első útja a Moszkva—New York—Moszkva útvonalon

Moszkva (TASZSZ): A vnukovói repülőtérre vasárnap reggel visszaérkezett a TU—104. lökhajtásos utasszállító repülőgép, amely először tette meg a Moszkva—New York—Moszkva utat.

A rövid ünnepség után a repülőtér épületében sajtóértekezleten Szemenkov, a minisztertanács légiközlekedési főigazgatósága repülőszállítási igazgatóságának főnöke, a repülőszakemberek csoportjának vezetője számolt be a szovjet és a külföldi újságíróknak a repülőútról. A Moszkva—New York—Moszkva utat a barátság és a béke repülőútjának nevezte. Elmondta, hogy a kilencezer kilométeres Moszkva—New York—Moszkva útvonalat a TU—104 tizenhárom óra 29 perc alatt tette meg csak a repülési időt számítva. Az amerikai légiforgalmi és katonai repülési szakemberek igen magasra értékelték a repülőgépet.

Egyiptom fenntartás nélkül Sziria mellett áll

Nasszer rádiónyilatkozata

London (MTI) Nasszer egyiptomi elnök a Reuter-iroda jelentése szerint hétfőn rádiónyilatkozatban foglalkozott azzal a nyomással, amelyet az Egyesült Államok Szíriára gyakorol.

„Egyiptom politikája ugyan teljesen világos és nincs szükség magyarázatásra, mégis szeretném most újra leszögezni, hogy Egyiptom fenntartás nélkül és feltétlenül Szíria mellett áll. Támogatjuk Szíriát minden rendelkezésünkre álló politikai, gazdasági és katonai eszközzel abban a harcban, amely a mi harcunk és az egész arab nemzet harca is" — mondta Nasszer.

Az elnök kijelentette, hogy az amerikai fegyverszállítmányok, amelyeket „színházias" külsőségek között nagy sietve szállítanak bizonyos arab országoknak, az arab nemzetek vezetőinek megfélemlítésére szolgálnak. Ezek a fegyverek nem valamilyen agresszió elleni védekezésre, hanem az illető országok belső rendszerének megszilárdítására valók.

Nasszer rámutatott arra, hogy repülőgépen nem is lehet a hadműveletekhez szükséges nehéz fegyvereket szállítani.

Ollenhauer a Szovjetunió jegyzékéről

Bad Orb (DPA) Erich Ollenhauer, a Német Szociáldemokrata Párt elnöke pártjának badorbi választói gyűlésén kijelentette, hogy a német újraegyesüléssel kapcsolatos szovjet jegyzék egyértelmű válasz a nyugatnémet kancellár „erőpolitikájára". A Német Szociáldemokrata Párt hatalomrajutása esetén a nagyhatalmak elé terjeszti a békés újraegyesítésre vonatkozó javaslatát.

Ollenhauer világosan szembefordult azzal a nézettel, hogy a katonai körök Nyugat-Németországban egy napon vezetőszerephez jutnak. A Német Szociáldemokrata Párt azt kívánja, hogy a katonaságot helyezzék a parlament szigorú ellenőrzése alá.

Az ENSZ-társaságok világszövetségének közgyűlése

Genf (TASZSZ) Az ENSZ társaságok világszövetségének 12. közgyűlése szeptember 8-án Genfben befejezte munkáját.

A közgyűlésen nagy beszédet mondott Topcsijev akadémikus, a szovjet küldöttség vezetője, aki beszámolt a szovjet ENSZ-társaságnak a szovjet népek békeharcában való tevékeny részvételéről.

A közgyűlés megválasztotta a világszövetség vezető szerveit. Elnökké az olasz Ago professzort választotta. A hattagú végrehajtó bizottságban Golunszkij képviseli a Szovjetuniót.

Szovjet kereskedelmi delegáció érkezett

Hétfőn délben az árucsereforgalmi gazdasági iroda vendégeként háromtagú szovjet kereskedelmi delegáció érkezett hazánkba. A küldöttek kedden kezdik meg tárgyalásaikat. A vendégek több termelőüzembe is ellátogatnak és bemutatják nekik a magyar vitorláshajókat is, amelyek már keresettek a külföldi piacon.

Férjek figyelmébe:

Ausztriában 16 féle házassági évfordulót ünnepelnek meg

Bécsben augusztus 21-én ünnepelte házasságkötése 70. évfordulóját — a kegyelem-lakodalmat — Johann és Anna Röhrer. — Ilyen ünnepségekre elég ritkán kerül sor, arról pedig egyáltalán nem tudnak Bécsben, hogy egy házaspár valaha is megérte volna a városban a koronaékszer-lakodalmat — vagyis a házasságkötés 75. évfordulóját.

Érdekes, hogy Ausztriában 16 féle házassági évfordulót tartanak nyilván. A házasságkötés — a zöld lakodalom — után a következő évfordulókat illik megünnepelni: az első évfordulót (a gyapot-lakodalmat), a hetediket (a réz-lakodalmat), majd egy évvel később a fémlakodalmat. Kedves évforduló a tizedik, a rózsa-lakodalom. A tizenötödik évfordulón az üveg-lakodalmat ünneplik, a huszadikon pedig a porcelánlakodalmat. Ezt követi az ezüst-lakodalom, a 25. évfordulón. A 30. házassági évfordulón a gyöngy-lakodalmat ülik meg, a 35. évfordulón a vászon-lakodalmat és a 40. évfordulón a rubin-lakodalmat. Az 50. házassági évfordulón az aranylakodalom alkalmából már természetesnek veszik az ünneplő házastársak, hogy a polgármester is felköszönti őket. Ez természetesen az ezt követő évfordulókra, a gyémánt-lakodalomra (a 60. évforduló), a vas-lakodalomra, (65. évforduló), a kő-lakodalomra (67 ½ éves jubileum) és a kegyelem-lakodalomra (70. évforduló) is áll. A koronaékszer-lakodalom eddig csak a házassági naptáron szerepelt.

Legújabb külföldi jelentéseink

MOSZKVA

Az Interparlamentáris Unió 46. konferenciájára szovjet küldöttség utazott vasárnap Londonba.

BUKAREST

A Román Népköztársaság és a Mongol Népköztársaság kormányküldöttségei közötti tárgyalások befejezésével közös nyilatkozatot adtak ki.

KAIRO

Jemen kairói követségének szombaton kiadott nyilatkozata közli: az angol légierő bombázói Dél-Jemen területén fekvő falvakat bombáztak, házakat és gazdaságokat gyújtottak fel. A nyilatkozat szerint augusztus 30-tól szeptember 5-ig az angol légierő „szünet nélkül támadta Dél-Jemen városait."

NEW YORK

Eisenhower elnök tanácskozást tartott, amelyen Henderson beszámolt a közel-keleti országokban tett útjáról. A tanácskozás után Dulles külügyminiszter nyilatkozatot olvasott fel, mely szerint az Egyesült Államok alkalmazni akarja a Közel-Keleten az ún. Eisenhower-doktrinát, másszóval nyiltan be akar avatkozni az arab országok belügyeibe, fokozza a fegyverszállításokat a Szíriával határos országokba és „minden eshetőségre készen" amerikai csapatokat szállít erre a vidékre.

PRÁGA

Szeptember 16-án, hétfőn Prágában megnyílik „A magyar nép útja a szocializmushoz" című kiállítás.

PRÁGA

A Csehszlovák Köztársaság kormányának meghívására szeptember 12-én, csütörtökön Cedenbalnak, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének vezetésével mongol kormányküldöttség érkezik baráti látogatásra Csehszlovákiába.

WASHINGTON

Mint az AP hírügynökség jelenti, az amerikai szenátus leszerelési albizottsága vasárnap este azzal a sürgős kérelemmel fordult a kormányhoz, hogy törekedjék ENSZ-akcióra a fegyverkezési hajsza megszüntetése, valamint a világnak „a nukleáris katasztrófa veszélyétől" való megmentése érdekében.

Hubert Humphrey demokratapárti szenátor megismételte azt a javaslatát, hogy Eisenhower elnök személyesen jelenjen meg az ENSZ-közgyűlés soronkövetkező ülésszakán és „képviselje a Nyugat igazát."

Az albizottság továbbá hangoztatja: Az a tény, hogy a Szovjetunió interkontinentális irányított rakéta sikeres kipróbálását jelentette és az Egyesült Államok hasonló terveken dolgozik, a legsürgetőbb kérdéssé teszi a leszerelést. Az albizottság végül figyelmeztet arra, hogy nukleáris fegyverek elterjedése sok ország között növeli annak veszélyét, hogy „egy ésszerűtlen vezető elhamarkodottan gombnyomáshábo rúba kezd."

KARACSI

Az AP jelentése szerint Firoze Khan Nun pakisztáni külügyminiszter vasárnap közölte azt az ajánlatát Indiával, hogy Pakisztán saját területét ért támadásnak tekinti az India ellen bármely részről indított támadást. A pakisztáni külügyminiszter feltételként köti ki azonban, hogy Nehru, indiai miniszterelnök „tiszteletben tartja nemzetközi kötelezettségét a Dzsamu és Kasmir által tartandó szabad és tisztességes népszavazásra vonatkozóan."

Nun külügyminiszter hozzáfűzte, Pakisztán még arra is hajlandó, hogy „megnemtámadási" szerződést aláírjon Indiával, abban az esetben, ha Nehru engedélyezi, hogy Kasmir népe szabadon csatlakozzék akár Indiához, akár Pakisztánhoz.

KAIRO

Az algériai forradalmi tanács értekezletet tartott Kairóban augusztus 20-tól augusztus 29-ig. Az értekezlet után kiszivárgott hírek szerint elhatározták, hogy ha Franciaország nem ismeri el Algéria függetlenségét, úgy a francia katonai erők ellen katonai és politikai téren egyaránt folytatják harcukat.

WASHINGTON

Aubrey Jones angol hadianyaggazdálkodási miniszter vasárnap Washingtonba érkezett. Jones tárgyalni fog az Egyesült Államok katonai vezetőivel. A tárgyalásokon előreláthatólag megvitatja az irányított lövedékek programjának szorosabb egybehangolását.

Repülőnap Lengyelországban

Varsó (TASZSZ): A Lengyel Népköztársaság dolgozói szeptember 8-án ünnepelték a repülőnapot. Varsóban, Krakkóban, Kattowiceban, Lodzban repülőbemutatót rendeztek, amelyen katonai, polgári és sportrepülőgépek vettek részt.

A varsói repülőbemutatón jelen volt Gomulka, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára.

Az ünnepen szovjet küldöttség is jelen volt Rugyenko repülőmarsall vezetésével. Más külföldi küldöttségek is érkeztek.

A pártmunka hétköznapjai

Közvetlenebb kapcsolat

Egyik gyárunk pártszervezete legutóbbi taggyűlésére meghívta a pártonkívüli főmérnököt. A „vendég" a vitában felszólalt, elmondta véleményét a szőnyegen forgó problémákról.

Helyes ez? Nincs elfogadott elv; a szervezeti szabályzat sem kötelezi erre a pártszervezeteket. Esetenkint azonban nemcsak helyes, hanem szükséges is. A főmérnökök, de az üzemek más vezető beosztású munkásai szakterületük legjobb ismerői. Hova fordulhat a pártszervezet pontos, szakszerű tájékoztatásért, ha nem hozzájuk. Az előbb említett taggyűlésen is az önköltség és a minőség szerepelt a napirenden. A főmérnök erről beszélt, elmondta, milyen hibákat észlelnek és a vállalatvezetés milyen intézkedéseket óhajt tenni. A kommunista kollektíva tehát megismerte a gazdasági vezetők elképzelését és a maga módján hozzá tud járulni, hogy ezek meg is valósuljanak.

S ha mindehhez hozzátesszük, hogy a pártonkívüliek, különösen a szakemberek, gyakran kifejezésre juttatják megelégedésüket, ha a pártszervezetek támaszkodnak rájuk, igénylik szakértelmüket, akkor nyilvánvalóan csak helyeselni lehet a kezdeményezést. Ezzel közvetlenebb kapcsolat, barátság alakul ki a pártszervezet és a pártonkívüliek között.

Ne álljunk meg félúton!

Immár több mint két hónapja nyilvánosságra került a párt országos értekezletének beszámolója és határozata. Azóta aktívaértekezletek, taggyűlések sorozatán beszélték meg a kommunisták és szűrték le belőle a tennivalókat. Már ez az időszak is megmutatta, hogy a közvélemény egyetért vele, helyesli a benne foglalt útmutatásokat.

Ám, eddig többnyire csak a pártmunkások, a kommunisták ismerkedtek meg a határozatokkal. Most már végkép eljött az ideje, hogy innét tovább lépjünk. A júniusi pártértekezlet a legfontosabb feladatként a pártszervezetek számára a dolgozók megnyerését tűzte ki. A pártonkívüliek százezrei nélkül nem lehet szocializmust építeni; már pedig a határozat végrehajtására csak akkor sorakoztathatjuk fel őket, ha alaposan megismerik célját, tartalmát, így az egyetértés tevékeny cselekvéssé változik. Ugyanakkor az elhajlások ellen is a legjobb orvosság a határozat széleskörű ismertetése, népszerűsítése, mert olyan légkört alakít ki, mely egyszerűen lehetetlenné teszi, hogy hosszabb-rövidebb időre is megsértsék a párt helyes útmutatását. Ezért a szigetvári járási pártbizottság falugyűléseket szervez. Szigetváron három gyűlés volt, komoly sikerrel. Felkészült előadók magyarázzák meg a pártonkívülieknek, hogyan, milyen célok érdekében akar dolgozni a párt.

Bizonyos, hogy ezután is elsősorban tettekkel kell bizonyítanunk a párt politikájának helyességét. De az érvelő, a felvilágosító szóra is nagy szükség van, hogy mindenki lássa, mit, miért kell cselekednünk. Mindnyájunknak!

Gondolatok a tiltakozó nagygyűlés után

Csütörtökön délután 7 óra előtt néhány perccel a gyárvárosi Fekete Gyémánt filmszínház környékén emberek sokasága gyülekezett és hamarosan megtelt a szép nagyterem a munkásnegyed dolgozóival. Gyülekeztek a bányászok, a szakmunkások, a tisztviselők és műszakiak, szülők, gyermekek és pedagógusok egyaránt.

Tiltakozó gyűlés volt a filmszínházba meghirdetve, az ENSZ Magyarországgal foglalkozó jelentésének napirendre tűzése ellen.

Az előadó beszéde közben, de méginkább az egyes részleteknél felcsattanó tapsok nyomán és az utána következő beszélgetésekből a következő gondolatokat szeretném kiragadni, mint a dolgozók véleményét.

Világosan látjuk, hogy a jelentés semmi mást nem céloz, mint leplezni szeretné az elmúlt évek során Kelet-Németországban, majd Lengyelországban kirobbantani kísérelt és a múlt év őszén nálunk sikerrel kirobbantott ellenforradalom [illegible]tűzéseit és elterelni a figyelmet az imperialista politika, szerte a világon most folyó manőverezési kísérleteiről.

A jelentés azt mondja, hogy a nép spontán felkelése volt a magyarországi ellenforradalom a néphatalom ellen. De azt nem mondja, hogy milyen pontosan volt katonailag előkészítve, és kik voltak az előkészítői. Azt is mondja, hogy a Szovjetunió elleni gyűlölet fellángolt ekkor hazánkban, de azt már nem, hogy ezt elsősorban a nyugati hatalmak éveken keresztül készítették elő, léggömbök által leszórt sok millió röplappal, a Szabad Európa és Amerika Hangja hullámhosszán.

Azt is mondja, hogy menynyi ember hagyta el hazánkat, de arról már nem beszél, hogy a felhívásokat a nyugati rádióállomások sokasága közvetítette magyar nyelven országunk felé, biztatva különösen a fiatalokat a haza elhagyására. Azt sem mondja, hogy még sok kiskorú magyar gyermek most sem térhetett vissza hazánkba, mert nem engedik őket.

Arról sem beszél, hogy hány millió talpig becsületes magyar ember maradt itthon és minden vihart kiállva állta a sarat a legnehezebb napokban is és maradt hű hazájához, népéhez.

Azt sem közli, hogy hány becsületes és elvhű kommunista adta életét a zűrzavaros napokban a néphatalom megmentéséért és rajtuk kívül még hány ezer vállalta a megkínoztatást és esetleg a kivégzés veszélyét és nem hagyta el hazáját, noha módjában lett volna, mert ezek a szó nemes értelmében hazafiak voltak és szerették hazájukat, s benne a már sokat szenvedett magyar népet.

Úgy látszik, arról nem akarnak tárgyalni ezek a jó urak, hogy Közép-Keleten, vagy Afrikában és Távol-Keleten, milyen fondorlatos cselszövésekkel, vagy ha kell, fegyverrel és vérrel igyekeznek fenntartani gyarmati uralmukat.

Arról sem, hogy a leszerelési tárgyalásokon hogyan hiúsítják meg egymásután a békés kibontakozást és fegyverkezés megszüntetésére irányuló békés politikát és nem hajlandók arra sem, hogy esetleg kisebb áldozatok árán létrehozzák a megbékélést a népek között, elűzzék az atomháború rémének a képét az emberiség sok reményt ígérő derült egéről.

Ezek a népből kibuggyanó gondolatok sok mindent mondanak nekünk, ezen a területen dolgozó nevelőknek is. Félreérthetetlenül mutatják, hogy népünk békében akar élni, hogy a népi demokráciák nagy táborában nem bánt bennünket senki, hanem csak segít minden nép hazánk felvirágoztatásában; hogy megfeszített erővel dolgozunk, de nem a tőkés hatalom, hanem a néphatalom megszilárdításáért és benne a nép igazi békéje, jóléte és boldogsága érdekében.

A dolgozók hangjából kicsendül, hogy bízzák ránk azt, hogy mit és hogyan akarunk, mit és hogyan tervezünk, és terveinket kinek a segítségével valósítjuk meg, hogy kik legyenek a vezetőink, kikben bízunk és milyen államformában akarunk élni.

Minden ENSZ-tárgyalás nélkül mi meg tudjuk mondani ifjúságunknak, hogy mi volt és mi lesz ebben az országban, ha a nép hatalmát tovább építik. Mi készítjük elő a jövőt ifjúságunk számára és megmutatjuk a következő években, hogy nemcsak boldog ifjúság, hanem belőlük fejlődő, boldog és békés, jólétben élő magyar nép lesz a szocializmust élő népek nagy táborában, itt a Duna szépséges medencéjében.

SOMFAI JÓZSEF,
az I. ker. vezető igazgatója.

Állandó képtár lesz Pécsett

Több százezer forint értékű gyűjteményt kapott a Janus Pannonius Múzeum

Mintegy 50 ezerre tehető azoknak a néprajzi, régészeti, természettudományi és művészettörténeti emlékeknek a száma, amelyeket a pécsi Janus Pannonius Múzeum őriz. A művészettörténeti osztály most újabb anyaggal gazdagodott: dr. Gegesi Kiss Pál budapesti egyetemi tanár több százezer forint értékű képzőművészeti gyűjteményt adományozott a múzeumnak. A nagybecsű ajándékot rövidesen kiállításon mutatják be. Ez a gyűjtemény lesz alapja a hosszú évek óta kívánt állandó pécsi képtár anyagának.

A munkásmozgalom neves harcosának, Dési Huber Istvánnak özvegye 50 rajzművet ajándékozott a Janus Pannonius Múzeum leendő képtára számára.

A szövőlepkék réme

A Szederkényi Növényvédő Állomás brigádjai járják a megyét és irtják az útszéli fákra telepedett amerikai szövőlepkéket. A növényvédő állomás négy brigádot alakított és minden brigádban négy traktor permetez.

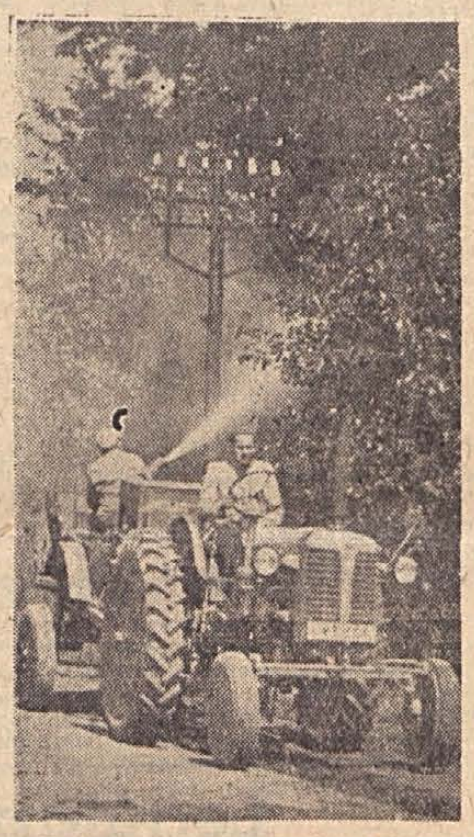

Irtsuk a bagolypille hernyóit!

Az őszi gabonavetéseket minden évben jelentősen károsítja a vetési bagolypille őszi hernyónemzedéke.

Augusztusban — szeptemberben rajzó pillék főleg gyomokra rakják tojásaikat. Ezért mindent el kell követnünk, hogy ezen időszakban tiszták, gyommentesek legyenek a vetésre kerülő földek.

A tojásokból kikelt fiatal hernyók nappal és éjjel is károsítják őszi vetéseinket. Később főleg éjjel károsítanak, de annál mohóbban és feltűnő módon. Az idősebb hernyók, hogy jelenlétüket leplezzék, nappalra pihenőre vonulnak a föld alá. Hernyóalakban telelnek át, tavasszal előbújnak, de akkor már nem károsítanak, hanem bebábozódnak és a pillék április—májusban rajzanak.

A védekezés módjai:

1. Vetésig tartsuk gyommentesen a vetésre kerülő földet.

2. Amennyiben a vetésre kerülő föld gyomos lett, úgy azt a vetésre való előkészítés előtt járassuk meg sertésekkel.

3. A fiatal hernyók ellen a DDT tartalmú Hungária Matador vagy Nikerol porozószerrel védekezhetünk. Két cm-nél nagyobbra nőtt hernyókat csalétttel lehet irtani, melyet a következőképpen készítünk el: 25 liter korpát vagy cirokkorpát, lucernalisztet, szénamurvát, darált, szárított répaszeletet szárazon 1 kg (egészen kifejlett hernyók ellen 2 kg) Hungária Matador porozószerrel vagy Agritox porozószerrel keverünk össze. A keveréket 3—5 kg melasszal gyúrjuk át, majd annyi vizet adunk hozzá, hogy nedves fűrészporra emlékeztető, könnyen morzsálódó legyen. Általános fertőzéskor a csalétket (kh-ként 30—40 kg-ot) műtrágyaszórásszerűen szórjuk ki. Az arcvonalszerűen megtámadott vetésekben a csalétket a fogóárokban (30—40 cm mély és egy ásónyomnyi szélességű) és az árkok mellé kétoldalt 1—1 m széles sávban szórjuk ki. Itt 100 méter sávra 5—10 kg csalétket számítunk. Egyéb bagolypille hernyók ellen hasonlóan kell védekezni.

NÖVÉNYVÉDŐ ÁLLOMÁS SZEDERKÉNY.

A Magyar Jogászok pécsi csoportja tizedikén tiltakozó gyűlést tart az Ügyvédi Kamara dísztermében, az úgynevezett ötös bizottság jelentésének napirendre tűzése miatt. A gyűlést délután 5 órakor kezdik a Széchenyi tér 16. sz. alatt.

Ez is kimaradt az ötös bizottság jelentéséből

Úgy véli az ENSZ ötös bizottság, hogy Magyarországon 1956 októberében, — szó sem volt kapitalista restaurációról. Sőt! Nem csak vélik, hanem határozottan állítják is.

Mi igaz ebből?

Nézzük csak!

„... Történelmi királyság jogutódja legyen az ország..." Továbbá: „Száz hektárnyi föld terület mennyiséget juttassanak vissza minden birtokosnak, ugyancsak a száz munkásig foglalkoztató üzemeket juttassák vissza eredeti tulajdonosuknak..." No csak!

Vajon ki írhatta ezt? Nem Eszterházy, sem Mindszenty, hanem pontosan Biczó Ferenc pécsbányai „vájár", még hozzá nem is az ellenforradalom alatt, hanem még 1955-ben a börtönben, amikor éppen a tiltott határátlépésért kapott büntetését töltötte. Azért iktattam idézőjelbe „vájári" munkálkodását, mert Biczó Ferencnek semmi köze a bányászokhoz, a munkásosztályhoz. Nem is lehetett, ha egyszer Zircen tanulta a hittudományt a főiskolán. Ellenben ahhoz volt esze, hogy efféle alkotmánytervezetet készítsen a börtönben. Ezekután nem is csodálkozhatunk azon, hogy az alkotmány másik pontja így szól: „A demokratikus köztársaság a keresztény világnézet és a szocializmus alapelveire épüljön..." Vagyis, annyit jelent, hogy Mindszentyvel egy gyékényen árulnánk, és esetleg Mindszenty belépne a Kommunista Pártba is, hogy stabilizálja a közös „alapelvet";

Biczó tehát megcsinálta az alkotmánytervezetet.

Aztán jött október 23-a! Biczó mindjárt kinyilatkoztatta, hogy „Budapesten lövik a testvéreinket. Ez szabadságharc." stb. És hozzá látott mindjárt a sajátmaga alkotta „alkotmánytervezet" megvalósításához. Úgy vállalt szolidaritást a fővárosi ellenforradalmárokkal, hogy sztrájkot szervezett Pécsbányán.

Hogy a sztrájk mire vezetett, azt már mindenki érezte és még a mai napon is érzi — a saját bőrén. Mert az őszvégi sztrájk, huszonegynéhány milliárd forint kárt okozott az országnak, azazhogy a kilenc és fél millió magyar állampolgárnak.

De ez még nem volt elég.

Biczó lepaktál Málics Ottóval, aki a mecseki „hadmozdulatok"-ban való részvételre készülődött. Biczó mintegy 10 000 forint értékű ruhaneműt adott ki a bánya raktárából Málics fegyvereseinek. A ruhák sohasem kerültek vissza... Közben pedig — mert Biczó nagyon tevékeny legény volt — megszervezte az „éhségsztrájkot" egy csillére való élelmiszer kíséretében. Csuda egy éhségsztrájk lehetett! No de, ha Biczó mondja, hogy az volt, akkor fogadjuk el, hogy valóban éhségsztrájk volt... Biczónak mindent el lehet hinni. Azt is, hogy szocializmust akar. Csak akkor azt nem értjük, hogy az üzemi konyha vezetőjének irodájában miért tépte le Lenin arcképét a falról? Egyszerű: mert Biczó ebben az életben soha nem akart szocializmust.

És a társa Sima László? A megyei munkástanács tagja? Még is csak ostoba dolog, hogy egy ilyen ember, aki lopásért hat hónapot ült volna, ha föl nem függeszti büntetését a bíróság nevelőszándékkal, egy ilyen ember bolondít néhány száz embert Pécsbányán! Pedig megtette. Sőt! Megtette azt is, hogy letartóztatta a megyei ügyészt, a megyei rendőrkapitányt és helyettesét, házkutatásokat tartott volt államvédelmisták lakásán, mindenkit el akart „hurcoltatni", „letartóztatni", „megsemmisíteni", mert Sima László — így adódott a helyzet — fölcsapott szabadságharcosnak.

Tiszavirágéletű tisztség, meg kell hagyni, de Sima László sem mai gyerek, így aztán november negyedike után is föltalálta magát: Szervezett egy fegyveres csoportot, — Biczó segítségével, — és fölsétált a Mecsekbe. Negyvenhárom fő, 3 golyószóró, 2 géppisztoly, 27 szál fegyver és egy rakás kézigránát. Így nézett ki Sima „szakasza". Mert a Gazda, a „Mecseki Erők főparancsnoka" „szakaszparancsnokká" léptette elő érdemei elismeréséül... Nagyszerű érdemek, meg kell hagyni! Másfélezer bányász szájától „sztrájk" címén elvonni a kenyeret, érdem ugye? Szolgálatukat teljesítő rendőrtisztekre rálőni, az érdem, igaz? Obányán elszabadalmi a telefondrótot, hogy a falu népe ne jelenthesse: ellenforradalmárok ólálkodnak a kertek alatt, — érdem? Vagy a Gazda parancsát, amelyben pécsi vérfürdő, szökevények főbelövetése, rendőrök felkoncolása szerepelt, — végrehajtani, érdem ugye?

Ha a Gazda ezt érdemnek könyvelte el, miért ne tüntetnék fel „hősi cselekedetnek" az ENSZ ötös bizottságának tagjai?

Sima és Biczó megkapták büntetésüket. Mert nem felejtünk! Nem, nem! Nem a kommunisták. Azok sem felejtenek. Hanem nem felejtenek a pécsi polgárok sem. Pécsbányán Sima rávette a bányászok egy részét még az ősszel és a téli hónapokban, hogy a Dobrovits letartóztatása ellen sztrájkkal tiltakozzanak. Azok a bányászok az idők folyamán rájöttek, hogy az egész egy gazember társaság maszlaga volt, semmi egyéb.

Ezek a bányászok most, amikor megtudták, hogy Sima és társai bíróság elé kerülnek — összeverték a tenyerüket. Tapsoltak. Igazat adtak ma azért, ami talán még egy fél esztendővel ezelőtt „népszerűtlen" intézkedésnek tűnt.

Háromnegyed esztendeje, valakik, egy fegyveres ellenforradalommal és szervezett sztrájkkal egy nemzet sírját ásták...

A sírások kezéből kiverték a lapátot...

Tessék! Ezt is meg lehet tárgyalni az ENSZ közgyűlése előtt!

(R. F.)

Svéd villanyborotva Holland porszívó Orion rádió

A napokban érkezett egy nagyobb külföldi áruszállítmány a Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalathoz. Svéd villanyborotva 150 darab van raktáron. Ára 900 forint. Van egy drágább minőségű villanyborotva is. Ára 1200 forint, előnye az előbbivel szemben, hogy tokban fel lehet akasztani, azonkívül fazonkése is van, mellyel az oldalszakállt lehet igazítani.

Holland porszívógép 46 darab érkezett és 1800 forintért kerül forgalomba. Az AR 602-es Orion rádión már megtalálható az ultrarövid hullám. A 702-es pedig már teljesen új típus, ultrarövidhullámhosszal és három hangszóróval, ára 3950 forint. A pécsi kísérleti ultrarövid adást a gépekkel már jól lehet fogni.

Az új áruk még a héten megjelennek a kereskedelem boltjaiban.

HIREK

A múlt héten egyiptomi vendég szállt meg a Nádor szállóban. Salah El Tin mérnök azért járt hazánkban, hogy átvegye az Egyiptom részére készült mozdonyokat és szakembereket keresett az építkezésekhez.

*

A Vas és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalatnál már készülnek a télre. Mintegy ezer tűzhely és nyolcszáz kályha várja raktáron a kiszállítást. Füstcsőből sem lesz hiány. Közel 60 ezer van raktáron. Szénkanna, szénlapát, tűzpiszkáló, úgynevezett napi cikkek is elegendő mennyiségben áll a lakosság rendelkezésére.

Megkezdik a fűtőházi új fürdő építését

Még ebben az évben megkezdik a fűtőház mellett az új fürdő építését. Az épületben a korszerűen felszerelt fürdőn kívül helyet kap az üzemi konyha, étterem és a kultúrterem is.

13. SZABAD ESZTENDŐ

Tizenhárom évvel ezelőtt — 1944 szeptember 9-én — népfelkeléssel vívta ki a baráti Bulgária függetlenségét és szabadságát. A fegyveres népi felkelés megmentette az országot a már fenyegető nemzeti katasztrófától és új irányt szabott a fejlődésnek. Bulgária, a többi népi demokratikus országokkal együtt megindult a szocializmus útján.

Tegnap

A Balkán-hegység

keleti vonulatai Bulgáriánál jutnak ki a Fekete-tengerre. Némely helyen szinte a tenger lábaihoz futnak és meredek sziklafalként torpannak meg annak lábainál. A síkságok inkább kiterjedt völgyek formájában mutatkoznak és védett földjein egymást váltják a rózsaligetek, dohányültetvények és kertészetek.

A törökök — csakúgy, mint hazánkat — Bulgáriát is hosszú évtizedeken át igájukban tartották. A bolgár fiatalokat elhajtották Isztanbulba, Drinápolyba és janicsárokat neveltek belőlük.

Egy tengerparti kis faluból is elhajtottak a törökök egy fiút. Fiatal volt, alig 12 esztendős. Egyedül élt özvegy anyjával. Konstantinápolyban nyírták le hosszú, fekete haját és felöltötte a janicsárok egyenruháját.

Már nyolc éve, hogy janicsároskodott a fiú, mikor az első csatában részt vett.

Portyázás közben eljutott saját szülőfalujába is, de már nem ismerte meg azt. Lóhátról törökül kért vizet egy fiútól, aki nem értette meg szavát és tovább ment. A janicsár utána lovagolt. Korbáccsal, vadul ütlegelni kezdte. Mire előszaladt egy asszony a házból és felsikoltott:

— Fiam! Ne bántsd az öcsédet!

— Nekem nincs öcsém — felelte a feldühödött janicsár és mind a kettőt lekaszabolta.

A második megszállás alól már könnyebben szabadult az ország. Egy nagy, baráti nép sietett segítségére. Az évszázados múlt annyira belenevelte a népbe — bolgár anyákba és fiatalokba — a szabadság szeretetét, hogy egy emberként keltek fel a németek végleges kiverésére.

Ma

A mát szeptember 9-től számítják.

S hogy némi képet kapjunk a jelenről, látogassunk meg egy tsz-tagot és kísérjünk el esti szórakozására egy bolgár munkást.

Csinos kis házban lakik Konsztadin Vaszilev Nedev traktoros Szuvorovóban. A házat annyira körülvették a kajszibarack- meg a körtefák, hogy szinte elveszik köztük. A léckerítést élénk zöldre festették és a kaputól keskeny betonjárda vezet a házhoz. Néhány lépcsőn jutunk fel hozzá. A bejáratnál egy 250-es Zetka motor fogad. Gondosan letakarták. Eső, nap, kárt ne tegyen benne.

Kicsi, keskeny előszobán át bevezetnek a konyhába. A fiatal feleségre nézek s máris megértem: nemrégen kerülhettek össze és most vették az új konyhabútort. Mégpedig az idei részesedésből.

Szavaimat a fiatal férj nyugtázza.

A konyha is, szoba is nagyon csinos és otthonos. Mindenütt takaró, terítő. Piros fonállal, keresztöltéssel maga a fiatalasszony készítette még lánykorában. A díványon, ágyon feltűnően sok a párna. Az asszonyka török származású és azon a vidéken igen kedvelik a párnákat.

A munkáról beszélgetünk.

— A helyi tsz-ben vagyok traktoros — mondja a férj. — Összesen 980 család tagja a csoportnak. Főleg mezőgazdasági termeléssel foglalkozunk. Az állattenyésztésünk még gyenge. Van 2800 birkánk, 280 lovunk, 48 fejőstehenünk, 700 sertésünk és 3200 szárnyas.

— A háztájiban mit engedélyeznek?

— Egy tehenet borjával, öt birkát, két sertést és baromfit tetszés szerint.

Azt is elmeséli, hogy év végén 18 lévát (36 forintot) érnáluk egy munkaegység, s ehhez jön még minden hónapban két léva, két kiló búza és 6 deka sajt előlegként a havi munkaegységre.

Közben visszatér az asszonyka az udvarról és frissen szedett körtével, almával kínálja vendégeit. Mikor távozunk, egy üvegajtó vonja magára a figyelmemet. Bent modern kombináltszoba.

— Ez is önöké?

— Nem, a bátyámé. Ő még legény. Most vette a bútort. Nincs idehaza. Nyaralni ment a tengerpartra.

Talán furcsán hangzik, de Bulgáriában főleg a bútorokon, lakberendezéseken lehet lemérni az elmúlt 13 év eredményét. Ugyanis az országban kevés volt a bútorüzem és a külföldi áru valamikor már a középréteg számára is megfizethetetlen volt. Most az új bútorgyárak öntik a kitűnő és olcsó árut...

A munkás nevét nem ismerem, csak végignéztem egy esti szórakozását. Feleségével indultak el, hogy a vacsorát egy másodosztályú vendéglőben fogyasszák el.

A vendéglő külsőre nem valami megkapó. A tengerparton fekszik, Várnától talán hat kilométerre. Minden negyedórában megáll előtte egy piros vagy kék autóbusz. Nagy lugasa alatt fehér terítővel letakart asztalok mellett mindig nagy a vendégsereg. A zenét zongora, harmonika és dob szolgáltatja. Jazz szól, bel- és külföldi számok.

Udvarias és gyors kiszolgálás.

— Tessék!

— Két adag kibacsicát kérek, mellé egy liter vöröset és vegyes salátát.

Kerül-fordul a pincér és már hozza is a gőzölgő, vágott sertéshúsból készült, kolbászalakúra formált sültet. Körítés nincs, ellenben saláta annál több és bőséges. A bor is asztalra kerül. Olyan, mint a bikavér és ideérzik illiata.

Izgatottan várom, hogy fizessen. Zsebemben negyven léva. Bizony nem mernék enynyit rendelni. Hamarjában számolok. Két adag vacsora, liter bor, plusz zene és kiszolgálás. Talán még kap is vissza a százasból.

Elfogyasztották a vacsorát, a borosflaskó is kiürült. Fizettek. A vacsoráért à 6 lévát, — összesen 12 léva — a borért 5 léva negyvenet. Még húsz lévába (negyven forintba) sem került kettőjük vacsorája.

Hozzá még csak annyit, hogy amit 1952-ben 100 léváért vásárolhattak a lakosok, azt most 72 léváért megkaphatják.

Holnap

A holnapról csak számokban lehet beszámolni. Mégis a leghívebb képet a személyes tapasztalat adja.

Láttam a „Karl Marx" szódagyár és a „Sztálin" kémiai kombinát terveit. Egy hatalmas völgykatlanban épül fel a kombinát. A hegyről alázúduló vizet és a völgy egy részét elborító mocsarat használják fel energiaforrásnak. Hatalmas csatornákat ásnak. Még kevés a gép, a földmunkáknál sok kézi munkaerőre van szükség. A csatornarendszer egyidőben kettős célt szolgál majd. Egyrészt a turbinákon keresztül villamos energiával látja el a gyárakat, másrészt a völgyben elterülő kertészgazdaságok vízszükségletét biztosítja.

A gyárak már csak azért is életképesek és fenntartásuk költsége minimális, mert közel vannak a nyersanyaglelőhelyekhez. Különben ez minden gyár építésénél elsőrendű szempont és így akarják csökkenteni a szállítási költségeket.

A gyárkolosszus megépítésénél a portásfülkén kívül alig láttam felvonulási épületet. Valamennyi szerv, mely az építkezéssel, a gyár berendezésével foglalkozik, a közeli faluban helyezkedett el. Amikor pedig már felépültek az irodaépületek, ideiglenesen ezekben kaptak helyet. Úgy vélem, ezt a hasznos tapasztalatot érdemes lenne itthon is figyelembe venni az építkezéseknél.

A jövő perspektivájába tartozik a mezőgazdaság fejlesztése is. Ma a szocialista szektorban — állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben — a parasztság 87 százaléka dolgozik. Ezt a számot szeretnék közelebb hozni a százhoz. A megművelhető földterület mintegy 80 százalékát is közösen művelik meg. Tehát Bulgáriában a mezőgazdaság szocialista átalakítása lényegében befejeződött.

GÁLDONYI BÉLA

Alekszej Nyevszkij székesegyház Szófiában.

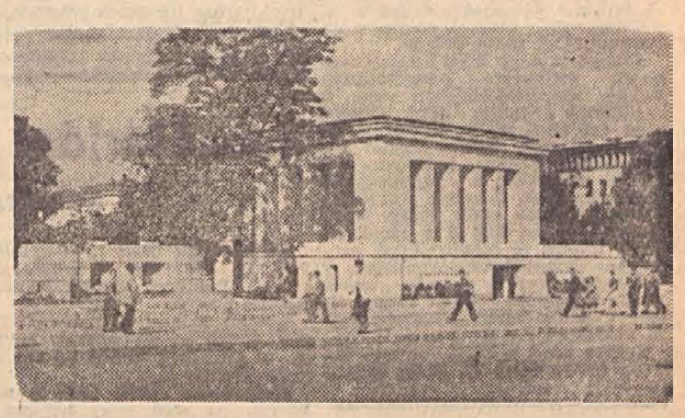

A Georgi Dimitrov mauzóleum Szófia központi terén.

HŐSÖKRE EMLÉKEZTEK

Megyénk lakossága *is szoros, baráti kapcsolatot kötött a bolgár hadsereg katonáival. De nemcsak számunkra, a bolgár nép számára is jelentős állomás volt Baranya megye. Ugyanis itt alakult meg az első bolgár néphadsereg.*

Már korábban is harcoltak a bolgár hadseregcsoportok a németek ellen, elsősorban a nép követelésére. Azonban a vezetésben még ott voltak a régi, cári tisztek, akik nem átallották szabotálni a tömegek követeléseit. Ezért volt az, hogy a drávai átkelésnél annyi bolgár katona vesztette életét és egyes községek többször is gazdát cseréltek a tisztek hazaáruló irányítása miatt.

A néphez és hazájukhoz hű katonák a hadseregben szolgáló kommunistákkal együtt lefegyverezték és leváltották a cári tiszteket. Csak a legmegbízhatóbbak maradhattak beosztásukban, mellé pedig azonban népi komisszáriusokat, politikai tiszteket állítottak. Az ezredek és zászlóaljak vezetését korábbi közkatonák vették át és vezették a bolgár hadsereget győzelemre.

Megyénkben közel hatezer bolgár katona vesztette életét. Legtöbbjüket a Harkányban megépített sírhelyeken helyezték örök nyugovóra.

Idén is, *mint minden évben szeptember 9-én ünnepségen emlékeztek meg a bolgár hősökről. Az ünnepségen megjelent Angel Alekszejev alezredes elvtárs, a budapesti bolgár nagykövetség katonai attaséja. Mintegy százötven vendég jelenlétében helyezték el a megemlékezés koszorúit az emlékoszlopnál. Koszorút helyezett el a bolgár nagykövetség, a megyei pártbizottság, megyei tanács, Hazafias Népfront megyei bizottsága, a megyei KISZ, valamint megyei és járási tömegszervezetek képviselői.*

Az emlékoszlopnál a munkásőrség és a rendőrség állt díszőrséget.

Az ünnepség végén 21 koszorú díszítette a bolgár hősi emlékművet.

Délután *a vendégeket a harkányi községi művelődésházban színjátszó-, és népi tánccsoportok szórakoztatták.*

Kittenberger Kálmán:

Kilima-Ndzsárótól Nagymarosig

(7)

Nincs messze az este, a trópusi napnak egy-két arasznyi utat kell már csak megtennie, hogy nyugalomra térhessen a hegyek mögé. — Szimba gyakran felemeli a fejét, s elnéz a távolba, nem kóválygognak-e valahol dögöt jelző keselyűk. Bizony, ilyen olcsó prédára vágyik ő most! Újra meg újra felpillant, vizsgálódva körbefigyel, mert ha leszáll a nap, elülnek rögtön a szárnyas sírások, s nem jelzik tovább az ingyen zsákmányt. De nincs szerencséje, hiába fürkészi közelben-távolban a tájat, sehol sem mutatkoznak az összehúzott szárnnyal alábukó keselyűk.

Mégis, várjunk csak egy kicsit! Micsoda lárma hallatszik ott a parti erdőben?! Arrafelé lehet az a hely, ahol a páviánok csúfolkodtak a minap... Persze, megint a páviánok visítoznak, de most bezzeg nem csúfolkodásból. Örök ellenségüket szidják, átkozzák most dühödten, aki nem más, mint Csui, a leopárd. A sivalkodásból Szimba rögtön kiveszi, hogy egy páviánt már igen csak elkaptak Csui éles karmai — erre megindul kíváncsian a parti erdő felé...

Úgy is volt valóban. Fenn a fákon Csui ravaszul meglepett egy hatalmas hímet, mégpedig nem kisebb személyiséget, mint a páviáncsorda harmadik basáját és mielőtt az áldozat egyáltalán védekezhetett volna, egy szempillantás alatt végzett vele. (Ő aztán érti az ilyen mesterfogásokat!) A páviánhorda óriási zajt csapott, visítozva biztatták, sürgették egymást, kivált a csorda két öregebb basáját, hogy rohanják meg rögtön, és tépjék darabokra a vérengző ellenséget, de a

sok biztatásnak, buzdításnak, harci riadózásnak nem lett egyéb eredménye, csak a sivalkodó hangzavar. Csui pedig — aki különben is jól tudta, mennyit ér a páviánok harci zajongása — zavartalanul tovább vonszolhatta a könnyen szerzett zsákmányt.

Vonszolja is nyugodtan, ügyet se vetve a páviánhorda szidalmaira, azaz, hogy most éppen leteszi egy pillanatra, mert ki akarja választani a legalkalmasabb fát, amelyikre zsákmányát felcipelheti a hiénák, sakálok, keselyűk és mindenféle tolvajok elől, — hanem erre Csui-nak már nem jut ideje. Ahogy a fákat vizsgálgatja, a sűrűből előbukkan hirtelen a Szimba vastag, nagy feje, amit most még félelmetesebbé változtat az előreborzolt, hosszú, fekete sörény. Szimba morogva ront rá Csuira, s a csata eldől egy szempillantás alatt: dühös fujással, hörgéssel Csui rögtön beugrik a sűrűbe, s ott hagyja a zsákmányt hatalmas rokonának.

Csui menekül, Szimba lecsap a zsákmányra — most kezdődik csak az igazi zenebona! A fákon még veszettebbül zajonganak, átkozódnak a páviánok — s most már nemcsak szidják, hanem csúfolják is Csuit, éktelen visítozással — a sűrűben méltatlankodva hörög a kisemmizett Csui, a kikoplalt Szimba pedig morogva falja az ingyen szerzett zsákmányt, s közben szomorúan ropognak a páviánbasa csontjai...

A páviánbasából nem marad meg egyéb, csak a koponyája, meg a görbe farkának a hegye. Szájaszélét nyalogatva, egyet-egyet morogva Szimba elsétál a víztócsához, iszik egy nagyot, aztán szép nyugodtan visszaballag a sásfüves csalitba. Amíg a nyughelyére lépdel, két lantszarvú tehénantilop prüszköl felé gyanakvóan, s követik is egy ideig tisztes távolból, hogy vajon mi a szándéka? Szimba csak egy-egy farkfelvágással figyelmezeti őket, hogy jobb lenne, ha vigyáznának a bundájukra, de visszafojtja vadászhatnámját, bölcsen tudva, hogy a gyorslábú antilopoknak úgysem árthat az ilyen sík területen, s az ilyen tele hassal...

Hej, milyen más volna, ha egészségesen és a párjával, vagy éppenséggel öt-hat társával hajtóvadászatot tarthatna! Majd megtanítaná ő a tehénantilopokat is a tisztességes magaviseletre!

*

A páviánlakoma után Szimba másfél napig heverészik a sásosban. A sebei már csaknem egészen begyógyultak, és — hála Csui vadászügyességének — az éhség se kínozza közben, így hát éledezi kezd hamarosan a régi tettvágya. Nem, ő nem holmi fogatörött, karmakopott oroszlán, és nem is olyan éretlen kamasz, hogy ne nőtt volna ki dúsan a sörénye. Ő nem veszi fel azt a szégyent, hogy pár nélkül maradjon, ő nem lesz a vadonság gyámoltalan kivetettje, magányosan kószáló száműzöttje!

Másfélnapi heverészés után megint jelentkezik nála az éhség, ezért reggel vadászni indul, bár nem érzi még magát egészen a régi erejében. Egy keskeny vízmosás mentén cserkészik, ismeri jól ezt a területet, itt szoktak turkálni gombák és gumók után a girik: a varacskosdisznók. Alig vizsgálódik egy kicsit a terepen, megpillant egy kis csapatot ezekből a tüneményesen csúnya, de az oroszlánok szerint nagyon ízletes állatokból. Egy kanból és három kocából áll a konda, s turkálnak, legelésznek, mit sem sejtve, ami egyenesen öröm a sörényes giri-vadásznak.

Szimba lelapul a földre, s hihetetlen művészettel használva ki a legcsekélyebb fedezetet is, nesztelenül csúszni kezd a varacskos disznók felé. A siker már biztosnak látszik, ott vannak előtte egy jókora ugrásra a girik, ekkor azonban észreveszi őt a vízmosás túlsó oldalán egy zebracsapat vezérménje, és ahogy előírják a póri törvényei, ugató nyerítéssel figyelmezteti a varacskosokat a halálos veszedelemre.

(Folytatása következik.)

SPORT

Pécs-Baranya--Szombathelyi Haladás 1:0 (0:0)

PVSK-pálya, 18 000 néző, vezette Huszka

PÉCS: Danka — Farkas, Kocsis, Csupák — Lovig, Kresz — Kamondi, Virág, Opova, Schwara, Kovács.
SZOMBATHELY: Varga II.—Molnár, Tarr, Novák — Kulcsár, Szakály — Papp, Pál, Péhm, Varga I., Tóth.

Lendületes Pécs-Baranya támadásokkal kezdődött a játék, Virág remekül átment a védőkön, a tisztán álló Opovához gurított, a középcsatár azonban nagy helyzetben a kapusba lőtt. Néhány perc múlva Kamondi és Schwara ügyetlenkedett el egy-egy helyzetet. Már az első percekben két gólos vezetést szerezhetett volna a Pécs-Baranya. A játék iramа ekkor igen élénk és változatos volt. A pécsiek hosszan előrevágott labdákkal indították rohamra gyors csatáraikat. A túlsó oldalon a 20. percben Tóth lövését Danka csak ügygyel-bajjal tudta védeni.

A kezdeti nagy iram most lényegesen csökkent. Pécs-Baranya ugyan mezőnyfölényben volt, a csatársora azonban nem értette meg egymást, de a vendégek támadósora sem tudott igazán kibontakozni. Sokszor a 16-oson belül is tologattak a szombathelyi csatárok. A 36. percben Kamondi, Virág adogatás után Virág lapos lövése alig kerülte el a szombathelyi kaput. A félidő utolsó perceiben többször veszélyeztetett a kék-sárga csapat, Csupák távoli lövése a kapufa mellett zúgott el, Opova pedig ismét kihagyott egy jó helyzetet.

Szünet után a Pécs-Baranya tovább rohamozott. A pécsi csapat győztes gólja a 48. percben született meg. Virág vezette fel a labdát, mely a védőkről Opova elé pattant. A középcsatár a tisztán álló *Kovácshoz játszott és a szélső az ötös sarkáról laposan a kapu oldalába gurított*, 1:0 lett az eredmény a Pécs-Baranya javára. A gól felrázta a csapatokat, a Pécs-Baranya támadásait a szombathelyiek sokszor túl kemény játékkal igyekeztek ellensúlyozni. Mind keményebb lett a játék. A szombathelyiek durva belemenéseik nagy visszatetszést keltettek. A 78. percben Csupák egy összecsapás során megsérült, nem is tudott tovább játszani, Kamondi ment vissza a helyére. A szurkolók jogosan tüntettek a szombathelyiek ellen, de a játékvezetővel is elégedetlenkedtek. Parázs jelenetek játszódtak le a pályán, mindkét csapat játékosai nagyon idegesen küzdöttek.

A Pécs-Baranya úgy kezdett, hogy mindenki többgólos pécsi győzelmet várt. A két pontot ugyan megszerezte a pécsi csapat, de a várt jó játék és a gólok elmaradtak. Ebben elsősorban a csatársor hibás. *A pécsi támadók közül csak Virág játszott átlagon felül. Volt egy-két olyan alakítása, mely legjobb napjaira emlékeztetett. A többieknek nem ment a játék. Opova feltűnően fáradtan mozgott. Kovács pedig nagyon tartózkodóan játszott. Kamondi és Schwara sem érte el átlag formáját. A védelem is többször bizony talankodott, főleg a két szélsőhátvéd, Kocsis tartja jó formáját. A két fedezet sokat volt játékban, rengeteget dolgoztak, Lovig azonban túlzásba vitte a cselezést, Kresznek pedig a leadásai nem mindig sikerültek. A szombathelyi csapat legjobbjai: Tarr, Tóth, Novák és Varga I.*

AZ NB II. ÁLLÁSA:

1. Győr	4	4	—	—	9: 0	8
2. Sz.-fehérvár	4	4	—	—	11: 4	8
3. Láng-gépgyár	4	4	—	—	10: 4	8
4. Sztálinváros	4	3	1	—	14: 3	7
5. Pécsi VSK	4	3	—	1	6: 4	6
6. Z.-egersz. TE	3	2	1	—	5: 0	5
7. D.-Bud. Spart.	4	2	—	2	8: 8	4
8. M.-magyaróv.	4	2	—	2	6: 7	4
9. Kaposvári K.	3	2	—	1	6: 8	4
10. Veszprém	4	1	1	2	11: 6	3
11. Nagykanizsa	3	1	1	1	5: 6	3
12. Kaposv. MTE	4	1	—	3	8:12	2
13. Oroszlány	3	1	—	2	2: 4	2
14. Pécsb.-telep	4	—	2	2	4: 9	2
15. Sopron	4	1	—	3	6:10	2
16. Budafok	4	1	—	3	6:13	2
17. Szomb. Pamut	4	—	1	3	3: 9	1
18. Szekszárd	4	—	1	3	2: 9	1
19. Zalaeg. Dózsa	4	—	—	4	3: 9	—

NB I. tartalékmérkőzések

Pécs-Baranya—Szombathelyi Haladás 1:1 (1:0). PVSK pálya, 6000 néző, vezette Horváth Z. Változatos, élénkiramú küzdelmet vívott a két csapat. A pécsiek helyzeteik alapján győzelmet érdemeltek volna. Góllövők: Szücs, illetve Kovács.

Salgótarjáni BTC—Komlói Bányász 2:2 (2:1). Salgótarján, 2000 néző, vezette Csiby. A mezőnyben mindkét csapat jól játszott. A góllövés azonban már nem sikerült. Góllövő: Neuser, Koruhely, illetve Daum 2.

NB I. ÁLLÁSA:

1-2. Csepel	3	1	2	—	4:1	4
1-2. Tatabánya	2	2	—	—	4:1	4
3. Bp. Honvéd	3	2	—	1	5:2	4
4. Ferencváros	3	2	—	1	9:5	4
5. Diósgyőr	3	2	—	1	5:3	4
6. Salgótarján	3	2	—	1	6:5	4
7. MTK	3	2	—	1	4:4	4
8. Szombathely	3	1	1	1	4:3	3
9. Vasas	3	1	1	1	5:6	3
10. Pécs-Baranya	3	1	1	1	2:4	3
11. Szeged	3	—	1	2	3:5	1
12-13. U. Dózsa	2	—	1	1	2:4	1
12-13. Komló	3	—	1	2	3:6	1
14. Dorog	3	—	—	3	2:9	—

Salgótarjáni BTC—Komlói Bányász 2:1 (1:1)

Salgótarján, 6000 néző, vezette Katona

Salgótarján: Oláh I. — Oláh II., Jancsik, Jedlicska — Szojka, Dávid — Bablena, Vasas, Jagodics, Bodon, Taliga.
Komló: Krausz — Kanizsai, Polgár, Kripl — Kohlmann, Molnár II. — Grózdics, Szám I., Cziráki, Kiss, Molnár I.

Zászlócsere előzte meg a mérkőzést. Az első nagy helyzet a komlói Kiss előtt nyílott. A csatár azonban a 3. percben a kapu mellé lőtt. Változatos, érdekes volt a játék. Ekkor a komlóiak kezdeményezték többet. A 9. percben Grózdics futott le a szélen, átment a védőkön, lapos beadását Szám I. kapura lőtte és a labda

Oláh II. lábán irányt változtatva a kapu bal sarkába jutott, 1:0-ra

vezetett a **Komlói Bányász.** A gól után a salgótarjániak is veszélyeztettek. Krausznak ugyancsak volt dolga, de a kapus jó formában védett. Előbb Jagodics, majd Szojka nagy lövését hárította el. A félidő utolsó negyedórájában erősítettek a salgótarjániak és sikerült kiegyenlíteniök.

A 40. percben Szojka Vasashoz játszott, aki mintegy 8 méterről a jobb sarokba vágta a labdát, 1:1.

A szünet után előbb a hazaiak, majd a komlóiak kezdeményeztek. A salgótarjániak a mezőnyben jobban játszottak, de a csatáraik a kapu előtt sokat hibáztak. A komlói védelem jól működött. A csatársor pedig időnként gyors lefutásokkal próbálkozott. A 61. percben Molnár I. beadását Grózdics kapta, a szélső azonban elvétette a helyzetet. Ezután még két alkalommal is gólhelyzetbe kerültek a komlói csatárok. Előbb Kiss, majd később Cziráki hagyott ki jó helyzetet. A 75. percben szerezte meg a salgótarjáni csapat a győztes gólt. Szojka Taligához továbbította a labdát, a komlói védők nem avatkoztak be idejében a játékba, és így

Taliga élesen, mintegy hét méterről a hálóba küldte a labdát, 2:1 a Salgótarjáni BTC javára.

A játék ezután is változatos volt, talán valamivel a hazaiak játszottak tervszerűbben, az eredmény azonban már nem változott.

A komlói csapat nagy küzdelmet vívott Salgótarjánban. — Az eredmény könnyen más is lehetett volna, mert a komlóiaknak sokkal több volt a helyzetük, mint a salgótarjáni együttesnek. — A komlói csapatban Krausz igen jó teljesítményt nyújtott. A hátvédek ellen sem lehet semmi panasz. Látszik, hogy jó formában vannak. A fedezetek védekező feladatukat jól látták el. A csatársor játéka a mezőnyben kielégített, a kapu előtt azonban nem találták fel magukat. Ezúttal is Grózdics volt a legjobb csatár, Kiss építő munkájával tűnt ki, de Számnak és Cziráknak is volt egy-két jó húzása. A salgótarjáni csapat legjobbja Szojka volt, rajta kívül Taliga és Jancsik játszottak kiemelkedően.

Sopronban is győzött a PVSK

Döntetlenül végzett a Pécsbányatelepi Bányász

Az NB II. nyugati csoportjában a PVSK tett ki magáért ezúttal is a pécsi csapatok közül. A vasutasok Sopronból hozták haza a két pontot. A Pécsbányatelepi Bányász erejéből csak döntetlenre tellett a Szombathelyi Pamut ellen. A forduló eredményei: Győri Vasas ETO—Kaposvári Kinizsi 4:0, Délbudai Szpártákusz—Oroszlányi Bányász 2:0, Sztálinvárosi Vasas—Mosonmagyaróvári Vasas 5:0, Láng Gépgyár—Kaposvári MTE 5:3, Veszprémi Haladás—Budafok 8:1, Szekszárd—Zalaegerszeg 0:0, Székesfehérvári Vasas—Zalaegerszegi Dózsa 1:0.

PVSK—Soproni VSE 3:1 (2:1). Sopron, 3500 néző, vezette Fülöp. *PVSK:* Hámori I. — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Tura, Herbszt — Kardos, Csete, Kutas, Göncz, Hámori II.

Sopron: Rausch — Kővári, Rácz, Stift — Ferencz, Polgár — Vámos, Délfalvi, Keglovich, Fónay, Szabó.

Hevesiramú mérkőzés. A PVSK végig jobbnak bizonyult ellenfelénél. A vezetést a 20. percben Göncz szerezte meg, majd a soproniak Rácz 11-esével kiegyenlítettek. A 38. percben ismét vezetéshez jutott a PVSK Hámori II. révén. Szünet után a jól játszó balszélső újabb gólt lőtt, ezután is voltak helyzeteik a pécsieknek, de Göncz, Kutas és Csete hibázott a kapu előtt. A vasutasok nemcsak technikailag, hanem taktikai téren is felülmúlták ellenfeleiket. Jók: Szegedi, Tura, Göncz, Hámori II., illetve Ferencz és Délfalvi.

Pécsbányatelepi Bányász—Szombathelyi Pamutipar 0:0. Pécsújhegy, 1200 néző, vezette Mecseki. *Pécsbányatelep:* Kovács — Ulrich, Sárközi, Varga — Mező, Szőke — Kása, Pintér, Mazil, Gyurkó, Oskó. — *Szombathely:* Burutz — Szakács, Takács, Visontai — Németh, Molnár — Pék, Csutak, Bencze, Palkó, Szalai. — Csapkodó, gyenge játék volt. A pécsbányatelepieknek több volt a helyzetük, a vendégek viszont tervszerűbben játszottak. A pécsbányatelepiek fáradt csapat benyomását keltették. Jók: Ulrich, Kása, Gyurkó, illetve Takács, Molnár, Csutak.

Újabb győzelmet aratott a Pécsi BTC az NB III-ban

Tolna—Pécsújhegyi Bányász 4:1 (3:1). Tolna, ezer néző, vezette: Fenyvesi. Végig a tolnai csapat irányította a játékot, a pécsújhegyiek csak lefutásokkal kísérletezték. Góllövők: Krausz 2, Széles, Révfi öngól, illetve Sértő I. 11-esből. A pécsújhegyiek legjobbja Dévai volt.

Mohácsi TE—Pécsi Vasas 0:0. Mohács, 1500 néző, vezette Tolnai. Jóiramú mérkőzésen az első félidőben a Vasas, a második félidőben a mohácsiak támadtak többet.

Nagykanizsai Építők—Nagyatád 1:1 (1:0). Nagykanizsa, 300 néző, vezette Bácsván. A nagyiramú mérkőzésen a hazai csapat gólokkal győzhetett volna, de csatáraik ordító helyzeteket hagytak ki. Góllövők: Horváth, illetve Selymeczi.

Bonyhád—Kaposvári Textil 1:0 (1:0). Kaposvár, 400 néző, vezette Pazaurek. A kaposváriak többet támadtak, de csak a 16-osig jutottak, a bonyhádi védelemmel nem tudtak megbirkózni. Góllövő: Hegedüs. Jók: Hegedüs, Ásvány, Endrei, illetve Máté, Szilvási.

Simontornyai BTC—Szigetvári ZMSE 2:1 (1:0). Simontornya, 1000 néző, vezette Horváth. A mérkőzést balszerencsés körülmények között vesztették el a szigetváriak, legalább döntetlent érdemeltek volna. Góllövők: Pénzes 2, illetve Tolnai. Jók: Pados, Pénzes, illetve Bódis.

Pécsi BTC—Dombóvári Vasút 2:0 (1:0). Pécs, bőrgyár pálya, 600 néző, vezette Csizy. Csapkodó játékban megérdemelten győzött a helyzeteket jobban kihasználó Bőrgyár. Góllövők: Szalai és Lapis.

Nagykanizsai Vasút—Csurgó 0:0. Nagykanizsa, 500 néző, vezette Stadler. Elvezetes játék, helyenkint kemény küzdelem. A nagykanizsai csapat csatársora gólképtelennek bizonyult.

Bajai Bácska—Kaposvári Dózsa 2:0 (1:0). Kaposvár, 2000 néző, vezette Bertha. Végig a bajaiak irányították a mérkőzést. Góllövők: Dujnov és Petrosovits.

Hírek, eredmények

A 12 találatos totó-szelvény: 1, 1, 1, x, 1, 1, 1, 2, x, 1, 2, 2.

*

A tihanyi nemzetközi motorkerékpáros versenyen a 125 kmc-es sorozatgépek futamában a pécsi Bálint negyedik lett.

*

Párizsban befejeződtek a főiskolai sportjátékok versenyei. A magyarok jól szerepelteek. A kosárlabdázók 47:43 arányban legyőzték Csehszlovákiát és ezzel második helyen végeztek. A kard csapatverseny után magyar győzelem született a kard egyéniben is, ahol Szerencsés győzött, a magyar Demeter 3., Kardos pedig a negyedik lett. A vízilabdacsapatunk utolsó mérkőzésen 6:0-ra győzött Nyugat-Németország ellen és ezzel második lett. Az atléták közül Retezár negyedik, Hegedüs második, Hecken és Bucsányi a harmadik lett.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

SZINHÁZ:

Jacobi: Sybill (este 7 órakor)

MOZI:

Park: Gerolsteini kaland (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Ez történt Belgrádban (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Gerolsteini kaland (5, 7 és 9 órakor)
Építők Kultúrotthona: Idegen utas (5 és 7 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Pillanat embere (6 és 8 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Ne fordulj vissza, fiam (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Elveszett nyom (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Ha a világon mindenki ilyen volna (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Kuruzsló (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Az örök éjszaka titka (fél 9 órakor)

BÁBELŐADÁS

szeptember 15-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Háza bábszínházában. Színre kerül: Varázstáska. Belépődíj 2 forint.

HALADÓK SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAMA

kezdődik 11-én, szerdán este hét órakor Pécs város Művelődési Házában. Beiratkozni még lehet a kezdési időpont előtt. Tanít: Cser Ferencné. A háromhónapos tanfolyam részvételi díja 60 forint.

*

A sok jelentkező miatt Pécs város Művelődési Háza (Déryné utca 18. szám) ma délután 5 órakor is indít kezdők részére szabás-varrás tanfolyamot. Beiratkozás 5 óra előtt a Művelődési Ház irodáján. Tanít: Cser Ferencné. A tanfolyam háromhónapos, részvételi díj 60 forint.

TÁNCISKOLA

Szeptember 10-én a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában tánciskola kezdődik. Vezeti: Balog Géza tánctanár. Jelentkezni lehet a Művelődési Otthon irodájában, vagy a tánciskola kezdetekor.

Közlemények

TANÁCSTAGI PÓTVÁLASZTÁS

A III. kerület területén a Hazafias Népfront tanácstagi pótválasztást tart a következő helyeken:

Szeptember 10-én este 6 órakor I. és a VII. körzet, a Közgazdasági Technikumban. Utcái: Rét u., Heim Pál utca, Kandó Kálmán u., Kassa utca 1—7 házszámig és 2—12. házszámig. Marosvásárhely u., Nagyvárad utca.

50-es körzet szeptember 10-én este 6 órai kezdettel, jó idő esetén a Kovács-telepi óvoda udvarán. Rossz idő esetén a rácvárosi iskolában. Utcái: Pécsi út 6-tól végig, Ürögi fasor 17. házszámtól végig, Aradi utca, Baranyavár utca, Monostor utca, Zombor utca, Munkácsy Mihály utca, Uj város kültelek.

Szeptember 11-én 13-as körzet, este 6 órakor a Petőfi utcai iskolában. Utcái: Jászai Mari utca, Hőgyes Endre utca, Halas-köz.

18-as körzet, este 6 órai kezdettel a III. kerületi tanács tanácstermében. Utcái: Atléta utca, Athinay utca, Csend utca, Istvánffy utca, Móré Fülöp utca.

*

A Pécsi Liszt Ferenc Állami Zeneiskola igazgatósága közli a szülőkkel, hogy az összes növendékek jelentkezzenek órabeosztásra 11-én (szerda) délelőtt 9 órakor. Aki délelőtt nem ér rá, az délután 4 órakor jelentkezzék. A zenevodások jelentkezési ideje pedig ugyanezen a napon délelőtt 10 óra, illetőleg délután 5 óra.

*

A Pécsi Jogtudományi Egyetem dékánja értesíti a kari hallgatóságot hogy az ünnepélyes tanévnyitás — a korábbi közléstől eltérően — a jogi egyetemen nem szeptember 15, hanem szeptember 16. napján délelőtt 11 órakor lesz az egyetem aulájában. Az első tanítási napot szeptember 17. napján tartják. A diákotthonba felvettek szállásukat legkorábban szeptember 14-én foglalhatják el.

*

A 38-as számú pécsi körzet betegei részére, melyben eddig dr. Velényi László körzeti orvos helyettesített, szeptember 10-től kezdve dr. Gyuró András körzeti orvos rendel Munkácsy u. 19. I. 12. számú helyiségében délelőtt 9—fél 11-ig, délután fél 6-tól 7 óráig.

*

A siklósi területi nőtanács (Szabadság út) 11-én, szerdán délután 7 órakor orvosi előadást tart. Előadó: dr. Linka László. Az előadás címe: A gyermekek bénulásos megbetegedéseiről. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

Megyei I. osztályú mérkőzések

PVSK—Pécsi Építők 5:2 (3:0). Építők pálya, vezette Megyer. A PVSK-fiatalok mind jobban játékba lendülnek, ezúttal is biztosan győztek.

Postás—Sellyei Szpártákusz 6:1 (1:1). Postás pálya, vezete Mozsgai. A szünet után feljavuló Postás megérdemelten győzött.

Komlói Béta-akna—Hidasi Bányász 1:1 (1:0). Komló, vezette Bárdos. Nagyiramú, helyenkint kemény mérkőzés. A hidasiak valamivel ugyan többet támadtak, de a hazaiak veszélyesebbek voltak, az eredmény igazságos. Góllövők: Farkas, illetve Toszenberger.

Porcelángyár—Villány 8:1 (3:0). Porcelángyár pálya, vezette Sutyor. A Porcelángyár minden csatapatrészében felülmúlta a villányiakat.

Pécsszabolcsi Bányász—Pécsi Traktor 1:0 (1:0). Traktor pálya, vezette Rolléder. Végig nagyiramú, kemény mérkőzés, a döntetlen igazságosabb lett volna.

Szászvári Bányász—Pécsi Kinizsi 3:1 (0:0). Szászvár, 300 néző. A hazai csapat még több gólt is lőhetett volna. Góllövő: Ditrói, Gál, Márics (öngól), illetve Kovács.

Vasas I. Bányász—PEAC 4:2 (1:0). Vasas I. vezette Oszvald. A PEAC végig 10 emberrel játszott, mert Szécsei igazolása nem volt rendben. A Vasas I-ből a játékvezető az utolsó percben két játékost kiállított. Amíg az egyetemisták erejéből tellett, jól tartották magukat.

Szentlőrinc—Pécsvárad 2:0 (1:0). Szentlőrinc, vezette Frontich. Hatalmas küzdelem, a szentlőrinciek jobb csatársorukkal győztek. Góllövők: Kiss, Máté. A mérkőzés legjobbja a pécsváradi kapus volt.

A kézilabda NB I-ért, NB II-ért és a megyebajnokságért

Pécs-Baranya—Bp. Illatszer 16:12 (7:6). NB I. férfi mérkőzés, Pécs-Baranya pálya, 400 néző, vezette: Tóth. A két csapat közül a vendégek kezdtek jobban, később azonban a Pécs-Baranya mind jobban játékba lendült és főleg Kovács eredményes játékával a maga javára fordította az igen fontos mérkőzés két pontját. Góllövők: Kovács 5, Szakács 5, Somogyi 3, Schmidt, Kollár, Hartung, illetve Nád 6, Török 2, Horváth 2, Szécsi és Bolvári. Jók: Jedlicska, Kovács, illetve Török és Nád.

Komlói Bányász—Sztálinvárosi Vasas 12:9 (4:4). NB II. férfi mérkőzés, Komló. A szünet utáni jobb játékával a komlói csapat rászolgált a győzelemre. Góllövők: Schmeller 3, Papp 3, Horváth, Appelczopfel és Weininger 2—2.

PEAC—Pesterzsébeti TC 13:13 (9:). NB II. férfi mérkőzés, egyetemi tornacsarnok. A PEAC győzelmet érdemelt volna az eddig veretlen Pesterzsebeti TC-vel szemben. Góllövők: Dombi 4, Berta 3, Csizek 2, Fekete, Kaproncai, Schmidt, Kiss.

Győri Fonó—Pécsi Meteor 5:2 (1:0). NB II. női mérkőzés, egyetemi tornacsarnok. A lélek nélküli játszó Meteor veresége meglepetés. Nyers indokolatlanul távol maradt a mérkőzésről, Dudás pedig az elején megsérült. A Meteor góldoból Tomorné és Krapeczné voltak.

Pécsújhegyi Bányász—Pesterzsebeti TC 6:0 (2:0). NB II. női mérkőzés, Pesterzsébet. A pécsújhegyi fiatalok ezúttal igen jól és eredményesen játszottak. Kapusuk Havasi, igen jól védett. A pécsújhegyiek góldoból: Pétersz 4, Becker és Bor.

Megyei I. osztályú mérkőzések: Nők: Fáklya—PEAC 4:1, Szigetvár ZMSE—Meteor 14:3, férfiak: Fáklya—PEAC 16:9, Gépipari—Pécsszabolcsi Bányász 17:12, Pécsbányatelepi Bányász—Kinizsi 17:11.

Az NB I. további eredményei: Ferencváros—Dorog 6:2, Honvéd—MTK 3:0, Diósgyőr—Vasas 3:1, Szeged—Csepel 0:0.

MEGKEZDŐDIK PÉCSETT A MUNKAKUTYA-TANFOLYAM

A Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesülete pécsi csoportja szeptember 15-én beindítja a munkakutya I. tanfolyamot. Mindazok, akik eddig jelentkeztek és azok, akik még nem jelentkeztek valamilyen oknál fogva, szeptember 15-én, azaz vasárnap reggel háromnegyed nyolckor a Mecsekalati úton, a Pálos templom előtt kutyájukkal együtt jelenjenek meg. A tanfolyamon nem egyesületi tagok is részt vehetnek.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottság
Szerkesztőség és kiadóhivatal Pécs, József A. u. 10. T.: 15-82. 15-83
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

APRÓHIRDETÉSEK

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem, apa, testvér halálával ért gyászomban részvétüket bármiképpen nyilvánították.

Gyászoló Fatta család.

— A 15. sz. Közétkeztetési Vállalat (Pécs, Perczel u. 8.) megfelelő szakképzettséggel és legalább 5 éves üzemélelmezési és vendéglátóipari gyakorlattal rendelkező üzletvezetőt alkalmaz. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés személyesen a vállalat személyzeti vezetőjénél.

Figyelem! Hajnal kozmetika, Pozsony u. 2. (egyetem mögött) telefonszáma 16-82. Kezelés méhpempővel.

Téglát olcsón, telepünkön átvéve, minden mennyiségben eladunk. Befizetési hely: Sallai utca 11. szám. 184

Kertes családi ház lakáscserével eladó. — Vadász u. 21. Budai Kertváros. 265

Bolgárkertnek 3 kh szántót — rétet vennék. Épülettel, műúttal, vízjoggal, déli fekvéssel előnyben. — Ajánlatokat dr. Keleti, Megye u. 9., ügyvédemnek. 275

Mű-fogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, — Mártírok útja 7. 262

IBUSZ különvonat. — Szeptember 21—22-én Budapestre 1 és fél napos operavonat indul. Jelentkezés: az operai Hattyúk tavára 12-ig. Vasuti jegyre 19-én délig. Részvételi díj: vasuti jegy ára 70 forint. Operajegyek 35—40 Ft-ig. MÁV IBUSZ, Pécs. 259

Gátteron szalagfűrészen, bérfűrészelést vállalunk. Építő Szövetkezet. Sallai utca 11. szám. 185

Zöld Pannonia eladó. Doktor Sándor u. 33.

Antik és modern bútorok eladók, este 6—7 között. Rákóczi út 39/B, ajtó 7. 269

Vidéki iskolás kislányt lakásra felvesznek. Légszeszgyár u. 3. sz. I. 3. 268

Fiatal gyermektelen házaspár bútorozott szobát keres. Címeket Katona névre, Vasas Műszaki Nagykerhez hérem. Lenin tér 6. sz. Telefon: 36-65. 271

Jó jövedelmet biztosító vegyes iparcikkboltunkba boltvezetőt keresünk. Családosok előnyben. Ajánlatokat földművesszövetkezet, Ujpetre címre kérjük.

Cserkúti Legeltetési Társulat a kőbányáit bérbe adja folyó hó 15-én, délután 3 órakor a helyszínen, árverésen, a legtöbbet ígérőnek. Gyakorlott kőbányászokat keres a társulat jó kereseti lehetőséggel. Érdeklődni a vezetőségnél. 274

Vókány határában fekvő 1 200 négyszögöl szőlő, 1 kh. akácerdő, szántó és legelő, 1 lakószoba, présház és mellékhelyiségek eladók. Érdeklődni Vókány, Kossuth L. u. 127 sz. alatt. 261

Vizimalom felszereléssel, darálóval, gazdálkodásra, öntözésre, kertészetre kiválóan alkalmas 5 kh. szántó — gyümölcsös — akácossal Pécstől 12 kmre, műút mentén, — 150 000-ért eladó. Dr. Keleti, Megye u. 9. 276

Egy bejárónőt felvesznek esetleg bentlakással. Rákóczi út 63., földszint bal. 263

Két nagyon rendes nő részére ágy kiadó. — Jókai Mór u. 5., udvari emelet balra. — Gáspár. 270

Új állapotban süllyeszthető Singer varrógép eladó. Cím: Bálics dűlő 12. 277

Traktorosokat keres a bükkösdi gazdaság. Szállás, és üzemi konyha biztosítva. 53

Magasnyomású ventilátort keresek megvételre, esetleg nem üzemképest is. Rákóczi út 24. Ujvári. 266

A Gépíró és Gyorsíró Iskolában (a Kolozsvár u. 2. sz. alatti Közgazdasági Technikum épületében, bejárat: Temesvár u. 2) haladók részére külön tanulócsoport indul. Beiratkozni lehet szeptember 15-ig, minden munkanapon délelőtt 8—10 óráig. Telefon: 14-93. 180

Szép előszobafal eladó. Kossuth Lajos u. 39. sz., az udvarban. 273

Veszek hálószobabútort, szekrényeket, ágyakat, szelonokat, vaságyakat, matracokat, asztalokat, konyhaszekrényeket, Koltai, Rákóczi út 27.

Forgács és fűrészpor, telepünkön nagyobb tételben is kapható. Parkettagyártó Vállalat Pécs, Czinderi u. 3. sz. 41

Egy jókarban lévő 125 cm³-es export motorkerékpár eladó. — Almamellék, Fő út 37. szám. 62

Menyasszonyi cikkek, fátyol-áru, kitűző virágok és váza-virágok nagy választékban. — Kardos Györgyné késztőnél, Pécs, Bajcsy Zs. utca 5. 160

3 szerelő szakmunkást felvesz a Babarci Állami Gazdaság. Fizetés kollektív szerint. Munkásszállás, üzemi konyha biztosítva. Felvétel esetén utiköltségtérítés. 105

250-es Pannonia eladó. Zsolnay u. 2., szerelőnél. 272

[VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 213. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1957 SZEPTEMBER 11

„A múlt ősszel történt magyarországi események kizárólag a magyar jogszolgáltatás illetékessége alá tartoznak és kívül esnek az ENSZ hatáskörén"

Megkezdődött az ENSZ XI. ülésszakának rendkívüli ülése

NEW YORK (MTI): — Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése kedden New Yorkban a XI. ülésszak folytatásaként rendkívüli ülést tartott. Ennek napirendjén a hírhedt ötös bizottságnak az úgynevezett magyar ügyről szóló jelentése szerepelt.

Nyugati hírszolgálati ügynökségek jelentése szerint a rendkívüli ülésen *Van Vaithajakon herceg*, thaiföldi külügyminiszter, a közgyűlés XI. ülésszakának elnöke elnökölt. Mint kijelentette: A közgyűlés feladata, hogy az alapokmány szellemében megoldást keressen „Magyarország problémájára", majd elismerését fejezte ki az ötös bizottság „odaadó fáradozásáért."

Ezt követően *Keith Shann* ausztráliai küldött, mint az ötös bizottság előadója, védelmezni próbálta a jelentést és a bizottságot.

Mód Péter felszólalása

New York (MTI) A Magyar Népköztársaság kormánya ez év január 10-i nyilatkozatában kijelentette, hogy az ENSZ alapokmánya II. cikkelyének 7. pontjában foglalt rendelkezések megszegésének tekinti a közgyűlés A/1132 számú határozatát, amely öttagú különbizottságot küldött ki és azt feljogosította, hogy a magyarországi ellenforradalmi eseményekkel kapcsolatban vizsgálatot folytasson.

A magyar kormánynak a magyarországi ellenforradalmi támadás leverésére irányuló intézkedései minden vonatkozásban a Magyar Népköztársaság belső rendjét érintették, a magyar alkotmányos jogrendet védték és ezeket az intézkedéseket a Magyar Népköztársaság országgyűlése — amelynek a kormány egyedül tartozik felelősséggel — egyhanguan jóváhagyta. Mindezek alapján kormányom nevében kijelentem, hogy az elmúlt év őszén történt események Magyarország kizárólagos belügyét képezik és semmi féle nemzetközi szervezet, vagy bizottság sem formálhat jogot arra, hogy szuverén, független Magyarország belső életét vizsgálja.

A Magyar Népköztársaság kormánya ennek alapján jogtalannak jelenti ki a különbizottság kiküldését és határozottan tiltakozik tevékenysége ellen. *Egyidejűleg felhívja a közgyűlés figyelmét a bizottságnak minden igazságérzetet megcsúfoló módszereire.*

A bizottságtól azt kívánta a közgyűlés, hogy a való tényeket és velük kapcsolatban minden dokumentumot tárjon a közgyűlés elé. A különbizottság tagjai azonban nem tartották magukra nézve kötelezőnek a közgyűlés ama utasítását, hogy objektív vizsgálatot folytassanak.

A Magyar Népköztársaság államrendjével szemben rosszindulatú magatartásuknak adták tanújelét az által, hogy csak azokat a dokumentumokat, kijelentéseket vették figyelembe, amelyek a Magyar Népköztársaságot, annak állami és társadalmi rendjét rágalmazzák. Elhallgattak minden olyan tényt, és nem tárták a közgyűlés elé azokat a dokumentumokat, amelyek nem álltak összhangban előre kialakított elképzeléseikkel. Három kivételével tanúikat nem nevezték meg, vallomásaikat nem hozták nyilvánosságra, a tanúkat a Magyar Népköztársaság ellen elkövetett bűncselekmények szervezői és résztvevői közül válogatták ki.

Az elmondottak alapján a Magyar Népköztársaság kormánya kéri az ENSZ-közgyűlést, ítélje el a különbizottságot tevékenységéért, a különbizottság jelentését, amely megmásítja a való tényeket, ne fogadja el, és az úgynevezett magyar kérdést vegye le a napirendről.

Szoboljev, a Szovjetunió küldötte

erélyes szavakkal tiltakozott az ellen, hogy az úgynevezett magyar ügyben összehívták a közgyűlést. A közgyűlés sürgős összehívása e provokáló jellegű kérdés megvitatására — hangsúlyozta Szoboljev, — azt bizonyítja, hogy az Egyesült Államok nem szakított a népi demokráciákkal szembeni ellenséges magatartásával, felforgató propagandájával és nem szándékozik megoldani egyetlen nemzetközi problémát sem.

Henry Cabot-Lodge az Egyesült Államok állandó küldötte

36 küldöttség nevében határozati javaslatot terjesztett a közgyűlés elé. Ez rágalmazó szavakkal illeti a Szovjetuniónak az elmúlt év őszén Magyarországon tanúsított magatartását.

Cabot-Lodge nyomatékosan felszólította a közgyűlést, hagyja jóvá azt a határozati javaslatot, amelyet az Egyesült Államok és 35 ENSZ-tagország támogat és amely a problémát egy „nemzetközi viszonylatban kiemelkedő és a megoldás megkereséséhez széles hatáskörrel rendelkező személyiség kezébe akarja adni."

Az Egyesült Államok ENSZ-küldötte kijelentette, sok ENSZ-küldöttségnek az a véleménye, „az előrehaladás esélyét növelni lehetne, ha az ENSZ közgyűlése kiemelkedő tekintélyű rendkívüli megbízottat jelölne ki, aki az ENSZ közgyűlésének a magyar kérdéssel kapcsolatos célkitűzései szerint járna el."

Mint ismeretes, a javaslat Van Vajthajakon herceg, thaiföldi külügyminiszter nevét említette, Cabot-Lodge hozzá is fűzte:

„Van Vajthajakon személyének nemzetközileg kiemelkedő volta, bölcsessége és diplomáciai szakértelme, mély odaadása az ENSZ alapelvei és céljai iránt messzemenően képesítik őt arra a feladatra, amelyre gondolunk."

Az amerikai küldött arra biztatta a közgyűlést járjon el annak érdekében, hogy Ma-

(Folytatás a 2. oldalon.)

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nyilatkozata az ENSZ különbizottságának jelentéséről

Az ENSZ XI. közgyűlése az un. „magyar kérdés" kivizsgálására öttagú külön-bizottságot küldött ki (A/1132. sz. határozat), hogy „közvetlen megfigyelést szervezzen és állandósítson Magyarországon és másutt, tanukat hallgasson ki s belátása szerint bizonyítékokat és információkat gyűjtsön és ténymegállapításairól jelentsen a közgyűlésnek." Ez a határozat súlyosan sérti az ENSZ alapokmánya II. cikk 7. pontjában foglalt alapelvet, amely szerint az alapokmány „egyetlen rendelkezése sem jogosítja fel az Egyesült Nemzetek Szervezetét arra, hogy olyan ügyekbe avatkozzék, amelyek lényegileg valamely állam belső joghatóságának körébe tartoznak és nem kötelezi azokat arra sem, hogy ilyen ügyeiket a jelen alapokmánynak megfelelő rendezési eljárás alá bocsássák."

A magyar kormány ismét kijelenti, hogy a XI. ülésszak közgyűlése a külön-bizottságot az alapokmányban foglalt alapelvekkel ellentétben küldte ki, ez beavatkozás a Magyar Népköztársaság belügyeibe és működése ezért jogtalan. A magyar kormány — amely tisztelettel adózik az ENSZ-nek — sajnálatosnak tartja, hogy ezt az emberiség magasztos céljainak megvalósítására létrehozott szervezetet Magyarország belügyeibe való beavatkozásra használják fel.

A külön-bizottság jelentésében szereplő elferdített tényekkel, a jelentés rágalmaival szemben a magyar kormány szükségesnek tartja kijelenteni a következőket:

I.

1. Az 1956. október 23. és november 4-e között Magyarországon kirobbantott fegyveres felkelés a Magyar Népköztársaság alkotmányos állami és társadalmi rendjének erőszakos úton való megdöntésére, a korábbi Horthy fasiszta rendszer visszaállítására, a magyar nép társadalmi haladása ellen irányult — következésképpen október 23. és november 4-e között Magyarországon ellenforradalom volt.

2. Az ellenforradalmi felkelést nyugati imperialista körök készítették elő, robbantották ki és támogatták.

3. Magyarországon az ellenforradalom szervezői és irányítói a volt kiváltságos osztályok tagjai, előjogaikat elvesztett feudális, arisztokrata, nemesi körök és a hatalomból kiszorított Horthy-fasiszta elemek voltak.

4. A fegyveres ellenforradalmi lázadást segítette Nagy Imre és a kormányba is beépült csoportjának esküszegő, áruló, alkotmányellenes tevékenysége.

5. A forradalmi munkás-paraszt kormánynak az ellenforradalom idején végrehajtott és további intézkedései azokon a kötelezettségeken alapultak, amelyeket a magyar nép érdekeit híven kifejező és biztosító alkotmány a mindenkori kormány számára kötelezően előír. Ezek az intézkedések az ország törvényes rendjének védelmét szolgálták.

6. A fasizmus feléledésének megakadályozását megkövetelik a mindenkori magyar kormánytól nemzetközi kötelezettségei is. Többek között a szövetséges és társult hatalmak által 1947. február 10-én Párizsban aláírt békeszerződés 4. cikke, amely szerint „... Magyarország, amely a fegyverszüneti egyezmény értelmében intézkedett magyar területen minden fasiszta jellegű politikai, katonai, avagy katonai színezetű szervezetnek, valamint minden olyan szervezetnek feloszlatása iránt, amely az Egyesült Nemzetekkel szemben ellenséges propagandát, ideértve a revizionista propagandát, fejt ki, a jövőben, nem engedi meg olyan efajta szervezeteknek felállítását és működését, amelynek célja az, hogy megfossza a népet demokratikus jogaitól."

7. Azonos kötelezettséget ró a fasizmus újraéledésének megakadályozására a mindenkori magyar kormányra az ENSZ alapokmánya is.

8. A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány alkotmányos és nemzetközi kötelezettségeinek megfelelően és az ország törvényei alapján szembeszállt az ellenforradalmi felkeléssel. Figyelembevéve, hogy az ellenforradalmat nyugati imperialista körök szervezték és ez a békét súlyosan veszélyeztette, a magyar kormány — mint a varsói szerződés egyik aláírója, — kérte a Szovjetunió kormányát, hogy a magyar fegyveres erők támogatására bocsássa rendelkezésére a szerződés alapján Magyarországon tartózkodó csapatait. A magyar fegyveres erők a szovjet csapatok támogatásával felszámolták az ellenforradalmat, helyreállították az ország törvényes rendjét.

A magyarországi ellenforradalom felszámolása magyar belügy. A magyar kormány intézkedéseiért egyedül az ország legfelsőbb államhatalmi szervének, az országgyűlésnek tartozik felelősséggel.

9. Azzal a torz képpel szemben, amit Magyarországról a külön-bizottság fest, a valóság az, hogy a magyar kormány és a dolgozó magyar nép helyreállította az ország alkotmányos törvényes rendjét. Gazdasági életünk stabilizálódott. Az ország lakosságának politikai, kulturális élete és gazdasági tevékenysége normális mederben folyik.

Az elmondottakat teljesen nyilvánvalókká teszik a következő tények:

II.

1945. óta egymást követik az imperialista beavatkozási kísérletek hazánk belügyeibe.

Az ország felszabadulását követő első években az imperialista körök még úgy látták, hogy a Horthy-fasizmus megmaradt belső erői elegendők arra, hogy támogatásukkal, belső összeesküvések útján, visszaállítsák a Horthy-rendszert. Az összeesküvések közül utalunk a Nagy Ferenc által szervezett államcsínyre, amelyet az Amerikai Egyesült Államok akkori budapesti követével, Chapinnal együtt készített elő. Ilyen összeesküvést szervezett az amerikai követség közvetlen közreműködésével, a most is általuk — a nemzetközi jog megsértésével — bújtatott Mindszenty József is.

Az amerikai imperialista körök, becsapva az amerikai és angol nép millióit, akik gyűlölik a fasisztákat és súlyos áldozatokat hoztak a II. világháborúban a fasizmus ellen folytatott harcban, a II. világháború befejezése végén nyugatra üzött fasiszta fegyveres egységeket az általuk megszállt területeken összegyűjtötték és ezeket Ausztria és a Német Szövetségi Köztársaság területén létesített és irányításuk alatt álló központokban, katonai táborokban ma is fegyverben tartják (Frankfurt am Main, Düsseldorf, Rechenbach, Kaiserslautern, Stuttgart, Salzburg, stb.); ezekről a helyekről kém- és diverzánstevékenységet is folytatnak a Magyar Népköztársaság ellen. A Nyugat-Németország területén lévő katonai és kémszervezetek tevékenységét a müncheni központ irányítja, amely a Marie Theresie Strasse 43. szám alatt működik és amelynek egyik amerikai vezetője — az utóbbi időben — Singer alezredes.

Szervezeteik különféle fedőnevek alatt működnek. Zindorfban az Altwerd Strasse 8. szám alatt pl. egy ifjúsági otthon működik, amely valójában az amerikai hírszerző iroda (CIC) iskolája. Vezetője a német származású Reicher.

Azzal a szándékosan valótlan állítással szemben, hogy az elmúlt év őszén Magyarországon spontán népi felkelés tört ki, cáfolhatatlanul bizonyítható, hogy október 23-án éjjel a fővárosban 27 kilométeres sugaru körzetben több ponton egyidőben egységes katonai terv szerint összehangolt fegyveres támadást intéztek fontos állami és katonai intézmények ellen. Ostrom alá vették a rádiót, a nemzetközi vonalak telefonközpontját, a pályaudvarokat és más közlekedési csomópontokat. Előre

(Folytatás a 2. oldalon.)

Budapestre érkezett az egyiptomi pénzügyminiszter

A pénzügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium meghívására kedden délelőtt hazánkba érkezett dr. Abd el Moneim el Kajszuni egyiptomi pénzügyminiszter és felesége, valamint dr. Achmed el Banna pénzügyminisztériumi főigazgató.

Árucsere útján továbbra is sokféle külföldi áru érkezik

Az árucsereforgalmi gazdasági iroda már megállapodott a baráti államokkal a negyedik negyedév árucseréjében. Így a következő hónapokban ismét jelentős külföldi árufélékkel gazdagodik a kereskedelem áruválasztéka.

Csehszlovákiából textilfélék, pamut, selyem- és gyapjúáru, férfi és gyermek készruha, fényképezőgép, üveg, porcelán, bizsu és írószer érkezik. Valószínű, hogy kisebb tétel bútor is lesz a szállítmányban. A Szovjetuniótól elektromos háztartási gépeket, motorkerékpárt, evőeszközöket, írószereket és fotócikkeket kapunk. Lengyelországból háztartási eszközök, különféle műanyag és gumi játékáru és sportszer érkezését várják. A Német Demokratikus Köztársaság a közkedvelt bútorokból újabb szállítmányt küld, ezenkívül textilfélét és kulturális cikkeket is szállít. Romániából és Bulgáriából különféle faárut kapunk.

Az említett cikkek egy része már szeptember végére megérkezik és nem sokkal utána megkezdik ezek árusítását.

Nincs megegyezés az új tagok felvételében

A Biztonsági Tanács ülése

New York (TASZSZ) A Biztonsági Tanács elvetette azt az indítványt, hogy javasolják a közgyűlésnek Dél-Korea felvételét az ENSZ tagjai közé. A tanács 10 tagja a javaslatra szavazott, de mert a Szovjetunió, a Biztonsági Tanács állandó tagja ellene szavazott, a javaslatot a tanács nem fogadta el.

A szovjet küldöttségnek a határozati javaslathoz beterjesztett módosítását, amely javasolja, hogy a Biztonsági Tanács javasolja a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és Dél-Korea együttes felvételét, kilenc szavazattal elvetették. A Szovjetunió a módosítás mellett szavazott. Svédország tartózkodott a szavazástól.

A Biztonsági Tanács nem javasolta Dél-Vietnamnak az ENSZ-be való felvételét sem. Tíz küldöttség a felvétel ajánlása mellett szavazott. A Szovjetunió a javaslat ellen szavazott. A Biztonsági Tanács elvetette a szovjet küldöttségnek azt a módosítását, amely szerint a tanács elhalasztja Vietnam felvételének megvitatását, amíg megoldják az ország egyesítésének kérdését.

A tanács ülésén elvetették a Szovjetuniónak azt a javaslatát, hogy ajánlják a Mongol Népköztársaságnak az ENSZ tagjai közé való felvételét. A szovjet javaslat mellett szavazott a Szovjetunió és Svédország. Ellene szavazott az Egyesült Államok, Colombia, Cuba, a Fülöp-szigetek és a csangkajsekista küldött, Anglia, Ausztrália, Franciaország és Irak küldötte tartózkodott a szavazástól.

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nyilatkozata az ENSZ különbizottságának jelentéséről

(Folytatás az 1. oldalról.)

felkészített szervezett rohamcsoportok megtámadták a VIII., IX., XII., XIII. kerületi laktanyákat, a IX. kerületi fegyverraktárakat és a II., VIII., XI. és XIII. kerületi katonai objektumokat, a II., VII., XIII. kerületi gépkocsi telepeket.

A fegyveres felkelés ellenforradalmi, fasiszta jellegét domborítja ki és bizonyítja az is, hogy október 23. és november 4. között újra megalakultak a II. világháború után betiltott fasiszta pártok. Tizenhét reakciós fasiszta párt alakította meg országos központját és kezdte meg működését. Közöttük Horthy hirhedt kormányzópártja, a Magyar Élet Pártja, a fajvédő Keresztény Magyar Párt, stb. Az ország különböző helyiségeiben jóval nagyobb számban alakultak különböző néven fasiszta pártok. Komárom megyében Szomód és Tát községekben, Győr megyében Téten, stb. szervezkedett a nemzetközi közvélemény előtt ismert náci párt, a Nyilas Keresztes Párt is és a házak falain megjelent a horogkereszt. A nép vívmányait támadó reakciós fasiszta pártok fellépésének velejárója volt a nemzetközi gyűlölködés felszítása, az irredentizmus, az antiszemitizmus és a fehér terror.

Az ellenforradalmárok százával gyilkolták Budapesten és szerte az országban a különböző világnézetet valló haladó embereket, kitüntetett munkásokat, termelőszövetkezeti elnököket, köztisztviselőket. Pápán és Miskolcon dolgozó embereket gyilkoltak meg csak azért, mert zsidók voltak. Budapesten 1700, az országban több mint 3000 halálraítélt bebörtönözöttet csak a forradalmi munkás-paraszt kormány idején bekövetkezett fellépése mentett meg az életnek. A meggyilkoltak között nem akadt egyetlen volt gyáros, földbirtokos, vagy a Horthy-rendszer államhatalmi szervezetének volt tagja.

A „népi" és „spontán" jelleg világos cáfolata, hogy az ellenforradalmárok fegyveres csoportjai saját katonai bázisuk kiszélesítése céljából tervszerűen, egységesen megszervezve kiszabadították a börtönökből 3321 háborús bűnöst, népellenes bűnöst, fasisztát, kémet, összeesküvőket, stb. és 9962 jogerősen elítélt közönséges bűnözőt (gyilkosokat, rablókat, tolvajokat, stb.). Ezeket azonnal felfegyverezték.

Az ellenforradalmi bandák raboltak és gyujtogattak. Felgyújtották és kiraboltak a Corvin áruházat, a Magyar Divatcsarnokot, a Minőségi Állami Áruházat, a Napsugár Áruházat, stb. Felgyújtották a Nemzeti Múzeumot, a Royal szállodát és több más középületet.

Az ellenforradalom a magyar népnek rendkívül nagy anyagi károkat is okozott. Csak az elrabolt és elpusztult áruk értéke sokszáz millió forint. Az ellenforradalom által okozott kár 22 milliárd.

A nyugati imperialista körök uszításának, felelőtlen igérgetésének és csábításának hatására mintegy 180.000 ember — köztük több mint 30.000 fiatalkorú gyermek — hagyta el hazáját és tengődik ma nehéz sorban, kevés kivétellel nyomorban, idegen földön.

Nagy Imre és kormányon belüli csoportja alkotmányellenes intézkedéseivel a törvényes rend ellen támadt, az ellenforradalmat támogatta. Legkirívóbb törvénytelen, alkotmányellenes intézkedései:

a) Semmibe vette az ország legfőbb államhatalmi szervét, az országgyűlést, sőt önhatalmúlag intézkedést tett annak feloszlatására.

b) Félreállította az Elnöki Tanácsot, egyetlen intézkedését sem terjesztette jóváhagyásra az Elnöki Tanács elé.

c) Megszüntette a kormány működését és alkotmányellenesen egy szük kabinettel kormányozott.

d) Betetőzésül ellentétben az országgyűlés által megszavazott 1955. évi III. számú törvénnyel és a nemzetközi joggal, felmondta a varsói szerződést, kierőszakolta a szovjet csapatok visszavonását Budapestről. Mindez nyilvánvalóvá teszi Nagy Imre és társainak esküszegését, árulását.

Az Amerikai Egyesült Államok és más nyugati nagyhatalmak imperialista körei — mint már erre utaltunk — a békeszerződésben vállalt kötelezettségeik ellenére évek óta segítik és szervezik a fasiszta propagandát és előkészítették az októberi ellenforradalmi felkelést. Ennek bizonyítására szolgálnak a következők:

a) A népi demokratikus országok ellen irányuló aknamunka céljaira már a II. világháború befejezése után közvetlenül nagy összegeket fordítottak, majd az Amerikai Egyesült Államok szenátusa megszavazta az úgynevezett „1951-es kölcsönös biztonsági törvényt", amely százmillió dollárt, 1956 óta évi 125 millió dollárt biztosít a népi demokratikus országok aláaknázásának céljaira.

b) Az amerikai kongresszus 1950-ben beiktatta az úgynevezett Lodge-törvényt, amelynek célja az volt, hogy kommunistaellenes légiók toborzását segítse elő. A légió létszámát 12.500 főben állapították meg, amelyet a továbbiak során 25.000-re kívántak felemelni. A légiók tagjait a szocialista országok menekültjeiből toborozzák. Ezek az emberek különböző kiképzésben részesülnek és az amerikai hadseregben eltöltött szolgálat után megkapják az amerikai állampolgárságot.

c) Kidolgozták a népi demokratikus országok rendje megdöntésének úgynevezett kétlépcsős stratégiai tervét. Ezek szerint az imperialista körök minden eszközzel támogattak minden olyan belső erőt, amely a népi demokratikus rend ellen mozgósítható.

d) Stratégiai tervek megvalósítása, aknamunkájuk hatékonyabbá tétele érdekében Münchenben agitációs és propaganda központot is létesítettek, amely szorosan együttműködik a kém- és diverzáns szervezetek központjával. Két rádióadót (Szabad Európa, Amerika Hangja) tartanak üzemben, amelyek a Magyar Népköztársaság rendszerét és kormányát gyalázó műsort sugároznak, biztatják az ellenforradalmi elemeket, felszólítják őket a rendszer megdöntésére. Ezek a rádióállomások az ellenforradalom alatt a lázadók tevékenységének fő irányítói között voltak. A Szabad Európa Rádió Bell ezredes nevő munkatársa, akiről tudjuk, hogy amerikai kémszervezet alkalmazottja, szabta meg a taktikát és diktálta a követeléseket. Amikor például a magyar kormány a vérengzések megszüntetése céljából tűszünetet hirdetett és ezt a törvényes fegyveres alakulatok be is tartották, Bell ezredes arra utasította a lázadókat, hogy ne tartsák be a tűszünetet, ne adják ki kezükből a fegyvert, hanem folytassák a harcot e törvényes rend teljes széjjelzúzásáig. Az Amerikai Egyesült Államok és más nagyhatalmak imperialista körei kémeket, diverzánsokat, küldtek országunkba, segítségükkel ellenforradalmi szervezeteket hoztak létre (fehér partizánok, hűségmozgalom, stb.). Ezek tevékenységét a Szabad Európa Rádión keresztül irányították, amely jelzett adásokkal tartott kapcsolatot a Magyarország területére dobott ellenséges csoportokkal.

e) A müncheni propaganda központból szervezték a Magyarország ellen irányuló ballonakciókat is, amelyek segítségével röpcédulákat juttattak el országunkba, Balonok útján terjesztették az általuk életrehívott ellenforradalmi szervezetek céljait szolgáló röpcédulák egy részét, így például az 1956 elején „nemzeti ellenállási mozgalom" néven szervezett fasiszta mozgalom röpcéduláit. Ezeket Münchenben nyomtatták.

f) A Magyarországról kiszökött politikusokból, akik a megdöntött Horthy—Szálasi-rendszer visszaállítását tűzték ki feladatukul, megalakították az ellenforradalmi emigráció vezérkarát, minden szükséges anyagi eszközzel ellátták őket és az Amerikai Egyesült Államoktól kezdve a magyar határig, szabad mozgást biztosítottak számukra. Támogatták a kifejezetten fasiszta emigráns szervezeteket, mint amilyen a kisbarnaki Farkas Ferenc, volt Horthy vezérezredes által vezetett, úgynevezett „magyar szabadságmozgalom", a „magyar harcosok bajtársi közösségé"-t, amelyet Zákó András horthysta vezérőrnagy vezetett és vitéz Sónyi Hugó, volt horthysta vezérezredes csoportját. Támogatták a Szálasi-féle hitlerista politikát folytató hungarista mozgalmat is, amely Salzburgban lapot ad ki.

g) A felsorolt szervezetek tevékenységével összhangban dolgozott számos nyugati hatalom budapesti követségének több vezetője és beosztottja is. Ezeknek a magyar belpolitika kérdéseiről szerzett értesüléseit arra használták fel, hogy kidolgozzák Magyarország törvényes rendje felforgatásának taktikáját. Erre vonatkozóan például a budapesti amerikai követség 1949. április 28-i A/349. sz. táviratában tett javaslatot. 1953-ban C. R. Rawndal követ és George Abbot követségi tanácsos kidolgozta Magyarország alkotmányos rendje felforgatásának részletes taktikai programját. Ezek a jelentések az ország gazdasági és politikai fejlődésének akadályozására irányuló taktikai elképzeléseiket tartalmazzák és az Amerikai Egyesült Államok kormányának hivatalos politikájában is érvényesültek. A követségek beosztottai közül többet kémtevékenységen értek és emiatt ki kellett utasítani őket országunkból. Ezek a követségek az ellenforradalom kirobbanása előtt, alatt és azt követően is szoros kapcsolatot tartottak a külföldi és a Magyarországon létrejött ellenforradalmi szervezetekkel, tanácsokat adtak nekik, kapcsolatot létesítettek közöttük. Ilyen tevékenységet fejtett ki Cowley, az Egyesült Királyság budapesti követségének katonai attaséja, aki az ellenforradalom ideje alatt rendszeres kapcsolatot tartott fenn Maléter Pállal, a fegyveres felkelés egyik katonai vezetőjével. Maléter tanácsokkal látta el, tájékoztatta őt a magyar és szovjet fegyveres erők mozgásáról, egyben széleskörű adatgyűjtést folytatott a magyar néphadsereg felszerelésének megállapítására. A Maléter és Cawley között lefolytatott tárgyalás után a Szabad Európa Rádió követelni kezdte Maléter honvédelmi miniszterré való kinevezését.

Az ellenforradalom alatt az Amerikai Egyesült Államok budapesti követsége a követségi épületben két titkos rádió adó-vevő állomást helyezett üzembe. Ezeken az állomásokon jelentéseket küldött, üzeneteket vett fel és továbbított.

h) A nyugati imperialista körök az ellenforradalom ideje alatt Ausztriából, Nyugat-Németországból és máshonnan tömegesen dobtak át fasiszta csoportokat. Vöröskeresztes szállítmányok ürügyén kézifegyvereket küldtek a lázadóknak. A magyar hatóságok birtokába jutottak többek között az alábbi nyugati országokból szállított fegyvereknek, amelyek között többféle, a II. világháború idején még nem rendszeresített fegyvertípus is volt, mint

1. az amerikai gyártmányú US Carbine géppisztoly,
2. M. P. 44 német gyártmányú villám-karabély,
3. angol gyártmányú legújabb típusú Thompson géppisztoly,
4. Waffenfabrik Mauser Obendorf A. Neckar gyártmányú nyugatnémet automata pisztoly.

i) Az imperialista körök durva beavatkozását nyilvánvalóvá teszi, hogy az ellenforradalom alatt és azt követően Nyugat-Németországban és Ausztriában már korábban kiképzett fegyveres alakulatokból fegyveres csoportokat dobtak át a magyar határon. A magyar hatóságok ezek vezetői közül letartóztatták Katona Józsefet, aki 35 főnyi fegyveres csoporttal lépte át a határt. Ezt a csoportot az Amerikai Egyesült Államok hírszerző szerveinek fedőszerveként működő salzburgi Caritas nevű szervezet küldte. Háromszáz idegen-légiós átküldéséről vallott Nagy János, a strassburgi forradalmi tanács volt tagja, stb.

j) A nyugati beavatkozást bizonyítja továbbá, hogy az ellenforradalom alatt Magyarországra irányítottak számos volt horthysta politikust, mint például Apponyi és Festetich grófokat. Budapesten járt Löwenstein herceg, aki Mindszentyvel folytatott tárgyalásokat. Nagy Ferenc is Bécsbe sietett, onnan nem jutott tovább, de telefonon utasításokat adott budapesti híveinek.

k) Mikor az imperialisták vezető politikusai úgy látták, hogy az ellenforradalmárok sikereket érnek el, már nem is leplezték, hogy ők készítették elő az ellenforradalmat. Allan Dulles, az amerikai külügyminiszter fivére, az amerikai kémszolgálat vezetője, újságírók kérdésére kijelentette, hogy a magyarországi felkelésről már jóval annak kirobbanása előtt tudott. Nem leplezte céljait a londoni rádió sem, amely most spontánnak nevezi ugyan a lázadást, de októberben számos adásában a Magyar Népköztársaság államapparátusának lerombolására uszított.

III.

A nyugati beavatkozás következtében veszélybe került az ország függetlensége, a béke ügye és az a közvetlen veszély fenyegette a magyar népet, hogy a fasizmus uralomra kerül. Növelte a veszélyt, hogy Nagy Imre az országgyűlés által jóváhagyott és megerősített varsói szerződést önhatalmúan felmondta. Ezzel egyidőben a Dunántúlon imperialista körök tanácsára ellenkormány alakult, amely az országot ketté akarta szakítani.

Ebben a helyzetben a kormány 16 minisztere, esküjéhez hiven, az ország alkotmányos rendjének helyreállítása és a háború elkerülése érdekében szembefordult az áruló Nagy Imre-csoporttal. A Nagy Imre-csoporttal szembeforduló miniszterek november 3-án újjászervezték forradalmi munkás-paraszt kormány néven a Magyar Népköztársaság kormányát. A forradalmi munkás-paraszt kormány tagjait a Népköztársaság Elnöki Tanácsa nevezte ki és azok letették a hivatali esküt.

A forradalmi munkás-paraszt kormány felvette a harcot az ellenforradalommal szemben. Megsemmisítette Nagy Imre és társai törvénytelen, alkotmányellenes intézkedéseit és kérte a szovjet kormánytól, hogy a Magyarországon tartózkodó szovjet csapatok támogassák tovább a magyar fegyveres erők harcát Budapesten is.

A forradalmi munkás-paraszt kormány november 4-e után helyreállította az ország alkotmányos rendjét. Politikai és gazdasági intézkedéseivel elnyerte a dolgozó tömegek bizalmát, amelyek többszázezres tömeggyűléseken, a termelésben elért eredményeikkel adták tanujelét ennek a bizalomnak. Az ipari termelés ez év augusztusában már elérte az október előtti termelési szint 98 százalékát. Az ország egészséges gazdasági életét, a növekvő bizalmat tükrözi, hogy a bankokban elhelyezett takarékbetétek összege, amely 1956 decemberére majdnem a felére csökkent, most már másfél százalékkal több, mint október 23-a előtt volt. Az adófizetés az év első felében 6,2 százalékkal magasabb, mint tavaly.

A kormány tevékenységét, intézkedéseit az országgyűlés 1957 májusi ülésszakán (a megválasztott 298 képviselő közül jelen volt 293) egyhangúan helyeselte és jóváhagyta.

A kormány iránti bizalomnak vitathatatlan bizonyítéka az 1957. első felében lefolyt tanácsválasztások eredménye. Ez év tavaszán a tanácstagi helyek 7,7 százaléka üresedett meg. A választásokon 265.630 szavazatra jogosult választópolgár 94.95 százaléka adta le szavazatát. Titkos választással a választók a szavazatok 99,4 százalékát adták a népfront jelöltjeire.

IV.

Egyes nyugati országok imperialista körei nem nyugszanak bele a kudarcba. Tovább folytatják uszító propagandájukat. Ilyen célú irat az ENSZ külön-bizottságának jelentése is, amelynek nem az volt a célja, hogy a tényleges helyzetet feltárja, hanem ellenséges agitációs hírverés a Magyar Népköztársaság ellen. Nyilvánvalóvá teszi ezt az is, hogy kinyomtatták nagy példányszámban, több nyelven terjesztették, mielőtt az ENSZ közgyülése a jelentés kérdésében állást foglalt volna. Ez az eljárás az Egyesült Nemzetek Szervezetét is kompromittálja. Ezt a propaganda célt szolgálja az Egyesült Királyság kormányának külügyminisztere azzal is, hogy minden diplomáciai szokással ellentétben a külön-bizottság jelentésének Angliában kiadott rövidített szövege elé maga írt előszót.

Az ENSZ külön-bizottságának összetétele és az úgynevezett „vizsgálat" módszerei nem felelnek meg sem az ENSZ alapokmánya rendelkezéseinek, sem a nemzetközi jog szokásainak. Jellemző a bizottság összetételére, hogy annak elnöke Andersen úr, aki a II. világháború alatt, mint Dánia hadügyminisztere segítette hazája hitlerista megszállását, kiszolgáltatta azt a náci haderőknek, amelyek rettenetes szenvedést zúdítottak Európa népeire. Ezek között nem utolsó sorban a magyar népre.

Jellemző a bizottság tevékenységére az is, hogy jelentésében névtelen tanukra és olyan személyekre támaszkodik, mint például Király Béla, akit nálunk mint kémet lepleztek le és ítéltek el. A külön bizottság jelentésében nagy jelentőséget tulajdonított Kéthly Anna nyilatkozatainak, akit állandóan a Nagy Imre kormány miniszteréként emleget. A jelentés ez utóbbi állításával szemben az igazság az, hogy Kéthly Annát a Nagy Imre kormány meghívta ugyan a Minisztertanács tagjai közé, ő azonban, — mint a birtokunkban lévő okmányok bizonyítják — még a hivatali esküjét sem tette le, az országot már október 30-án elhagyta és így a magyar kormánynak nem volt törvényesen kinevezett tagja.

Mindezek alapján a magyar kormány joggal állapítja meg, hogy az ötös bizottság összeállítása és eljárási módja méltatlan az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez. A különbizottság jelentésében foglaltak valótlanságáról egyébként Hammarskjöld úr is meggyőződhet, ha elfogadja a magyar kormány meghívását és Magyarországra látogat.

A magyar kormány az előadottakat részleteiben is dokumentálni kívánja a tagállamok jelenlévő képviselői között szétosztott bizonyító anyaggal.

V.

A magyar kormány szükségesnek tartja, hogy a közgyülés

1. állapítsa meg, hogy a külön-bizottság kiküldése ellentétes az ENSZ alapokmányának II. cikke 7. pontjával, hatálytalanítsa A 1132. sz. határozatát és oszlassa fel a külön-bizottságot.

2. Itélje el az ötös bizottság jelentését, mint a magyar belügyekbe való beavatkozást, rágalmazást és háborús uszítást. Itélje el azokat az imperialista erőket, amelyek évek óta aknamunkát folytatnak a Magyar Népköztársaság intézményei ellen, beavatkoznak a szuverén magyar állam belügyeibe és ezzel veszélyeztetik a békét.

3. Hívja fel az érdekelt országokat, hogy tiltsák be a Magyarország elleni aknamunka folytatása érdekében létrehozott szervezeteket, mint például a Szabad Európa Rádiót. Itélje el az Egyesült Nemzetek Szervezete az Amerikai Egyesült Államok kormányának eljárását és szólítsa fel, hogy vonja vissza azokat az anyagi eszközöket, amelyeket más államok belső rendjének aláaknázására már 1951-ben a „kölcsönös biztonsági törvény" tárgyalása során ilyen célra megszavazott.

4. Foglalkozzon a magyar nép és a világ minden más népe békéjének érdekében a nukleáris fegyverek betiltásával, a leszerelés létfontosságú kérdéseivel, a magyar nép békéjét különösen veszélyeztető német újrafelfegyverkezés betiltásával.

5. A magyar kormány támogatja azoknak a tagállamoknak a javaslatait, amelyek azt kivánják a közgyüléstől, hogy tüzze napirendre az imperialisták algériai, ciprusi, omani vérengzéseit.

6. A magyar kormány végül tisztelettel javasolja:

a) Szólítsa fel az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyülése az összes érdekelt nyugati kormányokat arra, hogy haladéktalanul engedjék és segítsék haza a területükön élő magyar kiskorúakat.

b) Szüntessék meg azokat a jogtalan és embertelen intézkedéseket, amelyek gátolják a nyugatra került és mélységesen csalódott magyar emberek hazatérését.

Megkezdődött az ENSZ-közgyülés

(Folytatás az 1. oldalról.)

gyarországon véget érjen „az események jelenlegi komor alakulása." Ezt követően a rágalmak özönét zúdította a Magyar Népköztársaságra, valamint a Szovjetunióra, majd azt állította, hogy nem a hidegháború szellemében cselekszik és „szívén viseli a magyar nép szabadságát és nyugalmát."

Frank Aiken, ír külügyminiszter

a „nem-nemzeti haderők" visszavonását követelte „az oroszok által elfoglalt európai országok határának mindkét feléről." Azt mondotta, hogy a visszavonásnak a határ mindkét felén egyenlő távolságra kell megtörténnie, a földrajzi szélességi vonal alapján. Igazi szándékát elárulta az a kijelentése, amely szerint egy ilyen megegyezés megfelelő alkalmat szolgáltatna „Kelet-Európa békés felszabadítására."

Az ír küldött beszéde után, magyar idő szerint este kilenc óráig felfüggesztették a vitát. Ekkor elsőként a Magyar Népköztársaság küldötte jelentkezett szólásra.

Külföldi hírek

ISZTANBUL

A Millit című lap jelentése szerint Ibrahim Husszein ezredes, Szíria volt római katonai attaséja, aki részt vett a Szíria elleni kormányellenes összeesküvésben, megérkezett Isztanbulba. Össze akarják hívni egy helyre mindazokat a szíriaiakat, akik ellenzik a jelenlegi kormányt és létre kívánják hozni a „szabad szíriaiak bizottságát".

BELGRÁD

A Jugoszláv Harcosok Szövetségének küldöttsége szeptember második felében látogatást tesz a Szovjetunióban és Lengyelországban.

NEW YORK

India közvetve jelölését kéri az ENSZ leszerelési bizottságába és albizottságába (amely eddig a négy nagyhatalomra és Kanadára korlátozódott) azzal a javaslatával, hogy a most kezdődő közgyűlés tanulmányozza az említett szervezetek kibővítésének kérdését.

India egyben javasolja, hogy a közgyűlés jelöljön ki pótlagokat a leszerelési bizottságba, amely pillanatnyilag a Biztonsági Tanács tagállamaiból és Kanadából áll.

CHICAGO

Dr. Edgar F. Berman, a chicagoi nemzetközi sebészkongresszus elé terjesztett jelentésében kijelentette, hogy „A beteg szív kicserélése most már a lehetőségek határán belül van..." Mint mondotta, sikerrel járt az a műtétje, amelynek során egy kutya szívét kicserélte egy másikéval. Az átültetett szívet először teljesen izolálták, majd elhelyezték az állat mellkasában. A szív önmagától kezdett el dobogni és két órán át biztosította az állat testében a vérkeringést.

NÁPOLY

Auguste Piccard professzor „Trieszt" nevű mélytengerjárója 3000 méter mélységre szállt le a Tirréni-szorosban. A professzorral együtt fia, valamint egy svájci és egy amerikai tudós is leszállt a tenger mélyére. A tengerfenék elérését ultraszónikus műszerekkel jelezték.

A lengyel párt- és kormányküldöttség megérkezett Belgrádba

Belgrád (MTI) Kedden délelőtt jugoszláviai látogatásra különrepülőgépen megérkezett Belgrádba a Lengyel Népköztársaság párt- és kormányküldöttsége, élén Wladislaw Gomulka és Jozef Cyrankiewicz-cel.

A zimonyi repülőtéren rendezett fogadási ünnepségen Tito köztársasági elnökkel az élükön megjelentek a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége Központi Bizottsága végrehajtó bizottságának tagjai.

A lengyel vezetők különrepülőgépe helyi idő szerint pontban tíz órakor érkezett meg a repülőtér fölé, jugoszláv lökhajtásos vadászgépek kíséretében. A gépből kilépő Wladislaw Gomulkát és a küldöttség többi tagját elsőnek Joszip Broz Tito köszöntötte. A kézfogás után úttörő lányok virágcsokrokat nyújtottak át a vendégeknek. A zenekar a két ország Himnuszát játszotta, majd Gomulka és Cyrankiewicz Tito elnök kíséretében ellépett a kivezényelt gárda díszzászlóalja előtt.

Ezután Tito elnök bemutatta a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének vezetőit és a kormány tagjait a lengyel küldötteknek. Wladislaw Gomulka a mikrofon elé lépett és üdvözlő beszédet mondott. Tolmácsolta a Lengyel Egyesült Munkáspárt, a kormány és az egész lengyel nép szívből jövő üdvözletét.

A lengyel küldöttség tagjai és a fogadásukra megjelent jugoszláv vezetők ezután gépkocsikba ültek. A mintegy három kilométer hosszú, lengyel és jugoszláv nemzeti színű zászlókkal díszített út mentén a zimonyi és a belgrádi dolgozók tömegei sorakoztak fel, zászlót lobogtatva a magasba.

A lengyel küldöttség tagjai a zimonyi repülőtérről a Fehér Palotába hajtattak, majd röviddel ezután az Avala-hegyen koszorút helyeztek el az Ismeretlen Katona sírján.

Délben Tito elnök fogadta a lengyel vendégeket, akiknek látogatását nyomban ezt követően viszonozta. Ezután a jugoszláv köztársasági elnök ebédet adott a tiszteletükre.

Grősz József kalocsai érsek levele a Magyar Távirati Irodának

A Magyar Távirati Irodának,

Budapest.

Értesülésem szerint külföldi rádiók személyemmel kapcsolatban olyan hírt közöltek, hogy le vagyok tartóztatva. Ezzel kapcsolatban felkérem és felhatalmazom a Magyar Távirati Irodát annak a közlésére, hogy sem letartóztatva, sem szabad mozgásomban akadályozva nem vagyok. Kijelentem azt is, hogy tudtommal más püspök sincs letartóztatva.

Kalocsa, 1957. szeptember 10.

GRÖSZ JÓZSEF sk.
kalocsai érsek.

Új helyárak a mozikban

Az összegeket korszerűsítésre fordítják

Filmszínházaink látogatottságának növekedését bizonyítja, hogy míg 1944 őszén megyénkben mindössze 34 mozi volt, jelenleg 334 helyen vetít az állami mozi. Ezen kívül mintegy 30 társadalmi mozi is működik Baranyában.

A fejlődést a számszerűség mutatja ugyan, de azt is meg kell mondani, hogy mozijaink nem mindig a legalkalmasabb helyiségekben kénytelenek működni: sok községben istállót, elhagyott pajtát és hasonló épületeket alakítottak át mozivá. Nem ritka az sem, amikor iskolákban és kocsmákban kénytelenek vetíteni.

A kultúrált szórakozási lehetőség szükségszerűen megköveteli egyrészt több mozi létesítését, másrészt a meglevők korszerűsítését, a berendezés javítását, pótlását. Megyénkben a községek villamosítása nyomán egymásután jelentkezik a lakosság kívánsága: létesítsenek mozit. Eddig többek között Szőkéd, Siklósbodony, Adorjás jelentkezett ezzel az igénnyel.

De a pécsiek sem büszkélkedhetnek azzal, hogy elegendő mozijuk van. Ezen kívül hiányzik a filmszínház Újmeszesen, Kertvároson is.

Ahhoz, hogy filmszínházainkat fejlesszeni, korszerűsíteni tudjuk, bővítsük mozihálózatunkat, nagy összegű beruházásra van szükség. Ezért szükség volt arra, hogy az országban arányosan rendezzék a filmszínházak helyárait. Az új helyárak: Pécsett szeptember 12-től a legolcsóbb hely 2, a legdrágább 6 forint lesz. A matiné helyárak 1,30 helyett 2 forintba kerülnek. Arányosan emelkedett a helyár az egész megyében is.

Békét akarunk!

A Pécsi Orvostudományi Egyetem dolgozói ez év augusztus 30-án tartott értekezletükön helytelenítették, hogy az ENSZ Magyarország kérdését napirendre tűzi. A Pécsi Orvostudományi Egyetem tanácsa egyhangúlag csatlakozik ehhez a határozathoz. Véleményünk szerint a népek ítélőszéke előtt a „magyar ügy" előtérbe nyomásával nem lehet elhomályosítani az algériai, az omani s a jemeni kérdést, Szíria panaszát a szervezett összeesküvés miatt. A nemzetközi életben számos megoldatlan politikai kérdés van, nincs szükség hamis tényállások koholására, kis nemzetek életébe való beavatkozásra. A demokratikus népek százmilliói békét akarnak. Békét akarunk mi is, mert csak békében szolgálhatjuk a szocializmus fejlődését, a tudományt és a gyógyító munka nemes hivatását.

DR. HUTH TIVADAR
dékán.

DR. CHOLNOKY LÁSZLÓ és DR. GRÓF PÁL
dékánhelyettesek.

ÖZVEGYSORS

Magányban, öregségben nagyon sivár már az élet. Csak múlnak, peregnek a hónapok, évek, a bánat meg csak gyűl, s egy ősbe csavarodott idős özvegyasszony ugyan kivel osztozna gondjával, bajával, némi kis örömével? Kihez legyen egy jó szava, kitől várjon parányi kis kedvességet, ha egyszer nincs többé élettárs, mert aki volt, fölötte fonnyad a koszorú, illatát veszti a virág s korhad a kereszt...

Az özvegyasszony meg reggel indul a munkába, feketébe öltözve, kicsinyke szatyorjával, kisepri az iskola tantermeit, délután hazamegy, az utcán senkivel nem beszél, senkihez nem szól, csak tipeg... tipeg hazafelé a csendes, siralmas magányba.

S otthon?

Mosókonyhában lakik. Párás a levegő, vizes a fal, kiveri a veríték, bűzös a lefolyó csatorna s éjjelente cuppog valami, talán patkány, vagy ki tudja miféle állat? Hajnalban zörögnek az ajtón:

— Szikráné! Halló! Szikráné! Nyissa mán ki!

Akkor Szikráné fölkel az ágyról, végigmegy a mosókonyhán, ajtót nyit:

— Adja mán ki lelkem a teknőt!

A szomszédasszony se tehet mást, szánakozva nézi végig a megőszült, hálóinges anyókát, nem kellene ő fel, isten mentsl, de ha egyszer szükség van a teknőre, amit a mosókonyhában tartanak, mégis csak bezörög neki hajnali ötkor. Aztán másnap a másik szomszéd ébreszti. S ez így megy...

Özvegy Szikráné pedig kiadja a teknőt, mert ő mindent eltűr, nem panaszkodik, nem siránkozik, nem beszél — nincs kinek. Csak sóhajtoz, szívből jövő szomorú sóhajok röppennek el ajkáról ebben a rideg mosókonyhában, ahol még a falak sem tűrik el az özvegyasszony panaszát, mert visszaverik — kegyetlenül...

Pedig özvegy Szikránénak volt ám lakása. Igaz, nem nagy, még csak nem is főbérleti, csak egy kis szoba, abban a bútora, néhány családi fénykép a falon, egy-két ruha a szekrényben. Semmi más. De a főbérlő új lakást kapott a nyugati városrészben, ezt a lakását pedig más foglalta el, akinek immár nincsen szüksége albérlőre.

S özvegy Szikra Hermanné leköltözött a mosókonyhába, levitte az ágyat, meg a takarót s most ott lakik...

Nem élet ez így.

Hiszen van hivatal, van tanács, vagy lakásügyi előadó, de hát... Csak félresodródik ez az egyedülálló asszony, öreg is már, hallgat is, keveset beszél, nem erőszakoskodik ő senkinél, ha másnak jobban kell egy lakás, ám legyen, kapja meg, ő nem tolakszik. Adott ő már lakáscímet, nem is egyet, sem kettőt.

S a lakást mégis más kapta, az özvegyasszonyt meg félretolták. Ja persze! Ha lenne egy férj, egy férfi a háznál, akkor az majd kiverekedné az igazát, de hiszen. Az özvegy pedig gyenge, örül, ha a maga hétszáz forintjáért még a karját tudja mozdítani.

Bejött a szerkesztőségbe. Nem tudtam mit akar, miért jött, mert mielőtt szólt volna, leült egy székre, fejét ráhajtotta az asztalra s a sovány, vézna vállak megrázkódtak a sírástól...

Nekem is van Anyám, tudom én, hogy rossz fia voltam, sokat kesergett miattam, míg fölnevelt. De egy anya mindig és mindörökké anya marad, vagy is, hogy én nem tudnám ezt megtenni a világ egyetlen anyájával sem, mint amit valakik megtettek özvegy Szikránéval. Ha rajtam múlna, a szívemet tépném ki, ha elnézném egy anya megcsúfolását. De nem nézem el. Papírra vetem e gondolatokat, de vajon megszólal-e azokban a lelkiismeret, akik ezt tették Szikránéval? Akik eltűrik, hogy élete hátralévő esztendőit mosókonyhában élje le?

Többekben megszólalhatna a lelkiismeret. A volt főbérlőben, az új főbérlőben, a lakásügyi előadóban, s még azokban, akik emberi hajlékot adhatnának egy megrokkant, öreg asszonynak, akinek nincs protekciója, akinek oka sincs protekcióra, ha csak az nem, hogy egy anya a sok közül...

RAB FERENC

Újból életerős a Dráva Őre

70 forint egy munkaegység Harminc év sincs az átlagos életkor

A teremben *szorongó érzéssel ültek a Dráva Őre tagjai, akiket ide hívtak, hogy mondják már ki végre a termelőszövetkezet feloszlatását és minél előbb adják át a kulcsot a Nemzeti Bizottságnak. Az emberek hallgattak, a Nemzeti Bizottság embere pedig szónokolt. Arról beszélt, hogy a termelőszövetkezet vagyona felett ezentúl a Nemzeti Bizottság rendelkezik, a termelőszövetkezet búzáját pedig kiosztják kártalanításként a volt kulákok között.*

— Azt már nem! — ugrott fel hirtelen egy fiatalember, névszerint Kovácsevics Tamás. — Azért a búzáért mi dolgoztunk, a tsz vagyonáért is mi dolgoztunk, tehát ahhoz senkinek semmi köze! Aki pedig el akarja venni tőlünk, annak velünk gyűlik meg a baja.

A Nemzeti Bizottság embere ezután felszólította a tagokat:

— Nyilatkozzanak! Aki bent akar maradni, az álljon oda!

Az emberek némán ültek, majd megmozdult közülük egy. Felállt és a kijelölt helyre ment. Kovácsevics Tamás volt. Kis idő múlva ott állt mellette Balázs György is. A többiek ülve maradtak, nem akartak ellenkezni a kialakuló új rendszerrel, amelyben újból a kulákok lesznek az urak, a szegényembernek meg kuss!

Ez a kép van előttem most is, amikor arról faggatom Kovácsevics Tamás elvtársat, a felsőszentmártoni Dráva Őre Termelőszövetkezet huszonötéves elnökét: mennyit haladtak azóta előre, milyen nehézségekkel kellett megküzdeniök és egyáltalán miért állt akkor a bentmaradók részére kijelölt oldalra?

— Egyszerű ez. *Nekem semmim sem volt, csak a két karom, meg a termelőszövetkezet, amely nélkül el sem tudom képzelni az életem. Én csak hirből tudom, milyen volt a család élet, de ez is elég ahhoz, hogy soha se vágyakozzam ezután az élet után, — kezdi az utolsó kérdéssel. A nehézségekről, mit mondjon a nehézségekről? Szóval azon a bizonyos gyűlésen, ahova a „legteljesebb demokrácia" jegyében hívták össze őket és ahol szintén a „legteljesebb demokrácia" jegyében a kulákok mondták meg, hogy legyen-e termelőszövetkezet vagy sem, csak ketten álltak ki nyíltan a tagok közül a termelőszövetkezet mellett. Később, a gyűlés után újabb két tag csatlakozott hozzájuk. Így tehát négyen lettek. Négyen őrizték a termelőszövetkezet vagyonát — nem rosszul, mert egy szeget sem engedtek elvinni — négyen etették a jószágokat. Ez lett volna azonban mégis a dolog könnyebbik oldala, mert a nehezebbik az volt, hogy a faluban szóba sem álltak velük, ha meg szóba álltak, akkor mindig hol ezt, hol azt követelték: a földet, a házat, a jószágokat. Semmit sem kaptak: a földre, házra, jószágra nekik is szükségük van, mert lesznek ők még többen is. Jól számítottak, mert áprilisban megállította a kocsmában a 72 éves Wolf János a huszonöt éves tsz-elnököt és panaszkodott, hogy ő nem érzi jól magát otthon, nem tud semmit sem dolgozni, mert akármihez kezdene, mindig úgy érzi, hiányzik valami.*

— Miért nem vesztek visszta? — tört ki végül az öreg.

— Hát nem is jelentkezett.

— Ez igaz.

Néhány nap múlva Wolf János újból ott állt a darálóban és hallgatta a gép búgását.

— Hogy mennyit *haladtunk azóta előre? — ismétli a kérdést Kovácsevics elvtárs. — Kilenc család gazdálkodik azóta a 140 holdnyi területen, amelyből 100 hold a szántó. Most volt négy új jelentkező. Ezek is nincstelenek. Eddig a pécsi, komlói építkezéseken vagy a gépállomáson dolgoztak, most eljöttek hozzánk. — Sorolja a neveket: ifj. Barics Péter, ő építkezésen dolgozott, Szigecsán György és felesége, ők még Pécsett dolgoztak, Ronta György, aki a sellyei járás legjobb traktorosa volt a feleségével és Bérczi Vitusz traktoros szintén a feleségével. Hogy miért léptek be a termelőszövetkezetbe? Én csak annyit tudok mondani, hogy a hetven forintos munkaegység nem kis dolog.*

— Hetven forintot ér egy munkaegység? Hát ezt meg, hogy csinálták?

— Így! — és sorolja, hogy jó termésük volt árpából, búzából, harmincegy szarvas marhájuk van, ebből tíz tehén, de mind a tíz vemhes és törzskönyvezett, huszonhárom bikájuk hízik, a 92 sertésükből negyven áll hízóban, a daráló is hoz napi nyolcvan kilót, a drótfonóval is keresnek valamit, habár az idén nem igen kaptak anyagot...

Minek ehhez egy szót is írni, hisz a tények magukért beszélnek. A fiatalok — az átlagos életkor 30 éven aluli van — máris bebizonyították, hogy újból életerős termelőszövetkezet lesz a Dráva Őre. Az bizony, mert a tavasszal megkezdik az építkezést is. Hat család kap új házat. Megkapják a felosztott drávafoki termelőszövetkezet 100 holdját, több marhát állítanak be hízóba, gátterfűrészt vesznek, meg aztán, ha az erejükből futja, beszereznek egy traktort is...

Ennyi röviden *a felsőszentmártoni Dráva Őre története, múltja, jelene, jövője, egy kis embercsoport küzdelme az ellenforradalom ellen és győzelme az ellenforradalom felett, amely újból cselédsorba akarta dönteni az egykori summásokat, a napszámosokat.*

SZALAI JÁNOS

Sikeres balett-est

Az Operaház hétfői balett-estjéről akarok írni, amelyet az Országos Filharmónia rendezett meg a Pécsi Nemzeti Színházban. Nagyjelentőségű és fontos dolog, különösen a vidéki közönség szempontjából, a balettművészet megismertetése és megszerettetése. Helyes tehát, hogy a Filharmónia olyan koncert-műsort állított össze, amely csaknem teljesen balett-számokból áll. A balett propagálása azonban még csak önmagában vett pozitívum. Igazi értékét az adja meg, ha az előadott művek igényesek, ha a koncertműsor nagyrészét színvonalas számok teszik ki. A hétfői balett-est nem ad teljesen megnyugtató feleletet erre vonatkozóan. Nem, mert kiváló számok mellett találhatók benne meg nem oldott, illetve gyenge alkotások is, azonkívül a klasszikus táncokat elnyomták a karaktertáncok.

Örömmel láttuk a műsorban a régebbi kitűnő kompozíciókat, mint amilyen Csajkovszkij Harangozó, Romeo és Julia kettőse, Ravell Cieplinsky boleró kettőse. Művészi igényességre mutat Moszkovszkij zenéjére komponált valcer, amely kitűnően épít a zene lehetőségeire. Egészen más stílusban készült az újabbkeletű tik-tak polka. Strauss nagyszerű zenéjére sziporkázóan szellemes kettőst készítettek. Kitűnően, ötletesen megoldott a férfi és nő találkozása. Faust Valpurgis éj táncaiból különösen Heléna és Páris lírai kettőse volt kiemelkedő. Az összhang vonzalom, a felgyújtott férfiszenvedély meggyőző volt.

A műsor művészi igényességre törekvő számai közé sorolhatjuk még Kenessey „Készkenő"-jének vörös bor-táncát és cigánykettősét, valamint Csajkovszkij Hattyúk tava spanyol táncát, bár utóbbiak inkább csak előadásmódjuk miatt tetszettek, nem annyira megkomponáltságuk és formanyelvük miatt. A műsor leggyengébb alkotása a Kék Dunakeringő. Ötlet- és formaszegénység jellemző rá.

A koncertműsor számainak előadása még fokozottabb teljesítményt igényel a táncostól, mint a nagy kompozícióban való fellépés. Az előadáson magasrendű táncos-színészi teljesítményt nyújtott Lakatos Gabriella. Bővérű temperamentuma, robbanó vitalitása, szédületes forgó-technikája teljes mértékben érvényesült. Havas Ferenc különösen ugró- és forgó-technikában tűnt ki, de kiváló partnernek is bizonyult. Róna Viktor a karaktertáncokban nyújtott kimagasló teljesítményt Rácz Boriskával együtt. Erdélyi Alíz és Bozsó Árpád lírai táncokban jeleskedett, több helyen azonban bizonytalanok voltak.

A műsorral kapcsolatban meg kell még említeni Balassa Imre közvetlen és meleg összekötőszövegeit. Rubányi Vilmos jó tánc-érzékkel vezényelte a pécsi szimfonikusokat.

Simon Antal

SPORT

Pécsre érkezett az utánpótlás-válogatott

Tegnap délben Pécsre érkezett a magyar utánpótlás labdarúgó-válogatott. A csapat vezetője Lakat Károly edző. Az eredetileg kijelölt játékosok jöttek azzal a különbséggel, hogy Színi helyett Gál (MTK) a keret tagja. Délután már edzést is tartottak a válogatottak a Postás-pályán. A játékosok nagy kedvvel mozogtak. Ma délelőtt városnézés szerepel a műsoron, majd ebéd után a csapat Mohácsra utazik, ahol edzőmérkőzést játszik. A bolgárokról még nem érkezett hír, hogy mikor érkeznek Pécsre. A vasárnapi nemzetek közötti mérkőzés iránt az érdeklődés egyre nő. Az ülőhelyek nagy részét már elkapkodták.

Az utánpótlás-válogatott ma Mohácson mérkőzik

A bolgár utánpótlás-válogatott ellen készülő magyar utánpótlás-válogatott ma délután Mohácson mérkőzik az MTE-vel. A két csapat találkozója 5 órakor kezdődik, az utánpótlás keret: Török, Gelei, Törőcsik II., Polgár, Dudás, Oláh II., Borsányi, Kleibán, Jagodics, Vasas, Monostori, Lahos, Borsos, Szimcsák I., Taliga játékosokkal utazik le Mohácsra.

*

Szigetváron a Pécs-Baranya a ZMSE-vel játszik edzőmérkőzést. Ez alkalommal több fiatalt próbálnak ki a pécsi csapatban és főleg a támadósor összetételét keresi Volentik edző. Lovig és Kocsis a B-válogatott edzésén vesz részt, szerdán ezért nem lesznek ott Szigetváron. Hosszabb kihagyás után viszont újra megkezdte az edzéseket Szőcs is, reméljhetőleg a diósgyőriek ellen már a kitűnő hátvéd is ott lesz a Pécs-Baranya csapatában. A hét végén egyébként szombaton, a Szegedi EAC-cal mérkőzik Pécsett a kék-sárga csapat.

Az NB III. állása

1—2. Baja	3	3	—	10:2	6
1—2. Pécsi BTC	3	3	—	10:2	6
3. Pécsújhegy	3	2	— 1	7:5	4
4. S.-tornya	3	2	— 1	5:5	4
5. Pécsi Vasas	3	1	1 1	5:2	3
6. Dombóvár	3	1	1 1	4:4	3
7. Nagyk. Ép.	3	1	1 1	5:6	3
8. Nagyatád	3	1	1 1	3:4	3
9. Kaposv. Dózsa	3	1	1 1	2:3	3
10. Csurgó	3	1	1 1	3:5	3
11. Tolna	3	1	— 2	5:6	2
12. Kaposv. Textil	3	1	— 2	3:4	2
13. Bonyhád	3	1	— 2	3:6	2
14. Mohács	3	—	2 1	1:4	2
15. Szigetvár	3	—	1 2	4:8	1
16. Nagyk. VTE	3	—	1 2	1:5	1

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

Forró, izgatott légkörben ért véget a Pécs-Baranya—Szombathelyi Haladás mérkőzés. Csúnya jelenetek játszódtak le a pályán, néhány szombathelyi játékos elvesztette fejét és olyan durva, kíméletlen belemenéseket láthatott a vendégek „jóvoltából" a nagyszámú szurkológárda, amely méltán hozta ki nyugalmából. Nem volt azonban sportszerű, hogy a nézők egy része kórusban szidalmazta a szombathelyi csapatot és a játékvezetőt. Igaz, a játékvezető is gyengén működött partjelzőivel együtt, de azért a nézőknek minden körülmények között meg kell őrizniök nyugalmukat.

A Pécs-Baranya különben balszerencsés mérkőzést vívott. Ha az első percekben kihasználják a helyzeteket a pécsi csatárok, egészen biztos, a mérkőzés másképp alakult volna. A pécsi csapat végeredményben azt a Szombathelyt győzte le, mely Salgótarjánban is sikeresen szerepelt. Ha tárgyilagosak akarunk maradni, meg kell jegyeznünk, hogy a pécsi csapat nem játszott olyan simán, gördülékenyen, mint ahogy a közönség szeretné látni, 7—8 gólhelyzetet azonban így is összehoztak a szombathelyiek kapuja előtt.

Végeredményben a Pécs-Baranya rászolgált a győzelemre, s a mérkőzés eltekintve az utolsó negyedóra sportszerűtlenségeitől, nem is volt olyan csúnya és gyenge színvonalú, mint ahogy egyes pesti lapok írták. Sőt, keservesnek sem mondható a Pécs-Baranya győzelme, hiszen a gólhelyzetek tekintetében igen nagy volt a különbség a két csapat között a pécsiek javára.

*

A Komlói Bányász vezetői szerint a csapat Salgótarjánban most vasárnap sokkal jobban játszott, mint a két előbbi mérkőzésen. — Örvendetes volt Molnár I. és Cziráki javuló formája. Bár még mindig a helyzetek kihasználásával adósak maradtak. Most is igen sok helyzetet hozott össze a csatársor, de a legtisztább helyzeteket is kihasználatlanul hagyták. A védelem továbbra is ragyogóan játszott és jól állta a salgótarjániak Szojka által vezényelt rohamait. Krausz egyenesen válogatott formában védett. A salgótarjáni csapat legjobbja a válogatott Szojka volt. Igen nagyot játszott. Nem kell csodálni, hogy Kiss nem tudta őrizni. A közönségnek is tetszett a komlóiak játéka, végig igen sportszerű és színvonalas játékot láthatott. És még valamit: a tarjániak a mérkőzés végén örültek az eredménynek, meg kell azt is jegyezni, hogy a szurkológárda igen tárgyilagosnak bizonyult.

*

Pécsbányatelepen meglepetéssel látták a szurkolók, hogy az a csapat, mely egy héttel előtte oly szépen és jól játszott a Sztálinvárosi Vasas ellen, most milyen gyenge teljesítményt nyújtott. A pécsbányatelepi játékosok teljesen hibás játékfelfogásban játszottak, a magas labdákat erőltették, a labdától mindjárt szabadulni akartak, s a labda nélkül alig mozogtak valamit. Nemcsak a szurkolók, hanem Krivanek edző előtt is egyelőre megoldhatatlan talány a csapat vasárnapi játéka. Igaz, délelőtt fél 11-kor igen nagy volt a meleg, de az sem vitás, hogy a szombathelyieknek is ugyanúgy meg kellett volna érezni a hőséget. Nagyon sok a hangulatjátékos a pécsbányatelepi csapatban, és ezek a játékosok hamar elvesztik kedvüket. Ez most egy pontjába került a bányász-együttesnek s ezért bosszankodtak méltán a szurkolók.

*

A PVSK szép soproni győzelme tartalékos csapattal született meg. Érdekes, hogy pont a tartalék, Hámori II. volt a csapat egyik legjobbja. Győri-Kiss gyomormérgezést kapott és emiatt nem vállalta a játékot, de több PVSK-játékos is gyomorrontással bajlódott Sopronban és sokszor csak szédelegtek a pályán. Mégis PVSK-győzelemmel ért véget a mérkőzés. Czibulka edző ügyes taktikai elgondolásait a játékosok betartották és immár második vidéki mérkőzését is megnyerte a vasutas csapat.

*

Több meglepetés született az NB III-ban. Tolnán a szokatlanul kis pályán a hazai csapat lapos adogatásai ellen nem volt ellenszere a Pécsújhegyi Bányásznak. A Mohácsi TE már a második döntetlenét érte el otthonában, pedig a mohácsi szurkolók nagyon várták a győzelmet.

*

A bajnoki táblázat élén most a Bajai Bástya és a Pécsi BTC áll, mindkét csapat vasárnap is győzött. Valamit a játékvezetőkről. Elismeréssel nyilatkoztak a nagykanizsaiak a vasárnap ott működő 2 pécsi játékvezetőről, Bácsvánról és Städlerről. A nagykanizsaiak szerint mindketten igen jól vezették le a mérkőzést. A bőrgyáriak már nem voltak ennyire megelégedve Csízy játékvezetővel, de a szigetváriak sem dicsérték Horváth működését.

*

Zene, kényelmes ülőhelyek, kötélkordon, ünnepi hangulat fogadta vasárnap a Pécs-Baranya Széchenyi Gimnázium udvarán lévő kézilabda-pályáján az érdeklődőket. Zászlócsere, ünnepi beszéd előzte meg a mérkőzést. Kézilabda-pályát avatott a Pécs-Baranya. Társadalmi munkával építették fel pályájukat a kék-sárgák, minden elismerést megérdemelnek a játékosok és azok vezetői, dr. Czizek Antal edző és Hang János szakosztályvezető. A nagyon várt győzelem sem maradt el, a Pécs-Baranya legyőzte a Bp. Illatszert és ezzel felcsillant a remény a bentmaradáshoz. — A PEAC férficsapata első pontját szerezte meg az NB II-ben vasárnap a Pesterzsébeti TC ellen. A vendégcsapat viszont ez alkalommal adta le második pontját. Nagy volt tehát a küzdelem. Az egyetemisták közelebb álltak a győzelemhez, ha továbbra is hasonló lelkesedéssel és küzdeni akarással játszanak, az újabb sikerek nem maradnak el.

*

A röplabda NB II-ben is megkezdődtek a mérkőzések. Mindkét pécsi csapat győzött vasárnap. Különösen a PEAC győzelme volt értékes, hiszen a bajnokság egyik esélyesét, az igen jó játékerőt képviselő Bp. Szpártákuszt győzték le, azt a csapatot, mely a tavaszi egyfordulós bajnokságban mindössze egy mérkőzést veszített, az azóta már NB I-ben játszó győriektől szenvedtek vereséget. A Pécs-Baranya jóképességű játékosokat igazolt, Rácz mellett a több éves NB I-es rutinnal rendelkező Árpádi is a Pécs-Baranya játékosa lesz hamarosan, így ebben az évben jobb szereplést várhatunk röplabda-csapatainktól.

Két győzelmet értek el röplabda-csapataink az NB II-ben

Pécs-Baranya—Kaposvári Kinizsi 3:1 (9:15, 11, 17:15, 6) NB II. férfi mérkőzés, Meteor-pálya. A kaposváriak csak első játszmát tudták elvenni a pécsiektől. Később a Pécs-Baranya magára talált és biztosan győzött. A Pécs-Baranya legjobbjai Rácz, Somogyi és Haraszti voltak.

PEAC—Bp. Szpártákusz 3:2 (11:15, 13:15, 12, 13,5). NB II. női mérkőzés, egyetemi tornacsarnok. A bajnokjelölt Szpártákusz ellen igen értékes győzelmet aratott a PEAC. Nemcsak a mezőnyben, hanem a hálónál is nagyszerűen játszottak az egyetemisták. — A PEAC legjobbjai Szűcsné, Bakos voltak.

A megyei I. osztály állása

1—2. Pécsszabolcs	3	3	—	6:1	6
1—2. Szentlőrinc	3	3	—	6:1	6
3. PVSK II.	3	3	—	10:2	6
4. Porcelángyár	3	2	— 1	13:4	4
5. Vasas I. Bány.	3	2	— 1	9:4	4
6. Szászv. Bány.	3	2	— 1	13:6	4
7. Pécsi Traktor	3	2	— 1	6:3	4
8. Hidasi Bányász	3	1	1 1	3:5	3
9. Pécsi Postás	3	1	— 2	6:6	2
10. K. Béta-akna	3	—	2 1	4:5	2
11. Pécsvárad	2	—	1 1	3:5	1
12. Pécsi Építők	3	—	1 2	6:11	1
13. Sellye	3	—	1 2	5:13	1
14. PEAC	1	—	— 1	2:4	—
15. Villány	3	—	— 3	5:21	—
16. Pécsi Kinizsi	2	—	— 2	1:7	—

A külföld SPORTJA

Csak hatvan méteren felül

Ma már nemzetközi színvonalon csak az a kalapácsvető remélhet helyezést az atlétikai versenyeken, aki hatvan méteren túlra dobja a kalapácsot. S az ilyen atléták száma napról-napra növekszik. Egyre többen ostromolják a hetven méteres célt. S ennek elérése már nincs is olyan messze, hiszen a világcsúcs 66 méter felett van.

A legutóbbi versenyeken ismét több nemzetközi atléta dobta túl a hatvan métert. Vejkko Hoffren finn atléta legutóbb 60 méter 13 centit dobott. Nikolae Riskaneszku román versenyző eredménye 62 m 46 cm; ami világviszonylatban is kimagasló eredmény. Robert Beques amerikai atléta már nem újonc a kalapácsvetésben, mégis csak idén sikerült elérnie a hatvan méteren felüli eredményt. Legutóbb pedig 62 m 10 centit dobott.

Igen kellemes meglepetés volt Zsivótczki jó szereplése az egyik atlétikai versenyen. A magyar versenyző kalapácsval 60 m 88 cm-t dobott és így már két atlétánk dobál a bűvös határon túl. Természetesen nemzetközi és hazai viszonylatban is remélhető, hogy az idei versenyek még sok szép eredményt hoznak és növekszik majd a hatvanméteres dobók száma.

*

Vladimir Oltsuk odesszai magasugró túljutott a két méteres magasságon és ezzel már 16 szovjet atléta küzdötte le a két métert.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Kommentár: Együtt a néppel.
17.40: Világhírű énekesek lemezeiből.
18.00: Hírek. Tudósítások.
18.20: Fiatalok klubja.
18.30: Jogi tanácsadó.
18.35: Új argentin lemezeinkből.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill (este 7 órakor)

MOZI:

Park: Gerolsteini kaland (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Ez történt Belgrádban (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Gerolsteini kaland (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Pillanat embere (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Idegen utas (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Ne fordulj vissza, fiam (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Elveszett nyom (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Ha a világon mindenki ilyen volna (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Kuruzsló (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Az örök éjszaka titka (fél 9 órakor)

PÉCSI VÁROSI NÉPI TÁNCEGYÜTTES

utánpótlás csoportjába felvételre lehet jelentkezni Pécs város Művelődési Háza irodáján minden nap délelőtt 9—12-ig és délután 2—6 óráig.

SZAVALÓ ÉS BESZÉDMŰVÉSZETI TANFOLYAM

indul szeptember 17-én 5 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné utca 18.). Vezeti: Hajnal Ernő tanár. Havi tandíj: 20 forint. Beiratkozás a Művelődési Ház irodáján mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 2—7 óráig. Foglalkozási idő heti 2 óra. Tananyag: beszédtechnikai gyakorlatok, szép olvasás, versek és prózai művek előadása, szónoklattan.

Tanácstag-jelölő gyűlések az I. kerületben

A Hazafias Népfront I. kerületi elnöksége, a választási elnökség és a választó kerületi bizottságok közreműködésével az I. kerületi tanács területén megüresedett tanácstagsági helyek betöltésére — a szeptember hó 22-re kitűzött új választásokat megelőzően — a 60/1954. M. T. sz. rendelet értelmében tanácstag-jelölő gyűléseket tart a 4., 11., 32., 33., 55., 57., 60. és 61. választókerületekben.

A jelölőgyűlések helye és időpontja az egyes választókerületekben a következő:

A 4. választókerületben (ide tartozik: Vasas II. falu 39—69-ig, 95-től 144-ig, 140. B. utca 39. házszámtól végig) szeptember hó 11-én, szerdán este 7 órakor a Vasas II. falusi iskolában.

A 11. választókerületben (ide tartozik: Dick György-telep, Györgyakna, István-akna, Lantos-völgy, Szabadságharc utca) szeptember hó 11-én este 6 órakor az István-aknai csarnokban, valamint 7 órakor a Béke-aknai kocsimesteri irodában.

A 32. választókerületben (ide tartozik: Debreceni Márton utca, Borbála utca, Flórián utca, Gesztenyés-dűlő, Kórház-tér, Körmöc utca, Selmec utca, Széchenyi akna) szeptember hó 11-én, szerdán este 6 órakor a pécsbányatelepi kultúrotthonban.

A 33. választókerületben (ide tartozik: Borbála-telep 1., 2., 3., 4. sor ház, Borbála-telepi (kis) bányavállalati és magánházak) szeptember hó 12-én, csütörtökön délután 5 órakor a Borbála-telepi kultúrházban.

Az 55. választókerületben (ide tartozik: Csillag utca, Béla utca, Endre utca, Hold utca, Ripp-Rónai utca és Újvilág utca) szeptember hó 11-én, szerdán este 7 órakor a Vorosilov úti általános iskolában.

Az 57. választókerületben (ide tartozik: Dugonics és Kiss Ernő utca) szeptember hó 11-én, szerdán este 6 órakor a Vorosilov úti általános iskolában.

A 60. választókerületben (ide tartozik: Vorosilov utca 33-tól 74. sz.-ig) szeptember hó 11-én este 7 órakor a Vorosilov úti általános iskolában.

A 61. választókerületben (ide tartozik: Vorosilov utca 1-től 32. sz.-ig és Farkas István utca) szeptember 11-én, szerdán este 6 órakor a Vorosilov úti általános iskolában.

SPORTHIREK

A 36. fogadási héten beérkezett 990 501 darab totó-szelvény. Felosztásra került 1,782 900 forint. 12 találatos 14 darab szelvény volt, nyereményösszeg egyenként 31 837 50 forint. A 11 találatos szelvények darabszáma 325, nyereményösszeg egyenként 1 371 25 forint. Tíz találatot 3 654 szelvényen értek el, azokra egyenként 162,50 forint nyeremény jut.

*

Az országos ifjúsági országúti kerékpáros bajnokságon nagy pécsi siker született. Az első helyen 90 induló közül Dévai János, a PVSK versenyzője végzett.

*

Összeállították a magyar atlétaválogatottat a csehszlovákok ellen. A csapatban szerepel Lippay Antal, a PVSK atlétája is.

*

A bolgárok ellen készülő magyar válogatott csapatok ma, szerdán utolsó kétkapus edzésüket tartják. A B-válogatott Hajduszoboszlón mérkőzik az ottani Szpártákusszal, az edzésre meghívták Kocsist és Lovigot is.

A megyei kosárlabda-szövetség

az új szabályok begyakorlása és megismerése érdekében a bajnokság megindulása előtt kupamérkőzéseket rendez. A mérkőzéseken, melyeket három csoportban rendeznek meg, a pécsi férfi és női csapatok vesznek részt. Érdekessége a tornának, hogy a második csoportban a PVSK I. és a Meteor I. női csapata mellett a Postás II., PEAC II., a PVSK II. és a Ped. Főiskola II. férfi csapatai küzdenek meg egymással. Az I. csoportba a PVSK I., a PEAC, a Postás és a Ped. Főiskola férfi I. csapatai kerültek. A III. csoportba a PVSK II., a Meteor II., a PEAC és a Postás női csapatai játszanak. A mérkőzések szeptember 10-én, kedden indultak meg. Minden találkozó a PVSK tornacsarnokában kerül sorra. A mérkőzések sorsolása:

Szeptember 11-én: PEAC II. férfi—PVSK I. női, 16.30, Meteor I. női—PVSK II. férfi, 17.30, Ped. Főiskola II.—Postás II. férfi, 18.30, PVSK—Postás férfi, 19.30.

Szeptember 14: PVSK I. női—Postás II. férfi, 13.30, PEAC II. férfi—PVSK II. férfi, 16.30, Ped. Főiskola II. férfi—Meteor I. női, 17.30, PVSK I. férfi—PEAC I. férfi, 19.30, Postás—Ped. Főiskola férfi, 18.30, PVSK II.—Meteor II. női, 14.30, PEAC—Postás női 15.30.

Szeptember 17: PVSK II. férfi—PVSK I. női, 16.30, Postás II. férfi—Meteor I. női, 17.30, Ped. Főiskola II. férfi—PEAC II. férfi, 18.30, PEAC—Ped. Főiskola férfi, 18.30, Postás—PVSK férfi, 19.30.

Szeptember 18: PEAC—PVSK II. női, 15.00, Meteor II.—Postás női, 16.00.

Szeptember 21: PVSK I. női—Ped. Főiskola II. férfi, 13.30, PEAC II. férfi—Meteor női, 16.30, PVSK II. férfi—Postás II. férfi, 17.30, PVSK—Ped. Főiskola férfi, 19.30, PEAC—Postás férfi, 18.30, PVSK II.—Postás női, 14.30, Meteor II.—PEAC női, 15.30.

Tájékoztató a bortermés bejelentéséről

A pénzügyőrség értesíti a termelőket, hogy a bor-adóztatás tekintetében változás nincsen. A borforgalmi adót szabályozó rendelkezések változatlanul érvényben vannak.

Minden bortermelő köteles a szüret (szőlőszedés) befejezését követő 6 (hat) napon belül a termett és szűrt must mennyiségét a területileg illetékes pénzügyőri szakaszon bejelentőlap kitöltésével bejelenteni. Amennyiben a tanács ilyen bejelentőlappal ideiglenesen nem rendelkezik, ez a bejelentési kötelezettség alól nem mentesít, a bejelentést rendes postai levelezőlapon kell megtenni. Bejelentési kötelezettség alá esik a mástól bármilyen címen (pl. állami gazdaságtól, termelőszövetkezettől kapott, más termelőtől adózottan vásárolt) megszerzett bor vagy must is.

A törkölybor, más néven csiger, továbbá sajáttermésű vagy vásárolt gyümölcsből előállított erjesztett gyümölcslé is bejelentés alá esik. Bejelentési kötelezettség alá esik az előző évről megmaradt óbor-készlet és az esetleg előállított seprőbor is.

Részletekben történő szüreteles esetén az egyes részszüreti eredményeket azok megtörténte után következő 6 (hat) napon belül be kell jelenteni, külön-külön bejelentőlapokon.

Az adókedvezményre vonatkozó szabályok változatlanok. A kedvezményes adótétel 80 fillér, az erjesztett gyümölcslé után pedig 4.80 forintot kell fizetni literenkint.

A termésbejelentés elmulasztása — ideértve az elő- és részszüreti bejelentést is — pénzügyi szabálysértés, Aki pedig elrejtéssel, vagy más módon termését az adózás alól elvonja, a szabálysértési eljáráson kívül adókedvezményét is elveszti. Újbornak vagy mustnak óborral történő keverése csak előzetes bejelentés alapján, a pénzügyőrség jelenlétében lehetséges.

Azt a mustot, illetve bort, melyet a termés-bejelentés elküldése előtt ad el a termelő, a termésel együtt kell bejelenteni.

A PRÓHIRDETÉSEK

Nagy utcai szobakonyha, kamrás lakásomat, mely kétszobásnak is használható, elcserélném kétszobásért, ráfizetéssel. Zsolnay Vilmos utca 36. sz. Kálmán. Megtekinthető 6—8-ig. 260

Erreth Lajos u. 23. számú, háromszobás, összkomfortos családi ház nagy kerttel eladó. Bővebbet: Alkotmány u. 46., felső csengő. 264

IBUSZ-különvonat. — Szeptember 21—22-én Budapestre 1 és fél napos operavonat indul. Jelentkezés: az operai Hattyúk tavára 12-ig, vasúti jegyre 19-én délig. Részvételi díj: vasúti jegy ára 70 forint. Opera-jegyek 25—40 forintig. MÁV IBUSZ, Pécs. 259

Kapitány János tüzifa fűrészelő telefonszáma: 10-01. Alkotmány utca 6. 31

Eladó 1000 négyszögöl prima gyümölcsös 25 ezerért. Nagy-Szkókó 35/1. sz. Bővebbet: — Felső-Balokány u. 20. 263

Sürgősen vennék szoba-konyhás lakást magas költségtérítéssel. Ajánlatokat 28-65 telefonra. 280

A Pécsi Keltető Állomáson hetes csibék kaphatók, darabonként 2,50 forintért. — Csibék minden nap reggel héttől este 6 óráig kaphatók. Szerdán és szombaton a nagypiacon. 279

Bőrkabátfestés, bőrmellény, bőrtáska; — alkatáska-festés szakszerűen, gyorsan készül. Felső-Malom u. 14. sz. 304

Öröküzlethelyiség. — szuterinnal, akár egy öröklakás, Rákóczi út 32. szám alatt jelenleg tejüzlet, olcsón eladó. Tul. Freund, Széchenyi tér 6. I. 282

A szalántai földművesszövetkezet igazgatósága azonnali belépésre szakképzett bolt kezelőket keres németi bolt-kocsma közös kezeléssel és Bosta községbe vegyesboltba. Jelentkezés az fmsz. irodahelyiségében, Szalánta. 293

Fekete export Pannonia, bejáratva, új állapotban eladó. Perczel u. 21. Tóvizi. 287

Lámpásvölgyben 1200 négyszögöl szőlő — présház, pincével, terméssel és egy hízónak való sertés eladó. Ady Endre u. 55. 288

Új, modern nagyméretű konyhaberendezés eladó, Sallai u. 15. sz. 290

Azonnal beköltözhető családi ház, 2 szobás, összkomfortos lakással, szuterinnel, pincével Mecseken (szőlőben), autóbuszvégállomásnál 75 000 Ft-ért eladó. Gondnoknál, Zsinkó István u. 1. sz. 289

Használt férfiruhát, — gumicsizmát, bakancsot veszek. Hetényi, Bem u. 20. Tel: 22-49. 292

Egy jó állapotban lévő 250-es Csepel eladó. Vasas II. 50. sz. 284

Bérbeadó egy zongora. Újmeszes 23. ép. III. 16. Fatta. 258

2 db bordó kárpitozású szék és egy kisméretű sezlon eladó. Megyeri út 79. 302

Morzsolt kukorica eladó. Érdeklődni Pécs, Sallai u. 6. Károly. 301

Életjáradékra kisebb családi házat vennék. — Beköltözhetősége egyelőre nem fontos. Részletre is megegyeznék. Érdeklődni: Baranyai János, Pécs, Endrész György u. 52. sz. 109

3 szerelő szakmunkást felvesz a Babarci Állami Gazdaság. Fizetés kollektív szerint. — Munkásszállás, üzemi konyha biztosítva. — Felvétel esetén utiköltségtérítés. 105

2 db bordó kárpitozott szék eladó. József Attila u. 25. 299

Vasárnap elveszett — Andrjusicska nevű zöldes-sárga törpepapagájom. Megtalálót jutalmazom. Perczel utca 14. 296

Erős keményfa gyermekágy eladó. Toldi Miklós u. 1. ajtó 3. 303

A szágyi legeltetési bizottság azonnali belépéssel felvesz szabályos munkakönyvvel apaállatgondozót és egyben pásztort. — Szolgálati lakás van. 111

Asztalossegédet, kiemelt magas fizetéssel felveszek. Bajcsy Zs. u. 24. 306

Írógép, gyakorlás céljaira kölcsön kapható. Leíróiroda, Deák utca 5. 308

Szakképzett férfi szakácsot keres azonnali belépésre a harkányi Gyógyfürdőkórház. — Szolgálati szoba biztosítva. Jelentkezés a kórház gazdasági hivatalában. 307

Keresek egy nagy szoba-konyha, vagy kétszobás-konyhás lakást költségtérítéssel. Cím: Görcsöny 31. sz.

Menyasszonyi cikkek, fátyoláru, kitűző-virágok és váza-virágok, nagy választékban. — Kardos Györgyné készítőnél, Pécs, Bajcsy Zs. utca 5. 169

Műkoszorúk, koszorúkellékek, művirágok, nagy választékban fel dolgozóknak is. Kardos Györgyné készítőnél, Pécs, Bajcsy Zs. u. 5. 159

Jó jövedelmet biztosító vegyes iparcikkboltunkba boltvezetőt keresünk. Családosok előnyben. Ajánlatokat földművesszövetkezet, Újpetre címre kérjük. 57

Téli és őszi női kabát, felső és alsó ruhák eladók. Érdeklődni a délutáni órákban. — Landler utca 4., első emelet. 300

Veszek hálószobabútort, szekrényeket, — ágyakat, szelonokat, vaságyakat, matracokat, asztalokat, konyhaszekrényeket, Koltai, Rákóczi út 27.

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefon száma 39-01. György u. 6. 294

Csinos s. h., szolid értelmiségi dolgozó nőnek kiadó. Brassó u. 24. 285

HALÁLOZÁS. Fájdalommal jelentjük, Szalma Károly 59 éves vízmű lakatos tragikus körülmények között elhúnyt. Temetése szerdán, 11-én 15.30 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászolja családja, rokonai és munkatársai.

— Garami-Groszmann Hugo elhúnyt. Temetése 11-én, délután fél 6 órakor lesz az izraelita temetőből.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 214. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1957 SZEPTEMBER 12

A béke ügye győzni fog

Mongol vendégeink és a budapesti dolgozók baráti találkozója

Szerdán délután az EFEDÓSZ székházában baráti találkozóra gyűltek egybe a mongol kormány- és pártdelegáció tagjai és Budapest dolgozói. A két nép zászlóival feldíszített teremben indulók hangjai mellett gyülekeztek a főváros dolgozóinak képviselői és öt óra után nagy tapssal köszöntötték az elnökségi székeket elfoglaló magyar és mongol párt- és kormányvezetőket.

Az elnökségben foglalt helyet Jumzsagijn Cedenbal, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, Dorzsijn Szamdan, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának titkára, a Politikai Bizottság póttagja, Szodnomin Avazed, a Mongol Népköztársaság külügyminisztere, Sagdarijn Ceveen, az Állami Tervbizottság elnökhelyettese, B. Zsargalszajhan, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának osztályvezetője, Dasijn Adilbis, a Mongol Népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

Az elnöki emelvényen foglalt helyet Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára. Az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, a Központi Bizottságnak tagjai, a budapesti pártbizottság tagjai, a budapesti üzemek képviselői.

A baráti találkozó a mongol és a magyar Himnusz hangjaival kezdődött, majd Borka Attila, a budapesti pártbizottság titkára üdvözölte a megjelent vendégeket és megnyitotta az ünnepséget. Ezután a terembe bevonuló úttörő küldöttség vezetője, Péteri Viktória, a Május 1. úti általános iskola növendéke köszöntötte a vendégeket.

A piros nyakkendős úttörők hatalmas virágcsokrokat nyújtottak át a mongol kormány- és pártküldöttség tagjainak. A mongol vendégek megölelték, megcsókolták a kis úttörőket, s a teremben sokáig zúgott a taps. Ezután a budapesti dolgozók képviselői emelkedtek szólásra.

A baráti találkozó részvevőinek nagy tapsa közben lépett ezután mikrofonhoz Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára.

Kádár János elvtárs beszéde

— Kedves Elvtársak! Kedves vendégeink, tisztelt nagygyűlés!

— A mongol elvtársakkal folytatott megbeszéléseken kitűnt, hogy a Magyar Szocialista Munkáspártba tömörült magyar kommunisták és a Mongol Népi Forradalmi Pártba tömörült mongol elvtársak azonos elvek alapján dolgoznak, népük hűséges szolgálata vezeti őket a marxizmus-leninizmus zászlaja alatt.

— Van egynéhány olyan nagyjelentőségű kérdés, amely a népek életébe vág, amely a milliók érdeklődésének középpontjában áll, úgyszólván a földkerekség minden országában, Keleten és Nyugaton egyaránt. Ugyanezek a kérdések egyformán központi kérdései mind a mongol, mind a Magyar Népköztársaság kormányának.

A nagy kérdésekben a mongol és a magyar álláspont teljesen azonos

— Eszmecseréink során igen jó érzés volt tapasztalni, hogy e nagy kérdésekben a mongol elvtársak álláspontja és a magyar álláspont egységes és teljesen azonos.

— Egyetértés van közöttünk abban, hogy a társadalmi haladás és a béke érdekében tovább kell erősítenünk a Szovjetunió vezetésével tömörült szocialista tábor országainak és népeinek egységét és összeforrottságát.

— Mindketten jó viszonyra törekszünk a béke érdekében minden néppel és állammal, teljesen függetlenül attól, hogy milyen belső társadalmi berendezése van egy országnak.

— Egyek vagyunk abban a törekvésben, hogy a legkülönbözőbb embereket — pártállásra, felekezetre, színre, világnézetre való tekintet nélkül — tömörítő nemzetközi béketábor egységes követeléseit mindketten előmozdítsuk.

— Így együtt követeljük mongol elvtársainkkal az atom- és a hidrogénfegyverekkel való kísérletezés beszüntetését, a tömegpusztító fegyverek eltiltását, a leszerelés és a kollektív biztonsági rendszer megvalósítását Európában, Ázsiában és a világ más térségeiben. (Taps)

— Az a közös nézetünk, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete legyen egyetemes testület, kapja meg ott az őt megillető jogos helyét a Kínai Népköztársaság éppen úgy, mint a Mongol Népköztársaság.

(Taps)

— Szolgálja az ENSZ az államok és népek békés együttélését, az általános béke ügyét és vessen véget a népek elleni provokációknak, támadásoknak és uszításoknak.

— Az egyetértés közöttünk mondhatnánk természetes, népeink barátsága szoros, mert a Mongol Népköztársaság népe is a szocializmust építi, mint a mi népünk. Közösek gondjaink és nehézségeink, közös az örömünk, ugyanazok a barátaink és ugyanazok az ellenségeink. Minden sikernek, amelyet a mongol nép a szocializmus építésében elért, úgy örülünk, mint saját sikereinknek. És ugyanígy van ez fordítva is, tudjuk, érezzük — a mongol elvtársak megmondták, — hogy a mongol nép örül a mi sikereinknek és velünk van a bajok és nehézségek közepette is.

— Így volt az elmúlt év októberében, amikor az ellenforradalom rátámadt népi demokratikus rendszerünkre. A mongol elvtársak az első perctől kezdve együtt éreztek velünk, a fasiszta ellenforradalmárok ellen küzdő magyar néppel, az első perctől kezdve támogatták a forradalmi munkás-paraszt kormányt és erejükhöz mérten azonnal segítséget nyújtottak ahhoz, hogy mielőbb begyógyíthassuk az ellenforradalom okozta sebeket. (Taps)

— Az elvtársak engedelmével, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és pártunk Központi Bizottsága

(Folytatás a 2. oldalon)

A Magyar Népköztársaság és a Mongol Népköztársaság kormányának közös nyilatkozata a két ország kormány-küldöttségeinek tárgyalásairól

A Magyar Népköztársaság kormányának meghívására a Mongol Népköztársaság kormányküldöttsége Jumzsagijn Cedenbal, a Minisztertanács elnökének vezetésével 1957. szeptember 8—12-e között baráti látogatást tett a Magyar Népköztársaságban.

A Mongol Népköztársaság kormányküldöttsége közvetlenül megismerkedett a magyar nép életével, politikai, gazdasági és kulturális eredményeivel és a Magyar Népköztársaság dolgozói részéről meleg baráti fogadtatásban részesült.

A látogatás ideje alatt a két ország kormányküldöttségei tárgyalásokat folytattak, amelyeken résztvettek:

Magyar részről: Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, (a küldöttség vezetője), Apró Antal, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese, Kiss Károly, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagja, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára, Horváth Imre, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere, Garasin Rudolf rendkívüli és meghatalmazott nagykövet.

Mongol részről: Jumzsagijn Cedenbal, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, (a küldöttség vezetője), Dorzsijn Szamdan, a Mongol Népköztársaság nagy népi huráljának képviselője, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának titkára, Szodnomin Avazed, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnökhelyettese, a Mongol Népköztársaság külügyminisztere, Sagdarijn Ceveen, az Állami Tervbizottság elnökhelyettese, Dasijn Adilbis, a Mongol Népköztársaság nagykövete a Magyar Népköztársaságban.

A közvetlen, baráti és szívélyes légkörben folytatott tárgyalásokon a két kormányküldöttség megvitatta a nemzetközi helyzet néhány időszerű kérdését, széleskörű eszmecserét folytatott a két baráti ország kapcsolatainak, gazdasági, kulturális és tudományos együttműködésének továbbfejlesztéséről, valamint a szocialista tábor egységének további megszilárdításáról. A tárgyalásokon a két küldöttség részéről a legteljesebb véleményazonosság és kölcsönös egyetértés nyilvánult meg minden megbeszélésre kerülő kérdésben.

I.

A két kormányküldöttség megállapította, hogy a szocialista tábor országai, valamint a többi békeszerető ország a béke megvédésére, a nemzetközi feszültség csökkentésére, és a békés egymás mellett élésre törekszik, ugyanakkor az imperialisták fokozzák a nemzetközi helyzet kiélezésére irányuló tevékenységüket.

A nyugati nagyhatalmak, amelyek folytatják a fegyverkezési hajszát, a londoni leszerelési értekezleten minden eszközzel igyekeznek elgáncsolni a leszerelés kérdésének pozitív megoldását. A Magyar Népköztársaság kormánya és a Mongol Népköztársaság kormánya egyöntetűen támogatja a Szovjetuniónak a fegyverkezés és a fegyveres erők csökkentésére, az atom- és a hidrogénfegyverek betiltására, valamint az ilyen fegyverekkel folytatott kísérletek megszüntetésére vonatkozó konkrét javaslatait. A két kormány úgy véli, hogy ezeknek a javaslatoknak az alapján olyan egyezményt lehetne kötni, amely megfelelne a világ összes népei érdekeinek.

Nyugat-Németország modern tömegpusztító fegyverrel való fokozatos felszerelése háborús tűzfészekké változtatja azt, veszélyezteti Európa, s egyben az egész világ biztonságát, és elmélyíti Németország kettészakítottságát. A két kormány úgy véli, hogy Németország valóban békés és demokratikus alapon történő egyesítése csak úgy érhető el, ha a nyugati nagyhatalmak lemondanak Nyugat-Németország militarizálásának politikájáról és létrejön a két német állam szövetsége, amelyet a Német Demokratikus Köztársaság kormánya javasolt és az összes békeszerető népek támogatnak.

A kormányküldöttségek egyetértenek abban, hogy az imperialisták veszélyes politikát folytatnak Ázsiában is. A nyugati nagyhatalmak akadályozzák a Kínai Népköztársaság törvényes jogának érvényesülését az ENSZ-ben, felszerelik Dél-Koreát atom- és más fegyverekkel, ezzel megsértik a koreai fegyverszüneti egyezményt, szabotálják a vietnami kérdés békés rendezésére vonatkozó genfi egyezményt és más hasonló tevékenységükkel méginkább fokozzák a nemzetközi helyzet feszültségét a világ e részén. Mindkét kormány támogatja a Kínai Népköztársaság, az Indiai Köztársaság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, a Vietnami Demokratikus Köztársaság és más békeszerető országok erőfeszítéseit, amelyek az ázsiai népek biztonságának és békéjének a megőrzésére irányulnak.

A Magyar Népköztársaság és a Mongol Népköztársaság kormánya határozottan elítéli az arab országok belügyeibe való állandó imperialista beavatkozást és rokonszenvvel kíséri az arab népek harcát, amelyet szabadságukért és függetlenségükért vívnak.

A két kormány mélyen meg van győződve arról, hogy a népek békemozgalmának erősödése képes az imperialista agresszorok kalandjainak útját állni és egy új háború kirobbantásának kísérleteit megakadályozni.

II.

A magyarországi belső ellenséges erők által a nemzetközi reakció közvetlen támogatásával kirobbant ellenforradalom idején a mongol nép és kormánya szilárdan a magyar nép oldalán állott és forrón üdvözölte a magyar nép győzelmét, amellyel megvédte szabadságát és függetlenségét, népi demokratikus rendszerét és szocialista vívmányait. A két kormány kijelenti, hogy az az önzetlen baráti segítség, amelyet a Szovjetunió az ellenforradalom idején a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány felkérésére a népi Magyarországnak nyújtott, a Szovjetuniónak a proletár-internacionalizmus elveihez való tántoríthatatlan hűségéről tanuskodik.

A mongol nép kormánya nagyra értékeli azokat az eredményeket, amelyeket a magyar nép a gazdasági és politikai konszolidálás terén kormányának és pártjának vezetésével elért. A magyar kormány szívből jövő köszönetét fejezi ki az egész mongol népnek és kormányának azért az anyagi és erkölcsi támogatásáért, amelyet a magyar népnek a nehéz napokban nyújtott.

A Magyar Népköztársaság kormánya és a Mongol Népköztársaság kormánya mélységesen elítéli a nyugati hatalmaknak az ENSZ-ben Magyarország ellen folytatott mesterkedéseit. Az úgynevezett magyar kérdés vizsgálatára létrehozott „ötös bizottság" tevékenységét az ENSZ alapokmányában lefektetett alapelvekkel ellentétesnek, a bizottság jelentésének az ENSZ-ülésszaka napirendjére tűzését pedig a Magyar Népköztársaság belügyeibe való közvetlen beavatkozásnak minősíti.

A két kormány határozottan elítéli az Egyesült Államok vezető köreinek és kiszolgálóinak azt az aknamunkáját, amellyel a Biztonsági Tanács legutóbbi ülésén a Mongol Népköztársaságnak az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvételét megakadályozták. A Magyar Népköztársaság kormánya teljes mértékben támogatja a Mongol Népköztársaságnak azt a követelését, hogy az ENSZ tagjai közé felvegyék, amit a mongol nép és kormánya elismeréssel fogad.

III.

A tárgyalásokon a két kormányküldöttség megállapította, hogy a két ország közötti kapcsolatok a szívélyes barátság, az egyenlőség és a kölcsönös segítség elvei alapján mindkét ország népei javára évről-évre növekednek és erősödnek. Az 1957-ben aláírt ma-

(Folytatás a 4. oldalon)

Vasárnap zászlót avat a városi munkásőr-zászlóalj

A felszabadulás utáni időszak lelkes hangulatát idézi fel a szeptember 15-i zászlóavató és névadó ünnepség, ahol a munkásosztály kékoverállos képviselői, munkásőrségünk tagjai ünnepélyes keretek között felveszik a tanácsköztársaság legendás hőse, Landler Jenő nevét.

E név kötelez: hűségre, helytállásra, a munkáshatalom őrzésére.

E név éberségre int: soha többé az ellenforradalom októberét!

Az MSZMP Pécs Városi Bizottsága és a Munkásőrség Parancsnoksága 1957. szeptember 15-én délelőtt 10 órakor a postás sporttelepen (Verseny utca) rendezi a Városi Munkásőr-zászlóalj zászlóavató és névadó ünnepségét, amelyen a Városi Munkásőr-zászlóalj Landler Jenő nevét veszi fel.

Az ünnepségre Pécs város dolgozóit meghívja a rendezőség.

Az avatóünnep előadója Harmati Sándor, az MSZMP Központi Bizottságának tagja.

Műsor:

1. **Fogadás, Himnusz,**
2. **Zászlóbontás és átadás,**
3. **Ünnepi beszéd,**
4. **Zászlószalagok felkötése,**
5. **A feldíszített zászlóval elvonulás a munkásőregységek előtt,**
6. **Eskütétel,**
7. **Díszmenet,**
8. **Internacionálé.**

Ötezer bányászlakás épül 1958-ban

Befejeződtek azok a tárgyalások, amelyeknek során döntöttek a bányászlakásépítési akció jövő évi folytatásáról. A döntés értelmében 1958-ban ötezer új bányászlakás épül, mintegy 500—600 millió forint költséggel.

A lakások fele kétszobás, fele egyszobás lesz. Az arány esetleg még változik, mert a bányászati trösztök kívánsága az, hogy a kétszobás lakások számát növeljük.

Arról is tárgyalnak, hogy milyen arányban osszák el a trösztök között a jövő évi lakásmennyiséget.

Az idei tízezer új bányászlakás után a jövő évi újabb ötezer ismét nagy lépteket viszi előre a bányászok lakásproblémáinak megoldását.

Kétszázmillió forint értékű import

A belkereskedelmi minisztérium szerda reggeli jelentése beszámol arról, hogy augusztusban a baráti államokból mintegy nyolcvan millió forint értékű áru érkezett. Az év elejétől folyamatosan eddig összesen 200 millió forint értékű árut kaptunk, elsősorban ruházati cikkeket, háztartási felszerelést, vasműszaki árut,

Szíriai földművelésügyi küldöttség érkezett hazánkba

Európai körútja során szerdán öttagú szíriai földművelésügyi küldöttség érkezett Budapestre Hamed Khoja szír földművelésügyi miniszter vezetésével. A küldöttség látogatást tett a Szovjetunióban, megtekintette a moszkvai mezőgazdasági kiállítást, volt a Német Demokratikus Köztársaságban, Csehszlovákiában és most Prágából jöttek Budapestre. A vendégeket szerdán délelőtt a Keleti pályaudvaron Dögei Imre földművelésügyi miniszter, Baczoni Jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, Koós Péter, a külügyminisztérium IV. politikai osztályának vezetője és gazdasági életünk több más vezető személyisége fogadta.

Horváth Imre külügyminiszter elutazott New-Yorkba

A külügyminisztérium sajtóosztálya közli:

Horváth Imre külügyminiszter ma reggel elutazott Budapestről, hogy a magyar delegáció vezetőjeként részt vegyen az ENSZ közgyűlésének szeptember 17-én kezdődő XII. ülésszakán.

Mongol vendégeink és a budapesti dolgozók baráti találkozója

(Folytatás az 1. oldalról)

nevében itt a gyűlésen is külön megköszönjük a Mongol Népköztársaság vezetőinek és egész népének a proletárinternacionalizmus szellemében nyújtott testvéri segítséget.

(Ütemes taps)

Az ötös bizottság jelentése elejétől végig hazug

— A mongol elvtársak rövid magyarországi tartózkodásuk alatt is kaptak bizonyos képet a mi életünkről. Találkoztak a magyar dolgozók képviselőivel, beszélgettek velük, látták fővárosunk pezsgő életét, gyáraink dolgos munkáját. Meggyőződtek arról, hogy népünk erejét megfeszítve dolgozik, hogy mielőbb kiheverjük a károkat, rendbehozzuk az ország békés életét, hogy országunkban rend, még pedig a Magyar Népköztársaság rendje és nyugalom legyen. A mongol elvtársak saját szemükkel látták, milyen távol áll a valóság azoknak a rágalmaitól, akik a világpolitika gyújtó anyagaként mesterséges koholmányokkal vezetik félre az emberek millióit. A mongol elvtársak meggyőződtek arról, hogy a mi életünk valósága mennyire távol áll attól a képtől, amit azok fabrikáltak össze, akik az úgynevezett magyar ügyet napirenden tartják.

— A magyar kormány nyilatkozatában leszögezte, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetében törvénytelenül és erőszakoskodásokkal szorgalmazták az imperialisták a rendkívüli közgyűlés összehívását, az ötös bizottság jelentésének megtárgyalására. Megmondottuk, hogy

a „magyar ügy" csak a háborús úszítók elképzelésében, csak a nemzetközi imperializmus szótárában létezik. A körülötte csapott zaj az amerikai imperialisták és a zsoldjukban álló szökött magyar fasiszták, a nemzetközi munkásosztály ellenségeinek érdekét szolgálja.

Ez éppen úgy igaz, mint ahogy maga az októberi felkelés előkészítése és kirobbantása a nemzetközi imperializmusnak és a magyar hazaárulóknak — a dolgozó nép ellenségeinek műve volt. Az ötös bizottság jelentése fegyveres ellenforradalmárok és ellenforradalmi szökevények vallomásain alapszik.

Az egész jelentés elejétől végig hazug, hamis és céltudatosan az amerikai imperializmus politikai elképzeléseit szolgálja.

Letagadja a jelentés, hogy az októberi ellenforradalmi felkelést hosszú évek alatt maguk az imperialisták szították, készítették elő és szervezték meg. Nem beszél a jelentés arról, hogy októberben felbukkantak a Horthy-rendszer politikai képviselői és jobboldali reakciós fasiszta pártok. Egyetlen szót sem szól a jelentés az amerikaiak által pénzelt és különböző országokban elhelyezett felfegyverzett fasiszta emigráns banditákról, akik az ellenforradalom napjaiban csapatosan özönlöttek Magyarország felé.

— A világ minden becsületes dolgozó embere világosan látja igazságunkat. A magyar és minden népi hatalom ellenségei azonban igazságunk ellenére, minden áron folytatni kívánják a harcot ellenünk.

dunaparti hottentották. Ezek a hottentották ő szerinte mi voltunk. Most más hangon beszélnek.

— Az egész amerikai határozati javaslat nem egyéb, mint a magyar belügyekbe való beavatkozási kísérlet. Ezt azonban mi nem fogjuk megengedni.

(Nagy taps.)

Nem Magyarország az egyetlen olyan ország, amelynek törvényes társadalmi rendjét az amerikai és más nemzetiségű imperialisták, közöttük természetesen az angol imperialisták is, fel akarják forgatni. Felforgató munkát szerveznek minden olyan kormány ellen, amely nem hajlandó az imperializmus agresszív katonai blokkjaiba tömörülni, amely nem fogadja el a nemzeti függetlenséget fenyegető Eisenhower-doktrínát, amely ve a békés egymás mellett élésnek. A világ népei nem feledkezhetnek meg és nem is feledkeznek meg az ötös bizottság jelentésének kedvéért a szíriai és az egyiptomi összeesküvésekről, amelyeket ugyanezek az amerikai imperialisták szítanak, pénzelnek és támogatnak minden lehetséges módon.

— A világ népei felnőttek és nagyon jól tudják, hogy a hidegháború, a háborús készülődés és uszítás, a nemzetközi feszültség élezése, az eszeveszett fegyverkezés, a kémszervezetek pénzelése a népi demokratikus országok ellen, nem a béke, hanem az imperialista politika, a hódító politika eszköze.

Az ENSZ-közgyűlésnek vissza kell utasítania az ötös bizottság jelentését

— Mi azt szeretnénk, ha az ENSZ valóban a világ legfontosabb és az emberiséget igazán foglalkoztató kérdéseket tárgyalná és még inkább meg is oldaná. Oldja meg az ENSZ a fegyveres erők csökkentését, a tömegpusztító fegyverek eltiltását, őrködjék a nemzetek békéje felett, akadályozza meg a hidegháborút és a háborús uszítást. Mi, a békés egymás mellett élés hívei tiszteljük és tisztelni akarjuk az ENSZ-et.

Aggodalommal látjuk azonban, hogy az imperializmus saját, alantos céljainak szolgálatába akarja állítani — és nem sikertelenül — ezt a nagytekintélyű és még inkább nagy tekintélyt kívánó nemzetközi szervezetet.

Azt akarják az imperialisták, hogy az ENSZ is az egykori népszövetség dicstelen sorsára jusson és ne a béke világszervezete legyen, hanem a háborús előkészületek spanyolfala, mint ahogyan — sajnos — a népszövetség a maga idejében az volt.

— Az ENSZ közgyűlésének, ha hű akar maradni az alapokmányokhoz és a szervezet magasztos céljaihoz, vissza kell utasítania az ötös bizottság rágalmazó, gyalázkodó jelentését és meg kell bélyegeznie azokat az imperialista köröket, amelyek több mint egy évtizede folytatnak aknamunkát a magyar néphatalom ellen, amelyek az ötös bizottság törvénytelen megalakítását is kierőszakolták. (Taps.)

— A mongol kormányküldöttség magyarországi látogatásának ideje alatt az Egyesült Nemzetek Szervezetében az imperialisták két olyan lépést erőszakoltak ki, amely bizony nem erősíti, hanem gyengíti e nemzetközi szervezet erkölcsi tekintélyét.

— Ismét meggátolták — ha jól értesültünk — a csangkajsekista tag vétójával — a Mongol Népköztársaság felvételét, a rendkívüli ülésszak összehívásával sértik a Magyar Népköztársaság függetlenségét.

— Ugyanebben az időszakban több hónapi tárgyalás után — az imperialisták elutasító magatartása miatt — megegyezés nélkül végződött az ENSZ leszerelési albizottságának londoni ülésszaka.

— Ezek nem jó dolgok. De tanácskozásaink során kitűnt, hogy mind mongol barátainkat, mind bennünket, egyképpen áthat az a szilárd meggyőződés, hogy az imperialisták terveiket nem tudják a végtelenségig fenntartani és nem fogják tudni sikerre vinni.

A népek akarata erősebb lesz, a béke ügye győzni fog.

(Taps)

Nem a Szovjetunió, hanem a nemzetközi imperializmus tört a magyar nép szabadságára

— Az októberi kísérlet kudarca miatt ingerült hangú határozati javaslat vádolja a Szovjetuniót, vádolja Magyarországot. Vannak azonban letagadhatatlan történelmi tények. Ilyen történelmi tény az, hogy 1945. előtt Magyarország a nyugati imperializmus kizsákmányolt félgyarmata volt. Ez az imperializmus és az azt kiszolgáló magyar uralkodó osztályok odadobták a magyar népet a hitleri fasizmus zsákmányául.

— Történelmi tény, hogy a magyar nép akkor vált először igazán szabaddá és függetlenné, amikor a szovjet hadsereg a II. világháború menetében felszabadította Magyarországot, a magyar népet a német fasizmus és a magyar uralkodó osztályok igája alól.

— Ilyen letagadhatatlan történelmi tény, hogy szabadság és politikai függetlenség csak azóta létezik Magyarország számára, amióta hazánkban a nép kezében van a hatalom és népünk maga szabadon dönt életéről, szabadon választja meg barátait és szövetségeseit.

— Nem a Szovjetunió, hanem a nemzetközi imperializmus tört a magyar nép szabadságára 1956. októberében. A nemzetközi imperializmus megkísérelte megdönteni azt a rendszert, amely összehasonlíthatatlanul több szabadságot, mélyebb demokráciát biztosít minden magyar dolgozó számára, mint amit a régi rendszer bármikor ígért. Ezt a rendszert a magyar nép maga harcolta ki, maga választotta, s minden becsületes dolgozó magyar ember teljes szívéből a magáénak vallja.

— Emberi jogok csak azóta vannak Magyarországon a munkásember, a dolgozó parasztember, a dolgozó értelmiség számára, amióta népi hatalom van. Az a düh, amely az amerikai ENSZ-delegáció javaslatát jellemzi, csakis azzal magyarázható, hogy az imperializmusnak nagyon fáj az októberi vereség és nem tudják megbocsátani a magyar népnek, hogy a Szovjetunió baráti segítségével visszaverte a fasiszta ellenforradalmi támadást és megmentette a népi hatalmat.

— A II. világháború utáni békeszerződés előírja számunkra, hogy minden erőnkkel meg kell akadályoznunk hazánkban a fasizmus újjáéledését.

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány éppen a békeszerződésben foglalt kötelezettség szellemében cselekedett, amikor a Szovjetunió segítségét kérte és segítségével leverte az újjáéledő fasizmus garázdálkodó erőit.

Ha nem is dúskálkodunk bőségben, Magyarországon nincs ínség

— Az Amerikai Egyesült Államok ENSZ-küldöttségének határozati javaslata egyebek között azt ajánlja a közgyűlésnek, állapítsa meg, hogy a magyar nép ínséges helyzete tovább tart.

— Milyen adatokra támaszkodik ez a megállapítás? Idehaza nálunk ez egyszerűen nevetségesen hat. Hiszen nálunk mindenki tudja, hogy ha nem is dúskálkodunk bőségben és nem is élünk a fejünk tetejéig tejfölben,

Magyarországon nincs ínség és nem lehet annyi fogyasztási cikket termelni, kereskedelmi forgalomba hozni, legyen az kerékpár, motorkerékpár, rádió vagy televízió, hogy ki tudnánk pillanatnyilag elégíteni azt a megnövekedett szükségletet és igényt, amire ezeknek az állítólag ínségben élő embereknek megvan a pénzük. (Derültség, taps.)

— Valóban még ínség, középkori nyomorúság volt Magyarországon az osztályrésze nem is nagyon sok évvel ezelőtt, a Horthy-kormányzat idején a magyar dolgozók széles tömegeinek, amikor világszerte úgy tartották számon hazánkat, mint a három millió koldus országát. És ebben a jelzőben, sajnos, nem volt sok túlzás.

— De bármennyire megerőltetjük emlékezetünket, egyetlen egy amerikai hangra, sem szenátor, sem képviselő felszólalására nem emlékszünk, aki akkor szót emelt volna ez ellen.

(Úgy van.) Másféle hangra emlékszünk. En például nagyon jól emlékszem, hogy 1942-ben az Egyesült Államokban is hallatták hangjukat a haladó erők, követelték a hadi erőfeszítések fokozását, hogy az Egyesült Államok is kellő módon járuljon hozzá a fasizmus igája alatt sínylődő népek megszabadításához. Abban az időszakban, 1942-ben történt Chichagoban, hogy egy szenátor tisztes gyülekezet előtt kijelentette, hogy ő a maga részéről egyetlen dollárt sem hajlandó áldozni azért, hogy egy évvel hamarább felszabaduljanak a szervezik, hogy egy nép a bőrszíne miatt üldözött vadként éljen saját hazájában, akik törik és szervezik, hogy az Egyesült Államokban banditák gyilkoljanak büntetlenül négereket, szakszervezeti embereket, vagy bármiféle, a haladó eszme gyanújába került embereket.

Az USA vezetőinek nincs joguk szabadságról prédikálni

— Megcáfolhatatlan tény elvtársak, hogy a nemzetközi imperializmus, elsősorban az amerikai imperializmus, az az erő, amely nálunk is és mindenütt a világon, a legszélsőségesebb reakciós és fasiszta törekvéseket támogatja ez idő szerint és amely 1956. októberében nyakunkra akarta ültetni az imperializmus és a fasizmus rendszerét. Az Amerikai Egyesült Államok esztendők óta módszeresen igyekszik megdönteni hazánk fennálló törvényes állami és társadalmi rendjét és minden erővel igyekszik beavatkozni belügyeinkbe.

— Az Amerikai Egyesült Államok kormánya hivatalos állami költségvetéséből utal ki száz és száz milliókat a szocialista államok, közöttük a Magyar Népköztársaság elleni aknamunkára, kémkedésre és felforgatásra, fasiszta emigráns csapatok felszerelésére és felforgató, uszító propagandára. Ennek az egész mesterkedésnek célja, hogy hazánk újból az imperializmus félgyarmata legyen.

— Az amerikai ENSZ-küldöttség határozati javaslata szemünkre veti, hogy letartóztatunk és börtönbe vetünk embereket.

— Vajon az Amerikai Egyesült Államokban mi történnék azokkal, akik fegyveres támadást szerveznének az állam intézményei ellen? Hiszen Amerikában még azokat is üldözik, akik gondolatban merik bírálni a fennálló társadalmi rendet. Vajon az ártatlanul kivégzett Sacco és Vanzetti, vagy a Rosenberg-házaspár miért került a villamosszékbe? Vajon a hírhedt amerikaellenes tevékenységet vizsgáló bizottság kiknek a magánéletébe avatkozik be, kiket tesz földönfutóvá és kenget ingyilkossággal? Tudósokat, művészeket, értelmiségieket, állami tisztviselőket, olyan embereket, akik a haladó gondolkodás halvány gyanújába keveredtek. Az amerikaellenes tevékenységet vizsgáló bizottság üldöz száműzetésbe és halálba olyan tudósokat és művészeket, akiknek nagyságát az egész emberiség tiszteli.

— Nincs joguk szabadságról és emberi jogokról prédikálni azoknak, akik a XX. század derekán eltűrik, sőt

E hetekben a magyar dolgozók még jobban tömörültek a párt és a kormány köré

— Ami minket, magyarokat illet, elmondtuk mongol elvtársainknak, hogy az októberi imperialista ellenforradalmi támadás nagy megpróbáltatásokat, nagy szenvedést és kárt hozott népünkre, de ugyanakkor meg is erősítette népünket.

Ma az imperialisták az olyan sötét terveik valóraváltásától, mint a Magyar Népköztársaság kiszakítása a szocialista országok családjából és a Magyar Népköztársaság megsemmisítése, — messzebb vannak, mint október 23 előtt voltak.

(Taps)

Megmondottuk, hogy meggyőződésünk szerint minél tovább halad az idő, annál messzebb fognak állni ezen terveik megvalósításától.

— Az ötös bizottság jelentésével most csapott zajjal is az ellenkezőjét fogják elérni, mint amit szándékoztak vele. Bennünket és a Szovjetuniót akarták rágalmazni, a világ népei előtt, és sajátmagukat leplezik le az egész emberiség előtt.

— Pártunkat és kormányunkat akarták rágalmazni dolgozóink bizonyos körei előtt, a valóságban azonban e hetekben a magyar dolgozók még jobban tömörültek a párt és a kormány köré — haragjuk az imperialistákkal szemben nőttön-nőtt. (Taps) **A rágalmazók gyalázatos szavait visszautasítva e hónapokban a magyar dolgozók megbecsülése, szeretete és ragaszkodása mind a Szovjetunióhoz, mind a többi testvéri néphez mélyül és erősödik.**

(Taps)

— Nyugodt lélekkel kijelenthetjük, hogy nálunk, Magyarországon, nemcsak a párt és a kormány vezetői, hanem a dolgozó tömegek egyre erősödő akarata az, hogy kapcsolatainkat a szocialista országok családjához, amely családban mi egyenrangúak vagyunk, tovább erősítsük. Ennek a célnak és erős óhajnak megfelelően dolgozunk e napokban is delegációink találkozásain, e nagy család két tagjának, a Mongol és a Magyar Népköztársaságnak baráti, testvéri kapcsolatai további erősítésén.

— A mongol elvtársak mostani látogatását is felhasználva, a jövőben is azon leszünk, hogy tovább erősítsük és még szorosabbra fűzzük a barátság szálait a Szovjetunió, és Kína vezette szocialista tábor minden országával, közöttük természetesen a Mongol Népköztársasággal, amelynek megbecsült vezetőit most körünkben üdvözölhetjük.

(Taps) A szocializmust építő országok egységét az öntudatos magyar dolgozók azért becsülik, mert a múlt év őszén elmélyült a felismerés, hogy népünk ereje különösképpen ebben az egységben van. Ennek a tábornak az ereje és egysége teszi lehetővé számunkra, hogy a nemzetközi imperializmus hadjárata ellenére tovább menjünk előre a népünk által választott úton, a szocialista társadalom építésének útján.

— Éljen a Magyar Szocialista Munkáspárt és a Mongol Népi Forradalmi Párt testvéri kommunista barátsága! (Hosszantartó ütemes taps.)

— Éljen a mongol és a magyar népi demokratikus állam, a Mongol és a Magyar Népköztársaság dolgozóinak testvéri kapcsolata! (Nagy taps)

— Éljen és győzedelmeskedjék a szocializmus és a béke ügye! Éljen e két szent cél élenhaladó, áldozatkész, példamutató ereje, a Szovjetunió, a nagy Kína, a többi testvéri népköztársaság! (Hosszantartó, lelkes, ütemes taps.)

Ezután Jumzsagijn Cedenbal, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke emelkedett szólásra, akit lelkesen ünnepeltek a megjelentek.

Cedenbal elvtárs beszéde a nagygyűlésen

— Kedves Kádár János és Dobi István elvtárs, kedves magyar testvéreim!

Engedjék meg, hogy a Mongol Népköztársaság kormánya, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottsága és az egész mongol nép nevében átadjam szívből jövő, forró üdvözletemet a testvéri magyar népnek, kormányának, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának.

Ugyancsak forró köszönetet mondunk Önöknek, Önökön keresztül a Magyar Népköztársaság kormányának és az egész magyar népnek azért a rendkívül meleg fogadtatásért, amelyben bennünket, a mongol nép képviselőit részesítették és az itt elhangzott szívélyes szavakért, amelyeket népünkhöz és országunkhoz intéztek.

A mongol nép mindig nagyrabecsüléssel viseltetett a dicső magyar nép iránt

Jóllehet országaink a világ egymástól távoleső részein vannak,

az imperialista igától megszabadult mongol nép mindig baráti rokonszenvvel és nagyrabecsüléssel viseltetett a dicső magyar nép iránt, amely olyan kiváló férfiakat adott a világnak, mint Kossuth és Petőfi.

Népünk mély együttérzéssel kísérte azt a hosszú harcot, amelyet a magyar munkásosztály és az egész magyar dolgozó nép a tőkés rabság ellen vívott hazája szabadságáért és függetlenségéért.

A magyar nép története gazdag dicső forradalmi hagyományokban. Az 1848-as forradalom, a Magyar Tanácsköztársaság létrejötte közvetlenül a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után, nemcsak a magyar történelemben, hanem a nemzetközi demokratikus és forradalmi mozgalomban is jelentős esemény volt. A magyar dolgozók hazájuk szabad és fényes jövőjéért, a néphatalomért vívott hősi harcukkal a Nagy Október első éveiben kivívták maguknak az egész szabadságszerető emberiség forró megbecsülését. Az akkori viszo-

(Folytatás a 3. oldalon)

Mongol vendégeink és a budapesti dolgozók baráti találkozója

(Folytatás a 2. oldalról)

nyok között azonban a magyar nép nem tudott szembeszállni a nemzetközi reakció egyesült erejével.

1945-ben — hála annak a világtörténelmi jelentőségű győzelemnek, amelyet a szovjet nép és más népek a fasizmus felett arattak, hála a magyar nép elszánt harcának, Magyarország elnyerte igazi szabadságát és függetlenségét. A magyar nép megdöntötte a tőkések és földbirtokosok gyűlölt uralmát, hazájának igazi gazdája és saját sorsának irányítója lett, és a fejlődés legfényesebb útját, a szocializmus útját választotta. A népi demokratikus Magyarország — testvéri együttműködésben a szocialista tábor országaival — nagy sikereket ért el a gazdasági és kulturális építésben. A magyar nép történelmi győzelme és sikerei, a szocialista országokhoz fűződő barátságának elmélyülése veszett dühöt váltanak ki az imperialista reakció és Magyarországon a megdöntött osztály maradványainak soraiban.

Ezek a sötét erők kihasználták az elkövetett hibákat, az áruló Nagy Imre—Losonczy csoport kétszínűségét és a múlt év októberében ellenforradalmi lázadást szerveztek abból a célból, hogy újra a dolgozó magyar nép nyakára tegyék a tőkés földesuri kizsákmányolás igáját, hogy visszaállítsák Magyarországon a Horthy fasiszta rendszert és Magyarországot a szocialista országok és a többi békeszerető ország elleni háború ugródeszkájává tegyék.

Az imperialisták azonban nagyon elszámították magukat. Lebecsülték a szocialista tábor erejét és hatalmát, a proletárnemzetköziség nagy eszmejének összekovácsoló erejét. Figyelmen kívül hagyták a szocializmushoz hű erőket Magyarországon, számításon kívül hagyták a magyar nép azon elszántságát, hogy megvédi szocialista vívmányait az ellenség támadásával szemben.

Örömmel látjuk, hogy a magyar nép összes erőit az ország gazdasági fellendítésére fordítja

A magyar dolgozók a Szovjetunió segítségével le tudták verni az ellenforradalmi reakció lázadását, helyre tudták állítani az alkotmányos rendet és meg tudták őrizni nagy vívmányaikat.

Örömmel látjuk, hogy a magyar nép most az ellenforradalom következményének sikeres felszámolása után, szocialista munkáspártja és valóban népi munkás-paraszt kormánya vezetésével összes hazafias erőit az ország újabb gazdasági fellendítésére, a kultúra fejlesztésére és a nép jólétének emelésére fordítja.

Felhasználva ezt a látogatást, amelynek során különösen meleg fogadtatásban részesültünk, a magyar nép, annak kormánya és a népi Magyarország vezetői részéről, megismerkedtünk gyönyörű fővárosukkal, Budapesttel, ellátogattunk ipari és mezőgazdasági üzemekbe és kulturális intézményekbe, voltunk az ország néhány megyéjében — s mindenütt tapasztaltuk, hogy a magyar nép szorosan felzárkózik népi kormánya és pártja mögé. Láttuk a magyar munkásságnak, parasztságnak és dolgozó értelmiségnek az ország felvirágoztatása érdekében megnyilvánuló lelkesedését és hazafias lendületét, szilárd hitét a szocializmus ügyében és azt az elszántságát, hogy harcolni fog a szocializmus győzelméért.

A nemzetközi imperialista reakciónak, amely súlyos vereséget szenvedett a magyar nép elleni kalandjával, nem tetszik a népi demokratikus rendszer megszilárdítása a szocialista országokban, nem tetszik ez nekik Magyarországon sem. Ezért hazugság- és rágalomhadjáratukkal tovább folytatják álnok áskálódásukat a népi Magyarország és a többi szocialista ország ellen.

Az úgynevezett magyar kérdés ráerőszakolása az ENSZ közgyűlés rendkívüli ülésének napirendjére, durva beavatkozást jelent a Magyar Népköztársaság belügyeibe.

Az imperialistáknak semmiféle provokációval sem sikerül letéríteni népeinket az általuk választott útról és kiszakítani őket a szocialista országok népeinek egységes táborából.

Mi szemtanúi vagyunk annak, hogy a népi demokratikus rendszerhez hű magyar nép milyen határozottan utasítja vissza az imperialisták és ügynökeik fondorlatait.

Ekesszólóan tanúskodik erről az a hatalmas tiltakozási hullám, amely egész országukon végigvonul a „magyar kérdés" ENSZ-beli vitája ellen. A Magyar Népköztársaság kormányának és közvéleményének számos nyilatkozata leleplezi ennek az úgynevezett sugalmazóit és szervezőit, s ezek a nyilatkozatok teljes támogatásra találnak a világ minden békeszerető népe és haladó erői részéről, amelyek jól tudják, hogy a magyar nép nem engedi meg az imperialistáknak, hogy beavatkozzanak hazája belügyeibe.

Nincs semmi alapja annak, hogy visszautasitsák országunk felvételét az ENSZ-be

A nemzetközi reakció nemcsak a Magyar Népköztársaság ellen folytat rágalomhadjáratot és próbál beavatkozni belügyeibe, hanem az összes többi szocialista ország, köztük a Mongol Népköztársaság ellen is. Már 11 éve, hogy egyes nyugati hatalmak uralkodó körei megakadályozzák szuverén és demokratikus köztársaságunk felvételét az Egyesült Nemzetek Szervezetébe. A Mongol Népköztársasággal szemben folytatott ezen megkülönböztető politika nem más, mint az ENSZ alapokmány legfontosabb elveinek nyilvánvaló megsértése.

Soha nem volt és most sincs semmi alapja annak, hogy visszautasítsák békeszerető országunk felvételét az ENSZ-be, annak az országnak a felvételét, amely megfelel a ENSZ-tagság követelményeinek, és a második világháború idején hozzájárult az Egyesült Nemzetek közös harcához.

A Mongol Népköztársaság ENSZ-be való felvételének ellenzői azonban minden alkalommal, amikor ez a kérdés a közgyűlés napirendjén volt, mesterséges akadályokat gördítettek a felvétel elé. Nem tudják letagadni azt a megdönthetetlen tényt, hogy a Mongol Népköztársaság szuverén, békeszerető, demokratikus állam, amelyet a mongol nép hősi harca teremtett meg. Az Egyesült Államok képviselői és partnerei azonban mindenféle valótlanságot eszelnek ki, hogy leplezzék valódi céljaikat és megpróbálják igazolni a Mongol Népköztársasággal szemben folytatott megkülönböztető politikájukat. Támogatják az ENSZ-ben a senkit sem képviselő csangkajsekista küldött fecsegését arról, hogy a Mongol Népköztársaság állítólag agresszív állam. Igy például a csangkajsekisták azt a rágalmat terjesztik, hogy 1947—48-ban a Mongol Népköztársaság agressziót követett el a Kuomintang-Kína ellen egyik tartomány körzetében. Ennek éppen az ellenkezője az igaz, éppen a kuomintangisták támadták meg akkor a Mongol Népköztársaságot, azonban méltó visszautasításban részesítették őket a mongol csapatok. 1955-ben a kuomintangisták az USA támogatásával azt a valótlanságot híresztelték, hogy a koreai háborúban mongol csapatok is részt vettek. Mindez puszta kitalálás, amelynek az volt a célja, hogy megakadályozzák a Mongol Népköztársaság felvételét az Egyesült Nemzetek Szervezetébe.

A múlt évben, amikor a közgyűlés 11. ülésszaka az ENSZ-be való felvételi kérelmünket tárgyalta, a burzsoá sajtó azt a nevetséges állítást szellőztette, hogy állítólag mongol csapatok vettek részt a magyarországi ellenforradalom leverésében. Minden józanul gondolkodó ember előtt világos, hogy ilyen és ehhez hasonló nevetséges „érvek" nem szolgáltathatnak alapot arra, hogy megtagadják a Mongol Népköztársaság törvényes jogát az ENSZ-tagságra.

A kinai nép nagy győzelmével lényegesen megszilárdult a Mongol Népköztársaság nemzetközi helyzete

A Mongol Népköztársaság ENSZ-be való felvételének ellenzői hajlamosak kétségbevonni a Mongol Népköztársaság szuverénitását, gyakran arra való hivatkozással, hogy a Mongol Népköztársaság viszonylag hosszú ideig nemzetközileg el volt szigetelve. De ez is a régi nóta. Azt még talán fel lehet vetni, hogy a második világháború végéig a Mongol Népköztársaság nemzetközileg valóban el volt szigetelve, ez azonban nem a mi országunk hibája.

A Mongol Népköztársaság fennállása óta arra törekedett, hogy baráti kapcsolatokat létesítsen más országokkal. De egyetlen nyugati és keleti tőkés ország sem akarta hivatalosan elismerni a Mongol Népköztársaságot és egyenjogú kapcsolatokat létesíteni vele. A Szovjetunió volt az egyetlen ország, amely kezdettől fogva elismerte országunkat és a barátság, a szoros együttműködés és a sokoldalú segítség alapján fejlesztette hozzánk való viszonyát.

Ezenkívül figyelembe kell venni azt is, hogy a második világháború végéig a Mongol Népköztársaság építése bonyolult nemzetközi viszonyok közepette folyt. Azokban az években a Kínában uralmon lévő különféle militaristák és reakciósok ellenséges álláspontot foglaltak el a Mongol Népköztársasággal szemben, Keletről pedig állandóan a japán imperializmus fenyegetett, amely nem egy esetben kezet emelt népünk szabadságára és függetlenségére. Ezekben a nehéz években a mongol nép a Szovjetunió testvéri segítségére támaszkodva sikeresen visszaverte a külföldi imperialisták támadásait és megerősítette nemzeti függetlenségét, miközben igen nagy eredményt ért el az ország gazdaságának fejlesztésében.

A szabadságszerető népeknek a második világháborúban aratott győzelmével és különösen a kínai nép nagy győzelmével lényegesen megszilárdult a Mongol Népköztársaság nemzetközi helyzete.

A mongol nép előtt megnyílt a reális lehetősége annak, hogy erőfeszítéseit teljes egészében az ország béke építésére irányítsa.

Ezzel egyidőben a Mongol Népköztársaság rálépett a nemzetközi együttműködés széles útjára is. Ma a Mongol Népköztársaságnak diplomáciai kapcsolatai vannak két nagy szomszédjával, a Szovjetunióval és a Kínai Népköztársasággal, valamint az összes népi demokratikus országokkal, amelyekkel továbbfejleszti a sokoldalú baráti együttműködést. A Mongol Népköztársaságnak diplomáciai kapcsolatai vannak az Indiai Köztársasággal, Burmával és Indonéziával. Ezek közül számos országgal különböző egyezményeket és szerződéseket kötöttünk a politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok szélesítése céljából. A Mongol Népköztársaság kormánya — kiindulva a más országokkal való együttműködés és béke politikájából — arra törekszik, hogy baráti viszonyt építsen ki és gazdasági kapcsolatokat teremtsen minden országgal, amely ezt óhajtja, függetlenül annak társadalmi és politikai rendszerétől.

Tárgyalásaink megfeleltek népeink érdekeinek

Kedves Elvtársak, barátaim. Országukban való tartózkodásunk ideje alatt küldöttségünk tárgyalásokat folytatott a Magyar Népköztársaság kormányával és a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetőivel, amely tárgyalások során az összes érintett kérdésekben teljes egyetértés nyilvánult meg közöttünk. Tárgyalásaink a legteljesebb barátság és szívélyesség légkörében folytak. Mindkét küldöttség megfelelő figyelmet szentelt az országainkat összekötő testvéri barátság és a mindenre kiterjedő szoros együttműködés további megerősítésének és fejlesztésének.

Elhatároztuk, hogy országaink között számos egyezményt kötünk. Tárgyalásaink megfeleltek népeink érdekeinek és hatalmas szocialista táborunk erősödését szolgálják.

(Taps)

Küldöttségünknek a baráti Magyarországon forró testvéri fogadtatásban és szívélyes vendéglátásban volt része a Magyar Népköztársaság kormánya és a magyar dolgozó nép részéről. Országuk dolgozói mindenfelé kifejezésre juttatták azt a forró szimpátiát, igaz barátságot, és szeretetet, amellyel mongol barátaik iránt viseltetnek. Engedjék meg ezért, hogy még egyszer kifejezzem szívből jövő köszönetünket, s biztosítom Önöket és Önökön keresztül a nagyszerű magyar munkásosztályt, országuk minden dolgozóját arról, hogy

a mongol nép továbbra is hű lesz a magyar nép iránti testvéri barátsághoz.

(Taps) Szívből kívánok Önöknek és a Magyar Népköztársaság minden dolgozójának további nagy sikereket a népi demokratikus rendszer megerősítésében, országuk békés, szocialista építésében és a népek közötti békéért és barátságért folytatott nemes harcukban.

Éljen a mongol és a magyar nép örök, testvéri barátsága! (Nagy taps.)

Éljen a munkaszerető és tehetséges magyar nép és munkás-paraszt kormánya, élén Kádár János elvtárssal! (Hosszantartó, lelkes taps.)

Éljen a magyar nép harci élcsapata, a Magyar Szocialista Munkáspárt! Éljen a béke az egész világon! (Hosszantartó, viharos taps. Felkiáltások: Éljen a párt!)

A Mongol Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének beszédét nagy tapssal fogadták a főváros dolgozói. Ezután Borka Attila, a budapesti pártbizottság titkára mondott záróbeszédet, majd az ünnepség az Internacionálé hangjaival véget ért. A megjelentek még sokáig tapssal köszöntötték a mongol nép küldötteit, s a magyar párt- és kormányvezetőket.

A 10. kapunyitás

Megkezdődött a tanév a Pedagógiai Főiskolán

A Himnusz ünnepélyes hangjaival kezdődött kedden este a tanévnyitó a Pedagógiai Főiskola dísztermében. Hegyi József üdvözölte a vendégeket, a főiskola tanárait és hallgatóit, majd Márk Bertalan, a főiskola igazgatója mondott ünnepi beszédet.

— Főiskolánk ma tizedszer nyitja meg a kaput a hallgatók előtt — mondotta többek között. — Tíz év egy intézmény életében még nem nagy idő, mégis ez a 10 esztendő sokszorosan túlnő az időn. Főiskolánk új korszak szülötte, s a Szovjetunió diadalmas fegyverei nyomán jött létre. Főiskolánk a szocializmus ama nagy győzelmének záloga, amely a pedagógusok tízezreinek sorsát, több százezer proletár gyerek iskoláztatását fordította kedvezőre. Intézményünk úgy jött létre, mint a kultúrforradalom nagy vívmányának, az általános iskoláknak a függvénye. Még ma is fülünkben vibrál az ellenség károgása, a kishitűek suttogása, hogy a közoktatás forradalma népünk kulturális színvonalának csökkenését eredményezi. Ma már az idők távlatából meggyőződhettünk ennek ellenkezőjéről. Mi, a főiskola tanárai, dolgozói, hallgatói jogosan lehetünk büszkék arra, hogy innen rajzott ki azokba az általános iskolákba a tanárok népes serege, amely iskolák ma népünk magasabb kultúráját biztosítják.

Ezután rövid áttekintést adott a főiskola múltjáról, emlékezett arra a szeptemberre, amikor nem ragyogóan tiszta iskola, hanem félig kész épület várta a hallgatókat, amikor hallgatók, tanárok izma együtt feszült az építésben, s a napi munkában elfáradva, az esti tábortűz lángjai jelentették az ünnepi dekorációt a tanév megnyitásához. A főiskola azonban nemcsak külsőleg fejlődött a tíz év alatt, hanem belső tartalomban is. S most a hároméves képzés még magasabb színvonalú oktatást, nevelést biztosít. Az ellenforradalom okozta károkkal kapcsolatosan ezeket említette:

— Már az elmúlt tanév elején tanúi voltunk olyan jelenségnek, hogy hallgatóink a jogos és helytálló kritikai megállapítások mellett olyan bírálatokban részesítették a felszabadulás utáni 12 év eredményeit, amelyek a szocializmus alapjai lerakásának kétségbevonását jelentették. Ezek a jelenségek már tünetei voltak annak a tragikus esemény kibontakozásának, amely október 23-ához vezetett. Hogy mi vetette meg az alapját ennek a súlyos eszmei-politikai rombolásnak? Erre summázva nehéz felelni. Nem kétséges azonban, hogy a lehetőséget az a rés adta, amelyet régi állami- és pártvezetésünk hibái és nem utolsó sorban nevelő munkánk fogyatékosságai adtak az ellenségnek. Az azóta eltelt tíz hónap, a gyors országos konszolidáció főiskolánkon is éreztette hatását. Nem ámítjuk magunkat azzal, hogy az új tanévben már nem lesz semmi problémánk. Az ellenforradalom hatását még érezzük, a szétszórt uralkodó osztályok maradék erői még nem semmisültek meg, illegalitásba húzódtak. Propagandájukkal fertőzhetik a lelkeket.

Ezután vázolta a legfontosabb feladatokat: az eszmei-politikai tisztánlátás szükségességét, a tanulmányi fegyelem erősítését és az élethivatásra való sokoldalú felkészülést. Megemlékezett a jubileumi év jelentőségéről, majd az első évesekhez szólt:

— Ma a pedagógus munkája valóban örömteli, az egész magyar társadalom által megbecsült élethivatás. A múlté a pedagógusok szánalmas helyzete, már csak rossz emlékként él bennünk a magyar pedagógus szánalmas figurája, az „élet alágyűrtje", a „legrababb magyar", ahogyan Ady mondja. Elhatározásuk komoly és arra kötelezi önöket, hogy alapos felkészüléssel méltók legyenek főiskolánk hagyományaihoz és majd a társadalom megbecsülésére.

Márk Bertalan beszéde után az elsőéves hallgatók eskütétele következett, majd Csekey László harmadéves hallgató a KISZ-szervezet nevében üdvözölte az elsőéveseket. Röviden ismertette a KISZ eddigi munkáját és jövő terveit, végül sok sikert és jó tanulást kívánt. Az úttörők üdvözlése után Kajdy Béla másodéves hallgató szavalta Asztalos Sándor: „Tanítok mindhalálig" című versét. A jubileumi tanévnyitó ünnepély az Internacionálé éneklésével ért véget.

A megjelent vendégek azután ünnepi tanácsülésen vettek részt, amelyen pohárköszöntőt mondott Palkó Sándor elvtárs, a megyei tanács elnöke, Kovács Ferenc elvtárs, a művelődésügyi minisztérium osztályvezetője, Szentistványi Gyuláné, a városi pártbizottság tagja és Vas Károly elvtárs, a főiskola történelmi tanszékének vezetője. A jelenlévők körében nagy tetszést aratott Palkó Sándor elvtárs pohárköszöntője, aki közvetlen szavakkal ismertette a párt politikáját az értelmiséggel kapcsolatosan:

— Ma együtt akarunk dolgozni az értelmiséggel — mondotta Palkó elvtárs —, de nem úgy, mint a múltban. Nem felhasználni, sem kihasználni nem akarjuk az értelmiséget, hanem megnyerni, hogy együtt haladjon velünk a szocializmus építésében.

A többi pohárköszöntő is tükrözte a párt jelenlegi politikájának helyes szellemét, amellyel gondoskodik az értelmiségről és az ifjúságról.

Magyar Utánpótlás Válogatott—Mohácsi TE 8:0 (4:0)

Mohács, 1200 néző. Vezette: Stadler.

Magyar Utánpótlás-Válogatott: Török (Gelei) — Oláh II., Polgár, Dudás — Borsányi (Gál), Kleibám — Jagodics, Vasas (Borsos), Monostori, Lahos, Taliga (Szimcsák).

Mohácsi TE: Varga — Bárány, Bárácz, Bodolai — Kővári, Menka — Rebényi, Mercz, Kispál, Heim, Petz.

Tapogatózó játékkal teltek el az első percek. A göröngyös talajú pályán a labda jó néhányszor megtréfálta a játékosokat. Lassan kidomborodott a válogatott nagyobb tudása és jobb felkészültsége. Egyelőre azonban csak mezőnyfölényt harcolt ki az utánpótlás csapat. A 22. percben született meg az első gól. Vasas szépen Jagodics elé tette a labdát, a szélső lövése a kapu mellé vágódott. A kapuskirúgás után Monostori szerezte meg a labdát, egy csel után nagy lövést küldött a kapura. A kapufáról visszapattant labdát Taliga a hálóba küldte. 1:0. Alig kezdtek, újabb gólt ért el a válogatott. Lahos remek lövése a bal felső sarokba vágódott. 2:0. A mohácsiaknak is tetszett a nagy lövés. Most játékba lendült az utánpótlás-válogatott. A 32. percben Borsos, Vasas, Monostori összjáték után Monostori lövése jutott a hálóba. 3:0. Szinte egykapura játszott a válogatott, a 36. percben Monostori átment a védőkön, az ötösnél Jagodicshoz játszott, s máris 4:0. A félidő utolsó perceiben a mohácsiak is veszélyeztettek. Heim lövését Török biztosan védte.

Szünet után is frissen és nagy kedvvel játszott az utánpótlás-válogatott. Most sűrűn estek a gólok. Az 50. percben Borsos volt eredményes, majd az 57. percben Monostori 20 méteres nagy bombája vágódott Varga kapujába. A 61. percben Jagodics—Borsos—Lahos-akció futott a pályán, a labdát Monostori kapta, akinek lövése az utánpótlás hetedik gólját jelentette. A 64. percben Lahos állította be a végeredményt, 8:0. Ezután mintha megelégedett volna a válogatott a góllövéssel. A mohácsiak is észrevették magukat és néhány támadást vezettek. Később aztán ismét az utánpótlás-válogatott szorongatott, gólt azonban nem ért el, mert Varga két alkalommal is remekül védett. Előbb Borsos, majd Monostori lövését tette ártalmatlanná.

Az utánpótlás-válogatott szép játékával sikert aratott Mohácson. A csapat legjobbjai: Monostori, Borsányi, Kleibám és Taliga voltak. A mohácsi csapatból Varga, Bárány játéka emelkedett ki.

A válogatott a mérkőzés után azonnal autóbuszra ült és az esti órákban visszaérkezett Pécsre.

Az ENSZ-közgyűlés keddi ülése

Magyarország szuverénitásának egyik legkirívóbb megsértése a különbizottság létrehozása volt

A. A. Szoboljev felszólalása

New York (MTI): — A TASZSZ jelentése szerint az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésének napirendi vitájában Ulrich, Csehszlovákia képviselője is szót kért. Van Vajthajakon, a közgyűlés elnöke, akinek az amerikai határozati javaslat a „magyar kérdés"-ben az ENSZ „különleges megbízottjának" szerepét szánta, közölte döntését, hogy a magyar kérdést minden ellenvetéssel szemben megvitatják és ezért nem ad lehetőséget a csehszlovák küldött felszólalására. Van Vajthajakon Lodge amerikai küldöttnek adta meg a szót.

A nyugati hírszolgálati ügynökségek jelentése szerint az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülése kedden — magyar idő szerint — este folytatta a vitát az úgynevezett magyar kérdésről.

Elsőnek **Mód Péter**, a Magyar Népköztársaság állandó ENSZ-küldötte ismertette a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nyilatkozatát.

Octavio Maloles, a Fülöp-szigetek ENSZ-küldötte

azt próbálta bizonygatni, hogy az elmúlt év októberében Magyarországon forradalmi felkelés zajlott le. Támogatta azt a javaslatot, hogy az ENSZ-közgyűlés Van Vajthajakon herceget, Thaiföld külügyminiszterét nevezze ki a „magyarországi kérdésben rendkívüli megbízottjának."

Mariano Drago argentinai küldött

ugyancsak támogatta a közgyűlés elé terjesztett határozati javaslat-tervezetet és a többi között azt állította, hogy az elmúlt év őszén a magyar kormány valójában sohasem kért szovjet segítséget.

Az ülésen felszólalt

A. Szoboljev, a Szovjetunió küldötte

is. *Hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország és más államok hónapokon keresztül arra használták az ENSZ szónoki emelvényét, hogy a hidegháború szítása céljából durván beavatkozzanak Magyarország belügyeibe. Amikor kudarcot vallottak terveik a magyar népi demokrácia fegyveres erővel történő megdöntésére, e küldöttségek az ENSZ-t használták fel arra, hogy bemocskolják a magyar népet. Megbélyegezzék Magyarország kormányát és megpróbálják megakadályozni, hogy a normális élet helyreálljon az országban.*

Magyarország szuverénitásának egyik legkirívóbb megsértése — folytatta Szoboljev, — *a különbizottság létrehozása volt, amelyet inkább a Magyarország belügyeibe való beavatkozás bizottságának lehetne nevezni. A Magyarországgal kapcsolatos hűhó célja, hogy anyagot szolgáltasson a szocialista országokkal és különösen Magyarországgal szemben ellenséges propaganda számára. A bizottság jelentése mérhetetlen kárt okoz az ENSZ tekintélyének.*

Szoboljev aláhúzta, hogy az *ötös bizottság jelentését amerikai szakemberek, az amerikai külügyminisztérium és más amerikai szervek cselszövéseinek közreműködésével koholták.*

A bizottság — folytatta a szovjet delegátus — *jelentésének anyagát árulóktól és a társadalom szemetjétől merítette, akik elmenekültek Magyarországról. Értesüléseit ismeretlen személyektől és olyan gyűjtőlétes alakoktól szerezte, hogy nem is próbálta megnevezni őket.*

Szoboljev hangoztatta: *A magyar kormány tájékoztatásai „megváltoztatták volna a jelentés következtetéseit. De a bizottság a Szabad Európa Rádiót vette szárnyai alá, azt a szervet, amelynek provokációs uszító szerepe világszerte utálatot keltett."*

Szoboljev végül követelte, hogy a közgyűlés vessen véget e veszélyes játéknak és vegye le napirendjéről a magyar kérdést.

A közgyűlést ezután szerdára napolták.

Az ENSZ-közgyűlés szerda délelőtti ülése

A vita első felszólalója

Allan Noble, Anglia delegátusa

volt. Beszédéből kitűnt, hogy elsősorban a Szovjetunióra akarja hárítani a felelősséget, mind a nemzetközi helyzetet, mind pedig az úgynevezett magyar ügyet illetően. Az angol küldött *„mérsékelt hangúnak"* minősítette az ötös bizottság jelentését és ennek állításai alapján heves szovjet ellenes hangot ütött meg. Kijelentette: Az ENSZ-nek *„Budapest helyett inkább Moszkva felé kellett volna fordulnia, hogy véget vessen a magyarországi brutális megtorlásoknak"*, amelyeket csupán *„Oroszországnak a magyar belügyekbe történő szembeszökő beavatkozása tett lehetővé."* Szerinte az ENSZ-nek a Szovjetunióval kell tárgyalnia *„a megoldás megtalálása érdekében."*

Noble egyszersmind felhasználta az alkalmat, hogy támadást intézzen általában is a népi demokráciák ellen, úgy töntetve fel ezek belső helyzetét, hogy azokban a kormányzati rendszer *„egy uralkodó kis klikk által gyakorolt, könyörtelen diktatúrává fajult"*.

Az angol delegátus tagadta azt a közismert tényt, hogy a szovjet csapatok tavaly novemberi budapesti beavatkozása a varsói szerződéssel összhangban álló kollektív védelem egyik formája volt, majd a *„nemzetközi közvéleményre"* hivatkozva reményét fejezte ki, hogy *„az oroszok mégis hajlandók lesznek kivonni Magyarországról fegyveres erőiket."* Ugyanakkor azt állította; kormánya nem törekszik arra, hogy *„Magyarországot, vagy bármely más kelet-európai országot, amely függetlenségre tehet szert, támaszpontul használja fel a Szovjetunió biztonságának fenyegetésére"*. A továbbiakban tagadta, hogy a *„magyar probléma"* megvitatása az ENSZ közgyűlésen jelenleg *„csupán elkeseredéshez vezethet"* és hogy a leszerelési tárgyalásokat illetően megrontja a nemzetközi légkört.

Az angol delegátus ezután Magyarország belső helyzetéről tett valótlan megállapításokat, amikor kijelentette, hogy *„a bizottság jelentésének nyilvánosságra hozatala óta Magyarországon még súlyosabbá vált a fokozódó terror-uralom."* Még azt az állítást is megkockáztatta, hogy Magyarországon az októberi események óta *„több mint kétezer embert végeztek ki"*.

Ezt követően

Magheru, a Román Népköztársaság küldötte

emelkedett szólásra. *Az ötös bizottság jelentését szenvedélyes és hidegháborús alkotásnak minősítette.* A jelentés szerkesztői maguk is belsmerték — mondotta —, hogy akkor sem változtatták volna meg végkövetkeztetéseiket, ha Magyarország és a Szovjetunió anyagot bocsátott volna rendelkezésükre. *Miért nem illesztette a bizottság jelentésébe a magyar kormány Fehér könyvében szereplő megdönthetetlen tényeket?*

Hangoztatta ezután, hogy a magyarországi felkelés célja az ország belső rendjének felborítása volt és ezt elsősorban az Egyesült Államok szorgalmazta. *Senki sem tagadhatja a Magyar Népköztársaság szuverén kormányának azt a jogát, hogy minden eszközt felhasználjon bármilyen belső felkelés leverésére* — mondotta.

— A Magyarországon az elmúlt tíz hónapban végbement fejlemények bebizonyították — folytatta a román küldött —, hogy hasztalan az ENSZ beavatkozása Magyarország belügyeibe. *A Kádár-kormány helyreállította az alkotmányos rendet és az ország gazdasági helyzete állandóan javult.*

Palamasz görög küldött

támogatta a harminchét ország határozati javaslatát és a bizottság jelentését, majd feltétlenül a nyugati küldöttségeknek címezve, így folytatta:

— *Reméljük, hogy azok, akik érdeklődést mutatnak a magyar nép iránt, ugyanilyen érdeklődéssel fordulnak majd más népek felé is, amelyek függetlenségre törekednek. Nem lehet szabadságot javasolni Magyarországnak és azután elnyomás oldalára állani a világ más részeiben* — hangoztatta a görög küldött, majd követelte a ciprusi nép függetlenségének biztosítását.

Belaunde perui küldött

szerint a *„magyarországi események bűnt jelentenek az emberiség ellen"*, majd arra hívta fel a közgyűlést: használjon fel minden rendelkezésére álló lehetőséget *„az igazságtalanságok megszüntetésére."*

A vitát ezután este kilenc óráig felfüggesztették.

A legfontosabb feladat falun:

a termelőszövetkezetek gazdasági, szervezeti és politikai megerősítése

Megbeszélés a megyei tanácson

A megyei tanács épületében megbeszélést tartottak tegnap a járási pártbizottságok titkárai, a járási tanácsok elnökei és a megye több mezőgazdasági szakembere. Az MSZMP agrárpolitikájának tézisei alapján tanácskoztak a termelőszövetkezetek jelenlegi helyzetéről, a fejlesztéssel kapcsolatos további feladatokról. Az értekezleten Novics elvtárs, a megyei pártbizottság mezőgazdasági osztályvezetője értékelte a jelenlegi helyzetet.

40—42 forint egy munkaegység átlagos értéke

A most működő termelőszövetkezetek szilárdabbak, mint az október előttiek. Jobb a munkafegyelem, több a kezdeményezés és a munkákat jobban végezték el, mint bármikor. Ez természetesen több jövedelmet is jelent. 1955-ben a megyei átlagot figyelembevéve, 32 forint jutott egy-egy munkaegységre. Idén, az előzetes számítások szerint mintegy 40—42 forint lesz egy munkaegység értéke. Vannak persze olyan szövetkezetek, ahol 80 forintot is fizetnek munkaegységenként.

Most az ősz folyamán éppen ezért bizonyosfokú számszerű fejlődésre is lehet számítani. Nincs olyan járás, ahol ne volnának új belépők. Sőt, a mohácsi járásban három új tsz alakult és a villányi járásban is beszélnek néhány községben új termelőszövetkezet alakításáról.

Az eredmények ellenére, mégis az a tapasztalat, hogy a járás vezető szakemberei, a községek vezetői nem kellően hasznosítják a párt agrárpolitikájának téziseit, s nem látják tisztán az egyes feladatokat. Még figyelmeztetni sem merik az olyan termelőszövetkezeteket, ahol helytelenül módosították a működési szabályzat egyes pontjait. A tszek mintegy 40 százalékánál jelenleg is részesművelés folyik. Földjáradékot csak igen kis mértékben fizetnek a tagoknak. Az egész megyében 831 mázsa kenyérgabonát terveztek be erre a célra, tehát az idei kenyérgabonatermésnek csupán egy százalékát. A szociális és kulturális alapra tervezett összegek százalékban szinte ki sem fejezhetők. Egyre több tsz gazdálkodik házipénztárból, hat termelőszövetkezetnél pedig egyáltalán nem vezetnek könyvelést. Bajok vannak a jövedelemelosztással, a termelés-fejlesztést szolgáló beruházásokkal és a háztáji gazdaságokkal is. A megengedettnél sokkal több háztáji földet és állatot tartanak a tagok, ezzel szemben pedig több szövetkezetnek nincs közös állatállománya. Dunaszekcsőn például nemrég történt meg, hogy a közös állatállományt kiosztották a tagoknak.

Hitelt csak fedezetre adnak

A kormány nem mondott le a termelőszövetkezetek fejlesztéséről. Továbbra is cél a mezőgazdaság szocialista átszervezése és az eddigi segítségen túl mindent elkövet annak érdekében, hogy a szövetkezeti gazdaságok, gazdaságilag, politikailag és szervezetileg erősödjenek, egyre nagyobb területeket hódítsanak meg. Természetesen csak az olyan szövetkezeteket segíti, amelyek alapszabályszerűen gazdálkodnak és van fedezet a hitelek visszafizetésére. Másszóval kapnak hitelt a szövetkezetek, ha ehhez van áru-alapjuk. Akár minden hónapban oszthatnak munkaegység-előleget, mert részükre biztosít az állam zöldhitelt, ha bemutatják, hogy ennyi és ilyen áruféleségekre kötöttek szállítási szerződést.

Fejleszteni kell a közös alapot

Elsősorban persze a termelőszövetkezeteknek kell igyekezni, hogy saját erőből minél többet ruházzanak be a közös gazdaság fejlesztésére és ne várjanak állami támogatást. Az a tapasztalat, hogy sokhelyütt szeretnének felosztani egyre többet, de nem gondoskodnak arról, hogy jövőre is bőven legyen miből osztani. Ez évben például a megtermelt értékeknek csupán öthat százalékát tervezték be közös alap létesítésére. Viszont a siklósi felszólalók elmondották, hogy van olyan tsz is, amely 14—15 kiló búzát oszt egy-egy munkaegységre.

Mindenki tudja, hogy gazdaságot csak akkor lehet jövedelmezőbbé tenni, ha minden évben költünk rá és egy termelőszövetkezet akkor a legszilárdabb, ha megfelelő gazdasági alappal, vagyonnal rendelkezik. Sajnos, kevesen gondolnak a holnapra. Sok helyütt még az állam-nyújtotta segítséget sem veszik igénybe a közös gazdaság növeléséhez.

Legjellemzőbb példa a szövetkezetek jelenlegi állatenyésztési helyzete. Annyira kevés az állatállomány, hogy a földterületüknek idén is csupán 7—8 százalékát tudják megtrágyázni, mégis idegenkednek a közös, nagyüzemi állattenyésztés nagyobbarányú kialakításától. Öt millió forintot biztosított az állam a baranyai termelőszövetkezetek állatállományának fejlesztésére, eddig azonban csak 18 tsz igényelt 205 tenyészüszőt, másszóval csupán 350 ezer forintot költött el a megye az öt millióból közös állatállomány fejlesztésére. Pedig a vásárlási hitelt csak az állatok eladása után kell visszatéríteni.

Szakemberekre van szükség

Sok szó esett ezen az értekezleten a termelőszövetkezetek szakszerű vezetéséről is. Meg kell mondani, hogy e téren rosszul áll a megye. — A siklósi járásban például tíz olyan elnök van, akik hat elemit végeztek, szakmai felkészültségük gyenge és nincs meg a megfelelő, gyakorlati tapasztalatuk sem. Hogyan is szerezhettek volna gyakorlati tapasztalatot, amikor állandóan váltogatják az elnököket.

Földvári János elvtárs erre elmondotta, hogy a vezetés megszilárdítására kedvezőek a kilátások. Néhány éven belül elérhetjük, hogy minden termelőszövetkezetben kiváló szakemberek dolgoznak majd. Hamarosan megnyílik Mohácson a kétéves szövetkezeti vezetőképző iskola, csak az a feladat, hogy minél több hallgatója legyen. Az iskola teljesen ingyenes lesz, sőt még néhányszáz forintot kapnak a hallgatók attól függően, hogy hány gyerekük van.

Mozsgón, ugyancsak indul egy téli mezőgazdasági iskola, de ez már nem ingyenes és az a cél, hogy elsősorban fiatalok jelentkezzenek oda.

Addig is, amíg kevés a szakember, a községi gazdasági felügyelőkre hárul a feladat, hogy szakmai segítséget nyújtsanak a megye termelőszövetkezeteinek.

Következzenek a tettek!

Tennivaló bizony bőven akad, egyesek ennek ellenére még mindig azon vitáznak, mi a helyes és mi a helytelen. Az MSZMP agrárpolitikai tézisei világosan megszabják a feladatokat, több mint két hónapon keresztül vitáztak fölötte, most azonban már dolgozni is kell. Nyilván az a cél, hogy most a meglévő szövetkezeteket kell megerősíteni, hogy alapot teremtsünk a számszerű fejlesztéshez. A gazdasági és szervezeti megerősítéshez tartozik elsősorban az, hogy minden tsz alapszabályszerűen dolgozzon. Dolgozzanak közösen munkaegység alapján a termelés minden ágában, fizessenek földjáradékot, a jövedelemnek legalább öt százalékát tegyék félre, mint a szövetkezeti vagyon gyarapításának eszközét. Készítsenek éves termelési tervet, vezessenek a gazdálkodásról pontos nyilvántartást, termelvényeiket közösen értékesítsék és ne tartsanak több háztáji a megengedettnél! Nem utolsósorban pedig szocialista szellemben neveljék tagjaikat, s ne tűrjenek semmiféle kizsákmányolást.

A tanácskozás végén Novics elvtárs válaszolt a tisztázatlanul maradt kérdésekre, a résztvevők azzal hagyták el a termet, hogy az értékes tanácskozás után világosabban látják a kérdéseket és sokkal nagyobb eredményekben gyümölcsözi majd további munkájuk.

Közös nyilatkozat a magyar—mongol tárgyalásról

(Folytatás az 1. oldalról)

gyar—mongol árucsereforgalmi és fizetési egyezmény alapján sikeresen fejlődnek a Magyar Népköztársaság és a Mongol Népköztársaság közötti kereskedelmi kapcsolatok. Az utóbbi években eredményes együttműködés valósult meg a két ország között a kultúra és tudomány terén is.

Tekintettel arra, hogy a Magyar Népköztársaság és a Mongol Népköztársaság gazdasági és kulturális együttműködése teljes mértékben megfelel a két ország érdekeinek, kölcsönösen segíti a szocialista építőmunkát és a két nép közötti testvéri barátság további erősödését szolgálja, a két kormány elhatározta, hogy továbbra is minden erővel fejleszti és elmélyíti ezt az együttműködést. Ezért a felek megállapodtak, hogy tárgyalásokat kezdenek a két ország közötti hosszúlejáratú kereskedelmi egyezmény, kulturális egyezmény, tudományos és műszaki együttműködési egyezmény megkötése céljából, továbbá egyes nem-kereskedelmi fizetések, valamint postai és távközlési megállapodások tekintetében is.

A két kormány szükségesnek tartja egymás rendszeres és sokoldalú tájékoztatását a két ország életéről és eredményeiről, a személyes kapcsolatok fejlesztését, tekintettel arra, hogy ennek nagy jelentősége van a szocialista építés tapasztalatainak kölcsönös kicserélése szempontjából.

Jumzsagijn Cedenbal, a Mongol Népköztársaság miniszertanácsának elnöke meghívta Kádár Jánost, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökét baráti látogatásra a Mongol Népköztársaságba. Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke a meghívást elfogadta.

IV.

A Magyar Népköztársaság kormánya és a Mongol Népköztársaság kormánya kifejezi azt az elhatározását, hogy a jövőben is mindent megtesz a Szovjetunió vezette szocialista tábor egységének további erősítéséért, ami a szocializmus sikeres építésének biztosítéka. A két kormány kijelenti, hogy mindkét ország a Szovjetunióval, a Kínai Népköztársasággal, valamint az összes békeszerető népekkel együtt mindent elkövet a béke és a népek biztonságának megőrzéséért.

A Mongol Népköztársaság kormányküldöttségének magyarországi látogatása a magyar és a mongol nép őszinte barátságának újabb nagyszerű megnyilvánulása volt. A két küldöttség kifejezi azon szilárd meggyőződését, hogy tárgyalásaik méginkább elmélyítik és fejlesztik a Magyar Népköztársaság és a Mongol Népköztársaság barátságát és eredményes együttműködését, ami hozzájárul a szocialista tábor erejének további gyarapodásához.

A Szovjetunió javaslatai a leszerelés gyakorlati megvalósítására

Gromiko a nemzetközi helyzet fontos kérdéseiről

Semmiféle előrehaladás nem történt a leszerelésben — A közel-keleti helyzetért a nyugati hatalmakat terheli a felelősség — A nemzetközi bizalom helyreállításához a kereskedelmi kapcsolatok növelésén át vezet az út

Moszkva (MTI): Kedden este a Szovjetunió külügyminisztériumában A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere a szovjet és a külföldi sajtó képviselői előtt nyilatkozott a nemzetközi élet néhány fontos kérdéséről.

Adenauer a leszerelést spekulációkra használja fel

Gromiko bevezetőben utalt Adenauer egyik legutóbbi kijelentésére, amely szerint a londoni leszerelési tárgyalások sikertelenségéért a Szovjetunió „negatív" álláspontja és politikájának „agresszívitása" a felelős. Adenauernek persze nem tetszik a Szovjetunió állásfoglalása, amely a leszerelésre, a nukleáris fegyverek eltiltására, az idegen támaszpontok felszámolására, az idegen csapatok kivonására törekszik. A Német Szövetségi Köztársaság jelenlegi kormánya céljai megvalósításának érdekében arra törekszik, hogy ne szülessék megegyezés a leszerelés kérdésében, ne enyhüljön a nemzetközi feszültség. A nyugatnémet kancellár azt szeretné, ha a Szovjetunió a leszerelés kérdésében feltétel nélkül elfogadná a nyugati hatalmak álláspontját. A nyugati hatalmak úgy látszik, úgy képzelik, hogy a Szovjetunió hozzá van szokva az ilyen hanghoz. A nemzetközi életben azonban legfeljebb a NATO tagállamai tárgyalhatnak egymással ilyen módon.

A nyugati hatalmak által előterjesztett és Adenauer által támogatott „atomleszerelés" a gyakorlatban a fegyverkezési verseny, különösen pedig a nukleáris fegyverkezés folytatását, növelését jelenti.

Adenauernek azért van szüksége az ilyen hamisításokra, hogy megakadályozhassa a német kérdés megoldását. A kancellárnak és partnereinek sémája egyszerű. A német kérdés megoldását a leszereléstől teszi függővé, a leszerelést pedig bizonyos politikai feltételektől, így a német kérdés megoldásától. Adenauer mind a két kérdést politikai spekulációs célokra használja fel.

Gromiko ezután felhívta a figyelmet arra, hogy míg Adenauer a leszerelési tárgyalások sikertelenségéről beszél, addig Stassen, az Egyesült Államok delegátusa a leszerelési albizottságban, egészen másféle kijelentéseket tesz: megállapítja, hogy a tárgyaló felek most közelebb vannak egymáshoz, mint az elmúlt tizenkét évben bármikor és a tárgyalásokon bizonyos haladást értek el.

A két álláspont közötti eltérésnek az a magyarázata, hogy az Egyesült Államok nehéz helyzetben van. Az egyik oldalon egyengeti a megegyezést, a másik oldalon politikájával gátolja ennek létrejöttét. Ezt bizonyítja az a tény, hogy a megegyezés elé újabb és újabb feltételeket szab.

A nyugati feltételek elfogadhatatlanok

Gromiko ezután ezekkel a feltételekkel foglalkozott. Ezek közé tartozik a német kérdés is. A gyakorlat azt bizonyítja, hogy a nyugati hatalmak és a Német Szövetségi Köztársaság elzárkózik a német kérdés megoldása, a két német állam közötti tárgyalások lehetősége elől. Nyugat-Németországban maguk a nyugati hatalmak váltották ki a jelenlegi helyzetet azzal, hogy uralomra juttatták a revansistákat és a militaristákat.

A nyugati hatalmak egy másik feltétele a Közel-Kelet kérdésének megoldása. De az e körzetben létrejött feszültség oka egyedül és kizárólag az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország beavatkozása a független arab országok belügyeibe, azon törekvése, hogy rákényszerítse akaratát ezekre az országokra. Mi történik jelenleg a Közel-Keleten? A nyugati hatalmak egyik arab országot a másik után próbálják arra kényszeríteni, hogy meghajoljanak a gyarmatosítók akarata előtt, feladják függetlenségüket. A közel-keleti helyzetért tehát a nyugati hatalmakat terheli a felelősség. Ugyanígy a nyugati hatalmakon múlik sok más fontos nemzetközi kérdés megoldása, például a távol-keleti problémák, elsősorban pedig a népi Kína ügyének rendezése.

Ugylátszik, a nyugati hatalmak sokat akarnak — állapította meg Gromiko. — Lehet, hogy azok, akik a leszerelés kérdésének megoldását ilyen feltételektől teszik függővé, arra törekszenek, hogy a Szovjetunió mondjon le a szocializmus építéséről. De ahogyan a Szovjetunió nem támaszt olyan igényt a nyugati hatalmakkal szemben, hogy mondjanak le a kapitalista rendszerről, ugyanúgy partnereitől is elvárja a hasonló állásfoglalást.

Gromiko a továbbiakban megállapította, hogy a népek béketörekvése, a fegyverkezési verseny és az atomháború veszélye elleni állásfoglalása arra kényszeríti a nyugati hatalmakat, hogy valódi célkitűzéseikkel ellentétes megnyilvánulásokat tegyenek. Ez magyarázza Stassen állásfoglalását. Az ilyen manőverek azonban csak azok számára szükségesek, akik félnek az igazságtól, s félre akarják vezetni a népeket.

Egyetlen lépéssel sem került közelebb a két fél álláspontja

Világos, hogy a Szovjetunióban nagyon örülnének, ha a leszerelési tárgyalásokon sikert értünk volna el — mondotta Gromiko — de, sajnos, semmi sem áll olyan távol a valóságtól, mint a leszerelési tárgyalások ilyen értékelése. A tárgyalásokon egyetlen lépéssel sem került közelebb a két tárgyalófél álláspontja.

A Szovjetunió például javasolta az atomfegyver-kísérletek azonnali és feltétel nélküli beszüntetését két-három éves időtartamra, valamint azt, hogy ennek ellenőrzésére hozzanak létre nemzetközi szervet. Gyakorlati javaslatokat tett a fegyveres erők létszámának, valamint a fegyverzetnek csökkentésére, mindenekelőtt a nagyhatalmaknál. Ezek a javaslatok a nyugati hatalmak előterjesztésein alapultak.

A Szovjetunió javasolta, hogy azok a hatalmak, amelyeknek atom- és hidrogénfegyver van birtokukban, ünnepélyesen vállalják magukra a kötelezettséget, hogy lemondanak e fegyver alkalmazásáról. A Szovjetunió javasolta a katonai támaszpontok felszámolását, az idegen országokban lévő katonai erők kivonását. A nyugati hatalmak e javaslatokat rendre elutasították. A leszerelési tárgyalások sikertelenségéért a NATO országainak elutasító magatartása a felelős. Ezek az országok semmilyen konkrét lépést nem kívántak tenni a leszerelés területén.

A szovjet külügyminiszter a továbbiakban az ellenőrzés problémájával foglalkozott, amelyet a nyugati hatalmak a leszerelési tárgyalások középpontjába helyeztek. Megállapította, az ellenőrzés kérdésének ilyen felvetése szemben áll a gyakorlati megvalósítás lehetőségével. Maguk a NATO-ban résztvevő országok folyamodtak az utóbbi időben számos olyan intézkedéshez, amely mutatja, hogy nem a leszerelést tűzték ki céljukul. Az ellenőrzés megvalósítása ugyanis a népek közötti bizalomtól függ. A nyugati hatalmak intézkedései nem a bizalmat, hanem a bizalmatlanságot szolgálják. Erre mutat például az a tény, hogy létre akarják hozni a NATO baltitengeri főparancsnokságát. Ezzel a Balti-tengert háborús övezetté akarják változtatni. Erre mutat az is, hogy elzárkóznak a Szovjetunióval való bármilyen kapcsolatok elől.

A nemzetközi bizalom helyreállításához vezető reális út mindenekelőtt a kereskedelmi kapcsolatok növelésén át vezet.

A NATO országai azonban elzárkóznak az ilyen kereskedelmi kapcsolatok létesítése elől.

Gromiko a továbbiakban az amerikaiak javasolta légifényképezési ellenőrzési rendszer kérdésével foglalkozott. Hangoztatta, hogy a légifényképezés nem oldja meg sem a népek biztonságának, sem pedig az ellenőrzésnek a kérdését.

Teljesen világos, hogy a leszerelést addig nem lehet kimozdítani a holtpontról, amíg az Egyesült Nemzetek Szervezete nem törekszik teljes energiával ennek a kérdésnek a megoldására és nem ébred tudatára annak a hatalmas felelősségnek, amely a béke megvédésében és megerősítésében, a nemzetközi feszültség enyhítésében terheli.

A Szovjetunió javasolja:

Gromiko ezután négy pontban foglalta össze a Szovjetuniónak azokat a javaslatait, amelyek a leszerelés gyakorlati megvalósítását lehetővé teszik:

1. Az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek haladéktalan eltiltása. Ez az intézkedés halaszthatatlan sürgősségű és minden további halogatás és feltétel nélkül meg kell valósítani — hangsúlyozta Gromiko. — Ehhez csupán azoknak a hatalmaknak a beleegyezése szükséges, amelyeknek birtokában nukleáris fegyverek vannak.

2. Vonják ki a külföldi csapatokat Németországból, valamint Európa azon más országaiból is, amelyeknek területén jelenleg külföldi fegyveres erők állomásoznak. Nem szükséges részletesen elemezni, hogy ennek az intézkedésnek gyakorlati megvalósítása jelentős mértékben javítaná az európai helyzetet, hozzájárulna az országok békés, jó kapcsolatainak létrehozásához.

3. Fel kell számolni valamennyi idegen katonai támaszpontot külföldi országok területén. Ennek az intézkedésnek haladéktalan megvalósítása igen nagy mértékben enyhíti azt a feszültséget, amely jelenleg a népek között fennáll — hangsúlyozta Gromiko. — A katonai támaszpontok felszámolása segíti az országok békés együttműködésének, valamint a bizalom légkörének erősítését.

4. A szovjet kormány álláspontja az ellenőrzéssel kapcsolatos intézkedések terén az, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül meg kell valósítani azokat az előterjesztéseket, amelyeket a Szovjetunió kormányának augusztus 27-i nyilatkozata tartalmaz. A leszerelés első lépéseivel párhuzamosan létre kell hozni a nemzetközi megfigyelési pontokat a legfontosabb kikötőkben, a vasúti csomópontokon és az országutakon. Ezek a megfigyelési pontok lehetővé teszik, hogy a fegyveres erők és a fegyverzet veszélyes összevonását haladéktalanul észlelják. Az ilyen megfigyelési pontok felállításának az a célja, hogy lehetetlenné tegyék a bármely országból kiinduló váratlan támadást.

A Szovjetunió ezenkívül javasolja, hozzanak létre ellenőrző pontokat a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia területén, valamint a Csendes-óceán körzetében annak megfigyelésére, hogy a hatalmak teljesítik-e az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek beszüntetésére vonatkozó megállapodásukat.

Nem mehetünk el szó nélkül a közel-keleti események mellett

Gromiko ezután a Pravda tudósítójának kérdésére válaszolva részletesen foglalkozott a Szíria ellen irányuló összeesküvés sikertelenségével. Megállapította, hogy az agresszív körök a szíriai összeesküvés kudarca után közvetlen fegyveres agresszióhoz akarnak folyamodni. A Szíria ellen irányuló összeesküvést világosan leleplezi Eisenhower és Dulles személyes küldöttének, Hendersonnak közel-keleti látogatása. Ez a látogatás jellemzően bizonyítja, hogyan működnek a szíriaellenes összeesküvés szervezői, akik — éppúgy, mint Egyiptom esetében — a keleti országok népeinek a gyarmati elnyomás ellen vívott harcát akarják elfojtani.

Gromiko részletesen foglalkozott Törökország szerepével. Hangoztatta, hogy a gyarmatosító hatalmak Törökországot a Közel- és Közép-Kelet csendőreként akarják felhasználni. Egyenesen meg kell mondani: Törökország uralkodó körei készek arra, hogy erre az útra lépjenek — hangoztatta Gromiko. Törökország számára azonban veszélyt jelenthetnek az ilyen tanácsadók.

A Szíriai elleni jelenlegi összeesküvés szervezői azzal indokolják tevékenységüket, hogy a Szovjetunió részéről történő „kommunizálást" akarják megakadályozni. Erről beszélnek az Egyesült Államok hivatalos körei is. Az Egyesült Államok sajtójában például szept. 7-én közzétették Eisenhower nyilatkozatát, amelyet Dulles ismertetett. Az amerikai sajtó „figyelmeztetéseket" intéz a Szovjetunióhoz a szíriai események, valamint a közel- és közép-keleti helyzet miatt. Figyelmeztetésre azonban inkább az amerikai hivatalos köröknek lenne szükségük. Nem a Szovjetunió, hanem az Egyesült Államok kormánya tesz olyan lépéseket, amelyek veszélyeztetik a Közel- és a Közép-Kelet békéjét. Az Egyesült Államok kormánya szervezi az összeesküvést Szíria kormánya ellen. Az Egyesült Államok hadiflottája cirkál a Földközi-tengeren a szíriai partok közelében. Az Egyesült Államok szervezi és támogatja a Szíria ellen irányuló gazdasági blokádot. Ha az Egyesült Államok kormánya — amint azt egyes amerikai vezetők kijelentései és a sajtó közlése nyomán vélni lehet — úgy gondolja, hogy Szíria részéről fennáll az „agresszió veszélye", módjában áll a kérdést a Biztonsági Tanács elé terjeszteni. Az amerikai hivatalos körök azonban korántsem akarják a Biztonsági Tanács elé terjeszteni ezt a kérdést, mert világosan látják, hogy bármiféle targyalás csak leleplezné Szíria-ellenes összeesküvésüket.

Ami a Szovjetuniót illeti, a békés egymás mellett élés és a népek közötti együttműködés politikáját követi. Éppen emiatt nem mehet el szó nélkül azon események mellett, amelyek a Közel- és Közép-Kelet térségében veszélyeztetik a békét és a népek biztonságát.

Az Izvesztyija tudósítója az omani helyzetről intézett kérdést a külügyminiszterhez.

Az ENSZ közgyűlésének fel kell emelnie szavát Oman védelmére

Gromiko válaszában rámutatott: a Szovjetunió mindig felemelte szavát a népek ügyének védelmében. Bármilyen kis nép szabadsága és függetlensége forgott is kockán. A szovjet emberek a világ minden becsületes emberével együtt mélyen elítélik a fegyveres külföldi beavatkozást Oman belügyeibe. Az omani eseményekre fel kell hívni az ENSZ-közgyűlés XII. ülésszakának figyelmét és a közgyűlésnek Oman védelmében fel kell emelnie szavát. Hasonlóképpen a békeszerető államoknak az Egyesült Nemzetek Szervezetében haladéktalanul meg kell tenniök azokat az intézkedéseket, amelyek véget vetnek a jemeni agressziós kísérletnek.

A szovjet külügyminiszter ezután a külföldi tudósítók kérdéseire válaszolva elmondotta, hogy a szovjet küldöttség két-három nap múlva indul el az ENSZ-közgyűlés XII. ülésszakára. Befejezésül érintette Izrael politikáját. Elmondotta: a Szovjetunió kormánya már az egyiptomi agresszió idején felhívta az izraeli kormány figyelmét e politika veszélyességére. Mindezideig azonban még semmilyen változás nem tapasztalható az izraeli kormány politikájában, amely arra mutat, hogy hajlandó a helyes irányban tett konkrét lépésekre.

Külföldi hírek

NEW YORK

India állandó ENSZ-képviselője hétfőn levelet intézett az ENSZ főtitkárához, amelyben az indiai kormány kéri, hogy tűzzék a közgyűlés 12. ülésszakának napirendjére a leszerelési bizottság és a leszerelési albizottság kibővítésének kérdését.

DAMASZKUSZ

A szíriai minisztertanácsot kedden rendkívüli ülésre hívták össze. Hivatalos körök közlése szerint a minisztertanács tanulmányozza az Egyesült Államok Szíria-ellenes provokációs lépéseit és a szükséges ellenintézkedéseket.

RECANATI

Mint ismeretes, a 67 éves Benjamino Gigli, a világhírű olasz tenorista, augusztus 10-én szívrohamot kapott. Kezelő orvosai, akik korábban az énekes állapotának javulásáról számoltak be, kedden kijelentették, hogy Gigli közérzete rohamosan romlik és állapota aggodalomra ad okot.

TOKIO

Véget ért a jugoszláv küldöttség japáni látogatása és jugoszláv—japán közös közleményt adtak ki. Megegyeznek abban, hogy a két ország közötti gazdasági, kulturális és egyéb kapcsolatokat tovább kell fejleszteni, mind a szóbanforgó országok, mind pedig a világbéke javára. — A diplomáciai képviseletüket nagykövetségi rangra emelik.

OSLO

Kedden az északi országok külügyminisztereinek kétnapos oslói értekezlete után közleményt adtak ki, amelyből kitűnik, hogy Dánia, Norvégia és Svédország további hat hónapig Egyiptomban tartják ENSZ-csapatait.

RÓMA

A római egészségügyi szervek ez ideig több mint 2500 ázsiai influenza esetet jelentettek. Bár a járvány jóindulatú, mégis augusztus közepe óta három halálos eset fordult elő.

DAMASZKUSZ

A szíriai minisztertanács kedden este több mint négyórás ülést tartott, amelyen az amerikai hadihajóknak a szíriai partok közelében végzett provokációs felvonulásáról tárgyaltak. A Reuter-iroda értesülése szerint a miniszterek fontolóra vették, hogy tiltakozó jegyzéket küldjenek az Egyesült Államok kormányának és az ENSZ-ben is felvessék ezt az ügyet.

RÓMA

Az Egyesült Államok részéről múlt év július végétől ez év július végéig Olaszországnak juttatott katonai segély az előző időszakhoz viszonyítva növekedett. Szeptember 10-én közzétett adatok szerint az említett időszakban az olasz fegyveres erők az atlanti egyezmény útján mintegy 300 léglökéses katonai repülőgépet, két fregatthajót, 13 aknaszedőt, több ezer ágyút és egyéb hadianyagot kaptak az Egyesült Államoktól, mintegy 170 milliárd líra értékben. — Ezenkívül most folyik további száz milliárd líra értékű hadianyag leszállítása. Az Egyesült Államok három Nike-típusú rakétalövedékkel felszerelt zászlóalj és egy Honest John típusú rakétalövedékkel felszerelt zászlóalj megszervezéséhez szükséges hadianyagot bocsát az olasz fegyveres erők rendelkezésére.

Ásatásokat kezdenek Villánykövesden

Közel egy éve történt: a villánykövesdi tsz földjén szántás közben különböző állati csontokat, edénydarabokat találtak. Ennek híre eljutott a pécsi régészeti múzeum vezetőjéhez, Dombay Jánoshoz. Az ásatások megkezdését azonban pénzhiány hátráltatta. Államunk most jelentős összeget biztosított a feltárások megkezdéséhez. A leletek minden valószínűség szerint időszámítás előtt 2 500-ból valók.

A feltáráshoz Dombay János vezetésével ma látnak hozzá.

SPORT

Hogyan totózzunk?

A napilapok e heti totó tippjei

Mérkőzések:	Népszabadság	Népakarat	Magy. Ifj.	Népsport	D. Napló
1. Bulgária—Magyarország	x 2	2	1 x 2	2 x 1	2 x
2. Magyarország B)—Bulgária B)	1	1 2	1	1	1
3. Makó—Budapesti VSC	1 x 2	2 1	x 2	x 2	1 x
4. Jászberény—Szolnok	1	1 2	1 x	x 1	1 2
5. Gyula—Kőb. Lombik	1	1 x 2	x 2	1	x 2
6. Zalaegerszeg—Győri ETO	x 2	2 x 1	1 x 2	2 x	2
7. Oroszlány—Sztálinváros	2	2 1	x 2	2	2
8. Ózd—Bp. Szpartakusz	1 x 2	2	2	2 x	2
9. Baglyasalja—Eger	1	1 x	1 2	x 1	x
10. Atalanta—Róma	1 x	1 x	1	1 x	x 1
11. Spal—Internazionale	1 x	1	1 x	x 1	1 2
12. Udinese—Juventus	1 x 2	1	1	2 x	2

A bolgár labdarúgók készülnek a magyarok ellen

Akár csak Magyarországon, Bulgáriában is napról napra fokozódik az érdeklődés a szeptember 15-én sorra kerülő négy bolgár—magyar nemzetek közötti labdarúgómérkőzés iránt.

Különösen a nagy csapatok játékát várják nagy érdeklődéssel a bolgár labdarúgó-szurkolók. Nem is olyan régen, a Vasas CDNA elleni mérkőzése alkalmával a bolgár szurkolók számtalan kérdéssel halmozták el a magyar csapat játékosait. Kíváncsiak voltak a magyar válogatott várható összeállítása iránt és természetesen latolgatták az esélyeket.

A bolgár válogatottak egyébként serényen készülődnek a magyarok elleni mérkőzésekre. A csapatok tagjai a válogatott találkozók hátralévő napjáig edzőtáborokban vannak és mint a szakvezetők mondják, elsősorban az erőnléten szeretnének javítani.

Sztojan Ormandzsiev állami edző szerint a bolgár labdrúgók az utóbbi években technikában és taktikában jelentős fejlődést értek el, azonban az erőnlét terén visszaesés tapasztalható a bolgároknál. Ez meglátszott különben a CDNA—Vasas elleni mérkőzésen is.

A bolgár A válogatott összeállítását csak néhány nappal a nagy találkozó előtt közlik, egy azonban biztos, hogy az együttest a CDNA-ra építik. A Magyarországon szereplő B és utánpótlás válogatottban a bolgár labdarúgás fiatal tehetségei kapnak helyet.

Bulgária egyik legnépszerűbb labdarúgója Ivan Kolev. Bálösszeköttet játszik. Nagyszerű a technikája, munkabíró és jó érzéke van ahhoz, hogy megtalálja a legkisebb rést is az ellenfél védelmén.

Kolev odahaza a megszokott környezetben, a lelkes bolgár közönség előtt javítani szeretne a többi bolgár válogatottal együtt a júniusban Budapesten elszenvedett váratlan vereségért. A bolgárok nagyra értékelik a magyar válogatottat, de azért bizakodnak. Szeretnének győzni a kiváló magyar válogatott ellen. Szófiában a magyar labdarúgókon a sor, hogy ezen a fontos mérkőzésen eredményesen harcoljanak és a magyar csapat mégis csak ott legyen Stockholmban a jövő évi világbajnokságon.

A nagy csapatok mellett Bulgáriában találkoznak az ifjúságiak is. Míg Magyarországon, Debrecenben a B válogatottak, Pécsett pedig az utánpótlás válogatottak mérik össze erejüket. Ennek a három mérkőzésnek ugyan a jelentősége eltörpül az A válogatottak találkozója mellett, de azért a két ország labdarúgó sportja szempontjából ezek a mérkőzések is fontosak, hisz arra a kérdésre adnak választ, hogyan áll a fiatalok, az utánpótlás tekintetében a magyar és bolgár labdarúgósport. Ezért lesz érdemes megnézni Pécsett is a két nemzet utánpótlás válogatott találkozóját.

Mi lesz vasárnap?

Az NB I-ben vasárnap a bolgár—magyar válogatott mérkőzések miatt nem lesz bajnoki forduló. Pécsett az érdeklődés középpontjában a magyar—bolgár utánpótlás-mérkőzés áll, melyet vasárnap délután a PVSK-pályán rendeznek meg.

NB I-es csapataink szombaton barátságos mérkőzéseket játszanak. A Pécs-Baranya a Szegedi EAC-ot fogadja Pécsett, míg a Komlói Bányász a Bp. Honvédot látja vendégül Komlón.

Az NB II-ben bajnoki forduló lesz. A PVSK Pécsett mérkőzik a Veszprémi Haladással, míg a Pécsbányatelepi Bányász Mosonmagyaróváron szerepel.

Az NB III-as csapatok közül ezúttal a Vasas és a Pécsújhegyi Bányász Pécsett mérkőzik, a Vasas ellenfele a tolnai együttes lesz, míg a Pécsújhegyi Bányász a Kaposvári Dózsát fogadja. Otthonában mérkőzik a Szigetvári ZMSE és a Mosácsi TE is, Szigetváron a Pécsi BTC, Mohácson a Nagykanizsai Építők szerepel. A megyei I. osztály mérkőzései: Pécsvárad—Vasas I. Bányász, PEAC—Szászvár, Kinizsi—Pécsi Traktor, Pécsszaboles—Porcelángyár, Villány—Béta-akna, Hidas—Postás, Sellye—Építők, PVSK II.—Szentlőrinc.

A hét vége műsorán ezenkívül kosárlabda- és kézilabda-mérkőzések szerepelnek, de az asztaliteniszezők is megkezdik mérkőzéseiket az NB II-ért. Szombat—vasárnap a Tüzér utcai pályán kerül megrendezésre a megyei ifjúsági atlétikai bajnokságok versenye is.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: A hét filmje.
17.40: Mária-napi szív küldi műsor.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill. Este 7 órakor.

MOZI:

Park: Csodacsatár (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: A kisdobos (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Csodacsatár (5, 7 és 9 órakor)
Építők Kultúrotthona: Idegen utas (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Pipó 7 éjszakája (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Scuderi kisasszony (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Ha a világon mindenki ilyen volna (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Gerolsteini kaland (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Az örök éjszaka titka (8 órakor)

BÁBELŐADÁS

lesz szeptember 15-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Háza bábszínházában. Színre kerül: Varázstáska.

„A tizenegyest védeni nem lehet, csak rosszul rúgni"

A labdarúgás tudománnyá fejlődött, a védekezés, a támadás, a taktika, a rendszer tan lett, egyszóval a focizás nem játék már. Elemezik a csatár, a fedezet, a hátvéd, a kapus szerepét, a kirúgást, berúgást, kidobást, bedobást, a lesállást, mindazt, ami a két kapu közötti térség gyepszőnyegén lejátszódik. Sőt, elemzik a góllövés tudományát és a sportsajtó hasábjain az utóbbi időben igen gyakran foglalkoznak a tizenegyes rúgásával is. Edzők, játékosok nyilatkoznak, tanácsot adnak, s a sok tanács mellett a tizenegyesek javarészét mégsem tudják berúgni. Még a válogatottak sem. Nem tudta berúgni Dalnoki sem a Tatabánya—Ferencváros mérkőzésen. A labda a kapufának vágódva hagyta el a játékteret. De nem lett gól a Bp. Honvéd—Tatabánya mérkőzésen Bozsik lövéséből sem. Ezért írnak a tizenegyesről sokat és ehhez a kérdéshez szól hozzá a következő cikkünk is.

Nincs játékos vagy néző, aki ne kóstolta volna ki a labdarúgás egyik „legdrámaibb" momentumát, a büntetőrúgást, amikor a támadók és védők harcának hevében pillanatnyi csend borul a stadionra és a jelenet három főszereplője: a kapuvonalhoz rögzített védő, a szemben álló csatár, s végül a tizenegyes ponton elhelyezett labda mozdulatlanságba dermeszt minden tekintetet, minden gondolatot. Mennyi minden játszódik le a pillanatok töredékrésze alatt a csatár fejében, aki a tizenegyes rúgásával magára vállalta a játékostársak, a vezetők, a visszafojtott lélegzettel figyelő szurkolótábor bizalmának felelősségét. „Most dől el a mérkőzés! Mi is győzhetünk ezzel . . . Berúgom-e?"

Ne feszítsük tovább az idegeket! Egészen kiábrándító módon eldrultahjuk: nem sikerült, nem rúgta be. Persze, tisztelet a kivételnek. Mert ha valaki rögtönzött statisztikát állítana össze a legutóbbi hivatalos idény tizenegyeseiről, beleértve az alsóbb osztályú mérkőzéseket is, szép számban találná a mellé lőtt, vagy „kivédett" büntetőket.

Szándékosan „ecseteltük" néhány szóban mindjárt az elején ennek a — különben teljes mértékben — technikai műveletnek a „lelki romantikáját, amely sokszor elkeni a lényegét és még ma is hatásosan akadályozza a közben már valóságos jelszóvá vált igazságot, hogy a tizenegyest nem lehet kivédeni, csak elhibázni. Egyenes összefüggésbe hozhatjuk ezt a jelenséget azzal, hogy sok csapatunknál kicsinyek az igények a labdakezeléssel szemben s még elemi követelményeket sem gyakoroltatnak be sok helyen a játékosokkal. Ugyanis tizenegyesből nem gólt rúgni — elemi hiba.

A kapus nem mozdulhat el, kei lába mozdulatlanul kell, hogy nyugodjék a kapuvonalon, ez tehát az egyetlen eset, amikor semmiféle szöget sem zárhat el. A közepes erősséggel megrúgott labda 2—3 tized másodperc alatt jut el a 11-es ponttól a kapuvonalig és a kapus (tudományos mérések alapján) legfeljebb 2 métert tesz meg vetődés közben 3—4 tized másodperc alatt. Nincs szükség elsőosztályú csatárra. Bárki kiszámíthatja, hogy bármelyik kapufa belső oldala fele marad vagy másfél méternyi (!) valóban védhetetlen terület. Bármelyik kezdő könnyen begyakorolhatja ekkora űrnek ilyen kis távolságból történő pontos és gyors eltalálását.

De ki gyakorolja ezt? Vagy ha már gyakorol is valamit, ki igyekszik ennek a számtani műveletnek az alapján meggyőződni arról, hogy 11-es rúgással szemben nem segíthet „kapusbravúr" és főleg nem lehet drámai „párharc" kapus és csatár között? Persze nem tagadhatjuk, a 11-es rúgásnak vannak lélektani mozzanatai is (ki botlás, pillanatnyi tétovázás mindent elronthat), ami azonban ma a korszerű labdarúgás idejében inkább úgy hat, mint a rossz lelkiismeret. Kiütközik a vétkes hányagság, a bolhából elefánt lesz, a kapu már nem is kapu, hanem szűk faráma az óriássá nőtt kapus körül, a 11-es pedig nem biztos gól, hanem lélektani „talány".

Javaslatunk az volna, hogy foglalkozzunk inkább a „prózai technikával", a büntetőrúgás gyakorlásával.

Egy fiatal pécsi kerékpáros sikerei

Dévai, a PVSK fiatal kerékpározója vasárnap ismét bebizonyította tehetségét. A gödöllői országúton megtartott országos ifjúsági 100 kilométeres bajnokságon — mint megírtuk, — az első helyen végzett.

A verseny iráma igen nagy volt, habár az élénk emelkedőkkel tarkított terep komoly erőpróba elé állította a versenyzőket. 75 kilométerig együtt ment a mezőny, itt Dévai megszökött és igen nagy iramot diktálva, tetemes előnyre tett szert. Egy 12 főből álló csoport indult üldözésére. Váltott vezetéssel a cél előtt 7 kilométerre sikerült befogniok Dévait. A pécsi fiú nem adta fel a harcot, továbbra is az élen maradt és végül a hajrában szoros küzdelem után egy géphosszal sikerült megszereznie a győzelmet.

Dévai teljesítményének értékét növeli, hogy tavaly még serdülő volt és első éves ifjúsági versenyző korában is megnyerte Magyarország országúti 100 kilométeres bajnokságát.

Dévai, mint pályaversenyző is a legjobbak közé tartozik. Elindult az országos ifjúsági pályabajnokságon is. Egészségileg ugyan nem volt teljesen rendben, így is azonban több helyezést ért el. A 25 kilométeres pontversenyben 32 induló közül a második helyet sikerült megszereznie. A 4000 méteres egyéni üldöző-versenyben ugyancsak második lett. A kétüléses gépek versenyében negyediknek ért a célba, míg a mellékszámban győzelmet sikerült kiharcolnia. Kár lenne, ha a fiatal, tehetséges versenyző nem kapná meg a jövőben sportkörétől a megfelelő támogatást. Talán a PVSK módot talál arra, hogy ne kelljen Dévainak, ha tovább akar fejlődni, Budapestre mennie.

SAKK

A Nemzetközi Sakkszövetség kongresszusa

A sakkozók érdeklődése az elmúlt napokban a Bécs melletti Badenre irányult, ahol az első Európa sakkcsapatbajnokságot rendezték meg. A versenyt a FIDE (a nemzetközi sakkszövetség) XXVIII. kongresszusa előzte meg, melyen több fontos határozatot hoztak a nemzetközi sakkélet kérdéseiben. 38 ország képviselői vettek részt a kongresszuson, köztük V. Szmiszlov világbajnok is. Elsősorban megoldották a jövő évi sakkolimpiász kérdését.

Az Egyesült Államok sakkszövetsége pénzügyi nehézségekre hivatkozva lemondta az olimpiász megrendezését és ezért a kongresszus elfogadta az NDK és a NSZK sakkszövetségeinek ajánlatát. 1958-ban Münchenben rendezik meg a sakkcsapatok találkozóját, az 1960. évi sakkolimpiász színhelye pedig Lipcse lesz. A jövő év fontosabb eseményei közé tartozik a világbajnoki visszavágó mérkőzés Szmiszlov és Bottvinnik, illetve Rubcova és Bykovova között. Mindkét mérkőzést a Szovjetunióban bonyolítják le.

A jövő évi kongresszust a jugoszláv sakkszövetség rendezi Dubrovnikban, egyidejűleg az ott megtartott zónaközi döntőversennyel. A nemzetközi sakkszövetség több nemzetközi mesteri és döntőbírói címet adományozott, három sakkozó pedig (a szovjet Tal, az amerikai Bisguier és Evans) nagymesteri címet kapott.

Az elmúlt hetek fontosabb sakkeseményei közé tartozik a Szcawno Zdroj lengyel fürdőhelyen rendezett nemzetközi verseny, melyet Geller szovjet nagymester nyert meg nagy fölénnyel — honfitársa Holmov és Szabó magyar nagymester előtt.

A területi háromtusa-bajnokság eredményei

A területi háromtusa-bajnokságokat a Baranya megyei háromtusa alszövetség rendezésében bonyolították le. Pécs-Baranya versenyzőin kívül csak a Pécsi Szpártákusz sportolói indultak. A mezőny így is népes volt és a verseny jó eredményeket hozott.

Kár, hogy a legjobb téli háromtusázók közül, akik magyar bajnokságot nyertek, Topelczer és Jillek távolmaradtak. Eredmények: felnőttek: 1. Korhecz (Pécs-Baranya) 2858 pont, 2. Svinger (Pécs-Baranya) 2401, 3. Kelemen (Pécs-Baranya) 1841 pont. Részeredmények: pisztolylövés: 1. Korhecz 1000 pont, (10/95). 200 méteres úszás: 1. Korhecz 928 (2:43.2), 3000 méteres terepfutás: 1. Svinger 1185 pont (10:07.2), ifjúságiak: 1. Mateovics (Pécs-Baranya) 2980, 2. Péter (Pécs-Baranya) 2853, 3. Frim (Pécs-Baranya) 2847. Részeredmények: pisztolylövés: 1. Péter 1020 pont (10/96), 100 m úszás: 1—2. Mateovics és Meződi (Pécs-Baranya 890 pont (1:21), 2000 méteres terepfutás: 1. Mateovics 1130 pont (6:33.3).

Ragoncsa nyerte Baranya megye asztalitenisz-bajnokságát

A megyei asztalitenisz-bajnokságokat a nyilvánosság teljes kizárása mellett rendezték meg a Meteor klubhelyiségében. Az időpont nem volt a legkedvezőbb, a diákok távolmaradása miatt különösen az ifjúsági számokban volt kevesebb induló a szokottnál, másrészt pedig a korai időpont miatt a formák még nagyon idényeleiek voltak. Akadt meglepetés is. A veterán Palcsó legyőzte Pintért. A férfi egyes versenyt meglepetésre Ragoncsa nyerte, aki az elődöntőben a döntő játszmában 17:20-ról nyert Hartai ellen. A verseny részletes eredményei:

Férfi egyéni: 1. Ragoncsa (Urán SC), 2. Horváth (Meteor), 3. Jób (Urán SC), női egyes: 1. Nyékiné (BTC), 2. Kovácsné (Kesztyűgyár), 3. Borbély (Kinizsi). Férfi páros: 1. Ragoncsa—Kassai (Urán SC), 2. Golácz—Balázs (BTC), 3. Palcsó (Komló)—Arató (Meteor). Vegyespáros: 1. Hartai Meteor—Kőszegi (Kinizsi), 2. Ragoncsa (Urán SC)—Borbély (Kinizsi), 3. Golácz—Nyékiné (BTC). Női páros: Nyékiné (BTC)—Borbély (Kinizsi), 2. Kovácsné—Tóthné (Kesztyűgyár). 3. Kőszegi—Máté (Kinizsi). Fiú egyes: 1. Balázs (BTC), 2. Varga (Pécsbányatelepi Bányász), 3. Arató (Meteor). Fiú páros: 1. Balázs (BTC)—Arató (Meteor), 2. Pervin—Varga (Pécsbányatelepi Bányász), 3. Tóth—Kisnagy (Pécsbányatelepi Bányász).

Megkezdődtek a PVSK kosárlabda tornájának mérkőzései

Az új szabályok begyakorlása érdekében a PVSK és a kosárlabda szövetség mérkőzéseket írt ki a pécsi kosárlabda-csapatok részvételével. Már az első fordulóban látszott, hogy az új szabály lényegesen meggyorsítja a játékot és kiküszöböli azt a nagy előnyt, mellyel a magas termetű és nagy fizikumú játékosok rendelkeztek. Az első fordulóban a női és a megyei férfi vegyes csoport mérkőzésein általában a várakozásnak megfelelő eredmények születtek.

PVSK I.—Meteor I. 78:23 (35:15), női mérkőzés. A csapatjáték és a dobás terén még gyengébb teljesítményt nyújtó, de máris igen jó erőnlétben lévő PVSK ellen a Meteor-lányok csak az első félidő közepéig bírták. A legjobb dobók Aratóné 28, Müller 24, Szabó 14, illetve Kovács 10 és Wolfort 7.

Postás II.—PEAC II. 73:47 (37:23), férfi mérkőzés. A képzettebb és tapasztaltabb Postás-játékosok ellen a PEAC fiataljai jól játszottak. Legjobb dobók: Papp 32, Rozs I. 24, Rozs II. 11, illetve Farkas 24, Jánosi 17, Naumov 6.

APRÓHIRDETÉSEK

— HALÁLOZÁS. özv. Kemény Károlyné elhunyt. Temetése 13-án, 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

— Jurasits József, édesapánk 11-én elhunyt. Temetése 13-án 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Özv. Farkas Jánosné 10-én elhunyt. Temetése 13-án fél 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Szinn József kőművesegéd temetése 12-én, 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Özv. Földes Lajosné temetése 12-én 4 órakor lesz a köztemetőben. Faluhelyi család.

— Kertész Károly nyug. MÁV főintéző szept. 10-én, hosszas kínos szenvedés után elhunyt. Temetése 12-én, csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben. Az engesztelő szentmise 13-án, reggel fél 9 órakor lesz az Ágoston téri plébánia templomban. Gyászolja özvegye, Werb Irma, nyugdíjas tanítónő.

— Rehberger Károly szeptember 10-én elhunyt, temetése 13-án, délután fél 3 órakor a pécsi köztemetőben. — Gyászoló család.

Ratler kölyket veszek. Kopetzky. Damjanich u. 8. 310

Kis családi ház, rögtön beköltözhetően eladó. Ugyanott 340 négyszögöl házhely is. Mecsekalja, Cupitelep 8. sz. 267

125-ös új, piros export Danuvia eladó, Telefon: 27-71. 308

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok útja 7. 262

Sürgősen vennék szoba-konyhás lakást magas költségtérítéssel. Ajánlatokat 28-65 telefonra. 280

Egy 8-as síkkötőgép eladó. Erzsébet u. 12. Laki. 301

300 literes boroshordó eladó. Nyíri, Rákóczi út 66. Telefon: 24-97. 317

Keresek sürgősen két-szobás, komfortos lakást magas térítéssel Kovács, Attila u. 11/1 113

Egy szoba-konyha és kamra eladó. Pécs, — Pipacs utca 24. 329

A szalántai földművesszövetkezet igazgatósága azonnali belépésre szakképzett bolt kezelőket keres Németibe bolt-kocsma közös kezeléssel és a bostai vegyesboltba. Jelentkezés a fmsz. irodahelyiségében, — Szalánta. 298

Kertes családi ház lakáscserével eladó. — Vadász u. 21. Budai kertváros. 319

8 éves gyerek mellé pár órai elfoglaltságra komolyabb nőt keresünk. Érdeklődni lehet reggel 8 és 10 óra között. Rudas László u. 19. alatt. 312

Kérem a megtalálót, hogy vasárnap este a fél 7-es Donátusról jövő autóbuszban felejtett aktatáskámat jutalom ellenében adja le, vagy legalább a benne lévő iratokat postán küldje el. dr. Horváth József, Mátyás király u. 5. 315

Vasuti forgalmi ismeretekben jártas forgalomirányítót keres felvételre Pécsi BELSPED Vállalat, Pécs, — Széchenyi tér 1. 288

700 négyszögöl szőlő, 1000 négyszögöl gyümölcsössel, épület és termés nélkül, közvetlenül Ürög közelében jutányosan eladó. Érdeklődni: dr. Schuller gondnoknál, Egyetem utca 4. reggeli és déli órákban. 332

Két és fél hold rét sarjútermése eladó. — Marx u. 137. 334

Oldalkocsi, új állapotban piros Pannoniához eladó. Dózsa Gy. u. 69. sz. Rigódertető. 333

Jókarban lévő 250-es Csepel motorkerékpár sürgősen eladó. Érdeklődni lehet Pécs, Jakabhegyi út 64. sz. 337

Mária névnapjáról ne feledkezzünk meg! — Vágott rózsa, szegfű, és gladiolusz kapható. Rózsa virágüzlet, Rákóczi út. Villamos kitérőnél. 344

3 szerelő szakmunkást felvesz a Babarci Állami Gazdaság. Fizetés kollektív szerint. Munkásszállás, üzemi konyha biztosítva. — Felvétel esetén utiköltségtérítés. 185

Gyönyörű dióhálók, kombinált szekrények kaphatók. Budapest, VI. Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 33

Vasas II. 66. sz. üzlet és lakóház eladó. Érdeklődni: Vasas II. 65. Marosnál. 108

A MALÉV és az **IBUSZ** vasárnaponként sétarepülést rendez a város fölött. Jegyek 35 forintos árban szombat délig az IBUSZnál válthatók.

Betelelve 2 méhcsalád. 30 keretes kis Boczonádi kereten, minden elfogadható árért eladó. Madarász Ferenc, Tortyogó Vízműtelep. 114

Pécsi két vagy háromszobás lakásért elcserélek pesti kertes, egyszobásat. „Összkomfort legyen" — jeligére a hirdetőbe, Budapest, Felszabadulás tér 1. 115

Boroshordók és 15 hl vád eladó. Láne u. 25. sz. Kamba. 316

Tetőléc eladó. Orsolya utca 20. 321

ÉRTESITJÜK a Pécs-Baranya S. C. Baráti Kör tagjait, hogy átköltöztünk a volt Tiszti Klub épületébe. Hivatalos idő mindennap, vasárnap kivételével, délután 15 órától 22 óráig. Elővételi jegyek ugyanott válthatók. Vezetőség.

*

Ma délután 5 órakor a PVSK tornacsarnokában a kosárlabdajátékvezetők részére gyakorlati továbbképzést tartanak az új szabályokkal kapcsolatban. A kosárlabda-játékvezetők megjelenése kötelező.

A Janus Pannonius Gimnázium levelező tagozatának tanévnyitása szeptember 13-án, délután 3 órakor lesz.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hirdetőfelvevő iroda és hirlap-kézbesítő postahivatalok
Előfizetés postahivatalokn[illegible] és kézbesítőknél
[illegible]
M[illegible] Pécs, Munkás[illegible] u. 10. Telefon: 20-27.
Felelős felelős: Mellés Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 215. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1957 SZEPTEMBER 13

A jövő héten sorsolják az I., az V. és a VI. békekölcsönt

Néhány hónapos szünet után ismét megkezdődnek a békekölcsön-sorsolások. A békekölcsön-kibocsátások megszüntetésével egyidőben — mint ismeretes — egységesen rendezték a békekölcsönkötvények lejáratát is. Ennek alapján valamennyi békekölcsön 1974. december végén jár le. Így négy kölcsönt az eredeti határidőn túl, az ötödiket és a hatodikat pedig a határidőnél előbb fizetik vissza.

A lejárati idő egységesítése nyomán megváltozott a sorsolások üteme is és a sorsolásokon kihúzásra kerülő nyeremények és törlesztések összege is. Eddig minden kölcsönt külön-külön évenként kétszer sorsoltak. Most félévenként három-három kölcsönt sorsolnak, egy évben tehát négyszer lesz békekölcsön húzás.

Az idei békekölcsön-sorsolásokat a jövő héten kezdik meg. Szeptember 21-én és 22-én kerül sor az első, az ötödik, és a hatodik békekölcsön húzására. Ezeken összesen háromszázezer nyereményt sorsolnak ki, 75 millió forint értékben. Az összegben szerepel az I. békekölcsön törlesztése is.

A sorsolásokat a Zeneakadémián tartják. Szeptember 21-én délután három órakor az I. békekölcsönt sorsolják. Szeptember 22-én, vasárnap délelőtt tíz órakor az ötödik, utána pedig a hatodik békekölcsön nyereményeit húzzák.

Termelőszövetkezeteink megszilárdításának útján

Ismét egy határozat, az MSZMP Politikai Bizottságának határozata bizonyítja, hogy pártunk szívén viseli a dolgozó parasztság sorsát, nem frázisnak, dogmának, hanem a parasztkérdés egyetlen lehetséges megoldásának tekinti a falu önkéntes és fokozatos szervezkedés útján történő szövetkezetesítését.

Mindenekelőtt a meglévő és helyes irányban fejlődő szövetkezetek erősítését írja elő a határozat. Az ellenforradalmi törekvésektől megzavart termelőszövetkezeti mozgalom új életre kelt. A legéletképesebb termelőszövetkezetek életbenmaradtak, sőt azt is mondhatnánk, hogy a nehéz időkben tanúsított összefogás csak megerősítette, szilárditotta ezek politikai egységét. Újra megalakultak és dolgozni kezdtek azok a termelőszövetkezetek is, amelyek nem belső zavaraik, hanem a külső nyomás hatására oszlottak fel. Ezen túlmenően pedig pártunk következetes és szilárd állásfoglalása, a jól működő termelőszövetkezetek példája és a szövetkezésnek parasztságunkban már gyökeret vert gondolata együttesen úgy hatott, hogy a szövetkezés korábban elhanyagolt módozatai, a különféle termelői társulások az utóbbi hónapokban mind több helyen jöttek létre. Ebből az új helyzetből világosan fakad az a következtetés, amely a Politikai Bizottság határozatának is vezérfonala, hogy meglévő életerős termelőszövetkezeteket és termelői társulásokat kell elsősorban megerősíteni, s ezekre támaszkodva kell a továbbiakban a szövetkezés propagandáját folytatni, ezek példáján kell bebizonyítanunk a dolgozó parasztságnak, hogy jobb jövőt csak a közös erőfeszítések, a termelőszövetkezetek hozhatnak számára.

Ismételten hangsúlyozza a határozat az önkéntesség elvének betartását. Szükség van erre, hiszen köztudomású, hogy a múltban számos hibát követtünk el az önkéntesség rovására. A Politikai Bizottságnak ez a határozata azonban nemcsak hangsúlyozza az önkéntességet, hanem egyúttal a dolgozó parasztság önkéntes elhatározásának tiszteletbentartására is példát szolgáltat, amikor merev szabályzatok helyett mindössze alapelveket sorol fel a különböző fokú szövetkezetek és társulások számára. Ezek az alapelvek csak a társulások legfontosabb ismérveit tartalmazzák, hogy módot nyújtsanak a dolgozó parasztnak az alapelveknek egyaránt megfelelő, de tájak, emberek, gazdaságok szempontjából nagy változatosságú szervezeti keretek közötti válogatásra, illetve a helyileg legjobban megfelelő szervezeti formák megválasztására.

Következetesen ismétlődik valamennyi társulási formánál az az alapelv, hogy „Évente a kiosztható jövedelemnek legkevesebb öt százalékával gyarapítják a szövetkezeti alapot." Miért került ez a követelmény az alapelvek közé és miért olyan fontos, hogy valamennyi termelési társulásnál ismétlődik? Nyilvánvalóan azért, mert ilyen mérvű fejlődés elsőrendű követelmény minden társulási formánál. Az a termelői társulás, amely az évi jövedelem legalább öt százalékát fordítja a gazdaság fejlesztésére, az évek során fokról fokra gazdagodik, erősödik, az a társulás azonban, amely ezt nem teszi, vagy életképtelen, vagy tagjai olyan rablógazdálkodást folytatnak, amelynek vége a szövetkezet elszegényedése, a gazdaság leromlása lesz. Láthattuk a múltban azoknak a termelőszövetkezeteknek a sorsát, amelyeknek a tagjai csak az egyéni jövedelmek növelésére fordítottak gondot, a közös vagyon gyarapítására azonban nem. Ezek szinte törvényszerűen tönkrementek, eladósodtak és csak nagyarányú állami hitelek, mondhatnánk ajándékok „injekcióival" lehetett életbentartani őket. Az ilyen látszat-szövetkezéseknek veszi elejét az, hogy az évi öt százalékos fejlesztés az alapvető követelmények közé került.

Ugyanez az alapelv egyúttal arra is jó, hogy a termelőszövetkezetek igyekezzenek minél több árut szállítani a piacra, hiszen a meghatározott minimális fejlesztési kötelezettség egyúttal azt is jelenti, hogy ezt a fejlődést a tsz-nek saját erejéből kell elérnie. Ez pedig már nemcsak egy-egy falu, hanem az egész ország érdeke is. Nyilvánvaló, hogy az agyontámogatott termelőszövetkezetek látszatra tetszetősek lehetnek, de ez mitsem ér akkor, ha arra gondolunk, hogy fenntartásuk a dolgozók zsebét terheli.

Megyénkben néhány helyen olyan revizionista nézetek kaptak lábra, hogy a szövetkezés propagandája ellenkezik az önkéntesség elvével. Ez a határozat választ ad erre a téves, gyakran rosszindulatúan terjesztett felfogásra. Félreérthetetlenül amellett foglal állást, hogy a termelőszövetkezetek és alacsonyabbfokú társulások népszerűsítése, a meglévő termelőszövetkezetek eredményeinek felhasználásával folyó propaganda egyenesen szükséges az önkéntesség és fokozatosság elvének betartásához. A dolgozó parasztnak módot nyújtsunk választani az egyéni és a közös gazdálkodás között. Az egyéni gazdálkodást saját példáján jól ismeri. Önkéntes elhatározásról csak akkor lehet szó, ha megismeri a másik utat, a szövetkezés útját is. Ha ezután e kettő között választott, további válogatási lehetőséget nyújt a termelői társulások sokfélesége. Nem kell az egyéni gazdálkodásból nyomban fejest ugrania a legfejlettebb közös gazdaságba, a termelőszövetkezetbe, hanem szervezkedhet termelőszövetkezeti csoportban, termelői csoportban és mezőgazdasági társulásban is, nem szólva arról, hogy ezek a szervezeti formák az alapelvek meghatározta keretek között szintén sokféle változatban jöhetnek létre.

Termelőszövetkezeti mozgalmunk jelen helyzetének reális értékelése, az előbbrejutás módjának gondos kutatása jellemzi ezt a határozatot, s joggal várhatjuk, hogy ennek szellemében valóban megerősödnek szövetkezeteink, fellendül a szövetkezeti mozgalom és nyomában megváltozik, szebb és jobb lesz falvaink élete.

Elutazott a mongol kormány- és pártküldöttség

Négynapos magyarországi tartózkodás után csütörtökön délelőtt elutazott Budapestről a Mongol Népköztársaság kormány- és pártküldöttsége: Jumzsagijn Cedenbal, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, a Mongol Népi Forradalmi Párt Politikai Bizottságának tagja vezetésével.

A mongol vendégek búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára; az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, a forradalmi munkás-paraszt kormány, az Elnöki Tanács, az MSZMP Központi Bizottsága számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok vezető személyisége.

Jelen volt a búcsúztatásnál Dasijn Adilbis, a Mongol Népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. Megjelent a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

Laboratóriumból irányítják a gyümölcstermelést

Korá tavasszal — február elején — kezdte meg működését az Állami Gazdaságok Megyei Igazgatósága mellett egy korszerű laboratórium. — A mikroszkópok és vegyszerek világával népesült be több szoba és egy nagy terem, ahol a vizsgálatokat végzik. Behatolnak a talaj legbensőbb titkaiba, apró részekre bontják, — vegyi úton — a takarmányféléket, a növényeket. S mindent kimutatnak, amire csak egy mezőgazdasznak szüksége van ahhoz, hogy földjein bő terméssel fizessenek a kalászosok, hogy a legmegfelelőbb földbe kerüljön a mag, hogy a jószág minél jobban értékesítse a takarmányt.

Az első nagyobb munkák közé tartozott a babarci hatalmas gyümölcsös telepítése. Most az őszi telepítéseken dolgoznak. Kimutatták, hogy a baranyai talaj kitűnően alkalmas a csonthéjúak ültetésére. Ezért is, meg mivel az őszibarack az utóbbi időben igen keresett áru lett a bel- és külföldi piacon, növelik a gazdaságokban az őszibarack-fákkal beültetett gyümölcsösöket. Lovászhetényben és Somogyhárságyon telepítenek az őszszel őszibarackost. Az utóbbi gazdaságban a kajszinak is jó talaja van és nem marad ki az őszi tervből.

A Siklósi Állami Gazdaság hatalmas szilvását is a központi laboratórium tervezi és irányítja majd az őszi telepítést.

Ifjúsági filmszínház Pécsett

A Leőwey Klára Leánygimnáziumban szombaton délután 4 órai kezdettel ünnepélyes keretek között nyitják meg Pécsett az Ifjúsági Filmszínházat. Hetenként háromszor, szerdán, szombaton és vasárnap vetítenek délután 4 és este 6 órai kezdettel, egységesen két forintos helyárakkal.

A megnyitó előadáson „A két Lotti" című filmet vetítik.

33 vagon zsírt tárolnak 700 sertést vágnak hetenkint Gyulait és csabait gyártanak a Pécsi Húsipari Vállalatnál

Mi tagadás, sokan gondoltak arra, amikor a kormány eltörölte a begyűjtést, hogy mi lesz ezután. Honnét lesz például zsírunk? Nos, ez a probléma annak ellenére, hogy a zsírbeszolgáltatás megszűnt, annyira megoldódott, hogy most már nem a zsírhiány, hanem a zsír raktározása okoz gondot a húsipari vállalatnak. Írd és mondd: harminchárom vagon zsírt tárolnak pillanatnyilag a Pécsi Húsipari Vállalatnál.

Mit kezdjenek a töménetlen mennyiségű zsírral? A FÜSZÉRT nem vette át a megszokott szükségletét, mert az ő raktáraiban is maradt még bőven a tavaszról. A raktárakban hüsölő zsír még pénzügyi nehézségeket is támasztott. A húsipari vállalat nem tudta teljesíteni a bevételi tervét az eladatlanul maradt zsír miatt és bankhitelekkel kellett megmenteni pénzügyi egyensúlyát.

Húshiány sem fenyeget. Hetenként hétszáz sertést, százhetvenöt marhát és negyvenöt borjút vágnak, emellett feldolgoznak két vagon mélyhűtött, félbevágott szalonnás sertést. Ezek a számok az év végéig feltehetőleg nem csökkenni, hanem növekedni fognak, mert hiszen a vágóállatok zöme — és a legjobb minőségű állatok — az év negyedik és az első negyedévében kerülnek a vágóhidakra. Az Állatforgalmi Vállalat szerint pedig az év végére hatalmas kínálatra lehet számítani, főleg a sertésekből.

Ha nincs húshiány, akkor nem lehet hiány feldolgozott húsáruból sem. Nincs is. Egyedül talán a főzőkolbászból nem bírja a vállalat a keresletet kielégíteni. Pedig naponta 15—20 mázsát gyártanak. Itt főleg a bélhiány okoz gondot. Hurkafélékből tizenegy mázsa a napi termelés. Főtt áru, — gépsonka, szalonna stb. — van bőven a raktárakban, a megszokott igényeket bőven ki tudják elégíteni.

No de mi van a gyulaival? A kolbászkedvelők füsttől, paprikától piros kedvencével? A gyulai még nem jelent meg a piacon — mármint a pécsi gyártmányú. Majd csak akkor jön, ha hűvösebbre fordul az idő. Igaz, gyárthatna a húsipari nyáron is gyulai kolbászt és paprikás csabai szalámit, ha lenne hideg füstölője és szárítója, de hát nincs. Pedig elkelne. Nemcsak helyi érdekek miatt, hanem azért is, hogy az országos gyulaigondokon enyhíthetnénk. A gyulai kolbászgyár és a más gyulai gyártásra profilírozott szalámigyárak alig győzik az export igényeket kielégíteni, főleg nyáron, amikor pedig végeredményben a legtöbb gyulai fogyna, ha volna. Reméljük, jövőre megoldódnak már ezek a gondok is.

Opera-operett-est

Az opera és az operett színes világába viszi el a hallgatóságot a Budapesti Kamarakórus szeptember 22-én. A KISZ és a Szakszervezetek Művelődési Háza rendezésében csendülnek majd fel a Bajazzók, Carmen, Pillangókisasszony, Traviata, Varázsfuvola, Anyegin, Trubadur, Háry János, a Denevér, Császárkirálynő, János vitéz, Leányvásár, Luxemburg grófja, Marica grófnő, Víg özvegy örökszép melódiái.

Közreműködik Éber Pálma operaénekesnő, Barlay Zsuzsa, a Rádió szólistája, Kiss Éta, a Rádió szólistája, Rissay Pál, az Operaház tagja, Szabó Tibor, a Rádió szólistája, Eszláry László, a Rádió szólistája. Zongorán kísér: Peskó György, konferál: Vadnai József, vezényel: dr. Paulovics Géza.

A KISZ és a Szakszervezetek Művelődési Házában szeptember 22-én két előadás lesz, délután 4 órakor az ifjúság részére egységes három forintos helyárakkal és este 8 órakor a felnőttek részére. Jegyelővétel a művelődési házban.

10 000 szigetelő Jugoszláviának

Jugoszláviai megrendelésre 110 kilovoltos távvezetékek építéséhez szükséges függőszigetelőket gyártanak a Porcelángyárban.

Június végén tízezer szigetelőt adtak át a gyár dolgozói, s most ismét jugoszláv szakemberek érkeztek a gyárba, hogy átvegyék az újabb tízezres szállítmányt.

Ebben az esztendőben még húszezer szigetelőt szállít a gyár Jugoszláviába. Ezzel eleget [illegible]

Öt perc szünet az Erőmű-építkezésen

Mielőtt az újhegyi erőmű-építkezésen hozzákezdtek a panelek emeléséhez, úgy jellemezték az építkezést, hogy vihar előtti csend uralkodik a kész panelek között. Most viszont, miután nyolc panel már áll, — négy a B-soron, négy az F-soron, — így jellemzik az építkezés pillanatnyi helyzetét: öt perc szünet van most nálunk. Öt perc, azaz egy-két nap. Annyi idő, amíg a legutóbb emelt panel aljzatbetonozása megköt, leállhat róla a „bika" és átállhat a C-sorra csőpilléreket emelni.

A csőpillérek emelése már könnyebb lesz. Ezek sokkal könnyebbek, mint az F- és a B-sori panelek. „Csak" harminchét tonnát nyomnak darabonként. Persze marok kell ide, hogy felemelje ezeket a tíz emelet magas elemeket. De hát akad ilyen marok is. Éppen a napokban jött meg Csepelről. Súlya körülbelül 25 mázsa. Ezt a megfogószerkezetet szerelik majd a karcsú csőpanelekre, ezek emelik majd fel olyan kecsesen az irdatlan vasbetontömeget, mint egy gyalihúron egy szál tollat.

Igaz, itt az építkezésen — úgy tűnik, — semmi sem elég nehéz. Legalább is az építőknek nem. Megkezdtük már a kiselemek gyártását is — újságolja Demendy Zoltán főépítésvezető.

Az ember azt gondolja magában: na és? Azvis valami? Aztán csak ámuldozik, amikor hallja, hogy ezek a kiselemek kettő és öt tonna közötti súlyúak, ezért kicsik. Például: a kisebbfajta ablakok kettő és fél tonnásak. A homlokzati díszítő elemek két-három tonnásak. Tehát kiselemek. Törpék csak az idei anyagfogyasztáshoz viszonyítva. Ebben az évben ugyanis bedolgoztak itt 6 300 köbméter betont, felhasználtak 1100 tonna vasat (tíz tonnás vagonokat számítva 110 vagon) és 1645 tonna cementet.

Az évi program megvalósítása jó ütemben halad. — Az üzemépület nullszinti födémének kétharmad része jövő hét végére már teljesen elkészül, az ácsok pedig már a következő harmad zsaluzatát ácsolják.

A szénybetonozást is [illegible]

december 31-ig, utána megkezdődik az erőmű agyközpontjának a szerelése.

A csőpanelek felállítása után hozzákezdenek az A-sori pillérek emeléséhez, utána pedig a tető héjszerkezetének az emelését kezdik meg. A tetőszerkezet idejében való elkészítéséhez pécsi vállalat is hozzájárul. A héjdongák zsaluzatát a Pécsi Építőipari Gépkarbantartó Vállalat készíti. Az építők nagyon dicsérik a pécsi üzemet, azért is, mert két héttel előbb szállítja a megrendelt zsaluzatot, mint remélték, és azért is, mert kiváló munkát végeznek.

A tetőszerkezet felszerelése után, a jövő év júniusában kezdik meg az üzemépületben a gépi berendezés szerelését. Elsőnek a négyes számú kazán szerelését kezdik majd meg. Ugyancsak a jövő évben kezdik meg a száz méter magas kémény falazását is.

Aztán még három-négy évi munka, az ember alig ér rá körülnézni és már ki is nőtt a szeme előtt a földből egy új óriás, a pécsújhegyi [illegible] szocialista acélmű.

Sajtószemle az ENSZ-vitáról

A Borba jelentése

Belgrád (MTI) A Borba csütörtöki számának első oldalán közli newyorki különtudósítója, B. Lázics „Gyötrelmes vita" című jelentését, amely egyebek között ezeket mondja:

— *A rendkívüli ENSZ-közgyűlés összehívását közvetlenül az új ülésszak előtt — nehéz lenne hasznosnak mondani.* Ezt bizonyította az első napi vita is, amely gyötrelmes hangulatban folyt le.

— Az ülésszakra előkészített nyugati határozati tervezetre — amely tulajdonképpen az összes eddigi vádak összesűrítése — valamint Cabot Lodge amerikai küldött felszólalására, a magyar és különösen a szovjet delegátus élesen válaszolt, követelve: vegyék le a kérdést a napirendről, mert ez beavatkozást jelent Magyarország belügyeibe.

Jóllehet a közgyűlést az úgynevezett magyar kérdés megvitatása végett hívták egybe és állandóan ezt az országot emlegették, mégis az a benyomás, hogy erről van legkevésbé szó. Eléggé általános az a vélemény: *komoly annak a veszélye, hogy ez a vita újabb nehézségeket okoz és megrontja a légkört Kelet és a Nyugat viszonylatában.*

— Az első napi vita után hallani lehetett, hogy jelentős számú küldöttség nem támogatja majd a határozati javaslatot — emeli ki végül a lap.

Szovjet lapok

Moszkva (MTI) A szerdai szovjet lapok az ENSZ rendkívüli közgyűlésének megnyitása alkalmából igen bőséges terjedelemben foglalkoznak az úgynevezett magyar kérdés megtárgyalásával. A Pravda megállapítja, *„a magyar kérdés felvetése az ENSZ rendkívüli közgyűlésén szappanbuborék, amely elkerülhetetlenül szétpattan, bármennyire is igyekezzenek felfújni azt az amerikai diplomaták".*

Sajnálatos — írja befejezésül — *hogy az ENSZ szónoki emelvényét bizonyos államok olyan dobogónak használják, amelyen az amerikai diplomaták összetákolta gyenge színdarabot játsszák.*

A lap két newyorki tudósítást is közöl a rendkívüli közgyűlésről. Mindkét tudósítás utal arra, hogy a közvélemény ma már világosan látja, mi a célja az Egyesült Államok uralkodó köreinek az úgy nevezett „magyar kérdés" napirendre erőszakolásával. *Igyekeznek elködösíteni sötét céljaikat s az agresszív törekvéseket hamis szólamokkal álcázzák.* Ez azonban — mint a tudósítások megállapítják — nehezen vezet majd eredményre.

A párizsi sajtó

Párizs (MTI) A csütörtöki párizsi sajtó továbbra is másod-harmadrendű eseményként foglalkozik a magyar üggyel. A France *Observateur* című hetilap csütörtöki száma annak ellenére, hogy ez a folyóirat eddig általában nagy teret szentelt Magyarországgal összefüggő értesüléseinek, egyetlen szót sem közöl az ENSZ vitájáról.

A napilapok is csupán hírügynökségi jelentésekben számolnak be a szerdai ülésről. A *Combat* azt írja, hogy a vita esetleg már pénteken befejeződhet, és légfeljebb hétfőig ha eltart.

A *Liberation* az ENSZ diplomáciai köreire hivatkozva megállapítja, hogy Dulles amerikai külügyminiszter ellenzi Hammarskjöld magyarországi útját. Hammarskjöld környezetéből származó hírek szerint az ENSZ főtitkár több alkalommal kifejezte azt a szándékát, hogy a lehető leghamarabb Magyarországra kíván utazni, hogy ott személyesen tartson vizsgálatot egy sor olyan körülménnyel kapcsolatban, amelyeket az ötös bizottság jelentése tartalmazott, s amelyeknek hitelessége kétesnek látszik. A kommunista tömbön kívüli országok közül számos állam képviselője élénken helyeselte Hammarskjöld útjának gondolatát, mint ami megkönnyítheti a magyar kérdés vizsgálatát.

Az Humanité „Cabot-Lodge hazugságai" címmel válaszol az amerikai küldöttség vezetőjének felszólalásában elhangzott egyes állításokra. A Magyarországon járt skót bányászok jelentéséből, a France Soir november 13-i cikkéből, a belga szocialista Le Peuple november 1-i cikkéből idézve cáfolja Cabot-Lodge állításait, majd végül az amerikai küldöttnek arra a kijelentésére, hogy „a magyar nem hallathatja szavát", így válaszol. Cabot Lodge hazugságára mi sem lehetne jobb válasz annál, mint az a fénykép, amely a budapesti május 1-i tömeggyűlésről készült. Kétségtelen, hogy az amerikai küldött inkább Mindszenty bíboros szavát szeretné hallani.

Megváltoztatják a jelenleg élő személyekről elnevezett városok nevét

A Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének törvényerejű rendelete

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége szeptember 11-én közzétett törvényerejű rendeletében megállapítja, hogy ezentúl kiemelkedő személyiségek emlékének megörökítése céljából csak haláluk után és csupán rendkívüli esetekben, a dolgozók, a szovjet és a társadalmi szervezetek kérésére lehet ilyen személyekről területeket, kerületeket, városokat, falvakat, üzemeket, kolhozokat, intézményeket vagy szervezeteket elnevezni.

A törvényerejű rendelet meghatározza a névadás módját és célszerűnek tartja, hogy a jelenleg élő állami és társadalmi személyiségekről elnevezett területek, kerületek, városok, üzemek, kolhozok, intézmények és különféle szervezetek nevét megváltoztassák.

A törvényerejű rendeletet azért adták ki, hogy megszüntessék a névadások módszerében meglévő hibákat és rendezzék ezt a problémát. Ezen a területen — állapítja meg a rendelet — „nagy hibákat követtek el és eltértek a lenini hagyományoktól."

A személyi kultusz időszakában igen sok kerületet, várost, falut, üzemet, kolhozt, tanintézményt neveztek el még életükben állami és társadalmi személyiségekről. Ez a gyakorlat azonban egyes személyiségek aránytalan magasztalására vezet és kisebbíti a pártnak, mint a tömegek kollektív vezetőjének és szervezőjének szerepét, nem segíti elő a kádereknek a párthoz illő szerénység szellemében való helyes nevelését.

„Az ötös bizottság nemcsak haszontalan volt, hanem ártott a nemzetközi kapcsolatoknak is"

— mondotta a „magyar ügy" vitájában a Bolgár Népköztársaság küldötte

Az ENSZ közgyűlésének szerdai ülése

New York (MTI) Az ENSZ közgyűlés szerda esti ülésén folytatta a „magyar ügy" tárgyalását.

Petr Vutov, a Bolgár Népköztársaság állandó ENSZ képviselője

hangsúlyozta: Az ötös bizottságot azzal a céllal hozták létre, hogy folytassák a rágalmazási kampányt Magyarország, a Szovjetunió és általában a népi demokratikus országok ellen.

A bizottság — amely mindent megtett, hogy előmozdítsa a fasizmus pokoli terveit, nemcsak haszontalan volt, hanem ártott a nemzetközi kapcsolatoknak is, — mondotta a bolgár küldött.

A bolgár küldött elfogultsággal vádolta az ENSZ titkárságát, mivel az ötös bizottság Magyarországról szóló jelentését több példányban hozta nyilvánosságra, mint a főtitkár évi beszámolóját.

Hammarskjöld főtitkár erre azt válaszolta, azért volt szükség rá, hogy „eleget tegyenek a keresletnek".

Mac Donald újzélandi külügyminiszter

felszólalásában azt a furcsa kijelentést tette, hogy „a magyarországi felkelés nem volt előre kitervezett, de a szovjet beavatkozás, az igen". Az ötös bizottság jelentését egyébként a „vizsgálat ragyogó példájának" minősítette. Követelte, hogy a közgyűlés erősítse meg korábbi határozatait és valósítsa is meg azokat.

A Benelux-országok képviseletében

Luns holland külügyminiszter

szólott. Reméli — úgymond — hogy Van Vajthajakon hercegnek sikerül majd rávennie a Szovjetuniót, tegyen eleget az ENSZ határozatainak. Rámutatott ugyanakkor, hogy a közgyűlés „nem erőszakolhatja ki határozatainak elfogadását."

Ronald Walker ausztráliai küldött

szerint a közgyűlés elé terjesztett jelentés „hű képet" ad arról, ami Magyarországon történt. Azt is állította, hogy a Kádár János elnökletével megalakult forradalmi munkáspárasztkormány nem kért segítséget a Szovjetuniótól az ellenforradalom leverésére.

Dr. Leonardo Vitetti olasz delegátus

elismeréssel adózott a különbizottság „tárgyilagos és szenvedélymentes" munkájának és kijelentette: „Olaszország ragaszkodik ahhoz, hogy betartsák az ENSZ alapokmányának célkitűzéseit és a közgyűlés határozatait." Végül azt bizonygatta, hogy 37 ország határozati javaslata nem az erőpolitika megnyilatkozása.

Csütörtökön három ülésen vitatták az ötös bizottság jelentését

New York (MTI): A nyugati hírszolgálati ügynökségek az ENSZ rendkívüli ülésének kezdete óta mind gyérülőbb jelentésekben ismertetik az ötös bizottság jelentéséről folyó közgyűlési vitát. A Budapestre érkező híradások nagy részét a valóban égető nemzetközi ügyek foglalják el s ezek mögött *mindinkább háttérbe szorulnak a „magyar ügy"-ben rendezett vita eseményei.*

Ugyanakkor az idő erősen sürgeti az ENSZ közgyűlését, hiszen a jövő hét elején megkezdődik a XII. rendes ülés. S mivel a mostani rendkívüli ülésen még több mint harminc küldött kívánja szavát hallatni, a delegátusok megegyeztek abban, hogy a vitát meggyorsítandó csütörtökön a délelőtti és esti ülésen kívül éjszaka is tanácskoznak. Úgy tudják különben, hogy a közgyűlés előtt fekvő határozati javaslatról pénteken éjjel döntenek.

A délelőtti ülésen egyébként elsőnek

Nunez Portuendo kubai delegátus

kapott szót. Támadta a Szovjetuniót, mert annak közgyűlési küldötte „rossz színben tüntette fel az ötös bizottságot." Azt jósolta, hogy az amerikai szárazföld 22 állama meg fogja szavazni a 37 ország határozati javaslatát, majd harcias kijelentéseket tett arról, hogy kormánya kevesli az ötös bizottság jelentését, mert az — úgymond — nem tartalmaz javaslatot „a Szovjetunióval szemben teendő szankciókról, sem pedig a magyar küldöttség kizárásáról." Nem hagyott kétséget afelől, hogy szívesen látna ilyen rendszabályokat Magyarország és a Szovjetunió ellen.

Hasonló hangnemben beszélt

Facio, Costa Rica küldötte

is, aki kijelentette, hogy támogatja a bizottság jelentését és megszavazza a közgyűlés elé terjesztett határozati javaslatot. Azt bizonygatta, hogy Magyarországon az elmúlt év őszén „nemzeti megmozdulás" zajlott le.

De Lequerica spanyol küldött

hangoztatta, hogy „lelkesen" támogatja az ENSZ-nek a magyar kérdésben hozott határozatait. Hosszasan fejtegette, hogy „a Szovjetunió múlt évi magyarországi akciója még a varsói egyezmény értelmében sem jogos."

Ezután

Molila, az Albán Népköztársaság küldötte

szólalt fel.

— A magyar ügy tárgyalása — mondotta Albánia képviselője — szégyent hoz az Egyesült Nemzetek Szervezetére. Csak néhány nap van hátra a XII. ülésszak megnyitásáig és tanui vagyunk azoknak az erőfeszítéseknek, amelyeknek célja, hogy eltereljék a figyelmet a XII. ülésszak napirendjén szereplő fontos kérdésekről.

— A magyar nép ellen elkövetett egyik legnagyobb bűne volt az úgynevezett „hazafiaknak" — folytatta, — *hogy felnyitották a börtönajtókat a bűnözők előtt.* Idézte Papp ezredes egyik gyilkosának vallomását és feltette a kérdést, hogy miért nem foglalkozik az ilyen tényekkel az ötös bizottság.

Az albán képviselő beszédében visszautasította a dél-amerikai és néhány más küldöttség hangnemét és különösen azt a kijelentést, amellyel a küldöttek a népi demokráciákat „csatlósoknak" minősítették.

Ezután a vita folytatását estére halasztották.

A titokzatos „D" osztály

Az októberi ellenforradalom tetőfokán harmincöt „igazi hazafiból" álló csoport kezdte meg Miskolcon véreskezű működését. Ez a szervezet „D"-csoportnak nevezte magát, de „kutyás csoport" néven is ismeretes volt. A „D"-csoport nem véletlenül, nem spontán alakult meg. Bizonyítja ezt az, hogy csaknem ugyanaznap alakultak a többi megyében is hasonló különítmények, ha más néven is.

A „D"-csoport szoros kapcsolatban állott külföldi szervezetekkel. Külföldi útmutatás nyomán jött létre. A Szabad Európa Rádión állandó, pontos információt adott tevékenységéről. A defenzív osztály létrehozásának tervét már október 26-án a vasgyárban, a nemzeti bizottság alakuló ülésén felvetették. Ezután meg is kezdték a szervezését a Horthy-időkbeli tevékenység, valamint az ellenforradalomban „példamutató magatartás" alapján.

A „D"-csoport lefektette alapelveit és megkezdte működését. Első feladatuknak tekintették az ÁVH-s tisztek és sorkatonák fizikai megsemmisítését, majd ezzel párhuzamosan következtek volna a párt- és a gazdasági vezetőknek, a tömegszervezetek vezetőinek beosztottainak, egyszerű párttitkároknak, párttagoknak, vezető értelmiségieknek, a rendszerrel a párttal szimpatizálóknak fizikai megsemmisítése vagy internálása.

November 4. után a „D"-csoport anyagának lefoglalásakor megtalálták a fizikailag megsemmisítendők névsorát. Az iratcsomó feliratáként ez szerepelt: „A tizenkét éves vörös terror által elnyomott magyar nemzet népellenes vezetői fizikai megsemmisítésének tervezete." Alatta több, mint hatvan név szerepelt.

A fizikailag megsemmisítendők névsorán minden egyes névnél az is fel volt tüntetve, hogy az illetőt milyen módszerekkel teszik el láb alól. Az is meg volt szabva, hogy a „D"-csoport hányas számú ügynöke gyilkolja le, de ugyanakkor azt is megszabták, hogy a „D"-csoportnak ezt az ügynökét a csoport melyik másik számú ügynöke fogja legyilkolni, hogy ne legyen a gyilkosságnak koronatanúja. A legtöbb vezetőt a lillafüredi víznyelőbe süllyesztették volna el.

A „forradalom" titokzatos irányító emberei legyilkoltak tetemein akarták felépíteni az „új rendet", azaz a tőkések és a földesurak országát. A csoport foglalkozott kitelepítésekkel is. Kitelepítettek Tiszapalkonyáról 150 csehszlovák és 15 német állampolgárt, akik az erőmű építésén dolgoztak. A „D"-csoport több tagja részt vett a megyei rendőrkapitányság elleni harcokban, ártatlan emberek legyilkolásában. Motorkerékpárt, gépkocsikat loptak, és más állami és személyi tulajdont vittek, rabolták el „házkutatások" alkalmával. Letartóztatták és börtönbe zárták Gáti Imrénét, letartóztattak 86 rendőrtisztet, a borsodi rádió két munkatársát és másokat.

Mezőcsáton kijárási tilalmat rendeltek el a kommunisták részére. Letartóztatták és a „D"-osztályra hozták a megyebizottság egyik titkárát, a sátoraljaújhelyi járási pártbizottság egyik tagját. November 4-én vérfürdőt akartak rendezni Miskolcon.

A „D"-osztály közvetlen irányítója *Babits László* horthysta őrnagy fia. Ő maga is horthysta hadnagyként tevékenykedett a második világháború idején. 1944-ben feleskü dött Szálasira is. A megyei munkástanácsnál mint titkár működött az ellenforradalom alatt és innen irányította a „D"-csoport munkáját.

A „D"-csoport tagjai is kivétel nélkül, vagy a régi rendszer kiszolgálói, vagy büntetett előéletű emberek voltak. *Farkas István* háromszor volt büntetve, egy ízben hat évet ült. Ő volt a „D"-csoport civilruhás nyomozójának a parancsnoka, ő tanította a beosztottakat, hogyan kell embereket elfogni és kihallgatni. *Dr. Borbély Zoltán* horthysta rendőrtiszt 1953-ban szabadult a börtönből. *Molnár János*, aki összesen hétszer volt büntetve, már 12 éves korában bűnöző volt. Ezen érdemei alapján tették meg egy kisebb csoport parancsnokává.

Kiss Béla „csak" kétszer volt büntetve, de igazi gengszter módon rabolt személygépkocsival jelentkezett „D" osztálybeli tevékenységére. Résztvett a rendőrség ostromában, emberek legyilkolásában. *Spanyol Gyula* azzal érdemelte ki, hogy a „D" csoport tagja lett, hogy önhatalmulag elfoglalta a város studióját, fegyverrel elrabolt egy motorkerékpárt tulajdonosától. *Vida Árpád* mindig munka nélkül szeretett volna jól élni. Kétszer büntették meg, mert elsikasztotta a becsületes munkások pénzét. Az ellenforradalom alatt is rabolt. A szovjet csapatok közeledésére golyószóróval vonult a Bocskai laktanyába és felszólította a katonákat, fogjanak hozzá a gyilkoláshoz. Ő azonban felszólítása eredménytelen maradt. *Reményi Sándor* volt az, aki ügynökcsoportjával letartóztatta a városi pártbizottság tagjait. Akadt a csoport tagjai között olyan is, aki tizenkét évre volt elítélve rablásért. Van, aki gyilkosságért ült börtönben.

A fenti tények azt igazolják, hogy a magyarországi ellenforradalom vezetői, irányítói a horthysta rendszer katonatisztjei, urai voltak, a végrehajtó személyiségek rablásáért, gyilkosságáért büntetett emberek.

Kisiklott a pécsi gyors

A pécsi motoros gyorsvonat szerdán 15 óra 08 perckor Budapest ferencvárosi pályaudvar bejárati jelzőjénél hibás váltóállítás miatt kisiklott, de sérülés nem történt. A vizsgálat megállapította, hogy a kisiklásért Deme Sándor 35 éves MÁV-váltókezelőt terheli a felelősség.

Csütörtökön délután repülőgéppel Pécsre érkezett a bolgár utánpótlás-válogatott

Népes küldöttség várta csütörtökön délután a pécsi repülőtéren a bolgár labdarúgókat. A vendégek fogadására megjelent a repülőtéren Palkó Sándor elvtárs, a megyei tanács elnöke, Györkö Antal elvtárs, a városi tanács elnöke, Ambrus Jenő elvtárs a városi pártbizottság titkára. Ott volt a fogadáson dr. Steinmetz Endre vezetésével a megyei labdarúgó szövetség küldöttsége is.

A vendégeket Steinmetz Endre dr. üdvözölte, hangoztatva a bolgár—magyar nép közötti évszázados barátságot. Meleg szeretettel üdvözölte a történelmi nevezetességű városba érkező labdarúgókat.

A bolgár csapat vezetője válaszában elmondta, hogy örömmel jöttek Magyarországra, mert tudják, hogy a baráti nemzet labdarúgóitól igen sokat tanulhatnak.

Fogadás után a bolgár labdarúgók a Nádorba hajtattak. A bolgárok 14 játékossal és három vezetővel érkeztek. Elmondták, hogy a Budapest—Pécs közötti repülőút igen viharos volt. Holnap délután könnyebb edzést tartanak majd a PVSK pályán. Szombaton délelőtt pedig a bolgár és magyar utánpótlás válogatottja a megyei tanács elnökének fogadásán vesz részt.

Bizalom, megbecsülés és ideológiai munka

— Gondolatok az értelmiségi ideológiai tanfolyamok megindulása előtt

A pártoktatási év kezdetével ideológiai tanfolyamok indulnak a pedagógusok, egyetemi oktatók, a fiatal értelmiségiek számára is. — E tanfolyamok előkészítésének sikere nagymértékben függ attól, hogy fel tudjuk-e számolni azokat az értelmiségi politikával kapcsolatos helytelen nézeteket, amelyek a politikai munka lebecsüléséből és az értelmiséggel szembeni általános bizalmatlanságból fakadnak. Gyakran hallunk például ilyen kijelentéseket: *„Az értelmiségnek az a kötelessége, hogy a társadalom követelményeinek megfelelő munkát végezzen. Ha nem teszi, adminisztratív eszközökkel lépünk fel velük szemben."* Vagy: *„Az értelmiség ellenforradalmi magatartást tanúsított, nem érdemes foglalkozni a nevelésével. 12 évig kedveztünk nekik, oktatást is szerveztünk számukra és mégis szembefordultak a népi demokráciával!..."*

Mondani sem kell, hogy *az ilyen káros nézetek gátolóan hatnak szocialista építőmunkánkra* és lényegében az ellenségnek kedveznek, hiszen ha akaratlanul is és esetleg más formában is, de ugyanazt hangoztatják, amit a nyugati burzsoá körök: az értelmiség egységesen szembehelyezkedett államrendünkkel.

Az ilyen nézeteket valló elvtársak figyelmen kívül hagyják, hogy *az értelmiségnek kis polgári csoportja volt az, amely tudatosan ellenforradalmi tevékenységet fejtett ki,* olyanok például, mint *dr. Abay Gyula* volt egyetemi tanár, aki alkotmányunk ellen támadt, vagy *dr. Kertész Endre* régi kisgazdapárti ügyvéd, aki a megyei „munkástanács" elnökeként tevékenykedett az ellenforradalom idején. *Ez a csoport nem azonosítható a becsületes értelmiség többségével,* amely aktív részese a szocializmus építésével együttjáró bonyolult feladatok megoldásának és elvárja, hogy munkáján keresztül ítéljék meg tevékenységét. Vajon szívvel-lélekkel dolgozhatnak-e ezek az emberek, ha bizalmatlankodnak velük szemben, durva általánosításokkal mondanak róluk ítéletet, ellenségnek, legjobb esetben ideiglenes útitársnak tituláljak őket? Világos, hogy nem.

E bizalmatlanságot csak úgy lehet leküzdeni, ha szembenézünk a tényekkel és nyíltan feltesszük a kérdést: mi volt a fő oka egyes értelmiségi rétegek negatív magatartásának, annak, hogy elfelejtették: ők is részesei az elmúlt 12 év győzelmeinek és hibáinak, hogy az ellenforradalmi elemek befolyása alá kerültek? A fő oka csak egy lehet: *a marxizmus—leninizmus eszméi nem hatoltak be eléggé az értelmiség gondolkodásába,* nem formálták át eléggé a világnézetét. Ideológiai munkánk nem volt olyan magasszínvonalú, hogy alapos meggyőződésen alapuló marxista felkészültséget biztosított volna és az értelmiség legszélesebb rétegeit felvértezze az antimarxista nézetek terjedésével szemben.

A múltban indított tanfolyamok gyakran az élettől elvonatkoztatva, betűrágó módon, szövegtanulási módszerrel próbálták a marxista képzést megoldani, gyakran az élettől elszakítva tárgyalták az elvi kérdéseket. Sokat beszéltünk például az elmélet jelentőségéről, de nem mutattuk meg elég konkrétan, hogy mit jelent a marxista világfelfogásból következő elvek és módszerek alkalmazása a különböző tudományágakban, vagy a nacionalizmusról beszéltünk anélkül, hogy kellően megmutattuk volna, miképpen harcolhatunk az iskolai oktatás tartalmával ellene. Többségében egyszerű anyagfeldolgozás folyt, mélyreható viták és konkrétizálások nélkül.

Sajnálatosan többször elvi engedményeket is tettünk az eszmei alap tisztaságának és szilárdságának rovására. Egyes személyeket például nem elvi meggyőzéssel, hanem kirívó anyagi kedvezményekkel és udvarlással akartunk megnyerni. Csakhamar kialakultak a *Vizi László*-típusú emberek, akik képmutatóan szónokoltak odaadásukról — miközben súlyos ezreseket vágtak fizetések idején zsebre — az ellenforradalom idején pedig szembefordultak velünk. Az ilyen személyek kedvéért nem egyszer elhanyagoltuk az olyan becsületes értelmiségieket, akik világnézeti vagy más problémákkal küszködve a segítségünket várták. Általában: *nem tulajdonítottunk kellő jelentőséget a politikai-ideológiai munkának, figyelmen kívül hagytuk azt a tényt, hogy a tudományos gondolkodás szabad fejlődése csak olyan feltételek között valósulhat meg, ha elvi harcot folytatunk az elméleti alap tisztaságáért.* Marx pedig már a góthai programról szóló levelében elítéli azokat, akik az elveket alkutárgyává teszik.

Összegezve: *az eszmei és politikai felvilágosító munka a döntő és erre lehetőséget ad az értelmiségi ideológiai oktatás.* Természetesen nem lesz könnyű. Hosszú és szívós küzdelem áll előttünk, amelyben a kommunista meggyőződésű értelmiség lesz a támaszunk. Az ő számukra — mint az értelmiség széles rétegei számára is — biztosítani kell mindazt az anyagi s erkölcsi megbecsülést, amit népi államunk a tudomány és kultúra munkásainak nyújt. (Gondolok itt a tudományos munka anyagi és erkölcsi támogatására, tanulmányutak biztosítására, a továbbképzési és publikálási lehetőségekre.) Mindennek a legelső feltétele azonban: a bizalom. *Bizalom, megbecsülés és ideológiai munka az a három tényező, amelynek együtt kell járnia.*

Értelmiségi dolgozóink különböző oktatási formák között választhatnak. A marxizmus-leninizmus esti egyetemen filozófiában, politikai gazdaságtanban és a magyar párttörténeti tanfolyamokon szervezett és önálló tanulási formában képezhetik tovább magukat, jelentős segítséget nyújtanak majd az időszerű politikai pedagógia kérdéseiről szervezett előadások is. *Az oktatási és kulturális területeken dolgozó pártszerveknek jelenleg főfeladatuk az oktatást megszervezni és segítséget nyújtani ahhoz, hogy értelmiségi dolgozóink az önkéntes jelentkezés alapján megfelelő színvonalú továbbképzésben részesülhessenek.* A középiskolai pártszervezet jó munkát végzett már e téren.

Az ideológiai oktatás formáinak alkalmazása természetesen nem meríti ki a politikai munka igényeit. *Beszélgetni kell még a politikai kérdésekről, szakmai ideológiai vitákat kell rendezni az egyes szaktárgyakon belül.* Már az ideológiai oktatás előkészítését fel kell használni arra, hogy az értelmiségiek a baráti beszélgetés közben őszintén feltárják nehézségeiket és problémáikat kommunista munkatársaiknak. (Egyébként erre nyújt lehetőséget a ma megrendezett kommunista értelmiségi aktívaülés is, amelyre pártonkívülieket is meghívtunk.)

A gondosan *előkészített ideológiai munka sikerre fog vezetni, hiszen fejlődésünk pozitív, gyakorlati vonatkozásait vetítik értelmiségünk elé.* Ismét hangoztatjuk azonban, hogy *a sikeres munkának az értelmiség differenciált megítélése az alapja annak a figyelembevételével, hogy az aktív ellenforradalmárok elleni adminisztratív harc többségében lezárult,* s a becsületes értelmiségieket elkülönítve tőlük — a bizalmon és szilárd elvi alapon nyugvó politikai munkát folytassunk.

Szentistványi Gyuláné
a városi pártbizottság agit. prop. osztályvezetője.

8 ló helyett

Kísérleti célokra még a tavasszal egy kis akkumulátoros mozdonyt kaptak a vasasi bányászok. A mozdonyt Kelet-Németországban gyártották. Mindössze 110 centiméter magas, 90 centiméter széles, vagyis alig nagyobb, mint egy vascsille. A vasasi bányászok a kismozdonyt már az első napokban megszerették s ez a szeretet azóta hónapról hónapra növekedett. Jelenleg a 2-es számú táróban használják, illetve e mozdonnyal végzik az összes szállításokat. Naponta 200 csillét tudnak segítségével a munkahelytől a gyűjtőhelyig szállítani, vagyis egyetlen mozdony nyolc lovat helyettesít.

Ezek után nem is kell magyarázni, hogy e kis mozdony alkalmazása mennyire gazdaságos, mennyivel olcsóbb bármilyen más szállító eszköznél. Kezelése egyszerű, s noha a részeit akkumulátor nagyon súlyos, cserélése egy elmés szerkezet segítségével még egy percig sem tart. Komoly javításra eddig mindössze egy esetben szorult, akkor is egy karambol következtében.

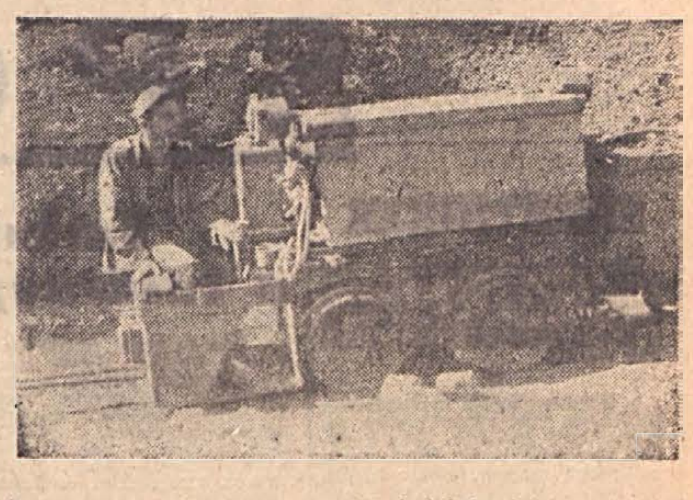

A kísérlet tehát kedvező eredményt hozott. A vasasiak éppen ezért már gondoskodtak arról, hogy minél több ilyen mozdonyuk legyen. Tervük az, ha a szállítmány megérkezik, az ilyen mozdonyokat az első szinten használják majd, mivel innen szállítják ki a vasasi bánya termelésének zömét s itt nincs gépi szállító berendezésük. E kis mozdonyokat természetesen főleg a gyűjtő szállításra használják majd, a főszállítást részben csehszlovák gyártmányú diesel mozdonyokkal, részben pedig villamos meghajtású végtelen kötélpályával akarják végezni.

Valószínűleg még ebben az évben kapnak két Skoda diesel s két akkumulátoros kismozdonyt és ugyancsak az idén megkezdik a IX. szinten a villamos meghajtású kötélpálya szerelését is. Előnye ennek, hogy a villamos meghajtás tízszerte olcsóbb, mint a sűrített levegővel történő meghajtás.

Mindebből az is kitűnik, hogy ebben az évben lényegesen meggyorsult a vasasi bánya gépesítése, ugyanis az elmúlt tíz év alatt nem kaptak annyi gépet, mint most január óta.

Filmfőszerepet kapott Avar István

Azt hiszem, kevés olyan boldog embert találni most a Pécsi Nemzeti Színházban, mint Avar István. Nemrég értesítették: ő fogja alakítani a Vasvirág című új magyar film főszerepét.

A 27 éves fiatalember mosolyogva, készségesen beszél a „nagy szerep"-ről.

— A Vasvirág-ot Herskó János rendezi. A film Óbudán játszódik az 1930—31-es években, a nagy munkanélküliség éveiben. Munkanélküli fiatalembert játszom, akinek kelmefestő a szakmája. A fiatalember megismerkedik egy kislánnyal, aki szintén munkanélküli. A kislány szerepét tudomásom szerint Törőcsik Mari játssza majd. A két fiatal sok-sok viszontagság után lesz egymásé, de boldogságra sok reményük nincsen, hiszen mindketten koldusszegények és a jövő sem ígér semmi biztatót...

— Mikor kezdődik a film forgatása?

— E hónap második felében kezdjük s előreláthatóan januárban fejezzük be.

Örülünk annak, hogy Avar Pista, akinek a pécsi közönség oly sokat tapsolt már (legutóbb a Mágnás Miska című operettben Miska lovász szerepét játszotta), most a film területén is bebizonyíthatja tehetségét. Sok sikert kívánunk...

(— ray)

Kicserélik a 44 évig „szolgált" villamos felsővezetékeket

A pécsi villamosvasút felső vezetékei 1913 óta, 44 éven át szolgálták a pécsieket. A szolgálatban megkoptak, elöregedtek és szükségessé vált kicserélésük.

Tizenhat munkás egy csoportvezetővel kedden kezdte el a nagy munkát a fővonal szigeti részi végállomásánál. A szerelés éjszakánként folyik, míg nappal az előkészítést végzik. A munka rohamléptekkel halad — a szerelők két nap alatt máris a Megyeri úti kitérőig jutottak.

A Közlekedési Vállalat 525 ezer forintot kapott a felsővezetékek kicserélésére. Ha az idő kedvez, a nagyjelentőségű munka két-három héten belül befejeződik.

A szerelés közben szükségessé válik egyes esti járatok útjának megrövidítése. Ezért este tíz óra után az ideiglenesen kijelölt „végállomások"-tól a villamosvasút utolsó megállójáig, kisegítő autóbuszokkal látják el a forgalmat.

A gyógyszeripar egyik új készítménye,

a Tetrinfan a gyermekek részére készül. A sok vitamint tartalmazó tápszert kakaóval, csokoládéval keverve készítik, hogy a kicsinyek szívesen egyék. Az új készítmény hamarosan forgalomba kerül.

A Chinoin-gyár két új gyógyszer gyártásával foglalkozik. Az egyik a jelenlegieknél sokkal enyhébb, de hatásosabb hashajtó lesz. A másik újdonság a Sevenal ellenmérge, amely feloldja annak kábító hatását. Ha tehát valaki tévedésből vagy szándékosan nagyobb adag Sevenalt vett be, az új gyógyszerrel megmenthetik életét.

Hej halászok, halászok...

Csend van mindenütt, olyan csend, hogy még a jugoszláv parton legelésző tehenek bőgését is idehallani. Néha-néha felugrik egy-egy hal és a visszaeső víz a napsugártól szivárványszínben ragyog. A parton baktatunk zsombékok, bokrok között, néha süppedős talajon, amelyre jót rakott az emberi kéz, hogy kocsival is meg lehessen közelíteni a halásztanyát. A halásztanyát, ahol annyi, de annyi ember csettintett már a halászlé után:

— Ez vérré válik bennem, olyan finom volt!

Azt hallottam, hogy most rosszabbul élnek a halászok, mint valamikor, kevesebb halat fognak, nincs annyi haszna az államnak a Drávából, mint valamikor, amikor még a gróf dirigált ezen a területen.

— Hát tudja én már 1932 óta vagyok halász itt a Dráván — mondja Gesztenyés Ferenc, — de még soha sem gondoltam arra, hogy abbahagyom ezt a mesterséget.

— Most miért akarja abbahagyni?

— Mit mondjak? — beletúr a hajába, majd így felel a kérdésre. — Nem lehet ebből megélni. Ha nem lenne az a három hold feles kukoricánk, nem is tudom mit csinálnánk a télen, mert amit a hal hoz, az kevés. Állami halászok vagyunk, ha teljesítjük a tervet, akkor megkapjuk a kifogott hal hatvan százalékát. Én nem tudom a tervet teljesíteni. 48 mázsa halat kellene leadnom egy évben. Negyvennyolc mázsát! Én huszonöt éve vagyok halász itt a Dráván, de még ennyit soha sem fogtam — és most csakúgy ömlik belőle a szó arról, hogy 4—500 forintot keres havonta, hogy Pesten vannak a vezetők, akik jobban ismerik a halfajtákat, tudományos alapon vizsgálják a halakat, de hogy mennyit lehet fogni, ahhoz mégis csak ők jobban értenek. Mert lehetne itt sok halat is fogni, talán még azt a negyvennyolc mázsát is megfogná, ha nem jönnének mindig azzal a villamos fogóval, amely nemhogy megfogja, sőt elriasztja a halakat.

Mérges a villamos halászokra. Érthető, hisz ha bevállik, talán az olyan kis halászok, mint ők, búcsút mondhatnak a szakmának. Amíg pedig csak kísérleteznek vele, elriasztják a halakat és ezzel együtt jónéhány forintot kiveszenek a halászok zsebéből is. De hát akkor mi legyen a megoldás? A válasz az, amire számítottam:

— Adják ki bérbe a Drávát, úgy, mint azelőtt!

●

A Lajos-tanyán lakik a Dráva legjobb halásza, Ivkovics Félix. Kétszázötven évre visszamenőleg tudja bizonyítani, hogy az apja, a dédapja, az ükapja ... mind halászok voltak. Ő is tőlük tanulta a szakmát, amit nagyon megszeretett. Halászott a tengeren is, Törökországban és másutt, bejárta Magyarország összes folyóvizeit és azt mondja:

— Magyarországon a Dráva a legjobb víz! Van ebben hal, csak ki kell fogni. Tavaly például fogtam én 38 kilós harcsát is, az idén is beleakadt a hálómba egy több mint 13 kilós ponty.

— Mások arról panaszkodnak, hogy nem lehet fogni! — mondom neki.

— Ez is igaz! A Drávát hosszú ideig nem halászták. Sok munka van addig, amíg halászni lehet. A Barcsmai Györgynek már ráment két hete arra, hogy egyáltalán halászni tud. Látja nekem is ki kellett tisztítanom a területemet, a segédem bele is betegedett a nehéz munkába. Most meg zsilipeket építek, csatornát vágok... Mindent a magam erejéből kell megcsinálni: a saját szerszámommal halászni, zsilipet csinálni... Az állam egy fillért sem ad, pedig neki is érdeke, hogy minél több halat fogjunk. Én megfogom azt a harminchat mázsát, amit kírtak, de azért van ami elveszi az ember kedvét. A fene, aki tudja, mennyit is kapunk mi végeredményben: hatvan százalékot-e, negyvenet-e vagy ennél is kevesebbet, mert amikor megkapom a járandóságot, mindig hiányos a számolás, mert kilónként olyan négy forint körüli elfelejtenek beleszámolni.

Megemlítem neki azt, hogy mit javasolt Gesztenyés Ferenc, mire ő azt feleli:

— Nem jó az. Ha az állam csak egy kicsit is segít, és ha valóban megkapjuk a hatvan százalékot, akkor nem lesz itt semmi baj. Mert voltam én már bérlő is, kérem. Igaz, hogy a Draskovich gróf idejében. Tudja mit kellett akkor fizetnem? Nyolc mázsa halat. De nem ám akármilyet: három, négy kilós pontyot, kilóson felüli kecsegét. Meg aztán ezenkívül nyolc ezer pengőt szintén a grófnak, 1000 pengő adót és 3000 pengő forgalmi adót. Mire mindent kifizettem, jóformán semmi sem maradt. Holt volt nekem akkor családi pótlékom, az orvost is magam fizethettem és mivel az orvosok is azt gondolták, hogy én urusan élek, egy horogbeadásért képesek voltak elkérni száz pengőt is. Szóval, jól van ez így, hogy állami halász vagyok, csak adjanak egy kis segítséget, legalább ahhoz, hogy rendbehozzuk a területet, meg aztán mondják meg őszintén, hogy valóban mi jár nekünk.

Úgy érzem, hogy Ivkovics Félix mondta meg helyesebben, hogy mi fáj a drávai halászoknak, hogy miért van mindössze 3—4 dolgozó halász ott, ahol még néhány éve tizenöt—húsz is volt. És ezt az okot a földművelésügyi minisztériumnak is meg kellene vizsgálnia.

Szalai János

Gépíró- és gyorsíróversenyt rendeznek

október 18—19-én a dolgozók részére. A legalacsonyabb sebesség gyorsírásból 150 szótag, gépírásból 200 leütés (70 szótag) percenként. A gépíróverseny egy fordulóban országos jellegű, a gyorsíróverseny legjobb résztvevői megjelennek a budapesti országos versenyre.

Megyénkben Pécsett rendezik meg a verseny helyi részleget. A nevezéseket október 3-ig két példányban kell beküldeni a Gépíró és Gyorsíró Iskola versenyfelelőséhez: Pécs, Temesvár utca 2.

SPORT

SPORTHIREK

Még nincs középcsatára a magyar A-válogatottnak. A legutolsó kétkapus edzésen 8:0-ra győzött a válogatott a Bp. Meteor ellen, de a csapat összeállítása csak pénteken dől el.

*

A legjobb magyar kerékpárosok Berlinben versenyeztek, ahol 100 kilométeres éjszakai háztömbkörüli versenyen vettek részt. Török a legjobb magyar, ötödik helyen végzett.

*

A bolgárok is csak pénteken, az utolsó edzés után állítják össze válogatott csapatukat a magyarok ellen. Négy helyen még vitás a bolgár csapat összeállítása.

*

Lovig és Kocsis, a Pécs-Baranya két játékosa tartalék lett a magyar—bolgár B válogatott mérkőzésen.

A tenisz NB II. végeredménye

Férfiak:

1. Bp. Gyárépítők	9	7	2	0 16
2. Ganz TE	9	7	1	1 15
3. Csepel Autó	9	7	1	1 15
4. MAFC	9	5	1	3 11
5. Pécsi Fáklya	9	5	0	4 10
6. Gyógyszerész SE	9	4	0	5 8
7. M. N. Bank SC	9	4	0	5 8
8. Tatab. Bányász	9	2	1	6 5
9. Állami Áruház SE	9	1	0	8 2
10. Bányász SE	9	0	0	9 0

Labdarúgó-csapataink *a vasárnapi mérkőzésekre készülnek*

A Pécs-Baranya szombaton a Szegedi EAC-cal játszik barátságos mérkőzést Pécsett a vasutas sportpályán. Hétközben Szigetváron játszott kétkapus edzőmérkőzést a pécsi csapat. A Pécs-Baranya: Bartucz — Vas (Kamondi), Szőcs, Farkas — Pleck, Kresz — Garami, Virág, Schwara (Márkus), Kakuszi, Kovács összeállításban játszott. Az igen gyenge talajú pályán nem nagyon boldogultak a Pécs-Baranya játékosai. A szigetváriak ezzel szemben nagy kedvvel és lelkesedéssel játszottak, az eredmény nem is maradt el, mert Győrfi góljával legyőzték a pécsi csapatot. A Pécs-Baranyából egyedül Szőcs játéka volt biztató. Hosszú kihagyás után is jó formát mutatott. A szigetváriak legjobbjai Héjjas, Hompola, Bódis és Tolnai. A szombati barátságos mérkőzésen a sérültek és a válogatottakon kívül minden számításba jövő játékosát szerepeltetni kívánja a Pécs-Baranya.

*

A PVSK vasárnapi ellenfele a Veszprémi Haladás jóképességű együttese lesz. — Tudjuk, hogy a veszprémiek jó gárdával rendelkeznek, ezért csak akkor érhetünk el sikert ellenük, ha a csapat legalább úgy játszik, mint legutóbb Sopronban, — mondotta Mintál Tibor dr. a szakosztály vezetője. Megtudtuk még azt is, hogy valószínűleg a csatársor összeállításában változás lesz. Győri-Kiss még nem gyógyult meg, így vasárnap rá nem számíthatnak.

*

A Pécsi BTC nehéz mérkőzés előtt áll. Szigetváron nem lesz könnyű dolga a csapatnak, tudják ezt a bőrgyáriak vezetői is. Csütörtökön délután a Kinizsivel tartottak kétkapus edzést, ezután állítják össze a Szigetváron szereplő csapatot.

*

A Pécsújhegyi Bányász javítani szeretne vasárnap a Kaposvári Dózsa ellen. A szurkolók a tolnai vereség után győzelmet szeretnének látni. A heti kétkapus edzésen a Szikra volt az újhegyiek ellenfele. Vető Károly arról panaszkodott, hogy több sérültje van, Pintér és Krausz is a sérültek listáján van. Vasárnap a mérkőzést délelőtt 10 órakor rendezik meg az újhegyi sportpályán.

*

A labdarúgómérkőzés előtt NB II-es kézilabdamérkőzés lesz.

*

Mohácson nagyon tetszett a nézőknek az utánpótlás játéka. A szerdai edzőmérkőzésen, bár 8 gólt kapott a mohácsi csapat, Molnár Endre, a csapat vezetője elégedett volt a játékkal. A védelem megtette a magáét, mondotta Molnár edző, különösen Bárány, Bodolai és Kővári játéka tetszett. Elégedett volt az edző Pesszttel is, aki mindjobban elsajátítja a hátravont szélső játékot. Vasárnap a Nagykanizsai Építőkkel mérkőzik az MTE. A nagykanizsaiakat jó hírek előzték meg, ezért a mohácsiak nagyon készülnek a mérkőzésre.

*

A szigetvári szurkolók elégedettek voltak a csapat szerdai kétkapus edzőmérkőzése után. Hogyne örültek volna, amikor a Pécs-Baranyát győzték le. A játékosoknak nagyon megjött az önbizalmuk és vasárnap a BTC ellen is folytatni szeretnék győzelmi sorozatukat. A mérkőzés iránt Szigetváron nagy az érdeklődés, mert a BTC Szigetváron mindig jól szokott játszani.

*

A Komlói Bányász szombaton játszik barátságos mérkőzést. Délután 5 órakor a komlói sportpályán a Bp. Honvéd lesz a bányász csapat ellenfele. Hétközben a tartalékcsapatával játszott edzőmérkőzést a Komlói Bányász. Salgótarjánban elégedettek voltak a csapat játékával, mint mondják, a hazaiak az egygólos győzelmet megérdemelték, mert ennyivel jobbak voltak. A Bp. Honvéd elleni barátságos mérkőzésen több új játékost is kipróbálnak.

Verseny utcai PVSK-pályán, szeptember 14-én, du. fél 5 órakor

Pécs-Baranya—Szegedi EAC

barátságos mérkőzés.
Előtte ½3 órakor

PECS-BARANYA—BTC

ifjúsági mérkőzés.

Biztatóan játszott az utánpótlás-válogatott Mohácson

Az utánpótlás labdarúgó-válogatott mohácsi edzőmérkőzése sikerült. A játékosok igen nagy kedvvel mozogtak és helyenként nagyszerű megoldásokat, formás akciókat, remek lövéseket, nagy gólokat láthattak a mohácsiak. Szünet után több cserét határozott el Lakat Károly edző, de ekkor is jól ment a csapatnak a játék. A 8. gól után, mintha lefékeztek volna a játékosok. A bolgárok ellen valószínűleg a Mohácson az első félidőben szerepelt csapat lép majd pályára, azzal a különbséggel, hogy a jobb hátvéd Törőcsik II. lesz valószínűleg, aki sérülése miatt nem vett részt a mohácsi edzőmérkőzésen.

Az utánpótlás-válogatott egyébként igen jól érzi magát Pécsett, a játékosok a Pannonia szállóban laknak. Csütörtökön délelőtt a Porcelángyárban voltak, délután a Postás-pályán könnyű edzést tartottak, majd este a Csodacsatár c. filmet nézték meg.

A vasárnapi mérkőzés jegyei közben egyre fogynak. Ülőhelyek nagy részét már elkapkodták. A rendezőség gondoskodott arról, hogy hangosbeszélőn keresztül a nézőket a szófiai A-válogatott-mérkőzésről idejében tájékoztassa.

„Modern rabszolgák"

Az angol labdarúgásnak is meg vannak a maga nyári szenzációi. A Sunderland-nál felfedezett szabálytalanságok, más ligaklubokkal szemben is elhangzott hasonló vádaskodások egyes játékosok részére juttatott tiltott fizetések miatt, valamint angol csatároknak olasz egyesületekhez való szerződései arra mutatnak, hogy az angol labdarúgásnak is megvannak a maga gondjai, bajai. Ezekről Natan prof., ismert német szakíró így vélekedik:

„A bajok forrása a játékos-szerződésekben rejlik. Az a szerződés, amelyet az angol profi-futballista aláír, az egyetlen a világon, amely maximális fizetés formájában állít merev korlátot a keresetnek. Bármilyen kiváló teljesítményt nyújtson is egy labdarúgó, bármilyen nagy vonzóerőt gyakoroljon is a közönségre, nem kereshet többet heti 15 angol fontnál. Az elmúlt 50 esztendő folyamán a profik fizetése heti 4-ről 15 fontra emelkedett. Ugyanez idő alatt a váltságdíjösszegek (amelyekből a „labdarúgó-rabszolgák" nem részesednek) 1000 fontról 65.000 fontra ugrottak. Matthews pl. akinek szereplése rendszerint telt házakat vonz, semmiféle külön részesedéshez sem jut a bevételből. Az angol szórakoztató-ipar más sztárjai hetenkint legalább 300 fontot keresnek, ha nem többet. Csoda-e, ha ilyformán a „zöld gyep hamupipőkéi" ugyszólván a pult alatt igyekeznek külön keresethez jutni. A menedzserek és klubvezetők közül mind többen hajlandók a játékosok ambícióját ilymódon felkelteni. Mindenesetre növekszik Angliában az a felfogás, hogy a profi játékost éppen olyan elbánásban kell részesíteni, mint minden más munkavállalót.

Hasonlóan elgondolkoztató a helyzet a transzfer (váltságdíj) rendszer körül is. Az angol profi egyéves szerződést kap, amelyet csak a munkaadó klub mondhat fel. (A játékos nem!) Ez is olyan szociális igazságtalanság, amelyet más iparágban nem tűrnének. Más klubhoz csak akkor léphet át a játékos, ha egyesülete elég magas váltságdíjat kap érte. A transzferrendszer a gazdasági rabság gyengén leplezett formája. Hogyan tűrhetnek ilyen állapotokat az angol futball vezetői, hiszen ezzel alapjában veszélyeztetik az angol profifutballt, amely néhány millió embert foglalkoztat?

Az angol labdarúgás jelenlegi válsága az ún. francia-rendszer bevezetésével volna megoldható. A franciák lépcsőzetes skála szerint fizetik a profikat, tekintetbe véve azok bajnoki, kupa és válogatott tevékenységét, valamint szolgálati idejét. Ez a rendszer Angliában is lehetetlenné tenné az illegális fizetések eszközlését és a vetélkedéssel kapcsolatos féltékenykedést."

Mi újság az atlétáknál?

Az atlétikai évad lassan befejezéshez közeledik, az ősszel azonban még jónéhány versenyen vehetnek részt atlétáink. Ime, az őszi versenyműsor: szeptember 21-22: megyei váltóbajnokságok a PVSK-pályán. Szeptember 28—29: országos ifjúsági bajnokságok Budapest. Október 5—6: az egyesületi bajnokságok harmadik fordulója a Tüzér uteai pályán. Október 12—13: megyei ügyességi csapatbajnokságok a Ped. Főiskola pályáján. Október 19—20: országos váltóbajnokságok, Budapest. Október 26—27: megyei összetett bajnokságok.

*

Most, szombat—vasárnap a megyei ifjúsági bajnokságokat rendezik meg a Tüzér utcai pályán. Szombaton a verseny 4 órakor, vasárnap délelőtt pedig fél 10-kor kezdődik. Ezzel kapcsolatban felkérik az összes atlétikai versenybírókat, hogy szombaton fél 4-re a Tüzér utcai pályán jelenjenek meg. A versenyre megyénk minden számottevő ifjúsági versenyzője nevezett. Komlóról és Mohácsról is lesznek versenyzők. Az országos ifjúsági bajnokságok előtt ez lesz ifjúsági atlétáinknak utolsó erőpróbája.

*

A nyár folyamán kevés volt a verseny. Sajnos, ez már évről-évre visszatérő jelenség. Jó lenne, ha most a jövő évi versenynaptár összeállításánál a szövetség gondolna az atléták nyári foglalkoztatására is, ezért több megyék és városok közötti viadalt iktasson be. A nagy versenyhiány meglátszik a nyári megyei csúcseredményeken is. Nézzük csak, milyen megyei csúcseredmények születtek június 15-től szeptember 1-ig:

Ifjúságiak: 1500 méteres akadályfutás: Czuder Károly Komlói Bányász 4:33.4, (régi csúcs Czuder 4:36, 1956), 2000 méteres síkfutás: Czuder Károly Komlói Bányász 5:51.4 (régi csúcs Kovács Sándor Pécsi Dózsa 5:57.4, 1953), 3000 méteres síkfutás: Czuder Károly Komlói Bányász 9:07.8 (régi csúcs: Somorjai PVSK 9:09.8, 1955), olimpiai váltók: PVSK (Nagy, Martényi, Fenyősi, Nagy Révész) 3:47 (régi csúcs: PAC 3:55.4, 1934), svéd váltó: PVSK (Nagy, Martényi, Fenyősi, Nagy, Révész), Mohácsi TE (Pazar, Orosz, László, Berger) 2:08.2.

Női felnőtt csúcsok: gerelyvetés: Lukácsné PVSK 38,90 (régi csúcs Lukácsné 37,73).

*

A nyáron megtartott versenyek alapján némileg megváltozott megyénk legjobb atlétáinak rangsora. Az élen Lippay Antal áll, a 400 méteres gátfutásban elért eredményével, Ime

megyénk legjobb atlétái

1. Lippay PVSK	400 m gát:	52.5	1031 pont
2. Lukács PVSK	gerely:	69.26	968 pont
3. Révész K. PVSK	800 m:	1:55.5	833 pont
4. Fogarasy P. Bar.	400 m:	50.4	814 pont
5. Solymosy PVSK	400 m:	51	772 pont
6. Tunner Erzsébet Komló,	magas:	144	768 pont
7. Czuder K. Komló 1500 m	akad.:	4:33.4	766 pont
8. Kovács Hajnal ped. hallg.	súly:	11.68	759 pont
9. Dombi Tibor PEAC	hármas:	1373	749 pont
10. Tóth Klára PEAC	súly:	1152	741 pont
11. Schuszter Erika Komló	magas:	140	714 pont

Az ifjúsági stadionban játssza mérkőzéseit a PEAC

Az egyetemi tornacsarnok melletti ifjúsági stadion nem a legjobb állapotban van. A PEAC és az Elektromos vezetői most az őszi évad előtt kicsit rendbehozták a pályát, úgy, hogy az Elektromos mellett a PEAC is ott játssza bajnoki mérkőzéseit. Az egyetemisták szombaton délután 5 órakor játszanak először az ifjúsági stadionban bajnoki mérkőzést, a Szászvári Bányász lesz a PEAC vendége. A csupa fiatal játékosokból álló egyetemi csapat bár legutóbb Vasason vereséget szenvedett, mégis komoly reményekkel indul a megyei I. osztályban.

A szurkolók véleménye

Bajai levél a kaposvári szurkolók viselkedéséről

Labdarúgóinknak nagyszerű élményben volt része az elmúlt vasárnap, amikor NB III-as mérkőzés keretében Kaposvárott a Kaposvári Dózsával játszottunk, a Budapesti Láng Gépgyár—Kaposvári MTE NB II-es mérkőzése előtt. Több ezres közönség már a mi mérkőzésünk alatt megtöltötte a nézőteret és sportszerűen biztatta a hazai csapatot, de ugyan akkor a mi csapatunk remek támadás-szövéseit, góljait is igen nagy tetszésnyilvánítással, tapssal üdvözölte. A sportszerű küzdelem végét jelző sípszó elhangzása után a csapatok felsorakoztak a közönség üdvözlésére. Olyan fergeteges taps jutalmazta a fáradt játékosokat, amilyet még soha nem tapasztaltunk. Ekkor játékosaink, hogy megköszönjék a közönség e szokatlan tetszésnyilvánítását, a lelátó elé futottak és megéljenezték a vendégszerető szurkolókat. A tetszésnyilvánítás oly elemi erővel tört ki, ami szinte egyedülálló hazai közönség részéről vendégcsapattal szemben.

„Köszönjük kaposvári labdarúgó szurkolók ezt a sportszerű magatartást."

Bajai Bőrgyár Posztó labdarúgói nevében:

KISS GYÖRGY

Apróhirdetések

A 15. sz. Közétkeztetési Vállalat (Pécs, Perczel u. 8. sz.) az előírt szakvizsgával rendelkező, gyakorlott gépkocsivezetőt azonnali belépésre alkalmaz. Szerelői szakmával rendelkezők előnyben. Jelentkezés szakvizsga igazolásával a munkaügyi csoportnál. 119

Görcsönyi fmsz. szakképzett boltvezetőt keres azonnali belépésre. Jelentkezni lehet a központi irodán egész nap. 347

Életjáradékra kisebb családi házat vennék. — Beköltözhetősége egyelőre nem fontos. Részletre is megegyeznék. — Érdeklődni: Baranyai János, Pécs, Endrész György u. 52.

Két hektoliter bor eladó, dr. Várady A. u. 22. az. Érdeklődni este hat órakor. 313

3 szerelő szakmunkást felvesz a Babarci Állami Gazdaság. Fizetés kollektív szerint. Munkásszállás, üzemi konyha biztosítva. — Felvétel esetén utiköltségtérítés. 105

Kétszoba, összkomfortos lakást keresek; költségmegtérítéssel. Telefon: 26-14, 3 melék. 354

Oldalkocsi új állapotban piros Pannoniához eladó. Dózsa György u. 69. Rigóder-tető. 335

Új és használt boroshordók, 300—400 liter között eladók. Fischer Kálmán, Vasas II. — Telefon: 24. 342

Kétkerekű kragacs festett deszkalappal eladó. Káptalan u. 5. sz. TÜZÉP-telep. 343

Egy 4 éves, törzskönyvezett; jó fejős tehén eladó. Kis-Rókus u. 4. 326

A MALÉV és az IBUSZ vasárnaponként sétarepülést rendez a város fölött — Jegyek 35 Ft-os árban szombat délig az IBUSZ-nál válthatók.

Német nyelvet tanít kezdőknek és haladóknak. Rosiczáné, — Rákóczi út 10. Ugyanott bronz csillár eladó. 351

Szép családi ház eladó. Érdeklődni a délutáni órákban, Orsolya u. 5. Avar. 352

Jó pianinót bérbe vennék. Cím: Kaposvár utca 20. Kocsis címén Szász. Telefon: 37-79. 348

Óra javítását továbbra is vállalunk, jótállással. Kérem a kedves ismerősök további támogatását. — Özv. Buschbach Lászlóné. Alkotmány u. 3. sz. 120

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb-horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Sárguló levelek. — Zenés irodalmi összeállítás.
18.00: Hírek. — Tudósítások.
18.20: Pécsi művészek hangversenye.
18.40: Elhelyezkedési tanácsadó.
18.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.50: Tánczene.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Jacobi: Sybill. Este 7 órakor.

MOZI:

Park: Csodacsatár (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: A kisdobos (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Csodacsatár (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Szkander bég (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Dr. Danwitz házassága (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszaboles): Pipó 7 éjszakája (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Scuderi kisasszony (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Megosztott szív (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Gerolsteini kaland (fél 7, fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Fekete erdőtől a Fekete-tengerig (8 órakor)

A MUNKÁCSY MIHÁLY SZABADEGYETEM

beiratásai szeptember 10—25-ig tartanak. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és délután 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11. sz. I. emelet. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikája díjtalanul kapható a falragaszokon jelzett helyeken.

MEGKEZDŐDIK PÉCSETT A MUNKAKUTYA-TANFOLYAM

A Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesülete pécsi csoportja szeptember 15-én beindítja a munkakutya I. tanfolyamot. Mindazok, akik eddig jelentkeztek és azok, akik még nem jelentkeztek valamilyen oknál fogva, szeptember 15-én, azaz vasárnap reggel háromnegyed 8 órakor a Magaslati úton, a Pálos templom előtt kutyájukkal jelenjenek meg. A tanfolyamon nem-egyesületi tagok is részt vehetnek.

16 530 bányász nézte meg fél év alatt a szakmai filmeket

Az elmúlt három év alatt a pécsi bányászok igen megszerették a szakmai filmeket. Az elmúlt félévben a 104 alkalommal bemutatott filmeknek 16 530 nézője volt, s ez elsősorban annak köszönhető, hogy ezek a filmek igen tanulságosak, az új módszerek mellett az egészségvédelemre is felhívják a figyelmet. Jelenleg is három új bányászfilm készül. Kettő a szénbányászat legaktuálisabb problémájával, a sújtólégveszély csökkentésével, a bányák gépesítésével foglalkozik.

A közeljövőben mutatják be a „Védekezés a szilikózis ellen" című egészségvédelmi filmet. Október 15-ig valamennyi bányakerületben bemutatják a „Két kérő" című, újításokkal foglalkozó bányászfilmet.

Garamszegi György

Ma kezdődik a dohánybeváltás

Mint a Dohánybeváltótól értesültünk, ma megkezdik a korai érésű aljdohány beváltását a kiértesítések szerint. Így ma a kozármislenyi parasztok hozzák el termésük egy részét. Most még csak az úgynevezett gyorsbeváltás folyik, hogy felszabaduljanak a pajták és zsinegek és megkönnyítsék a parasztok további munkáját. A jövő héten — hétfőtől — már rendszeresen folyik a beváltás. Elsők között jönnek sorra Teklafalu, Endrőc, Mágocs és Véménd, ahol korábban érik a dohány. A szakemberek véleménye szerint idén jobb lesz a termés, mint tavaly volt és a dohány minősége is felülmúlja a tavalyit.

Új szabályok a kosárlabda-sportban

Szeptember végén meginduló kosárlabda NB I, NB II. összevont megyei, valamint városi bajnokságokat már az egész világon bevezetett új szabályok szerint rendezik meg.

Miért volt szükség az új szabályokra? A kosárlabda-sport fejlődését több szabály gátolta, illetve helytelenül befolyásolta. Ezek módosítására kerülnek bevezetésre most az új szabályok.

Nézzük csak ezeket. Súlyos hibája volt e játéknak, hogy egy lényegesen gyengébb játéktudású és dobóerejű csapat is le tudott győzni egy jobb csapatot rendkívüli magasságú játékosaival. Ezen előnyök csökkentése érdekében született meg az úgynevezett „tilalmi terület", ahol a támadócsapat játékosainak csak három másodpercig szabad tartózkodniok. Az eddigi területet az új szabályok jelentősen megnövelik, főleg közvetlenül a palánk alatt, mindkét oldalról csaknem egy-egy méterrel, így a palánkról lepattanó labdáért folyó harcban a védők előnyösebb helyzetbe kerülnek. Az előny feltétlenül a gyorsabban mozgó, rugalmasabb, gyorsan induló játékosé, tehát a rendkívüli magasságú, elsősorban középként foglalkoztatott játékosok, akik az előbb felsorolt tulajdonságokból legtöbbször csak morzsányikkal rendelkeznek, háttérbe szorulnak.

Jelentősen javul a mozgékonyabb védőjátékos helyzete a büntetődobás alkalmával is, mert a trapéz-alakra kiképzett büntetőterületről beugrás, lépés nélkül a lepattanó labdát legtöbb esetben nem lehet megszerezni. Ugyancsak a magas középjátékosok előnyét csökkenti az az új szabály, hogy a tilalmi területen való tartózkodás már akkor megkezdődik, amikor a játékvezető lekezeli a labdát.

Ugyancsak hibája volt a játéknak, különösen a végjátékban, hogy labdatartással meg lehetett akadályozni a vesztesre álló mérkőzés megfordítását vagy egy erősebb ellenfél elleni labdatartással annak lendületét kibontakozását le lehetett fojtani. A most bevezetett új szabályok segítségével a szándékos időhúzást kívánják kiküszöbölni, ezzel egyidejűleg a folyamatos, gyors játékot elősegíteni.

Egy játékos öt másodpercnél tovább nem tarthatja vissza a játékból a labdát, ha szorosan védik a támadó térfélen és nem tesz kísérletet a labda játékbahozatalára (ezalatt átadást, kosárra dobás, helyben leütögetés, gurítás, vezetés értendő). A sarkazás nem számít a labda játékbahozatalának.

A labdát megszerző csapat a megszerzéstől számított 30 másodpercen belül köteles a labdát kosárra dobni, ellenkező esetben a labdát a másik csapatnak kell ítélni és átadni, amelyik a legközelebbi határvonalon kívülről bedobással hozza játékba. Ugyancsak az a szabály, hogy tíz másodpercen belül kell a védőtérfélről átjuttatni a labdát a támadó-térfélre.

Az úgynevezett öt másodperces szabály csak a szorosan védett támadójátékosra vonatkozik, a 30 másodperces szabály azonban kényszeríti az akció befejezését: a pontos távoli dobások, gyors betörések elsajátítását, és a védekezések közül elsősorban a mozgó emberfogásos védekezés alkalmazását. Minden csapatnak mindkét védekezési formát alkalmazni kell tudni, mert a távolról rosszul dobó csapatok ellen területvédelem, különösen ennek rugalmas változata (emberfogásszerű, gyorsan mozgó) a 30 másodperces szabály következtében előtérbe kerül; méginkább akkor, ha az ellenfél az egyik vonalon taktikailag képzetlenebb.

Időjárásjelentés

Várható időjárás pénteken estig: felhős idő, több helyen eső, helyenként zivatar. Mérsékelt, a Dunántúlon megélénkülő délnyugati, később nyugatira, északnyugatira forduló szél. Nappal a hőmérséklet csökken.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel északnyugaton 12—15, máshol 14—17, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken, a nyugati határ mentén 16—19, máshol 20—23 fok között, keleten helyenként 23 fok felett.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 216. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1957 SZEPTEMBER 14

Nagy forgalom a Dunán

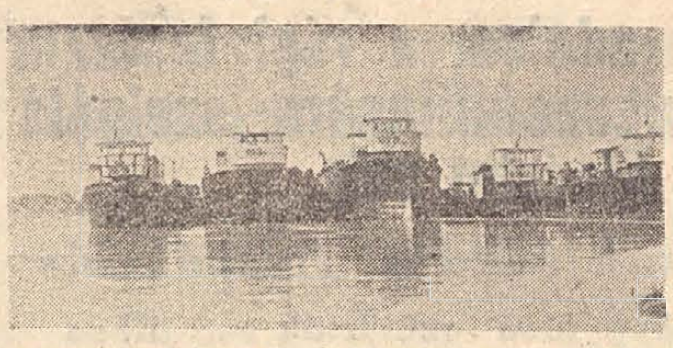

A képen: cseh uszályok vár ják, míg a gőzös továbbvontatja őket.

Mindenki arra lett figyelmes tegnap Mohácson, hogy egy szürke kis Roller robogott végig a városon. A rendszám sem a megszokott volt. Fekete táblán fehér betű és szám: osztrák jelzés. Kint a kikötőben mindenre fény derült. A Kamegg gőzös fedélzetén érkezett a Roller. A gőzös uszályokat visz Romániába. Onnan olajjal megrakottan tér majd vissza Ausztriába.

Az utóbbi napokban különösen megélénkült a külföldi hajóforgalom a mohácsi kikötőben. Elég megemlíteni, hogy egy huszonnégy óra alatt összesen 14 gőzös kért bebocsátást vagy hagyta el az országot.

A vájár legyen vájár!

A bányaüzemek munkásainak törzsét a szakmunkások, a vájárok alkotják. Tőlük függ, rajtuk múlik elsősorban, hogy a bányaüzemekben milyen munka folyik, teljesítik-e a tervet, szilárd-e a fegyelem. Sajnos, az utóbbi időben szinte kivétel nélkül minden bányaüzemben panaszkodnak arra, hogy baj van a törzzsel, baj van a vájárokkal. Azt mondják, hogy a vájárok egy része felelőtlenül végzi munkáját, lazítja a munkafegyelmet, szófogadatlanok, sőt képtelenek a nagyobb szaktudást igénylő feladatokat megoldani.

Való igaz, hogy a vájár szó értelme már nem az, ami valaha volt, hogy a panaszok sok tekintetben jogosak. A felszabadulás előtt, amikor gyakran több, mint egy évtized kellett ahhoz egy-egy bányásznak, hogy takarítófiúból csillés, csillésből segédvájár, segédvájárból vájár lehessen, jobban megbecsülték ezt a rangot, viselői nagyon vigyáztak arra, hogy annak jogosságát, értékét senki kétségbe ne vonhassa.

A felszabadulást követő években azonban szénbányászatunk rohamos fejlődésnek indult. A szakmunkásképzés régi módja alkalmatlanná vált. Ahhoz, hogy az egyre égetőbben jelentkező vájárhiányt megszüntethessük, szükségessé vált a régi út lerövidítése, a takarítói, a segédvájári fokozat eltörlése. Így aztán az elmúlt évek során alig két-három éves gyakorlattal rendelkező bányászok is kezükbe kapták a vájár bizonyítványt, odaállhattak a szénfal mellé.

S ez talán nem is lenne olyan nagy baj, hisz példák bizonyítják, hogy ezek között a fiatal vájárok között sok a jóképességű, tehetséges bányász. A baj inkább abból ered, hogy e vájároknak egy része nem értette még meg, hogy a vájári cím többet jelent, többre kötelez a fejtőkalapács kezelésénél, egy-egy keresztácsolat vagy pillér elkészítésénél. Azt hiszik, mivel őket nem buktatták el a vájárvizsgán, már eleget tudnak, nem kell többet tanulni. S ez helytelen. A vájár cím igenis kötelez arra, hogy amit csillés korukban elmulasztottak vagy nem állt módjukban megtanulni, azt most bepótolják. Lehetetlen állapot az, hogy vannak olyan vájárjaink, akik nem képesek olyan teljesítményt elérni, mint egy jól képzett „öreg csillés", hogy bányáinkban látni olyan ácsolatokat, hogy sírvafakad tőle az ember.

A jövőre nézve éppen ezért meg kell mondani: nagyobb körültekintést a vájári cím odaítélésénél! Csak az lehessen vájár, aki valóban meg is tanulta a szakmát. S hogy a jó és a kevésbé jó vájárok között is különbséget tegyünk, nagyon ideje már, hogy bányaüzemeinkben necsak 100, hanem 90 százalékos vájárok is legyenek. Ez különben a jól képzett, szorgalmas vájárjaink régi, jogos követelése is.

A bányaüzemek szakmunkás-gárdájának felhígítása más problémát is előidézett. Bódis Géza István-aknai vájár panaszolta nemrég, hogy a vájárok tekintélye is csökkent, a csillések gyakran nem fogadnak szót nekik. S ez sem véletlen. Adódik egyrészt abból, hogy a vájárok egy része a munkában nem tud példát mutatni, a munkájával nem tud tekintélyt szerezni. Főként azonban a vájárok magatartásbeli hibája okozta a vájárok tekintélyének csökkentését. A pécsbányai üzem és a szakszervezeti bizottság vezetői például arról panaszkodtak, hogy a vájárok egy része nem dolgozza végig a munkaidőt, fél órával a műszak letelte előtt már az aknarakodón ácsorog. Igen gyakori mostanában az is, hogy az igazolatlan műszakmulasztók között vájárok neve is szerepel, sőt az is előfordult — a pécsbányai Blazsek csapaton —, hogy a vájárok nem hajtották végre a csapatvezető utasítását. Csoda-e, ha ezek után a csillések is fegyelmezetlenek, ha nincs tekintélyük a vájároknak? Ugye nem?

A vájárok tekintélyének visszaállítása elsősorban a vájároktól függ. Ha változtatnak magatartásukon, ha maguk is példát mutatnak az utasítások végrehajtásában, a munkahelyi és munkafegyelem betartásában, lesz erkölcsi alapjuk ahhoz, hogy ők is megköveteljék azt közvetlen beosztottjaiktól, a csillésektől.

Beszélni kell még a vájárok másik igen fontos feladatáról, a fiatalok szakmai és a bánya iránti szeretetre való neveléséről. A bányászmunka különleges s nem éppen könnyű mesterség. Igazán jól csak az tudja elsajátítani, akit a hozzáértő emberek szeretettel, odaadással segítenek, nem sajnálják a magyarázó szót, a példamutatást. Ma, amikor jól képzett, igazán mindenhez értő vájár csak nagyon kevés van, nagy nagy szükség van arra, hogy az „öreg" vájárok az eddiginél sokkal többet törődjenek a fiatalok nevelésével, támogatásával. Segítsenek nekik abban is, hogy megszeressék a bányamunkát, hogy necsak a bányamunka rossz, hanem a jó oldalát is meglássák, hogy necsak átmeneti kereseti lehetőségnek, hanem élethivatásnak tekintsék a bányászatot. Mert vájárnak lenni ezt is jelenti.

A becsületes, a munkájukat lelkiismeretesen végző öreg és fiatal vájárok összefogására van tehát szükség ahhoz, hogy a mecseki szénmedencében mielőbb felszámoljuk az ellenforradalom okozta termeléskiesést, hogy a teljesítmények és a költségszintek is megfelelően alakuljanak. Vagyis arra, hogy vájárjaink ismét élére álljanak a termelés növeléséért, a fegyelem megszilárdításáért folyó harcnak, hogy visszaállítsák a vájár cím becsületét, igazi értelmét.

Jelentés az ENSZ rendkívüli ülésszakáról

A szíriai helyzet | Lottó-nyeremények

Ma nyílik az ellenforradalomról szóló kiállítás

Szakasits Árpád mond megnyitó beszédet

Budapest és Szeged után a napokban Pécsre érkezett a magyarországi októberi ellenforradalomról szóló kiállítás anyaga. A Hazafias Népfront Pécs városi elnöksége ma, szombaton délelőtt fél tíz órakor ünnepélyes keretek között a szakszervezeti székházban nyitja meg a kiállítást. Beszédet mond Szakasits Árpád, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának tagja. Az ünnepségen részt vesz Asztalos Jánosné, az ellenforradalomban hősi halált halt Asztalos János vezérőrnagy özvegye.

A kiállítás gazdag dokumentumokkal tárja a közvélemény elé az ellenforradalmat. Eredeti, külföldi lapokban megjelent fényképek, az újjáéledő fasiszta pártok újságai, röplapjai, nyugati mintájú fegyverek bizonyítják, hogy hazánkban szervezett, külföldről támogatott ellenforradalmi támadás zajlott le októberben.

A kiállítás mindennap reggel nyolc órától este kilenc óráig van nyitva.

Az iparitanuló-képzés ügye az országgyűlés albizottságai előtt

Az országgyűlés munkaügyi és ipari bizottsága által kiküldött albizottságok pénteken együttes ülést tartottak, amelyen megvitatták a munkaügyi minisztérium tájékoztatóját az iparitanuló-képzés kérdéséről. Elhatározták, hogy a legközelebbi ülésen az iparitanuló-képzésben érdekelt más tárcákat és szerveket is meghallgatják.

Október elsején megkezdi a próbaüzemelést az új, újhegyi szénmosó

Végre! A sok határidő-eltolódás után megszületett a végső és végleges határidő. Október elsején megkezdik a pécsújhegyi szénmosó új üzemrészében a próbaüzemeltetést. A legfontosabb létesítmények a mélybunker, a zagygyűjtő zsomp építése már befejeződött, e hónap 17-én kezdik meg a műszaki átvételét. Befejezés felé közeledik a gépek szerelése is.

Három hete megkezdődött már az ülepítő gépek bejáratása is. Az ülepítő gépek rendszeréhez harmincnyolc gép tartozik. A bejáratást három szakaszban végzik el. Az első szakaszban üresen járatták a gépeket, jelenleg a vízzel való járatást végzik. A napokban megkezdik a levegővel való próbát is. (Ez azt jelenti, hogy az ülepítőgépek vizén levegőt is fúvatnak keresztül. A levegőbefúvatás célja az, hogy mozgásban tartsa a vízben lévő szenet.) A hónap utolsó napjaiban, de legkésőbb október elsején pedig áttérnek a szénnel való próbaüzemelésre.

Az új üzemrészben igen sok műszaki újdonságot is találhatunk. Például: eddig az aprószénen kívül valamennyi szemnagyságú szén egy ülepítőgépen került mosásra. Az új üzemrész munkábaállítása után a régi üzem ülepítőgépére csak a durvaszemű szenek kerülnek, a középszemű és a finomszemű szeneket az új ülepítőgépeken mossák.

Ujdonság, hogy a finomszemű szenek mosása is ülepítőgépen történik majd. Eddig ugyanis a finomszemű szenek a reocsatornába kerültek. Most viszont a reocsatornák megszűnnek. Az új eljárással jelentősen javul a finomszemű szenek minősége.

Az új üzem révén több mint kétszeresére emelkedik a pécsi gázszéntermelés. Eddig a pécsújhegyi szénmosóban feldolgozásra kerülő szenek 7,2 százaléka lett kokszolható. Az új üzem megindulása után 15 százalékra növekszik a gázszénkihozatal.

A máriakéméndi Rákóczi Termelőszövetkezet megkezdte és szeptember 14-én, azaz ma már be is fejezi az őszi árpa vetését.

7 osztályban 500 tanulója van a zeneiskolának

A jövő zenészei és hangversenyközönsége, a zeneiskola tanulói is megkezdték a héten az új tanévet. A zeneiskola 1952-ben létesült 400 tanulóval és négy osztállyal. Az idén hét osztályt oktatnak s a tanulók létszámkeretét is felemelték 500-ra. Gyárvároson, Pécsbányán és Szabolcson külön zeneórák vannak azoknak a gyerekeknek, akik a nagy távolság miatt nem tudnak bejárni Pécsre. Az igények évről-évre nőnek a szülők és a gyerekek részéről is, mind többen és többen szeretnének zenét tanulni nemcsak felületesen, hanem úgy, hogy zenei tanulmányuk szépségeit, értékeit egy életen át őrizhessék, ápolhassák.

— Kicsi a helyünk — mondotta Horváth Mihály, az iskola igazgatója. — S kicsi a keretünk is. Az idén kértem, hogy emeljék fel a keretet 600-ra, de nem kaptam meg. Pedig ha figyelembe vesszük, hogy például Mészes ma már komoly városrész, igen sok a gyerek, a 600-as keret sem lenne talán elég. A tanulók természetes számszerű növekedése véleményem szerint változtatást igényel lehetőségeinket illetően. A növendékek jó részét az idén sikerült a Mátyás király utcai és az Egyetem utcai iskolába „áttelepíteni". Ez azonban csak fél megoldás. Megnehezíti az ellenőrzést és a növendékek szétszórtsága miatt nagyon nehéz a vezetés, az irányítás. Hangversenyre is nehezen tudunk felkészülni.

A zeneiskola magasabb zenei tanulmányokra, s a zenegimnáziumra készít elő, másrészt a komoly zene, a muzsika iránt érdeklődő felnőtteket nevel a munkásgyerekekből. Illetékeseknek módot kellene találni az iskola bővítésére és arra, hogy reprezentatív növendékhangversenyeket rendezhessenek. Az idén erre már kevés a lehetőség, de a jövő tanév előre figyelmeztet.

Elutazott az egyiptomi pénzügyminiszter

Dr. Abd-el Moneim el Kajszuni egyiptomi pénzügyminiszter és felesége, valamint dr. Achmed el Banna, az egyiptomi pénzügyminisztérium főigazgatója — akik baráti látogatást tettek Magyarországon — pénteken délelőtt elutaztak hazánkból. A vendégeket a Ferihegyi repülőtéren a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium és a pénzügyminisztérium vezető munkatársai búcsúztatták.

Árucsereforgalmi egyezmény Bulgáriával

Szeptember 12-én Budapesten aláírták az 1957. évre szóló magyar—bolgár árucsereforgalmi és fizetési megállapodást kibővítő jegyzőkönyvet. Ennek alapján Magyarország többek között ipari olajtermékeket, különféle gépalkatrészeket, magnetofonokat, dieselagregátort és más iparcikkeket szállít Bulgáriának, ahonnan többek között faféleségeket, marónátront, piritet és más ipari nyersanyagokat kapunk.

Naponta 500 sertésre 60 vágómarhára kötnek szerződést

Beszélgetünk az Állatforgalmi Vállalat irodáján. Lapozgatunk a nyilvántartási könyvben, hogy tájékozódjunk a szerződéskötésekről. Idén sokkal több gazda kötött hízlalási szerződést, mint az előző években.

Tavaly október végéig 24 000, idén szeptember elsejéig 32 000 sertést kötöttek le. A napi átlag 500. Különösen jók a mohácsi és siklósi járás eredményei. A szeptember elsejei jelentés szerint egyedül a mohácsi járásban 8736 sertésre, a siklósi járásban pedig 7700 sertésre kötöttek szerződést.

Amint összehasonlítjuk az 1956-os és az idei szerződéskötéseket, Lakatos Imre patacsi gazda lép az irodába. Ezelőtt egy hónappal 21 sertést adott át a vállalatnak, s most a prémium felől érdeklődik.

— Nagyon sürgős a pénz?

— Most nagyon kellene!

— Jó kérem, ha most nagyon akarja, kiutaljuk mi, de csak 80 fillért adhatunk kilónként... Ha lead még néhány sertést, akkor egy forint a kilonkénti prémium...

Lakatos Imre gondolkodik, s végül mégis úgy határoz: előbb még tíz sertést szállít, s csak utána veszi fel a prémiumot.

Jelenleg 54 sertésük van Lakatoséknak. Miután tisztázta a prémium-kérdést — bejelentette, hogy még 17 fehér hússertésre köt hízlalási szerződést a közeli napokban.

— Ezt milyen áron veszi át a vállalat? — érdeklődik.

Ha fajtiszta hússertés, akkor 16 forint kilója és 50 fillér a prémium... De akkor úgy vigyázzon a hízlalással, hogy 90—105 kilós legyen valamennyi — világosítják fel.

Megkérdezem a patacsi gazdát, mégis mennyi a jövedelme:

— Kétszázezer forint évente — válaszolja... De van ám itt sok kiadás is...

Bizony minden vállalkozáshoz kell pénz, de ha Lakatosék ráfizetnének a hízlalásra, akkor nem foglalkoznának vele 15 éven keresztül.

Mikor már kifelé ballag a gazda, azt mondják az állatforgalmi emberei:

— Látja, így megy ez nálunk. És Lakatosék nem az egyedüliek. Villányban, Palotabozsokon és ahol tejfeldolgozó üzem van, tizesével kötnek hízlalási szerződést...

Vágómarhánál ugyanez a helyzet. Naponta 50—60 darabra kötnek szerződést a megyében. S a legtöbb sertést a mohácsi járásban kötötték le, vágómarhára a sásdi járásban szerződnek legtöbben: eddig közel 700 marhára.

Az elmúlt években jórészt csak bika- és üszőhizlalásra kötöttek szerződést. Szórványosan akadt néhány tinóhízlalás is. Idén azonban egyre több gazda vállalja, hogy a szerződött bikából tinót hízlal. Érthető is ez a gyakorlat, mert az extrém tinóért egy forinttal többet fizet a vállalat, mint ugyanilyen üszőért vagy bikáért.

Persze, nemcsak az új, kedvezőbb árrendszer következménye a nagyarányú szerződéskötés. Jórészt az állat- és terménybegyűjtés eltörlése okozza, hogy a megye parasztjai, állattartói ennyire ragaszkodnak a szerződéses hízlaláshoz. Az a jellemző, hogy mindenki több állatot tart, mint az elmúlt években, mert nem kell leadni a takarmányt.

Lipóczky József

Az ellenforradalom a régi fasiszta rendszer visszaállítására szolgáló kísérlet volt

A csehszlovák küldött felszólalása

Az ENSZ-közgyűlés csütörtök esti ülése

New York (MTI): Az ENSZ közgyűlésének második, csütörtöki ülésén

CHULAM AHMED,
Pakisztán küldötte

hangoztatta, hogy kormánya részt vett a határozati javaslat előterjesztésében, és örömmel üdvözli az ötös bizottság munkáját. Követelte: „a külső erők" kivonását Magyarországról és „a megtorló intézkedések beszüntetését."

GEORGES SKINNER-KLEE
guatemalai külügyminiszter

felszólalásában azt hangoztatta; ahhoz, hogy az ENSZ alapokmánya „erőteljes és eredményes" legyen, meg kell találni a magyar kérdés megoldását. Kormánya azért támogatja a határozati javaslatot, mert az szerinte „kifejezi az emberiség érzelmeit."

Ezután

Costarica küldötte

kapott szót, aki kategórikusan kijelentette, hogy a közgyűlésnek „okvetlenül" el kell fogadnia a határozati javaslatot.

JOSEF ULLRICH,
a Csehszlovák Köztársaság küldötte

hangoztatta, hogy az ENSZ beavatkozott egyik tagjának belső ügyeibe, és ezt haladéktalanul be kell szüntetnie. A bizottságnak nem sikerült elfogulatlan véleményeket kapnia a helyzetről, következtetéseit hallomásból összeszedett anyagra és olyan vallomásokra építette, amelyek a szocializmust gyűlölő, úgynevezett tanúktól származnak.

A jelentés szándékosan eltekintett nagyszámú olyan ténytől, amely rávilágított volna, hogy az ellenforradalom — a régi fasiszta rendszer — visszaállítására szolgáló kísérlet volt.

Az Egyesült Államok, Franciaország és Nagy-Britannia nem csupán támogatta az ellenforradalmárokat, hanem anyagi és pénzügyi támogatást is nyújtott nekik — hangsúlyozta a csehszlovák küldött. A fasiszta agitátorokat különleges németországi táborokban képezték ki az Egyesült Államok támogatásával. A Szabad Európa Rádió nem csupán lázító adásokat sugárzott, hanem katonai utasításokat is közvetített a felkelőknek.

U THANT,
Burma állandó ENSZ-képviselője

kijelentette, hogy küldöttsége „elvben" elfogadja a határozatot, de szerencsétlen dolognak tartja, hogy a közgyűlést a legközelebbi rendes közgyűlés megnyitásához oly közeleső időpontban hívták össze.

A burmai küldött rámutatott a kettős eljárásmódra, amelynek során a közgyűlést összehívták a „magyar ügy" tárgyalására, de nem tették ezt az algériai francia akciókat illetően. Javasolta, hogy a határozatot módosítsák és „a szovjet akció felett a közgyűlés csak sajnálkozását fejezze ki" ahelyett, hogy elítélné. — „Nem hiszem, hogy ez ténylegesen gyengítené a határozatot, de ami a különleges képviselő küldését illeti, esetleg különbséget jelenthet siker és kudarc között" — mondotta.

A burmai küldöttnek válaszolva Van Vájthajakon közgyűlési elnök azt mondotta, hogy az algériai kérdést már letárgyalták és ezt nem tartották fenn az újból összehívott ülésszak napirendje számára. Ilyenformán nem forog fenn a „kettős eljárási mód" esete. Különbség van az algériai és a magyarországi kérdés között — állította.

GUILLAUME GEORGES-PICOT francia küldött

„meglepetését" fejezte ki, hogy U Thant burmai küldött megbélyegzi az algériai francia politikát, miután „ez a kérdés nem szerepel a napirenden."

Georges-Picot azzal vádolta a magyar kormányt, hogy „ígéreteit megszegte" s ezért szerinte „a közgyűlés kötelessége megerősíteni a bizottság jelentését, követelni a szovjet csapatok kivonását és elfogadni az országban végrehajtott szovjet akciókat elítélő határozatot."

A csütörtök délutáni ülést követően Javits new yorki demokratapárti szenátor vezetésével egy küldöttség „nemzetközi feliratot" nyújtott át Van Vajthajakon hercegnek, a közgyűlés elnökének. A „felirat" szovjetellenes rágalmakat hangoztat, sőt arra is jogot formál, hogy beleszóljon a szovjet csapatok Magyarországon tartózkodásának kérdésébe. A herceg mindezek ellenére közölte a küldöttséggel, hogy „a felirat teljesen egyezik az ő felfogásával és a közgyűlés céljaival."

Mint ismeretes, előzetes jelentés szerint az ENSZ rendkívüli ülése csütörtökön három ülést is tartott volna. A feliratkozott szónokok azonban nem vállalkoztak az éjszakai szónoklásra s így az ülés elmaradt. Nyugati hírforrások egyébként tudni vélik, hogy ha a közgyűlés péntekről szombatra virradó éjszaka sem tud határozatot hozni, úgy szombaton is ülést tart.

A péntek délelőtti ülés

New York (MTI) Az ENSZ közgyűlés rendkívüli ülése pénteken délelőtt folytatta munkáját. Az ülésre azután került sor, hogy a csütörtök éjszakára tervezett tanácskozás elmaradt, mivel a küldöttek nem voltak hajlandók vállalni az éjszakai vita fáradalmait.

A péntek délelőtti ülésen szólalt fel

DR. JOZSA BRILEJ
Jugoszlávia küldötte.

Kormányának nevében kategorikusan kijelentette, hogy *Jugoszlávia nem támogatja sem az ötös bizottság jelentését, sem pedig az Egyesült Államok sugallmazta határozati javaslatot.*

— *A jelentés* — mondotta a jugoszláv küldött — *nem rendelkezik a tárgyilagosság szükséges mértékével, ahhoz, hogy higgadtan sorakoztassa fel a történteket. A határozati javaslat nem tesz eleget azoknak az alapvető követelményeknek, amelyek a béke előmozdítására vezethetnének Magyarországon.*

Jugoszlávia képviselője a továbbiakban hangoztatta; a határozati javaslatot nem az önmegtartóztatás szellemében fogalmazták, ez pedig szükséges a kérdés egészséges és építőjellegű megközelítéséhez. *Ha a közgyűlés elfogadná a határozati javaslatot, akkor visszatérnének a hidegháború napjaihoz.*

Ugyancsak péntek délelőtt fejezte ki véleményét

LALL NAGYKÖVET,
India küldötte

is. Lall támogatta Aiken külügyminiszter keddi előterjesztett javaslatát, amely szerint *kölcsönösen vonják hátrább Európában a szovjet és az amerikai csapatokat.* Azt fejtegette: *India általában ellene van annak, hogy bárhol a világon más országok területén idegen csapatok tartózkodjanak.*

Lall szerint széleskörű bizonyíték van arra, hogy *„léteznek bizonyos hajlandóság a külföldi csapatok elhelyezkedésének ismételt fontolóra vételére. Már történtek, vagy rövidesen történni fognak bizonyos visszavonások, kiigazítások és egyezménymódosítások a közvetlenül érdekelt országok között* (mint ismeretes, a Szovjetunió a közelmúltban felvetette, amennyiben a NATO tagállamok hajlandók kivonni csapataikat más országok területéről, úgy a Szovjetunió is kész erre a lépésre a varsói szerződés tagállamainak területén.).

Az indiai küldött nem kívánta kommentálni az ötös bizottság jelentésének érdemi részét, de leszögezte:

— Amikor felmerült a bizottság kinevezésének kérdése, úgy véltük, s azóta is úgy véljük, hogy *ennek a vizsgálatnak módszere, azok a körülmények, amelyek között a vizsgálatot folytatták és következésképpen a vizsgálat elengedhetetlenül korlátozott terjedelme a közgyűlés szempontjából nem lesz gyümölcsöző.*

India küldötte a továbbiakban sürgette Hammarskjöld ENSZ főtitkárt, hogy látogassa meg Budapestet.

A péntek délelőtti ülésen felszólalt még

HANS ENGEN
Norvégia képviselője,

aki védelmébe vette Andersent, az ötös bizottság dán elnökét. Hangoztatta, hogy Norvégia „a legnagyobb elismeréssel adózik Andersen rátermettségének, becsületességének. Andersen az ötös bizottság kiváló elnöke volt." Befejezésül síkraszállt a határozati javaslat mellett.

SANTIAGO PEREZ
venezuelai küldött

százszor hallott szovjetellenes kijelentésekre fakadt, majd hangoztatta, hogy az ENSZ a „magyar kérdésben nem állhat félre, hanem cselekednie kell."

Azonos hangszerelésű beszédet mondott

JOSE VINCENTE TRUJILLO
equadori küldött

is. Azt bizonygatta, hogy a közgyűlésnek kötelessége elfogadni a határozati javaslatot.

Ugyancsak támogatta a határozati javaslatot

FABREGAT
Uruguay küldötte

is, aki azt akarta elhitetni, hogy az ENSZ nem avatkozik bele Magyarország belügyeibe.

CSIANG
a csangkajsekista küldött

sürgette a közgyűlést, hogy mint „minimumot" fogadja el az ötös bizottság jelentését és a határozati javaslatot.

A vitát pénteken este folytatták.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: erősen felhős idő, több helyen eső. Mérsékelt, időnként élénk szél. Az évszakhoz képest hűvös idő.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 8—11, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton nyugaton 15—18, keleten 17—20 fok között.

A nemzetközi sajtó az ENSZ rendkívüli közgyűlésének vitájáról

A bécsi lapok

csütörtökön röviden számoltak be az ENSZ-közgyűlésről, de ismertették a magyar kormány nyilatkozatát. Az osztrák lapok nem fűztek kommentárt a new yorki vitához. Kivétel ezúttal is csak a magyarellenes uszításban elöljáró Arbeiter Zeitung volt.

A szovjet lapok

részletesen foglalkoznak az ENSZ-közgyűlés anyagával s behatóan ismertetik a magyar kormány nyilatkozatát. A Lityeraturnaja Gazeta Éva Priester osztrák írónőtől közöl cikket, aki megállapítja, hogy az ötös bizottság jelentése fecsegésektől, hazugságoktól hemzsegő fantasztikus koholmány, amelyet hivatalos mezbe öltöztettek. Leszögezi, hogy a bizottság csak ellenforradalmárokat hallgatott ki és nem törődött a szemtanúk vallomásával. Figyelmen kívül hagyja a jelentés például, hogy októberben Ausztriából és Nyugat-Németországból növekvő számban vetették át az osztrák határon Magyarországra fasiszta szervezetek tagjait, nyilasokat, horthystákat és magyar SS-eket. A vöröskereszt jelvénye mögé bújva jelentős fegyverszállítmányokat küldtek Magyarországra.

— „Mi, akik ekkor Magyarországon, vagy a magyar határon tartózkodtunk, láttuk ezeket a 'szabadságharcosokat', akik főleg Nyugat-Németországból kerültek elő, láttuk a vöröskeresztesnek álcázott szállítmányokat."

Az Unita

szerkesztőségi cikkében hangoztatja, hogy a jelentés, amit a világ elé tártak, egyoldalú, tendenciózus és hazug jellege olyan szégyenteljes formában jut kifejezésre, hogy ez még azoknak is szemet szúr, akik szeretnék elhallgatni a beszámoló elkészítésének módszereit. Az imperialistáknak elegendő volt, hogy az ENSZ cégére alatt benyújtott jelentés felölelje a legközönségesebb hazugságokat, amelyeket szovjet és kommunistaellenes propagandának tudnak felhasználni.

A Hamburgban megjelenő Welt

című tekintélyes nyugatnémet napilap vezércikkében azt írja, hogy ez a vita újabb feszültséget fog előidézni a világpolitikában. Különösen az Egyesült Államoknak volt erre szüksége, mert a közgyűlés vitájának napirendjén olyan témák szerepelnek, mint a leszerelés, a Közel-Kelet, Algéria és Ciprus. — Fennáll az az alapos aggodalom — írja a továbbiakban, — hogy Dél-Amerika, Ázsia és Afrika népei a Szovjetunió téziseit fogadják majd el.

A csütörtök esti párizsi sajtóban

a *France Soir* — a legnagyobb lap — csupán az ENSZ-közgyűlés algériai vitájának közeledtéről szóló közleményében utal az egyik mondatban a magyar ügy vitájára. A *Paris Presse* egy sort se közöl, a *Le Monde* pedig címében emeli ki, hogy a vita a közöny jegyében zajlik. Biztosnak látszik, — írja a lap, — hogy a 37 ország javaslata megkapja a kétharmados többséget. Attól kell azonban tartani, hogy az arab államok nagy része és néhány ázsiai küldöttség tartózkodni fog a szavazásnál. Az amerikaiaknak sikerült megakadályozniok Nehru képviselőjét egy olyan határozati javaslat előterjesztésében, amely megtorpedózta volna a javaslat szövegét. Megállapítja a lap, hogy a rendkívüli közgyűlésen minden ékesszólás célját téveszti, mert az üléstermében csak itt-ott ül valaki és a közönség padsorai üresek. Az ENSZ-megfigyelők a folyosón szoronganak és a nyári szabadságuk élményeiről számolnak be egymásnak. Ezzel szemben a szovjet interkontinentális rakéta, a szíriai válság és az Egyesült Államok faji zavargásai kötik le a közvélemény figyelmét.

A belgrádi Komunizt

a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének központi hetilapja, pénteki számában „Vita Magyarországról" címmel cikket közöl az úgynevezett magyar kérdésről folytatott ENSZ-vitáról.

— Az ötös bizottság magyarországi jelentésének megvitatására összehívott ENSZ-közgyűlés első ülése megmutatta, amit egyébként előre is jól tudtunk, hogy a vita felújítása semmit nem használ sem a magyar népnek, sem a nemzetközi együttműködésnek — írja egyebek között a cikk. — Az egész vitában és az ötös bizottság jelentésében egyáltalában nem az a fontos, hogy a jelentés „jó", vagy „rossz", hanem az a tény, hogy a tavalyi magyarországi események felmelegítése semmiképpen sem segítő jellegű. Sem az ENSZ-nek, sem bármelyik más nemzetközi szervezetnek nincs felhatalmazása arra, hogy vizsgálgassa akár az egyik, akár a másik társadalmi rendszert.

Jelentések a szíriai helyzetről

A szíriai hadsereg főparancsnokának nyilatkozata

Kairó (AP). Afif Bizri tábornok, a szíriai hadsereg főparancsnoka a MEN hírügynökségnek adott nyilatkozatában a többi között kijelentette: „Kairói ülésünk szokásos megbeszélés volt a legutóbbi szíriai eseményekről" — mondotta. „Nem mi vagyunk felelősek az amerikai—szíriai viszony romlásáért. Figyelemre sem méltattuk, hogy Dulles, aki idegháborút folytat ellenünk, legutóbb mértéktartóbb hangnemben nyilatkozott Szíriáról. Nem vagyunk egyedül! A Szovjetunió nem követelte Szíriától, hogy mondjon le függetlenségéről. Szíria és a Szovjetunió két olyan ország, amely az ENSZ alapokmányának szellemében fog össze. Szíria nem hajlandó lemondani függetlenségéről és szuverénitásáról, hogy a két tömb egyikének vagy másikának kedvébe járjon!"

A szíriai tábornok így fejezte be nyilatkozatát: „Hadseregünk készen áll! Szíria hadserege és népe egységbe forrt össze és eltökélte, hogy minden áron megvédi függetlenségét és szuverénitását!"

Kétórás tűzharc a libanoni szíriai határon

Beirut (DPA). A libanoni szíriai határon kétórás tűzharc folyt libanoni határbiztosító csapatok és egy fegyveres csoport között. A tűzharcban 11 személy, köztük három libanoni csendőr elesett, negyven pedig megsebesült.

A libanoni belügyminisztérium csütörtökön kiadott közleményéből kitűnik, hogy a fegyveres csoport tagjai, akiknek állampolgárságát eddig nem közölték, Szíriából jövet át akartak jutni a libanoni határon. A libanoni határbiztosító csapatok azonban feltartóztatták őket, mire a fegyveres csoport tagjai tüzet nyitottak.

Egyiptomban önkénteseket toboroznak

Kairó (AFP). Az egyiptomi országos szakszervezeti szövetség felkérte tagjait, hogy jelentkezzenek önkénteseknek Szíria védelmére — jelenti a belga hírügynökség kairói tudósítója.

A szövetség csütörtökön este kiadott közleményében kijelenti, hogy valamennyi egyiptomi dolgozó a szíriai-egyiptomi egyesített parancsnokság rendelkezésére áll, és hozzáteszi, hogy a dolgozóknak készenek kell lenniök akár életüket is feláldozni Szíria és az arab nacionalizmus védelmében.

A közlemény szerint péntek reggel kezdődik az önkéntesek jelentkezése. A közlemény felkéri az egyesített parancsnokságot, hogy adjon fegyvereket a jelentkezők kiképzésére.

A jordániai nép Szíria mellé áll, ha megtámadják

Kairó (AFP). „Ha Szíriát megtámadják, a jordániai nép minden erejével segítségére siet és támogatja őt harcában" — jelentette ki csütörtökön este Jusszef el Bandak jordániai képviselő, aki most érkezett Kairóba.

„Az a harc, mellyel Szíriának szembe kellene néznie, a mienk is lenne, és a reakciós elemek képtelenek lennének szembeszállni a jordán nép akaratával."

Külföldi hírek

WASHINGTON

Dulles amerikai külügyminiszter csütörtökön beszédet intézett az Egyesült Államok külföldi segélyprogramját lebonyolító nemzetközi együttműködési hivatal dolgozóihoz és azt fejtegette, hogy milyen hazafias „áldozatokat" kell vállalni háború idején. És hozzáfűzte: „Ha azt akarjuk, hogy ne legyen háború, akkor ma az a fontos, hogy a béke megőrzése érdekében vállaltassuk az amerikaiakkal ezeket az áldozatokat."

SZPLIT

A Vörös Zászlóval kitüntetett Balti-flotta egy hadihajó osztaga csütörtökön befutott Szplit jugoszláv kikötőbe. A baráti látogatásra érkezett hadihajó osztaghoz tartozik a Zsdanov cirkáló és a Szvobodnij torpedóromboló, V. F. Kotov altengernagy parancsnoksága alatt.

KAIRÓ

Részlegesen kivonták az ENSZ csapatokat az Egyiptom és Izrael közötti demarkációs vezetből. Az indonéziai csapatok visszavonása után Egyiptomban maradtak a dán, norvég, svéd, finn, kanadai, brazil, colombiai, indiai és jugoszláv csapatok.

NEW YORK

A MEN hírügynökség szerint Jemen az ENSZ elé viszi az angol támadás kérdését. Jemen királya megbízta Szaud Arábiának az ENSZ-be akkreditált államminiszterét, terjessze ezt a kérdést a közgyűlés küszöbönálló ülésszaka elé.

PRÁGA

A Csehszlovák Köztársaság kormányának meghívására csütörtökön Cedenbalnak, a minisztertanács elnökének vezetésével mongol kormányküldöttség érkezett hivatalos látogatásra Prágába.

LONDON

II. Erzsébet angol királynő a Reuter-iroda jelentése szerint csütörtökön megnyitotta az Interparlamentáris Unió 46. értekezletét.

PÁRIZS

A francia minisztertanács ma ülést tart, amely a közel két hónapja vajúdó algériai kerettörvény ügyére hivatott pontot tenni.

A szigetvári járási pártbizottság példája nyomán

szervezzünk körzeti tanfolyamokat is!

Falun is közeleg a pártoktatás kezdete. Vajon hogyan állunk az előkészületekkel? Meghatározták már, hogy milyen oktatási formában kívánnak részt venni? Kijelölték már a propagandistákat? Elbeszélgettek a hallgatókkal? Lesz-e helyiség, ahol tanulhatnak, gondoskodtak-e a téli tüzelőről?

Sok kérdést lehetne még feltenni. És e sok kérdésre igenlő választ kell adnia annak a pártszervezetnek, amelyik úgy véli, hogy kellőképpen felkészült. De ne is találgassunk tovább, nézzünk meg közülük néhányat.

CSERTŐN

Lőrincz János párttitkár elvtárs azt mondja, hogy felkészültek. A pártszervezet mind a 11 tagja tanul az időszerű kérdések tanfolyamán. Csincsák Lászlóné, a gyermekotthon egyik dolgozója lesz a propagandistájuk, helyiségben és tüzelőben sem szenvednek a télen hiányt. Csak Gyenis Ilona elvtársnő, a gyermekotthon igazgatónője okoz gondot. Magasabb fokon szeretne tanulni...

Felkerestük Gyenis elvtársnőt. A következőket mondja:

— Magyar- és történelemszakos tanár vagyok. Filozófiát szeretnék tanulni. Természetesen csak akkor lehetne róla szó, ha Szigetváron rendeznének egy ilyen tanfolyamot, mert Pécsre képtelen vagyok bejárni. Ezért ha a filozófia esetleg nem menne, akkor a magyar munkásmozgalom történetére íratkoznék be. Ha arra sem lehetne, akkor a nemzetközi munkásmozgalomra...

MOZSGÓN

amint Kiss György párttitkár elvtárs mondja, nagyjából rendben vannak. A propagandistát kijelölték, a párttagsággal elbeszélgettek. A húsz elvtárs közül tizennyolc tanul, a másik kettő csak nemhivatalosan vesz részt az oktatáson, ami annyit jelent, hogy el-ellátogatnak a konferenciákra, de nem felelnek és jegyzetelnek. Ők ennek is örülnek, mert mindkét elvtárs hatvan év körüli már, s betegesek.

Milyen oktatási formában tanulnak? Először a marxizmus—leninizmus kérdéseiben állapodtak meg, de most már úgy látják, nem lesz jó... Nem, nem, hiszen olyan kérdések szerepelnek a tematikájában, mint a Nagy Októberi Szocialista Forradalom, a proletárdiktatúra, a párt vezető szerepe, igaz hazafiság, proletárnemzetköziség, nacionalizmus, sovinizmus stb. Tehát nehéz dolgok, ami a klasszikusok tanulmányozását igényli, alapos jegyzetelgetésekkel. Ezért a legközelebbi taggyűlésen újra megbeszélik, s valószínű, az időszerű kérdések tanfolyamán fognak tanulni. Igy legalább az a hat elvtárs is lépést tud tartani a többiekkel, aki az ellenforradalom után lett a párt tagja és még nem vett részt szervezett pártoktatáson.

Kiss elvtárs szavaiból csakhamar kiderült, hogy itt is olyan a helyzet, mint Csertőn. Csak annyi a különbség, hogy Mozsgón nem egy, hanem négy elvtárs szeretne magasabb fokon tanulni az időszerű kérdések tanfolyamánál. Az egyik tartalékos katonatiszt, a másik a járási tanács dolgozója volt egy ideig, a harmadik maga a párttitkár, a negyedik féléves tanácsi iskolán vett részt — tehát olyan elvtársakról van szó, akik joggal kívánkoznak a marxizmus—leninizmus kérdései tanfolyamra. Csak azt nem tudják, hogy hol tanuljanak, mert négyen kevesek egy önálló tanfolyamhoz, Szigetvárra járni pedig nem tudnak. Nem lehet összeegyeztetni a vonatközlekedéssel...

SZIGETVÁRON

Több helyre nem is érdemes elmenni. Már a csertői és mozsgói tapasztalatok után is megállapodhatunk abban, hogy nem az általános előkészületek, hanem a képzettebb elvtársak oktatása, a nagy távolságok és a gyér közlekedési eszközök okoznak gondot. Vajon mit szól ehhez a járási pártbizottság?

Megkérdeztük Szabó József elvtársat, a pártbizottság titkárát. Igy válaszolt:

— Mi is elgondolkoztunk a dolgokon és úgy állapodtunk meg a legutóbbi végrehajtó bizottsági ülésen, hogy körzeti tanfolyamokat is szervezünk. Az egyik éppen Mozsgón vagy Szentlászlón lesz, a másik Almamelléken, a harmadik Görösgallon és így tovább. A képzettebb elvtársaknak tehát nincs okuk a nyugtalankodásra, a mozsgóiak is tanulhatnak majd...

— És Gyenis elvtársnő?

— A végrehajtó bizottság határozata értelmében magasszínvonalú tanfolyamot szervezünk Szigetváron. Valószínű filozófiából és a magyar munkásmozgalom történetéből, mert ezek a legkedveltebb tantárgyak. Igy tehát Gyenis elvtársnő és a hozzájuk hasonló elvtársak sem kerülnek hátrányos helyzetbe.

Jó a pártbizottság terve, hiszen Mozsgón is arról beszéltek az elvtársak, hogy néhány évvel ezelőtt körzeti tanfolyamokkal hidalták át az ilyen nehézségeket és most is megtehetnék... Valószínű, örömmel fogadják majd a hírt. És örömmel fogadnák megyénk falusi pártszervezeteinek jelentős részében is, ha más járásokban is követnék a szigetvári példát.

Zászlóavatásra készül a pécsi munkásőrség

Áll a zászlóalj. Mereven, moccanás nélkül. A sorok nyílegyenesek, a fegyver keményen feszül a kézben. Az előbukkanó napsugár megcsillan az acélkék egyenruhán. Parancsszóharsan... Kemény, katonás léptek dübörögnek; őszhajú, veterán munkások, értelmiségiek, fiatalemberek verik a díszlépést...

Zászlóavatásra készül a pécsi munkásőrség. Vasárnap délelőtt azokat a munkásokat és értelmiségieket ünnepli a város, akik a munkáshatalom e fegyveres alakulatában vállalták biztonságunk, nyugalmunk őrzését. Tisztelet és megbecsülés övezi őket, az ellenforradalom véres napjaiban az elsők között fogtak fegyvert a haza védelmében. Fizetés nélkül, önzetlenül szolgálják a munkásosztály, a dolgozó nép érdekét. Szabadidejüket, éjszakájukat áldozzák fel, esküjükhöz hiven őrzik a gyárakat, tanulják meg ismét a fegyverforgatást.

Október után azt mondtuk: ha a munkások kezében fegyver lett volna, nincs ellenforradalom. Most az ő kezükben van, a munkáshaza, nyugodt építőmunkánk védelmének eszköze. Ezen a vasárnapon őket köszöntjük és kívánjuk: legyenek hűek osztályukhoz, a párthoz és a munkásmozgalom kiemelkedő harcosához, Landler Jenő elvtárshoz. Éberen őrizzék a munkáshatalmat, minden ember békéjét.

1370 mázsa len 892 mázsa kender a Siklósi Állami Gazdaságban

Különösen jól előkészített talajba került a mag idén a Siklósi Állami Gazdaságban. Kétszer műtrágyázták a kender- és a lenföldeket és holdanként 3—3,5 mázsa műtrágyát szórtak ki. Aztán idejében megkezdték a betakarítást és ami a legfontosabb, teljesen géppel végezték el.

Az ötven hold len a tervezett 700 mázsa helyett 1370 mázsát adott, míg a 40 hold kender 892 mázsa terméssel gazdagította a gazdaságot. Már két hete, hogy elszállították a termést a drávaszabolcsi kendergyárba.

Érdemes megemlíteni, hogy 1956-ban csak télen tudtak szállítani, míg az 1955-ös termést a következő év elején vitték el. Most a közeli kendergyár meggyorsítja a szállítást. A minőségről csak annyit, hogy a kender 85 százaléka I. osztályú volt.

Landler Jenő

1904 április 4-én a Magyar Államvasutak vonalain megálltak a vonatok. A betevő falatjukért, legelemibb emberi jogaikért hosszú idő óta eredménytelenül küzdő vasutasok, akiknek „csontot hajítanak kenyér és jogok helyett" — nem hallgatnak többé „a gyáva és meghunyászkodó vezetők csillapító intelmeire, sem pedig a hatalom fenyegetéseire", hanem kéréseik elutasítása, gyűléseik betiltása, szószólójuk felfüggesztése miatt, egyakarattal sztrájkba léptek. Tisza István miniszterelnök, hogy az uralkodó osztályokban közrémületet keltő megmozdulást letörje, királyi mozgósítási parancscsal katonának hivatja be a vasutasokat, majd rendőreivel, ügyészeivel vad hajszát indíttat a sztrájk kezdeményezői, résztvevői ellen. A kormány a vasutasokat az állami vállalatok és üzemek dolgozóit egyszer smindenkorra el akarja rettenteni a szervezkedéstől és ezért a sztrájkoló vasutasok „13-as bizottságának bűnperét" — a nem szájaíze szerint való ítéletek miatt — három bírói fórumon hajszolja keresztül.

Az országos visszhangot felverő per a kormány számára mégis kudarccal végződik. És ebben jelentős része van egy fiatal védőügyvédnek, aki kristálytiszta jogászi érveléssel hálomra dönti az ügyész vádjait, de megmutatja a sztrájk gazdasági és társadalmi hátterét is, s az éhbéren tartott vasutasok érdekeiért síkraszálló „13-as bizottság" helyett a kizsákmányoló rendszert ülteti a vádlottak padjára és szabad szervezkedési jogot követel a vasút dolgozóinak. — „Ez a sztrájk — hangzik a védői emelvényről Landler Jenő bátor szava — az első csapást mérte arra a rendszerre, amelynek teljes összeomlása nagy hasznot hajtana ennek az országnak".

A vasutasperben alaposan megismerte Landler Jenő az elnyomás természetrajzát, azét a kérlelhetetlen szörnyetegét, amelynek csápjai között fuldokolva vergődik a dolgozó nép. Amit először érez: részvét, rokonszenv mindazok iránt, akik a javakat termelik, de akiknek a legkevesebb jut belőle. Az érzelmi vonzódást értelmi felismerés követi. Az ifjú jogász előtt megvilágosodik, hogy amíg a tőkés vagyona és haszna védelméhez szabott törvényre és bérelt erőszakra támaszkodik — az emberi igazság és az erkölcsi törvény a hatalomnak kiszolgáltatott munkások oldalán áll. Ezt az emberi igazságot és erkölcsi törvényt akarja szolgálni és ezért üldözés és tilalom ellenére is szervezi és vezeti a vasutasok, villamoskalaúzok, javítóműhelyi munkások harcát. Közben kitör és évekig elhúzódik az öldöklő világháború. De az utat, amelyet forradalmi érzelmű szocialista társaival együtt a rablóháború megszüntetéséért keres, csak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom mutatja meg. 1918. januárjában egyik szervezője a háború ellen kirobbanó tömegsztrájknak, s a gépgyári csendőrsortűz nyomán a parlament elé vonult tüntető munkásságot a gazdasági harcon túl a néptipró hatalom megdöntésére buzdítja. — „A mai véres eseményekért a munkásságnak bosszút kell állnia — szól már a forradalmár hangja. — Mikor itt lesz az ideje, leszámolunk majd ezzel a kormányrendszerrel..."

Beszédéért és a sztrájk vezetéséért Landler börtönbe kerül, s őt is a katonai összeomlást követő forradalom szabadítja ki. A forradalmár szociáldemokrata, a tanácsuralom alatt válik kommunistává. A belső ellenséggel vívott harc mellett kimagasló a szerepe a tanácsköztársaság forradalmi honvédelmében is. A felvidéki hadjáratban, mint a harmadik hadtest parancsnoka, csapatai élén maga vezeti a Miskolcot felszabadító támadást, később a vörös hadsereg főparancsnoka lesz, és hazánk történetében elsőnek szervez olyan tanfolyamokat, amelyeken kétkézi munkásokból nevelnek tiszteket a nép hadseregébe. A vörös katonák rajongásig szeretik a hőslelkű főparancsnokot, aki a román bojárok hitszegő támadása idején az utolsó pillanatig az arcvonalon küzd katonái között, s a tanácshatalom összeomlása is a tiszai fronton éri.

Száműzetés lesz a sorsa, de bécsi bujdosásában is lelke egész hevével az elbukott forradalom feltámasztásán munkálkodik. Határ és távolság választotta el hazájától. Nem beszélhetett a magyar munkástömegekkel, de minden kimondott szava feléjük szállott, nekik szólott. Ott volt velük a kormos üzemekben, a pöfögő mozdonyok között, a pályaudvarok üvegcsarnokai alatt. Itt élt közöttünk üzeneteiben, tanácsaiban, a párt törvényes fedőszerveinek és rejtett mozgalmának irányításában, a bebörtönzött harcosok segítésében, tanítványai egész sorának cselekedeteiben...

Élete vége felé, mikor súlyos kór őrölte erejét, utolsó szívdobbanásáig tüzelt benne a remény, hogy egyszer még haza térhet, építheti és ünnepelheti a szabad Magyarországot.

Visszaéltek a vendégszeretettel

Az utóbbi időben számos panasz érkezett a vendéglátóipari dolgozók egy részére. Azokra, akik visszaéltek a vendégszeretettel, súlycsonkítást követtek el, az előírtnál kevesebb sört mértek, rosszul számoltak, szándékosan becsapták a fogyasztó vendégeket. Ezért a Pécsi Vendéglátó Vállalat és az Állami Kereskedelmi Felügyelőség közösen szigorú ellenőrzést tartott a vendéglőkben és a hiányosságok felszámolása érdekében a vállalat megfelelő büntetéseket szabott ki.

A szabálytalanságok elkövetőit, a „Tacskó Mackó" árdrágítóit a vállalattól azonnali hatállyal elbocsátották, *Görcsi Ferencné* üzletvezetőt és helyettesét, *Magyar Józsefnét* pedig alacsonyabb munkakörbe helyezték át. *Kürtös Jánost*, a vasasi 63-as számú Italbolt vezetőjét sorozatos árdrágítás miatt azonnali hatállyal elbocsátották. A belkereskedelmi miniszter 1000/1957. számú utasítása alapján a vállalattól elbocsátottak a vendéglátó szakmában többé nem helyezkedhetnek el.

Barta Bélánét, valamint *Illés Gyulánét* a szesz vizezése miatt egy évi időtartamra takarítónőnek minősítette vissza a vállalat. *Lenkei Pétert*, az 5-ös számú egység helyettes vezetőjét 6 hónapra csaposnak, ifjú *Birkenstock Péter* üzletvezetőt 6 hónapra csaposnak, *Bánhegyi Dezsőt*, a 60-as számú egység helyettes vezetőjét pedig 3 hónapra minősítették vissza csaposnak kismértékű árdrágítás miatt. Ugyanakkor *Reitinger János* üzletvezetőt, *Lovászi Józsefné* üzletvezetőhelyettest, valamint *Göbölös Gyula* felszolgálót a vállalat írásbeli megrovásban részesítette. *Szőke Jánosné*, a Búza téri „gomba" vezetője súlycsonkításért a büfébe került eladónak alacsonyabb bérezéssel.

Intő példa ez a Pécsi Vendéglátó Vállalat dolgozóinak: a vendéglátással ne éljenek vissza, hanem szakmájukban becsületesen dolgozzanak!

A lottó e heti sorsolásának eredménye

A lottó 28. hét sorsolását szeptember 13-án, Balatonfüreden tartották. A balatoni hetek keretében megrendezett vidám műsorral egybekötött lottó sorsoláson a 24, 54, 64, 77, 80 számokat húzták ki.

BÉKE-AKNAI MOZAIKOK

Öreg-akna nem vén akna — vallják a Béke-aknai bányászok s napról-napra termelnek 71 vagon szenet. Egy kicsit büszkék is arra, hogy a bányásznap után sem csökkent a termelésük s szeptember 3.-a óta mindennap 104,6 százalék felett teljesitették tervüket. Terven felül eddig 352 tonna szenet szállitottak. Még jobb lehetne az eredményük, ha nem küzdenének mintegy 40 fős létszámhiánnyal, de remélik, hogy a létszámot most már hamarosan kiegészitik.

●

A bányászoknak mindig számolniok kell a váratlan s nem egyszer a kellemetlen meglepetésekkel. Mivel a kőzeteken, a széntelepeken nem lehet keresztül látni, a leggondosabb számítások mellett is gondolni kell arra, hogy egy-egy fejtés elmeddülhet, hogy tűz keletkezhet vagy éppen omlás történik. Ilyenkor aztán jó, ha van hova nyúlni, van tartalékfejtés, ahonnan a terv teljesitéséhez szükséges szenet ki tudják termelni. A Béke-aknai vezetők gondos előrelátását dicséri, hogy itt a nyolc művelés alatt lévő fejtés mellett hét tartalék-fejtés is rendelkezésükre áll s mindegyik tartalék-fejtés legalább 5—6 hónapig művelhető.

●

A Béke-aknai bányászok munkáját jelenleg a legjobban a csillehiány gátolja. — Mindössze 500 facsillénk és 200 vascsillénk van s egyik fajta sincs valami jó állapotban. Éppen ezért e problémájuk megoldásához a tröszttől kértek segitséget. Azóta már kint is járt az aknán Baka Zoltán elvtárs, a tröszt gépészeti osztályának vezetője s miután megállapitotta, hogy a panasz jogos, igéretet tett, hogy az év végéig folyamatosan 300 új vascsillét kapnak. Ha ezt megkapják, az István-aknától kölcsön kapott 200 vascsillét visszaadják. A saját vascsilléiket a két külfejtésük és a két tárójukban termelt szén szállitására használják majd. Facsille pedig csak a II., III. és a IV. szinten lesz.

Érdemes még megemliteni, hogy a jelenlegi elég rossz csillepark ellenére naponta 1340 csille szenet és 180 csille palát szállitanak a munkahelytől a rakodóig, vagyis a csillék forgási sebessége egészen jó, 2,6.

●

Béke-akna termelésének egy igen jelentős részét a külfejtésekből nyerik. Az aknától észak-nyugatra eső úgynevezett judenburgi területen van az egyik ilyen külfejtés. Itt a szénréteget fedő agyag letakarításával a Földgép Vállalat körülbelül két hét múlva végez. Ezután mintegy ötezer négyzetméternyi területen úgynevezett finom letakarítást kell még végezni, s akkor az eddiginél lényegesen nagyobb ütemben kezdhetnek hozzá a körülbelül 13 500 négyzetméternyi területen fekvő szénvagyon kitermeléséhez. Ezen a területen 4 darab egyenként négy méter vastagságú eléggé jó minőségű szintes széntelep van, amelyek kitermelésével az előzetes számitások szerint mintegy 160 ezer tonna szenet nyerhetnek.

Az előkészitő munka s a termelés is jó ütemben halad. Itt használják mind a két darab Csóti—Solymárféle felrakógépet s még egy szállitó szalagjuk is van. Minden igyekezetük arra irányul, hogy mielőbb hozzákezdhessenek a második szénszelet fejtéséhez, mert ezzel a jelenlegi napi 200 csillés termelésüket napi 300 csillére tudják majd emelni.

●

Sok dicséretet kapott már Béke-aknán Takács István frontmester és 12 tagú csapata. Meg is érdemelték. Négyszer egymás után ők lettek a havi munkaverseny legjobbjai s természetesen ők nyerték a legjobbnak járó 1500 forintos jutalmat is. — Jelenleg az akna IV. szintjén a 23-as széntelepet fejtik. Ez máskülönben a bányaüzem legnehezebben művelhető, legrosszabb körülmények között lévő fejtése. Szeptember 5-én még egy komoly vizbetörést is kaptak úgy, hogy aznap csupán 10 csille szenet tudtak szállitani. Aki ezek után azt gondolja, hogy a Takács-brigád esélyei az e havi versenyjutalmat illetően csökkentek, az téved. Szeptember 10-ig a nehézkes csillés és faellátás ellenére megszüntették a vizbetörés okozta hátrányukat s az előirt 4 csillés fejteljesitmény helyett 5,7 csillés fejteljesitményt értek el. Ez testvérek között is több mint 140 százalék.

●

Béke-akna eddig a pécsi tröszt legöregebb s egyben a legcsúnyább bányaüzeme volt. Csak volt, mert az akna vezetői elhatározták: ha már fiatalitani nem is tudják, egy kicsit kicsinositják. Az irodaépület előtti domboldalt lesimitják, ültetnek néhány szál virágot, szereznek néhány padot, hogy legyen a bányászoknak munka előtt s munka után hol elüldögélni.

MESTERFALVI GYULA

Miből lesz a „kecskeméti fütyülős"?

Mielőtt bárki is találgatásokba kezdene és meggondolatlanul rávágná, hogy kecskeméti barackból, elárulom: némelyik baranyai barack is elérheti ezt a világszerte ismert rangot. Mert a Szikvíz- és Szeszipari Vállalat üstjeiben is készül jófajta, torkot kaparó, szemet könnyeztető, 50 fokos „kecskeméti" barackpálinka. Hogy miért kecskeméti a neve? A recept után, meghogy arrafelé van a legtöbb barack az országban.

S hogy a jó hírt tovább gombolyítsuk, a vállalat már javában főzi a pálinkát. Vadgyümölccsel kezdte és eperpálinkával folytatta. Aztán a kajszi került sorra és most két nagy üstben — egyenként három és fél mázsa gyümölcsöt nyel el egyszerre — nyolc óra alatt kétszáz liter pálinkát főznek. De ha a szükség úgy kívánja, akár kétszer ennyit is képesek feldolgozni, csak legyen „nyersanyag."

Hordják is a pécsi őstermelők, kertészkedők az alja gyümölcsöt, de vannak vidéki „törzsvendégei" is a vállalatnak. A pellérdi, szökédi, udvardi és bakonyai parasztok is felkeresik, mert szeretik a „főztjét."

SPORT

Nagy érdeklődés előzi meg a bolgár—magyar utánpótlás-válogatott mérkőzést

A hét vége sportműsora

A hét vége sportműsorának középpontjában a bolgár—magyar utánpótlás-válogatott labdarúgómérkőzés áll. Vasárnap három csapatunk mérkőzik meg a bolgárokkal. Szóflában az A csapatok világbajnoki selejtezőt játszanak, ugyanakkor a B válogatottak Debrecenben, az utánpótlás válogatottak pedig Pécsett találkoznak.

Mit várhatunk a PVSK-sportpályán vasárnap délután sorrakerülő nemzetek közötti mérkőzéstől? A bolgár labdarúgás szép sikereket ért el az utóbbi időben. Régen elmúlt már az az idő, mikor a magyar klubcsapatok, de a válogatottak is biztos győzelemre számíthattak a bolgárok elleni mérkőzések előtt. Igen sokat fejlődött a bolgár labdarúgás, most már nemcsak erő és lendület jellemzi játékukat, hanem meglepő taktikai elgondolásokra és ügyes technikai bravúrokra is képesek.

Az utánpótlás válogatottak legutóbbi mérkőzését Bulgáriában a hazaiak nyerték meg 4:3-ra. A mérkőzésre jól felkészült mindkét csapat. A magyar utánpótlás válogatott Kínában is veretlenül végzett, a játékosok most is jó formában vannak, ezt bizonyította a mohácsi edzőmérkőzés is. Nagy mérkőzés lesz vasárnap. A győzelemhez a magyar csapat áll közelebb. Reméljük, a pécsi közönség buzdításával segíti majd a játékosokat.

A nemzetek közötti találkozóra vasárnap délután fél 5-kor kerül sor a PVSK pályán, előmérkőzésként a PVSK—Veszprémi Haladás találkozót láthatják a nézők.

✲

Megyénk NB I-es csapatai szombaton barátságos mérkőzéseket játszanak. A Pécs-Baranya a Szegedi EAC-ot látja vendégül, a mérkőzés fél 5-kor kezdődik a PVSK pályán. A Komlói Bányász ellenfele a Bp. Honvéd lesz. A két csapat találkozóját 5 órai kezdettel játsszák le Komlón.

✲

Az NB II. sorsolása ezúttal a PVSK-nak kedvez. A vasutasok vasárnap délután a Veszprémi Haladással mérkőznek Pécsett. Az eddigi mérkőzések alapján a PVSK esélyes a két pont megszerzésére. Nehéz feladat vár a Pécsbányatelepi Bányászra Mosonmagyaróváron. A bányász szurkolók már döntetlennel is elégedettek lennének.

✲

Az NB III. mérkőzései közül a Szigetvári ZMSE—Pécsi BTC találkozó emelkedik ki. Az eddig veretlen bőrgyáriak nagyon fogadkoznak, hogy Szigetvárról is hazahozzák a két pontot. A hazai csapat is jó formában van, így teljesen nyíltnak látszik a találkozó. Vasárnap délelőtt Pécsújhegyen is érdekes mérkőzés lesz. A pécsújhegyiek 10 órakor a Kaposvári Dózsával mérik össze erejüket. Mohácson a Nagykanizsai Építők lesz a hazai csapat ellenfele. A mohácsiak remélik, hogy most vasárnap már nem marad el a nagyon várt győzelem. Pécsett a PVSK sportpályáján vasárnap délelőtt a Vasas—Tolna mérkőzésre kerül sor. A forduló további mérkőzései: Baja—Simontornya, Dombóvár—Kaposvári Textil, Bonyhád—Csurgó, Nagyatád—Nagykanizsai Vasút.

✲

A megyei I. osztály két mérkőzését ma délután játsszák le. Az egyetemi tornacsarnok melletti ifjúsági stadionban a PEAC—Szászvári Bányász, a Bőrgyár-pályán pedig a Kinizsi—Traktor találkozót rendezik délután 5 órai kezdettel. Vasárnapi mérkőzések: Pécsváradi—Vasas I. Bányász, Pécsszabolcsi Bányász—Porcelángyár, Villány—Béta-akna, Hidas—Postás, Sellye—Építők, PVSK II.—Szentlőrinc.

✲

A PVSK tornacsarnokában ma délután folytatódnak a PVSK kupa kosárlabdamérkőzések. A műsorból, mely délután fél 3 órakor kezdődik, a PVSK I.—PEAC I. férfi találkozó emelkedik ki.

✲

A Pécs-Baranya NB I-ben szereplő kézilabdacsapata vasárnap Budapesten mérkőzik a Kábelgyárral. Ugyancsak Budapesten szerepel a PEAC férfi csapata is a Kistex ellen. A Komlói Bányász Vácott mérkőzik. Ugyancsak Vácon szerepel a Meteor női csapata is. NB II-es kézilabdacsapataink közül a Pécsújhegyi Bányász mérkőzik itthon, az újhegyiek ellenfele a Divatcipő lesz, a jó formában lévő bányászcsapat újabb győzelmet arathat.

✲

Az NB II-ben szereplő röplabdacsapatainak a hét végén idegenben szerepelnek. A Pécs-Baranya férfi csapata Lovászban, a PEAC női csapata pedig Budapesten mérkőzik. Vasárnap megkezdődnek a röplabda NB III. mérkőzései is. Férfi mérkőzések: Simontornya—Komlói Bányász, Pécs-Baranya—Pénzügyőrök, Szekszárd—Tótokföldje, női mérkőzések: Szebény—Siófok, Hőgyész—Sztálinvárosi Vasas.

✲

Barátságos ökölvívómérkőzés lesz vasárnap este 7 órai kezdettel a PVSK tornacsarnokában a labdarúgómérkőzések után. A PVSK ifjúsági ökölvívó csapata a Kaposvári Dózsa fiataljaival találkozik. Mindkét csapatban több igen tehetséges versenyző van, így színvonalas mérkőzésekre van kilátás.

Szigetvári sportpályán, szept. 15-én, délután fél 5 órakor

Szigetvári ZMSE—Pécsi BTC

NB III. o. bajnoki mérkőzés, előtte fél 4 órakor

SZIGETVÁRI ZMSE—KOMLÓI PETŐFI

megyei női kézilabdamérkőzés.

Mohácsi sportpályán, szept. 15-én, délután fél 5 órakor

Mohácsi TE—Nagykanizsai Építők

NB III. o. bajnoki mérkőzés, előtte fél 3 órakor

MTE II—PALOTABOZSOK

járási bajnoki mérkőzés.

Pécsújhegyi sportpályán, szept. 15-én, délelőtt 10 órakor

Pécsújhegyi Bányász—Kaposvári Dózsa

NB III. o. bajnoki mérkőzés, előtte fél 9 órakor

PÉCSÚJHEGYI BÁNYÁSZ—DIVATCIPŐ

kézilabda NB II. női mérkőzés

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Ez történt a héten.
17.40: Szív küldi szívnek szívesen.
18.20: Zenés hét vége.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Csodacsatár (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: A kisdobos (5, 7 és 9 órakor)
Petőfi: Csodacsatár (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Szkander bég (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Dr. Danwitz házassága (5, 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Pipó 7 éjszakája (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Ali baba (8 órakor). Kísérőfilm: Szülők, vigyázzatok!
Május 1. (Vasas II.): Megosztott szív (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Gerolsteini kaland (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Fekete erdőtől a Fekete-tengerig (8 órakor)

MÁRIA-BÁL

lesz ma este 8—1 óráig Pécs város Művelődési Házában. A Máriákat virággal köszöntik.

Közlemények

A MUNKÁCSY MIHÁLY SZABADEGYETEM BEIRATÁSAI

szeptember 10—25-ig tartanak. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és du. 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11., I. em. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját naponta folytatólagosan közöljük:

I. Pszihológia—pedagógia:

1. A lelki élet idegrendszeri alapjai.
2. Hogyan ismerjük meg a világot?
3. Az ember érzelmi és akarati élete.
4. Egyéniség, vérmérséklet, jellem.
5. A gyermekből ifjú lesz.
6. A férfi és a női lélek.
7. A régi és modern lélektani irányok.
8. A nevelés célja régen és ma.
9. Mennyiben nevelhető a gyermek?
10. Az értelem nevelése és a világnézet kialakítása.
11. Mi az erkölcs és hogyan nevelhető.
12. A hazaszeretetre és közösségi életre való nevelés.
13. A munkára és tegyelemre való nevelés. A politechnikai nevelés.
14. Az esztétikai és a testi nevelés.
15. A szekszuális nevelés.
16. A családi nevelés.

✲

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 16-tól az iskolaév új oktatási rendjének bevezetése miatt a kozármisleny 10.30-as járatot 11.30 órakor indítják a Széchenyi térről, vissza Kozármislenyből 12 órakor. Az István-aknai 11.45-kor indul a Széchenyi térről és István-aknáról vissza 12.30-kor. A 17.15-ös járat megváltozik, helyette 17.45-kor indul a Széchenyi térről, István-aknáról vissza pedig 18.30-kor indul.

A pécsi körzeti orvosok szeptember 16-tól kezdve ismét éjszakai ügyeleti szolgálatot tartanak a Megyei Rendelőintézet ügyeleti helyiségében (Munkácsy Mihály u. 19., földszint, gyermekszakrendelési bejárat) délután 20 órától másnap reggel 6 óráig. Telefonszám: 30—00. Amennyiben az orvos ezen a számon azonnal nem jelentkeznék, a beteghez történő hívást a posta 08-as számán (tudakozó) lehet bejelenteni. Kérik a biztosítottakat, hogy az ügyeleti szolgálatot csak a valóban komoly és sürgős esetek ellátására vegyék igénybe, mert az indokolatlan igénybevételek a valóban sürgős esetek ellátását nehezítik, vagy akadályozzák meg.

✲

Áramszünet lesz transzformátorállomások karbantartása miatt szeptember 15-én, vasárnap reggel 7—15 óráig a Hunyadi János út, Széchenyi tér, Jókai és Rákóczi úttól nyugatra eső városrészben, Aranyhegy, Makár, Csurgó dűlőkben, Magyarürög, Szentkút községekben, a Belgyógyászati, Szülészeti, Bőrklinika, Gyermekkórház, I. számú Sebészet, Petőfi Filmszínház, Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat, Pannonia Sörgyár és a Baranya megyei Keltetőállomás területén.

✲

A Pécs mj. város Tanácsa VB Egészségügyi Osztálya felhívja a város területén lakó és munkahelyezésre váró csökkent munkaképességű, valamint testifogyatékos személyeket, hogy fogyatkozásuk igazolása mellett, szeptember 16., 17. és 18. napján jelentkezzenek az illetékes városkerületi tanácsok szociálpolitikai előadóinál.

Az I. kerület területén lakók I. ker. tanácsház, keleti bejárat I. emelet 16, II. kerület területén lakók városi tanácsház, Széchenyi tér I. emelet 50, III. kerület területén lakók a III. kerületi tanácsházán (Szigeti út 33., fldszt. 15. szobában) jelenjenek meg a fenti napokon délelőtt 9—12 óra közötti időben.

+ A pécsi horgászegyesület ezúton is értesíti tagjait, hogy a vasárnapi, szeptember 15-i bajai horgászversenyre a külön autóbusz vasárnap hajnalban fél 3-kor indul a Kossuth téri autóbuszmegállótól.

Szombati sportműsor

LABDARÚGÁS: barátságos mérkőzések: Pécs-Baranya—Szegedi EAC, PVSK-pálya, 16.30, Komlói Bányász—Bp. Honvéd, Komló, 17. Megyei I. osztályú mérkőzések: PEAC—Szászvári Bányász, ifjúsági stadion, 17, Kinizsi—Traktor, sörgyár pálya, 17. Megyei II. osztályú mérkőzések: Helyiipari Bástya—Vasas II. Bányász, Tüzér utca, 17, Kesztyűgyár—Nagykozár, Porcelángyár pálya, 16.30, Vasas II.—Cementipari, Bőrgyár-pálya, 16.30, BTC II.—Szikra, Bőrgyár-pálya, 14.30. Ifjúsági mérkőzés: Pécs-Baranya—BTC, PVSK-pálya, 14.45.

KOSÁRLABDA: PVSK kupa mérkőzések, PVSK-tornacsarnok: PVSK II.—Meteor II. női, 14.30, PVSK I. női—Postás II. férfi, 15.30, PEAC II.—PVSK II. férfi, 16.30, Ped. Főiskola II. férfi—Meteor I. női, 17.30, Postás—Ped. Főiskola férfi, 18.30, PVSK I.—PEAC I. férfi, 19.30.

ATLÉTIKA: megye ifjúsági bajnokságok versenye, Tüzér utca, 16.

KÉZILABDA: megyei I. osztályú mérkőzések: Építők—Meteor női, Építők-pálya, 17, Építők—Kinizsi férfi, Építők-pálya, 18, Gépipari—Ped. Főiskola férfi, Gépipari-pálya, 16.30, Fáklya—Traktor női, Építőipari Technikum diákotthona, 17.30.

A PVSK kosárlabda-tornájának mérkőzései

PVSK II.—Ped. Főiskola II. 56:30 (29:11), férfi mérkőzés. A PVSK biztosan győzött a több első csapatbeli játékost szerepeltető főiskola ellen. Legjobb dobók: Siska 32, Resch 10, illetve Széchei 21, Váraljai 8.

PVSK I. női—PEAC II. férfi 44:43 (29:18). A PVSK-lányok győzelme meglepetés. A PEAC magassági fölényét a vasutasok gyors játékkal ellensúlyozták. Legjobb dobók: Aratóné 14, Müller 9, Sabacz 7, illetve Csák 17, Farkas 15, Forgó 4.

Ped. Főiskola II.—Postás II. 46:43 (15:22), férfi mérkőzés. A postások jól tartották magukat, a Ped. Főiskola a hajrában szerezte meg a győzelmet. A legjobb dobók: Palácz 31, Széchei 10, illetve Rozs I. 10, Füzi 10.

PVSK II. férfi—Meteor I. női 61:35 (37:20). Érdekes mérkőzés volt, a PVSK 12 játékost szerepeltetett és ezzel nyert. Legjobb dobók: Márton 12, Fenyvesi 11, illetve Orgoványi 12, Székely 10.

Kézilabdapályát épített az Építők SK

Hosszú idő után végre saját pályához jutottak az Építők kézilabda szakosztályának tagjai. Az új pályát az Építőipari Vállalat Tüzér utcai munkásszállójának udvarán hozták létre. A munkát nagyrészt társadalmi úton végezték el az építőipari tanulók, a munkásszállás lakói és a kézilabda-szakosztály tagjai. A pályavatón, melyet ma délután tartanak, a női csapat a Meteor, a férfi csapat pedig a Kinizsi ellen szeretne jó eredményt elérni.

A szurkolók VÉLEMÉNYE

Miért nem sakkozhatunk?

A Dunántúli Naplóban olvastuk, de személyesen is meggyőződtünk arról, hogy Pécsett a központi kultúrházban előttünk ismeretlen okokból megszüntették a sakkozást. Nemcsak az eddig ott helyiséget találó Mecsek Sakk-kör termét vették el, de az udvarban játszó nagyszámú — sakkot szerető — dolgozó szórakozását is lehetetlenné tették.

Bennünket, vidéki sakkozókat is érintett a helyzet, mert pécsi útunk alkalmával, dolgunk végeztével, mi is be szoktunk térni egyik játszmára. Nem akarunk a sakk-pedagógia jelentőségéről írni, mert azt hisszük, hogy az mindenki előtt ismeretes. Kérjük a szerkesztőséget, járjon utána, hogy a pécsi és a megyében lévő sakkozóknak megfelelő tanulási és szórakozási helye legyen.

A szigetvári sakkozók nevében: SZIJÁRTÓ TIBOR és 9 aláírás

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére, sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak a következő orvosok, 1957. szeptember 14-től (szombat) déli 12 órától szeptember 16 (hétfő) reggel 6 óráig:

I. TÖMB: a város nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zsilinszky út és a Siklósi úttól nyugatra eső városrész): dr. Velényi László, lakás: Kossuth L. u. 19., tel.: 15-41.

II. TÖMB: a város keleti fele: dr. Kovács János, lakás: József u. 17/b., tel.: 47-42. — A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost lakásán, szombat du. 4—5-ig és vasárnap de. 9—10-ig. Máskor az orvos a fekvőbetegeket látogatja.

III. TÖMB: Gyárváros és Üszög, Meszestelep, Pécsszabolcs, Újhegy: dr. Palotai György, lakás: Buzsáki u. 9. szám, telefon: 29-62. — A járóbetegek sürgős esetben de. 9—11-ig az újmeszesi orvosi rendelőben keressék fel az orvost. Ebben az időben a fekvő betegekhez való kihívást is ide kell leadni. Máskor a lakásán tartózkodik az orvos.

IV. TÖMB: pécsbányatelepi részen: dr. Konkoly-Thege Aladár, lakás: Pécsbánya, Gesztenyés u., tel.: üzemi 13-28. — A járóbetegek de. 11—12-ig keressék fel az orvost a pécsbányatelepi körzeti rendelőben. Ebben az időben a fekvő betegekhez való kihívást is itt kell leadni. Máskor a lakásán tartózkodik az orvos. A fekvő betegekhez való kihívást reggel 8—10-ig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a későbbi kihívásnak aznap esetleg nem tud eleget tenni.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

— **HALÁLOZÁS.** Id. Ratkovics Ferenc, f. hó 12-én, 83 éves korában elhunyt. Temetése 14-én 12,30 órakor lesz.

— **Ruppert János kőműves** 12-én, 66 éves korában elhunyt. Temetése 15-én 4 órakor Vasas I. temetőben. Gyászoló család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

CSEHI FERENC

nyugdíjas bányász, hosszas szenvedés után 54 éves korában elhunyt. Ma 5 órakor kísérjük utolsó útjára a pécsbányatelepi temetőben.

Gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetünket fejezzük ki a Pécsi Vízmű vezetőinek és dolgozóinak, és mindazoknak, akik szerető férjemnek, édesapánknak, nagyapánknak, Szalma Károly temetésén virággal, koszorúkkal, fájdalmunkat enyhíteni szívesked-tek.

Özv. Szalma Károlyné és családja.

— **ELJEGYZÉS.** Vincze József és Miklósits Ibolya ma tartják eljegyzésüket.

APRÓHIRDETÉSEK

Bartonicsek Károly — Villányban eladja Szabadság utca 123. számú háromszoba-konyhás házát, mellékhelyiségekkel, 700 négyszögöl kertjével. 451

Órát, szemüveget rádiót, írógépet, távcsövet, hegedűt, harmonikát, ezüstöt, dísztárgyat veszek. Wágner, Rákóczi út 73/a. 413

Menyasszonyi cikkek, fátyoláru, kitűző-virágok és váza-virágok nagy választékban — Kardos Györgyné kézszitőnél, Pécs, Bajcsy Zsilinszky u. 5. 160

2000 darab kisméretű cserép eladó. Rüll János, Nagykozár. 411

Egyedülálló idősebb asszonyt keresek gyerek mellé. Érdeklődés 5—6 óra között. Somogyi Béla u. 6. sz. Fsz. 37. 385

Keresek 50—60 között egyedülálló, lakással rendelkező nőt, kit eltartanék otthon ellenében. Állásban lévő nő vagyok, havi biztos keresetem 1 600 Ft. Kincses Rózsa, Komló-Kökönyös, Malinovszki út 1. szám. 415

Egyetemi, főiskolai — hallgatónőt lakótársnak keresek. Cím: Szigeti út 10. 424

3 darab 500 literes boroshordó eladó. Tolbuchin u. 2. sz. 417

Eladó egy használt konyhaszekrény és egy ajtó tokkal. Mezőszél u. 26. 430

Lottón nyert 115 literes szőlőprés, gyári áron eladó. Basamalom 92 hízlalda, Bieles István. 425

Kapitány János tűzifafűrészelő telefonszáma 10-01. Alkotmány utca 6. 31

250-es Pannonia eladó. Zsolnay u. 2., szerelőnél. 272

Beköltözhető ház eladó. Szent Vince u. 24. sz. 353

Irógép gyakorlás céljaira kölcsön kapható. Leíróiroda, Deák u. 3. sz. 308

Egy prima állapotban lévő Pannonia motorkerékpár eladó. Tulipán-csárda. 379

Tóth Ferenc, Pécs, Gyárváros, Ságvári Endre u. 2. sz. egyszoba-konyhás, éléskamrás lakásom elcserélném Gyárvároson hasonlóért. — Mindegy, hogy merre. 434

Egy jó állapotban lévő 250-es Csepel eladó. Vasas II. 50. sz. 284

Kis családi ház beköltözhetően eladó. — Pécs, Rácváros 5. sz. Kerti bejárat. 320

Gyermekszerető nőt keresek délutáni elfoglaltságra, másfél éves kislányom mellé. Tolbuchin út 54. 346

Föld a cserkúti határban, 15 kh. jókarban lévő szántó és rét bérletbe kiadó. Érdeklődni lehet Cserkút, Árpád köz 3. sz. 345

Bejárónőt keresünk megbeszélés 9—10 és 5—6-ig. Szt. István tér 15. sz. 318

Makárban 900 négyszögöl szőlő olcsón eladó. Bővebbet, Simon, Kossuth L. u. 23 365

Kétszoba, összkomfortos lakást keresek költségmegtérítéssel. Telefon: 26-14, 3 mellék. 354

Zsolnay porcelán étkészlet 6 személyes desszertes evőeszköz, ebédlő darabonként eladó. Vitrint vennék. Érdeklődni: mindennap délután 4 után. Petőfi utca 61. 367

Szigetvár külterületen 2 szobás ház, gyümölcsössel, tóval eladó. Érdeklődni: Hegybíró, Pécs, Hunyadi út 64/b vagy Bükkösd körorvosnál. 361

250-es Jáwa, 125-ös Danuvia, zöld Pannonia oldalkocsi, könnyű Fedd 2 fényképezőgép eladó. Rákóczi út 78. 368

Egy darab 8 hónapos Kornwald süldő és egy nikkelezett világoskék, zománcozott fűtőkályha eladó. — Nagyszeben u. 9. sz. Pécs. 370

Keleti és magyar perzsaszőnyegek kitűnő állapotban eladók. — Pécs, Rózsa Ferenc u. 5. sz. 3—8 óra között, vasárnap egész nap. 322

Dió hálószoba, konyhaberendezés eladó. — Klein asztalos. Felsővámház u. 33. 409

A Földművesszövetkezetek Szigetvári Járási Központja a járás területére szakképzett boltkezelőket keres, akik vegyes-szakon jártasak. Jelentkezés a szigetvári F. J. K.-nál személyesen, önéletrajzzal. 134

Szigeti részen 250 négyszögöl gyümölcsös házhely eladó. — Ungvár utca 8. 449

Eladó 675 négyszögöl szőlő termése, ugyanott irhabunda középtermetre és gyermek irhabunda 10—12 évesnek. Cím: Patacs házlaida, pellérdi busszal. Állami szőlő. 404

Siklósnagyfalu község 114. számú lakóháza, gazdasági épülettel és 600 négyszögöl telekkel eladó. 49

Kárpitozott bútorok, rekamiék, fotelok, — székek, gyönyörű szép garnitúrák, minőségi kivitelben kaphatók, kárpitosnál, Budapest, VI. ker. Lenin krt. 60. kapu alatt. 40

Szekrények, ágyak, — konyhaszekrény, — székek, sublót eladók. — Rákóczi út 27.

500 négyszögöl szőlő, kétszoba-konyhás ház eladó. Ujhegy II. dűlő 94. sz. 407

Szőrtelenítse lábát — szőrtelenítőkrémmel, arcát szőrtelenítőporral. Bőre percek alatt bársonysima. — Egészségre ártalmatlan. 8.— Ft. Méhkirálynék táplálékából készült fiatalító pempős arckrém. Vitaminos hámlasztó, fehérítő, szeplőkrém. — Ránctalanító-krém. — Puderkrém. Fényvédőkrém. Börtápláló zsíroskrém. Tágpórusu pattanásos, zsíros arcra arcvíz. Szeplőhalványító-víz. Megrendelhetők postán utánvét mellett. Dr. Rabinek Aladár vegyészmérnöknél, Székesfehérvár, Piactér 53 139

Életjáradékra házat, házrészt vennék, belvárosban. Értesítést: Felsővámház u. 2., bútorüzletbe kérek. 398

Elcserélném szobakonyha, kamrás, pincés, főbérleti, utcai lakásomat, nagyobb szoba-konyha, éléskamrásra. (Magasiat nem akadály). Ugyanott modern kétajtós keményfa szekrény eladó. Vak Bottyán (Kálvária) u. 6. 357

Kalaptisztítás, vasalás Kertész Józsefnél — Kossuth u. 1. szám, udvarban balra. 412

Magasnyomású permetező, iglizőkapa, répavágó, kisebb kályha eladó. Kis-Balokány dűlő 8. 405

Zetka, 150-es (10 000 kilométert futott) és márkás kerékpárok eladók. Rákóczi út 48. 444

Eladó 110/220 voltos, 1 fázisú rövidrezárt villanymotor, daráló-val egybeépítve. Lemezjátszó, kihúzható szekrényben, 207 literes boroshordó. Szigeti út 5. sz. Telefon: 22-44. 321

Szigetvár környéki tanítónő keres olyan háztartásvezetőt, aki munkaideje alatt két kisfiát is szívesen gondozza. Somogyapáti, Kósáék.

Konyhabútort, kisiparostól, fizetési kedvezménnyel. Budapest, Üllői út 5. (Kálvintérnél) 30

A MALÉV és az IBUSZ vasárnaponként sétarepülést rendez a város fölött. — Jegyek 35 forintos árban szombat délig az IBUSZ-nál válthatók.

Veszek szobabútort, szekrényeket, ágyakat, szelonokat, vaságyakat és matracokat; konyhaszekrényeket. Koltai, Rákóczi út 27.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 217. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR VASÁRNAP, 1957 SZEPTEMBER 15

Sajtóértekezlet a külügyminisztériumban

A magyar—osztrák kapcsolatokról

Van herceg magyarországi látogatásáról

nyilatkozott a minisztérium szóvivője

Gyáros László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium szóvivője szombati sajtóértekezletén a magyar és a külföldi sajtó képviselőinek következő kérdéseire válaszolt:

Arra a kérdésre, hogy várható-e könnyítés a népi demokráciákba való utazásokkal kapcsolatban? —

Elmondotta, hogy az utóbbi időben általános javulás történt. A szomszédos baráti országok esetében gyakorlatilag semmilyen különösebb probléma nincs a látogatóvizumok beszerzésében.

A magyar—osztrák viszony alakulásával kapcsolatban

közölte Gyáros elvtárs, hogy a magyar kormány Ausztriával fennálló sokoldalú kapcsolatainak konstruktívvá tételén fáradozik. A kapcsolatok megjavítása kétoldalú dolog, s csupán a magyar kormány jóakarata nem elegendő. De még sincs okom azt mondani — folytatta —, hogy az osztrák kormány a jövőben nem fog jóindulatúbb magatartást tanúsítani.

Bizonyos tényezők, amelyekért semmiesetre sem a magyar kormány a felelős, a múlt év őszi ellenforradalom idején és az azt követő hónapok során veszélyeztették a két ország jó kapcsolatait. Sajnálattal értesültünk ma arról, hogy az osztrák kormány ENSZ-küldötte a Magyar Népköztársaság ellen szavazott a közgyűlésen. Ezek az osztrák részről mesterségesen felszínen tartott tényezők — bár kétségkívül enyhébb viszonyok között — sajnos még több területen megvannak és kihatásuk érződik jelenlegi kapcsolatainkon.

Kétségtelen, hogy a magyar—osztrák viszony ma reálisabb és jobb alapokon nyugszik, mint néhány hónappal ezelőtt.

Kedvezően alakultak a magyar—osztrák árucsereforgalmi tárgyalások. Az 1956. szeptemberében Budapesten aláírt árucsereforgalmi jegyzőkönyv egy éves meghosszabbítása biz-

(Folytatás a 6. oldalon.)

A Szovjetunió nem hagyhatja figyelmen kívül az események alakulását a Közel-Keleten

Bulganyin marsall üzenete a török miniszterelnöknek

Moszkva (TASZSZ). Nyikolaj Bulganyin, a Szovjetunio Minisztertanácsának elnöke felhívással fordult Adnan Mendereszhez, Törökország miniszterelnökéhez. Az üzenetet a török miniszterelnöknek Ankarában szeptember 11-én nyújtotta át a szovjet nagykövet.

„Ebben az üzenetünkben ismételten kijelenteni kívánjuk — írja Bulganyin —, hogy a Szovjetuniónak nincsenek semmiféle különleges gazdasági vagy egyéb érdekei a Közel- és Közép-Keleten. Ilyenekre nem is törekszik, csupán azt akarja, hogy a világnak ebben a részében fennmaradjon és megerősödjék a béke, politikailag is az az érdeke, hogy a közép- és közel-keleti országok mind függetlenül és önállóan fejlődjenek saját nemzeti érdekeiknek megfelelően."

Bulganyin rámutat arra, hogy a Szíria ellen irányuló katonai akciók megindítására vonatkozó amerikai tervek bizonyos szerepet szánnak Törökországnak. Mi természetesen nem szívesen hisszük ezt el — írja a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke —, de „vannak bizonyos jelek, amelyek arra mutatnak, hogy Törökország vezetői úgy látszik, hajlanak arra, hogy szívesen fogadják az ilyenféle terveket. Nem titkoljuk, hogy nagy aggodalommal értesültünk török csapatoknak a szíriai határon történt összevonásáról.

Tekintettel arra, hogy a közel és közép-keleti országok közel esnek a szovjet határhoz — hangzik a továbbiakban Bulganyin üzenete —, valamint szem előtt tartva saját biztonságának érdekeit, a Szovjetunió természetesen nem hagyhatja figyelmen kívül az események ilyen alakulását, amely ezen a területen fegyveres konfliktus kirobbanásához vezethet. Már csak azért sem, mert a béke megsértésének veszélye semmiképpen sem korlátozódnék csak erre a területre. „A szovjet kormány a legbarátibb hangnemben szeretné felhívni Törökország kormányát, ne vegyen részt az olyan veszélyes következményekkel járó dologban, mint a Szíria ellen irányuló fegyveres interven-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Ma délelőtt 10 órakor kezdődik

a munkásőrség zászlóavató és névadó ünnepsége

Az MSZMP Pécs Városi Bizottsága és a Munkásőrség Parancsnoksága 1957. szeptember 15-én délelőtt 10 órakor a postás sporttelepen (Verseny utca) rendezi a városi munkásőr-zászlóalj zászlóavató és névadó ünnepségét. A pécsi munkásőr-zászlóalj az 1919-es proletárdiktatúra legendás hírű katonai parancsnoka, Landler Jenő elvtárs nevét veszi fel.

Az avatóünnep előadója: Harmati Sándor elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja.

Az ünnepségre a rendezőség szeretettel meghívja Pécs város dolgozóit.

Este a munkásőrség tagjai és hozzátartozói vacsorán vesznek részt.

Épül a farostlemezgyár

Mohács peremén, közvetlen a Duna mellett egyre inkább kibontakozik az új létesítmény, hazánk első farostlemezgyárának képe. A gyár építői a csökkentett ütem, a gyakori anyaghiány ellenére egyik épületet a másik után készítik el s ma már eljutottak odáig, hogy a gépek szerelése is megkezdődött. Az eddig szerelésre átadott épületek közül a legjelentősebb kétségtelenül a lapképző csarnok és a kazánház épülete. Elkészült ezenkívül a két transzformátorház is.

Jelenleg a faaprító üzem támfalát és pincéjét építik. Az építők másik része az anyagelőkészítő toronyépület állványozását végzi. Rengeteg anyag szükséges ehhez, valóságos állványerdő emelkedik itt a magasba. Megkezdődött ezenkívül az említett épületekhez szükséges vasbetonelemek előregyártása is, s természetesen tovább folytatják a szerelésre kész épületeken a befejező munkákat.

A képeken a szerelésre kész kazánház és a faaprító üzem alapozása látható. Az utóbbit a legkorszerűbb gépek segítségével végzik. Háttérben a már elkészült lapképző csarnok látható.

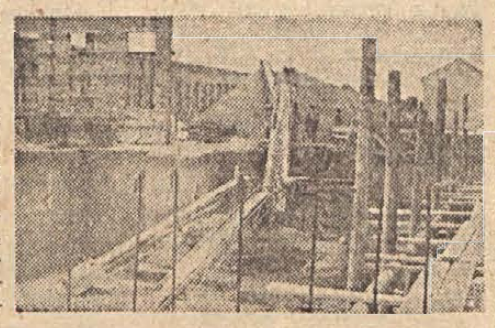

ÜNNEPÉLYES TANÉVNYITÓ

az Orvostudományi Egyetemen

Tegnap délben ünnepélyes keretek között nyitották meg az új tanévet a pécsi Orvostudományi Egyetemen. — Az egyetem aulájában gyűltek össze a hallgatók, hogy meghallgassák dr. Huth Tivadar professzor, az egyetem dékánjának tanévnyitó ünnepi beszédét.

Az ünnepség a Himnusszal kezdődött, majd dr. Huth Tivadar emelkedett szólásra. Üdvözölte a vendégeket, a párt és az állami szervek képviselőit és az ifjúságot. Beszédében többek között ezeket mondotta:

— **Népi demokráciánkban** hatalmas fejlődésnek indult és nemzetközileg is jelentős eredményeket ért el tudományos életünk. Pártunk és kormányzatunk megteremtette a tudományos élet anyagi és szervezeti feltételeit, olyan feltételeket, amelyről a felszabadulás előtti időkben még álmodni sem mert.

Ezután rövid visszapillantást tett az egyetemi hallgatók helyzetére a Horthy-rendszerben és vázolta, milyen keserves volt a szegény egyetemi hallgató sorsa. Idézte néhai Kenyeres professzor 1934-ben a Budapesti Egyetemen tartott székfoglaló beszédét. „Szerencsések azok — mondotta néhai Kenyeres professzor, — akik OTI vagy hasonló intézménynél havi 80 pengős orvosírnoki álláshoz jutnak; szerencsések azok, akik kórházban, vagy klinikán ingyenes állás vállalásával legalább hajlékot és táplálékot biztosíthatnak maguknak és egészen kiválóan szerencsések azok a kevesek, akik rendszeresen díjazott állásokat szerezhetnek." Ez az idézet mindennél többet mond.

— És ma — folytatta beszédét dr. Huth Tivadar — népi demokráciánk államában ezek a gondok megszűntek. Kormányzatunk bőségesen gondoskodik, hogy a hallgatóságnak semminemű gondja ne legyen, csak egy: a tanulás.

Végül kérte a hallgatókat, hogy dolgozzanak, tanuljanak, látogassák rendszeresen az órákat, s ha valami problémájuk van, forduljanak bizalommal a professzorokhoz. Említette, hogy az új tanévben igen fontos feladatok várnak a KISZ-re és kérte a hallgatókat: segítsék a KISZ munkáját. Egyben ígéretet tett, hogy az Egyetemi Tanács is segíti a KISZ munkáját. Megemlékezett az ellenforradalommal kapcsolatos eseményekről is és szeretettel üdvözölte az elsőéves hallgatókat.

Dr. Huth Tivadar beszéde után az egyetemi KISZ-szervezet titkára üdvözölte a megjelenteket, majd az eskütétel következett, s az ünnepség az Internacionálé eléneklésével ért véget.

Utána az egyetem professzorai és hallgatói, valamint a megjelent vendégek közös ünnepi ebéden vettek részt a Balassa diákotthonban.

Szélesvásznú mozi Pécsett

A Baranya megyei Moziüzemi Vállalat tervbevette, hogy 1958-ban Pécsett szélesvásznú mozit létesít. A terv szerint erre a célra a Parkmozit alakítják át. Külföldről két, széles vetítésre alkalmas berendezés érkezik majd Magyarországra és ezek közül az egyiket Pécs kapja. A berendezés körülbelül 1 millió forintba kerül majd. A szélesvásznú mozi előnye, hogy a filmet 14—15 méteres vászonra vetítik és többcsatornás mágneses hangberendezéssel működik.

Szigetvári uborkát esznek Londonban is

A Szigetvári Konzervgyár nagy cikke, a savanyított uborka most már vagontételekben indul külföldi utakra, hogy újabb fogyasztókat hódítson. Pénteken egy Német Demokratikus Köztársaságba induló vagont raktak meg a gyárban, ötliteres üvegekbe töltött csemege uborkával. Szorgos kezek most válogatják a hordókba eltett uborkát és osztályozva üvegekbe töltik, hogy kielégíthessék Csehszlovákia és az NDK újabb rendeléseit. Mintegy nyolc vagonra való csemege-uborkát rendeltek a gyárból a csehszlovák és a kelet-német „piac" számára.

Nyugaton is sok kedvelője akad a magyar uborkának. A svájciak két vagon, hordókba töltött csemege-uborkát kértek Szigetvárról. Ezenkívül előreláthatólag Angliába is szállítanak két vagon uborkát.

Ezek az első szállítmányok. Remény lehet arra, hogy az exportszállítás a közeljövőben megkétszereződik. Az NDK-ból máris lekötöttek két vagon szilvát, amelyet október 12-ig kell leszállítani. Barack- és meggy-dzsemből, azonkívül a most készülő körte-befőttből is bőven lesz kivitel.

A kiállításon

Három feketeruhás asszony fogad a szakszervezetek székházában, háromszor hallottam tőlük az övegy szót, amikor kezet fogtam velük. Özvegy Sziklainé, özvegy Asztalosné és özvegy Gátiné... Később K. Farkas István és Somogyi Berta Lajos is belépett. K. Farkas már rendbejöhetett, Somogyi Berta elvtárs még bottal jár, sápadt, s amikor leült, mintha fájdalmas vonás suhant volna át az arcán.

Összepréselnek az emberek, nagy a tolongás. Közben megnyitják a kiállítást. Először dr. Kocsis Mihály, a Hazafias Népfront városi elnöke beszél, majd özvegy Sziklai Sándorné lép a mikrofonhoz. Fájdalom, gyűlölet, keserűség izzik szavaiban, ostorként csapnak vádjai, felkorbácsolják bennünk a vért, úgy érezzük, hogy ha újra október lenne, puszta kezünkkel is nekimennénk az ellenforradalmároknak.

A hosszú, dübörgő taps után megindul az emberfolyam, s az egyik külső terembe sodor. Nyugatnémet, osztrák és amerikai fegyvereket látok az egyik vitrinben. A Thomson géppisztolyon világosan olvasható az acélbamart felírás: AUTO-ORDNANCE CORPORATION BRIDGE-PORT. CONNECTICUT USA.

Nem tudok jegyzetelni, a mindenre kíváncsi ember tekintetével siklok végig a termeken. Itt Nagy Ferenc áll a repülőgép ajtajában és mosolyog, amott a dagadtképű Habsburg Ottó, odább Fehér Ferenc zselickisfaludi csendőr egyenruhája. Később idei kiadású nyilas újságot látok, fejléc fölött a következő felírással: „Inkább hős egy pillanatig, mint rabszolga egy életen át! Szálasi Ferenc".

Halottak és élők néznek rám. Az egyik képen mosolyognak, a másikon üveges szemmel fekszenek az aszfalton. Borzalmas sarok.

Hívnak. Azt mondják, menjek Somogyi Berta Lajoshoz. Egészen körülfogják a diáklányok. Valóban, alig tudok áttörni a gyűrűjükön. Szekfűcsokrokat raknak elé és ha jól látom, művészi faragású kazetta sarka kandikál ki alóluk.

Úgy mondják, előbb még beszélgettek vele. Most hallgatnak. Zavartan tekintgetnek a fellábú fiatalemberre, mintha pironkodnának kicsit.

Somogyi elvtárs is hallgat. Talán 23 éves kora miatt jött zavarba ennyi leányszemtől? Nem hiszem, nincs is zavarban, csak megilletődött. Meg nem is mestere a szónak és mosolyogni sem szeret. Fél óráig figyeltem a városi tanács elnöki szobájában s az idő alatt egyszer láttam mosolyogni.

Amikor a diáklányok elmennek, néhány percig egyedül maradok a fellábú legénnyel, a néphadsereg alhadnagyával, a hőssel.

— Milyen érzést keltettek magában a diákok? — kérdem tőle.

— Talán elfogult vagyok kicsit, de jól esett látnom, hogy itt voltak... Ne haragudjon, nem tudok mást válaszolni, hirtelen ért ez a kérdés.

— Meggyógyult már?

— „Lassan-lassan rendbejövök. Kicsit még fáj néha, de ki lehet bírni...

Újabb embergyűrű fogja körül, s ő csendesen meséli, hogy Mereszjevvel találkozott Moszkvában. Egy egész napot töltött vele. Biztatta, hogy csak fel a fejjel, nem kell elkeseredni... Nem is kesereg. Március 28-án kapta meg a lábát Németországból és két nap múlva már táncolt. Kerékpározni és kocsit vezetni is megtanult, csak az időjárás ne kellemetlenkedne! Mert megérzi...

Elbúcsúzom tőle, nem zavarom tovább, hiszen annyian kérdezgetik!

Újra járom a termeket. Most Noé János, volt csendőrtörzsőrmester ruháját és kitüntetéseit látom. Részt vett a vasasi bányászok elleni sortűzben, 1945-től álnéven élt, októberben ő is jelentkezett... A vitrin túlsó oldalán bélyegek alá és fényképek közé rejtett cigarettapapírra írt kémfeljegyzéseket olvasgatok. Odább félig elégett vörös zászló, égett, feketepernyés könyvek és meghabosodott, elgörbült csonka hanglemezek. Petef... betűzöm Petőfi cirillbetűs nevét. Az „i" elégett, mint ahogy csonka Vörösmarty orosz kiadása is. Marx könyvei is égettek, a Lenin kép is.

Dél felé jár az idő, azt mondják körülbelül másfélezer ember tekintette meg a kiállítást két óra alatt. Az emlékkönyvbe százak írták be a nevüket. Az egyik munkás nyers és villámló szavakat intéz a fasisztákhoz, a másik csak annyit ír, hogy „Erőt, egészséget Kádár elvtársnak!" Gyenis József író a következőket vetette papírra: „45 éves vagyok, katona nem voltam, fegyverrel bánni nem tudok. De ha újra szükség lenne rá, majd megtanulom és a köllő szavaival fogadom: „Ott essek el én a harc mezején..."

E sorok égnek a szivemben, s meggyőződésem: igen sokunk szívében, akik ezt a kiállítást megnéztük.

MAGYAR LÁSZLÓ

Védőoltás gyermekbénulás ellen

Pécs megyei jogú város területén az 1951. január 1. és 1957. február 28-a között született gyermekek részére a gyermekbénulás elleni védőoltás ismétlését, azaz második részletének adását szeptember 19-től 25-ig tartjuk, ugyanazon oltóhelyeken, ahol az oltás első részletének adása történt.

Az oltások időpontja a fent megjelölt oltóhelyeken és napokon délután 3—7 óráig.

Fent megjelölt időpontban csak az ismétlő oltások elvégzése áll módunkban.

Pécs mj. város Közegészségügyi Járványügyi Állomása.

Nagyaktíva ülést tart a Honvédelmi Sportszövetség

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség szeptember 22-én, vasárnap reggel 8 órakor nagyaktíva ülést tart a Megye utca 20. szám alatti székházában. A nagyaktíva az országos nagyaktíva-értekezlet után ül össze Pécsett, hogy megtárgyalja az egyesüléssel kapcsolatos kérdéseket, valamint a munka újbóli megindítását. Az értekezleten részt vesznek az alapszervezetek elnökei, tagjai, valamint a tartalékos tisztek, akik már korábban is foglalkoztak honvédelmi munkával. A nagyaktíva után lehetőség nyílik arra, hogy a különböző szakkörök — többek között az állandó lövészcsoport — ismét megkezdje működését.

A MOKÉP a „Gyermekvárosért"

A Baranya megyei Moziüzemi Vállalat is bekapcsolódott a „Gyermekvárosért" mozgalomba. Az akció érdekében a Petőfi moziban egy teltházas előadást tartott, amelynek jövedelmét, körülbelül 1600 forintot a „Gyermekvárosért" mozgalom javára fordított.

Itt említjük meg, hogy a Petőfi mozi dolgozói az aznapra járó munkabérüket is felajánlották a „Gyermekvárosért" mozgalom javára.

Tíz garnitúra import bútor

A pécsi Bútorértékesítő Vállalat Deák utcai boltjába napról napra érkeznek külföldi gyártmányú bútorok. Legutóbb tíz garnitúra kilencezer forintos, német gyártmányú hálószobabútor érkezett a vállalathoz és ez egy nap leforgása alatt elfogyott, megvásárolták.

Egyetértek a pártbizottság javaslatával:

Nagyobb gondot kell fordítani az előzetes földtani kutatásokra!

Cseréljék le a Rotary-berendezéseket

A Dunántúli Napló szeptember 5-i számában Papp János elvtárs, a Baranya megyei beruházások helyzetét ismertető nyilatkozatában részletesen foglalkozott a Komlói Szénbányászati Tröszt területén végzett földtani kutatómunkával. Ezzel kapcsolatban elbírálta egyes komlói aknák telepítését és ismertette az MSZMP Baranya megyei végrehajtó bizottságának javaslatát, mely szerint a bányászati beruházások tervezésénél az eddiginél sokkal nagyobb gondot kell fordítani az előzetes földtani kutatásokra. *Mint a pécsi szénmedence főgeológusa örömmel fogadom a végrehajtó bizottság javaslatát,* mert sokan még most is úgy gondolják, hogy a megelőző földtani kutatások mérete túlzott és inkább csak tudományos jelentőségű.

Az azonos természetű szénbányászati beruházások a Mecsekben lényegesen nagyobb összegeket emésztenek fel, mint hazánk barnakőszén vidékein. A földtani viszonyok nálunk olyanok, hogy nagy mélységű aknákra, sok kilométer hosszúságú meddő feltáró vágatra van szükség egy-egy új bányamező megnyitásánál. Természetes tehát, hogy *az előzetes kutatásokra is fokozottabb gondot kell fordítani.* Annál is inkább, mert a terület felépítése bonyolult, a szerkezeti viszonyok zavartak, a telepek kifejlődése szeszélyes és igen nagy a vulkáni kőzetek roncsoló és minőségrontó hatása. A legtöbb esetben a széntelepes formációt fiatalabb rétegek fedik, melyek megakadályozzák a település megismerését egyszerű földtani térképezés segítségével.

A szakemberek tehát nehéz feladat előtt állnak, ha a Mecsekben egy új bányamezőt kell felkutatni — *megbízhatóan.* Ezeknek a kutatásoknak olyan méretűeknek kell lenniök, hogy eredményeik alapján az új aknák helye kitűzhető legyen és meg lehessen tervezni — legalább is nagy vonatkozásokban — a bányamező vágatrendszerét. A terület szénkincsét pedig olyan pontosan kell meghatározni, hogy az perspektívikus termelési tervek készítésére alkalmas legyen.

Hogy állunk *mi, pécsiek az előzetes földtani kutatásokkal?* A Pécsi Szénbányászati Tröszt területén pillanatnyilag a hosszúhetényi előzetes kutatások a legnagyobb jelentőségűek. Igaz, hogy — Zobákhoz hasonlóan — itt is már mélyítés alatt álló aknák területén végezzük a kutatómunkát. Hogy ez így történt, annak *évtizedek mulasztása* az oka. Kutatás ezen a területen jóformán nem volt. A földtani kutatások időbe, jelen esetben a nagy fúrási mélységek miatt, sok időbe kerülnek. A sztálinvárosi kokszszén-igény ezzel szemben rövid időn belül nagy termelésnövekedést követelt meg. Ezt csak új aknáknak a termelésbe történő bekapcsolásával lehetett megoldani.

A hosszúhetényi aknák telepítése általában sikerültnek mondható. Zobákkal szemben itt egy már megismert bányamező (a Petőfi-aknai, melynek mélybeli folytatása a hosszúhetényi), és öt régebbi fúrás állt rendelkezésre. A megindult kutatásokkal elsősorban az aknák tervezett bányamezejének földtani viszonyait igyekeztünk megismerni. *A kutatások folyamán azonban olyan új, eddig nem ismert produktív területeket is feltártunk, melyek a hosszúhetényi bányászat előtt újabb lehetőségeket nyitnak.*

A hosszúhetényi kutatások még nem fejeződtek be. Az eddigi eredmények *egy nagyobb kutatási terv részét képezik.* Sok kutatni való és nagy munka vár ránk, míg eljutunk odáig, hogy a tervezők minden kérdésére választ tudunk adni. *A hosszúhetényi kutatásokkal tehát* — látva az eddigi eredményeket — *nem szabad leállni, sőt azokat lehetőségeink határán belül még fokozni kell!* Hiba lenne, ha rosszul értelmezett takarékosságból a kutatásokat szüneteltetnénk, vagy véglegesen abbahagynánk.

Végezetül szólni kell a kutatómunka *minőségéről* is. Nem elég egy-egy tervezett akna területét „agyonkutatni", ha a kutatás megbízhatatlan adatokat szolgáltat. Ezen a téren — őszintén meg kell mondani — a Mecsekben még nem a legjobban állunk. A kutatófúrások minőségének megjavítása érdekében folyó harc a legutóbbi időkig egyhelyben topogott. *Mind a pécsi, mind a komlói tröszt területén lemélyített Rotary-fúrások igen nagy százaléka megbízhatatlan,* sok esetben félrevezető adatokat szolgáltatott.

A pécsi szénmedencében Rotary-rendszerű fúrógépekkel lemélyített fúrások közel *45 százaléka olyan szelvényeket produkált, melyek majdnem teljes egészükben hasznavehetetlenek.* Nem jobb a helyzet Komlón sem. Csak két alapvető hibát említek itt meg. Így a fúrásoknál helytelenül erőltették a görgősvéső használatát, a bérezési rendszer pedig olyan volt, hogy nem a minőségi, hanem a mennyiségi munkát vették alapul. Gondoljuk el, hogy *egy 1 200 méteres mélyfúrás ára másfél millió körül mozog!* Ha a fúrást nem kellő gondossággal mélyítik le, akkor az selejtnek számít és a népgazdaságot másfélmillió forinttal megkárosítják. De ezen túlmenően a fúrások nyomán igen jelentős összegű beruházásokba kezdhetünk, melyek esetleg — a hibás fúrási adatok következtében — teljesen feleslegesek lesznek. Jobbik esetben csak újabb beruházásokkal (melyek szintén sok millió emésztenek fel), menthető meg. Nem akarom itt részletesen tárgyalni a kutatófúrások minőségével kapcsolatos még mindig meglévő számtalan égető hiányosságot és visszásságot, de fel kell hívni minden illetékes figyelmét erre az igen súlyos kérdésre! *Helyesnek tartanám, ha az MSZMP Baranya megyei Végrehajtó Bizottsága érdemben foglalkozna ezzel az üggyel, s odahatna, hogy a Mecsekben mielőbb cseréljék le a terület földtani feltárásához nem alkalmas Rotary-berendezéseket nagyteljesítményű kréliusz, vagy esetleg ütveműködő berendezésekre úgy és olyan ütemben, hogy az előzetes földtani kutatások menete, elsősorban a már mélyítés alatt álló aknák területén késlekedést ne szenvedjen.*

A terület geológusainak legfontosabb kötelessége, hogy a folyó kutatásokat mielőbb megnyugtató módon fejezzék be. Minél hamarább tisztázzák a nyitott kérdéseket és megbízható adatokat bocsássanak a bányászat szakértőinek rendelkezésére. Hiszem és remélem, hogy az MSZMP Baranya megyei Végrehajtó Bizottságának javaslatai nyomán megyénk bányászati beruházásainál fennálló bizonytalanságok meg fognak szűnni.

FEJÉR LEONTIN
főgeológus

Bulganyin marsall üzenete a török miniszterelnöknek

(Folytatás az 1. oldalról.)

ció, segítse elő a közép- és közel-keleti események nem kívánatos fejlődésének s e területen fegyveres konfliktus kirobbanásának megakadályozását."

Bulganyin a továbbiakban a következőket írja: „Amikor híreket kaptunk arról, hogy török csapatokat vontak össze a török—szíriai határon, felmerült bennünk természetesen a kérdés, hogyan éreznék magukat a törökök, ha határaikon idegen csapatokat kezdenének összevonni."

Bulganyin kifejezte azt a meggyőződését, hogy Törökország nagy bajt okozna magának, ha engedne azon idegen körök tanácsának, amelyek egyáltalán nem arra törekednek, hogy fennmaradjon a béke a Közel- és Közép-Keleten, hanem csak azokkal a nyereségekkel törődnek, amelyeket e vidék kincseinek kizsákmányolásából szereznek.

Ha Szíria ellen katonai akciókat hajtanának végre és a Közel- és Közép-Keleten háború törne ki, Törökországnak csak hátrányára lenne a részvétel ebben az agresszióban, s az ezen a területen elfoglalt helyzete elkerülhetetlenül meggyengülne. „Feltétlen számításba kell venni — írja Bulganyin — azokat a földrajzi viszonyokat, amelyek között egy ilyen konfliktus Törökország részvételével lejátszódnék. Az egy bizonyos területen megkezdődött hadműveletek bármilyen pillanatban széles kiterjedésű konfliktussá alakulhatnak át. Akkor már nehéz lesz hatását az említett terület határai közé korlátozni."

„Higyje el miniszterelnök úr: — írja Bulganyin — komolyan senki sem fogadhatja el azokat a célzatosan terjesztett állításokat, hogy Szíria veszélyeztetheti egyik vagy másik közel- illetve közép-keleti állam biztonságát. Meggyőződésünk, hogy még azok is alig hiszik ezt el, akik ilyenféle állításokhoz folyamodnak."

Bulganyin a szovjet kormány nevében biztosítja Törökország kormányát arról, hogy a Szovjetuniónak csak az az őszinte és forró vágya, hogy baráti, jószomszédi viszonyt tartson fenn Törökországgal.

Komlói Bányász-Budapesti Honvéd 3:2 (2:2)

Komló, 2000 néző. Vezette: Aknai

KOMLÓI BÁNYÁSZ: Magyar — Kanizsai, Preloger, Ribli — Kohlmann, Molnár II. — Grozdics, Szám (Korom), Cziráki, Kiss (Udvaros) Molnár I. (Daum).

BP. HONVÉD: Varga — Kovács, Solti, Bányai — Galambos (Csákó), Törőcsik I., — Marosi (Timár), Kazinczy, Budai III., Kotász, Babolcsay.

Góllövők: Kazinczy, Grozdics, Budai III., Bányai (öngól), Grozdics.

Az első percekben a Honvéd lép fel támadólag. A második percben Babolcsay elfut, beível, és Kazinczy az ötös sarkáról a bal felső sarokba fejel. Mezőnyjáték után a 10. percben baloldali szögletrúgás után Molnár a balrahúzódó Grozdics elé kiteszi a labdát és a szélső 14 méterről a jobb felső sarokba bombáz. 1:1. A 33. percben Honvéd-adogatás után Kotász viszi fel a labdát. A 16-osnál Timárnak adja, ő Budai elé játszik, és a szélső 8 méterről a vetődő Magyar mellett a jobb alsó sarokba lövi. A 35. percben Cziráki—Grozdics összjáték után a szélső kitör és a 11-es táján lő, a lövésbe Bányai azonban belelép és a hátvéd lábáról a jobbra mozduló kapus mellett a bal sarokba száll a labda (öngól).

A második félidőben fél órán keresztül hatalmas nyomás nehezedik a Honvéd kapujára, a bányászcsapat sok veszélyes támadást vezet. A győztes gól az 56. percben születik. Daum szép keresztlabdát tálal Grozdics elé, a szélső elfut, s az alapvonalról bead. A labda a Honvéd-védők lábáról újra a szélső elé pattan és ő éles szögből hatalmas lövést küld a kapuba. Az utolsó negyedórában nagy hajrába kezd a Honvéd, a bányász-védők azonban biztosan rombolnak és a szórványos bányász-támadások állandó veszélyt jelentenek a Honvéd kapujára.

A 76. percben Kohlmann 25 méterről kapásból váratlan bombát ereszt meg, a labda a jobb kapufa tövéről vágódik az alapvonalon kívülre.

A bányász-csapatból Kohlmann, Molnár II., Cziráki, Grozdics játszott kitűnően, a csatársor jobbszárnya sok veszélyes támadást vezetett és a helyzetek alapján a bányász-csapat több góllal is vezethetett volna. A Honvéd csapatából Solti, Törőcsik I., Kazinczy és Budai III. jeleskedett.

Pécs-Baranya—Szeged 2:0 (0:0)

PVSK-sporttelep, 2000 néző. Vezette: Páld[i]

PÉCS-BARANYA: Bartucz — Kamondi, Szőcs, Farkas — Pleck, Kresz — Garami, Virág, Márkus, Kakuszi, Kovács.

SZEGED: Hódi — Tanács, Portörő, Bakos — Baráth, Zallár (Rábai) — Polyvás, Nemes, Hajós (Posta), Gilicz, Szentgyörgyi.

A pécsi csapat sok tartalékkal állt ki, de így is a mérkőzés nagy részében kezében tartotta az irányítást. Az első percekben két nagy helyzet állt a pécsi csatárok előtt kihasználatlanul. A 20. perc után nagy fölénybe került a Pécs-Baranya. Garami nagy bombája a felső lécről vágódott vissza, majd Virág két lövése került kapu mellé. A szegedi csatárok próbálkozásait biztosan akasztotta a pécsi védelem. Így a vendégek csak a mezőnyben tudtak egy-két szép támadást vezetni. A második félidőben is a pécsiek irányítottak a játékot. Az 51. percben Kakuszi jó labdáját a robbanékony Virág mintegy 16 méterről a jobb sarokba helyezte. 1:0. Ezután is a hazaiak támadtak többet, helyenként jó volt a pécsiek összjátéka, gól azonban nehezen akart megszületni. A 73. percben Virág váratlan huszonkét méteres nagy bombájával szemben a szegedi kapus tehetetlennek bizonyult. Az utolsó percek is a pécsi csapat támadásai jegyében teltek. A hazai csapatban a hátvéd-hármas minden tagja könnyedén, biztosan verte vissza az erőtlen szegedi támadásokat. Igen sokat volt munkában a két fedezet is. A csatársorban Virág volt magasan a legjobb, a mezőnyből is kiemelkedett a játéka. Kívülle Kovács jelentett csak veszélyt a szegedi kapura.

A szegediek legjobbjai: Tanács, Portörő és Polyvás voltak.

A pártegység és a különvélemény

Az MSZMP országos értekezletén elfogadott szervezeti szabályzat több új, fontos jogot biztosít a párttagok számára. Egyik ilyen: a különvélemény jogának fenntartása.

Mit jelent ez? A párt tagjai a pártonbelüli demokrácia előírásainak megfelelően különböző fórumon és formában részt vesznek a párt országos és helyi politikájának kialakításában és határozatainak kidolgozásában. Ez természetesen vitában, a szabad vélemények cseréjében történik. Ha azonban a vitában képviselt felfogásukkal, nézetükkel ellentétes határozatot hoz a többség, az illetők különvéleményként fenntarthatják azt és pártszerű keretek között felsőbb szervek előtt kifejthetik.

Nincs ebben semmi különös, bár néhol tiltakoznak ellene. A párttagnak ez a joga, a pártonbelüli demokrácia kiszélesítését jelenti. Nem sérti a párt egységét, határozott fellépését politikájának végrehajtásában. Gondoljunk csak arra az időre, amikor úton-útfélen mondogattuk: „a párt egységes..." „soraink zártak...", stb. Igen, sajnos, egységes volt abban az értelemben, hogy olykor-olykor még vezető tisztségben dolgozó kommunisták is jobbnak vélték hallgatni. Pedig gyakran egymás között kifogásoltak egyes határozatokat, intézkedéseket. Létrejött egy „hallgatólagos egység", amely éppen, mert nem bontakozhatott ki a bátor vita, később ellentétté fajult. A különvélemény fenntartása nem különcködés, frakciózás, hanem a szabad vélemény nyilvánításával függ össze és azt segíti kialakítani.

A pártban — tudjuk — különféle tudású, képzettségű és foglalkozású elvtársak vannak; ki korábban, ki később került a munkásmozgalomba. Elképzelhetetlen, hogy mindenben egyformán gondolkozzanak. Sőt! Vannak és lesznek is közöttük bizonyos kérdésekben nézeteltérések; kisebb vagy nagyobb elvi és gyakorlati kérdések megoldására más-más intézkedéseket látnak jónak. Ez nem rossz. A baj ott kezdődne, ha álláspontjukat magukba fojtanák, elhallgatnák. Helyes, ha ezeket elmondják, megfelelő formában kicserélik gondolataikat, összecsapnak a vélemények, mert az adott helyzetben csak így alakulhat ki a leghelyesebb megoldás. Igaz az, hogy a párt nem vitaklub, de a párt ereje a kollektív bölcsességben van; együtt határozzák meg a feladatokat és egységesen, közösen hajtják végre azokat. Számtalan példa tanusítja, hogy a párttagok azokért a határozatokért dolgoznak a legszívesebben, amelyek mindannyiuk alkotása, véleményük figyelembevételével készült.

Megtörténhet, hogy valaki a határozathozatal után is más véleményen van? Természetesen. A vitában képviselt álláspontját nem tudták elég alaposan megcáfolni, kevésnek bizonyultak az érvek és ezért továbbra is fenntartja véleményét. Ebben az esetben joga van a felsőbb szervekhez fordulni. Az egyik bányászpártszervezet taggyűlésén a hűségjutalomról vitatkoztak. Egy felszólaló kifogásolta az elosztás módját. Ennek ellenére más határozat született. Az illető elvtárs azonban rosszul értelmezte a szervezeti szabályzatot, mert utána is hangoztatta ellenvetéseit. Néhány falusi pártszervezetben ismét arra panaszkodnak, hogy azok a párttagok, akik valamilyen intézkedéssel nem értenek egyet, gyakran a sértett személyek előtt „mentegetőznek", hogy ők nem azonosították magukat a többség akaratával. Ez már nemcsak jogának megsértése, eltorzítása, hanem egyenesen fecsegés, megalkuvás. Nem szabad megengedni, hogy valaki is visszaéljen a szervezeti szabályzattal.

A különvélemény fenntartásának feltételei vannak. Mindenekelőtt: a többség által hozott határozat végrehajtása kötelező érvényű. Mindenkinek, a különvéleményt tartó elvtársnak is a legjobb tudása szerint kell dolgoznia érte, amíg érvényben van. Csak a felsőbb szervnél teheti meg észrevételét, az alapszervezet nem tűzheti ismételten napirendre, mert ez csak végnélküli szócséplést eredményezne s különben is a pártszervezet többsége már állást foglalt abban az ügyben. Ebből következik, hogy a különvéleményt a tagság körében sem lehet terjeszteni. Az említett párttagok éppen e feltételeket sértették meg. Nagyon óvakodnunk kell ilyen jelenségektől, mert óhatatlanul is a párt egységét bomlasszuk, tekintélyét járatjuk le a közvélemény előtt. Viszont, ha helyesen értelmezzük, akkor mindenki látni, tapasztalni fogja, hogy a kommunisták nem „gépemberek", hanem vitatkozó, érvelő, az élet különböző jelenségeit ismerő és tanulmányozó elvtársak.

Az előforduló hibák, félreértések egyáltalán nem adnak okot arra, hogy a különvélemény fenntartásának jogát időszerűtlennek és rossznak bélyegezzük. Ismert az a tétel, hogy vitatkozni csak a „partner" nézetének ismerete alapján lehet. Nos, ha tudjuk, miben nem egyezik véleménye a többségével, akkor érvek birtokában meggyőzhetjük, megváltoztathatjuk álláspontját. A párt nem fejbólogatókat akar nevelni, akik mindenre első kézből teljes elismerésüket juttatják kifejezésre. Helyes azért is, mert egyes esetekben kiderülhet, hogy a határozat, amely ellen különvéleményt jelentettek be, valóban nem jó, nincs összhangban a párt általános politikájával és meg kell változtatni. A különvélemény mindenképpen jelzés a párt számára: jelzi, hogy értékelésével baj lehet, esetleg egyes elvtársak rossz útra tévedtek. A párt kötelessége, hogy ezeket megvizsgálva segítsen rajtuk.

A párt határozatai mellett gondosan tanulmányozzuk a módosított szervezeti szabályzatot is! A párt alkotmánya, a pártszerű munka törvényeinek ismerete megkönnyíti dolgunkat és alkalmazása elősegíti a pártélet javulását.

B. J.

Helyi autóbuszjárat Mohácson

Mohács város lakosságának régi kívánsága teljesül ebben az esztendőben. A városi tanács tervbevette, hogy helyi autóbuszjáratot létesít a tanulóvárostól egészen a szőlőhegyig. Ehhez arra van szükség, hogy a MÁVAUT-nak egy autóbuszt bocsássanak rendelkezésére. A városi tanács most megkeresi az illetékeseket, hogy tegyék lehetővé a helyi autóbuszjárat létesítését.

IRODALMI NAPLÓ

Irodalom
Művészet
Népművelés

Irodalmi életünk kérdéseiről

Két hónapja, hogy megalakult a Hazafias Népfront Pécsi Irócsoportja. Örvendetes esemény volt ez, hiszen kifejezte íróink munkavágyát, azt, hogy hatékonyan akarnak részt venni az ország, a szocializmus építésében.

Az írócsoport létrejötte önmagában azonban még csak az első lépés és nem jelent előrehaladást akkor, ha a csoport tagjai nem léphetnek írásaikkal rendszeresen a nyilvánosság elé, ha munkájukkal nem alakíthatják a közvéleményt, ha az olvasók nem szerezhetnek tudomást alkotásaikról. Márpedig, ami íróink nyilvánosság elé lépését illeti, a helyzet egyáltalán nem mondható rózsásnak.

A korábbi pécsi írócsoportnak volt folyóirata, a Dunántúl. Az új csoportnak nincs, illetve még nincs. A megyében úgyszólván egyetlen lehetőségük van írásaik közzétételére, a Dunántúli Napló hasábjai, illetve ennek kéthetenként megjelenő Irodalmi Naplója. Ez a lehetőség azonban korlátozott, a lap terjedelme nem engedi meg, hosszabb lélegzetű írások rendszeres közlését. Sokkal, de sokkal több novella, elbeszélés, riport is megjelenhetne, mint amennyi napvilágot lát, mert közlésre alkalmas kéziratokban nem szűkölködünk.

A Dunántúli Napló hasábjain igyekszünk a található legjobb írásokat közreadni, s ha közülük számos mégsem éri el a kívánt színvonalat, csak azt mondhatjuk: pillanatnyilag jobb nincs. Természetesen, elsősorban azok az írások kerülnek közlésre, amelyek konkréten igyekeznek segíteni napjaink problémáinak megoldásában. Az ilyen írások aztán nem egyszer kiszorítják azokat a műveket, amelyek bár értékesek, de egy politikai napilap profiljába helyszűke miatt rendszeresen mégsem férnek bele.

Itt érezni legjobban az írócsoport folyóiratának hiányát. Lehetővé kell tenni, hogy a csoport megindíthassa orgánumát. A Dunántúl mihamarabbi megjelenése nemcsak az írások közlése szempontjából lenne hasznos, hanem a nyílt elvi viták kibontakozását és az irodalom számos, sürgető problémájának gyorsabb megoldását is elősegítené.

Az irodalmi folyóirat hiánya abban is érezteti hatását, hogy vannak írók, akik úgy vélik: mellőzöttek. Félre állítva látják magukat, mert írásaik nem rendszeresen jelennek meg a helyi lapban. Ez volt az egyik oka és szerintem a fő oka annak, hogy legutóbb például Kende Sándor az Élet és Irodalom-ban támadta lapunkat. Kende Sándornak már több írását megjelentettük, többek között két novelláját, színház- és filmkritikáját, számos könyvbírálatát. Tehát egyáltalán nincs oka arra, hogy mellőzöttnek érezze magát. Igaz, nyújtott be több elbeszélést, köztük közlésre alkalmasakat is. De érkeztek jobb írások és ezért nem tartottunk akkor igényt műveire. Ebből Kende Sándor azt a következtetést vonja le, hogy most már végképpen kirekesztjük írásait lapunkból, s azzal vádol bennünket, hogy szerintünk csak az a szívesen látott írás, amely a máról szól, üzemi téma, stb. Az igaz, hogy ha akad mai témát, napjainkban játszódó történetet megörökítő írás, akkor igyekszünk elsősorban ezeket közölni. De ez nem jelenti azt, hogy olyan témát feldolgozó művet, amely a múltban játszódik le s bemutatja a múlt hibáit, s így tanít, nem tartunk közölhetőnek!

Kende Sándor így okoskodik: „Igen ám, de... először is ki milyen irodalmi alkotást tart építőnek? Mert mit jelent építeni? Csak annyit-e, hogy jó erős alapot rakunk s rá vasbeton falakat húzunk, — vagy azt is, hogy köréje virágoskertet és gyümölcsöst telepítünk, gondoskodunk lengő hintáról és homokozóról, s odaszoktatjuk a rigókat is." Mi egyetértünk Kende Sándorral abban, hogy a virágoskert és a gyümölcsös telepítése is hozzátartozik az építéshez. De ki látott már olyan építést, ahol először a virágoskertet meg a homokozót készítik el, s csak aztán magát az épületet? Mert tagadhatja-e bárki, hogy az októberi ellenforradalom után irodalmi életünkben is zűrzavar uralkodott, egy új „épület" felépítéséhez kellett látnunk. S ezt pedig az alapoknál kellett elkezdeni s mi jó alapokra, erős vasbeton falakat akarunk építeni. S amennyiben a „virágoskert" és a „gyümölcsös" segíti az erős alapok lerakását, szívesen látjuk, hasznosnak tartjuk. Nem akarom részletezni Kende Sándornak még számos ferdítését, mint például azt; kétségei vannak, kik lesznek az új folyóirat szerkesztői, s úgy állítja be a dolgot, hogy ugyanazok, akik a lapot szerkesztik. De miért ez az aggály? Hiszen Kende Sándor éppen olyan jól tudja, kiket választottak be az írócsoport vezetőségébe, mint mi, hiszen a vezetőségválasztásnál ő is jelen volt. Az írócsoport vezetőségében mindössze egy újságíró van! Semmi alapja tehát kétségeinek! De hát akkor miért akar ködösíteni?

S még egy. Lapunk szeptember 3-i számában véleményem szerint Kende Sándorral kapcsolatos írásban több pontatlanság található, s túlzottan elmarasztalja Kende Sándort. Nem mondottam azt, — miként a cikk állítja, — hogy „jobb ha semmiről sem ír." Igaz, kapott bírálatot számos írására, de ez korántsem jelenetheti azt, hogy le akarjuk beszélni a további tollforgatásról. Mint ahogy eddig is közöltünk tőle írásokat, a jövőben is lehetőséget kívánunk adni — csak úgy mint a többi írónak — írásai megjelentetéséhez.

E kurtára szabott cikk keretében szólni kívánok még a vidéken élő írókról, költőkről. Nem egyszer olvashattunk már országos lapokban bírálatot, amelyben helytelenítik egy-egy verseskötet (legutóbb verseskötetről volt szó) megjelenését, mert művészi szempontból is, téves politikai állásfoglalásuk miatt is — hibás, rossz alkotások. Ugyanakkor nem egy vidéken élő tehetséges költő nem jut kiadóhoz, talán csak azért, mert nincs ideje naponként a pesti kiadónál kilincselni. A budapesti kiadóknak jobban kellene tájékozódniuk, elkerülhetnék akkor az ilyen hibákat. Itt Baranyában is nem egy költő él, akiknek versei joggal igénylik a nyomdafestéket. Ne hagyják elkallódni értékeinket!

Garay Ferenc

Irodalmi séták

IV.

Azt mondják, a költők képzelete végtelen. De az olvasók képzeletének sincs határa, ha költészetről, irodalomról van szó. Ezért talán megbocsátható, ha most nem a szigorú tárgyi adatok alapján, hanem az alig ellenőrizhető fantázia segítségével varázsoljuk papírra mai irodalmi sétánkat.

A Kórház tér északi sarkán egy zömök, símafalú, emeletes barokk épület áll. A volt Magyar Korona szálló. Amikor az épületet nemrégiben renoválták, az utcára nyíló egyik ajtaja fölé odaírták: Százéves borozó. — Tévedés! A ház éppen kétszáz éves, 1750 körül épült városszéli vendégfogadónak és postaháznak. Keleti sarkánál húzódott a régi várfal, s azon itt nyílt a város legforgalmasabb kapuja, a Szigeti. Itt váltottak lovat a postakocsik, s a városban megszállni kívánó idegent is sokáig ide utasították. Talán nem álom, ha azt hisszük, hogy e házhoz a magyar irodalom három pirosbetűs neve fűződik, három nagy magyar író pécsi tartózkodásának emléke, akik — húsz-húsz évi időközökkel — itt adtak egymásnak találkozót.

●

1800 áprilisában, egy Csurgón átköhögött hideg tél után, Csokonai érkezett Szigetvár felől Pécsre. Zsebében két forint volt, s szíve tele szomorúsággal. Megelégelte a csurgói professzorságot, s gyalog indult útnak, haza, özvegy édesanyjához. Mégis szívesen ejtette útba ezt a várost. Két évvel előbb, pécsi nyomdának betűivel jelent meg „A haza templomának örömnapja" című ünnepi verse, gondos kiállításban.

Sötét este volt, amikor a városkapuhoz ért. Csukva találta. Csak a kocsmaház ablakai világítottak. Betért egy pohár borra. Szobát nem foglalt, csak az ivóban pihent le a lócára. Amikor reggel fölébredt, még emlékezett az esti bor ízére. Finom, metszett borosüvegét megtöltette hát másfél meszely jófféle aranyhegyivel. Aztán sietve indult tovább, mert már hívták, várták a „kedves füstű" Debrecen felől fúvó szelek... Emlékül talán csak ennyi maradt meg neki a városból: egy ital pécsi bor íze.

●

1821 őszén poros útikocsi állt meg a Korona kőkeretes kapuja előtt. A kocsi Siklós felől jött, s Szigetvárra tartott. Amíg a fáradt lovakat megitatták, öten ugrottak le az ülésről: a három Perczel-fiú, Mór, Sándor és Miklós, édesapjuk, és a gyermekek nevelője, a 21 éves Vörösmarty. Eredetileg a Tolna megyei Börzsönyből jöttek, s csak a szomszédos Mikére indultak Somssich Miklós kastélyának ünnepélyes felavatására; de közben egy kis vargabetűt tettek, hogy Baranya és Somogy történelmi nevezetességű helyeit, Mohácsot, Siklóst, Szigetvárt megnézzék. Az ifjú Vörösmarty fejében történelmi nevek és évszámok kavarogtak, verssorok hullámoztak, hogy ennek az útnak az élményeiből majd első drámái szülessenek meg.

Amíg az útitársak néhány órát a fogadóban pihentek, Vörösmarty talán meglátogatta hajdani osztálytársát, a Pécsett élő Klivényi Jakabot, akivel ebben az időben is sűrűn váltott levelet. — A kirándulásról, sajnos, csak Perczel Mór visszaemlékezése maradt fenn, aki a pécsi tartózkodásról nem mond többet: „Siklósról Pécsen át Szigetvárra mentünk."

●

1841 szeptemberét mutatja a naptár. Esik az eső. Három nap óta esik. Bokáig érő sárban cuppog az utas lába. Hiába burkolózik az orráig ócska felleghajtó köpenyébe, még bőre alatt is érzi a nedvességet.

Görcsös bot végén kis bugyrot visz. Egy vándorszínésznek ennyi is elég. Igazi kincse: a tudománya a fejében van. Ezzel bármelyik kocsmaudvaron megnevetteti a tisztelt publikumot.

A Mohácson föloszlott truppból való a nyurga ifjú. A színlapon ez áll a neve helyett: Örömfy Vidor. Valójában Petőfi Sándornak hívják. Most Sopronba indul — diáknak.

Valahol tüzet keres, ahol megszárítkozhat. Már majdnem kiér a városból, amikor a Szigeti országút elején meglátja a fogadót. Egy kis pecsenyét, kenyeret és bort rendel. Aztán földönfutó lába a falépcsőkön az emeletre. Az egyik bolthajtásos szobába nyit s lefekszik.

Amikor másnap lenéz az ablakból a városra, napfény csillog a kőpárkányon. A reggeli ragyogásban lassan elindul Szigetvár felé...

Petőfinek egy levelében csak ez áll erről az útról: „Három hónapig színészkedtem. Társaságunk tönkre jutott, s én... Mohácsról Pécsen, Szigetváron... keresztül Sopronba érkeztem."

●

Mi lehet az oka, hogy sem Csokonai, sem Vörösmarty, sem Petőfi nem szól részletesen írásaiban a pécsi tartózkodásról?

A város azidőben aligha lehetett költők ihletője. Pécs elvesztette középkori rangját, területe összezsugorodott, lakosságát járványok pusztították, utcáin német szó járta. Az 1800-as évek elején Pécs nem ért meg egy verset. Költőnek nem sok látnivaló akadt itt. Csokonai, Vörösmarty és Petőfi csak szállóvendég lehetett ebben a városban...

TÜSKÉS TIBOR

Könyvtárt kap a III. kerület

A megyei tanács művelődési osztályától szerzett értesülésünk szerint ez év őszén a III. ker.-ben, a volt Dózsa gyalogos tiszti iskola épületében megnyílik a Városi Könyvtár fiókkönyvtára. Ezzel a nyugati városrész lakóinak nem kell bejönniök a belvárosba, ha jó könyvet akarnak olvasni, hanem lakásuk közelében is beszerezhetik azt.

Bemutatjuk költőinket (I.)

Arató Károly:

Ures tájban

Riogva szállnak a kései darvak,
nem látható irányzék húzza délnek
a csapatot: lángnyilak, sárga fények
rácsozzák az eget, míg belehalnak.
És semmi nesz, se zaj, nem csendül a lég.
a távoli hegyorom s a könnyű kék;
sárgul a levél, pereg az avarba,
ráncosodik a föld ezernyi árka,
sötétlik, amerre fut, a barázda,
a pipaccsal álmodó ugarba.

Akár a gyémánt, villog a szemembe
ez a rész-haza, e szunnyadó határ,
melyen átvonul az ősz, mint rossz batár,
s csavarog utána a szél, a kerge.
O, szomorú az embernélküli táj!
Nemet intek, és érzem: valami fáj,
s míg mellemben már indulat kavarog,
megdölök, akár a fűz: sikoltanék,
hogy halljátok szavam, ti hontalan, rég
délkörökön futkározó magyarok!

Sínek között

Sínek csillognak előttem: a gőzölgő
távol fénylő mércéi.
Egyedül vagyok: a bukó nap,
kinyújtja fekete árnyékomat.
Elmélkedem — ó, villogó
gondolataim jegenyesora!
Elindulok: a sínek mentén
imbolygó bérházak tűnnek tova.
A rámhullt csendben
felujjonghatnék — hallgatok
— halk gépkocsi jön: nyurga porfelhő,
szürke pendelyben mögötte csavarog.
Babrálok képleteim közt:
vizsgálgatom magam,
felizzik s az esthajnalt hordja agyam:
szent révület!
Sugárzik homlokom —
meg kell már vallani,
mindazt, mi lüktet bennem,
derengő sejtjeimben,
hogy tudja más;
szép, egyszerűen mondani el,
beszélni az emberekkel,
mert amit mondok, —
mégse hasztalan. —
Ritkán tépem föl a hallgatás pecsétjét,
elűzöm a derü nyugalmas kékjét;
mint foszforos halak,
gyűlnek körém sunyi elleneim,
velük kell holnap küzdenem,
de nem leszek tán árva
s a penge megtör csengő vértemen.
Szívem erős, a füvek
megérzik, hogy dobog —
nyugtalan lépek s lépteim
zúgó tam-tam dobok.

Paraszt

Indulok haza, vállamon
dülöng gólyanyakú kapám,
nem vagyok bús, de sóhajom
csillan a rét ezüst taván.

Cincog a búza kalásza,
a fűz meghajtja üstökét,
jön az est: az út porára
hullong az alvadt-vér sötét.

Zöld mezők széles nyugalma
árad zubogva szívemben,
fényom melle a domb halma,
fenyők s tölgyek zúgnak bennem.

Indulok haza; hallgatag
s hűvös vagyok, mint a határ;
fejem felett, az ég alatt,
rikoltva húz el egy madár.

SZENVEDÉSEK KÖNYVE

Fájdalommal, fájó szívvel tettem az Ady költeményeinek ajánlásaiból már jól ismert Itókának, Bölöni Györgynének könyvét a Török Sándoré mellé. Valami keserűség szorongatja a torkomat, amint így egymás mellett látom a két üldözöttnek könyvét. Micsoda súlyos emlékeket hordoztak ezek az emberek! S ahogy tűnődtem sorsukon, a könyvek jelképes színeikkel kezdtek beszélni hozzám.

A „Szenvedések könyve", mely 1920 júniusától 6 hét börtönemlékeit mondja el, fekete gerincű: a fehér terror, a kereszténység álarcát viselő rendszer sötét, gonosz lelkiületét mutatja be. A Török Sándoré zöld gerincű: az 1939-ben kezdődő 6 évnek üldöztetéseit mondja el: a rendszer ekkor már álarcát is leveti, s a kígyó nyíltan megmutatkozik embertelen, erkölcstelen fertőjében. E „Titokzatos utazások"-ról 1947-ben írtam ismertetést egy pécsi folyóiratban, s most, tíz év múltán, ugyanazt a keserűséget érzem szívemben, mint akkor: azokért az „utazásokért" s ezekért, a szenvedésekért fel kell rázni mindenkinek a lelkiismeretét.

Bölöni Györgyné leírja a prónayak ostoba és kegyetlen hatalmaskodását, s nemcsak a saját, hanem a fogolytársak kihallgatásait is, ahogy az előre parancsolt „beismeréseket" korbáccsal, bottal, karddal és késsel csikarják ki. Bölöniné igen finom, túlérzékeny lélek, aki fogolytársainak nyomorúságait is saját magán éli át, s heteken át sorvad ártatlanul, mosdatlanul — „hogy merjek mosdani, mikor itt a mosdással olyan undorító fertőzés jár!" — betegen, tetvesen, fekete kenőccsel kenegetett rühvel, lepedő nélkül, egy vörös pokróctakaróval, amely kiütéses bőrét is vörösre festi mérges festékével — „micsoda bőrbajnak lehet ez majd okozója?" — kérdi a félelemtől iszonyodva, melyet még csak fokoz az árnyékszéktől való irtózat. „Felundorodom és rosszul leszek bele — írja — ahányszor csak lehetetlen kikerülni ezt a betegséget terjesztő, borzalmas helyet." — „Hallod, páva-fejű Horthyné, mit szenvednek asszonyok, — kiált fel a könyv vége felé, — amíg te fenn mered hordani ostoba fejedet, addig anyaszíveken, asszonylelkeken és testeken tipornak a ti hóhéraitok, a ti fehér terrorotok poroszlói!"

A mű végén olvashatjuk Romain Rolland levelét, melyet 1930-ban intézett a könyv írójához. Többek között ezt írja: „Szerfölött sajnálom, Aszszonyom, az ön hősi és szerencsétlen népét: mindenki megcsalta, mindenki cserbenhagyta."

ho.

Gyenis József:

MAJS OKTÓBERE

Közel a jugoszláv határhoz fekszik Majs község. Szinte megbújik két domb ölében. Az érkező csak akkor veszi észre a falut, mikor már a házak között jár. Adatait még ki lehet egészíteni azzal, hogy mintegy kétezer lelket számláló, közepes nagyságú falu volt, 1945 előtt színtiszta németajkú.

Jelenleg vegyes lakossága van. A kitelepítettek helyére magyarok jöttek Bácskából és a felvidékről.

Igy fest a falu képe az adatok és számok tükrében. Ezek után elképzelhető, hogy mennyivel nehezebb a kibontakozás az ilyen megbolygatott faluban. Harc kérdése itt minden a jobbért, az előrehaladásért. Ez a harc kárára is, de egyben hasznára is válik a küzdőknek. Kárára, mert késlelteti az eredményt, hasznára, mert a küzdelem során szoros egységbe kovácsolódnak az emberek. Ez a több helyről összeverődött és két nyelvet beszélő nép mégis már 1949-ben felismerte a fejlődés járható útját és 72 taggal 648 holdnyi területen a szövetkezés útjára lépett és megalakította a Táncsics Termelőcsoportot. Sikerek és kudarcok hullámzása közben 1956-ban már 1520 holdnyi földdel gazdálkodnak, a tagság száma pedig meghaladja a 200-at, pontosabban 212.

Ennyit előljáróban. Most pedig térjünk a tárgyra!

●

Vetés közben érték a csoportot az októberi események. Mint valami közelgő jégverés sötét felhőinek előszele, úgy suhant közéjük október 24-én a pesti harcok híre. Mi lesz ebből? A falusiak is kerülgették egymást szótlanul, de arcukra már kiült a hovatartozás jele. Az egyik aggódó szorongással féltette tízegynéhány év munkáját, a másik reménykedve gondolta: no, most elérkezett a mi időnk.

Erdélyi András, a Táncsics elnöke, meglett, tapasztalt ember. Már az első napon észrevette, hogy a tagság közé éket vertek az események. Sokan csak ímmel-ámmal végzik dolgukat, mások már fütyülnek a csoportra, pedig kellene, nagyon kellene a munkáskéz. Félben van a vetés, meg ott az őszi betakarodás is.

— Te Vince, most kell ám csak a sarkunkra állni. Veszed észre, hogy züllik a csoport?

Tényi Vince, a csoport lakatosa megette már a kenyere javát. Nem kisebb féltéssel gondol ő is a csoportra, mint az elnök. Boszniából került Baranyába, Erdélyi meg a Felvidékről. Tényi teltebb zömökebb, beszédjében komótos megfontoltság bújkál, Erdélyi vékony, szikár ember, hirtelenebb haragú, még szerencse, hogy biciklin jár, mert bizonyára hetenként elnyűne egy hátaslovat, annyit lót-fut a széles határban munkahelyről munkahelyre. Külsőre, temperamentumra, ha különböznek is, de a csoport dolgában egyek mind a ketten. Tényi érti Erdélyi aggódását, hisz közös az övével.

— Számba kell venni, kire számíthatunk — javasolja —, a csoport irodáját főhadiszállássá kell tenni állandó ügyelettel. Ha megtámadnak, visszaütünk.

Szükség volt erre a felkészülésre nagyon, mert már ezen a napon üzenet érkezett Tényihez.

„Megszűnt a Tényi úr hatalma" — csak ennyi.

Éppen elég ahhoz, hogy józan ember értsen belőle. Miből is állt az a Tényi-hatalom? Tagja a pártvezetőségnek, és egyben a csoport vezetőségének is. Már pedig aki ezt a hatalmat megszűntnek tekinti, az a pártot, a csoportot is megszünteti, ha módja lesz rá. Nem lehet észrevétlenül elmenni mellette, habár a legfőbb gond: vetni!

— Értsétek meg — agitálja a tagságot Erdélyi — ha üres marad a föld, jövőre mi bánjuk meg.

— Jövőre, jövőre — veti közbe az egyik ember, — egyelőre azt sem tudjuk, mi lesz holnap, nemhogy jövőre. Másnak gürcöljek?

— Akármi lesz, de egy biztos. Enni mindig kell, míg a világ világ lesz, és ha nincs mit, akkor éhendöglünk. Ha meg vetünk, akkor védjük meg, hogy arathassunk is. Nem siránkozni kell most, hanem cselekedni.

Használt az okos beszéd, és az emberek nappal járták a mezőt, este pedig gyülekeztek az irodán. Persze csak azok, akik magukénak érezték a közöst. Hallgatták a rádiót s várták, hogy s mint lesz tovább.

A hullámverés huszonhatodikára már elérte a falut. Megalakult a „nemzeti bizottmány" és a „nemzetőrség". A fő hangadók Kátai Pál pék, Hartvény Antal nagygazda és Zöldföldi Antal, akiknek jelszavuk lett:

— „Elég a kommunizmusból."

A falu irányítását valójában már Kátai és Gonda Sándor állatorvos vette a kezébe. Még nem túlságosan radikálisan, inkább taktikázva. — A „nemzeti bizottmány" elnökének jónak találják Pap Dánielt, a nincstelen egyszerű embert, annyira egyszerű, hogy se olvasni, se írni nem tud a huszadik század derekán.

A nemzetőrség is megalakult mintegy ötven taggal. Vezetőjének megteszik Pálinkás Mihály tsz-tagot. Ennél a választásnál Kuszikné — aki korábban egy időben a Táncsics elnöke is volt — aggódva figyelte, hogy hiányoznak a megválasztandók közül a kommunisták. Megszokta már, hogy ami a faluban történik, abban részt vesznek a pártiagok is. Maga sem tudta, honnan szállta meg akkora bátorság, de hangot adott nemtetszésének:

— A kommunistákat miért hagyják ki?

Mohácsi János volt csendőrőrmester ezt már nem tűrheti szó nélkül, tudja ő, hogyan kell rendet teremteni a községházán, van gyakorlata a múltból. Felugrik helyéről és rátámad Kusziknéra:

— Maga még most sem akarja megérteni, hogy a maguk ideje lejárt?

Kuszikné ijedten elcsendesedik, a tsz-tagok pedig Pálinkásra szavaznak, legalább közülük való. De azért már látni lehet, hogy nem Pap Dániel és nem Pálinkás kezében van letéve a falu sorsa.

Két nap múlva a „nemzeti bizottmány" szűkebb vezetőséget választ. Mielőtt a tanácskozást megkezdenék, Kátai szót kér:

— Jelen vannak olyanok is, akiknek itt semmi helyük sincsen.

Ezt a kijelentést Erdélyire és Tényire értette. Erdélyit haragjában elöntötte a pulykaméreg és vette a kalapját. Ha nem néznek rá jó szemmel, hát dögöljenek meg. Tényit is fojtogatja valami, mehetne ő is, nem állná útját senki, mégis mást határoz.

— Ameddig volksbundisták jelen lehetnek, addig én is maradok, ha tetszik, ha nem.

Feszült a légkör a teremben. Lám, mégsem megy olyan simán. Ezek a kommunisták nem olyan könnyen engednek. Igaz, hogy Erdélyi elrohant, de azért találkoznak még vele is, ha úgy hozza a sors. Lucinar Mátyás töri meg a csendet.

— Hagyják emberek! Rendre van most szükség, nem vezekedésre.

Tényi hát marad, hogy szemtanúja lehessen a továbbiaknak. Van min csodálkoznivalója éppen elég. Mint eső után éticsiga a bokor alól, úgy bújnak elő a régi rend levitézlett emberei, mind jogot és hatalmat követel magának.

Gonda Sándor állatorvos úrtól van az ötvenen, őszülő hajával, hóna alatt kis intarziás kazettával az asztalhoz lép és felnyitja a kazetta fedelét. Ünnepélyesen körülhordozza tekintetét a jelenlévőkön. Elérkezett hát élete nagy pillanata, minden szempár reá szegeződik. Belenyúl a kazettába és a gondosan megőrzött, fénylő érmeket tenyerével lecsapja az asztal lapjára.

— Emberek! Nekem is vannak fájdalmaim, — szólal meg a feszült csendben.

Igaza van. Nagyon fájhatott neki, hogy több mint tíz éven keresztül nem hordhatta Horthytól kapott kitüntetéseit, amit még huszárszázados korában tűztek a mellére. Bizonyára fájt az is, hogy a háború előtt állattenyésztési főfelügyelő volt a minisztériumban, most pedig csak egy icike-picike körállatorvosi rangja van. Egyszóval leidegradálták. Hogy tisztességesen megélhetett és nem bántotta a kutya se, minek is jutna eszébe? Vagy ha eszébe jut, vajon kielégítheti egy nagyratörő ember igényeit, akinek a népi demokrácia „kettétörte" a karrierjét?

Pestről egyre vadabb hírek érkeznek. Beszélhet a rádió forradalomról, de a vájt fülűek már látják, hogy ellenforradalom van. Gonda is a helyzet magaslatára emelkedik. Eddig csak háttérből, most már nyíltan is átveszi a szellemi irányítást. Kiválasztja a megfelelő embereket maga mellé munkatársnak, leváltja Pálinkást és helyére a malom könyvelőjét teszi. Horváth László alkalmas a megbizatásra, hiszen horthysta főhadnagy, tehát megbízható az új helyzet számára. Helyettese pedig Mohácsi János csendőrőrmester lesz.

Ebben az időben a majsi rendőrőrs egészen üres volt. Legénységét Pécsre és Mohácsra vezényelték. Mohácsi első tennivalója, hogy a rendőrséget leszerelje. Tóth Antal rendőrtörzsőrmester véletlenül hazajött és Mohácsi egyedül találja az őrsön.

— Adja át az őrsöt és a parancsnokságot — rendelkezik Mohácsi.

— Nem adom, mert a megbizatást nem magától kaptam — néz vele farkasszemet Tóth Antal.

— Na jó, erről még beszélgetünk — távozik Mohácsi.

Gondát, Horváthot aggasztja, hogy nem tudnak lépést tartani a fejleményekkel és lemaradnak. Lám, az az egy szál rendőr is ellenállt. Pedig van itt még nagyobb erő is, a párt. Addig az ő számukra nemigen teremhet babér, ameddig a párt szét nem hullik. Gonda tehát megteszi a lépéseket. Utasítja Nyitra Sándort, a párttitkárt, hogy estére hívja össze a párttagságot gyűlésre. Azt se titkolja, mi célból.

— Fel kell oszlatni a pártot — jelenti ki.

Nyitrai is tsz-tag. Erdélyivel és Tényivel, meg a többiekkel együtt aggódik és harcol a csoportért, és a pártért. Feloszlatni? Nem, ebben ő nem segédkezik. Nem is intézkedik, nem hívja össze a tagságot. A gyűlést mégis megtartották. Gonda üzent minden párttagnak, hogy estére „saját érdekében" jelenjen meg. Megtörtént hát az a csoda, hogy a majsi kommunisták gyűlésén a pártonkívüli Gonda tartotta a titkári beszámolót, méghozzá telt ház előtt, mindenkit elhozott a kíváncsiság, mit is terveznek velük. Gonda aztán tájékoztatta őket, valahogy ilyenformán:

— „Nincs szükség a Kommunista Pártra. Értik? Csak az őrültek maradnak tagjai olyan pártnak, amelyik nyakunkba varrta Inotát, Sztálinvárost, meg a földalattit. Lépjenek be a Kisgazda Pártba! Nem látják, hogy kifosztják az ország urániumkészletét? Van fogalmuk, mit adnának érte Nyugaton?

Határozatot mégsem hozott a gyűlés, mert ha Gonda kicsit még tovább beszél, magára marad a szobában. Sokaknak viszketett a tenyere, hogy ne legyen baj, inkább hazamentek. A gyűlésnek mégis volt valami haszna, amíg Gonda szóval tartotta a kommunistákat, addig „jó hazafiak" lerombolták a szovjet emlékművet. Tehették, elvégre Mohácsi vigyázott a rendre, de milyen jól vigyázott.

Közben bomlik a csoport is. Eleinte csak el-elmaradtak a munkából egyesek, később hírek szállingóztak, hogy ez is, meg az is kimarad. A gyűlés utáni estén aztán akadtak, akik nyíltan is szint vallottak. Mohácsi kíséretében beállított a tsz-irodára Kiss József, Ulia Árpád, Juhász József középparaszt meg Németh Károly. A kilépésről már nem is beszéltek.

— Leltározni akarunk. Határozzuk meg, hogy hol kezdjük — jelentették be kereken.

Tőlük már igazán nem kellett kérdezni, hogy mennek-e vagy maradnak. Türelmes teremtés az ember, és sokat elbír, ha nagyon megerőlteti magát. Eltűrték, hogy alakul ez is, meg az is a faluban. Gondába se fojtották bele a szót, mikor a párttagoknak beszélt, pedig megérdemelte volna. Nemigen kutatták, kik döntötték le a szovjet emlékművet, pedig nem kellett volna elmenni még Nagynyárádra se, hogy a tetteseket előkerítsék. De ez az arcátlanság sok volt a maradni szándékozóknak.

Szalai János a szoba közepére lépett. Nem mondott nagy szavakat, nem is kiabált, mint aki haragszik, szép csendesen megjegyezte.

— Ha maguk most nem távoznak, vagy holnap visszajönnek leltározni, akkor innen nem mennek el élve.

Mohácsi nem volt „érdekelt", csak testőrnek jött, nem is szólt bele a dologba. A másik négy közül Kiss József tért legelőbb magához a meghökkenésből.

— Komolyan mondod ezt? — kérdezte kissé megszeppenve.

Tényi Vince Szalai vállára tette a kezét s mintha a Kisék a szobában se lennének, csak ennyit mondott.

— Veled tartok, János.

Hazudna, aki azt állítaná, hogy Kisék nyápic, pipogya emberek, legény legyen a talpán, aki velük birokra kél, hanem azért valami nagynagy elszántságot láthattak Szalai, Tényi, meg a többiek arcán. Beszédnek itt már nem igen volt helye. Mindenki felállt, mint valami ünnepélyes alkalomkor szokás, és vártak. Kis odafordult Uliához.

— Na sógor, mehetünk. Itt már végeztünk.

Nem kellett a kilincset se megfogniok, hogy kívülre kerüljenek.

Ettől a perctől fogva egy pillanatra sem maradt üres a tsz-iroda.

— Látjátok, ha összetartunk, erősek vagyunk — biztatta az embereit Erdélyi — fel kell osztani egymás közt az őrködést, ne virrasszon mindenki egyszerre, mert kimerülünk. Tervet is kell készítenünk, ne csak találomra bolyongjunk ide-oda.

A 212 tagból ha hullott is a férgese, azért jutott őrség bőven a kazalokhoz is, istállókhoz is, meg az iroda is szűk volt éjjel-nappal az emberek számára.

November 2-án este asszonynépség nyitott ijedten az irodába.

— Emberek, valami rettenetes készül, segítsenek. Idegenek jártak az udvarban. Hallottam, mikor mondták, hogy később visszajönnek.

A szemben levő házban lakott Sós József rendőr, oda készülődtek a kései látogatók. Hogy nem egészségnézőbe, az már mindenki számára nyilvánvaló volt. Ha jönnek, hát hadd jöjjenek, akkor készülünk a fogadásukra, és állítsuk össze a küldöttséget, gondolták. Sósék utcai kiskapuja máskor se szokott csukva lenni, most is kitárva várta a látogatókat. Alig kerültek a kapun belül, bezárult mögöttük, amiről a retesz éles csattanása árulkodott. Hogy mitől csukódott be a kapu, megnézni már nem volt idejük a vendégeknek. Közéjük csapott a szőlőkaró, jajkiáltás jelezte, hogy talált is. Lábak dobogása verte fel az éjszaka csendjét, a jövevények tudták, hogy a kapun nincs kiút számukra, pucoltak hát a kert felé. Honnan is sejthették volna, hogy benne vannak a kutyaszorítóban? Hátul az udvart mesgyétől mesgyéig egy keresztbeépített istálló zárta el. Hiába próbálták nyitni a pajtakaput, az istálló ajtaját, gondos kezek azokat jól elreteszelték. Egyetlen út maradt a menekülésre, a kút mellett kerítésen keresztül át a szomszéd udvarba. Mentek is a jámbor lelkek egymást tiporva. Csak hát a vendéglátók is gondoltak erre s újból nyakuk közé suhant a szőlőkaró. Életéért könyörgő, rémült kiáltás tört fel az egyik menekülő torkán.

— Ne bántsatok!

Ő kapta az ütést, amitől pár lépés után összecsuklott. Vérző fejjel, átázott nadrággal maradt a terítéken. Szaller Zoltán volt a szerencsétlen. Ült már börtönben is. Társai Hau Antal és Tóth József nagybátran megpucoltak. Örültek, ha menthetik a bőrüket.

Nem, nem Gonda, Horváth, vagy Mohácsi végezte a piszkos munkát, csak végeztették. Elvégre mindig akad gyenge ember, aki mellesleg a bort is szereti.

Szaller még a tett színhelyén feküdt, mikor az utcán nagy garral jöttek vissza Tóthék, mintegy alibit keresve, hogy ők nem jártak a más udvarában. Sósék kapujában tovább is őrködtek néhányan, Tóth hetykén bekérdezett.

— Ki akar itt verekedni?

Harmadszor is a szőlőkaró válaszolt. Igaz, kissé félre sikerült, mert a karó elakadt a kapu boltozatában, de azért arra elég volt, hogy még most is emlékezzen rá, akinek a karját érte. Végül is Tényi rendelkezett.

— Vigyétek a barátotokat, hogy meg ne gebedjen!

November 4-én fordult a szelek járása. Gonda már alkuszik Tényiékkel.

— Ne bántsuk egymást, elvtársak! Úgy mondta „elvtársak". Ő maga is csodálkozik, hogy nem törött ketté a nyelve, mikor kijetette a szót.

— Vége az én pünkösdi királyságomnak — teszi hozzá. — Lényegében nem is csináltam semmit.

Buzgóságában odáig megy, hogy be akarja tiltani a misét maradék tekintélyénél fogva, mert úgy hallotta, jönnek a tankok. De még ebben is megelőzték. Bodra Pál bésúgta a templomajtón a bűvös szót.

— Vigyázzatok, jönnek a tankok.

A patikusné úgy szedi össze gyerekeit a padból, mint kotlóstyúk csirkéit a gazból, és mise ide, mise oda, siet kifelé.

— Jaj, végünk van — súgja a rábámulóknak.

Ezzel aztán a misének is vége volt, pedig a szovjet tankok még ma sem jártak Majson.

*

Táncsics Mihály nevének viselői büszkék névadójukra és valóban forradalmat csináltak a maguk portáján az ellenforradalomból. Megvédték tíz küzdelmes év kemény munkáját. Igaz, megtépázta őket is a vihar. Ötvenkét tag kilépett, 314 hold ágak módjára letöredezett az 1520-ból, de a törzse megmaradt a csoportnak. Mint ahogy a fának is csak használ időnkint a nyesés, a „Táncsics" sem lett gyengébb, ha csökkent is a létszáma. Megvédték a beérett vetést, amit az októberi nehéz napokban vetettek.

A mohácsi csatatéren terül el a majsi határ, ott, ahol több mint négyszáz évvel ezelőtt roppant seregek ütköztek összse. Ott, ahol századokra eldőlt nemzetünk sorsa, de balsorsa. Most is roppant erőkkel mérkőzött egy maroknyi sereg, de a kései unokák győzelemre vitték ügyüket. Győzelmi harsonák helyett kombájnok durúzsolása, zetorok zakatolása, aratógépvitorlák vidám integetése adja hírül a diadalt.

Kallódó kincseink

A nyáron vendégünk érkezett Finnországból: Annikki Ankovára. Nagyon tetszett neki Pécs; a Mecsek, a történelmi patinájú város, és vidéke. Hazánknak nemcsak külső szépsége ragadta meg, hanem kultúrája is. Esténként Adyt, József Attilát olvasgattunk. Majd népművészetünk felől faggatózott. Ezen a tájon mi szépet alkotnak népművészeink, mit lehetne megnézni. Örömmel beszéltem neki Baranya gazdag népművészetéről. Az ormánsági, Szigetvár vidéki, bogádi, heténvi, berkesdi magyar szőttesekről. Az alsószentmártoni színpompás gyapjúszőttesekről, a felsőszentmártoni égőpiros, vagy nemes, feketecsikozású futókról, párnákról, a mohácsi korsókról, fafaragásainkról. Hol lehetne ilyet venni? — lelkesedett Annikki — viszek haza belőlük, hogy másoknak is megmutathassam — mondta.

Bizonyára fogunk kapni a Bem utcai Népművészeti Boltban. Máris cipeltem magammal vendégemet. A kirakat, megvallom, nem kecsegtetett sok jóval, szatyrok, kosarak, zoknik és pulóverek foglalták el a legtöbb helyet. Nagy palóc szőttes virított még. A sarokban csak névjegye árvult egy ormánsági szőttesnek. A másik sarokban felfedeztem ugyan egy terítőt, mely ornamentikájában hasonlított az ormánságira, de színében távol állt tőle. Ilyen zöld terítőt sohasem láttam szőni azon a tájon. Milyen hazug képet kapna finn vendégem az Ormánság népművészetéről, ha nincsenek a boltban is ilyet árulnak?

De nem kellett megijedjek, mert az üzletben semmiféle ormánsági szőttest nem kaptunk. De hiába kérdezősködtem alsószentmártoni gyapjúszőttes, felsőszentmártoni párna, futók felől, azok sem voltak. Álmélkodtam, hogy lehet, hiszen a pécsi Házipari Szövetkezet állandóan dolgoztat szövőasszonyaimkkal. A boltnak csak pár lépést kellene tenni és áthozni az árut.

— Jaj kérem, az nagyon egyszerű lenne. Azt előbb Pestre kell küldeni, mi is csak Pestről kaphatunk árut — világosít fel bennünket a boltvezető. — Azok meg nem törődnek azzal, hogy Baranyába baranyai népművészet kerüljön.

Hát jól van ez így? Nem lehetne Budapestet kikapcsolni és magunknak kezünkbe venni saját ügyünket?

Még a népviseleti bolttal kísérleteztem, hátha ott tudok egy-két dolgot mutatni barátnőmnek, szép csipkék, kasmírok, gyöngyök anyagából, rekonstruálnám egy-egy vidék népviseletét. Az a bolt is hamis cégért tűz fel. Hogy is őrizzék viseletüket Baranyában — hacsak ünnepre is — ha egyetlen boltban sem vásárolhatja meg népünk a hozzávalót.

Bocsánatot kértem Annikkitől, hogy semmit, de semmit sem tudtam neki megmutatni Baranya népművészetéből, üres kézzel tért haza, de biztattam, hogy ha jövő nyáron ismét eljön hozzánk, másképp lesz minden. Igéretünk van, hogy a Széchenyi téren szép, nagy, állandó kiállítási helyisége lesz ipar- és népművészeti alkotásainknak.

KOMLÓSINÉ

870 hallgatója van az egyetemnek
Világhírű tudományos eredmények
1967-re elkészül az egyetemi városrész

Dr. Huth Tivadar, az egyetem dékánjának nyilatkozata

Kéthónapos nyári szünet után ismét megnyitotta kapuit a Pécsi Orvostudományi Egyetem. Ebből az alkalomból felkerestük dr. Huth Tivadar professzort, az egyetem dékánját és megkértük, válaszoljon néhány kérdésünkre.

— Hány hallgatója van az idén az egyetemnek s mennyi volt — mondjuk — a húszas és harmincas években?

— Az idei tanévben 870 hallgatónk van. 1926-ban az orvosegyetemen 389, 1930-ban 315, 1936-ban 373 hallgató tanult. Tehát lényegesen kevesebb, mint ma. A munkás- és parasztfiatalok aránya ma ötven százalék, régen 3 százalék volt.

Az egyetemnek évek óta húzódó problémája a diákok elhelyezése. A tavalyi átmeneti megoldást nem lehetett tartósnak tekinteni, a pártiskolának is szüksége van a Damjanich utcai épületre. Hogyan helyezi el az egyetem a több mint 800 diákot, hánynak van férőhelye a diákszálloban?

— A hallgatók elhelyezése nagy probléma. Háromszáz közülük a Balassa diákotthonban kapott helyet. Mintegy háromszáz hallgatónak nem tudott lakóhelyet biztosítani az egyetem. Hallom, hogy Szegeden még súlyosabb ez a probléma, itt mintegy ötszáz hallgatónak nincs megfelelő lakása. A Damjanich utcai épületet vissza kellett adnunk s a diákotthon problémáját nem tekinthetjük megoldottnak. Tanulmányi osztályunk szívén viseli a még lakáshoz nem jutottak ügyét és reméljük, hogy a párt és tanácsszerveink segítségével ez a problémánk is meg fog oldódni.

— A napokban jelent meg az ösztöndíj-rendelet. Milyen hatással van a hallgatókra az új rendszer?

— Az új ösztöndíjrendszert igazságosnak tartjuk, mert az valóban az arra rászorulókat részesíti segítségben, természetesen a tanulmányi eredmény alapján. Megszűnt a babusgatás, az, hogy ha rászorult valaki, ha nem, ösztöndíjban részesült. Most tehát a hallgató tanulmányi eredménye és a szülők szociális helyzete a döntő az ösztöndíjak odaítélésénél.

— Milyen tanrendi változások vannak az idei tanévben? Nem ritkán találkozni olyan véleménnyel, hogy a rohamosan fejlődő orvostudomány szinte túlzott megerőltetést követel a tanulóktól. Sok szóbeszéd tárgya volt a marxizmus-leninizmus oktatása. Tájékoztathatna-e dékán elvtárs ezzel kapcsolatban néhány intézkedésről?

— A hallgatók politikai nevelését a marxizmus-leninizmus alapján végezzük. A szemináriumok közül az első — most, a tanév kezdetén, — az ellenforradalom előkészítésével, annak körülményeivel, a következő kettő magával az ellenforradalommal, és végül a negyedik a mai politikai helyzettel foglalkozik. A tudományos diákköröket támogatjuk és fejlesztjük, az anyagi alapot megteremtjük működésükhöz s a professzorok egyénenként is segítik az itteni munkát. A legújabb tudományos eredményekről minden tanszék tájékoztatja a hallgatókat s ez semmiképpen sem jelent számukra maximalizmust. Éppen ezekkel, a haladó szovjet orvostudomány és a nyugati kutatások eredményeivel, legújabb vívmányaival igyekszünk az órákat érdekessé tenni.

— Az ellenforradalom alatt kitűnt, hogy az egyetemisták politikai nézetei nem a realitásokon alapultak. Egyeseknél, intelligens emberektől meglepő tájékozatlanságot tapasztaltunk. Mit kívánnak tenni azért, hogy a hallgatók rendszerünk eredményeit és a fogyatékosságokat valóban tárgyilagosan nézzék?

— Az ellenforradalom után a pécsi egyetem volt az első, amely megnyitotta kapuit. Meg kell mondanom, hogy a múltban az egyetemen a politikai nevelés nem volt kielégítő. A hallgatók be-, és nem megtanulták a marxizmust. S amikor az életben kellett volna szilárdan helytállniok, megtántorodtak, s egyesek igen messze mentek. A téves politikai nézetek felszámolására a politikai oktatás hivatott, arra, hogy a párt vezetésével felvilágosító munkát végezzen. Ettől függetlenül az egyes tanszékek, azok kommunista oktatói is foglalkoznak azokkal a hallgatókkal, akik még ma is bizonyos tartózkodó magatartást, bizalmatlanságot árulnak el. Számítunk a KISZ segítségére is ebben a munkában. A hallgatók tíz százaléka KISZ-tag s reméljük, hogy az ő munkájuk ösztönző hatással lesz a többiekre politikai és tanulmányi vonatkozásokban egyaránt. Hallgatóink legnagyobb része ma már belátta, hogy októberben ellenforradalom volt és hogy a 48-as szabadságharc eszméinek bedobásával próbáltak a nyugati imperialisták az ellenforradalomnak forradalmi jelleget adni. A még ingadozó és bizalmatlan hallgatók megnyerése nem marad el. Nekik is látniok kell azt a fellendülést, amelyet az ellenforradalom után a munkás-paraszt kormány irányítása eredményezett, és begyógyította a sebeket, — a testvéri országok óriási anyagi és erkölcsi segítségével. Az idén a marxizmus-leninizmus tanszék közelebb fog kerülni a hallgatósághoz és megmagyarázza azokat a problémákat, amelyeket a hallgatóság felvet.

— Egyetemista körökben tavaly igen erősen hangot kapott az a kívánság, hogy szeretnének külföldre menni. Ennek természetesen feltételei vannak, mindenekelőtt a nyelvtudás. A napokban olvastuk, hogy az egyetem két nyelv tanulását kötelezővé teheti. Mi a pécsi egyetem vezetőinek az álláspontja?

— A nyári szünidei külföldi diákcserét tartjuk hasznosnak. Ennek megvalósítása anyagiakon és a szocialista államok megegyezésén múlik. Az orosz nyelv kötelező, emellett szabadon választhatnak a hallgatók másik idegen nyelvet. Német, angol, francia, olasz lektorátusaink vannak. Két nyelv ismerete nemcsak a külföldi utazásokhoz szükséges, hanem azért is, mert ma orvostudományt nyelvismeret nélkül el sem lehet képzelni.

— A hallgatók tavaly panaszkodtak: nincs megfelelő szórakozási lehetőségük. Mit kíván tenni az egyetemi tanács a színvonalas szórakozás biztosítása érdekében, beleértve a sportlehetőségeket is?

— Azok részére, akik a diákotthonban laknak — ide természetesen a kintlakók is eljöhetnek — kulturális estek rendezését terveztük. Gondolunk itt zenei estékre, amelyeken Beethoven, Mozart, Haydn és más nagy zeneszerzők műveit mutatnánk be. Hallgatóinkat szeretnénk bekapcsolni a TTIT előadássorozataiba is, amelyek kitűnő önművelési lehetőséget nyújtanak és az általános műveltség színvonalát is emelik. Ideje lenne, hogy az egyetem önálló sportpályával rendelkezzék, ahol atlétikai versenyeket rendezhetnénk, s hallgatóink a különböző sportágakban — vívás, futball, tenisz, röplabda, kézilabda, kosárlabda — gyakorolhatnák magukat. A sportnevelést igen fontosnak tartjuk, s reméljük, hogy az új egyetemi város megépítésekor lesz az egyetemnek külön sportpályája.

— Több pécsi professzor külföldi kongresszusokon vett részt az idén. Ez arra mutat, hogy az egyetemen nemzetközileg elismert tudományos kutatómunka folyik. Sajnos, olvasóinkat rajtunk kívül álló okokból erről nem tudtuk tájékoztatni. Lenne szíves dékán elvtárs bővebben ismertetni ezeket az eredményeket?

— A tudományos kutatómunkáról most csak általános képet adhatok. Minden intézetünkben végeznek tudományos munkát. A szülészeti klinikán komoly hormonkutatásokkal, a biofizikai intézetben rádióaktív izotópokkal, a bőrklinikán a rákkérdéssel, az urológiai klinikán a rákkal, és a gümőkorral, a gyermekklinikán a csecsemőhalandóság okaival, az anatómiai intézetben a központi idegrendszer endokrin szabályozásával, az idegrendszer és szemtelepfejlődéssel és idegpályakutatásokkal, a mikrobiológiai intézetben a dysentria védőoltás problémáival, antigénszerkezeti vizsgálatokkal, az élettani intézetben neurofiziológiával foglalkoznak és neuroendokrinológiával — hogy csak néhányat említsek. A gyermekklinika, a biofizikai, valamint az élettani intézet eredményei már világszerte ismertek. A professzoroknak és a tudományos kutatóknak írásai jelennek meg a Tudományos Akadémia által szerkesztett idegennyelvű folyóiratokban, amelyek külföldre is eljutnak, valamint a külföldi szaklapokban. Kerpel-Fronius Ödön, a gyermekklinika igazgatója jelenleg is külföldön, Brüsszelben, Párizsban van, ahol gyermekkongresszusokon vesz részt, előadásokat tart. A professzorok külföldi útjaihoz a kormány és a Tudományos Akadémia segítséget ad. Külföldi vendégeket várunk a Szovjetunióból, a baráti államokból és a nyugati országokból is.

— Külföldről több híradást olvashatunk az orvostudomány nagyszerű eredményeiről, például a rákkutatásról, az atomkutatásnak a gyógyítás szolgálatába való állításáról. Ezek felhasználására, a gyógyítás tökéletesítésére van-e lehetőség nálunk is?

— Ezek tárgyi feltételektől függenek. Az izotóp laboratóriumunk megvan s a rádióizotópokkal való gyógykezelés tárgyi feltételei is a közeljövőben reméljük megoldódnak.

— Örömmel olvastuk Györkő Antal elvtárs beszámolójában, milyen szép kórházak vannak Finnországban. Szó van-e nálunk is a klinikák, az egyetem fejlesztéséről?

— Egyetemünk tíz év múlva ünnepli 600 éves fennállását, mivel Nagy Lajos 1367-ben alapította. A jubileumig hátralévő tíz év alatt óriási változások lesznek egyetemünk, kórházaink életében. 4—500 milliós beruházással tíz év múlva elkészül az egyetemi városrész. Óriási segítség lesz ez pártunk és kormányunk részéről az egészségügy és a tudomány fejlesztése szempontjából. Az építkezések 1958 első, illetőleg második felében kezdődnek a volt Dózsa tisztiiskola környékén. Az építkezés a legmodernebb kórházépítési technikával történik, a legkorszerűbb, legmodernebb megoldásokkal: falfűtéssel, mennyezetbe beépített világítással stb. A betegszobák kétágyasak lesznek csupán. Nyugodtan mondhatom, hogy európai, sőt világviszonylatban is jelentős lesz ez a kórházkomplexum. Addig is: jövőre elkészül a szülészeti klinikán a tanterem, amely a legmodernebb, legszebb lesz az országban.

— Az ellenforradalom következtében személyi változások voltak az egyetemen és a kórházakban. Ezeket befejezettnek tekintik-e?

— Igen. A nyugodt, zavartalan munka mindenütt megindulhat, nyugodt, zavartalan légkörben.

— Eddig is szerettük volna tájékoztatni olvasóinkat az egyetem eredményeiről, problémáiról, a tudományos munkákról. Egyes professzorok részéről azonban érthetetlen ellenkezés fogadott. Véleményünk szerint olvasóinknak joguk van megtudni, mivel szereztek nemzetközi elismerést a pécsi professzorok. Dékán elvtárs szerint mit lehetne tenni e közöny megszüntetése érdekében, amely sérti olvasóinkat és bennünket is?

— A jövőben a sajtó az egyetem munkájáról tájékoztatni fogja az olvasókat, mert szükségesnek tartjuk, hogy a dolgozó nép áldozatkészsége folytán fenntartott intézmények munkájáról tudomást szerezzenek az emberek — arról, hogy az egészségügy terén milyen új módszerekkel dolgoznak az orvosok, milyen tudományos munkát végeznek. E tájékoztatás — ha egyes esetekben csak nagyvonalakban lehetséges is — feltétlenül szükséges ahhoz, hogy az egyetemet, intézményeit a város a magáénak tekintse. Ledöntjük a válaszfalat, amely eddig fennállt, mert ez mindkettőnk érdeke. A tanácsok, a sajtó segítse egyetemünk munkáját, mi is mindent megteszünk a kölcsönös jóviszony megteremtéséért, majd fenntartásáért.

A területi tervezés gyakorlati megvalósítása

A Baranya megyei Párt-Végrehajtó Bizottságnak a megyében folyó beruházási munkák megjavításával kapcsolatban tett javaslatában szerepel a területi tervezés bevezetésének kérdése. Mindenekelőtt azt szeretném kifejteni, hogy véleményem szerint ezzel a témával kapcsolatban egyrészt a népgazdasági tervezés *területi (regionális) jellegű tervezési* munkájának megjavításáról, másrészt *a műszaki tervezés területi megszervezéséről* van szó.

A népgazdasági tervezésre vonatkozó rendelkezések lerögzítik, hogy a népgazdasági tervek elkészítésénél az országos szempontok mellett figyelembe kell venni a területi adottságokat. Ezen azt értjük, hogy *a helyi természeti kincsbázisokra alapozott beruházásokkal párhuzamosan fejleszteni kell, vagy ki kell építeni a területen olyan iparágakat is, melyek az előzőekhez szükséges segéd- és nyersanyagokat, valamint a dolgozók ellátásához szükséges cikkeket készítik és működésükhöz az anyagi feltételek a területen szintén megvannak.* Ide tartozik továbbá a szállítási hálózatnak, kereskedelmi, szociális és kulturális létesítmények hálózatának arányos fejlesztése is. A mezőgazdasági termelés növekedésének szintén nyomon kell követnie az ipar fejlődését, hogy a fokozódó igényeket kielégíthesse. Lényegében arról van szó, hogy *egy területnek földrajzi adottságainak megfelelő leggazdaságosabb mértékig önellátóvá kell lennie.*

Tárgyi adatok hiányában nehéz lenne számomra kiértékelni, hogy megyénk területén gazdasági tervezés vonatkozásában e szempontoknak menynyire tettünk eleget és ezért csak az általam ismert építőipar területéről ragadok ki néhány példát.

A korszerű építkezéshez nagymértékben használt *előregyártott elemek* zömét a legutóbbi ideig Budapestről kellett szállítani, mert helyi ideiglenes előregyártó üzemeink kapacitása igen csekély volt. Már most gondolnunk kell a pécsi 1. sz. *Téglagyár* termelésének pótlására, mert nyersanyaga nem túl hosszú idő múlva elfogy. Az építőiparnak megyénkben nem áll elegendő *munkaerő* rendelkezésére, azt távolabbi megyékből kell hozni. Ezeknek a dolgozóknak a részére az eddigi ideiglenes munkásszálló helyett állandó jellegű munkásszállást kell építeni, stb.

Az ilyen jellegű területi, gazdasági tervezés véleményem szerint országos szinten kielégithetően nem valósítható meg, hanem a megyei tanácsoknak kellene az eddigieknél sokkal mélyebben, nagyobb kezdeményező erővel és önállósággal a gazdasági tervezés eme ágával foglalkozniok, mint olyan szervnek, mely a helyi adottságokat a legjobban ismeri.

A területi műszaki tervezés kérdésével kapcsolatban jelenleg az a helyzet, hogy a megye területén a műszaki tervezést 3 pécsi és több budapesti tervező iroda látja el. A súlyponti helyeken, mint Pécs, Komló, a megye egyéb bányavidékei, de sokszor egy-egy üzemen belül is (Pécsújhegyi szénmosó, Kokszmű, stb.) az egyes létesítményeket pécsi és budapesti irodák vegyesen tervezik. *Ilyen módon megyei viszonylatban, de azonos építési helyeken sincsenek a tervezési munkák kellően összehangolva.*

Minthogy az ország beruházásainak hozzávetőleg 15 százaléka megyénkben létesül, a területi tervezés teljes mértékben egyszerre, véleményem szerint, nem oldható meg. Erre a helyi tervező irodák sem létszámuknál fogva, sem pedig a speciális tervezési munkák (bányagépek tervezése, technológiai tervezés, stb.) vonatkozásában nincsenek felkészülve. Nagyobb számú szakember gyors ütemben Pécsre való költöztetése is nagy nehézségbe ütközne. Ezért *a helyi tervező irodák lehetőség szerinti azonnali megerősítése* mellett a következő lépések megvalósítását tartanám szükségesnek.

A megyében folyó tervezések *generál tervezői feladatait fokozatosan a Pécsi Tervező Irodának kellene átvennie.* Ezzel az egységes és helyi irányítás, valamint a helyi ismeretek és szempontok érvényesítése megvalósulna. Lehetővé válna egyúttal az is, hogy a területi gazdasági tervezéshez az iroda adatokat és szempontokat szolgáltathasson.

Meg kell szüntetni azt az állapotot, hogy azonos munkahelyen több tervező iroda dolgozzon! Ezzel kapcsolatban az üzemek, intézmények tervezési feladatait a helyi tervező irodák kapacitásának és műszaki felkészültségének megfelelően kell szétosztani.

Végül szorosabbra kell kiépíteni a tervező iroda, kivitelező vállalatok, tanácsi, építési és közlekedési osztályok, tervosztályok és az építőanyagipari vállalatok kapcsolatát, hogy egymás szempontjait, szükségleteit és elgondolásait megismerve, azt kölcsönösen figyelembe vehessék.

Szoyka Pál
Pécsi Tervező Iroda

Pécsett vendégszerepel hétfőn a Tabányi-zenekar

Néhány nappal ezelőtt tért haza 8 hónapos vendégszereplés után a Szovjetunióból a Tabányi-zenekar és Laboch Gerard jazzénekes. Moszkva után 36 nagyvárosban 126 előadást tartottak, 30 000 kilométert utaztak hálókocsival, hajóval és autóbusszal. Halló Budapest a címe a műsornak, amelyet hétfőn bemutatnak.

A műsor keretében fellép a Harsányi Együttes is, egy paródiát mutatnak be a múlt évi operettdömpingről „Nemzetközi jajj cica" címmel. A pécsi közönség kis kedvence Kabos László most Yves Montand-ot mutatja be, ahogy ő mondja, azt utánozza, akire a legjobban hasonlít. A héttőn rendezendő „Mindenből a legjobbat" c. előadás a nevettetés és a tánczene magas iskolája lesz; a kedvezőtlen idő miatt a Liszt Ferenc teremben, du. fél 7 és este 9 órakor.

Erős kézben a fegyver

Miska. — Így szólítja István-aknán mindenki, no meg Szabolcson, ahol nevelkedett, fölcserepedett 31 esztendős családapává. Dobszai Miska is úgy élte le gyermekéveit annakidején, mint a többi bányászgyerek a „kolónián". Vad indián-csatákat bonyolítottak le a falu fölötti erdőkben, ősszel kukoricát sütöttek az árokpartján, amikor a csősz a hetedik határt járta. Nagyon kedvelték a palahányót, ahol furcsa fényű köveket találtak és ábrándoztak nagyszerű kincsekről, földalatti kincsesbányákról, amelynek rejtekhelyét majd ők fedik fel, ha megnőnek...

De azért e gyermekkori romantikát néha-néha megszabdalta a hétköznapi valóság: hol itt omlott be a fejtés, hol ott ütött ki a tűz, vagy ölt a sújtólég s ilyenkor a gyerekek közül valamelyik mindig gyászszalaggal jelent meg másnap a „grundon", ahol a labdát rúgták napestig. Miska is elvesztette az apját, igaz, akkor még négyesztendős volt, apja arcvonása már rég elmosódott emlékezetében, de aggódott az öregapjáért, aki lent dolgozott a bányában és apa helyett ő tartotta a családot.

Egyszer valami készülőben volt a kolónián. Az asszonyok szaladgáltak az utcán, izgatottan tárgyaltak valamit, a férfiak meg csoportokba verődve vonultak a temető irányába. Miska meg a „srácok" az öreg Lati főaknász házának padlására osontak föl, ahonnét jó kilátás nyílik Csertető felé. Hanem az a sok ember! Hullámzott a férfinépség lefele a dombról, ezek vasasiak voltak, jöttek erre Szabolcs felé. Szóval jön a nép, feketélik, mozog, hullámzik, egyszercsak, — innét a padlásablakból is látható volt, — fehér füstpamacsok pukkannak szét a levegőben, egy-egy szemvillanásnyira utána már ideérkezett a dörrenés hangja is. Miska látta, hogy megtorpant a menet, elől kidőltek néhányan a sorból, a további fejleményeket azonban már nem várta meg. Leszaladtak a padlásról és nekivágtak a domboldalnak, egészen a temetőig.

Amikor odaért, látta, hogy emberek feküsznek a földön, meg sem mozdulnak, Noé csendőrparancsnok meg falfehér arccal ordít, hogy mindenki kotródjék, mert ha nem, akkor mégegyszer belelőnek a tömegbe.

Dobszai Mihály így emlékszik vissza az egyik legszörnyűbb bányásztörténetre. Pedig elég rég történt mindez, de... úgy tűnik, még mindig nem felejtette el.

— Ott feküdt tőlem nem messze Faitig bácsi. Azt is tudom, hasra volt fordulva és a vér folyt ki alóla. Később, sokkal később tudtam meg, hogy Noé robbanótöltényekkel lövetett a bányászok közé...

Arra is emlékszik, hogy másnap rikító betűkkel hozták az újságok, hogy Noé csendőrtiszthelyettes egy valóságos hős, bátor hazafi, mert megmentette a várost a tüntető bányászoktól...

De aztán az évek elmúlnak, Miska legénnyé serdül, bizony szűk az az egy szem szoba, ahol hetedmagával lakik, de hát istenem, ha más nincs, örül, hogy dolgozhat a bányában, kereshet némi ruhára, élelemre valót. Már mosolyog a gyermekkori elképzeléseken, miszerint kincs van a föld alatt, amelyet ha meglelnek, — gazdagok lesznek... A kincs valóban lent van, csak más gazdagszik meg rajta, meg őrajta is, Dobszai Mihályon.

Rég volt, elmúlt, mondom, Miskának két kis fia van már, kétszobás lakása, tele új bútorral, 3800 forintos rádióval. A szekrények tele ruhával és van egy kedves feleség, aki a „legnagyszerűbb asszony a világon" — mondja Misi, azaz hogy Dobszai Mihály vájár és munkásőr...

Nos, hát erről van szó: Misi munkásőr. Megkérdeztem tőle, miért is lépett be a munkásőrségbe? Mi volt az oka?

Nagyon röviden, kurtán csak ennyit mondott:

— Ezért...

Nem értettem, mire gondol.

—...Hát amit elmondtam. Mindenért, Csertetőért, az ellenforradalom miatt, az asszonyért, gyerekeimért... Szóval ezért.

Dobszai Mihály azt mondja, hogy gyerekei még nem látták a fegyverét, amit a munkásőrségtől kapott.

— Nem mutatom meg nekik. Mert én egyszer, nagyon is korán.... Csertetőn láttam fegyvereket elsülni. Hát most azért van az én kezemben, hogy a gyerekeim soha ne lássanak más „játékszert" — csak hintalovat.

R. F.

Sajtóértekezlet a külügyminisztériumban

(Folytatás az 1. oldalról.)

tató jel, s arra mutat, hogy meg van a lehetőség a kapcsolatok fejlesztésére.

A magyar fiatalkorúak — szüleik akaratának megfelelő, s nemzetközi jog szerint is megkövetelt — hazatérése még ma is megoldatlan — állapította meg a szóvivő. Az osztrák hatóságok jóakaratát ezzel kapcsolatban még nem igen tapasztaltuk.

A sport- és a kulturális kapcsolatokat az osztrák kormány tiltotta meg az év tavaszán, tehát az ő feladata e tilalom megszüntetése is.

Továbbiakban a külföldi magyar intézetek munkájáról szólott a külügyi szóvivő, majd arra a kérdésre, hogy szeptember 6-án a Vatikán egy dekrétumot hozott nyilvánosságra, amely megtiltja a római katolikus papoknak Magyarországon, hogy országgyűlési képviselők legyenek és kötelezi a pap-képviselőket, hogy egy hónapon belül mondjanak le,

kijelentette: a Vatikán dekrétumainak kihirdetéséhez és végrehajtásához az állam hozzájárulása szükséges. Tudomása szerint az említett dekrétum magyarországi kihirdetéséhez és végrehajtásához a magyar állam nem adta meg hozzájárulását, mivel az nem a római katolikus egyház vallási tevékenységére vonatkozik, hanem nyilvánvaló beavatkozást jelent a Magyar Népköztársaság belügyeibe.

A következő kérdésre, hogy: a magyar országgyűlés külügyi, jogi és igazságügyi bizottságai egy közös határozatban kijelentették, hogy a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Nagy Imre-kormányt november 3-án felmentette és új, Kádár János vezetése alatt álló kormányt választott. Az országgyűlés május 9-i ülésén Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke azt mondotta, hogy az Elnöki Tanács november 4-én vonta meg bizalmát a Nagy Imre-kormánytól és ezt követően választotta meg a Kádár János-kormányt. Mi a külügyminisztérium szóvivőjének véleménye, a dátumok eltéréséről és melyik a helyes dátum? — Gyáros elvtárs a következő választ adta:

Megnéztük az országgyűlés külügyi, valamint jogi, és igazságügyi bizottságai által szeptember 2-án elfogadott közös határozat eredeti szövegét. E határozat 4. pontjának első mondata szó szerint így hangzik:

„A Népköztársaság Elnöki Tanácsa alkotmányos hatáskörében mentette fel Nagy Imre kormányát és választotta meg az 1956. november 3-án Kádár János vezetése alatt megalakult forradalmi munkás-paraszt kormányt."

Az Elnöki Tanács elnökének május 9-i beszédében felsorolt események november 4-re virradó éjszaka történtek, amikor a forradalmi munkás-paraszt kormány, Kádár János kormánya megalakult. Nincs tehát ellentmondás az országgyűlés említett bizottságainak közös határozata, valamint az Elnöki Tanács elnökének május 9-i beszéde között.

— Hajlandó lenne-e a magyar kormány a thaiföldi Van herceget, az ENSZ közgyűlésének elnökét fogadni abban az esetben, ha az ENSZ, az ENSZ-ben Magyarországról folyó jelenlegi vita alapján utasítást adna számára, hogy látogassa meg Budapestet? — hangzott a következő kérdés, mire a szóvivő kijelentette;

— Hammarskjöld urat, az ENSZ főtitkárát, Van herceget, az ENSZ XI. közgyűlésének elnökét, vagy a nemzetközi politikai élet bármely más tiszteletreméltó személyiségét a magyar kormány az illető személyiségnek és a magyar kormánynak egyaránt megfelelő időpontban, mint magánszemélyt szívesen vendégül látná. Véleményem szerint azonban a magyar kormány egyetlen olyan politikai személyiség beutazásához sem járulna hozzá, aki azzal a céllal utazik hazánkba, hogy beavatkozzék a Magyar Népköztársaság belügyeibe. Mert például az ENSZ má éjszakai határozata éppen ilyen feladattal megbízva kívánja hazánkba küldeni Van herceget.

Karl I. Eskelund, Dánia küldötte tiltakozott Mód Péter beszédének Andersen személyével foglalkozó része ellen. Van-e mondanivalója a külügyminisztérium szóvivőjének erről? — kérdezte ezután.

— Kénytelen voltam megállapítani, hogy Karl I. Eskelund úr tiltakozása nem alapul a magyar kormány által idézett tények reális cáfolatán. Dánia igen tisztelt delegátusa úgy próbálta védelmébe venni Andersen urat, hogy — nyilvánvalóan legjobb szándéka ellenére is — nehéz helyzetbe hozta. Arra hivatkozott ugyanis, hogy egy dán személyt, aki ugyanilyen értelmű támadást intézett a második világháború alatt működő dán kormány ellen, rágalmazásáért börtönbüntetésre ítéltek.

Az természetesen Dánia belügye, hogy bíróságai kiket és miért ítélnek el. De úgy vélem, hogy a fenti párhuzam nem Andersen úr kollaboráns volta ellen, hanem mellette érvel. A német megszállás alatt lévő országokban működő kormányok nácibarát beállítottságához ugyanis aligha fér kétség, s ha Andersen úr Eskelund úr szerint is ezzel egy elbírálás alá esik, akkor bizonyítottnak tekinthetjük megállapításainkat — válaszolta Gyáros elvtárs.

Arra a kérdésre, mi a véleménye a lengyel párt- és kormányküldöttség mostani jugoszláviai látogatásáról?

— válaszában kijelentette, hogy az utóbbi időben számos kölcsönös látogatás zajlott le a szocialista országok párt- és állami vezetői között. Ezek a rendszeressé váló eszmecserék megszilárdítják a szocialista országok együttműködését. Ezért tartjuk jelentősnek a Wladyslaw Gomulka és Jozef Cyrankiewicz elvtársak által vezetett lengyel párt- és kormányküldöttség jugoszláviai látogatását is. Ez a látogatás minden bizonnyal el fogja mélyíteni a kölcsönös baráti kapcsolatot e két szocializmust építő ország között, s ezzel hasznos szolgálatot tesz valamennyi szocialista ország együttműködése ügyének.

A magyar népnek az ENSZ ötös bizottság jelentése és az úgynevezett „magyar kérdés"-nek az ENSZ közgyűlése napirendjére való tűzése elleni tiltakozása az egész magyar nép egységes tiltakozó akciója-e? — kérdezték ezután.

Az ENSZ különbizottságának rágalmazó jelentése és az úgynevezett „magyar kérdés" napirendre tűzése az ENSZ mostani rendkívüli közgyűlésén igen széles körben, valamennyi társadalmi réteg részéről egységes tiltakozást váltott ki hazánkban. Például augusztus 30-a és szeptember 12-e között mintegy tízezer levél és távirat érkezett a külügyminisztériumba, amelyekben körülbelül 350 000 dolgozó aláírásával fejezte ki tiltakozását. Üzemi munkások, termelőszövetkezeti és egyénileg dolgozó parasztok, kisiparosok, tudósok, művészek, írók, papok, férfiak és nők, öregek és fiatalok utasítják vissza a belügyeinkbe való beavatkozási kísérletet. Mindannyiunkat a legmélyebb hazafias érzéseinkben sértik az ENSZ különbizottságának rágalmai, az ENSZ illetéktelen beavatkozása hazánk belügyeibe — válaszolt a szóvivő.

Arra a kérdésre, hogy egy szeptember 10-i bécsi hír szerint Szabó Miklós magyar menekült, akiről tudják, hogy a strassburgi magyar forradalmi tanács egyik megalapítója, eltűnt bécsi otthonából és baráti leveleket kaptak tőle, amelyek szerint visszatért Magyarországra. Valóban visszatért-e Szabó úr Magyarországra és adhat-e a külügyminisztérium szóvivője valamilyen felvilágosítást róla — kijelentette:

Szabó Miklós valóban hazatért Magyarországra.

Az ötös bizottság jelentését volt kémek, fizetett informátorok és elítélt árulók jelentéseiből állították össze

— *mondotta Magyarország küldötte New Yorkban*

New York (MTI): A közgyűlés péntek esti ülésén elsőnek Mód Péter, a Magyar Népköztársaság állandó ENSZ-küldötte emelkedett szólásra. A Reuter jelentése szerint a magyar delegátus megbélyegezte az ötös bizottság jelentését és rámutatott, hogy azt volt kémek, fizetett informátorok és elítélt árulók kijelentéseiből állították össze.

A bizottság tagjai — mondotta a magyar küldött — felhasználták az olyan államok részéről szolgáltatott tájékoztatást is, amelyek előítélettel viseltetnek a szocializmussal szemben. Értesüléseket használtak fel a magyarországi helyzetet vizsgáló amerikai szenátusi albizottság jegyzőkönyvéből is. Az albizottság előtt többek között nyilatkozatot tett Horváth János és Kiss Sándor, akik ennek az egész alávalóságnak szervezői és vezetői voltak.

A tanúk közül egyesek — folytatta Mód Péter, — fejenként kétszáz schilling „jutalmat" kaptak nyilatkozataikért. A tanúk tudták, hogy sorsuk attól függ: vajon hallgatóik hangján beszélnek-e, vagy sem.

— A magyar kormány Fehér Könyvet adott ki, amely bizonyítja, hogy az ellenforradalmat követő napokban egy földalatti szervezet az imperialisták utasítására és azok pénzével megkísérelte olyan irányba terelni az eseményeket, hogy azok tőkés társadalmi rend létrejöttéhez vezessenek Magyarországon. A bizottság nem akarta megmondani az igazat és önök láthatják, hogy milyen zűrzavarhoz vezettek a jelentésben található ellentmondások.

Imperialista körök, élükön az Egyesült Államokkal, súlyos bűnöket követtek el népünk ellen és ezek vezettek a tavaly őszi katasztrófához.

— Az ellenforradalom áldozatainak száma — jelentette ki Mód Péter, — sokkal nagyobb lett volna, ha a Szovjetunió nem sietett volna Magyarország segítségére.

Mód Péter ezután vádolta a különbizottságot, amiért szándékosan félrevezetni igyekezett a közgyűlést. A bizottság tagjai tudták, hogy a bizottsághoz eljuttatott értesülések nem helytállóak.

A budapesti pártház elfoglalása után megkezdődött a borzalmas mészárlás, amely nem korlátozódott csupán párttagokra, hanem a fasiszták meggyilkoltak egyszerű férfiakat, asszonyokat, gyermekeket és zsidókat. A felkelést lincselések és ezrek bebörtönzése követte.

Ezek a tények — folytatta Mód Péter — elegendő pontatlanságra vallanak a jelentésben ahhoz, hogy azt a valóságnak nem megfelelőnek tegyék. Magyarország kormánya eljuttatott Hammarskjöld főtitkárhoz több tízezer tiltakozó levelet, amelyek az ország különböző részeiből érkeztek egyenes következményeként annak, hogy a magyar sajtóban közzétették a különbizottság jelentését.

A közgyűlés elé terjesztett határozati javaslat benyújtói a magyar nép szenvedéseiről beszélnek.

„Ha Magyarországon egyáltalában van ma szenvedés, akkor ez azoknak a rablóknak és gyilkosoknak szenvedése, akik a felkelést szították"

— mondotta a magyar küldött.

Ezután hangoztatta, hogy az ellenforradalom által okozott anyagi kár 22 milliárd forint. A válságos helyzetet nem a tulajdonképpeni harc, hanem a termelés dezorganizálása idézte elő. A dolgozókat infláció és munkanélküliség fenyegette és mindenki azt hitte, hogy évekre van szükség a gazdasági élet helyreállításához. Az ország nyomorúságán könnyített azonban a Szovjetunió és a szocialista tábor többi országának segítségnyújtása — fejezte be felszólalását a magyar küldött.

ZARAGELO ukrán küldött

felszólalásában hangoztatta, hogy az ellenforradalmat az Egyesült Államok szervezte meg.

VASCO VIEIRE GARIN portugál küldött

kormánya nevében „őszinte elismerését" fejezte ki a különbizottságnak a jelentéséért.

A közgyűlés ezután rövid szünet után a késő esti órákban folytatta munkáját.

Az ENSZ közgyülése megszavazta az úgynevezett magyar kérdésben beterjesztett határozati javaslatot

New York (MTI). Az ENSZ-közgyűlés szombaton reggel megszavazta az úgynevezett magyar kérdésben 37 ország aláírásával beterjesztett határozati javaslatot.

A szavazás (magyar idő szerint) hat óra 46 perckor kezdődött. Először 45 szavazattal kettő ellenében (30-an tartózkodtak) elvetették Burma módosító indítványát, amely szerint a közgyűlés nem „elítéli", hanem csak „fájlalja" a Szovjetunió magyarországi lépéseit.

Egy másik burmai módosító indítvány arra irányult, hogy az ENSZ-közgyűlés külön megbízottja ne tanácskozzék az ötös bizottsággal. A közgyűlés ezt 42 szavazattal három ellenében vetette el és 32 küldött tartózkodott a szavazástól.

Ezután került sor a 37 küldöttség által beterjesztett határozati javaslat megszavazására. A közgyűlés 60 tagja szavazott a javaslatra, 10 ellene és 10-en tartózkodtak a szavazástól.

A határozati javaslat ellen szavazott Albánia, Bulgária, Bjeloruszia, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, Románia, a Szovjetunió, Ukrajna és Jugoszlávia.

A szavazástól tartózkodott Afganisztán, Ceylon, Egyiptom, Finnország, India, Indonézia, Nepal, Szaud-Arábia, Szíria és Jemen.

Dél-Afrika küldötte nem vett részt a szavazásban.

Külföldi furcsaságok

Nem fut le a szem!

Egy osztrák gyár nemrég kezdte meg olyan női harisnya gyártását, amelynek „nem fut le a szeme". Ha a szál a harisnyán elpattan, a többi szem érintetlen marad. Lényegében kettős kötési rendszerről van szó. Az újfajta harisnyák selyemből és műszálból egyaránt készíthetők és nem drágábbak az eddigieknél.

Paradicsomi béke

Peter Kinge ugandai fehér tanító véletlenül fellökött egy kerékpározó bennszülöttet, aki a helyszínen meghalt. A kongónégerek üldözőbe vették és lándzsákkal halálra sebezték a tanítót.

„Gép" háziasszony

A bukaresti „Elektrobobinajul" kisipari szövetkezetben nemrég elkészült a „gép" háziasszony.

A villanymotorral hajtott új háztartási gép különböző műveletet végez: burgonyát hámoz és szeletel, zöldségfélét, húst darál, kolbászt tölt, kávét, borsot és cukrot darál, gyümölcsöt, zöldséget és marmaládét sajtol, tejszínt és tojáshabot ver, tésztát gyúr, edényt mosogat, stb. A kisipari szövetkezetben eddig 8 darab készült el az új háztartási gépből, s az év végéig 100 darabot szándékoznak gyártani.

A legújabb divat: kaméleonruha

Az amerikai textilvegyészek nemrég olyan eredményt értek el, amely megörvendeztette a divattervezőket. Az újfajta női ruha-anyaghoz az üzletben 5 különböző színű festéktubust is adnak. Ezekkel a festékekkel a szóbanforgó kelmét igen könnyen, házilag át lehet festeni a kívánt színre. A szövethez mellékelt festéket vízben feloldják, majd az oldatba bemártják a ruhát. Néhány perc múlva már el is készült a festés, és nem marad más hátra, mint a szövet megszárítása és vasalása. Az újfajta ruhaanyagot „kaméleonruhának" nevezik.

Pikáns toll

Amerikában újfajta golyóstollakat hoztak forgalomba. Formája pontosan olyan, mint a női comb, s a női testszínhez hasonló rózsaszín plasztik anyagból készül. Nyilván szerelmes levelek írására szolgál és mindössze 1 dollárba kerül.

Az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésszakának szeptember 13-i esti ülése

New York (TASZSZ) A szeptember 13-i esti ülésen először

ANDERSEN, Dánia képviselője

az ötös bizottság elnöke kapott szót. Hiábavalóan próbálta bizonyítani a „bizottság tárgyilagosságát". Elfogultságát csak még nyilvánvalóbbá tették azok a kirohanások, amelyeket felszólalásában a népi Magyarország kormánya ellen megengedett magának.

Az amerikai határozati tervezetet támogató török küldött felszólalása után

GURINOVICS, a Bjelorusz SZSZK képviselője

szólalt fel. Majd

ALI SASTROAMIDJOJO, Indonézia küldötte

emelkedett szólásra. Kijelentette, hogy az ENSZ-nek meg kell oldania minden kérdést, ami a nemzetközi feszültség enyhítésének, a népek baráti közeledésének célját szolgálja. A határozattervezet nem felel meg ezeknek a céloknak — mondotta. — Elfogadása csak a hidegháború fokozódására vezethet. Az indonéz küldött sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy az ENSZ-t nem a nemzetközi feszültség enyhítésére, hanem a hidegháború fokozására használják fel. Kijelentette, hogy küldöttsége nem fogja támogatni a közgyűlés elé terjesztett javaslatot.

GUNEWARDENE, Ceylon képviselője,

aki tagja volt a „magyar bizottságnak", köszönetet mondott azoknak a küldötteknek, akik dicsőítették ennek a „bizottságnak" a rágalmazó „művét", bár elismerte, hogy a jelentés „talán nem teljes". A ceyloni küldött egyúttal kijelentette, hogy kormánya véleménye szerint semmi haszna nem lehet olyanféle határozatok elfogadásának, mint amilyeneket az év elején fogadtak el. Gunawardene ellenezte többek között az amerikai határozattervezetnek azt a pontját, hogy az ENSZ különképviselőt nevezzen ki a magyar kérdésben. Azt az eszmét támogatta, hogy az ENSZ főtitkára látogasson Magyarországra.

MICHALOWSKI, a Lengyel Népköztársaság küldötte

emlékeztetett rá, hogy a lengyel küldöttség kezdettől fogva ellenezte az úgynevezett „magyar különbizottság" megalakítását. Hangsúlyozta, hogy a „magyar kérdés" megvitatása az ENSZ-ben csak „fokozza a nemzetközi feszültséget, kárt okoz a népek együttműködésének és megmérgezi a politikai légkört".

A lengyel küldött példákat idézett a „magyar bizottság" jelentéséből, amelyek bizonyítják, hogy ebben a dokumentumban olyan „pletykák vannak, amelyekből egy szó sem igaz."

A Fülöp-szigetek, Thaiföld és Bolivia

képviselője támogatta a Magyar Népköztársaság belügyeibe való további beavatkozást.

Ausztria küldötte

támogatta a határozati javaslatot és megkísérelte tagadni, hogy az osztrák hatóságok segítséget nyújtottak a népellenes lázadás idején az ellenforradalmi elemek Magyarországra küldéséhez és ellátásukhoz.

Az amerikai határozati javaslatot támogatta

Laosz, Líbéria, Tunisz és Ghana

küldötte is.

Felszólalt a közgyűlésen

SZOBOLJEV, a Szovjetunió képviselője.

Megállapította, hogy egyes küldöttek akárcsak régebben, üsztító beszédekre és a Szovjetunió és más szocialista országok elleni durva sértegetésekre használják fel az ENSZ szószékét, a hidegháború szítása céljából.

A Szovjetunió képviselője ezután hangsúlyozta, hogy az amerikai külügyminisztérium által előkészített határozati javaslatnak az a célja, hogy az ENSZ-t továbbra is a népek közötti ellenségeskedés szítására, a szocialista tábor országainak durva megrágalmazására, a Magyarország belügyeibe való leplezetlen beavatkozásra használják fel. Szoboljev rámutatott, hogy a határozati javaslat szerzői az Egyesült Államokon kívül elsősorban a NATO, a SEATO és a többi agresszív tömb tagjai, és, hogy a társszerzők között egyetlen olyan ország sincs, amelyet ne fűzne katonai egyezmény az Egyesült Államokhoz. Szoboljev sajnálkozását fejezte ki, hogy Van Vajthajakon engedte, hogy bevonják az ENSZ-re nézve szégyenletes kampányba és beleegyezett, hogy jelöljék a közgyűlésnek a magyar kérdéssel foglalkozó úgynevezett „különképviselőjévé."

Szoboljev kijelentette, hogy a szovjet küldöttség a határozati javaslat ellen fog szavazni.

LODGE, az Egyesült Államok képviselője

ellenezte azokat a módosításokat, amelyeket egyes küldöttségek javasoltak, mert ezek „meggyöngítenék" a határozati javaslatot és ezt — mint mondotta — nem szabad megengedni.

VUTOV, Bulgária képviselőjének

felszólalása után a határozati javaslatot szavazásra tették fel.

5000 kilométerre Pécstől

A pécsi Állami Levéltár vezetője: dr. Vörös Márton több hetet töltött Svédországban. Tanulmányútjáról az alábbiakban számol be.

— A Svéd Vöröskereszt

stockholmi meghívására körülbelül két és fél hetet töltöttem Svédországban, valamint Észak-Finnországban. Tanulmányutam célja hármas volt: 1. Levéltári kutatásokat folytattam, 2. a szociálpolitikai kérdéseket tanulmányoztam, 3. befejeztem lappföldi tanulmányaimat.

— A levéltári tanulmányok során nagyértékű, magyar vonatkozású levéltári anyag jegyzékét készítettem el. Svédországban több száz okmány maradt fenn I. és II. Rákóczi Ferenc leveleiből, továbbá az erdélyi svéd követek jelentéseiből. Ezek között magyarnyelvűre is bukkantam.

— Szociálpolitikai tanulmányom alkalmával alkalmam volt megismerkedni a svéd ifjúságvédelemmel, öregségvédelemmel és az alkohol ellenes küzdelem országos vezetőivel. Mindenütt a legnagyobb készséggel álltak rendelkezésemre s mutatták be a modern intézményeket.

— Meglepett, hogy az öregek számára 8—10 emeletes üvegpalotákat építettek. Ezek korszerűen vannak felszerelve. Alkalmam volt megnézni, hogy ezek az intézmények — valamint más szociális alkotások — milyen tőkéből készültek. A lakosság jövedelmének igen nagy százalékát fordítják adóra. A százalék a kereset nagyságával arányosan növekszik. A befolyt összeget elsősorban szociális és közegészségügyi célokra fordítják.

— A munkásokkal folytatott beszélgetésem során kitűnt, hogy a svédek munkamoráljának alapja ez az embervédelmi intézkedés. A svédek szívesen fizetik a magas adót — ami önmagában hihetetlennek hangzik —, mert tudják, hogy ezzel az állam szép öregséget biztosít számukra. Ez pedig nem jelentéktelen dolog, ha figyelembe vesszük azt, hogy a svéd életkor általában 70 év körül mozog.

Az ifjúságvédelem területén —, amely egybeesik az antialkoholista küzdelemmel is — óriási fejlődést mutat a tanítóintézetek új, modern képe. Hatalmas elemi iskolák vannak. Ezek alagsorában tökéletesen felszerelt fűszer- és csemegeboltok, postahivatal, asztalosműhely, stb. van. A vásárlókat a gyermekek szolgálják ki.

— Az alkoholellenes küzdelem óriási erőfeszítésekkel igyekszik visszaszorítani a másfél évszázad után, magasabb életszínvonalra jutott polgári társadalom negatív jelenségét: a szeszfogyasztást. A túlzott szeszfogyasztásra vezethetők ugyanis vissza a mindennap előforduló gépkocsiszerencsétlenségek. Tudnunk kell azonban, hogy Svédországban a közepes hajtási sebesség 100 kilométer.

— Útunk egyik fontos célja az észak-finnországi lapp-telepek tanulmányozása volt. Ez alkalommal az Északi-sarkkörtől, vagyis Rovaniemi teleptől északra 500 kilométerre folytattam utamat az Inari-tavak csodálatos és őserdőkkel borított északi részére. Egy alkalommal lapp kísérőnk kijelentette, hogy rajtunk kívül az Északi Jeges tengerig nem volt élő ember. Rénszarvasokat keveset láttunk. Mégis, amikor szemünk elé tűnt egy-egy csorda, megmozdulásakor a föld úgy látszott, mintha megmozdulna.

— Svédországi utam lebonyolítását az tette lehetővé, hogy a Svéd Vöröskereszt stockholmi központja 800, déli részlege pedig 250 svéd korona tanulmányi segélyt adott. Ez az összeg Svédországban komoly pénznek számít.

— Tanulmányaim nyomán egy részletes értekezést készítek a svéd levéltár helyzetéről a magyar népművelésügyi minisztérium levéltári osztályának, a lappföldről pedig könyvet írok. Ami a szociálpolitikai, illetve várospolitikai tanulmányaimat illeti, alkalmat keresek arra, hogy Pécs város tanácsával megtárgyaljam a hasznosítható szempontokat. Elsősorban a város tisztaságára, kertkultúrájára, a szociális intézményekre vonatkozó tapasztalataimat szeretném átadni.

— Svédországi emlékeim egyik legkedvesebbike az volt, amikor a Svéd Vöröskereszt központjában tanúja lehettem azoknak a tárgyalásoknak, amelyek célja a magyarországi gyermekparalízis elleni küzdelemhez nyújtandó segítség volt — fejezte be nyilatkozatát dr. Vörös Márton, a pécsi Állami Levéltár vezetője.

Pusztai József

Nem kell fagyoskodnunk a télen

25 260 tonna szén már a fáskamrákban van

Még sokan emlékeznek a DGT tüzelőanyagtelepeire, vidéki bizományosaira, ahol megmaradt szénkészleteiket kínálták. Ugyanis valamikor — nem is olyan régen — nem volt ennyire keresett a pécsi szénmedence terméke. A pécsi szén kalóriája igen magas, de tüzelés közben összesül és csak állandó, szakszerű gondozás mellett ég el teljesen. Nos, emiatt nem egyszer a DGT nyakán maradt a szén, melyet a városban és vidéki bizományosainál értékesített. Azt is megtette — csak azért, hogy piacot szerezzen készleteinek, — hogy saját költségén szereltetett be különleges tüzelő tereket a klinikákon, üzemeknél. Így akart propagandát csinálni szenének.

Ma a TÜZÉP telepei — minden hasonló propaganda nélkül —, jól biztosítják a lakosság ellátását. S számok bizonyítják, hogy évről-évre jobban gondoskodik a tüzelő-ellátásról. Míg tavaly szeptember 1-ig 22,990 tonna szén került ki a háztartásokba, addig most már 25,260 tonna a pincében, fészerben várja a telet. Ebből 7066 tonnát a SZOT előleg-akciójára adtak ki. Ez annyit jelent, hogy 7800 lakos már hazavitte a szenet fát, és csak ezután kezdi meg a részletek fizetését.

Nem kis gond ekkora város ellátása tüzelővel. A megye évente 35—40 ezer vagon építő- és tüzelőanyagot használ fel. Ebből egymaga Pécs 1000 vagonnal fogyaszt negyedévenként. S ennek a hatalmas mennyiségnek a forgatásához, kiadásához 120 munkás dolgozik a TÜZÉP telepein. Azt is meg kell mondani őszintén, hogy a gépesítés terén még sok kívánni való akad. Bár nemrégen elkészült két korszerűbb telep Szigetvárott és Pécsváradon. Ez azonban még mindig kevés. A két új telepen már nem kell messzire mozgatni az anyagot, közel a raktár az állomáshoz. Másrészt pedig szállítószalagok és kisvasút is segít az embereknek.

Mégis, amikor nemrégen lengyel TÜZÉP-képviselők jártak városunkban és megtekintették a pécsi telepeket, azt mondták, hogy mi messze előttük járunk a szervezés- és a gépesítésben. Egy dologban, azonban megelőztek a lengyelek. Ez pedig az aprólékos figyelmesség és ésszerűsítések. Olyan alágyújtóst hoztak magukkal, mely teljesen helyettesíti a fát. Át is adták a TÜZÉP-nek és már folytatják is vele a kísérleteket.

S ha megkezdik a gyártást, akkor a háziasszonyoknak már nem lesz gond a tűzrakás. Csak vesz két tojásalakú alágyújtóst, mely barnaszén és naftalin keverékéből készült. Beteszi a kályhába. Ráönti a szenet. Ez fontos, mert az újfajta alágyújtós annál jobban ég, minél nagyobb nyomás nehezedik rá. Aztán sercen a gyufa és máris lobog a tűz. Mikor? Talán már a jövő év elején.

Bár a pécsi lakosság igen hozzászokott a helyi darabos szénhez, azért fogy a külföldi áru is. Most kaptak Bulgáriából 2200 tonna jóminőségű barnaszenet. De érkezik áru a Szovjetunióból, Jugoszláviából, Ausztriából, Romániából, Csehszlovákiából is. Így tehát tüzelőanyag lesz bőven, mert a külkereskedelmi szervek, de maga a TÜZÉP-központ is, sok megrendelést lekötött már. S ha továbbra is ilyen ütemben viszik az úgynevezett iszapszenet, melyet a lakosság az utóbbi időben annyira megkedvelt és megtanulta a tüzelését, akkor nem lesz háztartás tüzelő nélkül. — Ugyanis naponta átlagosan nyolc vagon iszapszenet vásárolnak s ez a mennyiség a tél közeledésével csak növekszik. Növekedhet — minden mennyiségben kiszolgálja a TÜZÉP telepe.

Bővítik a harkányi parkot

A Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága egyik legutóbbi ülésén határozatot hozott, hogy Harkányfürdő parkját kibővítik. A határozat alapján már ez év őszén megkezdik a harkányi park bővítési munkálatait, kisajátítanak telkeket és újabb fákat ültetnek el. 1958-ban a harkányi park kétszer olyan nagy lesz, mint amilyen jelenleg.

●

Pécsiek Sopronban

A pécsi Leöwey Klára Leánygimnázium harminckét diáklánynövendéke ellátogatott Sopronba. Pécsről rövidesen újabb diákcsoport utazik tanulmányútra Sopronba.

Az új tanév feladatait, értelmiségi politikánk néhány kérdését tárgyalták az oktatásügy dolgozói

Pénteken délután csaknem másfélszáz, az oktatásügy területén dolgozó párttag és pártonkívüli jött össze az MSZMP megyei pártbizottságának tanácstermében, hogy közösen tárgyalják meg az új tanévvel kapcsolatos feladatokat és az értelmiségi politika néhány kérdését.

Referátumot Szentistványi Gyuláné elvtársnő, az MSZMP városi pártbizottsága agit. prop. osztályának vezetője mondott. Beszédében elmondotta többek között, hogy felszámolták az oktatásügyi intézményekben az ellenforradalom során kialakult zűrzavart, lépéseket tettek az ellenforradalmi elemek és a becsületes értelmiségiek szétválasztására. Megalakultak a pártszervezetek és KISZ-szervezetek. Beszélt arról, hogy az értelmiséget nem szabad az októberi ellenforradalom miatt általánosan elítélni, hanem csak a valóban bűnösökkel kell keményen fellépni. Elemezte, hogy értelmiségi politikánkban jelenleg a központi kérdés a helyes politikai, ideológiai munka.

A feladatokról szólva, részletesen beszámolt arról, miként akarják biztosítani a pedagógusok ideológiai továbbképzését. Ezután az ifjúság helyes neveléséről, a pártszervezetek tervszerű munkájáról szólt, majd befejezésül a pártonkívüliek bizalmának fontosságát emelte ki.

A referátumot vita követte. Számos hozzászóló beszélt az oktatásügyi intézmények pártszervezetei közötti együttműködés szükségességéről, a KISZ-szervezetek problémáiról, a pedagógusok ideológiai továbbképzéséről, valamint a váltott rendszerű oktatás bevezetésével kapcsolatos problémákról.

Az értekezlet megvitatott más, a munkát akadályozó körülményt is. A legrövidebb időn belül igyekeznek megszüntetni azt a hiányt, amely néhány tankönyv beszerzésében mutatkozik. A szertárak felszerelésének kiegészítésére javasolták, hogy azok az iskolák, ahol például egy-egy fizikai kísérlethez szükséges felszerelésből több példánnyal rendelkeznek, adjanak azoknak az iskoláknak, amelyek ugyanekkor ennek hiányában vannak. Szóltak a szülői munkaközösségről, a Nőtanács munkájának támogatásáról is.

A tanácskozás azt a hangulatot tükrözte, hogy a pedagógusok többsége teljes erejével és tudásával igyekszik munkáját a legjobban elvégezni.

Őszi hangversenyek

A KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza a Pécsi Rádió közreműködésével őszi hangversenyeket rendez mikrobarázdás hanglemezekről, világhírű művészek előadásában.

A hangverseny első sorozata: Beethoven összes szimfóniái és versenyművei, a második: operák: Don Juan, Varázsfuvola, Lammermoori Lucia, Rigoletto, Othello, a harmadik: oratóriumok: Händel: Messiás, Verdi: Requiem, Beethoven: Missa Solemnis, Bach: Magnificat, Mozart: Requiem, Bach: Máté Passió. A negyedik sorozat címe: Utazás zeneországban. Zenés fejtörő sorozat. Minden alkalommal az első három helyezett értékes mikrolemez jutalmat kap. A műsorban Beethoven, Mozart, Schubert, Rossini, Wagner, Verdi, stb. műveiből szerepelnek részletek.

A hangverseny-sorozatra bérletet lehet váltani, őt előadásra a bérlet ára 20—25 forint. Az előadások esténként fél 8 órakor kezdődnek. Bérletek válthatók a művelődési otthon irodájában. A bemutatott műveket rövid ismertetés előzi meg. Az első előadás október elején lesz.

TÖRTÉNNEK MÉG CSODÁK

Hammermann, alacsony, ijedt pillantású fekete férfi. Középkorú, pesti modorban beszél.

Nyolc esztendővel ezelőtt átlépte a határt és egy bizonyos idő múlva már Izrael felé hajózott. Tehát „olajralépett". Valami napszámosi munkát kap Izraelben. Hja kérem! Nincs tőke, nincs dohány a „bussinesshez", kénytelen napszámoskodni. Hanem két év múlva megunja a „klímát", és hazajön.

— Én csak egy esetet mondok el. Egyszer reggel munkába menet, összeestem az utcán, kijött értem a mentő, a mentősök kiforgatták a zsebeimet, s mert nem találtak nálam egy huncut vasat sem, otthagytak az útszélen és visszamentek üresen. Ez Izrael... Ott az embert kutyába sem veszik.

Na jó. Hammermann megérkezik Pestre, majd Mohácsra 1952-ben — két silány, kopott bőrönddel... Munkát vállal. A mohácsi földművesszövetkezetnél boltvezető lesz. Később meg sikkasztó. Ötezer forint leltári hiánya van, ezért „büntetésből" kinevezik ellenőrnek a járási FMSZ-hez. Hát ezt jól megcsinálták. Hanem, mint ellenőr, bizony soványka fizetési zacskót kap hó elején. Hammermann azonban kijárja, hogy megkapja a járás egyik legnagyobb szövetkezeti boltját Bólyban. Itt mégis csak a „maga" gazdája, azt csinál, amit akar.

Budapesten mindjárt vásárol magának 14 ezer forintért egy kis textilfestő üzemet. Hogy miből? Abból a két bőröndre való holmiból? Ki tudja? Lényeg az, hogy megvan a festőüzem. Kifizeti a tizennégyezer forintot Feuer Dánielnek, aki azonmód kivándorol. Hanem az üzem még semmi. Ide szakember is kell, aki érti a sifon és selyem festését, azután kell valaki, akinek van iparengedélye, mert ugye Hammermann nem kaphat iparengedélyt, amikor neki Bólyban állása van. Így aztán tárgyal egy bizonyos Lőrincz Gyula nevű pesti kisiparossal. Amennyiben Lőrincz társulni akar, 25 ezer forinttal beléphet....

— Ugyanis ez az üzem kedves Lőrincz úr, 50 ezer forint volt... Annyiért vettem... — hazudja szemrebbenés nélkül. Lőrinczet sikerül „átvernie", így Lőrincz kifizeti az üzem árának „felét", 25 ezer forintban (hétezer helyett!). Itt tehát a „kis Hammermann" már az elején zsebrevágott 11 ezer forint tiszta hasznot, amiért még csak a kisujját sem mozdította meg. Az iparengedélyt pedig a budapesti VI. kerületi tanács kiadta Bolgár Gézánénak, aki Hammermann által kapott havi ezerötszáz fixért vezette a boltot...

Nos, ha minden kész, indulhat az „üzlet". Hammermann dörzsöli a kezét és küldi Pestre végszámra a sifon és selyem anyagot. Pesten, az üzemben fölszabdalják, zsebkendő, sál, strandkendő fazonra s kedves kis mintákat festegetnek rá. Mos már csak el kell adni.

Mohácson tárgyal Kresz Istvánnal, a B. M. Népbolt Vállalat mohácsi 22. számú textilbolt vezetőjével és Farkas Lászlóval, aki a mohácsi FMSZ. 7. számú boltjának a vezetője. Kitörő örömmel veszik át a készárut, amelyet el adnak a boltban, úgy mint vállalati árut, csupán a befolyt összegen osztozkodnak, a boltvezetők meg Hammermann.

Hát nem egyszerű? Akinek kell festett nyaksál, konyhakendő, strandkendő, az csak vigye, fizessen érte. Ha kifogy, majd Pestről hozatunk. Rövid idő alatt mintegy ötezer méter sifont és selymet dolgozott fel a „Hammermann &" amelyen túl is adtak, a pénz pedig dőlt a feneketlen zsebekbe. Így aztán meg lehet ám élni!

Hanem, hogy ezek az emberek sohasem tudják befogni a szájukat! Mindig csak a pletyka, meg a pletyka, hogy hát a Kreszék, a Hammermannék, meg a Farkasék ugyan miből dáridóznak a Béke-szállóban?! Meg hogy ezek már úgy viselkednek, mint régen az urak?! Hát ez mégiscsak sok.

Kreszné kikel magából:

— Tudja mit beszélnek rólam? Azt, hogy repülőgéppel járok fel Pestre a Váci utcai varrónőmhöz! Hallatlan!

— Bocsánat, asszonyom, talán nem igaz?

— No és ha igaz?! — vágja vissza és vállatvon.

Persze, persze, először be kell mutatnom Kresznét is. Harmincegynéhány éves asszony, nem éppen csinos, de jólápolt, barna, molett nő. Egy bútorokkal, képekkel, szőnyegekkel zsúfolt szobába vezet be, cigarettára gyújt és már szidja is az urát, meg a Hammermannt, hogy „Ezek micsoda marhák, hát most jól megjárták. Amit kerestek maguknak, azt most megtalálták... Én egyébként semmiről egy szót sem tudok, fogalmam sincs, hogy az uramat miért vették őrizetbe..."

Kérdezem tőle: mennyi a férje fizetése?

— Nyolcszázat adott nekem minden hónapban, abból kettőszázat az anyósomnak adok. Hatszázból élünk harmadmagammal. Ez elég is. Nem? Nekem több nem kell. Hatszázból csak ki lehet jönni, igaz?

S merőn figyel rám. Én meg a székben kapaszkodom, hogy le ne forduljak róla. Velem akarja elhitetni, hogy hatszáz forintból harmadmagával él és nem panaszkodik! Közben perzsaszőnyeg a falon, gyönyörű rádió, rekamié, fotelek, ezüst cigarettáskazetta az asztalon, festmények a falon és — most pedig jól fogózkodjanak meg — 44 női ruha, mindegyikhez cipő vagy szandál, tehát 44 női lábbeli, 12 női pulóver, 23 selyem és nylon női nadrág, 16 női táska(!), 12 női hálóing, 16 selyem alsónemű, egy ballonkabát, egy kulibunda, egy női bőrkabát, — fesziti a szekrény oldalait... A férj sem panaszkodhat: 20 hosszúujjú férfiing, 12 rövidujjú ing, 11 öltöny, 11 pár férfi cipő, 5 pár férfi szandál, 1 bőrkabát, 3 pizsama, 12 hálóing... stb. Ami azt illeti, Jézus kosárszámra szaporította a halat és a kenyeret, de az a csodatétel kutyafüle ehhez képest, amit Kreszné „varázsol" elő abból a csekélyke kis hatszáz forintból!

Kreszné tehát nem tud arról, hogy férje összepaktált Hammermannal és Farkassal és hogy ebből a közös üzletből jött össze nekik több ezer forint, amit zsebrevágtak, illetve amelyből Kreszné kiegészítette ruhatárát. Mert hogy hatszáz forintos fizetésből jut negyvennégy öltözet ruhára, ugyanannyi női cipőre, többszöri repülőútra a varrónőhöz, Béke-szállóbeli dáridókra, — azt mondja a bolondnak...

Hammermann tehát lebukott. Magával rántotta társait is. Az új arisztokratákat... Igen, igen! Mohácson már így nevezték ezt a társaságot, mert valóban hasonló életmódot folytattak már az utóbbi időben a dolgozók pénzén...

Feltörtek a magasba, — mert amíg van pénzük, amíg a sikkasztásra, lopásra rá nem jönnek, addig magabiztos, tekintélyes emberek. Amíg pénz zizeg a zsebben, addig nincsen baj.

De aztán...

Kresznének most nem az a legnagyobb tragédiája, hogy a férje a börtönben ül, hanem azért méltatlankodik itt előttem, hogy amikor őt, már mint Kresznét kihallgatni vitték a nyomozók, akkor Weisz László FJK elnök vele szembe jövet, nem köszönt neki...

Női hiúság... De nem is csoda. A pénzért való őrült hajszában Hammermann és társai már józan életfelfogásukat is elvesztették.

RAB FERENC

Közlemények

A pécsi Zippernovszky Károly Gépipari Technikumban megfelelő jelentkező esetében láng- és ívhegesztő tanfolyamot tartunk. Jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál mindennap délelőtt 8-tól délután fél 5 óráig. Telefonon pedig a 25—71 számon.

*

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület pécsi csoportja az Országos Villamosenergia Felügyelettel együttműködésben „Időszerű kérdések a villamosenergiagazdálkodás terén, a télre való felkészüléssel kapcsolatban" címmel ankétot rendez 1957. szeptember 17-én, kedden délelőtt 10 órakor Pécsett a MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11.) Előadók: Pálfi László és Turán György, az OVILLEF osztályvezetői. Tárgy: a várható teljesítmény-helyzet. Erőművek szénellátása. Korlátozás. Vállalati energetikusok feladata a télre való felkészülésnél. A KÖVILEF és az Áramszolgáltató feladata a teljesítményellátás és a korlátozás terén. Megdőfogyasztási kérdések különös tekintettel a dél-dunántúli áramszolgáltatási terület viszonyaira.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. szeptember 16-tól szeptember 22-ig

Állandó műsorszámok:

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.30:—8.00-ig Zenés műsor. — Közben: Hírösszefoglaló. Falurádió. — 6.30: Pillanatfelvétel. — 7.00: Hírek, időjárásjelentés, — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — 8.05: Technikai szünet. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.54: Jó éjszakát gyerekek. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Hírek. — 0.40: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben: 6.35: Torna: — 6.55: Színházak és mozik műsora. — 7.10: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Időjárásjelentés és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

Hétfő, szeptember 16.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: Ifjúsági műsor.
9.15: Filmzene.
9.40: Hangszerszerelők.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk.
12.10: Népi zene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.10: Heti zenés kalendárium.
14.20: Hétfőtől hétfőig.
14.30: Üttörő-híradó.
14.50: A Gyermekrádió műsora.
15.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.40: Operettrészletek.
16.10: Schumann: fisz-moll.
16.40: Versek.
16.50: Fúvószene.
17.15: Ifjúsági őrjárat.
17.30: Bemutatjuk a Prágai Rádió legújabb lemezeit.
18.10: Gyulai Gaál-fivérek: Szvit.
18.45: Riportműsor.
19.00: Operettrészletek.
19.40: Sporthíradó.
20.20: Írjunk együtt.
20.40: Zenei műsor.
20.50: A modern tudomány problémái.
21.10: Közvetítés az 1957. évi Sibelius Fesztiválról Helsinkiből.
22.53: Tánczene.
0.10: Verbunkosok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.10: Polkák.
15.40: Könyvismertetés.
16.00: Népek zenéje.
16.30: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Tánczene.
17.30: Verdi-dalok.
17.50: Archimédes halála. Karel Capek novellája.
18.00: Egy éve volt...
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népdalok.
20.00: Operarészletek.
21.05: Könnyű zene.
21.40: A szovjet—magyar diplomáciai kapcsolatok történetéből.
22.00: Operettmuzsika.

Kedd, szeptember 17.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népi zene.
8.40: Indulók és dalok.
9.00: Üttörő-híradó.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
10.10: Ilja Ehrenburg válaszol.
10.20: Zenekari hangverseny.
11.00: A csendháborító.
11.20: Ajándékműsor.
12.10: Vidám melódiák.
13.00: Operarészletek.
14.00: Történetek nagy karmesterekről.
14.40: A Gyermekrádió műsora.
15.00: Fiatalok salkiskolája.
15.10: Népi zene.
16.10: Ifjúsági műsor.
16.35: Munkásmozgalmi dalok.
16.50: Egy népdalgyűjtő útinaplójából.
17.15: A kedvezmények és az illetéktelen vámszedők . . .
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: Szórakoztató zene.
18.45: A Rádió ipari rovata jelenti.
19.00: Sanzon-est.
19.25: Vidám, zenés műsor.
20.25: Nyilvános kamarazene hangverseny.
21.05: Naptár.
22.15: Tánczene.
23.00: Magyar nóták.
23.40: Hangverseny Ravel műveiből.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Könnyű melódiák.
15.00: Kamarazene.
15.35: Nemzetközi kérdések.
15.45: Egy vén szegedi redakcióban.
16.15: A Rádió operettjeiből.
16.50: Oláh Gábor versei.
17.00: Harminc perc könnyűzene.
17.30: A Rádió nyári szabadegyeteme.
18.00: Fúvószene.
18.30: Petur György zongorázik.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népi zene.
19.45: Üzemi lapszemle.
20.00: Bartók kórusművei.
20.20: A tűztől az atomerőműig.
20.40: A Billy Taylor trió játszik.
21.05: Népi muzsika.
22.00: Petőfi Sándor és Ady Endre megzenésített műveiből.

Szerda, szept. 18.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népszerű operarészletek.
9.00: A Rádió nyári szabadegyeteme.
9.30: Népi zene.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.30: Zongoramuzsika.
11.00: Könnyű melódiák.
11.30: Népdalkórusok.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.10: Operettrészletek.
14.00: Népek zenéje.
14.15: A Gyermekrádió rejtvényműsora.
15.05: Ifjúsági világhíradó.
15.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.45: Könnyű zene.
16.10: Szív küldi szívnek szívesen.
17.00: Egy lenini mű született.
17.15: Operarészletek.
18.10: Ljadova és Nyecsajev énekel.
18.45: Szabad a pálya. Riportműsor.
19.00: Franck: A-dúr szonáta.
19.35: Könnyű zene.
20.20: A Belgrádi Rádió tánczenekara játszik.
20.55: Sárgul már a kukoricaszár . . .
21.00: A Rádió irodalmi folyóirata.
22.20: Sporthírek.
22.25: Szimfonikus zene.
23.20: Tánczene.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.45: Vidéki stúdiónk jelentkezik.
16.00: Népi zene.
16.35: Társas muzsika. Rádiójáték.
17.40: Operett- és filmzene.
18.20: A balettzene történetéből.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Fúvóshangverseny.
19.45: Sporthíradó.
20.20: Francia operaest.
21.05: Katona-dalok.
21.30: Zentai Anna énekel.
21.50: A bányászfeleségek elvárják . . .

Csütörtök, szept. 19.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Pergő ritmusok.
8.40: Kórusok.
9.00: Édes anyanyelvünk.
9.05: A Gyermekrádió műsora.
9.25: Kispajtások hanglemeztára.
10.10: Zenekari hangverseny.
11.00: A csendháborító.
11.20: Mezei csokor.
12.10: Operarészletek.
13.06: Versek.
13.20: Szimfonikus könnyű zene.
14.17: Regényrészlet.
14.40: Kórusok.
15.20: Ifjúsági műsor.
16.10: Nóta-csokor.
17.00: Társadalmi tulajdon védelmében.
17.10: Kamarazene.
18.10: Richard Tauber énekel.
18.45: Az életkor és a nagykorúság.
19.00: Benny Goodman együttese játszik.
19.15: Puccini: Bohémélet. Opera négy felvonásban.
21.45: Zenei műsor.
22.15: Cigányrománcok.
22.30: Tánczene.
23.10: Zenekari hangverseny.
0.10: Népi muzsika.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Népszerű szerelmi kettősök.
14.50: Fúvósindulók.
15.10: Pillantás a nagyvilágba.
15.20: Tánczene.
15.50: Mozart: Versenymű fuvolára és hárfára.
16.20: Gyermeknevelés. — Ne hagyjuk magára a gyermeket.
16.40: A Gyermekrádió műsora.
17.10: Vagyunk egy jobb rend hű katonái.
17.25: Népszerű operettek.
18.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.20: Végtelen földek. Jorge Amado regénének rádióváltozata.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népi hangszerszólók.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Olasz madrigálok.
21.05: Magyar nóták.
21.50: Az örök éjszaka lakói. Előadás.
22.00: Operettrészletek.
22.45: Árgirus ifjúfi. XVI. századbeli széphistória.

Péntek, szeptember 20.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Valahol Délen.
8.50: Jugoszláv népdalok.
9.10: Zenekari hangverseny.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Fúvószene.
11.00: Az apostol. Petőfi Sándor elbeszélő költeménye.
11.30: Kamarazene.
12.10: Tánczene.
13.00: A belterjes gazdálkodás útján.
13.15: Szovjet népek zenéjéből.
14.00: Üttörő-híradó.
14.20: Operarészletek.
15.00: Ifjúsági műsor.
15.40: Jámbor László énekel.
16.10: Szórakoztató muzsika.
16.50: Ami a párttagsággal jár . . .
17.00: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: Rafael Márta és Szabó Miklós énekel.
18.30: Ifjú Figyelő.
18.50: Feltámadás. Irta Tolsztoj Leo.
20.20: Bécsi operettest.
21.00: Haydn: Teremtés — oratórium.
23.30: Néger spirituálék.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Filmzene.
15.00: Zenekari hangverseny.
15.40: A két hajcsár. Elbeszélés.
16.00: Népi zene.
16.40: Ifjúsági műsor.
17.00: Tréfás fúvószene.
17.15: Fiatal művészek operahangversenye.
17.30: Rajzfilmzene.
18.25: Kamarazene.
19.05: Sennyei Vera énekel.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Fúvószene.
20.20: Heti — hangversenykalauz.
21.05: George Shearing együttes játszik.
21.20: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
21.30: Madarász Katalin és Vass József énekel.
22.00: Tánczene.

Szombat, szept. 21.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Zenekari hangverseny.
9.00: Üttörő-híradó.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Könnyű zene.
10.10: Operettmuzsika.
11.00: A csendháborító.
11.20: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye.
12.10: Magyar nóták.
13.00: Mi van a könyvesboltokban?
13.10: Operarészletek.
14.00: A Gyermekrádió műsora.
14.20: Szív küldi szívnek szívesen.
15.05: Kórusaink életéből.
15.25: Világgazdasági negyedóra.
15.40: Könnyű zene.
16.15: Zenés hétvége.
17.07: A hétvégi halász.
17.15: Zenés képeslap.
18.10: Népi muzsika.
18.40: Riportműsor.
18.55: Lucienne Boyer hangversenye.
20.25: Boldogságfelelős. Rádiójáték.
22.15: Sporthíradó.
22.35: Hanglemezek.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Népek zenéje.
15.00: Motorosok őtperce.
15.05: Vladimir Horowitz zongorázik.
15.30: Zenekari hangverseny.
16.40: Fúvóstáncok.
17.00: Történetek nagy karmesterekről.
17.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.50: Könnyű muzsika.
18.20: Lányok, asszonyok . . .
18.40: Zenekari dalok.
19.05: Tánczene.
19.40: Új építőanyagok. Riportműsor.
20.00: Az opera mindenkié.
21.05: Népdalok.
21.50: Zenekari hangverseny.

Vasárnap, szept. 22.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Sárgul már a kukoricaszár.
8.20: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Figyeljük a zenét!
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: Vándorlegény. Rádiójáték.
10.50: A Victor Silvester-zenekar játszik.
11.00: Vasárnapi melléklet.
11.30: Térzene.
12.15: Népi zene.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi szívnek szívesen.
13.30: Rádiólexikon.
14.00: Szimfonikus zene.
15.15: Hét nap a külpolitikában.
15.30: Kincses Kalendárium.
16.20: Hanglemezek.
16.30: Közvetítés a Magyarország—Szovjetunió nemzetek közötti labdarúgómérkőzésekről.
18.20: Tánczene.
18.55: Agglegények vidám műsora.
19.45: Emberek között . . . Boldizsár Iván tollrajzai.
20.10: Az aranypróbás legény. Rádiójáték.
22.10: A Vasárnap sportja.
22.30: Korunk zenéje.
0.20: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

9.00: Dalok.
9.30: A Gyermekrádió műsora.
10.10: Szív küldi szívnek szívesen.
11.05: Zenekari hangverseny.
12.30: E. Kovács Kálmán két elbeszélése.
13.00: Művészlemezek.
14.15: A Gyermekrádió műsora.
14.55: Könnyű zene.
15.30: Báthory Zsigmond. Magyar történelmi opera három felvonásban.
18.00: Olasz dalok.
18.30: Népi zene.
19.18: Tánczene.
20.50: Útikönyv.
21.10: Esti muzsika.
21.30: Operarészletek.
22.10: Tánczene.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

A lakó-nyilvántartó könyvek vezetői ellenőrizzék a személyi igazolványokat!

A belügyminiszter 1/1954. B. M. számú rendeletének 30. §-a szerint „a lakó-nyilvántartó könyv vezetője — a lakók személyi igazolványának a lakó-nyilvántartó könyv adataival történő összehasonlítás útján — 6 hónaponként köteles meggyőződni arról, hogy a lakónyilvántartó könyvbe bejegyzett személyeknek van-e igazolványuk és munkaviszonyukban nem történt-e változás.

Az ellenőrzés során — a személyi igazolvánnyal kapcsolatban — tapasztalt minden hiányosságról a legközelebbi rendőri szervnek köteles bejelentést tenni."

A fentiek alapján a Baranya Megyei Rendőrfőkapitányság felhívja a megye területén megbízott lakó-nyilvántartó könyv vezetőket, hogy a hozzájuk tartozó személyek személyi igazolványát a rendeletnek megfelelően ellenőrizzék le. Az ellenőrzés arra is terjedjen ki, hogy a lakók személyi igazolványukat érvényesíttették-e. Ha nem, úgy ezek adatait a rendeletnek megfelelően közöljék az illetékes rendőrkapitányságokkal. Egyben hívják fel figyelmüket az igazolvány azonnali érvényesíttetésére.

A fekvő vagy járóképtelen betegeknek az érvényesítést csak felgyógyulásuk után kell eszközölniök. Ezt a tényt azonban — a hozzátartozóknak — írásban kell bejelenteniök az állandó lakhely szerint illetékes rendőrkapitányságnak, amelyhez csatolni kell a megfelelő orvosi igazolást is.

A szabadegyetem új kollégiuma: a közgazdaságtan

A pécsi Munkácsy Mihály Szabadegyetem a közeli hetekben egy új tantárggyal, a közgazdaságtannal bővülve nyitja meg az 1957/58-as tanévet.

A közgazdasági kérdések iránt az elmúlt években fokozatosan nőtt az érdeklődés, különösen sokat foglalkoztak a közgazdaságunk különböző kérdéseivel az elmúlt esztendőben. A jószándékú bírálattól kezdve a legkülönbözőbb vélemények hangzottak el gazdaságpolitikánk és rendszerünk teljes revízióját követelő szélsőséges támadásig, és igen sok gazdasági kérdés került helytelen megvilágításba.

Hogy ezek a helytelen nézetek könnyen talajra találtak, abban nagy része volt annak, hogy — még gazdasági életünk vezetői közül is — sokan nem rendelkeztek a megfelelő közgazdasági ismeretekkel. Bár a politikai gazdaságtan oktatása a különböző szemináriumokon, pártiskolákon eléggé széleskörű volt, ez az elméletet nem kapcsolta össze eléggé a napi gyakorlati kérdésekkel, ennek következtében nem adott biztos alapot a napi gazdasági problémák közti eligazodásra.

A szabadegyetem most megindúló kollégiuma azt tűzte ki célul, hogy gyakorlati kérdésekben ad széleskörű tájékoztatást a közgazdasági problémák iránt érdeklődő hallgatóknak.

Az első előadások a tervgazdálkodással, népgazdaságunk tervszerű irányításának kérdésével foglalkoznak, egybekapcsolva azt a vállalati önállóság, a helyi kezdeményezés kérdésével.

A termelés és a beruházások gazdaságossága is időszerű téma. A gazdasági ismereteket mélyítik az árrendszerünk problémáival, a vásárlóerő és árualappal, a falu és város gazdasági kapcsolataival foglalkozó előadások.

Munkabérrendszerünk problémái a munkásoktól a vállalatokig általános érdeklődésre tartanak számot.

A magánkisipar és magánkereskedelem szerepe népgazdaságunkban szintén az érdekesebb előadások közé tartozik.

Külkereskedelmünk jelene és jövője, a szocialista országok gazdasági együttműködése olyan kérdés, amivel a jövőben sokkal nagyobb mértékben kell foglalkoznia, annak, aki népgazdaságunk helyzetét tisztán akarja látni.

A szabadegyetem közgazdasági kollégiuma tehát arra törekszik, hogy hallgatóinak az időszerű közgazdasági kérdésekben alapos ismeretet és biztos tájékozódást adjon. Ezt azzal is igyekszik elérni, hogy az egyes előadásokra a megye és város képzett, az egyes területeket legalaposabban ismerő közgazdászait kérte fel.

Kellő számú jelentkező esetén a szabadegyetem titkársága alapfokú könyvelési tanfolyamot is indít, melyen a hallgatók elsajátíthatják az alapvető könyvelési ismereteket, és megfelelő gyakorlati képzésben is részesülnek.

ERDÉLYI ERNŐ
A TTIT közgazd. szakosztályának titkára.

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem beiratásai

szeptember 10—25-ig tartanak. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és du. 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11. I. em. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját naponta folytatólagosan közöljük:

II. Közgazdaságtan:

1—2. Iparunk fejlesztése a hároméves tervben.

3—4. A mezőgazdaság fejlesztése és a termelőszövetkezetek.

5. Hogyan történik a népgazdaság tervszerű irányítása.

6. Központi irányítás — helyi önállóság és kezdeményezés.

7. A termelés gazdaságosságának kérdései iparunkban.

8. A gazdaságosság elvének érvényesítése beruházásainkban.

9. Árrendszerünk problémái.

10. Vásárlóerő és árualap.

11. Város és falu gazdasági kapcsolatai.

12. A magánkisipar és kiskereskedelem szerepe népgazdaságunkban.

13. Munkabérrendszerünk problémái.

14—15. Külkereskedelmünk jelene és jövője.

16. A szocialista országok gazdasági együttműködése.

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület:

Szeptember 16-án délután 6 órakor Sárdi Lajos és Székely Sándor az I. kerületi tanácson, Ritzl Béláné és Györki József a Budai II. pártházban, Balogh Istvánné és Lesnyik Istvánné a Budai II. pártházban.

Szeptember 17-én délután 5 órakor Jelenszky János és Gáspár József a pécsbányatelepi kirendeltség helyiségében, délután 6 órakor Czöndör Ferencné és Krassói Józsefné Fürst Sándor u. 4. szám alatt az egészségházban.

Szeptember 18-án délután 6 órakor Várszegi György és Kovács Ferenc a Vasas I. telepi kultúrházban, Vértike István és Posgay József az újmeszesi iskolában, Kovács István és Mizerák József a Tűrr malomban, Istókovics Márta és Pruzsina István az Erzsébet-telepi kultúrházban.

Szeptember 19-én délután 6 órakor Győrkő Antal és Preller Alajosné az öregmeszesi szakszervezeti házban, Hóman Józsefné és Szikszay Rudolf a Bártfa utcai iskolában.

Szeptember 20-án délután 6 órakor Kabar Ferenc és Gyenis József a Vasas II. telepi iskolában, Kónya István és Kónyi Dávid a szabolcsfalusi kultúrotthonban.

II. kerület:

Szeptember 16-án délután 6 órakor Tóth József és Balázs Istvánné a málomi v. b. kirendeltségen.

Szeptember 18-án délután 6 órakor Schnóbel Mária és Pellérdi József az Ágoston téri általános iskolában, dr. Kardos Lajosné a gyógypedagógiai intézetben, Szekeres Lászlóné a Mátyás király utcai iskolában.

Szeptember 19-én délután 6 órakor Török Géza és Link János az Egyetem utcai iskolában, Gergely Lajos és Biró Ferenc a városi tanácsháza I. emelet 47. számú szobában.

Szeptember 20-án délután 5 órakor Piszer Jánosné és Erdősi Antal a nagyárpádi v. b. kirendeltségen, délután 6 órakor Exner András és dr. Hámori László az Ágoston téri iskolában, Kiss Jenő és Kolpech József az Ágoston téri iskolában.

III. kerület:

Szeptember 17-én délután 5 órakor Bali János és Nagy Károly a Petőfi utcai iskolában.

Szeptember 18-án 5 órakor Orosz Anna a Petőfi utcai iskolában, Baka János és Berta Lajos a III. kerületi tanácsházán, Kovács Jánosné és ifjú Pozsgai Andor az Alkotmány utcai iskolában, Szabó Józsefné és Hunyadi Lászlóné a Nyár utca 3/1 szám alatt, Czopf Ferencné és Rausch János az Alkotmány utcai iskolában, dr. Puskás Ödön és Arató Jánosné az Alkotmány utcai iskolában, Nikics Lászlóné és Laufer Helga a Pacsirta u. 9. szám alatti házban, Kollár Eleménné és Bükkösdi István az ürögi párthelyiségben, Devecseri János és Beke József a mecsekaljai kirendeltségben.

Szeptember 19-én 5 órakor Kaszás Júlia a Hőgyes Endre u. 23. szám alatt, Bedő Pálné a III. kerületi tanácsházán, Bojtor János és Kistóth Györgyné a III. kerületi tanácsházán, Antal László és Kakas Ferenc a III. kerületi tanácsházán, Herendi Ferenc és Lippai Pálné a patacsi iskolában, Kovács István Athinay u. 1. szám alatti házban tartanak fogadóórát.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Kühtreiber Erika, Peti János, Sabján Csaba, Papp Anikó, Tóth Ferenc, Tóth György, Korpa Aranka, Sztepánovics Zsuzsanna, Merkl István, Stautz Imre, Péley Mária, Kis Terézia, Ozorai Ibolya, Nagypál József, Keszég Etel, Balogh Tibor, Rica Mária, Székely Valéria, Dörgő István, Burzán Irén, Stemler Zoltán, Hácz János, Garábi Csilla, Orsós Katalin, Sokácz Ágnes, Sokácz Amália, Lantos Géza, Novákovics Ilona, Bajnóczi Antal, Kakas Éva, Tavali László, Rudolf Ilona, Orsós Katalin, Balázs Szilvia, Kenéz Berta, Sterr András, Verebély Mihály, Garda Ferenc, Petrovics Ilona, Szató Etel, Huzián Károly, Kecskés Ilona, Dani István, Váradi Judit, Horváth Rita, Sztánics János, Krehler József, Emmer István, Sörös Mária, Farkas László, Ripszám László, Gregó Tamás, Banovics Éva.

Házasságot kötöttek:

Réna Kamil villanyszerelő és Beke Mária, Horváth Péter építőipari segédmunkás és Kühtreiber Klára építőipari segédmunkás, Reif György kőműves és Gyurkó Anna adminisztrátor, Mezei Károly bányacsillés és Ritter Elvira, Keresztes Mihály bányacsillés és Gábor Etel, Csonka Ignác mozdonyvezető és Korsós Magdolna cementipari segédmunkás, Gyulai Imre villanyszerelő és Bognár Margit, Vereby György üzemorvos és Várbíró Judit, dr. Csanaky Artur orvos és Krassóy Klára egyetemi hallgató, Murányi Márton segédmunkás és Földi Katalin varrónő, Pál Géza agronómus és Marosi Terézia bérelszámoló, Gáti Ferenc gazdasági vezető és Juhász Margit adminisztrátor, Lakatos János zenész és Kovács Mária.

Meghaltak:

Bogdán Lajos 43 éves, Garami Hugó 61 éves, Kertész Károly 83 éves, Keményi Károlyné 86 éves, Rehberger Károly 90 éves, Bayer Ferenc 64 éves, Ráthkevics Ferenc 43 éves, Ruppert János 86 éves, Gondos István 79 éves, Unger József 84 éves, Tárnok Gyula 64 éves, Horváth István 58 éves, Cseh Sándor 1 hónapos, Tóth György 2 napos, Kőrösi János 63 éves, Kovács Zoltán 1 napos, Papp Anikó 3 napos, Peitler Ferenc 80 éves, Szalma Károly 58 éves, Lakatos Sándor 1 hetes, özv. Földes Lajosné szül. Mákos Erzsébet 85 éves, özv. Farkas Jánosné szül. Rohrer Rozália 58 éves, Szin József 68 éves, Kiss Katalin 1 napos, Jurasits József 73 éves, László Ibolya 1 napos, Verebély Mihály 1 napos.

Veszettség elleni oltás

A városi tanács v. b. mezőgazdasági osztálya értesíti a város lakosságát, hogy 1/1957. (IV. 26.) P. M. és F. M. sz. együttes rendelete alapján Pécs város egész területén valamennyi három hónapos és ennél idősebb ebet veszettség ellen, csoportos hatósági oltások során be kell oltani.

Csoportos oltások helyét és idejét az alábbiakban közlöm:

I. kerület

Szeptember 23-án, hétfőn délután 2 órakor: Engelsz út, 34. sz. Népbolt. — Szeptember 24-én, kedden délután 2 órakor: Bányatelepi kirendeltségnél. — Szeptember 25-én, szerdán délelőtt 8 órakor: Vasas I. — Szeptember 25-én, szerdán délután 2 órakor: Vasas II. (Mázsaháznál). — Szeptember 26-án, csütörtökön délután 2 órakor: Kokszműveknél. — Szeptember 27-én, pénteken délután 2 órakor: Pécsváradi vám (Kriszt-féle kocsma. — Szeptember 30-án, hétfőn délután 2 órakor: Szabolcs község kirendeltségénél. — Október 3-án, csütörtökön délután 2 órakor: Tolbuchni út 140. (Somlai Nándor). —

II. kerület

Október 1-én, kedden délután 2 órakor: Susogó vendéglő előtti téren. — Október 2-án, szerdán délután 2 órakor: Kertváros, Málomi út (Szeldi). — Október 8-án, kedden délután 2 órakor: Vásártér (Cédulaháznál). — Október 10-én: csütörtökön délután 2 órakor: Nagyárpádon. — Október 11-én, pénteken délután 2 órakor: Postavölgy (Fűszerboltnál). — Október 15-én, kedden délután 2 órakor: Vásártér (Cédulaháznál). — Október 4-én, pénteken délután 2 órakor: Málomban.

III. kerület

Szeptember 28-án, szombaton délután 2 órakor: Donátusi kápolnánál. — Október 5-én, szombaton délután 2 órakor: Patacson (Kultúrháznál). — Október 7-én, hétfőn délután 2 órakor: Ürögi kultúrháznál. — Október 9-én, szerdán délután 2 órakor: Rácvárosi Fmsz. vendéglő udvarán. — Október 12-én, szombaton délután 2 órakor: Doktor Sándor u. 27., vendéglő udvara (bejárat a Brassó u. felől).

Ebét mindenki saját kerületének bármely kijelölt kelyére elővezetheti, annak lefogásáról, megfékezéséről maga tartozik gondoskodni.

Az oltásért fizetni nem kell, az ebtulajdonos az oltás alkalmával hozza magával az ezévi ebadó befizetését igazoló csekkszelvényt, az oltásnál mutassa fel, és erre vezetik rá az oltás megtörténtét.

Az ebadó befizetésének, az eb oltásának elmulasztása annak elkobzását és leölését vonja maga után.

Közlemények

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 16-tól az iskolaév új oktatási rendjének bevezetése miatt a kozármislenyi 10,30-as járatot 11,30-kor indítják a Széchenyi térről, vissza Kozármislenyből 12 órakor. Az István-aknai 11.45-kor indul a Széchenyi térről, és István-aknáról vissza 12.30-kor indul, a 17,15-ös járat megváltozik, helyette 17,45-kor indul a Széchenyi térről, István-aknáról vissza pedig 18,30-kor indul.

*

A pécsi körzeti orvosok szeptember 16-tól kezdve ismét éjszakai ügyeleti szolgálatot tartanak a Megyei Rendelőintézet ügyeleti helyiségében (Munkácsy M. u. 19. fszt. gyermekszakrendelési bejárat) délután 20 órától másnap reggel 6 óráig. Telefonszám: 30-00. Amennyiben az orvos ezen a számon azonnal nem jelentkeznék, a beteghez történő hívást a posta 08-as számán (tudakozó) lehet bejelenteni. Kérik a biztosítottakat, hogy az ügyeleti szolgálatot csak a valóban komoly és sürgős esetek ellátására vegyék igénybe, mert az indokolatlan igénybevételek a valóban sürgős esetek ellátását nehezítik, vagy akadályozzák meg.

*

Áramszünet lesz tranformátorállomások karbantartása miatt szeptember 15-én vasárnap reggel 7—15 óráig a Hunyadi J. út, Széchenyi tér, Jókai és Rákóczi útról nyugatra eső városrészben: Aranyhegy, Makár, Csurgó dűlőkben, Magyarürög, Szentkút községekben a belgyógyászati, szülészeti, bőrklinika, gyermekkórház, I. számú sebészet, Petőfi Filmszínház, Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat, Pannonia Sörgyár és a Baranya megyei Keltetőállomás területén.

*

A Pécs város Tanácsa V. B. Egészségügyi Osztálya felhívja a város területén lakó és munkábahelyezésre váró csökkent munkaképességű, valamint testi fogyatékos személyeket, hogy fogyatkozásuk igazolása mellett szeptember 16-án, 17. és 18. napján jelentkezzenek az illetékes városkerületi tanácsok szociálpolitikai előadóinál.

Az I. kerület területén lakók I. ker. tanácsház, keleti bejárat I. emelet 16., II. kerület területén lakók városi tanácsház, Széchenyi tér, I. emelet 50., III. kerület területén lakók a III. kerületi tanácsház (Szigeti u. 33. fszt 15.) jelenjenek meg a fenti napokon délelőtt 9—12 óra közötti időben.

A harmadik évben indítja meg nyelvtanfolyamait a Pedagógusok Szakszervezete. Beiratások szeptember 16-tól 30-ig lesznek a Nevelők Házában, Szt. István tér 6. minden nap 18—20 óráig. Kiváló és tapasztalt nyelvszakos pedagógusok tanítják a modern nyelveket a felnőtteknek és a gyermekeknek. A tanfolyam végeztével a résztvevők látogatási igazolványt kapnak! Beiratási díj: 15.— Ft. Havi tandíj: 30.— Ft.

A Baranya megyei Tűzrendészeti Osztályparancsnokság felhívja Pécs város és a megye érdeklődő dolgozóit, hogy a korábban, szeptember 15-re meghirdetett megyei tűzoltóverseny elmarad és helyette szeptember 22-én 10 órai kezdettel kerül megrendezésre Pécsett a Balokány ligetben.

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti a város lakosságát, hogy a Bacsó Béla utcát a forgalom elől lezárja.

APRÓHIRDETÉSEK

— **HALÁLOZÁS.** Gaál János 75 éves korában elhunyt. Temetése 16-án fél 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

Bárdi Anna

budapesti előadóművésznő

1957. szeptember hó 14-től

a

Pannonia eszpresszóban

énekel

LOTTÓZZÉK minden héten!

Házasság

Komoly, intelligens élettársat keresek 54—58-ig egyedülálló értelmiségi férfi személyében. En komoly vagyonnal rendelkezem. Teljes címre írott levelekre válaszolok. „Szüret után" jeligére Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos u. 22. 440

Elettársul keresek jólelkű férfit, aki otthonomba jönne, 58—62 évig. Csak pontos címre válaszolok. „Hit, remény" jeligére levelet a Hirdetésfelvevőbe. Kossuth u. 22, 340

Feleségül vennék rk., vallásos, szeretetre vágyó leányt vagy özvegyet, 36-ig. Őszinte választ kérek. „Önálló iparos" jeligére. Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. sz. 467

Komolynak mondott, barna tisztviselőnő komoly férfi ismeretségét keresi házasság céljából 30—40 között. Választ „Vártam rád" jeligére a hirdetésfelvevőbe kérek, Kossuth L. u. 22. 462

Lakás

Kétszoba, összkomfortos lakást keresek költségmegtérítéssel. Telefon: 26-14. 3 mellék. 354

Elcserélném ráfizetéssel összkomfortos garzon lakásomat ugyanilyen egyszobás, hallosra, Rákóczi út 32. földszint. Telefon: 13-36. 120

Belvárosban beköltözhető kétszoba, összkomfortos öröklakás eladó. Perczel utca 12. Vereb. 153

Egy szoba, konyhás lakást a szigeti részen, magas költségtérítéssel átvennék. Motortekercselő, Szigeti út 17. sz. 119

Utcai szoba konyha, kamrás lakásomat, — mely kétszobásnak is használható, — elcserélném kétszobásért ráfizetéssel esetleg hasonlóért. Zsolnay u. 36. Kálmán. Megtekinthető 6—8-ig. 427

Életjáradékra, vagy eltartásra idős házaspárt vagy egyedülállót családtagként elfogadnék lakásért. Cím: Pécs, Marx u. 12. sz. 438

Keresek sürgősen lehetőleg komfortos szoba, konyhás lakást költségtérítéssel. Tel.: 15-95. 383

Elcserélném egyszoba, konyhás, mellékhelyiséges lakásomat és egy különálló egyszobát, kétszoba, összkomfortosért, ráfizetéssel. Cím: Horváth József u. 19. 393

Elcserélném 3 szoba, előszoba, mellékhelyiséges, sertéstartásos lakásomat két kisebb előszobás lakásért. Engels u. 44. 373

Értelmiségi dolgozó nő mellé lakótársnőt keresek. Tompa Mihály utca 34. 419

Elcserélném egyszoba, konyhás éléskamrás lakásomat kétszoba, konyhás belvárosiért. Majláth. 19. Halcsék.

Komlói kétszobás lakásomat pécsiért elcserélném. Inköz. 149

Keresek 50—60 év közötti, egyedülálló lakással rendelkező nőt, kit eltartanék otthon ellenében. Állásban lévő nő vagyok, havi biztos keresetem 1600 Ft. Kincses Rózsa, Komló, Kökönyös, Malinovszki út, 1, sz. 415

Elcserélném 2 szoba, konyha, előszobás, kertes, sertéstartásos lakásomat belvárosi 2 szobásért, esetleg nagyobb garsonért. Engels u. 44. 373

2 szoba, hallos, komfortos belvárosi lakást keresek magas költségtérítéssel. Telefon: 37-26. 441

Szegedi egyszobás, összkomfortos lakásomat elcserélném pécsiért. Telefon: 44-38. 423

Elcserélném 3 szoba, összkomfortos házrészemet magányosért, térítéssel. Telefon: 49-21. 421

Belvárosi szoba, konyhás lakásomat elcserélném költségtérítéssel, kétszobás mellékhelyiségekre, a kertváros vagy szigeti részen. Gazdálkodásra alkalmas előnyben. Megtekinthető: 17—19 óráig. (Nagy Flórián u. 16. Rácz. 372

Keresek szoba, konyhás, éléskamrából álló lakást, komoly költségtérítéssel, Cserdy, Aranyhegy. 359

Orvosnő albérleti szobát keres fürdőszobahasználattal. Megye u. 4. Tel.: 48-67. 391

Lakást költségtérítéssel veszek. Cím: Adler, Sallai u. 14. 327

Felsővámház utcai olcsóbérű kis szoba, konyhát cserélnék belvárosi szoba, konyha éléskamrás lakásért, magas költségtérítéssel. Déryné (Mária) u. 11., asztalosnál. 325

Bútorozott szobát keres értelmiségi, dolgozó, gyermekteien házaspár azonnalra. Címet a 21. sz. Autóközlekedési Vállalat portájára kérem, Pécs Rózsa Ferenc u. 22. 148

Nagy szoba, konyhás lakásomat elcserélném hasonló éléskamrásért. Sándor u. 11. 154

Sürgősen keresek beköltözhető 1—2—3 szobás házat, öröklakást vagy lakást. Telefon: 30-23. 473

Vennék egy vagy kétszobás, összkomfortos lakást, vagy elcserélném 2 szobás lakásomat. Kossuth L. u. 54. du. 5 órától. Fucks. 459

Négyszobás, összkomfortos lakásért keresünk két különálló kisebb lakást. Kossuth L. u. 54. I. em. du. 5 órától. 458

Elcserélném Szőlő u. 45. sz. 1 szoba, konyha, sertéstartásos főbérleti lakásomat, Dohánygyár környékére. Romancz. 464

Egy vagy kétszobás lakást keresek költségtérítéssel, Mecsekalján is lehet. Ajánlatot, munkanapokon 44-95. telefonra. 465

Elcserélném szoba, konyha, éléskamrás lakásomat nagyobbért a belvárosban. Kossuth L. u. 34. udvarban, 2. ajtó. 466

Egyszobás magasföldszinti lakásomat elcserélném egyszoba, konyhásra, költségtérítéssel. Semmelweiss u. 9. fszt. 1. ajtó. 456

Állás

Családtagnak fogadnánk egy 60 év körüli egyedülálló asszonyt. Cím: Lóhner Rezső Komló, Pécsi út 36.

Konyhai telepvezetőt nagy gyakorlattal azonnalra keres a 22. sz. Állami Építőipari Vállalat, Kővágószőlős. Központi iroda: Kővágószőlős (Golgota). 112

Iskolás gyermekeim mellé keresek intelligens, gyermekszerető, önállóan főző bejárónőt. Cím leadva: Lauferné, Városház u. 2. sz. I. emelet. 126

A Kozármislenyi Földművesszövetkezet földművesszövetkezeti könyvelésben jártas férfi könyvelőt keres. Jelentkezni lehet: Kozármisleny, a szövetkezet irodájában.

Hosszabb gyakorlattal rendelkező, vezetésre alkalmas lakatos szakembert keresünk csoportvezetőnek. Fizetés megállapodás szerint: Műszaki és Fémipari Vállalat, Szigetvár. 135

A Földművesszövetkezetek Szigetvári Járási Központja a járás területére szakképzett boltkezelőket keres, akik vegyes-szakon jártasak. Jelentkezés a szigetvári FJK-nál személyesen önéletrajzzal. 134

Jól főző mindenest keresek. József Attila u. 7. I. emelet 6. (Ráth utca.) 406

Oktatói nevelői munkára a Szociális Foglalkoztató Otthon óvónőt felvesz. Fizetés 1100 Ft + illetményföld és fejadag. Lakás biztosítva. A kézimunkakedvelő előnyben. Érdeklődni: Állami Szociális Foglalkoztató Otthon, Bikal.

Gyors- és gépírót keres a Dél-Dunántúli Cipőnagykereskedelmi Vállalat. Pécs, Rákóczi út 36.

Kertészeti Vállalat kertészeti iparitanulókat felvesz. Szükséges képzettség 8 általános. Jelentkezés Perczel u. 1. 402

Szigetvár környéki tanítónő keres olyan háztartásvezetőt, aki munkaideje alatt 2 kisfiát is szívesen gondozza. Somogyapáti, Kósáék.

Bejárónőt félnapi elfoglaltsággal felveszek. Friedmann, Szabadság út 7. 291

Tiszakosár készítésénél foglalkoztatott dolgozóinkat kérjük jelentkezzenek. Háziipari Szövetkezet, Déryné u. 35. sz. alatt. Ugyanitt 2 férfit fizikai munkára alkalmazunk.

Gyermekszerető bejárónőt azonnalra felveszek. József u. 13. sz.

Lakatost (önálló) karbantartási munkálatokra azonnal felveszünk. Cím: Dél-Baranya Megyei Népbolt, Pécs, Bem u. 22. sz. 157

Felvételre keresünk egy szakképzett kőművest és egy mérleg javítót. Jelentkezés az Észak-Baranya Megyei Népbolt igazgatóságán, Pécs, Rákóczi út 50. 156

Központi gyógyszertárunkba fiatal, gimnáziumban érettségizett férfi munkaerőt alkalmazunk. Jelentkezés: Pécs, Lánc utca 22. alatt, folyó hó 16-án 8—12 óra között. 147

Gyermekszerető idősebb nő kisebb háztartást vállalna, vagy magányoshoz. Rákóczi út 13/b. alagsor. 472

Ingatlan

500 négyszögöl szőlő, kétszoba, konyhás ház eladó. Ujhegy II. dűlő 94. 407

Pécsváradon kertes családi ház eladó. Azonnal beköltözhető. Ady Endre u. 10. 404

896 négyszögöl szőlő Pellérden eladó. Érdeklődni: Erdős Ferenc Pécs, Üdülő Szálló. Telefon: 24-01. 128

Beköltözhető kétszoba, konyha, 900 négyszögöl szőlővel eladó. Marx út 127. 118

Családi ház Kovácstelepen eladó. Bővebbet Zója u. 13. Pálléknál. 117

Eladó 250 négyszögöl szőlő, építőanyaggal, Székely Bertalan u. 32. Érdeklődni: este 6-tól 8-óráig. Szombat és vasárnap egész nap. Kovács Károly, Kulich Gyula u. 12. emelet 4. ajtó. 116

Életjáradékra kisebb családi házat vennék. Beköltözhetősége egyelőre nem fontos. Részletre is megegyezünk. Érdeklődni: Baranyai János, Pécs, Endresz György u. 52. 109

Hobol és Molvány között fekvő Lajosfán eladó 1200 négyszögöl belsőség, gyümölcsössel, beköltözhető házzal, melléképületekkel és 6 kat. szántóföldel. Érdeklődni lehet: Klemzer Jánosnál Lajosfán. 110

Vasas II. 66. sz. üzlet- és lakóház eladó. Érdeklődni: Vasas II. 65., Marosnál. 108

Eladó Lovászhetény községben 44. házszám alatt egy családi ház, amely áll háromszoba, konyha, és gazdasági épületekből. Hozzátartozik 390 négyszögöl udvar és 509 négyszögöl gyümölcsös. Érdeklődni: Földművesszövetkezetek Baranya megyei Szövetkezeti Központa Pécs, Kossuth tér 8., titkárság.

Házteliket vennék. Ajánlatokat hétfőtől. Doktor Sándor u. 11. 443

Szigetváron Szabadság u. 60. számú azonnal beköltözhető családi ház eladó. 141

Bárány út elején, fenyves mellett 763 négyszögöl új szőlő, gyümölcsös, szobaj konyha, pince, vízzel, beköltözhetően eladó. Lámpásban 1200 négyszögöl szőlő, felerészben is, termással, pincével, présházzal eladó, Ady Endre u. 55. 432

Beköltözhető 2 szoba, konyhás családi ház eladó. Gergely u. 1. 392

Életjáradékra házat, házrészt vennék, belvárosban. Értesítést: Felsővámház u. 2. bútorüzletbe kérek. 398

Beköltözhető kis családi ház eladó. Rigó u. 27. (Jankovics telep.) 416

Szoba, konyhás ház, kis szőlővel olcsón eladó. Azonnal beköltözhető. Mecsekalja, Szentkút 26. 378

Beköltözhető ház kerttel eladó. Kiss Ernő u. 42. 395

Eladó félház, különbejárattal, esetleg lakáscserével. Pécs, Kiskereszt u. 13. sz. 369

Autóbusz megállónál 700 négyszögöl szőlő, beköltözhető lakással eladó. Érdeklődni: Pacsirta utca 23. sz. 323

Bartonicsek Károly Villányban eladja Szabadság utca 123. számú háromszoba, konyhás házát, mellékhelyiségekkel, 700 négyszögöl kerttel. 451

Kisebb ház eladó, kedvező feltételek, lakás átvehető. Aradi vértanúk útja 29. 422

Házhelynek alkalmas terület, 700 négyszögöl eladó Kővágószőlősön. Érdeklődni: Kővágószőlős 110. sz. alatt lehet. 452

Eladó a Losonc utcában 380 négyszögöl házhely. Érdeklődni: Ady Endre u. 57. sz. alatt. 363

Szennyvíztelep mellett 4 kataszteri föld eladó. Érdeklődni: Mixlós utca 18. 329

Eladó különálló 2x1 szoba, konyha, fél házrész. Orsolya u. 16. Bővebbet: Doktor Sándor u. 8. udvarban. 336

Vennék szoba, konyhás, beköltözhető, kisebb házat Pécs bármely részén. Címeket: Kossuth L. u. 9. Botykaiék. 350

Földbérlet a cserkúti határban 15 kh szántó és rét jó karban bérletbe kiadó. Érdeklődni lehet Cserkút, Árpád köz 3. sz. 345

Szőlő Mecsekszabolcson 924 négyszögöl, rajta öreg présházzal, kúttal 35 000 Ft-ért eladó. Házhely Mecsekszabolcs faluban 457 négyszögöl eladó. Érdeklődni: Pécs, Ujmeszes 7/2. II. em. 14/a. 321

Eladó Tettye utca 41. számú ház, gazdálkodásra alkalmas, esetleg fele is. 303

Kisherend 54. számú, 2 szoba, konyhás ház, 2316 négyszögöl földdel eladó, vagy kisebb pécsi házért elcserélhető, esetleg ráfizetéssel. Molnárné. 293

Kisebb kertes házat keresek Pécs—Szentlőrinc környéki faluban 10—12 évi bérjetre nagyobb összeg lefizetése mellett. Ebel József, Mecseknádasd 237. sz. 294

Kis családi ház eladó. Rögtön beköltözhető. Ugyanott 540 négyszögöl házhely is. Mecsekalja, Cupi telep 8. sz. 287

Eladó beköltözhető 2 szobás, új családi ház, megosztható 2 családnak, melléképületekkel, gazdálkodásra alkalmas, 763 négyszögöl új forgatás, villany, víz. Zombory, Kisdeindol-tető 36. sz. Bálicsi busz végállomástól balra. 469

Szép családi ház eladó. Érdeklődni a délutáni órákban, Orsolya u. 5. Avar. 470.

Vízimalom, daráló, téglaégető, öntözéses kertészettel 150 000 Ft-ért, szőlő villával 180 000 Ft-ért. I. kerületi házhelyek eladók. Dr. Keleti, Megye u. 9. 457

700 négyszögöl szőlő, 1 kh szántó eladó. Bővebbet: Pécs, Ságvári Endre u. 45. sz. (Gyárváros). 144

Epedarugós
ágybetétek
készítését vállalom
VAJTA kárpitos, Déryné u. 11. Telefon: 36-75

Családi ház a belvárosban 2x2 szobás, összkomfortos lakással eladó. Érdeklődni: Tel.: 34-20. 442

Mecsekaljai állomással szemben 323 négyszögöl új szőlő, nagy présház, Kovács-telepen 2 házhely egyben eladó. Pincehelyi, Vas Gereben utca 49. 403

Vasas I. kerület, Rét utca 222. számú új ház eladó. Érdeklődni a helyszínen. 408

Eladó Pécsújhegy 2. dűlő 99. sz. 717 négyszögöl szőlő, szoba, konyhával. Jung. 394

Életjáradékra kisebb családi házat keresek. Pécsett 25 000 Ft-ot azonnal fizetek. Címeket kérem Engels út 27. fszt-re leadni. 394

1x2, 1x3 szobás lakásból álló új ház beköltözhetően eladó. Alsóbalokány 51. 360

Légszeszgyár u. 36. szám alatt 294 négyszögöl telek olcsón eladó. 355

Azonnal beköltözhető családi ház, 2 szobás, összkomfortos lakással autóbusz végállomásnál 75 000 Ft-ért eladó. Gondnoknál, Zsinkó István u. 1. 356

1018 D-öl szántó eladó a málomi autóbusz-megállóhoz közel, kukoricaterméssel együtt is. Gadó, Felső-Havi u. 2. Tel. 48-53

Adás-vétel

150-es Czetka és 350-es Jáwa motorkerékpár eladó. Pécs, Radnics u. 35.

Hibátlan használt cementeszsákok 2,— Ft db-kénti árban, bármely mennyiségben vásárolhatók a Pécsi Cementáruipari Vállalatnál. Siklósi út 10. sz. 131

Eladó 8 hl-es szüretelőkád, rézcsapok, asztalitűzhely, radiátor (hősugárzó). Munkácsy M. u. 29. 362

Óriás gyümölcsű szentendrei nemesített egres és nagy gyümölcsű holland piros ribiszketövek kaphatók, ára: 5,— Ft. Ifj. Toronyi János kertész, Békéscsaba, Sztraka u. 27. 123

Danuvia kilométerórával ellátva újszerű állapotban eladó. Laskó utca 22. 129

Egy hálószoba bútor és egy kis „Kalor" kályha eladó. Anna u. 51. 127

Eladó üzemképes villany kerítésdrót, kötőgép, családi ház gazdasági épülettel. Herczeg Lajos Dráfok. 112

Bútor, kombiniáltszekrények, garnitúrák, rekamiék, asztalok, dinerek. Kitűnő minőségben. Fizetési könnyítés. Budapest, VII. Lenin krt. 33. kisiparos. 32

Gyönyörű dlóhálók, kombinálüszekrények kaphatók. Budapest, VI. Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 33

Irhabunda, szürke, női, magas termetre eladó. Megtekinthető Blancz töltőtolljavítónál, Jókai Mór utca 2. 445

Íróasztal, szekrények, ágyak, ajtó tokkal, asztalok, székek, olcsón eladók. Felső-Vámház u. 2. 400

Veszek hálő-, konyhaberendezést szekrényeket, ágyakat, kályhákat, mindenféle lakberendezési tárgyakat. Molnár, Felső-Vámház u. 2. 399

Bútor és zongora szakszerű szállítását vállalom. Schreer Tibor fuvaros, Alkotmány utca 14. Telefon: 15-93. 450

Boroshordók, 320 liter körüliek eladók. Lánc utca 25. Kamba. 448

529 literes fehér boroshordó, 500 literes szüretelőkád eladó. Pécs III. k. Völgyi rét 23. 447

Három 120 kg-os sertés továbbtartásra, ugyanott boroshordók eladók. Pécs, Pacsirta u. 5. 446

Plüsdívány, polituros, száztízes kerekasztal, hajlított karfájú és kárpitozott székek, mosdóállvány, konyhaasztal elköltözés végett eladók. Alkotmány u. 5. 431

Sürgősen eladó 125-ös teleszkópos Csepel motor. Tábor utca 4. 339

Kifogástalan steppelt mély gyermekkocsi eladó. Kapitányné Zombor u. 36. 364

Keleti és magyar perzsaszőnyegek kitűnő állapotban eladók. Pécs, Rózsa Ferenc u. 5. 3—8 óra között, vasárnap egész nap. 322

Hálószobát, kombináltat, konyhabútort, többszöri lefizetés mellett készítek. Bajcsy-Zsilinszky u. 24. 410

Eladó egy jókarban lévő, ezüsttankos, első-hátsó teleszkópos, 125 cm³-es Csepel motorkerékpár alkalmi áron. Berta István, Mereny. 380

Hajópadlót veszek, 4—5 métereset. Garai u. 13. 388

Üstház eladó. Déryné utca 29. sz. 376

Pannonia eladó. Málom 13. sz. 436

125-ös Csepel olcsón eladó, Szigeti út 147. Hétfőtől. Tel.: 48-37. 390

Egy 2 lóerős villanymotor eladó. Dobó István u. 33. 437

Háló, modern konyhaberendezés, ágyak, asztalok, asztalszekrények kanapé sürgősen olcsón eladók. Bartók Béla u. 32. 401

Vennék jókarban lévő 100—150 literes vas szőlőprést. Cím: Jernovits György, Kacsóta 62. sz. 420

Hálószobabútor, háromajtós szekrény, rekamié, fotőjök, párnázott székek, konyhabútor, szelzon, szekrények, asztalok eladók. Zsolnay u. 7. Bútorüzlet. 387

Eladó egy új, mély gyermekkocsi, egy pár 41-es bilgeri csizma, egy Béke-kályha. Vas Gereben u. 32. 371

Részletfizetésre iskolahegedűk, mesterhegedűk, cimbalmok eladók. Poszák, Bartók Béla utca 17. 414

Lánevédős, újtípusú, piros Pannonia kifogástalan állapotban kisipari oldalkocsival, vagy nélküle eladó. Erzsébet u. 20. sz. 418

3 db 500 literes boroshordó eladó. Tolbuchin u. 2. sz. 417

Eladó mosógép (villanymotor nélkül) és mély gyermekkocsi. Engels u. 44. 375

Kifogástalan állapotban lévő 150 cm³-es Czetka és egy 250 cm³-es piros Pannonia eladó. Mártírok u. 21. 386

Kifogástalan állapotban lévő rövid, bécsi zongora eladó. Cím: Jókai u. 34., földszint 2. 366

Hízónak való sertések eladók. Móré Fülöp u. 7. 358

Ezüsttálca, vendéglői alpacca-tálak, tálcák, csészék, fagyialtos kanalak eladók. Tel.: 32-82. 324

Női kerékpár jó állapotban eladó. Dugonics u. 37. 331

Eladó 9 HP villanymotor Grénó darálóval együtt. Berda József, Drávaszabolcs. 338

Új és használt boroshordók 300—400 liter között eladók. Fischer Kálmán, Vasas II. Telefon: 24. 341

Műanyagtömegekhez gyártásához álló fröccsöntőgép szerszámokkal eladó. Somogyiné, Déryné u. 1. 305

Szőnyeg javítását vállalom, ugyanott jóhangú bőgő eladó. Sallai u. 15. 295

Kombináltszekrény eladó. Hargitta u. 5. (Petőfi utcából nyílik.) 309

Használt férfiruhát, gumicsizmát, bakancsot veszek. Hetényi, Bem u. 20. Tel.: 22-49. 292

Dió hálószoba, konyhaberendezés eladó, Klein asztalos. Felső-Vámház u. 33. 409

Kombináltszekrény eladó. Csillag u. 9. 142

Egy komplett szoba, konyhabútor eladó. Megtekinthető vasárnap délután 2—6-ig. Farkas István u. 13. 433

Ehrbar zongora eladó. Felsővámház u. 44. sz. 151

125-ös Danuvia, új állapotban eladó. Katalin u. 3. 152

Egy német dog kutya és 2 család méh eladó. Tátra u. 12. 155

Zongora, rövid, modern, prima állapotban bérbeadó. Krammer, Állami Áruház. 158

Eladó egy jó állapotban lévő sezlon. Cím: Rákóczi út 13/b. alagsor. 471

Gyalugép, hengerfúrófejjel eladó. Majláth u. 8. 460

Körkötőgép, duplatalpaló, gumizóval és csikozóval eladó. Ugyanott fentiek készítését és javítását vállalom. Vörös műszerész, Bajcsy Zsilinszky u. 1. 468

Három 6 hónapos angol süldő eladó. Baranyavár u. 2. (Gyárváros) 143

Eladó 11 hl-es szüretelőkád, 120 l boroshordó, egy prima szövőszék. Nagyárpádi út 2. 461

125-ös lemezvillás Csepel, generálozva eladó. Megye u. 3., asztalosműhely. 463

16 kalapácsos daráló, 13 HP villanymotorral, mérleggel, komplett eladó. Ugyanott 1 db kovácstűzfúvó, villanymotor is: Fürst Sándor 47. 453

Zománcozott, szép asztali-tűzhely eladó. Hatház u. 15. 454

Eladó: kombináltszoba terrakot epingié huzattal, négy székrény, két egyszemélyes rekamié, négy kárpitozott szék, 5 tonnettszék, karosszék, kis jégszekrény, dupla létra, cégtábla. Szabadság út 56. II. 6. 455

Egy húsvágó rakott tőke, 40x60-as eladó. Ujvilág u. 5. 159

Dumas: Balsamó József, **Zane Grey** és egyéb indián tárgyú) könyveket keresek megvételre. Címeket címfelsorolással: Harcos, Pécs, Szendrei J. u. 2. alá kérek.

egyéb

Minden rendszerű hűtőgépek szakszerű javítása és szerelése. Kreisler. Bajcsy Zs. u. 10. Telefon: 48-22. 193

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus. Mártírok útja 7. 262

Osztrák óvónő gyermekeknek és felnőtteknek német nyelvórát ad. Sallai utca 23. 267

Írógépkölcsönzés, útlevél, határsávkérelmek, számlák, jegyzetek gépírása. Leíróiroda, Deák u. 5. 384

A pécsi kisállomáson egy papírtokban lévő tervezési vázlatok elvesztek. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Pécs, Líceum u. 11. Marinka. 423

Ernyő javítást, áthúzást, új ernyőt készít Ernyőüzem, Zrínyi u. 10. sz. 429

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91. György u. 6. 294

Szőrszálait rövidhullámú gépen örökre eltávolítja, pattanásos, foltos bőre megszépülhet. Sándorffi kozmetika, Budapest, Jókai tér 3. 30

Műkoszorúk, koszorúkellékek, művirágok nagy választékban, feldolgozóknak is Kardos Györgyné készítőnél, Pécs, Bajcsy Zs. u. 5. 159

Órajavítást továbbra is vállalunk jótállással. Kérem a kedves ismerősök további támogatását. Özv. Busch bach Lászlóné. Alkotmány u. 3. sz. 120

A Baranya megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ szeszfőzdéje bérfőzésre előjegyzést elfogad a helyszínen. Pécs, Tiborc u. 50. szám alatt, vagy 49-34 telefonon. 133

Forrászati cikkek Pánczél Gézánál szerezhetők be. Rákóczi út 27. Telefon: 43-36. 476

Rádiót veszek, cserélek, eladok. Rádiót, erősítőt, magnetofont javítok

Horgas rádiós

PÉCS, Teréz utca 1. szám. Telefon: 26-82.

Magyarmecskén a 63. számú ház eladó. Érdeklődni a helyszínen.

25 WATTOS hengererősítő eladó. Hétfőtől. Tolbuchin út 7.

Újabb angol, francia és belga

férfiszövet-újdonságok

érkeztek

a 15. számú Ruházati Boltba

Kossuth Lajos utca 15. szám

Gyümölcsfaoltványokat

az állami gazdaságok faiskoláiban közvetlenül rendelhet, vásárolhat!

Szállítás utánvéttel:

Alsótekercsi Á. G. Balatonvilágos
Bárdibükki Á. G. Bárdibükk
Cegléd-Csemői Á. G. Cegléd
Csányi Á. G. Csány
Domoszlói Á. G. Gyöngyös
Helvéciai Á. G. Helvécia
Kápolnapusztai Á. G. Balatonmagyaród
Mezőhegyesi Á. G. Mezőhegyes
Nagymágocsi Á. G. Nagymágócs
Nagymezői Á. G. Fehérgyarmat
Nagymiskolci Á. G. Miskolc, Hunyadi u. 5.
Nyírteleki Á. G. Nyírtelek
Törökbálinti Á. G. Törökbálint
Zalaszentgróti Á. G. Zalaszentgrót

Közületek megrendeléseit az Állami Gazdaságok Kereskedelmi Irodája intézi Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11. Telefon: 113—000/16—28 mellékállomás.

Külön árajánlat, felvilágosítás.

Árjegyzéket, kívánságra bármelyik gazdaság díjmentesen küld!

A VASÁRNAP SPORTJA

Сърдечно поздравяваме българските футболисти, гости на нашия град.

Чувствайте се добре дошли между нас и Ви пожелаваме успех.

*

Ma délután nem mindennapi sportesemény színhelye lesz Pécs. Városunk lelkes szurkolóinak kívánsága teljesül, nemzetek közötti válogatott mérkőzést láthatnak a PVSK-pályán: a magyar és a bolgár utánpótlás válogatott találkozik egymással.

Szeretettel köszöntjük a testvéri bolgár nemzet sportolóit. Hisszük, hogy a mai mérkőzés és a bolgár sportolók pécsi tartózkodása csak megerősíti és még szorosabbá teszi a két baráti nemzet kapcsolatait. Erezzék jól magukat bolgár vendégeink városunkban! Reméljük gazdag élményekkel térnek majd haza.

*

A PVSK gyermektornájának irányítását Farkas György testnevelőtanár vette át, az edzéseket hétfőn és szerdán tartják fél 6-tól fél 7-ig, új tagok jelentkezését ebben az időben fogadják.

Bulgáriai tapasztalatairól A világbajnokságról A válogatott csapat irányításáról nyilatkozik Lakat Károly, a válogató bizottság tagja

Már kedden Pécsre érkezett a magyar utánpótlás válogatott. A program zsúfolt volt: szerdán Mohácsra kirándultak, csütörtökön, pénteken üzemlátogatás, edzés szerepelt a műsoron, szombaton pedig a bolgárokkal együtt fogadáson vettek részt. Néhány percet ellopva, mégis sikerült beszélgetnünk Lakat Károllyal, a válogatóbizottság egyik tagjával, a csapat edzőjével.

= Mire képes az utánpótlás csapat? = kérdeztük elsőnek.

— Csupa fiatal játékosból tevődik össze. Az átlagos életkor 21—22. Gelei, a kapus még ifjúsági korban van. Valamennyi tehetséges, jól képzett játékos és mint együttes valószínű sikeresen szerepelne, mondjuk az NB I-ben is. A fiúk két éve együtt vannak, sok nehéz mérkőzést vívtak s csak egyszer, éppen a bolgároktól szenvedtek vereséget. Talán csak rutinban maradnának az NB I-es csapatok mögött. Ez viszont érthető: még fiatalok, másrészt csak két esztendeje játszanak egymás mellett. Bár köztudomású, hogy valamennyi első osztályú csapatban kergeti a labdát, többen ugyanabban az együttesben. Jagodics, Vasas és Taliga, a csatársor három tagja a Salgótarjáni Bányász labdarúgója.

= Tudjuk, hogy nemrég Bulgáriában járt a CDNA—Vasas Európa Kupa mérkőzésen. Milyennek ismerte meg a bolgar labdarúgást általában?

— A CDNA megérdemelten győzött. Jó benyomást keltett, nagy lelkesedéssel játszott. Taktikájuk szerint: az első percekben lerohanni a Vasast és gólokat rúgni. Ez sikerült is, mert már a harmadik percben 1:0-rá vezettek. A Vasas viszont megzavarodott és játékosai vágták a labdát. A második félidőben megváltozott a játék képe. A fáradt Vasas vette át a játék irányítását és hamarosan rúgtak is egy gólt. Ekkor azonban értheteltelen taktikát alkalmaztak: megelégedtek a minimális vereséggel és nem hitték, hogy döntetlent vagy győzelmet érhetnek el. A visszavágó mérkőzésben bíztak. Pedig ebben a játékrészben a bolgárok kifulladtak és még így is, ha az utolsó öt percben Bundzsák és Ilovszky helyzete bemegy, megnyerik a mérkőzést.

— A bolgár válogatott a CDNA-ra épül. A kapus ruganyos, jószemű. A hátvédhármas legjobb embere Manolov, Boskov — a bolgár Bozsik — a csapat karmestere, kiváló játékos. A csatársorban Manolov — Sándor típusú, soha nincs a helyén és nagyon góléhes. Panajolov, az egyik összekötő már 20—25 méterről is bombáz.

= Az eredmény? ...

= A bolgár csapat nem fekszik nekünk. Magam is két alkalommal játszottam ellenük. Nehéz lesz győzni. Már említettem, hogy a bolgár labdarúgás megváltozott. Most már ők is játszanak, bár meg kell mondani, ebben mi jobbak vagyunk. Másrészt Bulgáriában éppen az előbbi következtében átmeneti visszaesés állt be. Ez mellettünk szólna, de a mérkőzés nekik ugyanolyan fontos, mint nekünk. Tehát bizonyos, hogy teljes erőbedobással fognak küzdeni. Minden eredmény lehetséges, én döntetlenben kiegyeznék ...

— Melyik csapatot tartja a világbajnokság esélyesének? Több külföldi szakértő már nyilatkozott erről.

— Erre még általánosságban sem válaszolhatok. Mert mi a helyzet? A külföldi labdarúgó szakemberek járják a világot, megnézik a nemzetek közötti válogatott mérkőzéseket, tapasztalatokat gyűjtenek. Mi, sajnos nem igen jutunk el külföldre, csak a kint élő magyar edzők leveléből tájékozódunk az egyes csapatok formájáról, képességéről. Ez nagyon kevés ahhoz, hogy véleményt mondhassak.

— Köztudomású, hogy a válogatott csapatok irányítása és felkészítése minden országban egy személy irányítása alatt áll. Nálunk viszont válogató bizottság dolgozik. Lesz-e a közeljövőben változás?

— Tudjuk, hogy fonák helyzet alakult ki azzal, hogy a kluboknál lévő edzők irányítják a válogatott felkészítését. Bár közöttünk jó az egyetértés, mégis helyesebb, ha ezt független személy végzi. Természetesen mi szívesen dolgoznánk mellette. Néhány független állami edzőre is szükség lenne. A mai helyzet azért is rossz, mert az edzők a saját egyesületüknél nem tudnak eleget tenni kötelességüknek és ez nehezíti a válogatott munkáját is. Az MLSZ is az egyszemélyi vezetés mellett kardoskodik, és bizonyos, hogy rövidesen pontot tesznek az ügy végére ...

— Utolsó kérdésként: hogy érzik magukat Pécsett?

— Nagyon jól. Az ellátás kiváló, a programot is az érdekességeknek megfelelően állították össze. A rövid idő alatt igyekeztünk sokat megismerni ebből a szép városból. Egyébként először Tatára akartunk menni és ott felkészülni a mérkőzésre, de jobbnak láttuk, ha Pécsre jövünk. A néhány nap alatt is közelebb kerültünk a szurkolókhoz és nem úgy tekintenek ránk, mint a vendégekre szokás. A szurkolók és a vezetők nagy szeretettel fogadtak. Csak vasárnapra is maradjon belőle és akkor is biztassák a csapatot, ha esetleg időszakonként nem úgy játszik, ahogy mindannyian szeretnénk. — fejezte be Lakat Károly edző.

BOCZ JÓZSEF

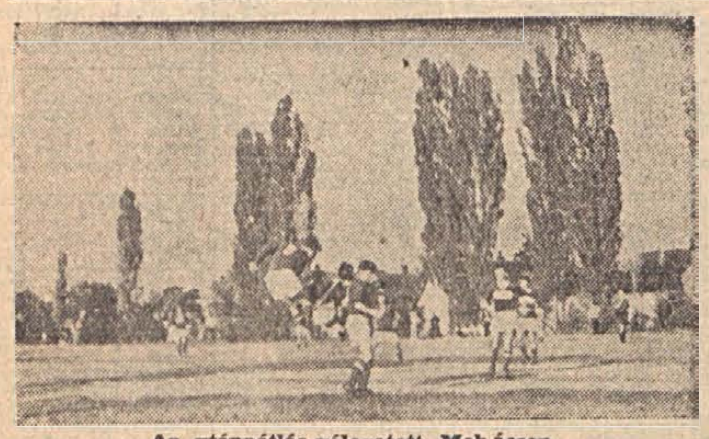

Az utánpótlás-válogatott Mohácson

Lubomir Angelov:

Győzni szeretnénk, de tanulni is!

Először is bemutatom Lubomir Angelov elvtársat, a bolgár utánpótlás válogatott állandó állami edzőjét. Maga is válogatott labdarúgó volt és 19 év alatt 45 alkalommal képviselte Bulgária színeit a zöld gyepen. Sokat emlegeti dr. Sárosit és a többieket, akikkel nem egyszer találkozott válogatottsága alatt. Nemcsak kiváló labdarúg, de „gólzsák" is volt. Többször lett az ország gólkirálya.

Így beszél a mérkőzésről:

— Szeretnénk győzni, hiszen minden csapat vágya ez. De nemcsak győzni szeretnénk, hanem jó játékot is mutatni. Játékunkkal be szeretnénk bizonyítani, hogy előbbre vagyunk, mint voltunk az elmúlt években.

Egy példát is említek.

1949-ben Hajdu András volt nálunk edző és készítette fel a csapatot a nemzetközi mérkőzésekre. A jó előkészítés eredménye, hogy 1950-ben 2:1-re legyőztük Szófiában a magyar válogatottat. Abban az időben formálódott ki a bolgár válogatott csapat és igen lelkesen játszottak, örültek a győzelemnek. Sajnos, egyesek — köztük Puskás, a csirkefogó (ezt magyarul mondja) — azt hiresztelték, hogy a bolgárok durvák, kanibálok, satöbbi. Pedig mi éppen ellenkezőleg a szép játékra tanítottuk és tanítjuk csapatunkat. Tanultunk és most is sokat tanulunk a magyar labdarúgó iskolától. Átvesszük, ami számunkra a legmegfelelőbb és azt hasznosítjuk. Tehát, ha vasárnap sikerül győzni, akkor elmondjuk, hogy jó iskolát kaptunk a magyaroktól. ha vereséggel kell elhagynunk a pályát, akkor sem csüggedünk, mert tudjuk, hogy még sokat kell tanulnunk az önök válogatottjától.

— Mit tapasztalt eddig nálunk?

= Nagyon tetszenek a füves pályák. Sajnos, nálunk még a fővárosban is keresni kell a füves pályákat. Alig van egy-kettő. Önöknél még a kis városokban is gyepen rúgják a bőrt. Igen tetszett, hogy már a kis srácok rúgják a labdát. Valóban így nevelődik ki a jövő futballgenerációja, a Hidegkutik, Bundzsákok és Lelenkák.

— Valamit a csapatról.

= Az utánpótlás válogatott átlagos életkora 22 év. Legfiatalabb játékosunk: Dimov, aki 19 éves. Legöregebb a 24 éves Csacsovszkij. A legtöbb játékost — számszerint négyet — a Dimitrovói Bányász adta a válogatottnak. Igen ismert és kedvelt játékosunk Vladimirov, aki 1956-ban gólkirály lett, egyben ő a csapat kapitánya is.

A csapat összeállítása:

= Ivanov — Kosztov II., Dimitrov, Csacsovszkij — Dimov, Ignatov (Dragomirov) — Milev, Martinov, Vladimirov, Konov, Pavlov.

SUSOGJA

— Mester, azt hiszem magának is elég volt a múlt vasárnapi izgalmakból.

— Hát igen. Maga viszont mit tapasztalt a szombathelyi öltözőben, Tüke?

— Komolyan megütköztem, amikor edzőjük fennen hirdette, hogy ők nem „mertek" játszani, mert a Volentik mester olyan taktikai utasítást adott a pécsi játékosoknak, hogy rúgják szét a szombathelyieket.

— Múltkor meg a Vasas edzője nyilatkozott a „durvaság taktikájáról".

— Bizony ragadós az ilyen. Mármint amit ezek a pontvesztes vendégek kitalálnak. Attól félek, hogy a „durvaság" taktikája után majd egyesek kitalálják a „hülyeség taktikáját".

— Ez egy kicsit erős volt, Tüke!

— Ez magának erős? Hát akkor hallgassa meg ezt az igaz történetet, amit a Pécsbányatelep—Szombathely NB II-es mérkőzésről feljegyeztem. Sokan azt mondják, unalmas küzdelem volt, nekem más a véleményem. Szóval vélettenül a Szerárugyár egyik ifjú kovácsa mellé telepedtem le. Az ülőtőnek olyan kihegyezett „pajesze" volt, mint egy madridi bikaviadornak, akit ülepen öklelt az Árnyék.

= Mit csinált ez a „torreádor?"

= Semmit, csak kiabált. De milyen hangerővel. Egyelőre nem kell tüdőtöltésre jelentkeznie. Mögötte vagy hét „srác" helyezkedett el, akik lélekzetvisszafojtva figyeltek a „torreádort". Egyszercsak minden ok nélkül elbődült a szomszédom: „Barom, olyan vagy mint az anyád!" Erre a köznapi hízelgésre felkapta fejét a tanulékony „gyermekkórus" és máris zengett a fortissimo: „Barom az anyád!" Szomszédom olyan peckesen húzta ki magát, mint az Aidában Radames hadvezér az ethiópok legyőzése után. Ment tovább a játék és amikor a bányatelepi Kovács kapus kijött egy magas labdára, ismét zengett a szerárugyári: „Dagi, taglózd le az ürgét!" majd néhány pillanat múlva: „Tiporj oda az ürgének, hogy a füle is kettéálljon!" Erre tiszta tüdőből fújták a srácok: „Rúgd az ürgét! Mard az ürgét!"

= Tüke, maga ezt nyugodtan végighallgatta?

= Dehogy. Mérgesen kátrányztam a fiatalkorúak felé, mire azok ijedten és ütemesen, félig felém sandítva, gyorsan „helyesbítettek": „Hajrá Bányász! Hajrá Bányász!" Hanem a „bikaviador" nem állhatta szó nélkül, amikor Ulrich sikeresen szerelte szélsőjét és az a lendülettől továbbrohant. „Hova futsz, mozijegyed van?" kérdezte a pamutos jobbszélsőtől. Ez még nem lett volna olyan nagy baj. Hanem később imigyen „biztatta eseleksorra" a tetovált fiú a hazai játékosokat: „Szőke, csináld úgy, mintha káposztát taposnál!" vagypedig „Vagány, mégegyszer pakolj neki!"

— Miért, a Varga „pakolt" a biztatásra?

— Mester, nem szeretném, ha magát úgy fejredültanák, mint ő a szegény szélsőt. Csak úgy nyekkent a földön. Szomszédom nem is álthatta meg szó nélkül és megkérdezte: „Apád nem artista volt?" Szörnyen tetszett a „befújás" az előttünk ülő két kislánynak. Ezt a tetovált is észrevette, mert feléjükfordulva fölényes „szakvéleményt" adott: „Ha ezek ma gólt rúgnak, megkajálom a köldökömet!" Szóval mester, mondja még valaki ezután, hogy nem volt „színvonalas" az újhegyi NB II-es mérkőzés!

= Azt hiszem Tüke, a maga ismerése nyugodtan elmehetne műkedvelőnek.

= Sokan emlegették a műkedvelőket a Baranya mérkőzésen is, amikor egy-két pécsi játékos idegesen és formán kívül játszott. Pedig a cseles jobbszélsőnek a Béla bácsi találta meg a legjobb idegnyugtatót: elkobozta a motorkerékpárja „sluszkulcsát". A kulcs a szezon elejétől a Volentikék vitrinjében van. Imre barátom azóta naphosszat kísérletezik, miként lehetne drótból valamit csinálni, hogy a motort titokban működtethesse.

= Fáradtnak látszott egy-két pécsi focista.

— Azt én is láttam. Gondolkodtam is, vajon mitől fáradt el a szőkehajú, fiatal középcsatár. Ugy hírlik, vagy két hónapja nem látták a munkahelyén sem. Vagy az is olyan fárasztó? Még jó, hogy Virág Pista olyan kedvvel játszott. Egyszer oda is vezényelt a kamondinak: „Most Virág bácsinak egy hosszú labdát!" Majdnem gól lett belőle.

= A Vasút is majdnem lőtt egy negyedik gólt.

— Hallottam. A Göncz már kicselezte a fedezetét, a jobbhátvédet, már a kapus is a tizenegyes pont körül hasalt a fűben, amikor a Pista gyerek a gólvonal előtt hirtelen leállította a labdát és az üresen ásítozó kapuból visszanézett, hogy kit lehetne még kicselezni. Nem volt senki a közelben, erre megpróbálkozott a kapufával. Ez is sikerült neki, balszerencséjére azonban nem a hálófelőli, hanem a „süket" oldalon.

— Mit szól Tüke a PVSK jó szerepléséhez?

— Rafinált ember az a Czibulka. Taktikáját úgy bekapták a soproniak, mint a kacsa a nokedlit. Figyelje majd délután a veszprémiek is csodálkozni fognak. Egyszóval az Emil is igen tanulékony. Múltkor a szombathelyiektől megtanulta a „cseles" szabadrúgásfi, Budapest 10. — NB II. mérkőzések: Pécsújhegyi Bányász— Diósgyőri Építők—Lánycsók, Beremend 15. Urán SC—Bóly, Pécs, Urán pálya 10, Töttös—Véménd, Töttös 17, Károlymajor—Szederkény, Károlymajor 17, Ujmohács—Sátorhely, Ujmohács 16.30.

ATLÉTIKA: Megyei ifjúsági bajnokságok második napja. Tüzér utca 9.30.

RÖPLABDA: NB II. mérkőzések: Lovászi—Pécs-Baranya férfi, Lovászi 10, Fémbútor—PEAC női, Budapest 11. — *NB III. mérkőzések:* Simontornya—Komlói Bányász férfi, Simontornya 11, Pécs-Baranya—Pénzügyőrség férfi, Radonai utcai Meteor pálya 9, Szekszárd—Tótokföldje férfi, Szekszárd 11, Szebény—Siófok női, Szebény 15.

ÖKÖLVIVÁS: barátságos mérkőzés: PVSK—Kaposvári Dózsa ifjúsági, PVSK tornacsarnok 19.

KÉZILABDA: NB I. mérkőzés: Bp. Kábelgyár—Pécs-Baranya férfi, Magyarszék 15.30, Hosszúhetény—Szpartakusz, Hosszúhetény 16. — *Nyugati csoport:* Szentegát—Szigetvár, Szentegát 16.30, Szentdénes—Siklós, Szentdénes 15, Nagytótfalu—Nagyharsány, Nagytótfalu 16, Kétújfalu—Baksa, Kétújfalu 15, Mozsgó—Királyegyháza, Szulimán 16.30, Pécsbányatelepi Bányász II.—Vajszló, Pécsújhegy 12. — *Keleti csoport:* Dunaszekcső—Beremendi Á. G., Dunaszekcső 16.30, Beremendi Építők—Lánycsók, Beremend 15, Urán SC—Bóly, Pécs, Urán pálya 10, Töttös—Véménd, Töttös 17, Károlymajor—Szederkény, Károlymajor 17, Ujmohács—Sátorhely, Ujmohács 16.30.

ATLÉTIKA: Megyei ifjúsági bajnokságok második napja. Tüzér utca 9.30.

RÖPLABDA: NB II. mérkőzések: Lovászi—Pécs-Baranya férfi, Lovászi 10, Fémbútor—PEAC női, Budapest 11. — *NB III. mérkőzések:* Simontornya—Komlói Bányász férfi, Simontornya 11, Pécs-Baranya—Pénzügyőrség férfi, Radonai utcai Meteor pálya 9, Szekszárd—Tótokföldje férfi, Szekszárd 11, Szebény—Siófok női, Szebény 15.

ÖKÖLVIVÁS: barátságos mérkőzés: PVSK—Kaposvári Dózsa ifjúsági, PVSK tornacsarnok 19.

KÉZILABDA: NB I. mérkőzés: Bp. Kábelgyár—Pécs-Baranya férfi, Budapest 10. — *NB II. mérkőzések:* Pécsújhegyi Bányász— Diósgyőri Építők—Lánycsók, Beremend 15.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 218. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1957 SZEPTEMBER 17

Lakásokat építhetnek a vállalatok

A nyugatnémet választások eredményei

A kulturális programról— az értelmiséggel való együttműködésről

nyilatkozott Kállai Gyula művelődésügyi miniszter a Dunántúli Naplónak

Amikor Kállai Gyula elvtárs, művelődésügyi miniszter legutóbb Pécsre és Baranya megyébe látogatott, annyira megtetszett neki a baranyai tájak szépsége, sokszínűsége, hogy elhatározta: nyári szabadságának egy részét itt tölti. September 7-től 15-ig egy hetet tartózkodott Siklóson a várban, ahonnan kirándult Siklós környékére, Harkányba, Villányba, valamint Pécsre.

Vasárnap délután, Budapestre való visszautazása előtt felkerestük a siklósi várban, ahol a miniszter elvtárssal az aktuális kultúrpolitikai kérdésekről folytattunk beszélgetést.

Arra a kérdésre, hogy a közeljövőben milyen új kultúrpolitikai intézkedések várhatók, Kállai Gyula elvtárs a következőket mondotta:

— A most kidolgozás alatt lévő intézkedések között *a legfontosabb a kulturális program elkészítése.* Ennek hiányát már nagyon régóta érezzük. Értelmiségi és kultúrpolitikánknak is egyik fogyatékossága éppen e program hiánya volt. A művelődésügyi minisztérium, valamint a párt kulturális és tudományos osztálya már néhány hónap óta ezen a programon dolgozik. A célunk vele az, hogy bizonyos időszakra — a körülbelül 1958 januárjával kezdődő három éves terv időszakára — tudományos és kulturális területen programszerűen állapítsuk meg a tennivalókat. A programnak nemcsak e konkrét feladatok meghatározásában van jelentősége, hanem abban is, hogy értelmiségi és kulturális politikánk *elvi* kérdéseit is most próbáljuk meg *először, összefüggően* tisztázni és meghatározni. E program még ez évben elkészül és — a terv szerint — országos kulturális aktíván megvitatjuk, elfogadjuk.

— Miniszter elvtárs véleménye szerint értelmiségi politikánkban jelenleg mi a központi kérdés?

— Központi kérdésnek jelenleg — és hozzátehetem, hogy még hosszú ideig — a magyar értelmiséggel való *elvi, politikai egység,* helyesebben együttműködés megteremtését tekintjük. A gyakorlatban, konkréten ez azt jelenti: minden erővel arra törekszünk, hogy az értelmiségnek minél szélesebb rétege megismerkedjék és magáévá tegye a marxista világnézetet. Ezen a területen is változtatni akarunk az eddigi gyakorlaton és a marxizmus—leninizmus oktatásának új módszereit igyekszünk kialakítani. A marxizmus egyetemi oktatásában most ősztől kezdve már komoly változások történtek a múlthoz képest.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Foto: GÁLDONYI BÉLA

Megvédjük a nép hatalmát!

A pécsi munkásőr-zászlóalj névadó és zászlóavató ünnepsége

Régen volt már Pécsett a vasárnapihoz fogható katonás parádé. A pécsi munkásőr zászlóalj vette át a város dolgozóinak vörös zászlaját és egyben felvette Landler Jenő elvtárs, az 1919-es proletárdiktatúra legendáshírű parancsnoka nevét.

A munkásőr-zászlóalj a Postás Sporttelepen sorakozott fel. Mellettük, mintegy a harci egység jelképeként ott voltak a karhatalom, határőrség alakulatai és nem hiányoztak a mosolyt csalogató, derűs jövőt jelképező úttörők sem. A pálya mellett többezren gyülekeztek össze, hogy részt vegyenek az ünnepségen.

Az emelvényen helyet foglalt Harmati Sándor elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, valamint a megyei és városi párt és tömegszervezetek vezetői.

Pontosan tíz órakor kürtjel adta hírül, hogy megérkezett Halas Lajos ezredes elvtárs, a munkásőrség országos parancsnoka. Sanczl Antal őrnagy elvtárs — a munkásőr-zászlóalj parancsnoka — tett jelentést, majd Halas elvtárs elvonult a felsorakozott egység előtt és köszöntötte a munkásőröket. Keményen paltogott a válasz: Erőt, egészséget, parancsnok elvtárs!

Kezdetét vette az ünnepség.

Az emelvény előtt a város dolgozóinak képviselői tartották a vörös zászlót, melyet a munkásőr-zászlóaljnak adományoznak. A gazdagon hímzett zászlón nagy betűkkel felirat hirdeti a munkásőrség szent feladatát: Megvédjük a nép hatalmát!

A zászlóaljparancsnok engedélyt kért a zászló átvételére és a Landler Jenő név felvételére. Ünnepélyes percek következtek. Sanczl Antal őrnagy elvtárs átvette a város dolgozóinak nagyszerű és örök becsű ajándékát. Megcsókolta, majd háromszor meglengette az egység előtt, mire háromszoros hurrá zúgott fel a pályán.

Ettől kezdve már minden vezényszó előtt ott volt a névadó, Landler Jenő neve.

Az egybegyűlteket Ambrus elvtárs, a városi pártbizottság titkára köszöntötte. Többek között a következőket mondotta:

— Az ellenforradalom leverése közben a párt és a szocializmus ügyéhez hű munkások kezdeményezésére létrejött a munkásőrség. Hadseregünk és rendőrségünk mellett egy olyan erő, amely örökre kilátástalanná teszi az ellenség — 1956 október 23-hoz hasonló — kísérletét.

— A város dolgozói nevében jelenthetem ki, hogy büszkék vagyunk munkásőr zászlóaljunkra, mert tagjai a munkások és értelmiségiek legöntudatosabb, legáldozatkészebb soraiból szerveződtek.

Majd Harmati Sándor elvtárs tartotta meg ünnepi beszédét.

— Tisztelt nagygyűlés!

— A Központi Bizottság forró üdvözletét hozom a pécsi munkásőr-zászlóalj minden tagjának, akik a felfegyverzett munkásosztály első soraiban harcolnak a munkáshatalom-

(Folytatás a 4. oldalon)

Minden második munkaórában egy lakás

Ez nem valamilyen fantasztikus elképzelés, nem is a holnap terve, hanem már valóság. Most sokan biztosan gondolják: persze a külföld... De hol vagyunk mi még ettől! Nos, hát nem is külföldön, hanem Baranyában, Pécsett és környékén érték el ezt a sokak szemében talán fantasztikusnak tűnő eredményt. Még közelebbi címet is adhatunk: a Baranya megyei Építőipari Vállalatnál.

A vállalat 1957. évi lakásátadási kötelezettsége 1211 lakás. Ebből már eddig átadtak kereken hatszázat, hatszázötvenegy lakásnak pedig folyamatban van az építése. September folyamán még átadnak a lakóknak 112 lakást, októberben 172-t, novemberben 164-et, decemberben pedig 203-at. Ezekből a lakásokból a nyugati városrészen 753 lakás épül.

A jövő évben az ideinél kevesebb lakást épít a Baranya megyei Építőipari Vállalat, viszont igen jelentős járulékos, szociális és kulturális építkezések lesznek.

A nyugati városrészen a következő évben 462 lakást adnak át, de emellett felépítenek két óvodát, átadnak hat üzletházat, egy bölcsődét és egy tizenhat tantermes iskolát. Megkezdik a fürdő, egy nagy vendéglő és a legénységszállás építését. 1959 után már ismét emelkednek majd a lakásátadások számai. 1959-ben 522, 1960-ban pedig 604 lakást adnak át majd a nyugati városrészen.

A meszesi építkezésen is valamivel kevesebb lesz jövőre a lakásátadás. Kétszázhúsz lakást fejeznek be teljesen, 278-at pedig elkezdenek építeni. Ezek egy részének az átadása áthúzódik 1959-re. Emellett viszont Meszesen is kibővítik az iskolákat. Az északi kisebb iskolát négy újabb tanteremmel bővítik, a déli nagy iskolához pedig újabb nyolc tantermet építenek. Az óvodahiányt is csökkentik egy ötven férőhelyes óvoda felépítésével és továbbfejlesztik az üzlethálózatot, körülbelül egymillió forint értékben felépítendő új üzletházakkal.

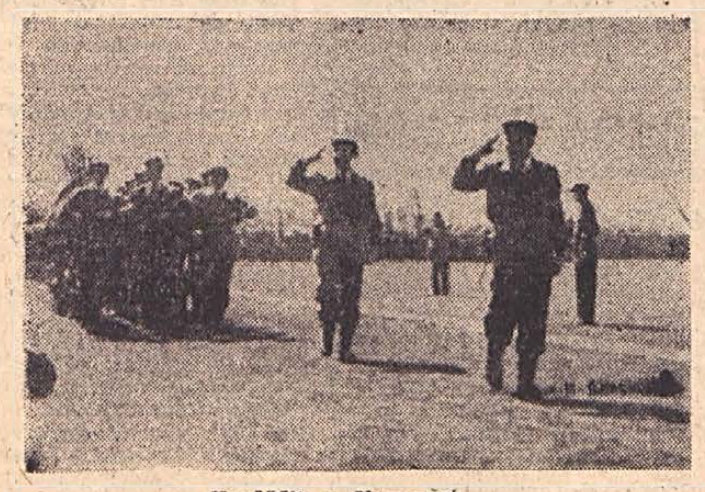

Kezdődik a gyakorlat.

A munkásőr-zászlóalj zászlaja

Nézők az ünnepségen

Célok és tervek Hetvehelyen

A szocializmus előszele csapja meg az embert Hetvehelyen. Termelőszövetkezetben, állami gazdaságban, erdőgazdaságban és az uránbányában dolgozik majdnem az egész falu; nem ritka az olyan család, ahol 4—6000 forintot tesz ki a havi jövedelem. — Ujabban szokássá válik, hogy a legénykedő fiúnak egy százast nyomnak oda vasárnapi zsebpénzként...

A társadalmi és kulturális élet sokkal gyengébb. Az emberek többsége nem is él társadalmi életet, mert a népfront nem jut el hozzájuk. A mozi mindig zsúfolt, de a kultúrházat hetenként csak egyszer nyitják ki. Olvasni nem nagyon szeretnek, viszont annál népesebb a kocsma. Az a falu találkozóhelye ma is, ultizás, rexezés, fröccsözés közben politizálnak az emberek, nem mindig a megfelelő eszmei irányítás mellett.

A KISZ-szervezés tanulságai

A pártszervezet, a tanács és a népfront-bizottság többször összeült, hogy változtasson a helyzeten. Ugy állapodtak meg, hogy először is a falu ifjúságát kellene megszervezni, mert ha a fiatalok színdarabokat tanulnának, benépesülne a kultúrház is.

A fiatalság kétszeri-háromszori összehívása után végre sikerült a KISZ-t megszervezni. Hogy miért csak így? Mert a fiatalok húzódoztak. Ennek a húzózkodásnak a szülők aggodalmaskodása az oka. És miért aggodalmaskodtak ők? Azért, mert többségükben németajkúak; a rosszemlékű volksbund jár az eszükben...

Oda jutottunk tehát, hogy a fiatalokat nem lehet megnyerni a szülők nélkül, s őket sem lehet megnyerni anélkül, hogy ne ismertetnénk előttük a párt nemzetiségi politikáját, vagyis azt, hogy éles határvonalat húzunk az egykori önkéntes SS-ek és a becsületes németajkúak között, sőt még az ellenforradalom idején sokat hőbölgő volt volksbund-tagok és a 12 éve becsületesen dolgozó volt volksbund-tagok között is. Magyarán: egy képzett, eszmeileg szilárd németajkú elvtársat kellene hívni a faluba, aki német nyelven magyarázná el az ágas-bogas nemzetiségi kérdést. A pártvezetőség egyik tagja, a tanácselnök és a népfront-bizottság elnöke jutottak erre a gondolatra a minap, s a sásdi járási pártbizottság jelenlévő munkatársa ígéretet is tett egy ilyen előadó kiküldésére.

Néhány lehetőség

Tegyük fel, túl vagyunk ezen a gyűlésen, az emberek megnyugodva tértek haza. Vajon mit is lehetne és kellene tenni, hogy a politizálni vágyó emberek kocsma helyett a kultúrházban találkozzanak, a népfront kebelén belül, s az egykori önkéntes SS-ek helyett inkább a párttagokkal és tanácstagokkal vitatkozzanak?

Papp József elvtárs, a népfront-bizottság elnöke szerint először is újjá kellene választani a népfrontot. Igy is van! A jelenlegi bizottsági tagok többsége csak statisztál, nőtanács még papíron sincs a faluban.

Az újjáválasztott népfront is csak akkor érne valamit, ha helyi programot dolgozna ki. A nőtanács például előadásokat rendezhetne az asszonyokat érdeklő dolgokról, vagy varrótanfolyamot indíthatna, aminek a vezetésére a népfront-bizottság elnökének a felesége már vállalkozott... A férfiak és fiatalok számára előadásokat lehetne tartani pl. „Mi a villám, mi a mennydörgés és miért csak nyáron keletkezik?", vagy egyéb más címmel. Lehetetlenség, hogy az ilyen előadások ne érdekeljék az embereket. Még előadóra sem lenne gondjuk, hiszen a tanácstitkár tanult ember, most végzi az egyetemet s szívesen tanítja az embereket.

Az újjászületett népfront sakk-kört szervezhetne (igen kedvelt sportág a faluban), újságokat rendelhetne, amelyet állandóan a kultúrházban tartanának. (Anyagi fedezetben nem lesz hiányuk). Jelenleg ugyanis csak néhány magas színvonalon megírt folyóiratot járatnak, hiányzik a Népszabadság, a népfront lapja, a Nők Lapja s a többi népszerű képes újság.

Ami az orvosi ház mögött van

Hetvehelyről írva feltétlenül beszélni kell a falu vágyáról, az orvosi házról. Először a pártvezetőségi tagok fejében ötlött fel, hogy orvosi házat kéne építeni, pontosabban orvost kellene a faluba hozatni. A tervet a tanács és a népfront is elfogadta. A szót tett követte, tárgyalni kezdtek az erdőgazdasággal, állami gazdasággal, termelőszövetkezettel, a szomszédos falvakkal és a község lakosságával. Nagy felbuzdulással fogadta mindenki a hírt, hiszen Abaligetet — ahová most járnak — hét kilométer vasúti utazást, plusz 4—4 kilométer gyaloglást jelent. Ugy határoztak, hogy együttes erővel 85—90 000 forint készpénzt és anyagértéket adnak össze, a megyei tanács egészségügyi osztálya azonban vétót emelt. Kevésnek tartja a lakosságot. A falu persze vérekszik az igazáért és talán sikerül is szép tervük, hiszen megérdemelne egy orvost ez a fejlődő község és környéke!

Az orvosi ház felépítésének terve egyébként megmutatta, hogy a falu haladó gondolkozású, áldozatkész és összefog a nemes célok érdekében. Biztató útravalóul szolgálhat ez a pártszervezetnek és a népfrontnak, hiszen egy orvosi ház megépítése, s ami ezzel jár, a falu megmozgatása népfront-munka a javából és előkelő helyet kaphat programjában is.

Kállai Gyula művelődésügyi miniszter nyilatkozata a Dunántúli Naplónak

(Folytatás az 1. oldalról.)

— Mi nem titkoljuk: *minden erővel arra törekszünk, hogy a magyar értelmiség minél szélesebb rétege elsajátítsa a marxizmust.* Megyőződésünk szerint ez a magyar értelmiségnek is érdeke. Mi ugyan azt valljuk, hogy a pártonkívüli értelmiségiekkel is — amennyiben nem ellenségről van szó — a legjobb baráti viszonyt kell kialakítani, őket meggyőzéssel, neveléssel kell közelebb hozni a mi világnézetünkhöz, s végül marxistákká —leninistákká kell nevelnünk.

Az értelmiségiek közül sokan a pártnak azt a sok tekintetben új politikai irányvonalát — ami abban jut kifejezésre, hogy a pártonkívüliek a magyar közéletben éppúgy betölthetnek bármilyen funkciót, mint a kommunisták; vagy ami abban jut kifejezésre, hogy az állampolgári jogok tekintetében kommunisták és pártonkívüliek között nincs semmi különbség — úgy értelmezik, mintha ezzel fel is mentettük volna őket ama belső kötelezettség alól, hogy *Magyarországon mindenkinek, így az értelmiségieknek is saját érdekük a marxizmus—leninizmus megismerése és elsajátítása.* Meggyőződésünk szerint a magyar értelmiség teljes tudását, szakképzettségét csak akkor fejtheti ki a népi demokratikus rendszer javára, ha eszmeileg közel kerül a marxizmushoz és azt elsajátítja.

— *A vidéki irodalmi élet fellendítésének egyik előfeltétele, hogy irodalmi folyóiratok jelenhessenek meg a vidéki városokban is. A pécs-baranyai írók mikor remélik, hogy saját folyóiratuk megjelenhet?*

— A vidéki írócsoportok helyzete — mondotta Kállai Gyula elvtárs, természetesen a legszorosabban összefügg irodalmi életünk általános helyzetével. A helyi problémák csak az általános fejlődés keretén belül oldhatók meg. Irodalmi életünk központjában: Budapesten, az írók között meglévő eszmei-politikai zavar tisztázódása annyira előrehaladt, — s az írók többsége maga is annyira szükségét érzi a pozitív irányú állásfoglalásnak és irodalmi munkásságnak —, hogy kérésükre lehetővé tettük a „Kortárs" című irodalmi folyóirat megindítását. Ez az irodalmi lap, irodalmi életünk összes csoportjainak közös folyóirata lesz.

— Ha ez a lap irodalmi életünk fejlődésében eredményesen tölti be szerepét, *későbbi időpontban feltétlenül szükség lesz arra, hogy más irodalmi lapok is megindulhanak. Ha íróinkat irodalmi munkásságukban a népi hatalom erősítése, a szocializmus építése vezeti* — és ezt irodalmi tevékenységükkel is bebizonyítják *— akkor semmi akadálya nem lesz annak, hogy irodalmi életünk, bizonyos irodalmi irányzatok, árnyalatok szerint csoportosuljon,* mert ez csak színesebbé és sokrétűbbé teheti irodalmunkat. De mindennek — ismétlem — előfeltétele, a legdöntőbb kérdésekben: a népi hatalom erősítésében, védelmében, a szocializmus építésében való egyetértés.

— Ami a vidéki írócsoportok helyzetét illeti, ha vidéki városainkban ezek a feltételek adva vannak, véleményem szerint, *nincs akadálya annak, hogy az irodalmi élet megindulásának olyan feltételeit is megteremtsük, mint az intenzív szervezeti élet, vagy éppen az az irodalmi folyóirat.* Addig is, amíg ez lehetővé válik, vidéki városokban élő íróink írásaikkal vegyenek részt a „Kortárs", valamint az „Élet és Irodalom" című, hetenkint megjelenő lapok munkájában. *Én magam nagyon örülnék annak, ha vidéki városainkban az irodalmi élet minél előbb megindulhatna és minél önállóbban fejlődhetne.* Sok esetben a vidéki városok egészséges irodalmi élete megtermékenyítőleg hathat Budapest irodalmi életére is — fejezte be nyilatkozatát Kállai Gyula elvtárs, művelődésügyi miniszter.

PUSZTAI JÓZSEF

Korpajuttatást és felárat kapnak a tejtermelők

Az Élelmezésügyi Minisztérium Tejipari Igazgatósága rendelettel szabályozza a téli korpajuttatásokat és a húsz filléres tej-felárat. Ennek értelmében a 2,30 forintos literenkénti tejár mellé 20 fillér felárat kapnak azok a termelőszövetkezetek, akik havonként legalább 4 500 liter tejet adnak át a vállalatnak. Szükséges azonban, hogy a tej zsírtartalma elérje a 3,4 százalékot és savfoka ne legyen több 7,5 foknál, hőfoka pedig elérje a +12 C fokot.

A termelőszövetkezetnek szállítási szerződést kell kötni a vállalattal, amelyben közösen megszabják a szállítandó tej mennyiségét, minőségét, átvételi árát és a szállítás módját.

Intézkedés történt arról is, hogy a tejtermelők — köztük az egyénileg dolgozó parasztok is, — október 1-től a téli hónapokban 20 deka korpajuttatásban részesüljenek a leszállított tej minden literje után. A zsírtartalomnak itt is el kell érni a 3,4 százalékot.

Nem részesülhetnek korpajuttatásban a tejhamisítók és a tejszínszállítók. Kivételt képeznek azok a termelőszövetkezetek, amelyek a július 26-i megállapodás szerint szállításaik 40 százalékát tejszínként adják át. Ezek megkapják a korpajuttatást.

A korpa ára változatlanul 150 forint mázsánként. 11,60 forint engedményt kell adni, ha a helyi malomban, vagy állomáson vagontételben veszik át az árut. Mázsánként 2,40 forintos költséget lehet felszámítani abban az esetben, ha a helyi malomban nincs elegendő korpa és a Tejipari Igazgatóság más községből szerzi be.

Valóban nem kifizetődő a cukorrépatermesztés?

Az elmúlt hetekben a megyei tanács mezőgazdasági osztálya vizsgálatot folytatott annak megállapítására, mi az oka, hogy az elmúlt évekhez viszonyítva az idén mintegy 30—35 százalékkal kevesebb cukorrépát vetettek.

Állami gazdaságaink többsége szakszerű termesztési eljárásokkal eléri a 150—200 mázsás átlagot, de vannak olyanok is, mint például a Görösgali Állami Gazdaság, ahol a 42 holdas tábla kétharmad részén a 300—350 mázsás holdankinti átlagot is elérik.

Termelőszövetkezeteinknél és egyéni termelőinknél a termelés egynegyed részben jónak, háromnegyed részben pedig gyengének mondható. Ez pedig azt jelenti, hogy megyei átlagban 95—110 mázsás holdankinti átlagra számíthatunk. A termelőszövetkezeti csoportok közül a rózsafai Kossuth, az egyéniek közül pedig a gyöngyfaiak, a magyartelekiek, a magyarmecskeiek emelkednek ki várható jó termésátlagaikkal.

A jó termésátlag azonban nem jellemzője a megyének, mert igen sok helyen találhatunk gyenge cukorrépa területet.

A vizsgálatok bebizonyították: azok a termelők, akik szakszerűen járnak el, 7—10 ezer forintot vágnak zsebre minden hold cukorrépa után. Sajnos, többségben vannak az olyan termelők, akik a szakfelügyelők jó tanácsait azzal intézik el: „Tudom én, mit kell csinálni. Régi termelő vagyok én", pedig a szakfelügyelő csak jót akar. Azt akarja, hogy minden termelő betartsa a 37—43 centis sortávolságot és helyes egyeléssel biztosítsa a 18—24 centiméteres tőtávolságot. A bizottság sok mérést végzett erre vonatkozólag is, azonban az előírt sortávolságok helyett a legtöbb helyen 55—62 centis sortávolsággal és 30—35 centis tőtávolságokkal találkozott. Voltak olyan termelők is, akik arra hivatkoztak: azért hagyták így a sor- és tőtávolságokat, mert „minél távolabb van a répa egymástól, annál nagyobb termést ad."

Ez a felfogás helytelen. A bizottság szektorokra és a táblák nagyságára való tekintet nélkül több száz mérést végzett a megye különböző részein. A mérések alkalmával a jó termést igérő területeken 30—36 cukorrépát találtak négyszögölenkint, míg a gyenge termésű területeken csak 18—24 jutott egy-egy négyszögölre. Megállapították azt is, hogy míg az állami gazdaságokban — itt vannak a legjobb eredmények — egy öl hosszúságban 4—4,5 sor és 9—11 répa volt található, addig a termelőszövetkezetek és az egyéniek területének kilencven százalékában egy öl hosszúságban 3 sor és 5—8 répa terem. A mérések világosan megmutatták a nagy aránytalanságot, de megmutatták azt is, hogy semmivel sem kisebbek az átlagrépák azokon a területeken, ahol egy öl hosszában a szakszerű egyelés következményeként 9—11 répa terem, mint azokon, ahol 5—8 répát hagytak meg egy öl hosszúságban.

A vizsgálat eredménye ismételten bebizonyította, hogy a nagy cukorrépa termés titka a jó talajelőkészítésen és művelésen kívül nem más, mint a helyes sortávolság betartása, a szakszerű egyelés.

A bizottság segítő szándékkal végezte ezeket a vizsgálatokat. Mi is ilyen szándékkal közöljük e tapasztalatokat, hogy most, amikor szerződéseket kötnek a termelőszövetkezetek, az egyénileg dolgozó parasztok, gondoljanak a vizsgálat legfőbb tanulságára is: nagy sortávolságra vetni a répát, nagy kapával egyelni könnyebb munkát jelent. A keskenyre állított vetőgéppel vetett, kis kapával végzett szakszerű egyelés többletmunka ugyan, de 150—200 mázsás holdankinti termés és 7—10 ezer forint jövedelem a jutalma.

Szállítási értekezlet

a MÁV, az AKIG és a szállító vállalatok együttműködéséről

Szállítási értekezletet tartott pénteken, a Központi Szállítási Tanács rendezésében a MÁV pécsi igazgatósága és a pécsi AKIG. Az értekezleten, mintegy kétszáz érdekelt vállalat képviselője az őszi forgalom sikeres lebonyolításának, a rakodások és szállítások meggyorsításának lehetőségeiről tanácskozott.

Ketten tartottak beszámolót: a MÁV részéről Tóth József, a pécsi igazgatóság vezetője, az AKIG képviseletében Bakán József igazgató, mindketten a munkaterületükön adódó szállítási problémákról.

A beszámolók fontos feladatként jelölték meg a rakodás egyenletessé tételét. Ha a vasuti rakodás egyenetlen, tervszerűtlen, egyaránt rosszul jár a vasút és a szállíttató fél. A rakodás egyenletessé tételét legnagyobb mértékben gátolja az a — már másutt is jelentkező, káros és zavaró — körülmény, hogy egyes vállalatoknál még mindig ötnapos munkahetet és szabadszombatokat tartanak. Ez azt jelenti, hogy már pénteken sem halad rendes ütemben a rakodás, szombaton és vasárnap pedig csak a legkisebb mértékben hajlandók rakodást végezni a szállíttató felek. Ilyenkor a vasút kénytelen kényszerkirakást elrendelni. Még az is előfordul, hogy a vállalatok képviselői a kényszerkirakásnál sem jelennek meg, bár az értesítést időben megkapják. Tóth elvtárs elismerte a vasút hibáit is. Többek között beszélt arról, hogy egyes állomásokon nem állítják ki idejében a vasuti kocsikat. A rakodásnál természetesen az ilyen esetek is késedelmet okoznak.

Gyakoriak a vasúton a gazdaságtalan fuvarok. Mázáról például az Alföldre szállítják a helyi mészégető termelését, ugyanakkor a mázai bányászkislakások építéséhez Tatáról szerzik be a meszet. A pécsi igazgatóság területén sokszor fordul elő hasonló eset. A feladat, melyet az értekezlet résztvevői minden bizonnyal magukénak tekintenek: ezek mielőbbi megszüntetése.

A vasuti kocsik gazdaságosabb kihasználása, a leszállított áruk gyors továbbítása, a rakterületek gyors kiürítése, mind-mind olyan feladat, amelyhez az előadók a megjelent szállítási felelősök segítségét kérték.

Bakán József elvtárs, az autóközlekedési vállalatok szállítási gondjaival foglalkozott.

A beszámolókhoz tizenketten szóltak hozzá, elsősorban a szomszédos megyékből érkezett vendégek. A hozzászólók főként saját vállalataik problémáiról beszéltek, segítséget kérve a vasúttól és az AKIG-tól. Bár Sólyomvári János, a pécsi kereskedelmi főnök példákat sorakoztatott fel arra vonatkozóan, hogy egyes vállalatok — többek között a 3. sz. Mélyépítő Vállalat — milyen hanyagságokat követnek el és mennyire gátolják az őszi forgalom zavartalan lebonyolítását — kevés szó esett arról, hogy a szállíttató felek miként kívánják segíteni a vasút dolgozóit. Gyócsi Jenő elvtárs, a MÁV Igazgatóság Vasuti Főosztály kereskedelmi szakosztályának vezetője minden hozzászólónak megígérte, hogy problémáik részletes megbeszélése után, írásban kapnak majd választ, miként fog segíteni a vasút, de a szállíttatók részéről csak igen halványan mutatkozott hasonló segíteniakarás.

Azért, — mint Gyócsi Jenő elvtárs is mondotta — remélhető, hogy sikeres volt az értekezlet, s ha a hozzászólásokból ez nem is csendült ki — az őszi forgalomban gyümölcsözni fog a szállíttató felek nagyobb megértésében a vasút munkája iránt, a szállíttatók és a vasutasok jobb összefogásában.

Árdrágítók

A Baranya megyei Állami Kereskedelmi Felügyelőség ellenőrzést végzett a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat tíz üzletében. Az ellenőrzés során hat üzletben tapasztaltak árdrágítást.

A Kossuth Lajos utca 15. sz. alatti 34-es papírboltban Szuhodovszki Irén eladó az 55 filléres levélpapír-borítékot darabonkint 1.20 forintért árusította. Ezért a felügyelőség 150 forint pénzbírsággal sújtotta.

Antal Gáborné eladó a Kossuth Lajos utca 44. szám alatti papírboltban a gémkapcsok, zsebnoteszek és levélpapírok eladásánál 5.65 forintos árdrágítást követett el. Ezért 150 forinttal birságolták meg.

A Jókai téri pavilonban Lutz Adámné, a pavilon vezetője 125.50 forint értékű áru eladásánál 7 forintos árdrágítást követett el, ezért 300 forint pénzbírsággal sújtották.

A Jókai tér 3-as szám alatt lévő 23-as drogériában Stern Jánosné eladó a 8.70 forintos fogkefét 9.70 forintért árusította. Emiatt 30 forinttal birságolta meg az Állami Kereskedelmi Felügyelőség.

Az árdrágítók ellen akkor küzdünk a leghatásosabban, ha visszaélések alkalmával panaszunkat bejegyezzük a panaszkönyvbe. Ezzel megkönnyítjük az Állami Kereskedelmi Felügyelőség munkáját és hozzájárulunk az árdrágítók leleplezéséhez.

20 millió forint kislakásépítési kölcsön

a kisipari szövetkezeti tagoknak

A Kisipari Szövetkezeti Kölcsönös Biztosító Intézet (KSZKBI) húszmilliő forintot bocsátott az OTP rendelkezésére, azzal a céllal, hogy a kisipari termelőszövetkezetek tagjai, valamint a háziipari szövetkezetek közös műhelyben dolgozó tagjai is kaphassanak kislakásépítési kölcsönt.

A szövetkezeti tagok kölcsönt igényelhetnek új családiház építéséhez, megkezdett családiház építésének befejezéséhez, toldaléképítkezéshez, helyreállításhoz, stb. ugyanolyan feltételek mellett, mint a többi dolgozó.

A kölcsön igénybevételére vonatkozóan lakóhely szerint illetékes OTP-fiókok és a KSZKBI megyei alközpontjai nyújtanak részletes felvilágosítást.

Pécsi főorvos a karlsruhei kongresszuson

Dr. Miskoczy Vilmos megyei üzemi főorvos a karlsruhei terápiás kongresszus meghívására, az egészségügyi minisztérium és az Egészségügyi Tudományos Tanács segítségével Karlsruheba utazott. Itt részt vett a kongresszuson, ahol a Stadthalle-ban körülbelül 2 000 főnyi hallgatóság előtt „A szilikózis neurális úton való befolyásolása", valamint „Neuráltherápia és suggestio" címmel tartott nagysikerű előadást. Az előadás megtartása után, az Internationale Gesellschaft für Neuraltherapie (Nemzetközi Neuráltherápiai Társaság) az elnökség tagjai közé választotta. Dr. Miskolczy Vilmos megyei üzemi főorvos jelenleg Düsseldorfban és Bochumban a szilikóziskutató állomás működését tanulmányozza. Szeptember 20-án tér vissza Pécsre.

Korszerű húsüzem Mohácson

A mohácsi városi tanács a felügyelete alá tartozó vágóhidat korszerű húsüzemmel bővíti. Erre a célra még ez évben 500.000 forintot ruház be. Ezzel elérik azt, hogy az üzem kapacitását naponta húsz mázsa töltelékáruval növelhetik. Az üzem részére a korszerű gépi berendezést az élelmiszeripari minisztérium húsipari igazgatósága biztosítja.

A terven felüli nyereség egy részéből lakásokat építhetnek a vállalatok

A pénzügyminiszterhelyettes válasza a megyei és városi tanács javaslatára

A Baranya megyei és Pécs városi Tanács Végrehajtó Bizottsága a július 10-i ülésen hozott határozata alapján azzal a kéréssel fordult a pénzügyminisztériumhoz, hogy az állami támogatással építendő lakásokhoz az OTP növelje a nyújtandó kölcsönt; az OTP már az év elején kapja meg a hitelösszeget, amelyet lakásépítés támogatására fordíthat.

A tanácsok javaslatára megérkezett Polónyi Szücs Lajos, a pénzügyminiszter első helyettesének válasza. Ebben rámutat arra, hogy a kormány évről-évre jelentős összeggel, kölcsönnyújtás formájában támogatja az egyéni családi házépítéseket. Baranya megye területén az Országos Takarékpénztár által engedélyezett kölcsön összege 1955-ben 12 millió 357 ezer forint, 1956-ban pedig 17 millió 575 ezer forint volt. Ebben az esztendőben a megye rendelkezésére álló hitelkeret meghaladja a 20 millió forintot.

„Valószínűnek tartjuk — írja válaszában a pénzügyminiszter első helyettese, — hogy az év folyamán ezt az összeget valamelyest növelni tudjuk. A most készülő 1958-as évi tervek szerint a lakosság rendelkezésére bocsátandó kölcsönök összege jóval meghaladja majd az 1957. évi színvonalat is. Valószínűnek tartom, hogy a jövő évi hitelkeretek megközelítik majd a lakosság részéről jelentkezett hiteligényeket. Az engedélyezett kölcsönök összegének határt szab a lakosság rendelkezésére bocsátható építőanyag mennyisége. A helyi építőanyagok sem állnak korlátlan mennyiségben rendelkezésre. Az egyes építőanyagok hiánya már jelenleg is sok építkezés befejezését késlelteti. További kölcsönök engedélyezése arra vezetne, hogy az építkezések csak igen hosszú idő alatt, vontatottan készülnének, tekintve, hogy a rendelkezésre álló építőanyag még jobban szétforgácsolódna."

Minkét tanács vb.-je azzal a kéréssel is fordult a pénzügyminisztériumhoz, hogy az OTP már az év elején kapja meg azt a hitelösszeget, amit lakásépítés támogatására fordíthat. A pénzügyminiszter első helyettese válaszában hangsúlyozza: ez évben már sikerült biztosítani, hogy az évi hitelkeretet a Takarékpénztár helyi fiókjai az év elején — februárban — megkapják, tehát olyan időszakban, amikor az építkezések még nem indultak meg és így a hitelkeret tervszerű felhasználása biztosítva volt. Az OTP-nél pedig intézkedett, hogy az 1958-as évi hitelkeret lebontását idejében végezzék el.

Kérte a tanács: a pénzügyminisztérium nyújtson lehetőséget arra, hogy a vállalatok által terven felül termelt építőanyagokból és terven felül elért nyereségből — meghatározott mértékben — lakásokat lehessen építeni. Az így épült lakásokat pedig szolgálati lakásoknak minősítsék s az egyes vállalatok a megépült lakásokból olyan arányban részesüljenek, amilyen mértékben az építéshez építőanyaggal, vagy többletnyereséggel hozzájárultak. A pénzügyminiszterhelyettes álláspontja ebben a kérdésben a következő: „A terven felül elért nyereségnek általában 10 százaléka a vállalatfejlesztési alapra fordítható, amelynek egynegyed része szociális és kulturális beruházásokra és felújításokra szolgál. Nincs akadálya annak, hogy ebben a keretben a vállalat lakásokat építsen, azonban ezek csak szolgálati lakások lehetnek. A terven felül termelt építőanyagok — rendeltetésüknek megfelelően — akár az állami építkezések keretében, akár a lakossági keretben, lakásépítésre nyernek felhasználást."

„Illemkódex..."

Kéremszépen, nekem a minap azt mondták, hogy: legközelebb szájonvágnak... Nekem mondták ezt, Kiss Ferenc urániumbánya II. üzembeni hegesztőnek, lakom Pécs, Jászai Mari út 15.

E kedves perspektívát három fiatalember ecsetelte előttem a Hullám mulató előtt, a múlt hét péntekjén, éjjel fél egykor. Pedig igazán semmi okuk nem volt rá. Mert kérem, nekem, mint vendégnek, ez esetben Kiss Ferenc Budapestről származó ideiglenes pécsi lakosnak meg van a jogom ahhoz, hogy a főpincért elküldjem valahová... amikor az engem molesztál, ilyesmikkel, hogy „magát nem szolgálom ki, mert ittas" — „...ne kössön bele a vendégekbe..." stb. stb. Megjegyzem, Pesten ilyen nincs! De hát itt Pécsett én már nem is tudom, mit képzelnek ezek a pincérek. Ha én bemegyek valamelyik szórakozóhelyre, akkor a pénzemért azt csinálok, amit akarok. Igaz?

Szóval ilyen perpatvar zajlott le a pincér és köztem, mire én csak úgy elküldtem a pincért valahova... A pincér elment, de visszajött három fiatalemberrel, a többit meg már úgy is tudják: „kihívtak, megnézték a személyi igazolványom, s akkor megtették azt a bizonyos ígéretet, amit itt fentebb már elmondtam. Még azt is hozzáfűzték, hogy ne felejtsem el, Pécsett vagyok és itt a huligánokra igen rájár a rúd. No hiszen — gondoltam magamban — ezekkel nem jó kukoricázni, ezért aztán fenemód illedelmes válaszokat adtam, s fel is esküdtem, hogy az én számat drasztikus kifejezés el nem hagyta. Tehát ilyenképpen még a pincért sem alázhattam meg. Különben is finom ember vagyok, tessék elhinni, amikor iszom, képes lennék mindenkit homlokon csókolni... Úgylátszik, a három fiatalember bevette a „kefét", mert elengedtek, s én visszamentem a Hullámba.

Mondom, nagyon finom ember vagyok, úgy hogy a pincérnek csak úgy udvariasságból, bocsánatkérésképpen később megjegyeztem, hogy ha az utcán találkozom vele, benyomom az orrát...

Mondom, finom ember vagyok, tudom én, hogy mi az az illemkódex...

(Feljegyezte: RAB FERENC)

Bizottság alakult

a városfejlesztési elgondolások összehangolására

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek helyi intézőbizottságánál e hét elején a miskolci társegyesület 5 tagú műszaki csoportja tapasztalatcsere látogatáson volt.

Hétfőn este bővített intézőbizottsági ülés keretén belül cserélték ki a helyi műszaki dolgozók tapasztalataikat a miskolci vendégekkel. Az összejövetel alkalmával megtárgyalták az ottani és a pécsi gépipari, hidrológiai, bányászati, erdészeti egyesületekben folyó munkát és a miskolci kartársak ismertették annak a komplex munkabizottságuknak zárójelentését, mely Miskolc város fejlesztésének műszaki lehetőségeit és feltételeit dolgozta fel.

A jelen volt nagyszámú pécsi műszaki vezetőgárda elhatározta, hogy a helyi intézőbizottság is igyekezni fog betölteni azt a hézagot, mely városunk fejlesztésének különböző szempontjai összehangolatlansága miatt fennáll és életrehívott egy munkabizottságot a helyi problémák feltárására és összehangolására.

A megalakult bizottság, melynek vezetését Márki László mérnök vállalta el, a szövetség Janus Pannonius u. 11. sz. alatti hivatalos helyiségében tartja összejöveteleit. Szívesen veszi, ha ezen átfogó munkájában a helyi hivatali és iparvállalati szervek is bekapcsolódnak, hogy minden részletre kiterjedő tanulmányukban az összes szempontok összehangolásával a városfejlesztés nagy kérdését a legeredményesebben szolgálhassák. Az értekezlet elhatározta, hogy vizsgálódásaik eredményeit a városi tanács rendelkezésére fogják bocsátani.

F. Gy.

HASZNOS KEZDEMÉNYEZÉS

A somogyi képzőművészek kiállítása

Hét festőművész huszonhárom alkotását mutatja be a Somogy megyei képzőművészek munkacsoportjának kiállítása. Feltehető, hogy a kiállítás rendezői a legjellegzetesebbet választották ki a meglévő anyagból bemutatás céljára és ugyanakkor szemelőtt tartották a minőségi követelményeket is.

Mindenekelőtt megállapítható, — ez az első benyomás — a Somogy megyei képzőművészek formai és színskálája jóval szűkebb, mint a baranyaiaké. Igaz, kevesebben is vannak, legalábbis az itt szereplők kis száma ezt mutatja. Szinte valamennyien közel állanak a naturalizmushoz, és az uralkodó tónus a sötét, helyenként drámai hatást keltő. Ebben is van bizonyos egység, hasonlóság. Mindkét jelenségét abban látom, hogy *Kunffy Lajos*, aki a legtekintélyesebb a kiállítók közül, erősen hat a képzőművészekre. Hatásától még *Z. Sóos István* sem ment teljesen, holott Kunffy mellett a legerőteljesebb egyéniségnek látszik. Fgyedül *Gosztonyi Mária* két festménye; *„Tuniszi táj"* és *„Subiaco olasz városka"* című festményei jelentenek kivételt a tagadhatatlan szemlélet és tónusegységben.

Általános jellemvonás a fényszegénység. Még ott sem ragyog, ahol erre lehetőség nyílna, vagy ahol éppen indokolt lenne. Nem élnek a fényárnyék adta lehetőségek kihasználásával, a fény kompozíciós elemként való felhasználásával, és ez bizonyos komor jelleget kölcsönöz az egész kiállításnak.

Témaválasztásuk kielégítően gazdag. Tájkép, genrekép, csendélet, városrészlet, monumentalistásra törekvő kompoziciós kísérletek mind, mind képviselve vannak a számszerűen kis kiállításon. Ezek közül kettőnek — és ezek közül különösen az egyiknek — mondanivalója nagyigényű. *Ruisz György „Váróteremben"* című festménye az egyik, *Gerő Kázmér, „Latinka Sándor és társai"* a másik.

A „Váróteremben" annak jellegzetes környezetét, típusos alakjait ábrázolja a művész hatásos megfogalmazásban, drámai erejű színkultúrával, de ezen kívül más mondanivalója nincs a komoly tehetségre való festménynek. Regisztrál csupán és éppen ezért a kívánt hatás elmarad.

A „Latinka Sándor és társai" drámai mondanivalójú kompozició témaválasztásáért elismerés illeti Gerő Kázmért, s ha előzetes vázlatnak szánta, nem befejezett, végleges alkotásnak, akkor egyetértek vele, ellenkező esetben nem, mert végleges, befejezett mű esetében a téma nagyszerűsége mellett elmarad a formai megoldás. Ez a kompozició jogosan veti fel a tartalom és forma egységének kérdését. Itt a tartalom természeténél és céljánál fogva igényesebb formai megoldást követel. Ha ez nincs meg, akkor elsikkad az eszmei mondanivaló is, holott éppen ez ihlette alkotásra a művészt.

A kiállítás egyik legszebb és a szemlélőhöz talán legközelebb álló alkotása *Kunffy Lajos „Zuzsa szomszédja"*. Az egyszerűen fogalmazott, mély emberi érzést sugárzó alkotás egy idős, nagy tudású művész életművének szintézise.

Z. Soós István „Este" és *„Délutáni varrogatás"* című festményeire kivétel nélkül vonatkoznak az általános megállapítások, de ez mit sem von le értékéből. Ő a másik erőssége — a bemutatott festmények alapján — a Somogy megyei képzőművészek munkacsoportjának.

Szikra János két kisméretű képe, a *„Marcali táj"* és a *„Fonyódi részlet"* komor hangvételű, a vidék derűjét nélkülöző alkotások. Nem a pillanatnyi ábrázolat hitelességét vonom kétségbe, hanem a fényhatások ilyen formájú megválasztását kifogásolom.

Végül — remélem nem veszik ezt rossz néven a baranyaiak és somogyiak — összehasonlítva a két megye képzőművészeinek alkotásait, úgy látom *a színvonal körülbelül ugyanaz, azonosak a problémák, a témaválasztásban körülbelül ugyanolyan mértékben érvényesül a semlegességre való törekvés, és ami nem egyezik, az a kisebb létszámból adódik.* Több művész, szélesebb skálát, változatosabb szín és formai problémákat jelent.

Hasznos *és célravezető* lenne a cserekiállítás évenkénti megismétlése. Elsősorban nem az összehasonlítási, hanem az egymástól való tanulás lehetőségeiért.

— di —

Húsipari gépeket szállítunk a Szovjetuniónak

A főmérnök külföldi úton van, ezért helyettese: Keresztes János elvtárs a következő felvilágosítást adta:

— Gépgyárunk nagy feladatok előtt áll az utolsó negyedévben. Nem egészen másfél hónappal ezelőtt szerződést kötöttünk a Szovjetunióval húsipari gépek gyártására. Vállaltuk, hogy még ebben az évben 5 darab 200-as vacuum húskeverő gépet, 20 M. B./2-es húsdaráló gépet és 10 kolbásztöltő gépet gyártunk. A határidő 1957. december 20-a. A munkálatok szépen folynak. A vacuumos húskeverők már szerelés alatt állnak. A többi berendezésen a forgácsolás folyik.

Mivel rövid idő áll rendelkezésünkre, munkálatainkat csak abban az esetben tudjuk határidőre befejezni, ha szerződtetni tudunk még néhány jó szakmunkást. Szükségünk lenne forgácsolókra, lakatosokra és festőkre. A minisztérium megadta a megfelelő anyagi keretet.

Még ebben az évben a gyöngyösi vágóhíd magaspálya berendezését is el kell készítenünk.

1958-ban pedig Lengyelország részére gyártunk daráló, töltő és keverő gépeket.

Országúti jegyzetek

Az embereknek néha meg van az a rossz tulajdonságuk, hogy érthetetlenek. Nem is olyan régen közöltünk néhány közlekedési szabálysértést, remélve, hogy bizonyos gépkocsivezetők vagy olyan beosztású személyek, akik hivatottak a gépkocsik feletti ellenőrzésre — tanulnak ebből.

Hát nem tanultak...

Itt van például a sásdi gépállomás. Szeptember 10-én délután VP—686 rendszámú vontatójukkal négy forduló téglarakományt szállítottak a sásdi téglagyárból Gerényesre, Keszthelyi Józes kútásónak. Ez rendben is volna, hiszen a gépállomások is vállalhatnak fuvart, ha TEFU menetlevéllel rendelkeznek és természetesen, ha a szállítási költség meghatározott százalékát befizetik a TEFU-nak. Csakhogy a vontató vezetője nem tudta felmutatni a TEFU levelet, mert — nem is volt — viszont annyit elárult, hogy a szállítási óradíj 44 forint 50 fillér. Nem tudni, mit szól ehhez a TEFU, amely 30 forint óradíjat számít fel. A sásdi gépállomás VP—621 számú vontatója szintén „fölvert árban vállalt több fuvart Péter Lajos sásdi lakostól.

Aztán az ittasság!

Hajnali 4 órakor Árpádtetőnél az országút közepén áll egy teherautó. — Y—791 rendszámmal. A gépkocsi a 21-es AKÖV tulajdona. A kocsi vezetője: G. Szabó Sándor. Itas! Eddig hozta a kocsit, itt aztán leállt, mert a nagy mértékben elfogyasztott szesz miatt elnyomta az álom. Nem egyedülálló eset. Az erdőgazdaság FA—201 rendszámú tehergépkocsijának vezetőjét, Magyar Károlyt azért kellett leszállítani a kocsiról, mert ittasan vezetett. Egyébként a rendőrség közlekedési csoportja már 7 esetben tapasztalt ittasságból származó szabálysértést az erdőgazdaság gépkocsivezetői körében.

Az ellenforradalom alatt sok TEFU-menetlevél eltűnt. Ezekkel a menetlevelekkel visszaélések történtek, ezért ez év januárjától kezdve csak az a TEFU-menetlevél érvényes, amelyen szerepel az AKIG igazgatójának aláírása. De mégis még háromnegyed esztendővel a rendelet érvénybelépése után is találkozunk hamis menetlevéllel. A nagydorogi gépállomás SC—979 rendszámú tehergépkocsija dinnyét, a mágocsi gépállomás DP—615 rendszámú Zetorja pedig hordókat szállított ilyen érvénytelen menetlevéllel. Valószínű, hogy ezek után ők sem fizették be a TEFU-nak járó százalékot.

Jó dolog az életszínvonal emelkedése, amely például megmutatkozik abban is, hogy egyre több motorkerékpár száguld a megye országútjain. Örvendetes dolog ez, s akinek van pénze, vegyen motort vagy autót, vagy akármit, esetleg helikoptert is, de tartsa tiszteletben a törvényt is! Igen ám, csakhogy egyes motortulajdonosok rápattannak a motorkerékpárra, aztán gyerünk: gázt neki, se falu, se ház, hadd robogjunk! Jogosítvány meg nincs. A közlekedési csoport — bár nem akár üneprontó lenni —, de a minap kénytelen volt 5 motorkerékpárt elkobozni, amelyeket a komlói rendőrség visszaszolgáltat majd tulajdonosaiknak, ha felmutatják a jogosítványt. Addig pedig, ha kényelmetlen is — Felső István, Hargitai János, Tóth József, Várszegi Gyula és Ress József — járjanak csak gyalog...

A gyalogjárás egyébként másra is vonatkozik. Például Somogyi Istvánra, a Komlói Karbantartó Üzem vezetőjére, vagy Weisz Józsefre, az Anna-aknai üzemvezetőre. Hiába, ha egyszer az AF—428 rendszámú személygépkocsi vezetője nem kap igazgatói engedélyt arra, hogy lakásukról a munkahelyre szállítsa a bányaüzemek vezetőit, akkor a szállítás tilos és jogos a rendőrség közbeszólása is. Tudomásunk szerint azonban ma már az igazgatói engedély sem elegendő a most megjelent rendelet szerint.

A rendőrség közlekedési csoportja a jövőben még szigorúbban eljár a szabálysértők ellen. Jó lesz felkészülni a várható szigorú intézkedésekre, különösen akkor, amikor a főváros után bizonyára nálunk is életbe lép az autódudák használatának a betiltása.

Havi 50 vagon ócskavas

Van egy kis telep a városban, amelyről az ott dolgozó közel harminc emberen kívül csak nagyon kevesen tudnak: a Kohászati Alapanyagellátó Vállalat pécsi kirendeltsége, a Légszeszgyár utca 30-ban.

A kirendeltség dolgozóinak az a feladata, hogy Somogy, Tolna és Baranya megyékben összegyűjtsék a nagyobb üzemek fémhulladékait. A hulladékokat azután osztályozzák, a nagyobb darabokat összetörik, összevágják, hogy „kohóképes" legyen és így továbbítják. A telepről a Sopiana Gépgyár, a kaposvári, mohácsi és nagykanizsai gépgyárak, azonkívül a környékbeli kisebb öntődék, mint az újhegyi, komlói és a pécsi Vasas KTSZ öntődéi kapnak összetört, szürke gépöntvényt. A hulladékok értékesebbjét, a kovácsolt vasat, a csepeli és sztálinvárosi öntődéknek küldik.

Havi ötven vagonra tehető az összegyűjtött és kohóknak továbbított hulladék.

A pécsi munkásőr-zászlóalj névadó és zászlóavató ünnepsége

(Folytatás az 1. oldalról)

ért és akik, ma a magyar munkásmozgalom, az 1919-es nagy proletárdiktatúra olyan kiemelkedő vezetőjének a nevét veszik fel, mint Landler Jenő elvtárs.

Ezután Harmati elvtárs az ellenforradalmi időkre emlékeztette az ünneplőket. Azokra a napokra, amikor vér, szenny és gyilkosság vihara tombolt az országban. De leverték az ellenforradalmat és ebben a harcban alakult meg a pécsi munkásőrség. Tagjai ott voltak az első — december 9-i — nagy tüntetésen, mely fordulópont volt a város életében.

— A Központi Bizottság meggyőződése, hogy a pécsi munkásőr-zászlóalj megingathatatlan, szilárd támasza a munkáshatalomnak.

Harmati elvtárs röviden jellemezte a jelenlegi nemzetközi helyzetet, amelyben az imperialisták fő célja befeketiteni a szocialista tábor országait és elkenni saját, aljas cselekedeteiket.

Majd így folytatta:

— A szocializmus útján törhetetlenül haladó magyar dolgozó nép egységes tömbjében szilárd erőt képeznek Pécs dolgozói, munkásai, akiknek soraiból kerültek ki a munkásőr-zászlóalj tagjai. Sok sikert a munkáshatalom védelmében!

Halas Lajos ezredes elvtárs érdekes hírrel kezdte beszédét:

— Egy bécsi lap a napokban azt írta, hogy Sopronnál összevontuk a munkásőrséget, mert az ENSZ rendkívüli ülésszaka idején tartunk az esetleges zavargásoktól. Innen üzenjük a bécsi lapnak és gazdáinak, hogy semmiféle összevonás nem történt. Pécstől Sátoraljaújhelyig mindenütt állandóan készenlétben állanak munkásőreink és ha ellenségeink próbálkoznak, mi majd elvesszük a kedvüket. Van már erős hadseregünk, rendőrségünk, karhatalmunk és munkásőrségünk.

Majd emlékeztetett arra, hogy ezt a vörös zászlót, melyet most már a munkásőrök tartanak kezükben, már Petőfi is megénekelte, már szerepelt az 1919-es, a világon a második proletárhatalom idején. Ez alatt a zászló alatt szabadított fel bennünket a szovjet hadsereg és 1956-ban ezt a zászlót akarták az ellenforradalmárok kicsavarni a kezünkből. Nem sikerült nekik s a jövőben még úgy sem sikerül.

Ezután az egységek elvonultak, hogy felsorakozzanak díszmenethez, majd megkezdődött a pécsi munkásőr zászlóalj parádés elvonulása a 11 zászlószalaggal és 52 szeggel díszített zászló előtt.

Minden egység egy külön tapsorkánt jelentett és méltán érdemelték ki a közönség tetszését. Összeszokottság, fegyelmezettség és erő áradt minden egységből, minden munkásőr arcáról. Keményen szorították azt a fegyvert, melyet a nép hatalma védelmében vettek a kezükbe. Nem egyszer zúgott fel a nézők között és hullámzott végig a pályán: Éljen a munkásőrség!

A fegyvernemi barátság szép jelképe volt a többi fegyveres alakulat ünneplése. A nézők körében elhelyezkedett munkásőrök hosszasan éltették a karhatalmat, a határőrséget és a rendőrséget, fegyverbarátaikat.

Ujra vezényszó hangzott és a zászlóalj ismét felsorakozott a pályán az ünnepség végéhez. A város egybegyűlt dolgozói azzal a tudattal hagyhatták el a Postás-sporttelepet, hogy mostanában még nem láttak ilyen nagyszabású és szép katonai ünnepséget.

GÁLDONYI BÉLA

Ambrus elvtárs megnyitja az ünnepséget

Befejeződött a nyugatnémet választás

Nyugat-Németországban vasárnap délután hat órakor lezárták a szavazóhelyiségeket és a választásvezetők azonnal megkezdték a szavazatok számlálását — jelenti a DPA.

A parlamentben egyébként tíz képviselővel több lesz, mint az előzőben volt. E képviselők a Saar-vidék küldöttei, amely most először vesz részt szövetségi gyűlési választásokon. A 494 képviselőhöz 22 berlini járul.

A Szövetségi Köztársaságban dühöngő náthamegbetegedések éreztették hatásukat a választás menetére. A Bundeswehr választásra jogosult katonáinak kilencven százaléka szavazott le — jelenti a DPA.

A nyugat-berlini képviselőház vasárnap délután tartott rendkívüli ülésén hivatalosan megválasztotta azt a 22 képviselőt, aki a berlini tartományt a III. német szövetségi gyűlésben képviselni fogja. A képviselők mandátum szerinti megoszlása a következő: SPD 12, CDU 7, FDP 2, FDV (Szabad Demokrata Néppárt) 1 mandátum. A berlini képviselőknek a szövetségi gyűlésben nincs szavazati joguk.

A nyugat-németországi választásokról a magyar sajtó nem tudósíthat közvetlenül a helyszínről. Az ok: a bonni belügyminisztérium állandó huza-vonával megakadályozta, Haynal Kornélt, az MTI berlini tudósítóját abban, hogy beutazhasson Nyugat-Németországba a választásokra.

A nyugatnémet választások ideiglenes végeredménye

A választáson a szavazásra jogosult választók 88.24 százaléka vett részt. A választójogosultak száma 35 196 124, szavazott 31 058 319, érvénytelen 1 172 373. 1953-ban a választási részvétel aránya 86 százalék volt.

A pártokra jutott szavazatok megoszlása a következő:

CDU—CSU (Keresztény Demokrata Unió—Keresztény Szociális Unió)	**14 998 754**
SPD (Német Szociáldemokrata Párt)	**9 490 726**
FDP (Szabad Demokrata Párt)	**2 304 846**
BHE (Áttelepültek Pártja)	**1 373 001**
DP (Német Párt)	**1 006 350**
FU (Föderalista Unió)	**254 071**
DRP (Német Birodalmi Párt)	**307 310**
BDD (Németek Szövetsége)	**59 154**
DG (Német Közösség)	**17 637**
UDM (Német Monarchisták Szövetsége)	**36 525**
SSW (Délschleswigi Választói Szövetség)	**32 260**
VU (Hazafias Unió)	**5 012**

A pártokra jutott szavazatok százalékaránya a következő:

CDU—CSU	**50,18**
SPD	**31,75**
FDP	**7,71**
BHE	**4,59**
DP	**3,36**
FU	**0,85**
DRP	**1,02**
BDD	**0,19**
DG	**0,05**
UDM	**0,12**
SSW	**0,10**
VU	**0,01**

A mandátumok várható megoszlása a következő:

CDU—CSU	**267**
SPD	**169**
FDP	**41**
DP	**17**

A CDU—CSU 267 mandátumából 212 a CDU-é, a többi a CSU-é.

A Szovjetunió washingtoni nagykövetségének emlékirata az amerikai külügyminisztériumhoz

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió külügyminisztériuma „megelégedéssel állapítja meg, hogy az Egyesült Államok külügyminisztériuma elfogadja azt a javaslatot, hogy a Szovjetunió és az Egyesült Államok kormánya kezdjen tárgyalásokat a két ország kapcsolatainak fejlesztéséről. A minisztérium egyetért azzal, hogy a tárgyalásokat 1957 októberében kezdjék meg az amerikai külügyminisztérium képviselői és a washingtoni szovjet nagykövet" — írja a washingtoni szovjet nagykövetségnek az amerikai külügyminisztériumhoz szeptember 12-én intézett emlékirata.

A Szovjetunió külügyminisztériuma — írja a szovjet—amerikai kapcsolatok fejlesztéséről szóló emlékirat — nem érthet egyet azzal az állítással, hogy amerikai részről nem állítanak mesterséges akadályokat a két ország kapcsolatainak útjába. A szovjet nagykövetség július 26-i emlékiratában olyan tényeket sorolt fel, amelyek bizonyítják, hogy a Szovjetunió és az Egyesült Államok kapcsolatai nem fejlődnek kellően éppen az amerikai fél okozta akadályok és korlátozások miatt.

A szovjet nagykövetség emlékirata ezután felsorolja azokat a kérdéseket, amelyeket a küszöbönálló tárgyalásokon célszerű lenne megvizsgálni. Ezek a kérdések a gazdaságot, a kereskedelmet, a tudományt, a kultúrát, a technikát és egyéb területeket érintik.

Az emlékirat azt a reményét fejezi ki, hogy az amerikai külügyminisztérium jóakaratúan fogja megvizsgálni a szovjet külügyminisztérium javaslatait.

Az emlékirat válasz az amerikai külügyminisztérium aug. 16-i emlékiratára. A moszkvai lapok vasárnap mindkét emlékirat szövegét közölték.

A szíriai külügyminiszter a török csapatösszevonásokról

Damaszkusz (MTI). Mint az AP jelenti, Szalah Bittar szíriai külügyminiszter szombaton közölte: Törökország „biztosította" Szíriát, hogy „hadserege nem készül Szíria megtámadására". Szíria reméli — mondotta a külügyminiszter — hogy a szíriai határon történő török csapatmozdulatok „tényleg csak hadgyakorlatok, amelyeket semmi egyéb nem követ."

A szíriai kormány szóvivője a határszélen folyó török csapatösszevonásokkal kapcsolatban kijelentette, hogy „nem várunk támadást, de készen kell állnunk minden eshetőségre". Mindössze készenlétre hívtuk fel tisztjeinket: „ha csapatokat vonnak össze a határon, akkor mindenkinek készen kell állnia védelmi intézkedésekre."

Ugyanakkor Kuatli elnök — mint azt a damaszkuszi rádió közölte — azt hangoztatta, hogy az arab országok legnagyobb veszedelmét Izrael jelenti, amely „még több arab területet akar bitorolni."

Külföldi jelentéseink

BELGRÁD

A magyar és a jugoszláv államvasutak igazgatósága között létrejött elvi megállapodás értelmében október elején újabb két vasúti határállomást nyitnak meg Magyarország és Jugoszlávia között. Megindul a forgalom a Röszke—Horgos és a Magyarbóly—Pélmonostor határállomásokon át is. Szeptember 20-án egyébként Budapesten magyar—jugoszláv vasútügyi tárgyalások kezdődnek a két ország határforgalmáról szóló új egyezmény tárgyában. Az egyezmény aláírását október elejére Belgrádban tervezik. Megkötését a két ország személy- és áruforgalmának állandó növekedése teszi szükségessé.

LONDON

Nagy-Britannia szombaton atomrobbantási kísérletet hajtott végre Ausztráliában a Maralinga-i kísérleti terepen. A robbantás az első abban a kísérleti sorozatban, amelyet Nagy-Britannia Ausztráliában szándékozik lefolytatni.

NEW YORK

Arthur S. Lall, India ENSZ-küldötte levelet adott át Hammarskjöld ENSZ-főtitkárnak. Ebben India javasolja, vegyék fel az ENSZ-közgyűlés új ülésszakának napirendjére Kína ENSZ-képviseletének kérdését.

KAIRO

Jemen kairói missziójának képviselője közölte, hogy táviratot kapott Ahmed királytól, amely szerint angol repülőgépek szeptember 13-án támadást intéztek Sukeir térsége ellen és több mint harminc bombát dobtak le. A támadásnak több lakos áldozatul esett. Szeptember 14-én az angol katonai repülőgépek Al Szavna községet bombázták. A bombázásnak itt is több áldozata van.

KAIRO

Krisna Menon indiai hadügyminiszter vasárnap Kairóba érkezett, ahol megbeszéléseket tart Nasszer elnökkel. Útban van New Yorkba, ő vezeti majd az ENSZ-közgyűlés soronkövetkező ülésszakán résztvevő indiai küldöttséget.

KAIRO

A kairói rádió jelenti: Egyiptom tudomására hozta Tunisznak, hogy hajlandó számára fegyvereket szállítani.

KAIRO

Az Al Gumhurija vasárnapi számában terjedelmes cikkben foglalkozik a szíriai helyzettel. „Ha a szuverén Szíria ellen akár helyi síkon agressziót követnének el, ez világháborúhoz vezetne, ez az értelme a szovjet kormány Törökországhoz címzett figyelmeztetésének" — írja a lap.

NEW YORK

Krisztian X. Palamasz, Görögország állandó ENSZ-küldötte emlékiratot juttatott el Hammarskjöld ENSZ-főtitkárhoz, amely kifejti, hogy Görögország „hajlandó továbbra is hozzájárulni a ciprusi probléma békés rendezéséhez", de hozzáfűzi, „Ciprus népének beleegyezése nélkül nem lehet megegyezni a ciprusi kérdés semmiféle megoldásában."

MOSZKVA

A Petar Sztambolics-vezette jugoszláv parlamenti küldöttség szombaton egy TU—104-es szovjet utasszállító repülőgépen a szovjet fővárosból Kínába indult.

PEKING

Csou En-laj kínai miniszterelnök vasárnap délután fogadta a Georgi Frajkov vezetésével Kínába érkezett bolgár kormányküldöttség tagjait.

CHICAGO

Az Egyesült Államokban újfajta kísérleti szolgálat nyílt meg, amely lehetővé teszi az utasszállító repülőgépek utasainak, hogy a levegőből a földre telefonálhassanak. Több repülőgépet olyan felszerelésssel látnak el, amelynek révén a Chicago és Detroit környéki repülőutasok bárhova telefonálhatnak az Egyesült Államokban.

BELGRÁD

A magyar külkereskedelem a közelmúltban megrendezett belgrádi nemzetközi vásáron egyebek között vízibuszt is kiállított. A hajónak nagy sikere volt és a jugoszláv vállalatok nyomban öt darabot rendeltek belőle.

Az első vízibusz nemrégiben megérkezett rendeltetési helyére, s Ujvidék és Kamencia között állították forgalomba. Több Duna és Tisza menti város szeretne most hasonló módon magyar vízibuszt vásárolni és forgalomba állítani.

DAMASZKUSZ

Szíriában megkezdték a népi ellenállási szervezetbe jelentkezett újoncok kiképzését. E polgári jellegű védelmi erőt a múlt évben hozták létre, hogy rendelkezésre álljon szükséghelyzet esetén. Ugy tudják, hogy a kormány megkezdte egyes tartalékosok behívását. Noha általános mozgósításról nincs szó, a tartalékosok behívásáról és a polgári védelmi erőbe való toborzásról szóló rendelet kiadására azt követően került sor, hogy a 6. amerikai hadiflotta a napokban provokációt hajtott végre a szíriai tengerpart közelében.

BUKAREST

Hamed el Hodzsa mezőgazdasági miniszter vezetésével szíriai kormányküldöttség érkezett Bukarestbe.

Chivu Stoica üzenete öt balkáni ország kormányfőihez

Bukarest (MTI). A Román Népköztársaság Minisztertanácsán megerősítették azt a hírt, hogy Chivu Stoica, a minisztertanács elnöke, üzenettel fordult Albánia, Bulgária, Görögország, Jugoszlávia és Törökország kormányfőihez.

A hivatalos közlemény szerint a minisztertanács elnökének üzenete a balkáni országok kapcsolataira vonatkozó fontos kérdésekkel foglalkozik. Az említett országokban a Román Népköztársaság nagykövetei adták át Chivu Stoica üzenetét.

Megérkezett az USA-ba a Szovjetunió ENSZ-küldöttsége

New York (TASZSZ). Szombaton a Maguire (New Jersey) repülőtérre érkezett Gromiko külügyminiszter, a szovjet ENSZ-küldöttség vezetője, Kuznyecov, a külügyminiszter első helyettese, a küldöttség helyettes vezetője, valamint a küldöttség többi tagja, hogy részt vegyen az ENSZ-közgyűlés XII. ülésszakának munkájában.

Szíriai jegyzék Jordániához

Amman (AFP). Szíria ammani ügyvivője vasárnap jegyzéket adott át Jordánia külügyminiszterének. A szíriai kormány jegyzékében kifejtette álláspontját Eisenhower elnök legutóbbi beszédéről. Emlékezetes, hogy az amerikai kormányfő beszédében azt állította, hogy „a nemzetközi kommunizmus Szíriából indítja el támadásait a szomszédos országok ellen."

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: főként napjai felhőképződés, legfeljebb északon néhány helyen eső, mérsékelt szél, hűvös éjszaka. A nappali felmelegedés kissé erősödik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 3—6 fok között, helyenkint esetleg talajmenti fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 17—20 fok között.

Gépek az ember szolgálatában

A szalmalehúzó-szerkezet

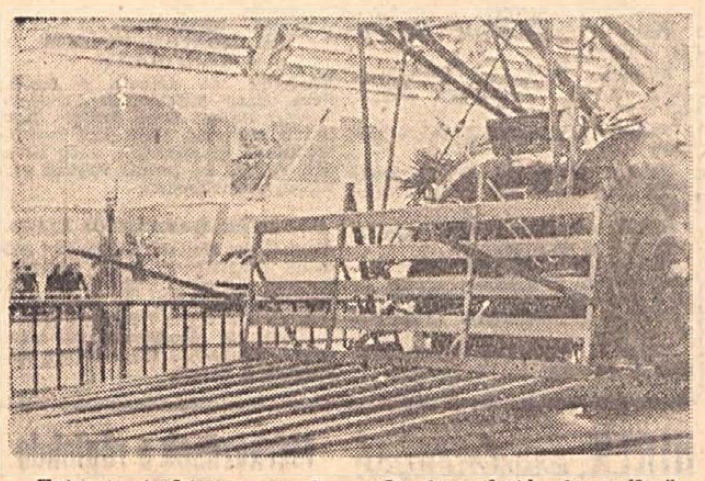

Zetorra, traktorra szerelhető és szerkezete igen egyszerű. Mindjárt az elején azt is meg kell jegyezni, hogy a szalmalehúzót már nálunk is alkalmazzák hasonló formában, de a moszkvai Állandó Össz-szövetségi Mezőgazdasági Kiállításon bemutatott konstrukció sokkal tökéletesebb.

A gyári szerkesztésű szalmalehúzó hidraulikára szerelt, emelhető, süllyeszthető, sőt: forgatható. Az acélcsövekből megmunkált körmök szedik fel a szalmát, takarmányt és lécekből alkotott „karámba" gyűjtik össze. — Ugyancsak lécek szabályozzák a tetőmagasságot is. Érdekes, hogy a zetor elejére és hátuljára egyaránt felszerelhető a hidraulikás szalmalehúzó-szerkezet.

Teljesítménye, — a mellékelt táblázat szerint — napi tíz-tizenkét hold.

Fémcseppből két kilométer huzal

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája kohászati intézetében új eljárást dolgoztak ki, amellyel egy munkamenetben — hengerlés és húzás nélkül, — a legfinomabb, már készen szigetelt huzalt lehet készíteni.

Egy nagyfrekvenciájú generátor induktorához üvegcsövet helyeznek, amelybe fémrúd kerül. A nagyfrekvenciájú áram hatására a fém olvadni kezd és az üvegcső vége meglágyul. Az induktor mágneses mezeje lebegésben tartja a fémcseppet, amely elkezd nyúlni. A kúpalakú cseppből egy rendkívül finom, üveggel bevont fémes szál húzódik ki megszakítás nélkül. A szál átfut egy hűtőberendezésen, ahol a léghűtés szabályozza a huzal szilárdságát, amely ezután dobra tekercselődik.

Igy egyetlen fémcseppből 2 kilométer hosszú, finom mikrohuzal készíthető. Az ezzel a módszerrel készített huzalnak igen nagy a villamos és mechanikai szilárdsága.

HÍRADÁS a nagy magasságokból

Erre a kérdésre adnak feleletet azok a magaslégkört kutató műszerek, melyeket a júliusban kezdődött geofizikai év alkalmából bocsátottak fel. A Szovjetunióban nemcsak arra kíváncsiak a tudósok, hogy milyen légköri viszonyok, a légsűrűség és az ibolyántúli sugarak milyen hatással vannak a rakéták repülésére, hanem az élőlények viselkedését is tanulmányozzák. Fellőtték az első rakétát, mely kutyát vitt magával. A magaslégkör első utasa szerencsésen visszatért a földre és ejtőernyő segítségével sértetlenül érkezett meg kiindulási helyére. Az eddigi kísérletek azt bizonyítják, hogy bizonyos feltételek és műszaki berendezések mellett az élőlények jól bírják az utazást a magaslégkörben.

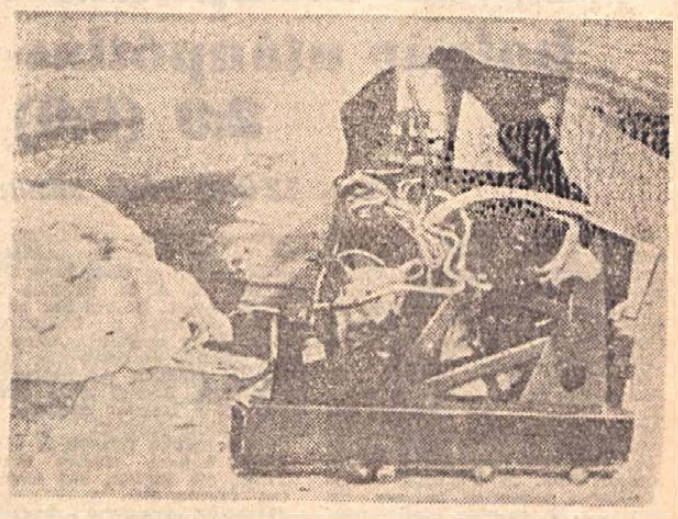

A magaslégkört megjárt műszer a földreérés pillanatában.

Nádaratógép-kombájn

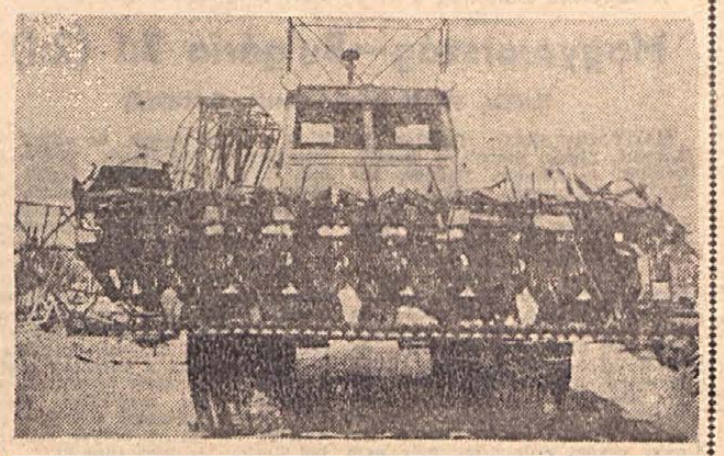

A román mérnökök szovjet minta alapján szerkesztették ezt a kétéltű és igen hasznos gépet. A széles lánctalpakon nyugvó gép mocsaras, vizes talajon is könnyen mozog. Elején hidraulikára szerelt nádaratógép vágja a sűrű nádast. A gépet a Duna deltájában használják. Ugyanis a delta területének hatvan százalékát kiterjedt nádas fedi. Azonban eddig mindössze 0,2 százalékát használták fel és termelték ki. Ugyanakkor a közeli mezőgazdasági területek és állattenyésztés gyakran károsodásra volt kárhoztatva a gyakori áradás és a nádas terjeszkedése miatt. Ezért volt szükség a nádaratás gépesítésére és a nádvágás meggyorsítására.

Óránként negyven méter

Korszerű árokásó gép mentesíti az embert a fáradságos földmunkától a Szovjetunióban. A gép teljesítménye középkötött talajban óránként negyven méter. Lánctalpakra szerelt gép vontatja a körmökkel ellátott kanalakat. Az egész szerkezet állítható, így tetszés szerinti mélységű és szélességű árkot áshatnak vele. Elsősorban csatornák és kábelek lefektetésénél alkalmazzák, de már ilyen gépek dolgoznak a nagy olajvidékeken, az olajvezetékek lerakásánál is.

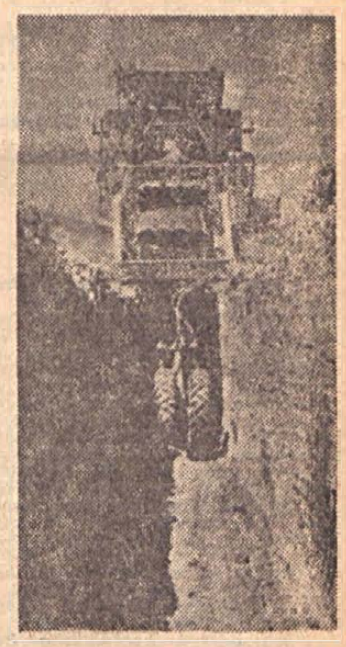

Magasvasút turistáknak

Nem minden turista gyalogol hosszú kilométereket, hogy elérje azt a hegyormot vagy sziklát, amelyet meg akar mászni. S ebben segítségére

siet a technika is. A Fichtelbergnél impozáns környezetben állították fel ezt a magasvasutat, mely a hegymászókat a „helyszínre" szállítja. Igy mintegy tíz perc alatt teszik meg az 1214 méteres emelkedőt, melyhez egy órára lenne szükség — gyalogosan. A turisták kihasználják a technika-nyújtotta lehetőségeket és évente félmillió természetjáró utazik a hegyi magasvasúton.

„Vizi dömper"

Már régóta alkalmazzák ezt a furcsa, de hasznos szerkezetet az omszki famegmunkáló és feldolgozó telepen. A fával megrakott uszály megérkezik a kikötőbe. Oldalai nincsenek és így a hidraulikával működő borítószerkezet könnyen megbillenti és „kirakodja" a szállítmányt. A korábbi, kézzel végzett hosszadalmas és fáradságos kirakodás helyett, most 28 perc alatt parthoz szállítanak 1900 tonna fűrészárunak valót. A „vizi dömper" máskülönben üresen és megrakottan egyaránt könnyen siklik a vizen és vontatásához elegendő egy kis motoros hajó.

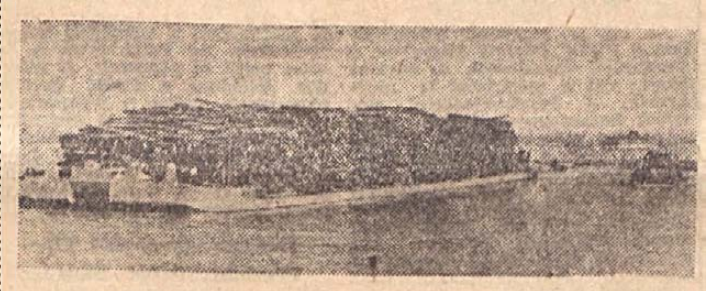

A szállítmány megérkezik a kikötőbe.

A hidraulika „kirakodja" az árut.

INNEN—ONNAN

MUNKARUHA — MELEG ELLEN

Amerikában újfajta munkaruhát készítettek, amely védelmet nyújt a nagy hőségben, különösen olvasztó-kemencéknél dolgozó munkásoknak. A ruha szövetanyaga üvegrostokból készül és vékony alumínium-réteggel van bevonva. A fényes alumínium-réteg visszaveri a hősugarak nagy részét. Az alumínium-rétegen áthatoló meleget viszont az üvegrost tartja vissza.

CERUZA-AUTOMATA

Az egyik moszkvai nagyáruházban, a GUM-ban 4 új szakrészleg van üzemben. A részlegek közül az alumíniumedény-részleg eladó nélkül, önkiszolgálással működik. Ugyanígy működik a tanszer-, írószer-osztály, ahol ceruzaárusító automatákat állítottak fel.

Kittenberger Kálmán:

Kilima-Ndzsárótól Nagymarosig

(8)

A girik jól ismerik a póri különböző vészjeleit, hiszen nekik igazán nagy szükségük van minden baráti jóindulatra. Felkapják egy pillanatra otromba fejüket, s feltartott farokkal máris elrohannak nyilsebesen. Szimba feláll lelapultából, jó darabig követi a szemével a menekülőket: azután nagyot nyal a szájaszélén, farkbojtjával oldalát ostorozza — ez Szimbánál, a nagy felindultság jele — és odábbáll rosszkedvvel.

Hiába, nincs szerencséje! A zebramén az egész környéket felriasztotta, a vészjelet a tehénantilopok is átvették, így kénytelen üres gyomorral hazatérni a nyugvóhelyére. De az üres gyomor rossz hálótárs, az alvás csak egy-két óráig tudja elnyomni az éhség gyötrelmeit, ezért már kora délután elindul a víztócsa felé, abban a reményben, hogy elcsíp ott egy ivóra érkező vadat.

És valóban jónak látszik a számítása, mert alighogy a tócsa közelébe ér, rögtön közelgő paták dübörgése üti meg a fülét. S ami Szimbának még jobban esik, a dübörgést a reggeli zebramén nyerítése kísérte! Szimba érti a póri nyelvét, megérti hát egy-kettőre a nyerítésből, hogy a mén egy másik zebrával közeledik a vízhez, s közben gyanútlanul játszadoznak egymással.

A dübörgés egyenesen feléje tart, Szimba tehát lelapul rögtön egy bokor árnyékában, s úgy meghúzza magát, hogy szinte teljesen elvész a rövid szteppefűben. Moccanás nélkül figyel a dübörgés irányába, izgalmát csak meg-megránduló farkbojtja árulja el.

Hogyne volna izgatott! Ha meglesz a zsákmány, vége az éhségnek, s a lakomát külön megédesíti, hogy boszszút állhat a reggeli kudarc okozóján.

Egyre közelebb jön a társával évődő zebramén. Máris ott ugrándoznak előtte, s Szimbának megfeszül minden idegszála. A fiatalabb zebra észreveszi a leselkedő halált, rettenve vágja fel a fejét, s meg is menekül egy hirtelen oldalugrással. A játszadozásba merült zebramén nem kerülhette el végzetét, Szimba egy szempillantás alatt rávetette magát, s két első mancsával megragadva, csavarni kezdte a fejét.

Gyorsan akart végezni a zsákmányával, de a fogás, hogy, hogy nem, most nem sikerült teljesen, bizonyára alig begyógyult sebesülései miatt. A mént ugyan földre rántotta, végzett is vele egy-kettőre, de a vergődő állat egyik rúgása közben a fejét érte, még hozzá olyan szerencsétlenül, hogy a kemény zebrapata eltörte a felső tépőfogának a hegyét.

A harc hevében Szimba nem is vette észre foga sérülését, hanem azonnal a lakmározáshoz látott, s abba sem hagyta, amíg jól nem lakott. Akkor lomhán, telezabált hasát szinte a földön húzva, a víztócsához ment, ott ivott egy nagyot, aztán sietett vissza — már ahogy a hasa engedte — zsákmányának a maradványaihoz. A sietség nem volt oktalan, mert két éhenkórász tolvaj sakál máris ott settenkedett a közelben, hogy aztán a zsákmány hatalmas tulajdonosának megjelenésére el is iszkoljon nyomban.

Szimba három napig feküdt a zebramaradvány közelében. Két nap alatt teljesen fölfalta a zsákmányt, harmadnap pedig átadta magát az édes semmittevésnek. Hanem ez a semmittevés mégsem volt olyan édes, mert akkor vette csak észre, hogy milyen nagy szerencsétlenség érte. A felfedezés nagyon keserű gondolatokat ébresztett benne. Leghatalmasabb fegyverének, felső tépőfogának nem volt többé hegye, s

máris jelentkezett a fogfájás kínja. Igaz, ezt még csak eltűrte volna, de arra kellett gondolnia, hogy a törött foggal kezdődik az öregség, a gyengeség. ez pedig a vadonságban a legnagyobb szerencsétlenséget jelenti, mert jön a nyomában a nyomorúság, a vég...

*

Másnap Szimba kedvetlenül, morogva hagyta el a fekvőhelyét. Vadászni indult: ez lett volna utolsó vadásznapja ezen a vidéken. Megérezte, és a távozó vadnyomokból is látta, hogy a fűevők legnagyobb része elvonult erről a területről, menni kell hát neki is a zsákmányai után.

A fűevők vonulásának megvan az oka. Néhány nappal korábban, sok kilométernyi távolságra Szimba eddigi vadászterületétől, megáztatta az eső a leégett szteppét. A trópusi eső tüneményes gyorsasággal frissen zöldellő fűtakarót varázsolt a feketére pörzsölt talajra. Az ilyen változást csodálatos módon azonnal megérzik a vadonság fűevő lakói, és máról-holnapra odavándorolnak a szélrózsa minden irányából, hogy duskálkodjanak a sarjazó fűben.

Szimbának is követni kell tehát a fűevők vonulását, ha nem akar maga maradni a vadászterületén. Hanem előbb még a keskeny vízmosás felé veszi az útját — nagyon vágyik egy kis disznópecsenyére. A vízmosásnak azonban kihalt a környéke, úgy látszik a varacskos-disznók is elmentek a többi patás párilakóval együtt. Kénytelen-kelletlen ő is rászánja hát magát, s elindul arrafelé, amerre a vadtömegek vonultak.

Utja egy bokros, sziklás magaslaton visz át az új vadászterület felé. Amint a bokros tájon áthalad, hirtelen megtorpan, mert valami furcsa zörgő hangot hall.

(Folytatása következik.)

SPORT

Magyar utánpótlás-válogatott—bolgár utánpótlás-válogatott 2:0 (0:0)

Pécs, 12 000 néző, vezette Fülöp

Magyarország: Török — Törőcsik II, Polgár, Dudás — Borsányi, Kleiban — Jagodics, Vasas, Monostori, Lahos, Taliga.

Bulgária: Ivanov — Kosztov II, Dimitrov, Csacsevszki — Dimov, Dragomirov — Milev, Marvinov, Vladimirov, Konov, Pavlov.

A magyar csapat kezdett, az első lövést Lahos küldte a kapura. A bolgárok két szögletet értek el egymás után, jóiramú, változatos volt ekkor a játék, feltűnően sok volt azonban a labdaátadási hiba. A bolgárok nagy lendülettel játszottak, inkább ők támadtak. A magyar csapat próbálkozásai elakadtak a szorosan védekező bolgár hátvédeknél. Az első nagy helyzet a bolgárok előtt adódott, a 23. percben Pavlov jó helyzetben kapu mellé lőtt. A vendégek nemcsak a mezőnyben játszottak fölényben, hanem többször veszélyeztettek is a magyar kapura. A túlsó oldalon Lahos hibázott a bolgár kapu előtt, egy perc múlva azonban remek lövéssel javított; Ivanov azonban helyén volt. Lassan a magyar csapat vette át a játék irányítását, a bolgár védők azonban minden labdán rajta voltak. A félidő utolsó perceiben többször is bebizonyította a bolgár kapus jó formáját.

Szünet után tovább támadott a magyar csapat és a 48. percben megszerezte a vezetést, Borsányi beívelését

Jagodics kapta, aki nehéz helyzetből a kapu jobb oldalába vágta a labdát, 1:0

lett az eredmény a magyar csapat javára. A bolgárok a kiegyenlítésért harcoltak. Csatáraik azonban ismételten egyénileg próbálkoztak, kevés sikerrel. A magyar csapat támadásai gördülékenyebbek voltak, bár az utánpótlás játéka ekkor is csak helyenként elégített ki. A 25. percben Monostori helyett Borsos állt be a magyar csapatba, a bolgároknál pedig Milev helyett Romanov, majd később Törőcsik állt ki és Oláh II. játszott. Az utolsó negyedórában Borsos némi lendületet vitt a magyar csatársor játékába. A 80. percben

Borsos szépen futtatta a védők között Lahost, lövését Ivanov Vasas elé ütötte, aki ismételten kapura lőtt. A bolgár védőkről visszapattanó labdát Lahos szerezte meg, az összekötő közvetlen közelről a hálóba gurított, 2:0.

A magyar csapat a mérkőzés hátralévő perceiben is többet kezdeményezett, gól azonban már nem született.

A mérkőzés színvonala a várakozáson alul maradt. A bolgárok meglepően gyors és erőteljes futballt játszottak, jól védekeztek, csatársoruk ellenben már nem tudott kibontakozni. A magyar utánpótlás válogatottól eddigi eredményei alapján többet vártunk. A védelem és a fedezetpár ellen nem lehet kifogás. A csatársor azonban nem tudott magára találni, csak időnként voltak feilángolásai ennek a sornak. Végeredményben a magyar győzelem megérdemelt volt. A magyar csapatból Török jó formát árult el, a hátvédhármas legjobbjának Polgár bizonyult, de Dudás is kielégített. Borsányi volt a jobbik fedezet, sokszor dobta támadásba a csatárokat. A csatársorból senkit sem lehet kiemelni. A mérkőzés vége felé beálló Borsos volt még talán a legjobb közülük. A bolgár csapatból Ivanov, Csacsevszki és Pavlov játéka emelkedett ki.

Magyarország—Bulgária 2:1 (2:1)

Szófia, 60 000 néző. Vezette: Bernardi

MAGYARORSZÁG: Grosics — Kárpáti, Sipos, Sárosi — Bozsik, Berendi — Sándor, Machos, Hidegkúti, Bundzsák, Lenkei.

BULGÁRIA: Joszipov — Rakarov, Manolov, Goranov — Bozskov, Kovacsev — Milanov, Dimitrov, Panajotov, Kolev, Diev.

A magyar válogatott remek fegyvertényt vitt végre Szófiában. Otthonában is legyőzte az igen veszélyes bolgár válogatottat. Nem volt könnyű a győzelem, de annál értékesebb a siker. Óriási küzdelem után született meg az eredmény. Az első félidőben régi napjaira emlékeztetően játszott válogatottunk. Szünet után a magyar csapat erőnlétileg már nem bírta a nagy iramot, de ekkor is nagyszerűen küzdöttek játékosaink. A magyar csapat tagjai a hiányzó erőt nagy lelkesedésükkel és akaraterejükkel pótolták. A bolgárok nagy erővel támadtak ekkor, sok meleg helyzet adódott a magyar kapu előtt, Grosics azonban négy esetben is biztos gólnak látszó lövést tett ártalmatlanná. A vezetést a második percben szerezték meg Hidegkúti révén, ő lőtte a második gólunkat is a 33. percben. A bolgárok a 42. percben Diev révén javítottak. A magyar csapat legjobbjai: Grosics, Bozsik, Berendi, Hidegkúti és Lenkei voltak. A bolgár csapatból Boskov és Diev tűnt ki.

Bulgária B—Magyarország B 1:0 (1:0)

Debrecen, 30 000 néző, vezette Glucescu.

A magyar csapat hiába támadott, csatárai tehetetlenek voltak. A bolgárok sokszor hét-nyolc, mémelykor tíz emberrel is védekeztek, időnként gyors, rajtaütésszerű támadásokkal próbálkoztak. A mérkőzés egyetlen gólja a 10. percben született Pecsenyikov lövéséből. Jók: Dervenszki, Ilev, Debarszki, illetve Várhidi, Budai II. és Orosz. A magyar csapatban a második félidőben a komlói Krausz védett.

Mérkőzések az asztalitenisz NB II-ért

Megkezdődtek a küzdelmek az asztalitenisz NB II-ben is. A pécsi csapatok jól kezdtek. A forduló eredményei:

Meteor—Bp. Postás távbeszélő 12:4, Urán SC—Bajai VSE 14:2, BTC—Rákosszentmihály 10:6, Pécs szabolcsi Bányász—Dombóvári Vasút 13:3, Urán SC—Budapesti Postás Távbeszélő 14:2, BTC—Bajai Vasút 8:8.

Már csak Baja veretlen

Baja—Simontornya 3:0 (2:0). Baja, 2000 néző, vezette Bárdosi. Nagyiramú mérkőzésen megérdemelten győzött a bajai csapat és ezzel egyedüli veretlen a délnyugati NB III-ban. Góllövők: Petresevics 2, Dujmov.

Szigetvár—Börgyár 3:2 (1:0). Szigetvár, 1000 néző, vezette Vindics. Durva, kemény mérkőzésen értékes győzelmet aratott Szigetvár. A második félidő elején a Börgyár négy perc alatt két gólt rúgott és ezzel el is lőtte puskaporát. Góllövők: Hompola (11-esből), Bódis, Győrfi, illetve Hauschl, Lapis.

Dombóvár—Kaposvári Textiles 2:2 (1:0). Dombóvár, 1000 néző, vezette Lendvai. Nagy küzdelemben igazságos döntetlen. G. Kisst az 51. percben utánrúgásért a játékvezető kiállította. Góllövő: G. Kiss, Halmosi, illetve Földi, Nagyréti. Jók: Kakosi, Halmosi, illetve Nagy.

Bonyhád—Csurgó 3:2, (2:1). Bonyhád, 1500 néző, vezette Mozsgai. Egyenlő erők izgalmas küzdelme. Bonyhád csak a mérkőzés végén tudta biztosítani győzelmét. A játék alakulása: 1:0, 1:1, 2:1, 2:2, 3:2.

Nagykanizsai Építők—Mohács 1:0 (1:0). Mohács, 1000 néző, vezette Bíró L. Lélek nélküli, csapkodó, unalmas játék, tehetetlen mohácsi csatársor. Góllövő: Beck.

P. Vasas—Tolna 2:1 (2:1). Pécs, 600 néző, vezette Hammer. A pecselő Vasas nehezen győzött a lelkes tolnaiak ellen. Góllövő: Rákóczi (11-esből), Szopka, illetve Keresztes (öngól).

Pécsújhegy—Kaposvári Dózsa 1:0 (1:0). Pécsújhegy, 300 néző, vezette Kovács. A Bányász nagy fölényét tehetetlen csatársora miatt nem tudta kihasználni. Góllövő: Hertelendi. Jók: Vámos, Réfi, Hudecz, Sértő, illetve Keszthelyi és Horváth.

Nagyatád—Nagykanizsai Vasút 3:0 (2:0). Nagyatád, 1000 néző, vezette Völgyi. Jóiramú mérkőzésen szép győzelmet aratott a nagyatádi csapat. Góllövők: Frányó, Bicsáki, Posta. Jók: Dénes, Papp, Tátrai, illetve Csányi, Kertész.

Hol művelődjünk? Hol szórakozzunk?

SZINHÁZ

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill; (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Csodacsatár (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Kossuth: Táncosnő. Kísérőműsor: Szülők, vigyázzatok! (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Csodacsatár (5, 7 és 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Megosztott szív (6 és 8 órakor)

Építők Kultúrotthona: Ördög szépsége (5 és 7 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Fekete-erdőtől a Fekete-tengerig (6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Szitakötő (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Kirakat mögött (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Gerolsteini kaland (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Új ember kovácsa (8 órakor)

SZAVALÓ- ÉS BESZÉDMŰVÉSZETI TANFOLYAM

kezdődik ma délután 5 órakor Pécs város Művelődési Házában. Vezeti: Hajnal Ernő tanár. Havi tandíj 20 forint. Tananyag: beszédtechnikai gyakorlatok, szép olvasás, versek és prózai művek előadása, szónoklattan.

BARANYA GAZDASÁGI ÉLETE

címmel dr. Kopasz Gábor tart előadást szeptember 18-án, szerdán délután 6 órakor Pécs város Művelődési Házában, a Művelődési Ház és a Magyar Földrajzi Társaság bérletes előadássorozata keretében. Részvételi díj 2 forint, diákoknak 1 forint.

HÍREK, eredmények

A tizenkét találatos Toto-szelvény: 2, 2, 2, x, 1, 1, 2, 1, 1, x, 1, 2.

Prágában magyar győzelemmel végződött a csehszlovák—magyar férfi atlétikai viadal. Lippay a 400 méteres gátfutásban második lett. A női versenyből a csehszlovákok kerültek ki győztesen.

Párizsban hétfőn kezdődtek meg a vívó világbajnokság küzdelmei. Ekkor a férfi tőr csapatverseny előmérkőzéseit vívták.

Barátságos mérkőzések: Salgótarján—Dorog 2:2, Tatabánya—Diósgyőr 2:0.

A megyei labdarúgó alszövetség közli, hogy a szeptember 19-re tervezett megyei ifjúsági válogatott edzés elmarad.

Mai sportműsor:

Labdarúgás: Alosztály I. mérkőzés: PEAC—Pécsi Kinizsi, ifjúsági stadion 16.45.

Kosárlabda: PVSK Kupa-mérkőzések, vasutas tornacsarnok, PVSK II. férfi—PVSK I. női 16.30, Postás II. férfi—Meteor I. női 17.30, Ped. Főiskola II.—PEAC II. férfi 18.30, Postás I.—PVSK I. férfi 19.30, PEAC—Ped. Főiskola férfi 20.30.

Mérkőzések a röplabda NB II-ért

Pécs-Baranya—Lovászi 3:0 (6, 11, 7). NB II. férfi mérkőzés, Lovászi. Közepes iramú mérkőzésen biztosan győzött a gyenge játékerőt képviselő lovászi csapat ellen a Pécs-Baranya. A Pécs-Baranya legjobbjai: Árpádi és Deutsch.

PEAC—Bp. Fémbútor 3:1 (8, 13:15, 12, 6). NB II. női mérkőzés, Budapest. A két csapat találkozójára szombaton került sor. A PEAC némi küzdelem után biztosan győzött. A csapat legjobbja Horváthné volt.

Bp. Beloiannisz—PEAC 3:2 (12, 13:15, 12:15, 9, 13). NB II. női mérkőzés, Budapest. Vasárnap játszottak a csapatok. A cserejátékosok nélkül felálló PEAC hatalmas küzdelemben szenvedett vereséget.

Újabb győzelmet aratott a PVSK az NB II-ben

Vereséget szenvedett Mosonmagyaróváron a Pécsbányatelep

Az NB II. legutóbbi fordulójában a PVSK Pécsett mérkőzött a Veszprémi Haladással. A vasutas csapat ezt a mérkőzést is megnyerte. A Pécsbányatelepi Bányász Mosonmagyaróváron nagy küzdelem után vereséget szenvedett. A forduló eredményei: Zalaegerszegi TE—Győri Vasas ETO 4:2, Budafoki EMTE—Kaposvári MTE 3:1, Szombathelyi Pamutipar—Soproni VSE 1:1, Sztálinvárosi Vasas—Oroszlányi Bányász 4:1, Dél-Budai Szpártakusz—Kaposvári Kinizsi 2:1, Nagykanizsai Bányász—Szekszárdi SC 0:0.

Pécsi VSK—Veszprémi Haladás 4:2 (2:1)

Pécs, 6000 néző, vezette: Szigeti. **Pécs:** Hámori I. — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Tura, Hernádi — Kardos, Csete, Göncz, Kutas, Hámori II. — **Veszprém:** Tardi — Kovács II., Schlögl, Wilverger — Hőgyészi, Tóth — Heil, Magasházi, Korcsog, Palotás, Zólyom.

A PVSK gyors csatársora az első félidőben ügyesen kihasználta a veszprémi védelem megingását. A mezőnyben a vendégek szépen játszottak, de csatársoruk a 16-oson belül is pepecselt. A második félidőben a PVSK fiataljai visszaestek, ekkor a veszprémiek erősen szorongattak, a kiegyenlítést azonban a PVSK védelme megakadályozta. Góllövők: Csete 3, Göncz, illetve Korcsog. Palotás. Jók: Csete, Tura, Hernádi, illetve Kovács II., Wilverger.

Mosonmagyaróvári TE—Pécsbányatelepi Bányász 1:0 (1:0)

Mosonmagyaróvár, 2000 néző, vezette: Sásdi.

MTE: Horváth II. — Rózsa, Becze, Tóth II. — Trapli, Gnám — Szita, Nagy, Németh II., Szivák, Katona. — **Pécsbányatelepi Bányász:** Kovács — Ulrich, Sárközi, Gyimesi — Mező, Varga — Mazil, Pintér, Kása, Keszler, Gyurkó.

A játékidőből legalább 80 percet a bányász-csapat támadott, gólt azonban nem sikerült elérnie. A mosonmagyaróváriak győztes góljukat a második percben szerezték meg. Szögletrúgás után a labda hátra került jóval a 16-oson túlra és Németh II. régeniatott nagy lövéssel védhetetlenül küldte a kapu jobb felső sarkába. Jók: Horváth II., Becze, Gnám, illetve Sárközi, Mazil és Gyurkó.

Az NB II. állása

Nyugati csoport

1. Láng-gépgyár	5	5	—	12: 5	10
2. Sztálinváros	5	4	1	13: 4	9
3-4. Győr	5	4	—	11: 4	8
3-4. Sz.-fehérv.	4	4	—	11: 4	8
5. Pécsi VSK	5	4	—	10: 6	8
6. Zalaeg. TE	4	3	1	9: 2	7
7. D.-Bud. Spart.	5	3	—	10: 9	6
8. M.-magyaróv.	5	3	—	7: 7	6
9. Nagykanizsa	4	1	2	5: 6	4
10. Kap. Kinizsi	4	2	—	7:10	4
11. Budafok	5	2	—	9:14	4
12. Veszprém	5	1	1	13:10	3
13. Sopron	5	1	1	7:11	3
14. Kaposv. MTE	5	1	—	9:15	2
15-16. Pécsb.-t.	5	—	2	4:10	2
15-16. Sz. Pamut	5	—	2	4:10	2
17. Oroszlány	4	1	—	3: 8	2
18. Szekszárd	5	—	2	2: 9	2
19. Zalaeg. Dózsa	5	—	—	5	4:11 —

Mi lesz veled pécsi ökölvívás?

A vasárnapi labdarúgómérkőzés után sok százan mentek be a vasutas sportcsarnokba, hogy megnézzék a Kaposvári Dózsa—PVSK ifjúsági Cs. B. ökölvívómérkőzést. Legtöbben abban a reményben mentek el a mérkőzésre, hogy „jó bunyót" láthatnak. Ezzel szemben: a sok száz néző fél héttől nyolcig láthatta, hogyan kell összeállítani kapkodva a szorítót, hogyan kell rájönni, hogy nem jól állították össze, hogyan kell ismét szétszedni és újra összerakni. Igaz, nyolc óra felé éppúgy zúgott a nép, mintha a mérkőzésvezető már 8-ig számolt volna valaki felett. A taps is felcsattant egy jólsikerült deszkaemelés után. Szóval a PVSK elnöksége jóvoltából a napi cirkusz megvolt.

Nyolc órakor kezdődött a hét órára hirdetett viadal. Ezután láthattunk annyi feladást, hogy ritkaság. Hatan adták fel a küzdelmet. Szomorú, hogy köztük öt pécsi volt. Ez sok egy kicsit. Igaz, hogy a kaposvári fiatalok jól ökleztek, de öt feladott mérkőzés velük szemben is, nemcsak sok, hanem szomorú.

A pécsi fiúk közül csak a két Gombkötőtől láthattunk korszerű ökölvívást. Bátran támadtak, állandóan kezdeményeztek, tisztán ütöttek. Ők győztek. Béla három menetben pontozással, Dezső ellenfele pedig a második menetben feladta. A Gombkötő fiúk győzelme után aztán a kaposváriak úgy nyertek, ahogyan akartak. Valahogy úgy öklöztek a pécsiek, mint akik nagyon-nagyon fáradtak. Nem használták ki a pillanatnyi helyzeteket, nem kezdeményeztek, csak védekezni próbáltak. Így verte meg Brozovácot a lassúsága, Vincét pedig a rossz felfogása. Vince a hosszúkarú Dunajeccel szemben tehetetlen volt. Nem tudott — láthatólag nem is akart — belharcot kezdeményezni, így pedig győzött a karhossz, győzött Dunajec.

A nehézsúlyúak küzdelme is törülköző bedobással végződött. Molnár nemcsak támadásra, de egyáltalán ütésre sem vállalkozott. Ütés nélkül pedig lehetetlen pontot szerezni ökölvívásban.

Ezek után nem lehetünk egyáltalán elbizakodottak a pécsi ökölvívás jövőjét illetően, pedig az utóbbi években nem kényeztették el az ökölvívás rajongóit a pécsi versenyzők. De mi lesz ezután? Pedig van közönsége Pécsett a „bunyónak". Sőt kiéhezett közönsége van, amely ha jó mérkőzéseket láthatna, ezerszám tódulna a szorító köré. De hát úgy látszik valahol baj van. Mert feltétlenül igazuk van azoknak, akik abból is következtetnek az ökölvívás megbecsülésére és támogatására, hogy a mérkőzés előtt az edző és a versenyzők, no meg egy-két lelkes szurkoló állítgatják össze a ringet. Csak azért, hogy egyáltalán legyen valami, mert a vezetőség takarékossági okokból nem szakmunkásokkal állíttatta fel a szorítót.

Valószínűleg az ilyenfajta támogatás az oka annak, hogy a pécsi ökölvívósport ma ott van, ahol van. Igaz az, hogy meg lehet tanítani jól versenyezni a fiatalokat, az erőnlétüket is fel lehet javítani, csak hát ehhez nem elég az edző és nem elég egypár igyekvő fiatal, ehhez támogatás is kell. Támogatás nélkül nemcsak az a veszély fenyeget, hogy nem nőnek fel Pécsett új jó ökölvívók, hanem az is, hogy akik már felnőttek itt, azok is elmennek. Ez pedig népiesen szólva: végkép betenné a kaput a pécsi ökölvívásnak, amely pedig már szebb napokat is látott.

A mérkőzés eredményei (elől a kaposvári versenyzők):

Papírsúly: Makk ellen Peti feladja. Légsúly: Illés ellen Gombkötő Béla pontozással győz. Harmatsúly: Horváth feladja Gombkötő. Dezsővel szemben. Pehelysúly: Tamásovits ellen Tőzsér feladja. Könnyűsúly: Papp ellen Horváth feladja. Kisváltósúly: Berecki pontozással győz Brozovácz ellen. Váltósúly: Dunajec pontozással győz Vince ellen. Nagyváltósúly: Aczél ellenfél nélkül győz. Középsúly: Petralics ellen Köves feladja. Félnehézsúly: Karádi ellenfél nélkül győz. Nehézsúly: Kalmárral szemben Molnár feladja. Végeredményben a Kaposvári Dózsa 18:4 arányban megérdemelten győzött.

Az Alosztály I-ben a PVSK II az élen

PVSK II.—Szentlőrinc 3:0 (3:0). PVSK-pálya. A „kis" vasút biztosan győzött. A második félidőben mindkét csapatból egy-egy kiállítás történt.

Pécsvárad—Vasas I. Bányász 1:1 (1:0). Pécsvárad. Erős iramú mérkőzés, viszonylag magas színvonalú játék.

PEAC—Szászvár 3:2 (1:0). Ifjúsági stadion. Egyenlő erő küzdelme, a helyzeteket jobban kihasználó egyetemisták megérdemelten győztek. Góllövők: Fons 2, Fekete, illetve Bocz, Horváth.

P. Kinizsi—P. Traktor 1:0 (0:0). Sörgyár pálya. Az erdőgazdaságiak helyzeteiket ismét nem tudták kihasználni. 11-essel győztek a sörgyáriak.

Porcelángyár—Pécsszabolcs 2:1 (1:0). Pécsszabolcs. Meglepetés a Porcelángyár győzelme. A kilenc emberre csökkent Porcelángyár is felülmúlta Szabolcsot.

Komlói Béta-akna—Villány 4:2 (3:0). Villány. Bár a villányi csapat sokkal jobb volt ellenfelénél, a helyzeteket kihasználó Béta-akna szerezte meg mindkét pontot.

Hidasi Bányász—P. Postás 3:1 (2:1). Hidas. Mint várható volt, a hidasiak otthonukban biztos győzelmet arattak.

Sellye—P. Építők 2:1 (1:1). Sellye. Hatalmas küzdelemben **győzött** a szerencsésebb Sellye.

APRÓHIRDETÉSEK

— **HALÁLOZÁS.** Czehmann János kádár folyó hó 15-én elhunyt, temetése 17-én, 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

Köszönetet mondunk a nyomda dolgozóinak, vezetőségének és mindazoknak, akik Csehi Ferenc temetésén koszorúkkal és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen édesanyánk, özv. Farkas Jánosné temetésén megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló Farkas és Port család

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal
Hirlaposztálya és a hirlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

A Kaposvári Cukorgyár

felkéri cukorrépatermelőit, hogy az 1958. évre szóló cukorrépa termelési szerződés megkötése végett keressék fel **minél előbb** a községi szerződtetési megbízottat. A termelés feltételei rendkívül előnyösek:

1 métermázsa cukorrépáért

10 forint készpénzt és 3 kg.

kristálycukrot ad a cukorgyár.

Ezenkívül **ingyen**, térítés nélkül 65 kg egyszer préselt nyers répaszelet, vagy 3 kg szárított répaszelet és ½ kg melasz illeti meg a termelőt **minden** métermázsa cukorrépa után.

— **HALÁLOZÁS.** Id. Kozma János zenész, f. hó 14-én elhunyt, temetése 17-én, 5 órakor a Vasas II. temetőben.

Gyászoló család

Közöljük vevőinkkel, hogy Sörház u. 2. sz. alatti 10. sz. nyomatványboltunk f. hó 17-től 20-ig leltározás miatt zárva. Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat. 162

Konyhai telepvezetőt nagy gyakorlattal — azonnalra keres a 22. sz. Állami Építőipari Vállalat, Kővágószőlős. Központi iroda: Kővágószőlős (Golgota) 112

Veszek szobabútort, szekrényeket, ágyakat, szelonokat, vaságyakat és matracokat, konyhaszekrényeket. Koltai, Rákóczi út 27.

A Földművesszövetkezetek Szigetvári Járási Központja a járás területére szakképzett boltkezelőket keres, akik vegyes-szakon jártasak. Jelentkezés a szigetvári F. J. K.-nál személyesen, önéletrajzzal. 134

Szekrények, ágyak, konyhaszekrény, székek, subiót eladó. — Rákóczi út 27.

Asztalitűzhely eladó. Bartók Béla u. 49. — Telefon: 43-10. 168

Gyalugép hengerfúró fejjel eladó. Majláth u. 8. sz. 480

Elcserélném Apollómozi melletti, folyosó bejáratú, kis parkettás, szoba-konyhás lakásomat nagyobbra, lehet 2 szobás is, értékkülönbözet térítek. Érdeklődni: Doktor S. u. 21., lakatosműhely. 492

A Pécsi Fényszöv jól képzett amatőr laboránst keres, Kossuth u. 10.

Kérem azt az asszonyt aki szerdán a fehér retikülömet eltette, hogy a pénzt és mindent megtarthat, a fényképet küldje címemre, ha emberi érzése van. Alkotmány utca 5. Szabadiék. — 426

A Kertészeti Vállalat 3 hét időtartamra, terménybetakarításhoz — felvesz dolgozókat. Jelentkezés: Kertészeti Vállalat, Megyeri úti telepén. 163

Órát, szemüveget, — rádiót, írógépet, távcsövet, hegedűt, harmonikát, ezüst, dísztárgyat veszek, Wágner, Rákóczi út 73/a. 413

Ernyőjavítást, áthúzást, új ernyőt készít Ernyőüzem. Zrínyi u. 10. sz. 429

Eladó jókarban lévő rekamié, 2 fotel, 1 kis asztal. Megtekinthető kedden és szerdán, Pécs, Ujmeszes, Zalka Máté u. 3. 435

Ház eladó (szoba-konyhás). A bodai asszony, ha akarja, jöjjön. Pipacs utca 14. sz. 477

Ház eladó (szoba-konyhás, előszobás, éléskamrás) Pipacs u. 14. sz. 475

Háromszobás, összkomfortos lakást elcserélünk egyszobásért és kétszobásért, Zrínyi u. 1. Nagy. 499

600-as Strassfurt, 325-ös Terta rádió. Certó Super Dolina II. fényképezőgép olcsón eladó. Kossuth u. 34., emelet balra. 491

Makárban 750 négyszögöl gyümölcsös, 50 erősen beteleit méhcsalád és egy nyúlállomány, 12 db. eladó. Szigeti út 26. 474

Mű-fogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus. — Mártírok u. 7. 486

Diófurnéros kombináltszekrény, fényezett eladó. Déryné (Mária) utca 12. Megtekinthető vasárnap is 493

4 köbméter szélezetlen deszka eladó. — Vass, Kis-Deindol dűlő 5. Deindoli gégállomás. 483

Eladó szép csikótűzhely, két sütővel délelőtti órákban. Anna utca 9., felső csengő 482

Házhelyek a Boszorkány út elején (szőlő és gyümölcsfákkal) eladók. Rákóczi út 32. sz. II. em. 9. ajtó. 482

Elcserélném budapesti kertes villában lévő szoba-konyhás, éléskamrás, társbérleti lakásomat hasonló pécsiért. Kozma Éva, SZOT, gyermek-üdülő. 481

Hal- és konyvcsattkülönlegességek kaphatók. Páncél Géza fodrászati cikkek. — Rákóczi út 37. Telefon 43-36. 480

Kalaptisztítás, vasalás Cser Miklós kalapos-mesternél, Kossuth L. u. 52. 479

Bejárónőt azonnali belépésre felveszünk. — Varga Somogyiék. — Gyermekklinika. 478

Pianinót vagy zongorát bérbe veszek. — Selényiné, Alkotmány u. 32. 165

Standard rádió 4+2-es eladó. Ambrus, Perczel u. 11/a, Délután 5—7-ig. 166

Főzőmindenest keresek bentlakással. — Deák utca 6. üzletben. 496

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 219. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1957 SZEPTEMBER 18

A televizió felvételt készít a Hosszúhetényi Népi Együttesről

Sok szépet és jót hallottunk már a Hosszúhetényi Népi Együttesről, különösen a „Csalóka Péter" előadása után. Ez a Ludas Matyihoz hasonló táncos, dalos mesejáték igen alkalmas volt arra, hogy a hosszúhetényiek megmutassák mit tudnak.

A „Csalóka Péter"-t 1955-ben adták elő először Hosszúhetényben, majd később Sásdon, Mohácsszigeten, Pécsváradon stb.

A régi időkben a község mintegy központ volt a megyében s a híres hosszúhetényi vásárok vonzották még a távoli községek lakóit is. Sütötték a lacipecsenyét, itták a jó erős zengőaljai borokat, „szemrevételezték" a lányokat, táncoltak, daloltak s a táncban, dalban természetesen a hosszúhetényiek vitték a hangot. A vendégek pedig magukkal vitték a hosszúhetényi népdalokat, táncokat.

A hagyományszeretet ma sem halt ki a község lakóiból. Az együttes 56 tagja között hét idősebb házaspárt is találunk, például Tóth Pista bácsit és feleségét, akik bizony már túllépték a hatodik évtizedet, mégis lelkei az együttesnek és példát mutatnak a fiataloknak.

— Sajnos, — amint azt Csánki Lenke, az együttes kiváló vezetője mondotta — nagy veszteség érte őket. Bagó Jánosné, a legjobb táncos hosszas betegeskedés után meghalt, s így férje is megvált az együttestől.

Augusztusban levél érkezett a Népművelési Intézettől, amelyben tudatták Csánki Lenkével, hogy a televízió felvételt szeretne készíteni az immár országos hírű együttesről. A nyári mezőgazdasági munkák és Csánki Lenke szabadsága miatt a felvétel elmaradt. Ezt pótolja most szeptember végén a televízió, amikor Hosszúhetényben megörökíti és közvetíti az együttes dalait, táncait és a megőrzött népszokásokat.

Ne szégyelljük eredményeinket!

Az MSZMP Politikai Bizottságának a termelőszövetkezetek szilárdítására hozott határozata megszívlelendő tanácsot ad a termelőszövetkezetek tagságának: saját maguk igyekezzenek szervezni újabb tagokat, legyenek a termelőszövetkezeti mozgalom propagandistái.

Valóban. Ki is beszélhetne meggyőzőbben a termelőszövetkezetek előnyeiről, mint a termelőszövetkezet tagja, aki élvezi ezeket az előnyöket? A múltban gyakran vágták falusi párttitkárok, tanácselnökök fejéhez a dolgozó parasztok a kérdést: „Csak agitál bennünket, de miért nem lép be maga is?" Volt azután olyan törekvés is, hogy ezek a „hivatalból agitáló" emberek legyenek kötelesek falujuk termelőszövetkezetébe belépni. De ennél sokkal egyszerűbb módja is van a termelőszövetkezeti mozgalom propagandájának. Az, ha az önként és szívesen belépett, a szövetkezetben jó helyre talált dolgozó parasztok maguk mondják el, hogyan élnek, minden más érvnél meggyőzőbb. Megírhatjuk például az újságban, hogy a Dráva Öre Termelőszövetkezet hetven forintot fizet munkegységenkint, el is olvassák néhány ezren, el is hiszik, de hát mégiscsak valami kívülálló harmadik mondja a hírt, nincs hatása. Ha azonban a felsőszentmártoni kocsmában találkozik a helybeli egyéni gazda, mondjuk Wolf János bácsival, a tsz tagjával és az mondja el, fröccs mellé könyökölve, hogy jobban keres most, mint legerőteljesebb ifjúkorában, akkor máris más, nagyobb súlya van a szónak.

Könnyű lenne kijelenteni, hogy ha minden tsz-tag csak egy egyéni gazdát győzne meg a közös gazdálkodás előnyeiről, máris kétszeresére növekedne a szocialista módon gazdálkodó parasztok száma, s ugyancsak könnyű lenne ilyen alapon optimista számolgatásokba bocsátkozni. A tények azonban arról tanúskodnak, hogy jól dolgozó termelőszövetkezeteink tagságának valami rosszul értelmezett szerénység vagy szégyenlősség tesz lakatot a szájára. Nem dicsekednének a világért sem, pedig okuk volna rá. De nem is arról van szó, hogy dicsekedjenek. Jól tudja mindenki, hogy nincs olyan tökéletes termelőszövetkezet, ahol ne lenne némi javítani való, némi szervezési hiba, nézeteltérés. Csupán arra kellene rászokniok a termelőszövetkezeti tagoknak, hogy amikor a közös gazdálkodás kézzelfogható, forinttal, terménnyel pontosan mérhető előnyeit élvezik, akkor ezt se hallgassák el, hanem mondják meg mindenkinek, akit érdekel. S melyik gazdát ne érdekelné, hogy miképp fejlődik társának a gazdasága? Melyik gazdát ne érdekelné különösen az, hogy a tavaly ősszel annyit támadott és mégis működő termelőszövetkezetben hogyan zajlik az élet? Akadnak persze, akik nagyon tudnak örülni a tsz-tagok minden bajának, mert úgy vélik, hogy a tsz-ben mutatkozó gondok, bajok az ő igazukat bizonyítják. De ezek nagyon kevesen vannak. A dolgozó parasztok többsége jóindulatú érdeklődéssel figyeli a tsz-tagság boldogulását. Ha azután úgy látják, hogy valóban érdemes, előbb-utóbb ők is a gazdálkodásnak ezt a fejlettebb, jobb életet biztosító módját választják. Ahhoz azonban, hogy lássák, az kell, hogy a tsz-tagság láttassa és hallassa eredményeit.

A ma működő termelőszövetkezetek többségének nincs szégyellni valója. Tagságunk büszke lehet már pusztán arra is, hogy az erős ellenforradalmi támadás után talpra álltak. Még büszkébbek lehetnek arra, hogy ebben az évben újabb lépéseket tettek a fejlődés útján és nem szorulnak szüntelen támogatásra, képesek a maguk erejéből gazdálkodni, úgy, hogy a közös gazdaság évről-évre erősödik, fejlődik. Szégyenkezésre tehát semmi okuk. De a szerénységet sem tekinthetjük erénynek ez esetben. Ellenségeink, a termelőszövetkezeti mozgalom ellenségei ugyanis cseppet sem szerények, ha a szövetkezetek ócsárlásáról van szó. A legvadabb rágalmakat is szemhunyorítás nélkül „tálalják". S őszintén meg kell állapítanunk, hogy még mindig akadnak, akik hallgatnak rájuk. Ezért a „szerénység", a szocialista gazdaságok eredményeinek elhallgatása vétek önmagunk ellen.

Azt se higyje senki, hogy a szövetkezés propagálása néhány ember, a párttitkár, a kommunisták, a tanácselnök „hivatali kötelessége" lenne. Nem így van, s ahol mégis így van, ott rosszul ítélik meg a feladatokat. A szövetkezeti mozgalomnak legyen szószólója mindenki, aki tudja, látja, tapasztalja az összefogásnak, az erők egyesítésének, a nagyüzemi gazdálkodásnak az eredményességét. Ezzel érhetjük csak el, hogy szaporodjanak a szövetkezés gondolatának a hívei.

A tsz-ek eredményeit elhallgató „álszemérem"-nek egyébként akadnak céltudatos terjesztői is. Ideológiai alapot is gyártanak a hallgatáshoz. Azt, hogy „ne szóljunk bele a dolgozó paraszt életébe, tudja az, hogy mit tegyen, ha jónak látja, majd szövetkezik.". Hazug elmélet ez, hiszen nem valószínű, hogy minden dolgozó paraszt csak úgy a saját fejétől jön rá a szövetkezés gondolatára. Ezt kívánni nem kisebb dolog, mint az, hogy minden paraszt saját maga agyalja ki a helyes vetésforgót és ne törődjön azzal, hogy előtte százak, ezrek és milliók élettapasztalata milyen megoldásokat szentesített. Meg kell mutatnunk, újra meg újra be kell bizonyítanunk, hogy a közös gazdálkodás jobb, jövedelmezőbb, előnyösebb, mint az egyéni. Ha ezt nem tesszük, a dolgozó parasztsággal szemben követünk el súlyos bűnt, mert megfosztjuk a választás lehetőségétől. Aki már megpróbálta a termelőszövetkezeti tagságot, beszéljen is róla. Hívjon másokat is, hadd legyenek többen, hiszen éppen az a termelőszövetkezetek egyik legfontosabb tapasztalata, hogy minél többen fogunk össze, annál gyorsabban haladunk.

Egyezmény a Balkán békéjének biztosítására

Kormányfői értekezletet javasol a román miniszterelnök

Bukarest (MTI). Chivu Stoica, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke szeptember 10-én a balkáni országok kapcsolatainak megjavítása és fejlesztése, az ezen országok népei közti barátság és békés együttélés megszilárdítása érdekében üzenetet intézett az Albán Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság, Görögország, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság és Törökország kormányfőihez.

A román kormány örömmel állapítja meg, hogy Románia kapcsolatai a balkáni országokkal ez idő szerint kedvező irányban fejlődnek; a román kormány arra törekszik, hogy e kapcsolatok minél tartalmasabbá és gyümölcsözőbbé váljanak — hangzik az üzenetben, amely továbbiakban a Román Népköztársaság és a balkáni országok kapcsolataival foglalkozik, majd megállapítja: a román kormány arra a meggyőződésre jutott, hogy

a balkáni népek alapvető érdekei szükségessé teszik a balkáni térség országai közötti széleskörű kollektív együttműködés megvalósítását.

— Figyelembe véve azt, hogy az országaink közötti együttműködésnek számtalan útja és lehetősége van és tekintettel a felvetett kérdések fontosságára, a román kormány szükségesnek tartja a kérdések haladéktalan közös megvizsgálását, amelyen az érdekelt kormányok megbizottai a legmagasabb szinten vennének részt.

E célból javaslom, hogy Albánia, Bulgária, Görögország, Jugoszlávia, Törökország és Románia kormányfői még 1957-ben értekezzenek a résztvevő országok egyikének fővárosában, amelyre vonatkozóan megegyezés jönne létre.

Örvendenénk, ha az értekezlet

(Folytatás a 2. oldalon.)

Hamarosan felbocsátják az első szovjet mesterséges bolygót

Moszkva (TASZSZ): A szovjet tudósok hamarosan megteszik az első lépést a világűrben való repüléshez vezető úton: felbocsátják az első mesterséges bolygót.

A próbaként felbocsátandó első szovjet bolygók nehezebbek lesznek, mint az Egyesült Államokban az „Avangard"-terv szerint kidolgozott mesterséges bolygók. A szovjet mesterséges bolygókat elég erős rádióleadó állomással látják el. Az onnan érkező jeleket nemcsak különleges rádiókészülékek, hanem a rádióamatőrök is felfoghatják majd.

Az első mesterséges bolygók megalkotása (— ha még nem is tökéletesek azok —), azt jelenti, hogy az ember úrrá lett az első kozmikus sebesség fölött, amely másodpercenként majdnem nyolc kilométer. Legalább ekkora sebességre van szükség, hogy egy test elhagyhassa a földet. Ahhoz, hogy a mesterséges bolygó egyszer s mindenkorra elhagyja a földet és a naprendszerhez tartozó, önálló bolygóvá váljék, el kell érnie a második kozmikus sebességet: mp-ként 11 200 métert. A harmadik kozmikus sebességre, amely 16½ km, ahhoz van szükség, hogy egy test egyszer s mindenkorra elhagyja naprendszerünket.

A nemzetközi geofizikai évben a Szovjetunióban 125 rakétát szándékoznak felbocsátani, a légkör felső rétegeiben végzendő kutatásokra. Ezeket a rakétákat az Északi- és Déli-sark vidékről, továbbá a Szovjetunió középső övezetéből bocsátják majd fel.

Komló 99.2 % Pécs 98.2 %

Még egyik trösztnek sem sikerült elérnie „haviban" a száz százalékot, Komlón már hosszabb ideje teljesítik a napi terveket, Pécsett azonban hétfőn is csak 98,3 százalékot értek el A lemaradás mindkét helyen azt jelenti, hogy sürgős változtatásra van szükség.

A komlói bányászok havi eredménye 99,2, a pécsieké 98,2 százalék.

Új oxidos mangántelepre bukkantak Úrkúton

Az úrkúti mangánbánya vezetőinek nemrég még nagy gondot okozott, hogy a karsztvíznívó felett elhelyezkedő, tehát jól leművelhető oxidos érctelepek lefogyása után hogyan látják el a vaskohászatot a ferromangán-gyártáshoz szükséges alapanyaggal. — A probléma megoldására kétirányú munkába kezdtek. Egyrészt tervet készítettek a karsztvíznívó alatti gazdag ércréteg leművelésére, másrészt pedig nagyarányú feltáró-kutató munkába kezdtek az oxidos telepek után.

A kutatás máris eredménnyel járt. A II-es és a III-as akna között, ahol nem is számítottak ilyen érckincsre, több évre elegendő oxidos mangántelepekre bukkantak — a víznívó felett. Így marad idejük azoknak a hosszadalmas, fáradságos műveleteknek az elvégzéséhez, amelyeket a mélyebben fekvő mangánrétegek felszínre hozása jelent.

Ankét a villamosenergia-gazdálkodásról

Ankétot tartottak kedden délelőtt a MTESZ Janus Pannonius utca 11 szám alatti helyiségében a villamosenergia-gazdálkodás időszerű kérdéseiről, a télre való felkészüléssel kapcsolatban. Az ankét, egész termet betöltő résztvevői előtt Turán György és Pálfi László, az Országos Villamosenergia Felügyelet osztályvezetői ismertették a feladatokat. Szóbakerültek az úgynevezett meddőfogyasztási kérdések is, különös tekintettel a dél-dunántúli áramszolgáltatási területre viszonyaira. — Szóltak az előadók az erőművek szénellátásáról, s aláthúzták az energetikusok feladatát a télre való felkészülésben. Az előadásokat ábrákkal tették szemléltetővé.

A jólsikerült ankétot, a Magyar Elektrotechnikai Egyesület Pécsi Csoportja, az Országos Villamosenergia Felügyelettel közösen rendezte.

Százezer hektó bort vár a pécsi borpince

32 fillér a fokonkénti átvételi ár

A híres dunántúli szőlővidékeken hamarosan megkezdődik a szüret. Az utóbbi években mostohák voltak hozzánk a hegyek, idén azonban kitettek magukért: s gazdag termést ígérnek.

A pécsi állami borpince felkészülten várja a nagy munkát. Minden esztendőben építettek hatalmas vasbeton bortartályokat. Két ezerhektoliteres most áll befejezés előtt. Ezentúl már elegendő tartállyal rendelkeznek, s csak rekordtermés esetén következhetne kisebb zavar.

Baranya, Somogy, Tolna és Zala megyei borok kerülnek ezekbe a lakásoknak is beillő hatalmas hordókba. Százezer hektóliter bor befogadására készült fel a borpince. Ezen túlmenően a vidéki kirendeltségek is több száz hektólitert tárolhatnak.

A héten már megkezdik Siklóson a szőlő felvásárlását. Ettől kezdve nap, mint nap több tonna szőlő és több száz liter must érkezik majd a pincébe. A paksi, dunaföldvári és Balaton környéki szőlőhegyek terméséből is vásárolnak.

Ez évben kedvezőbbek az árak is, mint az előbbi esztendőkben. A dunántúli borvidéken a mustot, amennyiben eléri a 11.5 Malligand-fokot, fokonként 32 fillérért veszi át a vállalat. Egyébként 13—48 fillérig rögzítették a Malligand-fokonkénti felvásárlási árat.

A borbeadás eltörlésével megnőtt a szőlősgazdák termelési kedve, s az elmúlt esztendők gyakorlatával ellentétben most már nem csökkennek, hanem egyre gyarapodnak a szőlőterületek. Különösen Villány környékén telepítenek új területeket. Ez szükségessé teszi, hogy a tárolóedények mellett egyre korszerűbb feldolgozó gépeket szerezzen be a borpince. Az országban elsőként kaptak egy BZ—12 típusú szűrőgépet, amely óránként 40 hektóliter bor szűrésére képes. Két ilyen géppel rendelkezik a vállalat, azonban ebben az esztendőben még hármat kapnak Budafokról. A dugattyús borfejtőgép kapacitása 70 hektó óránként. A 14 hidraulikus préshez öt orsós prést kaptak Bulgáriától. Ezekkel a gépekkel fennakadás nélkül képesek feldolgozni az idei termést.

Angol vendégek a bőrgyárban

Angol vendégek jártak a napokban a gyárban. Végignézték a gyár készáruraktárát és főként a díszműbőrök iránt érdeklődtek. Az angol kereskedők nem állnak közvetlen kapcsolatban a gyárral, csak a kíváncsiság hozta el őket. — Ők ugyanis a pécsi bőrből készült táskákból vásárolnak rendszeresen nagyobb mennyiséget. De mint mondták, szeretnének a jól bevált sertésbőr-táskák mellett más bőrből készült táskákat is vásárolni. A tetszésüket legjobban a marha hasított díszműbőr nyerte meg.

Fekete, cseresznye és csau színű mintákat kértek ebből a bőrfajtából, amit már el is küldtek a részükre. Ezek után várható, hogy hamarosan a pécsi hasított marhabőrből készült táskák is elindulnak a szigetország felé és növelik majd azt a jó hírt, amit a sertésbőr-táskák szereztek a magyar iparnak.

Mi következik a nyugatnémet választások után?

Berlin (MTI): A Frankfurter Rundschau beszámol arról, hogy az ismét kormányra kerülő Keresztény Demokrata Unió fasiszta mintára készült meghatalmazási törvényt kíván megszavaztatni, létre akarja hozni újra a Gestapot és törvényt akar hozni arra, hogy a nyugatnémet hadsereget a sztrájkoló német munkások ellen is fel lehessen használni.

„Bár már hetek óta gondot okoz a Keresztény Demokrata Unió vezetőinek — írja a lap, — hogyan tudja majd az elkövetkező négy évben felfogni a feléje irányuló ütéseket, s hogyan tudja elfeledtetni a teljesíthetetlen választási ígéreteket. Nagyon jól tudják, hogy a választások után újabb áremelkedési hullám indul meg, s a gazdasági konjunktura hanyatlásával együtt válság-hangulat születik Németországban. Mint 1931-től 1933-ig, most is a meghatalmazási törvény elfogadtatását tartják az egyedüli megoldásnak. A kereszténydemokráta politikusok egy csoportjának programján egészen konkrét javaslatok vannak. Ilyen például a sajtószabadság megszüntetése, ami gyakorlatilag az ellenzék teljes elhallgattatását jelentené, továbbá a hadseregnek a belpolitikai viták kérdések erőszakos megoldására való felhasználása is. Ha ezek a tervek tényleg megvalósulnak, akkor ismét az „erős férfiak" jutnak szóhoz és az az ördögi körforgás, amely 1933-ban a meghatalmazási törvénnyel megindult, most más színezettel, újra mozgásba jönnek" — írja a lap.

Kormányfői értekezletet javasol a román miniszterelnök

(Folytatás az 1. oldalról.)

résztvevőit Románia fővárosában láthatnánk vendégül.

— A román kormány nézete szerint a balkáni államok kormányfőinek értekezlete megvizsgálhatná és megfelelő határozatokat hozhatna mindazokban a kérdésekben, amelyek a Balkán békéjének erősödését célozzák, továbbá a kölcsönös meg nem támadást, bármely vitás kérdésnek békés eszközökkel való megoldását, a gazdasági és kulturális kapcsolatok továbbfejlesztését, a délkelet-európai országok vezetői közötti személyes érintkezés élénkítését, küldöttségcseréket, kölcsönös látogatásokat, a közvélemény képviselői közötti érintkezés kiszélesítését, stb.

— A balkáni államok ezen az értekezleten megállapodhatnának abban, hogy kapcsolataikban nem alkalmaznak semmiféle agressziót.

Ez szavatolná közös határaik biztonságát és megteremtené a kölcsönös bizalom légkörét.

— Annak érdekében, hogy a balkáni államok közötti együttműködés tartós legyen, a román kormány javasolja, hogy

a balkáni államok kössenek kollektív megegyezést a balkáni térség békéjének biztosítására, a balkáni népek jóléte és fejlődése érdekében.

A balkáni egyeménynek a résztvevő államok teljes jogegyenlőségén, szuverénitásuk kölcsönös tiszteletben tartásán, az egymás belügyeibe való be nem avatkozáson kell alapulnia.

— Hangsúlyozni kívánom azt is, hogy a balkáni országok megegyezése nem irányulna arra, hogy más kívülálló államokkal szemben álló csoportosulássá váljék, s nem akadályozná meg azt, hogy ezek az államok fejlesszék baráti kapcsolataikat más államokkal, amelyek nem tartoznak a balkáni államok regionális megegyezéséhez.

Magyar-jugoszláv tárgyalások

Belgrád (MTI): Október első felében magyar—jugoszláv tárgyalások kezdődnek Budapesten a kulturális javak visszajuttatásáról.

A jugoszláv küldöttséget V. Bogdanov professzor egyetemi tanár vezeti.

A tárgyalásokon a két ország között régebben függőben lévő problémákat rendeznek.

Intézkedés az ál-őstermelők ellen

A piacokon sok az ál-őstermelő, aki spekulációs célból árut vásárol és értékesít. Gyakori az is, hogy az őstermelő saját termékein kívül rendszeresen vásárol idegen termékeket is és azt saját termékeként hozza forgalomba. A belkereskedelmi minisztérium felhívja a tanácsi és a rendészeti szervek figyelmét, — anélkül, hogy a termelők piaci szabad értékesítési jogát csorbítanák, — kísérjék figyelemmel azokat a személyeket, akik mezőgazdasági ingatlanaikon meg nem termelhető mennyiségű árut visznek piacra. Amennyiben megállapítható, hogy más személytől vásároltak spekulációs céllal, eljárást kell indítani ellenük.

Előfordul az is, hogy szövetkezeti alkalmazottak a szövetkezet nevében vásárolnak árut, de saját haszonra árusítják. Ennek meggátlására több szerv bevonásával tartanak széleskörű ellenőrzést, bevonva a piaci viszonyokat jólismerő személyeket, akik segíthetnek a kupecek leleplezésében. A jövőben a visszaélések megakadályozását megkönnyíti az a rendelet, amely szerint állami vagy szövetkezeti vállalat és szövetkezet csak alkalmazottja útján vásárolhat. A jelenleg forgalomban lévő sokféle megbízólevelet folyamatosan bevonják.

A piaci spekulációhoz tartozik az is, hogy egyes magánkereskedők olyan cikkeket vásárolnak és értékesítenek, melyekre iparjogosítványuk nem érvényes. Például szabálytalan, hogy egyes zöldség- és gyümölcskereskedők rendszeresen vásárolnak és árusítanak tojást.

Az is zavarja a piacok rendjét, hogy nem tartják meg a felvásárlási időket. Nyáron általában hat órától tíz óráig, télen héttől 10 óráig tiltják a felvásárlást. A jövőben ezt is szigorúbban ellenőrzik. A minisztérium felhívja a figyelmet az egészségügyi rendelkezések megtartására is. Kimondja, hogy közvetlenül fogyasztható élelmiszert az elárusító edényéből megkóstolni nem lehet, ezenkívül az élelmiszereket betakarva kell tartani.

Küldöttségünk jugoszláviai látogatása erősíti a szocializmus pozícióit

Wladyslaw Gomulka és Joszip Broz Tito nyilatkozata

Belgrád (Tanjug): Wladyslaw Gomulka, a LEMP első titkára és Joszip Broz Tito köztársasági elnök hétfőn a Beli Dvorban a lengyel—jugoszláv közös nyilatkozat aláírása alkalmából a következő nyilatkozatot adta a Borba és a Politika, valamint a PAP lengyel hírszolgálati iroda munkatársának:

Wladyslaw Gomulka:

— Az imént aláírt nyilatkozat régi testvéri proletár-kapcsolatainkat felújítását jelenti.

— Úgy véljük, hogy küldöttségünk jugoszláviai látogatása mind a lengyel, mind pedig a jugoszláv nép érdekeit szolgálja, erősíti a szocialista országokat, a szocializmus pozícióit szerte a világban és hozzájárul a népek közötti megnyugvás irányzatának erősítéséhez.

— A legmesszebbmenően fejlesztjük kölcsönös kapcsolatainkat, az állami és pártkapcsolatokat egyaránt. Javára válik ez mind országaink népeinek, mind pedig a szocializmus és a nemzetközi munkásmozgalom érdekeinek.

— Megragadom ezt az alkalmat, hogy átadjam Jugoszlávia népeinek meleg és szívélyes üdvözletemet és köszönetemet azért a kedves fogadtatásért, amelyben részesültünk. Egyidejűleg a lengyel nép kívánságait tolmácsolom, hogy a szocializmus építése útján, amelyen eddig olyan győzedelmesen haladtak, újabb sikereket érjenek el.

Tito elnök:

— Teljesen egyetértek azzal, amit az imént Gomulka elvtárs mondott. Csak annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy teljesen elégedettek vagyunk azzal, ahogyan a felvetett kérdéseket megtárgyaltuk. Ez azt bizonyítja, hogy együttműködésünknek nagy lehetőségei vannak állami és pártvonalon egyaránt.

— A közös nyilatkozat kifejezésre juttatja népeinknek és országunk vezetőségének óhajait. Azt is bizonyítja, hogy teljesen tévesek voltak azok a különböző várakozások, amelyek szerint a lengyel küldöttség jugoszláviai látogatása frakciót teremt a szocialista világban. Ellenkezőleg, úgy véljük, hogy kötelesek vagyunk megtenni mindent annak érdekében, hogy a szocialista országok között az együttműködés minél építőbb legyen. Egyidejűleg azon az állásponton vagyunk, hogy a különböző társadalmi rendszerű államok és népek közötti aktív egymás mellett élés hasznos a szocializmus továbbfejlesztésére és hozzájárul a világbékéhez.

— Ezúttal a magam és a többi elvtárs, valamint Jugoszlávia népei nevében szívélyes, őszinte üdvözleteimet küldöm a lengyel népnek és sok sikert kívánok a szocialista építéshez.

A lengyel párt- és kormányküldöttség visszaérkezett Varsóba

Varsó (Tanjug): A lengyel párt- és kormányküldöttség hétnapos jugoszláviai látogatása után hétfőn este visszaérkezett Varsóba.

Thaiföldön Sarit Thanarat tábornagy ragadta magához a hatalmat

Bangkok (MTI) Mint a nyugati hírügynökségek beszámolnak róla, Thaiföldön a keddre virradó éjszaka a hadsereg megbuktatta Phibul Songgram miniszterelnök kormányát és Sarit Thanarat tábornagy ragadta magához a hatalmat.

A thaiföldi hadsereg egységei hétfőn este tankok kíséretében bevonultak Bangkokba, az ország fővárosába. Csatlakoztak hozzájuk a légierő és a haditengerészet egységei is. A katonaság megszállta a posta és távíró hivatalokat, valamint őrséget állított valamennyi nagyobb rendőrparancsnokság elé. A kormánypalotát tankok vették körül. A hadsereg rádióállomása ötpercenként közleményt olvasott fel, amely bejelentette, hogy miután az ország belső helyzete megrendült, és a katasztrófa felé rohan, a hadsereg kénytelen lépéseket tenni a belső béke megőrzésére.

A keddre virradó éjszaka folyamán királyi rendelettel Thanarat tábornagyot nevezték ki az összes thaiföldi fegyveres erők legfelső parancsnokává. A királyi rendelet szerint: „Phibul Singgram tábornagy képtelen vezetni a népet és kormányozni az országot."

Kedden hajnalban az egész országban elrendelték a rendkívüli állapotot. Thanarat tábornagy reggeli rádiófelhívásában bejelentette, hogy megbuktatta a kormányt, miután az „a jelenlegi súlyos politikai helyzetben képtelen helyreállítani a rendet, s ha továbbra is hatalmon marad, méginkább súlyosbodik a helyzet."

A legfrissebb jelentések szerint a fegyveres erők ellenőrzésük alatt tartják egész Bangkokot. A hadsereg rádiója felszólította Phibul Songgram megbuktatott miniszterelnököt, valamint Phao Sriyanond tábornokot, eddigi belügyminisztert és a rendőrség főparancsnokát, továbbá Yuttasart Kosol tengernagyot, a haditengerészet főparancsnokát, hogy azonnal jelentkezzenek a hatóságoknál. A két utóbbi eleget tett a felszólításnak. Phibul Songgram azonban ismeretlen helyre távozott.

A Reuter-nek a hadsereg megbízható köreiből szerzett értesülése szerint Thanarat tábornagy most koalíciós kormányt készül összeállítani.

A Thanárat-féle államcsíny jellegének megítélésében a nyugati hírügynökségek vélemányei eltérőek. Az AP amerikai hírügynökség „Nyugat-ellenes beállítottságúnak" mondja Thanarat tábornagyot. Ezzel ellentétben áll a Reuter jelentése, amely a már fentebb említetteken kívül még arról ad hírt, hogy Thanarat tábornagy megbízottain keresztül biztosította Max Bishop bangkoki amerikai nagykövetet, hogy nem változik meg az ország nyugatbarát külpolitikája. Akárhogyan áll is a helyzet, a SEATO katonai tanácsadóinak csütörtökre tervezett bangkoki értekezlete feszült légkörben fog összeülni. Ennek az értekezletnek hivatalosan az a célja, hogy megvitassák a teendőket „a SEATO térsége elleni esetleges támadás" esetére.

Kormányrendelet a munkásőrség tagjainak baleseti kártalanításáról

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány rendeletben szabályozta a munkásőrség tagjainak baleseti ellátását. A rendelet szerint a munkásőrök e szolgálatuk teljesítésével összefüggő sérülés, vagy baleset által okozott munkaképességcsökkenés, vagy rokkantság esetén baleseti járadékot, illetőleg rokkantsági nyugdíjat, hátramaradottaik pedig özvegyi, illetve szülői nyugdíjat, vagy árvaellátást kapnak. A baleset következtében gyógykezelésre szoruló munkásőr mindazokra a szolgáltatásokra jogosult, amelyek a munkaviszonyban álló dolgozókat üzemi baleset után megilletik. A táppénzt, valamint a baleseti járadékot és nyugdíjat a munkásőr részére a munkahelyén járó munkabér alapulvételével kell megállapítani. Ha a munkabér nem éri el az ezerkétszáz forintot, a szolgáltatások havi ezerkétszáz forint munkabér alapján járnak.

Külföldről JELENTIK

PÁRIZS

A Monde értesülése szerint szeptember 25-én tartja első ülését Párizsban a két ország kulturális kapcsolatainak fejlesztésére alakult francia—szovjet vegyesbizottság.

PÁRIZS

Az Humanité hírt ad arról, hogy a kormánynak adott rendkívüli felhatalmazás alapján a Marne megyei Mourmelonban felállították az első tábort, a szabadságvesztésbüntetésüket kitöltött algériaiak „felügyelet alatt tartott központját". Az Humanité felháborodottan kiált fel: „a Vichy-rendszer újra virágzik."

TIRANA

Hétfőn Tiranában ünnepélyesen megnyitották Albánia első állami egyetemét, amely az Albán Munkapárt Központi Bizottsága és a népi kormány határozata alapján létesült.

KAIRO

Az egyiptomi rádió lapszemléjében közölte, hogy hétfőn rendkívüli ülésszakot tartott az egyiptomi parlament. A rádió nem ad felvilágosítást sem az ülés okáról, sem napirendjéről.

PÁRIZS

A tervek szerint Párizsban kedden nyílna meg a volt Szuezi Csatorna Társaság alapító részvényesinek közgyűlése.

A francia fővárosban hétfőn szerzett értesülések szerint azonban valószínű, hogy a közgyűlést elhalasztják, mert azon előreláthatólag csak kevés részvényes jelenne meg.

STOCKHOLM

Unden svéd külügyminiszter meghívta Adenauer kancellárt, a jövő hónapban tegyen hivatalos látogatást Stockholmban.

NEW YORK

Gromiko szovjet külügyminiszter hétfőn látogatást tett Hammarskjöldnél, az ENSZ főtitkáránál. A találkozón jelen volt Szoboljev, a Szovjetunió állandó ENSZ-megbízottja.

BONN

A bonni külügyminisztérium szóvivője hétfőn este közölte, hogy tanácskozásra hazahívták dr. Karl Georg Pfleiderert, a Német Szövetségi Köztársaság belgrádi nagykövetét. A nagykövet jelentést terjeszt elő az Odera—Neisse határ elismerésével foglalkozó lengyel—jugoszláv nyilatkozatról.

UJ DELHI

Sukri Kuatli szíriai köztársasági elnök személyes üzenetet intézett Nehruhoz, India miniszterelnökéhez és külügyminiszteréhez. Üzenetében vázolta a jelenlegi szíriai helyzetet, s az indiai kormányfő támogatását kérte ahhoz a harchoz, amelyet Szíria bizonyos hatalmak imperialista célkitűzései ellen folytat.

TIRANA

Az albán dolgozók vasárnap ünnepelték meg a Nemzeti Felszabadítási Front megalakulásának 15. évfordulóját. 15 esztendővel ezelőtt a Nemzeti Felszabadítási Front hívta harcra az albán népet a fasiszta megszállók ellen.

PEKING

A jugoszláv szövetségi nemzetgyűlés küldöttsége Petar Sztambolicsnak, a nemzetgyűlés elnökének vezetésével hétfőn megérkezett Pekingbe. A jugoszláv parlamenti küldöttség ezzel viszonozza a kínai parlamenti küldöttség múlt évi jugoszláviai látogatását.

A népfrontmozgalom kulturális vezetőinek értekezlete

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának székházában kedden értekezletet tartottak a mozgalom művelődési tevékenységét irányító megyei és városi bizottságok vezetői. A megbeszélésen Barati József, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa kulturális osztályának vezetője ismertette azokat a népművelési feladatokat, amelyek végrehajtásában a mozgalom a jövőben is részt vállal.

A magyar békevonat Ukrajnában

Kiev (TASZSZ). Az ukrán főváros lakossága hétfőn szeretettel köszöntötte a magyar népnek a szovjet békebizottság meghívására különvonaton Moszkvába utazó képviselőit.

A „békevonaton" mintegy háromszáz vendég érkezett, vezetőjük Hantos János, a Magyar Országos Béketanács főtitkára.

A pályaudvar előtti téren rendezett fogadtatáson F. Kozickij zeneszerző, K. Litvin, az Ukrán Kultúrkapcsolatok Intézetének elnöke, G. Szavin akadémikus és a társadalmi szervezetek képviselői üdvözölték a magyar vendégeket. Az üdvözlő szavakra Gabruszevics József, a kiváló bányász válaszolt és egy miniatűr bányászlámpát adott át ajándékul. A magyar békeharcosok nevében az egybegyűlteket Nánási László képviselő köszöntötte.

Hétfőn a magyar vendégek megtekintették a várost, meglátogattak vállalatokat, iskolákat és felkeresték az októberi forradalom 40. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást.

Az ENSZ elé kerül a 6. flotta ügye?

Damaszkusz (MTI): Szalah el Bittar szíriai külügyminiszter kijelentette, a szíriai kormány mérlegeli annak lehetőségét, hogy az ENSZ-hez fordul „Szíria területi vizeinek az Egyesült Államok 6. flottája által elkövetett legutóbbi megsértése" miatt.

A Nyugat rágalomhadjárata Szíria ellen — mondotta, — Szíria törvényes kormányának bukását akarja előidézni. Ez az eljárás az ENSZ alapokmányának megsértését jelenti. „Az imperializmus Izraelt választotta eszközéül zavarok keltéséhez a Közép-Keleten és egyenetlenség szításához az arab népek körében."

A tetteken a sor

Kibővített pártvezetőségi ülést tartottak Pécsbányán

Nincs még egy hónapja sem, hogy „A legrosszabb baranyai bányaüzem" címmel egy szűkkörű termelési tanácskozás tapasztalatai alapján megírtuk, milyen nehéz helyzetbe jutott a pécsbányai bányaüzem. A minap a pécsbányai pártszervezet vezetői igyekeztek tiszta vizet önteni a pohárba. Kibővített pártvezetőségi ülésen tárgyalták meg: mi volt az oka, hogy idáig jutottak, mit kell tenniök, hogy kilábaljanak a bajokból. Kérésükre részt vett a tanácskozáson a tröszt igazgatója, főmérnöke, a tröszt és a bányaüzem több műszaki vezetője.

Mint a pártvezetőségi ülésen elhangzott felszólalásokból kiderült,

a bányaüzem helyzete súlyos

Tamásy István elvtárs, a tröszt főmérnöke elmondotta, hogy a pécsbányai bányaüzem volt és részben még meglévő vezetőinek konzervatizmusa következtében a bányaüzem csak azon az áron tudta a széntermelési tervét teljesíteni, hogy lemondott a tervszerű feltárásról, részben a fekü és a fedü telepek műveléséről, hagyta, hogy a bánya állapota egyre rosszabbá váljon, mereven, görcsösen ragaszkodtak a régi módszerekhez, holott látniok kellett — s erre elég gyakran figyelmeztették is őket, — hogy azok már nem felelnek meg a követelményeknek. — Példákkal bizonyította be, hogy Pécsbányán 1952 után a széntermelés növekedésével nem állt arányban, sőt csökkent a feltárási tevékenység, hogy amikor támadópontok hiányára hivatkoztak, feltárható területeket nem tártak fel, hogy 1956-ban a középtelepekből termelték ki a termelés 73 százalékát s noha a fenntartási műszakok száma lényegesen magasabb, a teljesítmény kevesebb, mint 1951—53-ban volt. A pécsbányai vezetők konzervatizmusára jellemző az is, hogy itt ellenezték a legjobban a korszerű biztosítási elemek alkalmazását s e téren ma is a legroszszabbul állnak a pécsi bányaüzemek közül. Pécsbánya ezen kívül az egyetlen olyan pécsi bányaüzem, ahol lemondtak a legfontosabb műszaki fejlesztési feladat megoldásáról, a fejtések irányának megváltoztatásáról, sőt annak ellenére, hogy ők kérték az iszapolás bevezetését, ennek megvalósításához sem nyújtottak semmi segítséget.

Sajnos, e hibák felszámolása érdekében

nem sikerült hatható intézkedéseket tenni

ebben az évben sem. Sőt, egyes területeken rosszabb a helyzet, mint volt. Igen súlyos pl. a teljesítmények alakulása. A fejtési teljesítmények ez év II. negyedévében 9 százalékkal alacsonyabbak voltak, mint Vasason, az elővájási teljesítmények csak a 94 százalékát teszik ki a tavalyinak, sőt a fenntartási teljesítmények az 1955. évi 24 cm/mű-ről most a második negyedévben 20,9 cm/műszakra csökkentek. Ha ehhez még hozzávesszük, hogy Pécsbányán az összes hiányzók száma 22 százalékkal magasabb, mint a tröszti átlag s ezen belül az igazolatlanul mulasztók száma 20 százalékkal magasabb a tröszti átlagnál, hogy Pécsbányán a legmagasabb a baleseti mutató s itt az első félévben felvett munkásoknak csak a 35 százalékát tudták megtartani (a szabolcsiak a 48 százalékát tartották meg), láthatjuk, hogy Pécsbányán nagyon sürgős és hathatós intézkedésekre, tettekre van szükség.

A pártvezetőségi ülés résztvevőinek felszólalásaiból kitűnt az is, hogy első és legfontosabb feladatuknak az üzemvezetés megszilárdítását, mint a tervszerű munka legfőbb feltételét tartják. — Az üzem műszaki vezetői ugyanis még nagyon sok olyan problémával foglalkoznak, ami nem közvetlenül a termelést szolgálja s amit más gazdasági vezetők is nagyon jól el tudnának intézni. Sokkal nagyobb szükség van ennél a termelő munka elvi irányítására, a távlati tervek kidolgozására, mert pillanatnyilag az egyik napról a másikra „élnek" s még a felelős műszaki vezetők nagy része sem tudja, hogy mit fognak csinálni például decemberben. Éppen ezért az a vélemény alakult ki, hogy a bányaüzem műszaki vezetőinek nagyon sürgősen el kell készíteniök a feltárási terveket, majd ezután biztosítaniok kell, hogy ezek a tervek végre is legyenek hajtva.

A pártvezetőség tagjai és a műszaki vezetők kivétel nélkül megállapították azt is: ahhoz, hogy a teljesítményeket fokozni tudják, s a fejtésekben e téren lévő áldatlan állapotok megszűnjenek;

meg kell oldani a fejtések jelenlegi bérezését

A szakmánybérezés jelenlegi formája ugyanis, mivel egyenlőséget tesz vájár és vájár, csillés és csillés között, egyáltalán nem ösztönöz a több, a jobb munkára. Mivel több csapat kérte már, hogy náluk állítsák vissza az egyéni bérezést, a pécsbányai bányaüzem vezetői elhatározták, hogy a vasasi példa nyomán megpróbálkoznak a kollektív bérezés elvein alapuló, de a jövesztést külön is figyelembe vevő bérezési forma bevezetésével. Meg kell azonban mondani, hogy noha ez a bérezés Vasason bevált, nem a legszerencsésebb megoldása a fejtési vájárok között felmerülő bérezési problémáknak. Érthetetlen, hogy a csapatvezetők, az aknászok és a dolgozók képviselői, a szakszervezetek vezetői nem merik a szemébe mondani a vájároknak, hogy te jó, te pedig kevésbé jó vájár vagy s így te 90, te pedig 110 százalékát kapod a vájárkeresetnek. Minden iparágban meg merik ezt tenni, hisz nyilvánvaló, hogy egy tíztizenöt éves gyakorlattal rendelkező, szakmáját is kitűnően értő szakmunkás sokkal nagyobb értékű munkát végez, mint az, aki esetleg egy vagy két éve fejti csak a szenet.

Az említetteken kívül még számos a pécsbányai üzem életét érzékenyen érintő problémát vitatott meg a pártvezetőség. A pártszervezet vezetősége a sok súlyos hiba ellenére hangsúlyozta:

bízik a jelenlegi műszaki vezetőkben,

bízik abban, hogy minden tőlük telhetőt elkövetnek saját munkaterületükön a hibák kijavítása érdekében s ezt a jövőben többször ellenőrizni is fogja. A pártszervezet a múlt hibás gyakorlatától eltérően nem fog közvetlenül beavatkozni a termelés irányításába, nem old meg műszakiakra tartozó feladatot, de annál nagyobb segítséget kíván nyújtani a dolgozók, elsősorban a kommunisták mozgósításával. Igyekezni fog, hogy Pécsbányán minden erőt az említett hibák kijavítására fordítsanak.

Mesterfalvi Gyula

Mindenből a legjobbat?

Nem sikerült. Már mint hogy, mindenből a legjobbat adják azok a budapesti művészek, akik a Filharmónia rendezésében felléptek hétfőn este a Liszt Ferenc teremben. Pedig a könnyű műfaj olyan neves képviselőit láttuk viszont a színpadon, mint Tabányi Mihály és zenekara, Kabos László, a Harsányi-együttes, Zentai Anna (Petress Zsuzsa helyett), Laboch Gerard és a Bodnár artistapár.

A Tabányi-együttesről persze vagy jót, vagy semmit. Megérdemelten tapsolta vissza a közönség valamennyi számukat. Összeforrott, kiváló képességű jazz-zenekar. A lágy, kedves melódiájú sanzonoktól kezdve, a vérpezsdítő jazz-számokig mindenből részesültünk egy kicsit, s nem túlzás, ha azt mondjuk: Tabányi Mihály és zenekarát még jobban megkedvelte Pécs közönsége. Laboch Gerard sem ismeretlen városunkban. Élvezettel hallgattuk olaszos lírai tenorját.

Kabos Lászlóban kissé csalódtunk. Vitathatatlan, hogy Kabosnak nagyon nagy érdeme az a kötetlen közvetlenség, ahogyan ő szinte „elbeszélget" a közönséggel. Semmi színpadias póz, mesterkéltség! De ez a közvetlenség már-már túlzott, s így bizonyos mértékig elszürkült Kabos mondanivalója. A humor nem tűri a mesterkéltséget, de nem tűri a pórias egyszerűséget sem.

Zentai Anna kuplékat énekelt. Szép, szép, de valahogy a kuplékkal úgy vagyunk, mint egy kedves, de régi emlékkel, amelyet belepett a por... A Harsányi-együttes külföldi sikereiről gyakran hallottunk. De nem hinnénk, hogy ezekkel a számokkal aratták sikereiket. Az együttes két új tagjának hangereje sem kifogástalan, azonkívül a műsorszámuk összeválogatása is zavartnak tűnt.

A két Bodnár... Már találkoztunk velük Pécsett, nem is egyszer. S „A vidám utaseprő" című mutatványukkal is. És ez a baj! Ugyanazt a műsorszámot egy közönség előtt többször bemutatni nem szerencsés. Egyébként pedig ez a szám — durva. Hiszen éppen arra épül fel az egész mutatvány, hogy egy rongybabának hitt nőt hogyan lehet dobálni a földre, asztalra, székre, spárgába, sőt a végén még a „bábu" hasára is rálép az „utaseprő" s amikor a „bábu" lekapja parókáját, döbbenünk rá, hogy itt egy nőnek, élő embernek a hasát tapossák, illetve testét dobálják. Hogy ez mennyiben felel meg az artista-művészet követelményeinek, — nem tudni.

Kornay Mariann konferált. „Szellemes viccei" — közel sem voltak szellemesek. Fanyar utóíz bántotta a füllinket, bár jól konferálni nehéz, ez is igaz, de mégis...

A zsonglőrben csalódtunk. Ezeket a mutatványokat már annyira ismeri a közönség, hogy már behúnyt szemmel tudják, melyik után mi következik. S még valamit: sem én, sem a közönség bármelyik tagja nem tudná megcsinálni azt, amit a zsonglőr bemutatott, de az is biztos, hogy amit láttunk, az viszont egy zsonglőrtől — kevés.

Ha osztályoznánk a hétfői műsoros estet, mi ezt írnánk be a bizonyítványba: közepes.

RAB FERENC

Tizennyolcas szarvasbika

Győr-Sopron megye erdeiben napok óta nyugat-német vadászok járnak lesre, hogy puskavégre vegyék a bőgő szarvasbikát. A Szigetközben hat, a lajtapusztai állami gazdaság 131 000 holdas rezervátumában öt nyugat-német vadász keresi a legszebb példányokat. Eddig már három vadat ejtettek el. Hétfőn ritkaságszámba menő, 18-as bika került terítékre.

Javulás várható a kenyér- és péksütemény-ellátásban

Lapunkban már nem egyszer foglalkoztunk az utóbbi időben a kenyér- és a sütemény-ellátással. A kérdéssel a városi tanács végrehajtó bizottsága és az illetékes osztályok is foglalkoztak.

A napokban végre megállapodás történt és határozati javaslat született, mely részletesen és gyakorlatilag foglalkozik a kenyérellátás megjavításának kérdésével. Így vasárnap este tíz óra helyett már hat órakor megkezdik a sütést, hogy hétfőn reggel nyitásra friss kenyér és péksütemény legyen a boltokban. Különösen nagy súlyt fektetnek a péksütemény-ellátás megjavítására. Ugyanis eddig az volt a helyzet, hogy reggel hatra csak 25 ezer sült ki, ami alig fedezte a város szükségletének ötven százalékát. Most két, egyenkint egy műszakos éjszakai műszakot vezetnek be a már meglévők mellett és így reggel hat órára kisül a szükséges 50 ezer darab sütemény.

A szállítás megjavítására is van konkrét javaslat és intézkedés. Amíg a Sütőipari Vállalat a minisztériumtól meg nem kapja a gépkocsikat, a BISZ végzi a megnövekedett szállításokat. Elsősorban az iskolák környékét látják el péksüteménnyel, hogy a tanulók iskolába menet vásárolhassanak.

Természetesen a jelenlegi intézkedések után teljes javulás nem várható. Ahhoz bizonyos beruházások is szükségesek, melyek érdekében már megtették a szükséges lépéseket.

Ifjúsági klubok — Öt nagy bál
Politikai, technikai, kulturális előadások

a KISZ és a szakszervezetek művelődési házának programjában

A nyári *szárnypróbálgatások után már a teljes siker reményében kezdi meg őszi és téli programjának megvalósítását a KISZ és a Szakszervezetek Művelődési Háza. A következő félévben az ifjúság nevelését, a dolgozók és családtagjaik szórakoztatását, pihenését ötletesen, érdekesen, sokrétűen kívánják megvalósítani. Céljuk: valóra váltani végre azt a sokat hangoztatott kijelentést: a művelődési ház a dolgozók második otthona.*

Node, nézzük meg közelebbről a programot!

„Beszélgessünk vezetőinkkel" — címmel hat előadást tartunk. Az előadásokon szeretnék közelebb hozni egymáshoz a párt- és tömegszervezeti, valamint az államigazgatási és gazdasági vezetőket és városunk dolgozóit, hogy nekik hivatalos tevékenységükben ismerjék meg őket, hanem **beszélgessenek is velük.**

A művelődési ház *egyik legfontosabb feladatának tekinti, hogy aktívan segítse a munkásokat, mérnököket az új technika alkalmazási lehetőségeinek megismerésében. Az előadások tárgyát a következő témakörökből választják. Az élelmiszerek tartósítása, az ultrarövidhullámú rádió és a televízió fejlődése, nagy magyar feltalálók, a közlekedés fejlődése stb. Egy előadásban foglalkoznak a szakmunkások utánpótlásának problémájával, az iparitanuló-képzéssel. A munkásvédelem, társadalombiztosítás fejlődésének bemutatására a lehetőségek figyelembevételével filmvetítéseket, előadásokat, kiállításokat rendeznek.*

Érdekes és változatos a különböző szakkörök munkaterve. Az irodalmi szakkör az irodalmi évfordulók alkalmával esteket rendez, a szabás-varrás szakkörben bárki megtanulhatja a szabás-varrás fogásait, a képzőművészkör kiállításokat rendez majd, a sakk szakkör tagjai nyugodtan dolgozhatnak a művelődési otthonban s bevonhatják a sakk iránt érdeklődő fiatalokat a munkába. A HVDSZ kórusát KISZ-fiatalokkal egészítik ki s a kórus is helyet kap a művelődési otthonban. A bélyeggyűjtő szakkör tagjai is kiállítást rendeznek, s a fényképész szakkör tagjainak is megadják a lehetőséget a mukára.

Tervbevették színjátszó- és *tánccsoport alakítását is a KISZ-szervezettel közösen. Helyet biztosítanak a szereplésre az üzemek, nagyobb vállalatok művészeti csoportjainak s igyekeznek az üzemi öntevékeny csoportok központjává tenni a művelődési otthont.*

A tervek szerint öt nagy bálon is szórakozhatunk. Az első a „Katalin-bál" lesz, azután a szilveszteri est, álarcos karnevál, nagy ifjúsági KISZ-bál, gyermek karnevál stb.

A műsoros estek *között jelentősek a klasszikus zene kedvelői részére rendezendő mikrobarázdás lemezestek. A könnyűzene kedvelői is megtalálják szórakozásukat, sőt a modern zene kedvelőit sem engedik el üres kézzel. Kimagasló jelentőségűek lesznek a nagy zenekari hangversenyek.*

A klubnapok keretében is rendeznek zeneestéket, ezenkívül folyamatos klubéletet szerveznek a területi bizottságok bevonásával. A műszaki klub megszervezésével a mérnökök, a technikusok és műszaki vezetők részére biztosítanak megfelelő helyet, ahol összejöveteleket tarthatnak.

Az ifjúság részére ifjúsági akadémiai előadássorozatot indítanak októbertől márciusig. Az előadások témáit három tárgykörből veszik: politikai-világnézeti-erkölcsi nevelés, irodalom, történelem, művészettörténet, valamint műszaki-technikai ismeretek. Az ifjúsági klub megnyitásával szeretnék elérni, hogy a fiatalok saját maguk által kidolgozott és szervezett klubdélutánokon és esteken szórakozzanak. A KISZ-szel közösen a fiatalok részére rendszeres klubnapokat szerveznek. A lányok részére ifjúsági leányklubot nyitnak.

Sok gondot okozott a művelődési ház vezetőségének a gyermekekkel való foglalkozás. Kidolgoztak egy tervezetet, s a művelődési otthon biztosítja a munkásszülők gyermekeinek (főként ahol mindkét szülő dolgozik) iskolán kívüli foglalkoztatását.

Szép és gazdag *a KISZ és a Szakszervezetek Művelődési Házának programja. Megvalósításához sok sikert kívánunk.*

HIREK

A pártszervezet kezdeményezésére újjáalakult az üzemi bizottság a szigetvári konzervgyárban. Az új üzemi bizottság elhatározta, hogy termelési tanácskozásokat tart, hogy a munkások megfelelőképpen beleszólhassanak a gyár irányításába. Ugyancsak a pártszervezet kezdeményezésére alakult meg nemrég a nőtanács is.

*

A szigetvári járási pártbizottság és a Hazafias Népfront értelmiségi ankétot tartott Szigetváron. Az ankéton megjelent Steinmetz Endre elvtárs, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja is.

Steinmetz elvtárs és Szabó József elvtárs, a járási pártbizottság titkára a párt értelmiségi politikáját ismertette röviden, az egybegyűltek pedig a saját problémáikat. Csakhamar kötetlen baráti beszélgetés alakult ki, amelynek végén az értelmiségiek kérték, hogy máskor is tartsanak ilyen megbeszéléseket.

*

A mozsgói pártszervezet nemrég elhatározta, hogy a község 30 holdas tartalékterületén ipari növénytermesztő szakcsoport alakítására mozgósítja a legjobb dolgozó parasztokat. A szakcsoport nemcsak a dolgozó parasztok életszínvonalát fogja emelni, hanem a szövetkezeti gondolatot is elplántálja közöttük.

Beszámoló a VIT-ről
Vita a munkaversenyről
a kiszista bányászok komlói találkozóján

Megyénk bányáinak fiatal kiszista aktíváji találkoztak szombat délután Komlón. A találkozón *Molitorisz István* VIT-küldött az eddigi VIT beszámolóktól eltérően a bányászfiatalokat különösen érdeklő eseményekről, a bányász küldötteknek július 30-án, a moszkvai Tudomány- és Technika Házában megrendezett találkozójáról számolt be.

— A világ különböző országából érkezett bányászfiatalok feszélyezettségét azonnal feloldotta — mondotta — amikor a francia elnök azt kérdezte a részvevőktől, hogy mondják el, hogyan vannak megfizetve, mik a jogaik, hogyan oldják meg szociális nehézségeiket?

A belga küldött elpanaszolta, hogy több mint nyolc órát kell dolgozniok, 10 percet engedélyeznek evésre és jelenleg azért harcolnak a fiatalok, hogy elismertessék a 48 órás munkaidőt, évenként legalább 12 nap szabadságot kaphassanak. A belga bányászküldött után Chile küldötte az alacsony fizetésről, a nagy szegénység miatti házasodási gondjaikról beszélt. Elmondotta, hogy egy pár sportcipőért egy hétig kell dolgozni, a fiataloknak a munkabér 50 százalékát fizetik.

Hasonló nehéz bányászéletről beszélt a japán és az olasz küldött is. Az utóbbi elmondotta, hogy betegség esetén csak 20 százalék táppénzt kapnak.

Hazánk s a többi népi demokratikus országok küldöttei a mi helyzetünket ismertették, majd a nemzetközi bányász találkozó megvitatta mit kell tenni a még nehéz helyzetben lévő bányászfiatalok életkörülményeinek megváltoztatásáért.

A komlói aktíva-értekezlet meghallgatta és megvitatta *Szabó Lászlónak*, a Komlói Szénbányászati Tröszt dolgozójának beszámolóját a bányász ifjúsági brigádok versenyéről. Az előadó a további versenyhez elbírálási sémákat javasolt, külön a szén és vegyes elővájások, a frontok és a meddő elővájások területére. A szénelővájások és meddő elővájások további versenyéhez az egy főre eső centiméter teljesítmény növelését, a frontfejtésknél az egy főre eső teljesítménynek az előírthoz képest százalékos növelését javasolta. Mindhárom területhez hozzátartozik a baleseti mutatók és a technológiai utasítások előírás szerinti betartása is.

A beszámolót követő élénk vitában István-aknáról Bodai József ifjúsági brigádvezető versenyre hívta a KISZ első országos értekezlete és november 7. tiszteletére a komlói ifjúsági brigádokat. A felhívást Béta- és III-as akna, Kossuth-bánya és Nagymányok képviselője elfogadta.

A bányászfiatalok neveléséről alig esett szó. Pedig a bányász KISZ aktívaértekezlet eredményességét növelte volna, ha a bányászfiatalok nevelési kérdéseit is megtárgyalják s ha a politikai és gazdasági vezetők jelenlétükkel, tanácsaikkal segítik az aktíva munkáját. Reméljük, hogy ezt a segítséget, most majd utólag az üzemeknél a verseny szervezése, értékelése s a fiatalok nevelése során megkapják, a megye fiatal bányászaktivistái.

GREGOR SÁNDOR

SPORT

Ifjúsági atlétikai bajnokságok

A megyei ifjúsági atlétikai bajnokságok versenyeit a Tüzér utcai pályán tartották meg néhány héttel az országos ifjúsági atlétikai bajnokságok előtt. Megyénk legjobb ifjúsági atlétái több számban biztató eredményeket értek el, az indulók száma viszont több is lehetett volna.

EREDMÉNYEK: NŐK: 200 m: 1. Kaposi (PVSK) 28.5, 2. Varga (PVSK) 29.1, 3. Baranyai (Postás) 29.3, gerely: 1. Schmidt (PEAC) 32.48, 2. Tóth (PEAC) 30.52, súly: 1. Tóth (PEAC) 11.04, 2. Kiss (Ped. Főisk.) 11, 3. Kovács (Ped. Főisk.) 10.84, — 400 m: Kaposi (PVSK) 64.3, 2. Baranyai (Postás) 66.5, 3. Kiss (PVSK) 67.4, 100 m: Kaposi (PVSK) 13.7, — 2. Baranyai (Postás) 13.9, 3. Suszter (Komló) 14.5, 80 m gát: 1. Suszter (Komlói Bányász) 13.8, 2. Nászai (Pécs-Baranya) 14.3, távolugrás: 1. Suszter (Komlói Bányász) 4.71, 2. Mojzer (Mohács) 4.66, 3. Tóth (PEAC) 4.60, 800 m: 1. Kiss (PVSK) 2:46.8.

FÉRFIAK: 200 m: 1. Hetényi (Mohács) 24.3, 2. Varga (Postás) 24.4, 3. Bánik (Pécs-Baranya) 24.5, súlylökés: 1. Wéber (PVSK) 11.06, 2. Bredács (Mohács) 10.06, 3. Varga (Postás) 9.50, gerelyvetés: 1. Wéber (PVSK) 48.60, 2. Marténvi (PVSK) 43.45, 3. Zagg (Komló) 42.40, távolugrás: 1. Varga (Postás) 640, 2. Hetényi (Mohács) 635, 3. Kovács (Pécs-Baranya) 585, 1500 m akadály: 1. Orosz (Mohács) 4:42.8, 2. Czuder (Komló) 4:44.4, — 200 m gát: 1. Krausz (Komló) 30.1, 2. Orosz (MTE) 30.8, 3. Scheffer (Mohács) 31, 100 m: 1. Berger (Mohács) 11.8, 2. Varga (Postás) 11.8, 3. Hetényi (Mohács) 11.9, diszkosz: 1. Tóth (Mohács) 32.90, 2. Bredács (Mohács) 31.40, 3. Markos (Mohács) 29.30, 400 m gát: 1. Krausz (Komló) 65.8, 2. Koszorús (Komló) 65.8, 3. Szabó (Komló) 66.4, 3000 m akadály: 1. Czuder (Komló) 9:26.8, 2. Koszorús (Komló) 9:34.8, 3. Tóbiás (Pécs-Baranya) 9:38, 800 m: 1. Nagy (PVSK) 2:02.2, 2. Pazar (Mohács) 2:02.3, 3. Orosz (Mohács) 2:05.6, magasugrás: 1. Varga (Postás) 175, 2. Forgó (Komló) 165, 3. Markos (Mohács) 160, hármasugrás: 1. Hetényi (Mohács) 12.80, 2. Kovács (Pécs-Baranya) 11.85, 3. Szákádi (Pécs-Baranya) 11.41.

Az NB III. állása

1. Baja	4	4	—	—	12:2	8
2. Pécsi Bőrgyár	4	3	—	1	12:5	6
3. Pécsújhegy	4	3	—	1	8:5	6
4. Pécsi Vasas	4	2	1	1	7:3	5
5. Nagyatád	4	2	1	1	6:4	5
6. Nagyk. Ép.	4	2	1	1	6:6	5
7. Dombóvár	4	1	2	1	6:6	4
8. Bonyhád	4	2	—	2	6:8	4
9. Simontornya	4	2	—	2	5:8	4
10. Kap. Textil	4	1	1	2	5:6	3
11. Szigetvár	4	1	1	2	7:10	3
12. Csurgó	4	1	1	2	5:8	3
13. Kap. Dózsa	4	1	1	2	2:4	3
14. Tolna	4	1	—	3	6:8	2
15. Mohács	4	—	2	2	1:5	2
16. Nagyk. Vasút	4	—	1	3	1:8	1

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

A magyar—bolgár utánpótlás válogatott mérkőzés nem elégítette ki a szurkolókat. Azok, akik látták Mohácson a magyar utánpótlás válogatott legutolsó kétkapus edzését, nem ismertek rá a csapatra. Monostori, aki Mohácson a mezőny legjobbjának bizonyult, nagyszerűen cselezett, jól lőtt és kitűnő labdákat adott társainak, most vasárnap seholsem volt. De a többi magyar csatár is elmaradt szokott formájától. Igaz, a bolgárok nem engedték kibontakozni csatárainkat, de sok mozgásos, helyeserés játékkal a legszívósabb védelem egységét is meg lehet bontani. Ez azonban most nem sikerült labdarúgóinknak és ezért nem alakult ki igazán olyan hangulat, mely a válogatott mérkőzések egyik jellemzője. A bolgárok azt nyújtották, amit vártunk tőlük. Gyorsak, szívósak voltak, s emellett néhány ügyes akciót is láthattunk tőlük.

*

A PVSK győzelme nem könnyen született meg a Veszprémi Haladás ellen. A vasutasok azonban igen értékes két pontot szereztek. Szünet után ugyan erőnlétileg visszaesett a PVSK, de a győzelem azért Pécsett maradt. Nem vitás, hogy a veszprémiek jobb játékosanyaggal rendelkeznek, mint **a vasutas-csapat.** A PVSK játékában azonban több volt a tervszerűség és megfigyelhető volt bizonyos rendszer, melyet a csapat kialakítani próbál. Öt mérkőzésből nyolc pontot szerzett a pécsi NB II-es csapat, ezzel a teljesítménnyel minden vasutas szurkoló elégedett lehet.

*

A Pécsbányatelepi Bányász csatársorából hiányzik a megfelelő átütőerő. Hiába rohamoznak, játszanak formásan a mezőnyben a bányász játékosok, a kapu előtt elfogy a játékosok tudománya és ami a legfontosabb a labdarúgásnál, a góllövés csak ritkán sikerül nekik. Ezen kell feltétlenül javítani a csapatnál az eredményesebb szereplés érdekében. Hiába támadtak most vasárnap Mosonmagyaróváron is, a két pont a hazai csapaté lett.

*

Az NB III-ban lassan kialakul az élmezőny. A pécsi csapatok sikerét jelenti, hogy bár az első helyen Baja áll, a második, harmadik és negyedik helyet a BTC, a Pécsújhegyi Bányász és a Pécsi Vasas foglalja el. Igaz, a bőrgyáriak most vasárnap vereséget szenvedtek Szigetváron, a magánatalált szigetvári csapat azonban a jövőben is okoz majd egy-két meglepetést még a legjobbaknak is. Változatlanul gyengén megy a játék a mohácsiaknak, pedig a lelkes, nagyszámú mohácsi szurkológárda megérdemelne egy jó csapatot. Valami baj van az MTE tehetséges fiatal gárdájával. A vezetők dolga, hogy minél előbb magáratalváljon az együttes.

*

A megyei I. osztályban már csak a PVSK veretlen. A legutóbbi fordulóban a Porcelángyár okozta a legnagyobb meglepetést. Pécsszabolcson győzte le a bajnokság egyik esélyesét. A fiatal játékosokból álló Szentlőrinc ugyan Pécsett vereséget szenvedett a PVSK-tól, ezért a vereségért azonban nem kell szégyenkezni, hisz a vasutas utánpótlás igen jó és nem vitás, hogy a csapat még jobb teljesítményekre is képes. Érdekes, változatos játékot és nagy harcot hozott a két régi vetélytárs, a Szászvári Bányász és a PEAC találkozása. A győzelem ezúttal az egyetemistáké lett, akik győzelemmel mutatkoztak be első „hazai" mérkőzésükön, az ifjúsági stadionban.

*

A megyei ifjúsági atlétikai bajnokságokon aránylag kevesen indultak. Volt olyan szám, mint a 800 méteres női síkfutás, ahol mindössze egy versenyző állt rajthoz. Kevés az ifjúsági atléták száma. Igaz, a középiskolák évadnyitói egybeestek a verseny idejével, de ez nem lehet mentség arra, hogy alig néhány középiskolás indult el a versenyen. Az atlétika utánpótlását elsősorban a középiskolások adják. Ezek viszont úgy látszik Pécsett nem nagyon kedvelik ezt a szép és igazán egészséges sportágat. Az eredmények közepesek voltak, néhány tehetség azonban most is kiugrott, így a mohácsi Hetényi, a komlói Schuszter. Meglepetésre, a már beérkezett, jónevű ifjúsági versenyzők gyengébben szerepeltek.

*

Csak hat emberrel utazott fel Budapestre a PEAC női röplabdacsapata két NB II-es mérkőzésére. Vrancsics lekéste a vonatot s így egy versenyző fegyelmezetlenségét az egész csapat megérezte, nem volt cserejátékos, pedig két mérkőzést is játszottak. Nem lehet csodálni, ha ilyen körülmények között a Belojannisztól vereséget szenvedtek, holott az elmúlt évben ugyancsak Budapesten ezt a csapatot legyőzték.

Hol művelődjünk? Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Ajándékműsor a 3. sz. Mélyépítő Vállalat dolgozóinak.
18.00: Hírek. — Tudósítások.
18.20: Fiatalok Klubja.
18.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.35: Ma délelőtt történt.
18.40: Világhírű művészek lemezeiből.
19.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Csodacsatár (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Vidám vásár (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Megosztott szív (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Ördög szépsége (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Fekete-erdőtől a Fekete-tengerig (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Szitakötő (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Kirakat mögött (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Gerolsteini kaland (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Uj ember kovácsa (8 órakor)

BARANYA GAZDASÁGI ÉLETE

címmel dr. Kopasz Gábor tart előadást ma délután 6 órakor Pécs város Művelődési Házában a Művelődési Ház és a Magyar Földrajzi Társaság bérletes sorozata keretében. Részvétel díjtalan.

*

A Pécsi Bőrgyár Művelődési Otthonában október 1-től balettiskola kezdődik Stefán Irén tanárnő vezetésével. Beiratkozás és felvilágosítás mindennap délután 4—5 óráig a Művelődési Otthon irodájában.

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem beiratásai

szeptember 10—25-ig tartanak. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és du. 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11., I. em. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját naponta folytatólagosan közöljük:

III. Állam- és jogtudomány:

1. A népi demokrácia vonásai az ellenforradalom után.
2. Az ellenforradalmi bűncselekmények.
3. Az államhatalom és államigazgatás szervelnek mechanizmusa.
4. A tanács és bizottságainak működése.
5. Az államigazgatási eljárás új szabályozása.
6. A bűncselekmények felderítésének tudományos módszerei.
7. A gazdasági rend büntető jogvédelme.
8. A szocialista társadalmi együttélés zavartalanságának büntetőjogi védelme.
9. Aktuális lakásügyi problémák.
10. Az öregkori ellátottság jogi biztosítékai.
11. Az új nyugdíjtörvény.
12. A házasság, a társadalom és a jog.
13. A gyermek jogi védelme.
14. A szocialista termelés jogi megsegítése.
15. A munkaügyi viták elintézése.
16. A tömegpusztító fegyverek alkalmazása és a nemzetközi jog.

Mérkőzések a kézilabda NB I-ért, NB II-ért és a megyebajnokságért

Bp. Kábelgyár—Pécs-Baranya 20:15 (12:7). Budapest, NB I. férfi mérkőzés. Vezette: Schneider. A játékvezető igen gyengén működött. A budapesti csapat győzelmét elsősorban neki köszönheti. Góldobók: Szilágyi 6, Groidl 4, Kincses 4, Szederkényi 4, Gecse 2, illetve Schmidt 4, Szakács 4, Kovács 4, Somogyi 2, Banna. A pécsi csapat legjobbjai: Szakács és Schmidt voltak.

Komlói Bányász—Váci Szövő 9:8 (2:4). NB II. férfi mérkőzés. Vác. A labdatartásra berendezett vániak már 6:2-re vezettek, de a komlóiak ekkor gyors indításaikkal magukhoz ragadták a kezdeményezést és sikerült a mérkőzést megnyerniök. Balázs, a komlóiak kapusa egy időntúli hétméteresi védett ki a mérkőzés végén. A komlóiak góldobói: Appelczoffer 3, Schmeller 2, Papp 2, Weininger, Horváth: A komlóiak legjobbjai Balázs, Weininger, Schmeller és Appelczoffer voltak.

Bp. Kistext—PEAC 14:4 (6:1). NB II. férfi mérkőzés, Budapest. — A PEAC balszerencsés mérkőzést vívott, egész sereg kapufát lőttek az egyetemisták.

Vác—Pécsi Meteor 6:4 (4:2). NB II. női mérkőzés, Vác. A pécsiek igen körülményesen és lassan szőtték támadásaikat és váratlan vereséget szenvedtek a lelkes váciaktól.

Pécsújhegyi Bányász—Bp. Divatcipő 7:2 (3:2). NB II. női mérkőzés, Pécsújhegy. Az újhegyiek tartják jó formájukat, ezúttal is biztosan győztek. Góldobók: Pétersz 3, Sztepán 2, Bor és Becker.

Megyei I. osztályú eredmények: Nők: Fáklya—Traktor 9:0, Meteor—Építők 2:1, Sellye—PEAC 5:2. — Férfiak: Ped. Főiskola—Gépipari 15:13, Kinizsi—Építők 13:12, Fáklya—Pécsszabolcsi Bányász 16:14.

A megyei labdarúgó-bajnokság I. osztályának állása:

1. PVSK II.	4	4	—	—	13: 2	8
2. Porcelángyár	4	3	—	1	15: 5	6
3. Pécsszabolcs	4	3	—	1	7: 3	6
4. Szentlőrinc	4	3	—	1	6: 4	6
5. Vasas I.	4	2	1	1	10: 5	5
6. Hidas	4	2	1	1	6: 6	5
7. Szászvár	4	2	—	2	15: 9	4
8. K. Béta-akna	4	1	2	1	8: 7	4
9. Pécsi Traktor	4	2	—	2	6: 4	4
10. Sellye	4	1	1	2	7:14	3
11. PEAC	2	1	—	1	5: 6	2
12. Postás	4	1	—	3	7: 9	2
13. Pécsvárad	3	—	2	1	4: 6	2
14. Pécsi Kinizsi	3	1	—	2	2: 7	2
15. Pécsi Építők	4	—	1	3	7:13	1
16. Villány	4	—	—	4	7:25	—

A Pécs-Baranya labdarúgószakosztálya ifjúsági toborzót tart csütörtökön délután 4 órától a Tüzér utcai pályán. Jelentkezés Molnár Lászlónál, az ifjúsági csapat edzőjénél.

Mérkőzések a PVSK kosárlabda-kupájáért

PVSK II.—Meteor II. 43:25 (19:14) női mérkőzés. A PVSK II. fölényesen győzött. Legjobb dobók: Kanizsai 16, Gyenge 11, Rácz 16, Volfort 6.

Postás II. férfi—PVSK I. női 59:53 (22:21). A PVSK-lányok a hajrában majdnem behozták a Postás előnyét. Legjobb dobók: Papp 23, Rozs 18, illetve Sabacz 16, Aratóné 12.

Postás I.—Ped. Főiskola I. 97:63 (56:34) ffi. mérkőzés. A tart. Ped. Főiskola ellen a gyors Postás biztosan nyert. Legjobb dobók: Rozs II. 15, Kovács 13, illetve Barcs 32, Zsadányi 8.

PVSK I.—PEAC I. 100:70 (35:32) férfi mérkőzés. A PVSK az első félidőben igen jól tartotta magát, a szünet után azonban cserejátékosok nélkül fokozatosan visszaesett. Legjobb dobók: Banna 27, Frank 26, illetve Szalai dr. 19; Berta dr. 12.

A megyebajnokságért

Pécsi Kinizsi—PEAC 2:2 (2:0). Megyei I. osztályú mérkőzés, ifjúsági stadion, 300 néző. Vezette Páldi.

Kedden délután játszották le a találkozót. Az első félidőben a Kinizsi, szünet után a PEAC irányította a játékot, a helyzetek alapján az egyetemisták közelebb álltak a győzelemhez. Góllövő: Fejes, Mezőfy, illetve Gyánó 2. (mind a kettő 11-esből). A játékvezető a Kinizsitől a második félidő 30. percében Patarkicset kiállította.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-10.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27;
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

Az újkori olimpiák fordulópontja

Az 1960. évi római olimpia minden valószínűség szerint az utolsó lesz, mely az eddigi terjedelemben kerül lebonyolításra. Szeptember 21-én Szófiában összeül a Nemzetközi Olimpiai Bizottság kongresszusa, s tárgysorozatának legfontosabb pontja az újkori olimpiák műsorának csökkentése lesz.

Egyes sportágak törlésére a következő szempontok alapján kerül sor: a labdarúgás és kosárlabdázás már régen nem felelnek meg az olimpiai gondolatnak, mert az amatőrizmus fogalmától már messze eltávolodtak. A kerékpározásnak nincs közönségsikere, más vetélkedések pedig azért nem szerepelnek majd továbbra is az olimpia műsorán, mert csapatverseny jellegűek. A NOB-ban általános a vélemény, hogy a résztvevők nagy száma miatt a csapatversenyek túlságosan megterhelik a rendező államot, azonkívül pedig túlzásba viszik a nemzetek közötti rivalitást, ami ellentmond az egyének harcán nyugvó olimpiai hagyománynak.

Az új rendszer 1964-ben lépne életbe, és a csökkentett műsor tervét A. Brundage, a NOB elnöke terjeszti a szófiai kongresszus elé. E szerint 1964-től kezdve nem szerepelne többé az olimpia műsorán a labdarúgás, a vízilabda, kosárlabda és a kerékpározás. Az ökölvívás, súlyemelés, modern öttusa, kenu, sportlövészet, íjlövészet, röplabda, kézilabda és gyephoki pedig nem kötelező műsorszám lenne, a vendéglátó országra bíznák, hogy e kilenc sportág közül melyiket rendezi meg, legalább négynek azonban ott kell szerepelnie az olimpiai műsoron, hétnél több viszont nem lehet.

De változások lesznek már Rómában is. A tornában ezentúl csak az összetett verseny győztese kap aranyérmet, a sportlövészetben három kategóriát törölnek, nem értékelik már a lovaglás és modern öttusa csapatversenyét és nem rendezik meg a kenuszámok bizonyos részét.

A szófiai NOB-kongresszus tehát fordulópontot jelent az újkori olimpiák történetében.

Gaston Mayer, a L'Équipe című francia sportújság főszerkesztője, aki lapjában ugyancsak a szófiai kongresszussal foglalkozik, a párizsi ember elmésségével egyébként így jellemzi a helyzetet: az atléták egyre gyorsabban futnak és állandóan magasabban ugranak az olimpián, de maguk az olimpiai játékok elvesztették formájukat (értsd: alakjukat), le kell tehát faragnunk róluk a felesleges zsírt...

Lovasverseny Mohácson

A Dél-Magyarországi Lovasszövetség Mohácson rendezte meg a Baranya megyei lovasbajnokságokat. Több ezer főnyi közönség nézte végig a gazdag műsort és gyönyörködött a szebbnél-szebb fogatokban.

A versenyen részt vettek Dél-Magyarország legjobb lovasai és lovai. Legszebb ötösfogatával Mohács város fekete nonius-fogata szerezte meg az első helyet. A négyes fogatoknál a két első díjat a Sátorhelyi Állami Gazdaság arabs fogata kapta. A kettes fogatok közül legszebbnek az Országos Állami Gazdaság arabs fogata csipkés, magyaros szerszámmal bizonyult a Bajai Állami Méntelep arabs és a Bajai Állami Gazdaság félvér fogata előtt. — Az egyes fogatú ügetőversenyt a Sátorhelyi Állami Gazdaság nyerte dr. Gonda Sándor fogata előtt.

Síkversenyben a határőrség lova győzött. A 2000 méteres gátversenyt Nyéki Takács Ferenc állatorvos nyerte meg a határőrség lovai előtt. A könnyű és nehéz díjugratásokban a kiskunhalasi lóiskola, a Bajai és a Békáspusztai Állami Gazdaság lovai és lovasai mutattak legtöbbet. A nehéz pálya ugyancsak komoly próbára tette a résztvevőket. A nagyszabású lovasverseny a békáspusztai méntelep lovas-futballcsapatának mérkőzésével zárult.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: felhőátvonulások, északon több helyen eső. Élénk északnyugati—északi szél. Hűvös idő. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 5—8, legmagasabb nappali hőmérséklet: csütörtökön 15—18 fok között.

APRÓHIRDETÉSEK

Szalántzy Dénes

nyug. állampénztári főtanácsos, szeptember 16-án 89 éves korában elhunyt. Temetése szeptember 19-én 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászolják gyermekei, unokái és dédunokái.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapánk, nagyapa temetésén koszorúk küldésével és megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló Kozma és Szabó család.

— Köszönetnyilvánítás mind azoknak, akik édesanyánk, anyósunk, nagy- és dédanyánk, özv. Kemény Károlyné temetésén részvétükkel és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Gyászoló család.

— **KÖZÖLJÜK** vevőinkkel, hogy a Sörház u. 2. szám alatti 10. sz. nyomtatványboltunk folyó hó 17-től 20-ig leltározás miatt zárva. Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat.

Körülbelül
Egy „dupla" áráért
DUPLA nyerési eséllyel játszhat
TOTO n!

Hálószobabútor eladó. Jókai Mór utca 9., földszint 1. ajtó. 487

Kapitány János tűzifa fűrészelő telefonszáma 10-01. Alkotmány utca 6. 38

Veszek jókarban lévő asztalitűzhelyet. Trazerné, Aradi vértanuk útja 11. 501

Egy porszívógép eladó, Megyeri út 48. 502

Világos hálószoba, — ágybetéttel eladó. — Bajcsy Zs. u. 3. I. em. Rukóber. 512

Harkányi nyaraló-villa eladó. Cím: Szigeti út 87. Tel: 17-00. 519

Fehérhegyi megállónál elvesztettem piros táskámat. Kérem a becsületes megtalálót, hogy a fényképeket adja le Pécsszabolcs, Vörös hadsereg u. 63. szám alá. 171

Basamalom dűlő 26/1. sz. beköltözhető ház, gyümölcsössel, kerttel eladó. 173

Pannonia Sörgyár — vizsgázott kazánfűtőket felvesz. 164

Felhívjuk a tüzelőelőleg akcióban résztvevő dolgozók figyelmét, hogy a beváltatlan utalványokat az összes telepek csak szeptember végéig váltják be. Pécs—Szekszárdi TÜZÉP V. 167

Konyhai telepvezetőt, nagy gyakorlattal azonnalra keres a 22. sz. Állami Építőipari Vállalat. Kővágószőlős. Központi iroda: Kővágószőlős (Golgota). 112

4 köbméter szélezetlen deszka eladó. — Vass, — Kis-Deindol dűlő 5. Deindoli végállomás. 488

Veszek szobabútort, — szekrényeket, ágyakat, sezlonokat, vaságyakat és matracokat, konyhaszekrényeket. Koltai, Rákóczi út 27.

Gépkocsivezetőt középfokú jogosítványnyal felvesz MEGYEVILL, Pécs, Lyceum u. 4. 524

Egy kis családi ház eladó a Tátra utca 14-ben. Azonnal beköltözhető. Érdeklődni: a délelőtti órákban lehet. 498

Nyersbőrt, — szarvas, őz, borjú, marha, stb. — veszek. Höfler, Hunyadi János út 20. 523

Egyszoba-konyhás lakásért elcserélem egyszoba, kis mellékhelyiségből álló lakásomat. Kossuth Lajos u. 59., udvarban. 522

Vennék üzemképes, — stabil 500—1000 cm³-es motort. Balatinc Imre, Pécs, Kiskereszt u. 16 szám. 519

Mosógép, két fekete nagy képráma eladó. Nagy Jenő u. 27. 518

Rekamié bordó huzattal eladó. Lánc utca 3/1. Beneze. 516

Kombináltszekrény — eladó. Tettye u. 49. szám. 515

Eladó süllyesztős varrógép, vagy cserélnék konyhabútorral, ráfizetéssel. Irányi D. tér 8. sz. Házfelügyelő. 514

400 négyszögöl szőlő lakható épülettel, felszereléssel és 2000 négyszögöl házhelynek alkalmas szántóföld eladó, esetleg házért elcserélhető. — Kovácstelep, Mezők u. 1. szám. Szakonyi. 513

Szakképzett méhészt keres a Sátorhelyi Állami Gazdaság (Mohács) azonnali belépésre. Jelentkezni Sátorhelyen.

Eladó betegtoló-kocsi, éjjeliszekrény, toalett. Ujmeszes 28. fsz. 1. 497

Fiatal házaspárt albérlőnek felvesznek. — Nap. u. 25. Borbás. 500

Bőrkabátfestés, sportmellény, börtáska, aktatáska szakszerű, — gyors festése. Felső-Malom u. 14. 511

Egy német gyártmányú 250-es Simpson eladó. Barátúr u. 7.

Eladó 6 személyes herendi teás-készlet. Jókai Mór u. 15., emelet

Sürgősen vennék egy vagy kétszobás lakást magas költségtérítéssel. Ajánlatokat 28-65 telefonra. 503

Szegedi kétszoba, összkomfortos lakásomat elcserélném pécsi hasonlóért. Érd: Tel: 30-90, 14—18 óráig.

4 kárpitozott szék eladó. Honvéd u. 1. 503

Elcserélném komlói 2 szobás, összkomfortos lakásomat pécsi hasonlóért, azonnali beköltözésre. Cím: Szántó Imre, Komló, Kenderföld, Arany János út 15. 509

Beköltözhető ház, szoba-konyha, éléskamrás, 955 négyszögöles eladó. Lámpásvölgy 10 033 hrsz. 500

Sötét fényezett hálópáros ágyak olcsón eladók. Szilágyi Dezső u. 16. Fiume iskolával szemben. 499

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma: 39-01. — György u. 6. 507

A Pécsi Fényszövő képzett amatőr laboránst keres. Kossuth u. 10.

Szekrények, ágyak, — konyhaszekrény, székek, sublót eladó, — Rákóczi út 27.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 220. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1957. SZEPTEMBER 19

Jugoszlávia támogatja a balkáni egyezmény tervét

Tito elnök válaszolt Chivu Stoica román miniszterelnöknek

Belgrád (Tanjug): Joszip Broz Tito jugoszláv köztársasági elnök válaszlevelet intézett Chivu Stoicához, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnökéhez.

— A szomszédokra mindenütt a világon az a különleges kötelezettség hárul, hogy kapcsolataikat az aktív békés egymás mellett élés elvein fejlesszék — írja többek között Tito elnök. — Ennélfogva méginkább becsülöm a szeptember 10-én kelt levelében hozzám intézett javaslatainak azon nézeteit, hogy a széleskörű balkáni együttműködést mind a politikai kapcsolatok, mind pedig a gazdasági és kulturális csere területén fejleszteni kell. Javaslatait igen hasznosnak tartom. Megvalósításuk a balkáni népek érdekeit szolgálná, hozzájárulna azok sokoldalú fejlődéséhez, erősítené az európai biztonságot és a nemzetközi békét.

Természetesen osztom az ön véleményét, hogy a balkáni államok között vannak megoldatlan kérdések. Nekem is az a véleményem, hogy e kérdéseknek nem szabad akadályozniok a sokoldalú balkáni együttműködés fejlődését.

Rendkívüli fontosságot kellene tulajdonítani annak, hogy az egyes balkáni országok mindennapos kapcsolataiban már most kifejlődjék a kölcsönös megértésnek és az egyes balkáni országok között még fennálló nehézségek elhárításának szelleme, hogy ezután valóban biztosítani lehessen a sikeres balkáni együttműködés szükséges feltételeit.

Úgy vélem, hogy e kölcsönös erőfeszítések sorában a balkáni országok kormányfőinek tanácskozása fontos lépést jelenthetne az összes balkáni államok baráti együttműködésének helyreállítása és fejlesztése felé. Végezetül hangsúlyozni szeretném, hogy én és kormányom teljes egészében támogatjuk azokat a motivumokat, amelyek hozzám intézett levelét sugalmazták, valamint a békeszeretet és barátság ama szellemét, amely a levelében közölt javaslatokat áthatja — írja befejezésül levelében Joszip Broz Tito.

Szeptember 1-ig ötmillió forint jut nyereségvisszatérítésre

a Komlói Szénbányászati Trösztnél

A Komlói Szénbányászati Tröszt szakszervezeti választmányai, üzem- és pártvezetői fontos megbeszélést tartottak szeptember 17-én.

Ezen Pozsgai Károly, a trösztfőmérnöke bejelentette, hogy a nehézipari minisztérium napokban megjelent szabályzata alapján a Komlói Szénbányászati Tröszt szeptember 1-ig bezárólag 5 011 000 forintot fizethet ki tisztán, nyereségvisszatérítésként dolgozóinak. Ehhez 1,9 millió forint a Sztálinvárosnak idén szállított kiváló minőségű kokszolható szénnél tonnánként elért 45 forintos felárból, félmillió forint a nagymányoki brikettgyár nyereségéből, jelentős összeg pedig abból adódik, hogy a teljesítmények augusztusban tetemesen a múlt év III. negyedévi fölé emelkedtek.

Pozsgai Károly közölte a trösztvezetőség elgondolását is a nyereség-visszatérítés üzemenkénti felosztására. A nyereség felét az üzemek a létszám szerint, másik felét pedig a teljesítmény, önköltség és minőség alakulása alapján kapnák. Összehasonlítási alap a múlt év III. negyedéve. Ezek szerint az év eleje óta kiválóan dolgozó Anna-aknára körülbelül 700 000 forint, egy-egy dolgozójára pedig 1000 forint körüli nyereségvisszatérítés jut, a szeptember 1-i állapotot figyelembevéve.

Mindennek ismertetése egyik fontos feladata lesz a szakszervezeti aktívahálózatnak, de ez a kérdésnek csak egyik oldala. Mert ugyanakkor rá kell mutatni arra is, hogy a szeptember 1-ig elért 5 011 000 Ft elúszhat, ha a trösztben továbbra is úgy dolgozik, mint szeptember eddigi szakaszában, amikor az egy főre jutó széntermelés műszakonként 40 kg-mal esett az augusztusi alá. A nyereségvisszatérítést ugyanis államunk az egész évi munka alapján adja.

Ezért minden az elkövetkező hónapoktól függ. Reális számítások alapján év végéig 18 millió forint nyereségvisszatérítést szerezhet a tröszt — ami majdnem fedezné az egyhónapi fizetésnek megfelelő elérhető maximumot — jó munkával. Ez azonban nem vezethet bányarabláshoz, mert akkor a következő 5—10 év nyereségvisszatérítését „eladhatják."

Ezeket szem előtt tartva kell a szakszervezeti aktíváknak a termelés megszervezésében, öntevékenyen összehívott termelési értekezleten problémák megoldásában, a szocialista munkaverseny kiszélesítésében közreműködniök.

A hozzászólók kifejtették álláspontjukat a nyereségvisszatérítés egyes dolgozónkénti elosztását — bumlizókat, álbetegeket — illetően is.

Megyei tűzoltóverseny Pécsett

A BM Baranya megyei Tűzrendészeti Osztály parancsnoksága szeptember 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor megyei tűzoltóversenyt rendez Pécsett. A tűzoltóversenyt a Balokány ligetben tartják meg, ahol részt vesznek a községi, társadalmi, mezőgazdasági szocialista szektorok járási versenyen első helyezést elért egységei. A tűzoltóverseny fogadással kezdődik, majd az ünnepi beszéd elhangzása után sor kerül a versenyszerelési gyakorlatokra. A díjkiosztás után közös ebéd következik, majd utána megtartják a Pécsi Tűzrendészeti Alosztály beosztottainak bemutatóját.

Új erőtelepet építenek a bőrgyárban

Új erőtelepet építenek a következő öt év alatt a gyárudvar középső, még be nem épített területén. Pénteken érkezett meg az utolsó telefonértesítés a gyár vezetőihez, amely szerint most már teljesen biztos az építkezés megindulása.

Az új erőtelepet gyors ütemben szeretnék felépíteni. A tervek szerint a jövő év végén már meg kell indulnia az első gépegységnek. Az új gyári erőmű korszerű gépekkel lesz felszerelve. Három kazánegysége és turbinái bőven fedezik majd a gyár energiaszükségletét.

Tízezer hold őszi árpát vetettek Baranyában

Baranyában minden évben két-három héttel tovább tart az ősz, mint másutt az országban. Emiatt el szokott tolódni a szántás és a vetés is. Ezekben a napokban azonban olyan időjárás uralkodik a Mecsek vidékén, amely igen kedvez az őszi munkának. Általában száraz, szeles az idő, olykor kisebb eső van és ez lehetővé teszi, hogy jól megmunkált földbe kerüljön a mag.

Baranya az ország egyik legnagyobb őszi árpa termő vidéke. Az idén is mintegy 32.000 holdon vetnek az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és az egyéni gazdák ebből a fontos takarmánynövényből. A mohácsi járásban például kétezer holdat készítettek elő vetésre, és nyolcszáz holdon már földbe is került az őszi árpa. Néhány nap múlva a búza vetése is megkezdődik. A pécsváradi járásban a gépállomási traktorok mellett mintegy hatszáz fogat végzi a szántást és a vetést. Több termelőszövetkezetben — így például Máriakéméndén és Monyorádon — már az összes őszi árpa földben van.

A megye állami gazdaságai mintegy nyolcvan százalékát elvetették az őszi árpának. A beremendi és a görösgali gazdaságban egy-két napon belül teljesen végeznek vele. Tizenötezer holdat megmunkáltak már, úgy hogy a jövő héten megkezdhetik mindenütt a búza vetését is. Eddig a megyében csaknem tízezer holdon vetették el az őszi árpát az egyéni gazdák, a tsz-ek és az állami gazdaságok. A megyei tanács 4300 mázsa őszi árpát cserélt ki nemesített, fémzárolt vetőmaggal.

Török csapatösszevonások

Beirut (TASZSZ): A Telegraf jelentése szerint Törökország nagyobb fegyveres erőket irányított a szíriai határra. Egy Damaszkuszból érkezett jelentés úgy tudja, hogy a szíriai határ vidékére kilenc török hadosztályt vontak össze.

Több milliós beruházás Harkányban? Turistaszállás épül Abaligeten

Helyrehozzák a mecseki fürdőket

Nagyszabású tervvel kezdte meg működését tavasszal a Megyei Idegenforgalmi Hivatal. Most, a „szezon végén" érdemes visszapillantani az elvégzett munkára.

Igen jól sikerült Harkányban a fizetővendég-szolgálat megszervezése. Amíg tavaly csak 68 szobát béreltek a községben erre a célra, addig az idén e szobák száma 121-re emelkedett. Igen sok vállalati dolgozó üdült Harkányban, de felkeresték az ország minden részéből, Sopronból, Miskolcról, Szegedről is. A vendégszobákat jövőre is megtartják, sőt még több szerződést kívánnak kötni.

Siklóson a várban mintegy 20 000 látogató fordult meg ebben az évben és gyönyörködött a megye egyik legszebb műemlékében és a múzeum kiállításaiban.

Elkészültek a pécsváradi kápolna és kőtár átalakítási tervei és rövidesen megkezdik az építési munkálatokat is.

Az abaligeti cseppkőbarlangot is helyrehozták olyannyira, hogy most már veszély nélkül meg lehet tekinteni. A bejáratot körülbelül 50 méter hosszúságban robbantással magasították és így az eddig elhanyagolt barlangot járhatóvá tették.

Több kiadvány jelent meg az idegenforgalmi hivatal kiadásában, közöttük például dr. Csekey István „Harkány" című könyve. Most van a nyomdában dr. Kolta János „Baranya" című könyve. „Ismerd meg Baranyát" címmel két igen szép plakátot is adtak ki Siklósról és Harkányfürdőről. Elkészültek és rövidesen rendeltetési helyükre kerülnek a műemléktáblák is. Ezek jelzik az országutakon, hogy például Hetvehelyen Árpád-kori templom, Hosszúhetényben római-kori villa van.

A jövő tervek között szerepel elsősorban Harkányfürdő bővítése, fejlesztése. Több milliós beruházást igényel a két új medence, 8000 ember részére a kabinsorok megépítése, valamint a parkírozás. Lehetséges azonban, hogy a Balatoni Intéző Bizottság támogatja ezt a tervet és a terv valósággá válhat.

Siklóson a vár belső udvarát állítják helyre korabeli stílusban az Országos Műemlékfelügyelőség tervei alapján és megépítik a vár második emeletén a turistaszállásokat. A Villánykövesden jelenleg folyó ásatások anyagát a várbeli múzeumban helyezik el, mint helytörténeti anyagot. Az ásatások eredménye eddig: i. e. 2500-ból való településre bukkantak.

Pécsváradon ugyancsak turistaszállásokat létesítenek s tervbe vették az abaligeti barlang bővítését is, mert a jelek arra mutatnak, hogy robbantással újabb üreget tárhatnak fel. A barlang mellett ugyancsak turistaszállást létesítenek mintegy 350—400 ezer forint beruházással. Gondoltak a mecsekháti kis fürdők helyrehozatalára is, mint például az óbányai, kárászi magyaregregyi fürdőkre, valamint Márévár romjainak teljes feltárására, illetve a fáktól való megtisztítására.

A „Baranya" című könyv mindenkinek nagy segítséget nyújt ahhoz, hogy megismerjék a baranyaiak értékeiket, amelyek rendbehozatalára, fenntartására az állam nagyon sokat áldoz. S az idei tapasztalatok azt bizonyítják, hogy sokkal jobban kell megszervezni jövőre például Harkányban és Siklóson is a vendégellátást. Az Idegenforgalmi Hivatal feladatkörének bővülésével nagy feladatok várnak a vendéglátóiparra is.

Papp Éva

Átnedvesített szénfal üzemszerű művelését kezdték meg Pécsbányán

A Pécsi Szénbányászati Tröszt kutatási és kísérleti osztályának átnedvesített szénfal művelésére irányuló kísérlete fejeződött be sikerrel Pécsbányán. A kísérlet célja az volt, hogy nagy nyomással vizet préselve a szénfalba pormentes- és ezáltal porártalom- (szilikózis-) mentes — fejtésművelési módot teremtsenek. A kísérletek során adódó problémákat a kutatási és kísérleti osztály megoldotta és az üzemszerű szénfalátnedvesítéses fejtésművelés Pécsbányán megkezdődött. A pormentes munkahelyről a dolgozók jó véleménnyel vannak azért is, mert a víz a szenet meglazítva annak jövesztését is megkönnyíti.

A pécsújhegyi kísérleti műhelyben rövidesen újabb három szénfalátnedvesítő berendezés készül el, míg Franciaországból húsz készüléket rendeltek. Tervezik, hogy a nagyon kemény szénfal átnedvesítésére a jelenlegi negyven atmoszférával szemben száz atmoszféra nyomással préselik a szénfalba a vizet. Jövőre a pécsi bányák valamennyi poros fejtését szénfalátnedvesítő készülékkel szerelik fel.

Tanévnyitó a jogtudományi egyetemen

Szeptember 16-án, hétfőn délelőtt 11 órakor tartották meg a pécsi jogtudományi egyetem ünnepélyes tanévnyitását az egyetem aulájában.

Felcsendült a Himnusz, majd dr. Kauser Lipót lelépő dékán megnyitotta az ülést. Utána dr. Bihari Ottó, a jogi kar dékánja tartotta meg tanévnyitó beszédét, amelyben többek között a következőket mondotta:

— Egy igen-igen zavaros év után — amelyet szinte derékba szeltek az októberi ellenforradalmi események — mondhatni újjá kell építenünk egyetemünk életét, tanulmányi rendjét. El kell határolnunk egyetemi ifjúságunk félrevezetett, megzavart rétegét azoktól, akik tudatos ellenségei voltak és maradtak a szocializmus építésének. Nyilvánvaló, hogy az állami oktató szervezet legfőbb nevelői célzatául kell kitűznünk: fáradhatatlanul magyarázzuk hallgatóinknak a szocializmus építésének általános és jogi kérdéseit. A szocialista jogtudománynak az egyetemi oktatásban az az egyik legfőbb feladata, hogy olyan jogászokat bocsássunk ki az egyetemről, akik megértik a szocializmus korszerű problémáit, alkalmasak arra, hogy jogi kérdésekkel szocialista módon foglalkozzanak.

A kar legutóbbi ülésén tárgyalt az új ötéves képzés követelményeiről és arra a megállapításra jutott, hogy a küszöbön álló tanévet és még jónéhány évet arra kell felhasználnunk, hogy az eddiginél jóval elmélyültebbé tegyük a jogi oktatást, elméleti és gyakorlati szemszögből egyaránt. Az ötéves képzés lehetővé teszi, hogy az elmúlt években szinte parancsolóan felvetődött problémákat, a gyakorlat számára szükségessé vált új joganyagot oktatásunkban feldolgozzuk. Ki állíthatná ma például, hogy nem szükséges a jogi oktatásban a kriminalisztika, a nemzetközi magánjog kötelező oktatása? Mindezek a tantárgyak szinte teljesen hozzáférhetetlenek voltak az átlagos joghallgatók számára az elmúlt években. Most a meghosszabbított oktatási idő lehetőséget nyújt e fontos, egyáltalán nem másodrendűvé degradálható kollégiumok megtartására.

Az egy félévre eső kötelező kollégiumi órák bizonyos csökkentése módot nyújt arra, hogy hallgatóink fokozott figyelemmel forduljanak a speciálkollégiumok felé. Sajnálatos az, hogy — miután Pécsett a tudományegyetemnek más kara nincsen — csak a mi karunkon meghirdetett előadások közül válogathatnak.

E tanévünk egyik jelentős feladata, hogy elmélyítsük hallgatóink szakmai érdeklődését. Ezért szaporítottuk a speciálkollégiumok számát, ezért akarjuk növelni a proszemináriumokat, diákköröket. A diákkörök szerkezete még távol áll attól, amit mi kívánunk és úgy gondolom, még sokat fogunk vitatkozni a művelődésügyi minisztériummal a diákkörökről kiadott utasítása fölött. A lényeg azonban az, hogy minél több diákunk vállaljon részt a kötelező tárgyak tanulása mellett, az egyetemi munkából.

Dr. Bihari Ottó dékán tanévnyitó beszéde után, az elsőéves joghallgatók letették az esküt, majd Pataki Gyuláné III. éves joghallgató a Kommunista Ifjúsági Szövetség nevében köszöntötte a jogtudományi egyetem új hallgatóit. A tanévnyitó ünnepség az Internacionálé hangjaival ért véget.

2700 disszidens tért haza Jugoszláviából

Belgrád (MTI): Hazautazott Belgrádból a magyar kormány hazatelepítési bizottsága, mely az elmúlt hetekben végiglátogatta a jugoszláviai magyar disszidens-táborokat, segítette a hazatérni szándékozókat a repatriálásukkal kapcsolatos problémáik megoldásában.

Jugoszláviából eddig mintegy 2700 disszidens tért haza az országba.

FELADATUNK:

Felsorakoztatni a párt mögé a százezreket

Nem vagyok híve az idézetek citálásának, e cikk elejére azonban ide kívánkozik Kádár elvtárs emlékezetes megállapítása. Két és fél hónappal ezelőtt, az országos pártértekezleten mondotta: „A tömegek megnyeréséért folytatott harc első feltétele: ugyancsak a pártban kell megteremtenünk, mégpedig azáltal, hogy leküzdjük és megsemmisítjük a tömegek megnyeréséért folytatott harc akadályát. Mi ez az akadály? A párton belül ma is meglévő dogmatikus gondolkodási mód és a szektás politika maradványai"...

Miért kívánkozik ide? Elmondok néhány apró történetet.

●

A járási pártbizottság munkatársa körútja során B. faluba érkezik. Más megbízatása mellett, tizenöt Fehérkönyvet is hozott. A párttitkár nincs otthon, kénytelen az egyébként kommunista tanácselnöknél hagyni.

— Miért hozott ennyit? — kérdi az elnök. — Hiszen mi csak öten vagyunk...

— Másoknak is kell... válaszol a munkatárs.

— Dehogy! Elég, ha mi tudjuk. — Nem érdekli az embereket...

Megdöbbentő okfejtés! Egy fitymáló félmondattal elintéz öt-hatszáz felnőtt embert. Pártonkívülit. „Elég, ha mi tudjuk?"... Ismerős szavak s ha már itt tartunk, nem árt emlékezni — tanulságképpen. Az elmúlt években gyakran hét lakat alatt őriztünk mindent, még azt is, ami a lakosságra tartozott, azt hittük, akkor nem is beszélnek róla. Jaj, meg ne tudja senki, hogy itt, Pécs környékén a szovjet elvtársak sokoldalú támogatásával magunknak bányásszuk az uránércet! — Közben az iskolás gyermekek is erről beszéltek, októberben pedig a hőbölgők, a zavarosban halászók, a nacionalista üszítők ellenünk fordították vele az embereket. Jól tudom, vannak és mindig is lesznek államtitkok, amelyekre vigyáznunk kell, ezt az emberek is megértik. De — engedelmet — az októberi események értékelése, a sok-sok tényanyag nem tartozik ide, sőt, mint ahogyan a párt politikája, határozata sem.

●

A pártszervezet négy tagot számlál. Alakulás óta egyhelyben topog. Lehet-e új tagokat felvenni? — erről beszélgettünk több párttaggal.

— Igen — mondták —, de nagyon nehéz.

A valóságban azonban másutt van a baj. Íme a párbeszéd, amely B. elvtárs és az újságíró között játszódott le.

— Tudomásom szerint valamikor tizennégy párttag volt...

— Annyi. Kimaradtak.

— Sz. elvtárs egyszer már kérte felvételét?

— Magának is mondta? S tudja-e, hogy nagyon szeret vadászni?

Megértettem. Sz. elvtárs azért akar a pártba lépni, hogy könnyebben jusson vadászfegyverhez. Ha így van, akkor inkább maradjon kívül. Az azonban mégis furcsa, hogy más nevek felsorolása után is az egyedüli megjegyzés elmarasztaló volt. Az egyik fecsegő, a másik nagyhangú és így tovább. Nem egyedi példa, hogy elvtársaink szeme előtt csak a pártonkívüliektől elválasztó momentumok lebegnek, szinte keresik ezeket. Jó tulajdonságaikat megsem említik. Ez a szemlélet természetesen egyoldalú és oda vezet, hogy elzárkóznak tőlük. B. elvtárs kereken ki is jelentette, hogy ezek miatt nem bíznak bennük. S akiben nem bíznak, arról le is veszik tekintetüket.

De hiszen a szocializmus felépítéséhez nem elegendő a kommunisták ereje! Ahhoz a dolgozók munkája, hite szükséges akkor is, ha tévednek, melléfognak közben. A bizalmatlanság és a hit — tűz és víz. Nem árt ezen nagyon sokat gondolkozni.

●

A faluban egyetlen tömegszervezet sincs. A néhány évvel ezelőtt messze környéken híres nőmozgalom is pang. De hamarosan megfordul a kocka. Hogyan? — ez érdekes...

A tanácstitkár egy értekezleten a járási párttitkártól hallotta, hogy ezután a tanácsok is segítenek az asszonyok problémáin. Hazajövet a hivatalsegéddel — asszony — elhatározták, megalakítják a nőtanácsot. Az első szűkebbkörű megbeszélésen szép tervekről beszélgettek és fogadkoztak, hogy rövidesen ismét hallanak majd róluk a környéken.

A pártszervezet hírből sem ismeri a készülődést. Még úgy nyilatkozik, hogy „nem lehet itt semmit tenni"... Mennyire nem ismeri a falut, az asszonyokat, a politikai hangulatot! Bizonyos, hogy ezek az asszonyok nem mindenben gondolkoznak egyformán a párttagokkal, szervezkedésükkel azonban önmaguk sorsán, gondján akarnak könnyíteni. Innét már csak egy lépés ahhoz, hogy a szervezetben a kommunista asszonyok a párt politikáját, a szocializmus eszméjét hirdéssék.

Itt már olyannyira „begubóztak", hogy a változásokat sem veszik észre; nem látják, hogy tisztul a látóhatár.

●

Ne szépítsük: számos pártszervezetre és párttagra ráillenek a megállapítások és a történetek. S a bizonyítvány is: politikából elégtelen. Miért? Mert még nem tanulták meg — bár sokat beszéltünk róla —, hogy attól még senki sem kommunista, ha a zsebében tagsági igazolványt hord; hogy a fegyver nem minden. Igaz: a munkáshatalom napról-napra erősödik, ennek mindnyájan örülünk. Bosszankodunk azonban, amikor elvtársaink eredményeink láttán ölbe teszik kezüket, elégedetten pihennek, bizalmatlanul méregetik a pártonkívülieket, téves hiedelmek folytán elzárják tőlük a pártot. Nincs nagyobb tévedés, mint azt gondolni, hogy a hatalom birtokában már nincs tennivalónk. Akkor következik a java! A dolgozók százezreit felsorakoztatni a párt, a szocializmus eszméi mögé, hogy minél többen igaz hittel, meggyőződéssel dolgozzanak saját ügyük érdekében. A szocializmus a dolgozó embereké, értük, velük együtt alkotunk mindent ebben az országban. Ehhez kell megnyernünk őket: igaz szóval, barátsággal, bizalommal.

(Bocz)

A must és a bor felvásárlási árai

Tegnapi számunkban megírtuk, hogy a Mecsekvidéki Borforgalmi Vállalat már felkészült a borfelvásárlásra. Sajnos, a felvásárlási árat tévesen és hiányosan közöltük.

A vállalat tegnap rendelkezésünkre bocsátotta a pontos árlistát, amelyet az alábbiakban ismertetünk:

A felvásárlási árak alkalmazása szempontjából a baranyai borvidékeket négy csoportba osztották:

I. B. ár fizethető a mecsekvidéki borvidéken termett furmint, fehér burgundi, hárslevelű, rizling és cirfándli, a villány—siklósi borvidéken termett mélysötétvörös és rizling, valamint Hegyszentmárton község határában lévő borokért.

A villány—siklósi borvidékbe beletartozik Diósviszló is.

A II. árcsoportba tartozó területek a mecseki, villányi—siklósi borvidék I. B. árcsoportba nem sorolt fajtái.

III. árcsoportba tartozó területek: Hosszúhetény, Máriakéménd- Mohács, Pécsvárad, Pellérd.

Az I—III. árcsoportban fel nem sorolt területek a **IV. csoportba** tartoznak.

A termelőt 10 százalékos felár illeti meg, ha a szakszerűen szüretelt, feldolgozott és erjesztett, egyszer vagy kétszer fejtett fehér bor az alábbi Malligand-fokhatárt eléri vagy meghaladja:

I. A. árcsoportban (területcsoportban)			**13.—**
I. B.	**„**	**„**	**12.5**
II.	**„**	**„**	**12.—**
III.	**„**	**„**	**11.5**
IV.	**„**	**„**	**11.5**

További 5 százalék minőségjutalom illeti meg a termelőt, ha (1) bekezdésben előírt feltételeken felül az alább felsorolt szőlőfajták különszüreteléséből nyert, valamint hasonló minőségű fajtatiszta fehérbort ad át.

Fehér szőlőfajták: furmint, hárslevelű, kéknyelű, szürkebarát, rizling, zöldszilváni, cirfándli, ezerjó, leányka, tramini, zöld veltelini.

Vörösbornál 10 százalék minőségi jutalom jár a termelőnek abban az esetben, ha a héjon erjesztett bor 11.5 Malligand-fokot eléri vagy meghaladja.

Ezenfelül még további 5 százalék minőségi jutalom illeti meg, ha valamely fajtatiszta vörösbor fajtából: kékfrankos, medocnoir, cabernet, kadarka szüretelt borát adja el.

A muskotály borokért 30 százalék felárat fizet a vállalat.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, valamint a közös termelést folytató termelőszövetkezetek, illetve csoport 50 hl. vagy az azt meghaladó must és bor vagy 70 mázsa szőlő, vagy azt meghaladó mennyiség átadása esetén 3—5 százalék mennyiségi felárat kapnak.

A termelőknek fokozott gondot kell fordítani az egyes fajták külön szüretelésére, valamint a bor készítésére, mert külön szüretelésű, fajtatiszta mustért, illetve borért magasabb árat kap.

A szőlő felvásárlási árait, mivel Baranya megye területén szőlőt a vállalat nem vásárol, nem közöljük.

A must szabadfelvásárlási ára:

Területi csoport	Fehér vagy vörös cukorfokonkint fillérben	Piros, fuxos (pirkadt) fillérben
I. A.	**57**	**—**
I. B.	**48**	**43**
II.	**42**	**38**
III.	**32**	**29**
IV.	**29**	**26**

A bor szabadfelvásárlási ára:

Területi csoport	Fehér, vörös vagy piros seprős	egyszer fejtett	kétszer fejtett	Fuxos, pirkadt seprős	egyszer fejtett	kétszer fejtett
	Malligand-fokonkint fillérben					
I. A.	**96**	**100**	**108**	**—**	**—**	**—**
I B.	**83**	**87**	**94**	**74.5**	**78.5**	**84.5**
II.	**69**	**72**	**78**	**62.—**	**65.—**	**70.—**
III.	**54**	**56**	**60**	**48.5**	**50.5**	**54.—**
IV.	**50**	**52**	**56**	**45.—**	**47.—**	**50.5**

A must értékesítési szerződéses ára:

Területi csoport	Fehér vagy vörös cukorfokonkint és literenkint fillérben	Piros, fuxos (pirkadt)
I A.	**62.5**	**—**
I. B.	**53.—**	**47.5**
II.	**46.—**	**42.—**
III.	**35.—**	**32.—**
IV.	**32.—**	**29.—**

A bor értékesítési szerződéses ára:

Területi csoport	Fehér vagy vörös, piros seprős	egyszer fejtett	kétszer fejtett	Fuxos (pirkadt) seprős	egyszer fejtett	kétszer fejtett
I. A.	**105.5**	**110.—**	**119.—**	**—**	**—**	**—**
I B.	**91.5**	**95.5**	**103.5**	**82.—**	**86.5**	**93.—**
II.	**76.—**	**79.—**	**86.—**	**69.—**	**71.5**	**77.—**
III.	**59.5**	**61.5**	**66.—**	**53.—**	**55.5**	**59.5**
IV.	**55.—**	**57.—**	**61.5**	**49.5**	**51.5**	**55.5**

Nem kérünk belőle!

Ilyen újságszervezésre nincs szükség.

Nincs, mert még most is zúgolódnak miatta a siklósi állami gazdaság dolgozói. Az történt ugyanis, hogy a napokban egy Albert Miklós nevű valaki, az Állami Gazdaságok Lapjára gyűjtött elő fizetőket.

Öt forint egy hónapra — nem sok... S a dolgozók hajlottak a szóra. Aláírták a nyugtát, de a hátulját nem nézték meg. Igy a 101 előfizető után 6060 forintot vett fel Albert Miklós.

Hogyan? — Egyszerű trükkel.

A nyugta hátulján az állt, hogy a dolgozó megkéri a gazdaságot, folyósítsa a hatvan forint évi előfizetést és vonja le a legközelebbi fizetésből. Minderről csak a fizetésnél értesültek a munkások, amikor hatvan forinttal kevesebb volt a borítékban.

Lehet, hogy Albert a 101 részedett előfizetővel jól járt sőt, biztos, de a gazdaság is a lap is sokat veszített: a munkások bizalmát. Mert nincs szükség ilyen lapszervezésre... Albert-félékre sem...

86 forint a munkaegység
Harmonikus együttműködés a gépállomással
Októbertől havi fizetés

Ezt tapasztalták Kozármislenyben a járás mezőgazdasági szakemberei

Szokatlanul népes a kozármislenyi Jobb Élet Termelőszövetkezet irodája. Itt vannak a járási pártbizottság, a járási tanács, a kozármislenyi gépállomás vezetői, a körzeti mezőgazdasági felügyelők, a gépállomás körzetéhez tartozó termelőszövetkezetek elnökei. Tanácskoznak. Egyetlen napirendi pont van: ez pedig a gépállomás és a termelőszövetkezet viszonya.

Beszélnek itt arról, hogy példásan kell gazdálkodniok a termelőszövetkezeteknek, meg kell mutatniok az eredményeiket...; de a felszólalások vége mindig ugyanaz: a példás gazdálkodáshoz szükség van a gépállomás segítségére, a gépállomás segítsége nélkül nincs jó eredmény. És hogy segít a gépállomás? — ez itt most a nagy kérdés, amelyre a termelőszövetkezetek elnökeinek felelniök kell.

— Elismerésünket fejezzük ki — kezdi az egyik felszólaló, a kiskassai termelőszövetkezet elnökhelyettese. — Olyan munkát végzett a kozármislenyi gépállomás, mint még soha.

A másik, a harmadik, a negyedik felszólaló is csak jót mond, persze úgy általában, mert kisebb hibák azért előfordultak. Ujpetrén például az egyik traktoros rosszul dolgozott. A termelőszövetkezet azonnal leállította és a rossz munkáért fegyelmit is kapott. Aztán volt olyan probléma is, hogy a már megszokott, jó munkát végző traktorost el akarták vinni a termelőszövetkezetből.

— Ez nem helyes — állapították meg az elnökök. — A traktoros maradjon a termelőszövetkezetnél, lássa munkája eredményét...

Több mint két óra hosszat beszélgettek, de ennél több rosszat nem mondtak el arra a gépállomásra, amely az elmúlt években talán a legrosszabb volt az egész megyében. Ez pedig figyelemre méltó.

Már dél felé járt az idő, amikor felkerekedett az értekezlet valamennyi résztvevője, hogy Sólyom József, munkaérdemérmes tsz-elnökkel megtekintse a Jobb Élet több mint 300 holdas gazdaságát. A tehenészetnél kezdték. Amikor megláttak a tiszta istállót, a tehenek jó kondícióját és, megtudták, hogy ugyanazokkal a tehenekkel, amelyeket két évvel ezelőtt még úgy kellett feltámasztani, mert járhatatlanul erejük sem volt, 9,7 literes fejési átlagot értek el, ugyancsak elcsodálkoztak. Ugyancsak nagyot néztek, amikor megláttak a tsz 100 sonkasüldőjét, amit néhány hét múlva már szállíthatnak is.

A nyári szálláson 132 malac visít. Sólyom elvtárs arról tájékoztatja a megjelenteket, hogy 7,9 volt a leválasztási átlaguk és valamennyi malacuk törzskönyvezett.

— Igy a kanok kilójáért 38—42, a kocák kilójáért pedig 28 forintot kapunk! — mondja Sólyom elvtárs.

— Ez a helyes gazdálkodás! — szól közbe valaki. — Igy kellene gazdálkodniok a kiskassaiaknak is.

Ebből aztán nagy vita kerekedik. A kiskassai elnökhelyettes azt mondja, hogy a hízlalás is kifizetődő. A másik meg rákontráz: kifizetődő az igaz, csak azért mégsem jó, hogy egy több mint 300 holdas termelőszövetkezetnek egyetlen tehene, sertése sincs. Ugy veszi a hízónak valót, aztán meghizlalja és továbbadja. A helyes az lenne, ha a kiskassai tsz is maga nevelné a hízónak valót.

— Nincs helyünk!

— Dehogynincs! — szól közbe Romvári elvtárs, a pécsi járási tanács tsz-csoportvezetője. — Van négy épületük, csak ki kell használni.

Szó szót követ, míg végül is azt mondja a kiskassai elnökhelyettes:

— Mi nem ellenkezünk. Mi is akarunk állatot tartani...

Ez jó jel, mert néhány hónappal ezelőtt valósággal tiltakoztak ez ellen. Talán a kozármislenyiek példája is segít a megoldásban.

A 18 holdas kertészetet is bejárjuk. Szépek a paprikák, a paradicsomra meg mintha kosárral öntötték volna a sok-sok piros termést.

— Erről az egy holdról már több mint egy vagon paradicsomot vittek el — mondja a kertész —, de még lesz rajta majdnem ennyi.

Az emberek bólintanak.

— Aztán dinnyét is érdemes termeszteni, mert holdja annak is megadja a 10 000 forint jövedelmet...

— Tízezret? Ejha! — csodálkoznak.

De csodálkoznak akkor is, amikor megmondják, hogy a kertészet eddig több mint 120 ezer forint jövedelmet hozott, pedig első éve foglalkoznak vele és még kihoznak belőle vagy 30—40 ezret. Ezekután az már nem is lep meg senkit, hogy a kozármislenyi Jobb Életben idén 86 forintot ér majd minden munkaegység és, hogy október elsejétől bevezetik a tagok havonkénti fizetését. Minden tag 350—500 forint havi fizetést kap, amit természetesen év végén, a zárszámadáskor leszámítanak.

— Hát akkor nem csoda, ha arról beszélnek, hogy belépők lesznek.

— Eddig tizenkét jelentkező van — mondja Sólyom elvtárs. — Most, a napokban hoztuk meg a belépési nyilatkozatot.

Aztán megnézzük a halastavat, amelyben csak úgy nyüzsög a hal és leülünk a terített asztalhoz, mert befejezésként a termelőszövetkezet vendégül látja az értekezlet résztvevőit. Ebéd közben: poharazgatás közben arról folyik a szó: ki, mit látott. Elmondják itt a jót is, a rosszat is. Az egyik elnök úgy látta, hogy a malacok mészhiányban szenvednek, a másiknak meg az ötlött a szemébe, hogy bár szép a borhere-vetés, csak a vetőgépet rosszul állították be.

— Cukornádat termelnek-e, Sólyom elvtárs? — kérdi a magyarsarlósi tsz elnöke.

— Azt nem.

— Pedig azt mondják, hogy abból is jól lehet pénzelni, különösen, ahol szeszfőzde is van, mint maguknál.

Végül is megegyeznek. A magyarsarlósi tsz próbaképpen vet fél hold cukornádat, a kozármislenyi tsz meg kifőzi neki, majd meglátják, hogy mi igaz a nagy jövedelemből.

Öreg délután van, amikor megbomlanak az asztalok. Haza indulnak az emberek. Elköszönnek és még egyszer megjegyzik, hogy aztán ne feledkezzenek meg arról, hogy a következő értekezletet egy másik termelőszövetkezetben tartják és ezen már nemcsak az elnökök, hanem a brigádvezetők is részt vesznek. Részt vesznek, mert amit látnak, hallanak, tapasztalnak, ha jó, ha rossz, abból minden termelőszövetkezetnek csak haszna van.

Szalai János

SYBILL

a Pécsi Nemzeti Színházban

A Pécsi Nemzeti Színház Jacobi: Sybill című nagyoperettjével kezdte meg idei évadját. Jól választott a színház vezetősége, amikor operettel nyitott kaput, hiszen a „könnyű műfaj" után — a műsortervezet ígérete szerint — bőven lesz alkalma a színházkedvelő közönségnek a „nehezebb fajsúlyú" színdarabok élvezésére is.

Sybill, az ünnepelt énekesnő és Petrov testőrtiszt szerelme kel életre a darabban. Sybill nem szeretné, ha Petrov karrierje miatta kettétörne, ezért — bármennyire is fájlalja — szökni kénytelen előle. A testőrtiszt azonban elhagyja ezredét és Sybill után indul. — Meg is találja egy szállóban — Sarah zongoraművésznő és Poire impresszárió társaságában —, ahol a város előkelősége éppen a nagyhercegnő érkezését várja. Egy véletlen félreértés után az ünneplésre összejöttek Sybillt vélik nagyhercegnőnek. Sybill „vállalja" a nagyhercegnő szerepét és ünnepelteti magát mindaddig, míg megérkezik Konstantin nagyherceg, aki felfedezi a turpisságot. A nagyherceg azonban — egy kis flört kedvéért — nem leplezi le Sybillt, hanem a játék folytatására kényszeríti. Közben megérkezik a nagyhercegnő is. A nagyhercegnő tudomást szerez a történtekről, de nem csap botrányt, hanem Sybillnek adja ki magát. Míg a nagyherceg az énekesnőnek teszi a szépet, addig a nagyhercegnő hatalmi szóval kötelezi Petrovot, hogy udvaroljon neki. Végül is megoldódik a bonyodalom, a szerepek visszacserélődnek, a nagyherceg visszatér feleségéhez, Sybill és Petrov egymáséi lesznek s Sarah és Poire is megtalálják boldogságukat.

Sybill: Takács Margit, Konstantin nagyherceg: Tomanek Nándor.

Konstantin nagyherceg szerepében *Tomanek Nándor* lép színpadra. Kitűnően formázza meg a teljhatalmú és fenséges nagyherceget s emellett könnyed és kedvesen „szemtelen" Sybill csábítgatásában is. Szerencsésen párosul színészi játéka és éneke, érzéseit egyegy szemvillanással és arcjátékával is kifejezésre tudja juttatni.

Mátrai Mária a nagyhercegnő szerepében nagyon csinos, játékával hitetni képes, hogy a nagyherceg nem is szeretheti mást igazán, csak őt. Különösen férje féltékennyé tevési jelenetében csillogtatja képességeit.

Sybillt *Takács Margit* sok rutinnal, jó színészi képességekkel kelti életre. Sikeresen kerüli szerepének külsődleges színészi eszközökkel való formálását, igyekszik mély, bensőséges érzéseket mutatni s ez kevés kivétellel sikerül is. Jól alakítja a nagyhercegnővé avanzsált énekesnőt s groteszkül, mulattatóan mutatja be a „nagyhercegnői allüröket". Játékában őszinte vonzódás érződik Petrov iránt s érezteti, hogy a nagyherceggel csak kényszerhelyzetből „kacérkodik". A negatívum: halk énekhangja.

Petrov testőrtisztet *Wagner József* játssza. Abban a jelenetben, amikor parancsszóra kell udvarolnia a nagyhercegnőnek — szinte hibátlan. Sajnos, nem mindvégig törekedett szerepének átélésére s nem egyszer úgy tűnt, mintha a szerep megkívánta érzések nélkül mondta volna szövegét. Érzésekkel telibb játékkal, simább, könnyedébb mozgással javíthatna ezeken a hibákon. Borcsakov mesterdetektívet *Faludy László* alakította. Bő humorával méltán érdemelte ki az elismerést, „magánjelenetei" is megnevettették a közönséget.

A hormányzó szerepében *Széplaky Endrét* láttuk. Jól mintázza meg a teljes kényurat, akinek parancsait szinte nem lehet megfellebbezni. Olyan szerep ez, amely szélesskálájú játéklehetőséget nyújt, s éppen ezért fenyegeti a színészt a túljátszás hibájával. Bár sokhelyütt sikeresen kerülte a túljátszás buktatóit, még számos lehetőség kínálkozik az alakítás „visszafogására".

Bázsa Éva Sarah zongoraművésznő szerepében szellemesen, kedvesen és sok komikummal játssza a szerelemre vágyó asszonyt. Jól kihasználja a szerepadta lehetőségeket. *Szalma Lajos* mint Poire impresszárió lép a közönség elé. Tudjuk róla: jó komikus. Ebben a szerepben sem csalódtunk benne, néhány jelenete azonban nem váltja ki a kívánt hatást. Például érdemrendjeinek magyarázása kissé erőltetett s éppen ezért kevésbé mulattató. A rövidebb szerepek közül a Hajadonok vezetőjét, *Szirmay Jenőt* kell megemlíteni.

Nagyon szépek és kifejezők a díszletek és a jelmezek. Az előbbiek *Vincze Győző*, az utóbbiak *Majoros Teréz* és *Heriszt János* munkáját dicsérik. A zenekar jól tolmácsolta Jacobi szép melódiáit. A jónak mondható előadást *Marton Frigyes* rendezte. A darab gördülékenysége őt dicséri. Egy mulasztását azonban szóvá tesszük. A második felvonásban, amikor a tisztikar lép színre, kitűnő tánclehetőség kínálkozik, szinte várjuk már a tisztek táncát. A tánc helyett azonban mindössze pár botorkáló lépést láthatunk csak. Nagyon hiányzik itt a tánc!

A Sybill előadása méltán vonz nagy közönséget.

Garay Ferenc.

Másfélmillió forinton múlik a salaktéglaüzem fejlesztése

Amióta megkezdték az újhegyi salakdomb aljában az üzemszerű salaktéglagyártást, azóta az egész országból, sőt Romániából is érkeztek érdeklődő levelek, amelyekben a gyártás módjáról és nem utolsó sorban afelől érdeklődnek, hol lehet kapni salaktéglát. Természetesen Pécsett és Baranyában is rengeteg az érdeklődő és vásárolni szándékozó ember. A közvélemény tehát elfogadta építőanyagnak a salaktéglát és szeretnének minél többen ebből házat építeni.

A salaktégla iránti nagy érdeklődés nem véletlen jelenség. Pécsett már a gyakorlat is igazolta, hogy felveszi a legjobb építőanyagokkal is a versenyt. Hiszen a meszesi kislakások építésénél is használtak már salakból készült falazóidomokat, sőt a harmincas években is, amikor a Tüzér utca végén lévő úgynevezett „szegénytelep" házait építették. Az említett házak már évtizedek óta állnak, legalább olyan erősen, mint a téglából készültek. A most gyártott salakblokkokon végzett mérések is a jósága mellett tanúskodnak. Nyomószilárdsága átlagosan negyven kilogramm négyzetcentiméterenkint, hő- és hangszigetelő képessége pedig csaknem duplája az agyagból égetett téglaénak.

Mindezek ellenére még mindig nem indulhatott meg a salakfalazóblokkok nagyüzemi gyártása. Két darab házilag készített géppel eddig csupán annyi idomot gyártottak, hogy a vállalat, a Pécsi Építőanyagipari ES részére építettek belőle gépkocsiszint, szerelő csarnokot, javítóműhelyt és felépítették a salaktéglaüzem épületeit.

Pillanatnyilag naponta ötszáz falazóblokkot képes az üzem egészen primitív módszerekkel legyártani. Ez háromezer téglának megfelelő mennyiség.

A Tervhivatal megnyugtatta a vállalatot, hogy megkapják a fejlesztéshez szükséges gépeket és berendezést. Igy többek között kapnának keverőgépeket, szállítószalagokat, automataprést és mást, ami még szükséges. Biztosít a Tervhivatal megfelelő mennyiségű kohósalakcementet is a gyártáshoz.

A nagyüzemi gyártás azonban még ennek ellenére sem indulhatott meg, mivel a beruházásokhoz a Beruházási Bank még mindeddig nem folyósított hitelt. Másfélmillió forintról van szó. Ebből csaknem teljesen gépesíthetnék a gyártást. Megépíthetnék a gőzölőkamrákat is és egész télen gyárthatnák a falazóblokkokat és tavasszal már építeni lehetne belőlük. A múlt héten már ígérték a Beruházási Banktól, hogy lejön Pécsre egy bizottság és ha az érdemesnek találja az üzem fejlesztését, megkapják a másfélmillió forintot. De a múlt hét eltelt és a banktól nem jött senki. Közben már elkészült a vállalat beruházási terve is, amelyhe a salaktéglaüzem fejlesztésére nem állíthattak be semmilyen összeget. Pedig szükség lenne rá. Igaz, nem oldaná meg az egész ország építőanyaggondjait, de helyileg igen sokat segítene. Jó helyre kerülne a másfélmillió forintos beruházás. Erről meggyőződhet a Beruházási Bank is.

Rendet teremtenek az Alkotmány utcai munkásszálláson

A Pécsi Szénbányászati Tröszt Alkotmány utcában lévő úgynevezett központi munkásszállásáról, az ottani tarthatatlan állapotokról már több esetben írtunk. Minden esetben kértük az illetékeseket, hogy tisztítsák meg e szállást a fegyelmezetlenektől, biztosítsák a pihenéshez, a szórakozáshoz a feltételeket, hogy az itt elhelyezett új bányászok közül ennek eredményeként is minél többen szeressék meg a bányászatot. A pécsi tröszt vezetői igyekeztek is több intézkedéssel könnyíteni a szállás lakóinak helyzetén, jelentős összegeket fordítottak arra, hogy a szállás barátságosabb, otthonosabb legyen, s hogy a tisztasági követelményeket is betartsák.

Sajnos, egészen a legutóbbi időkig ezek az intézkedések nem hoztak meg a várt változást. Oka ennek főleg az volt, hogy a szállásnak nem volt igazi gazdája. Mivel elég távol esett a bányakerületektől, azok nem sok gondot fordítottak a szálláson lakók problémáinak megoldására. A tröszt vezetői ma már beismerik, hogy hibát követtek el azzal, hogy 900 bányász feletti felügyeletet mindössze két gondnokra bízták, tőlük várták, hogy fegyelmet, rendet tartsanak. Erre képtelenek voltak, hisz 900 bányászt még megismerni sem állt módjukban, nem, hogy azokat kordában tudták volna tartani.

A tröszt munkaügyi osztálya látva, hogy e szálláson a problémák, mind súlyosabbá válnak, javasolta a tröszt igazgatójának, hogy a bányaüzemek hatásköréből a tröszt hatáskörébe tegye át a munkásszállást s járuljon hozzá a gondnokok számának felemeléséhez. A tröszt igazgatója engedélyezte, hogy ezután az Alkotmány utcai munkásszállás ügyeit egy főgondnok irányításával egy politikai, egy kulturális felelős és három gondnok intézze. A főgondnoki és a kultúrfelelősi tisztséget lehetőleg pedagógus tölti majd be. Ezen kívül ezután két jegyfelelőse lesz a szállásnak, hogy a szükséges adminisztrációt is megfelelően végezzék, figyelemmel tudják kísérni, ki jár el műszakra. Azoktól, akik műszakot mulasztanak, megvonják a napi 10 forintos étkezési hozzájárulást.

A gondnokok problémája részben már megoldódott. Máris 3 gondnok intézi a szállás ügyeit s az új kultúrfelelős is munkához kezdett. A személyi problémákat szeretnék mielőbb megoldani s ennek érdekében mindent el is követnek. De már az eddigi változásoknak is van eredménye. Az új kultúrfelelős irányításával a szálláson már rendeztek egy asztaliteniszversenyt, kibővítették a könyvtárat, s tegnap estétől kezdve a szálláson rendszeres filmvetítés lesz. Szerveztek egy kollektív színházlátogatást is — sajnos, még kevés volt a jelentkező. A szombati családi est viszont jól sikerült. E példák azt bizonyítják, — különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a szálláson elég jól tevékenykedik már a KISZ-szervezet is, segíti a szállás igazi rendjének helyreállítását, — hogy az Alkotmány utcában lakó 900 bányász többsége örül a változásnak, azt szeretné, hogy otthona valóban otthon legyen.

Zajongók

Évekkel ezelőtt furcsa versenyt hirdettek az Egyesült Államokban: ki tud legnagyobbat kiáltani? A verseny győztese egy nebraskai cowboy lett, aki akkorát ordított, hogy hangja három kilométerre elhallatszott. Egyébként azóta sem tud megszólalni, mert a hangszálai tönkrementek...

Hanem mindezt csak példának okául említem meg, mert — bár nem hivatalosan! — de nálunk is valamiféle zajongó-verseny ütötte fel a fejét. Nem, nem! Nincs szándékunkban elverni a port a villamosok, traktorok hátán, mert egyelőre az általuk okozott zaj még megoldhatatlan, mert nem lehet, teszem fel a Sallai utcát vízszintesre faragni, hogy a fölfelé vágtató villamos ne nyüszítsen. Másról van szó.

Ezekről a sokszor elátkozott kis „Csepel"-motorokról. Mert amíg egy ilyen motor végigzúguld az utcán, az még csak hagyján. Egyes motorosok azonban az utcán kötik meg az üzletet, mustrálgatják egymás motorját a járdaszélen, s mindjárt ki is próbálják: beindítják és túráztatják percekig a ház előtt, mialatt a „vevő", összeráncolt homlokkal, fejét kissé oldalt hajtva fülel, — tisztán bömböl-e az ördögmasina, vagy esetleg idegen zajok is párosulnak-e? Igen ám, de ezalatt a ház lakói akár meg is bolondulhatnak s még csak szóvá sem tehetik a zenebonát, mert a válasz a motoros részéről ez: „Ne dumáljon annyit! Az utcán azt csinálok, amit akarok!"

Dante — ki képzeletben eléggé jártas volt pokolbéli kínok szörnyű káoszában, — a zajongó embert óriási vészharang nyelvéhez kötözte s egy álló napig húzatta volt a harangot, míg nem a zajongó ember belefőrült. Hasonlóképpen kellene eljárni azokkal a motorosokkal is, akik hajnaltól estig berregtetik motorjuka: a ház előtt. De mert ilyen inkvizitori módszereket törvényünk nem ismer el, legalább annyit elérnénk, hogy a rendőr helyszíni bírságolással sújtaná a csendzavarókat.

Az autódudákról nem is beszélve. A vállalati gépkocsi hajnalban kifut az osztályvezető, vagy az igazgató kartárs lakására, hogy beszállítsa a hivatalba. (Az erre vonatkozó engedélyeket egyébként korlátozták.) A gépkocsivezető megnyomja a dudát, jelezve, hogy megérkezett, be lehet szállni. Közben persze fölébred az egész utca az egetverő dudaszóra s akarva-nemakarva álmosan, szitkozódva statisztálnak az efféle reggeli fuvaroknál. De aztán napközben is kegyetlen dudálás rémíti a járókelőket. Pedig a rendelet kimondja, — s ezt minden gépkocsivezetőnek tudnia kellene, — hogy a dudát csak a legszükségesebb esetben használhatják. Budapesten a jövő hónap elsejétől megszüntetik a dudálást. Persze, csak kísérletképpen, s ha ez az intézkedés hasznos gyakorlati eredménnyel jár, akkor a vidéki városokban is bevezetik a rendeletet. De addig is megkímélhetnék a jámbor járókelőket a dudák éktelen hangjától.

S éjszaka? No hiszen, nem irigylem azokat a lakókat, akik a mulatóhelyek szomszédságában töltik el nap mint nap álmatlanul forgolódva az éjszakát. Legutóbb például panaszolták, hogy az Oázis előtt zárórától hajnalig tartó ordítozás volt. Valami verekedésféle volt készülőben, de mert nem tudtak megegyezni, ki üssön először, hajnalig vitatkoztak és szidták egymást emelt hangon. A lakók pedig tétlenül hallgatták ezt a hajnali „csendéletet". És mit is csinálhattak volna? Vagy mit csinálnak a Pannónia és a Nádor szálló vendégei, akik jó ha korán ágybakészülnek, mert éjjel egy óra után a részegek már ordítják az „ébresztőt" a Széchenyi téren és a Kossuth utcában. Richard Wagner —, aki annyi szép zenei alkotást hagyott az utókorra, halálos ellensége volt mindennemű ostoba zajnak. Az utcán zajongó mezítlábas gyerekhadat is úgy üzte el a ház elől, hogy az utcát teleszórta üvegcserepekkel... No de mi legyen a mi részegeinkkel a belvárosban? Az üvegcserép ebben az esetben nem használ, sem könnyfakasztó bomba, legfeljebb szesztilalom, (azt viszont én sem szívlelem). De valami megoldást mégis kell találni. Mert az emberek éjszakai pihenése mégis csak fontosabb a hajnali utcai „vidámkodás"-nál. Hajdanában a rendőrőrszem záróra körül már megbújt a sötétben, valahol a mulató vagy kávéház közelében, — és mint a vadász, várta az áldozatát::: Szó sincs róla efféle „vadászásnak" nincsen helye ma már, de azért nem ártana, ha a rendőrök néhány hangoskodót fölírnának s pénzbüntetéssel sújtanának. Mert azért azt hiszem, másodszor már nem mernék elénekelni hajnali négykor az utcán, hogy „Bolyongok a város peremén..." — száz forint büntetés fejében.

Csend kéne. Motorbúgástól, kiabálástól, énekléstől mentes, szinte falusias, éjszakai csend. Sajnos, az utóbbi időben már ez is **igény!**

(Rab)

Szaktudást a termelőszövetkezetekbe!

Mezőgazdaságunk fejlesztésében csak úgy érünk el eredményeket, ha mezőgazdasági üzemeinkben a gazdálkodás kellő szakmai képzettséggel történik. A földművelésügyi minisztérium módot ad ahhoz, hogy termelőszövetkezeteinkben szakképzett dolgozók lehessenek, akik a gazdálkodás menetét szaktudásukkal gazdaságosabbá tehetik és így a tagság is nagyobb jövedelemhez juthat.

Mohácson november 1-én indult meg egy termelőszövetkezeti vezetőképző tanfolyam. Ennek a tanulmányi ideje 2 év, amely 2 téli elméleti és 1 nyári gyakorlati félévből áll. A téli félév november 1-től március 15-ig, a nyári április 1-től október 15-ig tart. A II. elméleti félév sikeres befejeztével a hallgatók „aranykalászos termelőszövetkezeti gazda" bizonyítványt nyernek.

A tanfolyamra iskolai végzettségre való tekintet nélkül azok a termelőszövetkezeti tagok (férfiak, nők) jelentkezhetnek, akiket a tagság javasol, jól írnak, olvasnak és az alapműveletekkel számolni tudnak. A felvételi korhatár 27—50 év.

Jelentkezési határidő: október 1. A tanfolyamon a tanítás és kollégiumi ellátás ingyenes, a hallgatók — az eltartottak számától függően — 240—480 forintig terjedő havi kereset-térítésben részesülnek.

Mindazok, akik a mohácsi termelőszövetkezeti vezetőképző tanfolyamra be akarnak iratkozni, október 1-ig ezen szándékukat szóban, vagy írásban jelentsék be a termelőszövetkezeti vezető-képző tanfolyam igazgatóságának (Mezőgazdasági Technikum) Mohács, Dózsa Gy. u. 18. szám.

Külföldi hírek

BÉCS

Több osztrák vidéki város után Bécsben is tömeges influenza-megbetegedésekre került sor. Az orvosok azt hiszik, hogy a megbetegedések az ázsiai influenzajárvány terjedésével állnak összefüggésben. Az influenza miatt az egyik bécsi gimnáziumban szünetel a tanítás.

BALTIMORE

Az amerikai légierő kedden bejelentette, hogy e hó végén négylépcsős rakétát lő ki egy léggömbön rögzített, a földtől körülbelül harmincezer méter magasságban lévő platformról.

A rakéta kilövésének az a célja, hogy tudományos adatokat szerezzenek a földtől ezer—négyezer mérföldnyi magasságból, ahova eddig az ember még nem hatolt be.

NEW YORK

Fuzsijama japán külügyminisztert, hírek szerint nagyon kínosan érintette az, hogy az amerikai kormány vasárnap bejelentette: jövő áprilisban újabb atomfegyver-kísérletet szándékszik tartani a csendes-óceáni térségben. A külügyminiszter új felhívást akar az ENSZ közgyűlése elé terjeszteni, kérve az atomfegyver-kísérletek betiltását.

BELGRÁD

A jövő héten jugoszláv—magyar tárgyalások kezdődnek Belgrádban a két ország társadalombiztosítási egyezményének megkötéséről.

KAIRO

Az angol légierők Sukair környékén, Jemen déli részén újabb támadást hajtottak végre. A RAF repülőgépei gyújtó- és robbanó bombákat dobtak le. A károkat még nem becsülték fel.

NEW YORK

Az ENSZ-közgyűlés egyhangúlag megszavazta a Maláj Államszövetség felvételét a világszervezetbe, majd megválasztotta különböző bizottságainak elnökeit.

Macmillan válasza Bulganyin üzenetére

Moszkva (TASZSZ). Gromiko szovjet külügyminiszter augusztus 30-án fogadta Patrik Reilly moszkvai angol nagykövetet, aki átnyújtotta Macmillan Bulganyinnak küldött válaszüzenetét.

Ebben az üzenetben Macmillan azt állítja, hogy az angol kormánynak, valamint Kanada, az Egyesült Államok és Franciaország kormányának a leszerelés kérdésében tett javaslatai jelentősen segítik elő, hogy megegyezésre juthassanak ebben a kérdésben. Ugyanakkor az agol miniszterelnök elégedetlenségét nyilvánítja a leszerelési albizottságban működő szovjet képviselő felszólalásaival, amelyekben kifejtette a szovjet kormány álláspontját a fegyverzet csökkentésének, az atom- és hidrogénfegyver eltiltásának kérdésében.

Az európai biztonságról és a német egység helyreállításáról szólva Macmillan válasza utal Anglia, az Egyesült Államok, Franciaország és a Német Szövetségi Köztársaság kormányának ez év július 29-én Berlinben kiadott közös nyilatkozatára.

Macmillan válasza elismeri, hogy mennyire fontos a gazdasági kapcsolatok erősítése a Szovjetunió és Anglia szorosabb kapcsolatainak elősegítése szempontjából, de ugyanakkor védelmébe veszi a hátrányos korlátozások politikáját, amelyet az angol kormány a Szovjetunióval való kereskedelemben folytat.

Az üzenet végén Macmillan rámutat arra, hogy a kölcsönös megértés megteremtéséhez őszinteségre és türelemre van szükség. Ha ez megvan, akkor meg lehet találni az alapot a megegyezésre.

A volt thaiföldi miniszterelnök elmenekült az országból

Tokio (Reuter): A thaiföldi hadsereg főparancsnoksága szerdán bejelentette, Phibul Songgram, volt thaiföldi miniszterelnök hajón elmenekült az országból.

Phao Sriyanond, Thaiföld lemondott rendőrfőnöke és belügyminisztere kedden este átutazott Karacsin, hogy repülőgépen folytassa útját száműzetése helyére, Svájcba.

Megkezdődött az ENSZ XII. közgyűlése

NEW YORK: (MTI) Az ENSZ XII. közgyűlésének első napján megválasztották a mandátumvizsgáló bizottságot. A bizottság tagjai: Burma, az Egyesült Államok, Izland, Kanada, Libéria, Nagy-Britannia, Nicaragua, Panama, Szovjetunió.

Több felszólalás után szavazásra került sor, amelynek eredményeként Sir Leslie Munro újzélandi külügyminisztert választották a XII. közgyűlés elnökévé, Munro 77 szavazatot kapott, ellene egy küldött szavazott, hárman tartózkodtak a szavazástól.

Az ENSZ 12. közgyűlése szerdán ismét összeült, hogy megválassza a közgyűlés alelnökeit.

A szerdai ülés a kitűzött időpontnál csaknem félórával később kezdődött, mert a kulisszák mögött megbeszélések folytak az alelnökök számának növeléséről. A közgyűlésnek szokás szerint 8 alelnöke van. Alig 7 perccel a szerdai ülés megnyitása után az ülést Octavio Malloles fülöpszigeti küldöttnek, a 28 tagból álló afrikai-ázsiai csoport elnökének javaslatára rövid időre felfüggesztették.

Az elnapolás előtt Octavio Malloles fülöpszigeti küldött, a 28 tagú afrikai-ázsiai csoport elnöke javasolta, hogy növeljék az ENSZ közgyűlés alelnökeinek számát. Hangoztatta, hogy a jelenlegi számban — szokás szerint nyolc alelnöke van a közgyűlésnek — még akkor állapodtak meg, amikor az ENSZ-nek mindössze ötvenegy tagállama volt, most viszont Maláj-földnek kedden történt felvételével 82 tagja van a világszervezetnek.

A közgyűlés rövid szünet után ismét összeült.

Sir Leslie Munro, a közgyűlés elnöke bejelentette, hogy az alelnöki szavazás eredménye a következő: Ceylon 74, Paraguay 74, Amerikai Egyesült Államok 74, Nagy-Britannia 72, Szovjetunió 71, Franciaország 71, Kuomintang Kína 61 és Tunisz 45 szavazatot kapott.

Leplezzük le a korrupt elemeket!

A SZÖVOSZ igazgatóságának felhívása

A SZÖVOSZ-hoz tartozó szövetkezeti szervekbe befurakodott és a szocialista erkölccsel szemben álló ellenséges elemek tevékenysége következtében a szövetkezeti kereskedelemben is széles körben mutatkoznak korrupciós jelenségek és a szövetkezeti vagyont károsító anyagi visszaélések. Ezek egyaránt előfordulnak a földművesszövetkezeteknél, a fogyasztási, értékesítő és egyéb szakszövetkezeteknél, néha még a szövetkezeti irányító szerveknél és szövetkezeti vállalatoknál is. Ezért a SZÖVOSZ igazgatósága elhatározta, hogy a szövetkezeti hálózatban valamennyi szervezeti szinten harcot indít a visszaélések és kártevések leleplezéséért és megszüntetéséért. Ennek érdekében felhívja a szövetkezetek tagságát és választott szerveit, hogy tevékenyen működjenek közre a korrupció és az anyagi visszaélések felfedésében és gyökeres kiirtásában.

Jónéhány szövetkezetnél nem egyszer előfordul, hogy a szövetkezeti tagok és a falusi lakosság csak úgy tudnak megfelelő áruhoz jutni, ha a szövetkezet egyes dolgozóit különféle anyagi juttatásban, előnyökben részesítik. Ilyen esetek különösen az úgynevezett hiánycikkeknél, de a felvásárlásnál is gyakoriak. Hasonló káros megnyilvánulások tapasztalhatók az áruelosztásban. Egyes esetekben az irányító szervek, MESZÖV-ök és a földművesszövetkezetek járási központjainak egyes dolgozói az áruelosztás során csak azoknak a földművesszövetkezeteknek juttatnak árut, amelyek részéről valami viszontszolgáltatásban részesülnek. A korrupciós tevékenységet sok esetben nem lehet elválasztani azoktól az anyagi visszaélésektől, amelyek már bűncselekménynek minősülnek (árdrágítás, csalás, stb.) és amelyek közvetlenül a vásárlóknak a megkárosítását is jelentik. A leltárhiányok és többletek szaporodása összegének növekedése is nagyon gyakran visszaélést takar.

A visszaélések felfedése és megelőzése minden szövetkezeti szervnél hatékony ellenőrzést kíván a szövetkezeti ellenőrök és felügyelők részéről. A SZÖVOSZ igazgatóságának véleménye szerint ebben a munkában tevékenyen részt kell venniök a földművesszövetkezetek választott vezetőinek és egész tagságának.

Szükséges ennek érdekében, hogy a földművesszövetkezetek igazgatósági, felügyelőbizottsági, valamint boltbizottsági tagjai állandóan ellenőrizzék a szövetkezeti vagyon kezelését, a boltok, a vendéglők, a felvásárlóhelyek munkáját és az áruelosztást. Alapos ellenőrzéssel derítsenek fel minden visszaélést, fedjék fel azokat, gondoskodjanak az igazságos büntetés kiszabásáról is.

A korrupció és a visszaélések elleni harc csakis akkor lehet eredményes, ha a szövetkezeti tagok széles körben megmozdulnak és fellépnek ellene.

A SZÖVOSZ igazgatósága jól tudja, hogy a szövetkezeti kereskedelmi dolgozók túlnyomó többsége tisztakezű, becsületes ember. A visszaélést elkövetők, a korrupt elemek azonban a becsületes szövetkezeti dolgozók hírnevét is rontják. Éppen ezért ne tűrjék meg maguk között a kártevő, spekuláns és korrupt személyeket: teremtsenek olyan légkört, amely lehetetlenné teszi az ilyen cselekmények elkövetését és erélyesen utasítsák vissza a vásárlók olyan kísérleteit is, amelyekkel szabálytalanságok elkövetésére akarják őket rábírni.

Ünnepélyesen fogadták Moszkvában a magyar békevonatot

Moszkva (MTI): Kedden este háromszáz magyar békeharcossal Moszkvába érkezett a békevonat, amely a magyar békemozgalom legkiválóbb képviselőit vitte rövid látogatásra a szovjet fővárosba. Háromnegyed kilenc előtt néhány perccel érkezett meg a békevonat, amelyet virágcsokrokkal fogadtak a peronon egybegyűltek. A magyar békeharcosokat Kotov, a Szovjet Békebizottság titkára köszöntötte. Elmondotta: a Moszkvába érkezett háromszáz magyar küldött személyében a szovjet emberek az egész magyar népet akarják üdvözölni. A magyar nép a Szovjetunió és a testvéri népi demokratikus országok segítségével sikeresen úrrá lett hazájában az ellenforradalom által okozott nehézségeken és eredményesen folytatja a szocializmus építését. Ezt a munkát nem zavarhatják meg azok a kísérletek sem, amelyeket az amerikai imperialisták az Egyesült Nemzetek Szervezetének most lezajlott rendkívüli közgyűlésén hajtottak végre. A szovjet emberek egy emberként fejezik ki teljes szolidaritásukat a testvéri magyar néppel — mondotta a többi között.

Szíria nincs egyedül

Bizri tábornok nyilatkozata

DAMASZKUSZ: (BTA) Bizri tábornok, a szíriai hadsereg vezérkari főnöke a Bolgár Távirati Iroda damaszkuszi különtudósítójának a közép-keleti helyzetről és az e térségben a békét és Szíria függetlenségét fenyegető veszélyről feltett kérdésre így válaszolt:

„A békét és a népek függetlenségét mindaddig veszély fenyegeti, amíg az imperializmus létezik."

Az Egyesült Államok Szíriával szemben tanusított magatartásáról Bizri tábornok kijelentette, hogy az Egyesült Államok olyan országgá akarja tenni Szíriát, amely az Egyesült Államoktól függ.

Arra a kérdésre, milyen jelentősége van az ország védelme szempontjából az imperializmussal szemben Szíriában megalakult nemzeti ellenállási mozgalomnak, Bizri tábornok így válaszolt:

„Az Egyiptom elleni agresszió óta ez a mozgalom rendkívül gyorsan fejlődött. Ez népünk hazafias mozgalma, amely mindennemű agresszor ellen irányul, ha az át merné lépni határainkat. Ez a mozgalom segítséget nyújt a hadseregnek, fokozza a hadsereg védelmi képességét. Elve, hogy senki sem teheti le addig a fegyvert, amíg a határainkat megsértő utolsó agresszor is el nem hagyja országunk területét."

Arra a kérdésre, vajon Szíria számít-e más országok és más népek támogatására, Bizri tábornok ezt felelte:

„Szíria nincs együvé zárva az imperialistákkal. Együtt él a földön olyan országokkal és népekkel, amelyek sikraszállnak a békéért és a függetlenségért és éber figyelemmel kísérnek mindent, ami Szíria körül történik. Szíria nincs egyedül és teljesen világos, hogy agresszió esetén sem állna egyedül az imperializmussal szemben."

A szíriai hadsereg parancsnoksága és az egyiptomi hadsereg parancsnoksága között a napokban Kairóban lefolyt tanácskozásról Bizri tábornok kijelentette:

— *„A szíriai és az egyiptomi nép egy nép. A kairói értekezleten nem kellett határozatot hozni az agresszió elleni közös ellenállásról, mert ez az elhatározás már régen megtörtént. A kairói tanácskozáson megvitattuk a közép-keleti helyzetet és akciótervet dolgoztunk ki arra az esetre, ha a helyzet kiéleződnék."*

Arra a kérdésre, hogy véleménye szerint, hogyan viselkednek a többi arab ország népei egy Szíria elleni agresszió esetén, Bizri tábornok így felelt: „Meggyőződésünk, hogy a mi oldalunkon lennének."

Terjed az ázsiai influenza Nyugat-Európában

LONDON: (Reuter) Nyugat-Európa számos vidékéről az ázsiai influenza megbetegedések elszaporodását jelentették. Manchesterben kedden hétezer gyermek hiányzott az iskolából, a közelben levő Salfordban pedig háromezren feküsznek betegen. Manchesterben csökkentették a városi közlekedést, mert háromszáz autóbuszsofőr és kalauz maradt távol munkahelyétől. Preston (Lancashire) egyik iskolájának 800 tanulója közül ötszáz influenzás.

Nyugat-Németországban eddig két halálos áldozata van az ázsiai influenzának. Több iskolát bezártak.

Belgiumban enyhe lefolyású ázsiai influenza-járvány ütötte fel a fejét egyes vidékeken. Több nagyvárosban bezárták az iskolákat és elrendelték, hogy a katonaság nem hagyhatja el a laktanyákat.

A francia közegészségügyi minisztérium szóvivője szerint az országban eddig mintegy 10 ázsiai influenza megbetegedés történt.

Hollandiából jelentették, hogy a hadsereg tagjainak sorában többen megbetegedtek ázsiai influenzában.

Kormányrendelet a szerződéses termeltetésről

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány a szerződéses termeltetés rendszerének fejlesztése, a termelés színvonalának emelése, továbbá a szerződéses termeltetés előnyeinek hatékonyabb biztosítása, valamint a szerződési fegyelem megszilárdítása érdekében határozatot hozott, amely a Magyar Közlöny szeptember 18-i számában jelent meg. A határozat elsőnek a szerződéses termeltetést irányító szervek hatáskörét határozza meg, majd intézkedik a szerződéses termeltetés szervezésében és irányításában szükséges egységes elvek érvényesítéséről, a termelési szerződések feltételeinek, a termelési előírásoknak és a szerződéskötések határidejének megállapításáról.

Foglalkozik a rendelet továbbá a földművesszövetkezetek feladatkörének kiterjesztésével. Kimondja, hogy az egyéni termelőkkel, a termelői csoportokkal és a mezőgazdasági társulásokkal kapcsolatos községi termelési felelősi teendőket át kell adni azoknak a földművesszövetkezeteknek, amelyek a szerződéses tervek teljesítését vállalják, s amelyeket a termeltető szervek és a MESZÖV-ök alkalmasnak tartanak a feladatok jó elvégzésére. Az 1957—58. gazdasági évben a termelési felelősi teendők átadását elsősorban a cukorrépára, a rostipari és mezőgazdasági magtermeltető és ellátó vállalat ügykörébe tartozó növényekre kell kiterjeszteni. Hangsúlyozza, hogy a földművesszövetkezetek az átvételre kerülő termelési felelősi teendők elvégzéséért anyagi felelősséggel tartoznak, valamint hogy a földművesszövetkezetek, mint jogi személyek a termeltetőkkel — ezek területi tervfeladatának megfelelően — kötbéres szállítási szerződést, a termelőkkel **pedig saját** nevükben **termelési szerződést** köthetnek.

A termelői kintlévőségek rendezésével kapcsolatban a rendelet előírja, hogy a termeltetőket fokozottabban felelőssé kell tenni az előlegek kihelyezéséért, valamint azok beszedéséért. Ugyanakkor azonban biztosítani kell a termeltetők számára, hogy az esedékes termelői tartozások behajtását az előírásnak megfelelően elvégezzék. Eszerint: igazolt elemi kár esetében a le nem vonható termelői tartozás kiegyenlítésére a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek, termelői csoportoknak, mezőgazdasági társulásoknak és egyéni termelőknek — amennyiben a következő gazdasági évre is kötnek termelési szerződést a termeltetővel — egy évre szóló halasztást lehet adni, vagyis a tartozást az adós a következő évi termésének ellenértékéből fizetheti. Ha azonban a tartozás a következő év terméséből sem rendezhető, a termeltető köteles a követelését bíróság útján érvényesíteni. Ha az elemi kárt szenvedett adós a következő gazdasági évre a hitelező termeltetővel termelési szerződést nem köt, tartozásának megfizetésére a szerződésben megjelölt teljesítési határidőt követő hatodik hónap végéig kaphat halasztást. Egyéb esetekben az adós a tartozását a szerződésben az egyes termények átadására előírt határidőt követő legkésőbb harminc napon belül köteles megfizetni. Egyes rendkívüli méltányos esetekben a termeltető vállalat vezetője a Magyar Nemzeti Bank területi irodájának vezetőjével egyetértésben az adós termelőnek legfeljebb két éves fizetési halasztást engedélyezhet, akkor, ha az adós termelő a hitelező termeltetővel mindkét esztendőben termelési szerződést köt. Mezőgazdasági termelőszövetkezetek ellen fennálló követelések behajtására csak a Magyar Nemzeti Bankkal egyetértésben lehet bírósági eljárást indítani.

Szovjet vöröskeresztes küldöttség érkezett Budapestre

A Magyar Vöröskereszt meghívására szerdán háromtagú szovjet vöröskeresztes küldöttség érkezett Budapestre. A küldöttség vezetője dr. Pjotr Gyivakov, a Szovjet Vöröskereszt és Vörös Félhold Társaság elnökségének tagja.

A szovjet vendégeket a ferihegyi repülőtéren dr. Csernyi-Kis Pál akadémikus, a Magyar Vöröskereszt elnöke, Kárpáti József rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Magyar Vöröskereszt főtitkára, Kárász Győző, a Vöröskereszt főtitkárhelyettese és Koltai Ferencné, a Vöröskereszt külügyi osztályvezetője fogadta, ott volt a fogadáson J. Csernyakov, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa.

TUDOMÁNY – TECHNIKA

Reaktív hajtású szovjet versenykocsik

A Gorkij Motorgyárban készítették ezt a reaktív hajtású szovjet versenykocsit. A kísérleti kocsi óránként közel 300 kilométeres sebességet ér el.

A „Műszaki Élet"-ből.

Ejtőernyővel a sztratoszférában

Augusztus 20-án kora reggel a „Szokol" nevű repülőgép személyzete felszállásra készülődött az egyik Volga menti repülőtéren. Közöttük volt Nyikolaj Nyikitin is, a késleltetett nyitású ejtőernyőugrás világbajnoka is. A hivatalos személyek még egyszer megvizsgálták, majd lepecsételték a repülőgépen és az ejtőernyőn elhelyezett magasságmérő készülékeket. Az indító megadta a jelt, s a fehérszárnyú gép a magasba emelkedett. Néhány perc múlva a „Szokol" már elérte a 15 ezer méteres magasságot. Kigyúltak a jelzőlámpák. Nyikolaj Nyikityin elhagyta a repülőgépet és megkezdte a zuhanást. Ilyen magasságból az ejtőernyőugrás nagyon nehéz, mert a sztratoszférában a repülés sebessége sokkal nagyobb, mint az alacsonyabb levegőrétegben.

Nyikityin több mint 14 ezer métert zuhant, mielőtt ernyőt nyitott. Eredménye új szovjet és világcsúcs. A versenyrendezőség gondosan ellenőrizte a magasságmérők állását, s az új világcsúcsra vonatkozó okmányokat hitelesítés végett a nemzetközi szövetséghez terjesztette.

Úszó kastély

A „Nahimov tengernagy" szovjet személyszállító hajó, amely az NDK warnemündei hajógyárában készült, Odesszából elindult első menetrendszerű útjára. A 23.000 bruttóregisztertonnás hajónak hét fedélzete van és 1200 utasnak biztosít fekvőhelyet. Ezenkívül egy mozi, egy hangversenyterem, két úszómedence, egy könyvtár és egy automata telefonközpont áll az utasok rendelkezésére.

Tudja-e, hogy

a csendesóceáni atomkísérletek rádióaktív következményei súlyos elváltozásokat okoztak Tajvan lakosainak csontrendszerében.

A Columbia-egyetemnek küldött csontmintákból megállapították, hogy Stroncium 90-et tartalmaznak.

●

Japánban még az ősszel megkezdik egy 13 600 méteres vasúti alagút építését, amelynek költségei csaknem 19 millió dollárt emésztenek majd fel. A Maibara és Tojoma városok között épülő alagút előreláthatólag 1961. tavaszán készül el. Ez lesz Japán leghosszabb alagútja. Hosszúságánál fogva egyébként az ötödik helyre kerül a világon.

●

A iasi antibiotikumgyár retacilinnak nevezett új, penicillinszerű gyógyszert állított elő, amellyel a tüdőfertőzések kezelhetők. A gyár kollektívája előállította továbbá a vitamin F. 99-et, amellyel excema, furunkulus, tályog és több bőrbetegség gyógyítható.

A iasi antibiotikum-gyárban most épül egy üzemrész, ahol a közeljövőben megkezdik a román streptomicin gyártását.

●

Franciaországban betonszárnyú repülőgéppel kísérleteznek. Gyakorlatilag ez az ötlet nem annyira fantasztikus, mint ahogyan az az első pillanatra látszik. A kísérletek során megállapították, hogy a beton hat milliméter vastagságban a követelményeknek megfelelően szilárd. Rámutatnak arra is, hogy a betonszárny csupán három százalékkal nehezebb, mint a közönséges anyagból készült szárny.

Kormányozható ejtőernyő

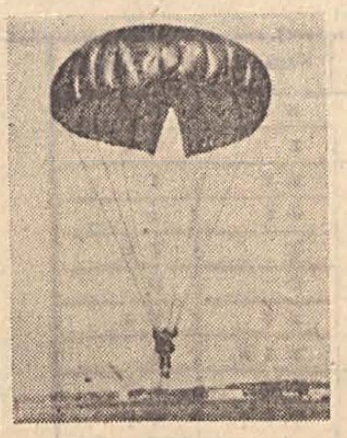

Az oldalán felhasítva készülő ernyőt az ugró eléggé pontosan tudja kormányozni, a rés szélességének változtatásával, a felhasított végek behúzásával, illetve kiengedésével. Előnye még ennek az ernyőnek, hogy jóval nagyobb sebességen nyitható, mint a közönséges ernyő, a nyitáskor érzett rántás sokkal gyengébb, míg a merülősebesség gyakorlatilag nem változik.

A „Műszaki Élet"-ből.

●

HÍREK, mozaikok

A Vityaz nevű szovjet óceánkutató hajó a Csendes óceánban egy 4600 méter magas tengeralatti hegyet fedezett fel, amely nem éri el az óceán felszínét. Ez alkalommal első ízben készültek felvételek 5700 méter mélységben.

●

Az arab félsziget déli partjai közelében óriási tengeralatti vihar volt, amelynek során 20 millió tonna hal pusztult el, ami egyenlő a Föld összes óceánjaiból egy év alatt kihalászott halmennyiséggel. A halak azért pusztultak el, mert az oxigénmentes víz a vihar következtében a tenger felszínére emelkedett.

●

Dr. Jelinek bécsi sebész az orvosok szövetségének ülésén részletesen ismertette új kezelési módszerét, melynek segítségével 24 óra alatt teljesen meggyógyítja az angina pectorisban szenvedő betegeket. Dr. Jelinek néhány ér elvágásával új utat tesz szabaddá a szívbe ömlő vér számára.

●

M. G. Szergyukov szovjet professzor a közelmúltban sikeres kísérleteket folytatott a zukoricából készített vérzéselállító gyógyszerrel.

●

Olaszországban elkészítették a világ legkisebb magnetofonját. A miniatűr magnetofon 250 milliméter széles, 140 milliméter mély és 150 milliméter magas. Erre a magnetofonra 40 perces zenei programot lehet felvenni.

„Mikrus" és „Meduza"

A lengyel tervezők igyekeznek lépést tartani a törpeautógyártás terén elért külföldi eredményekkel. A mieleci gépkocsigyár tervezői több hónapos kísérlet után megépítették a lengyel törpeautó első prototípusát.

Az új törpeautók nemrég tették meg próbaútjukat Varsóba és nagy szenzációt keltettek. A gyár az idén 120-at akar gyártani belőlük, jövőre pedig már néhány ezret. A „Meduza" és a „Mikrus" típus csak külsőleg különbözik, egyébként majdnem egyforma. 300 köbcentiméteres, kétcilinderes, 15 lóerős motorjuk van. Maximális sebességük óránkint 90 kilométer. Üzemanyagfogyasztásuk 100 kilométerenkint kb. 5 liter. Ezenkívül léghűtéssel, hidraulikus fékkel és klimatizáló berendezéssel is rendelkeznek.

Háromfokozatú rakéta

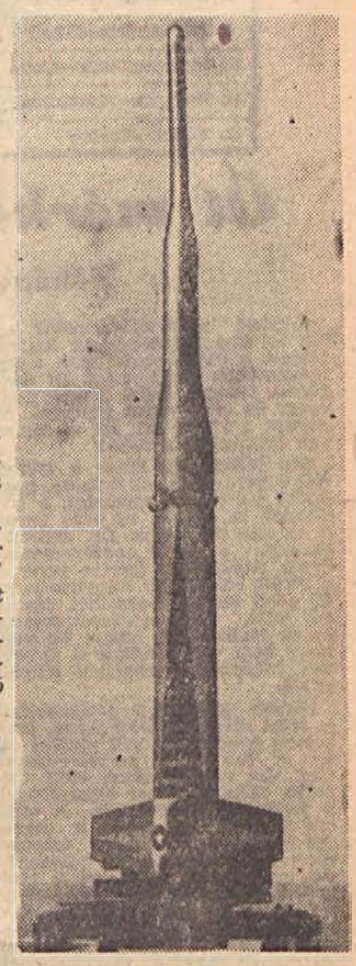

A háromfokozatú rakéta tulajdonképpen három önálló rakétából áll, amelyek egymást „szöktetik", az első fokozat kiégése után indít ugyanis a második (miközben az első fokozat üres hüvelye levállik és lehull), majd a második kiégésekor indít a harmadik (miközben most a második fokozat hüvelye válik le). Az egyre csökkenő tömegű rakétával a kívánt hasznos terhet (például műszereket) nagy magasságra lehet feljuttatni és nagy sebességre lehet felgyorsítani. Ez a Lockheed X—17 rakéta részben a mesterséges holdat felvivő rakéta „fékpadjaként" készült és a kísérletek során 6000 km/óra feletti sebességet ért el.

A „Műszaki Élet"-ből

A csehszlovák ipar legújabb termékei

Kinai exportra készült ez a filmfelvevőgép, melyet a konstruktőrök RKR—35-nek neveztek el. Kezelése egyszerű, működése biztos és súlya is könnyebb az eddig ismert filmfelvevőgépek súlyánál. A kinai export hírére más külföldi országok — még Nyugat is — érdeklődnek az új, csehszlovák filmfelvevőgép iránt

Elkészüit az első tíz speciális cementszállító teherautó és ezzel feleslegessé válik a cement zsákolása

Prágában „A holnap háztartása" kiállításon mutatták be az Elektro—Praga gyár új villanyborotváját

Napenergiával működő rádióállomás a katonai sisakban

Az utóbbi időben több olyan hordozható rádióállomást készítettek, amely megkönnyíti a harcoló katonák közötti összeköttetést. Némelyik rádióállomást közönséges katonai sisakba szerelik be. E miniatűr rádióállomások szárazelemmel működnek. Hogy a hírközlő műszer hatásfokát emeljék, a konstruktőrök félvezetős termoelemet is alkalmaznak.

Ismeretes, hogy félvezetős műszerrel a napsugarak energiája elektromos energiává változtatható. Igy tehát napsütéses időben takarékoskodni lehet a szárazelem energiájával, s a rádiókészülék napenergiával is működtethető. Ez a technikai újítás meghosszabbítja a rádiókészülék működési idejét, ami rendkívül fontos a felderítő egységeknél.

Kittenberger Kálmán:

Kilima-Ndzsárótól Nagymarosig

(9)

Óvatosan arrafelé cserkészik, amerről a kapaszás hallatszik, s meg is pillantja rögtön a gyökereket áskáló Nungut: a tarajos sünt. De Nungu is rögtön észreveszi Szimbát. Szétnyílnak és fölmerednek testén az óriási tüskék, úgyhogy Nungu menten háromszor akkorának látszik, mint amilyen valójában. A tüskék meredezésére Szimba úgy válaszol, hogy tesz egy-két ugrást és odaáll Nungu és az oduja közé. Nungu így el van zárva a menekülés legbiztosabb útjától, most már csak egyedül fegyverében bízhatik, páncélozott bőrének ezernyi hegyes tőrében.

Szimba körüljárja a tüskéit meresztő, hátsó lábával nagyokat dobbantó Nungut. Ez így, kivált, ha Nungu hörög, és zörgeti pikkelylemezes farkát, egészen félelmetes ellenfélnek látszik. És milyen gyalázatosak a tüskék! Ahogy Nungu kirázza őket magából, egykettő, máris beleakadt Szimba bőrébe. Szimba megvadul, odaüt hevesen, de hörögve máris visszakapja összeszurdalt mancsát. Újra, meg újra elkezdi a támadást, de mindannyiszor meg is hátrál. Mikor azonban az orrába is beleszalad néhány tüske, fájdalmában Szimba úgy nekidühödik, hogy nem törődve többé a tüskékkel, gyors egymásutánban többször odasújt a már fáradó Nunguhoz. Végre sikerült egy ütéssel elkapnia a tarajos sün fejét, és ezzel most már vége is van szegény Nungunak.

Szimba gyorsan a hátára fordítja zsákmányát, és bár a sünnek a hasát is beborítják az apróbb tüskék,

belekezd türelmetlenül a lakmározásba. Izlik neki nagyon a Nungu húsa és most a tüskék okozta fájdalommal se törődik, legfeljebb nyöszörög egyet-egyet csendesen. Csak amikor befejezte a lakomáját, akkor próbálja kiszedni, kirázni, a nyelvével kidörzsölni a mancsába tört, az orrába, szájába, inyébe akadozott tüskéket.

A tüskeszedés nagyon fájdalmas művelet. A hosszúakat még csak kipiszkálja valahogy, de az apróbbakkal meg a beletöröttekkel nem bír. Elindul hát a legközelebbi vizesgödörhöz, de alig lép egyet-kettőt, máris le kell ülnie. Úgy gondolja, nyaldosással eloldhatja a talpában égő tüzet, nyaldossa tehát egy ideig a talpát. Aztán feláll újra, s tovább bandukol a víz felé, azaz, hogy csak bandukolna, mert néhány lépés után megint le kell telepednie, s nyaldosni egyet a talpán. Tovább megy megint, de minden lépésnél jobban ég a talpa, nagy kínlódás után így éri el végül a vizesgödröt. Akkor eloltja a szomját — a hűs víz igen jól esik sebzett szájának — majd meg égő mancsait áztatja sokáig. Később leheveredik a vizesgödör közelében, az első alkalmas helyen és reszelős nyelvével buzgón nyalogatja fájó mancsait. Közben azon elmélkedik, miért is nem tudja békében hagyni a Nungu familiáját, holott eddig is póruljárt velük minden alkalommal. De hát hiába, hiszen most is tudja, hogyha felgyógyul, megint csak megragad minden kínálkozó alkalmat, hogy leszámoljon a Nungu rokonságával. Hisz' olyan jó a húsuk, a bosszú pedig még annál is édesebb!

*

Másnap Szimba meg se kísérelte, hogy felálljon. A mancsai úgy égtek, akár az eleven parázs, a beletörött tüskék körül fájdalmas sebek keletkeztek. Így nyavalygott több napon keresztül, míg végül a harmadik nap estéjén az éhség gyötrelmei megint legyőzték

félig gyógyult sebeinek fájdalmát, és ő vadászni indult.

A bozótos fennsíkon, ahol Nunguval párbajozott, nem talált semmit. Ezért egy félig kiszáradt mocsár felé vette az útját, hátha ott, a sűrűségben kedvezne neki a szerencse. Az ám! — nagyobb szerencse várta, mint amilyent képzelt. Fájó talpain alig érkezett meg a mocsaras sűrűséghez, azonnal megpillantotta azt a legelésző fekete tömeget, aki nem más, mint Mbogó, a vén kivert kafferbivaly-bika.

Volna hát lakoma, volna hús elég! Sok hosszú napra átadhatná magát az édes semmittevésnek, és ezalatt sebes mancsai is begyógyulnának, ha... Ha az a „ha" nem lenne! Az a „ha" pedig azt jelenti, hogy Mbogó nagyon kemény, nagyon goromba legény, aki nem adja ingyen az életét. Sebforradásos bőre is épp eléggé bizonyítja, hogy már jónéhány párbajt megvívhatott, s jónéhány támadót levert. Persze, az is igaz, hogy Szimba is leterített már néhány kafferbivalyt, bár mindig többedmagával, s akkor a mancsa se fájt. Meg aztán többedmagukkal is csak az éhség szorította rá őket, hogy összetűzzenek ezzel a goromba néppel — ezt is számba kell venni!

Szimba sokáig tétovázott, megtámadja-e ezt a harcedzett remetét? Feszülten figyelte, ha gyanútlan legelészés közben lepné meg oldalról a bikát — s ahogy ezt felmérte, rögtön csúszni kezdett Mbogó felé óvatosan. Ha sikerül a terve, nyert ügye van, mert hiába a Mbogó óriási ereje, ha ő egyszer lerántotta a földre!... Mbogó az utolsó pillanatban vette észre a veszedelmet! Felvetette halálmas szarvpárral ékesített fejét, és farkával izgatottan, harcrakészen csapkodott jobbra-balra.

(Folytatása következik.)

SPORT

Hogyan totózzunk?

A napilapok e heti totó tippjei

Mérkőzések:	Népszabadság	Népakarat	Népsport	D. Napló
1. Magyarország—Szovjetunió	1 x 2	1 x 2	x 1 2	1 x
2. Szovjet B.—Magyar B.	1	1 2	1	2 x
3. Baja—Kistext	1 2	2 1	x 2	1
4. Ceglédi VSE—UTTE	2	2 1	2 1	x
5. Szekszárd—Székesfehérvár	1 2	x 2	2	2 x
6. Kaposvári MTE—PVSK	2	x 2	2	2
7. Eger—Miskolci MTE	1	1	x 2	x 1
8. Bükkaljai B.—Ózd	1 x	1 x	x 1 2	1
9. Alessandria—Milan	1	2	1 x	1 x
10. Internazionale—Lazio	1 x 2	1 x 2	x 2 1	x 1
11. Bologna—Fiorentina	1	1	1	1
12. Napoli—Torino	1 x	1	1 x	1

Öt mérkőzésen négy győzelem

Néhány szó a PVSK idei szerepléséről

A pécsi labdarúgó-csapatok közül az idei bajnokságban kétségtelenül a PVSK szolgáltatta a legkellemesebb meglepetést. Öt mérkőzést játszott, ebből négyet megnyert és csak egyet veszített. Mi történt a PVSK-nál, mi a vasutasok sikereinek a titka?

Aki jártas egy kicsit a PVSK-pálya környékén, az láthatta, hogy döntő változások történtek a PVSK-nál. A nyáron új edző került a vasutas csapathoz. Dr. Czibulka Mihály, a fiatal edzőgeneráció egyik legnagyobb ígérete vette át a PVSK edzéseinek irányítását. Az új edző alapos munkához fogott. Jól látta, hogy a vasutascsapat egyik legnagyobb hibája az volt, hogy nem volt rendszer a játékában, hiányzott a megfelelő csapatstílus.

Kisebb képességű játékosokkal is lehet eredményeket elérni, csak kisebb feladatokat kell kitűzni célul. A lényeg a tervszerűségen van. Ezt tartotta szem előtt Czibulka Mihály, mikor összeállította a vasutasok edzéstervét. A tervszerűségnek elsősorban a csapat védekezésénél van nagy szerepe, ezért mindenekelőtt az edzéseken ezt gyakorolták legtöbbet a játékosok. Bizonyos alapelgondolások már meglátszanak a PVSK játékán. Igen fontos az eredmények elérésénél a csapat egysége, ennek az egységnek úgy a támadásoknál, mint a védekezéseknél meg kell mutatkoznia. Mindez lassan kialakítja a csapat stílusát, rendszerét, mely mindig észrevehető, ha jól, ha rosszul játszik az együttes.

Legtöbb csapatunknál fennáll az a hiba, hogy nincs rendszer a játékukban. A PVSK-ról most már ezt nem mondhatjuk el. A hátvédek is próbálnak már hátulról támadásokat indítani, nem vágják, hanem lehetőség szerint adják a labdát. Az eddigi mérkőzéseken nem is volt baj a védelemmel, bár a hat kapott gól védelmi hibából esett, és akcióból még egyetlen egy gólt sem lőttek a vasútnak! Természetesen még van javítani való a védelem játékán. Az edzőnek azonban ezideig még nem állott elegendő idő a rendelkezésére, hiszen mindössze két és fél hónapja van a csapatnál.

A csatársornál már más a helyzet. Korszerű támadási metódusokat nehezebb kialakítani, ráadásul a PVSK-nál a védelem sokkal jobb képességű játékosokból áll, mint a csatársor. Ez csak megnehezíti az edző dolgát. Végleges csatársor még nem is alakult ki. De erőnlétileg sem tudta teljesen felkészíteni az együttest.

Mérkőzésről mérkőzésre igen fontos a megfelelő helyes taktika kiválasztása. Mi az ellenfél gyengéje, erőssége, milyen stílusban játszik a csapat, hogyan lehet az ellenfél játékstílusa mellett a saját taktikát érvényesíteni? Ezek mind olyan kérdések, melyekkel hétről-hétre külön foglalkozik Czibulka edző. Különösen most fontos a taktika szerepe, mikor az NB II. mezőnye igen szoros. Egy-két kiemelkedően jobb és gyengébb csapat mellett a legtöbb csapat játékereje között nincs nagy különbség. Így a mérkőzéseket a jobb taktika, a nagyobb küzdőképesség és jobb erőnlét dönti el sok esetben.

A PVSK most néhány könnyebb mérkőzést játszik, majd utána ismét nehezebb feladatok előtt áll a vasutasgárda. A csapat sorsolása tavasszal sokkal kedvezőbb, mint most ősszel. Így ha csak valami törés nem áll be, a tavasszal még jobb eredményeket érhet majd el legalábbis a papírforma szerint a PVSK. Erre meg is van a lehetőség, hiszen a téli időszakban erőnlétileg is jobban fel tudja majd készíteni Czibulka edző a játékosokat, nem beszélve arról, hogy addig elegendő idő áll rendelkezésre, hogy a csapat mindjobban begyakorolja játékrendszerét.

Végezetül még valamit: a pécsi szurkolók is mindinkább visszatérnek a PVSK-hoz. Vasárnap a Veszprémi Haladás elleni győztes mérkőzés után olyan ünneplésben részesítették a vasutascsapatot, melyben ezideig Pécsett csak a Pécs-Baranya részesült egy-egy szép győzelem után. Rá is szolgáltak a PVSK játékosai a tapsviharra, s remélhetőleg a jövőben mind több olyan mérkőzése lesz a vasútnak, mely csak újabb elismerést szerez a sportkörnek.

PVSK kosárlabda Kupa mérkőzések

PVSK I.—Postás I. 76:39 (35:17). férfi mérkőzés. Keményebb, egységesebb játékával javuló formában biztosan győzött a vasutascsapat. Legjobb dobók: Frank 15, Banna 14, Gombos 14, Tálos 10, illetve Ötvös 16, Molnár 9.

Postás II. férfi—Meteor I. női 71:25 (21:18). A Meteor-lányok csak az első félidőben játszottak elfogadhatóan. Legjobb dobók: Magyar 20, Papp 17, illetve Volfort 15.

PVSK I. női—PVSK II. férfi 63:61 (55:55, 26:27). A rendes játékidő döntetlenül végződött. Hosszabbításban szerezte meg a győzelmet a női csapat. Az eredmény nagy meglepetés, végig szoros küzdelem folyt, az utolsó három percben a PVSK-lányok 9 pontos hátrányt dolgoztak le. Legjobb dobók: Aratóné 19, Müller 15, illetve Siska 25, Moró 16.

* PEAC II.—Ped. Főiskola II. férfi mérkőzésen a Ped. Főiskola nem jelent meg.

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy a III. kerületi tanács és a dolgozók kérésére szeptember 20-tól a deindoli vonalon a Széchenyi térről a 23.15-ös járatot 23.30-kor indítja. — Visszaindulás Deindolból 24 órakor.

HALÁLOZÁS. Id. Sipos Géza cipészmester hosszas szenvedés után elhúnyt. Temetése f. hó 19-én fél 3 órakor a központi temetőben.

Gyászoló család.

A bajai horgászverseny

Szeptember 15-én Baján rendezte meg a Dél-dunai Intéző Bizottság a területéhez tartozó horgászegyesületek évi versenyét a Bajai Horgász Egyesület vízterületén, a Sugovicán és a Ferenc-csatornán. A verseny technikai lebonyolításának terhe a bajai horgászegyesületre hárult. Nehéz feladatukat kifogástalanul és teljesen korrektül oldották meg. Az udvariasság, a vendégeket előnyben részesítő bánásmód, a segítőkészség minden elismerést megérdemel.

255 horgász indult el. A versenyt 10-es felnőtt- és 5-ös ifjúsági csapatok részére írták ki, de az egyéni eredményeket is értékelték és a helyezésnek megfelelően díjazták. Fogási verseny volt, a kifogott halak darabszáma és súly szerinti pontozás összege adta a végeredményt.

Úgy tátszik, hogy a magyar horgászversenyeknek már megszokott tartozéka, mintegy velejárója a fogásokat erősen befolyásoló kedvezőtlen körülmények valamelyikének a jelenléte. Az igen alacsony vízállás a fogási eredményeket erősen befolyásolta. A horgászok azonban optimista emberek, s bár előre az volt az általános „taktikai" utasítás úgyszólván minden csapatnál, hogy az általában megvetett apró halnépségre (keszeg, törpeharcsa) kell horgásznia annak a csapatnak, amelyik a jó helyezéshez megfelelő pontszámot össze akarja gyűjteni, mégis azt látuk, hogy úgyszólván mindenki a pontyok, süllők, harcsák komolyabb halnépségéből kapitális példányokat szeretett volna fogni, s ennek megfelelően szerelte fel készségét és csalizott.

Így volt ez a két pécsi csapatnál is. A II. csapat ugyan a verseny vége felé, a „finis"-ben átkapcsolt a törpeharcsára, s ezzel sikerült is 173 pontot összeszednie, de mivel az I. csapat mindvégig kitartott a nem jövő nagy halak várása mellett és nem is tudott 37 pontnál többet összeszedni, a két csapat átlaga nem volt elég ahhoz, hogy az egyesületek között a MOHOSZ vándorserlegéért folyó küzdelembe beleszólhatott volna. Természetesen, ennek megfelelően az egyéni eredmények is kicsik maradtak.

A MOHOSZ szép, ezüst vándorserlegét a bajai egyesület, három csapatnak 259,17 pontos átlagával, nyerte meg. A csapatok közötti versenyben az 1. és 2. helyen a bajaiak II., illetőleg I. csapata, a 3. helyen a szekszárdiak I. csapata végzett.

Az egyéni versenyt Tóth Lajos (Szekszárd) 165,5 ponttal nyerte. Az 5. helyen mohácsi horgász, a többi helyen bajai horgász foglalta el a díjazott helyeket.

Hiába voltak olyan udvariasak, korrektek a bajai horgászok, hogy a horgászhely kiválasztásához jó félórás előnyt adtak az idegen horgászoknak, ők betartották a kapott és általuk másoknak is ajánlott helyes „taktikai" utasításokat. A 255 versenyző horgász összesen 100 kg halat fogott ki, melyek között másfél kilós ponty és egy kilós csuka volt a rekord példány. A többi mind a halak legapróbb népségéből került ki.

A fogási verseny lezárása után a bajai és szekszárdi ifi csapatok bemutató jellegű ügyességi versenyben vettek részt, amelyet a nemzetközi szabályoknak megfelelően bonyolítottak le.

Az elkövetkező országos és nemzetközi versenyek mind összetett versenyek lesznek, ezekben az ügyesség számokon van a hangsúly. A tapasztalat az, hogy a régi horgászok konzervatív módon csak a fogási versenyekhez ragaszkodnak, főként nem hajlandók az ügyességi számokat „szárazon" gyakorolni. Feladat tehát a haladás iránt fogékony ifik beszervezése, rendszeres oktatása, amihez az egyesületnek a személyi és dologi feltételeket okvetlenül biztosítania kell.

Összegezve: a rossz fogási lehetőségek ellenére, a jó rendezés, a baráti légkör, a tanulási lehetőség és nem utolsósorban az igen jó és kellemes idő a versenyt feledhetetlen élménnyé tette. Örül neki az, aki ott volt és sajnálhatja, aki nem jött el.

Mi lesz a hét végén?

A szovjet—magyar válogatott mérkőzés miatt vasárnap az NB I-ben ismét nem lesznek mérkőzések. A Pécs-Baranya a Komlói Bányásszal játszik barátságos mérkőzést ezen a napon Pécsett a PVSK sporttelepén. Eredetileg a marosvásárhelyi csapatot szerette volna vendégül látni a Pécs-Baranya, azonban a románok lemondták a mérkőzést.

*

NB II-es csapataink közül a Pécsbányatelepi Bányász mérkőzik Pécsett. A bányatelepiek az Oroszlányi Bányásszal játszanak. A PVSK Kaposváron szerepel, ellenfele a KMTE lesz.

*

Az NB III. sorsolása szerint Pécsett a BTC—Simontornyai BTC találkozóra kerül sor. A Vasas Nagykanizsán mérkőzik a Kaposvári Dózsával, a Pécsújhegyi Bányász pedig Baján szerepel. Szigetváron a Kaposvári Textil lesz a hazai csapat ellenfele, míg a Mohácsi TE Nagykanizsára utazik és ott a vasutasokkal méri össze erejét.

*

A megyei I. osztályban a műsor így alakul a hét végén: Építők—Hidas, Postás—Villány, Béta-akna—Pécsszabolcs, Porcelángyár—Kinizsi, Traktor—PEAC, Szászvár—Vasas I. Bányász, Szentlőrinc—Sellye, Pécsvárad—PVSK II.

*

A labdarúgás mellett kézilabdában és röplabdában játszanak Pécsett mérkőzéseket az NB I-ért és az NB II-ért. Kosárlabdacsapataink a PVSK Kupa mérkőzésekért lépnek pályára szombaton. Ugyancsak a hét végén rendezik meg a megyei váltóbajnokságokat, a hét vége sporteseményeihez tartozik még a PVSK—Ferencvárosi Vasutas sportkörök közötti teniszverseny.

* A Mecseki Turista Egyesület fotó-művész klubja értesíti tagjait, hogy ma délután 6 órakor a szokott helyen megbeszélést tartanak.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtökön estig: felhős, hűvös idő, több helyen, főleg nyugaton és északon eső, mérsékelt, időnként élénkebb nyugati szél, várható legalacsonyabb hőmérséklet 7—10, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 15—18 fok között.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: A hét filmje. — Zenés részletek a Moulin Rouge című színes angol filmből.
17.45: Dr. Berze Nagy János gyűjteményéből.
17.55: Tollhegyen.
18.00: Hírek. Tudósítások. Riportok
18.20: Szív küldi szívnek szívesen.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill. (Este 7 órakor.)

MOZI

Park: Moulin Rouge (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)

Kossuth: Koldusdiák (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Moulin Rouge (háromnegyed 5, 7 és negyed 10 órakor)
Építők Kultúrotthona: Ördög szépsége (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Karneváli éjszaka (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Véletlen találkozás (8 órakor). Kísérőfilm: Szülők, vigyázzatok!
Május 1. (Vasas II.): Kirakat mögött (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Aida (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Csodacsatár (8 órakor)

TÁNC-RULETTE-EST

lesz szeptember 21-én, szombaton este 8—1 óráig Pécs város Művelődési Házában.

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem beiratásai

szeptember 10—25-ig tartanak. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és du. 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11. I. em. Ugyanitt lehet beíratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját folytatólagosan közöljük:

IV. Történelem:
Fejezetek Pécs kultúrtörténetéből.
1. Pécs település-története a római kortól napjainkig.
2. Pécs történelmének egészségügyi katasztrófái.
3. A pécsi szénbányászat története.
4. Pécs közlekedésének története.
5. Pécs vízellátásának története.
6. Pécs zenekultúrájának története.
7. Pécs színkultúrájának története.
8. Pécsi irodalom és művészet.
Világtörténelem 1918—1945-ig.
9. Magyarország története 1918—1945-ig.
10. Németország története 1918—1945-ig.
11. Franciaország története 1918—1945-ig.
12. Az Egyesült Államok története 1918—1945-ig.
13. Anglia története 1918—1945-ig.
14. A Szovjetunió története 1918—1945-ig.
15. Olaszország és Spanyolország története 1918—1945-ig.
16. Kína és Japán története 1918—1945-ig.

Labdarúgó MOZAIKOK

Stanley Matthews, a világszerte ismert angol labdarúgó erélyesen megcáfolta a visszavonulásáról széltében-hosszában terjesztett híreket. A 42 éves Stan éppen úgy, mint fiatalabb korában, komolyan készült fel most is az új bajnoki idényre. Az egyik edzése szünetében így nyilatkozott a szóbanforgó kérdésről:

— Visszavonulni? Még egyáltalán nem foglalkoztam ezzel a gondolattal.

Ez pedig elég cáfolat.

*

A brazil labdarúgó-válogatott az 1958. évi világbajnokság után több mérkőzést akar játszani Európában. Angliában, az NSZK-ban, Ausztriában és Magyarországon szeretnének vendégszerepelni a dél-amerikaiak.

*

A Tottenham Hotspur színeiben játszó Danny Blanchflower, Északírország labdarúgó-válogatottjának kapitánya szerint — akit a magyar közönség is látott játszani Budapesten — az európai labdarúgósport színvonala az utóbbi időben jelentősen visszaesett, míg a brit államok labdarúgása ismét feljövőben van.

— Az írek s a portugálok elleni legutóbbi mérkőzéseinken személyesen is meggyőződtem arról, hogy a kontinens labdarúgó-válogatottjainak tudását túlbecsülik. Így azután teljesen téves az a beállítás is, amely egyes csapatokat egyenrangúnak tart az 1953/54. évi magyar válogatottal.

*

Akik a nyugati országokban már láttak női labdarúgómérkőzést, tapasztalhatták, hogy a nők nemcsak a férfi labdarúgók erényeit, hanem hibáit is igyekeznek átvenni. Így van ez a kiállítások alkalmával is. Míg a kiállított férfiak dühödten brummogva, néha pedig szitkozódva vonulnak le a pályáról, addig a nők csaknem minden esetben sírva, zokogva, s a minél nagyobb hatás kedvéért, a lehető leglassabban mennek be az öltözőbe.

*

A svéd labdarúgócsapatok bátran elmondhatják: ne jubiláljunk, mert mi is párul járhatunk. A stockholmi AIK, amely annak idején 50 éves fennállása alkalmából nagyszabású nemzetközi labdarúgótornát rendezett brazil és angol csapatok részvételével, nemsokára rá kiesett az I. osztályból.

Így járt az Elsborg együttese is, amely félévszázados fennállásának megünneplése után „tűnt el" az I. osztályból, s mindmáig nem tudott visszakerülni.

A léc felett

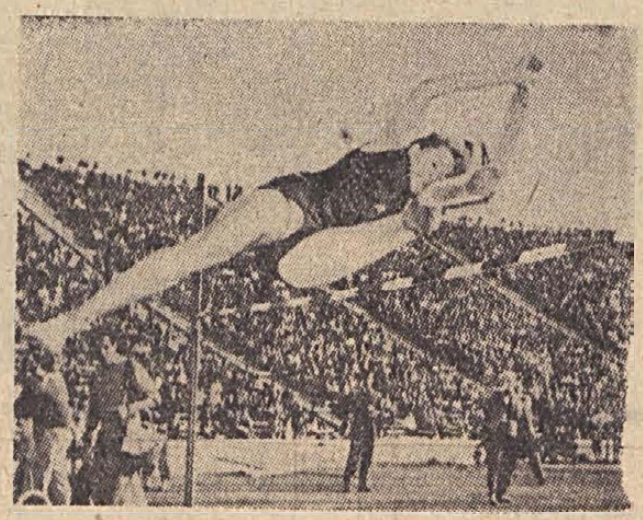

Nem is olyan régen — alig tíz esztendeje — még a sportszakemberek is úgy vélekedtek, hogy a női test teljesítőképessége a magasugrásban 170 centinél kimerült. Ezt az állítást döntötte meg a győri atlétikai versenyeken a románok kiváló női magasugrója, Balázs Jolán. Világcsúcsot ugrott, teljesítménye 176 centi volt. Azonban világcsúcsa nem volt hosszú életű, egy kínai lány máris megdöntötte és eredménye közel jár a 180 centihez. — A képen: Balázs Jolán a léc felett, amikor a világcsúcsot ugrotta.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32. 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

APRÓHIRDETÉSEK

Veszek szobabútort, szekrényeket, ágyakat, szelonokat, vaságyakat és matracokat, konyhaszekrényeket. Kollai, Rákóczi út 27.

Konyhai telepvezetőt nagy gyakorlattal azonnalra keres a 22. számú Állami Építőipari Vállalat Kővágószőlős, központi iroda: Kővágószőlős (Golgota). 112

A Kertészeti Vállalat 3 hét időtartamra, terménybetakarításhoz felvesz dolgozókat. Jelentkezés: Kertészeti Váll. Megyeri úti telepén. 163

Egy erős, szép mélykocsi olcsón eladó. Mecsek u. 8. 530

415 és 350 literes hordó eladó. Riszt Andrásné Nagyárpád, Főtér 33. 174

Nolc 300—400 liter közötti hordó eladó. Riszt Mátyás Nagyárpád, Főtér 27. 175

Kombináltszekrény eladó. Tettye u. 49. sz.

Harkányi nyaraló-villa eladó. Cím: Szigeti út 87. Tel.: 17-90. 510

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus. Mártírok u. 7. 436

Sötét fényezett háló, páros ágyak olcsón eladók. Szilágyi Dezső u. 16. Fiume iskolával szemben. 499

Sürgősen vennék egy vagy kétszobás lakást magas költségtérítéssel. Ajánlatokat 28-65 sz. telefonra. 503

Szakképzett méhészt keres a Sátorhelyi Állami Gazdaság (Mohács) azonnali belépésre. Jelentkezni, Sátorhelyen.

640 □-öl szőlő részére is eladó. Ugyanott egyajtós szekrényt megvételre keresnek. Kossuth Lajos utca 62. emelet. 505

Haj- és kontycsatt-különlegességek kaphatók. Pánczél Géza fodrászati cikkek. Rákóczi út 37. Tel.: 43-36.

SZTK ügyintézőt azonnal felvesz É. M. 22. sz. Áll. Építőipari V. Jelentkezés IX. 20-án, pénteken a központi irodán. Kővágószőlős. 529

Eladó boroshordók 300—500 literig, háromágú csillár, Batsányi u. 15. (Hadaprodnál.) Háber. 527

Új, kisipari, modern, diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Doktor Sándor u. 52. 528

Szentlőrincen házhely épületanyaggal együtt eladó. Dr. Muró körorvos. 525

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények kaphatók. Budapest, VI. Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 534

Keveset használt 350 literes boroshordó, 100 literes rézbogrács, burgonyafülleresztő eladó. Kukoricaszár levágva trágyáért elcserélhető. Szabó József, Alkony út. (Izraelita temető és állatorvosi rendelő között.) 531

Gyökeres málnatövek kaphatók. Darabja 1 Ft, Höfler gyümölcstelep Pécs, Bálics út 12. Vidéki megrendelés postán utánvéttel. 539

Kőműveseket állandó foglalkoztatásra felvesz a Kelemenligeti Állami Gazdaság, Majláth puszta, u. p. Sámod. Szállás, üzemi étkezés biztosítva. 540

Belvárosi 4 szoba, összkomfortos lakásért keresünk különálló egy- és kétszobás összkomfortost költségtérítéssel. Tel.: 28-99 du. 5 órától.

Eladó egy szép üvegezett szobaajtó tokkal és két jó asztali tűzhely. Nagyárpád u. 5. Bőrgyárnál. 548

Családiház 2 szoba, konyha, előszobás 379 négyszögöl gyümölcsössel beköltözhetően eladó. Fürj u. 1. sz. 526

2 db 120x140-es típusablak eladó. Kis-Balokány dűlő 12. Lőrencz. 545

Háromszobás családiház a belvárosi templom közelében eladó. Érdeklődni: Sallai utca 8. Kiss. 544

Szállítómunkásokat vagonkirakáshoz felvesz a Belsped Vállalat Pécsi Kirendeltsége Pécs, vasútállomás. 537

Hálószobabútor sürgősen eladó. Béri-Balogh Ádám u. 5. Irányi Dániel térnél. 477

Vasárnap a futballmeccs után a sajtópáholy előtti korlátról elveszett egy esőköpeny. Becsületes megtaláló adja le a MÁV portáján. 176

Szerelőműhelynek alkalmas helyiséget bérbe vagy megvételre keresek. Cím: Pável Árpád, Nemesgulács, Veszprém megye. 183

Boroshordó, 360 literes eladó, vagy bérbeadó, Perczel u. 38. 814

A Pécsi Bőrgyár felvesz egy dekorációst. Érettségizettek előnyben. Jelentkezni lehet mindennap 12—1-ig a portán. 183

Boroshordók 250—300 literig eladók. Bauer József Mohács. Telefon: 108. 181

Soós János motoros taffirészelő Pécs, Bajcsy Zs. u. 10. Telefon: 11-03. 541

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 221. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1957. SZEPTEMBER 20.

Küszöbön a „vénasszonyok nyara"

A múlt hét végén megérkezett sark vidéki hűvös légáramlás erős lehűlést okozott országszerte: a hideg betörést szórványos zivatarok, záporok kísérték. A nappali hőmérséklet általában 15 fok körüli volt az utóbbi napokban, sőt csütörtökön a déli megyékben már a húsz fokot is elérte.

Sajnos, a közeli napokban lényeges javulás nem várható, s a jelek szerint még a jövő hét elején is változékony őszies lesz az idő — mondja dr. Berkes Zoltán, a Meteorológiai Intézet távprognózis osztályának vezetője. — Időnként felhősödés, csapadék is valószínű. Megélénkül a szél járás, a jövő hét közepetáján azonban előreláthatólag megérkezik a hagyományos „vénasszonyok nyara"-s a hőmérsékleti maximumok tartósabban a húsz fok fölé emelkednek.

Európaszerte hűvös és többnyire borult az idő 15—18 fok körüli hőmérsékleti maximumokkal, egyedül az Ural vidékén erősködik még a nyár, ahol csütörtökön is 30 fokos meleget mértek.

Közös erővel

Gyakran halljuk azt a jelszót, hogy az ifjúság nevelésének társadalmi üggyé kell lennie. Szinte látjuk elvtársainkon, hogy legbelső érzésvilágukkal találkozott pártunk egyik határozatának ez a kitétele. De sokszor a nehézségek kőfalába ütközünk, ha a gyakorlati megvalósítására terelődik a szó. Ilyenkor gyakran hallunk olyan közbeszólásokat, hogy a KISZ a párt tömegszervezete, következésképp a pártnak kell vezetnie, ezért nincs szükségünk például a népfront „belekontárkodására".

A KISZ valóban a párt szervezete és valóban a pártnak kell vezetnie — ezt nem tehetjük és nem is tesszük alku tárgyává soha. De amikor a népfront állítólagos belekontárkodásáról hallunk, elégedetlenül rázzuk a fejünket és ismét eszünkbe jut, hogy a szektariánizmus és dogmatizmus bizony mélyebb gyökereket eresztett bennünk, mint gondolnánk.

Ne is fecséreljük tovább a szót, döntsön maga az élet!

Az egyik faluban KISZ-t akartak alakítani. Mint ilyenkor történni szokott, összehívták a fiatalokat, elmondották nekik, hogy miről van szó, stb. Néhány fiatalnak felcsillant a szeme, már szólásra emelte a kezét, ám hirtelen — mintha valami titokzatos erő parancsolná le — levette és elgondolkozva nézett maga elé. Így volt ez a gyűlés végéig. A KISZ-t nem sikerült megalakítani elvtársaink ékesszólása ellenére sem.

„A vereség a siker szülőanyja" — tartja az ősi kínai közmondás. Elvtársaink elgondolkoztak, s legközelebb már az asszonyokat hívták össze. Csakhamar kiderült, hogy a szülők miatt tartózkodtak a fiatalok, akik — nem tudván, hogy mi fán terem a KISZ — nem akarták elengedni gyerekeiket. Amikor a pártvezetőség elmagyarázta, megnyugodtak és kijelentették, hogy így már más, szívesen engedik fiaikat.

Kár a szót szaporítani. Megalakították a nőtanácsot és az asszonyok erejére támaszkodva, csakhamar a KISZ-t is. Ma a járás legjobbjai között emlegetik mindkettőjüket. A falu fiataljai majdnem minden este a kultúrházban gyűlnek össze, gyakran elbeszélgetnek a pártvezetőség vagy a pártszervezet egy-egy idősebb tagjával, egyszóval remekül érzik magukat. Még a virgonc kisiskolások is megváltoztak, mert a KISZ megtanította őket arra is, hogy köszönés nélkül nem szabad az idősebbek mellett elmenni.

Ilyen példát elmondhatnánk még néhányat. A lényege mindegyiknek az, hogy a nőtanács és a tanács segítségét is igénybe vette a pártszervezet. Ha valamilyen ifjúsági megmozdulásról van szó, e szervek ma is segítenek, sőt, ha úgy tetszik, „belekontárkodnak" a munkába. Ettől azonban még egy jottányit sem tértek el a pártvezetés elvétől, hiszen a pártszervezet vezetése alatt dolgozik a KISZ is és a nőtanács is, a párt politikájának a szellemében tartják meg KISZ-gyűléseiket is, stb.

Így kellene minden faluban tenni, de sajnos, sok helyen még KISZ sincs, néhol pedig alig segít a fiataloknak a pártszervezet, mondván, hogy „tejbepapit azért nem adhatunk nekik . . ." A „tejbepapiból" valóban elég volt már, de a gondos atyai segítség nagyon elkelne!

Az ifjúságról lévén szó, beszélni kell egy másik jelenségről is, a fiatalok szidalmazásáról. Úgy elterjedt, mint valami járványos betegség. Nem a pártszervezetekben, hanem a közéletben tapasztaljuk. Gondtalan, úri ifjúságukra visszaemlékező bukott egzisztenciáktól indul ki legtöbbször, s olykor még a fiatalokat is megfertőzi. Nem ritka például, hogy egy húszéves lány felsóhajt ábrándos szemekkel: „Hja kérem, ez a mai fiatalság!"

Igen, néha elképesztő dolgok történnek. Szigetváron mesélte nemrég egy állatorvos, hogy fiatal kollégát küldtek hozzá, aki még meg sem melegedett a helyén, máris azt kérte tőle, hogy tanítsa meg, miként lehetne sok pénzt keresni. Az öreg állatorvos persze jól megkorholta és elmondotta, hogy akkoriban még gondolni sem mert arra, hogy kétszobás, fürdőszobás lakással és személyautóval várják, mint ma sokan hiszik. Nagy öröm volt számára az is, hogy meghúzódhatott valahol és főként, dolgozhatott!

Az ilyen atyai feddés nagyon hasznos, sőt nélkülözhetetlen, hiszen a pedagógia fegyvertárába tartozik ez is. Nem szabad véka alá rejteni véleményünket, ha hibákat követnek el fiataljaink, vagy ha jellembeli fogyatékosságokat tapasztalunk náluk! De nyakló nélkül szidni és általánosítani, egy másik káros végletnek tűnő! Dacos, „csak-azértis!" érzéseket és harsány tiltakozást vált ki az ifjúságban, amely nemcsak az előbbi, fiatal állatorvoshoz hasonló embereket, hanem Somogyi Bertát Lajoshoz és K. Farkas Istvánhoz hasonló fiúk és lányok ezreit adott az országnak októberben az ellenforradalom ellen.

A fiatalokat csepülők lényegében sok ezer éves hagyományt követnek, hiszen már a rómaiak is szidták ifjúságukat, a felnőtt nemzedék általában nincs megelégedve a fiatalabbikkal. De amikor zsörtölődnek, amikor a hálátlanságról panaszkodnak, vajon magukba néznek-e kicsit? Vajon elmondják-e, hogy: fiam, így éltünk mi akkor, — ahogy az öreg állatorvos tette? Sajnos nem mindig, találkozhatunk olyan munkás- vagy parasztfiatallal is, aki alig tud valamit a múltról. Ők persze nem panaszkodnak, hiszen azt sem tudják, hogy panaszra lenne okuk!

Summázva: nemcsak a fiatalok szemében keressünk szálkát, hanem a magunkéban is, nemcsak a fiatalok könnyelműségéről beszéljünk, hanem sok-sok idősebb adósságáról is! Sokkal többre megyünk vele, mint a konkrét igazságoktól elvekintő általános szidalmazásokkal.

Algéria, Ciprus és a leszerelés az ENSZ napirendjén

63 kérdést tárgyal meg a XII. közgyűlés

New York (MTI): Mint nyugati hírügynökségek jelentik, az ENSZ-közgyűlés főbizottsága, amely a jelen ülésszak napirendjének megvizsgálására ült össze, szerdán délután 63 kérdés — többek között Algéria, Ciprus, a leszerelés, az atomkísérletek rádióaktív hatása, Nyugat-Irian, s a délafrikai faji megkülönböztetés kérdésének — napirendre tűzését javasolta.

A főbizottság tagjai az algériai kérdés napirendre tűzését minden ellenvetés nélkül, egyhangúan ajánlották. — E probléma megvitatását — mint ismeretes, — az afrikai—ázsiai csoport már három éve minden ülésszakon követeli. A csoport emlékiratában, melyben a probléma napirendre tűzését kérte, leszögezte, hogy a közgyűlésnek ismételten foglalkoznia kell az algériai ügyekkel, „mert eddig semmiféle eredményt sem értek el az algériai kérdésnek az ENSZ alapokmányában leszögezett elvekkel összhangban álló békés, demokratikus és igazságos megoldása útján." Miután a főbizottság vita nélkül megszavazta az algériai probléma napirendre tűzését, Gaillaume Georges-Picot, a francia küldöttség vezetője emelkedett szólásra. Azt mondotta, hogy noha Franciaország véleménye szerint az algériai ügy „kizárólag" saját hatáskörébe tartozik, a francia küldöttség nem ellenzi a kérdés napirendre tűzését. Franciaország azonban — tette hozzá — arra használja majd fel az algériai vitát, hogy válaszol azokra a „vádakra", amelyekkel az algériai ügyben illetik.

A főbizottság szerda délutáni ülésén csak Ciprus, a délafrikai faji megkülönböztetés és Nyugat-Irian kérdése képezte vita tárgyát. A Dél-Afrikai Unió küldötte erélyes tiltakozást jelentett be arra az esetre, ha a közgyűlés megvitatná a hazájára vonatkozó problémákat.

Ciprust illetően a főbizottság elutasította azt a görög indítványt, hogy a közgyűlés külön vitassa meg az angolok kegyetlenkedését. A főbizottság ehelyett hozzájárult ahhoz, hogy a közgyűlés napirendjére felvegyék az egyszerűen csak „ciprusi kérdésnek" nevezett pontot. Ezt a döntést 11 szavazattal hozták meg, négy tartózkodás mellett. (Ellene senki sem szavazott!) A szavazástól Franciaország, Anglia, a Szovjetunió és Csehszlovákia tartózkodott. Kuznyecov szovjet küldött és Jiri Nosek, Csehszlovákia képviselője kifejtette, tartózkodásának oka az volt, hogy az eredeti görög indítványt részesíti előnyben.

(Folytatás a 2. oldalon)

Új kesztyűgyár épül a Nagyárpádi úton?

Egy év alatt megtérülnek az építési költségek

Szűk a jelenlegi kesztyűgyár, bár a gyár területének minden négyzetmétere alaposan kihasznált. Az utóbbi esztendőkben megduzzadt a munkáslétszám és az export növelése érdekében újabb kezekre lenne szükség. Ezért fogamzott meg egy új üzem létesítésének terve, a gyár jelenlegi vezetőiben.

Hangsúlyozni kell, egyelőre csak tervekről, elképzelésekről van szó, amelyet részben a tanácsnak, részben a minisztériumnak, részben az ország pénztárcájának kell jóváhagynia. 15—20 millió forintba kerülne az elképzelt üzem, amely a Pécsi Bőrgyárhoz egészen közel épülne fel. A jelenleginél jelentősen több, mintegy 2500 munkást foglalkoztatna, s ebből kétezer nőt! S nemcsak munkát adnának a nőknek, hanem gyermekeiknek külön, parkosított környezetben, kitűnő bölcsődei, napközi otthonokban biztosítanák az ellátást.

A beruházott 15—20 millió gyorsan megtérülne, tekintettel a kesztyűgyártás „jó üzlet" voltára. A számítások szerint még egy év sem kellene ahhoz, hogy a beruházás teljes egészében megtérüljön.

Most még káposzta, kukorica van a kesztyűgyáriak által kiszemelt tízholdas területen, a Nagyárpádi út mentén. De ha minden támogatást megkapnak, jövőre már megkezdődhetik a korszerű nagyüzem építése, amely kenyeret ad a régi munkásoknak és a környékben fellelhető sokszáz munkáskéznek.

Az indiai alelnök Pekingben

PEKING: (Új Kína) Mint jelentettük, Radhakrisnan, India alelnöke szerdán délután Pekingbe érkezett. A pekingi repülőtéren mondott beszédében hangsúlyozta, hogy India és Kína kétezer éven át szoros kulturális és kereskedelmi kapcsolatban állt egymással és a két nagy ország között sohasem került sor egyetlen politikai vagy katonai incidensre sem.

Radhakrisnan alelnök emlékeztetett arra, hogy a békés egymás mellett élés külpolitikáját elsőízben India és Kína miniszterelnökei hirdették meg a Tibetre vonatkozó szerződésben.

A kínai nép és Mao Ce-tung elnök nevében Csu Te alelnök üdvözölte az indiai vendéget. Mao Ce-tung elnök később Csu Te alelnök, Liu Sao-csi, az országos népi gyűlés elnöke, valamint Csou En-laj miniszterelnök jelenlétében fogadta Radhakrisnan alelnököt és kíséretét.

Szovjet hadihajóraj látogat Sziriába

MOSZKVA: (TASZSZ) A szíriai kormány meghívására a közeli napokban szovjet hadihajóraj látogat Latakia szíriai kikötőbe.

A Kotov altengernagy parancsnoksága alatt álló hajóraj egységei a „Zsdanov" cirkáló és a „Szvobodnij" torpedóromboló.

A hajóraj a Földközi-tengeren már útban van Szíria felé.

Gázzal főznek Szabadszentkirályon

Zerényi Ferencné megnyitja a csapot, s a gáztűzhely kék lánggal forralja a húslevest. Percek alatt elkészül itt a sürgős vacsora, de még a reggeli fürdővíz is.

Ha Zerényiék pécsiek vagy budapestiek lennének, nem lenne mit csodálkozni, de Zerényiék Szabadszentkirályon laknak. S így a hír kissé hihetetlen. Pedig így van.

Már elmúlt egy hete, hogy a három Zerényi testvér lakásában félredobták az asztali tűzhelyet, fehér gáztűzhelyen főznek. Végig vezetnek a portán, megmutatnak mindent. A kútban elhelyezték már a szivattyút, az istállóban csövek, vízcsapok. A konyhában már nem látni sehol a régi tűzhelyet, a gáz nyaldossa kék lánggal a fazék fenekét. Mellette áll a melegítő, a fürdőkád. Azért helyeztek mindent egy szobába, mert most kísérleteznek mennyire válik majd be a község gázosítása.

Kifogástalanul működik minden.

Átlépünk a szomszédba Zerényi Józsi bácsihoz. A szerelő most szabályozta takarékra a tűzhelyet, s amint félrelépett, a gazdaasszony már meggyújtotta, mert délfelé jár az idő, sietni kell az ebéddel. Kint a pajtában MIA motor pöfög, ez is gázzal jár. Mellette áll a szecskavágó, de még nem kapcsolhatják rá a motorra, mert nagy ennek a kis MIA motornak a fordulatszáma és szétrázná a gyenge szecskavágót. Áttételezéssel hamarosan apritja majd a takarmányt. Később morzsolót és darálót is kapcsolnak majd rá.

A három Zerényi testvér portáját azért gázosították, hadd lássák a községbeliek és a környező falvak parasztjai: hogyan hasznosíthatják az istállótrágyát. Mert a gázt nem Pécsről vezették Szabadszentkirályra. Maguk Zerényiék állítják elő egyszerűen istállótrágyából.

A házuk előtt egymás mellett sorakozik három tíz köbméteres tartály, amelyekbe egyenként öt kocsi trágyát dobáltak be. Innen földalatti csöveken kerül lakásukba az úgynevezett biogáz.

A három tíz köbméteres tartály két-két és fél hónapig naponta 15 köbméter gázt szolgáltat. Megírhatjuk azt is, hogy a gáz mellett még a trágya minőségét is javítják, mert a tartályokban olyan erjedési folyamat megy végbe, aminek következtében elpusztulnak a gyommagvak és javul a trágya minősége.

Legelőször a pécsi állami gazdaságban kísérleteztek biogáz előállításával. A kísérlet bevált és ennek alapján, a pécsi állami gazdaság szakembereinek tanácsát követve szerelték fel az első tartályokat Szabadszentkirályon.

Bebizonyosodott, hogy a szabadszentkirályiak sokkal jobb minőségű gázt állítanak elő, mint Pécsett a Kokszművek. A pécsi 3500—4000 kalóriás gázzal szemben Szabadszentkirályon 5800 kalóriás gázt termelnek.

Természetesen akkor kifizetődő igazán ez a berendezés, ha többen társulnak. Könnyebb így a beruházás, olcsóbban, szakszerűbben állíthatják elő a gázt, mert kevesebb tartályt kell építeni. Szabadszentkirályon már úgy számolnak, hogy közel ötven dolgozó paraszt társul a gáz előállítására. Végleges szám azonban csak akkor alakul majd ki, ha az ötven gazdánál szerelik a vezetéket, beállítják a szükséges tartályokat.

Előzetes számításokat is végeztek már, hogy mennyibe kerül az ötven gazdának, ha a telepet megépítik. Az eredmény: tíz év alatt csupán a tüzelő árából megtérül az az összeg, amit egyenként minden tagnak be kell majd fizetnie.

Szó esett már arról is, hogy az előállítás költségeihez hozzájárul majd az erdőbirtokosság is. Ez pedig annyit jelent, hogy a gazdák esetleg több évi részletekben törleszthetik az építési és szerelési költségeket.

A francia kormány válságos helyzete

48 órás fegyverszünet az algériai kerettörvény csatájában

Párizs (MTI): A francia jobboldali sajtó örömének ad kifejezést, afelett, hogy a szerdai minisztertanácson a köztársasági elnöknek és a miniszterelnöknek azt a javaslatát, hogy a kormánytöbbség pártjai pénteken kerekasztal-konferencia formájában újra vitassák meg az algériai kerettörvény vitás szakaszait, a kormányon belüli „ellenzék" André Morice hadügyminiszter és disszidens radikális társai is egyhangúan elfogadták.

A Figaro ujjong azon, hogy a jóslatok ellenére szerdán nem került sor lemondásra a kormányon belül. Az Aurore is kiemeli, hogy André Morice hajlandó volt lemondását visszavonni.

Ugyanakkor a Combat megírja, hogy a minisztertanács ülésén a hadügyminiszter benyújtotta lemondását. Később valóban felfüggesztette, de a lap arról is hírt ad, hogy a minisztertanácson Lacoste, algériai miniszter is lemondással fenyegetőzött arra az esetre, ha Morice vagy az algériai minisztérium arab államtitkárai kiválnának a kormányból.

A Franc-Tireur szerint csak 48 órás fegyverszünetről van szó a kerettörvény csatájában. A Libération aláhúzza, hogy Bourges-Maunoury nem tudja elkerülni a válságot. A kerettörvény ügye Morice és Guy Mollet merev állásfoglalása miatt jutott holtpontra.

A csütörtökön megjelent France Observateur című baloldali polgári hetilap Bourges-Maunoury „utolsó negyedórájáról" beszél. A Combat vezércikke erős kormányt követel és a jelenlegi kormány tekintélyéről nem túlságosan hizelgő módon nyilatkozik. A vezércikk, bár nem mondja ki, sejteti, hogy De Gaullera gondol. Az Humanité megállapítja, hogy Bourges Maunoury görcsösen ragaszkodik miniszterelnöki bársonyszékéhez.

MOULIN ROUGE

A film Toulouse-Lautrec életét viszi vászonra, a nagy festőét, akit énekesnők, kánkántáncosnők és nem egyszer az utca elesettjei ihlettek alkotásra. A rendező és az operatőr mesteri eszközökkel formázza meg a sebezhetőlelkű ember vívódásait, szerelemre vágyódását. A festő alkotásait kitűnően használták fel a filmben. Jose Ferrer, a nagy festő életrekeltője élethű maszkjával, bensőséges, átélt játékkal alakítja Toulouse-Lautrec-t.

A filmben érezni a múlt század végi Párizst, életét, levegőjét, a Montmartre lármáját, olcsó ragyogását.

A nagy angol filmalkotások közé tartozik, számunkra azonban — sajátos levegője miatt — kissé idegennek tűnik.

Tito elnök cikke

a Foreign Affairs című amerikai folyóiratban

WASHINGTON: (Reuter) A Foreign Affairs című negyedévenként megjelenő amerikai folyóirat közli Titónak, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság elnökének cikkét, amely ben Tító azt tanácsolja a Nyugatnak, oszlassa el a Szovjetunió vezetői iránt táplált bizalmatlanságát. Tito ismételten hangoztatja azt a meggyőződését, hogy az országok békés egymás mellett élése — függetlenül különböző társadalmi rendszerüktől — az egyetlen megoldás a háború helyett.

Cikkében Tito azt írja, nehéz megérteni, hogy négy évvel Sztálin halála után a Nyugat bizalmatlansága „nem csupán létezik, hanem valójában még erősödik is."

Az a tény, hogy a Nyugat továbbra is katonai támaszpontokat létesít Európában, a Közép-Keleten és Ázsiában, egyértelmű a béke állandó veszélyeztetésével, mert indokoltan idézi elő a Szovjetunió vezetőinek nehezteléséét és bizalmatlanságát — jegyzi meg Tito, majd hangoztatja: nem rejlik ellentmondás abban, hogy amikor Jugoszlávia jó kapcsolatokat létesít a Szovjetunióval és más kelet-európai országokkal „a legtávolabbról sem áll szándékában elrontani a nyugati országokkal fennálló kapcsolatait."

A szíriai belügyminisztérium a török csapatösszevonásról

DAMASZKUSZ: (Reuter) A szíriai belügyminisztérium szóvivője szerdán délután tett nyilatkozatában kijelentette, hogy nagyobbszabású török csapatösszevonásokat figyeltek meg a szíriai határ mentén. Hozzáfűzte, hogy Törökországnak Kirikkhan, Rihorijeh és Antab körzetében török tank- és páncélos egységeknek a szokásostól eltérő mozdulatait észlelték.

Lengyel vezetők nyilatkozatai jugoszláviai látogatásukról

VARSÓ: (PAP) Gomulka, Cyrankiewicz, Ochab és Rapacki nyilatkozatot adott a varsói Express Wieczorny számára jugoszláviai látogatásának benyomásairól.

Wladyslaw Gomulka, a LEMP Központi Bizottságának első titkára a többi között hagnsúlyozta jugoszláviai fogadtatásuk rendkívüli szívélyességét és azt, hogy útjukon lépten-nyomon tapasztalták a jugoszláv népnek a lengyel nép iránti rokonszenvét. A legfontosabb azonban az a tény, hogy jugoszláviai látogatásunk nem csupán országaink számára hasznos, hanem javára válik majd minden szocialista országnak is. Látogatásunknak ugyanis nem volt semmilyen kizárólagos jellege.

Jozef Cyrankiewicz miniszterelnök nyilatkozatában hangsúlyozta, a küldöttségre igen nagy benyomást tettek azok a közvetlen beszélgetések, amelyeket az ország különböző részeiben folytatott.

Edward Ochab földművelésügyi miniszter kiemelte, különösen figyelemreméltó a jugoszláv népnek az a hite, hogy a helyes úton halad és ugyanakkor az a felismerése, hogy még mindig sok a tennivaló.

Aman Rapacki külügyminiszter hangsúlyozta: az a barátság, amelyet a jugoszláv nép a lengyel nép iránt tanúsít, a közös problémák következtében — mélyen gyökerezik a nép szívében.

Új ösztöndíj-rendelkezések

Megjelent az egyetemi hallgatók állami támogatásáról szóló utasítás. Az új tanévtől az egyetemek, a főiskolák, az akadémiák nappali tagozatának első és második évfolyamán, a következő tanévekben pedig fokozatosan a magasabb évfolyamokon is az új ösztöndíj-rendszert kell bevezetni.

A rendelkezés elsősorban a *tanulmányi ösztöndíjról* szól, amelyet az a hallgató kaphat, akinek tanulmányi átlageredménye legalább „jó". Az ösztöndíj összege — a rendelkezésre álló keret erejéig — a tanulmányi eredménytől függően *havi száz forinttól kettőszázötven forintig terjedhet. Kétszázötven forintos* tanulmányi ösztöndíjban csak kitűnő rendű hallgató részesíthető, *kettőszáz forintos* ösztöndíjat legalább jeles rendű, *száz forintos* ösztöndíjat pedig legalább jó rendű hallgató kaphat. Az első évfolyam első félévében a hallgatók hatvan százaléka — az érettségi és a felvételi vizsga eredményétől függően — havi száz, illetve százötven forint tanulmányi ösztöndíjban részesíthető. *Nem részesülhet tanulmányi ösztöndíjban az a hallgató, akinek eltartója havi háromezer forintot meghaladó jövedelemmel, illetve akinek a házastársa havi kettőezer ötszáz forintot meghaladó jövedelemmel rendelkezik.*

A rendszeres szociális támogatás pénzből, illetve természetbeli juttatásból áll. *Pénzbeli juttatásban*, a tanulmányi eredménytől függően — a közölt keret erejéig — elsősorban munkás, mezőgazdasági munkás és mezőgazdasági, termelőszövetkezeti tag szülők gyermekei részesíthetők, ha eltartóik havi jövedelme az ezerhatszáz forintot nem haladja meg, illetve azt, akinek házastársa havi ezerháromszáz forintot meg nem haladó jövedelemmel rendelkezik. *Természetbeli juttatásnak* a szociális körülmények miatt arra ráutalt hallgatók részesíthetők.

Rendkívüli segélyt, a meghatározott kereten belül, a hallgatók szociális helyzetüktől függően kaphatnak.

A *„Népköztársaság egyetemi és főiskolai ösztöndíj"* pénzbeli összege havi hétszáz forint.

Az 1957/58. tanévben a III. vagy az ennél magasabb évfolyamra beiratkozott hallgatókra vonatkozólag az eddigi ösztöndíj- és tandíjszabályok a mérvadók. Azok a hallgatók, akik saját hibájukból évet ismételnek, rendszeres állami juttatásban nem részesülhetnek.

Kun Béla özvegye Magyarországra érkezik

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására Kun Béla elvtárs özvegye és családja a közeli napokban magyarországi látogatásra érkezik.

Külföldről JELENTIK

NEW YORK

Az ENSZ leszerelési albizottsága — jól tájékozott körök közlése szerint — szeptember 30-án ül össze, hogy foglalkozzék albizottságának londoni tárgyalásairól készült jelentésével.

BADEN-BADEN

Jól tájékozott szaud-arábiai személyiség szerdán Baden-Badenben kijelentette, hogy dr. Ibrahim Isztuani, Szíria bonni nagykövete Szaud királlyal Baden-Badenben folytatott bizalmas megbeszélésén közölte: Szíria diplomáciai kapcsolatokat óhajt létesíteni a Német Demokratikus Köztársasággal.

SZPLIT

Kotov altengernagy, a szovjet balti flotta helyettes parancsnoka, aki szeptember 12-én a „Zsdanov" cirkálón baráti látogatásra Szplitbe érkezett, szerdán hajóval együtt elhagyta a szpliti kikötőt.

WASHINGTON

Sarit tábornagy új thaiföldi kormánya biztosította az Egyesült Államok bangkoki nagykövetségét, hogy Thaiföld továbbra is a SEATO tagja marad és a miniszterelnök politikáját követi — közli az AP. Az Egyesült Államok külügyminisztériumának szóvivője azonban sajtóértekezletén kijelentette, hogy a thaiföldi helyzet „cseppfolyós állapotban van."

BERLIN

Bajorországban a CSU, Adenauerék testvérpártja, kötetelte a szociáldemokrata vezetés alatt álló tartományi kormány lemondását, arra hivatkozva, hogy a parlamenti választások alkalmával a CSU nyerte el Bajorországban a szavazatok többségét.

SZÖUL

Ngo Dinh Diem Dél-Vietnam elnöke szerdán hivatalos látogatásra Dél-Koreába érkezett, ahol Li Szin Man elnök fogadta. Valószínűleg a Dél-Korea, Dél-Vietnam és Csang Kaj-sek között megkötendő szövetségről fognak tárgyalni.

TEL AVIV

Az izraeli hadsereg „valahol Izraelben" nagyszabású hadgyakorlatba kezdett. A gyakorlatra meghívták a nyugati katonai attasékat is.

LONDON

Az Északi tengeren és a La Manche csatornán megkezdődött a NATO tagállamainak hadgyakorlata. A hadihajók, amelyek között most először vannak ott a nyugat-német hadiflotta egységei is, a „maradjatok szilárdak" elnevezésű hadgyakorlaton vesznek részt.

BELGRÁD

A jugoszláv—magyar hazatelepítési vegyesbizottság képviselői Szrbobranból (Szentamásról) csütörtökön újabb 15 főből álló magyar disszidenscsoportot indítottak útnak hazafelé. A disszidenseket a horgosi határátlépőhelyen adták át a magyar hatóságoknak. A disszidensek saját elhatározásuk és kérésük alapján repatriáltak.

BELGRÁD

Jugoszláv területen, a Preszpanszkoto közelében kedden délután kényszerleszállást végzett egy IL—14 szovjet utasszállító gép. A nagy köd miatt nem tudott leszállni a tiranai repülőtéren és eltévedt. Amidőn végül leszállt, mindössze öt percre elegendő üzemanyaga volt. Senki sem sérült meg.

VARSÓ

Varsóban szerdán lengyel—mongol közös nyilatkozatot írtak alá. A nyilatkozat leszögezi, hogy a Lengyel Népköztársaság és a Mongol Népköztársaság kormánya továbbra is tevékenyen síkraszáll a különböző társadalmi és politikai rendszerű államok békés egymás mellett élésének politikája mellett.

63 kérdést tárgyal meg a XII. közgyűlés

(Folytatás az 1. oldalról)

Nyugat-Iriant illetően Van Wyck holland küldött vitatta Indonéziának azt a jogát, hogy felségjogot követel Nyugat-Irián fölött. Sastroamidjojo, indonéz küldött viszont arra kérte az ENSZ-et, hogy működjék közre a probléma békés megoldásának keresésében.

A leszerelés kérdését többféle vonatkozásban is a közgyűlés napirendjére tűzték: a leszerelési bizottság jelentést terjeszt majd elő az albizottság londoni tárgyalásairól, s ezenkívül „kollektív tájékoztató akciót" is indítanak.

A közgyűlés főbizottsága csütörtökön délután ismét összeül, hogy javaslatot tegyen a napirend utolsó pontjainak tárgyában, amelyek nevezetesen a Kínai Népköztársaság ENSZ-képviseletére, s az úgynevezett magyar kérdésre vonatkoznak.

Memento!

Hajnalodott. Alig voltak néhányan a Kossuth-téri autobuszvaroteremben. Egyik padon két férfi énekelgetett. Csak úgy jókedvükben.

Majd hirtelen kinyílt az irodaajtó és kiszólt egy álmos hang:

— Maradjanak csöndben kérem, ez nem kocsma!

Csendben tovább dúdolgattak, s közben az idősebbik az irodára mutatva megjegyezte:

— Persze, nem tudja a mester, miért vagyunk ilyen jó hangulatban. No igen... Sőt, maga se tudja, igaz? — fordult felém.

— Pedig egyszerű. A barátomnak, azaz a kis feleségének fia született. Az első. Reggel megy be meglátogatni, mert még nem látta. Csak annyit tud, hogy öt kiló húsz deka a kicsi. Komoly gyerek, mi? Mint az apja... — és megveregette barátja vállát.

— Tudja — szólt ezután az újdonsült apa — nem birtam már aludni. Az öröm nem hagyja az embert. Inkább itt várom meg a reggelt, hamarább múlik az idő. Különben... Balázs János vagyok. Ő meg — és fényképet mutat — a feleségem. Fiatal még, csak 17 éves.

Tehát Balázs János az új ismerősöm. S ha már bemutatkoztunk, el is beszélgetünk...

Nemrég szerelt le a katonaságtól. Előtte három hónapig kórházban feküdt, aminek külön története van.

Jelenleg mint vájár dolgozik István-aknán. Jó tíz éve, hogy a falusi gyerek először látta meg a bányát. Takarító fiúként kezdte a mélyben, aztán csillés, majd segédvájár lett. Közben kedvet kapott a motorokhoz és kitanulta a gépkocsivezetést. Így került a katonaságnál a marcali harckocsiezredbe. Az 1956-os nagy árvíz idején a bátor harckocsivezetőt a mohácsszigeti mentési munkálatoknál tanúsított helytállásáért a miniszter tüntette ki. Katonakönyve is tanúskodik róla.

Múlt év októberében Balázs Jánost Budapestre vezényelték.

November 3... A két tank közül — amelyek a pártház védelmére álltak az úttesten — az egyiket Balázs János vezette. Velük nézett farkasszemet a térről három harckocsi, amelyek tüzelni kezdtek. Ugyanekkor a két védőfeladatot kapott tanknak Maléter kiadta a parancsot: nem tüzelhetnek.

— Képzelje, milyen érzés volt — mondja fojtott hangon. — És még látni azt, amit a csőcselék a pártházból kihurcoltakkal elkövetett ott a téren. De hisz hallott, vagy olvasott erről... Ezt nem lehet elfelejteni.

November 8-án a Múzeum környékén harcolt Balázs János a rejtekhelyekről támadó ellenforradalmárokkal. Harckocsijára benzinpalackot dobtak és rémülten vette észre, hogy a motorház lángbaborul. Nem volt más választás: elégni, vagy kimenekülni a tankból a golyózáporba, a majdnem biztos halálba. Az utóbbit választották. A parancsnok — pesti gyárimunkás —, aki elsőnek hagyta el a harckocsit, fejlövéssel holtan bukott a kövezetre, helyettese, aki másodiknak ment, szintén. Balázs Jánost két golyó találta, egyik a mellét, a másik mind a két karján az izmokat fúrta át. Kivonszolta magát a járdaszegélyhez, többre nem emlékszik.

Amikor magához tért, egy öreg nénike kötözgette sebeit az Üllői-út 98-ban. Innen a Rókus-kórházba szállította egy teherautó. Egyik ápolónővér tiltakozott a fölvétele ellen, mondván, hogy ávóst nem gyógyítanak.

— Le akartam köpni azt a nőt, de olyan gyenge voltam, hogy megint elsötétedett előttem a világ. Szerencsémre az orvos más véleményen volt.

Harmadnap fegyveres suhancok jelentek meg a kórházban, hasonszőrű nők társaságában és Balázs János ágya előtt is megálltak.

— Ezt is visszük — mutatott rá a bandavezér.

— Nem látják, hogy már alig él — szólt az orvos.

— Ennek az orvosnak köszönhetem az életemet.

Azt azonban nem tudta megakadályozni, hogy abból a betegszobából négy magamfajta szerencsétlent el ne vigyenek a gazemberek — emlékezik a véres-tragikus napokra, amelyeknek egyik szemtanúja és igaz tanúja.

Elhiszem Balázs Jánosnak, hogy éppen most, amikor először megpillantja majd elsőszülött kisfiát, olyan ez a visszaemlékezés, mint egy borzasztó, lidérces álom.

De nem lehet, nem szabad feledni...

— vi —

50 nőtanács működik a megyében

Biztatóan halad a „Gyermekvárosért" mozgalom

Gazdaasszony-köröket szerveznek
Kisgépkölcsönző vállalat alakul

Az utóbbi hónapokban mind többet hallani a nőtanácsokról. Immár öt hónapja ujjáalakultak, száz és száz asszony kíváncsian, érdeklődve várja a különböző rendezvényeket, előadásokat. Felkerestük a megyei nőtanácsot, hogy eddigi munkájáról, további terveiről tájékoztathassuk olvasóinkat.

— Nehéz körülmények között álltunk lábra — mondja Gregor Sándorné, a nőtanács munkatársa. — Ismeretes, hogy az elmúlt évben az MNDSZ beolvadt a népfrontba. Ezzel már akkor tétlenségre kárhoztattuk az asszonyokat, hónapokig nem találták meg helyüket. Az ellenforradalom pedig szétrombolta a sok, áldozatos munkát végzett nőszervezeteket. Mindent előlről kellett kezdeni. Ma már egy járás kivételével mindenütt megalakultak a járási vezetőségek; mostani ismereteink szerint mintegy ötven városi és falusi nőtanács jött létre, és kezdte ismét táborába szervezni az édesanyákat.

— Az ujjászervezés új alapokon történik. Megszűntek a szervezetek, nincs belépés és tagdíj. A mozgalom-jelleg azért előnyösebb, mert olyan asszonyok is csatlakoznak, akik különben távol tartanák magukat. Mondjuk, a nőtanács gyűlést hirdet. Korábban csak a tagok jelenhettek meg, most viszont szívesen látnak minden érdeklődőt. Sajnos, néhányan még zsörtölődnek, nem értik meg, hogy így a nőmozgalom szélesebb rétegeket tud tömöríteni és érdekeltté tenni az asszonyok ügyeinek intézésében. Pedig így van. A nemzetközi nőnap, a gyermeknap megrendezése nagyszerűen sikerült, bensőséges, baráti ünnepségek voltak. Áprilisban, májusban járási nőgyűléseket tartottunk, amelyeken sok új arcot láttunk.

Az elmúlt hónapokban a nőtanácsok jelentős eredményeket értek el. Néhány napja Pécsett megrendezték az elsősztályosok szüleinek találkozóját. Tapasztalt pedagógusok adtak tanácsokat, hogyan foglalkozzanak gyermekükkel és segítsék az iskolai nevelőmunkát. Különösen közkedveltek a nőgyógyászati és egészségügyi előadások, a háztartás gondjait könnyítő megbeszéléseken elhangzó tanácsok. A mohácsi és szigetvári járásban jogi bizottságok, kiváló szakemberek keresnek orvosságot a hozzájuk forduló asszonyok panaszaira.

— Terveink? Nem lenne jó, ha mi magunk terveznénk; az asszonyok véleménye, igénye szerint akarunk dolgozni. Egyelőre minél több helyen, főként a falvakban szeretnénk megalakítani a nőtanácsokat. Részt kívánunk venni a szülői munkaközösségek munkájában. A télen gyermeknevelési előadásokat szervezünk, korcsoportonként népszerűsítjük a gyermeknevelés módszereit. Hamarosan megrendezzük az édesapák anketját. Az a célunk, hogy az édesanyák mellett az édesapák is jobban törődjenek gyermekük nevelésével, a serdülő korú fiúk oktatásával. Nemrég indítottuk el a „Gyermekvárosért" mozgalmat, mintegy 380 000 forint értékű úgynevezett téglajegyet adtunk ki. Az édesanyák szívesen támogatják, hogy meleg otthont nyújtsunk a kallódó gyermekeknek. Jellemző, hogy több helyen díszes függönyöket horgolnak a megépülő gyermekvárosnak.

— Külön szerenék szólni a gazdaasszony-körökről. Ezeknek hagyományai vannak és tapasztalataink szerint ma is közkedveltek. Az asszonyok magunk állapítják meg, milyen köröket alakítanak. Egyelőre szabás-varrás tanfolyamok a legnépszerűbbek, de például Hidason cukrász-tanfolyam indul, amelyen részt vesznek fiatal lányok is. Szigetváron is a sütés-főzésben szeretnének nagyobb gyakorlatot szerezni. Az állam, a nőtanács kezdeményezésére segítséget is ad a köröknek. Pécsett most alakul egy kisgépkölcsönző vállalat. Havi nyolcvan forintos bérért mosógépet, porszívógépet, padlókefélőgépet, szemfelszedőt és varrógépet kölcsönözhetnek a vidéken lakók is. Más tervekkel is foglalkozunk, ezekről azonban majd később lehet beszélni.

Végezetül elmondották, hogy több támogatást várnak a községi tanácsoktól, mindekelőtt helyiség biztosításában, ahol összejöhetnének az asszonyok. Ezenkívül helyes lenne, ha a nőtanács munkájával összefüggő problémák tárgyalására egy-két vezetőt is meghívnának.

— Október nagyon sok bonyodalmat okozott a családban, a gyermekek nevelésében. A nőtanácsok tőlük telhetően szeretnének és igyekeznek is segítséget nyújtani a sebek gyógyításában — mondotta befejezésül Gregor Sándorné.

Szeptember 22:
Ujító-kiállítás Szászvárott

A Komlói Szénbányászati Tröszthöz tartozó szászvári bányaüzem ez év szeptember 22-én nyitja meg első, önálló újító-kiállítását.

A megnyitó 22-én délelőtt tíz órakor lesz, azután pedig szeptember 29-ig tekinthetik meg a látogatók a Szászvár bányaüzemi munkásszálló kultúrtermében, a szászvári bányaüzem dolgozóinak újításait. Az 1957. január 1-től, szeptember 1-ig bevezetett és tapasztalatcserében átvett újításokat, eredetiben, modellekkel és képekkel szemléltetik. A kiállítás bemutatja majd a szászvári bányaüzem újítómozgalmának fejlődését is.

A kiállítás szervezője, a szászvári bányaüzem lehetővé teszi nagyobb vidéki csoportok látogatását is, megkönnyíti a bányatelepen való tartózkodásukat. Előzetes bejelentés esetén gondoskodnak a látogatók élelmezéséről, ezen felül a szászvári Jószerencsét mozi előadásaira díjtalan belépést biztosítanak.

Tíz esztendő eredménye

Valamikor — alig tíz esztendeje — a Kriszt kocsma környékén csupa földszintes, kertes ház sorakozott egymás mellett. El is nevezték meszesi kertvárosnak. Csak annyiban volt ez kertváros, hogy a háború utolsó évében megkezdett kislakások mellé tágas kertet is jelöltek az építők. Az építkezést már a felszabadulás után fejezték be.

Az utcát is csak azért keresztelték el, hogy a postás megtalálja az itt lakó bányászokat. Máskülönben nem volt ajánlatos erre járni. Tavassza' ősszel, bokáig ért a sár, nyáron hajat, ruhát szürkített a por. Éjjel sötétben botorkáltak a lakók és messzi kutakhoz mentek vízért.

Még 1947-ben is nyílt levéllel fordultak Krancz Pál elvtárshoz, az akkori polgármesterhez, hogy segítsen a bajokon, mert már tűrhetetlen az állapot a meszesi kertvárosban.

Kérésüknek volt foganatja. Segített a tanács, a megye, az állam s ma — tíz esztendő múltán — egy alakuló város közepén fut a kiszélesített Tolbuchin út.

Hol van már a keskeny, kátyús út, mely a Hősök teréhez visz. Helyette széles, elsősztályú utat kapott Meszes. A Dobó István utcát is kikövezték s a járda is betonból készül az utak mentén. Mindez több mint félmillió forintba kerül.

Aztán a házak. Emeletes, korszerű, szemre is szép lakások épültek és épülnek még ma is. A felszabadulás óta 1310 lakás, egy négytantermes és egy másik nyolctantermes iskola készült el. A kicsinyekről is gondoskodtak. Ötven férőhelyes óvoda, 44 férőhelyes bölcsőde csökkenti a bányászasszonyok gondjait. De sorolhatjuk a korszerű orvosi rendelőt, a gyógyszertárat, a kereskedelmi hálózat boltjait, a két legényszállást. Nem is lépegetett, egyenesen belerohant a szebb jövőbe ez a városrész. Az utak mellett még fiatalok a fák és gyengén sarjad a fű, de már megkezdődött a parkosítás is.

De nincs az az új cipő, amelyik egy kicsit ne szoritana. Különösen kezdetben. Bármennyire is szépek az eredmények, vannak hibák, hiányosságok — ha ideiglenesen is. Néha nincs víz, kevés az iskola, az üzlet és nincs kultúrház, ahol a bányászlegények, családok szórakozhatnának. Már túlhaladta igényük a kocsmák füstjét. Tágas, világos termekben akarják eltölteni estéiket.

Nos, a meszesi panaszokra hamarosan gyógyir kerül. A két iskolát kibővitik még egyszer akkorára. Aztán 1959-re megépül az 50 fős óvoda és 40 férőhelyes bölcsőde is. Az üzlethálózatra sem lehet majd panasz. Mintegy 200 köbméterrel növelik, ami a gyakorlatban 8—10 üzletet jelent. Piactér — régi vágya Meszesnek. Meglesz. Már előirányozták a 150 000 forintot a létrehozására, fenn Fehérhegyen.

Porosak az utak, kevés a park — panaszolják, de jövőre már nem lesz okuk a panaszra. Rendezik az utakat, parkosítják a házak környékét. Megjavítják a csatornahálózatot és vizhiánya sem lesz Meszesnek. Minderre egymillió forintot fordítanak.

A világítás sem kielégítő még. Látják ezt a vezetők is, ezért 380 000 forintos beruházással bővitik.

Zsúfoltak a buszok, különösen reggel és délben. Naponta csaknem 400 diák jár be a központba tanulni. Valamennyi középiskolás. Segiteni kell. Ezért 1959-ben megépül a meszesi gimnázium. Tizenhat tanterme lesz.

A lakásépitkezés sem áll meg. Idén még 74 lakás készül el s 1959-ig összesen 260 lakásba költözhetnek be az új lakók. A lakások fele egyszoba-konyhás, a másik fele kétszobás lesz. Mindez, — az épitkezés, városrendezés, minden — összesen 30 millió forintba kerül.

Csupán egy szépséghibája van a meszesi fejlesztési tervnek. Nincs és a közeli tervekben nem is szerepel a kultúrház. Pedig nélküle nem város a város.

S ahol tíz esztendeje még csak kétezren laktak a földszintes, kertes házakban, ott ma tizezres új városrész épül a jövő bányászcsaládjainak örömére.

GÁLDONYI BÉLA

A pécsi aknamélyítők véleménye
Több megértést és támogatást várnak a szénbányászoktól

A pécsi bányaüzemek számára még 1954-ben távlati fejlesztési tervet dolgoztak ki, hogy az új szénmezők feltárásával, új bányaüzemek létesítésével biztosítani tudják a termelés fokozatos növelését. Sajnos, e távlati terven azóta több módosítást kellett eszközölni, mert nem sikerült a beruházásokat olyan ütemben megvalósítani, ahogy azt eredetileg elképzelték. Igy aztán — noha a Pécsi Szénbányászati Tröszt ez évi beruházási terve 136 millió forintot irányoz elő az ipari beruházásokra — az eddigi beruházások megvalósítása nem eredményezett különösebb kapacitásnövekedést. Egyes pécsi bányaüzemek jelenleg művelés alatt álló területei ugyanis egyre inkább elmeddülnek s a beruházások elsősorban e kapacitáskiesés pótlását szolgálják.

A Pécsi Szénbányászati Tröszinek éppen ezért létkérdése, hogy jelenleg megvalósítás alatt lévő ipari beruházásai határidőre elkészüljenek. A bánya jövője szempontjából különösen nagyjelentőségű az István (2) szállító-, az István lég- és a hosszúhetényi ikeraknák mélyítése, az Andrásaknai vak-akna elkészítése valamint a meglévő vágatok mielőbbi korszerűsítése. E munkák többségét az Aknamélyítő Vállalat pécsi körzete végzi. S hogy milyen nagy feladat hárul rájuk, azt néhány számadattal is érzékeltetni lehet. Az 1960-ra elkészítendő új István szállító-aknára 78,6 millió, a hosszúhetényi ikeraknák 229,2 millió forintba fognak kerülni. Az említett aknák mélyítése mellett ebben az évben 3808 folyóméter vágatot kell korszerűsíteniök.

Hogy képesek-e erre?

Egy héttel ezelőtt a pécsi tröszt vezetői és az aknamélyítő körzet vezetői is kételkedtek ebben. Az István szállító akna mélyítését ugyanis már három hónapja abbahagyták, mert nem tudták megoldani a talajvíz elvezetését, a tervezett vízlevezető vágat elkészítését az állandó gázveszély pedig nagyon megnehezítette. Gondokkal küzdenek István légaknán is. Ezt az aknát ugyanis a szabolcsi vízgyűjtő terület közepébe telepítették.

Nem várt akadály nehezíti a munkát Hosszúhetényben is. A nagy nyomás miatt a kilencedik szinti rakodót kétszeres vastagságú vasbetonfallal kell ellátniok, hogy tartós legyen. Ez persze többlet munkát igényel, de előrelátható lemaradást nem.

Az aknamélyítőket tervük teljesítésében azonban nemcsak geológiai nehézségek akadályozzák. Sajnos, a szabolcsi és a pécsbányai munkahelyeken nem a legjobb a viszony az aknamélyítők és a szénbányászok között. S ebben a kérdésben nagyon nehéz igazságot tenni. A szénbányászok arra panaszkodnak, hogy az aknamélyítők hátráltatják munkájukat, az aknamélyítők pedig fordítva. Hol egyiknek, hol a másiknak van igaza. Azt azonban feltétlenül látni kell, hogy a bányaüzemek, elsősorban Pécsbánya és Szabolcs jövője — mivel Vasason ilyen bajok nincsenek — attól is függ, hogy az aknamélyítők meg tudják-e valósítani a rájuk váró feladatokat. Pécsbányán például ehhez az szükséges, hogy az aknamélyítők a jelenlegi 114 fős létszámukat 166 főre emeljék s minden 24 órában legalább 420 üres csillét kapjanak. Igaz, hogy Pécsbányán kevés a csille, mégis kell adni belőle. S lehetővé kell tenni azt is, hogy az aknamélyítőknek a szükséges anyagok is a rendelkezésükre álljanak és a bányában legyen megfelelő anyagtároló helyük.

Hasonlóan, a kölcsönös segítség, egymás munkájának támogatása útján kellene megoldani a szabolcsi problémákat is. Az itteni súlyos lemaradást az aknamélyítők teljes egészében már nem tudják felszámolni. De mivel sikerült egyezséget kötniök az aknamélyítők komlói körzetével, s október 1-től kezdődően a komlóiak fogják végezni a szállítóakna mélyítését, a jövőben minden erejüket a vágatkorszerűsítésre kívánják összpontosítani. Ha tételesen nem is, de globálisan szeretnék a tervben előírt mennyiségű munkát evégezni.

A sokat szidott pécsi aknamélyítőkben tehát megvan az akarat, hogy idejében elvégezzék a szerződésben vállalt munkákat. Sajnos, nekik is sok a gondjuk, nekik is — talán még jobban, mint a szénbányászoknak — meg kell küzdeniök a fegyelmezetlen munkásokkal, az anyaghiánnyal, a műszaki akadályokkal, a szénbányaüzemek egyes műszaki középkádereinek azzal a helytelen véleményével, hogy az aknamélyítők ráérnek, az aknamélyítőknek nem jár se anyag se csille. Szeretnék, ha a vasasi bányaüzem vezetőihez hasonlóan a másik két kerületben is jó együttműködést tudnának kialakítani. Szeretnék azt is ha másik nagy problémájuk, a lakáskérdés megoldásához is az eddiginél sokkal nagyobb segítséget kapnának. Az aknamélyítő vállalat jelenleg több, mint 1000 bányászt foglalkoztat. A lakásigénylők száma meghaladja a száz főt s — sajnos — ebben az évben mindössze 1 lakást kaptak a pécsi tröszt által ígért 15-ből, s egyet sem abból a 28-ból, amit a tanácstól vártak. Gondjaik, bajaik ellenére azonban bíznak abban, hogy a pécsi bányaüzemek számára olyannyira fontos beruházások többségét a határidőre meg tudják valósítani.

Közvilágítást kér a nyugati városrész

Az új nyugati városrész rohamosan épül. Közel 1500 lakója van már. Fel kell azonban hívni az illetékesek figyelmét arra, hogy ennek a modern negyednek milyen rossz még mindig a közvilágítása. Még a tél beállta előtt megoldást kellene találni, legalábbis ideiglenest.

HUNYADVÁRI BÉLA

A monyoródi tsz-ben

Nyolcvan tagja van a monyoródi tsz-nek, s alig találni a községben valakit, akivel beszélhetne az ember. Csak a véletlen hozott össze a brigádvezetővel, Schilling Antallal. Éppen megéhezett, s házuk előtt leugrott a Zetorról, hogy harapjon valamit.

Átnyújt a vezetőnek egy üres boroskorsót, melyet a pincénél majd megtöltenek újborral, s már menne is, de enged a rábeszélésnek azzal a feltétellel, hogy rövidek leszünk.

Hogy miért siet? — Mert mindenki azt teszi, aki mozogni tud. Igy ősz felé nemcsak a betakarítás sürgeti az embert, hanem a vetés is.

— Tegnap elvetettünk 45 hold árpát — ismertet meg a tsz-ben folyó munkával. — A férfiak ma vetik a hét hold rozsot és búzavetőmagot cserélnek a bólyi terményforgalmival, mert a miénk vetőmagnak nem tökéletes... Az asszonyok pedig sárgaszilvát szednek a tanyán.

Előző években nem is gondoltak a szilvafákra, de idén még ezek az elfelejtett fák is olyan termést hoztak, hogy vétkeznének, ha engednék kint rohadni. Felszedik az asszonyok, lesz belőle 30 hektó cefre. Ezt szüret után összekeverik a 20 hold szőlő törkölyével és pálinkát főznek belőle.

Gazdag az idei esztendő. Árpából rekordtermést értek el, jól fizetett a búza és előreláthatólag a kukorica is meghálája a gondos munkát. Idén még nem vettek fel beruházási kölcsönt, mégis gyarapították a közös vagyont. Tavasszal több mint 101 000 forintért vásároltak egy Zetort pótkocsival, hydraulikával, ekével. Tovább építették az 50 férőhelyes tehénistállót, amelyre eddig 120 000 forintot költöttek. Az építési munkák el is készültek, a villany és vízvezeték szerelése van még hátra.

— Nem engedjük, hogy eladósodjon a csoport — jelenti ki a brigádvezető. — Beruházni kell, mert enélkül nem haladunk előre, de amíg pénzünk, tehetségünk van, nem kell kölcsön az államtól...

Amint így beszél gondjaikról, belső ügyeikről, jön a tanácselnök. Azt mondja, hogy a bólyi terményforgalmi érdeklődik: van-e szerződéses kukoricája a szövetkezetnek.

— Szerződéses kukoricánk nincs — mondja a brigádvezető, majd felém fordulva hozzáteszi — de az állatokra kötöttünk szerződést. Tíz növendékmarha és 50 szerződéses sertés hízik most is.

A sertéseket azért hizlalják, mert kedvező a szerződéskötési akció, a marhákat meg ki akarják selejtezni, hogy az új 50 férőhelyes szarvasmarha-istállót kiváló törzsállománnyal tölthessék meg. „Ebbe csak elsőosztályú tenyészállatok kerülhetnek."

A sok beruházás ellenére is minden hónapban 10 forint előleget osztanak munkaegységenként. Zárszámadáskor még három kiló búzát, két kiló árpát, zabot, és 3—4 kiló kukoricát adnak egy-egy munkaegységre. A bort most nem osztják fel, hanem a pécsi poharazójukban értékesítik. Jórészt ez a poharazó biztosítja a havonkénti 10 Ft-os készpénz előleget. Csak az a baj, hogy kevés a bor. Évente eladhatnának legalább 360 hektót. Ilyen terméshez pedig nem elegendő a 20 hold szőlő. Ezért telepítettek még öt holdat, amely szépen sikerült is. Tavasszal három holdat már beoltottak s az oltványok 90—95 százaléka megeredt.

Októberben 55 tag kilépett a termelőszövetkezetből. Abban az időben megzavarták kicsit a nyugalmat, többen arra is gondoltak: többé nem lesz tsz Monyoródon. 3 van! Ha nehézségekkel is küzd még, de halad azon az úton, amely a gondtalanabb élethez vezet.

(Lipóczky)

SPORT

Labdarúgó-csapataink a vasárnapi mérkőzésekre készülnek

A Pécs-Baranya sérültjei sorra meggyógyulnak; újra edzésbe állt Lehel, Hegyi és Horváth is. Csütörtökön a tartalékcsapatával játszott kétkapus mérkőzést az NB I-es pécsi csapat. Az edzésről hiányzott a rég sérült Csupák mellett Lovig és Kocsis, akik a B-válogatottal Moszkvába utaztak. Vasárnap a Komlói Bányásszal játszik barátságos mérkőzést a Pécs-Baranya. Ezen a mérkőzésen minden számításba jövő játékosát szerepeltetni akarja Volentik Béla edző.

*

A Komlói Bányász a heti kétkapus edzésén csütörtökön délután a Pécsújhegyi Bányászt fogadta. A komlóiak jól kihasználták a bajnoki szünetet. Bodola Gyula edző irányításával a játékosok nagy igyekezettel készültek a soronkövetkező bajnoki mérkőzésre. Főleg a csatársor gólképességén igyekeztek javítani, ezért igen sokat gyakorolták a játékosok a kapuralövést. Gelencsér kivételével mindenki egészséges, újság még a bányász-csapatnál, hogy vasárnap Polgár az utánpótlás, Krausz pedig a B-válogatott mérkőzésén szerepel. A komlóiak kapusa már el is utazott Moszkvába.

*

A Pécsbányatelepi Bányász ellenfele vasárnap az Oroszlányi Bányász lesz. A pécsbányatelepiek ezt a mérkőzésüket is Ujhegyen játsszák, délután fél 5 órai kezdettel. Nagyon elkelne már két pont a pécsbányatelepi együttesnek. Vajon most vasárnap megszerzik-e a fiúk a győzelmet? Erről beszéltek legtöbbet a heti kétkapus edzésen a szurkolók. Krivanek Vilmos edző a csatársor gólképességén szeretne javítani, mert gólokat is szeretnének már látni a szurkolók a szép játék mellett.

*

A Pécsi BTC balszerencsés mérkőzést vívott legutóbb Szigetváron. „Kedvező esetben akár kétháromm góllal is győzhettünk volna" — mondotta Marton László, a csapat intézője. A simontornyaiak ellen vasárnap javítani szeretnének. Egy helyen valószínűleg megváltozik a bőrgyáriak összeállítása, Szalai sérült, helyette valószínűleg Kercza kerül be a csapatba. A mérkőzést vasárnap délután negyed három órai kezdettel rendezik meg a Verseny utcai pályán.

*

A PVSK nagyon készül a KMTE elleni vasárnapi mérkőzésre. Különvonatot is szerveznek Kaposvárra. Az összeállítás valószínűleg nem változik. Minden bizonnyal a veszprémiek ellen győztes csapat lép pályára Kaposváron is. Szerdán a kétkapus edzésen az ifik is-mét megmutatták oroszlánkörmeiket. Jó játékkal 4:3-ra legyőzték a nagyokat. Az első csapatnak a vereség ellenére is ment a játék, a góllövéssel azonban már baj volt. A szurkolóknak Gönez és Hernádi erőteljes, lendületes játéka tetszett leginkább. Vasárnap Kaposváron is győzni szeretnének.

*

Szigetváron nagy örömmel fogadták a szurkolók az első győzelmet. A vezetők is elégedettek a csapat játékával. Vasárnap ismét otthonában játszik a ZMSE, ezúttal a Kaposvári Textil csapata látogat el Szigetvárra. Ha minden jól megy, ezt a mérkőzést is megnyerhetik, akkor pedig felzárkózhatnak a középcsoportba. Ezért készültek a héten nagy igyekezettel a mérkőzésre. Az összeállításban a védelemnél lehet változás, a hátvédhármas legjobb összeállítása ugyanis még nem alakult ki.

Háztömbkörüli motorversenyt rendez a Pécs-Baranya

Vasárnap a Pécs-Baranya rendezésében területi gyorsasági bajnoki, háztömbkörüli motorverseny lesz Pécsett. A verseny útvonala a sétatér környéke, cél és rajt a felsősétatér középső feljárójánál lesz. Kaposvárról, Szekszárdról, Bajáról és Komlóról érkeztek nevezések. Pécsről a rendező sportkör motorosain kívül elindulnak a Zalka Máté versenyzői is. A versenyt különben már háromszor kiírták, két ízben a mecseki körpálya hasznavehetetlensége miatt maradt el, legutóbb pedig Bánkuti Béla emlékezetes tragikus balesete gátolta meg a verseny megrendezését.

A Pécs-Baranya motoros szakosztálya egyébként ebben az évben még egy nagyszabású versenyt rendez. A jövő vasárnap országos salakversenyt bonyolítanak le a Tüzér utcai pályán, a legjobb magyar salakversenyzők részvételével. A pécsiek már régen láttak ilyen versenyt, ezért minden bizonnyal zsúfolt lesz a Tüzér utcai pálya.

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: O, szép magyar nyelv!
17.40: Zenés részletek a „Mosoly országa" című Lehár-operett pécsi előadásából.
18.00: Hírek. — Tudósítások.
18.20: Böngészés a pécsi utcanevek között.
18.27: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.30: Elhelyezkedési tanácsadó.
18.33: A kutya. — Móricz Zsigmond elbeszélése.
18.45: Részletek Milöcker: Koldusdiák című filmoperettből.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Moulin Rouge (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)
Kossuth: Koldusdiák (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Moulin Rouge (háromnegyed 5, 7 és negyed 10 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): A nagy kísértés (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Éjszaka lányai (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Karneváli éjszaka (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Véletlen találkozás (8 órakor). Kísérőműsor: Szülők, vigyázzatok!
Május 1. (Vasas II.): Halló, itt Gabriella (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Aida (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Csodacsatár (8 órakor)

*

A Budapesti Kamara opera-operett estje a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossth Lajos u. 13.) szeptember 22-én, vasárnap este 8 órakor lesz (ifjúsági előadás délután 4 órakor). Részletek, áriák a Bajazzók, Carmen, Pillangókisasszony, Varázsfuvola, Anyegin, Trubadur, Háry János című daljátékokból és operákból. Duettek, dalok, részletek a Denevér, Csárdáskirálynő, János vitéz, Leányvásár, Luxemburg grófja, Marica grófnő, Víg özvegy című daljátékokból és operettekből. Közreműködik: Éber Pálma operaénekesnő, Barlay Zsuzsa, az Operaház szólistája, Kiss Éta a Rádió szólistája, Rissay Pál, az Operaház tagja, Szabó Tibor, a Rádió szólistája, Eszláry László, a Rádió szólistája, zongorán kísér: Pesko György, konferál: Vadnay József, vezényel: dr. Paulovics Elemér.

SPORTHIREK

* A PEAC vívószakosztálya ma délután 6 órai kezdettel az egyetemi tornacsarnokban tartja évadnyitó szakosztály-gyűlését. Kérik a tagok pontos megjelenését.

* A Pécs-Baranya értesíti pénztárosait és rendezőit, hogy szombaton délután 5 órakor a Sörház utca 8 szám alatti sportirodában a motorversennyel és a vasárnapi labdarúgó-mérkőzéssel kapcsolatban megbeszélést tartanak.

Közlemények

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy a III. kerületi tanács és a dolgozók kérésére szeptember 20-tól a deindoli vonalon a Széchenyi térről a 23.15-ös járatot 23.30-kor indítja. — Visszaindulás Deindolból 24 órakor.

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti a város lakosságát, hogy a Bacsó Béla utcát a forgalom elől lezárja.

Új szabályok a kosárlabda-sportban

A játék gyorsaságát és érdekességét segíti elő a személyi hibák büntetését megváltoztató új szabálysorozat.

A csapattal „védett" kosár védő térfelén elkövetett személyi hibáért általában egy büntető dobást ítél a játékvezető, kivéve a szándékosság esetét, amikor kettős dobás az ítélet.

Kosárra dobás közben elkövetett hibát, ha a dobásból érvényes kosár lett, büntető dobást nem ítél a játékvezető, kivéve, ha a hiba szándékos volt. Ez esetben egy büntetődobást ítél. Amennyiben nem ítélt büntetődobást a játékvezető, mert a dobásból érvényes kosár lett, a játékvezető jelzi a jegyző felé a kosárdobó és a hibaelkövető számát előjegyzés végett és labdakezeléssel hozza játékba a labdát.

A védő térfélen egy játékos ellen elkövetett kettő vagy több hiba esetén hasonlóan kell eljárni. Ezzel megszűnik az a nagy előny, amit a támadó csapat a védővel szemben élvezett, különösen az utolsó három percben, amikor ilyen esetben sokszor kosárhoz és két büntetődobáshoz, tehát szerencsés esetben 4 ponthoz juthatott a támadó csapat.

A támadó térfélen elkövetett hiba esetében a játékvezető nem ítél büntető dobást, csak bejegyzik a hibát.

A letámadásos védekezésnél eddig igen sokszor büntetők áron, taktikai, szándékos személyi hibákkal akadályozták a labdát birtokló csapat kibontakozását, a játék irányításának kézbevételét és szerencsés esetekben a kihagyott büntető vagy büntetők után, a labdát megszerezve, a kosár elérésének lehetősége fennállt.

Ezen új szabállyal a szabályok által adta lehetőséget kihasználó, de nem sportszerű játék lehetősége megszűnt.

A kosarat elérő támadó játékos hibája esetén (pl. védőjére a dobás után ráesik, stb.) az eddigi büntetődobás helyett, a hiba bírása után játékvezetői labdával kell a labdát játékba hozni.

A pálya bármely részén elkövetett szándékos hiba esetén függetlenül annak súlyosságától, két büntetődobást kell ítélni, kivéve, ha érvényes kosarat elérő játékos dobása közben történik a hiba.

A személyi hibák megítélésének elve nem változott, csak hazánkban is a támadót, különösen, ha az labdával végezte a támadást — sokszor helytelenül — jogtalan előnyben részesítették a játékvezetők. A labdavezető játékosnak csak úgy szabad az ellenfél játékosai között betörni, hogy a feje és válla érintkezés előidézése nélkül jusson túl rajtuk. A szabályszerű védőállású védővel szemben vagy ki kell kerülnie a labdavezető támadójátékosnak az érintkezést, vagy be kell fejeznie a labda vezetését (megállni a labdával).

Új értelmezés még az oldalról vagy előlről való védekezés (legtöbbször a középjátékosok ellen) esetében az előálló ütközésért, személyi hibáért a támadó játékos elsődleges felelősségét domborítják ki.

Ugyancsak a védő és támadó helyzetének kiegyenlítését célozza a labdavezetés megkezdését rögzítő szabály, illetve a vezetés befejezése után végezhető mozgások korlátozása. Az eddig úgynevezett „hosszú" indulás lépéshibának számít. A sarkazás utáni indulásnál a „lépegető" lábbal egyidejűleg le kell ütni a labdát is.

A labdavezetés utáni megállás esetén a támasztó (sarkozó) lábat nem szabad felemelni még kosárradobás és átadás esetén sem, csak ha a kezet a labda már elhagyta (a lépegető lábat igen!)

Holt időből félidőnkint 2—2, hosszabbításonkint 1—1 illeti meg minden csapatot. A játék folyamatosságának biztosítása érdekében a fel nem használt holt időket átvinni nem lehet.

A támadó térfélből védő térfélre való visszavezetés az ellenfél birtokából, a labda megszerzésének lendületével, az új szabály szerint megengedett. A szándékos visszavezetés nem.

Büntető- és technikai büntetődobás egymás utáni végrehajtása esetén előbb a büntetődobást és utána a technikai dobást, majd a félpályától való oldalbedobást kell végrehajtani, tehát a sorrend az eddiginek fordítottja.

Újabb két rezervátumot alakítottak ki Baranyában

A Mecsek erdeiben is felhangzott a szarvasbőgés. Az utóbbi időben az erdészek több gyönyörű vadat figyeltek meg: köztük erős szarvasbikákat, kilenc kilogramm súlyú, szép agancsokkal.

A huszonegy baranyai vadásztársaság már felkészült az őszi nagyvadászatra. Ez év őszén — a terv szerint — 220 szarvast, 150 őzet és 224 vaddisznót lőnek ki. Rendbehozták már a vadászházakat, a magasleseket és majdnem száz kilométer hosszan építettek cserkészutakat. Elhelyeztek az erdőkben mintegy ötven nagyvad-etetőt és kétszáz sózót is.

A vadállomány minőségének megjavítására a már meglévő bakócai és sellyei rezervátumok mellett újabb két védett területet alakítottak ki. A Véménd környéki erdőkben nagyvadas, a Beremend és Mohács között elterülő szántóföldeken, ligetekben pedig apróvadas rezervátum létesült. Ilymódon mintegy 115 ezer holdnyi vadászterületet foglalnak már magukba a baranyai rezervátumok, ahol tervszerű vadtenyésztés folyik.

A minap megérkeztek a Mecsekbe az első külföldi vendégek: két nyugatnémet vadász. A bakócai rezervátumhoz tartozó Sasréten szarvasbikára vadásznak.

Mérkőzések az Alosztály II-ért

A második forduló mérkőzései:

Nyugati csoport: Pécsbányatelepi Bányász II.—Siklós 2:1, Nagyharsány—Szentegát 3:2, Vajszló—Baksa 4:0, Szigetvár II.—Királyegyháza 7:1, Szentdénes—Mozsgó 3:1, Nagytótfalu—Kétújfalu 2:2.

Közép-csoport: Sásd—Hosszúhetény 8:0, Cementipari—Magyarszék 2:2, Kesztyűgyár—Elektromos 5:0, Nagykozár—Pécsi Vasas II. 0:0, Vasas II. Bányász—Mágocs 2:2, Szikra—Helyiipari Bástya 5:1, Szpartakusz—BTC II. 5:2.

Keleti csoport: Sátorhely—Károlymajor 4:0, Szederkény—Töttös 3:2, Véménd—Bóly 2:1, Urán—Versend 3:0, Beremendi Építők—Dunaszekcső 1:0, Beremendi Állami Gazdaság—Ujmohács 4:2.

A harmadik forduló mérkőzései:

keleti csoport: Lánycsók—Urán SC 2:2, Versend—Véménd 2:2, Bóly—Szederkény 3:1, Sátorhely—Töttös 2:1, Károlymajor—Ujmohács 3:2, Beremendi Építők—Beremendi A. G. 3:1.

Nyugati csoport: Szentegát—Szigetvár II. 2:0, Szentdénes—Siklós 1:0, Nagyharsány—Nagytótfalu 4:1, Kétújfalu—Baksa 6:2, Mozsgó—Királyegyháza 7:1, Vajszló—Pécsbányatelepi Bányász II. 3:2.

Közép-csoport: Helyiipari Bástya—Vasas II. Bányász 2:0, Mágocs—Elektromos 5:1, Kesztyűgyár—Nagykozár 9:0, Pécsi Vasas II.—Cementipari 1:0, Szpartakusz—Hosszúhetény 7:1, Magyarszék—Sásd 2:1, Szikra—BTC II. 1:0.

Alosztály II. keleti csoport:

1. Urán SC	3	2	1	10: 3	5
2. Véménd	3	2	1	8: 4	5
3. Beremendi É.	3	2	1	5: 3	5
4. Sátorhely	3	2	1	9: 4	4
5. Szederkény	3	2	1	5: 5	4
6. Beremendi ÁG	3	1	1	6: 9	3
7. Dunaszekcső	2	1	1	4: 2	2
8. Lánycsók	2	1	1	3: 3	2
9. Uj-Mohács	3	1	2	8:10	2
10. Bóly	3	1	2	5: 8	2
11. Károlymajor	3	1	2	3: 7	2
12. Versend	2	1	1	2: 5	1
13. Töttös	3	1	3	5: 8	1

Alosztály II. Közép-csoport

1. Kesztyűgyár	3	3	—	18: 0	6
2. Szpartakusz	3	3	—	16: 4	6
3. Szikra	3	2	1	6: 1	5
4. P. Vasas II.	3	2	1	4: 1	5
5. Magyarszék	3	2	1	6: 3	5
6. Mágocs	3	1	2	7: 3	4
7. Sásd	3	1	2	10: 7	2
8. Cementipari	3	—	2	1 3:4	2
9. BTC II.	3	1	2	6: 8	2
10. Helyiip. Básty.	3	1	2	5: 9	2
11. Vasas II. B.	3	—	1	2 2: 3	1
12. Hosszúhetény	3	—	1	2 2:16	1
13. Nagykozár	3	—	1	2 0:11	1
14. Elektromos	3	—	—	3 2:13	—

Időjárásjelentés

Várható időjárás pénteken estig: felhős idő, több helyen eső. Mérsékelt délnyugati, nyugati szél. Az éjszakai lehűlés mérséklődik. A nappali felmelegedés alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 8—11, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 18—21, helyenként 18 fok alatt.

A labdarúgó VB selejtezői

A labdarúgó-világbajnokság selejtező mérkőzései döntő szakaszukba léptek. Az 1958-as svédországi labdarúgó-világbajnokság előcsatározásai mind hevesebb, mind érdekesebb mérkőzéseket hoznak. Szeptemberben 6, októberben 9, novemberben 8 és decemberben két találkozóra kerül sor, összesen tehát 25 mérkőzést játszanak 1957. végéig a különböző csoportokban.

A harmadik csoportban Magyarország nagy lépéssel jutott előre. A bolgárok legyőzése után november 10-én Norvégiával mérkőzünk Budapesten, ezt megelőzőleg, november 3-án a norvég válogatott Szófiában szerepel.

A negyedik csoportban Csehszlovákia, NDK és Wales szerepel. Még két mérkőzés van hátra, és ezen dől el, mely csapat lesz a csoportgyőztes, október 27-én Lipcsében az NDK—Csehszlovákia találkozót rendezik, ezt megelőzően pedig szeptember 25-én a Wales—NDK mérkőzést játszák. A csehszlovákok társolyukban négy ponttal, nyugodtan néznek az elkövetkezendő mérkőzések elé, hiszen két ponttal több van nekik, mint vetélytársaiknak.

Az első csoportban Anglia győzött, a második csoport győztese valószínű Franciaország lesz, míg az ötödik csoportban Ausztria az esélyes, a hatodik csoportban a Szovjetunió már első, míg a hetedik csoportból Jugoszlávia látszik a legerősebbnek. A nyolcadik csoportban Észak-Irországnak van a legnagyobb esélye a továbbjutásra, míg a kilencedik csoportban a skótok győzelmét várják a labdarúgás szakemberei.

Az öt amerikai csoportból eddig ketten jutottak a svédországi tizenhatos döntőbe, Brazília és Paraguay. A második és egyben legérdekesebb csoportban eddig még egyetlen egy mérkőzést sem vívtak. Itt Argentina, Chile és Bolívia szerepel. Az esélyes Argentina, sokak benne látják a VB előrelátható győztesét.

Hát ez nem éppen olyan biztos. Az 1958-as világbajnokság a meglepetések bajnokságának ígérkezik. Az első négy világbajnokságon Uruguaynak nem volt vetélytársa. 1934-ben Olaszország is biztosan győzött, 1938-ban is Olaszországé volt a bajnoki cím, 1950-ben ismét Uruguayé lett a győzelem, az első igazi meglepetés az 1954-es világbajnokságon született, amikor az NSZK együttese 3:2 arányban legyőzte a magyar válogatottat, pedig ekkor mi voltunk a VB legjogosabb és legméltóbb várományosai. Most Stockholmban ugyancsak nagy küzdelem várható. Hogy ki lesz a végső győztes, arra most jósolni merészségnek látszik.

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem beiratásai

szeptember 10—25-ig tartanak. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és du. 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11. I. em. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját folytatólagosan közöljük.

V. Irodalomtörténet:

1. A magyar irodalom irányzatai az első világháború után.
2. Krudy Gyula, Karinthy Frigyes.
3. Herczeg Ferenc.
4. Móra Ferenc.
5. Novellairodalmunk a két világháború között.
6. A magyar dráma századunkban.
7. A magyar líra fő irányzatai a két világháború között.
8. Szabó Dezső.
9. József Attila.
10. Radnóti Miklós.
11. A. Tolsztoj és Solohov.
12. A francia szocialista irodalom több képviselői.
13. Századunk német irodalmának kiemelkedőbb alakjai.
14. A jelenkori angol, amerikai irodalom haladó tendenciái.
15. A magyar népi írók köre.
16. A magyar irodalom 1945-től napjainkig.

Miért kormos az őszibarack?

Az őszibarack nem a környék füstjétől kormolódik be, hanem a koromhoz hasonló „korompenésztől", melynek maga a gyümölcstermelő az oka. Nyáron ugyanis a fákat a levéltetvek el szokták lepni és azok édes váladékuk (ürülékük) a gyümölcsre kerül. A korompenész pedig ezen az édes váladékon kifejlődik, mely a gyümölcs értékét lerontja. Védekezés: A levéltetveket idejében és rendszeresen irtsuk káliszappanos nikotinoldattal, még mielőtt a levelek a fertőzés hatására összesodródnának!

NÖVÉNYVÉDŐ ÁLLOMÁS
Szederkény.

Gyűjtik a fák magját a Mecseken

A Mecseken is beköszöntött az ősz. A fák lombjai megszínesedtek és megértek a magvai. Fiatal lányok járják az erdőket és szedik a fák, cserjék magját. A Pécsi Kertészeti Vállalat két év óta minden ősszel nagy mennyiségű magot gyűjt össze és Bicsérden — az ország egyik legnagyobb faiskolájában — elvetik azt.

Az idén tizenkét fajta fáról és cserjéről körülbelül tízmillió magot szednek. Ezek között több olyan fa-fajta van, mely hazánkban csak a Mecseken él. Ilyen ritka, mediterrán jellegű fa a vitágos kőris, amelynek magvaiból mintegy száz kilót gyűjtenek. A pirosvirágú hárs nemcsak, hogy az egész országban nem található, de a Mecsek vidékén is csupán egyetlen példányról tudnak.

Ez Pécsett van, a Mecsekre vezető Hunyadi úton. A ritka fáról körülbelül 35 ezer magot szedtek le. A szép, Földközi-tenger melléki fát elszaporítják majd és az utcákat díszítik vele.

Több vadonélő fa azonban csak kis mennyiségben, vagy egyáltalán nem található a Mecseken. A vadkörte magját például Szigetvár és Boda környékén, a vadalmáét pedig a Somogy megyei Böhönyén gyűjtik össze a Pécsi Kertészeti Vállalat dolgozói. Felkeresik ilyenkor a temetőket és az egykori grófi parkokat is, — így például Mozsgón, Csertőn — ahol viszont a díszcserjék magvait szedik. Ez év őszén a bicsérdi faiskolában hat holdon vetik el a vadonélő fák magvait és azokból értékes, nemes csemetéket nevelnek.

Apróhirdetések

Szekrény, ágy, éjjeliszekrény, kétszemélyes rekamié, fiúöltöny sötétkék 15—16 évesnek eladó. Perczel u. 32. fszt. 2. 565

Görcsönyben szép családi ház eladó, nagy kerttel, szép gyümölcsfákkal. Hompok István, Regenyei út. 579

Szakképzett méhészt keresünk a Sátorhelyi Állami Gazdaságba. (Mohács) Azonnali belépés. Jelentkezni Sátorhelyen.

Haj- és kontycsat-különlegességek kaphatók. Páncél Géza fodrászati cikkek; Rákóczi út 37. Telefon: 43-36. 480

SZTK ügyintézőt azonnal felvesz E. M. 22. sz. Áll. Építőipari V. Jelentkezés IX. 20-án, pénteken a központi irodában, Kővágószőlős. 529

Boroshordók 6 db 150-300 literig eladók. Rózsa Ferenc utca 25. sz. 532

Családi ház, háromszobás, belvárosi templom közelében eladó. Érdeklődni: Sallai utca 5, Kiss, 544

Használt férfiruhát, csizmát, bakancsot vesz ek. Hetényi, Bem u. 20. Telefon: 22-49. 577

Szoba, konyha, éléskamra, nagy udvar, sertéstartásos lakásomat elcseréln em egy kétszobásért, költségtérítéssel. Pécs, Felszabadulás u. 7. sz. Tóth Ferenc. 572

125-ös Danuvia új állapotban eladó. Pécsváradi út 23. Ujhegyi futball-pályánál. 560

Elcserélném pécsi utcai nagy szoba, konyha, éléskamrás, mellékhelyiséges lakásomat hasonló másért. Felsővámház u. 23. sz. 583

Ház Megye utca és József utca 1. számú, felerésze olcsón eladó. 596

Eladó egy festett félháló. Aradi vértanúk útja 51. Pécs. 195

Villanyszerelési munkát közületektől vállal: Pécsi Építőipari és Tatarozó Vállalat, Pécs, Déryné u. 35. sz. 821

Pannonia Sörgyár vízgázolt kazánfűtőket felvesz. 164

Házhely Szigeti út 67. alatt, 392 négyszögöl kettőnek is eladó. Deák u. 4. II. 4. Telefon: 19-72. 190

A Pécsi Bőrgyár felvesz egy dekoratőrt. Érettségizettek előnyben. Jelentkezni lehet mindennap 12—1-ig a portán. 183

Konyhai telepvezetőt nagy gyakorlattal azonnalra keres a 22. sz. Állami Építőipari Vállalat, Kővágószőlős, központi iroda: Kővágószőlős (Golgota). 112

Felhívjuk a tüzelőelőleg-akcióban résztvevő dolgozók figyelmét, hogy a beváltatlan utalványokat az összes telepek csak szeptember végéig váltják be. Pécs—Szekszárdi Tüzép V. 167

Pogány községi tanács v. b.-a üzemeltetésében lévő téglaégetőt 1957. október 1-vel bérbeadjuk. Cím: Pogány községi tanács v. b. Pogány. 187

A pécsi erdészet vagonrakó munkásokat keres. Pécs, Nagy Jenő u. 32. 188

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-13.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 30-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 222. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1957 SZEPTEMBER 21

Vita az ENSZ főbizottságában a „magyar kérdés" napirendre tűzéséről

Horváth Imre külügyminiszter tiltakozott a beavatkozási kísérlet ellen

New York (TASZSZ): Az ENSZ főbizottságának szeptember 19-i délutáni ülésén folytatták a vitát a 12. ülésszak napirendjéről. Elsőnek az úgynevezett magyar kérdés napirendre tűzését vitatták meg.

A magyar kormány álláspontját Horváth Imre külügyminiszter fejtette ki, akit e napirendi pont megvitatására meghívtak a főbizottság ülésére. *Horváth Imre* tiltakozott a kérdés napirendre tűzése ellen, felszólította a bizottság tagjait, vessék el a Magyarország belügyeibe való provokációs beavatkozási kísérletet.

A magyar megbízott nyilatkozatát támogatta felszólalásában *Kuznyecov, szovjet megbízott*. Ellenezte, hogy az ülésszak napirendjére tűzzék az úgynevezett magyar kérdést.

Kuznyecov határozottan tiltakozott az ellen, hogy beavatkozzanak Magyarország belügyeibe, majd hangsúlyozta, hogy Magyarországon most olyan kormány van uralmon, amelyet a parlament megerősített, a parlamentet pedig a nép választotta, az alkotmánynak megfelelően. *Ilyenformán, jogi szempontból a mostani magyar kormány teljesen törvényes.* Ezt a magyar népi demokratikus rendszer legheve-sebb ellenfelei sem merik kétségbevonni.

— Az úgynevezett magyar kérdéssel egyszersmind el akarják kendőzni azt a tényt, hogy a nyugati hatalmak bizonyos köreit terheli a felelősség a tavalyi magyarországi puccs előkészítéséért és kirobbantásáért. Ugyanakkor meg akarják könnyíteni a keleti népek ellen irányuló agresszív cselekményeket. — *Az Egyesült Államok kormánykörei el próbálják terelni a közgyűlés figyelmét bűnös, agresszív lépéseikről, bonyodalmakat akarnak kelteni a nemzetközi helyzetben, hogy ezzel megkönnyítsék a keleti és a föld más területein élő népek ellen irányuló agresszív cselekményeik végrehajtását. Az ENSZ-nek rendre*

(Folytatás a 2. oldalon)

Magyar kereskedelmi küldöttség utazott Franciaországba

Nyerges János kereskedelmi főtanácsos vezetésével pénteken délben magyar kereskedelmi küldöttség utazott Franciaországba, hogy tárgyalásokat folytasson az 1958. évre szóló magyar—francia árucsereforgalmi megállapodás megkötéséről. Miután a két ország közötti kereskedelem az elmúlt években örvendetesen fejlődött, magyar hivatalos körökben várakozással tekintenek a most kezdődő tárgyalások elé.

Magyarország eddig mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeket, textilárut, rádióalkatrészeket, motorkerékpárokat, dömpereket, gyógyszeralapanyagokat szállított Franciaországnak, ahonnan textilipari nyersanyagokat, hegesztett árut, vegyipari termékeket, finommechanikai cikkeket, gyarmati eredetű fát, furnírt, stb-t vásároltunk.

Nagy érdeklődés mutatkozott a szaloniki magyar kiállítás iránt

Csütörtökön hazaérkezett Görögországból a magyar kereskedelmi delegáció, amely a szaloniki nemzetközi vásárt látogatta meg. Droppa Gusztáv külkereskedelmi miniszterhelyettes, a küldöttség vezetője elmondotta, hogy a magyar kiállítás éles cáfolata volt a nyugati sajtóban régebben elterjedt olyan hamis nézeteknek, hogy a magyar ipar az ellenforradalom után visszaesett volna. Görög hivatalos körök részéről is határozott és komoly érdeklődés mutatkozott a magyar pavilon iránt, amelyet a görög király, a miniszterelnök és a külkereskedelmi miniszter is meglátogatott.

— Kiállításunk a látogató közönség körében is nagy érdeklődést keltett. Nagy tömegek tekintették meg csarnokunkat és a szakemberek tetszését különösen megnyerték a magyar szerszámgépek, az elektromos felszerelések; textiláruink és hanglemez összeállításaink. A szaloniki vásáron 1954 óta minden évben részt veszünk — fejezte be nyilatkozatát Droppa Gusztáv miniszter.

4 millió forintos beruházással korszerűsítik a szülészeti klinikát

A régi épület közvetlen közelében már tető alatt van az új orvosi előadóterem (a hozzátartozó szobákkal együtt egy külön épület), amely az ország legkorszerűbb tanterme lesz.

— A bővítésre már nagy szükség volt. Az orvostudományi egyetem mintegy 140 negyedik éves hallgatója alapos tudományos képzésére a jelenlegi kis tanterem nem alkalmas — mondotta Lajos László professzor. — Az új tanterem épülete viszont a legkorszerűbb követelményeknek is megfelel. Több mint 200 hallgató számára lesz itt ülőhely. Rejtett megoldású mennyezetvilágítás, valamennyi hallgató ülőhelyén kis fróasztallámpa, fürdőszobák, külön könyvtárhelyiség és olvasóterem, mind-mind a korszerű építkezést bizonyítja. Az épület a jövő év közepére készül el.

Az új épületet a szülészeti klinikával tágas, világos folyosó köti majd össze.

Korszerűsítik a klinika régi épületét is. Már számos új fürdőszoba, vizsgálóhelyiség készült el. A további bővítési és korszerűsítési munkák nyomán újabb fürdőszobákat építenek, elkészül a betegek számára egy társalgóterem, felvételi és váróhelyiség is. Rövidesen beszerelik az új, 50 mellékállomásos telefonközpontot.

A nagyarányú építkezés, a klinika „napfényes oldala" mellett azonban árny is akad. A klinika vezetősége már nem egyszer szóvá tette: nincs alkalmas eszköze a szemét összegyűjtésére és a szemét tárolása sem mondható megfelelőnek. Javasolják, hogy a pécsi egészségügyi intézmények részére a város szerezzen be egy úgynevezett „kuka" szemétgyűjtő-kocsit, amely Pesten már ismeretes és jól bevált. Helyeseljük javaslatukat, reméljük, a városi tanács mielőbb intézkedik.

(—ray)

VIT-beszámoló a Dózsa legénységszállás kultúrtermében

Csütörtökön délután 5 órakor a Dózsa legénységszállás kultúrtermében közel 150 kommunista fiatal jött össze, hogy meghallgassák Várnai Ferenc elvtárs, a KISZ Országos Bizottsága titkárának VIT-beszámolóját. Az Uránércbánya Vállalat KISZ-szervezetének nevében Futács Kálmán üdvözölte Várnai elvtársat, aki többek között a következőket mondotta:

— Moszkvába való utazásunk előtt, valamennyiünket erősen foglalkoztatott az a gondolat: hogyan fogad bennünket a világ ifjúsága egy véres októberi katasztrófa után? Megérkezésünk első napján már elmúltak kétségeink. A vártnál nagyobb megbecsülésben és szeretetben részesítettek.

— Sokat beszélgettünk — folytatta Várnai elvtárs, — a gyarmati és a félgyarmati országok fiataljaival, akik elmondották, milyen magas a nyugati „kultúra", mennyire értékelik náluk az embert. Az algériai fiatalok elmondták például, hogy náluk 200 ezer embert gyilkoltak meg a „nép hívei."

Két hónappal ezelőtt alkalmam volt Róma, Firenze, Bologna városok fiataljaival elbeszélgetnem. Egy olasz ifjúmunkás arról beszélt, hogy csupán azért, mert néha részt vett béketüntetésekben, már legalább hatszor volt börtönben. „De nem bánom — mondotta, — hogy sokszor odavisznek, legalább napjában többször ehetek..."

Várnai elvtárs végezetül a KISZ-fiatalok előtt álló legfontosabb problémákról (mint például a nevelés, udvariasság, családi élet, stb.) szólt.

Beszédét rövid vita követte, majd a fiatalok végignézték a VIT-ről készült riportfilmet.

Találkozás szovjet elvtársakkal

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság Pécs városi Bizottsága az MSZBT Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatósági elnöksége kezdeményezésére 22-én, vasárnap 18 órai kezdettel már másodízben rendez baráti találkozót az Á/1-nél, a Pécsett állomásozó szovjet katonák tiszteletére. Ezúttal a szabolcsbányatelepi bányászok bizonyítják be jó hírnevüket a kulturális eredményeikről. A 44 tagú bányász-zenekaron kívül fellép a Pécs városi Művelődési Otthon 30 tagú táncművészeti csoportja is Simon Antal vezetésével.

Már eddig több mint százötven szereplő és családtag jelentette be részvételét a vasárnapi baráti találkozóra, ami azt bizonyítja, hogy bányászaink és a város művészeti életének számos vezetője igaz barátságot érez a szovjet elvtársak iránt.

A műsorszámok közül kiemelkedik, a szabolcsi bányász-zenekar egyórás műsora, melynek keretében bemutatják Brahms hatodik magyar táncát. Részleteket játszanak a szovjet emberek előtt is igen népszerű Csárdáskirálynő című nagyoperettből. Hallani fogják szovjet barátaink Kálmán: Marica grófnő című operettjéből a „Ringó vállú csengeri violám" című kettőst Sárdi Zsuzsa és Pere János a Zeneművészeti Szakiskola növendékeinek előadásában.

A táncosok bemutatják Náfrádi: Pásztortáncát és Simon Antal két koreográfiáját, a Kecskejáték-ot és a Cigánytanyá-t. Bizonyára igen lelkes ünneplésben lesz része minden egyes szereplőnek, mert a pécsbányatelepi bányász-zenekar és énekkar az első baráti találkozás alkalmával ezt már tapasztalta a szovjet elvtársaktól.

Garamszegi György
MSZBT-elnök

Megszépült a Mecsek...

Pipál a Mecsek. De még mennyire pipál, főleg hajnaltájban. Ha az ember feltekint rá, csak úgy gomolyognak a ködfelhők. És ha kisüt a nap, színesedik minden. Szinte óráról-órára más színt kapnak a levelek, a bokrok. Piros, sárga, rozsdamarta színek keveredtek egymás mellett.

Milyen szép is ez a mi Mecsekünk. Ezt csak az tudja, aki nem sajnálja a fáradságot, időt szakít magának és a hegy tetejéről gyönyörködik a panorámában.

Milyen más volt itt még minden egy esztendővel ezelőtt! Elhanyagolt utak, tönkre tett padok és bozót mindenütt, amerre csak a szem ellátott. Ma viszont ragyogóan karbantartott utak, pompás sétányok húzódnak a fák alatt.

Ha az autóbusz megáll a dömörkapui végállomásnál, kisvendéglő várja a vendégeket, turistákat. Benne búbos kemence, néhány asztal és szék. Ez a Turistaházakat Kezelő Vállalat „vendégfogadója", ahol sört, bort mérnek, harapnivaló és cigaretta áll a vendég rendelkezésére. És amerre csak járunk, mindenütt vadonatúj padok. Ötven új padot helyezett el a Mecseken a Városi Idegenforgalmi Hivatal és mintegy ötven régi padot hozat rendbe a közeli napokban. Rajkovics Dénes bácsi éppen most festi pirosra őket az Üdülő szálló közelében létesített területen. A padokat mindenütt olyan helyre tették, ahonnan a legszebb kilátás nyílik a városra.

Új madáretetőkkel is találkozunk. Van, aki gondoskodik a Mecsek énekes madarairól, télen épp úgy, mint ilyenkor ősz táján. Tisztán most a verőfényes mecseki utak, mert naponta takarítják. Megszépült a francia emlékmű környéke is, javítják az utat, vízlevezető árkokat készítenek. Százötvenezer forintot fordít a városi tanács a Mecsekre, hogy minél szebb legyen.

Végigmegyünk a fenyvesek között. Itt a SZOT gyermeküdülője. Negyvenkét férőhelyes, de csak tizenkilenc gyermek tartózkodik benne. Egyáltalán nincs kihasználva az épület. Ha a városi tanácsé lenne, de sok gyermek üdülhetne itt ebben a festői környezetben.

A közelben kopácsolnak, családi házakat építenek. Irtják a gyönyörű fenyőfákat, megbontják a Mecsek fa- és növényvilágát. Azt, ami éppen a legszebb a Mecseken. Ideje lenne, hogy a városi tanács behatóbban foglalkozzon a mecseki építési engedélyek kiadásával és megakadályozza, hogy vandál módra írtsák az erdőt!

Pusztai József

Csányi néni standja

A szövetkezetek, állami árusítóhelyek kőből épített házikói mellett sorakoznak a mohácsi kofák standjai. Közülük is legelébb elérni a Csányi néniét. Mindjárt ott van szélről a második. Keskenyke asztalon sorakoznak a rekeszek, tele almával, körtével, paprikával. Mögöttük meg Csányi néni várja a vevőket.

— Hogy van Csányi néni? — köszöntök.

— Nem jó fiam, nem jó.

— Mi a baj?

— Mindig kikezdik az embert, fiam. Folyton csak piszkálódnak. Nem a száz forintért beszélek. Kifizettem én azt, hanem a piszkálódás a szőlő miatt, mert tíz előtt vásároltam. De hacsak én lettem volna fiam, négyen voltak... Azokat nem jelentették fel... Nem azért a száz forintért amire megbüntettek, de én még sohasem voltam megidézve, fiam...

Átadom a fényképet, amelyet legutóbbi találkozásunkkor készítettem. Forgatja csontos ujjai között s egykedvűen nézi.

— Olyan vagyok itt, mint egy kuruzsló.

Mellette egy fiatal, nyelves asszony beleszól a beszélgetésbe.

— Hát a kendőjét levethette volna, úgy bebugyolálta magát, akár télen.

— Nem baj a... így jó. Tudom én. Engem már máskor is fényképeztek. Köszönöm fiam, majd elteszem magamnak — és ráejti a körtés ládára.

A 73 esztendő bizony nem tűnt el nyomtalanul Csányi néni felett sem. A nagykendő, a fekete főkötő ráncokkal sűrűn barázdált arcot takar. S rajta a 44 éves kofáskodás egykedvűsége, csak néha érik mosollyá. Még 1913-ban állított standot a mohácsi piacon és árulta a zöldséget, gyümölcsöt. Reggel ötkor kel — nyáron még korábban — aztán viszi a sátrat, mérleget, a rekeszeket a piacra. Itt árul estig, s csak akkor megy haza, amikor a Nap már hosszúra nyújtja a vendéglő árnyékát.

— A lábaim nagyon gyengék már — panaszolja —, de mit csináljak! Ha az ember leül, nem lehet kiszolgálni, állva meg a lábaim, fiam, nagyon rogyadoznak. Mégis mennyit piszkálódnak, fiam... Nem mondom egyesek megérdemlik, mint a Karácsonyiné is — közelebb hajol úgy mondja — elvitték, mert két kiló helyett csak 1,60-at mért. Hát hogy lehet valaki ilyen arcátlan. Ugye ez megérdemli fiam?...

(GÁLDONYI)

Egyiptomi lapok a török csapatösszevonásokról a szíriai határon

Kairo (Tanjug): A kairói lapok különös figyelmet szentelnek a török—szíriai határról érkező híreknek, különösen a török csapatok összpontosítását illetőleg. A lapok kommentárjaikban figyelmeztetik az Egyesült Államokat, hogy a Szíria elleni esetleges agresszió katasztrófális összetűzéssé változhatna.

A kairói lapok igen éles hangnemben írnak a libanoni kormány ellen. Az Al Gumhurija azzal a hírrel kapcsolatban, hogy libanoni csapatok indultak a szíriai határra, azt írja, hogy Libanon politikája rendkívül veszélyes szakaszhoz jutott.

Ma békekölcsönsorsolás a Zeneakadémián

Mint már ismeretes, néhány hónapi szünet után ismét megkezdődnek a békekölcsönsorsolások. Az idén szeptemberben és decemberben 2—2 nap alatt három-három békekölcsön húzására kerül sor. Az idei első húzásra szeptember 21-én, szombaton délután 3 órakor a Zeneakadémián kerül sor, amikor az I. békekölcsönt és a kamatozó kötvényeket sorsolják. Vasárnap délelőtt 10 órakor ugyancsak a Zeneakadémián egymás után húzzák az V. és VI. békekölcsönt. A két napig tartó húzáson a három békekölcsönből mintegy 300.000 kötvényt sorsolnak ki 75 millió forint értékű nyereménnyel és törlesztéssel.

Vita az ENSZ főbizottságában a „magyar kérdés" napirendre tűzéséről

(Folytatás az 1. oldalról)

kellene utasítania a nemzetközi konfliktusok és súrlódások e szervezőit.

A magyar küldöttség álláspontját támogatta *Nosek* csehszlovák megbízott is.

Lodge amerikai megbízott követelte, hogy tűzzék a napirendre a magyar kérdést. Az *angol megbízott* támogatta az amerikai álláspontot.

A főbizottság 13 szavazattal elfogadta az úgynevezett magyar kérdés napirendre tűzését. A Szovjetunió és Csehszlovákia küldöttségei a napirendre tűzés ellen szavaztak.

A főbizottság ezután áttért annak az indiai javaslatnak a vitájára, hogy tűzzék a közgyűlés napirendjére Kína ENSZ-beli képviseletének kérdését.

A kérdésben elsőnek *Krisna Menon* indiai küldött szólalt fel, aki mint meghívott vett részt az ülésen.

Hangsúlyozta, hogy a közgyűlés köteles megvitatni bármely ország képviseletének kérdését.

Lodge, az Egyesült Államok megbízottja, a főbizottság ügyrendi szabályzata ellenére olyan határozattervezetet terjesztett elő, amely nem indítványozza az indiai javaslat napirendre tűzését és nem javasolja, hogy a közgyűlés 12. ülésszakán megvizsgáljanak bármilyen olyan javaslatot, amely kizárná az ENSZ-ből a csangkajsekista klikket és felújítaná a Kínai Népköztársaság jogát az ENSZ-ben.

India javaslatát támogatta *V. V. Kuznyecov* szovjet megbízott. Kína ENSZ képviseletének kérdése fontos és nem tűr halasztást — jelentette ki Kuznyecov.

A szovjet megbízott meggyőző tényekkel döntötte halomra azokat az állításokat, amelyek ellenzik a kínai nép törvényes ENSZ-jogainak helyreállítását.

A csangkajsekista küldött természetesen az Egyesült Államok határozattervezetét támogatta.

V. Nosek csehszlovák küldött felszólalásában támogatta az indiai javaslatot.

Az *angol és az iráni* megbízott nem tagadta a kínai képviselet kérdésének fontosságát, de azt állította, hogy „nem érkezett még el az idő".

Bandaranaike ceyloni küldött támogatta az indiai javaslatot, mint rendkívül fontos és sürgős, megvizsgálást követelő javaslatot. „Nem lehet egyszerűen figyelmen kívül hagyni az emberiség egynegyedét — mondotta — amikor fontos problémákat vitatunk meg."

Munro újzélandi megbízott, a bizottság elnöke, az ügyrendi szabályzat ellenére, az amerikai és néhány más küldöttség követelésére, elsőnek az Egyesült Államok javaslatát bocsátotta szavazásra. Az amerikai javaslatra kilenc küldöttség szavazott. Az amerikai javaslat ellen szavazott a Szovjetunió, Csehszlovákia, Ceylon és Norvégia. A tuniszi és guatemalai küldöttség tartózkodott a szavazástól.

A főbizottság ezután javaslatot tett a közgyűlés napirendi pontjainak bizottságok szerinti elosztására.

Az ENSZ-közgyűlés folytatja a nemzetközi kérdések vitáját

NEW YORK (Reuter): Az ENSZ-közgyűlés pénteken magyar idő szerint 16,30 órakor ismét összeült a nemzetközi kérdések általános vitájának folytatására.

A vitában felszólalt A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere, továbbá Paraguay, Olaszország és Irország küldötte.

A magyar idő szerint 21 órakor kezdődő délutáni ülésen a napirend kérdését vitatják meg az ügyrendi bizottság jelentésének alapján.

INOG A TRÓN

A News Chronicle a jordániai helyzetről

HUSSZEIN KIRÁLY

London (MTI). A News Chronicle közép-keleti tudósítója jelenti:

Mialatt állandóan erősödik a külső nyomás Jordániára, az országban pedig parázslik a belső lázongás tüze, Husszein királyt rövid, de viharos pályájának legsúlyosabb válsága fenyegeti. Jövő szerdáig el kell döntenie, hogy összehívja-e vagy feloszlassa-e a három hónappal ezelőtt felfüggesztett parlamentet. Ha nem nevez ki olyan kormányt, amely a népnek legalább reményt adna sorsa javítására, nem sokáig maradhat trónján. A jelenlegi parlament negyven választott tagjának többsége tiltott politikai pártokhoz tartozik, sőt sokan közülük Szíriába menekültek. Az elmúlt öt hónapban csak a legszigorúbb hadiállapot tartotta féken a rohamosan növekvő elégedetlenséget. A nép semmi reményt sem lát életszínvonalának megjavulására, Szíriával ellentétben, ahol háborítatlanul hajtanak végre egy nagyszabású gazdaságfejlesztési programot. Az amerikai segélynek Jordániában semmi észrevehető hatása sem mutatkozott. Nemrég bomba robbant az amerikai könyvtár előtt, egy másik pedig a török nagykövetség előtt. Az állambiztonsági csapatok további kilenc bombamerényletet hiúsítottak meg.

Husszein helyzete a jordániai hadsereg magatartásától függ, amelyet viszont cselszövések, összeesküvések és rászervezések aknáznak alá. A nép nagy többsége — főleg a palesztinaiak, akik az összlakosság kétharmadát teszik ki — nagyon erősen Nasszer-barátok és helyeslik Szíria kapcsolatait a Szovjetunióval. A felháborodást állandóan növeli Amerika közép-keleti politikája és az a nagyhangon világgá kürtölt állítás, hogy Jordánia gazdasága most az amerikai alamizsnára szorul.

Palmiro Togliatti nyilatkozata a Tito—Gomulka találkozóról

Varsó (PAP): Palmiro Togliatti, az Olasz Kommunista Párt főtitkára nyilatkozatot adott a Tito—Gomulka találkozóról a Trybuna Ludu számára.

Togliatti kijelentette többek között: igen nagy jelentőséget tulajdonít a Tito és Gomulka között Belgrádban lefolyt találkozó eredményének.

Elsősorban a nemzetközi kapcsolatok fejlődése szempontjából. Jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy *a találkozó és a róla kiadott közlemény egy időbe esett a bonni Németországban Adenauer kancellár és pártja választási győzelmével. A szocialista Jugoszlávia világosan kijelentette, hogy állandó jellegűnek tekinti a Lengyel Népköztársaság Odera—Neisse határát, ahogy azt Potsdamban megállapították, és, hogy azt elismerte a német állam, amely ezen a határvonalon szomszédos Lengyelországgal.* Ez a nyilatkozat komoly csapást mér azokra a revans-szándékokra, amelyeket a bonni kancellár, a német nagyburzsoázia szócsöve nemcsak dédelget, hanem fennen is hirdet.

— Ez a közlemény lerombolja azoknak az imperialista köröknek az illúzióit, amelyek arra számítottak, hogy az európai nemzetek békéje és jövője szempontjából döntő problémákban nem jöhet létre megegyezés a szocializmus útján haladó országok között. *Ez a közlemény kétségtelenül erősíti az egész szocialista tábort.* A Lengyelország és Jugoszlávia között nemzetközi síkon megindult együttműködés rámutat arra, hogy meg kell és meg lehet találni a megegyezés és a közeledés eredményes formáit a béke európai erői között, hogy olyan új irányt adjanak a nemzetközi politikának, amely véget vet a hidegháborúnak és megnyitja az enyhülést. Adenauer választási sikere, amely a szélsőséges atlanti elemek valamiféle keresztes hadjáratának eredménye, mindenki előtt, rendkívül élesen feltárja azt a tényt, hogy *ez a szükségszerűség jennáll az enyhülés érdekében.*

— A jelenlegi helyzetben jelentős mértékben kiszélesedik a szocialista országok szolidaritásának és a munkásmozgalom, valamint a nemzetközi kommunista mozgalom egységének eszméje. Ez a szolidaritás valóban a megszilárdulás útján van és ugyanez áll a munkásmozgalom egységére is függetlenül a politikai vagy katonai szövetségekben való részvételtől.

A közlemény leszögezi, hogy a világ haladó erőivel való együttműködés kifejlesztésének módjait meg kell és meg is akarják keresni. *Kívánjuk, hogy jugoszláv és lengyel elvtársaink ezen az úton haladva eredményesen járuljanak hozzá az összes demokratikus és békeszerető erők közötti megértés és együttműködés politikájának megvalósításához.* Ez az a politika, amelyet az SZKP XX. kongresszusa oly világosan meghirdetett és amelynek megvalósítására sürgető szükség van.

A heti lottósorsolás eredménye:

11, 27, 53, 67, 71

A lottó 29. heti nyerőszámainak sorsolását szeptember 20-án, pénteken délelőtt 10 órakor a Danuvia Szerszámgépgyár Gorkij művelődési otthonában tartották meg. Erre a hétre ismét több, mint kétmillió szelvényt küldtek be a fogadók. Így egy-egy nyerőosztályra körülbelül 763.000 forint jut.

A nyerőszámok a következők: 11, 27, 53, 67, 71.

Elutasították India javaslatát,

hogy az ENSZ-közgyűlés tárgyalja meg Kína ENSZ-tagságát

New York (MTI). Mint az AFP jelenti, az ENSZ közgyűlés ügyrendi bizottsága csütörtökön megtárgyalta India javaslatát, hogy tűzzék a közgyűlés ülésszakának napirendjére a Kínai Népköztársaság ENSZ-tagságának kérdését. Lodge, az Egyesült Államok küldötte az ülésen határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben kérte, hogy a közgyűlés utasítsa el India kérelmét, s a jelen ülésszakon ne foglalkozzék olyan javaslattal, amely arra irányul, hogy a csangkajsekisták képviseletét zárják ki, s a Kínai Népköztársaság delegátusának tegyék lehetővé, hogy részt vegyen az ENSZ munkájában.

A közgyűlés ügyrendi bizottsága kilenc szavazattal négy ellenében (Szovjetunió, Csehszlovákia, Norvégia és Ceylon) elfogadta az amerikai indítványt. Két ország, Guatemala és Tunisz tartózkodott a szavazástól.

Időlegesen drágább néhány cukrászkészítmény

A belkereskedelmi minisztérium illetékes főigazgatósága közli a vásárló közönséggel, hogy időlegesen néhány cukrászipari készítmény drágább lett. Az árkülönbözet általában 10—15 fillér. Az árváltozás a tojás drágulásával van összefüggésben, amennyiben a tojás felhozatalban, illetve beszerzésben javulás következik be, ismét a régi árak térnek visszaszerűen. A tojással készült sütemények közül is csak azok drágultak, amelyeket friss héjas tojásból készítenek, amelyekhez tojásport használhatnak, azoknak az ára változatlan.

Az új árakkal együtt jár, hogy nem kerek, hanem ötfillérrel végződő számok jönnek ki, ezt a kereskedelem nem engedi felkerekíteni, mert ez visszaélésekre adna alkalmat.

Külföldről JELENTIK

NEPAL

A Press Trust of India hírügynökség katmandui tudósítójának jelentése szerint Dzsa Nakpurban (Kelet-Nepal) letartóztatták a három legnagyobb nepali ellenzéki párt vezetőjét. Ezek a pártok, amelyek korábban hatalmon voltak, nemrégiben „demokratikus arcvonalba" egyesültek, hogy a közelgő parlamenti választásokon együttesen lépjenek fel a kormány ellen.

A három ellenzéki vezért letartóztatásuk után 24 órával szabadonbocsátották, letartóztatásuk azonban megakadályozta őket abban, hogy a szeptember 17-re tervezett nagygyűlésen felszólaljanak.

LONDON

Az Interparlamentáris Unió csütörtöki ülésén a menekültprobléma rendezésével kapcsolatban a bizottság jóváhagyta a szovjet küldöttség módosító javaslatának első részét, amely elítéli a menekültek felhasználását a politikai harcban. A konferencia szótöbbséggel elfogadta a menekültekről szóló határozati javaslatot, mégpedig a szociális és humanitárius bizottságban jóváhagyott módosításokkal.

Szeptember 19-én befejezte munkáját az Interparlamentáris Unió 46. konferenciája. A záróülésen ismertették a végrehajtó bizottság választásának eredményeit. A megüresedett helyekre szótöbbséggel az angol Stoddart-Scottot és a szudáni M. Zarukot választották meg.

PEKING

Csou En-laj miniszterelnök [illegible] délután fogadta a Japán Szocialista Párt küldöttségét, mely útban a Szovjetunió felé Pekingbe érkezett. A küldöttséget Tecu Katajama vezeti.

NEW YORK

Mint a Reuter iroda jelenti, az ENSZ XII. közgyűlésének ügyrendi bizottsága csütörtökön 13 szavazattal 2 ellenében (Szovjetunió és Csehszlovákia) az úgynevezett „magyar kérdés" napirendre tűzése mellett foglalt állást.

LONDON

Az amerikai légierő szóvivője csütörtökön közölte, hogy augusztus eleje óta 2400 ázsiai influenzás megbetegedés történt az Angliában állomásozó amerikai katonák körében. Anglia északi vidékein csak nem húszezer gyermek hiányzik az iskolából influenza miatt. Ujabb megbetegedéseket jelentettek az angol hadsereg mindhárom fegyvernemének különböző angliai támaszpontjairól is.

MOSZKVA

A Mongol Népköztársaság kormányküldöttsége, amelyet Cedenbal vezetésével látogatást tett Albániában, Bulgáriában, Magyarországon, a Német Demokratikus Köztársaságban, Lengyelországban, Romániában, Csehszlovákiában és Jugoszláviában, szeptember 19-én hazafelé átutazóban Moszkvába érkezett. A küldöttséget a szovjet fővárosban ünnepélyesen fogadták.

Új városi tanácstagokat választanak vasárnap

Pécsett, lemondás, elköltözés, valamint összeférhetetlenség és elhalálozás miatt, még mindig több kerületben betöltetlen a városi tanácstagi funkció. A Népköztársaság Elnöki Tanácsának ez év január 25-én hozott 30/1957. számú határozata értelmében, új városi tanácstagokat kell megválasztani.

A tanácstagi választásokra szeptember 22-én, vasárnap kerül sor. A szavazás reggel 7 órakor kezdődik és este 8 órakor végződik.

Az I. számú szavazókör helyisége Vasas II. telepi kultúrház. A hazafias népfront jelöltje itt Fodor János, egyénileg dolgozó paraszt. A II. sz. szavazókör helyisége Vasas I. falusi kultúrház. A 7-es számú kerületi választókerületben Nagy József egyénileg dolgozó paraszt, a 8-as sz. választókerületben pedig Altesberger János nyugdíjas a jelölt.

A III-as sz. szavazókör helyisége: az István aknai kultúrház. Itt Buzás Mátyás művezető a jelölt. A IV. sz. szavazókör helyisége: a pécsbányatelepi kultúrház. A Hazafias Népfront jelöltje itt: Ambrus Jenő, az MSZMP városi pártbizottságának titkára.

Az V. sz. szavazókör helyisége: a borbálatelepi kultúrház. Jelölt: Tirai Andrásné, háztartásbeli. A VI. sz. szavazókör: a Budai II. pártszervezet. Itt a Hazafias Népfront jelöltje Kiss Istvánné „a városi nőtanács titkára, Dorn Lajosné háztartásbeli és Konrád Lajos képkeretező. A VII. sz. szavazókör helyisége pedig a Vorosilov utcai általános iskola, ahol Papp János pártalkalmazott és Riegl Lajos nyugdíjas a jelölt.

A II. kerületi tanács területén az I. sz. szavazókör helyisége a Hazafias Népfront székháza (Janus Pannonius utca 11.). Jelölt: Patócs József római katolikus plébános. A II. sz. szavazókör helyisége a Székely Bertalan utcai általános iskola. Jelölt: Sebők Imréné háztartásbeli. A III. sz. szavazókör helyisége a Surányi Miklós úti rendőrségi óvoda. Jelölt: Rapp Jánosné háztartásbeli.

A IV. sz. szavazókör helyisége: a Kulich Gyula utca, Vízügyi Igazgatóság kultúrterme. Jelölt: Bimbó József gépészmérnök. Az V. sz. szavazókör helyisége: az MSZMP belvárosi alapszervezet Rákóczi úti székháza. Tanácstagjelölt: Oszvald István, a MEK személyzeti vezetője.

A VI. sz. szavazati helyiség: a Majláth utca 24. sz. alatt lévő Postás Kultúrotthon. Jelölt: Bernáth János rendőralezredes és Fritz Józsefné, ktsz. varrónő. A VII. sz. szavazókör helyisége: a Rózsa Ferenc utca 17 szám alatt lévő köztisztasági vállalat kultúrterme. Jelölt: Bódis István, népfront titkár. A VII. sz. szavazókör helyisége a víz- és csatornaművek kultúrterme (Bajcsy Zsilinszky út és Zólyom utca sarok). A Hazafias Népfront jelöltje itt: ifjú Fürdős Ferenc gépésztechnikus.

A III. városi kerületben az I. sz. szavazóhelyiség a Közgazdasági Technikum (Kolozsvár utca 2.). Jelöltek: Hoffbauer Antal főkönyvelő és Hanzák Károly mélyfúró szakmunkás. A II. sz. szavazókör helyisége: a Petőfi utcai iskola. Tanácstagjelölt: Matievics Gyula tetőfedő iparos.

A III. sz. szavazókör helyisége: a III. kerületi tanácsház. Jelölt: Gócz Béla megyei légó törzsparancsnok. A IV. sz. szavazókör helyisége: a Damjanich utcai pártiskola. Jelöltek: Pálinkás György újságíró, valamint Hódi Szilveszterné nyugdíjas.

Végül az V. sz. szavazóhelyiség: a Kovács-telepi óvoda. Itt a Hazafias Népfront jelöltje: Jakab György autó- és motorjavító.

A szavazók személyi igazolványt, vagy személyazonosságuk igazolására alkalmas iratot vigyenek magukkal.

Állítsák fel a Mecseki Bányatervező Irodát!

Hozzászólás a területi tervezésről folyó vitához

Ez a kérdés Komlón, a szénbányászati trösztnél már évek óta fennáll. Generáltervezőnk, a Bányaterv, Budapesten székel és az ország összes szénbányáinak generáltervezését végzi, sőt mind több külföldi megrendelést is kap. Eleinte, míg az ország beruházásainak súlypontja Komlóra esett, a Bányaterv megfelelően el is tudta látni feladatát. Az utóbbi három évben azonban munkája nehézkes lett, soronkívüli sürgős tervezéseket nem tud vállalni és a munkák legnagyobb részét alvállalatnak adja, magának csak a generáltervezői koordinálás jogát tartja fenn.

De hogy lehet Budapestről jól koordinálni?

Nem is szólva arról, hogy a tervezői költségeket a sok komlói kiszállás, utazgatás, altervezői-generáltervezői díjak mennyire megduzzasztják.

Több évig a Bányaterv műszaki ellenőre voltam, így tehát eléggé ismerem a nehézségeket. Hogy ezeket áthidaljuk, többféle megoldással próbálkoztunk. Eleinte illegálisan tervezgettünk sürgős és tervező irodák által nem vállalt munkákat. Átdolgoztunk több tervet, melyek a megváltozott körülmények miatt helytelenek voltak. Azonnal kielégítettük az üzemek váratlanul fellépő és évekre előre nem látható tervigényeit. Speciális feladatokat oldottunk meg, mint a komlói iszapolások tervezése, spirálakna tervezés, ventillátorok telepítése, stb. 1956. július 1-el végre a Baranya megyei pártbizottság támogatásával, trösztünk főmérnökének határozott fellépésére, megalakult egy 16 főből álló tervező csoport, mely bányászati, építészeti, gépészeti és villamos részlegből áll. 1957-ben, eddig kb. hárommillió forint értékű munkát végeztünk, melyből két és félmilliót megtakarítottunk trösztünknek. Sőt, altervezőként többszázezer forintot is kerestünk, ami szintén a tröszt kasszájába folyt be. A munka értékét növelik, hogy ezek a tervek a helyi viszonyokra készültek és megvalósulásuk a közeljövőben, vagy azonnal esedékes. Nem elfekvő, vagy elejtett tervek, mint amilyeneket Budapesten terveznek évekre előre! (S amelyek közül sok már elavult, mire megvalósításra kerül.)

A helyi tervezés tehát igen célravezető, ésszerű megoldás.

Mindent azonban nem tud megoldani. (Szállítógépek tervezése, nagyobb objektumok, kötélpályák, osztályozók, stb.) Ebben Szoyka elvtársnak igaza van. De azon lehet vitatkozni, hogy a Pécsi Tervező Iroda legyen a generáltervező. Tudják ők a bányákkal kapcsolatos feladatokat vállalni? Nagyon merész vállalkozás lenne. Ez nemcsak több bevételt, de nagyon súlyos felelősséget is jelentene a Pécsi Tervező Iroda számára!

Ezzel szemben van egy évekkel ezelőtt felvetődött gondolat, melyről szerintem lehetne tárgyalni: a Mecseki Bányatervező Iroda felállítása.

Pécs elég messze van Budapesttől, s itt olyan bányászati centrum alakult ki, hogy ez mindenképpen indokolt. Feladataink nagy része különleges és eltér az ország többi bányájáétól. Jövőbeli beruházásaink terveit csak így lehetne idejében biztosítani. Tudjuk, hogy ez a terv már többször azon bukott meg, hogy a budapesti szakemberek nem akarnak Pécsre költözni. De akkor még nem épültek az új városrészek és szinte megoldhatatlan volt a lakáskérdés. Ugy gondolom, hogy néhány szakembert most már könnyebben letelepíthetnénk. Mi is eléggé begyakoroltuk magunkat és már talán nem is lenne olyan sokra szükség. A generáltervező ez az iroda lenne. A trösztöknél azonban fenn kell tartani egy összekötőt, aki a koordinálást végzi, akivel tárgyalni lehet tervezési kérdésekben. A több éves tapasztalat szerint ez feltétlenül szükséges. A bányaterv léte is indokolt, mert egyes feladatokkal továbbra is megbízandó, hiszen a legújabb megoldásokkal, külföldi tapasztalatokkal, csak ott rendelkeznek.

Ez a tervezet bizonyosfokú centralizációt jelent, de célravezető. A tervezők azonban anyagilag károsodnának vele (prémium, illetményszén, hűségjutalom, stb.). Ezért megvalósításától kissé tartunk. — Ugy gondolom, hogy

a Komlói Szénbányászati Trösztnek szakmailag és anyagilag is megfelel a nálunk bevezetett módszer-

mert azzal lényegében megoldottuk a területi tervezést. Hiszen egyre több és egyre nagyobb munkákat tudunk elvégadni az eddigi generáltervező Bányatervtől is. Ne bolygassuk meg tehát azt, ami jó és még jobbnak ígérkezik. Inkább szervezzen tervezőcsoportot a Pécsi Szénbányászati Tröszt és az Uránlumbánya Vállalat is. Ha ez szakemberek hiányában nem lehetséges, bízza meg trösztünket tervezésekkel.

A többi, főleg építési problémával fellépő vállalat természetesen elsősorban a Pécsi Tervező Irodát bízza meg tervezéseivel.

Az építészeti jellegű tervező irodákat vonják össze! Bányászati tervezés csak bányászati vezetéssel és irányítással képzelhető el. Remélem, hogy ezzel az összes érdekeltek egyetértenek.

Biró József,
a Komlói Szénbányászati Tröszt bányászati tervezője

Vákumszivattyús szénszállítás, Előhűtéses jéggyártás, Hazai tartály-impregnáló anyag újítások és javaslatok a Sörgyárban

Degeszre tömött dossziék őrzik az utóbbi évek újítási jegyzőkönyveit. Értékes gondolatok tömkelege van bennük papírra vetve, szinte kísértenek, hogy az összeset bújja végig az érdeklődő, de hát a kötetekre menő anyaggal aligha boldogulna rövid idő alatt.

Az újítások egy része már gyakorlattá vált, más részük úton van a megvalósulás felé, ismét mások pedig egyelőre még csak ígéretek, de remélhetőleg hamarosan mód nyílik a bevezetésükre.

Az egyik érdekes újítás a pneumatikus szénszállítóberendezés. A gondolat Józan András és Meződi Jenő fejében született meg. 1956. április elején mutatták be első kísérletüket, amikor a malátaraktári vakumszivattyú segítségével az udvarról a malátaraktárba húzatták fel a szenet. Egy mázsa 15 százalékos nedvességtartalmú pécsi SSK szenet két perc alatt szállított el a szivattyú húsz méter távolra, körülbelül tizenhat méter magasságba, tíz centiméter átmérőjű vízlerakodásos kazáncsőben.

Az újítást az illetékes minisztérium is jónak találta és elrendelte bevezetését. 1956. augusztus 16-tól üzemel is a berendezés. Megfelelő szivattyú hiányában azonban még nem volt üzembiztos. A napokban azonban sikerült a gyárnak nagyobb teljesítményű szivattyúhoz jutnia, így hamarosan teljes értékű lesz a szénszállítóberendezés.

A berendezés valószínűleg teret hódít majd másutt is, ahol nagyobb mennyiségű szenet kell rendszeresen nem túl nagy távolságra szállítani. Az új szénszállítási mód annál inkább nagy érdeklődésre tarthat számot, mert amellett, hogy nehéz fizikai munkát küszöböl ki, olcsóbb is, mint az eddig ismert szállítási módszerek.

Somogyi Jenő főmérnök és Molnár Kálmán molnár újítása jelentős malátamegtakarítást ígér. Bebizonyították, hogy ha a malátamalomban egy újabb hengerszéket állítanak be, akkor jelentős mennyiségű, eddig kiőrletlenül maradt malátát nyerhetnek. Egy hektoliter sörre számítva körülbelül tizennégy deka malátát takaríthatnának meg. Ez, ha figyelembe vesszük, hogy az elmúlt évben például 220 ezer hektoliter sört termelt a gyár, óriási szám. Még nagyobb az újítás jelentősége, ha arra is gondolunk, hogy a maláta jelentős részét külföldön vásároljuk.

Az újítás bevezetéséhez szükséges hengerszéket már sikerült a gyárnak megszereznie, egy újabb síkszita beszerzését pedig kizárólag a bürokrácia nehezítette meg, de már a Malomipari Egyesülés vezetője is megígérte, hogy segít rövid úton megszerezni egy leállt malom síkszitáját, így azért végeredményben ez az újítás is jó úton halad.

A jéggyártással kapcsolatos újítások előtt viszont már nagyobb akadályok tornyosulnak. Pedig több érdekes, ötletes és jó eredményekkel kecsegtető újítás is van.

Ilyen például Meződi Jenő két újítása. Egyik az előhűtéses jéggyártás. Ennek lényege az, hogy mielőtt a vizet a fagyasztó kannákban a jéggenerátorba eresztik, lehűtik plusz egy fokosra. Igy az általában 14—15 fokos kútvíznél sokkal gyorsabban fagy meg. Próbagyártással bebizonyosodott, hogy így 38 százalékkal növelhető lenne a jelenlegi jéggyár termelése. Egyelőre még hiányoznak a módszer bevezetéséhez a technikai feltételei. Az új jéggyár megépítésénél feltétlenül gondolni kellene ennek a módszernek a meghonosítására.

A másik, jéggel kapcsolatos újítás lényege: a jeget ne a megszokott vastartályban, hanem papír, vagy még inkább műanyagtartályban fagyasszák. Egy kísérlet alkalmával bebizonyosodott, hogy papírtartályban sokkal gyorsabban fagy jéggé a víz, mint az eddig használt vastartályban, ezenkívül elkerülhető a tartályok fagyasztás utáni felmelegítése (ugyanis a jeget a tartályok felmelegítésével lehet csak kivenni a tartályokból, mivel a jég odafagy a vasfalhoz). Ez a megoldás jobb minőségűvé is tenné a jeget és rengeteg kalóriát takarítana meg. Az újítási javaslatot a Söripari Igazgatóság is országos jelentőségűnek tartja és elrendelte a kísérletek legrövidebb időn belüli elvégzését. De sajnos nincsenek még a kísérlethez megfelelő műanyag- vagy papírtartályok.

Az újító ezzel az újítással kapcsolatosan arra is gondolt, hogy megoldható lenne a víz fagyasztása polietilén tartályokban úgy, hogy a fagyasztás után nem szerelnék ki a jeget a tartályból, hanem az olcsó műanyag-tartállyal együtt hoznák forgalomba. Ez a legnagyobb igényeket is kielégítené a jég tisztaságával kapcsolatban.

Ennek a gondolatnak a megvalósítása elsősorban műanyagiparunktól függ.

Raschka Emil újításával jelentős valutamegtakarítás érhető el. O ugyanis hazai anyagot talált fel, amely kiválóan alkalmas a kádak és tartályok belső impregnálására. Eddig osztrák anyagot használtak erre a célra. Az újításról jó véleménnyel volt az Erjedésipari Kutató Intézet és az Építéstudományi Intézet is, de jelenleg anyagi fedezet hiányában még a kísérlet sem valósítható meg a Pécsi Sörgyárban.

Szinte vég nélkül lehetne folytatni az újítások leírását. Mindegyik izgalmas, mert mindegyik valami egészen újat, a réginél jobbat kínál. Egyiknek-másiknak még akadozik ugyan az útja, úgy mint Raschka Emilé, de hisszük, hogy előbb-utóbb mindegyik újításból bevezetett új eljárás lesz.

A párthelyiségekről

Egy hónappal ezelőtt írtunk a szigetvári elvtársak nagyon helyes elképzeléséről: ízlésesen, otthonosan berendezik a párthelyiséget, ahol esténként „hivatalon" kívül is összegyűlhetnek a kommunisták, meginvitálják ide a pártonkívülieket is.

Sehol sem támadt visszhangja. Pedig a párthelyiségek dolgában nem valami jól állunk. Sok községben nincs is, ahol gondoltak erre, ott is csupán egy árva felirat hirdeti, hogy az a pártszervezet otthona. Taggyűlések, vezetőségi ülések esetében népesül be, utána hetekig, hónapokig üres.

Kellene és lehetne is tenni ellene. Ne gondoljunk valami fényes klubra. Kívülről, belülről ki kellene festeni, néhány székkel, asztallal szerényen berendezni, az ablakokra olcsó, ízléses függönyt tenni. Aztán szerezhetnének néhány féle társasjátékot: sakkot, dominót. Két-három újság, folyóirat, hétről-hétre megjelenő érdekes politikai és technikai, gazdasági kiadvány is kerülhetne a terítővel borított asztalokra. Néhány alapszervezet már kapott rádiót; akik szeretik a zenét, szívesen ülnének melléje szabadidejükben. Bizonyára a párttagok maguk is tehetségükhöz mérten hozzájárulnának, hogy a kis helyiség valóban a pártszervezet otthona legyen. Itt aztán esténként megtalálnák egymást, beszélgethetnének az ország, a világ sorsáról. Persze nemcsak ők: szívesen jönnének ide mások is, pártonkívüliek, akiket érdekel a politika, szeretnek tereferélni, olvasni, szórakozni.

Egy kis leleményességgel, találékonysággal meg lehetne csinálni. A járási pártbizottságok és az alapszervezetek összefogásával kellemes, barátságos otthont teremthetnének maguknak, ahol együtt tölthetnék szabadidejüket a pártonkívüliekkel is.

Erősödnek gazdagodnak a mohácsi járás szövetkezetei

Nemrégen adtunk hírt arról, hogy Udvaron 16 taggal termelőszövetkezet alakult. S most újabb hír érkezett. A napokban megtartott közgyűlésen újabb 16 tagot vettek fel a közösbe. Azonkívül elhatározták, hogy már kezdetben úgy tervezik és szervezik a munkát, hogy lefektessék a belterjes gazdálkodás alapját. Ezért 5—6 holdas halastavat létesítenek még idén és nagyarányú kertészkedéssel foglalkoznak.

Az udvari tsz-szel már 14 I-es típusú és 19 III-as típusú szövetkezete van a járásnak. Ezenkívül még 14 szakcsoport is működik. — Bár számszerint nincs nagy emelkedés, de a tagság létszáma szinte naponta gyarapodik. Görcsönydobokán 6 család 12 taggal jelentkezett felvételre. Homorúdon négy család 13 taggal vállalta a közös munkát. De Nagybudmérban is mozgolódnak a parasztok és 9 család 14 taggal szeretne a jövőben közösen gazdálkodni. Erdősmárokról is az a hír érkezett, hogy több paraszt foglalkozik termelőszövetkezet alakításával.

A mohácsi járásban gazdag zárszámadás előtt állanak a termelőszövetkezetek. A járási tanács mezőgazdasági osztálya és a Magyar Nemzeti Bank helyi fiókja előzetes zárszámadást végzett valamennyi tsz-ben. Az eredmény kimagasló. A kisnyárádi szövetkezetben egy munkaegység értéke eléri a hetven forintot. Görcsönydobokán és Lippón több mint ötven forintot osztanak egy munkaegységre. A járás átlaga előreláthatólag 46—50 forint körül lesz.

De nemcsak ez mutatja a mohácsi járás termelőszövetkezeteinek jó anyagi helyzetét, gazdagságát. Idén és eddig 1 283 mázsa búzát adtak el az államnak.

Érdemes még megemlíteni, hogy a mohácsi járásban a termelőszövetkezetek idén összesen 11 zetort vásároltak a hozzá való pótkocsival. S most őszön — hogy a betakarítás után a bankban újra emelkedik számlájukon a pénz — tömegével vásárolják a hidraulikus ekéket, vetőgépeket és fűkaszálókat.

Minden befektetett forint kettőt hoz a baromfitenyésztésben

Csirkepörkölt, rántott és sültcsirke, kacsasült, libamáj — mind megannyi finom falat. Már amikor az asztalra, tányérba kerül. Igaz, egyik sem olcsó mulatság, nem egyszer felszisszenünk, amikor egy pár rántani való csirke árát kérdezzük, de mégis::: Statisztika bizonyítja, hogy világszerte, a megyében is, évente emelkedig a baromfifogyasztás.

Megközelítően pontos számítások szerint egymillió és párszázezer baromfi van Baranyában. Ennél valamivel több a tenyészthető mennyiség. A szakemberek úgy tervezik, hogy a következő években száz és néhány ezerrel emelkedik a mennyiség. De most is, akkor is, legfőbb gond: a fajtisztaság. Évek óta tart a nem lankadó törekvés — elsősorban a szakemberek részéről —, hogy ne csak réseket üssenek a baromfitenyésztés maradiságának falán, de mielőbb ledöntsék azt. Nagy dolog ez, ha tekintetbe vesszük, hogy a baromfiállomány több mint 90 százaléka magántenyésztők kezén van, akik — tisztelet a sok száz kivételnek — a fajtisztaságra kevés gondot fordítanak. Sajnos, sokat mondó tények bizonyítják ezt. Tyúkból nem kevesebb, mint 14 félét tenyésztenek és ezek majdnem megszámlálhatatlan keverékeit, korcsait. A kacsaállomány többsége elkorcsosult, vagy elkorcsosuló félben van, a libák szintén, de annyira, hogy megyénkben ritkaságszámba megy lassan az 5—6 kilós hízott liba, míg az Alföldön, ahol fajtafrissítés volt, 4—4.5 kilósak a sovány libák. A nyolc baromfit tenyésztő állami gazdaság, a keltető állomás évről-évre ezrével adja ki a fajtiszta baromfiakat, de mindössze öt baromfitenyésztő mintaközség van csak a megyében, ahonnan fajtiszta állatoktól származó tojásokat kapnak vissza. Nem vígasztaló ez. A tenyésztés, a tartás, az etetés módja nagyon sok helyen ugyanolyan színvonalon áll, mint száz évekkel ezelőtt. Egy szó, mint száz, gyenge az állattenyésztés ez ágának propagandája, elég szilárdan áll még az évszázados megszokottság fala. Kendermagos vagy nemesített sárga magyar tyúkfajta kellene a megyébe minden házhoz. Ez a fajta viszonylag igénytelen, jó hús- és tojáshozamú.

Nemcsak a fajtisztaságra vonatkozik a propaganda gyengesége, — a tenyésztésre, nevelésre is. A rántani való csirke, amiből sok száz forintot kaphat a tenyésztő, amiből ha korábban több lenne, olcsóbban jutna a bérből és fizetésből élők asztalára — csak későn jelenik meg a piacon. A régi szokás szerint áprilisban kel a legtöbb csirke, sőt idén a keltető állomástól májusban vitték a legtöbb naposcsibét. Mikor lesz ebből rántani való jószág? Ha minden jól megy, 3—4 hónap alatt, de nem egyszer 5 hónap múlva. Viszont a kereslet március, április, május, június hónapokban a legnagyobb belföldön is, külföldön is. Sajnos, a rántani való csirke többsége az év második felében kerül a piacra, ekkor pedig főleg külföldön nincs már akkora érdeklődés utána. Mennyivel több pénzhez juthatna a tenyésztő, ha januárban, februárban, márciusban kínálná már tömegével a rántani való csirkét, ha megfelelő etetéssel kielégítene olyan külföldi igényt, hogy 12—14 hetes korában legyen 1 kilós a csirke!

A baromfitenyésztés jövedelmezőségére kis ízelítő: egy kiló csirkehús előállításához mintegy 6 kiló takarmány, zab, árpa, olajos mag, főtt krumpli, kukorica kell. E hat kiló takarmány értéke mintegy 14 forint. Egy kiló csirkehúsért pedig könnyűszerrel lehet 25—35 forintot kapni. Ennél magasabb jövedelmezőséget lehet elérni sütni való kacsa- és libatenyésztéssel.

Ahogyan újabban mondani szokták, van fantázia a baromfitenyésztésben is. Most, hogy erősen töprengenek falun, milyen termelési társulásokat alakítsanak, mert ha jól dolgoznak, a napnál is világosabb, ebből csak több jövedelem lehet. E gondolatok közé érdemes lenne beiktatni a baromfitenyésztő szakcsoportok alakítását. Sok jóminőségű baromfit lehetne így nevelni és sok pénzhez lehetne jutni. Csinálhatnák ezt az asszonyok is, ha már sokan úgy tartják, hogy „nem férfi dolga" a baromfitenyésztés.

Miért, miért sem, nem nagy a törekvés a nagyüzemi tenyésztésre. Még a termelőszövetkezetek nagyobb részénél sem, pedig ott a közös gazdálkodás keretei már adva vannak. Két kézen meg lehet számolni, hogy hány termelőszövetkezet foglalkozik a 86-ból nagyüzemi baromfitenyésztéssel. Pedig sok forint juthatna munkaegység-előlegre.

A baromfitenyésztés nemcsak húsával jövedelmez. A libatoll, a libamáj, a tojás, mind tekintélyesen emeli a hasznot. Libamájból nincs az a mennyiség, amit el ne tudnánk adni. Toll? Ha úgy termelnénk, mint a búzát és száz vagonszám lenne, akkor is lenne vevője, aki jó pénzt adna érte.

Lehetne jobb, nagyobb hasznot hajtó a baromfitenyésztés. Egy kellene hozzá: több törődés, szakszerűségre törekvés és ledőlne az évszázados megszokottság fala ezen a téren is. Igy meg lenne az is, ami sokak vágya: több baromfi lenne és olcsóbb, a tenyésztők viszont magasabb jövedelemhez jutnának.

SPORT

Pécs-Baranya—Komlói Bányász barátságos mérkőzés lesz vasárnap Pécsett

A hét vége sportműsora

Vasárnap a szovjet—magyar válogatott mérkőzések miatt nem lesznek bajnoki mérkőzések az NB I-ben. A pécsi sportkedvelők azonban jó mérkőzést láthatnak. Vasárnap délután 4 órai kezdettel a PVSK sporttelepén a Pécs-Baranya a Komlói Bányásszal játszik barátságos mérkőzést. Megyénk labdarúgósportjának fejlődését bizonyítja, hogy immár két csapat is az NB I-ben szerepel. Most vasárnap igaz, csak barátságos mérkőzésen, de összekerült egymással a Pécs-Baranya és a Komlói Bányász. Sok kérdésre ad feletetet majd a mérkőzés, legfőképp arra, hogy az újonc komlói csapat hogyan állja meg helyét a több éves NB I-es múlttal rendelkező Pécs-Baranyával szemben.

*

Pécsújhegyen NB II-es mérkőzést játszanak vasárnap délután. Fél 5-kor a Pécsbányatelepi Bányász az Oroszlány Bányászt fogadja. Nagyon elkelne már egy győzelem Pécsbányatelepnek. Ha a játékosok végre nemcsak játszanak, hanem a helyzeteket is kihasználják, akkor a várt eredmény egész biztosan nem marad el. A Pécsi Vasutas vasárnap Kaposváron mérkőzik a KMTE-vel. A PVSK eddigi eredménye alapján Kaposvárról is elhozhatja a pontot, természetesen ezért meg is kell küzdeniök a vasutasoknak.

*

Az NB III. mérkőzései közül vasárnap Pécsett a BTC—Simontornyai BTC találkozót játsszák le. A két csapat találkozóját a Bőrgyár Verseny utcai pályáján rendezik délután fél 3 órai kezdettel. A pécsi csapat győzni szeretne, mert nem akar lemaradni a tiszavezető bajalaktól. A két pont megszerzésére törekszik a Szigetvári ZMSE is. A szigetváriak ellenfele ez alkalommal a Kaposvári Textiles lesz, tekintve, hogy a mérkőzést Szigetváron játsszák, nem is olyan alaptalan a szigetváriak reménye. A Pécsújhegyi Bányász Bajára utazik, a Mohácsi TE pedig Nagykanizsán mérkőzik a Vasutassal. A Pécsi Vasas Kaposvárra látogat és oda a Dózsával találkozik. A forduló további mérkőzései: Nagykanizsai Építők—Tolna, Bonyhád—Nagyatád, Csurgó—Dombóvár.

Az Alosztály I-ben szombaton délután három mérkőzést játszanak. A legérdekesebb összecsapás az Építők—Hidasi Bányász találkozón várható. A vasárnapi mérkőzések közül a Szászvár—Vasas I. Bányász és a Pécsvárad—PVSK találkozó emelkedik ki. Bajnoki mérkőzések lesznek az Alosztály II-ben is, de mérkőzéseket játszanak az ifjúsági bajnokságért is.

*

A Pécs-Baranya vasárnapi területi gyorsasági, bajnoki, háztömbkörüli motorversenye országos jellegű lesz. Közel húsz budapesti motoros nevezése is beérkezett a Pécs-Baranyához, így igazán színvonalas és izgalmas futamokat lát-

Háztömbkörüli, országos meghívásos és területi gyorsasági bajnoki

motorverseny

a Pécs-Baranya rendezésében szeptember 22-én, de. 9.30 órakor a sétatér környékén

hatnak az érdeklődők. A verseny útvonala: Alsó Sétatér, Geisler Éta utca, Széchenyi tér, Szepessy utca, Káptalan utca, Felső Sétatér. A rajt és a cél a Felső Sétatér középső feljáratánál lesz. Az indítás fél 10-kor történik, előtte 9 órától a hivatalos edzést tartják meg a verseny résztvevői.

*

A legjobb formában lévő magyar férfi kispálya kézilabdacsapat szerepel vasárnap Pécsett. Az Ujpesti Dózsa a Pécs-Baranyával mérkőzik az NB I-ért. A két csapat találkozójára délelőtt 10 órakor kerül sor a Széchenyi Gimnázium udvarán. Az NB II-ben szereplő csapataink közül a Komlói Bányász és a Meteor játszik otthonában. A bányászcsapat szombaton délután a Bp. Hűtőgépgyárral, a Pécsi Meteor pedig vasárnap délelőtt a Szombathelyi Bőrgyárral játszik. A PEAC és a Pécsújhegyi Bányász Budapesten szerepel, a megyei bajnokság mérkőzései közül a Meteor—Pécs-Baranya női találkozó emelkedik ki.

*

Két mérkőzést játszanak csapataink vasárnap Pécsett a röplabda NB II-ért. Az egyetemi tornacsarnok melletti pályán délelőtt 9-kor a PEAC női csapata a Budapesti Május 1. gyár röplabdázóival, míg fél 12-kor a Meteor-pályán a Pécs-Baranya férfi csapata a Bp. Postással küzd a bajnoki pontokért.

*

Ma délután befejeződnek a PVSK kosárlabdatorna mérkőzései. Két igen érdekesnek igérkező találkozót is játszanak. A PVSK—Ped. Főiskola és a PEAC—Postás férfi mérkőzéseken jó játék várható.

*

Baranya megye ez évi férfi és női váltóbajnokságait a PVSK sporttelepén ma délután és vasárnap délelőtt rendezik meg. Versenyszámok: szombaton, férfiak: 4x100, 4x400, 4x1500, 5000 méteres csapatverseny, nők: 4x100, 3x800, vasárnap, férfiak: 4x200, 4x800, nők: 4x200. A legjobb futogárdával úgy férfi, mint női vonalon a PVSK rendelkezik, így a vasutasok győzelme várható majdnem minden számban.

*

Sportkörök közötti tenisz csapatverseny lesz vasárnap délelőtt a PVSK teniszpályáin. A pécsi vasutas teniszezők a ferencvárosi vasutas férfi és női csapatával mérkőznek. A hét vége sportműsorán ezenkívül még több NB II-es asztalitenisz-mérkőzés szerepel.

Szombati SPORTMŰSOR

LABDARÚGÁS: Megyei I. osztályú mérkőzések: Pécsi Építők—Hidasi Bányász, Sörgyár-pálya, 16.30, Porcelángyár—Kinizsi, Porcelángyár-pálya, 16.30, Traktor—PEAC, Traktor-pálya, 16.30, Megyei II. osztályú mérkőzések: Cementipari—Kesztyűgyár, Postás-pálya, 16, Elektromos—Helyiipari Bástya, ifjúsági stadion, 16.30.

ATLÉTIKA: Megyei váltóbajnokságok első napja, PVSK-pálya, 16.

KOSÁRLABDA: PVSK tornájának mérkőzései, vasutas tornacsarnok: PVSK I. női—Ped. Főiskola II. férfi, 13.30, PVSK II.—Postás női, 14.30, Meteor II.—PEAC női, 15.30, PEAC II. férfi—Meteor női, 16.30, PVSK II. férfi—Postás II. férfi, 17.30, PEAC—Postás férfi, 18.30, PVSK—Ped. Főiskola férfi, 19.30.

KÉZILABDA: NB II. mérkőzés: Komlói Bányász—Hűtőgépgyár, Komló, 17.30. Megyei I. osztályú mérkőzés: Traktor—PEAC női, Traktor-pálya, 16.

A 3000 méteres akadályfutás az atlétika egyik legnehezebb versenyszáma. Igen komoly felkészülés szükséges az akadályokkal megtűzdelt 3000 méteres táv végigfutásához. Felvételünk a legnehezebb akadályról készült, amint Hollósi, a PVSK versenyzője éppen a vizes árok fölött van.

SAKK

Egy érdekes pozíciós játszma

Az Európa sakk-csapatbajnokság bádeni döntőjében a csehszlovák csapat egyik legeredményesebb tagja Kozma Gyula volt, aki nemrégen kapta meg a nemzetközi mesteri címet. Az új nemzetközi mester egyik játszmáját mutatjuk be a bádeni versenyről.

Királyindiai védelem. Világos: Kozma (Csehszlovákia), sötét Teschner (NSZK)

1. c4 Hf6 2. Hc3 e5 3. Hf3 d6 4. d4 Hbd7 5. g3 g6 6. Fg2 Fg7 7. 0—0 0—0 8. e4 Be8 (Bronstein és Geller szovjet nagymesterek, e védelem elismert szakértői a rögtöni 8... ed4-et ajánlják.) 9. h3 ed4: 10. Hd4: Hc5 11. Be1 Hfd7 (Gyakrabban játsszák c6, majd Va5-öt, de véleményünk szerint ez sem elég a teljes kiegyenlítéshez.) 12. Fe3 He5 13. Ve2 c6 14. Bad1 Ve7 (jobb volt 14... Vc7) 15. f4 Hed7 16. Vc2 a5 17. Hb3! (világos egyszerű, következetes lépésekkel növeli pozíciós előnyét.) 17... Hb3: 18. Vb3: Hf6 (18... Hc5-re 19. Va3! Ff8 20. Fc5: dc5: 21. e5 döntő előnybe hozza világost.) 19. Vc2 Fe6 20. b3 Vc7 21. Ha4! Ba6 22. Vd3 Ff8 23. g4! (világos biztosította a középet és most megindítja a támadást a királyszárnyon) 23... Fc8 24. Fd4 Hd7 25. Fb2 f6 26. g5 Fe7 27. gf6: Hf6: 28. e5! (erre a lépésre világos két tisztet kap a bástyáért; 28... de5:-re ugyanis 29. Fe5: Vd7 vagy Vd8 30. Vc3 tisztet nyer.) 28... Ff3 29. ed6: Fd6: 30. Vd4! Be1:+ 31. Be1: Fe7 32. Be7: Ve7: 33. Vf6: Vf6: 34. Ff6: Ba8 35. Hc5 Kf7 36. Fe3 b6 37. Fc6: (az anyagi előny értékesítése már csak technikai feladat.) 37... Bc8 38. Fd5+ Ke7 39. He4 Fh3: 40. Hg5 Ff5 41. Hh7: Fb1 42. Fb7 Bc5 43. a4 Be5: (más lépés sem segít; 43... Fc2-re 44. Hf6! Fb3: 45. Hd5+ Kd8 46. Hb6: nyer, mert pl. 46... Be5: 47. fe5: Kc7 48. Fd5 után a huszár a c5+ föllfedett sakk miatt nem üthető.) 44. fe5: Ke6 45. Kf2 Ke5: 46. Ke3 Fc2 47. Fc6 Fb3: 48. Fb5 Fc2 49. Hg5 és világos néhány lépésben nyert.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: kevés felhő, keleten néhány helyen eső. Mérsékelt szél. Az éjszakai lehűlés elsősorban keleten erősödik, a nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 6—9. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 19—21 fok között.

Hol művelődjünk Hol szórakozunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA:

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mi történik holnap? Riport-összeállítás.
17.40: Szív küldi szívnek szívesen.
18.20: Reklámhíradó.
18.30: Vidám hét vége.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Moulin Rouge (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)

Kossuth: Koldusdiák (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Moulin Rouge (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): A nagy kísértés (6 és 8 órakor)

Építők Kultúrotthona: Éjszaka lányai (5 és 7 órakor)

Józserencsét (Pécsszabolcs): Karneváli éjszaka (6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Hannibál tanár úr (6 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Halló, itt Gabriella (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Aida (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Csodacsatár (6 órakor)

TÁNC-RULETTE-EST

lesz ma este 8—1 óráig Pécs város Művelődési Házában.

FILMVETITÉS

A Megyei Tanács Művelődési Otthona 21-én, ma este fél 5 órai kezdettel bemutatja a Gerolsteini kaland című magyar filmet.

BUDAPESTI KAMARA OPERA-OPERETT-ESTJE

a KISZ és Szakszervezetek Doktor S. Művelődési Házában lesz, (Kossuth Lajos u. 13.) szeptember 22-én, vasárnap este 8 órakor (Ifjúsági előadás délután 4 órakor.) Részletek, áriák a Bajazzók, Carmen, Pillangókisasszony, Varázsfuvola, Anyegin, Trubadur, Háry János című daljátékokból és operákból. Duettek, dalok, részletek a Denevér, Csárdáskirálynő, János vitéz, Leányvásár, Luxemburg grófja, Marica grófnő, Vig özvegy című daljátékokból és operettekből.

Közreműködik: Eber Pálma operaénekesnő, Barlay Zsuzsa, az Operaház szólistája, Kiss Éta, a Rádió szólistája, Rissay Pál, az Operaház tagja, Szabó Tibor, a Rádió szólistája, Eszláry László, a Rádió szólistája, zongorán kísér: Peskó György; konferál: Vadnay József, vezényel: dr. Paulovics Elemér.

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem beiratkozásai

szeptember 10—25-ig tartanak. A beiratás ideje mindennap 10—14 és délután 15—18 óráig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius utca 11., I. em. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját folytatólagosan közöljük.

VI. Művészettörténet:

1. Leonardo da Vinci.
2. Michel Angelo.
3. Raffael.
4. Tizian.
5. A német renaissance. (Grünewald).
6. A német-alföldi renaissance. (Van Eick — Breughel).
7. Az olasz barokk.
8. A spanyol barokk.
9. A francia barokk (építészet és szobrászat is).
10. Holland—flamand barokk.
11. Rokokó, empire, copf, biedermeier.
12. A realista festészet.
13. Plein air törekvések és az impresszionizmus.
14. Postimpresszionizmus.
15. A XX. sz. képzőművészeti törekvései (építészet, szobrászat).
16. A XX. sz. grafikája és festészete.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak az alábbiak szerint 1957. szeptember 21-én déli 12 órától szeptember 23-án reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. tömb: a város nyugati fele: (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy Zs. út és a Siklósi úttól nyugatra) dr. Bakács Judit. Lakás: József utca 17/b. Telefon: 29—59. A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost a Jókai utca 8 számú (főposta mellett) körzeti rendelőben. Telefon: 17—93, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Ebben az időben a fekvő betegekhez való kihívást is ide kéri leadni.

II. tömb: a város keleti fele: dr. Várkonyi Mária. Lakás: József u. 17/b. Telefon: 46—23. A járó betegek sürgős esetben keressék fel az orvost a lakásán szombat du. 4—5 óra között, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között, mert máskor a fekvő betegeket látogatja.

III. tömb: Gyárváros és Üszög, Meszestelep, Pécsszabolcs, Ujhegy: dr. Homola László. Lakás: Pécsszabolcs falu. Telefon: 24—91 (41 mellék). A járó betegek sürgős esetben de. 9—11-ig az újmeszesi orvosi rendelőben keressék fel az orvost. Ebben az időben a fekvő betegekhez való kihívást is ide kéri leadni. Máskor a lakásán tartózkodik.

IV. tömb: Pécsbányatelepi részen: dr. Konkoly T. Aladár. Lakás: Pécsbányatelep. Telefon: 13-28 üzemi telefon. A járó betegek sürgős esetben keressék fel az orvost de. 11—12-ig a pécsbányatelepi körzeti rendelőben. Ebben az időben a fekvő betegekhez való kihívást is ide kéri leadni. Máskor a lakásán tartózkodik.

A fekvő betegekhez való kihívást reggel 8, de legkésőbb délelőtt 10-ig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a későbbi kihívásoknak aznap már nem tud eleget tenni.

Közlemények

A Pécs és Vidéke körzeti Földművesszövetkezet Méhészcsoportjának vezetősége közli, hogy szeptember 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja a szokásos havi tagértekezletét a szokott helyen a városi művelődési házban.

GYERMEKBÉNULÁS ELLENI VÉDŐOLTÁSOK

Felhívják a város lakosságának figyelmét, hogy a gyermekbénulás elleni védőoltás második részének adása szeptember 19-én megkezdődött és szeptember 25-ig tart. Ezeken a napokon délután 3—7 óráig az oltási hirdetményeken már feltüntetett oltóhelyeken folynak a védőoltások. Kivételt egyedül a Petőfi utcai iskolában felállított oltóhely képez, mert a tanítás megkezdése miatt ezt az oltóhelyet a Stock-házba helyezték át. (Stock-ház: Nagy Jenő u. 38. szám.)

A harmadik évben indítja meg nyelvtanfolyamait a Pedagógusok Szakszervezete. Beiratások szeptember 16-tól 30-ig lesznek a Nevelők Házában, Szent István tér 6., mindennap 18—20 óráig. Kiváló és tapasztalt nyelvszakos pedagógusok tanítják a modern nyelveket úgy a felnőtteknek, mint a gyermekeknek. A tanfolyam végeztével a résztvevők látogatási igazolványt kapnak. Beiratási díj 15 forint. Havi tandíj: 30 forint.

APRÓHIRDETÉSEK

Hangoshíradó

berendezések és tartozékok

erősítők, hangszórók, mikrofonok, stb. beszerezhetők a Posta Rávél kirendeltségénél Pécs, Széchenyi tér 6.

HALÁLOZÁS. Bobány Nándor 17-én tragikus körülmények között elhúnyt. Temetése f. hó 21-én fél 1 órakor a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

Pogány községi tanács v. b. üzemeltetésében lévő téglagyártót 1957. október 1-ével bérbeadjuk. Cím: Pogány, községi tanács v. b., Pogány. 187

Figyelem! Megérkezett Budapestről a Balokány-ligetbe az óriás repülőhinta, nyereményes céllövölde gyermekek és felnőttek szórakozására. 661

Életjáradékra házat, házrészt vennék, megegyezés szerint. Gursvány István, Pécs, Márton u. 17. 659

Egy db 3 HP villanymotor darálóval, egybeépített és egy db 3.2 HP villanymotor 2800 fordulatos eladó. Pelcz, Belvárdgyula. 653

Kalaptisztítás, vasalás Cser Miklós kalaposmesternél, Kossuth u. 32. sz. 652

Fiatal, gyermektelen házaspár, különbejáratú bútorozatlan, vagy bútorozott szobát keres október 1-re. Dékány Géza, Zrínyi u. 5. 633

Kalaptisztítás, vasalás, divatformákra Kertész József kalaposnál, Kossuth u. 1., udvarban. 622

Buksi kötőgép, varrógépmotor eladó. Doktor Sándor u. 6., kötöde. 531

Kaposszekcsőn 3 szobás ház, nagy telekkel eladó. Nagy Dezső, Kaposszekcső 56. sz. 609

Igényjogosult szoba, konyhás lakást keres minden költségtérítéssel. Pálffy, Anna utca 22., szuterin. 613

Házak gondnokságát vállalja Molnár, Sallai u. 36., emelet. 614

150 négyszögöl fiatal szőlő 8 000 Ft-ért eladó. Érdeklődni: Gyár város, Huba u. 3, Szabóéknál, 601

Eladó 450 négyszögöles házhely, gyümölcsös termő fákkal, 2 szőlőtugassal. Visy László út 27. Érdeklődni az esti órákban. Tel.: 32-94. és vasárnap a helyszínen 14-17 között. 626

Házhelynek alkalmas terület, 700 négyszögöl eladó. Kővágószőlősön. Érdeklődni: Kővágószőlős 110. sz. alatt lehet. 452

Kapitány János tűzifafűrészelő telefonszáma 10-01. Alkotmány u. 6. 31

Szállítómunkásokat vagonkirakáshoz felvesz Belsped Vállalat pécsi kirendeltsége Pécs, vasútállomás. 337

Egy db jókarban lévő táskaírógép és egy tangóharmonika eladó. Bonyhád, Bacsó Béla u. 3. 495

Eladó boroshordók 300—500 literig, háromágú csillár, Batsányi u. 15. (Hadaprodnál), Háber. 527

Uj, kisipari, modern, diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Doktor Sándor u. 32. 528

Kőműveseket állandó foglalkoztatásra felvesz a Kelemenligeti Állami Gazdaság, Majláth puszta. U. p. Sámod. Szállás, üzemi étkezés biztosítva. 540

Családi ház, háromszobás, belvárosi templom közelében eladó. Érdeklődni: Sallai utca 8., Kiss. 544

Jókai tér 3. sz. alatt lévő 2 szoba, konyha, éléskamrás lakásomat elcserélném 2 szoba, összkomfortosért, költségtérítéssel. Juhászék. 578

Rekamié, bordó huzattal eladó. Lánc utca 8/1. Bencze. 516

Eladó íróasztal, matracok, szelon, ágyak. Felsőbalokány u. 23. 549

Vennék életjáradékra beköltözhető családi házat, tízezer Ft kp. fizetés mellett. Cím: Vitéz u. 22. sz. 554

Eltartana idősebb személyt ingatlanért, vagy csak lakásért Pécsett vagy Pécs környékén vasútállomással rendelkező faluban. MÁV alkalmazott férfi, okl. ápoló nő házaspár. Zareczky, Pécs, Zsinkó 14. 5650

Eladó Basamalom dűlőben gazdasági ház, 2 szoba, 2 konyha, istálló, 2 hold föld. Lakás átvehető. Jozipovics. 576

Eladó fürdőszoba ablak, kétkerekű kézikocsi, nagy meszeshordó, fali stelázsi. Mezőszél 52. 570

Kétéves kislányomat örökbeadnám egy rendesebb családhoz. Cím: az „Uj Komló" szerkesztőségében. 200

Elcserélném pécsi utcai, nagyszoba, konyhás, éléskamrás, mellékhelyiséges lakásomat hasonló sásdiért. Felsővámház u. 23. sz. 583

250-es Pannonia motorkerékpár újszerű állapotban eladó. Dérynė (Mária) u. 12. sz. 582

Eladó egy új (férfi) bundabéléses bőrkabát, magas termetre. Kult Emil, Pécs, Rákóczi út 73/a. 588

Uj tetőléc eladó, Orsolya u. 10. 586

Egy Gombor-féle sportkocsi eladó. Szabadság u. 6. Horváth. 602

Gazdálkodásra alkalmas családi ház eladó. Háromszoba beköltözhető. Álmos u. 15. sz. 599

Uj diószínű hálószoba, 125-ös Danuvia eladó. Erzsébet utca 19. 600

Hársdeszka eladó. Basamalom dűlő 27. 616

500 négyszögöl szőlő, kétszoba, konyhás ház eladó. Ujhegy II. dűlő 94. 629

Lakáscserével egyszoba, konyhás, mellékhelyiséges ház eladó, nagy kerttel (szőlő, gyümölcsfák). Zöldfa u. 11. 639

Tölgyfadeszka, foszni, stáfli, 2 m-es, 3 éves, száraz fűrészelt oszlopok eladók. Bútornak is jók. Pécs, Kiszkókó 8. szám. 674

Pötördi János névre szóló igazolványt szíveskedjenek leadni jutalom ellenében. Pécs, Reptér K. 5. ép. III. em. 677

Kézi hajszárítógépet keres megvételre a színház. 206

Magas jutalomban részesül, aki a fehér retikülömről tud. Aki elsajátította, emberségé annyi már nincsen, hogy a fényképeket elküldené. Szabadiék, Alkotmány u. 5. sz. 214

Gáztűzhelyet megvételre sürgősen keresek. Sallai u. 12. Kopári. 213

Pincefelszerelés eladó (vaspréskaráló, hordók, permetezőgép, stb.). Mikes Kelemen u. 6. sz. 199

Két férfi albériőt felveszek. Meszestelep, Bocskai utca 26. sz. 551

Házhely, Szigeti út 67. alatt, 392 négyszögöl, kettőnek is eladó. Deák u. 4., I. 4. Telefon: 19-72. 190

A Pécsi Bőrgyár felvesz egy dekorációst. Érettségizettek előnyben. Jelentkezni lehet minden nap 12—1-ig a portán. 183

Kárpitozott bútorok, rekamiék, fotelok, székek, gyönyörű szép garnitúrák, minőségi kivitelben kapható kárpitosnál. Budapest, VI., ker. Lenin krt., 60. kapu alatt. 40

Konyhai telepvezetőt nagy gyakorlattal azonnalra keres a 22. sz. Állami Építőipari Vállalat Kővágószőlős. Központi iroda: Kővágószőlős (golgota): 122

100 akác vagy tölgyfa oszlopot vennék. Ajánlatot: Nyilasi, Hunyadi út 40., földszint. 152

Villanyszerelési munkát közületektől vállal: Pécsi Építőipari és Tatarozó Vállalat, Pécs, Déryné u. 33. sz. 661

Áruszállító segédmunkásokat felvesz a Pécsi Ruházati Bolt, Kossuth Lajos u. 3. 1.

Órás szakmunkásokat felvesz a Pécsi Finommechanikai és Motorjavító, Bajcsy-Zs. u. 12. 210

Pályolat. Mosoda Vállalat értesíti közületeit, hogy megrendelőit, hogy Szabadság u. 13. sz. alatti telepén szeptember 30-án és október 1-én leltározást tart. A megrendelőktől ezeken a napokon a ruha átvétele szünetel. Szeptember 30-án a kimosott ruhák még átvehetők, október 1-én már nem.

Lehetőleg németül beszélő intelligens hölgyet keresek 2 kislányom mellé. Sallai u. 44. I. em. 608

Boroshordók: 15, 25, 50, 100 literesek eladók, Szigeti út 6. Tel.: 22-44. 542

Felszabadulás út 87. sz. ház eladó, lakáscserével. Pécs, Petrovics Mihály. 571

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 223. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR VASÁRNAP, 1957 SZEPTEMBER 22

Megkezdődtek az államkölcsön-sorsolások

A brnói ipari kiállításon | *A magyar műanyagipar*

Kizárólag békés eszközökkel oldják meg a vitákat!

A Szovjetunió okmányai az ENSZ előtt

New York (TASZSZ): Az ENSZ-közgyűlés pénteki ülésén Gromiko a Szovjetunió nevében több okmányt terjesztett elő.

Ezek közül az egyik emlékirat az államok békés egymás mellett éléséről szól. Felhívja az államokat, hogy bármely közöttük felmerülő vitát kizárólag békés eszközökkel oldjanak meg.

A másik okmány felszólítja az atom- és hidrogénfegyver-kísérleteket végző államokat, hogy haladéktalanul kössenek egyezményt, amely szerint a kísérleteket 1958. január 1-től két-három évre megszüntetik.

A Szovjetunió olyan határozat tervezetét is előterjesztette, amely az államok azon kötelezettségvállalásáról szól, hogy nem használnak atomfegyvert.

A szovjet kormány emlékirata a leszerelésről

A szovjet kormány — hangsúlyozza a többi között az emlékirat — a leszerelési probléma olyan gyökeres megoldásának a híve, amely a fegyveres erők és a fegyverzet jelentős csökkenésére és az atomfegyver teljes eltiltására, valamint az államok fegyvertárából való kivonására vezet. A szovjet kormány azonban figyelembe veszi, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország nem hajlandó széleskörű leszerelési intézkedések végrehajtására, ezért gyakorlati leszerelési lépések leggyorsabb végrehajtása céljából azt javasolja, hogy a mindent átfogó leszerelési egyezmény eléréséig is állapodjanak meg részleges leszerelési intézkedésekben, a következő tételek alapján:

A szovjet kormány úgy véli, hogy minden állam biztonságának a legnagyobb mértékben megfelelne, ha megegyeznének az Egyesült Államok, a Szovjetunió és Kína fegyveres erői létszámának 1—1,5 millió főre, továbbá Anglia és Franciaország fegyveres erői létszámának 650 000 főre való csökkentésében. A szovjet kormány azonban arra törekszik, hogy a szóbanforgó kérdésekben elősegítse a kölcsönösen elfogadható megegyezést, ezért hajlandó a fegyveres erők olyan csökkentését végrehajtani, amilyent az Egyesült Ál-

(Folytatás a 7. oldalon.)

Az ENSZ határozatának semmiféle jogi hatálya nincs

A magyar külügyminisztérium nyilatkozata

Az ENSZ 11. közgyűlésének szeptember 10-től 13-ig tartó rendkívüli ülésén beterjesztették az ún. „magyar kérdés" vizsgálatára kiküldött különbizottság jelentését. A tárgyalás során megszavazták az Egyesült Államok és 36 más ország által előterjesztett határozati javaslatot. A magyar külügyminisztérium ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kijelenteni a következőket:

1. A fasizmus restaurációjával fenyegető, Európa békéjét, hazánk függetlenségét veszélyeztető ellenforradalom kirobbanása óta az Egyesült Államok és más nyugati hatalmak imperialista köreinek nyomására az ENSZ egyes szervei az ENSZ alapokmány nyílt megsértésével több ízben akartak beavatkozni hazánk belügyeibe.

A forradalmi munkás-paraszt kormány, a magyar nép túlnyomó többségétől támogatva ismételten leszögezte: biztosítani fogja a Magyar Népköztársaság szuverénitását és megvédi függetlenségét.

Az ENSZ közgyűlésének szóbanforgó határozata újabb beavatkozási kísérlet, s vele e nagy nemzetközi szervezet az Eszakamerikai Egyesült Államok politikájának céljait szolgálja. A határozatnak semmiféle jogi hatálya, sem kötelező ereje nincs. A magyar nép a jövőben sem fogja megengedni, hogy belső ügyeibe avatkozzanak.

2. A magyar külügyminisztérium megállapítja: a vitában egyetlen olyan tény sem került napvilágra, egyetlen olyan érv sem hangzott el, amelyet a magyar kormány és szervei hiteles okiratokkal jogilag megtámadhatatlan érvekkel meg ne cáfolták volna. A jelentés védelmezői, a határozati javaslat előterjesztői rágalmak ismételgetésével, a történelmi tények figyelmen kívül hagyásával próbálták igazolni álláspontjukat és a látszatot megmenteni.

3. Az Egyesült Államok és más nyugati hatalmak a szavazatok megszerzése céljából nem riadtak vissza a diplomáciai nyomástól sem. Ennek ellenére a szavaztok elemzéséből kiderült, hogy a világ népeinek többségét képviselő kormányok nem támogatták a jogtipró határozatot. A javaslat mellett szavazok többsége a NATO országokon kívül mindenekelőtt Közép- és Dél-Amerika állandó északamerikai nyomás alatt álló országaiból tevődött össze.

A szocialista országok egyöntetűen ellene voltak a javaslatnak, s nem támogatták azt olyan hatalmas ázsiai államok, mint India és Indonézia, az élenjáró arab államok: Egyiptom, Szaud-Arábia, Szíria és Jemen, a gyarmatosítás olyan ellenfelei, mint Afganisztán és Nepál, valamint népi államunkkal a baráti kapcsolatokat mindig ápoló Finnország képviselői. Az imperialista körök számára külön kudarc Ceylon tartózkodása, hiszen köztudomású, hogy Gunewardene úr tagja volt a különbizottságnak, ennek ellenére, kormánya utasítására nem szavazhatta meg a határozatot.

Az amerikai diplomácia szemmelláthető veresége, hogy az akaratát készségesen végrehajtó, de politikailag hitelét vesztett különbizottság eddigi különleges megbízatását nem sikerült fenntartani.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a nemzetközi érdeklődés minden mesterkedés és erőszak ellenére a valóságos problémák felé fordult.

(Folytatás a 2 oldalon.)

Irányelvek

a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának megünneplésére Magyarországon

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány által kiküldött, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának megünneplését előkészítő bizottság közzétette az irányelveket a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának megünneplésére.

Új tsz-ek a pécsi járásban

Nemrégiben alakult meg végleges en a kiskassai Hunyadi Termelőszövetkezet, mely csaknem tavasz óta vajúdott. Ócsárdon is új közös gazdaság működik Győzelem néven.

5200 hold őszi árpa a földben Szedik már a cukorrépát 450 vagon műtrágyát használnak az állami gazdaságokban

Szakemberek véleménye és a számok is azt tanúsítják, hogy soha még ilyen jól nem álltunk az őszi munkákkal az utóbbi években, mint éppen idén. Ez nemcsak a kedvező időjárásnak tudható be, hanem a fokozott gépesítés, a szakemberek nagyobb gyakorlata is hozzájárult a jó munkához. Így megyénk állami gazdaságaiban eddig már 5200 holdon elvetették az őszi árpát, mely a tervezett terület 95 százaléka.

A búza vetését is megkezdték és már közel járnak az ezer holdhoz, ami a terv 8—10 százaléka. Őszi takarmánykeveréket 1600 holdon tettek földbe. A vetéssel párhuzamosan folyik a mélyszántás is. Már 8000 holdon forgatták meg vetés alá a földet.

A gazdaságokban megkezdték a cukorrépa szedését. Előreláthatólag 27-én már a szállítására is sor kerül. A becslések szerint 150—160 mázsás átlagtermésre számítanak.

A jó talajelőkészítéshez tartozik a földek trágyázása. Az állami gazdaságokban közel 6000 holdat trágyáztak eddig, ami a tervezett terület mintegy 50 százaléka. Tavasszal 450 vagon műtrágyát szórtak ki a földekre. Őszön csaknem ugyanennyit akarnak a talajba juttatni, ami az elmúlt évekhez viszonyítva mintegy 35—40 százalékos emelkedést jelent.

Hazaérkeztek az Interparlamentáris Unió ülésein résztvevő magyar küldöttek

Az Interparlamentáris Unió szeptember 12—18 között Londonban tartott konferenciájának magyar résztvevői — Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, a küldöttség vezetője és Molnár Erik egyetemi tanár, országgyűlési képviselő — szombaton Budapestre érkeztek. Péter János, a Kultúrkapcsolatok Intézetének elnöke, a magyar küldöttség harmadik tagja csatlakozott az ENSZ 12. ülésszakán résztvevő magyar küldöttséghez.

Szíriai parlamenti küldöttség érkezett Budapestre

A Magyar Népköztársaság országgyűlésének meghívására szombaton szíriai parlamenti küldöttség érkezett Budapestre.

A szíriai parlamenti küldöttség tagjait a Ferihegyi repülőtéren ünnepélyesen fogadták.

Üttörők rózsacsokrokat nyújtottak át a szíriai vendégeknek, akiket Vass Istvánné, az országgyűlés alelnöke üdvözölt.

Az üdvözlésre Rafik Basur, a szíriai parlamenti küldöttség vezetője válaszolt.

SOROZÁS

Sárga a csikó, sárga a nyereg rajta,
Most akartam hozzád menni rajta.
Most akartam...

...Csakhogy előállt a szekér — sárga csikókkal, sárga, fényes szerszámmal — s várja a legényeket. Elöl a hajtó mellé ül a tanácselnök, mögéje a fiatalok. Mind húszéves legény, alig pelyhedzik még a bajuszuk helye. Aztán valahonnan előkerül két szál cigány is hegedűvel, brácsával. „Egy huszas az egisz, kérem" — s már fenn kapaszkodnak a kocsin. A sárga csikók nekirugaszkodnak és viszik a legényeket Bólyba.

Lippóról, Versendről, Babarcról gyülekeznek a fiúk a MEDOSZ kultúrházba. Ahány szoba, annyi reszortot végeznek benne. A színpados nagy teremben Marics százados beszél a fiataloknak a hadsereg mai életéről.

— Ha valaki lusta, nem durva fenyítéssel igyekeznek serkenteni, hanem összefog a szakasz és néhány napra kiközösítik magukból. Nem törődnek vele. Végül is beleilleszkedik a kollektívába, ha akar, ha nem.

Innen szólítják a fiatalokat az irnoki szobába. Neve, lakhelye, születési éve... Egyszóval minden, ami csak kell egy regruta besorozásához. Aztán a várakozó helyiségben olvassák az újságot, míg rájuk kerül a sor a vizit-szobában. Szente Ödön is a sorára vár. Élénkszemű, szőke fiú Lippóról. Máskülönben a szederkényi növényvédő állomáson Zétor-vezető. Most szerzi meg a gépjárművezetői jogosítványt és a hadseregben is szeretné tovább folytatni a szakmáját. Megnyugtatják: jó gépkocsivezetőre ott is szükség van.

A tanácselnök vagy a helyi tanács megbízottja azért kíséri el a fiatalokat, hogy a sorozó bizottság előtt hivatalosan is tanusítsa, ha valakinek panasza, kérelme lenne. De ritka eset az ilyesmi.

S mikor a bizottság előtt valamennyi legény megjelent és bevált, két fiatal lány feltűzi mellükre a nemzetiszínű kokárdát. Ez jelképezi, hogy már besorozták őket.

Aztán újra kocsira fel, ágaskodnak a sárga csikók, előkerülnek a cigányok, s hazáig el nem halkul a nóta. Hogy:

...Most akartam véled beszélgetni,
Itt van az idő el kell
masirozni.

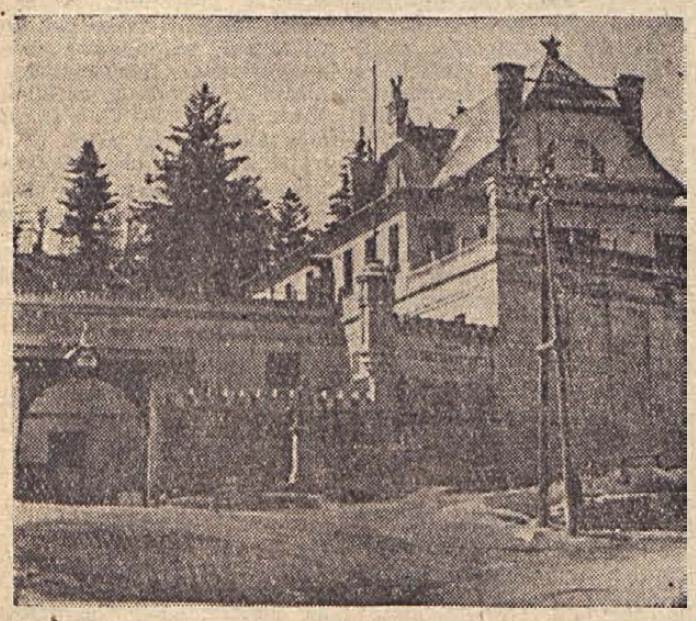

Szüret előtt Villányban

A pince már felkészült. A nagyhasú hordók kiforrázva, lisztán, javítva várják a villányi szőlőhegy idei termését.

Eddig nem igen hálátlankodott az idő, s ha ezután is így megembereli magát, nem panaszkodhatnak a szőlősgazdák. Villányban különösen jó termést ígér az állami gazdaság 136 holdja. Amerre elmegy az ember, teltszemű, mosolygó szőlőfürtök hirdetik: jól dolgoztak a villányiak.

— Csak ne jöjjön eső — aggódik Wéber elvtárs, a pincemester. Ha így marad, jobb lesz a szüret, mint tavaly volt...

— Mégis mennyit várnak?

Kényes kérdés, erre senki sem válaszol szívesen a gazdaságban. Jósolgatnak, mérlegelik az eshetőségeket. Gondolataikban már döntöttek az átlagtermés felől, de amíg hordóba nem kerül a must, bizonytalan, hogy mennyit fizet a szőlő. Annyit elárulnak a vezetők, hogy ebben az évben kétmillió forinttal több bevételre számítanak.

Egy hét múlva tehát puttonyba kerül az első fürt. A pincemester lapozgat egy könyvben, majd kijelenti:

— Egy hónapig megállás nélkül szüretelünk majd. Most nézem a feljegyzésemet — általában minden évben egy hónapig tartott a szüret.

Pedig nem 8—10 ember vágja a fürtöket, hanem 150—200 fő.

Jelenleg a présházat készítik elő a nagy eseményre. Beállítják, forrázzák az erjesztő kádakat, puttonyokat, sajtárokat.

Mire megkezdődik a szüret, teljesen újjáalakul ez a régi, hatalmas épület, amelyben még a préseket is sineken tolják egyik helyről a másikra. Húsz — egyenként 30 hektós — zárt kád sorakozik a belső helyiségben. Ezekben erjed majd a kék szőlő. 12 prés, léelválasztógép, rengeteg sajtár, s ki tudná felsorolni mi minden várja itt a szüretet. Idén egy új, korszerű cefre-szivattyút is kaptak Miskolcról. Kevesebb erővel, sokkal gyorsabban halad majd a feldolgozás, mint az előző években.

Wéber elvtárs röviden elmagyarázza a munkafolyamatot.

A kocsikról egy ciszternába kerül a fehér szőlő. Ahonnan kanalas elevátor a bogyozóba szállítja. Majd a bogyó a léelválasztóba folyik, ahol egyidejűleg egy előpréselést is kap. Ezután a kifolyó nyíláson egy cefreszivattyúba kerül, amely a cefrét a présekbe továbbítja, a lé pedig egy állandó vezetéken a pincébe folyik. Kék szőlőnél ugyanez a munkafolyamat szükséges, csupán a léelválasztás marad el és a vörös törköly csak erjedés után kerül présbe.

A híres borvidék tehát felkészülten várja a szüretet.

(LIPÓCZKY)

Építők a bányászokért

A Bányászati Építő Vállalat dolgozói Hidason, Mázán és Szászvárott ez évben összesen 294 új bányászlakást építenek és ebből eddig már 192-őt el is készítettek. A bányászlakóházépítkezés meggyorsítása érdekében a Bányászati Építő Vállalat MSZMP intéző bizottsága szeptember 25-ére, szerdára kommunista nagyaktíva-értekezletet tart a hidasi építkezés kultúrtermében. A nagyaktíva értekezleten részt vesznek az építkezés kommunistái, a megyei és járási párt, szakszervezeti, tanácsi szervek, valamint a vállalat központjának kommunistái is.

A nagyaktíván a beszámolót Simor Dénes elvtárs, a vállalati központi pártbizottság tagja tartja. Az értekezlet résztvevői megvitatják, hogy miként javítsanak munkájukon, hogy az önköltség csökkentésével olcsóbban, gyorsabban és jobb minőségben egyre több bányászlakást, valamint bányaüzemi építkezést adhassanak át népgazdaságunknak.

A magyar külügyminisztérium nyilatkozata

(Folytatás az 1. oldalról.)

4. A hozott határozat és az úgynevezett „magyar kérdés"-nek a 12. közgyűlés napirendjére tűzése azt bizonyítja, hogy egyes imperialista köröknek állandóan szükségük van a „magyar kérdés"-re, hogy ezzel az ürüggyel elterelhessék a figyelmet az ENSZ közgyűlésén vagy más politikai fórumokon a nemzetközi helyzet számukra politikailag kényes, őket leleplezéssel fenyegető jelenségeiről. Tudják jól, ha az omani, cyprusi, vagy az algériai helyzet megtárgyalására kerülne sor, vagy az Amerikában folyó négerüldözés legújabb jelenségei kerülnének szóba, kiderülne, hogy ők azok, akik lábbal tapossák az alapvető emberi jogokat. A sziriai, vagy a jemeni helyzet megtárgyalása számukra azzal a veszéllyel járna, hogy lelepleződnének, mint a kis népek függetlensége ellen törő, a gyarmati rendszert visszaállítani szándékozó hatalmak. A „magyar kérdés" felszínentartásával, az alaptalan vádak ismételgetésével — úgy gondolják —, hogy a világ közvéleménye előtt eredményesen lehet rágalmazni a Szovjetuniót és a Magyar Népköztársaságot, holott az említett példák kézzelfoghatóan bizonyítják; a vádak a vádaskodókra illenek.

A határozat kezdeményezői minden rendelkezésükre álló eszközzel: kémeik, ügynökeik útján, hazug ellenséges propagandahadjárattal, a Szabad Európa Rádió, s a hozzá hasonló hírverő szervek uszításával igyekeznek nyugtalanságot kelteni, akadályozni a magyar nép békés alkotó munkáját, nincs irgalmuk arra, hogy az ellenforradalom leverése után a magyar nép erőfeszítéseinek, a forradalmi munkás-paraszt kormány céltudatos munkájának, a testvéri szocialista országok hathatós segítségének eredményeként helyreállt a rend, s visszatért normális medrébe a termelőmunka.

Ezért a magyar kérdés felszínentartásával nemcsak egyszerűen újra — meg újra be akarnak avatkozni a magyar állam belügyeibe —, amely ellen népünk milliós tömegei egyöntetűen tiltakoztak —, de további bátorítást is akarnak nyújtani az ellenforradalmi, fasiszta erőknek.

5. A forradalmi munkás-paraszt kormány mindent elkövet, hogy valamennyi országgal — függetlenül belső berendezésétől és társadalmi rendjétől — normális, építőjellegű kapcsolatot tartson fenn — erre irányuló erőfeszítéseit a jövőben is folytatni fogja. A magyar nép tisztában van azzal, hogy az ellene szavazó államok jelentős része vagy az Egyesült Államok nyomására, vagy a különbizottság hazug jelentése által megtévesztve csatlakozott a határozathoz. Ennek tudatában a magyar kormány a jövőben is mindent elkövet, hogy tovább fejlődjenek a különböző országokkal az ellenforradalom leverése után ismét kedvezően alakuló kapcsolataink.

6. A magyar külügyminisztérium hízik abban, hogy az ENSZ tagállamainak többségében győzedelmeskedni fognak a józan, a békét és a nemzetközi helyzet enyhülését akaró erők, s mihamarabb felismerik, hogy a belügyeinkbe való céltalan beavatkozási kísérletek nem szolgálják a nemzetközi enyhülést. E felismerés eredményeként a „magyar kérdés"-ről készített jelentés és a vele kapcsolatos határozatok oda kerülnek, ahová valók: a történelem lomtárába.

A magyar külügyminisztérium végezetül annak a reményének ad kifejezést, hogy az ENSZ 12. közgyűlése nem ezt a kérdést, hanem a valódi, a megoldásra megérett nemzetközi kérdéseket fogja behatóan megtárgyalni.

MAGYAR KÜLÜGYMINISZTÉRIUM

Tíz éve halott Dr. Doktor Sándor

Tíz esztendővel ezelőtt szomorú hír futott végig Pécs városán: dr. Doktor Sándor, a pécs-baranyai munkásmozgalom egyik kiemelkedő vezetője, gázolás áldozata lett. Egy évvel a váci fegyházból való szabadulás után érte a szerencsétlenség, éppen akkor, amikor Pécs város közgyűlése díszpolgárává akarta választani. A Horthy-rendszer börtönében szinte teljesen megvakult aggastyán, nem vette észre az arra robogó gépkocsit, amely elgázolta.

Hamvait Keszthelyről Pécsre szállították, ahol a Pécs-Baranyai Nemzeti Tanács egykori elnökét, az anyák megmentőjét, az orvost és politikust, szeptember 28-án díszsírhelyen helyezték örök nyugalomra.

Dr. Doktor Sándor nemcsak orvos, nemcsak a pécsi bábaképző vezetője volt, hanem a Horthy-rendszer társadalmi és politikai bajaira is orvoslást keresett. Ezért állott ez a paraszt származású ember a munkásmozgalom mellé. 1919-ben a Pécs-Baranyai Nemzeti Tanács elnöke lett és ott haladt később annak a menetnek az élén, amely az egykori Király utcában, a mai Kossuth Lajos utcában az úri osztály ellen tüntetett. Tanulmányozta a marxista irodalmat és leányaival mindig részt vett a népgyűléseken, majd kénytelen volt Jugoszláviába emigrálni.

Húsz év után újból megjelent Pécsett, hogy tovább folytassa harcát az elnyomottak, a kizsákmányoltak, a munkások mellett. De az uralkodó osztály bilincset vert kezére. A fogházba kísérték, majd onnan a büntető törvényszéki főtárgyalásra. Azzal vádolták, hogy Pécs városát át akarta játszani Jugoszláviának. A vád azonban olyan alaptalan volt, hogy kénytelenek voltak elejteni.

Az ügyész azonnal új vádat emelt ellene: a felségsértés nevetséges vádját, mert 1919-ben Horthy (!) uralmának megdöntésére tört. A tárgyaláson az elnök megkérdezte tőle, hogy nem bánta-e meg akkori magatartását? Dr. Doktor Sándor öntudatosan válaszolt: soha senkinek semmi rosszat nem tettem, vajon mit bánjak meg? Mégis a rögtönzött vád alapján tíz esztendei fegyházra ítélték, mert nem volt hajlandó megtagadni világnézetét.

Megnyitották előtte a börtön ajtaját, amit 1944 decemberében a Vácot elért felszabadító szovjet csapatok nyitottak ki újra. Ismét visszanyerte szabadságát, de a gépkocsiszerencsétlenség miatt már nem sokáig élvezhette. Halálának tizedik évfordulóján Pécs város és Baranya megye munkásai szeretettel emlékeznek meg nagy tanítómesterükről: Dr. Doktor Sándorról.

Végrehajtó bizottsági ülés Görösgallon

A szigetvári járási pártbizottság szeptember 19-re tűzte ki a Görösgalli Állami Gazdaság párt- és gazdasági munkájának megvitatását. Annak rendje-módja szerint elkészült a jelentés és csütörtökön reggel megkezdődött az ülés — Görösgallon.

Értékes, újszerű kezdeményezés. Azonban bizonyára sokan meglepetten mondják: „Végrehajtó bizottsági ülés Görösgallon?" A szigetvári elvtársak is sokat beszélgettek róla, de abban bíztak, hogy ez a lépés bizonyos értelemben közelebb viszi őket az élethez. Jól számítottak, így történt. Gondoljuk csak meg: a végrehajtó bizottság nem függetlenített, a pártapparátuson kívül dolgozó tagjai főként a jelentésekből ismerték meg az eléjük kerülő ügyeket, nyilvánvalóan kissé tájékozatlanok voltak. Most valamennyien a helyszínen tanulmányozhatták a napirendet. Az ülésre mintegy tizenöt pártmunkást és gazdasági szakembert hívtak meg, közöttük számos pártonkívüli. A közös eszmecsere, a kérdések és az arra adott válaszok alapján, — mint ezt többen hangsúlyozták, — „nyitott könyvként látják az állami gazdaság helyzetét, nehézségeit, tennivalóit." Ez megkönnyítette munkájukat, a tények birtokában alaposabb és sokoldalúbb tanácsokat adtak a párt- és gazdasági vezetésnek.

Ezt tükrözte a közel hat órás vita is. Sok fontos kérdés került szőnyegre, közülük csupán egyet említek, a munkások életkörülményeit. A végrehajtó bizottság és a résztvevők egyértelműen kijelentették: a gazdaság eredményei az ott dolgozó munkásokat dicsérik, nélkülük nem tárgyalhatnának a kimagasló termésátlagokról, az állattenyésztés külországokba is eljutott híréről. Ezért a gazdaság vezetőségének, a pártszervezetnek az a kötelessége, hogy a lehetőségeket figyelembe véve kielégítse jogos igényeiket. Ilyen például a lakás. Az elmúlt években átalakítottak már néhány közös konyhás, volt cselédlakást, de még maradt belőlük. „Szeretnénk, ha az igazgatóság szabadabb kezet adna nekünk a beruházások sürgősségi sorrendjének megállapításában — mondotta Bán elvtárs. — Először a lakások rendbehozására fordítanánk bizonyos összeget..." A járási végrehajtó bizottság támogatja ezt az elhatározást. Horváth elvtárs, a végrehajtó bizottság tagja, a kulturális élet elhanyagolását említette. „Több elvtárstól hallottam itt, hogy a munkások a szomszédos falvakba és Szigetvárra járnak szórakozni. Ez nem baj. De hogy ennek a tizenkétezer holdas gazdaságnak nincs kultúrcsoportja, táncegyüttese, ez nagy szegénységi bizonyítvány. A gazdaság vezetőinek erre is gondolni kell, mert munka után szívesen szórakoznának az emberek, hiszen nincs idejük mindennap Szigetvárra menni." A végrehajtó bizottság az elhangzott panaszok mérlegelése után úgy döntött, hogy megvizsgálja, mikor és kik kaphatnak természetbeni járandóságot a gazdaság ipari munkásai közül. Kötelezte a gazdaság igazgatóját, Kovács elvtársat, hogy illetékes szerveknél most már járjon végére a nyereségrészesedés ügyének, mert lehetetlen állapot, hogy az év utolsó hónapjaiban a vezetők és a munkások ne tudják, lesz-e és mennyi „tizenharmadik" fizetés.

Már ebből az izelítőnek szánt fejezetből is kitűnik, hogy a pártbizottság elhatározása nagyon helyes és a megbeszélés eredményes volt. Már a tanulságok futólagos összegezése is arra vezette, hogy ezután más alkalommal is a helyszínen, az érdekeltekkel együtt tanácskozzon a különböző ügyekben. Rövidesen ismét egy állami gazdaságba látogatnak. Akkorra már hasznosíthatnak néhány más tapasztalatot is. — Megfontolandó például, hogy a végrehajtó bizottság tagjai az ülés előtt legalább egy napot töltsenek kint és elsősorban a munkásokkal beszélgessenek, érdeklődjék meg véleményüket a tárgyalásra kerülő kérdésekről. Ugyanis az ülésen, meghívottként jobbára vezetők vesznek részt, s azon megismerik az ő elképzeléseiket. Ezután már nem is kellene írásos jelentést készíteni, a gazdaság vezetője és párttitkára szóban tenné meg észrevételeit, és válaszolna a feltett kérdésekre.

Summa summárum: jó érzés volt részt venni ezen a közvetlen hangú, baráti eszmecserén, amely mindkét félnek sok hasznos tanácsot adott. Megéri, hogy máskor is csinálják és másutt is megfontolják a szigetvári elvtársak újszerű kezdeményezését.

Bocz József

PÁRTHÍR

Értesítjük a pécsi városi pártbizottsághoz tartozó alapszervezeteket és propagandistákat, hogy az „Időszerű kérdések" tanfolyamához a propagandista útmutatók megérkeztek.

Kérjük az elvtársakat, hogy kedden vagy pénteken az anyagot a városi pártbizottságon II. em. 13. sz. szobában vegyék át, 14 és 17 óra között.

Virágzik a Filodendron

Aránylag kevesen ismerik a Pedagógiai Főiskola botanikus kertjét, pedig az évnek minden hónapjában nyújt valami kellemes, szép meglepetést azok számára, akik kedvelik a növényeket. Igy most is, az üvegház egyik sarkában díszlő, hatalmas Filodendronnak (Monstera deliciosa Liebm.) hét virága van nyílóban. Az érdekes és ritka eseményhez az is társul, hogy a 29 éves növény a virágbimbókon kívül még két darab már érésben lévő termést is nevel. A kukoricacsőhöz hasonló termés ehető és igen kellemes ízű gyümölcs.

E mellett komoly botanikai eseményszámba megy, hogy az ugyancsak üvegházi Araliaféleségen (Fatsia japonica Dcne. et Pl.), ezen a hazai üvegházakban csak nagyon ritkán virágzó, Japánból származó növényen is néhány bimbót találhatnak az érdeklődők.

A pálmaház pálmafélei és a pozsgás növények háza is új elrendezésben gazdag és szép növényanyagukkal várják a látogatókat.

A botanikuskert bárki számára megtekinthető minden vasár- és ünnepnapon de. 10—13 óra között. Előzően bejelentett csoportos látogatások hétköznap is lehetségesek.

PÁL LÁSZLÓ
bot. kert vezető tanársegéd.

Rakjuk fel az enyvgyűrűket

A kis és nagy téli araszoló lepke rajzása megindult. Ezen lepkéknek nőstényei repülni nem tudnak, hanem a gyümölcsfa törzsén másznak fel a koronára, hogy ott a rügyek táján lerakják petéiket. Tél végén a rügyek duzzadásakor a petékből kikelnek a kis és nagy araszoló hernyók, majd rövidesen nagy pusztítást végeznek a lombkoronában.

Erősebb fertőzéskor a hernyók a megtámadott fákat egészen csupaszra rágják. Ezért ne engedjük a szárnytalan nőstényeket feljutni a fa koronájára, mielőbb rakjuk fel a fák törzsére az enyvgyűrűket és tartsuk azokat frissen egészen november második feléig!

Növényvédő Állomás, Szederkény.

Az új gazdasági év küszöbén

Mit érdemes termelni?

Minden új gazdasági év elején a jó gazda tervet készít a következő évre: mit termeljen, mivel érdemes foglalkoznia, hogyan alakítsa ki gazdálkodását. Ebben az évben már nem kötik a vetési tervfeladatok a termelők kezét, szabadon, a helyi adottságoknak megfelelően alakíthatják ki vetéstervüket az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és az egyénileg termelő parasztok.

Az államnak azonban szüksége van bizonyos növényféleségek megtermelésére, hogy a bérből, fizetésből élőket el tudja látni, hogy biztosítani tudja egyes iparágaknak mezőgazdasági terménnyel való ellátottságát és hogy az igen fontos mezőgazdasági exporthoz szükséges áru-alap meglegyen. Éppen ezért ezekre a terményféleségekre az állam önkéntesen termelési szerződéseket köt és ehhez megfelelő kedvezményeket és jó árakat biztosít a termelőknek.

Óvakodjunk a konjunktúra-gazdálkodástól!

Helytelen lenne azonban, ha a kötöttség nélkül való gazdálkodás a pillanatnyi helyzetet és a talajt kihasználó konjunktúra-gazdálkodássá alakulna át.

Mi legyen Baranyában az a termelési ág vagy irány, amely az adottságoknak megfelel, a gazdának is jövedelmezőbb, de a népgazdaság is megtalálja számítását.

A természeti és egyéb tényezők a megye területén rendkívül változatos kombinációkban jelentkeznek. Ezekhez az üzem feladatainak meghatározásakor alkalmazkodni kell. A mezőgazdasági termelés eredményessége érdekében szemelőtt kell tartani olyan természeti tényezőket, mint a talajerő fenntartásának biztosítása, a növénytermesztés és állattenyésztés kapcsolata, olyan gazdasági követelményeket, mint a gazdaságos termelés elve, önköltségcsökkentés, jövedelmezőség, a munka termelékenységének növelése, az állandó munkaerő foglalkoztatása, stb.

Figyelembe kell venni az éghajlati tényezőket, talajviszonyokat. A mohácsi, pécsi lőszhát talajai, a szigetvári, sásdi, pécsváradi járások nem rossz-indulatú erdőtalajai, a siklósi, sellyei járások jóminőségű hordalék talajai alkalmasak csaknem valamennyi növényféleségek megtermesztésére. A vegetációs időszak alatti 3.600—3.700 fok C hőmennyiség elegendő ahhoz, hogy a későbbi érésű növények is idejében beérjenek. A megye évi csapadékmennyisége 680—700 mm. — magasabb az országos átlagnál. Emellett jó a talajaink víztároló képessége is.

Már kifizetődik a búzatermelés

A kenyérgabona vetésterületét éveken keresztül adminisztratív eszközökkel növeltük, helytelen volna azonban, ha most nemkívánt mértékben csökkenne a kenyérgabonatermő terület, A búza továbbra is legfontosabb élelmezési cikkünk, de jelentős mennyiségű korpa jut ezen keresztül állattenyésztésünk részére és adja a talajerő visszapótlás szempontjából nélkülözhetetlen szalmát. A búza termesztése az elmúlt években a nagyarányú beadási rendszer miatt — annak alacsony áraival — nem adott magas jövedelmet termelőinek. Figyelemmel az adógabona-kötelezettségekre és a beadási árakra, gabonáért alig kapott a termelő mázsánkint 130.— Ft-ot. A beadás eltörlésével lényegesen megváltozott a termelés eredményességének lehetősége. Az adógabonát, valamint a kialakult felvásárlási árat figyelembevéve cca 190.— Ft-os árat kap a termelő most a búzáért, vagyis ha az összes elcsépelt termésmennyiséget figyelembe vesszük, mintegy 97 millió forinttal jobban értékesül a termelő gabonája megyénkben az idén, mint az elmúlt évben.

Ez évben tehát már érdemes a búza termesztésével foglalkozni a jövedelmezőség szempontjából is. Minél magasabb termésátlagot érünk el, annál kisebb lesz a mázsánkinti önköltség és nagyobb a tiszta jövedelem. A 6—7 mázsás búza átlagtermés nyilván ráfizetést jelent, meg van azonban a lehetőségünk ahhoz, hogy átlagban 9 mázsa felett legyen az átlagtermés, amikor már feltétlenül jövedelmező a búza termesztése. Ez évben pld. míg az egyéni gazdálkodók búza átlagtermése megyénkben 9 mázsa körül mozog, az állami gazdaságok 14.800 kh-n 13 mázsás átlagtermést értek el. A mohácsi járás termelőszövetkezetei több ezer holdon járási átlagban elérték a 12.7 mázsás búzatermést. Ilyen átlag mellett kat. holdankint már 2500 Ft-os bruttó jövedelem érhető el, amelyből a termelési költséget beleszámítva, már 1000—1200 Ft a tiszta jövedelem.

29 százalékos búzavetésterület a természetes

Baranya megyében még a felszabadulás előtt is — amikor az állattenyésztés országosan nálunk volt a legmagasabb szinten — vetettek 31—32 százalék kenyérgabonát és emellett meg tudták termelni a 2.3 állatsűrűségű létszámhoz szükséges szálas- és abraktakarmányokat is. Az 1957/58-as gazdasági évre sem indokolja különösképpen semmilyen tényező, hogy a tavalyi évben kialakult 29—30 százalék alá essék a kenyérgabona vetés-

Korszerűsítik Baranya úthálózatát

Hét méter széles aszfaltút épül a repülőtérig

A baranyai utak építése, javítása felől érdeklődtünk Krauter György elvtársnál, a KPM Közúti Kirendeltsége vezetőjénél. A kérdésre, hogy milyen mértékben javítják az idén a megye útjait, ezt válaszolta:

— A szükséglet, — sajnos, — sokkal nagyobb, mint amire fedezetet tudnánk biztosítani, de azért jelentős lépéseket teszünk ebben az esztendőben az utak állapotának lényeges javítása terén.

Az idén a tervek szerint a *mohács—pécsi* és a *pécs—sásd—dombóvári* útvonalak részben korszerűsítését (bitumenes bevonás vagy átépítés), részben autóforgalomra alkalmasabbá tételét (portalanítását) kellene elvégezni.

— De nem tudjuk, anyagi okokból. A pécs—mohácsi út korszerűsítése Pécstől kiindulva a tizes kilométerkőig befejeződött. A 10-es és 30-as kilométerkövek közötti szakaszon portalanítás, javítás történik. A harmincas kilométerkő és Mohács közötti rész javítása már jövő esztendőre marad, mert a komlói kőbányától nem kapunk elegendő javítóanyagot.

Hogy áll a pécs—sásd—dombóvári út korszerűsítése, illetőleg javítása?

— A Pécs—Sásd közötti rész Magyarszékig jó. Az útszakaszt Sikondáig korszerűsítettük. Magyarszék és Oroszló között még az idén befejeződnek a munkák. Sásdtól Vásárosdombóig bitumenes bevonást kapott az úttest.

Uj utak építéséről Krauter György elvtárs a következő tájékoztatást adta:

— *Nagypall és Erdősmecske* között folyamatban van egy új út építése. Az út egy szakasza Erdősmecske és a mecskei állomás között még az idén elkészül. Az állomás és Nagypall közötti részt 1958-ban fejezzük be.

— Az *Oroszló—Szentlőrinc* közötti út földes szakaszán korszerű járművekkel nem lehet közlekedni. Ezért, valószínűleg az Urániumbányával közösen — ennek a szakasznak a rendes megépítésére is sor kerül. A munkák — minden bizonnyal — hamarosan megkezdődnek.

— ***Pécsett*** is folyik útépítés, a 6-os út még hátralévő szakaszát készítjük. Az építésnél sok nehézséget okozott a közművek áthelyezése. Nagyon féltünk a DÉLDÁSZ-tól, de kellemesen csalódtunk, mert a felső vezetékeket egy hét leforgása alatt áthelyezték. Igy a vállalat munkája semmi akadályt nem gördített a miénk elé. Ellenben a posta tizegynéhány oszlopa még mindig a régi helyén áll. Bár szerelőik a munkát megkezdték, de hamarosan ott is hagyták.

— Egyébként a mohácsi út és a Porcelángyár közötti szakasz október 15-ig elkészül, a tanácsháza és a szénbánya iparvasút közötti rész kiszélesítésével és aszfaltozásával együtt. A 6-os útnak ez az új szakasza végig aszfaltos és 12 méter széles lesz.

— A templom és a mohácsi út közötti rész is készen lesz ebben az évben. Itt már nehezebb dolguk lesz az útépítőknek, hiszen nemcsak szélesítésről van szó, hanem a hirtelen emelkedő legyalulásáról is. Az úttest egyes részeiről 1—1,30 méter vastag földréteget kell eltávolítaniok.

A jövő évi tervekről szólva így beszélt:

— Még nem tudok sokat. Nyáron készültek el a *pécs—harkányi* út javításának tervei. Ezt az utat a repülőtérig kiszélesítjük (7 méter széles lesz eddig az út, a gyorsforgalom érdekében) és aszfaltozzuk. Innen bitumenes itatással, vagy bitumenes felületi kezeléssel haladunk majd tovább, míg *Harkányban* az eddigi olajozás helyett ugyancsak aszfaltozunk. Szeretnénk a *Harkány és Siklós* közötti szakaszt is felületi aszfaltozással ellátni tekintettel a nagy idegenforgalomra. Addig is, míg ezekre sor kerülhet, a pécs—harkányi út kátyúit eltüntetjük.

— ***A jövő év*** terveit egyébként majd vb-ülés tárgyalja, ott dől el, hol építünk, s hol javítunk utakat 1958-ban.

A csehszlovák ipar remekei a brnói kiállításon

Cakó János főmérnök nyilatkozata

A Sopiana Gépgyár fiatal főmérnöke Cakó János egy hetet töltött Csehszlovákiában és tanulmányozta a brnoi ipari kiállítást. Megkértük, mondja el röviden tapasztalatait.

— Erről nagyon sokat lehetne mondani! Meglepő, hogy a csehszlovák gépipar milyen magas fokon áll. Legnagyobb sikert talán a Skoda Művek készítményei arattak. Ez a cég, a nehéz szerszámgépektől kezdve, a három emeletnyi magas, óriás Karusszel-esztergapadig, mindent produkált. Különböző generátorok, nagyteljesítményű és nagyméretű villanymotorok, turbinák és a legkorszerűbb teher- és személygépkocsik sorát láttam a Skoda Művek kiállításában. A teherautók közül nagyon sok típus billenőplatós megoldású, s még ezekben is rádió van! Sok speciális rendeltetésű autót láttunk: többek között a nálunk is ismert szemétgyűjtőt és tank-kocsikat.

— Nagy sikert aratott a kiállításon a legújabb típusú Tátra 603-as személygépkocsi. Aki látta, azt mondta: minden igényt kielégit. Hatszemélyes, százkilométerenkinti fogyasztása 14—16 liter, maximális sebessége 160 kilométer óránként.

— Engem leginkább a húsipari gépek érdekeltek. Ezeket mintegy 150 négyzetméternyi területen állította ki a csehszlovák ipar. Az volt az általános benyomás, hogy a csehszlovák húsipari gépeket precizen állítják elő. Gyakorlati bemutató nem volt, de futáspróbát minden gépnél végignézhettünk.

— Legjobban a húsdarálójuk tetszett, korszerű és már nagyobb igényeket is kielégit. Szemben az eddigiekkel, a gép formája és méretei lehetővé teszik a gép üzembeni, könnyebb kiszolgálását. Láttam két gépet, amelyek egymás mellett és egymásután dolgoznak. Az egyik gép kisebb darabokra apritja az adagolt húst, ebből az átömlik a másikba, amely finomra őrli. Ezzel feleslegessé válik a hús szállitása egyik géptől a másikig.

— Kutterjük már nem ilyen előnyös formájú és kivitelezésű. A magyar Kutter-ek szebbek és korszerűbbek, kiemelőjük is jobb, mint a csehszlovákoké. Örültem, hogy ezt megállapithattam, mert nagyon jó érzés tudni, hogy mi is alkotunk szépet, jót és irigylésre méltót.

— Kiállitottak egy „folyamatos" töltőgépet is. A gép roppant egyszerű szerkezeti megoldású. A töltés két szembenforgó spirállal történik, s ha az adagolót állandóan telitve tartják a gép folyamatosan működik.

— Nagyon érdekes volt, amikor bemutattak egy gépsort, amely két húsdarálóból egy Kutter-ből és egy folyamatos töltőgépből állt, kiszolgálását pedig szinte kézierő igénybevétele nélkül, egysinpályás felsővezetékkel, görgős szállítókocsikkal végezték. Ezt a felsővezetékes megoldást akarjuk mi is megvalósitani a gyöngyösi vágóhid felszerelésénél. Ezen kivül, szeretnénk a már emlitett, „egymás mellett és egymás után" dolgozó húsdaráló gépet előállitani.

— Érdekességként azt is megemlitem, hogy a csehszlovákok szerint ez volt az utolsó olyan brnoi kiállitás, ahol kizárólag csak a cseh ipar termékeit mutatták be. 1958-ban lehetővé teszik a külföld megjelenését is és azontúl nemzetközi jelleget adnak a már hirnevessé vált brnoi ipari kiállitásnak.

400 falusi értelmiségi vesz részt az ismeretterjesztő munkában

A mezei munka fogytával lassan ismét elérkezik a több pihenés, a szórakozás, művelődés ideje a baranyai falvak lakosai számára is. A megyei tanács művelődési osztálya a községekkel együttműködve gondoskodik arról, hogy öreg, fiatal egyaránt érdeklődésének megfelelően, gyarapíthassa ismereteit. Különösen nagy gondot fordítanak az ismeretterjesztés színvonalának emelésére.

A múltban nem egyszer elkövették azt a hibát, hogy szinte rákényszerítettek a községekre — az igények figyelembevétele nélkül — egyes előadásokat. Most mintegy százhúsz téma közül maguk a községek választják ki, miről hallanának a legszívesebben. Olyan rövid előadássorozatokat dolgoztak ki, amelyek az élet nagy kérdéseit összefüggéseiben vizsgálják, s nemcsak mozaikszerű, hézagos ismereteket nyújtanak.

Kiadvány formájában 32 előadást jelentetnek meg, amelyekkel az előadók munkáját könnyítik. Pótolják az eddig elhanyagolt pedagógiai ismeretterjesztést is. Ennek keretében külön foglalkoznak a felnőttek és a különböző korosztályú gyermekek nevelési problémáival. Több helyen szerveznek szülők-iskoláját. Az ismeretterjesztő munkában mintegy 350—400 falusi értelmiségi dolgozó — pedagógus, agronómus, orvos — segít a tanácsnak.

Ebben az évben az előadások szemléltetésére is törekszenek. Minden járási székhelyen úgynevezett segédletárakat hozott létre a tanács, ahonnan többek között diafilmeket, oktatási falitáblákat kölcsönöznek az előadók részére. Három járásban filmtár működik, ahonnan nyolctíz forintos használati díjért ismeretterjesztő kisfilmeket igényelhetnek a községek.

A megye nevezetességeit diafilmek segítségével mutatják be. Eddig a siklósi vár történetéről, Harkány-gyógyfürdőről, a nagyharsányi hegy mondájáról szóló diafilm készült el.

Az idei őszi-téli hónapokban mintegy kétszáz községben folyik majd rendszeres ismeretterjesztés a megyében.

Vágómarha Hizóbika Olaszországnak, Nyugat-Németországnak

Nem az első eset, hogy olasz és nyugatnémet kereskedők keresik fel megyénket s elsősorban az állami gazdaságokat. Hizómarhát és bikát vásárolnak. A fiatalabbakat továbbtartásra, hizlalásra, a kész marhákat pedig feldolgozásra. Nemrégiben jártak ismét a gazdaságokban és összesen 500 jószágot vásároltak meg. A szállításokat a gazdaságok már megkezdték. Bikaltról, Beremendről és Bogádmindszentről indulnak messzi útra a hizómarhák. A jövő évre is megtörténtek a lekötések. Összesen 1400 hizómarhát szállítunk az állami gazdaságokból Olaszországba és Nyugat-Németországba.

Az egész világ felfigyel rá

Keskeny kis műhely egy István utcai öreg házban, Garzó Sándor műhelye. Itt adtak pénteken délelőttre találkozót egymásnak dr. Rihmer László, Gányi Zoltán, Szepeshegyi István és Wilk János főmérnökök, Tóth Győző főművezető és a két, munkában összeforrott jó barát: Marton Emil és Garzó Sándor.

Egy év fáradságos kísérletező munkájának eredményét mutatták most meg a Komlói Szénbányászati Tröszt kiváló szakembereinek és a Bányarendészeti Felügyelőség képviselőjének. Egy újitást, amelyről az egyik megjelent mérnök megjegyezte: „Ha ezt sikerül tökéletesiteni, az egész világ felfigyel rá!

Mi is az újitás? A szénbányászatban mindig nagy gondot okozott a vezetőknek, az aknakötelek állapota. A kötelek kopását rendszeresen figyelemmel kell kisérni. Az aknakötelek vizsgálata eddig úgy történt, hogy egy munkás, két szál deszkát fektetve az akna tátongó nyilása fölé, ronggyal beburkolt két kezével közrefogta a kötelet, amely lassan megindult. Ha a rongy megakadt, az azt jelentette, hogy egy, vagy több szál drót „elengedett". Nagyon gyakran előfordult, hogy a kötelet, a „használati idő" lejárta után kicserélték, holott belső szálai még sértetlenek voltak és alkalmasak lettek volna további üzemelésre. Amint a szakemberek mondották, egy aknakötél hozzávetőlegesen 50 ezer forintba kerül. Hány ötvenezret lehet majd megtakaritani a Marton—Garzó-féle újitással?

A kérdésre csak később lehet választ adni, amikor már tökéletesebb lesz a kis készülék, melyet működésben is bemutattak.

Előbb egy néhány centiméternyi átmérőjű, elfűrészelt vasrudat helyeztek a készülékbe. Egy „tapogató" mágneses szerkezet működni kezdett és a vele kapcsolatban lévő elektromos készülék képernyőjén, kissé rezgő, világító zöld csik futott végig. Ekkor még csak a rúd sértetlen része haladt át a „tapogatón". Amikor az elfűrészelt szakasz is bejutott, erősen vibráló, szaggatott lett a vonal: a készülék hibát jelzett! Hasonlóan viselkedett akkor is, amikor a vasrúd helyett egy méternyi hosszú, mesterségesen megszakitott aknakötél-darab került vizsgálatra. Azt pedig a további kisérleteknek kell elérniök, hogy a készülék egyes szálak szakadását is jelezze.

Dr. Rihmer László azt javasolta, ha hazaérkeznek Komlóra, azonnal foglalják jegyzőkönyvbe a kis műhelyben látottakat, s biztositsanak az erkölcsi támogatáson kivül megfelelő anyagi fedezetet is a további, talán az elmúlt évinél is nehezebb kisérletezési munkához.

területe. Ilyen százalék mellett már megfelelőbb elővetemények után lehet beállítani a vetésforgóba és így „kisebb területről nagyobb termés" célkitűzései felé már ebben a gazdasági évben jelentős lépést lehet tenni.

Ehhez azonban fokozott mértékben kell a vetőmagot tisztítani és nagyobb gondot kell fordítani a búza csávázására. Idén igen sok volt az üszkös gabona, ami elsősorban az elmaradt, vagy a rosszul végrehajtott csávázás következménye.

A termelési költséget csökkenthetjük a nagyobb fokú gépesítéssel is. Az időjárás folytán igen kedvezőek talajaink ahhoz, hogy azokon jó talajmunkákat készítsenek. Beigazolódott Baranyában, hogy azok a búzavetések adják a legjobb termést, amelyeket még októberben elvetnek.

Nem elhanyagolható kérdés a magasabb termés érdekében a műtrágyázás sem. Igaz, hogy a mohácsi járás adottságai általában kedvezőbbek, azonban nemcsak ennek köszönhető, hogy ott minden évben magasabb a termés, mint a másik járásokban. A mohácsi járásban már intenzívebben használják a műtrágyát, mint a többi helyeken. Ez évben is míg a mohácsi járási tsz-ek 50—60 kg műtrágyát rendeltek kat, holdankint, addig a sely-lyei és szigetvári járásokban alig 15—20 kg-ot. Az őszi alaptrágyaként adott műtrágyázásnak minden járásban megvan a lehetősége, műtrágya biztosítva van, élni kell a lehetőségekkel.

Kukorica vagy őszi árpa?

A vetési arány kialakításánál különös gond fordítandó az abrak és szálastakarmányfélék területének megtervezésére. Külön fel szeretném a figyelmet hívni az őszi árpa megyénkben elérhető terméseredményeire. Évek óta figyelem az őszi és tavaszi árpa helyzetét, 10 év közül általában 8-ban az őszi árpa, 2 évben a tavaszi árpa ad kedvezőbb termést. Az őszi árpa termesztésére való nagyobb mértékű áttérés tehát indokolt és helyes. De érdemes számításokat végezni a munkaerőre való tekintettel a kukorica és őszi árpa vetésterülete arányának megállapításánál is. Az őszi árpa holdankénti önköltsége lényegesen kevesebb (csaknem fele), a kukorica önköltségének és terméshozamban alig 1—2 mázsa az eltérés. Az ez évi 14 mázsás morzsolt kukorica átlagtermésnek számolva egy mázsa önköltsége 170 forint körül mozog, ugyanakkor az őszi árpáé megyei átlagot 12 mázsával számítva alig haladja meg a 100 forintot. A több mint 60 százalékos önköltségtöbblet nem áll arányban a két termény termésében mutatkozó különbséggel. A munkaerővel gyengébben álló gazdaságokban, tsz-ekben, de kisparaszti gazdaságokban is indokoltabbnak látszik tehát az őszi árpa területének emelése, még a kukorica vetésterületének rovására is. Természetesen ez esetben előtérbe kell lépnie a fokozottabb műtrágya-használatnak és főleg az állati kártevők elleni védekezésnek.

A kenyérgabona említett százaléka mellett a takarmánygabona területét a meglévő és tervezett állatállományt figyelembevéve, 35—37 százalékra helyes felemelni, míg a szálastakarmányok területét az 1956. évi 14,8 százalékról 18—20 százalékra. Ezen belül kívánatos és nagyon helyes a pillangós takarmányok 8 százalékos területéről legalább 12—13 százalékra felmenni.

20 hold dohány — 935.000 forint

A megye fentiekben vázolt természeti adottsága lehetővé teszi a gabona abrak- és szálastakarmányok termesztése mellett fontos ipari növények megtermesztését is. Nem ritkaság ebben az évben sem a 200 mázsás cukorrépa, ami közel 10 ezer forint bevételhez juttatja termelőit és ezen belül mintegy 6 ezer Ft/kh tiszta jövedelemhez. A mágocsi Béke Tsz az elmúlt évben 20 kh dohány termése után 935 ezer forint, vagyis holdanként 46 770 forint bruttó bevételhez jutott, de a megye déli részén lévő Teklafalu községben Egréder János dohánytermelő 1 200 n-öl dohányterületéről is 25 300 forint bruttó bevételhez jutott. Kedvező lehetőségek vannak megyénkben a rostlen, kender termesztésére is. A beremendi Dózsa Tsz pl. 37 kh rostlen terméséből (32 q/kh) 272 ezer forint készpénzt és 53 300 forint textilutalványt kapott, vagyis holdanként 8 800 forint, kenderből 34,3 mázsa holdankénti átlagtermés mellett 5 400 Ft/kh bruttó bevételre tett szert.

Igen jók a lehetőségek megyénkben a megfelelő módon termelt aprómagvak termesztésére is, jól megy a lucerna, szarvaskerep, stb. mag termesztése is. A véméndi tsz például ez évben 37 mázsa lucernamagot termelt 20 kh-ról, miután egy teljes értékű kaszálást betakarított. Közel 130 ezer forint volt a bevétele. — Szökéden Orovicza János 2,3 kh lucernaföldjéről 6 mázsa lucernamagot adott le, 23 ezer forintot kapott érte. De ezt lehetne tovább folytatni. Kedvezők a szerződéses növények feltételei, művelési előleget, műtrágya-, vetőmaghitelt kapnak a termelők. Érdemes termesztésükkel foglalkozni.

Kezdjük a trágyahordással!

Természetesen a fentiekben elmondott jó eredmények nem maguktól születnek. A biztosabb, jobb terméshez az alapokat ezekben a napokban kell lerakni. Most kell kihordani és leszántani az összes bentlévő istállótrágyát, elvégezni az alap-műtrágyázást. Ez év őszén kell az összes mélyszántást elvégezni.

Ezekhez az őszi munkákhoz felkészültek gépállomásaink, jelentős kapacitásuk áll rendelkezésre ahhoz, hogy elsősorban a termelőszövetkezeteknek, de azontúl az egyéni termelőknek is időben jóminőségű munkát tudjanak végezni.

Baracs József
főagronómus

Arany János emlékezete

Kettős Arany-jubileumot ünnepel az idén a magyar nép. Ez év tavaszán, márciusban volt 140 éve, hogy megszületett a nagy költő; s október 22-én emlékezünk meg halála 75. évfordulójáról. A kettős ünnep és a nagy név mennyi gondolatot idéz az ember emlékezetébe! E néhány kiragadott gondolat ébressze az olvasót annak a mérhetetlenül gazdag Arany-örökségnek a megbecsülésére, amelynek őrzése és ápolása most a mi kötelességünk...

Petőfi és Arany. Óvék a magyar irodalom legszebb költőbarátsága. A barátság mindannyiunk által hozzáférhető dokumentumai: a versek és egy kötetnyi levelezés. Arany írja Petőfinek: „Te az én bálványom vagy, azaz voltál, míg még csak imádtalak... Most többem vagy, mert most szeretlek is nagyon, igen nagyon."

Azt mondják, az ellentétek vonzzák egymást. Valóban, ebben a mély emberi és költői kapcsolatban a vulkánlelkű Petőfi volt a gyújtó, és a nyugodt, szelíd Arany, aki e tűztől lángra kapott. Petőfi a lelkesítő és Arany a lelkesített. A műfaj nyelvén szólva: Petőfi a lírikus, Arany az epikus.

De ne feledjük: ennek a barátságnak volt egy föltétele, egy közös alapja: a minden ellentétet legyőző azonos világnézet: a nép szeretete és hit a nemzet felemelkedésében. — Nem mindig hasznos a párhuzam, de ha már leírtuk Petőfi és Arany nevét így együtt, ide kívánkozik két másik név is: Ady Endre és Móricz Zsigmond neve.

A „Toldi". Arany nevét mondom, és a Toldira gondolok. A nagyerejű vitéz neve legelső olvasmányaink egyikének emlékét idézi. Nem a fanyar szájízt hagyó kötelező iskolai olvasmányokét, hanem annak a könyvnek az emlékét, amely megszerettette velünk az olvasást, a verset, a magyar nyelvet. Fölidézi annak a hősnek az alakját, aki felgyújtotta képzeletünket, hogy hasonlóvá váljunk hozzá.

Milyen mélység és milyen egyszerűség! Csak egy sorát kell idézni, s egy egész érzelmi hullámzás indul el bennünk. Kimondjuk a szót, Toldi, s tudjuk, hogy magyarok vagyunk. Eszünkbe jut a farkaskaland, a párviadal, s tudjuk, hogy a nép ereje legyőzhetetlen.

A nagykőrösi professzor. A szabadságharc leverése után a forradalommal együtt érző költőre a magány és az anyagi gondok súlya szakadt. Ekkor Arany egy ideig a nagykőrösi gimnáziumban tanított. Tanítványa volt Tolnai Lajos, a későbbi regényíró, aki így emlékezett vissza hajdani professzorára: „...rendszerető, sőt szigorú, ki a legkisebb helytelenséget sem tűrte el szó nélkül. Egy félretekintés, gyenge susogás elég volt, hogy keményen megdorgálja az embert... Az a törvény volt nálunk, hogy az ő tantárgyát becsületbeli dolognak tartotta mindenki lehetőleg megtanulni."

Az elmúlt évben alkalmam volt látni egy régi iskolai dolgozatot, amelyet még Arany János tanár úr javított Nagykőrösön. Meglepett gondos, aprólékos javítása, a pár szavas, tömör bírálat. Országoshírű költő, aki haszontalan diákok gyatra fogalmazványait javítja türelemmel. Megértettem: Aki igazán nagy, — a legkisebb dologban is az.

A kor hangulata, a költő lelkiállapota és a műfaj szerencsés találkozásából születtek meg Arany balladái. A „Toldi" mellett ezek a versek jelentik az Arany-hagyaték legértékesebb kincseit. Mert ahogy Arany és Toldi neve összeforrt, úgy Arany és a ballada szó is elválaszthatatlan egymástól.

Milyen különös: a fiatal és szerelmes szívű Arany megírta a „Toldi estéjét"; s most, élete végén, amikor Arany a maga estéjét élte, Toldi szerelméről énekel, s írja ezeket a nagyszerű lírai remekléseket: az „Őszikék"-et és a balladákat.

E balladákban benne van az önkényuralom kora magyarságának jajsikolya és tiltakozása az elnyomás ellen (A walesi bárdok, Szondi két apródja); a lélektani problémákat bogozó balladákból kiérezzük a megfáradt lelkű költő viaskodását a múló idővel (Ágnes asszony, Hídavatás); s e balladákban megcsodálhatjuk Aranyt, mint a műfaj, a forma, a kifejezés kiváló művészét.

Arany költészete, emberi magatartása minden korok költője számára mérték és példa. Juhász Gyula, aki több költeményben is hódolattal idézte a nagy elől emlékét, talán a legszebben fejezte ezt ki (Arany nyomában):

A nagykőrösi magyar éjszakában
így bandukoltál akkor, mint ma én,
rossz csillagok jártak szegény hazádra
s te voltál itt a biztos,
méla fény...

A „húnyt mestert" mégis milyen kevesen értették meg később! 1917-ben, a költő születésének centenáriumán a kor minden jelentős költője, József Attilától Tóth Árpádig, nem ünnepel, hanem panaszkodik. „E nemzedék szemének gyenge e láng" — írta Babits.

Ma ismét Arany nevétől hangos az ország. A nagykőrösi Arany-napokkal megkezdődtek az országos ünnepségek, s a legkisebb falu is arra készül, hogy illő tisztelettel, a költőhöz méltó módon emlékezzék meg a kettős jubileumról.

Az országos ünnepségeknek csupán egyetlen jele, hogy a magyar könyvkiadók díszes könyvekkel tisztelegnek a nagy író előtt. Újra megjelentetik verseit, a balladákat Zichy Mihály rajzaival külön is kiadják, s újra olvashatjuk Riedl Frigyes kiváló Arany-tanulmányát. A gyermekek örömére már megjelent a képes „Fülemile", és egy másik könyv: „Arany János napjai", a legújabb és legszebb Arany-életrajz.

Úgy tűnik, a mai kor hűségesebb és hálásabb sáfára lesz Arany örökségének, mint az előző nemzedék...

(t. t.)

Az újság és az emberek

EGY ISMERŐSÖM szemrehányásképpen mondotta a napokban: „...Azért még sem kellett volna kompromittálni X-et, még ha sikkasztott is!..." Ugyanis X-ről egy cikk jelent meg a közelmúltban, tehát üzelmei, az újság révén, nyilvánosságra kerültek. Kompromittálás ez? Pontosabban: mi kompromittáltuk X-et, amikor bűncselekményéről beszámoltunk a megye népének?

Nézzük csak.

X-ről soha nem írtunk volna — legalább is marasztalólag, — ha nem sikkaszt el több tízezer forintot. Azt sem tudták volna az olvasók, hogy X. egyáltalán létezik-e, él-e a világon? Nem éppen örvendetes „népszerűségét" senki másnak, mint sajátmagának köszönheti, mert hozzányúlt a társadalmi tulajdonhoz, s a rendőrségi rovat — természetesen — tollhegyre kapta. Nem kell lopni, csalni, sikkasztani, becsületesen kell élni s akkor neve soha sem kerül be a bűnügyi krónikába.

Mégis, egyesek nagyon nehezen akarják ezt megérteni. Vajon miért? Egyszerű: az az ember, — aki minden rosszon, amely éri ezt a társadalmi rendszert, — tapsol, az hajlandó mártírt faragni a közönséges bűnözőből is, mert az a bűnöző — ártott nekünk. Ezen nincs mit csodálkozni. Hanem aztán vannak olyanok, akik egyáltalán nem ellenségei államunknak, mégis bizonyos „humanitással" viseltetnek egy néhány bűnügyi riport-alannyal. A humánus eljárás, életszemlélet, felfogás a legszebb emberi tulajdonságok egyike, de... csak akkor, ha nem olyanokkal szemben gyakoroljuk, akik kilopják alólad még a földet is, amelyen jársz. Hát mégis csak furcsa és nevetséges dolog azok fölött sajnálkozni, akik például 1957 első felében pontosan 4,5 millió forint kárt okoztak a társadalmi tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények révén.

Egyetlen félév alatt, egyetlen megyében!... Hát ki sínyli meg ezt, ha nem Te, vagy Ő, vagy a harmadik és mindenki, aki becsületesen él és dolgozik? De akkor mi sajnálnivaló van rajtuk?

Az újság és az emberek... Mindenki azt olvassa el az újságban, amit akar, olyan véleményt formál magának az olvasottakról, amilyet akar, s amennyiben valamiben nem ért egyet, tessék, írja meg a lapnak. Vagy mondja el személyesen a véleményét. Csak ne — **névtelenül!** Mert érkeznek néha névtelen levelek is... S azt is megmondom, hogy az ilyen gerinctelen anonymusok irka-firkája olvasatlanul a papírkosárba kerül, mert nincs mit kezdenünk velük. Mert hiszen legkönnyebb mocskolódni és hazugságokkal elárasztani valakit, — névtelenül...

Amikor az újság bírál valakit, vagy valamelyik hivatalt és üzemet, a szándék mindenképpen a segíteniakarás. Nagyon sok panasz eljutott hozzánk a dolgozóktól, amelyet megírtunk és meg is oldottunk, az újságíró is sok mindent észrevesz, — amelynek aztán hangot ad, mert tudja, hogy az a bizonyos hiba a közösséget sérti. Csak hogy nem egy bíráló cikk nem egyéb, mint a pusztába kiáltott szó. Egy példa: augusztus 13-i számunkban megírtuk, hogy a Pécsi Hámán Kató Fehérnemű KTSZ erősen kifogásolható minőségű ingeket gyárt. Hallgatnak. Egy szó nem sok — annyit sem válaszoltak. Nem válaszoltak azok az üzemek sem (urániumbánya, építőipari vállalat, stb.), amelyeknek munkavállalói közül néhányan cementet, táblaüveget, szerszámokat, miegymást loptak el és a hétvégi munkásbuszokkal vitték volna haza, ha a rendőrség közbe nem lép. Miért nem válaszoltak? Miért nem keresték fel az újság szerkesztőségét, hogy a jövőben ezt és ezt kívánjuk tenni, a lopások megszüntetése érdekében? Ki tudja?

De aztán, — ne adj isten! — ha egyszer az újság véletlenül rossz adatokat, vagy tényeket közöl! Még ha a lap legeldugottabb sarkában is jelent meg az a bizonyos hiányos cikkecske, az illetékesek azonnal megtalálják, már reggel nyolc órakor telefonálnak. Ezért természetesen köszönetet mondunk. De egyesek persze még fenyegetőznek is! Igen, igen, — fenyegetőznek! Például így: „Én már megettem egy újságírót, a másodiktól sem félek!" Ostobaság. Az újságírótól nem kell félni, az újságíró nem azért van, hogy félelemben tartson bárkit is. Csak megírja az igazságot, megírja a jót, megírja a rosszat, próbál tanácsot adni, — amihez egyébként mindenkinek joga van. Aki pedig mégis fél tőle, arról sem az újságíró tehet: ha fél, ott a lelkiismeret diktálja a félelmet, — a nyilvánosságtól... — Egyébként is, soha nem tagadtuk el, ha hibát követtünk el egy-egy cikkben, vagy riportban. Másnap, vagy harmadnap „helyreigazítás"-képpen megírtuk a valóságot s nem szégyelljük ezt megtenni a jövőben sem!

HA VALAKI HOZZÁNK FORDUL panaszszal, minden erőnkkel azon vagyunk, hogy az „ügyet" nyilvánosságra hozzuk és értsenek belőle mindazok, akik a problémát meg tudják oldani. De van az újságírónak is panasza, s egyszer ezt is a nyilvánosság előtt kell kiteríteni: ne legyen falrahányt borsó az újságban elhangzott bírálat! A vállalatok, intézmények, hivatalok szívleljék meg az újságban leírt bírálatokat, amelyek nem is az újságírók véleményét tükrözik csupán, hanem elsősorban a dolgozó emberek észrevételét, kívánságát, panaszát. Ezt pedig **kötelessége** minden vezető embernek megszívlelnie, amennyiben nem felejtette el, hogy a hivatását kitől kapta s mit várnak tőle.

Rab Ferenc

Arany János szavalóverseny

A megyei tanács művelődésügyi osztálya Arany János szavalóversenyt indít Baranyában. A verseny októberben a községekben indul. A legjobbak járási, majd megyei döntőn szerepelnek. A verseny győzteseit különféle díjakkal, oklevelekkel jutalmazzák.

Apák ankétja

A városi nőtanács szeptember 25-én a városi tanács nagytermében délután 6 órai kezdettel rendezi meg az apák ankétját a középiskolás diákok édesapjai részére. Előadó: dr. Czéh Károly pedagógus. Az ankét tárgya: a középiskolás diákok nevelésének problémái és az édesapák fokozottabb bevonása a szülői munkaközösségek munkájába.

„Amiről nem beszélünk?"

Sok furcsaságot kitalálnak az emberek. Kitalálták a vugibugit, az ENSZ ötösbizottság a saját jelentését, a vödör alakú kosarat, a tányér alakú kalapot, hogy a legfontosabbak közül említsek néhányat. Mást is kitaláltak. Ugy hírlik, hogy a megye egyes részein azt mondják: „A termelőszövetkezetről nem kell beszélni az egyénileg dolgozó parasztnak, mert ez sérti az önkéntesség elvét".

Furcsa kitalálás, meg kell hagyni. Nesze neked jóakarat, jótanács, egymáson segíteni akarás. Ezen túl semmi pénzért nem szólok a házmesternek, hogy a „Békében" van hideg sör, mert ez, — ha így megy tovább — beleavatkozást jelent pénzügyeibe, sérti pénzköltekezési önállóságát. Már bánom, hogy beleszóltam a mintaválogatásba, amikor nagynénim azon töprengett, hogy melyik ákombákommal mázoltassa tele a szoba falát. Utóbb még magánlakás sértést követtem el. Soha többé nem mondom senkinek, hogy Mohácson prima halászlé van a partmenti csárdában, mert könnyen az a vád ér, hogy beleavatkozok mások belügyeibe. Többé le nem írom, hogy érdemes aprómagot termelni, mert száz és száz egyéni gazdának megsértem önállóságát a gazdálkodásban. Ki nem ejtem a számon, hogy szép dolog tűzoltónak lenni, mert sérti az önkéntességét például annak, aki kovács akar lenni.

Azért nem annyira új ez az „új" teória. Valamikor 1953—54-ben már találkoztunk vele. Akkor olyan változatban kapott lábra, hogy nem kell ismertetni a termelőszövetkezetek eredményeit, mert úgyis megtudják akiket érdekel és különben sem kell a jó bornak cégér. Ezt viszonylag könnyen megcáfoltuk abban az időben, mert köztudomású, hogy a jó bornak is kell cégér, amire szinte minden országutakat járó ember emlékszik. Ilyen értelmű felhívások csalogatták a vándort: „Megállj Pista ne tovább, itt a jó bor, itt igyál". Ma ez a reklámozás alább hagyott, mert ilyen hűvös szövegű táblákkal lehet találkozni: „Termelői borkimérés. I. em. Literenként is". Szóval mégis kell cégér.

Ez az újabb változat, már nemcsak az eredmények ismertetését, de az egész termelőszövetkezeti mozgalomról való beszédet is feleslegesnek tartja, mert „sérti az önkéntességet". Tehát tartsuk titokban, lakatot a szájra és szót se róla. Fúra módon spekulálnak. Vezessük csak végig. A parasztnak nem szólunk. Igy méginkább „megnyugszik", növekszik termelési biztonsága. (Amit különben senki sem akar zaklatni.) Termel, termel, fejleszti gazdaságát erejéhez mérten évről-évre. Jövedelme is növekszik. (Ez is cél.) S amikor eléri a gazdaságából a felső jövedelem határát, akkor vagy megáll azon a szinten, vagy visszacsúszik, majd ismét eléri a régi szintet, azután ismét visszacsúszik. Közben a termelőszövetkezet — jó szövetkezetekről van szó — tovább megy előre. Már jóval magasabb egy-egy tagnak évi jövedelme, mint azé a 10—20 holdas gazdáé, a szövetkezet földjén — arányosan az egyéniekéhez képest — jóval több árut termelnek. De még mindig nem szólunk neki, nehogy „megsértsük önkéntességét". S amikor már saját fejétől rájön, hogy ráfizetés neki gazdaságának korlátai között vesződni, — elmegy a termelőszövetkezetbe jelentkezni. Még ekkor sem mondjuk neki, hogy „lépjen be", hanem: „Hát, Pista bácsi, ahogy gondolja, de jó gondolja meg. Isten ments, mi nem akarjuk „erőszakkal" magát sem a közösbe".

Ha így ment volna az ipar fejlődése, akkor ma, körülbelül a rabszolgatársadalom és feudalizmus között tartanánk valahol. Wattnak, a fentiek szerint így kellett volna spekulálnia: „Fel nem találom semmi pénzért a gőzgépet. Hogyne, hogy könnyebbé tegyem az emberi munkát!" Daimler és Benz: „Autót? Hogyne, hogy balesetek áldozatai legyenek ezrével az emberek". Bell: „Telefon? Kellene? Hogyne, hogy elszokjanak az emberek az írástól, meg a személyes találkozástól". Stephenson: „Elkészítettük ugyan az első gőzmozdonyt, de szigorúan titokban tartjuk, nehogy mesértsük a postakocsikon utazók közlekedési önkéntességét".

Ha a fentiek szerint történt volna a társadalom fejlődése, akkor még ma is várhatnánk, hogy a munkások ezrei, millói, külön-külön mikor jönnek rá: mégis csak tarthatatlan állapot, hogy ezreink és milliónk munkájából dőzsöl, gazdagodik a tőkés... elvenni tőle! Ha ilyen „recept" szerint történne a mezőgazdaság szocialista átszervezése, akkor könnyen lehet, hogy egyetlen termelőszövetkezeti tag sem lenne még az országban. Senki nem mondaná: „Igazuk volt azoknak, akik azt mondták, hogy jobb a jó termelőszövetkezet, mint az egyéni gazdaság". Szóval, ha így ment volna minden ebben az életben, akkor ma csak nagyon kevesen tudnának írni és olvasni, mert titokban lenne tartva. Senki nem tudná, hogy fejfájás ellen jó az aszpirin, mert, aki feltalálta és tudja, hogy jó, eltitkolná. Végig lehetne sorolni egészen a rock-and-roll-ig. Még rágondolni is „szörnyű", hogy mi lenne, ha ez utóbbit csak a feltalálója tudná táncolni és titokban is tartaná.

A termelőszövetkezeti mozgalom viszont nem olyan, amit titokban kellene tartani, amiről juj! — beszélni sem szabad. A termelőszövetkezeti mozgalmat nem szabad összetéveszteni azzal az évekkel ezelőtt játszott filmmel, amelynek címe „Amiről nem beszélünk" volt. Azért kell beszélni, írni róla, hogy megértessük az egyénileg dolgozó parasztokkal: az egyéni gazdaságban nem végnélküli a jobb élet, a falu további fejlődése nem az egyéni gazdaságokkal, hanem a nagyüzemi gazdálkodással valósul meg. Egyáltalán nem titok, hogy a magyar mezőgazdaságnak is el kell érnie a nagyüzemhez.

Lényeges kérdés — és erről is beszélni kell —, hogy nem olyan módszerekkel, ahogyan ez számos helyen 1950—52-ben történt. Erőszakoskodás a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésénél nemcsak gazdasági, de szellemi téren is történt. Nem egyszer előfordult, hogy szó szerinti értelemben zaklatták az egyénieket, olyan légkör teremtődött egyes helyeken, hogy nem belépni a megalakulandó termelőszövetkezetbe majdhogy lehetetlen volt. Előfordult, — igaz nem Baranyában — hogy hajnali 3 órakor mentek a „népnevelők" az egyéni gazdához, de napjában is felkeresték még vagy ötször. Ez így ment napokon át. Ilyen beszélgetésre, „meggyőzésre" semmi szükség nincs, az ilyesmi tilos.

Lehet, hogy ilyen „beszélgetésre" emlékeznek, akik ma „az önkéntesség megsértését" látják a termelőszövetkezeti mozgalom népszerűsítésében. Ha így történne, valóban az lenne. De ha másként történik, úgy, hogy az nem jelent lelki kényszert, nem teremt a fejlesztésre való törekvés olyan légkört, amely kényszerítőleg hat, hanem a felvilágosító, jót akaró szó éppen az önkéntesség alapján a józan, jobb elől elzárkózni nem akaró észre számít, akkor az nem sért semmit és senkit. Miféle önkéntességet sért az a termelőszövetkezeti tag, aki idén, jövőre és azután is elmondja talán ugyanannak az egyéni gazdának, mennyi jövedelme van a termelőszövetkezetben, hogyan gazdálkodnak, hogyan érvényesül a tagok elképzelése, akarata és így tovább. Ez beszélgetés és nem sértegetés, ami lehet, hogy elhatározásra készteti a kilépett termelőszövetkezeti tagot, az egyénileg dolgozó parasztot, mert rájön, hogy ott jobban megtalálja számítását.

Az ilyen beszélgetések ott a leggyümölcsözőbbek, ahol jók, évről-évre jobbak a termelőszövetkezetek. Azzal megsértjük az egyéni gazda önkéntességét, ha például tudtára adjuk, hogy milyen fajsertéseket tenyészt a szövetkezet és mennyi ebből a várható jövedelme? Ez legfeljebb befolyásolja gondolkodását, növekszik érdeklődése a fajsertések, ezzel együtt a termelőszövetkezet iránt. A gondolkodást befolyásolni nemcsak nem hiba, hanem kell is, mert ilyen értelemben jó.

Ahogyan a jó bornak kell a cégér, úgy a termelőszövetkezeti mozgalomról is kell beszélni. A titkolózás csak azoknak használ, akik azt szeretnék, ha csupán „titkos elképzelés" lenne a termelőszövetkezeti mozgalom és nem élő valóság, amely — nyugodtan remélhetjük — évről-évre éppen a dolgozó parasztok önkéntes szövetkezésével, közös munkájával szélesedik, erősödik. Ezt a fejlődést, erősödést szolgálja, ha beszélünk róla. Ezt szolgálja a sokoldalú állami anyagi és társadalmi erkölcsi segítség, amelyekben részük van a szövetkezeteknek.

KÁSZON JÓZSEF

Decemberben megjelenik Donhoffer professzor könyve a „KÓRÉLETTAN"

Egyetemi ifjúságunk régi problémája a tankönyvhiány. Ezt nemcsak a joghallgatók, hanem az orvostanhallgatók is érezték. Előfordult, hogy csak sokszorosított füzetekből, vagy a saját maguk által készített jegyzetekből tanulhattak. Az utóbbi években, ezen az áldatlan állapoton kívánt változtatni az egészségügyi minisztérium. Lehetővé tette, hogy az egyetemek professzorai által írott tankönyvek megjelenhessenek és ezzel egyetemi ifjúságunk tanulmányait megkönnyítse.

A közeljövőben jelenik meg az élettani tankönyv. Ezen kívül készül a kórbonctani, továbbá a belgyógyászati diagnosztikai és több más orvosi tankönyv is. Elsőként jelenik meg a „Kórélettan" című mű, amelynek szerzője dr. Donhoffer Szilárd, pécsi egyetemi tanár.

Éppen akkor nyitottunk be a Pécsi Orvostudományi Egyetem Kossuth téri Kórélettani Intézetébe, amikor dr. Donhoffer Szilárd professzor a „Kórélettan" című, körülbelül 750 oldalas könyvének korrektúráján, a már „betördelt" oldalakon dolgozott.

— Az egyetemi ifjúság, vagy a tudományos kutatók részére készül a mű? — kérdeztük a neves pécsi professzortól.

— Ez nemcsak tankönyv lesz — hangzott a válasz. — Kettős célt kíván szolgálni. Egyrészt tankövy is lesz az orvostanhallgatók részére, másrészt pedig a tudományos utánpótlást is szolgálja majd. Ezért lényegesen több anyagot tartalmaz, mint amit általában az egyszerű tankönyvektől megkövetelnek. Mindazok, akik részletesebben érdeklődnek a kórélettan iránt, aspiránsok, orvosok, bővebb irodalmat, részletesebb adatokat találhatnak benne. Ezt visszatükrözi egyébként a mű terjedelme is.

— Milyen fejezetekből áll a munka?

— Rövid, általános kórtanból, amely éppen csak tájékozódásul szolgál. Nagyobb fejezetek: a vérkeringés, légzés, vese, energiaforgalom, fehérje-, zsír-, szénhidrátanyagcsere, víz- és sóforgalom, sav-bázis-egyensúly, emésztés, máj, vérképzés, hőszabályozás, belső elválasztás (endokrinológia). Ezenkívül körülbelül 500 ábrát is tartalmaz a könyv.

— Mennyi ideig dolgozott professzor úr „Kórélettan" című művén, külföldön is végzett-e anyaggyűjtést?

— Három esztendei munkám eredménye ez a könyv. Tulajdonképpen 1953-ban láttam munkához és 1956 márciusában már elkészült a kézirat. Külföldön, Bécsben az Egyetemi Könyvtárban és a Gesellschaft der Ärzte-ben, a legnagyobb osztrák orvosi könyvtárban, tavaly pedig Genfben, az ottani Egyetemi Könyvtárban utána néztem egyes adatoknak. Pécsett, Ruzsás Lajosné, az Egyetemi Könyvtár dolgozója nyújtott nagy segítséget azzal, hogy külföldről meghozatta a szükséges könyveket, folyóiratokat, szakirodalmat — fejezte be a beszélgetést dr. Donhoffer Szilárd professzor.

Pusztai József

Három heti fizetés

lesz a nyereségrészesedés Pécsbányán, ha olcsóbban és többet termelnek

A Pécsi Szénbányászati Trösztnél is kidolgozták már azokat az alapelveket, amelyek szerint az év végén mutatkozó nyereség egy részét a dolgozóknak nyereségrészesedés formájában átutalják.

Nyereségrészesedés az 1957. április 1-től december 31-ig elért vállalati nyereség alapján fizetik majd ki a dolgozóknak. Az augusztus 31-ig elért vállalati nyereségből 2 millió 530 ezer forint kerülhet szétosztásra. Ezt az összeget a ténylegesen kifizetett bérek arányában osztották fel az egyes üzemek között. Igy a pécsbányatelepi kerület 699 ezer, Szabolcs 915 ezer, Vasas 508 ezer, Újhegy 212 ezer, a brikettgyár 16 ezer, az építési üzem 117 ezer, a tröszt központ pedig 63 ezer forint szétosztásra kerülő nyereségvisszatérítést kap az április 1-től augusztus 31-ig terjedő időszak vállalati nyeresége alapján.

Az év hátralevő hónapjaiban azonban az egyes üzemek már nem ilyen elosztás alapján kapják meg a nyereségvisszatérítés összegét, hanem saját, ténylegesen elért eredményeik alapján.

Ha a következő hónapokban az üzemek önköltségcsökkentéssel megtakarítást érnek el, akkor az ebből származó többletnyereségükkel növelik azt a szétosztásra kerülő összeget, amit az augusztus 31-i eredmény alapján kiindulópontként kaptak. Egyszázalékos önköltségcsökkentés esetén Pécsbánya 33 ezer, Szabolcs 42 ezer, Vasas 23 ezer forinttal növeli a nyereségrészesedés céljára rendelkezésre álló összeget. Ha viszont növekszik az önköltsége, akkor minden százalékos növekedés esetén ugyanilyen arányban csökken a rendelkezésükre álló, szétosztásra kerülő összeg.

A széntermelés mennyiségi növeléséért is többlet nyereségvisszatérítést kapnak az üzemek. A bányaüzemek minden terven felül termelt egy tonna szénért 100 forint visszatérítést kapnak. Viszont, ha elmaradnak a termelési tervüktől, akkor tonnánkint 100 forint levonásba kerül a nyereségvisszatérítésre rendelkezésükre álló összegből.

A nyereségvisszatérítés szétosztása a dolgozók között az alábbi irányelvek alapján történik majd.

Teljes összegű nyereségvisszatérítést kapnak a fizetésük arányában azok a dolgozók, akik 1957. október 1-től kezdődően igazolatlanul nem mulasztottak műszakot, fegyelmi eljárás ellenük nem indult.

Akik egy műszakot mulasztottak igazolatlanul, azok a visszatérítés 50 százalékát kapják, akik pedig kétszer mulasztottak igazolatlanul, nyereségvisszatérítésben nem részesülhetnek.

Akiket táppénzcsaláson érnek, nyereségrészesedést nem kaphatnak.

Azok a betegállományban levő dolgozók, akik üzemi baleset miatt munkaképtelenek, a táppénzük arányában részesülnek a nyereségvisszatérítésben.

Azok a nyugdíjasok, akik 1957. április 1. után kerültek nyugdíjba, arra az időre, amig dolgoztak, megkapják a nyereségvisszatérítést.

Augusztus 31-ig a nyereségvisszatérítésként szétosztásra kerülő összeg a kifizetett bérek 16 százalékát teszi ki. Ha úgy dolgoznak az üzemek dolgozói, mint eddig, akkor az év végén körülbelül két heti fizetésnek megfelelő összeget kaphatnak nyereségvisszatérítés címén. Nem elérhetetlen azonban a három heti fizetésnek megfelelő összeg sem, ha olcsóbban és többet termelnek.

Az idősebbek boldogságáért

Idős bácsika topogott be a szerkesztőségbe. Bejött s kért bennünket: az újság segítse hozzá őt a — boldogsághoz. Bármennyire is furcsán hangzik, a boldogsághoz, a nyugalmasabb, a gondtalanabb élethez.

Arról beszélt, hogy sok ezren élnek ebben az országban öregek — magányosan. Egyedül, élettárs nélkül élik egyhangú, öreg napjaikat. Havonta várják a pénzespostást, aki hozza a nyugdíjat, aztán gondosan beosztanak minden fillért, s bizony nem egyszer adódik: nem jut elegendő még a legszükségesebbre sem. Társtalanul élik életüket, maguk főznek, takaritanak, mosnak...

Ez a bácsika MÁV-segédtiszt volt. Most 76 éves s havi 408 forint nyugdíjat kap. Magányos ember, s mint mondja, „nincs a világon senkim, akivel megosztanám örömömet, bánatomat, nincs, aki szemernyi derűt hozna a lakásba". S amikor elmondja, hogy nősülni szeretne — önkéntelenül is elmosolyodom. De tovább beszél s megértem őt. Igazat adok neki.

Ismer egy idős asszonyt. Az asszony 70 éves és férje után járó özvegyi nyugdíjból él. Körülményei az övéihez hasonlók: neki sincs senkije. A két idős ember úgy gondolta: egybekelnek, hiszen kettesben mégis csak könnyebb az élet, mindkettőjük számára megszűnne az egyedüllét nyomasztó terhe. Az ember társas lény s bármennyire is eljár az idő, kettesben még a falat is jobban esik, meg aztán napközben lenne kihez egy-két szót szólni. Ez a vágyuk.

De ez a kis boldogság is elérhetetlen. Elérhetetlen, mert egy rendelkezés szerint, ha olyan nő megy férjhez, aki özvegyi nyugdíjat kap, nyugdíját megvonják. Az ő 408 forintjából pedig ketten nem tudnak megélni. Azt kéri, hogy írjuk meg: az ilyen idős asszonyoktól férjhezmenés esetén ne vonják meg a nyugdíjat.

Teljesíthető lenne ez a kérés. Hiszen sem az államra, sem a társadalomra nem káros az, ha két idős ember — akik egymás társaságában vélik megtalálni nyugalmukat — együtt élhessen. A rendeletet módosítani kellene. Senkinek sem kerülne pénzébe. Sok száz embert tehetnének ezzel boldogabbá...

(GARAY)

Mi újság Baranyában?

A Baranya megyei Tanács kereskedelmi osztálya árucsereforgalmat bonyolított le a szomszédos Jugoszláviával. Ennek viszonzásaként az elmúlt napokban 80 mázsa étcsokoládé érkezett Pécsre Jugoszláviából. Az étcsokoládé árusítását a városban és a megyében néhány napon belül megkezdik. Ugyancsak Jugoszláviából érkezett kilencven mázsa citrom is. Ennek árusítása már napok óta folyik.

*

A Baranya megyei Szesz- és Szikvízipari Vállalat Szigetvárott korszerű szeszfőzdét épít. A szeszfőzde, amely Baranya megye egyik legnagyobb kapacitású szeszfőzdéje lesz, — már a közeli napokban megkezdi működését. Nemcsak a Szigetvári Konzervgyár hulladékgyümölcseit dolgozza majd fel, hanem a környék lakosságának, gyümölcstermelőinek is rendelkezésére áll.

*

Baranya megyében októberben a következő helyeken és napokon tartanak országos állat- és kirakodó vásárt: 1-én Sellyén, 2-án Villányban, 3-án Sásdon, 4-én Gyöngyösmelléken, Vásárosbécen és Bükkösdön, 6-án Pécsett, 8-án Diósviszlón, 9-én Szentlőrincen, 10-én Mozsgón, 11-én Egerágon és Szigetvárott, 14-én Siklóson és Pécsváradon, 16-án Baranyajenőn, 17-én Kémesen, 18-án Majson, 20-án Bólyban, 21-én Molványban és Szentdénesen, 22-én Godisán, 23-án Mágocson, 24-én Magyarmecskén, 25-én Kaposszekcsőn és Mecseknádasdon, 28-án Ujpetrén.

*

A megyei Hazafias Népfront mellett működő békebizottság szeptember 21-én, szombaton délelőtt tartotta meg újjáalakuló ülését Pécsett. Az ülésen megbeszélték a további teendőket, feladatokat. Elhatározták, hogy két héten belül kidolgozzák a részletes őszi és téli programot, október első felében pedig Pécsett nagyszabású béke-aktívaértekezletet hívnak össze.

*

Pécs város Tanácsának Végrehajtó Bizottsága szeptember 30-án tartja meg legközelebbi tanácsülését. Ez alkalommal a tanácsülés megtárgyalja a kereskedelmi vállalatok működését és a város közellátási helyzetét. A napirenden ezenkívül még két új szabályrendelet megalkotása is szerepel: 1. Az állattartás szabályozása, 2. A lakóházak új házirendje. A múltban a városi tanács már hozott két ilyen szabályrendeletet, ezek azonban már elavultak.

Látogatás a Müanyagkutató Intézetben

— Budapesti tudósítónktól —

Várni kell kicsit Vancsó Gyulánéra. Azt mondják, tárgyal. Fontos megbeszélésre jöttek hozzá az Ikarus-gyárból.

— *Naponta sokan jönnek ide — magyarázza aztán, hogy vége a megbeszélésnek, és én kerülök sorra. — A műanyagot most kezdik megismerni nálunk, s az emberekben sok ügyes ötlet támad a felhasználására. Az Ikarus gyáriak is műanyagból akarják elkészíteni legújabb konstrukciójuk szerelvénytábláját.*

— És milyen tanácsot kaptak?

— *Megmondtam nekik, hogy műanyagból csak akkor érdemes bármit is elkésziteni, ha nagy mennyiségre van szükség. Drága ugyanis, nagyon drága a „forma", azaz az a szerszám, amitől a folyékony alapanyag megkapja alakját.*

Hát akkor ne is készítsenek műanyagból koronákat, mert ugye király már csak öt-hat él a földön... De nem is tudok hirtelenjében több példát találni, hogy mit ne készítsenek még, mert tölcsérre, szemüvegkeretre, apró tálacskákra, játékbabákra, kávédarálókra, gombra és vázákra ezerszámra van szükség, szóval érdemes felhasználni.

— *Érdemes — mondja a fiatal és rendkivül komoly mérnöknő. — A műanyagból készült használati tárgyak tartósak, igen szépek, nem törnek, szóval mindazokkal a tulajdonságokkal rendelkeznek, amivel „elődjeik": az üveg és a többi nem.*

Persze nemcsak, és elsősorban nem használati tárgyakat állítanak elő műanyagból. A rendelőintézetek és kórházak igen sok műanyagból készült berendezési tárgyat, műszert, csomagolóeszközt használnak: PVC-kötényeket, szuperpoliamidból készült fecskendőket, különféle csipeszeket, fogprotéziseket, sőt nemrég jött hír arról is, hogy vérerek pótlására Amerikában nylon anyagot helyeztek be az emberi testbe. Az építészetben nagyon jól beváltak a hézagmentes padlók előállítására az ún. vinil műanyagok. Ismeretes az is, hogy a faipari hulladékokból forgács-műfa készíthető. Az egyik legkorábbi műanyag: a fényáteresztő plexiüveg. Anyaga: polimetilmetakrilat. S a legjobb szigetelő anyagok is műanyagok. A műszálakat a textilipar használja, s a bakelitből és egyéb műanyagból készült alkatrészeket pedig az ipar minden ágazata.

— *Magyarországon — sajnos — nincs nagy múltja, de még nagy jelene sincs a műanyagiparnak. A felszabadulás előtt csupán egy üzemben állitottak elő bakelitot. 1950-ben fordult először a figyelem a műanyaggyártás felé. Akkor létesitették a Műanyag Kutató Intézetet is. Mi itt dolgozzuk ki a közeljövőben létesitendő műanyag-üzemek technológiai eljárásait.*

— Milyen üzemek létesülnek?

— *Közismert a nyergesújfalusi perlon-rost üzem létesitése. A fűzfői nitrokémiai gyárban plexiüveget fognak ezentúl gyártani, a Hungária Kénsavgyár új üzemrészében a Műanyag Kutató Intézetben kidolgozott magyar PVC-t és a kaprolaktámot, amelynek a magyar poliamid az alapanyaga.* (Zárójelben hadd írjam ide: a műanyagoknak csak egy kis csoportját adja a nagy poliamid-család, amit közönségesen nylonnak neveznek. Pedig a nylon csak a poliamid amerikai feldolgozásánál használatos gyári elnevezés — vagy ha úgy tetszik: márka.)

— *Létesül aztán egy 300 tonnás PVC alapanyagot gyártó üzemrész is. Egy másik pedig a polietilén nyersanyagát állitja majd elő. Polietilén szükségletünket mindezideig import útján szereztük be. Belőle készül a vékony, átlátszó és rugalmas pohár, tölcsér és kábel.*

Beszélgetésünk azzal kezdődött, hogy sok jó ötlet születik a műanyagok felhasználására. Ennek ellenére mégis sok emberben valami előítélet él, mondja a mérnöknő. Hogy ezt az előítéletet eloszlassam, befejezésül hadd írjam le, hogy külföldön mi mindenre használják már a műanyagot (ami sohasem pótanyag, hanem új anyag).

A 11 mikron vastagságú műanyagszáltól a 15 méter nagyságú hajótestig ezerféle dolog készül belőle. Franciaországban például olyan háziuszodák vannak, amiket télen összehajtogatva elcsomagolnak, a jó idő beköszönte után azonban előveszik, felfújják, kiviszik a kertbe, vizet töltenek bele, s a gyerekek meg a felnőttek is persze egész nyáron lubickolhatnak a vízben. S a fürdőmedence műanyagból készül. Másutt előregyártott házelemeket készítenek műanyagból s már a központi fűtés és a vízvezetékcső helye is kimarad. Ügyes dolog a mosható műanyag fal, az 1500 forintos festés helyett két szappan árába kerül a szoba rendbehozatala. Sítalpak, csónakok, egy étkezéshez használt tányérok, repülőgép és hajótestek... készülnek belőle. Kirándulásra is pl. nem edényt visznek, hanem egy műanyagzacskót, azt felakasztják a tűz fölé s az étel éppen úgy megfő benne, mint egy zománcos lábasban. Főzés után aztán eldobják a „zacskót".

Ezek után csak egy szerény kérdés: kételkedik még valaki, hogy a műanyagoké a jövő?

O. Gy.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: főként nyugaton kisebb felhőátvonulások, eső nélkül. Több helyen reggeli köd. Ma gyenge légáramlás, holnap mérsékelt déli, délnyugati szél. A nappali felmelegedés elsősorban a Dunántúlon fokozódik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: északkeleten 8-11, máshol 10-13, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 22-25 fok között.

A pécsi képzőművészek „Nagybánya" csoportjának kiállítása

Városunk kulturális életében jelentős tényező a képzőművészet. Csak nemrég zárult a kaposvári festők csere-képkiállítása, az elmúlt vasárnap már ismét megnyitóra gyűlt össze a művészetszerető közönség a Káptalan utcai öreg épület kis kiállítóhelyiségében.

A *„Nagybánya"* nevet viselő művészcsoport tagjai valamennyien fiatal emberek, akik lelkesen és lendülettel indultak el művészi pályájuk útján. Még az ősz mestert, Sinkó Andrást is csak az évek száma soroltatja az idősebb generáció közé, lelkében és alkotásaiban ma is épp oly friss és fiatalos, mint sok évvel ezelőtt.

Ez a fiatalos lendület jellemzi a kiállítást is, amelynek anyagát aquarellek, olajfestmények és szoborművek teszik változatossá. A dunántúli és tokaji tájak ábrázolása mellett helyet kap az ember, a munka.

Először szerepel aquarelljeivel kiállításunkon *Gazder Antal* kerámiafestő, míg a porcelángyár két fiatal szobrászművészét: *Török Jánost* és *Fekete Jánost* már a korábbi iparművészeti kiállításról ismerjük. Fekete János parasztfigurái erőteljes, szép alkotások, *Sinkó András* „Bölény"-e félelmes erővel hat, mozdulata nemes, felülete szépen megmunkált. Nagy szeretettel mintázott figurák Sinkó András állatkái is, a „Kecske", a „Galamb" és a „Riadt őz". *Török János* „Kislány" c. szobra szépen megoldott, realista alkotás.

Tóka Vendel gyermekszobrai arányokban még kissé eltolódtak, megmunkálásuk is elnagyolt, de a habotverő kislány mozdulata szép.

Az olajfestmények terme két külön világot varázsol elénk. Az egyik falon a szélesen, nagyvonalúan megoldott, napfényben fürdő tájak és falusi utcaképek, a másik falon a múlt századvég szobalevegőjét árasztó, a valóságot híven tolmácsoló arcképek és csendéletek fogadnak. Senki sem gondolná, hogy a finoman és jó festői készséggel megoldott művek alkotója, *Tarai Teréz* egészen fiatal lány. Munkáiról csak elismerően nyilatkozhatunk, annak ellenére, hogy a mai festőnemzedék már másként, más szemmel nézi és látja a világot.

Hangulatukban, festői megoldásukban is sikerült munkák *Erdősi András* képei, az „Égervölgyi borházak" és a „Tokaji főtér". *Kozári Piroska* „Tavaszi virágok" és „Udvarrészlet" c. munkái szépen illeszkednek a napfénytől gazdag képek csoportjába.

A kiállítás vendégművészei változatosabbá, értékesebbé teszik az anyagot. *Szőnyi István* Kossuth-díjas: „Vetkőző nő" c. műve, *Martyn Ferenc* tájképe magas művészi felkészültségről tesznek tanúságot. *Simon Béla* „Kútnál" c. képe bátor, lendületes, míg *Gebauer Ernő* „Pécsi városkép"-e dekoratív hatású, szinte freskószerű, *Soltra Elemér* kis képe diszkrét, finoman megoldott mű.

Összefoglalásul megállapíthatjuk: a „Nagybánya" csoportban elindult egy ifjú nemzedék a művészi alkotómunka rögös útján, hogy szorgalmával és tehetségével — maradandó művek alkotásával, — helyet kérjen művészeti kultúránk fejlesztésében.

SARKADINÉ HÁRS ÉVA
művészettörténész

A Szovjetunió javasolja

Vonják ki az idegen csapatokat valamennyi európai országból!

Öt éven belül ne alkalmazzanak hidrogénfegyvert!

A. Gromiko beszéde az ENSZ-közgyűlés pénteki ülésén

New York (TASZSZ): A. A. Gromiko, az ENSZ-közgyűlés 12. ülésszakán résztvevő szovjet küldöttség vezetője, a közgyűlés pénteki ülésén mondott beszédében hangsúlyozta, hogy a nemzetközi helyzet egész benvéve még mindig rendellenes és aggasztó.

A Szovjetunió — hangsúlyozta a szovjet küldöttség vezetője, — síkraszáll azért, hogy mindenütt helyreálljanak a békeidőben természetes feltételek és a maga részéről kész kivonni csapatait mindazokból az országokból, ahol azok jelenleg a varsói szerződés és más nemzetközi egyezmények alapján tartózkodnak, ha az Egyesült Államok és a többi nyugati hatalom szintén kivonja több európai ország területén állomásozó fegyveres erőit.

A szovjet kormány véleménye szerint az idegen csapatokat ki kell vonni a többi állam területéről is, ahol azok különböző megfontolásokból még ott tartózkodnak.

A nemzetközi együttműködés további kibővítése és a nemzetközi feszültség enyhítése érdekében — mondotta Gromiko, — a szovjet küldöttség a közgyűlés elé terjeszti az államok békés egymás mellett élésének elveiről szóló deklaráció-tervezetét.

A szovjet küldött ezután áttért a leszerelés kérdésére.

A Szovjetunió — hangsúlyozta Gromiko — a leszerelés radikális megoldásának híve.

Ahhoz, hogy a leszerelés ügyét kimozdítsuk a holtpontról — folytatta Gromiko —, szükség van a bizalom nélkülözhetetlen minimumára, a háborús propaganda beszüntetésére, normális nemzetközi gazdasági kapcsolatokra, amelyek nélkül elképzelhetetlen a bizalom.

A szovjet küldöttség vezetője megjegyezte, hogy a nyugati hatalmak kormányai helytelen álláspontból közelítik meg a leszerelési problémákat. A leszerelési egyezményben előnyöket keresnek a maguk számára a mások biztonságának rovására. Az ilyen tárgyalási módszer eleve sikertelenségre, kudarcra kárhoztatja a tárgyalásokat.

A szovjet küldöttség — közölte Gromiko — a közgyűlés elé terjeszti a szovjet kormány emlékiratát a részleges leszerelési intézkedésekről. A küldöttség egyebek között beterjeszt egy új javaslatot, amelyre a Szovjetunió kormánya szükségesnek tartja külön felhívni a közgyűlés figyelmét,

a szovjet kormány azt indítványozza, hogy az atom- és hidrogénfegyverekkel rendelkező hatalmak vállaljanak magukra megfelelő kötelezettséget, például azt, hogy öt éven belül nem alkalmaznak atom- és hidrogénfegyvert.

Ha ez alatt az öt év alatt sem jön létre átfogó leszerelési megállapodás, a határidő lejártával ismét vissza lehet térni a kérdés megvizsgálására. Az ilyen megállapodások sok tekintetben elősegítenék az atom- és hagyományos fegyverekre vonatkozó többi leszerelési kérdés megoldását is. A szovjet kormány véleménye szerint ezt a kérdést külön kell megvitatni és megoldását nem lehet függővé tenni más leszerelési kérdésektől.

Gromiko a továbbiakban elmondotta, hogy

a szovjet kormány önálló kérdésként javasolja az atom- és hidrogénfegyverkísérletek beszüntetésének megvitatását és javasolja a megfelelő egyezmény haladéktalan megkötését.

Mi azt akarjuk — hangsúlyozta a szovjet képviselő, — hogy a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia egyszerre szüntesse be az atomfegyver-kísérleteket. Csakis az ilyen javaslat becsületes és indokolt.

A szovjet kormány véleménye szerint — mondotta Gromiko —

már régen megérett annak szükségessége, hogy kibővítsék a leszerelési bizottságnak és albizottságnak összetételét, bevonják ezekbe azoknak az országoknak képviselőit, amelyek szembeszállnak a hidegháborús politikával. A Szovjetunió azt kívánja, hogy a leszerelési tárgyalások a legszélesebb nyilvánosság előtt folyjanak.

A szovjet kormány — folytatta Gromiko — minden tőle telhetőt megtesz, hogy mielőbb létrejöjjön a leszerelési megállapodás. Teljes egyértelműséggel ki akarjuk jelenteni itt ugyanakkor azt, hogy amíg az Egyesült Államok, Anglia és a NATO többi tagállama nem hajlandó leszerelési egyezményt kötni, amíg ezek az államok elutasítják az atom- és hidrogénfegyverek eltiltását, az atom- és hidrogénbomba-kísérletek beszüntetését, amíg növelik fegyveres erőiket,

a Szovjetunió a maga részéről minden szükséges intézkedést megtesz, hogy szilárdan biztosítsa biztonságát, s ezeket az intézkedéseket szoros összhangba hozza szövetségeseinek, egyebek között a varsói védelmi szerződés tagállamainak intézkedéseivel.

A közel- és közép-keleti helyzetet érintve Gromiko leszögezte, hogy a közgyűlésnek feltétlenül fel kell figyelnie arra, hogy ebben a térségben továbbra is igen feszült a helyzet. Ennek legfőbb oka a NATO hatalmainak és különösen az Egyesült Államoknak szűnni nem akaró beavatkozása e térség népeinek belügyeibe.

Szíriára durva politikai és gazdasági nyomást gyakorolnak, összeesküvést szőnek kormánya ellen, az utóbbi időben pedig mind gyakrabban fenyegetik közvetlen katonai beavatkozással.

A Szovjetunió azon a véleményen van, — hangsúlyozta Gromiko —, hogy a nemzeti függetlenség biztosítására irányuló törekvés minden nép elvitathatatlan, elidegeníthetetlen joga és ez a törekvés teljes összhangban áll az ENSZ elveivel.

Gromiko megjegyezte, hogy a Szovjetunió nem mézheti közömbösen a közel- és közép-keleti provokációkat és a feszültség fokozódását, mert ezek saját biztonságát érintik.

Gromiko megismételte azt a szovjet javaslatot, hogy a négy nagyhatalom — az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és a Szovjetunió — kormányai mondjanak le az erőszak alkalmazásáról a közel- és közép-keleti térségben; mondjanak le mindennemű beavatkozásról e térség országainak belügyeibe. Felhívta a közgyűlést, foglaljon állást a közel- és közép-keleti államok függetlenségének védelmében és határozottan ítélje el azt a komoly veszélyeket magában rejtő politikát, amelyet egyes hatalmak e térség országaival szemben folytatnak.

Gromiko ezután hangsúlyozta,

érvényben marad a szovjet kormánynak az a javaslata, hogy a NATO tagállamai és a varsói szerződés tagállamai szerződésben kötelezzék magukat arra, hogy nem folyamodnak erőhöz és minden vitás kérdést békésen intéznek el.

Az államok közti gazdasági együttműködés elősegítése céljából — a szovjet kormány véleménye szerint — hasznos lenne összehívni az érdekelt államok reprezentatív értekezletét. Az ilyesféle gazdasági világértekezleten meg lehetne állapodni abban is, hogy az ENSZ keretében létesítsenek egy, a kereskedelem kérdéseivel foglalkozó állandó szervet.

Remélem — zárta beszédét Gromiko —, hogy az ENSZ-közgyűlés 12. ülésszakának munkáját az összes küldöttségek gyümölcsöző és a béke javát szolgáló együttműködése fogja jellemezni.

Külföldről JELENTIK

BAGDAD

Az iraki rendőrség pénteken elrendelte Kadin Jaffar bagdadi ügyvéd letartóztatását, aki 130 irakiból álló csoportot vezetett a moszkvai VIT-re. Az általa vezetett csoport 16. Moszkvából már hazatért tagját letartóztatták.

AMMAN

Ammanban letartóztattak húsz jordániai kommunistát, közöttük Zajadin parlamenti képviselőt. Azzal vádolták őket, hogy az áprilisban kitört politikai válság idején kormányellenes tüntetéseket rendeztek. Zajadint távollétében ítélték el a többi vádlott egytől tizenkilenc évig terjedő börtönbüntetést kapott.

PEKING

Pénteken véget ért Pekingben a kínai országos nőkongresszus. A tizenegy napos kongresszuson 1200 küldött vett részt, aki több mint 40 nemzetiséget képviselt.

MOSZKVA

Az OSZSZSZK közoktatásügyi minisztériumának rendezésében pénteken délután magyar oktatásügyi kiállítás nyílt Moszkvában a Gorkij parkban. A kiállítás anyagát a művelődésügyi minisztérium állította össze.

A bemutatott fényképek, dokumentumok, taneszközök képet adnak a magyar oktatásügy tizenkét éves fejlődéséről.

A megnyitón Boldoczki János moszkvai magyar nagykövet és Jevgenyij Afanaszjenko, az OSZSZSZK közoktatásügyi minisztere beszélt.

PEKING

Marian Spyhalski tábornok, lengyel nemzetvédelmi miniszter vezetésével lengyel katonai küldöttség érkezett Pekingbe.

PEKING

Po Ji-po kínai miniszterelnökhelyettes pénteken délután fogadta a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségének tagjait. Este pedig Po Ji-po miniszterelnökhelyettes vacsorát adott a vendégek tiszteletére.

MOSZKVA

A. I. Mikojan, a Szovjetunió Minisztertanácsának első elnökhelyettese szeptember 20-án fogadta azt a francia képviselőcsoportot, amely a legfelső tanács küldöttei szovjet—francia csoportjának meghívására tartózkodik a Szovjetunióban. A küldöttség vezetője Guy Desson.

RÓMA

Jacque Piccard csütörtökön az apja által készített „Triest" nevű búvárcsónakban 3200 méter mélyre ereszkedett le a tengerbe.

PHENJAN

A koreai legfelső nemzetgyűlés jóváhagyta az új koreai kormány névsorát, amelyet Kim Ir Szen miniszterelnök pénteken terjesztett elő Phenjanban a legfelső nemzetgyűlés záróülésén.

DAIREN

A napokban tért vissza a Dairen közelében lévő „Kígyószigetről" egy tudományos kutatócsoport, amely 106 viperát hozott magával. A kígyókat a lepra gyógyítását szolgáló gyógyszerpreparátum készítésére használják fel.

DJAKARTA

Csütörtökön magyar kereskedelmi küldöttség érkezett Djakartába, hogy tárgyalásokat kezdjen a magyar—indonéziai kereskedelmi egyezmény meghosszabbításáról, amely a múlt év végén lejárt.

Továbbra is válságos a francia kormány helyzete

Párizs (MTI). A francia nemzetgyűlés elnöksége pénteken délelőtt összeült, hogy döntsön a kormány ellen benyújtott bizalmatlansági indítványok, azaz a kormány gazdasági, illetve mezőgazdasági politikáját elítélő határozati javaslatok fölötti szavazás időpontjáról. A kormány igyekezett a szavazást elodázni, a három bizalmatlansági indítvány benyújtói végül is kiharcolták, hogy a szavazás az indítványok fölött elvben legkésőbb szeptember 30-ig történjék meg, abban az esetben, ha eddig az időpontig az algériai kerettörvény feletti szavazást megejtik.

A nemzetgyűlés délelőtti ülésén a kommunista képviselők voltak a legaktívabbak. A délelőtti ülésen Jourd'Hui kommunista képviselő a kormány politikájának munkásellenes jellegét leplezte le, majd az ugyancsak kommunista Rose Guérin asszony a családanyák nehéz helyzetét tárta fel a nemzetgyűlés előtt és követelte a családi pótlékok azonnali emelését.

A délutáni ülésen vita alakult ki a nemzetgyűlés elnökségének a bizalmatlansági indítványok szavazására bocsátása határozata fölött. Tourtaud kommunista képviselő követelte, hogy a szavazást még szeptember 30. előtt tartsák meg. Végül a nemzetgyűlés elnökségének határozatát fogadták el. Eszerint a szavazásra az algériai kerettörvényről történő szavazás után, legkésőbb október 3-án kerül sor.

BONN
a koalíciós tárgyalások küszöbén

BERLIN: (MTI) A Magyar Távirati Iroda berlini tudósítója írja:

Adenauer nyugatnémet kancellár csütörtökön bejelentette: magához kérette a Német Párt, valamint a Szabad Demokrata Párt elnökeit, hogy megbeszéléseket folytasson velük a választások utáni helyzetről. Ebben a jelentésben körvonalazódik az új Adenauer-féle koalíció gondolata; polgári tömb alakítása az új ellenzékben egyedül maradó Szociáldemokrata Párttal szemben.

A Német Párt, amely csütörtökön tartotta meg a választások utáni első vezetőségi ülését, kijelentette, teljes támogatásáról biztosítja Adenauer pártját és természetesen továbbra is kötelességének tartja, hogy a koalíció tagja maradjon. A nyugat-németországi politikai megfigyelők figyelme nem is a jelentéktelen Német Pártra, hanem az eddig ellenzékben volt Szabad Demokrata Párt állásfoglalására összpontosul.

A Szabad Demokrata Párton belül komoly nézeteltérések vannak a koalícióba való belépés, illetve az ellenzékben maradás kérdésében.

Az ENSZ-közgyűlés pénteki esti ülése

New York (Reuter). Az ENSZ-közgyűlés péntek esti ülésén jóváhagyta az ügyrendi bizottságnak azt a javaslatát, hogy a napirendre vegyék fel az algériai és a ciprusi kérdést.

Selwyn Lloyd angol külügyminiszter Ciprust illetően kijelentette, kormánya nem tagadja, hogy „a ciprusi problémának vannak nemzetközi vonatkozásai".

A közgyűlés ismét elhatározta, hogy jelenlegi ülésszakán megvitatja Indonézia követeléseit a Nyugat-Irian feletti szuverénitásról. A napirendre tűzés mellett szavazott 49 küldött, ellene 21, 11 küldött pedig tartózkodott a szavazástól.

A közgyűlés napirendjére tűzte továbbá azokat a kérdéseket, amelyek a dél-afrikai faji konfliktusra és a Dél-Afrikában élő, indiai származású lakossággal való bánásmódra vonatkoznak.

NÉGY ÉV A TÁVOL-KELETEN

Kedves házaspárral találkoztam ma egy társaságban. Fiatalok mindketten. Szabó Jóska talán harminc éves lehet, a felesége meg... hát Ilonka nincs több huszonötnél. Fiatalok, mondom, mégis őket vették körül az egybegyűltek, s hallgatták a „mesét": az igaz történeteket — nagy-nagy figyelemmel.

A messzi-messzi Keletet kalandozta be vélünk a két fiatal, a tekintélyes Kína, a felszabadult Vietnam városait, házait, ahol ők közel négy esztendőt töltöttek.

— S ha hiszitek, ha nem, honvágyam van Kelet után — mondta a fiatalember. Akkor még kicsit csodálkozva és furcsálkodva hallgattam.

A szerelem Kínában

Sanghájban, Kantonban nem látni karonfogva sétáló fiatalokat. Nálunk ez egészen mindennapos, meg az is, hogy két megbolondult szerelmes, fényes nappal átöleli egymást a villamoson, s csókolják egymást mindenki szemeláttára. A csókot sem engedi meg nyilvános helyen a kínai „etikett". Persze az előfordul, magam is láttam, hogy a Tung-Dan-Kund-Yuen-ben, a főváros keleti parkjában, az esti órákban nemcsak csókolódznak a fiatalok.

Pesten a legtöbb fiú és lány szórakozóhelyen ismerkedik. Kínában viszont a különböző klubok mulatságain találkoznak egymással. Aztán, ha esküvőre kerül a sor, egyáltalán nem ritka, hogy délben elmennek az anyakönyvvezetőhöz, délután pedig visszamennek a hivatalba, vagy gyárba, ahol éppen alkalmazásban vannak, és úgy dolgoznak tovább, mintha misem történt volna.

Az esküvők régen sokkal nagyobb külsőségek között mentek végbe, mint ma. Lefátyolozva, hintón vitték a menyasszonyt, akit a szülők választottak ki, s a vőlegény csak akkor látta meg az arcát, amikor vége lett a lakomának, s a fiatalok magukra maradtak.

A lányt egyébként úgy vásárolták. Nem volt drága, hiszen családi csapásnak tekintették a lánygyermek születését, Falun a szegényebbek libát vagy kacsát, esetleg 2 tyin (1 kg) rizst adtak egy kis fekete, mandulára-vágott, kékszemű Mulan-ért vagy Yaoneért. A gazdagabbaknak már egy birka volt az ár, a tehén... az olyan nagy érték, hogy gondolni sem mertek rá.

„Be szomorú asszonynak lenni,
férje nap, s ő szomorgó,
fényért sóvárgó napraforgó".

Bizony, szomorú volt a sorsuk, mert az örök munka, az állandóan szaporodó család (Kínában a nyolc-tíz gyerek annyira általános, mint nálunk a kettő-három) tönkretette fiatalságukat, szépségüket. S akkor — ha gazdagabb uruk volt — második feleséget vagy ágyast vett az magának. Csak érdekességként említem még meg, hogy Tibetben viszont — de ott még ma is — a kialakult hagyomány örökségeként több férfinek van egy felesége.

Kiönt a Jangce

Nyár elején gyakorta olvasható a magyar lapokban is, hogy „óriási árvíz pusztít Kínában". Magam is végigéltem az 1954-es árvizet. Vietnámból jöttem, s a vonat — alig hogy elhagyta a határállomást, vízben futott egy héten át egészen Pekingig. Négy méter magas töltésre építették a vasútvonalat, a víz mégis átcsapott a síneken, s ameddig a szem ellátott, tenger borította a földet. Azokban a napokban történt, hogy egy gátszakadás következtében egyszerre 2000 ember halt meg.

Az életbenmaradottak a környező dombokra menekültek. Apró szigetek az óriási tenger közepén. A magaslaton aztán egy óra alatt kész az új falu. Nádból és sárból tákolják össze szegényes viskóikat. Megszokták már, hiszen az árvíz minden esztendőben elkergeti őket lakóhelyükről. A nyár eleji monszun-szerű esőzések okozzák az árvizet. A folyók medre nem tudja befogadni a hatalmas mennyiségű vizet, s először a mellékfolyók öntenek ki, aztán a Jangce, a Sárga folyó és a Gyöngy folyó is.

Azon az említett vonatúton a szerelvény megállt egy kisebb állomáson. A nevét nem tudnám már pontosan megmondani. Kinéztem az ablakon. Kiállt a vízből egy kb. kétszer akkora terület (valamelyik raktár teteje lehetett), mint ez a rekamié, s 100 ember szorongott rajta. Nem tudom hogy fértek el, de testtest mellett, s az emberek szemében szörnyű ijedtség.

A kormány természetesen minden erejével segítségükre siet. A vonatok öntik ilyenkor az élelmet az ország minden részéből, s az említett kis szigetekre motoros hajóikkal, dzsunkákkal meg ladikokkal szállítják tovább. Most. A népi Kínában.

A Szovjetunió okmányai az ENSZ előtt

(Folytatás az 1. oldalról.)

lamok kormánya javasol, három szakaszban a következő színvonalra: az Egyesült Államok és a Szovjetunió számára az első szakaszban 2.5 millió főre, a második szakaszban 2.1 millió főre és a harmadik szakaszban 1.7 millió főre.

Anglia és Franciaország pedig az első szakaszban egyenként 750 000 fő, a második szakaszban egyenként 700 000 fő és a harmadik szakaszban egyenként 650 000 fő.

Az atomfegyver eltiltásáról az emlékirat többi közt ezeket mondja:

Figyelembevéve, hogy a nyugati hatalmak jelenleg nem kívánják az atom- és hidrogénfegyver teljes és feltétlen eltiltását, a szovjet kormány javasolja, hogy az államok tegyék meg legalább az első lépést ebben az irányban, mondjanak le mindenfajta atom- és hidrogénfegyver alkalmazásáról már a fegyverzetcsökkentés első szakaszának elején.

Az atomfegyverrel rendelkező államok kezdetben öt évre szólóan vállaljanak ünnepélyesen kötelezettséget arra, hogy nem alkalmazzák ezt a fegyvert. Ezután az ENSZ-nek ismét meg kell vizsgálnia ezt a kérdést.

Az emlékirat megállapítja, hogy a szovjet kormány továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy szükség van az atom- és a hidrogénfegyver-kísérletek megszüntetéséről szóló egyezményre anélkül, hogy ezt a megállapodást más leszerelési kérdésekben való megállapodással kapcsolnák össze.

A szovjet kormány ezt a kérdést önálló napirendi pontként a közgyűlés tizenkettedik ülésszaka elé terjeszti.

Az ellenőrzés feladatát erre a célra alakított ellenőrző szerv tölthetné be a Biztonsági Tanács keretében. Az első szakaszban csak a Szovjetunió nyugati határvidékein, Franciaország, Nagy-Britannia, valamint az Észak-atlanti Szövetség és a varsói szerződés tagállamainak területén, továbbá az Egyesült Államok keleti részén kellene felállítani ellenőrző állomásokat.

A szovjet kormány továbbra is azt tartja, hogy a légi fényképezés nem képes sem megelőzni egy váratlan támadást, de figyelembe véve, hogy az Egyesült Államok és más nyugati hatalmak álláspontja következtében a légi fényképezés kérdése megállapodás létrejöttének komoly akadálya lett, a szovjet kormány kész megvizsgálni légifényképezési övezetek kijelölését.

A szovjet kormány megvitatásra javasolja az idegen területen lévő külföldi katonai támaszpontok megszüntetésének kérdését. Az emlékirat javasolja, hogy egyharmadával vagy más megegyezéses arányban csökkentsék az Egyesült Államok, a Szovjetunió, Anglia és Franciaország, Németországban elhelyezett fegyveres erőit.

A szovjet kormány azt tartja továbbá, hogy a nemzetközi feszültség enyhítése szempontjából nagyjelentőségű lenne a megegyezés arra vonatkozólag, hogy csökkentik az Egyesült Államoknak, Angliának és Franciaországnak a NATO-tagállamok területén álomásozó fegyveres erőit és csökkentik a varsói szerződés tagállamainak területén elhelyezett szovjet fegyveres erőket is.

Az államok közötti viszony megjavítása és a nemzetközi feszültség enyhítése érdekében szüntessék be a háborús propagandát.

A szovjet kormány emlékiratának befejező része javasolja az ENSZ leszerelési bizottságának és leszerelési albizottságának a kibővítését, mivel jelenleg egész kontinensek — Ázsia, Afrika, Latin-Amerika — vannak kizárva a leszerelési tárgyalásokból.

*

Gromiko két levelet intézett a közgyűlés elnökéhez, amelyben a békés egymás mellett élésről, illetve az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek megszüntetéséről szóló szovjet javaslatok napirendre tűzését kéri.

Megkezdődtek az 1957. második félévi államkölcsön-sorsolások

Az 5410 sorozat 804 számú kötvény nyerte a százezer forintos főnyereményt

Csaknem háromnegyed évi szünet után ismét megkezdődtek az államkölcsön sorsolások. Az idei első húzást, az I. békekölcsön sorsorlását szeptember 21-én, szombaton délután 3 órai kezdettel a Zeneakadémia nagytermében tartották meg. Ez alkalommal 51.800 nyereményt — köztük a 100.000 forintos főnyereményt és több egyes nagynyereményt — sorsoltak ki 17,117.600 forint értékben. Ezenkívül 5100 kötvényt húztak ki törlesztéssel és sor került a kamatozó kötvények sorsolására is. Az I. békekölcsön húzásán tehát összesen 18,132.600 forintot sorsoltak ki.

Szohár Ferenc, a sorsolást bizottság elnöke vezette be a sorsolást, majd a technikai lebonyolítás ismertetése után megperdültek a szerencsekerekek és megkezdődött a húzás. A kerékből elsőnek a 2231 sorozatú 289 sorszámú kötvény került ki, amely ötezer forintot jelent a szerencsés kötvénytulajdonosnak. Az első békekölcsön 100.000 forintos főnyereményét az 5410 sorozat 804 számú kötvény gazdája nyerte.

Százezer forintot nyert:

Sorozat:	Szám:
5410	804

Ötvenezer forintot nyertek:

Sorozat:	Szám:
0063	300
1865	045
1946	274
4064	098
5319	628

Huszonötezer forintot nyertek:

Sorozat:	Szám:
0009	952
2510	029
4344	133
4349	803
4536	652
5012	378
5092	553

Tízezer forintot nyertek:

Sorozat:	Szám:
0366	701
1193	053
1360	342
2322	437
2611	439
2672	229
3446	460
3907	344
4425	742
4828	534
4857	631

Ötezer forintot nyertek:

Sorozat:	Szám:
0012	0344
0028	0864
0116	0494
0153	0684
0181	0213
0258	0417
0452	0899
0537	0031
0548	0557
0556	0748
0835	0619
1095	0809
1160	0172
1366	0535
1573	0843
1619	0180
1762	0345
1764	0449
2231	0289
2849	0352
3286	0376
3499	0348
4086	0730
4167	0882
4307	0775
4385	0950
4666	0018
4670	0251
4818	0052
4874	0506
5169	0731
5397	0653
5776	0118
6033	0638

Ezer forintot nyertek sorozathúzással:

Sorozat-szám:	Számtól számig:
1596	001—100
4116	701—800
4276	501—600

Ötszáz forintot nyertek sorozathúzással:

Sorozat-szám:	Számtól számig:
0021	301—400
0030	301—400
0547	201—300
0666	801—900
0744	101—200
0786	201—300
0901	301—400
0940	601—700
1236	401—500
1280	701—800
1357	801—900
1865	401—500
1866	601—700
2200	001—100
2355	301—400
2589	001—100
3774	101—200
4056	201—300
4497	701—800
4851	001—100
4903	601—700
5031	901—1000
5193	701—800
5345	901—1000
5379	901—1000
5767	801—900
5799	601—700
5916	501—600
6086	901—1000

Háromszáz forintot nyert sorozathúzással:

I. RÉSZ

Sorozat-szám:	Számtól számig:
0005	301—400
0006	701—800
0009	901—1000
0012	301—400
0023	901—1000
0037	501—600
0053	801—900
0075	401—500
0063	201—300
0155	701—800
0179	301—400
0181	101—200
0215	701—800
0222	801—900
0258	401—500
0301	501—600
0350	401—500
0366	701—800
0373	101—200
0401	401—500
0430	701—800
0448	901—1000
0505	501—600
0537	001—100
0542	001—100
0548	501—600
0551	101—200
0577	101—200
0610	901—1000
0631	401—500
0661	101—200
0707	601—700
0749	001—100
0786	701—800
0845	901—1000
0848	001—100
0857	601—700
0866	801—900
0966	801—900
0974	701—800
1017	301—400
1046	001—100
1077	901—1000
1148	401—500
1160	101—200
1163	501—600
1185	101—200
1274	401—500
1292	401—500
1300	801—900
1311	001—100
1331	601—700
1336	201—300
1336	301—400
1349	501—600
1357	101—200
1366	501—600
1398	901—1000
1400	401—500
1401	401—500
1405	301—400
1443	901—1000
1449	301—400
1451	501—600
1536	401—500
1568	001—100
1573	801—900
1581	801—900
1601	301—400
1619	101—200
1630	301—400
1726	901—1000
1734	601—700
1749	301—400
1756	101—200
1764	401—500
1843	601—700
1882	801—900
1921	401—500
1998	301—400
2012	101—200
2211	201—300
2231	201—300
2261	401—500
2286	401—500
2367	101—200
2442	101—200
2455	101—200
2505	401—500
2510	001—100
2524	401—500
2525	401—500
2531	301—400
2602	401—500
2638	301—400
2642	201—300
2655	001—100
2672	201—300
2778	301—400
2849	301—400
3020	001—100
3073	301—400
3084	201—300
3110	101—200
3126	001—100
3178	201—300
3210	001—100
3229	301—400
3240	301—400
3276	401—500
3484	401—500
3499	301—400
3571	301—400
3630	201—300
3659	401—500
3707	301—400
3720	301—400
3723	001—100
3831	101—200
3907	301—400
3920	001—100
3981	201—300
4012	301—400
4018	901—1000
4046	901—1000
4047	501—600
4082	801—900
4086	701—800
4131	601—700
4160	501—600
4185	201—300
4201	801—900
4221	401—500
4238	501—600
4297	201—300
4307	701—800
4326	201—300
4333	201—300
4349	801—900
4367	501—600
4416	901—1000
4417	501—600
4425	701—800
4442	201—300
4460	901—1000
4474	901—1000
4479	101—200
4536	601—700
4570	801—900
4578	701—800
4586	401—500
4604	501—600
4666	001—100
4679	101—200
4685	501—600
4687	801—900
4727	101—200
4734	401—500
4747	501—600
4756	901—1000
4766	901—1000
4775	901—1000
4788	401—500
4796	201—300
4828	501—600
4868	201—300
4874	501—600
4875	701—800
4900	701—800
4910	201—300
4979	701—800
4996	901—1000
5008	101—200
5010	701—800
5012	301—400
5020	001—100
5029	101—200
5057	201—300
5077	601—700
5083	201—300
5095	501—600
5115	001—100
5122	201—300
5126	601—700
5136	701—800
5147	801—900
5152	701—800
5169	701—800
5184	101—200
5188	901—1000
5190	801—900
5194	601—700
5259	701—800
5284	401—500
5284	801—900
5588	801—900
5307	101—200
5319	801—900
5351	301—400
5399	501—600
5405	001—100
5407	501—600
5459	901—1000
5479	601—700
5480	101—200
5755	701—800
5762	001—100
5772	701—800
5773	601—700
5776	101—200
5777	401—500
5783	201—300
5821	201—300
5856	301—400
5881	701—800
5895	001—100
5906	401—500
5936	601—700
5967	301—400
5980	001—100
5983	701—800
5992	201—300
6007	301—400
6016	201—300
6033	601—700
6036	501—600
6039	201—300
6049	501—600
6095	101—200
6098	601—700

Háromszáz forintot nyert sorozathúzással:

II. RÉSZ

Sorozat-szám:	Számtól számig:
0019	101—200
0028	801—900
0049	701—800
0050	801—900
0076	501—600
0116	401—500
0133	001—100
0134	301—400
0153	601—700
0164	601—700
0181	201—300
0192	201—300
0200	201—300
0212	801—900
0222	901—1000
0284	801—900
0345	301—400
0347	101—200
0452	801—900
0486	401—500
0493	601—700
0505	901—1000
0508	201—300
0533	201—300
0556	301—400
0556	701—800
0571	101—200
0573	501—600
0614	901—1000
0655	201—300
0663	001—100
0699	401—500
0708	501—600
0710	801—900
0727	301—400
0748	801—900
0774	501—600
0793	901—1000
0811	501—600
0830	201—300
0835	601—700
0856	101—200
0877	601—700
0891	101—200
0899	001—100
0901	801—900
0905	101—200
0906	501—600
0933	001—100
0941	701—800
0949	301—400
0956	701—800
0961	901—1000
0980	701—800
0998	101—200
1006	301—400
1045	901—1000
1050	701—800
1052	301—400
1076	101—200
1088	601—700
1095	801—900
1100	801—900
1107	301—400
1136	801—900
1165	501—600
1193	001—100
1193	701—800
1203	301—400
1204	801—900
1225	301—400
1230	301—400
1242	001—100
1262	601—700
1262	701—800
1319	401—500
1360	301—400
1372	901—1000
1374	201—300
1396	101—200
1467	601—700
1474	601—700
1494	701—800
1500	201—300
1503	401—500
1522	501—600
1543	201—300
1568	301—400
1575	101—200
1607	001—100
1635	901—1000
1647	801—900
1671	001—100
1673	301—400
1712	601—700
1724	401—500
1728	901—1000
1743	601—700
1761	901—1000
1762	301—400
1778	301—400
1800	901—1000
1859	301—400
1865	001—100
1906	301—400
1940	601—700
1946	201—300
1971	701—800
2052	001—100
2076	301—400
2111	201—300
2163	101—200
2220	301—400
2228	301—400
2296	001—100
2316	101—200
2322	401—500
2332	401—500
2380	401—500
2441	401—500
2591	401—500
2603	201—300
2611	401—500
2782	001—100
2933	001—100
2989	201—300
3015	401—500
3044	201—300
3060	201—300
3213	001—100
3227	101—200
3265	401—500
3286	301—400
3308	201—300
3317	401—500
3318	301—400
3340	301—400
3365	401—500
3373	201—300
3382	401—500
3403	101—200
3446	401—500
3520	401—500
3526	201—300
3698	201—300
3702	301—400
3798	301—400
3820	301—400
3883	001—100
3891	101—200
3895	001—100
3987	001—100
3998	301—400
4010	801—900
4032	401—500
4035	901—1000
4064	001—100
4063	501—600
4082	101—200
4136	901—1000
4157	401—500
4167	801—900
4171	201—300
4200	001—100
4283	201—300
4293	701—800
4294	001—100
4317	901—1000
4331	601—700
4342	201—300
4344	101—200
4344	401—500
4359	101—200
4363	101—200
4385	901—1000
4386	601—700
4389	201—300
4393	101—200
4425	801—900
4428	601—700
4436	801—900
4446	701—800
4449	901—1000
4471	201—300
4484	401—500
4496	901—1000
4511	401—500
4530	801—900
4532	601—700
4539	601—700
4540	901—1000
4548	801—900
4555	501—600
4591	501—600
4595	001—100
4600	601—700
4600	901—1000
4633	601—700
4650	301—400

Kétszáz forint névértékben kisorsolva:

Sorozat-szám:	Számtól számig:
188	101—200
233	601—700
388	901—1000
427	801—900
429	001—100
0583	301—600
0782	701—800
0998	301—400
1200	501—600
1243	201—300
1282	301—400
1502	801—900
1516	001—100
1542	101—200
1620	901—1000
1718	901—1000
1798	301—400
1856	001—100
1903	401—500
2060	401—500
2149	101—200
2199	201—300
2464	301—400
2491	101—200
2658	201—300
2749	001—100
2749	401—500
2782	101—200
2884	401—500
2927	401—500
3399	301—400
3521	401—500
3643	101—200
3994	001—100
4071	501—600
4094	501—600
4361	801—900
4397	501—600
4445	301—400
4636	201—300
4670	401—500
4707	601—700
4764	401—500
4851	701—800
4984	301—400
5134	401—500
5140	501—600
5152	901—1000
5242	301—300
5800	501—600
6082	301—400

A Magyar Népköztársaság négy százalékkal kamatozó törlesztéses kölcsöne.

Kisorsolásra kerültek mindazok a kötvények, amelyeknek száma megegyezik az alább felsorolt ötjegyű számokkal:

80378	82580
80452	82584
80576	83153
80700	83475
80772	83502
81076	83621
81320	83714
81416	83736
81753	83789
82080	84135
82099	84386
82177	84599
82293	

A gyorslista közvetlenül a sorsolás után készült, ezért az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk, a kisorsolt kötvények beváltása 1957. szeptember 25-én kezdődik.

A lottó hivatalos nyereményjegyzéke a 29. hétről

A sportfogadási és lottó igazgatóság közli:

A 29. héten beérkezett 2,037.416 darab szelvény. Nyereményalap 3,056.124 forint. Öt találat nincs. Négy találat 44 akadt, a nyeremény egyenkint 34.728.75 forint, három találat 2803 volt, nyereményösszeg egyenkint 272.50 forint. Két találatot 61.949 pályázó ért el, itt a nyereményösszeg egyenként 12,50 forint.

Egykori bányászsors Hanganiban

A hangani szénbányák Vietnámban Távol-Kelet legértékesebb szenét adják. Ez a bánya is egészen a vietnámi nép felszabadulásáig francia kézben volt. A gyarmatosítók katonai közigazgatást vezettek be a meghódított területen. S hogy mit jelentett ez a katonai közigazgatás?

Találkoztam Vietnámban egy nagyon-nagyon agg férfivel: Tung Quoc volt a neve. Ez a kiöregedett bányász mesélte el, hogy barátaival fiatal éveit a dzsungelben töltötte el. Nem mert hazamenni. Egyszer aztán úgy hozta a sor, hogy neki kellett valami üzenettel bemenni a falujukba. Ebédre otthonmarasztották, pedig nem akart maradni, valami bajt, veszedelmet érzett. És be is következett. Puskadurrogás verte fel a csendet és ordítozó légionisták szaladtak minden házhoz. A férfiakat a főtérre hajtották. Ott aztán a parancsnok kijelentette, hogy két évre bánya-szolgálatra rendeli őket. Csak két évre! Ez a két év életfogytiglant jelentett és még azt, hogy a falut felgyújtották, az öregeket és a gyerekeket legyilkolták, a fiatalasszonyokat és lányokat meg magukkal cipelték, hogy eladják a teaház-tulajdonosoknak.

Így került Tung Quoc a hangai szénbányába. A német internálótáborokban sem lehetett rosszabb az élet, mint itt. Fizetést nem kaptak, ruhaként rongyokat löktek oda, s az élelmük nem volt jobb, mint a parancsnokok állatainak.

A bányákban külszínen fejtették a szenet. Fejtőkalapáccsal? Gépi berendezésekkel? Nem. A kezükkel, körmükkel meg apró fadarabokkal kaparták ki, s a „csilléeek" rudakra akasztott nagy kosarakban cipelték a hátukon, s jaj, de gyorsan lecsapott a korbács! Aki itt két év után is bírta, az tán tíz évig is elevezett volna a hajdani gályákon.

Csont és bőr volt ez a bácsi még most is, a lábaszára vékonyabb, mint a karom, az arca beesett, ezer ránc hasogatta meg a bőrét, s a szeme lángoló, mint a hindu dervisé, mint amilyen a zsarnokgyűlölő, úrgyűlölő, tőkés ellen küzdő magyar bányász szeme lehetett — valamikor 15—20 évvel ezelőtt.

Gőzölgő majomagyvelő a tányéron

Amikor a süteményeket hozták, Szabó Jóska hozzánkfordult:

— Most pedig meghívlak benneteket egy finom, választékos kínai ebédre. Jó étvágyat mindenkinek!

Az első fogás: rohasztott tojás. Nagyon finom. Ize a mi főtt tojásunkéhoz hasonlít, csak sokkal szaftosabb. Készítése igen egyszerű: a mészbe tekert tojást elássák a földbe, egy hónap után szedik csak ki, addigra elrohad és zöldes fekete színe lesz. Így már tálalható. S aki egyszer megkóstolta...

A második fogás: cápauszony. Kilenc óráig főzik. Én nagyon szeretem, persze láttam már több európait is, aki — mikor megtudta, hogy mit evett — rosszul lett tőle. Mi feleségemmel hazatérőben, Moszkvában még elmentünk a kínai vendéglőbe, hogy utoljára megízlelhessük.

Most kacsabél-leves következik. Ebben nincs semmi más, mint víz, sok raffinált fűszer, s a kacsa megtisztított és apróra vagdalt bele. Egy ebédnél többször is adnak levest. Első fogásnak soha, de az utolsó mindig az. Mivel a legegyszerűbb kínai ebéd is öt-hat fogásos, így ne csodálkozzék senki, hogy negyedszer kerül új étel az asztalra, mégpedig nagyon finom étel: kígyópörkölt. A kígyók ott uszkálnak egy óriási medence közepén, választani is lehet belőlük, mint nálunk a halászcsárdában a pontyok között.

És most jön a főcsemege: a pekingi kacsa. Ez a kínai „gulyás". Minden külföldi meg akarja kóstolni. Csak az a baj, hogy nem tudják kellő módon elfogyasztani. De ehhez előbb el kell mondanom a készítését. (Pécsett is meg lehet próbálni!) A kacsát a hátulján kicsit felvágják, ezen a parányi résen kihúzzák a gyomrát, beleit, megtölték aztán vízzel és egy dugóval elzárják a püspökfalatját. Ezután tűz fölé akasztják és sütni kezdik. Lassan a beletöltött víz is forrni kezd, így kívülről sül, belülről fő. Amikor már szép ropogós, a szakács behozza megmutatni a vendégnek. Behoznak ugyanakkor egy kis tálon szójababot, egy másikon meg hagymaszószt, s egy harmadikon palacsintát. A szakács apró darabokban szedi le a húst s elénkhelyezi. A húsdarabokat sorra bele kell mártani a szószokba, aztán beletekerni a palacsintába. S ez a legfinomabb dolog a világon.

— Mások a majomagyvelőre szavaznak — mondja a felesége.

Hát akkor meghívom a társaságot Kantonba, mert csak ott lehet kapni. A következőképpen tálalják. Behoznak egy kis asztalt, aminek a közepén egy kis lyuk van. Ebbe egy satuval beleszorítják az élő majom fejét, aztán egy kalapáccsal betörik, a gőzölgő, párolgó agyvelőt pedig a vendég tányérjára helyezik.

Azt mondja Jóska, hogy jobb, mint a halpaprikás, a rántott csirke, a bécsi szelet, a töltött borjú, a rántott sajt...

No, akkor már csak Kínába kell utazni, de istenugyse, ha egyszer elkerülök oda, megkóstolom. Addig pedig maradjunk a jó kis töltöttkáposztánál meg a magyar pörkölt mellett.

Önody György

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. szeptember 23-tól szeptember 29-ig

Állandó műsorszámok:

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.30—8.00-ig: Zenés műsor. — Közben: Hírösszefoglaló. Falurádió. — 6.30: Pillanatfelvétel. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — 8.05: Technikai szünet. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.54: Jóéjszakát gyerekek. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Hírek. — 0.40: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben: 6.35: Torna. — 6.55: Színházak és mozik műsora. — 7.10: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Időjárásjelentés és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

Hétfő, szeptember 23.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.20: Filmzene.
9.40: Schubert-dalok.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk.
12.10: Népi zene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
14.20: Hétfőtől hétfőig.
14.30: Üttörő-híradó.
14.50: A Gyermekrádió műsora.
15.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.40: Strauss-nyitányok.
16.10: Kamarazene.
16.40: Rákos Sándor versel.
16.50: Kórusok.
17.12: Ifjúsági őrjárat.
17.30: A Martiny együttes játszik.
18.10: Keresztessy Mária énekel.
18.45: Katonák között . . .
19.00: Világhírű énekesek Budapesten.
20.20: A Rádiószínház bemutatója.
22.20: Hangverseny.
23.40: Népdalcsokor.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.20: Kórusok.
15.40: Könyvismertetés.
16.00: Könnyű fúvószmuzsika.
16.40: A bolgár Rádió tánczenekara játszik.
17.24: Zolnay Jenő zongorázik.
17.40: Szovjet népek költészetéből.
18.00: Harcok a zenetörténet fordulóin.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Nótacsokor.
19.45: Piros alma.
20.00: Operarészletek.
21.05: Tánczene.
21.40: Láttuk, hallottuk . . .
22.00: Könnyű zene.

Kedd, szeptember 24.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népi zene.
8.40: Indulók és dalok.
9.00: Egy óra gyermekeknek.
10.10: A Kossuth Könyvkiadó őszi programjáról.
10.20: Filharmonikus zenekar játszik.
10.40: Emlékezés Pap Károlyra.
11.20: Ajándékműsor házlasszonyoknak és nagymamáknak.
12.10: Zenés utazás.
13.00: Versek.
13.10: Operarészletek.
14.00: A Kisegyüttes játszik.
14.40: A Gyermekrádió műsora.
15.00: Sakk-matt.
15.10: Népi muzsika.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.50: Az UNESCO Rádió ajánéka.
17.15: Az erkölcs, mint tantárgy.
17.30: Szív küldi . . .
18.10: Véleményt kérünk.
18.30: A Royal Concert zenekar játszik.
18.40: Gyári sziréna . . .
19.00: Filmbemutató előtt.
19.25: Bartók—Basilides emlékműsor.
20.25: A jazz mesterei.
20.55: Gyermeknevelés.
21.10: Operarészletek.
21.30: A világirodalom humora.
22.15: Nyáresti séta Prágában.
23.10: Zenekari hangverseny.
0.10: Népi zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Kamarazene.
14.55: A Rádió operettjeiből.
15.35: A „Magyar Simplicissimus". Könyvismertetés.
15.50: Nemzetközi kérdések.
16.00: Orosz operarészletek.
16.50: Községi segély. Elbeszélés.
17.00: Lukácsi Margit és Horváth Tivadar énekel.
17.30: A Rádió nyári szabadegyeteme.
18.00: Fúvószene.
18.30: Zongoratrió.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népdalok.
19.45: A műszaki könyvkiadásról.
20.00: Garay György hegedűestje.
20.40: Rózsa. Kosztolányi Dezső verse.
21.21: Verses összeállítás.
21.40: Filmzene.
22.00: Közvetítés a nagyváradi Állami Színházból.
22.30: Zsákai Aladár és zenekara játszik.

Szerda, szeptember 25.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népszerű operarészletek.
9.00: A Rádió nyári szabadegyeteme.
9.30: Népi zene.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.30: Szerelmi házasság.
11.50: Hanglemezek.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.10: Operett-kettősök.
13.40: Versek-városok.
14.00: Magyar nóták.
14.45: A Gyermekrádió rejtvényműsora.
15.05: Ifjúsági műsor.
15.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.45: Könnyű zene.
16.10: Szív küldi . . .
17.15: Népszerű operarészletek.
18.10: Eartha Kitt énekel.
19.00: Munkáshétköznapok.
20.20: Híres primások.
21.35: Zenekari hangverseny.
23.25: Az Állami Népi Együttes zenekara játszik.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
15.45: Vidéki stúdiónk jelentkezik.
16.00: Népszerű melódiák.
16.30: Operakórusok.
16.50: Versek.
17.00: Ajándékhangverseny.
18.25: Elbeszélés.
18.50: A Román Gyermekrádió zenei műsoráből.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Magyar nóták.
20.00: Kamarazene.
21.05: Fúvószene.
21.50: A Népfront jelöltjére szavaztak.
22.00: Tánczene.

Csütörtök, szept. 26.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Könnyű zene.
8.40: Balettzene.
9.00: Édes anyanyelvünk.
9.05: A Gyermekrádió műsora.
10.10: Regény ismertetés.
10.40: Dalok.
11.05: Dante-költemények.
11.20: Népi zene.
12.10: Operarészletek.
12.55: Elbeszélés.
13.15: Könnyű zene.
14.00: Versek.
14.20: Kórusok.
15.00: Ifjúsági műsor.
16.10: Népi táncok.
17.00: Riportműsor.
17.10: Bartók Béla zongorázik.
18.10: Könnyű zene.
18.25: Tudományos híradó.
18.40: Közvetítés a Fővárosi Operettszínházból. Valahol Délen. Nagyoperett.
22.40: Emberek között . . .
22.50: Zenei műsor.
23.05: Könnyű zene.
0.10: Népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Fúvós-indulók.
15.10: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.20: Tánczene.
15.55: Szimfonikus zene.
16.20: A Gyermekrádió műsora.
17.10: Előadás.
17.25: Operettrészletek.
18.20: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.30: Kórusok.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népdalok.
21.05: Tánczene.
21.40: Hogyan segíti a lélektan tudománya életünket.
22.00: Operarészletek.
22.45: Versek.

Péntek, szeptember 27.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operettrészletek.
8.50: Népdalok.
9.10: Zenekari hangverseny.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Fúvószene.
10.58: Az apostol Petőfi költeménye.
11.30: Dálnok Lajos orgonál.
12.10: Tánczene.
13.00: A belterjes gazdálkodás útján.
13.15: Népek zenéje.
14.00: Üttörő-híradó.
14.20: Operarészletek.
15.10: Ifjúsági műsor.
15.40: Kürthy Etelka énekel.
16.10: Szív küldi . . .
16.50: A nagy idők élő tanúi.
17.00: Zenerajongók.
17.45: Könnyű muzsika.
18.10: Kórusművek.
18.50: Ifjú Figyelő.
19.10: Tánczene.
20.20: Népi zene.
20.40: Újra hullik a mag.
20.45: A háromszögletű kalap. Rádiójáték.
21.15: Hangverseny.
22.55: Könnyű zene.
23.30: Operarészletek.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Szimfonikus zene.
14.50: Inglesia gitározik.
15.00: Zenekari hangverseny.
15.40: Csodaszarvas. Elbeszélés.
16.00: Fúvószene.
16.15: Kórusok.
16.40: A Gyermekrádió műsora.
17.00: Verbunkosok.
17.30: Regényismertetés.
18.00: Tánczene.
19.05: Filmzene.
19.35: India ősi zenéjéről.
20.00: Az opera mindenkié.
21.05: Hawai dalok.
21.20: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
21.30: Népi zene.
22.00: Daljátékok zenéjéből.

Szombat, szept. 28.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Szovjet táncdalok.
10.10: Operettrészletek.
11.00: Csavargóélet. Elbeszélés.
11.20: Vonósnégyes.
12.10: Népi zene.
13.00: Mi van a könyvesboltokban?
13.10: Művészlemezek.
14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Szórakoztató zene.
15.00: Népzene.
15.25: Kórusaink életéből.
15.45: Nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdései.
16.15: Zongoraszonáták.
16.50: Zenés hétvége. (Közben 17.00: Bicskavásárlás. Tömörkény István novellája.)
18.10: Szív küldi . . .
18.45: Riportműsor.
19.00: A közönség kedvencei.
19.40: Zenei műsor.
20.25: Új Zrínyiász.
22.15: Hanglemezek.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Népek zenéje.
15.00: Tánczene.
15.20: Fotóamatőrök ötperce.
15.25: A rabló. Színmű.
17.00: Zenei műsor.
17.25: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.35: Dénes Vera gondonkázik.
18.00: Operaközvetítés. Wagner: A Walkür.
21.15: Lányok, asszonyok . . .
21.35: Operaközvetítés folytatása.

Vasárnap, szept. 29.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.20: Népdalok.
8.55: Édes anyanyelvünk.
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: Hangverseny.
11.00: Ifjúsági világhíradó.
11.30: Zongora.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi . . .
13.40: Séta az Állatkertben.
14.00: Szimfonikus zene.
15.15: Hét nap a külpolitikában.
15.30: Zenés irodalmi műsor.
16.10: Tánczene.
18.00: Népszerű operettdalok.
18.15: Ifjúsági rádiójáték.
18.55: A műsort összeállította Kisfaludy Stróbl Zsigmond.
20.10: Köznapi dolgokról.
20.20: Pique Dame. Opera.
22.30: Magyar nóták.
23.00: Szórakoztató muzsika.
23.35: Vonósnégyes.
0.10: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Bach-művek.
8.30: A római katolikus egyház félórája.
9.00: Könnyű dalok.
9.35: Kispajtások hanglemeztára.
10.10: Szív küldi . . .
11.05: Nagy versenyművek.
12.30: Elbeszélés.
12.50: Művészlemezek.
14.15: Magyar nóták.
15.00: Az operaszerkesztő postájából.
16.00: Zenés irodalmi összeállítás.
17.00: Operettmuzsika.
17.35: A „Nagyvilág" című folyóirat ismertetése.
17.45: Szimfonikus hangverseny.
19.03: Tánczene.
20.03: Vidám népdalok.
20.50: Tompa Mihály emlékműsor.
21.10: A Karel Vlach-zenekar játszik.
22.00: Kamarazene.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Kovács Zsuzsanna, Feketű Ferenc, Földesdi Éva, Czeglédi Éva, Árthoffer Erzsébet, Hálóczi Ferenc, Kálóczi Katalin, György Zsuzsanna, Balázs Judit, Láng Éva, Kassai Jenő, Szilágyi Csilla, Kati János, Fábián László, Brendl Mária, Halas Sándor, Ziegler Teréz, Popovics János, Jantai István, Kovács Zoltán, Sinka Aranka, Tóth Gyula, Vranesics Antal, Krivács Zoltán, Szabó Gábor, Tüske János, Mostbacher József, Tolnai Márta, Tóth Jolán, Szabó János, Pintér János, Miklós László, Balatonyi Zoltán, Engelmann Tamás, Lőczi Sarolta, Ujházi Zsuzsanna, Talján Zoltán, Blum Márta, Pilier László, Horváth Margit, Kiss Mária, Dombai József, Muik Pál, Ludvig Ágnes, Tóth Péter, Kiss István, Orsós Lajos, Jakab Mihály, Szücs Gizella, Ruppert Ferenc, Löffler Hermin, Németh Csilla, Németh Erzsébet, Hörnyéki Piroska, Szabó János, Ács Mária, Csapó Ferenc, Nagy Gyula, Simácz Antal, Varga Erzsébet, Lakatos Julianna, Köntös Márta, Katona László, Fülöp Péter, Metzing József, Czetli Erika, Tóth Zsuzsanna, Miskolci Etelka, Dancsecs József, Hudák Anna, Maneszkó Márta, Csekő Györgyi, Léb János, Ikladi Lajos, Váradi János, Flander Márton, Wölfling László, Moharos Attila, György Tibor, Aki Tibor, Pécsi János, Piszer János, Rupp Mária.

Házasságot kötöttek:

Hajdu László építészmérnök és Kary Ilona statisztikus, Lapath Béla vállalati hentes és Török Olga segédmunkás, Gelencsér Mihály tényleges katona és Soós Éva gyors- és gépírónő, Polai József műszaki előadó és Tóth Erzsébet MÁV főszertárnok, Ferenc József vájár és Patkó Erzsébet forgalmi szolgálattevő, Radnai Péter vasbetonszerelő és Baranyai Etel, Molnár László segédmunkás és Kovács Erzsébet segédmunkás, Angyán István g.-mérnök és Horváth Gabriella, Győrki József nyugalmazott bőrgyári segédmunkás és Bajnai Katalin, Babar János bányász és Barlai Julianna kesztyűvarrónő, Major Mihály BM. dolgozó és Palotai Klára, Kőhegyi János gyári munkás és Görög Erzsébet kézbesítő, Vida Károly lakatossegéd és Kovács Mária fodrásztanuló, Gáspár József vájár és Müller Erzsébet lámpakamrakezelő, Gál János gyári munkás és Lutzemburger Ibolyka gyári munkás, Tiszperger József alkalmi munkás és Lakatos Julianna alkalmi munkás, Németh György kőműves és Szabó Margit gyári munkás, Franke Károly kőművessegéd és Bujbáczi Rozália építőipari segédmunkás, Szalavics Lajos vájár és Dobszai Mária, Witner Ferenc gépkocsivezető és Kubisch Márta műszerész, Muschberger Ferenc lakatos és Vlasics Pálma, Bácsvány János pénzügyi osztályvezető és Wagner Stefánia könyvelő, Novkovics Péter bányacsillés és Csik Irén, Viszner Henrik bádogossegéd és Berky Erzsébet.

Meghaltak:

Hágen György 36 éves, Rigó Vince 70 éves, Vargha Tibor 1 hónapos, Hahner Teréz 77 éves, Kisander Ferenc 65 éves, Szabó Jánosné 65 éves, Gál János 75 éves, Zéhman János 83 éves, Kozma János 51 éves, Szetei János 52 éves, Pugner Joákim 71 éves, Kalkopulasz Jorgaszné szül. Cseh Margit 35 éves, özv. Pfiszter Ferecné, szül. Perlaki Katalin 82 éves, özv. Farkas Józsefné, szül. Gyala Márta 64 éves, Bobány Nándor 27 éves, Leitkam Antal 64 éves, özv. Kaucz Rudolfné szül. Maczonga Olga 67 éves, Kálóczi Ferenc 1 napos, özv. Sárközi Vilmosné szül. Szabó Mária 66 éves, Kálóczi Katalin 1 napos, Tóth Józsefné szül. Juha Mária 71 éves, Tóth Istvánné szül. Kulcsár Katalin 78 éves, Miklósi Zsuzsanna 1 napos, Miklósi Jenő 1 napos, Kovács Lóránté szül. Gál Aranka 43 éves.

A Megyei Rendelőintézet munkaértekezletét 1957. szeptember 26-án délután 2 órakor tartja az Intézet III. emelet 4. számú helyiségében. Ezt követően dr. Kummerländer Lajos főorvos a női szervek praeblastomatosisa címmel orvosi továbbképző előadást tart, melyre orvosaikat meghívják. Felkért hozzászóló dr. Degrell István adjunktus: A sebészeti vonatkozású praeblastomatosisok.

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti a város lakosságát, hogy a KPM közúti kirendeltségének hozzájárulásával a 6-os országos főútvonalat a Kórház tér és a Kiskirály utca közötti átkelési szakaszon kitérőcsere miatt 1957 szeptember 24-én és 25-én a forgalom alól lezárja, terelőútvonal Alkotmány és Kiskirály utcán át.

Áramszünet lesz hálózat karbantartás miatt szeptember 23—24-én reggel 7.30-tól 16 óráig a Felszabadulás, Remény, Ságváry E., Csaba, Almos, Táltos, Huba és Géza utcákban, valamint Üszög puszta és a Pécsbányarendező pályaudvar területén.

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület:

Szeptember 23-án este 6 órakor **Czárt Ferenc** és **Vass György** a Deutsch-féle téglagyárban, **Lucza Jánosné** és **Kalmár Kálmánné** a Kokszmű kultúrtermében.

Szeptember 24-én este 6 órakor **Bezensek Antal** és **Kovács István** az alsómeszesi új iskolában.

Szeptember 25-én este 6 órakor **Szabó József** és **Csicsók Jánosné** a Szabolcs-telepi iskolában, **Bodernik Józsefné** és **Fulmer József** a pécsbányatelepi kirendeltségen, **Harczos Józsefné** és **Kárpáti Ferenc** a Gorkij Kultúrotthonban, **Sztipánovics József** és **Peák Jánosné** az Épülettatarozó Vállalat kultúrhelyiségében.

Szeptember 26-án este 6 órakor **Nagy Károlyné** és **Fodor Ferencné** az újmeszesi pártházban, **Vámos Mihály** és **Rameisl Ferencné** az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben, **Herbszt Konrádné** és **Sztergár János** a Vorosilov úti iskolában.

Szeptember 27-én este 6 órakor **Bencze László** a vasasi VB. kirendeltség helyiségében, **Bozsér János** és **Dékány Ferenc** a Szabolcs-telepi iskolában.

Szeptember 28-án este 6 órakor **Bocz György** és **Bátai János** a Vasas I. falusi iskolában, **Kovács Lajos** és **Kóbor Mária** a Vorosilov úti iskolában.

II. kerület:

Szeptember 23-án délután 6 órakor **Gyenes József** és **Jandó Jenő** az Ágoston téri iskolában.

Szeptember 24-én délután 5 órakor **Mezei András** és **Fekete Józsefné** a kertvárosi iskolában.

Szeptember 25-én délután 5 órakor **dr. Csethe Miklósné** és **Korda Alfréd** a Leöwey Klára leánygimnázium fizikai előadótermében.

Szeptember 26-án délután 6 órakor **Késmárki Gyula** és **Szele Jánosné** a Felső-Malom u. 9. szám alatt.

Szeptember 27-én délután 5 órakor **dr. Kovács Jenő** és **Mátrai Mária** a Kossuth Lajos u. 44. sz. alatti általános iskolában.

III. kerület:

Szeptember 20-án 5 órától **Molnár Ferenc** és **dr. Lajos József** a Közgazdasági Technikumban, **Marton Istvánné** Radnics u. 28. szám alatt, **dr. Gál Gyuláné** a Madách Imre u. 19. szám alatti házban, **Cseresnyés Józsefné** a III. kerületi tanácsházán, **Bedekovics József** és **Jankó Erzsébet** a Doktor Sándor u. 32. szám alatti házban, **Dolmány Vincéné** és **Kappan Mihály** az Alkotmány utcai iskolában, **Sipos Sándorné** és **Balogh Anna** a Kis-Rókus u. 9. szám alatt, **Kovács Andrásné** és **Kotolák János** a Ped. Főiskolában, **Bekk Ferenc, Szőke Jánosné** és **Szita Istvánné** a Keltető Vállalatnál, **Maklári Pálné, Balogh György** és **id. Károlyi Imréné** Közép-Deindol 2. szám alatt, **Majorlaki János** és **Nagy György** Szentkút 30. szám alatt, **Tóth Imre** a Somogyi Béla u. 6. szám alatt.

Szeptember 23-án 5 órától **Sárán Ferenc** az Iparitanuló Iskolában, **Patartics Ferenc** és **Kántor Gyuláné** a Közgazdasági Technikumban, **Somogyi Mihály** és **Halápi László** a Petőfi utcai iskolában, **Gung János** és **dr. Méhes Gyula** a Gyógyszertani Intézetben (Vitéz u. 3.), **Cseri Miklósné** Petőfi utca 60. szám alatt, **Szász Antalné** a Petőfi utca 64. szám alatt, **Romvári István** a III. kerületi tanácsházban, **Bandics István** és **dr. Zádori Lászlóné** az Alkotmány u. 26. szám alatti házban, **Glück Józsefné** és **Krisztbaum Gyuláné** a III. kerületi tanácsházban, **Puskás Sándor** és **Kisnagy Józsefné** az Alkotmány utcai iskolában, **Varga Lajos** és **Jeszenszky László** a Keltető Vállalatnál, **Bakonyi Antalné** és **Földes László** a III. kerületi tanácsházán, **Csiszár Nándor** és **Markó János** a Patacsi Kultúrházban.

Szeptember 26-án 6 órától **Gaál Lajosné** és **dr. Kocsis Mihály** a Bányakapitányságon (József A. u. 9.), **Küzdő Mihály** és **Szebeni Jánosné** 5 órától a Petőfi utcai iskolában, **Rudas Aladár** és **Dán Józsefné** az Alkotmány utcai iskolában, este 6 órától, **Szélig Rezsőné** és **Angyán Béláné** este 6 órától a Ped. Főiskolán.

Szeptember 27-én 5 órától **dr. Móró Vilmos** és **Achátz Imre** a Közgazdasági Technikumban, **Mischl Lajosné** és **Börücz Istvánné** a III. kerületi tanácsházban, **Horváth György** és **Tancsik Lajos** a Petőfi utcai iskolában tartanak fogadóórát.

Apróhirdetések

Vegyes

Patyolat Mosoda Vállalat értesíti közületi megrendelőit, hogy Szabadság u. 13. szám alatti telepén szeptember 30-án és október 1-én leltározást tart. A megrendelőktől ezeken a napokon a ruha átvétele szünetel, szeptember 30-án a kimosott ruhák még átvehetők, október 1-én már nem.

Autóközlekedési Porlasztóbeállító szolgálat az ország különböző helyein vállalja személy- és tehergépkocsik, motorkerékpárok, különleges járművek normán felüli üzemanyagfogyasztásának megszüntetését. Ezenkívül végez: porlasztó beszabályozást, gyújtó beállítást, kmóra ellenőrzést. Dieseladagolók és porlasztók beszabályozását, olajfogyasztásvizsgálatot és normál viszonyoktól eltérő közlekedés esetén egyedi norma mérését. 124

Soós János motoros tűzifafűrészelő Pécs, Bajcsy Zs. u. 10. Telefon: 11-03. 690

Menyasszonyi cikkek, fátyol áru, kitűzővirágok és vázavirágok nagy választékban Kardos Györgyné készítőnél Pécs, Bajcsy Zsilinszky utca 5. 160

Lakásépítők figyelem! Értesítem az építőiparosokat és magánépíttetőket, hogy lágy homok korlátlan menynyiségben kapható a volt Klein-féle homokbányában, készpénzért és egyszámla elszámolásra. Befizető helye KIOSZ adóközösség, Pécs, Rákóczi út 24. 684

Pötördi János névre szóló igazolványt szíveskedjenek leadni jutalom ellenében. Pécs, Reptér K. 5. ép. III. em. 677

Rádiót veszek, javítok, néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vártanuk útja 11. 627

Méhpempő-kezelés. Pécsi Fodrász KTSZ kozmetikáiban. Vénusz, Színház tér 2. Pálma, Deák u. 4. 209

Fodrászati cikkek Páncél Gézánál szerezhetők be, Rákóczi út 37. Telefon: 43-36. 692

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok u. 7. 486

Tamás Kálmán motoros faműrészelő telefonszáma 39-91. György u. 6. 507

Bútor és zongora szakszerű szállítását vállalom. Schreer Tibor fuvaros, Alkotmány u. 14. Telefon: 15-93. 713

Üzemi konyhák dolgozói figyelmébe! Szakács, cukrász, felszolgálói képesítő tanfolyam indul október 1-én a Kereskedelmi Tanulóiskolában (Pécs, Kolozsvár u. 2. Telefon: 15-31.). Bővebb felvilágosítást az iskola ad. 220

Felhívjuk a tüzelőelőleg akcióban résztvevő dolgozók figyelmét, hogy a beváltatlan utalványokat az összes telepek csak szeptember végéig váltják be. Pécs—Szekszárdi Tüzép V. 167

Irógép, számológép, fényképezőgép, varrógép javítás Radocsay műszerésznél. Telefonhívásra házhoz megyek. Telefon: 24-59. Szabadság u. 27. 693

HALÁLOZÁS. Horváth Mihály nyug. várm. főtanácsos elhunyt. Temetése 23-án 4 órakor a pécsi köztemetőben.

Gyászolja felesége

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik szeretett férj és apa Sipos Géza temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló Sipos-család.

ELJEGYZÉS. Lovas Lajos gép. tech. és Nazarov Zója műszaki rajzoló jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Herrfurt Ernő

nyugdíjas bányatisztviselő folyó hó 20-án 69 éves korában, váratlanul elhunyt. Temetése szeptember 22-én délután 4 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben.

Gyászolja Herrfurt család és a széleskörű rokonság

A Kaposvári Cukorgyár

felkéri cukorrépatermelőit, hogy az 1958. évre szóló cukorrépa termelési szerződés megkötése végett keressék fel **minél előbb** a községi szerződtetési megbízottat. A termelés feltételei rendkívül előnyösek:

1 métermázsa cukorrépáért

10 forint készpénzt és 3 kg.

kristálycukrot ad a cukorgyár.

Ezenkívül **ingyen,** térítés nélkül 65 kg egyszer préselt nyers répaszelet, vagy 3 kg szárított répaszelet és ½ kg melasz illeti meg a termelőt **minden** métermázsa cukorrépa után.

Rossz rádióját garanciával megjavítja a Pécsi Finommechanika

új

RÁDIÓJAVÍTÓ SZAKÜZLETE

Rákóczi u. 39/d

(villanyrendőrnél, vasboltal szemben)

Rádió átalakításokat vállalunk. Javítandó rádióját a lakásához legközelebb levő Finommechanikai üzletben is leadhatja.

6 tégla nagyságú

falazó salakblokk

kapható

TÜZÉP 1. és 2. sz. telepein

Alkalmazunk Baranya megyében

földmérési munkálatokhoz mérnököket

Jelentkezés: Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal Baranya megyei Felügyelősége Pécs, Kulich Gyula u. 5. sz. (Járási tanács épület, földszint.)

Állami vállalatok! Állami gazdaságok! Termelőszövetkezetek figyelmébe!

Nagy javításra szoruló Csepel 350 B-D tehergépkocsikat 2-3 napon belül kb. 42 ezer forintért, garanciával kicseréljük generáljavított gépkocsira.

I. sz. Autójavító Vállalat Budapest, XIII. Váci út 45.

Alkalmazunk földmérési munkálatokhoz

érettségizett katonaviselt

terepmunkára alkalmas, lehetőleg munkás-paraszt

fiatalokat

Foglalkoztatásukkal egyidejűleg esti előadásokon

földmérő technikust

kiképzésben részesülnek. Az első évben 800 forintos gyakornoki, utána technikusi fizetést kapnak. Áprilistól októberig terepmunka (kiküldetési díjjal).

Jelentkezés az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal Baranya megyei Felügyelőségén Pécs, Kulich Gyula u. 5. (Járási tanács épület földszint.)

APRÓHIRDETÉSEK

Házasság

Férjet keresek 55 évig. Keresete vagy nyugdíja legyen, 48 éves vagyok, lakásom van. Választ „Oszirózsa" jeligére. Hirdetésfelvevő, Kossuth Lajos u. 22. 546

Tanárnő — 24 éves, házias — ismeretség hiányában ezúton keres diplomás, állásban lévő férjet. „Nem dohányzom" jeligére Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 556

40—50 év közötti parasztasszony ismeretségét keresem házasság céljából. Vasas II. 21. sz. 595

Vidéki, egyedülálló, ingatlannal, készpénzzel rendelkező, intelligens, középkorú, szenvedélymentes, magas, barna, jómegjelenésű férfi, élettársat keres magános, lehetőleg ingatlannal rendelkező, tisztességes nőben esetleg vagyonát átültetné jövendőbelijéhez, lehet vidéki is. „Közös megértés" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth u. 22. 619

Állásban lévő 40-es asszony élettársat, fiának apahelyettest keres otthonába. Leveleket „Természetbarát" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos u. 22. 661

Húsz—huszonkettő—huszonhatéves, intelligens, csinos lányok keresik az igazit. Fényképes leveleket „Gyöngyhalászok" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos u. 22. 658

Állás

Órás szakmunkásokat felveszünk a Pécsi Finommechanikai és Motorjavító, Bajcsy Zs. u. 12. 210

Házipari Szövetkezet Déryné u. 35. sz. otthoni tiszakosárfonási munkára dolgozókat felvesz. 201

Baranya Megyei Téglagyári ÉS Központi Javítóműhelyébe keres maráshoz is értő lakatos, esztergályos és kőműves szakmunkást. Jelentkezés: Rákóczi út 11., műszaki osztály.) 189

Villanyszerelési munkákat közületektől vállal: Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Déryné u. 35. sz. 821

Gyakorlott gépkocsivezetőket felveszünk. Pécsi EPFU Váll. 207

Szállítómunkásokat vagonkirakáshoz felvesz a Belsped Vállalat pécsi kirendeltsége Pécs, vasútállomás. 537

Kőműveseket állandó foglalkoztatásra felvesz a Kelemenligeti Állami Gazdaság Majláth puszta u. p. Sámod. Szállás, üzemi étkezés biztosítva. 540

Öntődei munkára segédmunkást azonnal felveszünk. Pécsi Vasas Kisipari Szövetkezet, Beloiannisz u. 15.

Egyedülálló, intelligens nő elmenne házvezetőnőnek, egyedülálló rendes férfihez. Cím: Pintér néven Ágota u. 7. 592

Fűtési idényre fűtőt felveszünk. Jelentkezés FÜSZÉRT Igazgatóság Pécs, Kossuth Lajos- és Zettkin Klára utca sarok. 597

KPM Autóközlekedési Igazgatóság (Pécs, Rét u. 43.) azonnalra felvesz vizsgázott iparstatisztikai gyakorlattal rendelkező statisztikust és mérlegképes könyvelői vizsgával és gyakorlattal rendelkező főrevizort. 603

Bejárónőt felveszek. Új, kétszázötvenes világoszöld DKW eladó. Gábor u. 2. 672

Bejárónőt keresek heti 3x4 órára. Pécs, Fürdő u. 1. II. em. 6. 641

Félnapi elfoglaltságra bejárónőt keresek. Rákóczi út 71. I. em. 4. 664

Áruszállító segédmunkásokat felvesz a Pécsi Ruházati Bolt. Kossuth Lajos u. 3. I. 186

A Pécsi Bőrgyár felvesz egy dekorációst. Érettségizettek előnyben. Jelentkezni lehet mindennap 12—1-ig a portán. 193

Pannonia Sörgyár vizsgázott kazánfűtőt felvesz. 164

A Komlói Építőipari Vállalat Komló, Kossuth Lajos u. 13., felvesz nagy gyakorlattal rendelkező tarifőrt, és egy perfekt gyorsés gépírót. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán. 169

Gyermek nappali gondozását vállalom. Cím: Borsiczkyné, Kassa u. 7. Ugyanott szoba nő részére fürdőszobahasználattal kiadó. 696

Kötőgépek, fényképezőgépek javítását, körkötőgéphez duplatalpaló, gumizó, csikozó készítését vállalom. Buksi és körkötőgép eladó. Vörös műszerész, Bajcsy Zs. utca 1. 693

Fiatal hölgyfodrásznő állást keres. Huszárszki Erzsébet, Rét u. 13. sz. 700

Gyakorlattal rendelkező gyors- és gépírni tudó adminisztrátor azonnal elhelyezkedne. Cím: Amrein Teréz Obánya 18. 706

Lakás

Örököslakást megvételre keresek, Telefon: 34-72. 196

Hősök terén lévő üzlethelyiségem elcserélném Zsolnay utcában lévő üzlethelyiségért, vagy egy kis szobáért. Otemető u. 22/a, Pintérné. 194

Pogány Községi Tanács Vb. üzemeltetésében lévő téglaégetőt 1957. október 1-évei bérbeadjuk. Cím: Pogány Községi Tanács Vb. Pogány. 187

Háromszoba-hallos, összkomfortos öröklakás beköltözhetőséggel eladó. Rákóczi út 32, II, emelet, 9. 202

Elcserélném kétszobakonyha, éléskamra, sertéstartásos, részben magános házban lévő lakásom (gáz, víz konyhában) egyszobavagy kétszoba, gázos lakásért. Megfelelőért 2 hízót is adok. Egy vásározó ládát veszek. Majtényi Ferenc u. 24. 212

Elcserélném komlói 3 szoba-összkomfortos lakásomat pécsi 2 szoba-hallos, vagy 3 szobásért. Költséget térítek. Hasonló öröklakást készpénzért megvennék. Ajánlatokat Fonyódi Antal, Komló, Fürst Sándor u. 25. I. 8. 533

Belvárosi 2 szép, nagyméretű szobámat elcserélném 1 szobaösszkomfortos belvárosi lakásért. Költséget térítek, Kossuth tér 7. 663

Magános, középkorú tisztviselőnő különbejáratú, bútorozott szobát keres. Cím: Kotró és Vasútépítő Váll. Dombóvár. 568

Szoba, konyha, éléskamra, nagy udvarú sertéstartásos lakásomat elcserélném egy kétszobásért költségtérítéssel. Pécs, Felszabadulás u, 7. sz. Tóth Ferenc. 572

Petőfi utca 66. számú társasházban 1 szobás alagsori öröklakás olcsón eladó, cserével beköltözhető. Felvilágosítást mindennap délután 6—8 óra között a házgondnok ad. 698

Háromszobás és nagy egyszoba-előszobás lakást adunk egy négyszobás, vagy ennél nagyobb lakásért. Felső-Havi u. 10. Nagy. 634

Színház tér 2. sz. alatt lévő nagy konyha, éléskamrás házfelügyelői lakásomat elcserélném főbérletiért. 667

Szekszárdon belvárosi kétszobás lakásomat elcserélném hasonló pécsi lakásért. Sárközi János, Szekszárd, Rákóczi út 23. 604

Elcserélném szigetvári Kolozsvári út 8. sz. alatti szép 2 szobakonyhás, éléskamrás lakásomat hasonló pécsiért. 620

Elcserélném komlói 2 szobás, összkomfortos lakásomat hasonló pécsiért azonnal, Érdeklődni lehet: Pécs, Majláth u. 23, Svájcerné. 625

Fiatal gyermektelen házaspár különbejáratú bútorozatlan vagy bútorozott szobát keres október 1-re. Dékány Géza, Zrínyi u. 5. 633

Üzlethelyiséget keresek belvárosban, közvetítőt kiutaláskor díjazom. Schwarz. Főposta, csomagfelvétel. 682

Elcserélném belvárosi 3 szoba, összkomfortos, és egy nagyméretű, szép szoba-konyhás lakásomat 1 kétszobás és egy egyszobás összkomfortos belvárosi lakásért. Kossuth tér 7. 669

Keresek sürgősen szoba-konyhás lakást költségtérítéssel. Kovács, Felső-Malom u. 27. II. em. 6. 699

Fiatal házaspár bútorozott szobát keres azonnali beköltözéssel, vagy egyedül férj nélkül. Cím: Pécs, Pannonia Szálló III. em. 320. sz. 701

Adás-vétel

Szüretelőkád 9 hl-es, újszerű állapotban, Felsőgyükésben eladó. Cím: Páhok István, Mecsek Nyomda.

Indián tárgyú könyveket, valamint **Dumas** Balsamó József c. köteteit megvételre keresem. Címeket címfelsorolással Heil, Pécs Felsővámház u, 51 sz. alá kérek.

100 akác, vagy tölgyfa oszlopot vennék. Ajánlatot: Nyilasi, Hunyadi út 40. földszint. 182

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények kaphatók. Budapest, VI., Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 33

Ehrbar zongora eladó. Felsővámház u, 47. 204

Kerekasztal, székek, konyhaasztal, nagyméretű sezlon, festmények elköltözés végett eladó, Alkotmány u. 5. 215

Uj, kisipari, modern, diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Doktor Sándor u, 52. 528

2 db. új madolin és egy db. új mandola eladó, Vasas I. Rét u. 226. 517

Ablakok (használt) tokkal együtt olcsón eladók. Kisszkókó 28. sz. 490

Egy db. pult üveges állványnyal eladó. Ugyanott 9/30-as sikkötőgép is. Hosszúhetény, Fő út 124. sz. 520

Gombor-féle új, szív sportkocsi, igényesnek eladó, Ady Endre u. 25. 547

Egy kétszárnyas üveges ajtó tokkal együtt eladó. Megtekinthető Sallai u. 1, Könyvesbolt. 538

Keveset használt Danuvia 125-ös eladó. Cím: Megye utca 7. 559

Épületgerenda, cserép, léc, deszka, pala, kétszárnyas üvegajtó tokkal, ablak eladó. Berki, Nagyszkókó 36. 558

Jókarban lévő gyakorló zongora, helyszűke miatt, olcsón eladó, vagy bérbeadó. Gyárváros, Pélmonostor u. 5. sz. 557

Fehér, mély gyermekkocsi, jó állapotban eladó. Cím: Aradi vértanúk u. 31. 552

940 literes szüretelő kád eladó. Basamalmi dűlő 7. sz. Megtekinthető az esti órákban. Érdeklődni: Bem u. 1. sz. Lázár ügyvédnél. 562

Eladó 1.2 köbméter tölgyfa deszka sürgősen. A Lajkónál. 564

Eladó márkás pianinó, tégla, cserép. Érdeklődni: Hantoséknál, Dicz-malom utca, Zsolnay gyárnál. 563

150-es Zetka, 125-ös Csepel eladók. Hargitai motorszerelő, Bajcsy Zsilinszky u. 18. 561

Bérbe vennék Buksi kötőgépet, ugyanott keresek kisméretű kombináltszoba asztalt Jókai u. 36. III. bal. 567

Egy régi Zsolnay gyártmányú, de új állapotban lévő, olajzöld színű, páramentes, kétszoba fűtésére alkalmas 4x2.5x5-ös kandaló kályha 1500 Ft-ért eladó, Telefon: 33-01. 566

Használt férfiruhát, csizmát, bakancsot veszek. Hetényi, Bem u. 20. Telefon: 22-49. 577

Eladó egy lőfogatú fűkaszálógép. Nagypiricsizma dűlő, Lámpási buszmegállónál. Bischof. 581

250-es Pannonia motor kerékpár, újszerű állapotban eladó, Déryné (Mária) u. 12. sz. 582

Eladó egy új (férfi) bundabéléses bőrkabát magas termetre. Kult Emil, Pécs, Rákóczi út 73/a. 588

Fűrógépet nagyobb teljesítményűt 46 mm, fúróképességgel, könyvjóváírással átvenne. Megyevill, Pécs Liceum u. 4. 587

Diószínre fényezett hálószoba eladó.. Pécs, Tompa M. u. 26. 585

Nagyméretű Gombor mély gyermekkocsi igényesnek eladó. 18 órától, Katalin u. 10, Hunyor. 584

Uj diószínű hálószoba, 125-ös Danuvia eladó. Erzsébet u. 19. 600

Táskaírógép eladó. Szabadság u. 27. Tel.: 24-39. 594

Nyolchetes Spániel kutyák eladók. Megtekinthetők, Borbála telep 35. 605

Eladó háromtükrös toalett szekrény kőrisfából. Móré Füllöp u. 32. sz. 606

Kombináltszekrény új szerű állapotban eladó. Várady Antal u. 18. sz. 615

Süldők eladók. Tiborcz u. 4/3. volt Dózsa tiszti iskola mellett. 612

Jókarban lévő üzletberendezés eladó. Felsőmindszent u. 87. 611

Diószínre fényezett hálószobabútor, és egy kétszemélyes rekamié olcsón eladó. Ifjúság u. 11. 607

175-ös Zettka motorkerékpár, jó állapotban eladó. Bajcsy Zsilinszky u. 26. (lakatosműhely). 623

Pianinót vagy rövid zongorát bérbevennék. Lizitszky. Pécs, Mezőszél u. 1. 624

Egy 35 éves legyező pálma eladó. Ilona u. 14. sz. 646

Uj kombináltszekrény, diófurnéros, fényezett eladó, Asztalosnál, Déryné (Mária) u. 12. 645

Hálószobabútor eladó. Jókai Mór u. 9. földszint 1. ajtó. 644

Kukorica, morzsolt eladó. Damjanich u. 10. szám. 688

Kombináltszekrény eladó. Hargita u. 5. (Petőfi utcából nyílik.) 670

Egy fiatal, jó házőrző kutya átadó. Tinódi u. 2. 671

Kombináltszekrény eladó. Orsolya u. 17. 673

Varrógép, női, jó állapotban, olcsón eladó. József Attila u. 32. 676

B. Klarinét eladó. Munkácsy M. u. 5. emelet. 678

Eladó barna női bőrbunda, nagy asztal székekkel, festmények. Hétköznap bármikor. Déryné u. 41. kettő csengetés. 643

Veszek új vagy használt zománcozott fürdőkádat. Molnár, Déryné u. 41. 642

2 db sertés továbbhízlalásra eladó. Huba u. 12. Mészáros. 389

Cukorrépatermelők!

Szerződést a helyi földművesszövetkezetek és cukorrépa felelősök kötik. Aki idejében szerződik, jobban előkészíti földjét a cukorrépa-termeléshez, gazdagabb termést takarít be.

Szerződjünk minél előbb cukorrépatermelésre!

A cukorrépa átvételi ára mázsánként:

1. **10 forint** és

3 kg kristálycukor természetben, ellenérték nélkül. Ha a termelő a kristálycukrot természetben nem, vagy csak részben kívánja átvenni, a cukorgyár minden kg cukor helyett 10,60 forintot fizet ki.

2. Melléktermék-járandóság:

65 kg egyszer préselt, vagy 35 kg kétszer préselt, vagy 3 kg szokvány minőségű száraz répaszelet és —,50 kg melasz ingyen, térítés nélkül.

Cukorrépatermelés = belterjes gazdálkodás

Belterjes gazdálkodás = nagyobb jövedelem

CUKORGYÁR

Singer szabógép olcsón eladó. Nagy Jenő Kaszárnya) u. 7. 637

Seprucirkot bármilyen mennyiségben vásárol a Pécsi Vegyesipari Vállalat a seprű üzeme részére. Pécs, Irányi Dániel tér 9. 650

Gyakorlott seprűkötőket keres állandó munkára a Pécsi Vegyesipari Vállalat. 651

Daráló berendezés eladó. Üzemben megtekinthető. Marx u. 13. alatt. 636

Jó állapotban lévő 250-es Csepel motorkerékpár sürgősen eladó. Megtekinthető vasárnap 8—12-ig. Pécs, Kulich Gyula u. 39. Szenes Miklósnál. 675

Eladó rekamié, fotőly, párnázott szék, konyhabútor, szekrények. Zsolnay u. 7. bútorüzlet. 689

8 HP. Villanymotor 200 kg. mérleg és egy nagyméretű új kisipari konyhaszekrény eladó. Szigeti u. 49. 685

250-es Jáwa eladó, vagy 125-ös Csepelért elcserélhető. Tetőléc eladó. Orsolya u. 10. 623

Újszerű állapotban zöld Pannonia, 1 villanyhegesztő, egy fűrészhegesztő eladó. Megtekinthető: héfőtől Doktor Sándor u, 2. villanyszerelőműhely. 632

Eladó egy modern politúrozott szekrény, egy kombináltszekrény, egy 70 literes boroshordó. Csillag u. 9. szám alatt, a Zsolnay felső kaputól nyílik be. 657

Remington táskaírógép eladó, József utca 38. Odry. Megtekinthető délután, este. 628

Boroshordók prima állapotban eladók. Megye utca 9. emelet. 631

Részletfizetésre 3/4-es, 4/4-es iskolahegedűk és mesterhegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla u. 17. 648

Használt hálószobák, konyhák, kombináltszobák, íróasztal, ágyak, szekrények, nagy választékban eladók. Bárány, Bajcsy Zs. u. 3. 225

Nagyobb méretű kézikocsi eladó. Majláth u. 28. 226

Oldalkocsi, új, zöld 250-es Pannoniához sürgősen eladó. Kengyel István, Nagyhajmás. 716

Új, modern, diószínre fényezett kisipari háló eladó. Zsolnay V. u. 31. 708

Veszek szobaberendezést, ágyakat, szekrényeket, konyhaberendezést, minden lakberendezési tárgyakat. Molnár, Felsővámház u. 2. 710

Szobaberendezés, modern konyhabútor, íróasztal, ágyak, szekrények, asztalok, matracok olcsón eladók. Molnár, Felső-Vámház u. 2. 703

Modern, új, diószínű hálószobabútor eladó. Rákóczi út 17., szuterin. 702

Fehér, Gombor mély gyermekkocsi jó állapotban eladó. Tóth, Kossuth L. u. 38. 697

Kerékpár háromnegyedes, teljesen új, eladó. Telefon: 45-13. 712

Nagy, fehér, zománcozott kerek teremkályha eladó. Mártírok u. 7. 694

Vennék kitűnő állapotban lévő komplett kombinált szobát, ugyanott hálószoba olcsón eladó. Kerekes Károly Pécs, Halász u. 7. sz. 714

Kombinált szobabútor és 1403 négyszögöl szőlő épülettel két részben is eladó. Braun, Gábor u. 4. 715

Zongora, rövid, kereszthúros, eladó. Gábor út 4,. emelet 4. 224

Ingatlan

Málomban 800 négyszögöl szőlő, lakható épülettel, víz, villany — eladó, esetleg a fele is. Lelovics. 193

Kovács-telepen Aradi utca 14. számú családi ház (egyszoba, konyha, éléskamra) szabad kézből sürgősen eladó. 191

Pécs, Tompa Mihály utca 47. szám alatti egyemeletes, négyszobás ház eladó. Megbízott Rada ügyvéd, Budapest, Korong utca, 22, sz. 161

Házhelyek a Boszorkány út elején (szőlő és gyümölcsfákkal) eladók. Rákóczi út 27. II. emelet 9. 202

Basamalom dűlő 26/1. számú beköltözhető ház kerttel, gyümölcsössel eladó. 203

Szőlő, gyümölcsös nyaralóval 28 000-ért eladó. Érdeklődni: Dárda u. 4. Telefon: 33-00. 205

Elcserélném magános házban lévő kétszobás lakásomat háromszobás hasonlóért. Ugyanott vennék házat építőtelkekre, vagy részletre, INKÖZ. — Budapesti főbérleti új garzonlakásomat elcserélném ócsáért. Érdeklődni Pécs, Majláth u. 22. — Eladó ház beköltözéssel. Pővebbet: Majtényi Ferenc u. 2. 206

Családiház — 2 szoba, konyhás, előszobás — 379 négyszögöl gyümölcsössel beköltözhetően eladó. Fürj u. 1. szám. 526

Eladó beköltözhető négyszobás lakóház öntözéses kertészetre alkalmas 4 kh. belsőséggel. Dr. Keleti, Megye u. 9. sz. 543

Szentlőrincen házhely épületanyaggal együtt eladó. Dr. Muró körorvos. 525

Házhelynek alkalmas terület, 700 négyszögöl, eladó Kővágószőlősön. Érdeklődni: Kővágószőlős 110. sz. alatt lehet. 452

Rudas László u. 13. sz. kis családiház sürgősen eladó. Érdeklődni lehet Zsolnay Vilmos utca 26. 536

Gazdasági ház nagy udvarral, kerttel sürgősen eladó, belterületen. Telefon: 21-64-en érdeklődni. 553

Kórós községben fél ház gazdasági épületekkel, 1000 négyszögöl telekkel, 6 hold föld, 800 négyszögöl rét olcsón eladó. Érdeklődni: Siklós, Dózsa György u. 40. sz. 550

Szőlő a Közép-Makár dűlőben — 650 négyszögöl — présházzal és kúthasználattal eladó. Lukács. 535

Életjáradékra Pécs területén családiházat vennék. Havi 500—800 forintot fizetek. Címeket kérem Alsó-Balokány u. 10/3. Sarbak Istvánné címére. 569

Azonnal beköltözhető ház szőlővel olcsón eladó. Közép-Deindol 45. 575

350 négyszögöl házhely eladó. Patacs 1. Balogh. 574

Különálló házrész eladó. Kiss Ernő u. 35. sz. Szamácz. 573

Ház eladó, gazdálkodásra alkalmas (istálló, sertésólak). Gyárváros, Diósi út 73. 589

Olcsón eladó kétszobás beköltözhető ház épületekkel, gyümölcsössel, kis szőlővel. (Volt Pilláni vendéglő.) Mecsekalja, Szentkút 11. 590

Új ház eladó (szobakonyha, előszoba, éléskamra). Pipacs u. 14. 617

Eladó 2 szoba-konyhás és nyárikonyhás lakás üzlethelyiséggel. Tágas előszoba, éléskamra, udvarban présház van, szőlészeti felszereléssel. Pince, sertés- és baromfiól, baromfi-udvar, virágoskert, konyhakert gyümölcsfákkal sürgősen eladó 80 000 Ft-ért. Buszmegállónál, Felsőmindszent 87. 610

Eladó, esetleg pécsiért elcserélhető diósviszlói újhegyen (állomáshoz 3 perc). 500 négyszögöl szőlő, rajta maszszív szoba-konyhás, nyárikonyhás ház, pincével, sertés-, baromfiólial, 2500 négyszögöl szántóval (szőlőnek, cukorborsónak kitűnő), 1145 négyszögöl akácos erdő, 500 négyszögöl rét (volt halastó). Érdeklődni: Ollós Pál tulajdonosnál Diósviszlón lehet. 618

1x2, 1x3 szobás lakásból álló új ház beköltözhetően eladó. Alsó-Balokány 51. 621

500 négyszögöl szőlő, kétszoba-konyhás ház eladó. Újhegy II. dűlő 94. 629

Sellyén Rét-u. 36. sz. családiház gazdasági épülettel, 900 négyszögöl területtel eladó. 647

Epedarugós ágybetétek

készítését vállalom

VAJTA kárpitos Déryné u. 11 Telefon: 36-7

Pécs-Újhegy II. dűlő 95. számú ház, kétszoba-konyhás, 784 négyszögöl vegyesterülettel azonnal beköltözhetően minden elfogadható árért eladó. 649

Szőlő Szamárkútnál 300 négyszögöl présházzal, szüretteI eladó. Könyök u. 19. 630

Félház eladó Attila u. 11/1. Esetleg beköltözhető. Érdeklődni hétfőtől. Telefon: 43-33. 679

Egy kis családiház a Kertvárosban a Templom-tértől 200 méterre, 310 négyszögöl gyümölcsös, szőlőügassal eladó. Dec. 1-re beköltözhető. 675

Makártetőn 660 négyszögöl szőlő présházzal eladó. Érdeklődni lehet Karácsonyinál, Szilágyi Dezső u. 36. 640

Erreth Lajos u. 23. sz. háromszobás, összkomfortos családiház nagy kerttel eladó. Érdeklődni: Alkotmány u. 46., felső csengő. 638

Eladó Táltos u. 1. sz. ház, 3 szobás családi és üzlethaz, beköltözhető lehetőséggel, részletre is. Bővebbet Felső-Vámház u. 54. szám. 635

500 négyszögöl szőlő Aranyhegyen huszonhatezerért eladó. Érdeklődni: Mezőszél u. 14. 666

Sürgősen eladó Királyegyháza községben azonnal beköltözhető háromszoba, összkomfortos családiház 1200 négyszögöl belsőséggel. Érdeklődni lehet: Szentlőrinc, Erzsébet u. 26.

Beköltözhető nagy családiház szőlő és gyümölcsössel Pécsett, a Meszes dűlőben eladó. Érdeklődni: János u. 10. Koda. 665

Beköltözhető kétszoba-konyha, nyárikonyha és egyéb mellékhelyiségegből álló családiház nagy kerttel, nagy udvarral, 1 hold kukoricaterméssel sürgősen olcsón eladó, Siklóson, Kálvin u. 21. Ref. templommal szemben. 660

Házhelyek Bugyonnij műúton eladók. Érdeklődni: Kis-Szkokó 2. sz. 656

Vennék 3—500 négyszögöles gyümölcsösi, esetleg kevés szőlővel, kisebb épülettel. Csak autóbusznál. Ugyanott gyermekágy eladó. Toldi u. 1. I. emelet 3. Tel.: 38-30. 691

Beköltözhető új ház 1060 négyszögöl szőlővel, gazdasági épülettel, küttal eladó. Érdeklődni: este 6 óra után. Teréz u. 17. sz. 705

Eladó a Magasúti útnál autóbuszmegállónál 136 négyszögöl gyümölcsös telek bekerítve. Érdeklődni 39-22 telefonon. 707

Beköltözhető üzlethelyiséges családiház, két család részére is megfelel. Ugyanitt 2 kh. szántó is eladó. Szászvár, Kiss György u. 3. sz. 703

Eladó beköltözhető 2 szobás új családiház, megosztható 2 családnak, mellékhelyiségekkel, gazdaságra alkalmas, 763 négyszögöl új forgatás. (Villany, víz.) Zombory. Kisdelndoi tető 36. sz. Bálicsi buszvégállomástól balra. 711

Gazdálkodásra alkalmas kétszobás családiház cserelakással beköltözhetően eladó. Kertváros, Erdély u. 1. sz. 693

Magyarmecskén a 93. számú ház eladó, mely áll egy szoba, konyha, kamra, istálló és 5 rekeszes új sertésólból. Belsőség 1400 négyszögöl. Érdeklődni a helyszínen. 218

Diósviszlón egy családiház eladó melléképületekkel. Érdeklődni diósviszlói kocsmánál, Szavai Dezsőnénél. 217

A VASÁRNAP SPORTJA

PVSK-sporttelepen, szept. 22-én délután 4 órakor
Pécs-Baranya - Komlói Bányász
barátságos mérkőzés, előtte negyed 3 órakor
Pécs-Baranya II. - Komlói Bányász II.
barátságos mérkőzés

Verseny utcai Bőrgyár-sportpályán, szeptember 22-én délután fél 3 órakor
Pécsi BTC—Simontornya I. BTC
NB. III. o. bajnoki mérkőzés

Pécsújhegyi sportpályán, szept. 22-én délután fél 5 órakor
Pécsbányatelepi Bányász—Oroszlányi Bányász
NB. II. o. bajnoki mérkőzés, előtte 3 órakor
Pécsbányatelepi Bányász II.—Mozsgó
Alosztály II. o. bajnoki mérkőzés

Budapest-Pécs női tornászviadal lesz Pécsett

Tornasportunk hírei

Tornaszakosztályainkban a nyári szünet után ismét serényen folynak az edzések, versenyzőink készülnek az újabb erőpróbákra, melyek szép számmal szerepelnek az év hátralévő részében.

Megyénk ifjúsági tornászai október 26—27-én döntik el, ki a legjobb közülük. November 2-án a már hagyományos Pécs—Budapest ifj. válogatott találkozó lesz Pécsett, melyen a kitűnő női csapatunk mellett a megerősödött férfi csapattól is eredményes szereplést várunk. November 16—17-én legjobb ifjúsági versenyzőink Budapesten küzdenek majd az országos ifjúsági egyéni bajnokságon.

Felnőtt versenyzőink megyei I., II., III. osztályú és mesterfokú egyéni bajnokságára november 23—24-én kerül sor Pécsett, az országos egyéni bajnoki címekért december 7—8-án indulnak legjobbjaink, mesterfokú versenyzőink országos bajnoksága december 14—15-én lesz Budapesten.

November 9—10-én rendezzük meg Pécs város bajnokságát, melyen a mi legjobbjaink mellett a budapesti élgárda s a válogatott versenyzők indulására számíthatunk.

A legnagyobb erőpróba előtt női versenyzőink állnak, akiknek több hetes előkészület után november 30—december 1-én a Pécs válogatott—Budapest válogatott mérkőzésen kell bebizonyítaniok, hogy városunk női tornasportja szorosan felzárkózott a pestiek mellé.

A női ifjúsági és felnőtt válogatott keret Horváth Leona, a férfi ifjúsági válogatott keret Várkői Ferenc szakirányítása mellett készül fel a találkozókra.

A legutóbbi budapesti válogató versenyen — melyen az olasz—magyar női találkozóra történt válogatás — városunkból Dévai Edit, Kelényi Éva és Kaszás Ilona vett részt. A verseny előtt kihirdették, hogy a válogatott csapat összeállítása nemcsak az összetett verseny végeredménye, hanem a szerenkénti bekerülés (egy-egy versenyszámban ki hányszor került az első öt közé) alapján történik. Ezek szerint Dévainak — aki kétszer került be az első öt közé — is helyet kellett volna kapnia a válogatottban, ezzel szemben olyan budapesti versenyző került be helyette, aki csak egyszer szerepelt az első öt között. Ha tényleg az említett szempontok alapján történt a válogatás, érthetetlennek tartjuk Dévai kihagyását.

— *Pécsszabolcson is megszervezik a gyermektornát. Az edzéseket kedden és csütörtökön délután fél 6-tól 7-ig tartják a pécsszabolcsi tornateremben. Jelentkezéseket a fenti időben fogadják el.*

*

A bécsi Vienna nemrég vendégül látta az olaszországi Casalichio csapatát, s ezen a találkozón egészen különleges világcsúcs született. A Vienna nem kevesebb, mint 22 játékost szerepeltetett és 2:1 arányban vereséget szenvedett.

Vasárnapi sportműsor

LABDARUGÁS. Barátságos mérkőzések: Pécs-Baranya—Komlói Bányász, PVSK pálya 16, Pécs-Baranya II.—Komlói Bányász II., PVSK pálya 14.15. — *NB II. mérkőzések:* Pécsbányatelepi Bányász—Oroszlányi Bányász, Pécsújhegy 16.30, KMTE—PVSK, Kaposvár 16.30. — *NB III. mérkőzések:* Pécsi BTC—Simontornyai BTC, Bőrgyár pálya 14.30, Szigetvári ZMSE—Kaposvári Textiles, Szigetvár 16.30 Baja—Pécsújhegyi Bányász, Baja 16, Nagykanizsai Vasút—Mohácsi TE, Nagykanizsa 16, Kaposvári Dózsa—Pécsi Vasas, Kaposvár 10.30.

Alosztály I. mérkőzések: Postás—Villány, Postás pálya 9.30, Komlói Béta-akna—Pécsszabolcsi Bányász, Komló 16.30, Szászvári Bányász—Vasas I. Bányász, Szászvár 16.30, Szentlőrinc—Sellye, Szentlőrinc 16, Pécsvárad—PVSK II., Pécsvárad 16. *Alosztály II. mérkőzések. Közép csoport:* Szpártakusz—Magyarszék, PVSK edzőpálya 10.30, Sásd—Pécsi Vasas, Sásd 16, Nagykozár—Mágocs, Nagykozár 16, Szikra—Vasas II. Bányász, Kokszművek pálya 10. *Nyugati csoport:* Királyegyháza—Kétújfalu, Királyegyháza 15, Baksa—Nagytótfalu, Baksa 14, Nagyharsány—Szentdénes, Nagyharsány 16, Siklós—Szigetvár, Siklós 16, Szentegát—Vajszló, Szentegát 16, Pécsbányatelepi Bányász—Mozsgó, Pécsújhegy 15. *Keleti csoport:* Károlymajor—Beremendi ÁG, Károlymajor 16, Uj-Mohács—Töttös, Uj-Mohács 16, Bóly—Sátorhely, Bóly 16.30, Szederkény—Versend, Szederkény 16, Véménd—Lánycsók, Véménd 16, Urán SC—Dunaszekcső, Postás pálya 15.30.

KÉZILABDA. NB I. mérkőzés: Pécs-Baranya—Ujpesti Dózsa férfi, Széchenyi Gimnázium 10. *NB II. mérkőzések:* Pécsi Meteor—Szombathely női, Egyetemi Tornacsarnok 10, Női Ruha—Pécsújhegyi Bányász női, Budapest 10.30, Ujpesti Gyapjú—PEAC férfi, Budapest 10. *Megyei I. osztályú mérkőzések:* Pécs-Baranya—Pécsbányatelepi Bányász férfi, Széchenyi Gimnázium 11, Kinizsi—Gépipari férfi 10, Pécsszabolcsi Bányász—PEAC férfi, Pécsszabolcs 10.30, Meteor—Pécs-Baranya női, egyetemi tornacsarnok 9, Sellye—Szigetvár női, Sellye 9.30.

TEKE. NB II. mérkőzés: Pécsi Építők—Székesfehérvári Vörös Meteor, Építők pálya 7.30.

ATLETIKA. Megyei váltóbajnokságok második napja, PVSK-pálya 9.30.

MOTOR. A Pécs-Baranya országos meghívásos és területi gyorsasági bajnoki háztömbkörüli versenye, a sétatér környékén, rajt és cél a felsősétatér középső feljárójánál, indítás 9.30.

TENISZ. Sportkörök közötti mérkőzés PVSK—Ferencvárosi Vasutas, PVSK-pálya, 8.

RÖPLABDA. NB II. mérkőzések: Pécsi EAC—Bp. Május 1. gyár női, egyetemi tornacsarnok 9, Pécs-Baranya—Bp. Postás férfi, Meteor pálya 11.30.

Erdekes esetek a sportvilágban

A román labdarúgó-bajnokságon legutóbb az Energia Steagul Rosu a Locomotiva Bucarest együttesével mérkőzött. Három perccel a találkozó befejezése előtt a Locomotiva 3:1 arányban vezetett. Az Energia azonban nem adta fel a küzdelmet és három perc alatti Fuszulan révén három gólt ért el, és ezzel 4:3-ra megnyerte a mérkőzést. Ez aztán hajrá!

*

Ugy volt, hogy az AC Milano az uruguayi Schiaffinot átadja az AS Romának, mert a milanóiak vezetői azt gondolták, hogy egy csatársorban nem fér meg együtt argentin és uruguay játékos (a Milano most szerződtette le Argentinából Grillot). A hírt az AC Milano szurkolói olyan nagy felháborodással fogadták, hogy a vezetőknek el kellett dilniuk a tervtől, s így Schiaffino továbbra is Milanoban rúgja a labdát.

*

Ez aztán szigorúság! Egy peckbami (Anglia) úszóegyesület 12 éves versenyzőnője Carol Francis súlyosan vétett az amatőrség ellen. Megnyert két versenyt és utána édesapjától egyfontos bankjegyet kapott jutalmul. Az egyesület vezetői felszólították, hogy addig ne járjon edzésre, amig a pénzt vissza nem adja. Csak akkor enyhültek meg a szigorú vádlók, amikor az alszövetség titkára értesülve az esetről, nevetségesnek minősítette a „profivádat" és kijelentette, hogy a vezetők sürgősen felejtsék el . . .

Az erős férfiak sportja

A pécsi tekézők az NB-ban

Amikor a sportpályákon már elcsendesedett minden zaj, abbahagyták a versenyzők a napi edzésüket, a tekepályákon akkor kezdődik a nagyüzem. Csattogva csap szét a bábuk között a golyó és dörögve vágódik a pálya végén a lemeznek, hogy pár perc múlva újra elinduljon a bábuk felé.

Nehéz sport. Erős fizikumot kívánó sport. A műanyag golyó súlya 2.95 kilogramm. A pálya hosszú huszonöt méter. Csapatversenyeken minden versenyzőnek száz gurítással, az országos bajnokságon és nemzetközi versenyeken pedig kétszáz gurítással kell részt vennie. Ez a fizikai része. Az pedig, hogy minden gurítás után leolvasható a táblákról a versenytárs eredménye is, és a fej-fej melletti küzdelem hevében sem szabad egy dobást sem elidegeskedni, pontosan kell irányozni, erősen, az indulatokat félretéve kell koncentrálni, ez az idegmunka. Felér a vívók, vagy a többi jó idegeket kívánó sport idegmunkájával.

Azért mondják a tekézők, hogy náluk a legjobb versenyzők a 35—50 év közöttiek közül kerülnek ki. Akkor már lecsillapodnak az indulatok, kevésbé hajlamosak a versenyzők arra, hogy elkapkodjanak egy-egy dobást.

A tekénél egyébként igen nagy a korkülönbség egyes versenyzők között. A korhatárnál nem létezik semmilyen „plafon". Szabó József világbajnokunk, aki kétszáz dobásból 936 fát ért el, 32 éves. Ő a fiatalok közé tartozik. Az országos bajnokságon az első tíz között azonban végzett 72 éves versenyző is. A pécsi NB II-es csapatoknál 35 év az átlagos életkor, de itt is vannak idősebbek. Horvátics a PVSK versenyzője 58 éves, Ferenc István a Kokszművek versenyzője pedig hatvan. Ő mellettük az egyik legfiatalabb versenyző az Építők Szebeni Jánosa, aki mégcsak 17 éves, de máris megvan az esélye arra, hogy hamarosan bekerülhet az NB II-es csapatba.

A pécsi tekesportról egyébként csak jót lehet írni. Egy csapatunk játszik az NB I-ben (Kokszművek) és kettő az NB II-ben (Építők, PVSK), a többiek pedig a területi, ill. az alszövetségi bajnokságban gurítják a fekete golyót.

A legnagyobb gond a pályahiány. A pécsi tekesport kinőtte már a meglévő pályák adta lehetőségeket. Több már az érdeklődő és versenyezni kívánó öreg és fiatal, mint amennyit a pályák befogadni képesek.

Ennek ellenére a pécsi tekesport az elsők között van az országban. A Kokszművek csapata negyedik helyen áll az NB I. tizenhat csapata között, az Építők pedig még veretlenül első az NB II-ben.

Jövő tavasszal valószínűleg sikerül megindítani a kisgolyós bajnokságot is a megyében. Ezzel sikerülne falun is igazi tekesportot csinálni a vasárnap délutáni kuglizásokból és lehetőséget kapna a vidék is, egy újabb sportágban való versenyzésre. Remény van arra is, hogy a pécsi pályahiány is enyhül majd. Ha az Építők bejut az NB I-be, akkor valószínűleg kibővítik a pályájukat négy pályásra és remény van arra is, hogy a bőrgyár is befejezi a már félig elkészült pálya építését.

SUSOGJA

— *Nem unatkozott Tüke? Igen eseménytelen hetünk volt.*

— *Ne vicceljen! Talán magának a focipályára hajtott sörösüvegek jelentenek csak eseményt? Egész sereg érdekeset susogok, ha idefigyel.*

— *Csupa fül vagyok.*

— *Hát kezdem a múltkori Vasút—Veszprém mérkőzéssel. Biztosan nem tudja az első veszprémi gól előzményeit. Valamikor régen az a fránya egyetemista centercsatár kellemetlen perceket szerzett a vasutas Hámori Laci kapusnak. Állítólag eltörte egy mérkőzésen az orrát. Szóval a Hámori elhatározta, hogy a veszprémit ezért „megdorgálja". Alig várta már, hogy a játékos beérjen a „hatósugarába". Laci már idegesen topogott a kapuban és szidta Szegedieket, amiért nem engedik a kapu közelébe a veszprémieket. Nos, a félidő vége felé a hátvédek már megunták a kapus zsörtölődését és „átereszteték" a veszprémieket. Egy magas labda szállt a kapu felé és Korcsog készülődött fejelni. Hámori beleköpött a markába és elégedetten dunnyogta befelé: „Adok most majd a dinnyefejednek!" Az elhatározást hamarosan tett követte és Hámori megelőzte a labda helyett — a veszprémi kobakját. A többit maga is tudja, dugó lett belőle.*

— *Tanulság: a harag rossz tanácsadó.*

— *Ezt mondtam én is az egyik feldühödött szurkolónak, aki Szőcs Janót, a Baranya hátvédjét keresztre pénteken életre-halálra. Elpanaszkodott, hogy a hátvéd őt kihívta egy sakkpartira. Egy huszasért felajánlotta neki, hogy egy bástya és egy ló előnnyel játszhat és ő tizet lép egymásután. Amikor a szurkoló a tíz lépés után játékba melegedett, Szőcs kijelentette, hogy a huszas az övé. A szurkoló csodálkozott, mondván, hogy még vége sincs a játéknak. A hátvéd azonban bevasalta nyomban a pénzt. Azzal érvelt, hogy ő megadta a huszasért a felajánlott előnyt és megtette a tíz lépést.*

— *Élelmeseké a világ.*

— *Akkor a PEAC futballcsapatának vezetői szegények maradnak. Azt hallotta ugye, hogy az első mérkőzésükön tíz emberrel játszottak. De miért? Pedig tizenegy legény vetközött neki. A játékvezetői igazolásnál a bíró észrevette, hogy az egyik átigazolt játékos rajtengedélyét fordítva állította ki a labdarúgó alszövetség. Mintha az illető nem az Építőkből lépett volna át a PEAC-ba, hanem fordítva. Előzően pedig a papírt látta az intéző, szakosztályvezető és még egynéhányan, de egyik sem vette észre. Szóval ez a tíz ember magyarázata.*

— *Mit hallott a bányatelepiekről?*

— *Találkoztam az edzőjükkel. Ezzel fogadott: „Mondja, Tüke. maga annyi helyen megfordult már. Adjon nekem tanácsot, hogyan lehetne végre egy-két bajnoki ponthoz hozzájutni." Nos, én egy kicsit gondolkodtam, hiszen tudja maga is mester, hogy örök életemben megfontolt ember voltam. Azután készen voltam a válasszal: „Szerény véleményem szerint gólt kellene rúgni."*

— *Na és mit szólt erre az edző?*

— *Hirtelen a homlokára ütött és boldogan veregette meg a vállamat: „Látja, Tüke, én erre nem is gondoltam." Mester, azóta én úgy járkálok, mint aki feltalálta a spanyolviaszt.*

— *Remélem, megfogadják Pécsbányán a tanácsát?*

— *Egyébként Magyaróváron a mérkőzés előtt érdekes párbeszéd zajlott le az öltözőben. Két csatár beszélgetett. Az idősebb így szólt a fiatalabbhoz: „Hej, de nagy szád van, biztosan ezért kerültél be a csapatba!" Mire a másik így felelt: „Az lehet, hogy én ezért kerültem be, de az is igaz, hogy te viszont ezért kerültél ki!"*

— *Bizony egy-két sportoló nyugodtan hangfogót rakhatna fel.*

— *Nekem mondja? A múltkor maguk megdicsérték a Baranya fiatal kézilabdázóját, a Kovácsot. Ugylátszik, a fejébe szállt a dicsőség. Vasárnap a Kábel ellen nem tudott parancsolni a szájának. Tíz perc volt még vissza és a Baranya már háromra dolgozta le a pestiek előnyét, amikor az említett játékos „odamondogatott" a játékvezetőnek. Persze, kiállítás lett a vége és a csapat biztos veresége.*

— *A sportszerűtlen játékos elsősorban csapatát bünteti.*

— *Ez igaz mester. Viszont ezt úgylátszik nem értik meg a focisták. A héten a fegyelmi bizottság 12 focista felett ítélkezett, akik nem férnek a bőrükbe. A vasutas Vajda Laja, a szentlőrinci Álló és a sörgyári Baka még csak magúszták valahogyan, de a porcelángyáriak két játékosa, Potocsár és Horváth, a Pécsváradi Rittberger és a sörgyári Petarnics ma a nézőtérről elmélkedhetnek a sportszerűségről.*

— *Maga a dombóváriakat nem is említi?*

— *Most akarom, mester. Már a múltkorában mondtam, hogy a dombóvári szurkolókkal még sok baj lesz az NB III-ban. Na látja, igazam volt. Legutóbb a partjelző jelentette a játékvezetőnek, hogy gyerekek köveket dobálnak a pályára. Képzelje, milyenek lehetnek a felnőttek, ha már a gyerekek is dobálódznak. Egyszóval majdnem félbeszakadt a mérkőzés a simontornyaiak ellen. És mi lett a vége? A kiállított G. Kiss, a legeredményesebb dombóvári csatár, utánrúgásért négy hetet kapott. Ezenfelül kötelezték Dombóvárt a játéktér kerítésének azonnali elkészítésére és szégyenszemre három mérkőzésükre költségükre szövetségi ellenőrt küldenek ki. Szóval ha nem lesz rend Dombóváron, betiltják a pályát!*

— *Ha már itt tartunk . . .*

— *. . . akkor elmondom még magának (de ezt igazán ne írja meg!), hogy a vasutasok kitűnő NB I-es játékvezetője a múlt szombaton kiállított Baranya hátvédet nem akarta feljelenteni. Tudja, hogy van ilyenkor. Barátságos mérkőzés, stb., stb. Igen ám, de amint hétfőn bement a munkahelyére, a szaktársak bent nem hagyták annyiban a dolgot. Végül szegény játékvezető kénytelen volt engedni a nagy nyomásnak és elküldte a feljelentést.*

— *Még az a szerencse, hogy nagy Pécsett az egyetértés.*

— *Akárcsak Komlón. A pénteki sportújságban olvastam, hogy a Bányász tehetséges ifjúsági atlétái anyagiak hiányában nem indulhattak az országos bajnokságon. Az asztalitenisz szövetségben most attól félnek, hogy megvonják a komlóiak a támogatást az egyébként eredményes pingpongozóktól is. A foci kedvéért nem lehet a többit elsorvasztani! Mégha a horgászokról lenne szó.*

— *Az is sportnak számít?*

— *A sporthorgászat? A múltkor egy versenypecás barátom megkért, hogy javasoljam a sporthorgászatnak az olimpiai játékok műsorába való felvételét. Egyébként a horgászok elnökével, Berei bácsival esett meg a következő. Berei bácsit, aki civilben a PEAC-nak is az elnöke, az egyetemi sportolók gyülésre várták. Jó tíz percet kellett várni, mert az elnök a horgászok értekezletén volt. Végre berobogott és ezekkel a szavakkal emelkedett szólásra: „Kedves Horgásztársak! Mai értekezletünket ezennel megnyitom." Nos, az egyetemistáknak se kellett több, volt „horog" bőven a nyelvbotlásért.*

— *Majd maga is „bekapja a horgot", Tüke.*

— *Én még a bunyósoktól sem félek. Látta volna múlt vasárnap azt a sürgés-forgást a PVSK tornacsarnokban. A szurkolók előbb türelmetlenkedtek, mert a verseny kezdetére nem állott a ring. Később már összefogott mindenki és segített. Bár ne tették volna. Már majdnem készen voltak, amikor kiderült, hogy szét kell újra szedni, mert egy deszka rossz helyen volt. Nos, az egyik szurkoló a ring alól nyomta felfelé hátával a deszkát, a másik a nagy lelkesedéstől a tetején állva nyomta vissza. Közben a szurkolók harsányan biztattak. Egy óra múlva azután nagy ováció jelezte, hogy elkészült a ring. Amikor a versenyzők egymásután adták fel a mérkőzéseket, sokan így sóhajtoztak: „Mennyivel izgalmasabb volt a ring felállítása!"*

Az Úttörőház

1957—58-as szakköri évre beiratást tart szeptember 23-tól 28-ig minden nap délelőtt 10—12 és délután 3—6 óráig.

A következő szakkörökre lehet jelentkezni:

Kémia, vezeti: Stámusz Árpád, szerda délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Biológia, vezeti: Galambos Ferenc, csütörtök 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Turisztika, vezeti: Dombai Miklós, szerda délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Rádió, elektro, vezeti: Cseresnyés József, hétfő délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Fotó, vezeti: Cseresnyés Szilárd, kedd délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Ezermester, vezeti: Bartek József, kedd délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Háztartás, vezeti: Kiss Béláné, hétfő délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Fémes; vezeti: Turbéki Jenő, csütörtök délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Modellező, vezeti: Bank Tamás, szombat délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Rajz, vezeti: Lantos Ferenc, péntek délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Regős, vezeti: Vastag Zoltán, szombat délelőtt 10—12, illetve délután 3—5-ig. — Sakk—asztalitenisz, vezeti: Solti Gyula, péntek 10—12, illetve délután 3—5-ig: Színjátszó, vezeti: Békei Lászlóné, csütörtök 10—12, illetve délután 3—5-ig.

A szakkörökre csak úttörők iratkozhatnak!

Az évnyitó ünnepélyt szeptember 29-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel tartják.

Minden beiratkozott szakköri tagnak a megjelenés kötelező úttörő ünneplő egyenruhában.

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Júlia asszony halálára . . . Irodalmi összeállítás.
17.55: Dr. Berze Nagy János. „Meseszótár" gyűjteményéről.
18.00: Szív küldi szívnek szívesen.
19.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Jacobi: Sybill. (Délután 3 és este 7 órakor)

MOZI

Park: 15 éves kapitány (délelőtt 10 órakor). Moulin Rouge (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)

Kossuth: Légből kapott zenekar (délelőtt 10 órakor). Koldusdiák (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Harc a sínekért (délelőtt 10 órakor). Moulin Rouge (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor).

Fekete Gyémánt: Eltűnt kapitány—Békahercegnő (délelőtt 10 órakor). A nagy kísértés (4, 6 és 8 órakor)

Építők Kultúrotthona: Az éjszaka lányai (3, 5 és 7 órakor)

Bőrgyár mozi: Nincs irgalom (fél 5 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Kémek a vonaton (délelőtt 10 órakor). Karneváli éjszaka (4, 6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Twist Olivér (délelőtt 10 órakor). Hannibal tanár úr (4, 6 és 8 órakor)

Május 1 (Vasas II): Balkezes újonc (délelőtt 10 órakor). Halló itt Gabriella (3, 5 és 7 órakor)

Kossuth (Mohács): Emberek a havason (délelőtt 10 órakor). Aida (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Beszterce ostroma (délelőtt 10 órakor). Csodacsatár (4, 6 és 8 órakor)

HÉTFŐ:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Ajándékműsor Nemeske község példamutató adófizetőinek.
18.05: Hírek. — Tudósítások.
18.25: Az operairodalom gyöngyszemeiből.
18.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.45: Részletek a Fehér Könyv most megjelent IV. kötetéből.
18.50: A modern jazz kedvelőinek.
19.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Szünnap.

MOZI

Park: Moulin Rouge (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)

Kossuth: Koldusdiák (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Moulin Rouge (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Két vallomás (6 és 8 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Graciela (6 és 8 órakor).

Kossuth (Mohács): Az első szó (fél 7 és fél 9 órakor)

BÁBELŐADÁS

lesz jövő vasárnap, 29-én délelőtt fél 11 órakor a Pécs Városi Művelődési Házban. Színre kerül: Mackó mukik kirándulnak és a Szenes meg a meszes című mesék. Belépődíj 2 forint.

„BARANYA GAZDASÁGI ÉLETE"

Dr. Babics András tart előadást fenti címmel szeptember 25-én, szerdán délután 6 órakor Pécs Város Művelődési Házában a Magyar Földrajzi Társaság és a Művelődési Ház bérletes előadássorozata keretében. Belépés díjtalan.

BUDAPESTI KAMARA OPERA-OPERETT-ESTJE

a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth Lajos u. 13.) szeptember 22-én, vasárnap este 8 órakor lesz (ifjúsági előadás délután 4 órakor). Részletek, áriák a Bajazzók, Carmen, Pillangókisasszony, Varázsfuvola, Anyegin, Trubadur, Háry János című daljátékokból és operákból. Duettek, dalok, részletek a Denevér, Csárdáskirálynő, János vitéz, Leányvásár, Luxemburg grófja, Marica grófnő, Víg özvegy című daljátékokból és operettekből.

Közreműködik: Éber Pálma operaénekesnő, Barlay Zsuzsa, az Operaház szólistája, Kiss Éta, a Rádió szólistája, Rissay Pál, az Operaház tagja, Szabó Tibor, a Rádió szólistája, Eszláry László, a Rádió szólistája, zongorán kísér: Pesko György, konferál: Vadnay József, vezényel: dr. Paulovics Elemér.

Szigetvári sportpályán, szept. 22-én délután fél 5 órakor
Szigetvári ZMSE—Kaposvári Textiles
NB. III. o. bajnoki mérkőzés, előtte 3 órakor
Szigetvári ZMSE—Pécs-Baranya
ifjúsági bajnoki mérkőzés

A KIOSZ Helyi Csoportja értesíti a Fodrászipari Szakosztály tagjait, hogy szeptember 29-én, vasárnap reggel 8 órakor, budapesti előadóval szakmai bemutatót tart (utcai frizura, modern hajvágás, modern hajfestés és színezés). Kérik a kartársakat, hogy a fenti időpontban szervezetük helyiségében jelenjenek meg.

A Dunántúli Ásványbánya bükkösdi üzemében építési és egyéb kő, valamint égetett mész korlátlan mennyiségben kapható.

25 wattos hangerősítő eladó. Hétfőtől. Tolbuchin út 7. 349

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hirlaposztálya és a hirlap-kézbesitő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesitőknél:
Havi előfizetési díj 11,— Ft.
MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-21.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 224. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1957 SZEPTEMBER 24

Irányelvek az októberi forradalom 40. évfordulójára

Nyereménylista az V. és a VI. békekölcsön-sorsolásról

Pécs-Baranya—Komlói Bányász 2:1 (2:0)

Ötvennégyezer látogató az ellenforradalomról készült kiállításon

Egy hete, hogy megnyílt a November 7 Művelődési Otthonban az októberi ellenforradalomról készült kiállítás s azóta egymásnak adják a kilincset az emberek. Eddig mintegy ötvennégyezren nézték meg, közöttük sok diák. Az iskolák közösen, zárt rendben látogatták meg a gazdag anyagokból összeállított kiállítást.

Valamennyi látogató érzését, gondolatát nehéz lenne rögzíteni, de némelyikről hű képet ad a kijáratnál elhelyezett látogató-könyv. Számosan — főleg fiatalok — írott szóval vallják, minden erejükkel, tudásukkal megakadályozzák október megismétlődését. — Egyikük így ír: „Ami volt 1956 október 23-án, az soha többé nem fog lenni. Mi, fiatalok, fegyverrel a kézben harcolunk a néphatalomért."

Az események vérrel írt, gyalázatos napjairól készített felvételek különösen az anyákat hatották meg, nem egyszer a könnyekig. Idős asszonyok remegő kézzel fognak tollat, hogy beírják érzéseiket: „Megrázó, amit láttam, végignéztem a 65 évemmel, de a vérem meghűlt" — írja Vázsonyi Józsefné. Néhány lappal odább Phillips Vilmosné vetett pár sort a neve mellé: „Megjegyzem, az emberiség söpredéke megmutatta, hogy mire képes a védtelen emberekkel szemben."

S a megrázó hatáson, könynyekig ható érzéseken túl a szeretet is megjelenik a kiállítás nézése közben. Ilyeneket írnak: „Tisztelem szívből Kádár elvtársat." Másutt: „Erőt, egészséget Kádár elvtársnak!" S valaki — talán végignézte a szégyenteljes csillagverést októberben — csillagot rajzolt a könyvbe s alá ezt írta: „Ragyogj, ragyogj, vörös csillag örökké!"

De nem hiányoznak a könyből a hosszabb, elgondolkodtató írások. Mélyérzésű, gondolkodású elvtársak jegyezték be a kiállítás nézése közben kialakult gondolataikat. Méhész György az ellenforradalom söpredékéről ír. Arról, hogy mindenki tehetett októberben, amit akart, csak egy bűn volt: kommunistának lenni! Nem hiányzik a „Nyílt levél" sem, melyet Andersen úrnak, az ENSZ ötös bizottsága elnökének címeznek. — Tisztelettel meghívják a kiállításra, hogy személyesen győződjön meg saját hazugságainak tarthatatlanságáról. Lássa, tapasztalja, hogy októberben szó sem lehetett forradalomról, amikor legjobbjainkat, a nép fiait börtönözték be és gyilkolták meg.

S a könyvben a sok ezer aláírás azt bizonyítja, hogy októberben a becsületes, hazájukat őszintén szerető emberek nem támogatták az ellenforradalmat. Most meg nyíltan kiállnak és elítélik azt.

Termeljünk gazdaságosan!

Mostanában egyre többször előkerül értekezleteken, termelési tanácskozásokon, az évvégi nyereségvisszatérítésről való beszélgetéseken az üzemek gazdaságos termelésének a kérdése.

Ez a kérdés ma már nem csupán a gazdasági vezetőket érinti, nem csupán hitelkérdés, hanem mindenkinek az ügye és egyre jobban felismeri mindenki, hogy valamilyen módon, de köze van a gazdaságos termeléshez. Nemcsak elvileg, hanem gyakorlatilag is, sőt anyagilag is. Mondhatnánk mindenkinek a zsebében is érződik, hogy ahol dolgozik, milyen gazdasági eredménnyel termelnek ezt, vagy azt. Nyereségesen gazdálkodnak-e, vagy ráfizetnek. Ha ez ma még csak kevésbé érződik, annál inkább érződik majd a gazdasági év végén, amikor sor kerül a nyereségrészesedések kifizetésére — ahol az egész évi munka alapján erre sor kerülhet.

A gazdaságos termelés nem könnyű dolog. Nehezebb megfelelni a gazdaságosság követelményeinek, mint mondjuk a mennyiségi termelési terv támasztotta igényeknek. A gazdaságos termeléshez feltétlen szükség van a termelő kapacitás teljes kihasználására, az anyagellátás folyamatos biztosítására, a termelési folyamatok jó összehangolására és nem utolsó sorban jólképzett, begyakorolt munkásállományra, a munkások erőfeszítéseire.

Üzemeink egy része jó eredményeket ért el termelése gazdaságossá tételében. A legjobbak közé tartozik ezen a téren a Pécsi Kenderfonó. Itt az alaprentabilitáson felül még jelentős nyereségtöbbletet is értek el augusztusban.

Ebben az üzemben a termelés mennyiségét is jelentősen emelték a múlt év hasonló időszakához viszonyítva. Egy termelő napon körülbelül 41 százalékkal magasabb termelési értéket termeltek, mint a múlt év azonos időszakában.

Eredményeik ilyen mérvű javulása főkép a munkásállományban meglévő állandó létszám-változások megszüntetésének az eredménye. A fluktuáció megszűnésével párhuzamosan nőttek a teljesítmények, nagyobb gondot fordítottak a gépek karbantartására, aminek következtében bizonyos mértékig nőtt az üzem kapacitása is. Sikerült megjavítani az anyagellátást is és megszületett a jó eredmény.

A keszty ugyár is jelentősen túlhaladta már múlt évi eredményeit, mennyiségben és értékben. Kereken négyezerkétszáz párral emelkedett a gyár keszty ugyártása. Ez elsősorban a szabászati kapacitás emelkedésével magyarázható, ami a szabásztanulóképzés első eredménye. A szabászati kapacitás helyes arányú emelkedése összhangba hozta a gyártási folyamatokat, ennek eredményeképpen júliusban és augusztusban túlteljesítették tervüket és mindkét hónapban az alaprentabilitásnál kedvezőbb eredményt értek el.

A fenti példák is igazolják, hogy a gazdaságos termelés alapja a tervek teljesítése. Nyugodtan mondhatjuk, hogy terveljesítés nélkül elképzelhetetlen a termelés gazdaságossága.

Ezt igazolják azok az üzemek is, ahol lemaradtak az augusztusi terv teljesítésében. Ezek az üzemek az alaprentabilitásukat sem érték el. Ilyen problémák főleg a nehézipari üzemeknél állnak fenn.

A vasipari üzemek gazdaságos termelését azonban nem csupán belső okok gátolják, hanem külsők is. Az üzemen belüli szervezetlenségeket is nem egyszer külső okok szülik. Ezek sok esetben az anyagellátás nehézségeire vezethetők vissza, amire pillanatnyilag nehéz megnyugtató megoldást találni. Van azonban olyan káros jelenség is, amit meg lehet és meg is kell szüntetni. A szakmákon belüli egységes bérezés kialakításáról van szó. A Sopiana Gépgyárban például a belső szervezetlenség egyik fő oka, hogy a forgácsolóüzemben munkaerőhiánnyal küzdenek, a szereldében pedig kapun belüli munkanélküliségről lehet beszélni. Fennáll ugyanis az a furcsa helyzet, hogy más üzemekben magasabb órabért tudnak biztosítani az esztergályosoknak, mint itt. Ezért jó szakmunkások mennek el az üzemből, létszámhiány-gondokat hagynak maguk után — sőt mint a példák is mutatják, az eltávozottak miatt fennálló kapacitáshiány még a terv nemteljesítéséhez is vezet és veszteségessé teheti a vállalatot. Igen sokat segíthetne a vasipar helyzetén, ha egységesen szabályoznák a szakmákon belüli béreket és megszűnne az, hogy a munkások egyik vállalattól a másikhoz vándorolnak a magasabb órabérekért. A munkások érdekében is történne az ilyen bérszabályozás, mert a munkások sem szívesen vándorolnak.

Végül nem szabad elfelejteni, hogy a termelés alakulása mindig végső soron magukon a termelőkön, az üzemekben a munkásokon múlik. Ha magas az egy főre eső termelési érték és hónapról hónapra csökken a selejtszázalék, csökkennek az anyagköltségek — ami a megtermelt értékre eső összes költségek csökkenését is maga után vonja, akkor az üzem termelése gazdaságos lesz. A gazdaságos termelés tehát nem csoda folytán jön el, hanem munkával lehet megteremteni. A fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozók — az üzemi kollektívák erőfeszítésével.

Ifjúsági nagygyűlés a műszaki egyetemen

Marosán György elvtárs beszéde

A budapesti műszaki egyetemen és az építőipari és közlekedési műszaki egyetem MSZMP bizottságai és KISZ szervezetei hétfőn délután ifjúsági nagygyűlést rendeztek az egyetem aulájában. Az egyetemi fiatalok kívánságára rendezett gyűlésen részt vett a két egyetem tanári kara és többezer hallgatója.

A gyűlést Tóth János, a műszaki egyetem párttitkára nyitotta meg, majd Marosán György államminiszter, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára szólt az egyetemi ifjúsághoz.

— Eljöttem beszélgetni azokkal a diákokkal, akiket az utóbbi években elhanyagoltunk és hagytuk, hogy mások beszélgessenek velük — mondotta bevezetőben. Ahogyan a gyárakban, üzemekben elbeszélgetünk a munkások problémáiról, ugyanúgy meglátogatjuk az egyetemeket, diákszállásokat is, hiszen

szóval, az igazság fegyverével kell meggyőznünk az embereket arról, hogy a pártnak, a forradalmi munkás-paraszt kormánynak minden döntő kérdésben igaza volt és igaza van!

— A külföldi rádióban és sajtóban azt híreszteltek, hogy júniusban itt jártam és önök engem nem hallgattak meg, kifütyültek. Önök tanúi annak, hogy még sohasem jártam itt, sem mint diák, sem mint pártmunkás, sem mint kormányember. De ezután eljövök ide többször is, hiszen a párt budapesti első titkára vagyok s nemcsak az érdekel, hogyan gyógyítanak az új Szent János kórházban, hanem az is, hogy helyesen tanítanak-e a műegyetemen, szót fogadnak-e a diákok a professzoroknak és ha nem, miért nem?

Mielőtt idejöttem, tájékozódtam, milyen kérdések foglalkoztatják a hallgatókat. Előljáróban még azt is megjegyzem, hogy elsősorban a munkás- és parasztszármazású diákokhoz szólok, anélkül azonban, hogy megbántanám a nem munkás- és parasztszülők gyermekeit. Ha Horthy Miklós idejében az egyetemen a gyáros, a bankár, a földbirtokos fiához beszéltek, akkor engedjék meg nekem, hogy én viszont elsősorban a munkás- és parasztgyermekekhez szóljak. Ezen a gyűlésen róluk lesz szó!

— Újból megjelentettek — mondotta a továbbiakban — egy először 1942-ben kiadott könyvet, amely vázolja az akkori Magyarország munkásságának és parasztságának kulturális helyzetét. E könyv szerint 1930-ból hiteles adatok bizonyítják, hogy zárták el az elmúlt rendszerben a dolgozó nép fiai elől a tanulás lehetőségét. A munkásszármazású gyermekek közül akkor csak minden hetvenhatodik került be a középiskolába, a dolgozó szegényparasztok fiai közül pedig csak minden négyszázhetvennyolcadik tanulhatott, leányaik közül pedig csak minden 21 136 kerülhetett be a középiskolába.

1931-ben 13 046 középiskolás lány volt az országban és ezek közül összesen hat volt gazdasági munkás és cseléd gyermeke.

(Folytatás az 5. oldalon)

Li Sao-jen kínai fametsző és grafikus Baranyában

A hazánkban tartózkodó Li Sao-jen kínai fametsző és grafikusművész szombaton és vasárnap megyénket látogatta meg. Felkereste többek között Siklóst, Harkányt, Bólyt és számos vázlatot készített elsősorban a tsz-ek életéről. Bólyban a versendi népizenekar a vendég tiszteletére egy kínai népdalt is megtanult.

29 tanácstagot választottak

A szavazatok 99.2 százaléka a Hazafias Népfront jelöltjeire esett

Pécs város területén vasárnap tartották meg a városi és városi kerületi új tanácstagokat. Összesen huszonkilenc új tanácstagot választottak azok helyébe, akik elköltöztek, meghaltak, tanácstagságukról lemondtak, vagy összeférhetetlenség miatt nem lehettek továbbra is tanácstagok.

A városi tanácstagok választásánál a szavazásra jogosultak száma 4 974 volt. A leadott szavazatok száma 4 324, ebből 4 320 érvényes. A Hazafias Népfront jelöltjeire összesen 4 286-an, ellenük pedig 34-en szavaztak, ami 99,2 százalékos választási eredményt jelent.

Városi tanácstagnak választották meg: Foór János egyénileg dolgozó parasztot, *Altesberger János* nyugdíjas bányászt, *Buzási Mátyás* művezetőt, *Ambrus Jenő* lakatost, az MSZMP városi pártbizottságának titkárát, *Kiss Istvánné*, a városi nőtanács titkárát, *Papp János* pártalkalmazottat, *Riegl Lajos* nyugdíjast, *Patócs József* római katolikus plébánost, *Sebők Imréné* háztartásbelit, *Oszvald Istvánt*, a MÉK személyzeti vezetőjét, *Bódis Istvánt*, a városi népfront titkárát, *Bernáth János* rendőralezredest és *Hódi Szilveszterné* nyugdíjast.

A kerületi tanácstag-választásoknál az első, második és harmadik kerületben a 4 947 szavazó közül 4 935 a Hazafias Népfront jelöltjeire, 12 pedig ellenük szavazott, ami 99,7 százalékos választási eredményt jelent.

Az I. kerületben tanácstaggá választották: *Nagy József* egyénileg dolgozó parasztot, *Bencze István* egyénileg dolgozó parasztot, *Turai Andrásné* háztartásbelit, *Dorn Lajosné* háztartásbelit és *Konrád Lajos* képkeretezőt.

A II. kerületben tanácstagok lettek: *Rapp Jánosné* háztartásbeli, *Bimbó József* gépészmérnök, *Fritz Józsefné* kisipari szövetkezeti varrónő, valamint *ifj. Fürdős Ferenc* gépésztechnikus.

A III. kerületben: Hoffbauer Antal főkönyvelőt, *Hanzák Károly* mélyfúró szakmunkást, *Mátievics Gyula* tetőfedő iparost, *Gócz Béla* megyei légótörzsparancsnokot, *Pálinkás György* újságírót, *Bérczes István* nyugdíjast és *Jakab György* autó- és motorjavítót választották meg tanácstagnak.

Az újonnan megválasztott városi tanácstagok már szeptember 30-án részt vesznek Pécs megyei jogú város végrehajtó bizottságának tanácsülésén, ahol leteszik az esküt.

Szerelik a gépi berendezést a Kokszművek generátortelepén

A mindenkit érdeklő kérdések közé tartozik, hogy milyen stádiumban van a Kokszművek új generátortelepének az építése, mikor tud több gázt adni a városnak a Kokszművek?

Az új generátortelep épülete már csaknem teljesen elkészült, már a gépi berendezések szerelése is megkezdődött. Úgy látszik gyakorlatilag még ebben az évben be is fejeződik a generátorok beszerelése. A jövő évben pedig megkezdik a széntorony vasbetonvázának az építését és a szerelését is.

A munkák gyorsabb ütemű előrehaladását bizonyos mértékig gátolja egyrészt az, hogy az építő vállalat nem tudja az épületeket olyan sorrendben átadni, amilyen sorrendben azokra szükség lenne. Így például előbb fejezik be a gáztartály melletti gázfúvók épületének az építését, mint a generátortelep széntornyáét, noha a széntoronynak előbb kell készen lennie és üzemelnie, mint a fúvóhelyiségnek.

A berendezéseket szállító vállalatok szállítási határidőit is szeretnék a Kokszművek vezetői előbbrehozni, mert egyes berendezések kései szállítása gátolja a mielőbbi üzembeállítást. Például a generátortelep darúját jövő év decemberére köteles a gyártó vállalat szállítani, noha már sokkal előbb is beszerelhető lenne. Általában azt szeretnék elérni, ha az új üzem felszereléséhez szükséges valamennyi anyagot jövő év második negyedévében már leszállítanák a különböző vállalatok.

A generátortelep szerelésével párhuzamosan végzik a gáztisztító berendezések szerelését is. Ezek révén sokkal jobb minőségű gázt kapnak majd a fogyasztók, mint eddig, ugyanis az új berendezés segítségével sikerül teljesen kéntelleníteni a gázt.

A generátorgáz nem kerül el a fogyasztókhoz — ezt is kell tudni róla. Nagyrészét felhasználja a Kokszművek a kokszolókemencék fűtésére, másik részét pedig az ipari üzemek kapják. A generátorgáz ugyanis tipikusan ipari gáz. Hőértéke alacsony, mintegy 1500 kalóriás csupán. Viszont, ha a jövő évben megindul a generátortelep gázszolgáltatása, akkor az eddig a kemencefűtésre felhasznált kokszgázmennyiség felszabadul a lakosság számára.

Nehéz lenne pontos határidőt megjelölni, hogy mikor lesz teljesen készen a generátortelep. Ha gyorsan leszállítja a szükséges berendezéseket a győri vagongyár, a Gábor Áron vasöntöde és gépgyár, akkor már nem kell sokáig várni a gázellátás javulására.

Eduard Gracs hangversenyzik Pécsett

Eduard Gracs, a kiváló szovjet hegedűművész hétfőn délben Budapestre érkezett. Szerdán szólóestet ad, október 1-én pedig az állami hangversenyzenekarral lesz zenekari estje. Október 2-án Pécsett lép fel, 3-án szerepel a televízió adásában, 4-én pedig Miskolcon ad szólóestet.

Az üzemgazdászok válaszolnak

István-aknán a többi bányaüzemhez hasonlóan még az év elején létrehozták az üzemgazdasági osztályt. Három fiatal jóképességű bányamérnököt bíztak meg azzal a feladattal, hogy mint a főmérnök közvetlen segítőtársai őrködjenek a bányaüzem zavartalan, gazdaságos munkája, a távlati tervek és a műszaki célkitűzések megvalósítása felett, hívják fel a figyelmet a hibákra, s ha kell, operatíve segítsék azok kijavítását.

A fiatal bányamérnökök azóta igyekeztek igazi „üzemgazdászokká" válni, a rájuk bízott feladatokat a lehetőségekhez, tehetségükhöz mérten jól megoldani. Figyelmük az üzem életének szinte minden területére kiterjed, sőt talán valamivel többet is markolnak, mint amennyi a tenyerükbe fér. Legfontosabb feladatunknak a munkabérrel történő helyes gazdálkodás biztosítását tartják — egyaránt figyelembe véve az üzem és a bányászok érdekeit —, mert a munkabér a széntermelés költségeinek tetemes részét jelenti. Rendszeresen, munkanemenként ellenőrzik a bérgazdálkodást s ebből bizony sokminden kiderül. A fejtések dolgozóinak jelenlegi bérezését például, mint költségtényezőt megfelelőnek tartják, mert ezek a bérek általában arányosak a teljesítményekkel. A jelenlegi fejtési teljesítmények például 9,1 százalékkal, a bérek 50 százalékkal magasabbak, mint a múlt év harmadik negyedévében voltak.

Sajnos, a meddő elővájásoknál rosszabb a helyzet. A meddő elővájási teljesítmények ugyanis lényegesen alacsonyabbak, mint a múlt évben voltak (augusztusban 13,7 cm/mű teljesítményt értek el) az átlagos vájárkereset viszont a múlt hónapban a földalatti és liaszpótlék nélkül 74,05 forint volt. Az üzemgazdászok ugyanakkor felhívták a bánya vezetőjének figyelmét arra is, hogy aránytalanul magasra szöktek a bérek a földalatti szállításnál. S bár ennek részben a szállító személyzet magas besorolása, részben pedig a szállító személyzet nagymérvű fluktulációja az oka, a meglévő aránytalanságokat nagyon sürgősen meg kell szüntetni. Ehhez természetesen a szállító személyzet helyes kiválogatására van először szükség, mert — sajnos — ma még elég gyakori jelenség, hogy szakmunkásokat, vájárokat kell a szállításnál foglalkoztatni.

Az üzemgazdászok rendszeresen ellenőrzik azt is, hogy a körletaknászok jól, igazságosan vezetik-e a szakmánykönyveket, hogyan végzik a munkaátvételt. A munkaátvételre — sajnos — elég sok a panasz s nem is mindig alaptalanul. Az eddigi ellenőrzések során ugyanis több esetben tapasztalták, hogy elvégzett munkát nem vettek át.

Az üzemgazdászokat ma éppúgy, mint a többi műszaki vezetőt és a bányászok egy részét sokat foglalkoztatja az a kérdés: hogyan lehetne a fejtési dolgozók bérezését ösztönzőbbé tenni, a jelenleginél jobb megoldást találni? Valószínűleg a vasasihoz hasonló megoldással próbálkoznak majd István-aknán is, vagyis a termelőket egyénileg fogják bérezni.

Az üzemgazdászok másik igen fontos feladata az úgynevezett műszakarányosítás. Ennek lényege, hogy a műszakgazdálkodás a hónap elején készített tervhez igazodjon, hogy a kijelölt fontos munkahelyek minden körülmények között telepítve legyenek, s hogy a produktív és az improduktív műszakok aránya megfelelően alakuljon. Van mit tenni ezen a téren is. Néhány hónappal ezelőtt a földalatti szállításhoz és a „bánya-egyéb" (gátolás, kőporöv készítés, stb.), valamint a külszini szállításhoz sokkal több műszakot használtak fel, mint az engedélyezett. A szállítási felvigyázókat, a beosztások készítőit figyelmeztették erre, s azóta nincs is különösebb baj.

Az üzemgazdászok ezután is rendszeresen kutatni fogják, hogyan lehetne a produktív létszámot tovább növelni s ezzel a produktív és az improduktív műszakok arányát tovább javítani.

Az üzemgazdasági osztály egyik mérnök tagjának legfontosabb feladatául a faanyagfelhasználás ellenőrzését, illetve a takarékos faanyag-gazdálkodás biztosítását tűzték ki. Egy ideig naponta, mostanában dekádonként rendszeresen ellenőrzi is a faanyagfelhasználást. A bányában nem tűrik meg az elfekvő fát. A használhatót a fejtések közelébe vitetik, a használt bányafát pedig a külszínre szállíttatják. Ennek az ellenőrzésnek is része van abban, hogy az utóbbi időben nem fordult elő, hogy több bányafát, széldeszkát használtak volna fel, mint amennyi engedélyezve van. Sőt az engedélyezett 0,577 m³/vagon helyett júliusban 0,514 m³/vagon volt a felhasználás, vagyis egyetlen hónap alatt 288 köbméter bányafát takarítottak meg. S hogy ez nem kirívó példa, azt bizonyítja: a múlt hónapban is megtakarítottak 197,7 köbmétert.

De nemcsak a felhasznált fa mennyiségét, hanem a minőségét is figyelemmel kísérik. Megkövetelik, hogy mindig a „legöregebb" bányafát használják fel, mert a fa a tárolás ideje alatt is veszít értékéből. Sőt, hogy a bányafa tartósságát növelni tudják, olyan nedves, nyirkos helyeken, mint a szabolcsi táró, csak tartósított bányafát engednek felhasználni. Tapasztalatok bizonyítják, hogy az impregnált bányafa tízszerte tartósabb, mint a másik. Érdemes még megemlíteni, hogy a szabolcsi bányakerület fatelepein a jövőben a rakományokat faanyag helyett betotömbökre helyezik. Ezzel a szinte jelentéktelennek tűnő intézkedéssel évenként körülbelül 250—300 köbméter bányafát tudnak megtakarítani, s ez ha köbméterekint 420 forinttal számolunk, nem is olyan jelentéktelen összeg.

A faanyag-gazdálkodás irányításával megbízott üzemgazdász foglalkozik a gépesítéssel, az újítási feladattervek elkészítésével, az újítási ügyek intézésével is. Szerinte s szerintünk is sok ennyi feladatot egy ember vállaira tenni. Az újítási ügyeket esetleg más is elvégezhetné. A gépesítési feladatokhoz pedig kap elegendő segítséget. A gépesítés terén a legjelentősebb ténykedésük az ereszke szállító-berendezéssel és a szénfűrésszel folyó kísérlet. Az ereszke szállító-berendezés kísérletei sikerrel biztatnak. Meg kell még említeni, hogy az üzemgazdasági osztály szigorúan megköveteli a gépi berendezések, elsősorban a sűrített levegő meghajtású fejtőkalapácsok, fúrógépek rendszeres havi karbantartását. Ellenőrzi azt is, hogy a kézi szerszámok milyen állapotban vannak. S ez nem véletlen. A jó gép, a jó kézi szerszám a legfontosabb feltételei a teljesítmények növelésének, a biztonságos munkának. A rossz szerszám gyakran okoz balesetet.

Nagyon nagy gondot fordítanak a legfontosabb műszaki fejlesztési tervek, a vágatkorszerűsítési munkálatok megvalósítására és a hazafelé haladó fejtések számának növelésére is. Jelenleg István-aknán a keleti bányamezőben 12, a nyugati bányamezőben 12, Béke-aknán pedig 7 olyan munkahely van, ahol hazafelé haladó fejtéseket készítenek elő. Az erre vonatkozó tervet betartják, sőt augusztusban is 109 százalékra teljesítették. Hasonló a helyzet a vágatkorszerűsítéssel is, csupán az a különbség, hogy a vágatkorszerűsítési munkák egy részét az aknamélyítők végzik, s — sajnos — mindkét részről alacsonyak a teljesítmények.

Az üzemgazdasági osztály eddigi munkájából mindenesetre leszűrhetjük azt a tapasztalatot: ha még nem is minden tekintetben váltotta be a hozzáfűzött reményeket, eredményesen segíti a bányaüzem előtt álló termelési, műszaki fejlesztési és a gazdaságos bányászat megteremtésére irányuló feladatok megvalósítását.

Mesterfalvi Gyula

Jól sikerült a megyei tűzoltóverseny

Izgalmas tűzoltás az Anna-malom tetőzetén

Füstszínű egyenruhában huszonhét tűzoltócsapat sorakozott fel vasárnap délelőtt a Balokány-ligetben a szeptemberi verőfényben. Azok jöttek el Pécsre, akik a járási tűzoltóversenyen első helyezést nyertek, hogy most megyei verseny keretében mutassák be szaktudásukat, ügyességüket, gyorsaságukat.

Délelőtt tíz órakor megjelent Bleszity János tűzoltó őrnagy, a BM Baranya megyei Tűzrendészeti Osztály parancsnoka és megkezdődött a fogadás. Czirják József tűzoltóhadnagy feszes vigyázzállásban jelentette:

— Őrnagy elvtárs jelentem: huszonhét csapat együttáll. Kérem a további parancsot.

Ezután Bleszity őrnagy mondott ünnepi beszédet. Rámutatott arra, hogy az ellenforradalom ideje alatt sem a városi, sem a járási, sem a községi tűzoltóság nem züllött szét, hanem megállta helyét. Arra kérte a megjelenteket, hogy továbbra is legyenek a tűzrendészet hű katonái.

Majd megkezdődött az izgalmas megyei tűzoltóverseny: a férfi kocsifecskendő-szerelés, a 400 és 800 liter/perces kismotorfecskendő-szerelés, amelyben tűzoltósisakos úttörő fiúk és lányok is részt vettek. Fürgén mozogtak a versenyzők, akiknek az volt a feladatuk, hogy a szerelést minél gyorsabban és hibamentesen végezzék el, majd újból elfoglalják helyüket.

Összeült a versenyértékelő bizottság, amelynek döntése alapján kiosztották a versenydíjakat. Összesen tizenhárom tűzoltócsapat között osztottak ki első, második és harmadik díjat. A versenyben első díjat nyert a terehegyi, pécsváradi, somogyhárságyi, siklósi és a drávaszerdahelyi csapat. A nyertesek között egy-egy tűzoltóruhát, inget és sapkát osztottak ki. Második díjat nyert a drávafoki, dencsházai és magyarbólyi csapat. Ezek overált és tűzoltósapkát kaptak. Harmadik helyezést ért el a mágocsi és Vasas II-i csapat, amely inget és tűzoltósapkát kapott. Ezenkívül három csapat: a tésenfai, az Olasz II. és mágocsi, amely versenytárs nélkül volt, díjként inget kapott.

A díjkiosztás után, az állami tűzoltóság pécsi alosztálya a régi Anna-malom épületének tetőzetén bemutató gyakorlatot tartott. A feltevés az volt, hogy az épület tetőzete kigyulladt. A tűzoltók bemutatták, hogy miként kell a tüzet gyorsan és eredményesen eloltani, ugyanakkor önmentési gyakorlatot is végeztek. A tűzoltás érdekessége az volt, hogy a gépjárműfecskendővel eléggé messziről, a Balokány-tóból vették a vizet.

A bemutató gyakorlat után, a Rendőr Egyesület helyiségében a megyei tűzoltóversenyen részt vett huszonhét tűzoltócsapat és a meghívott vendégek közös ebéden vettek részt.

P. J.

Külföldről JELENTIK

DAMASZKUSZ

A latakiai katonai körzet és a szíriai haditengerészeti erők parancsnoksága szombaton díszvacsorát adott V. F. Kotov altengernagy, a szíriai vizekre érkezett szovjet hadihajóraj parancsnoka és a szovjet tengerészek tiszteletére. Amerre a szovjet tengerésztisztek Latakia utcáin elvonultak, a város lakossága mindenütt újjongó örömmel fogadta őket.

KAIRÓ

Mint a Reuter jelenti, Naszszer elnök szombaton fogadta Kiszeljovot, a Szovjetunió kairói nagykövetét.

KASSEL

Wilhelm Meinberg, a Német Birodalmi Párt elnöke és Adolf von Thadden, a pártvezetőség tagja lemondott valamennyi párttisztségéről. A lemondás okát nem hozták nyilvánosságra.

NEW YORK

A. A. Gromiko, az ENSZ közgyűlés 12. ülésszakán résztvevő szovjet küldöttség vezetője szombaton villásreggelit adott a népi demokratikus országok ENSZ küldöttségei tiszteletére. A villásreggelin megjelentek Albánia, Bulgária, Magyarország, Lengyelország, Románia és Csehszlovákia küldöttségeinek vezetői és ezek helyettesei.

KAIRÓ

Port Said városi tanácsa elhatározta, hogy baráti látogatásra meghívja Sztálingrád küldöttségét. Nemrégiben a sztálingrádi városi tanács végrehajtó bizottságának meghívására portsaidi küldöttség járt Sztálingrádban.

BERLIN

Berlinben szombaton délben aláírták a Német Demokratikus Köztársaság és Magyarország közötti 1957. évi kiegészítő árucsereforgalmi megállapodást. A kiegészítő egyezmény kereken 12 százalékkal növeli a két ország 1957-re tervezett árucsereforgalmát. Magyarország elsősorban vegyianyagokat, textilnyersanyagokat, szerszámgépeket, élelmiszeripari és textilipari gépeket, valamint ipari közfogyasztási cikkeket kap.

KAIRÓ

A kairói rádió jelentése szerint hamarosan egyiptomi parlamenti küldöttség látogat el a Szovjetunióba és a Kínai Népköztársaságba.

ULAN-BATOR

A mongol kormányküldöttség, amely Cedenbalnak, a minisztertanács elnökének vezetésével látogatást tett az európai népi demokratikus országokban és a Szovjetunióban, vasárnap reggel visszaérkezett Ulan-Batorba.

ULAN-BATOR

Zs. Szambunak, a mongol nagy népi hurál elnöksége elnökének meghívására Radhakrisnan indiai alelnök Pekingből jövet vasárnap délben Ulan-Batorba érkezett.

NEW YORK

A. A. Gromiko, szovjet külügyminiszter szombaton fogadta Krisna Menont, az ENSZ közgyűlés 12. ülésszakán résztvevő indiai küldöttség vezetőjét. A beszélgetés alatt véleménycserére került sor a közgyűlés munkájára vonatkozó kérdésekben.

BONN

A nyugat-németországi Kassel közelében hétfőn hadgyakorlat kezdődött, amely október 17-ig tart. A hadügyminisztérium szóvivője szerint a hadgyakorlatokban 35 000 ember vesz részt, továbbá 250 harckocsi.

BANGKOK

Sarasin, Thaiföld új miniszterelnöke lemondott SEATO főtitkári tisztéről. A lemondását a SEATO-képviselők tanácsa elfogadta. A főtitkári teendőket a főtitkárhelyettes látja el.

BANGKOK

Mint a Reuter jelenti, vasárnap hivatalos közleményt adtak ki a SEATO katonai tanácsadóinak értekezletéről, amely szombaton ért véget. A közvélemény szerint az értekezleten „rendszabályokat határoztak el a szervezet védelmi gépezetének megerősítésére."

MOSZKVA

Hazaindult Moszkvából a magyar békevonat. Búcsúztatására a Kijev pályaudvarra megjelentek a szovjet békebizottság tagjai, moszkvai munkások, alkalmazottak, fiatalok, valamint a magyar nagykövetség személyzete.

A szavak mestere

A macskaköves Nyúl utca végén találtam rá Zsinkó bácsi lakására. A verandán kínált meg hellyel. Fiatal cseresznyefa ága borult fölénk, a kőkerítés mentén pedig néhány fürt szőlő incselkedett a szemmel.

Ezüstöshajú, szikorkázó kedvű öregember a Józsi bácsi. Az idősek kedélyes humorával mesélte, hogy mit meg nem ér az ember! A múlt héten a sorozó bizottság tagja volt, fiatal rekrutákkal beszélgetett. Csak azt nem tudja, miért éppen őt küldte ki a II. kerületi tanács, hiszen ő a mezőgazdasági állandó bizottság elnöke tulajdonképpen és nem reprezentációs személy.

Hát erre bizony nem tudtam válaszolni én sem. Alig ismertem Zsinkó bácsit, csak annyit tudtam róla, hogy a belvárosi pártszervezet tagja. 1903 óta részt vesz a munkásmozgalomban, nyugdíjas lakatos. 1921-ben Jugoszláviába emigrált Horthyék elől, 45-ben hazajött. De nem kapott munkát és kénytelen volt néhány hold földet kérni. Pár évig újgazdáskodott Pécsváradon, s közben elvégezte az ezüstkalászos tanfolyamot.

Félig paraszt tehát, félig munkás. A ruhája is jelemás. A kék munkáskabát egészen jól megfér a legalább tízéves, kicsit zsíros és elől lukas posztókalap mellett. Igy járja a határt a mecseki szőlőktől kezdve a málomi lőtérig, a málomi lőtértől a Balokány alatti kertekig. Ilyenkor mindig összetalálkozik a mezők munkásaival és elbeszélget velük.

S Józsi bácsi mestere a szónak. Nincs az a bizalmatlan, gyanakvó paraszt, akit fél óra alatt barátjává nem tesz. Megkértem, mondja el egyik beszélgetését.

— Hát kérem, a Tüskés dűlőn találkoztam egy kertésszel, — kezdte az emlékezést. Aztán elmondta, kölcsönösen jónapot kívántak. Meg kérdezte: hogy szolgál az egészsége. Az öreg kertész kapájára támaszkodva panaszkodott, hogy szédül, mire Zsinkó bácsi azt felelte, hogy biztosan megfázott. Neki is épp elég baja van a fránya reumájával. Örökké kinozza a derekát...

A leghétköznapibb tereferére, s mégis! Az egyik szédül, a másiknak a dereka fáj... Szokásos betegségek, közös gond. A közös gond pedig mindig közelebb hozza egymáshoz az embereket.

Zsinkó bácsi bevezetője tehát — akár ösztönös, akár tudatos volt — nagy élettapasztalatot rejt.

A reuma után a kertről beszélgettek. Zsinkó bácsi megdícsérte a paprikát, az öreg kertész pedig panaszkodott, hogy szép lenne, szép lenne, ha nem gázolták volna amott össze a teherautósok, amikor azt a villanyoszlopot felállították... Csakhamar megegyeztek abban, hogy bizony kár érte, de mit lehet tenni, mikor közérdekről volt szó. Majd megfizeti a vállalat.

Summázva: Zsinkó bácsi megint csak közelebb jutott egy lépéssel az öreg kertész szívéhez. Ha szabad úgy mondanom: ezzel a második lépésével megerősítette a kertész bizalmát, hogy magafajta emberrel beszél.

A paprika után az újságolvasásra terelődött a beszéd. Az öreg elmondta, hogy a Dunántúli Naplót és az Esti Hírlapot járatja, vasárnaponként megveszi a Népszabadságot is. Csak nem mindent ért belőlük, itt van például az ENSZ ötös bizottságának az elnöke, az a herceg. Most beengedik-e tulajdonképpen vagy nem?

Zsinkó bácsi úgy válaszolt, hogy véleménye szerint igenis meg nem is. Mint a sok külföldi vendégek egyike, bejöhet egy kis turistaútra, de mint ENSZ megbizottnak és hivatalos személynek semmi keresnivalója nálunk.

A kertész megkérdezte, mi történik ma Szíriában. Hosszú ideig beszélgettek. Azzal búcsúzott a kertész, hogy ha máskor arra jár, feltétlenül nézzen el hozzá, mert elvárja...

Amint megfigyeltem, rendszerint a kertész kérdezett. Zsinkó bácsi inkább csak felelt. És gondoljunk a „feltétlenül"-re, meg az „elvárom"-ra! A sok kérdezgetés az „elvárom", a tanácskérés, tehát a bizalom jele a kommunista Zsinkó bácsi irányában, a legtöbb, amit egy ilyen beszélgetés után nyerni lehet.

Most már értem, hogy miért éppen Zsinkó bácsit küldték ki a sorozóbizottsághoz. Valószínű ő tud a legjobban beszélgetni az emberekkel.

MAGYAR LÁSZLÓ

Kitelepítik a népbüféket a belvárosból

A városi tanács és a Pécsi Vendéglátó Vállalat elhatározta, hogy megszünteti a 2-es számú Népbüfét, illetve azt áthelyezi a Kossuth Lajos utca 70-es számú házba, a volt März-féle vendéglő helyiségébe. A 2-es számú Népbüfé jelenlegi helyiségében zenés éttermet létesítenek. Az átalakítást ez év decemberében kezdik meg és 1958 márciusában befejezik. A távolabbi tervek között szerepel a Széchenyi téri 1-es számú Népbüfének az áthelyezése is. A terv szerint — ha a városi tanács a Pécsi Vendéglátó Vállalatnak kiutalja a volt Graumann-féle helyiséget, a Jókai tér 11. szám alá helyeznék át, ahol a Vendéglátó Vállalatnak a raktára működik jelenleg. Az 1-es Népbüfé helyén pedig a vállalat cukrászüzemmel ellátott, zenés cukrászdát kíván létesíteni.

Új termelőszövetkezet Udvaron

Nemrégiben új termelőszövetkezet alakult Udvaron. — Kezdetben 12 tag írta alá a belépési nyilatkozatot, néhány nap mulva ismét jelentkezett négy és ezelőtt pár nappal a Hauk és Weisz család is meggondolta magát: négyen jelentkeztek szövetkezeti tagnak.

Jellemző erre a kicsiny szövetkezetre, hogy elsősorban fiatalokból alakult. A tagok 70 százaléka földnélküli. 170 hold tartalék területen kezdik majd a munkát.

IRÁNYELVEK

a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának megünneplésére Magyarországon

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány által kiküldött, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának megünneplését előkészítő bizottság a következő irányelveket teszi közzé:

November 7-én lesz 40 éve annak, hogy a nagy Lenin vezette pártnak, az orosz kommunista pártnak irányításával győzött a pétervári munkásosztály fegyveres felkelése, s megdöntötte az orosz földbirtokosok és tőkések uralmát. Hatalomra került a munkásosztály és a szegényparasztság, azok az osztályok, melyek egyedül érdekeltek abban, hogy saját magukat felszabadítva a földbirtokosok és a tőkések kizsákmányolásának és elnyomásának igája alól az egész társadalmat, az egész emberiséget felszabadítsák mindenféle elnyomás és kizsákmányolás alól, s az igazi szabadság, emberiesség, jólét és boldogság, tehát a szocializmus, a kommunizmus útját mutassák, a szegénység és nyomorúság, az egyenlőtlenség, a nemzeti és társadalmi elnyomás, a meg-megismétlődő imperialista háborúk pusztításaitól szenvedő és szabadulásra sóvárgó népeknek.

Az Októberi Szocialista Forradalom elsősorban az orosz dolgozó nép és az egykori cári birodalom többi népe számára hozott döntő fordulatot: Oroszország dolgozó tömegeit saját sorsuknak és hatalmas országuk sorsának igazi uraivá és építőivé tette. De ezzel az októberi forradalom jelentősége messze túl is nőtt a nemzeti kereteken, mert — a rövid ideig tartó 1871-es párizsi kommün után — létrehozta a világtörténelem első tartós és szilárd munkás- és parasztállamát, az első tartós és szilárd proletárdiktatúrát, s bebizonyította, hogy a társadalmat, az államot, a gazdaságot a dolgozó osztályok is tudják vezetni, sőt jobban tudják vezetni, mint a tőkések és földbirtokosok. Ezért az Októberi Szocialista Forradalom és az általa teremtett munkáshatalom egyben példa és mintakép volt a világ minden kizsákmányoltja számára, hadüzenet volt az egész nemzetközi imperializmusnak.

1917. októberében megszületett az első olyan állam, melynek alapvető érdekei egybeesnek a világ dolgozóinak, elnyomott népeinek, az egész nemzetközi haladásnak az érdekeivel. Ezért lett a Szovjetunió a centruma, támasza és reménysége a világ minden valóban forradalmi, haladó mozgalmának, ezért gyűlöli őt negyven esztendeje, keletkezésének pillanatától kezdve, a nemzetközi reakció, a világ burzsoáziája és imperialistái.

Napjainkban különösen megerősödött a Szovjetunió elleni imperialista uszítás és gyűlölethadjárat. Az amerikai imperialisták vezényszavára most folyt le az ENSZ-ben az úgynevezett „magyar ügyről" szóló jelentés tárgyalása, amelynek egyik fő célja szintén az volt, hogy a Szovjetuniót befeketítse és rágalmazza. Az 1956. október—novemberi magyarországi lázadás reakciós, ellenforradalmi és restaurációs jellegét, a nemzetközi imperializmussal való egyhúronpendülését legjobban szélsőségesen szovjetellenes, a szovjet—magyar barátságot és szövetséget rágalmazó irányvonala bizonyítja. Nincs is ebben semmi meglepő. Az ellenforradalmi reakció, amely fegyverrel támadt a társadalmi haladás, szocializmusért való harc belső erőire és vezetőikre, a kommunistákra, természetszerűleg és a dolog lényegénél fogva fordult a Szovjetunió ellen, amely 40 esztendő óta támasza a haladás erőinek az egész világon. Ugyanilyen természetes és a dolog lényegéből folyik viszont az is, hogy a dolgozó osztályoknak — szembeszállva a külső imperialista reakció által támasztott belső ellenforradalom minden restaurációs kísérletével — szilárdan és következetesen ki kell állniok a Szovjetunióval való szövetség és barátság programja mellett, mert ez a program egybeesik saját demokratikus és szocialista vívmányaik megvédelmezésének és fejlesztésének, országuk függetlensége és békéje védelmének programjával.

Ez a program: programja a kommunistáknak, de nemcsak kommunista program, hanem népi, nemzeti program. Az Októberi Nagy Szocialista Forradalom negyvenedik évfordulóját olyan szellemben ünnepeljük meg, hogy egész dolgozó népünk megértse és átérezze: ez az évforduló nemcsak a kommunisták ünnepe, hanem egész népünké. Negyven évvel ezelőtt Oroszországban olyan új erők léptek a világtörténelem színpadára, amelyek döntő befolyást gyakoroltak a magyar nemzeti fejlődésre is: erősítették s hosszú, nagy harcok, győzelmek és visszaesések után segítették felemelkedni és hatalomra jutni a századokon át kisemmizett és elnyomott magyar dolgozó osztályokat. Ezek az osztályok kezükbe vették az ország irányítását, kivezették a magyar fejlődést történelmünk tragikus zsákutcáiból, rávezették népünket és országunkat a szocializmus építésének, az imperializmustól való függetlenségnek, a népjólét emelésének, a nemzeti műveltség felvirágzásának széles országútjára. Az októberi forradalom negyvenedik évfordulója megünneplésének központi eszméje nálunk az — s azt kell népünk legszélesebb rétegeivel megértetnünk — hogy a magyar nemzeti fejlődés és a Nagy Októberi Proletárforradalom között szerves és eltéphetetlen az összefüggés.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának megünneplésére alakult bizottság a továbbiakban a Szovjetunióban 40 év alatt elért eredményeket ismerteti.

Negyven esztendő eredményei a Szovjetunióban

Az 1917. októberi nagy forradalom szocialista forradalom volt, amelynek azonban egész sor, a polgári demokratikus forradalom által megoldhatatlanul hagyott feladatot is el kellett végeznie. Így a szovjet kormány egyik legelső rendelete a földről szóló rendelet — Lenin javaslatára — kártalanítás nélkül paraszt kézre adta a monarchia, az egyház és a földbirtokosok egész földjét, a parasztmegeket önálló cselekvésre hatalmazta fel és buzdította, s a parasztság új hatalmi és tömegszerveit, a falusi szovjeteket megbízta a föld azonnali birtokba vételével és felosztásával.

A szovjet kormány tettekkel bizonyította be, hogy szakít a cárizmus és az orosz burzsoázia nemzeti elnyomó politikájával: elismerte a cári birodalom területén élő elnyomott nemzetek és nemzetiségek önrendelkező jogát, beleértve ebbe az Oroszországtól való elszakadás jogát is. Így állt helyre Finnország és Lengyelország évszázadokkal azelőtt megsemmisített függetlensége.

A régi, cári Oroszország politikailag, gazdaságilag, kulturálisan, a nép életszínvonala stb. tekintetében a világ egyik legelmaradottabb országa volt: az ipari termelés legfontosabb ágaiban a kezdet kezdetén állt: puszta piaca és nyersanyagszállítója volt az iparilag fejlett nyugati imperialista országoknak. Ezt az elmaradott, függő helyzetben lévő országot az 1917 októberével kezdődő fejlődés ipari nagyhatalommá tette.

A hatalmas ipari fejlődés és az ország mezőgazdaságának nagy eredményeket hozó kollektivizálása megváltoztatta az ország osztályviszonylatait: 1913-ban az ország lakosságának csak 17 százaléka volt munkás és alkalmazott, 1955-ben pedig 58,3 százalék. Az egyénileg gazdálkodó parasztok aránya 1913-ban 66,7 százalék volt: 1955-ben csak 0,5 százalék: 1913-ban még a népességnek 16,3 százaléka tartozott a földbirtokosok, tőkések, kereskedők, kulákok, kizsákmányolók kategóriájába; 1937-ben a népességi statisztikában már nem is volt ilyen rovat — a kizsákmányoló osztályoknak még tizedszázalékokban kifejezhető irmagjuk sem maradt.

Ami az ipari termelés mennyiségi színvonalát illeti: ha az 1913-as színvonalat 100-nak vesszük, akkor a megfelelő indexszám 1956-ban 3021 volt. A Szovjetunió arra törekszik, hogy biztosítsa a kapitalista világgazdaságtól való függetlenségét és önállóságát. Ezért az iparosítás kezdete óta — követve Lenin iránymutatását és támaszkodva a hatalmas ország természeti erőforrásokban és ipari nyersanyagokban való kimeríthetetlen gazdagságára — sokkal gyorsabb ütemben fejlesztette a termelőeszközöket gyártó iparágakat (az A-szektort), mint a fogyasztási cikkeket termelő iparágakat (a B-szektort). Ha az A-szektor 1928. évi termelési színvonalát 100-nak vesszük, akkor a megfelelő index szám 1956-ban már 4339 volt; a fogyasztási cikkeket termelő ipar azonban az 1928-as 100-ról 1956-ra csak 984-re nőtt. Az A- és B-szektor fejlődésének ez az eltérése természetesen azt is mutatja, hogy a Szovjetunió népeinek a gazdasági függetlenséget és katonai erőt biztosító A-szektor fejlesztése érdekében önként vállalnia kellett a növekvő szükségletek kielégítését szolgáló iparágak fejlődésének viszonylagos lassúságát. Másrészt azonban éppen az A-szektor jóval gyorsabb fejlődése teremtette meg a feltételeit a bővített újratermelésnek, annak, hogy megszüntessék a mezőgazdaságnak és a fogyasztási cikkeket gyártó iparágaknak az elmaradását, s megvalósítsák azokat a feladatokat, amelyek a XX. kongresszus óta a Szovjetunióban napirenden vannak.

Lenin megállapította, hogy egy új társadalmi gazdasági rend fölényét a régi, letünttel szemben az dönti el: ki tudja-e fejleszteni az új rend a munka nagyobb termelékenységét. A Szovjetunió négy évtizedes fejlődése már bebizonyította a szocialista termelési rend fölényét a kapitalizmussal szemben: az ipari munka termelékenysége 1956-ban az 1913-asnak körülbelül kilencszeresére emelkedett. E nagyarányú emelkedésnek, valamint a termelőerők hatalmas fejlődésének következtében a Szovjetunió nemzeti jövedelme is gyorsan növekszik: az 1913-as 100-ról 1956-ban 1922-re szökött fel. Vele együtt nőtt és nő állandóan a munkások és alkalmazottak reálbére, valamint a dolgozó parasztok jövedelme. Az ipari munkások reálbére 1940-től 1956-ig 82 százalékkal, a dolgozó parasztok természetbeli és pénzjövedelme pedig 1950-től 1956-ig 68 százalékkal emelkedett. 1913-ban minden 100 lakosra 38 pár bőrcipő jutott, 1956-ban már 145 pár, 1956-ban 7,5-szer annyi tejterméket gyártott a szovjet élelmiszeripar, mint 1913-ban. 1956-ban a szovjet kiskereskedelem csaknem háromszor annyi gyapjú- és nyolcszor annyi selyemszövetet, több mint háromszor annyi húst és baromfit és több mint huszonnyolcszor annyi húskonzervet hozott forgalomba, mint 1940-ben.

A Szovjetunió népei csak a szocialista forradalom győzelme után tudtak elvégezni sok olyan feladatot, amelyet Európa és Amerika nagy tőkés országai évszázados kapitalista fejlődésük során végeztek el. Igaz, hogy a Szovjetunió az ipari termelés abszolút magassága és az egy főre eső termelés mennyisége tekintetében még nem érte utol az Amerikai Egyesült Államokat, de az ipari termelés legfontosabb ágaiban (az acél-, vas-, széntermelésben, stb.) ma már a második helyen áll a világon. Mint atomhatalom legalább is egyenrangú az Egyesült Államokkal és az interkontinentális irányítható rakétalövedékek területén túlhaladta az Egyesült Államokat. A termelés növekedésének üteme tekintetében pedig nincs olyan tőkés ország, amelyet a Szovjetunióval össze lehetne hasonlítani. A szovjet ipar termelésének növekedési üteme 1950 és 1955 között átlagban évenként háromszor olyan magas volt, mint az Egyesült Államoké.

Hosszabb időszakot vizsgálva még szembeszökőbb a különbség a két ország fejlődésének üteme között: 1929-től 1956-ig a Szovjetunió ipari termelése több mint 19-szeresére, az Egyesült Államoké pedig csak 2,4-szeresére nőtt.

A gazdasági fejlődéssel a népjólét emelkedésével együtt fejlődött a szovjet nép kulturális színvonala. Az angol és az amerikai burzsoá sajtó már évek óta félreveri a harangokat amiatt, mert a tudományos és technikai káderek mennyiségi és minőségi fejlődésében még ez a két vezető tőkés ország is elmaradt a Szovjetunió fejlődése mögött. A Szovjetunió amerikai szerzők szerint is első helyen áll a világon tudományos szakképzés tekintetében: évente kétszer annyi mérnököt képez ki, mint az Egyesült Államok. A Szovjetuniónak ma több mint 720 ezer mérnöke van.

Természetesen a Szovjetunióban is előfordulhat, hogy a gazdasági tervezésben ilyen vagy amolyan mértékben helytelenül használják fel a szocializmus gazdasági törvényeit, ami a népgazdaság egyes ágai között átmeneti aránytalanságokra, vagy a gazdaságban rejlő nagy tartalékok elégtelen kihasználására vezethet. De miután a Szovjetunióban marxista-leninista párt irányítja a gazdaság fejlődését, minden lehetőség megvan arra, hogy e hibákat felfedjék és kijavítsák. Így például az SZKP felfedte a mezőgazdaság és az ipar fejlődése közötti, bizonyos fokig egészségtelen aránytalanságokat, s hatalmas küzdelmet folytat, hogy megszüntesse a mezőgazdaság elmaradását. Ismeretes, hogy három év alatt 35,9 millió hektár szűzföldet szántottak fel, változtatásokat hajtottak végre a mezőgazdasági árpolitikában, a beszolgáltatási politikában, s mindezzel már eddig is nagy eredményeket értek el. És az SZKP ért hozzá, hogy a feladatok elvégzésére a legszélesebb tömegeket mozgósítsa. Ezért tűzettek a párt, a szovjet társadalom elé olyan nagy, a tömegek áldozatkészségét és odaadását igénybe vevő célt, mint az, hogy akkora új területeket vegyenek mezőgazdasági művelésbe, amelyek együttvéve nagyobbak, mint Anglia, Franciaország és Olaszország egész gabona-vetésterülete együttvéve. Ezért tűzhette ki az SZKP nemrégiben azt a célt is, hogy az egy főre eső hús-, vaj- és tejtermelésben már a legközelebbi két-három évben elérjék és túlhaladják az Egyesült Államokat.

Ennek a négy évtizedes fejlődésnek minden hatalmas eredménye a Nagy Októberi Szocialista Forradalom gyümölcse.

Küzdelmes útjukon Lenin tanítása és Lenin pártja, a kommunista párt vezette és lelkesítette a Szovjetunió dolgozóit. A párt Lenin, majd Sztálin vezetésével szembeszállt a soraiban jelentkező elhajlásokkal, szétzúzta a szocializmus építését akadályozó jobboldali és „baloldali" frakciókat, erős kézzel védte meg egységét és valósította meg a szocializmus felépítésének leninni programját. Mihelyt azonban csak egy hajszálnyira is eltért a leninni tanításoktól, mihelyt eltűrte a Sztálin személye körüli személyi kultusz elterjedését, azonnal jelentkeztek ennek a hibának káros hatásai. Az SZKP XX. kongresszusa bátran és következetesen feltárta ezeket a hibákat, s határozottan, gyorsan és eredményesen tért rá a hibák kijavításának a lenini tanítások teljes érvényesítésének az útjára. Az imperialista támadó hadjáratot, amely ki akarta használni a XX. kongresszuson elhangzott bírálatot, a kommunista pártok ma már lényegében visszaverték, s nem gyengülnek, hanem kijavítva a hibákat, megszilárdulnak.

Az októberi forradalom jelentősége a világ népei számára

Arról, hogy az októberi forradalomnak milyen jelentőségei voltak a világ népei számára — többek között ezt olvassuk a bizottság által kiadott irányelvek között.

A Nagy Októberi Forradalom világjelentősége kiviláglik abból, hogy e négy évtized alatt megváltozott a világ arculata. Negyven évvel ezelőtt még elkerülhetetlen volt az új világháború, a kis és nagy háborúk sorozata; az imperialista monopóltőke még osztatlanul és látszólag szilárdan uralkodott az egész földkerekségen. Ma, 40 év után pedig — mint az SZKP XX. kongresszusa megállapította — a háború igenis elkerülhető, a békét igenis meg lehet védelmezni.

Nem azért elkerülhető ma a háború, mert az imperialistákat jobb belátásra lehet bírni, nem is azért, mert — mint egyesek Nyugaton állítják, — az atomfegyverek egyensúlya miatt egyik félnek sincs kilátása győzelemre. Nem — a háború azért elkerülhető ma, mert az imperialisták kénytelenek számolni azzal, hogy egy harmadik világháborúnak a kapitalista rendszer világméretű pusztulása lenne az eredménye. Ettől a kockázattól riadnak vissza, nem az atomfegyver pusztításainak kockázatától. Negyven év alatt tehát megteremtődött a háborúra törő imperialisták féken tartására, az imperialista rendszer lényegéhez tartozó háborús veszély ellensúlyozására alkalmas, nem kevésbé hatalmas ellenerő.

A negyven éves Október fő hozzájárulása a világ ábrázatának megváltozásához abban állt, hogy a második világháború után a szovjet fegyverek világraszóló győzelme megteremtette a lehetőségét annak, hogy Kelet-Európában és Ázsiában létrejöjjön a népi demokratikus államok sora, hogy három évtizedes fegyveres harc után a marxizmus—leninizmus által nevelt Kína Kommunista Pártja vezetésével győzzön a kínai nép forradalma, amely a Szovjetunió tapasztalatait, a marxizmus—leninizmus tanítását felhasználva és teremtő módon alkalmazva Kína sajátos viszonyaira, a 600 milliós nagy Kínai Népköztársaságban ma győzelmesen hajtja végre a szocializmus felépítésének gigászi feladatait. A negyvenéves Október eredménye az, hogy nincs már egységes kapitalista világ, hogy a földkerekség egyharmadán, akkora területen, amelyen 900 millió ember lakik, új, kizsákmányolástól mentes, szocialista társadalom épül. Közvetve a Szovjetunióban győzedelmeskedett szocializmus eredménye az is, hogy egy egész sor egykor gyarmati sorban sínylődő ország kivívta nemzeti függetlenségét, hogy a többi gyarmati országban is fellendültek és egyre erősödnek a nemzeti demokratikus szabadságmozgalmak, hogy az imperializmus egész gyarmati rendszere felbomlóban van, s hogy ma már az imperialisták „saját" országukban is gyarmataikon is, egyre kevésbé alkalmazhatják a nép kíméletlen elnyomásának és kizsákmányolásának régi módszereit.

Az imperialisták azzal rágalmazzák a Szovjetuniót, hogy „terjeszkedik" és csak e terjeszkedése következtében jöttek létre a szocialista tábor országai. De nem a Szovjetunió terjeszkedik, hanem Október eszméi terjednek szerte a világon. A Szovjetunió léte és sikerei megsokszorozták és megsokszorozzák a dolgozó osztályok és elnyomott népek erejét, beléjük oltják végső győzelmük bizonyosságának tudatát. Eszmék terjedése nem területi, nem állami terjeszkedés. A népi demokrácia országai a második világháború után, a Szovjetunió győzelme után jöttek létre Kelet-Európában. Ebből azonban korántsem következik, hogy a munkásosztály és a szocializmus csak egy újabb háború után vívhat ki győzelmeket Európa vagy Ázsia további országaiban. Ellenkezőleg: a XX. kongresszus irányvonala arra tanítja a munkásosztályt, hogy háború nélkül, békében vívja ki győzelmét, külső fegyveres segítség nélkül buktassa meg a

(Folytatás a 4. oldalon)

IRÁNYELVEK

a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának megünneplésére Magyarországon

(Folytatás a 3. oldalról)

régi uralkodó osztályokat és vegye kezébe a szocializmus építésének feltételét, az államhatalmat. A különféle rendszerű országok békés egymás mellett élése egyáltalán nem zárja ki, hanem feltételezi, hogy a kapitalista és a szocialista rendszer versengjen egymással a népgazdaság, a tudomány, a kultúra, a népjólét, a közegészségügy fejlesztésében, békésen versenyezzen a néptömegek szívéért, lelkéért, gondolkodásáért. A szocializmus eszméinek terjedését nem lehet akadályozni. Ki tehet róla, hogy ezek az eszmék, az októberi forradalom eszméi, erősebbnek és vonzóbbnak fognak bizonyulni, mint az imperializmus dzsungelvilágának vadállati „eszméi"? Ki tehet róla, hogy a szocialista országokban hazára és támogatóra lelt minden haladó gondolat, a kapitalizmus országainak talaján viszont a háborúra való uszítás, a reakció minden fajtája, a fasizmus erői kelnek ki és virágzanak?

A továbbiakban a Nagy Októberi Szocialista Forradalom magyarországi kihatásaival foglalkozik a bizottság.

Az októberi forradalom és Magyarország

Sokan úgy gondolják, hogy az orosz forradalom hatása Magyarország népére és az ország fejlődésére csak a második világháború utolsó szakaszában kezdődött, amikor a szovjet hadsereg csapatai megkezdték hazánk felszabadítását a német imperialisták és magyar bérenceik uralma alól. Ez azonban tévedés. A magyar nép felszabadítása akkor kezdődött, amikor az októberi forradalom eszméi, Lenin tanításai, az orosz bolsevik párt példája hatni kezdtek a magyar munkásmozgalomban és hosszú, keserves harcok közepette megalakult a magyar kommunista párt. Ez a párt a magyar munkásosztály és a dolgozó nép vezetőjeként 1919-ben megkísérelte, hogy forradalmi cselekedetekkel új útra vigye a magyar fejlődést, majd 1944-ben élni tudott a győztes szovjet hadsereg nyújtotta kedvező alkalommal. Sőt az orosz forradalom, a leninizmus eszméi már jóval 1917. előtt is magukra vonták a magyar élet megoldatlan kérdéseire szenvedélyesen választ kereső forradalmárok tekintetét. Ady Endre ezt írta az 1905-ös orosz forradalomról: „Az orosz forradalmat nem lehet többé leverni::: Mintha az új század nemcsak naptári fogalom volna, hanem valóságos új epocha kezdetét jelentené."

„Ezt a forradalmat a nép csinálja::: Az orosz nép képzelhetetlen ereje képzelhetetlen szenzációkat adott már s igér még a világnak. És célhoz fog érni::: Eléri az önző úri kastélyt, a sanyargató gyárat, az elbutító papi lakot s a szívtelen kaszárnyákat::: Ime, a proletárság visszaadta a népet a népnek, felkelt a nép és formálja a világot::: Hasonlítgassuk magunkat Oroszországhoz? Izetlen és igaztalan feladat. De épülhetünk mégis az orosz példán. Elkorhadt, tehetetlen társadalmakat csak a nép menthet meg. A rettenetes, győzhetetlen, föltarthatatlan nép."

Ady Endre tehát látta, hogy az orosz forradalommal „új epocha" kezdődik az emberiség történelmében. Épülni, tanulni akart az „orosz példán". Tanulságokat akart levonni Magyarország számára az orosz proletárság vezette orosz népfelkelésből. Ady Endre — ez a minden porcikájában és minden verssorában nemzeti költő — jól tudta, hogy a magyar fejlődést mindig az vitte előre, ha magunkévá tettük a társadalmi haladás legfejlettebb nemzetközi tanait. A haladás nemzetközi eszméi számára mindig megvolt a talaj Magyarországon csak beléje kellett hinteni a magot. Örök dicsőségük és érdemük a magyar kommunistáknak, hogy Martinovicsék, Petőfi és Ady, majd Frankel Leó és a magyar munkásmozgalom többi úttörőjének nyomdokában haladva még az első világháború idején terjeszteni kezdték a marxizmus—leninizmus tanításait Magyarországon. Elévülhetetlen érdeme az Oroszországban, a forradalom idején megszervezett szocialista hadifogoly-csoportnak, hogy az októberi forradalom eszméinek magvait elhintették a sok tízezer oroszországi magyar hadifogoly között, hogy mozgósították őket az orosz forradalom fegyveres megsegítésére, majd hazatérve, levonták az Októberi Szocialista Forradalom tapasztalataiból az első és legfőbb következtetést: kezdeményezték — s a szociáldemokrata párt baloldali ellenzékével és az ifjú forradalmi szocialisták csoportjával együtt — megvalósították a munkásosztály forradalmi elemeinek önálló párttá — kommunista párttá való szervezését, az opportunisták nélkül és ellenük.

Leninnek a munkásosztály vezető szerepéről, a munkásság és a parasztság szövetségéről, a polgári demokratikus forradalom szocialista forradalommá való továbbfejlesztéséről, a nemzetek önrendelkezési jogáról és a nemzeti függetlenség biztosításáról szóló tanítása válasz és útmutatás volt a magyar fejlődés évtizedek, évszázadok óta megoldatlan problémáira is. Csoda-e, ha a magyar dolgozó nép legjava kapva kapott Lenin tanításain és magáévá sajátította az októberi forradalom eszméit. Csoda-e, ha a magyar kommunisták 1918. novembere, pártjuk megalapítása után rövid néhány hónap alatt megnyerték a magyar munkásosztály és szegényparasztság többségét? Csoda-e, hogy 1919. március 21-én a magyar burzsoá-szociáldemokrata koalíciós kormányzat mély válságának pillanatában a magyar nép az imperializmussal és a kapitalizmussal való szakításban, az Októberi Szocialista Forradalom példájának követésében, a munkásosztály diktatúrájának megteremtésében találta meg nemcsak a pillanatnyi válságból, hanem a magyar társadalmi élet valamenynyi ősi ellentmondásából kivezető utat?

Az első világháborúban elszenvedett vereség következtében csúfosan és véresen összeomlott az a program, hogy a német imperializmussal való szövetségre és az osztrák-magyar dualizmusra épüljön az egymagában gyenge magyar állam élete és fennmaradása. A magyar proletárdiktatúra idején született meg és hatolt be a magyar nép legjobbjainak agyába és szívébe a független magyar államiság létét és fennmaradását biztosító új koncepció: a szovjet-magyar barátság és szövetség koncepciója, az a koncepció, hogy a magyar nép önerején túl az októberi forradalom hatalmas országának segítségével védje meg függetlenségét. Magyarország és a Szovjetunió akkor, 1919-ben kötött első ízben védő- és dacszövetséget egymással. Ez a szövetség akkor nem válhatott valósággá: a szovjethatalom akkor még élethalálharcban állt az imperialisták támogatta ellenforradalmi hadseregekkel, hogy puszta létét biztosítsa. A két országnak akkor nem volt közös határa, s a magyar és szovjet vöröshadsereg nem tudott egyesülni. Ezért a magára maradt magyar proletárdiktatúra szükségképpen alulmaradt az imperialista támadók túlerejével szemben, s négy és félhónapos dicsőséges fennállása után elbukott a külső ellenség csapásai alatt és a belső árulók aknamunkája következtében.

A magyar dolgozó népre 1919-ben rászakadt a fehérterror népgyilkos uralma, a Horthy-reakció negyedszázados gyalázata. A magyar ellenforradalom 25 éven át minden eszközzel rágalmazta a magyar Kommün emlékét, s megpróbálta kiírtani a magyar dolgozók öntudatából a marxizmus-leninizmus tanításait, a magyar-szovjet szövetségre való emlékezést. De ez az igyekezete végső soron hiábavalónak bizonyult. A huszonötesztendős elnyomás alatt a kommunista párt azért is tudott dacolni a terrorral, a Horthy-rendőrség és a peyerista jobboldali szociáldemokrata árulók együttes erőfeszítéseinek azért sem sikerült elszigetelniök a néptől a kommunistákat, mert a magyar nép legnagyszerűbb történelmi fegyvertényének, a dicsőséges Magyar Tanácsköztársaságnak az emléke eleven hagyományként élt a magyar munkásosztályban és a szegényparasztság tömegeiben. Negyedszázadon át várták a magyar dolgozók a kedvező alkalmat, hogy folytassák 1919-ben megkezdett munkájukat. A magyar demokrácia és a szocializmus erői 25 éven át meg voltak béklyózva, föld alá voltak kényszerítve — de éltek, harcoltak, ápolták és élesztgették a forradalmi tüzet.

A szovjet kormány 1919 után ismételten tanujelét adta annak, hogy normális és barátságos viszonyba óhajt lépni a magyar néppel, a magyar állammal, tekintet nélkül Magyarország akkori reakciós kormányzati és társadalmi rendszerére. A szovjet kormány a magyar kormánnyal 1934-től — rövid megszakítással —1941-ig, a második világháború kitörésének előestéjéig diplomáciai kapcsolatot tartott fenn, amelyet gyümölcsöző gazdasági kapcsolatok egészítettek ki. Ezeket a kapcsolatokat a magyar kormány Hitlerék parancsára szakította meg akkor, amikor már arra készült, hogy csatlakozzék a Szovjetunió ellen előkészített náci támadáshoz. A szovjet kormány még közvetlenül Magyarország háborúba lépése előtt is megpróbálta, hogy jobb belátásra bírja Horthyékat: előnyös ajánlatot tett a magyar kormánynak arra az esetre, ha Magyarország kivülmarad a fasiszta Németország szovjetellenes háborúján. De a hazaáruló magyar uralkodó körök visszautasították ezt az ajánlatot és elküldték a magyar katonák százezreit a Donhoz, Voronyezs alá, hogy meghaljanak Hitlerért.

1919-ben elsősorban azért bukott el a magyar nép forradalma, mert nem volt, aki támogassa, amikor az imperializmus erői a magyar reakció segítségére siettek. 1944. után azonban másképp alakult a helyzet. Október gyermekének, a szovjet hadseregnek köszönhetjük, hogy az imperialisták támogatta magyar reakció ezúttal nem tudta megfojtani a felszabadulásra törő magyar dolgozók új államát.

A szovjet hadsereg űzte ki hazánkból a német hódítókat és tette lehetővé, hogy még Hitler végső veresége előtt, 1944. decemberében megkezdődjék az Ideiglenes Magyar Nemzeti Kormány megalakulásával a független magyar állam helyreállítása, hogy a magyar demokrácia nem reakciós polgári demokráciává, hanem népi demokráciává, a munkásság és a dolgozó parasztság államává, a magyar történelem második proletárdiktatúrájává lett, s az egész dolgozó nép vezető ereje, az egységes munkásosztály kommunista pártja rávezette az országot a szocializmus építésének útjára.

Hazánk felszabadítása óta eltelt 13 esztendő alatt népünk hatalmas eredményeket ért el. Horthy-Magyarország elmaradott, túlnyomórészt agrárország volt; a gyárak, és bankok jórésze külföldi tőkések kezén volt, s a politikában is az ő befolyásuk érvényesült. A felszabadult Magyarország szabad, független, valóban demokratikus országgá lett, amelyben minden hatalom a dolgozó népé, s amelyben nincs olyan magas közéleti tisztség, amely ne állna nyitva a munkásság, a dolgozó parasztság, az értelmiség tehetséges és a néphez hű fiai és leányai előtt. A munkáshatalom iparilag is fejlett országgá tette Magyarországot. Ebben nagy szerepe volt annak a gazdasági együttműködésnek, amely a szocialista tábor országai között alakult ki. Különösen nagy szerepe volt azonban annak a sokoldalú gazdasági és műszaki segítségnek, amelyben az októberi forradalom országa részesítette hazánkat, a Szovjetunióval való kereskedelmi kapcsolatainknak. Ezek a kapcsolatok nem is annyira a kölcsönös előnyökön alapulnak, mint inkább összehasonlíthatatlanul erősebb, negyvenéves szovjetállam elvtársi szolidaritásán. A gyárak uraivá lett munkások, a földhöz jutott és a fejlett nagyüzemű szövetkezeti gazdálkodás útjára lépett parasztok életszínvonala nagyot emelkedett a felszabadulás előtthez képest. Jelentős eredményeket értünk el a művészetek és a tudományok fejlődésében, a közoktatásban, népünk egészségügyi és szociális ellátásában. Mindezeknek az eredményeinknek a Szovjetunió által számunkra kiharcolt szabadság az alapja, egyik fontos tényezőjük pedig az, hogy dolgozó népünk felhasználta alkotó munkájában a szovjet nép állandó baráti támogatását és szocialista építésének negyvenéves tapasztalatait.

Lényegében nem változtat eredményeinken az, hogy ennek a nagy munkának a folyamán súlyos hibákat is követtünk el. Egyik legnagyobb hiba az volt, hogy a szocializmus gazdasági építése közben és vele párhuzamosan egy ideig nem fordítottunk kellő gondot a dolgozók életszínvonalának állandó emelésére is. De a hiba felismerése, feltárása és kijavítása közben is kérlelhetetlenül vissza kell vernünk az 1956-os ellenforradalomnak a demagógiáját, amely únos-úntalan az életszínvonalnak egyik két éven át tartott átmeneti csökkenésére hivatkozott. Népi demokráciánk fennállásának 13 esztendeje alatt dolgozó népünk egésze (bár nem minden rétege egyenletesen) kiemelkedett a nyomorúságnak és a létbizonytalanságnak abból az állapotából, amelyre a régi rend alatt munkásosztályunk, dolgozó parasztságunk zöme és az értelmiség jelentős része is ítélve volt.

Egyik nagy hibája volt a múltnak az is, hogy nem eléggé érvényesült a társadalmi és az állami építő munkában a szocialista demokratizmus, nem eléggé engedtünk szabad utat a néptömegek kezdeményezésének, nem eléggé vontuk be őket a gazdaság és az állam igazgatásába. De e hiba felismerése, feltárása és kijavítása közben is kérlelhetetlenül vissza kell vernünk az ellenforradalomnak azt a demagógiáját, amely szerint a magyar népi demokrácia valamiféle „zsarnokság" vagy „önkényuralom" lett volna. Semmiféle ellenforradalmi és imperialista demagógia nem tagadhatja le és nem törölheti ki a tények világából azt, hogy Magyarországon a népi demokrácia a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály államhatalma, mérhetetlenül kiterjesztette a demokratizmust, s a legkülönfélébb módon és formában milliós tömegeket vont be a gazdaság és az állam kormányzásába. Magyarországon a munkásnak és a parasztnak nem kell többé az urakat süvegelnie, a dolgozó embernek nem kell többé meggörnyedt gerinccel és kalaplevéve állnia az urak hatósági, hivatali emberei előtt.

A belső reakciós erők az imperialisták támogatásával 1956 október—novemberében kihasználták az általunk elkövetett hibákat. 1956. októberében a régi vezetés hibái és a jobboldali revizionista frakció aknamunkája következtében megvoltak bontva a párt sorai, ezért a párt mély ideológiai válságot élt át, s így sem a párttagok százezreit, sem a munkástömegeket nem tudta mozgósítani a proletárhatalom védelmére. Pártunk sorainak ez a szervezeti és ideológiai bomlása kiterjedt az egész politikai és társadalmi életre és szervezetre, ez akadályozta meg, hogy saját erőnkből legyünk úrrá az ellenforradalmon.

Ebben a nehéz helyzetben, amikor 12 esztendő demokratikus és szocialista vívmányai forogtak kockán, amikor arról volt szó, hogy Magyarország a szocialista fejlődés útján halad-e tovább, vagy a kapitalista és nagybirtokos restauráció, a fasizmus és a háború útjára lép, amikor tehát népünk és hazánk élete forgott kockán — újra a Szovjetunió sietett segítségünkre: a forradalmi munkás-paraszt kormány kérésére, internacionalista kötelességét teljesítve fegyveres erőket küldött népünk segítségére.

A személyi kultusz időszakában kétségtelenül voltak egyes hibák és fogyatékosságok a Szovjetunió és egyes népi demokratikus országok viszonyában, így a szovjet—magyar viszonyban is. Ezeket a fogyatékosságokat maga a szovjet kormány és a Szovjetunió Kommunista Pártja tárta fel és küszöbölte ki 1956 október 30-i nyilatkozatával és az azóta létrejött államközi megállapodásokkal és szerződésekkel. De a fogyatékosságok feltárása és kijavítása közben kérlelhetetlenül vissza kell vernünk az 1956 október—novemberi ellenforradalomnak nacionalista, szovjetellenes demagógiáját. Egy pillanatra sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a Szovjetuniónak Magyarországhoz való viszonya a felszabadulás óta elsősorban és mindenekelőtt az önzetlen segítésnek, az őszinte barátságnak, az elvtársi egyenjogúságnak a viszonya volt, olyan viszony, amely főként hazánknak nyújtott gazdasági és politikai előnyöket. A Szovjetunió segítségével értük el — s ezt sem tagadhatja le semmiféle imperialista demagógia — hogy a magyar dolgozó nép vezetése és uralma alatt állt újra helyre a magyar nemzeti és állami függetlenség, amelyet a régi uralkodó osztályok évszázadok óta és különösen uralmuk utolsó 25 évében nagyban és kicsinyben kiárusítottak, amelyet a második világháború alatt a német imperialisták lábbal tiportak és lényegében megszüntettek. A magyar nemzeti függetlenség, az önálló magyar államiság visszaállításának ténye a magyar történelemben örökre és visszavonhatatlanul összeforrott a magyar—szovjet barátsággal, a Szovjetunió segítségével. A Szovjetunió segítségének, a szovjet hadsereg felszabadító tettének köszönhetjük, hogy 1944 után hazánk nem vált a német náci-imperializmus gyarmata helyett az amerikai—angol imperializmus gyarmatává. Neki köszönhetjük, hogy sorra-rendre meg tudtuk hiúsítani a felszabadulásunk óta szakadatlanul folyó és belső magyar reakció által támogatott kísérleteket, amelyekkel az imperialisták be akartak avatkozni Magyarország belügyeibe.

A magyar nemzeti és állami függetlenségnek ezért igazi biztosítéka a magyar—szovjet barátság és szövetség; ezért biztosítéka ennek a varsói szerződés, amely az imperialisták által újra talpraállított, újra a Keletre való terjeszkedés és hódítás útjára buzdított német imperializmussal szemben önvédelemre egyesíti a Szovjetunió és a kelet-európai népi demokráciák erejét. Az szereti igazán hazáját, akinek gondja, hogy fejlődjenek a magyar nép felemelkedésének belső és külső feltételei, tehát növekedjék a népi demokratikus állam ereje, s szilárduljon az imperialista és gyarmatosító törekvésekkel szembenálló szocialista tábor egysége. Ezért volt nemzetellenes a tavaly októberi ellenforradalom, amely kockára tette a magyar nemzeti függetlenséget. Ezért nemzeti párt az MSZMP, ezért volt nagy nemzeti tett az, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány — a Szovjetunió segítségét kérve és igénybe véve — biztosította a magyar dolgozó nép hatalmát, visszaverte az imperialista beavatkozási és restaurációs kísérletet, s megvédte a 13 éves magyar népi demokrácia egyik legnagyobb vívmányát: a magyar nép önrendelkező jogát.

Tanulnunk kell az elkövetett hibákból és ugyanakkor éberen vigyázzunk arra, hogy soha többé ne ismétlődhessék meg az, ami októberhez vezetett és ami októberben történt. Az ellenforradalom jelentősen visszavetett bennünket a szocialista építésben. A magyar munkásosztály és dolgozó népünk alkotó munkájának és erőfeszítéseinek eredményeképpen a Szovjetunió és a többi baráti ország segítségével gazdasági életünk azóta olyan gyors ütemben tér vissza a rendes kerékvágásba, olyan sikeresen folytatjuk tovább a szocializmus építését, hogy ez csodálatba ejtl a külső szemlélőt. November óta elért sikereink azonban nem kápráztatnak el minket, mert tudjuk, hogy hibáink kijavításáért és nehézségeink leküzdéséért még sokat kell tennünk. Pártunk erejét, egységét és tekintélyét az ellenforradalom előtti állapothoz képest jelentősen megnöveltük, de tudjuk, hogy azt az ideológiai válságot, amely népünk különböző rétegeiben megelőzte az októberi ellenforradalmat, még nem küzdöttük le teljesen azt a mély kiábrándultságot, amely október előtt a magyar értelmiség (de nemcsak az értelmiség) és az ifjúság viszonylag széles rétegeiben elterjedt, még csak részben sikerült újra cselekvő hitté változtatnunk. A feladat most az, hogy gazdasági és ideológiai területen egyaránt felszámoljuk az ellenforradalom okozta visszaesést és megteremtsük a politikai, gazdasági és ideológiai feltételeit a szocializmus teljes felépítése felé való új, gyors fejlődésnek.

Ennek az elhatározásnak, az erre való elszántságnak a jegyében ünnepeljük meg a 40 éves októberi forradalmat, egy pillanatra sem feledve azt, hogy történelmünk bizonysága szerint a Nagy Októberi Szocialista Forradalom nemcsak a világtörténelemnek, hanem a magyar történelemnek is korszakot nyitó fejezete.

Budapest, 1957. szeptember 20.

Marosán György elvtárs beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

Az ország mintegy negyven főiskolájára és egyetemére összesen 256 szegényparaszt származású — ebből összesen az egész országban négy parasztlány — és 473 munkásszármazású gyerek iratkozott, azaz iratkozhatott be.

Csak minden 426. munkásgyerekből és minden 1320. szegényparaszt gyermekből lehetett orvos, mérnök, tanár, jogász vagy állásnélküli diplomás.

— Az 1930—31-es tanévben — folytatta Marosán György — a főiskolákon az ország lakosságának az akkori statisztikák szerint 56,4 százalékát kitevő munkásság és szegényparasztság gyermekei 5,6 százalékban szerepeltek a tanulók között. Százötvenezer ipari munkás után egy gyermek került a gazdasági főiskolákra, százezer ipari munkás után nem egészen négy gyermek járt a műegyetemre, százezer munkás után három gyermek járt a közgazdasági egyetemre, százezer szegényparasztra négy tanuló jutott a tudományegyetemeken, ötszázezer szegényparaszt után került egy gyermek a műegyetemre — kérdezzék meg apáikat, anyáikat, ha a könyvnek, a betűnek, a statisztikának nem hisznek!

Ezután Marosán György a két budapesti műszaki egyetem hallgatóinak mostani helyzetéről beszélt.

— Az 1957—58-as tanévben összesen 4098 hallgatója van a két egyetemnek — mondotta. — A budapesti műszaki egyetem összhallgatóinak száma 2687. Ebből munkásszármazású 41.6, paraszt 15, értelmiségi 17.7, alkalmazott 16.8, egyéb 8.5, osztályidegen 0.89 százalék.

A munkás- és parasztszármazású hallgatók százalékaránya tehát 56.6.

Az első évfolyamra felvetteknél 632 hallgató közül munkás-paraszt 50.2, értelmiségi 21.2, alkalmazott vagy egyéb 23.6, osztályidegen 0.5 százalék. Ma — minden ellenkező híresztelléssel szemben — mondhatjuk, hogy nem csökkent az értelmiségi származásúak száma az egyetemeken és főiskolákon, hanem inkább emelkedett. Most több értelmiségi és alkalmazotti származású fiatal tanul a főiskolákon, mint amennyi a felszabadulás előtt valamennyi főiskolánk összes hallgatója volt.

— Sohasem mondtuk, hogy mi a bankárok, grófok, hitbizományi urak és Mindszenty lakájainak vagyunk a kormánya, vagy a pártja! Mi a munkások, parasztok és becsületes értelmiségi emberek pártja és kormánya vagyunk és az is maradunk!

Az osztályharcból következik, hogy az uralkodó osztály igyekszik a maga köréből meríteni az értelmiséget.

— Sokszor fevetődik a kérdés, mi lesz az értelmiséggel? — folytatta. — Senki sem vetheti szemünkre, hogy az utolsó tizenkét esztendőben túlzottan szigorú rendszabályokat alkalmaztunk volna az értelmiségi és a kispolgári rétegekkel szemben. De igen furcsa, hogy amikor egy kapitalistához hozzányúlunk, akkor felhorkannak és még a polgár gyermeke is a humanizmusról prédikál.

A továbbiakban Marosán György adatokkal bizonyította: az értelmiség és más rétegek gyermekeit is beengedjük az egyetemre.

Négyszer-ötször annyi diák jár az egyetemre, mint a múltban, s ha a munkásság és parasztság fiai mintegy 50 százalékban vannak képviselve, akkor kikből tevődik össze a másik ötven százalék? Tanárok, kispolgárok és hasonlók gyermekeiből. Mi nem mondjuk azt, hogy minden diák ellenforradalmár — mondotta ezután Marosán György. — Ez nem igaz. A műegyetem diákjainak döntő többsége feltétlenül becsületes és tanulnivágyó fiatalokból áll, akik tudásukat a népi demokrácia szolgálatába akarják állítani.

Joggal beszélünk arról, hogy a műegyetem fiatalságának többsége szocializmust akar építeni. Ez osztályhelyzetükből adódik. Csak ne engedjék magukat a huligánoktól elámítani!

— Sokszor ért bennünket az a vád, hogy értelmiségellenesek vagyunk. Ez hazugság. Senki sem becsüli jobban a magyar értelmiséget, mint mi, kommunisták. Jól tudjuk, hogy a magyar értelmiség segített nekünk. Nemcsak a munkások harcoltak a népi hatalomért, hanem az értelmiség legjobbjai is. Mi e réteg iránt becsületes, jószándékkal vagyunk.

— Szeretném diákbarátaimnak megmondani, hogy az idei október 23. rendes tanítási nap lesz az iskolákban.

Ha mi, a munkások, műszakiak ezen a napon a helyünkön vagyunk, akkor az ifjúságnak is a maga helyén, az egyetemen kell lennie. S ha valaki megfeledkeznék kötelességéről, akkor emlékezetébe idézzük, hogy tizenötezer olyan diák maradt ki az egyetemekről — köztük munkás- és parasztgyermekek —, akik szívesen járnának egyetemre, de akik számára nem jutott hely.

Marosán György ezután arra emlékeztette a diákságot, milyen volt a műszaki értelmiség sorsa a Horthy-rendszerben.

A továbbiakban az egyetemeken folyó világnézeti oktatásról szólt Marosán György.

Marxista—leninista tanítás lesz az egyetemeken — hangoztatta, — ehhez épp úgy ragaszkodunk, mint az Egyesült Államok tőkés csoportja ennek az eszmének az üldözéséhez.

Abban természetesen igazat kell adnunk bárkinek, hogy a világnézeti oktatás ne silabuszokból történjék, hanem klasszikusokból.

Szükség van a marxista—leninista oktatásra, mert ez az egyetlen világnézet, amely mindenkinek segítséget ad ahhoz, hogy el tudjon igazodni az eseményekben.

Van osztályharc — mondotta a továbbiakban Marosán György — s ez jelentkezik az egyetemeken is. A múlt rendszerben úgy jelentkezett, hogy nem vették fel a munkások és parasztok gyermekeit. Ezzel szemben mi most nem tiltjuk meg, hogy a kispolgárok tehetséges gyermekei tanuljanak, de nem hirdethetik a saját politikai eszméiket. A véleménynyilvánításra mindenkinek megvan a lehetősége, s mi vitatkozunk is munkásokkal is és más rétegbeliekkel is.

A véleményed azonban úgy mondd meg, hogy abból mindig kijöjjön valami okos és becsületes
— mondotta.

Marosán György ezután számos kérdéssel foglalkozott, amelyeket a gyűlés előtt juttattak el hozzá. Az egyik kérdés arra vonatkozott: miért nincs többpárt-rendszer. Marosán György a következőket mondotta:

— Nincs és nem is lesz többpárt-rendszer! A szabadság és a demokrácia nem függvénye a többpárt-rendszernek.

Többpárt-rendszer nem lesz, de lesz nemzeti egység. A Hazafias Népfrontban tömörülnek a becsületes munkások, parasztok, értelmiségiek — s ez megteremti a nemzeti egységet. Gondoljunk csak arra: a magyar szakszervezeteknek csaknem kétmillió tagja van, sok tízezren tömörülnek a KISZ-ben, a nőszervezetekben, mellettünk áll az értelmiség jelentős része. Tömörítsük ezeket a jószándékú, becsületes, dolgozó embereket — s megvan a nemzeti egység.

Mi a helyzet az ifjúság vezető szerepével? — ezt a kérdést is feltették.

— Nem igaz, hogy az ifjúságnak vezető szerepe van! — szögezte le. Az ifjúságból növekedhetnek ki kétségtelenül a jövő vezető rétegei, hiszen szocialista országunk jövő fejlődése megköveteli, hogy több mérnökünk, több tanárunk, jogászunk és művészünk legyen. De jól nézne ki ez az ország, — fűzte hozzá nagy derültség közben —, ha mondjuk a műegyetem leülne a többi egyetemmel, s megbeszélné, hogy „mondjon le a kormány, majd mi megalakítjuk az új kormányt."

Szerepelt a kérdések között az is: igaz-e az a jelszó, hogy „aki magyar, velünk tart."

— Miért magyar Mindszenty vagy mondjuk herceg Esterházy? — kérdezte válaszában Marosán György. Talán azért, mert négyszáz évre esetleg vissza tudja vezetni a családfáját? Nem, nem minden magyar — testvér, hazugság ez a jelszó! Nekem nem testvérem a bankár, a földbirtokos, a tőkés. De testvérem az Algériában harcoló, Franciaországban küzdő munkás, mérnök, író, vagy tudós, aki kiveszi a részét az emberi haladásért folytatott harcból. Nem, nem testvérem a bankár, de lehet testvérem a bankár fia! — ha érzi, tudja, hogy a társadalmi fejlődés a szocializmus irányába halad, ha segíteni akar és nem kárt tenni.

— Nehéz nekünk pálcát törni a fiatalság felett — folytatta — még a bűnösre is nehéz rányomni azt a bélyeget, hogy bűnös. Most már nincs személyi kultusz, nem kell a fiataloknak „égre-földre" tapsolni Rákosit... De azt

megköveteljük, hogy minden fiatal a népköztársaság hű, becsületes állampolgára legyen, hogy tanuljon, s hogy segítsen minél gyorsabb ütemben építeni az országot!

A továbbiakban Marosán György hosszan beszélt a szociális demagógiáról. Tények sorával világította meg, milyen hazugak az életszínvonalat ócsárló jelszavak.

Ezután a Nagy Októberi Szocialista Forradalom közelgő 40. évfordulójának jelentőségéről, a magyar és a szovjet nép közötti megbonthatatlan barátságról beszélt, majd az egyetem professzoraihoz fordult:

— Mi azt kérjük Önöktől, hogy igyekezzenek jó szakembereket, becsületes állampolgárokat nevelni. Ebben a munkában mi ott fogunk állni Önök mellett.

Neveljék fiainkat, lányainkat, formálják törvénytisztelő emberekké, s mi a tenyerünkön fogjuk hordozni őket — mondotta hatalmas tapssal fogadott beszéde végén Marosán György.

Rendelet jelent meg az országos gyermek- és ifjúságvédelmi tanács létesítéséről

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány legutóbbi ülésén rendeletet hozott országos gyermek- és ifjúságvédelmi tanács létesítéséről azzal a céllal, hogy hatékonyabbá váljék a magyar gyermek- és ifjúságvédelem. A rendelet szövegét a hivatalos lap keddi száma közli. A tanács a Minisztertanácsnak közvetlenül alárendelve működik. Feladata a gyermek- és ifjúságvédelem egyes feladataival foglalkozó különböző szervek munkájának összehangolása.

A tanácsnak húsz állandó tagja lehet, akiket a gyermek- és ifjúságvédelem kérdéseiben jártas szakemberek közül a tanács elnöke nevez ki, a különböző szervek javaslatai alapján.

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány az országos gyermek- és ifjúságvédelmi tanács elnökévé dr. Münnich Ferencet, a kormány első elnökhelyettesét, titkárává Járó Miklósnét, a művelődésügyi minisztérium gyermek- és ifjúságvédelmi osztályának vezetőjét nevezte ki.

A békekölcsön-húzások eredményei

Decemberben újra sorsolnak

Vasárnap a Zeneakadémia feldíszített nagytermében folytatták a békekölcsön-húzásokat. Az ötödik békekölcsön sorsolásánál 99.550 kötvényt 23 millió 947.800 forint értékben húztak ki. A 100.000 forintos főnyereményt a VIII. osztály 45.457 sorozat 25-ös számú kötvényének tulajdonosa nyerte.

A hatodik békekölcsön húzásán 150.400 nyeremény talált gazdára. 35 millió 907.800 forint értékben. A főnyeremény a II. osztály 75.878 sorszámú 24-es számú kötvény tulajdonosának jutott.

A szombat és vasárnapi három sorsoláson összesen 306.850 kötvényt, több mint 77 millió forint értékben húztak ki. Rövid szünet után decemberben ismét sorsolnak: a második, harmadik és negyedik békekölcsön kötvényeit.

Gyorslista az V. Békekölcsön sorsolásáról

Sorozat	Szám	Nyeremény	Sorozat	Szám	Nyeremény	Sorozat	Szám	Nyeremény
40006	01—50	200	46283	01—50	200	52499	01—50	200
40134	01—50	200	46298	19	5.000	52526	02	10.000
40222	01—50	200	46298	01—50	200	52529	01—50	200
40466	01—50	200	46367	01—50	200	52656	01—50	200
40275	01—50	200	46374	01—50	200	52905	28	5.000
40322	01—50	200	46420	01—5	200	52905	01—50	200
40434	01—50	200	46424	01—5	200	52963	01—50	200
40456	01—50	200	46481	01—5	200	53030	01—50	200
40482	01—50	200	46547	01—5	200	53033	01—50	200
40720	32	5.000	46794	01—50	200	53173	01—50	200
40720	01—50	200	46924	01—50	200	53202	01—50	200
40795	01—50	200	47081	01—50	200	53227	01—50	200
41286	01—50	200	47120	01—50	200	53267	01—50	200
41384	01—50	200	47252	43	25.000	53517	01—50	200
41449	01—50	200	47252	01—50	200	53823	01—50	200
41945	01—50	200	47355	01—50	200	54065	01—50	200
42183	01—50	200	47383	01—50	200	54084	01—50	200
42309	01—50	200	47487	01—50	200	54179	01—50	500
42257	01—50	200	47542	01—50	200	54209	01—50	200
42258	01—50	200	47623	01—50	200	54220	01—50	200
42308	01—50	1.000	47746	01—50	200	54279	01—50	200
42374	01—50	200	47871	01—50	200	54433	01—50	200
42395	01—50	200	48063	01—50	200	54608	01—50	200
42585	01—50	200	48384	01—50	200	54765	01—05	200
42795	01—50	200	48430	01—5	200	54818	01—50	200
42795	01—50	200	48469	01—5	200	54891	01—50	200
42885	01—50	200	48534	01—5	200	54962	01—50	200
42894	01—50	200	48830	01—50	200	55115	01—50	200
42956	01—50	200	48858	01—50	200	55206	01—50	200
43001	01—50	200	49034	01—50	200	55484	01—50	200
43493	01—50	200	49514	01—50	200	55493	01—50	200
43751	01—50	200	49582	01—50	200	55651	01—50	200
44067	01—50	200	49715	01—50	200	55957	01—50	200
44250	01—50	200	49888	01—50	200	55973	01—50	200
44537	01—50	200	50049	01—50	200	56006	01—50	200
44547	01—50	200	50129	01—50	200	56136	01—50	200
44609	01—50	200	50156	01—50	200	56189	01—50	200
44701	01—50	200	50176	01—50	200	56455	12	5.000
44745	01—50	200	50270	01—50	200	56455	01—50	200
44792	01—50	200	50377	01—50	200	56573	01—50	200
44802	01—50	200	50484	01—50	200	56574	01—50	200
44923	01—50	200	50592	01—50	200	56733	01—50	200
44991	01—50	200	50676	01—50	200	56946	01—50	200
44994	01—50	200	50933	01—50	200	57019	01—50	200
45195	01—50	200	51012	01—50	200	57031	01—50	200
45268	01—50	200	51097	01—50	200	57056	01—50	200
45341	01—50	200	51107	01—50	200	57184	01—50	200
45380	01—50	200	51131	01—50	200	57187	01—50	200
45457	25	100.000	51143	01—50	200	57188	01—50	20
45457	01—50	200	51294	01—50	200	57328	01—05	200
45594	01—50	200	51514	13	50.000	57417	01—50	200
45670	01—50	200	51514	01—50	200	57545	01—50	200
45720	01—5	200	51628	01—50	200	57547	48	5.000
45844	01—50	200	51683	01—50	200	57547	01—50	200
45912	01—50	200	52002	01—50	200	57627	01—50	200
45988	01—50	200	52077	01—50	200	57829	01—50	200
46085	01—50	200	52146	01—50	200	57864	01—50	200
46223	01—50	200	52188	01—50	200	58058	01—50	200
46239	01—50	200	52384	01—50	200	58160	01—50	200
						58219	01—50	200
						58460	01—50	200
						58577	01—50	200
						58696	16	5.000
						58696	01—50	200
						58751	01—50	200
						58860	01—50	200
						58931	23	10.000
						58931	01—50	200
						59112	01—50	200
						59242	01—50	200
						59542	01—50	200
						59668	01—50	200
						59689	01—50	200
						59740	01—50	200
						59913	01—50	200

Gyorslista a VI. Békekölcsön sorsolásáról

Sorozat	Szám	Nyeremény	Sorozat	Szám	Nyeremény	Sorozat	Szám	Nyeremény
60084	01—50	200	68904	01—50	200	74977	01—50	200
60117	01—50	200	69059	01—50	200	75296	01—50	200
60206	01—50	200	69196	01—50	200	75382	01—50	200
60271	01—50	200	69449	11	25 000	75429	01—50	200
60280	01—50	200	69449	01—50	200	75789	01—50	200
60550	01—50	200	69489	01—50	200	75836	01—0	200
60573	01—50	200	69526	01—50	200	75838	01—50	200
60691	18	10 000	69563	01—50	200	75867	01—50	200
60691	01—50	200	69624	01—50	200	75878	24	100 000
60745	01—50	200	69646	01—50	200	75878	01—50	200
60791	01—50	200	69808	01—50	200	75886	01—50	200
61130	01—50	200	69844	01—50	200	75888	01—50	200
61529	01—50	200	69962	01—50	200	75890	01—50	200
61612	01—50	200	70106	01—50	200	76108	01—50	200
61883	01—50	200	70109	01—50	200	76140	01—50	200
61968	01—50	200	70233	01—50	200	76330	01—50	200
62112	01—50	200	70484	01—50	200	76484	01—50	200
62471	01—50	200	70765	01—50	200	76698	01—50	200
62652	01—50	200	70780	01—50	200	77167	01—50	200
62681	01—50	200	70876	01—50	200	77194	01—50	200
62743	01—50	200	71099	01—50	200	77238	01—50	200
62757	01—50	200	71213	01—50	200	77278	01—50	200
62832	01—50	200	71259	01—50	200	77568	01—50	200
62998	01—50	200	71311	01—50	200	77589	01—50	200
63395	01—50	200	71376	01—50	200	77743	01—50	200
63589	01—50	200	71451	01—50	200	77801	01—50	200
63623	01—50	200	71518	01—50	200	77912	01—50	200
63975	01—50	200	71528	01—50	200	77931	01—50	200
64072	01—50	200	71585	01—50	200	77945	01—50	200
64146	01—50	200	71704	14	5 000	78034	01—50	200
64230	01—50	200	71704	01—50	200	78084	01—50	200
64308	01—50	200	71954	01—50	200	78530	01—50	200
64468	01—50	200	71960	01—50	200	78714	01—50	200
64487	01—50	200	72071	01—50	200	78756	45	10 000
64628	01—50	200	72114	01—50	200	78756	01—50	200
64646	01—50	200	72134	01—50	200	78774	01—50	200
64750	01—50	200	72185	01—50	200	78914	01—50	200
64779	01—50	200	72278	06	5 000	78998	01—50	200
64849	01—50	200	72278	01—50	200	79061	01—50	200
64852	01—50	200	72387	01—50	200	79075	01—50	200
65030	01—50	200	72551	01—50	200	79122	11	5 000
65049	06	10 000	72630	01—50	200	79122	01—50	200
65049	01—50	200	72732	45	5 000	79227	01—50	200
65050	01—50	200	72732	01—50	200	79237	01—50	200
65065	01—50	200	72755	01—50	200	79628	23	5 000
65253	01—50	200	72788	01—50	200	79688	01—50	200
65267	01—50	200	72828	01—300	200	79772	01—50	200
65474	01—50	200	72939	01—50	200	79848	01—50	200
65771	01—50	200	73011	01—50	200			
65819	01—50	200	73049	01—50	200			
65872	01—50	200	73060	01—50	200			
65874	01—50	200	73119	01—50	200			
66097	01—50	200	73489	01—50	200			
66175	01—50	200	73674	01—50	200			
66532	01—50	200	73755	01—50	200			
66606	01—50	200	73793	01—50	200			
66801	01—50	200	73839	01—50	200			
66808	01—50	200	74000	01—50	200			
66917	01—50	200	74059	01—50	200			
66918	01—50	200	74101	01—50	200			
66926	01—50	200	74328	01—50	200			
67169	01—50	200	74433	01—50	200			
67240	01—50	200	74441	01—50	200			
67283	01—50	200	74517	01—50	200			
67384	01—50	200	74820	39	5 000			
67472	01—50	200	74820	01—50	200			
67282	01—50	200						
67538	01—50	200						
67542	01—50	200						
67587	01—50	200						
67618	01—50	200						
68053	01—50	200						
68114	01—50	200						
68157	01—50	200						
68190	01—50	200						
68191	01—50	200						
68281	01—50	200						
68352	01—50	200						
68434	01—50	200						
68562	01—50	200						
68815	01—50	200						
68832	01—50	200						
68836	01—50	200						
68881	01—50	200						

A gyorslista az egy osztályra — 100 millió forintra — megállapított nyereményösszegeket tartalmazza. A VI. Békekölcsönből 16 osztályban bocsátottak ki kötvényeket. A 16 osztály számozása azonos, így a húzás eredménye valamennyi osztályra érvényes.

A kisorsolt kötvények beváltását szeptember 25-én kezdik meg az Országos Takarékpénztár fiókjai és a postahivatalok.

A gyorslista közvetlenül a sorsolás után készült, az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

Dulles dicséri az új thaiföldi miniszterelnököt

Washington (MTI). Az AP jelentése szerint Dulles amerikai külügyminiszter, aki New Yorkból visszaérkezett Washingtonba, az egyik újságíró kérdésére válaszolva kijelentette, Pote Sarasin, Thaiföld új miniszterelnöke „nagyon jó barátja az Egyesült Államoknak". Mint ismeretes, az új thaiföldi miniszterelnök korábban hazájának washingtoni nagykövete volt.

SPORT

Szovjetunió—Magyarország 2:1 (1:1)

Népstadion 91000 néző, vezette: Lequesne

MAGYARORSZÁG: Grosics — Mátrai, Sipos, Sárosi — Bozsik, Berendi — Sándor, Machos, Hidegkuti, Bundzsák, Lenkei.

SZOVJETUNIÓ: Beljajev — Ogonykov, Keszarjev, Kuznyecov — Vajnov, Netto — Tatusin, Iszajev, Szimonyan, Sztrelcov, Iljin.

A magyar válogatottnak ez alkalommal nem sikerült győznie. Válogatottjaink tetszetősen játszottak, sokkal többet is támadtak, az utolsó negyedórában azonban visszaesett a magyar válogatott. A játékosok akarásával ezúttal sem volt baj, minden labdán rajta voltak. A mérkőzés nagyrészében a magyar csapat irányította a játékot, a vendégek szemmel láthatóan védekezésre rendezkedtek be s meg kell mondani, védelmük kitűnően működött. A magyar támadások befejezéséből hiányzott az erő és a gyorsaság, ezért nem sikerült áttörnünk a szovjet védelmet. Igen sok helyzetet teremtettek csatáraink, ezeket azonban sorra kihagyták. A szovjet csapat gyors lefutásokkal próbálkozott és ezek mindig veszélyt jelentettek a magyar kapura. A vezetést a szovjet csapat szerezte meg a 6. percben Tatusin révén. 1:0. A magyar csapat ezután sokkal többet támadott, mint ellenfele és a 26. percben sikerült kiegyenlítenie. Bundzsák félmagas beadását Hidegkúti közvetlen közelről fejelte a hálóba, 1:1. Ezután több gólt ígérő támadása volt a magyar válogatottnak, a befejezés azonban nem sikerült.

Szünet után szinte állandóan mi támadtunk. A szovjet játékosok az utolsó negyedórában jöttek fel ismét, már-már úgy látszott, hogy döntetlen marad az eredmény, mikor két perccel a befejezés előtt egy előrevágott labdával Sztrelcov kiugrott a magyar védők között és mintegy hét méterről élesen a bal felső sarokba lőtt, ezzel 2:1-re győzött a Szovjetunió. A magyar csapatból Sipos, Mátrai és Berendi játszott kiemelkedően. A szovjet játékosok közül Beljajev, Sztrelcov és Tatusin játszott legjobban.

Kárpáti sikere Budapesten

Az FTC országos motoros salakpályaversenyén a pécsi Zalka Máté versenyzője, Kárpáti (Krampfardt) András igen nagy sikert aratott. Legyőzte az egész magyar élmezőnyt és az 500-as gépek futamában az első helyet szerezte meg. A döntőbejutásért előbb Nádorit győzte le, majd Vöröst és Zekét is maga mögé utasította. A legizgalmasabb futam a Nádori—Kárpáti találkozó volt, a pécsi motoros kitűnően versenyzett és hiába vezetett az első körökben Nádori, a hajrában Kárpáti feljött és sikerült megelőznie nagynevű ellenfelét, ezzel a döntőbe jutott. Ott már aránylag könnyebb dolga volt.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Tollhegyen.
17.37: Elhelyezkedési tanácsadó.
17.40: Rossini: Tell Vilmos — nyitány.
17.50: Gyermekrádió.
18.00: Hírek. — Tudósítások.
18.20: Szív küldi szívnek szívesen.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Jacobi: Sybill. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Moulin Rouge (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)
Kossuth: Koldusdiák (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Moulin Rouge (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Két vallomás (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Kati és a vadmacska (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Graciela (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Idegen utas (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Sötét csillag (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Az első szó (fél 6 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Ádám bordája (8 órakor)

BARANYA GAZDASÁGI ÉLETE

címmel dr. Babics András tart előadást szeptember 25-én, szerdan este 6 órakor Pécs város Művelődési Házában, a Művelődési Ház és a Magyar Földrajzi Társaság rendezésében. Belépés díjtalan.

Mérkőzések a PVSK kosárlabda kupájáért

Postás—PEAC 73:66 (32:30), férfi mérkőzés. A Postás végig vezetett, legjobb dobók: Molnár 16, Ötvös 16, Bányai 11, illetve Molnár 18, Bertha dr. 14, Péntek 10.

Postás II.—PVSK II. 68:35 (31:12), férfi mérkőzés. A Postás fiataljai megérdemelték a győzelmet. Legjobb dobók: Gombor II. 22, Rozs I. 20, illetve Tálló 12, Fenyvesi 6.

PEAC II. férfi—Meteor I. női 80:36 (30:15). A Meteor egy pillanatig sem tudta vitássá tenni a PEAC győzelmét. Legjobb dobók: Molnár 24, Csák 16, Illetve Székely 16.

PEAC II.—PVSK II. 46:42 (29:18), férfi mérkőzés. A két csapat lendületes mérkőzést és nagy harcot vívott. Legjobb dobók: Farkas 21, Rácz 10, illetve Siska 13.

Magyarország B—Szovjetunió B 1:1 (1:1)

Moszkva, 50 000 néző, vezette: Dienst.

Magyarország B: Kovalik — Kóczián II., Várhidi, Dálnoki I. — Lovig, Dávid — Budai II., Bencsics, Szilágyi I., Tóth M., Fenyvesi.

Szovjetunió B: Razinszkij — Rogov, Jerohin, Krutyikov — Paramonov, Carjov — Sapovalov, Mamikin, Mamedov, Fedoszov, Rizskin.

Győzelmet érdemelt volna a magyar csapat. Ettől súlyos játékvezetői tévedés fosztotta meg játékosainkat. Nyolc perccel a befejezés előtt a kiugró Tóth Mihályt hátulról fellökték a szovjet védők, ezért feltétlenül 11-est kellett volna ítélnie a játékvezetőnek. A magyar csapat taktikából, küzdőképességből kitűnően vizsgázott, a szovjet játékosok főleg gyorsaság és állóképesség tekintetében bizonyultak jobbnak.

Viharos magyar támadásokkal kezdődött a játék, a második percben Tóth M. nagy lövésével megszerezte a vezetést, 1:0. A gól után szovjet támadások következtek és a 19. percben Fedoszov húsz méterről védhetetlenül lőtt a hálóba, 1:1. A fordulás után eleinte hullámzó volt a játék, később aztán a magyar csapat felülkerekedett és erősen szorongatott, de a góllövés nem sikerült. A magyar csapatból Kovalik, Várhidi és Tóth Mihály volt a legjobb, de igen jó teljesítményt nyújtott Lovig is, aki különösen szünet után lendült igazán játékba.

Sok kiállítás az NB III-ban

Győzött a Mohácsi TE Nagykanizsán

Baja—Pécsújhegyi Bányász 3:1 (0:0). Baja, 1000 néző, vezette Szabó. A pécsújhegyiek a mérkőzés nagy részében védekeztek. Az első félidőben még sikerült gól nélkül megúszniok, szünet után azonban a bajaiak vezető gólja után több pécsújhegyi játékos elvesztette fejét és nem kevesebb, mint hárman: Sértő, Hertelendi, Kesztyús, a kiállítás sorsára kerültek. Góllövők: Horváth, Petresevics, Welnig (11-esből), illetve Vámos.

Pécsi BTC—Simontornyai BTC 4:1 (2:0). Pécs BTC-pálya, 300 néző, vezette Firányi. A kapu előtt határozottabban játszó bőrgyári csapat megérdemelten győzött, bár az eredmény szorosabb is lehetett volna. Góllövők Lapis 2, Horváth (11-esből), Máté (11-esből), illetve Pénzes. A játékvezető Szigetit a pécsi, Sebestyént pedig a simontornyai csapatból kiállította.

Pécsi Vasas—Kaposvári Dózsa 3:2 (0:1). Kaposvár, 2000 néző. A kaposváriak már 2:0-ra vezettek. A mind jobban játékbalendülő pécsi csapatnak azonban nemcsak a kiegyenlítés sikerült, hanem a győzelem is. Góllövők: Karácsonyi, Rákóczi (11-esből), Halasi, illetve Hornyák 2. A mezőny legjobbja Keresztes (Vasas) volt.

Szigetvári ZMSE—Kaposvári Textil 2:1 (2:1). Szigetvár, 1000 néző, vezette Both. A szigetváriak nagy küzdelem után szerezték meg a győzelmet a mezőnyben szépen adogató, de a kapu előtt tehetetlen kaposváriak ellen. Góllövők: Tolnai, Hompola (11-esből), illetve Völgyi.

Mohácsi TE—Nagykanizsai Vasút 3:1 (1:1). Nagykanizsa, 300 néző, vezette Isztl. A lelkesen játszó mohácsi csapat rászolgált a győzelemre. Góllövők: Csanda II. 2, Peszt (öngól), illetve Szabó.

Nagykanizsai Építők—Tolna 4:0 (3:0), Nagykanizsa, 500 néző, vezette Tolnai. Fölényesen győzött a végig támadó nagykanizsai csapat. Góllövő: Beck 3, Kovács.

Csurgó—Dombóvári Vasút 4:0 (2:0). Csurgó, vezette Csákány. A csurgóiak nemcsak jól, hanem eredményesen is játszottak. Góllövők: Mácz 2, Szabó, Ottó.

Bonyhád—Nagyatád 3:1, Bonyhád.

Pécs-Baranya—Komlói Bányász 2:1 (2:0)

PVSK-pálya, 2000 néző, vezette: Bácsván, barátságos mérkőzés. — *Pécs-Baranya:* Danka — Szőcs, Hegyi, Farkas — Pleck, Kresz — Kamondi, Virág, Schwara, Lehel, Horváth. — *Komló:* Magyar — Kanizsai, Prelóger, Kripl — Kohlmann, Molnár II. — Grózdics, Korom, Cziráki, Molnár I., Udvaros (Faragó).

Csak az első félidőben volt kiegyenlítő a játék. Ekkor főleg a Pécs-Baranya formás támadásokat vezetett. A fordulás után mintha elbizakodottan és könnyelműen játszottak volna a pécsiek, ezzel szemben a komlóiak erősítettek és a kapura is sokkal nagyobb veszélyt jelentettek, mint a Pécs-Baranya szétesően játszó csatársora. A kiegyenlítés ekkor a levegőben lógott.

A Pécs-Baranya lendületes támadásaival kezdődött a játék, a vezető gólt a 15. percben szerezte meg a pécsi csapat, szögletrúgás után Kresz fejelt a hálóba, 1:0. Ezután Schwara lövései veszélyeztették a komlóiak kapuját, majd a 34. percben Virág szépen szöktette Kamondit és a szélső pár lépés után élesen a hálóba vágta a labdát. 2:0. A második félidőben a komlóiak léptek fel támadóan és a 46. percben Kohlmann húsz méteres lapos lövését Danka elnézte és a labda a hálóba jutott. 2:1. Ezután több alkalom kínálkozott a komlóiaknak a góllövésre, ez azonban nem sikerült. Jók: Szőcs, Pleck, Horváth, illetve Kohlmann, Grózdics és Kripl.

Meglepetések az NB II-ben

Vereséget szenvedett a PVSK, első győzelmét aratta a Pécsbányatelepi Bányász

Az NB II. vasárnapi fordulójában a PVSK meglepetésre vereséget szenvedett Kaposváron a KMTE-től. A Pécsbányatelepi Bányász első győzelmét aratta. A pécsbányatelepiek az Oroszlámi Bányásztól szerezték meg a két pontot. A forduló eredményei: Győri ETO—Nagykanizsa 3:0, Zalaegerszegi TE—Dél-budai Szpártákusz 2:2, Sztálinváros—Kaposvári Kinizsi 5:1, Mosonmagyaróvár — Szombathely 2:0, Szekszárd—Székesfehérvár 3:1, Zalaegerszegi Dózsa—Budafok 5:0, Veszprémi Haladás—Soproni VSE 4:2.

Kaposvári MTE—Pécsi VSK 4:1 (1:1), Kaposvár, 2200 néző, vezette: Gondi. *KMTE:* Kovács — Takács. Egres, Darvas — Papp, Pammer — Morvai, Tiszagáti, Zoldos, Szili, Vigh. — *PVSK:* Hámori I. — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Tura, Hernádi — Győri-Kiss, Csete, Göncz, Kutas, Hámori II.

A kaposváriak meglepően jó napot fogtak ki, különösen csatársoruk játszott lendületesen és eredményesen. A PVSK védelme gyengén működött, ráadásul Mohácsi az első félidő közepe táján leserült és ettől kezdve csak statisztált a pályán. Az első félidőben még jól tartotta magát a PVSK, szünet után azonban a hazaiak támadásai sikerre vezettek. Góllövők Zsoldos 3, Pammer, illetve Csete. A játékvezető a kaposvári csapatból Szilit a 70. és Tiszagátit a 82. percben kiállította. Jók: Pámmer, Zsoldos, Kovács, illetve Göncz és Szegedi.

Pécsbányatelepi Bányász—Oroszlányi Bányász 3:2 (3:0). Pécsújhegy, 1200 néző, vezette Dobszai. *Pécsbányatelep:* Kovács — Ulrich, Sárközi, Gyimesi — Mező, Varga — Mazil, Pintér, Kása, Keszler, Oskó. — *Oroszlányi Bányász:* Pákozdi — Triff-Árkosi, Mészáros, Illés — Molnár, Makai, — Knitzky, Bozsik, Rapai, Galóczi, Móricz. — Az első félidőben igen jól játszott a Pécsbányatelepi Bányász és a góllövés is ment a csapatnak. Szünet után egy váratlan gyors bekapott gól idegessé tette a pécsbányatelepi játékosokat, ekkor feljöttek a vendégek és a győzelemért nagyon meg kellett küzdenie a Pécsbányatelepi Bányásznak. Góllövők: Kása 2, Sárközi, illetve Bozsik, Rapai. Jók: Mező, Sárközi, Kása, illetve Pákozdi, Triff-Árkosi és Illés.

AZ NB II. ÁLLÁSA:

1. Sztálinváros	6	5	1	23: 5	11
2. Győr	6	5	—	14: 4	10
3. Láng-gépgyár	5	5	—	12: 5	10
4. Zalaeeg. TE	5	3	2	11: 4	8
5. Szék.-fehv.	5	4	—	12: 7	8
6. M.-magyaróv.	6	4	—	9: 7	8
7. Pécsi VSK	6	4	—	11:10	8
8. Dél-bud. Sp.	6	3	1	12:11	7
9. Veszprém	6	2	1	17:12	5
10. Kaposv. MTE	6	2	—	13:16	4
11. Pécsbányat.	6	1	2	7:12	4
12. Nagykanizsa	5	1	2	5: 9	4
13. Kaposv. K.	5	2	—	8:15	4
14. Szekszárd	6	1	2	5:10	4
15. Budafok	6	2	—	9:19	4
16. Sopron	6	1	1	9:15	3
17. Zalaeg. Dózsa	6	1	—	9:11	2
18. Oroszlány	5	1	—	5:11	2
19. Szomb. Pam.	6	—	2	4:12	2

A budapesti motorosok győztek

A Pécs-Baranya vasárnap országos meghívásos és területi bajnoki gyorsasági, háztömbkörüli motorversenyén főleg a budapesti motorosok tették ki magukért. A verseny nagyobb közönséget érdemelt volna. Eredmények:

125 kcm sorozatgépek: (14 induló, 10 kör) 1. Gondos Aranka (Ujpesti Dózsa) Csepel 13:21.2, 2. Geszler (Ujpesti Dózsa) Csepel 13:44, 3. Bálint (Pécsi Zalka Máté) Csepel 13:49.

125 kcm speciál gépek: (14 induló, 10 kör) 1. Gondos Aranka (Ujpesti Dózsa) Csepel 15:54.8, 2. Geszler (Ujpesti Dózsa) Csepel 16, 3. Bálint (Pécsi Zalka Máté) Csepel 16.

250 kcm (9 induló, 15 kör): 1. Pásztor (Ujpesti Dózsa) Jawa 20:10, 2. Kedei (Ujpesti Dózsa) Jawa 20:17, 3. Sashegyi (Pécs-Baranya) Jawa 20:32.

350 kcm (8 induló, 15 kör): 1. Bürger (Ujpesti Dózsa) Jawa (250) 19:54.4, 2. Sashegyi (Pécs-Baranya) Jawa (250) 19:57, 3. Bálint (Pécsi Zalka Máté (20:52.2.

500 kcm (4 induló, 12 kör): 1. Pásztor (Ujpesti Dózsa) Norton 15:58.4, 2. Bürger (Ujpesti Dózsa) Jawa (250) 15:58.5,, 3. Illyés (Szekszárd) Norton 15:59.8.

Mérkőzések az Alosztály I-ért

Hidasi Bányász—Pécsi Építők 5:2 (3:0). Pécs, Sörgyár-pálya, vezette Bácsván. Megérdemelten nyert a Hidasi Bányász a gyengén játszó Építők ellen.

Postás—Villány 2:2 (2:0). Postás-pálya, vezette Rajnai. A villányi csapat a mezőnyben jobban játszott, a postások örülhetnek a döntetlennek.

Komlói Béta-akna—Pécsszabolcsi Bányász 4:1 (2:1). Komló, vezette Vindics. Erős iramú mérkőzésen győzött a minden részében jobb komlói csapat.

Porcelángyár—Kinizsi 1:0 (1:0). Porcelángyár-pálya; vezette Sutyor. A Porcelángyár nagyobb arányban is győzhetett volna; a győztes gólt Ámon lőtte.

Traktor—PEAC 1:1 (0:0). Traktor-pálya, vezette Budán. Csapkodó játék, a technikásabb PEAC ellen a Traktor az utolsó másodperében 11-essel egyenlített. Kasza dr. (PEAC) súlyosan megsérült.

Szászvári Bányász—Vasas I. Bányász 3:1 (2:0). Szászvár, vezette Várhegyi. Jóiramú mérkőzésen még nagyobb arányban is győzhetett volna a bátortalanul játszó csatársorral rendelkező hazai csapat. Góllövők: Ditrói 2, illetve Weit.

Szentlőrinc—Sellye 2:0 (1:0), Szentlőrinc, 300 néző, vezette Darázsi. Nem volt vitás a jó formában lévő szentlőrinci csapat győzelme. Góllövő: Drávavölgyi és Balázs.

PVSK II.—Pécsvárad 3:2, Pécsvárad.

HIREK

A tizenkéttalálatos totószelvény: 2, x, x, x, 1, 1, 1, 1, x, 1, 2, 1.

*

Román válogatott—Szegedi EAC 3:1 (2:0). Bukarest. A jugoszlávok ellen készülő román válogatott a magyar NB I-es csapat ellen vívott előkészületi mérkőzést.

*

A Párizsban folyó vívó világbajnokságokon a férfi tőr, s a férfi kard csapatverseny magyar győzelme után a párbajtőr csapatversenyben is komoly magyar siker született, mert a magyar vívók a második helyen végeztek.

A megyei váltóbajnokságok

A megyei atlétikai váltóbajnokságok versenyein a PVSK atlétái átütő sikert arattak. Minden számban győzelmet arattak. Eredmények: férfiak: 4x100 m: 1. PVSK 45.2, 2. Pécs-Baranya 46, 4x200 m: 1. PVSK 1:33.8, 2. Pécs-Baranya 1:35.5, 4x400 m: 1. PVSK 3:26.1, 2. Pécs-Baranya 3:35, 4x1500 m: 1. PVSK 17:57.6, 4x800 m: 1. PVSK 8:03.6, 2. PVSK B 8:38. — Nők: 4x100 m: 1. PVSK 54.4, 2. Postás 54.8, 4x200 m: 1. PVSK 1:56.8, 2. Postás 1:59,9, 3x800 m: 1. PVSK 3:26.4.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

APRÓHIRDETÉSEK

— **HALÁLOZÁS. Németh Géza nyug. pénzügyőr elhunyt. Temetése 24-én 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.**

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS
Hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik szeretett férj és apa, Herrfurth Ernő temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.
Gyászoló Herrfurth család.

— **Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik szeretett édesapánk, id. Rehberger Károly temetésén való részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Rehberger testvérek.**

— **GYAKORLOTT gépkocsivezetőket felveszünk. Pécsi ÉPFU Vállalat.**

Ház, Megye utca 2. számú sarokház felerésze, nagyon olcsón eladó — tőkebefektetésre. 137

Szekrények, létrák, garnitúrák és mindenféle bútor eladó. — Kilián utca 4, fszt. bal. 240

Elcserélném lakásomat, Villány községben 2 szoba-konyhást pécsi hasonlóra. Érdeklődni: Pécs, Rákóczi út 10. 686

Kötőgépek, fényképezőgépek javítását, körkötőgéphez duplatalpaló, gumizó, csíkozó készítését vállalom. — Buksi és körkötőgép eladó. Vörös műszerész, Bajcsy Zs. u. 1. 734

350-es DKW, 125-ös Danuvia, könnyű oldalkocsi sürgősen olcsón eladó. Rákóczi út 78. 733

Eladó kétszemélyes rekamié garnitúra: — két fotel, négy szék. Hegyi, Doktor S. u. 55. 719

Mű-fogsorát soronkívüli megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus. — Mártírok útja 7. 721

Morzsolt kukorica olcsón eladó. Szőlő u. 44. sz. 730

Elhelyezkedne ügynöknek, utazónak kereskedelmi gyakorlattal rendelkező sokoldalú férfi. Fülöp István, Szigeti út 178. 717

Kalaptisztítás, vasalás Cser Miklós kalapos-mesternél. Kossuth u. 52. sz. 652

Rádiót veszek, javítok, néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanuk útja 11. sz. 627

Gazdálkodásra alkalmas kétszobás, családi ház, cserelakással beköltözhetően eladó. — Kertváros, Erdély u. 1. sz. 695

Pótördi János névre szóló igazolványt szíveskedjenek leadni jutalom ellenében. — Pécs, Reptér K. 5. ép. III. em, 677

5 kas méh eladó Tarcsapusztán. Bővebbet: Tarr Kálmánnál. 630

Eladók használt ablakok, ajtók, kisméretű cserép. Királyegyháza 183. sz. 681

Eladó székek, vitrin, íróasztal, teknő, gyúródeszka, ebédlőcsillár. Rákóczi út 10. 687

Egyszoba vagy háromszoba, összkomfortos lakást keresek, kétszobásat adok, ráfizetéssel. Hunyadi út 1.

Négykerekű kézikocsi eladó. Érdeklődni: — Teréz utca 17, este 6 után. 704

Szaktanfolyamokat indít a Vasas Szakszervezet területi bizottsága a központi mérnök és technikus tanács irányításával a következő tárgyakból. — 1. műszaki rajz (10 hónap), 2. műszaki matematika (10 hónap). Felvilágosítás és beiratkozás szeptember 30-ig minden nap de. 9—5 óráig Színház tér 1. szám (II. emelet 8. szoba). 663

Használt férfiruhát, — csizmát, bakancsot, gumicsizmát veszek. Kovács, Kossuth Lajos utca 17, udvarban. 724

Elcserélném nagyméretű, egyszobás, társbérleti, kertes lakásomat kisebbért. Kulich u. 11. 722

Nagyszoba-konyhás — lakást keresek térítéssel. Tamás, Felső-Malom u. 1/1. 718

Beköltözhető családi ház eladó. Vadász u. 21. sz. (Volt Horthy telep) 727

Villanyszerelési munkát közületektől vállal: Pécsi Építőipari és Tatarozó Vállalat, — Pécs, Déryné u. 36. sz. 821

Kézi hajszárítógépet keres megvételre a színház. 208

Diósviszlón egy családi ház eladó, melléképületekkel. Érdeklődni diósviszlói kocsmában, Szavai Dezsőnénél. 217

Nikkelezett új csőbútor eladó. Madarász u. 4. sz. Érdeklődni 17 órától. 698

Csepel fix, billenős gépkocsik felújítását 22 nap alatt vállaljuk. Csepel fődarabokat csere ellenében kiadunk. XIV. sz. Autójavító Vállalat Pécs, Munkácsy Mihály u. 35. sz. 229

Kétszemélyes rekamié állvány eladó. Bartók Béla u. 37. 728

12 hl-es prima állapotban lévő szüretelőkád olcsón eladó. — Tel: 30-38. 729

Kisipari hálószoba eladó. Gábor u. 3. Telefon: 28-22. 230

IDEGENNYELVŰ ÚJDONSÁGOK az Állami Könyvterjesztő Vállalat boltjaiban

Meister Reineke	10,— Ft
Eminescu: Schlafverflorene Vögelein	8,— Ft
Deutsche Novellen des 19. Jahrhunderts	25,40 Ft
Mann, H.: Professor Unrat	10,60 Ft
Plicka: Prag	53,— Ft
Schönes Deutschland	88,— Ft
Magister Theodoricus	133,— Ft
Toma: Swallow Chicks	13,— Ft
Dickens: Dombey and Son I—II	44,40 Ft
Stevenson: Treasure Island	11,50 Ft
Flaubert: Madame Bovary	15,50 Ft

Közlemények

GYERMEKBÉNULÁS ELLENI VÉDŐOLTÁSOK

Felhívjuk a város lakosságának figyelmét arra, hogy a gyermekbénulás elleni védőoltás második részének adása szeptember 19-én megkezdődött és szeptember 25-ig tart. Ezeken a napokon délután 3—7 óráig az oltási hirdetményeken már feltüntetett oltóhelyeken folynak a védőoltások. Kivételt egyedül a Petőfi utcai iskolában felállított oltóhely képez, merf a tanítás megkezdése miatt ezt az oltóhelyet a Stock-házba helyeztük át (Stock-ház: Nagy Jenő u. 38. szám.).

●

ÁRAMSZÜNET

lesz hálózatkarbantartás miatt szeptember 23, 24-én reggel 7.30-tól 16 óráig a Felszabadulás, Remény, Ságvári Endre, Csaba, Almos, Táltos, Huba és Géza utcákban, valamint Üszög-puszta és a Pécsbánya-rendező pályaudvar területén.

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: felhőátvonulások, több helyen, főként északon eső. Helyenként zivatar. Időnként élénk délnyugati, nyugati szél. Az éjszakai lehűlés mérséklődik, a nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 13—16, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 21—24 fok között.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 225. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1957 SZEPTEMBER 25

Magyar kormányküldöttség utazott a Kínai Népköztársaságba

A Kínai Népköztársaság kormányának meghívására kedden magyar kormányküldöttség utazott Kínába. A kormányküldöttség vezetője Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke; tagjai: Marosán György államminiszter és Nógrádi Sándor, a Magyar Népköztársaság nagykövete a Kínai Népköztársaságban.

A kormányküldöttséget útjára elkísérte Hao De-cin, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövete.

A kormányküldöttség búcsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelentek a Politikai Bizottság, a Minisztertanács, az Elnöki Tanács számos tagja és jelen volt a búcsúztatásnál a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja.

A télre készülnek az üzemek, vállalatok

Bármilyen hizelgőek is az időjárásra vonatkozóan a meteorológiai jelentések — menthetetlenül közeledik a tél. Hogy megérkezése ne legyen váratlan, arról magunknak kell gondoskodni.

Mit tesznek ilyenkor az üzemekben, milyen előkészületek előzik meg a tél beköszöntését?

A Pécsi Szénbányászati Tröszt

minden legénységszállóját rendbehozzák. Ezekben a napokban javítják az ajtókat, ablakokat, helyrehozzák a zárakat, pótolják a kitört ablaktáblákat. Október elsejéig mindennel elkészülnek, s akkor aztán jöhet a tél... Azazhogy mégsem, mert bár még júniusban megrendelték az Alkotmány utcai szállás szobáiba a kályhákat, a nyolcvanból még csak negyvenet sikerült szerezni. A munkásellátási megbízott minden lehetségest megpróbál, s ha Baranyában nem, a tolnai, somogyi, vagy zalai népboltosoktól talán sikerül kályhákat kapni, mire a fűtési idény megkezdődik.

Télen sok gondot okoz a vidékről bejárók elhelyezése. Ebben az esztendőben azok számára is biztosítottak már helyet a legénységszállásokon, akik a hideg, zord idő miatt ittrekednek munkahelyükön. A tröszt legénységszállásain 1 700 munkást tudnak elhelyezni, pillanatnyilag 1 600 a szállók létszáma.

A téli munkásszállítás is nehéz dolog. A tröszt több, mint kétezer munkását szállítja naponta az aknákra és onnan otthonukba. Ráadásul már ebben a pillanatban, még több mint négyszáz dolgozóra lenne szükség a bányákban. Ezek szállítása, — ha tekintjük, hogy a 26-os AKÖV és a Pécsi Közlekedési Vállalat már így is túlterhelt, a szűk kocsipark miatt — szinte lehetetlen. A Pécsi Közlekedési Vállalat tíz új Ikarusz kocsira kapott ígéretet ebben az esztendőben, eddig kettőt kapott. A széntröszt, munkásszállítási nehézségeit tekintve, most azt kérték a minisztériumtól, hogy nyújtsanak segítséget az ígért kocsik megszerzésében. Ha ez nem sikerül, a hideg idők beálltával a legkomolyabb nehézségeknek néznek elébe.

A Baranya megyei Építőipari Vállalatnál

hétfőn beszélték meg, hogy a tüzelő beszerzésén kívül milyen feladatok vannak még a télre való felkészülésben. Takarékossági szempontból, — olyan mértékben, hogy az ne menjen a munka rovására — összevonják egyes szobák dolgozóit.

A védőital „anyagát" (teát, cukrot) már beszerezték, hogy egy hideg napon sem maradjanak forró tea nélkül a munkások. A védőruhákat most javítják a varrodában, október 15-re mindenki megkapja védőöltözetét.

Komlón

ugyancsak készülnek az építők. Takarítják a munkásszállásokat, friss szalmát tömnek a szalmazsákokba, előkészítik a téli ruhákat. A raktár dolgozói egyik munkatársuk ötletét megvalósítva, felszabdalják az egyébként már használhatatlan gyapjútakarókat, köpenyeket és meleg kesztyűket készítenek belőlük. Ezeket a kesztyűket jól használhatják majd s emellett nagy megtakarítást is jelent készítésük. A hasznavehetetlennek vélt köpenyekből készült kesztyűk értéke, páronként eléri a 40 forintot, s ha „csak" 400 párat készítenek a télen belőlük, máris 16 ezer forintot takarítottak meg.

Nemsokára, amikor életbelép a téli menetrend, a pécsi vasútigazgatóság területén is megkezdődik a nagy felkészülés, amelyről később adunk számot.

Arany János-ünnepségek

Arany János születésének 140. és halálának 75. évfordulójáról Pécsett is megemlékeznek. A Városi Művelődési Házban október 14-én Miklós Róbert, a budapesti Irodalmi Múzeum előadója ismerteti a nagy magyar költő munkásságát. Az előadás után Arany megzenésített verseiből és népdalgyűjteményéből hallhatunk.

*

A Pedagógiai Főiskolán a hallgatók rendezik meg az Arany-ünnepséget, amelyen a főiskola énekkara is fellép.

150 holdra növelik a Siklósi Állami Gazdaság szőlészetét

Nem mindennapos terveken dolgoznak a Siklósi Állami Gazdaság göntéri szőlészetében. Valamikor a hegy — jól megtermett domb valójában — két gazdát szívlelt: fent Freundnét, aki 11 holdat mondott magáénak, lent pedig Jancsics szőlősgazdát, akinek szintén úgy tíz hold körül volt a szőleje.

Ma ez az alig 22 holdas szőlő 62 holdra nőtte ki magát. Az állami gazdaság telepítette az új tőkéket s most ez is kevésnek bizonyul a nagy kereslet mellett. Ezért a siklósi hegyen átveszik az összes OFA-szőlőket s így a gazdaság az új telepítésekkel együtt 150 hold borát exportálhatja 1958 után.

Az olasz, bánáti, rajnai rizling, furmint, a tüzes Medoc Noir oltványait maguk akarják kitermelni. Jelenleg 52 ezer oltvánnyal rendelkeznek, ami körülbelül tíz holdnyi terület betelepítéséhez elegendő. A többi oltványt a társgazdaságoktól kérik. Jövőre azonban már ezen a gondon is segítenek. Húsz holdon — s ez a 150 hold termő szőlőn kívül lesz — anyatelepet szaporító anyagot telepítenek. Ez már bőségesen ellátja a Göntér hegy szőlészetét, de a siklósi hegy gerincén, hajlatán települt szőlőket is oltvánnyal. Sőt! Ugy tervezik, hogy a Siklósi Állami Gazdaság biztosítja a megye állami gazdaságai számára az oltványanyagot.

Természetesen ekkora fejlesztéshez a jelenlegi pincék, présházak kicsinyek. Ezért már most gondoskodnak a bővítéséről. A présházat háromszor akkorára nagyobbítják, mint volt. Az alapozással már végeztek s hamarosan a falat is felhúzzák. S mire megkezdődik a szüret — október közepe táján, — már a nagy présházban készül a must.

Ügyes, öreg mesteremberek

A lószerszámok művésze

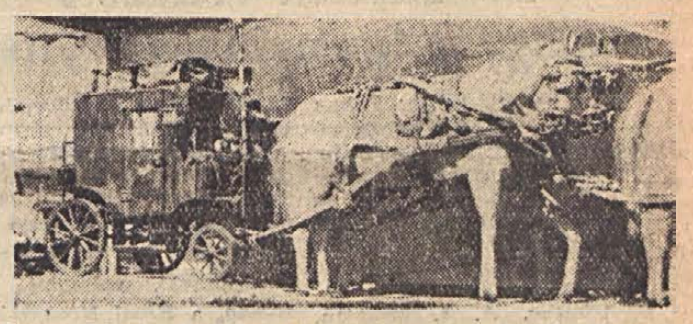

Nemes Károly, öreg pécsi szíjgyártómester készítette ezt a régi postakocsi-modellt. A lovak szerszámja eredeti stílusban készült

Ujabb dokumentumokkal bővült az ellenforradalomról készült kiállítás

Az ellenforradalomról készült kiállítás a November 7. Kultúrotthonban, kedden délután újabb anyagokkal, dokumentumokkal bővült. Ugyanis a pécsi résznél öt új vitrint helyeztek el, amelyben kiállították a pécsi ellenforradalmárok által használt fegyvereket, az ellenforradalmi alkotmánytervezetet, ezenkívül Tokaji Sándor rendőrszázadosnak Csikor Kálmán honvédalezredesnek küldött jelentését, amelyben az AVH-sok és a kommunisták megszervezéséről tájékoztatja.

Itt látható a „Gazda" egyik kegyelmi parancsa is, amelyben a mecseki bandából öt megszökött és kötéláltali halálra ítélt ellenforradalmárnak kegyelmet ad. Ugyanitt van az október 23-a előtt leleplezett ellenforradalmi szervezkedés két résztvevőjének fényképe és fegyverzete, valamint a szervezkedés egyéb fényképdokumentuma. Ezek között található még a titkos íráshoz szerkesztett különleges ábécé is.

A kiállításon látható az október előtti napokban leleplezett ellenforradalmár személyi tárgyai között talált számos röplap a következő címfeliratokkal: „Küzdjetek a népelnyomó kormány ellen! Ellenállási mozgalom", „Magyarok, készüljetek a döntő harcra", „Le a kommunistákkal!" Végül itt van a Kossuth-bánya dolgozóihoz intézett felhívás, egy komlói felhívás, valamint az Egyetemi Forradalmi Diákbizottmány röplapja is.

Óránkint 150—200-an tekintik meg az ellenforradalomról készült kiállítás régi és új dokumentumait és azokból levonják a tanulságot: nagyon szomorú sors várt volna népünkre, ha az ellenforradalmi erők győzelmére jutottak volna. Megásták volna a magyar nép, Magyarország sírját.

Egy gyufaszálon 32 írott sor

„Bolhanagyságú betűk" — szokták mondani arra az írásra, amely apró betűkből áll. Nos, azokra a betűkre amelyeket Ehmann Lajos mohácsi üveges és képkeretező rajzol, éppenséggel nem lehet ráfogni, hogy bolhanagyságú. Ezek a betűk még a műkszemnél is kisebbek!

Ehmann Lajos még régen azt olvasta az újságban, hogy egy bajor diák postai levelezőlapra 26 ezer betűt írt. Ez szinte világrekordnak számított. Ekkor határozta el: megkísérli ő is az apró betűk írását, megdönti ezt a különös rekordot. A kísérlet sikerült: 26.196 betűt írt egy levelezőlapra. Később az újságokból értesült, hogy egy angol bányamérnök túlszárnyalta az ő rekordját is. 45 ezer betűt rótt a levelezőlapra. Ehmann Lajos nem hagyta magától elhódítani az elsőséget s tüstént hozzálátott a pálma visszaszerzéséhez. 46 ezer betű leírásával ismét ő lett az első. Később Garay János költőnek egyik írását, 89 nyomtatott oldalt, pontosan 56.196 betűt másolt a levelezőlapra. Ezt a rekordot aztán ezideig még senkinek sem sikerült megdönteni. De nemcsak levelezőlapra, hanem gyufaszálra is ír. Egy gyufaszál mindegyik oldalára nyolc-nyolc sort, összesen 32 sort írt le, rámásolt egy parlamenti megnyitóbeszédet. S ha valaki kételkedne, bizonyíthatom: az írás olvasható!

Mi az írás titka? Türelem, jó szem és jó idegzet. Egyszerű acéltollat, vagy tintaceruzát használ. A tintaceruzát két-három betű leírása után ismételten hegyezni kell! Csak erős napsütésben ír, ugyanis ehhez a munkához nagy világítás szükséges. Érthető.

A napokban újabb munkához látott: Kodály Zoltán 75. születésnapja alkalmából ajándékot készít a mesternek. Mintegy kétezer betűből 7 hangjegyet formál. A hét hangjegy a nagy magyar zeneszerző beszédének egyik részletét tartalmazza majd.

(Garay)

Baranya 10 éves mezőgazdasági terve

Hétfőn a megyei párt és a megyei tanács végrehajtó bizottsága együttes ülésen vitatta meg Baranya megye szakbizottságok által elkészített tízéves mezőgazdasági tervét. A résztvevők kérdéseket tettek fel, majd a kérdések megválaszolása után sor került a terv megvitatására.

A vita során a felszólalók több módosító javaslattal éltek. Mindkét végrehajtó bizottság a tervet alapjában véve jónak értékelte és határozatot hozott a módosító javaslatok kidolgozására.

Kövezik a piacteret

Már tavaly elkezdte a tanács a piactér rendezését. Először parkosítottak és cserjékkel tették szebbé a nagypiacot. Idén mintegy 40 ezer forintos költséggel megkezdték a kikövezését. A Cementipari Vállalattól vásárolt kockalapokkal a Köztisztasági Vállalat útkarbantartó részlege kövezi a piacot. Ezzel még nem ér véget a rendezés. A kikövezett rész és a házak közötti teret bitumenes borítással szeretnék lefedni, hogy itt is sima és sármentes helyen árulhassanak.

A képen: a Köztisztasági Vállalat útkarbantartó részlegének kőművese lerakja a kockalapokat.

Lapzárta

NEVELŐK BÚCSÚZTAK

Hányszor hangzott el tegnap este a Leőwey Klára Leánygimnázium dísztermében: „Drága tanáraink! Szeretett nevelőink!" S mindannyiszor szívből jött a szó. Így kezdte Fata Mária, aki tavaly végzett s már orvostanhallgató. Eljött, hogy szeretett tanárait — Bikfalvy Irént, Sárközy Józsefnét, Vadas Gábornét és Zólyomi Elemértét — a hálás tanítvány megható szavaival búcsúztassa.

S így beszélt az iskola igazgatója is.

— Mi nem állítunk kézzel fogható eredményeket, remekműveket. A mi anyagunk a legszebb és legnemesebb minden anyag közül. A gyermekelméket és lelkeket vesszük a kezünkbe, hogy belőle legfőbb értéket faragjunk: az embert.

Aztán emlékeket idézett. Matematikát, biológiát, kémiát, pajkos gyerekeket, nyiladozó elméket. Egy egész élet kedves és örök emlékeit. Vadas Gábornénak kettős emléke marad ebből az intézetből. Ötven évvel ezelőtt, amikor az épületben megnyílt a felsőbb leányiskola, az első 35 tanuló között maga is itt tanult.

Az igazgató után ismét tanuló búcsúzott, aki most végzi a negyediket s akinek szívében még egészen friss emlékek élnek tanárnőiről. Szavai könnyeket csalnak: „Nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy néhány szóval, néhány szál agyonszorongatott virággal, de őszinte szívdobogással és könnyes szemmel búcsúztassam kedves tanárnőinket."

S a díszterem első sorában, az élet hosszú útján rakoncátlan, de tudásra vágyó gyermekek nevelésében elfáradt 4 pedagógus szinte egyszerre nyúl a szeméhez. S mire eltűnnek a könnyek, fehérblúzos lányok virágcsokrokat nyújtanak át a búcsúzó tanárnőiknek. Nyíló virágok és el nem múló szeretet kísérte megérdemelt pihenésükre a Leőwey Klára Leánygimnázium négy pedagógusát.

GÁLDONYI

Véres incidensek Little-Rockban

Little Rock (AFP): Hétfőn öt néger „feláldozta magát", hogy kilenc diáktársának lehetővé tegye a bevonulást a little rocki líceumba. Az öt fiatal néger az épület környékén összegyűlt tömeg közé vegyült s tűrte, hogy a fehérbőrűek ütlegeljék. Amíg a figyelem e verekedésre összpontosult, a kilenc néger diák felhasználva a zavart, a hátsó bejáraton sértetlenül bevonult a tanintézetbe. Az épületen kívül nem sokáig tartott a verekedés, a zavargások azonban még mindig tartanak. Az egyik néger súlyosan megsebesült.

A zavargások hírére a karhatalom különítményei érkeztek a helyszínre. — A rendőrök gumibottal leütöttek egy fehérbőrű tüntetőt, akit társával együtt bekísértek a rendőrőrszobára.

A diákok, akik az első óraközi szünetben távoztak az épületből, elmondották, hogy az iskolában heves verekedés tört ki. Három néger diákot elvertek — s mint a fehérbőrű tanulók elmondották, — „ruhájuk csupa vér lett."

●

Virágzik az orgona

Siklóson a Felszabadulás útja 30. szám alatt Vojka Ferencéknél már másodszor virágbaborult az orgona. A lila fürtök illata vetekszik a tavasszal nyílókéval.

Az ENSZ-közgyűlés napirendjére tűzte az úgynevezett magyar kérdést

Mód Péter beszéde

Mód Péter, a Magyar Népköztársaság állandó ENSZ-képviselője a közgyűlés hétfő délutáni ülésén a következő beszédet mondta:

— Mivel a főbizottság a magyar delegáció ismételt tiltakozása ellenére is a XII. közgyűlés napirendjére kívánja tűzetni az úgynevezett magyar kérdést, a magyar kormány nevében újra kifejezésre juttatom tiltakozásunkat és

kérem az ENSZ közgyűlését, hogy a főbizottság döntésével ellentétben ne foglalkozzék az erőszakosan felszínen tartott úgynevezett magyar üggyel.

— Magyarországon ma teljes rend és nyugalom uralkodik, békés építő munka folyik. A magyar nép azt kívánja minden más néptől és a népek nemzetközi szervezetétől, az ENSZ-től is, hogy ne zavarja őt ebben a munkában. Magyarországon ma valóságos népszavazás folyik, amelynek dokumentumait az ENSZ főtitkárához intézett táviratok száz meg százezreinek egy részét a magyar küldöttség már át is nyújtotta. A népek egymás iránti kölcsönös tiszteletéből következik, hogy a magyar népnek eme egységesen kifejtett akaratát az Egyesült Nemzetek Szervezete is tiszteletben tartsa.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmányát a magyar kormány maradéktalanul magáévá tette és teszi és az abban foglalt elveket betartja. A magyar nép, amióta maga irányítja az országot, teljesíti kötelességét. Az elmúlt évben a fasiszta elemek megkísérelték széjjelzúzni a dolgozó nép hatalmát és vissza akarták állítani a fasiszta rendszert. A magyar kormány ezt a kísérletet visszautasítva, helyreállította a törvényes rendet és

ma ennek következtében nincs semmi olyan jelenség az ország belső életében, amely azt igényelné, hogy bármilyen nemzetközi szervezet foglalkozzék vele.

Az ENSZ egyes tagállamai az úgynevezett magyar kérdés napirenden tartását azzal indokolják, hogy meg kell vizsgálni, milyen intézkedéseket tesz a magyar kormány az ellenforradalmi elemek tevékenységének meggátlására. A magyar delegáció hangsúlyozza, hogy a kormány által foganatosított intézkedések megfelelnek az ország alkotmányos rendjének és a magyar dolgozó nép érdekeinek, Magyarországon a fasisztákat, a volt tőkéseket, földbirtokosokat a társadalom ellenségeinek tekintik, pártjaikat és tevékenységüket betiltják, mert a magyar népnek meggyőződése, hogy ez szolgálja érdekeiket.

Ez azonban az ország kizárólagos belügye.

Az elmondottak alapján a magyar delegáció ellenezte, hogy a XI. ülésszakot ismét összehívják a magyar kérdés tárgyalására. A közgyűlés ennek ellenére négy napon át tárgyalta ezt az ügyet.

Ezért a kormány tiltakozását fejezi ki amiatt, hogy a Magyar Népköztársaság belső életét érintő kérdéseket az ENSZ XII. ülésszakának napirendjére tűzzék.

Az úgynevezett magyar kérdésnek a közgyűlés XII. ülésszaka napirendjére tűzése ellen szólalt fel Gromiko szovjet külügyminiszter, a szovjet küldöttség vezetője is.

Andrej Gromiko külügyminiszter felszólalása

— E piszkos ügy kezdeményezői — mondotta Gromiko — amikor újból előráncigálják a magyarországi események meghamisított változatát, meg akarják mérgezni az ülésszak légkörét, feszültségben akarják tartani a közgyűlést és megakadályozni, hogy létrejöjjön az eldöntésre váró, valóban fontos nemzetközi kérdések építőjellegű megoldásához szükséges nyugodt, tárgyilagos légkör. Ezek — a jelek szerint — kényelmetlenül éreznék magukat, ha a közgyűlés akárcsak egy napig, akárcsak egy óráig is olyan ügyekkel foglalkoznék, amelyek valóban eléje tartoznak. Ezeknek arra van szükségük, hogy a közgyűlésen a légkört feszültség hassa át, hogy a hidegháború gépezete állandóan járjon, máskülönben unatkoznának, álmosan ásítoznának.

A közgyűlés előző ülésszakain is hasonlókról győződhettünk meg. A nemzetközi együttműködés ellenzői különös buzgalommal keresik a lehetőséget, hogy felgyújtsák a szenvedélyeket, kiélezzék a nézeteltéréseket. Ha mégis többször előfordult, hogy az ENSZ olyan határozatokat hozott, amelyek elősegítik a béke megszilárdítását, erről egyenesen meg kell mondani, hogy ez a hidegháború híveinek törekvéseivel szemben történt.

Befejezésül Gromiko kijelentette, hogy a Szovjetunió határozottan ellenzi azt a javaslatot, amely az úgynevezett magyar kérdésnek a közgyűlés 12. ülésszaka napirendjére tűzését kívánja.

LODGE
amerikai megbízott

követelte a „magyar kérdés" napirendre tűzését, mint olyat, amellyel az ENSZ már foglalkozott. Hasonló szellemben szólalt fel **NOBLE angol küldött** is.

A közgyűlés 57 szavazattal napirendre tűzte a magyar kérdést. A határozat ellen 10 küldöttség szavazott: a Szovjetunió, Albánia, Bulgária, Bjelorusszia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Ukrán SZSZK, Csehszlovákia, Jugoszlávia; hat küldöttség tartózkodott a szavazástól. Kilenc küldöttség nem volt jelen a szavazásnál.

Leslie Munro, a közgyűlés elnöke kijelentette, hogy a közgyűlés kedden délután ismét foglalkozik majd a kérdéssel.

Szíria sohasem lesz sem Kelet, sem Nyugat katonai támaszpontja

— mondotta Kuatli elnök

Homs (Reuter): Kuatli elnök beszédet mondott a homsi katonai akadémián egy tisztavatási ünnepségen. Hangsúlyozta, Szíria soha sem fogja megengedni, hogy akár Kelet, akár Nyugat katonai támaszpontjává váljék.

Az elnök ismét leszögezte, hogy Szíria és a Szovjetunió együttműködése „a kölcsönös előnyök és érdekek világos és őszinte alapján" nyugszik. A kommunizmusnak „nincs uralkodó befolyása ügyeinkre és politikánkra" — mondotta, majd így folytatta:

„Az ENSZ 81 tagállama előtt kijelentjük: nincs alapja annak a mesterkélt aggodalomnak, amelyet egyesek szomszédaink biztonsága miatt táplálnak, arra hivatkozva, hogy állítólag fegyverek özönlenek országunkba. Közép-Kelet biztonságát a valóságban azok a fegyverek veszélyeztetik, amelyeket az imperialisták adnak Izrael kezébe."

Kuatli elnök kijelentette, az imperialisták Szíria-ellenes megtévesztő propagandájának igazi oka, hogy Szíria elutasította azt az elméletet, amely szerint hatalmi légüres tér lenne a Közép-Keleten.

Az elnök ezután célzott arra, hogy nemrég repülőgépen fegyvereket küldtek „egyes arab országokba." Örülünk, hogy fegyverek érkeztek arab szomszédainkhoz — mondotta—, mivel szilárdan bízunk abban, hogy a külföldi fegyverek az arabok kezében mindig a közös harcot fogják szolgálni, a közös ellenség (Izrael) ellen és soha sem okoznak megoszlást az arabok között és nem választják szét nemzeti céljaikat."

Magyarországot hattagú küldöttség képviseli a bécsi nemzetközi atomerő-értekezleten

Bécs (MTI) A bécsi Künstlerhausban kedden megnyílt a nemzetközi atomerő-értekezlet sajtóközpontja. Az értekezlet a Künstlerhaus közelében lévő konzerthausban október elején kezdi meg tanácskozásait.

Magyarország hattagú küldöttséggel képviselteti magát a bécsi atomerő-értekezleten.

Hétfőn megérkezett Bécsbe V. Sz. Jemeljanov professzor, az értekezleten résztvevő szovjet küldöttség vezetője.

Adenauer terrorbíróságai megkezdték ténykedésüket

Berlin (MTI) Alig egy héttel a nyugat-németországi választások után a bonni igazságügyi hatóságok a letartóztatások, házkutatások és politikai perek egész sorozatát indították el. A nyugatnémet szövetségi törvényszék utasítására letartóztatták Karl Hartmannt, a demokratikus jogok védelmére alakult központi tanács volt ügyvezetőjét, továbbá Hans Mertens ügyvédet. Németország demokratikus kultúrszövetségének helyiségeiben házkutatásokat tartott a nyugatnémet rendőrség, Stuttgart, München, Düsseldorf és más nagyvárosok vezetői pedig ismét politikai perek lefolytatását tűzték napirendre. A demokratikus jogok védelmére alakult központi tanács erről szóló közleményében emlékeztet a Szabad Demokrata Párt sajtószolgálatának a választások másnapján megjelent cikkére, amely megállapította: „Adenauer győzelme a német demokrácia fekete napja."

Peking felé átutazóban Moszkvába érkezett a magyar kormányküldöttség

Moszkva (TASZSZ): Utban a Kínai Népköztársaságba, szeptember 24-én Moszkvába érkezett a magyar kormányküldöttség: Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és Marosán György államminiszter.

A központi repülőtéren A. B. Arisztov, A. I. Mikojan, M. A. Szuszlov, továbbá N. Sz. Patolicsev külügyminiszterhelyettes és más hivatalos személyiségek fogadták a magyar küldöttséget. Ott volt a repülőtéren Boldoczki János, moszkvai magyar nagykövet és a magyar nagykövetség munkatársai, valamint Liu Hsziao, a Kínai Népköztársaság moszkvai nagykövete is.

Külföldi jelentéseink

PÁRIZS

A franciaországi Recologne közelében egy sportrepülőgép lezuhant. A gép utasa szörnyethalt. A francia hadsereg tartalékos repülőtiszti kiképzésén Nizza kikötőjében egy katonai repülőgép lezuhant. A gép pilótája egy tartalékos tiszt, életét vesztette.

BEIRUT

Az Al Ahbar a szíriai Latakia kikötőbe érkezett szovjet hadihajók látogatásáról azt írja, hogy ez a látogatás más, mint az imperialista államok hadihajóié. A szovjet tengerészek nem hódítóként, hanem barátokként érkeztek — jegyzi meg a libanoni lap.

A libanoniak szívélyesen üdvözlik a szovjet hadihajók legénységének a kikötőbe érkezését.

BERLIN

Strauss bonni hadügyminiszter a múlt hét végén elbocsátotta állásából Müller-Hillebrand tábornokot, az új nyugatnémet hadsereg személyzeti főnökét és helyére Ernst-August Lassen vezérezredest nevezte ki. Strauss hadügyminiszter közölte a sajtó képviselőivel, hogy „ismételt fenntartásai Müller-Hillebrandt tábornok részéről semmiféle visszhangra nem találtak",

NEW YORK

Az AFP az ENSZ-ben kiadott félhivatalos jelentésre hivatkozva közli, hogy a Biztonsági Tanács csütörtökön nemhivatalos ülést tart. Az ülésen az ENSZ főtitkár megválasztásának kérdését fogják tanulmányozni.

PÁRIZS

Hétfőn délben az Eiffel-torony második emeletéről öngyilkossági szándékból levetette magát egy 54 éves asszony. Ruhája a földtől mintegy 30 méterre fennakadt egy kiálló vasgerendán, de akkorra már az asszony halott volt. Zuhanás közben ugyanis teste kétszer-háromszor odaverődött a torony vasszerkezetéhez.

NEW YORK

A. A. Gromiko, az ENSZ-közgyűlés ülésszakán résztvevő szovjet küldöttség vezetője hétfőn villásreggelit adott az indiai, pakisztáni, burmai, ceyloni, kambodzsai, laoszi és malájföldi ENSZ-küldöttségek vezetőinek tiszteletére.

PÁRIZS

Vasárnap Algériában az Oran és Tlemcen között közlekedő személyvonatot kisiklatták. A vizsgálat megállapította, hogy a vonat kisiklását egy távolból irányított akna robbanása okozta. Algéria három városában, Boufarikban, Tlemcen ben és Philippeville-ben hétfőn több helyen gránátok robbantak. A gránátrobbanások a három városban összesen 14 sebesültést okoztak.

A francia hivatalos jelentések szerint hétfőn Palat közelében 15, Seddouk mellett 10 és Blida-tól délre 7 algériai fegyveres esett el a harcokban.

NEW YORK

India hétfőn újabb lépést tett annak a javaslatnak a felújítására, hogy az ENSZ közgyűlése vizsgálja meg Kína képviseletének kérdését — jelenti a Reuter.

Krisna Menon hétfőn módosítást terjesztett a közgyűlés elé a bizottság elutasító határozatához. A módosítás értelmében törölnék a bizottság határozatának második részét, amelynek értelmében a közgyűlés jelenlegi ülésszaka alatt nem foglalkoznak semmiféle olyan javaslattal, mely helyet biztosítana a pekingi kormány képviselőjének az ENSZ-ben.

Nagy magyar konyha-siker *a bécsi vásáron*

Annak ellenére, hogy az idei bécsi vásár a korábbiakhoz viszonyítva forgalomban nem volt olyan élénk, a magyar étteremnek mégis újabb dicsőséget hozott.

A vásárt látogatók, köztük nagyon sok külföldi: olasz, amerikai, francia- és német, egyrészt a vásáron kiállítók és olyanok, akik a vásárt minden évben látogatják, megérkezésünkkor azonnal jelentkeztek és kérték, hogy részükre helyet biztosítsunk, ami számunkra igen jóleső érzés volt annál is inkább, mert még az ételeinkre is emlékeztek és egy svéd vendég meg is kérdezte, vajon készül-e idén is a Pálffy-borjúszelet.

A forgalom inkább lökésszerűen jelentkezett, ami azt jelentette, hogy fél 1 és fél 3 óra között minden erőnket latba kellett vetni, hogy a forgalmat hibamentesen levezessük. Dicséret kell, hogy illesse konyhánkat, mely az első perctől kezdve végig zavar- és hibamentesen látta el feladatát. A felszolgáló gárda pedig olyan volt, amilyennek a vendéglátóipari szakkönyvekben tanítják. — Ottlétünk alatt egyetlen zavaró incidens sem fordult elő annak ellenére, hogy sok, nagy vihart látott szakácsaink és felszolgálóink, bizony ilyen hatalmas, lökésszerű forgalomra nem emlékeztek. Nem utolsósorban azonban Lúdláb és Stefánia tortánk, különösen az előbbi, nagy keletnek örvendtek és kevés asztal volt olyan, ahol rögtön a Tokaji és az Egri bikavér után ne érdeklődtek volna.

Az osztrák kormány-köröknek adott rendezvényekre szakácsaink által készített hidegtálaknak pedig ismét nagy sikerük volt és bizony nem egy osztrák szakács csodálta meg készítményeinket, melyek nemcsak külalakban, de ízben is méltóak voltak a magyar hideg szakács-művészethez.

Egyébként pedig alkalmunk volt a koraőszi Bécs klasszikus épületeit, gondozott parkjait, tereit és utcáit megtekinteni. A vendéglátóipari egységeket, ha nem is látogattuk, de megnéztük és ismét sok olyan dolgot is láttunk, melynek itthon saját munkánknál is hasznát tudjuk venni.

Osztrák kollégáink pedig, mint minden évben, most is meleg kézszorítással búcsúztak: viszontlátásra a jövő évben!

KENEDY MIHÁLY

Érdekességek a geofizikai év adatgyűjtéséről

A július 1-én kezdődött geofizikai év első hónapjaiban végzett tudományos megfigyelésekről, az eddigi eredményekről és a várható eseményekről érdeklődött az MTI munkatársa, dr. Béll Bélától, a pestlőrinci meteorológiai obszervatórium vezetőjétől.

Az óriási méretű gyűjtőmunka az egész világon, s az érdekelt tudományágak valamennyi területén megindult és a rendkívüli világintervallumok idején végzett sűrített megfigyelések adatait egységes módszerrel gyűjtik az egész világon, s elküldik Moszkvába, Washingtonba és Genfbe.

A július havi megfigyelések eredményei már meg is érkeztek 5x12 centiméteres mikrooptikai kártyákra nyomtatva. Egy-egy különleges minőségű papírból készült és területegységenként, tudományáganként rovatozott kis lapon átlagban 60 000 számjegy van. Az egész geofizikai év rengeteg adattömege ráfér 18 000 lapra, ami egyébként úgyanennyi kötetet jelentene. Így könnyen kezelhető egyetlen szekrényben. A húszszorosan kicsinyített nyomtatást külön vetítőszerkezettel kellően felnagyítva olvassák. Eddig négy alkalommal volt különleges világintervallum, s 25 olyan nap, amikor minden megfigyelt területen különleges méréseket végeztek.

Megkezdték a kukorica törését

A múlt hét végén a siklósi, zengőaljai gazdaságokban már törték a kukoricát. Átlagosan 30—35 mázsé csöves termésre számítanak. Igen jó kukoricatermés mutatkozik a beremendi, bólyi állami gazdaságokban, ahol meglesz holdanként a 35—40 mázsa csövesen.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: felhőátvonulások, több helyen kisebb eső. Mérsékelt, időnként megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 11—14, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 21—24 fok között.

Őszinte légkört!

Ülünk az árokparton és beszélgetünk Társam a zaláta—kemsei útszakasz őre, Kövesi János. Középtermetű, szemüveges elvtárs, nagyon udvarias; teríti alám a kék munkakabátot, cigarettával kínál és hallgat, mintha azt várná, beszéljek csak... Aztán hirtelen felkapja fejét:

— Tudja, nekem mindegyik jóbarátom, de ami itt megy, az már türhetetlen. Örökös veszekedés, civakodás. Van egy taggyűlés, akkor ott mást se hallani, mint „te ezt mondtad, te meg azt"... Éjfélig is eltart és mint akik jól végeztük dolgunkat, haza ballagunk. Hát ezért vagyunk kommunisták?...

Meglepett ez az őszinte és keserű szózuhatag. De hamarosan megértettem: az aggódás, a féltés vezette. Mi lesz a pártszervezettel, ha nem történik fordulat?

Miben is kellene változást teremteni?

Ebben a faluban, Zalátán is volt elég mindabból, amit summásan ellenforradalomnak mondunk. De most, nyolc-tíz hónappal október után — így kell írni, mert azóta semmi sem történt — amikor okosan dönteni kellene emberekről, sorsokról, magatartásról, akkor ez a pártszervezet ide-oda billeg, tévelyeg. Két hónappal ezelőtt azt mondták: addig nem lesz rend és a pártszervezet sem erősödik, amíg Göndör a titkár. Összegyűltek ellene a vádak, Fábián elvtárs személyesen is bentjárt Selyén, hogy végre öntsenek tiszta vizet a pohárba. Kijöttek, a taggyűlés elé tárták Göndör dolgait és várták a választ. Senki meg se mukkant. S amikor szavazni kellett, minden kéz maradása mellett emelkedett fel. Másnap Fábián elvtárs mégis ismét Sellyére ment és megvétózta saját és a taggyűlés határozatát.

A pártszervezet és a tanács között rövid ideje kutya-macska barátság van. Pedig annak idején maguk is javasolták Nagy elvtársat elnöknek és örültek, amikor megválasztotta a falu. Most viszont több oldalról is tüzelnek ellene. Fábián elvtárs, ez az idős, veterán harcos is, rossz útra vezeti a kezdődő ellentéteket. A minap a járási pártbizottságon panaszkodott, hogy Nagy elvtárs minden áron el akarja űzni, nem tetszik neki, hogy ő az italbolt vezetője. Igaz, nem igaz? Sokan úgy vélik, hogy az indok mögött pozícióharc és féltés rejtőzik. Fábián elvtárs a tanácselnökben látja „ellenfelét", Nagy elvtárs viszont az előbbiben. A pártszervezet tagjai, sajnos tehetetlenül szemlélik; mit is várjunk tőlük, amikor az említett két elvtárs a háromtagú pártvezetőség tagja. Amit ők akarnak, az tiszta és becsületes: legyen rend a pártszervezetben és a dolgozzanak a falu ügyeiért.

— Abban például igazat kell adnunk — mondja Redling István —, hogy tanácselnök nem igen számít ránk, párttagokra. Itt volt a tanácstagi választás. Azt sem mondták, hogy gyertek, segítsetek, pedig nem kellett volna kétszer hívni.

Az egyébként kislétszámú pártszervezet tagjai elszigetelődtek a vezetőségtől. A taggyűlésen nem tájékoztatják őket, mert ezt nem tartják fontosnak. Egyetlen kommunistának sincs pártmegbízatása. Pedig nemrég olyanértelmű határozatot hoztak, hogy ezután törődnek a népfronttal, a KISZ-szel. A szép ígéretek, tervek — füstbe mentek. Az ok: a személyi torzsalkodás. Ez vonja el figyelmüket, ez veszi el minden idejüket és szaggatja két-három felé a pártszervezetet.

Es feltétlenül változást kell teremteni a járási pártbizottságon is. Már hónapok óta járnak Zalátára, gyakran ketten-hárman is, taggyűlést hívnak össze, beszélgetnek a falu lakóival és mégsem tudják helyes kerékvágásba lendíteni a pártszervezetet. Igaz, hogy ezért először a zalátai elvtársak róhatnák meg önmagukat, mert hallgatásuk, az ide-oda táncolás, az igazság takargatása gátként emelkedik a járási pártmunkások előtt. Egyszerűen képtelenek eligazodni, kibogozni a tényleges helyzetet, abból pedig valóban elég volt, hogy emberekről felületes ismeretek alapján döntsenek. Mégis, a járási pártbizottságnak kell kimondani az utolsó szót, most már végre tényleg tiszta vizet önteni a pohárba. Ne sajnálják az időt, küldjenek ki egy bizottságot és ha szükséges, egy hétig vizsgálják az ügyet, aztán pedig egyszer s mindenkorra zárják le, okulva sok-sok tanulságból.

(Bocz)

Kiemelkedő eredmények az őszi forgalomban

Szeptember első feléig terjedő időben ismételten csúcseredményeket értünk el országos viszonylatban a rakodások területén.

Ami hajdanán nagy célkitűzés volt, 15 ezer kocsi megrakása — azt szeptember 10-én felülmúltuk, mert 15.949 kocsit raktunk, 11-én pedig 15.307 kocsit töltöttünk meg. Igazgatóságunk területén is hasonlóak az eredmények, mert szeptember 16-án 1842, 17-én 1995 kocsit raktunk.

Ezek az eredmények arról is tanúskodnak, hogy a vasutas dolgozók általában megteremtették az üzemekkel, vállalatokkal a szorosabb kapcsolatot, amely fontos biztosítéka az eredmények elérésének és az őszi forgalom sikeres lebonyolításának.

A szeptemberi második dekád összesített eredménye alapján a következő a „göngyölített" tervteljesítésünk:

Elszállított árutonna 102.4, kocsikirakási 111.1, kocsikihasználási tervünk pedig 101.1 százalék. Kocsifordulo időnket a tervbeni két nappal szemben 1.81 napra szorítottuk le.

A jó eredmények eléréséért elismerés illeti a dolgozókat. Az elismerés mellett arra szólítunk fel minden vasutas dolgozót, hogy a vállalatok és a vasút kapcsolatainak további elmélyítésével, szervezzék a vasárnapi be- és kirakásokat, amely még nem kielégítő. Ezzel további lehetőséget biztosíthatunk a vasút előtt álló hatalmas feladatok jó megoldására.

VARNAI LÁSZLÓ

Az új városi tanácstagok tervei

A vasárnap megtartott városi és városi kerületi tanácstagválasztáskor, közel száz százalékos eredményt értek el a Hazafias Népfront jelöltjei. A megválasztott új tanácstagok között akadnak olyanok, akiknek még új ez a funkció, csak most kezdenek ismerkedni választóikkal, azok problémáival, a tanácstagok jogaival és kötelességeivel. Ezért a II. kerületi népfront elnöksége az új tanácstagokat a közeljövőben meghívja majd elnökségi ülésére, ahol elbeszélget velük, a jól dolgozó régi tanácstagok pedig ismertetik előttük bevált munkamódszereiket.

Vannak azonban olyan új tanácstagok is, akik már terveket szőnek, azon gondolkoznak: miként tölthetik be legméltóbban hivatásukat, milyen segítséget nyújthatnak kerületük lakosságának és a tanácsnak is. Öntevékenységre, saját kezdeményezésre törekszenek.

Az alábbiakban néhány új tanácstag terveiről, elgondolásairól nyilatkozik:

KISS ISTVÁNNÉ

a városi nőtanács titkára

— Mint városi tanácstagnak legelső és legfontosabb tervem az, hogy személy szerint megismerjem mindenegyes választómat. Ezért esténként ellátogatok egy-egy választóm lakására, otthonába és ott elbeszélgetek velük. Így közvetlenül kívánom megismerni problémájukat, gondjaikat, javaslataikat. Csakis így képviselhetem érdekeiket a tanácsnál. Ha személyesen ismerjük egymást, akkor nem fordulhat elő az, — ami a múltban már többször előfordult, — hogy a választók csak gyéren jönnek el a tanácstagi fogadóórákra vagy a tanácstagi beszámolókra.

SEBŐK IMRÉNÉ

háztartásbeli

— Ahhoz, hogy terveket készítsek magamnak, előbb alaposan körül kell néznem a kerületemben. Most csak arról tudok nyilatkozni, amit eddig saját szememmel láttam. Például a Magaslati úttól fölfelé a kőbányáig vezető út igen rossz állapotban van. Pedig ez főútvonal, a felső részen kőbányai munkások laknak, akik a sötétben kitörhetik lábukat a rossz úton. Ezért elsősorban a Magaslati út útburkolatának rendbehozatalát kívánom szorgalmazni a tanácsnál. — A másik probléma, amivel foglalkozni akarok: a Székely Bertalan úton, a Petőfi házban lévő iskola ügye. Tavaly még 4, idén már nyolc osztályos ez az új iskola. Azt szeretném, ha rendbehoznák, pótolnák a bútorokat, kifestetnék, megszüntetnék kezdetleges jellegét. Ezenkívül szorgalmazni fogom a Székely Bertalan út járdájának a kijavítását is.

GOÓCZ BÉLA

megyei légótörzsparancsnok

— Én műszaki építészmérnök vagyok, ezért elsősorban a rohamosan fejlődő nyugati új városrészt szeretném pártfogásomba venni. A választóim segítségével itt szeretnék eredményeket elérni. Szeretném a III. kerületnek ezt a negyedét rendesebbnek, szebbnek, kultúráltabbnak látni, portalanított utcákkal, egészséges városnegyed kialakításával. Tekintettel arra, hogy ez nehéz feladat és komoly költségkihatásai vannak, ezen a vonalon szeretném a tanácsot támogatni, hogy közös erőfeszítéseink eredményesek legyenek.

PATÓCS JÓZSEF

pécsbányatelepi róm. kat. plébános

— Pécs városának egyik legégetőbb problémája a lakás kérdés. Szeretnék segítséget nyújtani ahhoz, hogy a valóban rászorulók lakáshoz jussanak. Mint papi ember fontosnak tartom, hogy az emberek lelkileg megnyugodjanak, nyugodt légkörben éljenek és dolgozzanak. És segíteni kívánok a békemozgalomnak, a békevédelemnek is.

MÁTIEVICS GYULA

tetőfedő iparos

— A kerületi lakosság érdekében elsősorban a Jászai Mari, valamint a Hőgyes Endre utcák rendbehozását kívánom szorgalmazni, mert mindkét utca útburkolata igen elhanyagolt állapotban van. Ezen kívül az iparosság problémáival is kívánok foglalkozni. A tanácsnak pedig főleg műszaki segítséget szeretnék nyújtani az építkezéseknél, a szemléknél, utcanyitásoknál, kisajátításoknál.

Gazdálkodni előrelátóan kell!

A villányi Uj Alkotmány Termelőszövetkezetben az idén negyvenkét forintot ér majd egy munkaegység. Nem sok — mondhatnák sokan — akkor, amikor gyengébb termelőszövetkezeteknél is ötven, hatvan forintot adnak majd egy egységért. Ha csak a két számot nézik, mi tagadás, igazuk van, de..

Lehet többféleképpen is gazdálkodni. Lehet úgy is, hogy a jövedelmet mind kiosztjuk, de lehet úgy is, mint ahogy az Uj Alkotmányban teszik, hogy a jövedelemnek csak egy részét osztják ki, a többit beruházzák, gazdaságuk fejlesztésére fordítják. Mert lehetne az Uj Alkotmányban is nagyobb a munkaegység értéke, ha nem gondolnának a ma mellett a holnapra, a holnaputánra, a jövőre is. Az Uj Alkotmány-beliek azt tartják:

— Ha jövőre jobban akarunk élni, mint az idén, ahhoz áldozatra van szükség.

Régi, de ma is helytálló mondás ez, mert mióta világ a világ, olyan még nem volt, hogy áldozat nélkül jó és tartós, egyre nagyobb eredményt lehetett volna elérni. Igy gondolkodtak az Uj Alkotmány tagjai akkor is, amikor 1957. januárjában megszavazták a 23 400 forintot, amelyen szőlőkarót vásároltak az új telepítéshez.

Februárban zetort vásároltak 40 600 forintért — kezdi a felsorolást a termelőszövetkezet könyvelője, majd így folytatja. — Márciusban megvettük a zetorhoz a pótkocsit 31 ezerért, augusztusban meg egy traktorekét, ötszáz kilós mérleget hatezer forintért. Átalakítottuk a lóistállót, mely 15 ezer forintjába és kétszáz munkaegységébe került a termelőszövetkezetnek. Egy új kutat is építettünk 4 500-ért. Rendbehoztuk a termelőszövetkezet udvarát, köves utat építettünk. Ez hatezer forintot emésztett fel, míg a tehénistállóhoz a villany beszerelése — hogy üzemeltetni tudjuk a szecskavágót, — négy és félezer forintba került. De vettünk hat üzemanyagos hordót is. Ez, bár nem került sokba, de azért csak a közös kasszájából ment ki ez az ezerkétszáz forint is, csakúgy, mint az a 24 ezer, amit hozzácsaptunk a bankhitelhez és így 110 ezer forint értékű szarvasmarhát, sertést vásároltunk. Most meg 200 anyából álló juhtörzset várunk — fejezi be a felsorolást a könyvelő. — Igaz, hogy ezt nem pénzért kapjuk, de a trágyára nagy szükség van és a gyapjú is emeli majd jövőre a tagok jövedelmét.

Hát ezért osztanak a villányi Uj Alkotmányban negyvenkét forintot munkaegységenként, míg másutt, náluknál gyengébb termelőszövetkezetekben ötven, meg hatvan forintot adnak minden munkaegységre. A villányiak cselekszenek helyesen, mert ahhoz, hogy jövőre valóban több legyen a jövedelem, áldozatra van szükség.

Hangulatos kisvendéglők

Egy kedves, hangulatos „kisvendéglő"

Zegzugos kis utcák, benne ételszagú kisvendéglők. Tiszta, meghitt szobák, mindig hófehér terítők, nagy krigli sörök és finom, igazi hárslevelű és a cigány... és a friss rántották, halászlé, gulyás és nagypörkölt.., a sarokasztalnál piruló lány szövődő szerelme...

Valahogy így. Ez lenne az igazi kisvendéglő, amely esős őszi estéken melegével, ételszagával, kiszűrődő andalító magyarnótával becsalogatja a vendéget az utcáról. És nem kiírni a cégtáblára azt, hogy „A Pécsi Vendéglátóipari Vállalat XXIV. üzeme". Mert ez vétek, ezt nem szabad. Nálunk a kiskocsmáknak és vendéglőknek tradíciójuk van. El kell keresztelni valami másnak, — mondjuk „Muskotály"-nak, „Mecseki"-nek, „Csalogató"-nak, vagy akár „Szürke szamár"-nak is, mindegy, csak legyen olyan nevük, amelyet mindenki megjegyez magának, hogy tudja: tulajdonképpen hol is járt az este? Nem vicc ez kérem, mert szerintem a cégtáblánál kezdődik a vendéglátás. Mégiscsak vonzóbb, ha azt olvasom a táblán: „Aranykacsa", mint hogy a Vendéglátóiparivállalatmittudoménhányadiküzeme!

Azután, amikor belépünk a kiskocsmába, a vendég igénye találkozzék a látottakkal... Igen, igen! Igény-t írtam, mert éppen itt sántít a dolog a mi kocsmáinkban. Nem hinném, hogy a világon vannak még olyan kedves kisvendéglők, kocsmák, mint Bajorországban, vagy Ausztria déli falvaiban és kisvárosaiban. — Még a legkisebb, legsárosabb falucskákban is elámultam a csodálkozástól, amikor beléptem egy „gasthaus"-ba. Csillogó pácoltfa-burkolatú falak, kicsiny kis boxok, zongora, ragyogóan tiszta és tükrökkel ellátott söntéspult, feketeruhás, fehérbőbitás csaposlányok, fényes padló vagy parkett és mit tudom én még mi nem? Ide ha belépett az osztrák paraszt estefelé, miután állatait megetette, akkor a folyosón, vagy az ajtóban lerúgta a sártól védő fapapucsát és filc-papucsban lépett be a kocsmába, mint egy szentélybe...

Hát mi nem megyünk papucsban a kocsmába vagy vendéglőkbe, jól is néznénk ki, de azért az igényeink megnőttek, ami a szép és tiszta környezetet illeti. Mert a vendéglátóipari vállalat azt mondja, hogy szocialista vállalat, tehát nemcsak arról van szó, hogy a vendéget szórakoztassa, hanem arról is, hogy nevelje! De hogyan? Az már csak így van és így is volt, mióta világ a világ, hogy a környezet is befolyásolja egy ember magatartását, hangulatát, gondolkozását, viselkedését. Bizonyítja ezt az is, hogy például a Nádorban, vagy a Sopiana sörözőben egyre kevesebben borítgatják az asztalokat, nem tördelik az üvegeket, nem ordítják túl a zenekart, nem öntözik ki a bort az asztalra és tisztességesen felöltözve szórakoznak. De egy kocsmában?

Például a „Csillag" kocsma (de sorolhatnánk még akár tizet is!) a Doktor Sándor utcában egyike a legridegebb kocsmáknak. Sötét, füstös, olajospadlójú, kopott bútorzattal berendezett helyiség (vezetője ne sértődjék meg, de így van), amelyben aztán hiába is keresném a szocialista vendéglátás jellegét. Mert nincs. Nem is lehet egy ilyen helyiségben. Most a vendégek 25 százalékot fizetnek a fogyasztás után. Rendben van, rendelet írja elő, azért a magunk fröccsét még megisszuk s reménykedünk, hogy egyszer majd megszüntetik ezt a rendeletet, ha kihevertük az őszi vihar okozta gazdasági krízist. De azért a 25 százalékért valamit kapni is szeretne a vendég. Tudom, hogy ezek a kívánalmak túlnőnek a Vendéglátóipari Vállalat hatáskörét, mert ide pénz kellene, ami már a minisztériumon múlik. De egyszer el kell kezdeni. S jól járna a vendéglátóipari vállalat, jól járna a vendég is.

A Flórián téri halásztanya alig egy esztendővel ezelőtt majdhogy nem kártyabarlang volt. Százasok lapultak a terítő alatt, verekedéssel fűszerezett duhajkodásoktól volt hangos a környék. Ebből a kocsmából aztán vendéglőt csináltak. Igazi kisvendéglőt (a söntés berendezését ugyan kicserélhetnék). Naponta hatnyolc féle melegétel várja a vendégeket, minden hét csütörtökjén töltöttkáposzta (amit igazán megehet mindenki!) és a bora is jó. A kártyaspülerek lassan-lassan eltünedeztek, — úgyszintén az éjszakák közismert fröccs-lovagjai is. Ma meg lehet nézni kikből, miféle emberekből tevődik össze a vendégsereg: sofőrök, professzorok, bányászok, tanárok, rendőrök és bőrgyáriak, hivatalnokok és katonák... stb. Ötvenezer forintot fordított a kocsma átrenoválására a vállalat és — száz százalékkal emelkedett a forgalom. Ki járt jól? A vállalat is, a vendég is.

Minél több kisvendéglőt és azok a kisvendéglők vagy kocsmák legyenek végre szépen, tisztán, ízlésesen berendezve, hogy végre azokat is fehérasztalhoz szoktassuk, akik eddig csak a füstös, büzös, sötét kocsmák söntéspultjainál darvadoztak el féléjszakákon át.

Rab Ferenc

SPORT

NB III. állása

1. Baja	5	5	—	16: 3	10
2. Pécsi BTC	5	4	—	1 16: 6	8
3. Pécsi Vasas	5	3	1	1 10: 5	7
4. N.-kanizs. Ép.	5	3	1	1 10: 6	7
5. Pécsújhegy	5	3	—	2 9: 8	6
6. Bonyhád	5	3	—	2 9: 9	6
7. Csurgó	5	2	1	2 9: 8	5
8. Nagyatád	5	2	1	2 7: 7	5
9. Szigetvár	5	2	1	2 9:11	5
10. Mohács	5	1	2	2 4: 6	4
11. Dombóvár	5	1	2	2 6:10	4
12. Simontornya	5	2	—	3 6:12	4
13. K. Textil	5	1	1	3 6: 8	3
14. K. Dózsa	5	1	1	3 4: 7	3
15. Tolna	5	1	—	4 6:12	2
16. Nagyk. VTE	5	—	1	4 2:11	1

Totó-eredmények

A 38. fogadási héten sem akadt 12 találatos szelvény. 11 találatot 29-én értek el. Nyeremény egyenként 15 067 forint. 385 tíz- és 3264 darab kilenctalálatos szelvény van. A nyeremény az előbbinél 1135 forint, az utóbbinál 176 forint.

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

Úgy indult a Pécs-Baranya—Komlói Bányász mérkőzés, hogy végre barátságos találkozókon is élvezetes, jó játékot láthatnak az érdeklődők. Az első félidőben nem is volt panasz a játékra vonatkozóan. Mindkét csapat nagy kedvvel játszott és néhány formás támadást és lövést is láthattak a szurkolók. Szünet után azonban teljesen ellaposodott a játék, meg kell mondani, ebben a Pécs-Baranya a ludas. A komlóiak ekkor is igyekeztek és bizony a könnyelműsködő pécsi védők mellett könnyen kiegyenlíthettek volna. Nem vitás, hogy a barátságos mérkőzéseken nincs meg a tét, nem a bajnoki pontokért megy a játék, de azért a szurkolók jogosan várják el a játékosoktól, hogy legalább akarással ne legyen baj.

*

A Pécsbányatelepi Bányász az első félidőben úgy játszott, ahogy a nagy könyvben az meg van írva, Hogy milyen könnyen elvesztik fejüket a bányász-játékosok, az a második félidőben bizonyosodott be. Az idegesség a gyorsan bekapott gól után egyik játékosról a másikra ragadt, a háromgólos vezetés így majdnem kevésnek bizonyult. — Sárközi gyors helyzetfelismerése gólt eredményezett a Pécsbányatelepnek. — Észrevette, hogy a sorfal milyen lyukas az egyik szabadrúgásnál, gyorsan meglőtte a labdát és az a hálóba jutott.

*

Különvonaton utaztak vasárnap Kaposvárra a PVSK-szurkolók. A vonat délre ért be Kaposvárra, s így az utasoknak alkalmuk volt végignézni a Pécsi Vasas—Kaposvári Dózsa NB III. találkozót is. A KMTE pályája nem a legjobb állapotban van. Szomorú, de így van: Kaposváron nincsen füves pálya. Feltűnt az is a pécsieknek, hogy alig 1000—1300 néző volt kíváncsi a totó-mérkőzésre. — A KMTE gyengébb szereplése miatt a kaposváriak úgylátszik elfordultak a csapattól. A mérkőzés előtt a PVSK-szurkolók körében elbizakodottság mutatkozott, de így volt ez a játékosoknál is. Meg is látszott játékukon. Az első félidőben ugyan volt egy jó húsz perce a csapatnak, szünet után azonban teljesen a KMTE irányította a játékot és lerohanta a gyenge napot kifogó PVSK-védelmet. A kaposváriak különben nem biztak a KMTE-ben, még a félidőben sem, mikor még döntetlenre állt a mérkőzés. A PVSK-nál rosszkor jött Mohácsi sérülése. Ráadásul a súlyos kapushibából bekapott gól is megzavarta a játékosokat s ezután már a kaposváriaknak könnyű dolguk volt. Valahogy nem megy a PVSK-nak Kaposváron a játék. Most már szinte hagyományossá vált, hogy amikor különvonatot szerveznek, — rendszerint kikap a csapat. Így volt ez 1946-ban is, akkor 4:0-ás vereséggel tért haza a PVSK Kaposvárról. A PVSK-szurkolók szeretnék, ha már egyszer megtörne a jég és győzne a PVSK Kaposváron is.

*

Igen sok volt a kiállítás az NB III. vasárnapi fordulójában, elszaporodtak a sportszerűtlenségek, mind több a magáról megfeledkezett, fegyelmezetlenül viselkedő játékos. Hét játékos került kiállítás sorsára. A Pécsújhegyi Bányászból három játékost állítottak ki, de a BTC és a Simontornyai BTC csapatában is volt egy-két magáról megfeledkezett játékos. Helyes lenne, ha a Délnyugati Labdarúgószövetség fegyelmi bizottsága kemény ítéletekkel gátat emelne a mindinkább elszaporodó sportszerűtlenségeknek. Csúnya sportszerűtlen jelenetek játszódtak le Pécsváradon is, ahol a játékvezetőt is bántalmazták. Alighanem megemlegetik a pécsváradiak a vasárnap történteket. Az MLSZ büntetése nem marad el.

*

Nem mindennapi sportszerűtlenséget követtek el a dunaszekcsőiek. Pécsett az Urán SC-vel játszottak megyei II. osztályú mérkőzést. A dunaszekcsőiek „jóvoltából" azonban nem sokáig tartott a játék. Az első félidő 15. percében már 2:0-ra vezetett az Urán SC és ekkor a dunaszekcsőiek gondoltak egyet és levonultak a pályáról, mondván, még mindig jobban járnak 2:0-ás vereséggel, mintha végigjátsszák a mérkőzést és esetleg nem úsznak meg tíz gólon alul. Hát itt is lesz dolga az MLSZ fegyelmi bizottságának, mert az ilyen sportszerűtlenül gondolkodó csapatok nem úszhatják meg szárazon.

Megkedvelték a kosárlabdát a szigetvári gimnáziumban

A szigetvári gimnázium kosárlabda-szakosztálya alig féléves múltra tekint vissza. Alakulása egybeesik a tavasszal megrendezett középiskolás kosárlabda-bajnoksággal, melyen a gimnázium teljesen kezdő fiúcsapata is elindult. Később megszervezték a női csapatot is. Egyed Mihály testnevelőtanár fáradhatatlan munkájának eredményeként ma már élénk kosárlabda-élet van a szigetvári gimnáziumban. A tavasszal Papp Endre, a fiúcsapat kapitányának javaslatára elindultak a megyebajnokságban is. Egyesület nem vállalta a szakosztályt, így mint iskolai sportkör működnek. Nem volt akadály az anyagiak hiánya sem. Klubdélutánokból, táncos összejövetelek rendezéséből a játékosok saját maguk biztosították a szakosztály költségvetését.

A nyáron a fiú- és a leánycsapat kéthetes edzőtáborozáson vett részt Balatonberényben. A jövőre nézve még nagyobb terveik vannak. Az összevont megyei kosárlabdabajnokságban akarnak indulni. Valami kis pénzük is van hozzá, a közelmúltban jólsikerült sportbált rendeztek. Most már javában készülnek a mérkőzésekre. Papp, Légrádi, Horváth, Kovács a csapat legjobbjai, a lányoknál pedig Jusits, Papp, Fröhlich azok, akikre leginkább számíthat az edző. A második csapatukat is foglalkoztatni akarják. Ugy tudják, a pécsi középiskolásoknak indul egy bajnokság azok számára, akik nem szerepelnek egyesületben. Itt szeretnének elindulni, de csak úgy, ha a pécsiek is kimennének néha Szigetvárra.

Mérkőzések a kézilabda NB I-ért, NB II-ért és a megyebajnokságért

Újpesti Dózsa—Pécs-Baranya 16:15 (9:6). Pécs, 600 néző, vezette Tordai. NB I. férfi mérkőzés. A pécsi csapat nem vallott szégyent és jól tartotta magát az újpestiek ellen. A meglepetésből nem sok hiányzott. Góllövő: Molnár 5, Bán 4, Vad 2, Csányi 2, Mezei 2, Verbovszky, illetve Szakács 7, Kovács 2, Somogyi 2, Schmidt 2, Rausch, Hang.

Komlói Bányász—Bp. Hűtőgépgyár 12:8 (6:4). Komló, 300 néző, vezette Tordai. NB II. férfi mérkőzés. A bányászcsapat gyors, lendületes támadásai ezúttal is győzelmet eredményeztek. Góldobók: Papp 4, Appelczoffer 3, Schmeller 2, Weininger, Schwarcz, Horváth.

Szombathely—Pécsi Meteor 8:3 (4:2). Pécs, vezette: Péter. NB II. női mérkőzés. A lélek nélkül játszó Meteor ellen egy pillanatig sem volt vitás a vendégek győzelme. A pécsi csapat góldobói: Buzás 2, Mészáros.

Pécsújhegyi Bányász—Női Ruha 4:3 (3:2). Budapest, NB II. női mérkőzés. Az újhegyi csapat igen értékes győzelmet aratott Budapesten, ezzel felzárkózott az élmezőnyhöz. Góldobók: Pétersz 3, Becker,

Újpesti Gyapjú—PEAC 16:8 (9:4). Budapest, NB II. férfi mérkőzés. A gyengén és erőtlenül játszó PEAC sorsdöntő mérkőzést vesztett. Góldobók: Dombi 2, Bakos 2, Czizek 2, Dolmány, Barton.

Megyei I. osztályú mérkőzések, nők: Szigetvár—Sellye 9:2, PEAC—Traktor 10:8, Pécs-Baranya—Meteor 13:9, férfiak: Pécsbányatelepi Bányász—Pécs-Baranya 27:7, Pécsszabolcs—PEAC 10:9, Kinizsi—Gépipari 16:9, Ped. Főiskola—Építők 25:23.

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Dörömböző Géza és cigányzenekara muzsikál. Ács Irén magyarnótákat énekel.
17.50: A pécsi export nyomában.
18.00: Hírek. Tudósítások. Riportok
18.20: Pécsi művészek hangversenye. Közreműködik: Bárdoss Anna, Ivánka Irén, Wágner József (ének), Sassy Iringó (gordonka), valamint a pécsi szimfonikus zenekar. Vezényel: Paulusz Elemér.
18.40: Fiatalok Klubja.
18.50: Kemény Egon: Keringő egyveleg. (Gyurkovics Mária és a Forrai-kórus).
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nemzeti Színház: Jacobi: Sybill. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Moulin Rouge (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)
Kossuth: Koldusdiák (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Moulin Rouge (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor)
Ifjúsági filmszínház (Leőwey Klára Gimn. dísztermében): Két vallomás (4 és 6 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Két vallomás (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Kati és a vadmacska (5 és 7 órakor)
Bőrgyár mozi: Mese a 12 találatról (fél 5 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Graciela (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Idegen utas (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Sötét csillag (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Az első szó (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Ádám bordája (8 órakor)

BARANYA GAZDASÁGI ÉLETE

címmel dr. Babics András tart előadást ma este 6 órakor Pécs város Művelődési Házában, a Művelődési Ház és a Magyar Földrajzi Társaság rendezésében. Belépés díjtalan.

APÁK ANKÉTJA

A városi Nőtanács ma délután 6 órai kezdettel a városi tanács nagytermében apák ankétját rendez a középiskolás diákok édesapjai részére. Előadó: dr. Czéh Károly pedagógus. Az ankét tárgya: a középiskolás diákok nevelésének problémái és az édesapák fokozottabb bevonása a szülői munkaközösségek munkájába.

ELŐADÁSOK

A siklósi területi nőtanács (Szabadság u.) ma este 7 órakor kozmetikai előadást tart, amelyre az érdeklődőket szeretettel várja.

*

A Magyar Kémikusok Egyesületének Pécsi Csoportja rendezésében szeptember 26-án, csütörtökön délután fél 6 órai kezdettel az MTESZ helyiségében (Janus Pannonius utca 11.) dr. Almássy Gyula (MTA Központi Fizikai Kutató Intézet) „Az urán és más nyomelem feldúsulása a hazai szenekben, az urán kinyerésének technológiai lehetőségei" címmel előadást tart.

A MUNKÁCSY MIHÁLY SZABADEGYETEM BEIRATASAI

szeptember 10—25-ig tartanak. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és du. 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11., I. em. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját folytatólagosan közöljük:

VII. Zenetörténet.
A zenei műfajok fejlődésének története Beethovenig.
1—2. A barokk dal.
3. A klasszikus dal.
4—5. A kantáta és oratórium.
6. Monteverdi, a nápolyi és velencei opera.
7. A francia, német, angol opera.
8. Mozart és Beethoven operái.
9. A szvit.
10. A motetta és fuga.
11. A concerto grosso.
12. A versenyművek.
13. A preklasszikus szonáta.
14. Haydn szonátái és szimfóniái.
15. Mozart szonátái és szimfóniái.
16. Beethoven szonátái és szimfóniái.

Mikor kezdődött, hol és hogyan?

„Sport és tudomány" címmel új folyóirat jelent meg a Testnevelési Tudományos Tanács szerkesztésében. A lap első számában az olvasók igen sok érdekes és hasznos dolgot találnak. A lap célja, hogy a szakemberek számára olyan tudományos anyagokat közöljön, mely a gyakorlattal szorosan összefügg. Az alábbi cikkünket Pálfai János írta, a lap első számában és abban a labdarúgás eredetével és történetével foglalkozik.

A labda rúgása valószínűleg akkor kezdődött, amikor az első labda elkészült. Mikor készült el az első labda? Ezt nem tudjuk, sőt azt sem, hogy hol. Az bizonyos, hogy a régi egyiptomiaknak, őt-hatezer évvel ezelőtt már volt labdájuk. Az egyik fáraó-sírban ugyanis sok minden mással együtt egy labdát is találtak. (Ez a labda most a sok minden mással együtt a londoni British Múzeumban van.)

Nincs értesülés arról, hogy a régi egyiptomiak rúgták-e a labdát, azt azonban írások bizonyítják, hogy a kínaiak két-háromezer évvel ezelőtt már igen. A Hanuralkodóház idejéből való katonai szabálykönyvben a gyakorlatok között szerepelnek játékok is. A „csu" bőrből és szövetből készült labdát jelentett.

Ezt meghatározott távolságról rúgták a célba: a cél két rúd közé feszített selyemanyagból körben kivágott, 30—40 cm átmérőjű lyuk volt. Ezen igyekeztek a két csapat tagjai átrúgni a labdát. Az a csapat győzött, amelyiknek labdái többször áthaladtak a lyukon. A győztesek különféle ajándékokat kaptak, a veszteseket gúnyolták, sőt nem ritkán meg is verték. A kiválóbb labdarúgók abban az időben nem egyszer magas állásokat értek el. A krónikák nem szólnak róla, hogy csak labdarúgótudásuknak köszönhették-e pályafutásukat, vagy pedig máshoz is értettek-e.

A régi kínaiak egy másik labdarúgójátékban, a labda emelgetésében versengtek egymással. Az győzött, aki tovább levegőben tudta tartani a labdát lábbal. Li Ju költő és filozófus (élt 50-től 130-ig) többször is írt a labdarúgásról. Egyik helyen ilyesféleképpen: „A játékban nincs rokonság, nincs pártoskodás, a határozottság és a higgadtság a döntő. S nem szabad hibát vétení. Ilyen a játék. Szabályait — alkalmazd az életre."

Meghatározott szabályú labdarúgójáték volt a régi japánoknál is „kemari" néven. (Az egykori leírás szerint a játék a mai „labtenisz"-hez hasonlított.) A régi görögök is úztek a mai labdarúgáshoz hasonlítható játékot. J. P. Mahaffy, angol történetíró egyik művében a Pollux által episzkürosznak nevezett játékot a mai labdarúgáshoz hasonlítja. Nyilván ez került a régi rómaiakhoz, de ott már harpastum lett a neve. Lehet, hogy némileg eltérő módon is játszották. Azt azonban, hogy egyes vonásaiban a mai labdarúgáshoz hasonlíthatott, nem lehet tagadni. Martialis (élt 44-től 102-ig) gúnyos hangon említi meg több epigrammában is, hogy az ifjak örültekhez hasonlóan szaladgálnak a meleg, poros stadionban, üvöltöznek és kíméletlenül küzdenek egymással a labdáért. Seneca, Néró nevelője (i. e. 4-től i. u. 85-ig) hol gúnyolódva, hol felháborodva ír a játékról, amelyben kézzel-lábbal ütötték, rúgták a labdát a fiatalok, s nem ritkán egymást is. A mérkőzések nagy közönség előtt folytak le. A közönség nagy érdeklődéséről is ír Seneca, erről sem hízelgően . . . (olyasmi, hogy fiatalok szeretik a labdarúgást, és hogy a nézők üvöltenek, neha manapság is előfordul. Sőt ma is vannak „senecák" és „martialisok" is, akik nem kedvelik ezt a sportjátékot.)

Vitás időszak következik a labdarúgás történetében: egy sereg ország szakemberei állítják, hogy franciák azt állítják, hogy hozzájuk a rómaiak vitték be a játékot, közel 2000 évvel ezelőtt, de ugyanezt mondják az angolok, a németek, a spanyolok és más népek is. Franciaországban „cheolare" név alatt, Angliában „pilam pedivam", majd „footeball" és „football" név alatt.

A megyei váltóbajnokságokkal

kapcsolatban néhány számból álló dobóversenyt is rendeztek. A férfi súlylökésben Farkas Ferenc az idei legjobb megyei eredményt érte el. Részletek: férfiak: diszkoszvetés: 1. Borbás (PEAC) 40.74, 2. Manzini (PEAC) 37.67. Súlylökés: 1. Farkas (PEAC) 12.42, 2. Borbás (PEAC) 12.19, 3. Manzini (PEAC) 11.59. Gerelyvetés: 1. Lukács (PVSK) 63.73, 2. Hartai (PEAC) 43.40. Ifjúságiak: 1. Martényi (PVSK) 42.70. Kalapácsvetés: 1. Horváth (PEAC) 42.34, 2. Manzini (PEAC) 38.45. 3. Borbás (PEAC) 34.10. Csak kettőt dobtak, mivel a kalapács nyele elszakadt. Nők. súlylökés: 1. Tóth (PEAC) 11.49, Kiss (Ped. Főisk.) 11.25, diszkosz: 1. Tóth (PEAC) 33.42.

*

Ferencvárosi Vasutas—PVSK 9:3, sportkörök közötti teniszmérkőzés. A pécsiek győzelmeit Török, Szalai és Szabóné szerezte.

A Baranya megyei Sakk Alszövetség valamennyi sportkörnek megküldte az 1957/58. évi csapatbajnokságok kiírását. Felhívja azon sportköröket, amelyek nevezésüket még ezideig nem küldték be, hogy legkésőbb folyó hó 28-ig küldjék meg, mert 29-én az előírt időben a sorsolás megtörténik.

KÖZLEMÉNYEK

A Megyei Rendelőintézet munkaértekezletét szeptember 26-án délután 2 órakor tartja az intézet III. emelet 4. számú helyiségében. Ezt követően dr. Kummerländer Lajos főorvos a női szervek praeblastomatosisa címmel orvosi továbbképző előadást tart. Felkért hozzászóló: dr. Degrell István adjunktus: A sebészeti vonatkozású praeblastomatosisok.

*

A Mecsek Sakk-kör felhívja tagjait, hogy folyó hó 27-én, pénteken délután 6 órakor a Megyei Sportfelügyelőség helyiségében (Pécs, járási tanács épülete) tartandó taggyűlésen feltétlenül jelenjenek meg.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 13-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Pécsi kerékpárosok sikere Nagykanizsán

Nagykanizsán rendezték meg a területi Béke Kupa kerékpárosverseny utolsó fordulóját. Baranya, Somogy, Tolna és Zala megyék kerékpárosai háztömbkörüli verseny keretében mérték össze erejüket. A pécsiek ugyancsak kitettek magukért. Minden futamban a PVSK kerékpárosait üdvözölhette győztesként a közel nyolcezer főnyi nézősereg. Különösen nagy sikert aratott Halti László, aki az első körben defektet kapott, ennek ellenére felzárkózott a mezőnyhöz, sőt több versenyzőt le is körözött. Ujból nyeregbe szállt a magyar pályabajnokságon súlyosan megsérült Kassai is, aki biztosan nyerte az ifjúságiak versenyét.

Eredmények: versenykerekes felnőttek: 1. Halti (PVSK), 2. Spán (Pécsbányatelepi Bányász), 3. Kovács (PVSK), 4. Sinkovics (Pécsbányatelepi Bányász), versenykerekes ifjúságiak: 1. Kassai (PVSK), 2. Mahó (Pécsi Szpártákusz), versenykerekes serdülők: 1. Kozma (PVSK), 2. Déval II. (PVSK), 3. Szabó (Pécsbányatelepi Bányász), vaskerekes ifjúságiak: 1. Örsi (PVSK), 2. Szerdahelyi (Pécsi Szpártákusz).

APRÓHIRDETÉSEK

— HALÁLOZÁS. Eibeck Bálint ny. bányász meghalt. Temetése f. hó 25-én, szerdán délután 4 órakor a Vasas II. temetőben.

— özv. Gyarmati Józsefné szeptember 24-én elhunyt, temetése 26-án fél 4 órakor a pécsi köztemetőben. Szentmise szerdán 7 órakor a Zárda templomban, pénteken 1/4 7 órakor a Székesegyházban. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik a felejthetetlen jó férj, testvér, apa, nagyapa, Hauszknecht János temetésén megjelenésükkel és részvétnyilvánításukkal, valamint virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Hauszknecht család, Szigetvár.

— GYAKORLOTT gépkocsivezetőket felveszünk. Pécsi EPFU Vállalat.

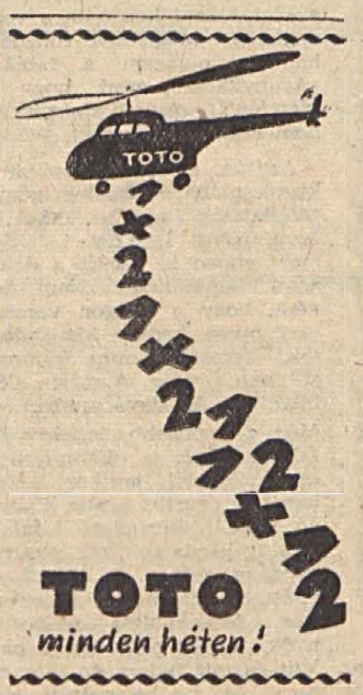

Bőrkabátfestés, sportmellény, bőrtáska, — aktatáska szakszerű festése. Felső-Malom u. 14. sz. 741

Hangverseny pianinó 13 000 forintért eladó. Mátyás király u. 1. sz. I/4 em. 762

Egy előszoba, konyha, egyszoba, éléskamrás új ház, 120 négyszögöl telekkel eladó. Pipacs utca 14. 765

Szalay László szabómester elköltözött Városház utca 2. szám alá. 766

Idősebb, intelligens férfit vagy asszonyt lakásért eltartanék. — Kossuth L. u. 52. — Rózsák. 763

Tricikli, vetítőgép. — fajgalambok sürgősen, olcsón eladók. Katalin utca 1/4. 755

Szaktanfolyamokat indít a Vasas Szakszervezet területi bizottsága a központi mérnök és technikus tanács irányításával a következő tárgyakból. — 1. műszaki rajz (10 hónap), 2. műszaki matematika (10 hónap). Felvilágosítás és beiratkozás szeptember 30-ig minden nap de. 9—5 óráig Színház tér 1. szám (II. emelet 8. szoba). 663

Gazdálkodásra alkalmas kétszobás, családi ház, cserelakással beköltözhetően eladó. — Kertváros, Erdély u. 1. sz. 695

Használt férfiruhát, — csizmát, bakancsot, gumicsizmát veszek. Kovács, Kossuth Lajos utca 17. udvarban. 724

Kertes családi ház sürgősen eladó vagy pestiért cserélhető. — Pécs, Rigó u. 8. Fenyvesi. 756

Kétszobás, összkomfortos, kertes családi ház, beköltözhetően, elfogadható áron sürgősen eladó. Endresz György u. 70. 757

Mártírok u. 70. számú megkezdett ház eladó. Besency István, Ibafa. 737

Alighasznált, ikerülő mély gyermekkocsi eladó. Honvéd u. 1. — Istok. 742

Eladó Makárban 625 négyszögöl szőlő vagy házrészért elcserélhető. Pécs, Vilmos utca 13. sz. Horváth. 745

Hálóberendezés, modern konyhabútor, — szekrények, ágyak, íróasztal, gyermekágy, asztalok, székek, olcsón eladók. Molnár, Felsővámház u. 2. 752

Mez cérnatartó, sokfiókos szekrénykét veszek. Varga József, Kossuth L. u. 20. 725

Eladó Tátra utca 14-ben egy kis családi ház. Megtekinthető a délutáni órákban. 723

Egy sertés továbbhízlalásra elköltözés miatt eladó. István utca 7. 749

Pellérdi elágazásnál szőlő eladó, teljes felszereléssel. Érdeklődni helyszínen. Horváth. 751

Modern, kétszemélyes, 140 cm széles rekamié eladó. Alsó-Malom u. 2. sz. 748

Eladó szántóföld, 2 500 négyszögöl, sürgősen, minden elfogadható árért. Bicsérd 59. sz. Tanesik. 748

Kapitány János tüzifa fűrészelő telefonszáma 10-01. Alkotmány u. 6. 31

Tiszta és főzésben jártas házi mindenest keres Nagy László állatorvos, Baranyajenő. 238

Szelíd gesztenye eladó. Pécsbányatelep, Borbála u. 10. Matkovics Károly. 764

Hálószoba, konyhabútor eladó. Bútorüzlet Zsolnay utca 7.

Tamás Kálmán motoros faforgácsfűrészelő telefonszáma 39-01. Győr utca 6.

Elvesztettem kulcsomat: Hunyadi Mecsek kapu, Üdülő Ilona pihenő. Telefonvonalon. Kérem becsületes megtalálót a Mecsek-nyomdába. — Csóka névre szívesked jen leadni.

Műkoszorúk, koszorúkellékek, művirágok nagy választékban — feldolgozóknak Kardos Györgyné szőlőtőnél, Pécs, Bajcsy-Zs. utca 5.

Perzsaszőnyegek, — gyapjúfonál eladó. Városház u. 2. II. 9.

Műanyagcikkek gyártásához fröccsöntőgép szerszámokkal vagy külön eladó. Somogyi Lászlóné, Déryné u. 1. sz. 738

Prima állapotban lévő üzletberendezés, 2 m pult, 2x2 m alulzárt ajtókkal, felül üvegajtókkal, alkalmi áron eladó. Kiskereszt u. 15. sz. Megyeri kitérőnél. 764

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 226. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1957 SZEPTEMBER 26

Gazdag programmal készül a megye november 7-ére

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom negyvenedik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségek megyei előkészítő bizottsága szerdán délelőtt értekezletet tartott Pécsett. Az értekezleten, amelyen részt vettek a párt, az állam, a kulturális és társadalmi élet képviselői, nagyszabású, színes és változatos programot dolgoztak ki a történelmi jelentőségű évforduló méltó megünneplésére.

Magyar—szovjet barátsági hét

Ifjúságunk részére a Kommunista Ifjúsági Szövetség városi bizottsága megrendezi a magyar—szovjet barátsági hetet. Ennek keretében baráti találkozókat rendeznek a fiatalok és a szovjet elvtársak között; élménybeszámolókat tartanak a szovjet fiatalok életéről. Ugyanakkor kiállítást is rendeznek, amelyen bemutatják a KOMSZOMOL tevékenységét. Az ifjúsági rendezvényeken nemcsak a fiatalok vesznek majd részt, hanem azokon megjelennek a munkásmozgalom régi harcosai is, akik annak idején részt vettek a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban.

Szovjet—magyar zenei hét

A rendezvények sorában kiemelkedő lesz a szovjet—magyar zenei hét. Ez alkalommal szovjet—magyar szimfonikus estet rendeznek és sor kerül az üzemi ének- és zenekarok bemutatójára is. A pécsi zeneiskola hangversenyt ad, fellépnek a szovjet vendégművészek és közreműködnek a Pécsett tartózkodó szovjet zenészek.

Ünnepi előadássorozatok

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának pécsi ünnepségeibe bekapcsolódnak a pedagógusok. A művelődésügyi osztály, a Pedagógiai Főiskola és a Pedagógus Szakszervezet közösen ünnepi előadás-sorozatot kíván rendezni. Ennek keretében ismertetik majd a szovjet pedagógia eredményeit. — Az egyetem tudományos szakosztálya és a tudományos diákszövetség pedig ünnepi ülésszakot rendez.

Szovjet könyvkiállítás

Az évforduló alkalmával nagyszabású szovjet könyvkiállítást rendeznek. Bemutatják a szovjet irodalom remekműveit, a tudományos, ismeretterjesztő, műszaki és technikai könyveket. Ezzel párhuzamosan irodalmi előadásokat tartanak és szovjet képkiállítást is rendeznek. A kulturális rendezvények mellett, izgalmas, érdekes sportesemények is szerepelnek az ünnepség programjában.

Díszünnepség a színházban

November 6-án este a Pécsi Nemzeti Színházban a város dolgozói díszünnepség keretében emlékeznek meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójáról. Az ünnep előtti tanítási napon az iskolákban és az egyetemen ünnepi megemlékezéseket tartanak. Ugyanezen a napon Vasason, Gyárvárosban, Szabolcson, Pécsbányán, Mecsekalján, Málomban és Nagyárpádon is tartanak megemlékezéseket, amelyek után a helyi kultúrcsoportok színes kultúrműsort adnak.

Megkezdődtek az előkészületek

Üzemekben, intézményeknél, hivatalokban mindenütt már most megkezdték az előkészületeket a Nagy Októberi Szocialista Forradalom méltó megünneplésére. Az üzemekben szovjet—magyar baráti találkozókat terveznek, a pártszervezetek pedig szabad pártnapokat tartanak majd, melyeknek keretében méltatják a Nagy Októberi Szocialista Forradalom nemzetközi jelentőségét. Az évforduló alkalmával oklevéllel kívánják kitüntetni azokat a kommunistákat, akik az 1956-os októberi ellenforradalom óta kiemelkedő pártmunkát végeztek.

Nemcsak Pécsett, hanem a járási székhelyeken, a községekben is megkezdődtek az előkészületek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom minél bensőségesebb megünneplésére, gazdag kulturális program kidolgozására.

Értékes leletekre bukkantak Villánykövesd mellett

Egy éve történt: Villánykövesd mellett szántás közben különböző csontokat találtak. A leletek nyomán feltételezhető volt, hogy a föld mélye még sok értékes régiséget tartalmaz.

Ez év szeptember 12-én Dombai János, a Janus Pannonius Múzeum igazgatójának vezetésével ásatásokat kezdtek.

A kutató számára mindig különös élvezetet nyújt a feltárás. Dombai János nem akar egy alkalmat sem elszalasztani, ami sok kérdésre adhat feleletet, ezért ő vezeti az ásatásokat, s szinte éjjel-nappal dolgozik. Kis sátrat vert az ásatások közelében, ebben lakik, ebben alszik, jónéhány hétre berendezkedett.

Amikor az eddig elért eredményekről kérdezősködöm, örömmel válaszol:

— Mintegy egy négyzetkilométernyi területen folytatjuk az ásatásokat. Az eddigi eredmények nagyon biztatók. Már sikerült egy sírcsoportot találnunk, a sírokban a zengővárkonyi leletekhez hasonló edényekre, csontokra bukkantunk. Számos festett edényt is találtunk. Az eddigi kutatások azt mutatják, hogy Villánykövesd mellett időszámításunk előtt 2500 körül jelentős település volt. Ez a lakótelep a feltárás és kutatás számára kiváló lehetőségeket nyújt.

Dombai elvtárs a leletek közül számos csiszolt kőbaltát, edényt gyűjtött már össze. A laikus számára csak érdekesek, a történész számára azonban tudományos kérdésekre feleletet adó tárgyak ezek.

Tegnap a Nagy Lajos gimnázium mintegy 150 diákja látogatta meg az ásatásokat.

A kutatásokra a megyei tanács ebben az évben 40 ezer forintot adott. Az itt feltárt leletek a Janus Pannonius Múzeum anyagát bővítik majd, ezenkívül azt is tervezik, hogy a tárgyak egy részéből a siklósi várban múzeumot rendeznek be.

(—ray)

Megkezdték a békekölcsönök nyereményeinek kifizetését

Az Országos Takarékpénztár pécsi fiókja szeptember 25-én megkezdte a legutóbbi békekölcsönsorsolások nyereményeinek kifizetését. Már az első nap délelőttjén 400 békekölcsönkötvényt váltottak be és 113 000 forintot fizettek ki a boldog nyerteseknek. Délután folytatódott a nyeremény kötvények beváltása, de lapzártáig az összesítés még nem készült el. Az OTP-től szerzett értesülésünk szerint szerdán délután újabb 60 000 forint értékű kötvényt váltottak be.

A boldog nyertesek egyike: Pércsics József, a pécsi Mecsek Nyomda gépszedője, aki a VI. Békekölcsön sorsolása alkalmával feles kötvényével 50 000 forintot nyert és részére az OTP szerdán délután 20 010 forintot fizetett ki. Szentesi Béla vasutas, Pécsbányarendező dolgozója pedig az V. Békekölcsön sorsolásakor 5 000 forintot nyert egész kötvényével.

Az Országos Takarékpénztár naponta reggel fél 9 órától egészen délután 6 óráig váltja be a békekölcsönsorsolások nyereménykötvényeit.

Hazaérkezett a békevonat

Szerdán reggel hazaérkezett tíznapos útjáról a Szovjetunióban járt magyar békevonat. A békevonat fogadására a Nyugati pályaudvaron megjelentek az MSZMP Központi Bizottsága, a Hazafias Népfront, az Országos Béketanács és a Nőtanács számos vezető munkatársa. Részt vett a fogadtatáson a szovjet nagykövetség több tagja is.

Nincs még vége a szép időnek

Öt verőfényes meleg napot kaptunk előlegben a szeptember végére esedékes vénasszonyok nyarából: a szubtrópikus, langyos levegő kedden még 25—27 fokig emelte a hőmérő higanyoszlopát. Kedden este azután váratlanul fagyos grönlandi légáramlás szökött át a Kárpátok gerincén, s még azon éjjel húsz fokkal zuhant a hőmérséklet. Szerdán már csak 7—10 fokot mértek országszerte. A hirtelen lehülés csapadékot is hozott: az ország északkeleti felében és szórványosan a déli megyékben 6—9 milliméternyi eső hullott, egyes vidékekről zivatarokat jelentettek.

A Meteorológiai Intézet távprognózis osztályának vezetője szerint az éjszakai hőmérséklet tovább csökken, s helyenkint valószínűleg enyhébb talajmenti fagyok is lesznek.

A következő napokban lassú felmelegedési folyamat indul, s előreláthatólag a nappali maximumok a hét vége felé elérik ismét a 15—20 fokot. Nem szabad úgy tekintenünk ezt a kis grönlandi „kóstolót", hogy vége a szép időnek, mert a vénasszonyok nyara, ha késve is, valószínűleg hoz még szép, napsugaras őszi napokat.

Kicserélik a villamosvonal tíz legrosszabb váltóját

1913 óta szolgálták becsületesen a sokszor szidott öreg villamost a váltók, a vágányok és a felsővezeték. Azóta eltelt majd egy félszázad, de nagyarányú javítást nem végeztek rajtuk.

Az utóbbi időben különösen a váltók okoztak sok gondot. A Petőfi mozi előtt már szinte meg sem lepődött az ember, ha a váltó félreváltott és csak hosszas előre-hátra tolatás után engedte tovább a villamost. De így volt ez a Sallai kitérőnél is, a színház előtt is.

A régi, kiszolgált és teljesen tönkrement váltóknak a kicserélését a közelmúltban kezdték meg. A fővárosi villamosvasút műhelyeiben legyártották már az első tíz váltót, amit folyamatosan beépítenek a legrosszabbak helyére. Kedden cserélték ki a Petőfi mozi előtti váltót, ezután kerül majd sor a többiekre.

A váltókat éjszakai munkával cserélik ki, hogy minél kisebb kiesést okozzanak a forgalomban. Egy-egy váltócserénél 16—20 munkás dolgozik egész éjszaka, hogy másnap már zavartalanul közlekedhessék a kora reggeli járat.

A felsővezeték cseréjén dolgozó budapesti szerelők szeretnék két héten belül befejezni az új felsővezeték felszerelését. Ezzel azonban még korántsem fejeződött be a munka, mert a vezeték feszítő oszlopainak és feszítőinek a szerelése még körülbelül két évig is elhúzódik.

Az egész felújítási munka mintegy egymillió kétszázezer forintba kerül.

Szudáni parlamenti képviselők érkeztek Budapestre

Az Interparlamentáris Unió magyar csoportjának meghívására szerdán több napos tartózkodásra hazánkba érkeztek az Interparlamentáris Unió szudáni csoportjának képviselői.

Hasszan Abdel Gader és Hasszan el Tahir Zarroug szudáni képviselők. Néhány nappon belül Budapestre érkezik Mohamed Amin el Sajed szudáni egészségügyi miniszter is.

A két szudáni képviselőt Budapestre érkezésükkor Mihályfi Ernő, az országgyűlés külügyi bizottságának elnökhelyettese, Barcs Sándor, az Elnöki Tanács tagja, Pesta László, az országgyűlés jegyzője fogadta a Ferihegyi repülőtéren.

Fejlesztik Sikondát

A huszas évek végén szénre, olajra kutattak Sikonda környékén, s helyette meleg vizet találtak. A pécsi káptalan — övé volt a vidék mintegy háromszáz holddal — felismerte a vízben rejlő nagy üzleti lehetőségeket. Szálloda épült, de nehogy a hívők kufárkodással vádolhassák isten szolgáit, az egészet bérbeadták, úgy ahogy volt. Később átvette az állam, SZOT üdülő lett, s csak 1953 óta szolgálja a föld mélyében dolgozók egészségének megjavítását.

Szolgálja, mert a beutaltak négy hétig élvezhetik a szanatórium minden kényelmét, az orvosi rendelő nyújtotta lehetőségeket. Aki egyszer itt pihent, legszívesebben minden évben visszatér ide. Egy esztendő alatt 6—700 bányász szilikózisa, reumája, fáradtsága javul itt.

S bár a szanatóriumban két orvos is ügyel a hatvan fős turnus egészségére, bár van physikotherápia, parafinpakolás, kvarclámpa, pautostát reumára, mégis nagyon kevés mindez ahhoz, hogy a szilikózist valamelyest is enyhítsék.

Most készül egy inhaláló szoba. A külföldi nagy bányavidékeken már rendszeresen alkalmazzák, nemcsak szanatóriumokban, hanem a munkahelyeken is. Ott hosszú folyosón halad végig a bányász munka után s közben beszívja a porlasztott vegyszert, mely felszaggatja a porlerakódást, csökkenti a szilikózis veszélyt. Sikondán is ehhez hasonló készül. A szobában egyszerre 10—15 bányász foglal helyet. S meghatározott időn át belélegzi a porlasztott vegyszert. Most a berendezést várják, hogy megkezdhessék ezt a gyógykezelést is.

Mivel egyedülálló éjszakai bányászszanatórium az országban, ide tervezték a szilikózis fektető intézetet is. A szanatórium átépítésénél már gondoltak is erre és készen várják a szobák, az elkülönített rész az engedélyt. Igen, egy engedély — két tárca vitája — akadályozza már hónapok óta, hogy a fektető intézet megkezdhesse munkáját. Az egészségügyi minisztérium — valószínű tárca sovinizmusból — nem tud megegyezni a bányászokkal. Pedig nagy szerepet szántak a fektető intézetnek. Elsősorban kutatásokat végeznek majd itt. Megállapítják a szilikózis veszélyt és felkutatják az ellenszereit.

A rendszeres kutatásokhoz nélkülözhetetlen egy bakteorológiai laboratórium, ahol az egyes fertőzéseket kimutatják, ellenszerét kikísérletezik. — Amíg az orvos nem tudja, milyen fertőzéssel áll szemben, az ellenszerét sem tudja előírni. A szanatórium vezető orvosa, azt is elmondta, hogy olyan fontos gépek hiányoznak, mint a röntgen, légzés funkciós gép, EKG. S úgy tudja, hogy valamennyi felsorolt gép már évek óta elfekszik a pécsi széntrösztnél, eredeti csomagolásban. Ha ezeket megkaphatnák, nagy léptekkel tudnának előrehaladni a bányászok egészségvédelmében.

G. B.

Ma töltöttpaprika lesz ebédre

Öt új rekordot állított fel egy TU—104/a

Moszkva (TASZSZ). Egy Tu 104/a. mintájú repülőgép tíz tonna teherrel a fedélzetén a Moszkva—Orsa—Moszkva közötti 1000 kilométeres távolságot egy óra, egy perc 48.2 másodperc alatt repülte be és ezzel öt új rekordot állított fel. Átlagos sebessége óránkint 972.856 méter volt, vagyis 2.196 méterrel jobb Ney svéd repülő világrekordjánál, amelyet az terhelés nélkül ért el.

Ilyenformán a TU—104/a. mintájú repülőgép új sebességi rekordot állított fel 1000 kilométeres útvonalon terhelés nélkül, valamint egy, kettő, öt és tíz tonna terheléssel.

Szimpatizánsok, szimpatizáns gyűrű

Ma már kevésbé kell bizonyítgatnunk, hogy a pártonkívüli volt MDP-tagok többsége nem ellenségünk. A legutóbbi pécsi városi titkári értekezleten például már lehurrogták azt az elvtársat, aki ezt hangoztatta. Inkább

a szimpatizáns és karrierista jelzők összekeverése okoz gondot,

különösen falun. A pártonkívüli volt MDP-tagokról lévén szó ugyanis, a legtöbbször ez jut eszünkbe és ilyenkor gyakran tapasztaljuk, hogy megbélyegző értelemben használják az előbbit is vagy egy suba alá vonják a kettőt. Pedig már a kimondott szóból is érzékelhető, hogy távolról sem jelentenek egy fogalmat.

Vegyük először is a szimpatizáns személyét, tipikus útját állítsuk párhuzamba egy általunk elképzelt kommunista útjával. Így látjuk meg a legkönnyebben, hogy mi is a kettő közötti különbség.

Tegyük fel, mindketten 1948-ban léptek a pártba, mindketten lelkesen dolgoztak és később, a hibák hatására, mindketten vesztettek kedvükből. A szimpatizáns azonban nemcsak a kedvét, hanem a hitét is elvesztette.

A kommunista októberben — ha csak tudott — szembeszállt az ellenforradalmárokkal, a szimpatizáns általában hallgatott — esetleg megtévedt, s volt néhány helytelen kijelentése. — Nekünk sem segített, viszont az ellenforradalmárokat sem támogatta.

A kommunista november 4-e után szinte elfelejtette minden régi fájdalmát és megtízszereződött erővel vetette magát a küzdelembe, a szimpatizáns töprengett s továbbra is semleges maradt.

A kommunista sohasem vesztette el hitét, a szimpatizáns most kezdi visszanyerni hitét, legalábbis szimpatizál a párt politikájával.

Ez lenne hát az át nem lépett szimpatizáns útja nagy vonalakban. Vajon helyes-e egy suba lá vonni a karieristával, akit köpönyegforgatónak, napraforgótermészetűnek, kaméleonnak, s ki tudja még minek neveznek, akire undorral gondol minden jóérzésű munkás vagy parasztember? Világos, hogy nem! Magunk alatt vágjuk a fát, ha ezt tennénk, hiszen minden olyan pártonkívülit, aki a párt politikájával szimpatizál, szimpatizánsnak nevezhetünk, tehát azokat is, akik nem voltak az MDP tagjai.

A szimpatizáns szó tehát nem megbélyegző fogalom,

hanem annak a kifejezése, hogy az illető közelebb áll a párthoz, mint mások.

A szimpatizánsok közül is a becsületes volt MDP-tagok a legfontosabbak a párt számára. Számításba kell ugyanis vennünk, hogy ezek az emberek taggyűlésre jártak, többkevesebb pártmunkát végeztek, nagyobb részük részt vett a pártoktatásban stb. Tehát sokat nevelődtek, jobban hozzászoktak a közösségi élethez, politikailag képzettebbek, előbbre látók azoknál, akik mindig pártonkívülieknek voltak, egyszóval közelebb állnak a párthoz. Ezért mondjuk nem egyszer, hogy a szimpatizánsok befogadása helyett (mint az elmúlt években tettük — rosszul)

építsünk ki erős szimpatizáns gyűrűket a pártszervezetek köré,

elsősorban is a becsületes volt MDP-tagok részvételével.

Az elmúlt hónapok bizonyítják, hogy a gyakorlatban már nehezebb megvalósítani ezt a jelszót. Pártszervezeteink többsége még csak ott tart, hogy a becsületes volt MDP-tagokat nem ellenségének, hanem munkás- vagy parasztttestvérének tekinti. Egyre több azonban a jó és követésre méltó kezdeményezés is. A porcelángyári pártszervezet kezdeményezésére például újjászervezték a szakszervezeti nőtanácsot és több ilyen volt MDP-tagot választottak be. Igen aktívan dolgoznak ezek az asszonyok, meglátogatják a betegeket, ellenőrzik az üzemi napközit és bölcsődét, a gyermekváros felépítésére szolgáló téglajegyeket árusítanak stb.

A porcelángyári példát talun is követni lehetne,

a népfrontbizottságuk újjászervezésénél vagy kibővítésénél. A tapasztaltak szerint a pártonkívüli becsületes MDP-tagok többsége aktívan dolgozik vagy dolgozna, ha megbíznák valamivel. Papp József, a hetvehelyi népfront elnöke például az egész falut megmozgatta a tanács segítségével, amikor a pártszervezet javaslatára orvosi lakás építéséről volt szó.

A pártonkívüli becsületes volt MDP-tagok legjobbjai a porcelángyárban részt vesznek a pártoktatásban is. A vasasi Petőfi-akna pártszervezete úgy számítja, hogy a legjobbak néhánya idővel megüti a tagjelöltség mércéjét is. Ez is helyes elgondolás. Természetesen nem tagtoborzásról van itt szó — hiszen ez ismét a szimpatizánsok beözönlésére és a párt felhígulására vezetne —, hanem arról, hogy e volt MDP-tagok között több száz olyan elvtársat találunk a megyében, akik már 1945-ben beléptek a pártba.

Mindez csak néhány lehetőség arra, hogy

pártszervezeteink körül erős szimpatizáns gyűrűt építsünk ki.

A gazdag és változatos élet sokkal többet felkínál majd. A lényeg az, hogy ne csak a pártonkívüli volt MDP-tagok többségének becsületességét hangoztassuk, hanem támaszkodjunk is rájuk mindennapi gyakorlati munkánkban.

A Budapesti Kamarakórus vendégszereplése
Pécsett

„A lelki gazdagodás hatalmas tárházai erednek a zenéből. Azon kell lennünk, hogy minél többek számára megnyíljanak." (Kodály) A Budapesti Kamarakórus együttese ezt a nemes, zenei köznevelést szolgáló célt ápolta vasárnap délután és este — sokrétű, igényes műsorával és magas színvonalú előadóművészetével a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Műsorán madrigálok, népdalkórusok, opera és klasszikus operettrészletek szerepeltek.

A különböző számokat tökéletes énektechnika, könnyed, érthető szövegmondás, a szólamok külön-külön egyöntetű hangszíne, együttesen pedig kiegyenlített hangzása, s végül mély átéltség jellemezte. Az együttes Pécsett is igazolta, hogy az ország egyik legjobb kamaraegyüttese s méltán képviseli zenekultúránkat a közeljövőben külföldön is.

Igen szép volt Lassus: Visszhang, Zsoldos: Szerenád című madrigálja, Certon: Víg nótája és Kodály: Esti dal-a.

Nagy sikere volt Éber Pálma operaénekesnőnek, aki kiforrott, árnyalatokban gazdag koloratúr szopránjával és bájos színészi megjelenítő erejével nagy ígérete operaművészetünknek. Gondolunk itt elsősorban a Sevillai borbély Rosina áriájára és a Kék Duna keringő szólójára. A kórustagok — Komáromi Vali, Kiss Éta, Borlay Zsuzsa és Szabó Tibor (valamennyien a Rádió szólistái) teljesítménye is dicséretes. Dr. Paulovits Géza kórusvezető szakavatott tudással dirigálta együttesét. A zenekiséretet a nemrég lezajlott münchení zenei versenyen harmadik díjat nyert fiatal Peskó György zongoraművész látta el kifogástalan alkalmazkodással, gazdag színárnyalással. A közönség nagy ünneplésben részesítette a művészeket. Sajnálatos, hogy városunk komoly zenét kedvelő széles tábora viszonylag gyér számban jelent meg e szép hangversenyen.

DR. VARSÁNYI LÁSZLÓ

Tíz forinttal olcsóbb lesz a zab és árpa

Október elsejétől kezdve a takarmánygabonának: az árpa és a zab felvásárlási ára tíz forinttal olcsóbb lesz. Ez azt jelenti, hogy a Terményforgalmi Vállalat az eddigi 210 forint helyett, a fenti takarmánygabonákat 200 forintért vásárolja fel.

A felvásárlási ár csökkentését az idei jó kukoricatermés, valamint a piaci árak alakulása teszi indokolttá. Mindenütt megfelelő készletek vannak és ezért parasztságunknak saját jól felfogott érdeke, hogy még a felvásárlási ár csökkenése előtt értékesítse felesleges árpa és zabkészletét.

Itt említjük meg, hogy a felvásárlási ár csökkentése a sörárpára is vonatkozik. A Terményforgalmi Vállalat tehát október 1-től kezdve az eddigi 280 forint helyett, 270 forintért vásárolja fel a sörárpát.

A szállítási értekezlet hatásaként javult a vasút szállítási munkája

Két hete tartották meg Pécsett azt az emlékezetes szállítási értekezletet, amelyen a pécsi vasútigazgatóság vezetője felsorolta a vasút és a szállítható felek hibáit, s máris kézzelfogható eredmények tapasztalhatók a vasutasok és a szállítók közös munkájában.

— A leglényegesebb, amit ennek érdekében tettünk — tájékoztat Sólyomvári János, kereskedelmi főnök — hogy azóta felkerestünk néhány vállalatot és a szállítási előadókkal személyesen is beszélgettünk.

A MÉK, a látogatás eredményeként rendet teremtett a raktárban. Elszállították a rekeszeket, eltávolították a romlott zöldségféléket. A raktár jelenleg tiszta. A MÉK-kel most már csak abban akad hiba, hogy a megrendelt kocsikat gyakran lemondják, hiányzik munkájukból a tervszerűség. Szombaton reggel pótigényléssel rendeltek két kocsit paradicsomszállításra. Délutánra egy kocsit már lemondtak, holott azok, szaknyelven már „ki voltak állítva." Érthető, hogy az ilyen esetek felesleges többletmunkát okoznak a vasúton, nem is szólva arról, hogy az üres kocsikra más vállalat is igényt tartana.

Vasárnapi rakodásról szó sem lehetett azelőtt. Most néhány vállalat vasárnapi rakodást is vállalt. A Cementárugyári Vállalat Nagykanizsára szállítandó mozaiklapoknak kért egy kocsit, a Parkettaüzem fűrészárut akar továbbítani és így tovább. A MÉH is tervezett vasárnapra rakodást, s most még a Sörgyár „tervezését" várják, mielőtt végleg összeállítják a vasárnapi rakodási listát.

A szállítók is elégedettebbek lehetnek a vasúttal. Jelentősen javult az elmúlt két hétben a kocsik beállása. Azelőtt, ha rakott kocsikkal bevetettem. Ez már nem segít, de ha a földben van a mag, akkor jó. En azt tartom, hogy olyan ez a másodvetés is, mint a lottózás: szelvény nélkül nincs remény a nyeréshez. Látja, az idén nem sikerült a tarlórépám, pedig elvetettem, de két évvel ezelőtt egy holdról tizennyolc kocsival vittem haza. Tavaly meg a hétszáz négyszögöl csíroskrumpli után káposztát vetettem. Tudja mennyit adott nekem ez a 700 négyszögöl? Tizennyolcezer forintot.

— Majdnem egy évi fizetésemet — csóválja a fejét a gépkocsivezetőnk, amikor megmondom neki — alig több mint fél hold földről. Hát ez valami.

Igen! Valami, de nem csoda. Akarat, ügyesség, leleményesség, kitartás, tudás kell hozzá, amit így fejez ki Kurucz bácsi:

— Spekulálni kell!

Azt bizony és amint ezt az idős parasztembert hallgatom, aki csak tizenöt holdon spekulálhat, mind jobban megérik bennem a gondolat: minden termelőszövetkezetben elkelne egynéhány ilyen ember. Elkelne? Van is, csak fel kellene őket használni.

Aztán nem hagy nyugodni még a kocsiban sem a gondolat: mi lenne, ha minden termelőszövetkezeti elnökünk így gondolkodna? Hogy mi lenne? Több haszon, jobb élet, mert gépekkel nagyobb, hússzor akkora területen sokkal jobban lehetne gazdálkodni, mint Kurucz bácsi tizenöt holdján.

Szalai János

Már zöldell az árpa

Kedvez az időjárás, szántanak, vetnek a baranyai földeken. A pécsváradi járásban e hét végére befejezik az őszi árpa vetését. A járási tanács úgy értékeli, hogy ezen az őszön is ugyanakkora területen kerül földbe a mag, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Az időjárás azonban sokkal jobban kedvez, mint más években.

Ennek eredményeképpen a kátolyi termelőszövetkezet 45 holdas tábláján már zöldell az őszi árpa. Néhány nap múlva végeznek a búza vetésével is.

A mohácsi járásban 1030 hold őszi árpát, 31 hold búzát és tíz hold rozsot vetettek el. A korábbi évektől eltérően idén sokkal nagyobb segítséget nyújtanak a járás gépállomásai az őszi kalászosok mielőbbi elvetéséhez.

Miért nem szépül a Semmelweiss utca?

Már régen elhatároztuk, hogy parkosítani fogjuk az utcánkat, mert sajátunknak érezzük és az ember szereti csinosítani a házatáját. Neki is készülődtünk, hoztunk földet, megcsináltuk volna magunk. De hiába, nem ment és ez már nem rajtunk múlt. — Hogy parkosíthatnánk az utcánkat, ha még hely sincs hozzá? Ugyanis olyan rossz a járda, hogy az emberek kénytelenek a parkosításra szánt részt járdának használni. Kérdezzük a tanácsot, nem segítenének már rajtunk, hogy a mi utcánk is csinosodjék végre?

Bujbáczi István
Semmelweiss u. 3.

Negyvenhat új ház és a puszta végén ott állnak még a régi cselédlakások, az istállók. Most bontják az egyik cselédlakást, mert az istállót iskolává akarják átalakítani. Iskola gróf Festetich Domonkos egykori földjén, ahol tízegynéhány éve a kiosztott földön megkezdődött az építkezés. Negyvenhat cseléd kezdett itt új életet.

Állok a falu — ennek lehet nevezni — közepén, ahonnan jól látni Somogyhatvan és Merenye határát is. Amikor a település neve után érdeklődöm, azt mondják: Cegléd-puszta, de Merenye-Cegléd-nek is nevezik, mert közigazgatásilag Merenyéhez tartozik, de ha levelet kapnak, azon az áll, hogy Somogyhatvan-Cegléd, mert a postájuk az Somogyhatvanban van. De akármilyen furcsa is mindez, mégis jobban esik az embernek kimondani e furcsa neveket, mint például Festetich-Cegléd.

Ezt mondom a mellettem bandukoló Kurucz István bácsinak, aki a felszabadulás után kapott itt 15 hold földet és akit a legjobb gazdának tartanak itt a pusztán. A mondatra összehúzza a szemöldökét, megáll velem szemben úgy, hogy a háta majdnem eltakarja a haranglábat, amely a gróf úr idejében az ébresztőóra szerepét is betöltötte, de azóta a summásoknak is, hogy egy rövid időre leülhetnek, elköltheti szegényes ebédjüket.

— Festetich? — ismétli Kurucz bácsi. — Ott egye meg a fene a grófokat! Megvagyunk mi nélkülük is —, s máris magyarázza, hogy s **mint élnek,**

Bőven fizet a föld, ha okosan gazdálkodunk rajta

1944-ben tizenöt hold földet kapott és kölcsönt az államtól házépítésre. Épített is magának olyan kétszobás lakást, hogy akárki megirígyelheti. Most évi nyolcszáz forinttal törlesztgeti.

— A fiam mondta már, hogy az lenne a legjobb, ha egyszerre kifizetnénk a hátralévő részt. En azt feleltem, hogy jobb lesz, ha a juttatott föld árát fizetjük ki most az őszön, mert ott sokat elengednek. Valami 33 ezer forintot kellene fizetni a 15 hold után, de ha egyszerre kifizetjük, akkor több mint tízezret elengednek. Amikor meglátom az új Pannoniát az eresz alatt, az oszlopba rakott ötezer téglát, amiből fészert, tyúkólat, disznóólat, kemencét építenek majd a tavasszal, meg hallom, hogy fűkaszát is akarnak venni az idén, önkéntelenül is kicsúszik a számon, honnan van egy tizenötholdas gazdának ennyi pénze? Talán szorosra húzzák a naprágsziját mindig?

— Nem spórolunk mi — tiltakozik az öreg. — Nem vonunk meg semmit magunktól. A gyerek a nyáron is oda volt Harkányban több mint egy hétig, mi meg az asszonynyal Csokonyavisontán, mert mi meg azt a vizet szeretjük...

Hátra megyünk az állatokhoz. Hét hízó lustálkodik az ólban. Mind szerződött és decemberre, **mire le kell szállítani,** valamennyi meghaladja a két mázsát. És ezernégyszázszor tizennyolc forint, no meg a prémium nem kis pénz. Még marad is belőle, ha kifizeti a földet. 36 sertése van összesen és azt mondja: „Én még egy malacot sem adtam el. Bolond lennék. Ha meghizlalom, többet kapok érte." Ezt mondja az istállóban is, amikor szó esik az öt szarvasmarháról, a két tehénről, amelyek naponta 30—32 liter tejet adnak és a szerződött bikáról, amelyik már most megnyomja a hét mázsát.

— A múlt évben két bikát hizlaltam — újságolja —, 15,400 forintot kaptam értük. Az idén jobb a bika ára, tehát többet is kapok. Tavaly öt hízót adtam el és 27 ezer forint járt érte.

Hát ezen valóban érdemes elgondolkodni minden parasztembernek.

A határban talán, ha nem is mondja, megismertem volna a kukoricáját, mert olyan kukoricát még nem igen láttam, mint az övé. Az embernek bizony fel kellene állnia valamire, hogy elérje a címerét. A szára vastag és mindenütt két-három hatalmas cső csüng rajta.

— Kétszer kapáltuk, háromszor saraboltuk és egyszer ekével betöltögettük — mondja. — Meg aztán vetéskor és töltögetéskor kapott egy kis pétisót! — hunyorít az öreg. Ők mindig, minden három évben, sőt ha a föld úgy kívánja, két évenként trágyáznak, de azért a pétisó az csak elkel. Nekik még a legrosszabb évben sem termett kevesebb kukoricából holdanként 40—45 mázsánál. Persze a talajt is jól el kell készíteni.

— Nekem egy talpalatnyi tarlóm sem maradt hántatlan egyetlen évben sem — mondja. — Az idén is már kész mindsn, sőt elkészítettem már az öt és fél hold búza alá is a földet. Most talán majd jobban sikerül a búza, mint az idén. Két holdat tönkretett a futrinka, de azért így is meglett a tizenhárom mázsás átlagom búzából, őszi árpából meg a 18 mázsa. Huszonnégy mázsa fölös búzát eladtam az államnak, minek tartogassam.

És beszéd közben egyszercsak haragoszöld kukoricatáblára mutat:

— Ez másodvetés. Csíros krumpli után vetettem. Meglesz ezen is a harminc mázsa. Hát nem megéri?

Bólintok.

— Tudja, volt év, amikor nem sikerült a másodvetés. Azt mondták: „Bolond, hogy vet, ha egyszer nem sikerül." Lehet, hogy igazuk van, de én meg azt tartom, hogy az időjárás kiszámíthatatlan. Jöhet kedvező idő is és akkor már hiába sírok, hogy miért nem futott egy vonat, az csak 6—7 óra múlva került rakodóvágányra. Ez a várakozási idő, most felényire csökkent.

Sok baj adódott abból is, ha egyes vállalatok „nem fogadták" szombat délután és vasárnap, érkező áruikat. A FÜSZÉRT, a Vegyiárugyár Nagykereskedelmi Vállalat a Borforgalmi Vállalat most vasárnap is fogadja, sőt el is szállítja az árut.

Az elszállítást azért kell külön hangsúlyozni, mert egyes vállalatok, mint például a Parketta-üzem és a 3. sz. Mélyépítő Vállalat a vasút rakterületét saját, szabadtéri raktárnak tekinti, s megrendelt anyagait nem hajlandó onnan elszállítani. A Parketta üzemnek legalább tizenöt vagon deszkája lett kényszerkirakással kidobva a kocsikból, s legkevesebb, 25—30 vagonra való tárónkjük vár ezen kívül elszállításra. A 3. sz. Mélyépítő Vállalatnál már áruforgalmi korlátozást kellett elrendelni, mert még a többben érkezett anyagokat sem szállították el a vasútról. A vasutasoknak ez az elve: Ha egy vállalat ma kirakja, ma is vigye el az áruját, hogy a holnapi árunak legyen helye!" És ez nagyon igaz.

Ezek tehát a szállítási értekezlet eddigi eredményei.

A tartós sikerekért meg kell küzdeni!

Előrelátó vezetés, következetes, kitartó munka a tervek végrehajtásáért, tartós siker. Így lehetne tömören jellemezni a vasasi Petőfi-akna vezetőinek és bányászainak elmúlt négy-öt évi tevékenységét. Mivel mostanában elég gyakran esik szó a pécsi tröszt másik két kerületében a vasasiakról, hivatkozva arra, hogy ott mennyivel más, mennyivel könnyebb a helyzet, érdemes közelebbről is megvizsgálni: mi a titka a vasasi sikereknek?

Előre bocsátom, hogy a vasasi bánya vezetői mindent, amit az elmúlt években csináltak, nagyon is természetes, magától értetődő dolognak tartanak. Azt mondják, hogy e nélkül nem is tudják elképzelni a jó bányászatot.

Igazuk van. Amit a vasasi bánya vezetői és bányászai tettek, más is megteheti. Íme, a példa:

A jövőre mindig gondolni kell!

A vasasi bánya vezetői minden hónapban tartanak egy értekezletet. Ennek az értekezletnek a célja, mindig az adott körülményeknek megfelelően kiigazítani a kétéves távlati terveket, megbeszélni, milyen elővájásokat, feltárásokat, beruházási, felújítási és fenntartási munkákat kell elvégezniök, hogy *minden széntermelő munkahelyük két évre előre pótolva legyen.* A vasasi bánya vezetői ezt a kétéves előrelátást nagyon fontosnak tartják. Azt az elvet vallják, hogy a jövőre mindig gondolni kell, mert a széntermelési terv teljesítését csak akkor követelhetik meg a bányászoktól, ha ahhoz a szükséges feltételeket már biztosították. Jelenleg például nyolc fejtésben termelnek, két tartalék fejtésük van. Mivel e fejtések többségének élettartama már csak két-három hónap, a vasasi bányában 10 új fejtés előkészítése folyik s ebből *kilenc hazafelé halad.* Ez is mutatja, hogy a vasasi bánya vezetői jól terveznek, sőt nemcsak elegendő, hanem mindig jobb munkahelyeket biztosítanak bányászaik számára.

A tervezésnél a legnagyobb gondot az un. meddővágatok kijelölésére fordítják. Ezeknek a vágatoknak az elkészítését ugyanis évekkel előbb el kell kezdeni, mint a fejtések előkészítését, s mivel egy-egy ilyen vágat elkészítése tetemes összegbe kerül, nem mindegy, hogy megfelel-e a célnak vagy sem. Éppen ezért a vasasiak a meddő vágatok kijelölésénél mindenkor figyelembe veszik a legkorszerűbb bányaművelési elveket, igyekeznek koncentrált fejtéseket létrehozni s a szén elszállítását a leggazdaságosabb, a legrövidebb úton biztosítani. *A fő szállító és keresztvágatokat lehetőleg már az elkészítésükkor korszerű biztosító elemekkel látják el, hogy minél kevesebb fenntartásra legyen szükség.*

A bányaüzem jövőjét, a termelés zavartalanságát biztosító jó, helyes tervek elkészítése, de különösen e tervek végrehajtása szempontjából nagy jelentősége van annak, hogy *Vasason a tervezésben a felső műszaki vezetők mellett a műszaki középkáderek egy része is részt vesz.* A körletek vezetői így a napi termelési feladatok mellett azt is világosan látják: körletükben miért és milyen előkészítő munkát kell végezni; egy év múlva melyik széntelepet fogják majd fejteni. Így gondoskodni is tudnak arról, hogy az előkészítő munkák üteme megfelelő legyen. Ennek jelentőségét nem is kell külön hangsúlyozni, hisz ez a műszaki középkáderek igen nagyfokú önállóságát jelenti.

Következetes, kitartó munkát kell végezni!

A tervek, az elképzelések persze csak akkor érnek valamit, ha azok megvalósításáról is gondoskodnak. A vasasi bánya vezetőit, bányászait, éppen ez, a tervek megvalósításáért folytatott következetes munka jellemzi. Sokan emlékeznek még arra, hogy öt-hat évvel ezelőtt a vasasi bányaüzem volt a pécsi tröszt legtöbb gondot okozó aknája, hogy a vasasi bányászok teljesítménye sokkal alacsonyabb volt, mint a pécsbányai és a szabolcsi bányászoké. A vasasi bányászok ekkor határozták el, hogy *megpróbálkoznak a fejtési munka szakosításával, hátha így sikerül a teljesítményüket növelni.* A szakosítás, az éjszakai előkészítés megvalósítása sok nehézséggel járt, a vasasiak azonban megküzdöttek ezzel is. *1954 óta a fejtések többségében éjszaka beadják a fát. Ennek és részben a fejtési koncentráció megvalósításának nagyon nagy szerepe van abban, hogy a vasasi bányászok fejtési teljesítménye az 1950—52. évi 15 mázsáról 24 mázsa fölé emelkedett,* hogy ma már fordított a sorrend s a pécsbányai és a szabolcsi bányászok teljesítménye az alacsonyabb.

A következetes, kitartó munka, a vasasi bányászok helytállásának eredménye az is, *hogy az ellenforradalom után ebben a bányaüzemben indult meg először a folyamatos széntermelés,* itt sikerült a legjobban feljavítani a bánya állapotát. A tervüket azóta is rendszeresen teljesítik, sőt a *tavalyi 20,6 százalék helyett, jelenleg a tröszti termelésnek 23 százalékát ők adják.* Érdekes és tanulságos képet mutat a teljesítmények alakulása is. A vasasi bányászok fejtési teljesítménye például az előírt 22,40 mázsa/mű. helyett 24,76 mázsa/mű., tehát a legjobb a pécsi tröszt-nél. A földalatti teljesítményük 12,19 mázsa, két mázsával jobb, mint Szabolcson s a meddő elővájásoknál elért 12,4 cm/mű. teljesítmény is egészen jónak mondható. Egy bányaüzem munkáját a legjobban persze az összüzemi teljesítményen lehet lemérni. S a vasasiak itt sem vallanak szégyent, noha a szállítási körülmények miatt az összletszám 27 százalékos improduktív. *A jelenlegi összüzemi teljesítményük az előírt 0,774 to/mű. és a múlt év első kilenc hónapjában elért 0,959 to/mű.-al szemben 0,864 to/mű.* S aki ezek után azt hinné, hogy ezzel az eredménnyel a vasasi bányászok elégedettek, téved. Ennél sokkal jobb eredményeket akarnak elérni.

Bátran kell kezdeményezni!

A vasasi bányaüzem vezetői és bányászai már a fejtések szakosításának idején megtanulták azt, hogy bátran kell kezdeményezni, hogy a régi rosszhoz, a követelményeknek már nem megfelelő módszerekhez nem szabad ragaszkodni. *Tartós sikert, eredményes munkát, csak az mutathat fel, aki nem fél az újtól.*

A vasasi bányaüzem vezetői éppen ezért, *amikor felismerték, hogy a fejtésekben alkalmazott szakmánybérezési rendszernek az a formája, amelyet első ízben bevezettek, nem ösztönöz a teljesítmények növelésére, bátran hozzányúltak s megváltoztatták.* Akkor még figyelmeztetést is kaptak érte, de nem tágítottak. Az idő őket igazolta: a termelők egyéni bérezése helyesnek bizonyult s most a pécsi tröszt másik két kerületében éppen a vasasi tapasztalatok alapján akarják megoldani a fejtési bérezés problémáját.

Még ennél is elismerésre méltóbb a vasasiaknak az az igyekezete, ami a pécsi tröszt előtt álló két legfontosabb műszaki célkitűzés, a *vágatkorszerűsítés* és a *fejtések iránymegfordítása* megvalósítása érdekében megnyilvánul. Hogy a vágatok korszerűsítését — ellentétben például a pécsbányaiakkal — mennyire fontosnak tartják, arra jellemző, hogy szeptember elsejéig *összes vágataik* (aknákkal együtt) *25,3 százalékát korszerű biztosítással látták el. Csupán ebben az évben 1417,2 folyóméter TH biztosítást végeztek,* 11,8 százalékkal többet, mint amennyit tervük előírt. Jelenleg is 37 munkahelyen használnak korszerű biztosítási elemeket s ebből 7 munkahelyen azonnal TH-val biztosítanak. Tervük az, hogy két-három év múlva a jelenlegi 24 százalékról 15 százalékra csökkenthessék a fenntartási műszakok számát.

Hasonló következetességgel végzik a hazafelé és a mezőben haladó fejtések közötti arány megváltoztatására irányuló munkájukat is. Márciustól szeptemberig a fejtések iránymegfordításának tervét 105,7 százalékra teljesítették, a pécsbányaiak 75 és a szabolcsiak 85,6 százalékával szemben. Augusztusban még ennél is szebb: 190 százalékos eredményt értek el s *a jelenleg előkészítés alatt lévő fejtésekből csak egyetlen egy fog mezőben haladni.* A vasasiak részéről nem véletlen ez az igyekezet. A hazafelé haladó fejtések számának növekedésétől ugyanis azt várják, hogy ezzel egyidőben csökkenthetik az elővájási tevékenységüket, a szénpillérveszteséget, a fenntartási műszakok számát s ami ugyancsak lényeges, a tűzveszélyt. Előreláthatólag *az év végén a művelés alatt álló nyolc fejtésükből öt hazafelé halad majd.*

Számos példát lehetne még felsorolni — köztük olyan fontosat, mint a gépesítési törekvések, az iszapolás bevezetése, új széntelepek felkutatása — amelyek ugyancsak bizonyítanák, hogy Vasason nem riadnak vissza az új módszerek bevezetésével, műszaki fejlesztési intézkedések megvalósításával járó nehézségektől, hogy amit terveznek, azt következetesen, bátran meg is valósítják. Ehelyett inkább megemlítem, hogy *mindaz, amit a vasasiak eredményként elkönyvelhetnek, elsősorban a bányaüzem vezetői és dolgozói közötti jó kapcsolatból ered.* Kétségtelen, hogy Vasason a bánya élén igen jól képzett műszaki gárda áll s a bányaüzem törzsgárdája is igen erős, nagyrészt régi kolonizált bányász, s ez bizonyos mértékig érthetővé teszi a jó kapcsolatot. Ennek a bányászok és a vezetők közötti összhangnak, nagyfokú bizalomnak érdekes vonása, hogy egymás munkájának az elismeréséből, megbecsüléséből fakad. A vasasi bánya vezetői nagyon keményen megkövetelik a fegyelmet, nem elnézők a hibákkal szemben, mégsem haragszik rájuk senki. Sőt ezért becsülik őket.

A vasasi példa tehát azt bizonyítja, hogy *a következetes kitartó munka, az előrelátó műszaki vezetés, az új módszerek bátor alkalmazása meghozza a gyümölcsét, a tartós sikert.* A vasasiaknak sem volt könnyű idáig eljutniok, s van náluk is még jócskán probléma, sőt kifogásolni való is. Eredményeiket azonban nem szabad lekicsinyelni!

Mesterfalvi Gyula

A város legpiszkosabb utcája

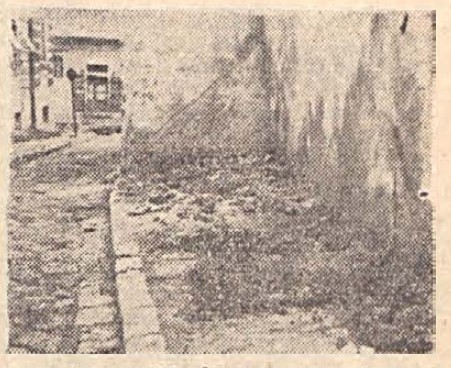

Alig egy esztendővel ezelőtt egyszer megírtuk, hogy a város legegészségtelenebb, legpiszkosabb utcája a Könyök utca. Vizesárka, csatornája nincs, a szennyvíz ott vonul el a házak előtt minden bűzével, amely nyáron milliószámra szüli a zöldlegyeket, fullasztóvá teszi a levegőt. Amikor ez év nyarán ránkköszöntött a 38—40 fokos hőség, akkor itt az asszonyok szájuk elé tartott kendővel közlekedtek, így védekeztek a mérgező pára és bűz ellen. Hogy nem ütötte fel a fejét valamiféle kór ezekben a hetekben, az valóban csak a csodának köszönhető. A Kossuth utca felőli bejáratnál pedig —, ahol egy házbemélyedés van — nyilvános illemhellyé avattatik a büfé „törzsvendégei" jóvoltából, akikből már rég kihalt minden emberi érzés és illemtudat. Ha itt éjszakákint elhalad egy járókelő, azt látja, hogy az utca legsötétebb zugának — villany csak nagy ritkán ég — mindig akad egy-egy lakója, földön fetrengve, piszokban, mocsokban, részegen.

Megírtuk s semmi eredmény. Aztán egy szép napon az egyik ház sarka berogyott, megnyílt a fal, a lakásban hullott a vakolat, már-már úgy tűnt, hogy az egész ház a földre fekszik, maga alá temetve a lakókat. A házat megjavították és a sötét, bűzös lyukat szépen bevakolták, hogy jól mutasson... Egy hét múlva aztán meg lehetett nézni... Semmit sem használt. A piszok és a szenny továbbra is úr ebben az utcában. És most jól fogódzkodjanak meg! Itt a Könyök utcában működik a tésztagyár is! A szenny és a döglegyek szomszédságában...

A város szégyene, hogy egy utcában nem tudunk rendet teremteni, hogy azt az utcát olyanná varázsoljuk, amely megilletné kultúrált lakóit!

Sok az üveg?

Az utóbbi időben külföldről, Németországból és Csehszlovákiából vagonszám érkezett sör Pécsre. Már sokan ismerik a városban a „Radeberger" elnevezésű, három és féldeciliteres német sört, amelynek ára üveggel együtt 5 forint. És sokan megszerették a hat decis, tizenkét fokos prágai sört, amelynek ára ugyancsak üveggel együtt 11 forint.

Mint minden örömben van egy kis üröm is, így van ez az importsörrel is. A vásárlók jogosan panaszkodnak amiatt, hogy ők nem üveget, hanem sört akarnak venni. Ugyanis a sörösüveget a boltokban sehol sem veszik vissza, mert az üveg ára már benne van a sör árában.

Ha már a külföld nem tart igényt ezekre a sörösüvegekre, igényt tarthatna rá akár a Pécsi Vendéglátó Vállalat, akár a Pécsi Szikvízipari Vállalat, akár a Mellékterméke és Hulladékgyűjtő Vállalat. A Vendéglátó Vállalat palackozhatna benne bort, a Szikvízipari Vállalat — ha több ezer 3 és fél decileteres export sörösüveget kapna, nagyszerűen fel tudná használni bambis üvegnek. Legrosszabb esetben pedig a MÉH is felvásárolhatná az üres üvegeket. A lényeg az, hogy valaki a kezébe vegye a sörösüveg-visszaváltást, mert ilyen üvegekben nem nagyon bővelkedünk. Így jól járna vele minden vásárló és jól járna vele a vállalat is.

A nacionalizmus nem hazaszeretet

— Elvész a magyarság, felszívódik a szláv tengerben, ma-holnap nem leszünk már... Pedig „nagy volt hajdan a magyar"... — Így mondta, még a költőt is idézve az Irányi Dániel téri villamos megállónál egy joviális külsejű öregúr.

Egy beszélgetésnél szóba került a bácsika véleménye. Többen azt mondták:

— Hát igen. A Horthy-rendszer 25 éve alatt mélyen beszívódott az emberekbe a nacionalizmus. Lásd októberben, hogy 12 év után is milyen elemi erővel tudott dühöngeni, mérgezni.

Ez igaz, de ezzel aligha közelítjük meg ezt a — nem túlzás — sok embert foglalkoztató témát. A nacionalizmust nemcsak a Horthy-rezsim plántálta az emberek fejébe, előbb kezdődött.

*

A magyar történelemben évszázadokon át nem volt más, mint harc a magyarság fennmaradásáért, az ország függetlenségének kivívásáért. Bizonyságul nem kell visszamenni az árpádházi királyok kihalásáig, elég, ha 1918-tól számítunk visszafelé 400 évet. A török 150 éven át erejét és emberét nem kímélve, mindent megtett, hogy ez az ország ne legyen magyar hon. Elment a török, érkezett a német, aki szintén nem a magyarság ápolását, erősítését hirdette lobogóján.

Wesselényi főúri szervezkedése, a kuruc háborúk, Thököly Imre, a Rákócziak, Dózsa György, Hunyadi János, Kossuth és Petőfi, 1919 tanácsköztársasága, történelmünknek olyan nevei és eseményei, amelyek a magyarság megmaradásáért folytatott harccal fonódtak össze koruknak megfelelően.

Apáról fiúra szállt évszázadokon át a törhetetlen akarat, hogy őrizzük meg magyarságunkat. Ez erősebbnek bizonyult minden németesítési kísérletnél. Nem a magyarok váltak németté, az idetelepített németek többsége magyarrá. Ha manapság olyan nevekkel találkozunk, mint Weisenburger, Schönberger, Remeznicsek, stb., és azt kérdezik tőlük, milyen nemzetiségűek, azt válaszolják: magyar. Jóllehet, talán míg élnek, nem cserélik ki nevüket Fehérvárira, Széplakira, Rónakira, mégis magyarnak vallják és érzik magukat, pedig nagyapjuk talán még nem is értette a magyar szót.

Évszázados hagyományai vannak a magyarság megmaradásáért folytatott harcnak és ezeket semmiféle erő nem tudná kitépni, kiirtani a népből. Az évszázados hagyományok legfőbb jellemzője: a külső ellenség, elnyomók elleni harc. Ebben 1848—49 hozott fordulatot. Ekkor fordult elő a függetlenségi harcok történetében, hogy egyidőben folyt a harc a külső és belső ellenség ellen. Minőségi változás volt ez. Azzá tette a néptömegekre való széleskörű támaszkodás, a behódolni és kompromisszumokat kötni akarók félretolása, a szolidaritás e korszak demokratikus mozgalmaival, a forradalmi tettrekészség.

Polgári átalakulás volt az 1848—49-es forradalom és szabadságharc zászlaján, amelynek piros, fehér, zöld színe ekkor vált alapjaiban a magyarság jelképévé. Ebben a korszakban keletkezett az az ideológia, politika, amit ma nacionalizmusnak nevezünk. Ekkor haladó volt, mint a feltörekvő burzsoázia, nálunk inkább a köznemesség. Haladást segítése társadalomfejlődés volt, irányú a társadalomnak a feudális zűrzavarból való kilábalásához, a nemzetté válás eszköze. Sokáig haladó eszme maradt. A századfordulóra, amikorra a kapitalista fejlődés elsősorban Európában átlépte haladó korát, a nacionalizmus a burzsoázia kezében azzá lett, amivé törvényszerűen lennie kellett: törekvés az uralkodó osztályok hatalmának más népek rovására való kiterjesztésére.

E korszakban a Habsburgház ilyen alapelvvel kormányozott: „Oszd meg és uralkodj felettük." Mesterségesen szították a nemzetiségi ellentéteket és a 900-as évekre már nyíltan került a napirendre más népek leigázására való törekvés. Ez túlcsapott már a monarchia határain és Bosznia—Hercegovina annektálása már e reakciós ideológia terméke volt.

1914-re egész Európát elöntötte a nacionalista mámor, behatolt a munkásmozgalomba annyira, hogy a szociáldemokrata pártok nagyobb része támogatta a „saját" uralkodó osztályok törekvését a hódításra, más népek leigázására. „Munkásérdekből" indult a német katona a francia hadszíntérre, a francia pedig a németre. Az idősebb korosztály szemtanúja volt, hogy milyen örömmámorban indultak az első menetszázadok a szerb hadszíntérre, hogy „napok alatt bekapják a felséggyilkos országot."

Csak kevesen ismerték fel ekkor az I. világháború, a haladás, népellenessé vált nacionalizmus igazi arcát. Lenin volt, aki előre látta következményeit, aki szociálsovinisztáknak bélyegezte a munkásmozgalmat elárúló szociáldemokrata pártok vezetőit. Itthon Ady Endre mondta ki: „A nacionalizmus nem hazaszeretet."

Igen, a néptömegek hazaszeretetére számított álnokul a hatalmát kiterjeszteni akaró uralkodó osztály. Élt a népben egy merőben más célú és tartalmú tudat, a hazafiasság, a nemzeti érzés. Ez 1848 szellemében táplálkozott, a vágyakozásból, ami 48 célkitűzéseinek megvalósítatlansága adott.

S a nacionalizmus 4 év alatt meghozta az „eredményt". Sok millió halott a néptömegekből, akik „saját" uralkodó osztályuk érdekeiért haltak meg a Piavénál, Gorlicénél, Doberdónál és másutt. Meghozta egy háború utáni nyomorban, inflációban, végül egy Trianonban kötött békeszerződéssel „eredményét".

(Folytatjuk)

Bányász kulturális fesztiválra készül a komlói Május 1. Művelődési Ház

A bányászszakszervezet 1958 május 23-án rendezi meg Tatabányán az országos kulturális fesztivált, amelyen bányász kultúr- és művészeti együttesek vehetnek részt.

A jó felkészülés fél siker, mondják a kultúrmunkások Komlón, a Május 1. Művelődési Házban. Ezért már most megkezdték a fellépés tervének kidolgozását. Az aktívaértekezleten mintegy 80 aktív kultúros vett részt. Számos elgondolás született, amelyek közül természetesen a legjobbat, a legötletesebbet választják. Műsorukat egy keretbe dolgozzák fel, amely a komlóiak életének legjellemzőbb vonásait, eseményeit mutatja be. E keretbe azután beleillesztik az egyes művészeti csoportok műsorszámait.

A színjátszók valószínűleg Barta Lajos: Új vendég érkezett című darabját adják elő, a tánccsoport eredeti baranyai táncokkal szerepel. A mintegy 80 tagú énekkar Bárdos, Kodály műveket ad elő s fellép a fúvószenekar is.

Eisenhower megfenyegeti Little-Rockot

Little-Rock (MTI). Little-Rockban kedden délelőtt mintegy kétszáz főnyi tömeg gyűlt újra össze a központi gimnázium körül. Fél tizkor a tanítás rendben megkezdődött —, mert egyetlen néger diák sem jelent meg.

Eisenhower elnök beavatkozott az események menetébe. Kedden szövetségi parancsnokság alá helyezte az arkansasi nemzeti gárdát, amely különben a helyi kormányzó felügyelete alatt működik. Az elnök kijelentette, kész az Egyesült Államok minden hatalmát — s ha szükséges — erőszakot is felhasználni, hogy az iskolai integráció kérdésében Little-Rockban megakadályozza a törvénysértést.

Az AP jelentése szerint Faubus arkansasi kormányzó Eisenhower intézkedésével kapcsolatban kijelentette: „Igen komoly és messzehető lépés lenne, ha a szövetségi kormány beavatkoznék egy szuverén állam belügyeibe az állam kormányzójának beleegyezése vagy kérése nélkül." A rend helyreállításával kapcsolatban feltett kérdésre kijelentette: „Csak bízzák ezt a nemzetőrségre, mi fenntartottuk a békét, senkit meg nem ütöttek..." (A kormányzó mozgósította a nemzetőrséget, az állam milíciáját, hogy megakadályozza a néger diákok felvételét az iskolába. A bíróság felszólítására vonatta vissza később a nemzetőrséget.) A kormányzó különben most a négerellenes zavargások színhelyére utazik. „Utóvégre én vagyok a kormányzó és sokan azt hiszik, hogy ott kellene lennem" — mondotta.

Az ENSZ keddi üléséről

Kína felvételét nem vitatják meg

New York (TASZSZ) Az ENSZ-közgyűlés kedd délutáni ülésének elején folytatódott az általános politikai vita.

Vaclav David csehszlovák külügyminiszter kijelentette, hogy hiába próbálja Selwyn Lloyd és néhány más küldött bárányborba bújtatni a NATO-t, nem tudják elkendőzni a katonai tömb agresszív jellegét.

A közel-keleti helyzetről szólva David hangsúlyozta, hogy az ottani veszély oka az imperialista hatalmak mesterkedéseiben keresendő. Képmutatásnak minősítette Dullesnak és Lloydnak azt a próbálkozását, hogy a közel-keleti feszültségért a Szovjetunióra hárítják a felelősséget. Csehszlovákia elítéli a Szíria függetlensége ellen szőtt amerikai terveket és kijelentette, hogy támogatja a szíriai népet. Vaclav David támogatta a közel-keleti béke és biztonság biztosítására, valamint a leszerelésre és az atomfegyverkísérletek beszüntetésére vonatkozó szovjet javaslatokat.

Utána a közgyűlés folytatta Kína ENSZ-képviseletének vitáját. Bár az amerikai küldöttség kísérletet tett, hogy meghiusítsa a vitát Kína ENSZ-képviseletéről, ez a kérdés már második napja szerepel a közgyűlés ülésein. Az amerikai küldöttséget az nyugtalanítja, hogy az ENSZ tagállamainak már majdnem egyharmada e kérdés napirendre tűzése mellett nyilatkozott.

K. V. Kiszelev, Bjelorusszia külügyminisztere felhívta a közgyűlést, teljes komolysággal vizsgálja meg az indiai küldöttség javaslatát. Egészen nyilvánvalóan igazságtalan és törvényellenes a jelenlegi helyzet. Bizonyos csoport, élén az Egyesült Államokkal, ennek ellenére továbbra is kitart a Kínai Népköztársaság elvitathatatlan ENSZ-beli jogainak semmibevevése mellett.

Bergessza, Etiópia képviselője kijelentette, hogy küldöttsége az indiai javaslatra fog szavazni. Ha nem vitatják meg Kína képviseletének kérdését — mondotta — ez alássa az ENSZ tekintélyét.

Sík Endre, Magyarország képviselője maradéktalanul támogatta India javaslatát.

Nepal képviselője kijelentette, kormányának véleménye szerint nyomós okok szólnak Kína ENSZ képviseletének azonnali megvitatása mellett.

Tarabanov, Bulgária képviselője elítélte az Egyesült Államok mesterkedéseit és kiemelte, hogy az amerikai küldöttség azért nem akarja megengedni Kína ENSZ képviseletének megvitatását, mert nincs semmiféle érve, amellyel megindokolhatná az Egyesült Államoknak ebben a kérdésben elfoglalt álláspontját.

A vita utolsó felszólalója **Krisna Menon,** India képviselője volt. Megjegyezte, hogy Kína képviseletének vitája túlnőtt az eljárási vita keretein és érdemi vitává terebélyesedett. Ez újból megmutatja — mondotta — hogy a kérdés annyira megérett, hogy fel kell venni a közgyűlés napirendjére és beható részletességgel meg kell vitatni.

Kína képviseletének kérdése — folytatta Menon — nemcsak a közgyűlés előtt vetődik fel, hanem mindenütt, az ENSZ minden szervében. Érthető is ez, hiszen a fontos nemzetközi problémákat nem lehet a világ egyik legnagyobb országa nélkül megoldani.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni Kína óriási nemzetközi szerepét és ezért meg kell tárgyalni képviseletének kérdését.

Nem lehet évről-évre szabotálni Kína ENSZ tagsága kérdésének megoldását.

Menon kijelentette, hogy küldöttsége a főbizottsági indítványhoz benyújtott első módosításhoz ragaszkodik.

A vitában másodszor felszólaló **Lodge** amerikai küldött azt állította, hogy a Kínai Népköztársaság nem békeszerető állam. Ugyanakkor nem átallotta magát „a kínai nép barátjának" nevezni.

●

Mint az AFP jelenti: Az ENSZ közgyűlés kedden két hosszú ülés után határozatot hozott, amelynek értelmében nem tűzi a jelen ülésszak napirendjére Kína ENSZ-tagságának kérdését. Az erre vonatkozó amerikai javaslatot 47 szavazattal, 27 ellenében, s hét tartózkodás mellett fogadták el.

Tárgyalásaink legfontosabb eredménye

Jugoszlávia elismeri az Odera-Neisse határt

Gomulka beszéde

Varsó (PAP): Wladyslaw Gomulka, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára szombaton, szeptember 21-én beszédet mondott a varsói Zeran gépkocsigyár pártszervezetének ülésén.

Gomulka beszámolt a taggyűlés előtt a lengyel kormányküldöttség Jugoszláviában szerzett benyomásairól és további magyarázatokat fűzött a közös lengyel—jugoszláv nyilatkozatban foglalt problémákhoz. Hangsúlyozta mindazokat a célokat, amelyeket a lengyel küldöttség Jugoszláviába történt elutazásakor maga elé tűzött, a látogatás folyamán el is érte.

— *Lengyelország érdekei, valamint a béke érdekei szempontjából a legfontosabb tény, hogy a jugoszláv kormány elismeri nyugati határainkat* — folytatta Gomulka. — *Jugoszlávia ilymódon az Odera—Neisse-határ problémájával kapcsolatban csatlakozott a szocialista országokhoz. Ez mindenekelőtt csapás a militarista és revansiszta erőkre, Adenauer revansiszta politikájára.*

A szocialista országok, amelyek a béke elgondolását képviselik és békés politikát folytatnak, közöttük Németország szocialista része, a Német Demokratikus Köztársaság, *fenntartás nélkül elismerik visszaszerzett területeinket és nyugati határainkat.* A szocialista Jugoszlávia álláspontja nyugati határainkat illetően erősíti Lengyelország helyzetét és ugyanakkor erősíti a béke erőit Európában.

A német egység létrejötte érdekében — jelentette ki továbbiakban Gomulka, — *a két német államnak meg kell kezdenie az együttműködést.* Senki sem valósíthatja meg Németország egységesítését, csak maguk a németek.

Gomulka ezek után megállapította, hogy a lengyel—jugoszláv kapcsolatokban a legfontosabb az a tény, hogy Jugoszlávia a legnagyobb nehézségek idején, amelyet elszigeteléskor szenvedett, nem engedte meg, hogy eltérítsék a szocialista építés útjáról és nem vetette magát kapitalista ellenőrzés alá. Gomulka kijelentette:

A jugoszláv nép határozottan visszautasítja azokat a vádakat, amelyeket az úgynevezett nemzeti kommunizmussal kapcsolatban velük szemben hangoztatnak. Meg kell mondanunk, hogy egyesek bennünket is megkísérelnek ezzel vádolni. Mi erről a párt kilencedik plénumán beszéltünk. Jugoszláv elvtársaink teljes mértékben egyetértenek velünk ebben a kérdésben. *Egy kommunistának internacionalistának kell lennie, és a „nemzeti kommunizmus" kizárólag a burzsoá újságírók agyában született meg.*

Greguss Zoltánné nyilatkozata férje izraeli vendégszereplésével kapcsolatos hirekről

Művészi körökben megütközéssel beszélnek arról, hogy Greguss Zoltánnak incidensei voltak izraeli vendégszereplése során. A Magyar Távirati Iroda munkatársa kérdést intézett a művész feleségéhez: mi az igazság ebből.

Férjem — mondotta Greguss Zoltánné —, a minap fejezte be izraeli vendégszereplését. A vendégszereplés Izrael budapesti követségének közreműködésével jött létre. Ezért értesültem megdöbbenéssel arról, hogy amikor a megállapított program szerint az országot el akarta hagyni, elutazását az izraeli hatóságok jogellenesen megakadályozták. Tudtommal bizonyos körök izraeli vendégszereplése során megkísérelték arra is rávenni, hogy műsorát egészítse ki olyan műsorszámokkal, amelyek mondanivalója ellentétes magyar állampolgárságával és meggyőződésével.

Mindezeket betetőzte, hogy elutazása előtt letartóztatták, majd óvadék ellenében szabadonbocsátották, de elvették útlevelét. Remélem, hogy az izraeli hatóságok felhagynak egy, jóváhagyásukkal meghívott külföldi vendégművésszel szembeni durva önkényükkel és férjemet mielőbb viszontláthatom.

Külföldi hírek

TUNISZ

A tuniszi kormány tájékoztatási hivatala közölte, hogy vasárnap Ain Draham térségében francia katonák átlépték a tuniszi—algériai határt, házkutatásokat tartottak Fejal Kahla faluban és magukkal vittek Algériába egy 35 éves tuniszit.

BERLIN

Krone, a CDU—CSU parlamenti csoportjának elnöke közölte, hogy pártja „a szövetségi tanácsban minden erőt mozgósítani fog a fennálló helyzet megváltoztatására és a tartományi parlamentek erőviszonyainak megváltoztatására." Ez elsősorban azokra a tartományokra vonatkozik, amelyeknek kormányában a keresztény demokraták nincsenek képviselve. Krone nyilatkozata nagyjában és egészében fenyegetés a szociáldemokrata többséggel rendelkező bajorországi, hesseni és északrajna-vesztfáliai tartományi kormányok címére.

BEIRUT

A szerdai egyiptomi lapok közlik, hogy Nasszer egyiptomi elnök elfogadta Burgiba tuniszi elnök meghívását.

BELGRÁD

Josip Broz Tito köztársasági elnök kedden délben búcsúlátogatáson fogadta Nyikolaj Firjubin eddigi belgrádi szovjet nagykövetet és feleségét, Jekatyerina Furcevát. — Tito elnök ez alkalommal átnyújtotta a szovjet nagykövetnek a jugoszláv Zászlórend I. fokozatát, amellyel őt a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság és a Szovjetunió békés együttműködésének és baráti kapcsolatainak fejlesztése, megszilárdítása körül szerzett érdemeiért tüntette ki.

BERLIN

Lahr nagykövet, a Moszkvában tárgyaló nyugatnémet küldöttség vezetője újabb utasításokat kapott a kormánytól az állítólag visszatartott német állampolgárok hazaszállításáról.

BÉCS

A Nemzetközi és az Osztrák Vöröskereszt közölte, hogy szeptember 30-án megszünteti a disszidensek segélyezését és az erre kapott megbízást visszaadja az osztrák kormánynak.

Ennek az lesz az első gyakorlati következménye, hogy a disszidensek számára fenntartott táborok, amelyeket eddig a vöröskereszt vezetett, a hatóságok ellenőrzése alá kerülnek.

BANGKOK

Az AFP jelentése szerint a thaiföldi parlament kedden rendkívüli ülésen egyhangúlag bizalmat szavazott Pote Sarasin miniszterelnök ideiglenes kormányának. Az általános választásokra még december előtt sor kerül.

Hírek Nyugat-Németországból

Nyugat-Németország atomháborúra készül

A Bielefeldben megjelenő Freie Presse című szociáldemokrata lap cikket írt Nyugat-Németország katonai szándékairól. A lap leszögezi, „nem is vitatható, hogy a Szövetségi Köztársaság, mint a NATO tagállama atomháborúra készül, s ezt legkésőbb a NATO decemberben sorrakerülő párizsi miniszertanácsán hivatalosan is be fogja jelenteni."

Őszi hadgyakorlat

Berlin (MTI). Hétfőn megkezdődött a nyugatnémet hadsereg első őszi hadgyakorlata, amelyben 350.000 katona és 250 páncélos vett részt.

Új viszony a kelet-európai országokkal

Sajtójelentések szerint Adenauer nyugatnémet kancellár megbízta Brentano külügyminisztert, hogy a legközelebbi miniszertanácson terjesszen a kormány elé kimerítő tanulmányt Nyugat-Németország keleti politikájának aktivizálásáról és új orientálódásának lehetőségéről. Erre az a közös közlemény adott alapot, amelyet Belgrádban adtak ki a lengyel párt- és kormányküldöttség legutóbbi látogatása alkalmából. Ezért adott nyilatkozatot Adenauer kancellár is egy amerikai televíziós adóállomásnak, kijelentve, hogy „az Odera-Neisse határ miatt Nyugat-Németország nem fog háborút viselni", s hozzáfűzte, hogy „e kérdés megoldása az Egyesült Európában elképzelhető."

A bonni kormány elsősorban Jugoszláviával és Lengyelországgal fennálló viszonyát kívánja felülvizsgálni.

Hidrogén robbantások a Szovjetunióban

Moszkva. A szovjet hadsereg és a haditengerészeti flotta harci kiképzésének megfelelően a különböző fegyvernemekben atom- és hidrogénrobbantásokat hajtottak végre a Szovjetunió területén.

A csapatok kiképzése sikeresen folyik.

A lakosság biztonságának megóvása végett a robbantásokat lakatlan területen és nagy magasságban hajtották végre.

A kulisszák mögött

Jemeni törzsekből verbuvált csapatok

Nincs nap, hogy ne érkeznének aggasztó hírek Közép- és Közel-Keletről. S a hírek nem egyszerű politikai, diplomáciai lépésekről szólnak, hanem nyílt agresszióról számolnak be. Szíria és Jordánia határán nagyobb egységek összetűzéséből tizenegyen vesztették életüket. Amerikai lökhajtásos gépek és a földközitengeri 6. flotta egységei behatolnak szíriai felségvizekre. Jemen városaira angol gépek szórják bombáikat. S az események mind ott zajlanak le a puskaporos hordó körül, mely minden pillanatban lángba boríthatja Keletet, de az egész világot is.

Érdemes közelebbről megnézni, kik ellen irányul a nyugati hatalmak nyílt támadása?

A Vörös-tenger, Arab-tenger és a Perzsa-öböl által határolt hatalmas arab félszigetnek alig 15 százaléka lakható. A többi termékeny sivatag. A legtöbb lakott rész a tengerparti sávokon található. A beduin törzsek itt ütötték fel tanyáikat, építették fel szegényes házaikat. Végig a tengerparton húzódnak az egyes törzsek által kialakított közösségek: Hidsaz, Aszir, Jemen, Hadramaut, Oman, Kuvait. Valamennyi törzsnél mások a szokások, mások az állami és társadalmi rendelkezések, az uralkodás módja, de egyben megegyeznek: szeretik és vérük árán is védik szabadságukat.

S éppen ebből adódtak az ellentétek. Az angol, amerikai és francia gyarmatosítóknak sohasem a törzsek szabadsága kellett, hanem a kis ország gazdag természeti kincsei. Hiszen Kuvait a világ leggazdagabb országa. Az alig 5800 négyzetmérföld nagyságú országban 200 000 arab lakik. Mégis magához vonzotta a nyugati tőkét. Ugyanis az 1946-os próbafúrások olyan eredménnyel jártak, amilyenre maguk a tőkebefektetők sem számítottak. Kuvait a világ harmadik legnagyobb olajtermelő országa lett néhány év alatt.

Jemenben is hasonló a helyzet. Olaj és olaj miatt hullanak gyilkos bombák az erődökre, falvakra. S hogy némi képet alkothassunk a Közel-Kelet olajkincseiről, elég megemlíteni John Foster Dulles, amerikai külügyminiszter kijelentését, mely szerint csak egyedül az USA részéről 500 milliárd dollár értékű olaj forog kockán. Mindez természetesen az arab országok függetlenségi törekvései miatt.

De nem elegendő rendelkezni az olajkutakkal. A kitermelt olajat el is kell szállítani az anyaországba. Ezért volt olyan fontos a Nyugatnak a szuezi kérdés. Ezért kellett annyi egyiptominak ártatlanul elpusztulnia. S most, hogy elvesztették a viziutat, mely megvan ugyan, de nem az ő birtokukban, másutt próbálkoznak. Megtervezték a szárazföldi szállításokat, de ott van — útjukban áll — egy másik ország — Szíria. Azonban mit sem számít az élősdi Nyugatnak egy ilyen kis ország függetlensége. Egymást váltják a kémek és bujtogató ügynökök. A határon incidenseket provokálnak és most hasznosítják azokat a dollármilliókat, melyeket Izraelnek juttattak az utóbbi tíz esztendőben.

Az arab világ érzését és elszántságát a szíriai hadseregfőparancsnok szavai tükrözik vissza legjobban: „Bármi történjék is az USA részéről, leverhetnek bennünket, de minden arab az utolsó csepp véréig harcol!"

Pénteken Győrben lesz a lottósorsolás

A hónap utolsó lottósorsolását — a 30. játékhét nyerőszámainak húzását — ismét vidéken rendezik meg. Ezúttal Győrött, a MÁV kulturális otthonban perdül meg a lottógömb. A húzás délelőtt 10 órakor kezdődik.

A nyerőszámok után kisorsolják azt is, hogy a következő héten, a szeptemberi tárgynyeremény-sorsoláson a 27., a 28., a 29. és a 30. hét közül melyik játékhét szelvényei vesznek részt.

A világ öt sarkából

NÉHÁNY SZÓVAL

A Szovjet Tudományos Akadémia pulkovoi fő csillagvizsgáló intézetében megkezdték az előkészületeket a műholdak megfigyelésére.

A műholdak útjának megfigyelése révén új, pontosabb adatokat nyerünk bolygónk alakjáról és felépítéséről, véglegesen megállapíthatók a világrészek közötti távolságok.

A műbolygó-megfigyelő állomás vezetőjévé D. Scsegoljevet, a fizikai és matematikai tudományok kandidátusát nevezték ki. A fiatal csillagász kijelentette, hogy a mesterséges holdak csillagászati megfigyelésében nemcsak a szakemberek, hanem a diákok és a tanulók is részt vehetnek.

●

A jugoszláv fővárosban hamarosan megkezdik öt tizenegy emeletes ház építését. Milos Jarics, a belgrádi vásár korszerű pavilonjait építő vállalat igazgatója most adott nyilatkozatában leszögezte, hogy az új felhőkarcolók építésénél a legmodernebb svéd eljárást alkalmazzák, amely lehetővé teszi, hogy egy emelet mindössze három nap alatt épüljön fel. Az öt felhőkarcoló egy- és kétszobás lakásokból áll majd és újabb sikere lesz a jugoszláv építészetnek.

●

A Paris—La Manche vasútvonalon kísérleteket végeztek egy villanymozdonyból és négy vasúti kocsiból álló vonat távirányítására. A vonatot rövidhullámú adókészülékkel irányították. A mozdony a rádión leadott parancsra indult, fokozatosan felgyorsulva elérte az óránkénti 140 kilométeres sebességet, azután lefékezett és megállt.

●

Az angliai atomreaktorokban zöld- és barnaszínűre festették a gyémántokat. A gyémántok a besugárzás után néhány napon belül teljesen elvesztették rádióaktivitásukat. A drágakövek az elemi részecske-gyorsító sugárzásnak hatására végül kékszínűvé válnak.

●

A rádióaktív izotópokat tartalmazó tus forradalmat okoz a litográfiában. A rádióaktív tussal készült rajz megfelelő változásokat idéz elő a reáhelyezett fényérzékeny papiron. Az így nyert kép minőségileg sokkal jobb, mint az, amely a megszokott eljárással készül. Ezenkívül az eredetiről a legapróbb részletek eltorzítása nélkül ezerszámra készíthetők másolatok. Az új eljárás lehetővé teszi, hogy a reprodukción az eredeti rajzok összes árnyalatait a lehető legpontosabban adjuk viszsza.

A Phonorama

A Kinerama után a filmtechnika utópiájaként a Phonorama is megjelent, egyelőre ugyan csak a szabadalmi hivatalban, ahol Jean-Pierre Desty francia feltaláló kérte találmányának bejegyzését. Szerinte a jövő mozija a teljesen térbeli hang- és fényhatást biztosító, gömbalakú épület lesz. Itt a néző mindig az egész cselekmény gyujtópontjában van. A rendező és a hangtechnikus teljesen új feladatokkal találja szemben magát és nehéz lenne ma a megvalósításától messze lévő eljárás lehetőségeit felmérni. Öt nagy hangszóró-oszlopból és az ülésnél elhelyezett két kisebb hangszóróból áll az akusztikus hangvisszaadó berendezés, amelyhez hét hangsávos hangszalag szükséges. A vetítés a Kineramahoz hasonlóan több géppel oldható meg. Talán az első pillanatra fantasztikusnak tűnik a terv, de éppen a filmtechnikában megtanultuk, hogy a lehetetlenből túlságosan hamar válik lehetséges.

(A „Műszaki Élet"-ből.)

Gépember! Állj fel!

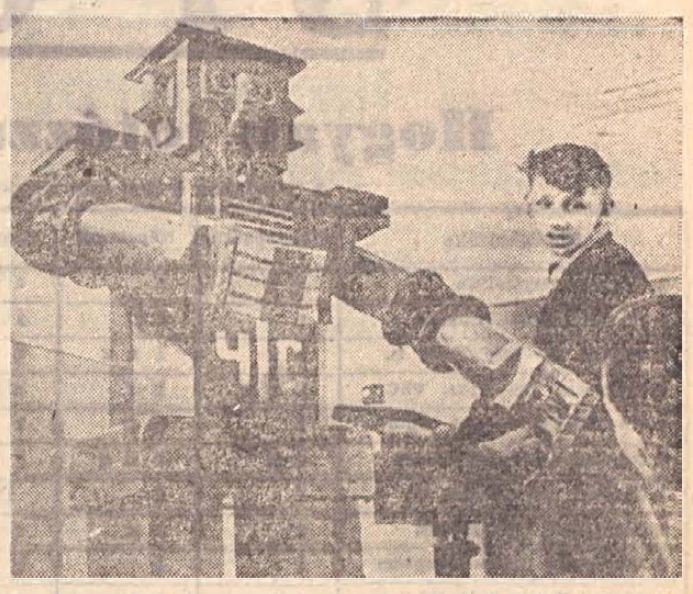

Már a Szovjetunióban is kísérleteznek robotemberrel, mely bizonyos műveletek és cselekedetek elvégzésére képes. Felemeli a kezét, lép is egyet-kettőt, leül és feláll, aszerint, hogy milyen „parancsot" ad neki a vezérlő művön keresztül a „gépész". A tudósok véleménye, hogy nincs gyakorlati haszna a robotembernek, hiszen egyszerű gépi berendezések ma már sokkal tökéletesebb és gyorsabb munka elvégzésére képesek, mint a hatalmas monstrumok.

AZ ÁLSZENTEK BIRODALMÁBAN

Roncalli kardinális, Velence patriárkája azt tanácsolta a katolikus papoknak, hogy a nyári idényben ne tartózkodjanak Velencében, mert igen sok turista kirívó ruhában jár-kel a városban.

A kardinális az Osservatore Romano című vatikáni lapban azt javasolta, hogy a nyáron Velencébe látogató katolikus turista-csoportokat „hozzáértő és megbízható világi emberek" kalauzolják és ne papok.

Azok, akik az igazi Velencét akarják megismerni, jöjjenek ide tavasszal vagy ősszel, de ne nyáron.

Ezt megelőzően a kardinális hivatala közölte, hogy a Szent Márk-székesegyház és más velencei templomok papjai és alkalmazottai azonnal ki fogják tessékelni azokat az embereket, akik nem kellő ruházatban lépnek a templomokba.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a Times vezércikkében a következőket írja:

A Rómába érkező turistáknak azt kell tenniök, amit a rendőrfőnök előír számukra és ügyelniök kell ruházatukra. A rendőrfőnök ugyanis igen udvariasan figyelmeztette a látogatókat, hogy ha a nők áttetsző blúzokban, a férfiak pedig shortban járnak a városban, könnyen a bíróságon köthetnek ki.

Velencében egy meghökkent angol asszonyt udvariasan vállon veregetett egy pap és megmagyarázta neki, hogy rövidujju ruhában nem lehet a Szent Márk-székesegyházban tartózkodni.

Azok, akik Spanyolországban töltik szabadságukat, szintén gyakran megsértik akaratlanul vendéglátóikat, akiknek egészen más elképzelésük van arról, hogy miként kell öltözködni a strandon.

Mielőtt azonban elítélnénk a latin népeket prüdségükért, nézzük meg, hogyan fest augusztusban London valamikor egyhangú képe. Salamon király dicsősége teljében nem pompázott egzotikusabb színorgiában, mint az ide látogató férfi-turisták. A divatos férfi öltözet a short, a nyitott nyakú ing, a női pedig a virágos, dekoltált ruha. Lehet, hogy vannak, akik azt mondják, hogy ez csúnya divat. Kérdezzük meg, hogyan vélekednek szüleik az ő öltözködésükről. A papák még mellényt, kalapot és kemény gallért viseltek, ők azonban már nem szégyellnek meztelen felsőtestüket megjelenni a strandon, olyan öltözetben, amely a múltban közfelháborodást váltott volna ki.

Tény, hogy a szokások változnak és nem lehet az ár ellen úszni.

Érdekes felfedezés

Különleges nyelvtanulási módszerről érkezett hír. 740 oldalas angol nyelvkönyv készült, amelynek segítségével állítólag minden különösebb szellemi erőfeszítés nélkül, napi negyedórai tanulással egy év alatt teljesen el lehet sajátítani az angol nyelvet. Skandináviában, Hollandiában, Svájcban és Németországban több mint 700.000-en tanultak meg angolul ezzel a „természetes módszerrel". A módszer sikeréről lelkeshangú levelekben számol be sok növendék és több kiváló professzor elismeréssel nyilatkozott róla.

TUDJA-E, HOGY

...a Szovjetunióban minden negyedik állampolgár tanul. A Szovjetunióban a diákok száma kétszer annyi, mint az európai tőkés országokban együttvéve.

...az Egyesült Államokban 1956-ban 12 másodpercenként követtek el komoly bűntettet, minden negyedik percben gyilkosságot, vagy rablótámadást. Az amerikai statisztikai adatok szerint 1950 óta az Egyesült Államokban a bűnözés majdnem négyszer gyorsabban növekedett, mint az ország lakosságának száma.

...a Yamato Maru nevű japán halászhajó 290 tonna gyöngykagylóval tért vissza az Ausztráliától északra fekvő Arafura tengerről, s ugyanakkor egy 60 karátos gyöngyöt is hozott, amelynek átmérője 2,5 centiméter, s feltételezhető, hogy nagyságrendben harmadik a világon.

...a világ legkisebb madara egy kolibrifaj, amely mindössze egy grammot nyom. — Tojásai 6 milliméter „hosszúak".

...a világ legnagyobb emlősállata a kékbálna. Súlya a 100 000 kg-ot is eléri. Már a májának is jókora súlya van: 950 kilogramm.

...a pillangók egészen tekintélyes magasságokig is feljutnak. A Himalája hegységben 4000 méter magasságban is gyakran látni pillangókat, sőt az Andokban még 6000 méter magasságban is.

...a dél felé vonuló madarak közül sokfajta meghatározott rendet tart be a repülésnél. A vadkacsák például csapatosan, a vadlibák rajokban, a daruk és gólyák ékalakban repülnek.

...az elefánt átlagsúlya 4000 kilogramm. — Az orrszarvúak átlagsúlya 2500 kg, a vízilovaké 2000, a zsiráfoké 1000, az oroszlánoké 230, a tigriseké 290, a jaguároké 140, a barnamedvéké 500, az orángutánoké 90, a gorilláké 250 és a csimpánzoké 75 kilogramm.

...a nálunk is ismert madarak közül a vadkacsa repül a leggyorsabban. Körülbelül 120 kilométert tesz meg óránként, a fogoly viszont csak 80 kilométert, a sas 75, a fürj 60, a pinty 50, a karvaly 40 kilométert.

„Pentona"

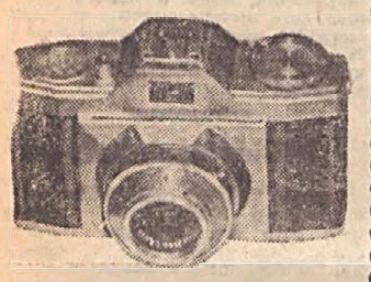

néven kezdő kisfilmes, fotóamatőrök számára rendkívül egyszerűen kezelhető új kisfilmes gépet gyárt a drezdai Zeiss Ikon. A „Pentona" ára az OFOTERT-üzletekben 700.— Ft. Trioplan lencséjének jellemzői: fényerő 1:3.5, gyujtótávolság 45 mm. Priomatzárán 1/30, 1/60, 1/125 mp és B expozíciók állíthatók be. Korszerű fényértékskálával, villanófénykontaktussal, optikai átnézőkeresővel, kétszeri expozíciót gátló reteszeléssel van ellátva. Az élesreállítást mélységélesség-sklála könnyíti meg.

(A „Műszaki Élet"-ből.)

A Korán biblia papíron

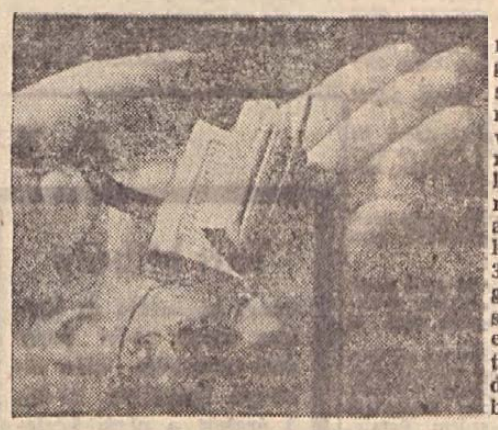

Vimperk-ben egy nyomda különleges művek kiadására specializálta magát. Az igen változatos kiadványok között is említésre méltó egy miniatűr Korán — aranyozott bőrbe kötve. A „könyv" 35 milliméter magas, 25 milliméter széles, vastagsága egy centiméter és több mint 500 oldalt foglal magában.

Női pincérverseny

Immáron hagyományossá vált Kelet-Németországban a pincérverseny. Legutóbb megrendezték a női pincérek versenyét. Dupla feketét és egy pohár sört kellett tálcán eljuttatniok a célba. A megfigyelők szerint törés, esés nem történt és gyorsan elérték a célt a pincérek. Nem úgy mint az éttermekben kiszolgálás közben.

Kittenberger Kálmán:

Kilima-Ndzsárótól Nagymarosig

(10)

Szimba is felállt, nincs értelme a további lapulásnak. Fején, mint a csuklya, előremeredt a szétborzolt sörény, fülét szorosan hátraszorította és vad hörgéssel próbált Mbogóban félelmet kelteni. De Mbogó nem olyan legény volt, akire hatni lehetett az ilyesmikkel. Azt is tudta jól, hogy ha ő most meijed és futásnak ered, akkor Szimba rögtön rajta teremne, s a hatalmas oroszlánkörmök egy-kettőre lerángatnák a földre...

Mbogó tehát nem menekült, hanem inkább még ő támadott. Szimba ügyes, hajlékony oldalrúgásokkal tért ki a rohamok elől, mintha a halálos párbaj izgalma egyszerre kigyógyította volna sántikálásából. Igyekezett Mbogót oldalt vagy hátul kapni — de Mbogónak sem ez volt az első oroszlán-párbaja, s hihetetlen gyorsasággal fordult mindig szembe az oldalozó Szimbával. Sokáig csatáztak így, egy szérűnyi területen már simára tiportak mindent, s viaskodásuk zaja messze hangzott az álmodozó éjszakai vadonban.

Nesztelen szárnycsapásokkal most elröppent felettük egy kíváncsiságtól hajtott, nagy szürke uhu. Fölgallyazott egy kiszáradt, szavannatüzektől megszenesedett, magányos mimózára, és onnan nézte — két nagy szeme izzott, mint a tűz — a hatalmasok párbaját. A denevérek is körüllegyeskedték a viaskodókat, s az éjszaka legszebb madara, a hosszú evezőjű lappantyú is ott csapongott fölöttük.

Aztán más közönség is jelentkezett. Amikor leghangosabb volt az összecsapások zaja, pokoli röhögéssel s utálatos u-uuu vonítással avatkozott bele a póri páriája, a nagy foltoshiéna. Őrült Fiszi, a gyávák gyávája, hiszen ő, aki mindenünnen ellohol, ahol harcra kerülne a sor, végül is minden harcnál nyertes, mert minden zsákmányból kilopja, kikoldulja a maga részét.

Közben folyt a harc, s Mbogó kezdte veszíteni amúgyis kurta türelmét. Ismét ő támadt, de vesztére hevesebben, mint ahogy helyes lett volna — öklelésre lendülő hatalmas szarva — csak egy korhadt fatuskót zúzott össze. Szimba idejekorán elugrott a szörnyú döfés elől, és mielőtt Mbogó újra felkaphatná a fejét, már bele is vágta karmait ellenfele vastag nyakába. Mbogót térdre bukatta a hatalmas rántás, és ha Szimba mancsai nem volnának sebzettek, akkor bizony rögtön a földre kerülne.

Sokáig tusakodtak félig állva, félig a földön, s Mbogó tartotta magát. Szimba karmai és fogai, bár hátráltatta tépőfogának törött hegye, óriási sebeket ütöttek a kafferbikán. Szimba most hol egyik, hol másik hátsó mancsát használta és gyors, rúgásszerű vágásokkal mély sebeket szakított Mbogó oldalán és a hasán. Mbogó láthatólag gyengült már, és Szimba, hogy ezt kihasználja, egyszerre kezdte használni mind a két hátsó mancsát.

Ez az utolsó összecsapás, most dől el a harc! És lám, Mbogó még mindig nem adta meg magát, hanem éppen, hogy felpattant egy utolsó erőfeszítéssel és hirtelen lerázta magáról a hátsó lábaival vagdalkozó Szimbát. A váratlan fordulat abban a szempillantásban megváltoztatta a viadal képét, Szimba hanyatt zuhant a földre, s Mbogó, mint maga a bosszúállás, rátámadt a meglepett ellenfélre.

Mint valami faltörő kos, úgy törte-zúzta Szimbát a hatalmas bivalyszarv. Mbogó irtózatos dühvel a földhöz szorította halálos ellenségét, úgy hogy annak a

bordái töredeztek. Akkor az egyik szarv hegye utat talált oldalról Szimba lágyékába, és szörnyű sebet szakított. Szimba még védekezett éles körmeivel, majdnem leszakította Mbogónak orrát, de ez már az utolsó csapása volt félelmetes mancsainak...

Mbogó a szarvára vette Szimbát, néhányszor feldobta a levegőbe, aztán hozzálátott, hogy bivalymódra pozdorjává tiporja ellenfelét. Alig kezdte meg azonban a diadal és bosszú művét, remegés fogta el őt is, elhatalmasodott rajta a pusztulásnak, a végnek a gyengesége. Rogyadozó inakkal megtett még egy-két lépést, aztán továbbra is szemmel tartva a már alig lélegző Szimbát, ledőlt keserves fújással a csata összetiport porondjára.

Akkor már ott röhögött a halottrabló Fiszi, ott vonított egészen a közelükben...

MARABU

Marabu már akkor is öreg volt, amikor hozzám került, az én Ruvána-szteppei állatseregletembe. Tanúja lehetett minden nagyobb szteppei drámának, amely az utolsó félszázad alatt lejátszódott a Ruvána-szteppén, a Mászai- és a Ndorobó-fennsíkon. És nemcsak tanúja, hanem haszonélvezője is, mert mint a hiénák, a sakálok, a keselyűk és a többi négy- és kétlábú dögeltakarítók, Marabu is az ingyen szerzett prédát szerette a legjobban.

A mászai harcosok régi nagy rablóhadjáratait bizonyára szívesen követte, hiszen ott mindig dús asztal terült a számára. Akik elestek a félelmetes mászai lándzsáktól, akiket eltaláltak, holtra sebeztek a nesztelenül surranó nyilak, azok mind az ő bundás és szárnyas társaságának bendőjében lelték a temetőjüket.

(Folytatása következik.)

SPORT

Hogyan totózzunk?

A napilapok e heti totó tippjei

Mérkőzések:	Népszabadság	Népakarat	Magy. Ifj.	Népsport	D. Napló
1. Szeged—Salgótarján	x 2	2	1 x 2	x 1 2	2 x
2. Pécs-Baranya—Diósgyőr	1	1 2	1	x 1	1 x
3. Dorogi B.—Tatabányai B.	1 x	1 x 2	1 x 2	x 1	2 1
4. Salgótarj. SE—Debr. VSC	1 x 2	1 x	x 2	x 2	1 x
5. Nagybátony—Csepel Autó	1	x 2	1 x	1	1
6. Pécsbányat.—Zalaegerszeg	1 x	1 x 2	1 x	x	1 x
7. D.-Bud. Szp.—Szkfv. V.	1	1	1 x	1	1
8. Szekszárdi SC—BÉMTE	1	1 x	2	1 x	1
9. Kaposvári MTE—Veszprém	1	1	1	1 x	x 1
10. Makói Vasas—Váci SE	1 2	1 2	1 x	x 2 1	x 1
11. Jászberényi V.—Bajai Ép.	1 x	1	1	1	1
12. Gyula—Kecskeméti D.	1	1 x	x	x 2	1 x 2

Mi lesz vasárnap?

Kétheti szünet után ismét mérkőzések lesznek az NB I-ben. A Pécs-Baranya Pécsett mérkőzik a Diósgyőri VTK-val. A találkozót a diósgyőriek kérésére délután fél 3 órakor játsszák le a PVSK sportpályán. A Komlói Bányász az MTK-val méri össze erejét Budapesten. A forduló további mérkőzései: szombat: Vasas—Ujpest, Csepel—Ferencváros, mindkét mérkőzés a Népstadionban kerül sorra. Vasárnap: Szeged—Salgótarján, Dorog—Tatabánya. A Honvéd—Szombathelyi Haladás mérkőzés elmarad, mivel a Honvéd a Praga Dukla csapatával nemzetközi mérkőzést játszik.

NB II-es csapataink közül vasárnap a Pécsbányatelepi Bányász mérkőzik Pécsett; a pécsbányatelepiek délután fél 3 órakor a Zalaegerszegi TE-t fogadják. — A PVSK szabadnapos.

Az NB III-ban szereplő Baranya megyei csapatok közül ezúttal a Pécsújhegyi Bányász, Szigetvár és Mohács játszik otthonában. A pécsújhegyiek a Pécsi Vasast fogadják, Szigetváron Csurgó, Mohácson pedig Bonyhád szerepel, a Pécsi BTC Baján lép pályára.

A megyei I. osztály mérkőzései így alakulnak: Szászvár—Pécsvárad, Vasas I. Bányász—Pécsi Traktor, PEAC—Porcelángyár, Kinizsi—Béta-akna, Pécsszabolcs—Postás, Villány—Építők, Hidas—Szentlőrinc, Sellye—PVSK II.

A hét vége sportműsorát országos teniszverseny, országos salakpálya motorverseny, valamint kosár-, röplabda és kézilabda bajnoki mérkőzések teszik változatossá.

A Komlói Bányász Szigetváron

A Komlói Bányász ma délután Szigetváron játszik edzőmérkőzést. Nemcsak az első csapatok, hanem a tartalékok is megmérkőznek.

Ma kezdődik a Holota—Ugrósdy tenisz emlékverseny

A teniszszövetség ebben az évben is megrendezi a Holota—Ugrósdy emlékversenyt. Az ország minden részéből érkeztek nevezések az immár hagyományos őszvégi évadzáró pécsi országos versenyre. Budapesti sportkörök közül az Újpesti Dózsa, a Meteor, az FTC, a Posta- és Közlekedésügyi Minisztérium, a Ganz teniszezői indulnak el, a vidékieket pedig Debrecen, Kecskemét, Szombathely versenyzői képviselik.

Természetesen teljes létszámban elindulnak a pécsi teniszezők is, köztük az NB I-be került PEAC női csapat tagjai is. Az országos I. osztályú számok mellett országos II. osztályú és ifjúsági számokat is rendeznek.

A verseny ma délután indul a balokányi teniszpályákon, a döntőket vasárnap délelőtt játsszák.

Mint érdekességet jegyezzük meg, hogy a férfi és női egyesben nevezett két volt pécsi teniszező is, Gulyás és Ernőházíné. Különösen Gulyás ért el kitűnő eredményeket az utóbbi időben, a magyar bajnokság után Párizsban megnyerte a főiskolás világbajnokságot is. Pécsi vendégszereplését a teniszezők körében nagy érdeklődés előzi meg.

Jól szerepelnek a pécsi röplabdázók

Az NB II-ben jól szerepelnek a pécsi röplabda-csapatok. A Pécs-Baranya férfi és a PEAC női csapata ezideig három mérkőzést nyert és csak egyet veszített. — Most legutóbb vasárnap különösen a Pécs-Baranya nyújtott igen jó teljesítményt. A csoport egyik legerősebb együttesét, a Budapesti Postást győzte le igen jó játékkal. A PEAC a Május 1-gyár ellen aratott győzelmet. Vasárnap Szombathelyen mérkőznek a pécsi csapatok.

Van már helyiségünk!

Felhívás Pécs város sakkozóihoz

Sok nehézség leküzdése után a pécsi sakkozók rég vajúdó problémája oldódik meg azáltal, hogy sikerült a Lendület (Orvosegészségügy) sakkcsapatának irányításával megalakítani a Doktor Sándor Művelődési Ház sakk-körét, a Kossuth Lajos utca 13. szám alatt, a volt Tiszti Klub helyiségében az I. emeleten.

Itt lehetőség van a sakkozó tömegek befogadására, elhelyezésére és tudásuk továbbfejlesztésére: verseny-, oktatási, illetve klubszerű sakkozás lehetőségeinek megteremtésével biztosítva így Pécs sakk-életének fejlődését.

A Szakszervezetek Lendület Sakk-köre a Doktor Sándor Művelődési Házban szeretettel vár soraiba minden sakkozni vágyót. Biztosítják hétköznap délután 4 órától este 10 óráig, vasárnap reggel 9 órától a nyugodt játékot.

A Lendület Sakk-kör új klubhelyiségének megnyitására péntek este 7 órakor minél nagyobb számban jelenjenek meg.

SPORTHORGÁSZAT

Horgásztragédia

Mindenekelőtt azt szeretném egy pár szóval elmondani, hol érzem a tragédiát. Ott, hogy a sporthorgaszokkal igazán méltatlanul bánik a közvélemény. Ismétlem: a közvélemény, amely pedig egy üveg boracska mellett, cigányzene kíséretével a könnyekig elérzékenyedik azon a tényen, hogy hullámzó Balaton tetején csónakázik egy halászlegény, akinek a hálóját elhagyta a szerencse. De ha ugyanez a dolog bor és cigány nélkül, nem halászlegénnyel történik meg, hanem egy sporthorgászszal, aki hajnali négy óra óta ott ül a parton és nem fogott még egy cigányhalat se, akkor a közvélemény egyáltalán nem érzékenyedik el, hanem mindenki nevet. És ahelyett, hogy osztoznának a horgász bánatában, olyan ócska viccekkel ugratják, hogy ma megint nem fogott semmit, csak a horgászbotja nyelét. Biztosan nem is akar ő halat fogni, csak úszni tanítja a horgára tűzött kukacot...

Hát ezt azért nem kellene. Mert ha a sporthorgász nem fog halat, annak mindig megvan a maga horgászati oka és akit a dolog komolyan érdekel, annak a horgász a következőképpen magyarázza el, miért nem fogott halat.

— Adjisten Berci bácsi — mondja az érdeklődő és a horgász csak annyit felel rá, morogva, hogy:

— Ne kiabálj!

— Tessék?

— Mondom: Ne kiabálj! Ha lárma van a parton, a hal nem harap.

— És az baj?

— Hogyne lenne baj! Hogy kapja be a horgot, ha nem harapja a kukacot?

— És amíg nem kiabáltam, harapta?

— Ma nem.

— Miért nem?

— Mert déli szél van. És déli szélben a hal nem harap.

— Hanem milyen szélben harap?

— Keleti szélben.

— Szóval tegnap harapott?

— Nem.

— Pedig keleti szél volt.

— Csakhogy ezen az átkozott somogyi parton az a baj, hogy ha keleti szél van, akkor átfújja a vizet a zalai partra, itt alacsony lesz a vízállás és alacsony vízben a hal nem harap.

— Akkor miért nem ment át tegnap Berci bácsi a zalai partra?

— Mert ott ilyenkor túl magas a víz.

— Az is baj, ha túlmagas?

— Persze. Mert ha túlmagas, akkor zavaros. És zavaros vízben a hal nem harap.

— Érdekes. Mindig azt hittem: az a legjobb. A zavarosban halászni.

— Halászni. Mert a zavaros vízben a hal nem látja a hálót. De horgászni egészen más. Mert akkor a hal nem látja a kukacot és ha nem látja, akkor mi az istencsudáját harapjon?

— Szóval az a jó, ha a víz tiszta?

— Persze.

— Minél tisztább, annál jobb?

— Fenéket! Az a legnagyobb baj, ha egész tiszta. Mert a halnak remek jó szeme van, öcsém és a tiszta vízen át nemcsak a kukacot látja meg, hanem a horgászt is, megijed és nem harap.

— Hm. És nem lehet ez ellen valamit kitalálni?

— Dehogy nem. Hiszen, ha nekem meglenne a fűzfaruhám!

— Micsodája?

— Fűzfaruhám. Svédországban gyártják, olyan a színe, mint a fűzfának, és ha a horgász elég mozdulatlanul ül a parton, akkor a hal a vízen át nem látja, hogy ember, hanem azt hiszi, hogy törpe fűzfa és harap.

— És hová lett a Berci bácsi fűzfaruhája?

— Ostrom után elcseréltem öt kiló szalonnára. Akkor nem az volt a fontos, hogy a hal harapjon, hanem, hogy én harapjak.

— Na persze.

— Megjegyzem: lehet, hogy ezen a parton még fűzfaruhában sem fognék halat.

— Miért?

— Mert itt a kutya se eteti őket.

— Na, ne tessék mondani! A halat etetni kell? Magától nem is tud?

— Dehogy nem. Csak ha az ember azt akarja, hogy valami horgászhelyre odaszokjanak a halak, akkor heteken át főtt kukoricát kell nekik a vízbe szórni. Persze, csak módjával. Mert annál, ha a halat nem etetik, csak egy nagyobb baj lehet. Az, ha túletetik. Mert a hal okos állat, öcsém, mértékletes állat és ha sok kukoricát harapott, akkor elég neki. Kukacot már nem harap.

— Nehéz mesterség ez, Berci bácsi!

— Hát nem könnyű, öcsém. Csak az a jó benne, hogy nagyon edzi a testet. Egész télen ott ülök amellett a nyavalyás íróasztal mellett, gyártom az aktákat, egyiket a másik után, ülök hat óra hosszat, nyolc óra hosszat, tíz óra hosszat, csak ülök, ülök, ülök, de így nyáron fogom a horgászbotomat, kora reggel kijövök a víz partjára, itt maradok estig...

— És mit csinál, Berci bácsi?

— Hogy mit csinálok? Ülök!

ZÁGON ISTVÁN

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: A hét filmje: Vágyakozás.
17.40: Vergilius-emlékműsor.
18.00: Hírek. Tudósítások. Riportok
18.15: Szív küldi szívnek szívesen.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Jacobi: Sybill. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Vágyakozás (Csak 16 éven felülieknek!) (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)

Kossuth: Mert szegény vagy, hamarabb kell meghalnod (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Vágyakozás (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor) Csak 16 éven felülieknek!

Építők Kultúrotthona: Kati és a vadmacska (5 és 7 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Hét lányom volt (6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Gyötrelmes éjszaka (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Sötét csillag (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Utak és sorsok (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Till Eulenspiegel (8 órakor)

BÁBELŐADÁS

lesz szeptember 29-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában. Színre kerül: Mackó mukik kirándulnak és A szenes meg a meszes című mesék. Belépődíj 2 forint.

TÁNCJÁTÉK

lesz szeptember 28-án, szombaton este Pécs város Művelődési Házának táncestjén. Részvétel önkéntes.

A MUNKÁCSY MIHÁLY SZABADEGYETEM BEIRATÁSAIT

a titkárság meghosszabbította okt. 5-ig. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és du. 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11., I. e. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját folytatólagosan közöljük:

VIII. Sporttudomány.

1. A társadalom érdeklődésének okai a testnevelés és sport iránt. A testnevelés és sport jelentősége.
2. A sportolás anatómiai és fiziológiai kérdései:
3. Az izomzat szerepe.
4. A szív és egyéb szervek sportélettana.
5. Az idegrendszer szerepe a sportban.
6. Sportetika és sportpszihológia.
7. A sport- és testnevelés területei:
8. Az iskolai testnevelés jelentősége.
9. Az atlétika.
10. A torna.
11. A küzdő sportok. (Birkózás, ökölvívás, vívás, stb.)
12. A labda-sportok.
13. A vízi sportok.
14. Téli sportok.
15. Gépsportok és lovassportok.
16. A magyar sport világhelyzete és az újkori olimpiai játékok.
17. A testkultúra térhódítása városunkban és megyénkben.

Közlemények

TANÁCSTAGOK FOGADÓÓRÁJA

II. KERÜLET

Szeptember 26-án délután 6 órakor Berényi Ferencné és Storch Józsefné a Budai I. MSZMP Kossuth Lajos u. 83. számú helyiségében.

Szeptember 27-én délután 6 órakor Tatár Béla és Zahorcsek Alfonz az Ágoston téri iskolában, Sziebl Antal és Molnár Jánosné a városi tanács II. emelet 91. számú kis tanácstermében.

TÉLI MENETREND

A 26. sz. Autóközlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 29-től érvénybe lép a téli menetrend.

Egyben közlik, hogy a Pécsi Közlekedési Vállalattól átveszik a Pécs—Kozármisleny, Pécs—Nagykozár és pécs—keszűi vonalakat ugyancsak szeptember 29-től.

A Pécsi Közlekedési Vállalat által kiadott bérletek szeptember 30-ig érvényesek. Az új bérletek és kedvezményes utazások kiadását szeptember 26-án kezdjük. A járatok a három útvonalon ugyanabban az időben közlekednek, mint korábban a Pécsi Közlekedési Vállalat kocsijai közlekedtek. Felvilágosítást a Kossuth téri forgalmi irodában 11—18 telefonszámon adják meg.

*

A Pécsi Földművesszövetkezet méhészcsoportja felhívja a mézleadással és előleggel hátralékos méhészeket, hogy a hátralékuk jövő évre átvitele végett, az új szerződés megkötésére szeptember 28-án délig Pécs, Rét utca 45. sz. alatt Vértesinél okvetlenül jelentkezzenek.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtökön estig: változó felhőzet, néhány helyen futó eső. Időnként élénk északi, északkeleti szél. Az északkai lehűlés, főleg a déli megyékben fokozódik. Egy-két helyen talajmenti fagy. A nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel északon 3—6, délen 6—9, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 14—17 fok között.

APRÓHIRDETÉSEK

Tarr Mihály

nyug. kazánfűtő és kertész, szept. 24-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 26-án, 3 órakor a pécsi köztemetőben. Az engesztelő gyászmise 27-én 7 órakor lesz a Szent Ferenc plébánián.

Gyászoló Tarr család.

— **HALÁLOZÁS.** Pataki Lajos bőrgyári nyugdíjas, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 26-án, fél 3 órakor lesz a köztemetőben. Gyászolják felesége és gyermekei.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik szeretett férjem, Horváth Mihály temetésén részvétükkel fájdalmamat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló felesége.

Kőműves tanulónak felveszünk

15—17 éves korú, VIII. ált. iskolát végzett fiúkat. A tanulóknak teljes ellátást (szállást, étkezést) adunk, ezenkívül ösztöndíjat, évenként 1 munkaruhát, 3 évenként 1 pár bakancsot kapnak. A kiképzés 2 évig tart, pécsi vagy pécskörnyéki munkahelyünkön. Jelentkezni lehet írásban a Bányászati Építő Vállalat munkaügyi osztályán, Budapest, I. ker. Iskola utca 13. sz.

Fiatalok, jelentkezzetek sürgősen!

A Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat (Pécs, Déryné u. 35.) szakképzett ácsot, és egy segédmunkást felvesz. 242

Telepünk őrzésére — megfelelő kutyát vennénk. Jelentkezés levélben: Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, — Pécs, Déryné u. 35. 242

A bükkösdi országos állat- és kirakodóvásárt 1957 évi október 4-én tartják, melyre vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható. 331

Egyedülálló asszonyt családtagként vállalnék, megegyezés szerint. Érdeklődni: Ady Endre u. 60. sz. Ráteknál. 769

Gyors- és gépírónő, ált. adminisztrátor 7 éves gyakorlattal állást változtatna. Cím: Pécsi Cementipari V., Siklósi út 10. 770

Export zöld Pannonia újszerű állapotban, — egy villanyhegesztő és egy fűrészhegesztő eladó. Doktor Sándor u. 2. Villanyszerelőműhely. 776

Mű-fogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus. Mártírok útja 7. 721

Szaktanfolyamokat indít a Vasas Szakszervezet területi bizottsága, a központi mérnök és technikus tanács irányításával a következő tárgyakból. 1. műszaki rajz (10 hónap), 2. műszaki matematika (10 hónap) Felvilágosítás és beiratkozás szeptember 30-ig minden nap de. 9—5 óráig, Színház tér 1. szám (II. emelet 8. szoba). 663

Nagyteljesítményű, 16 kalapácsos terménydaráló, 13 HP. motorral, mérleggel, komplett berendezéssel eladó. Érdeklődni: 17 óra után, Fürst S. u. 47. sz. 768

Tetőfedő ipari tanulónak vagy segédmunkásnak egy jó családból való fiút felvesznek. Jelentkezni hétköznap este 6 óra után Vlasits István tetőfedő, Pécs, Alsó-Balokány u. 59. sz., emelet. 767

Hegedűt vennék, esetleg tokkal. Majláth u. 19. Jandó. 771

Pécs-Baranya és Miskolc vidékére keresünk SZTK ügyekben gyakorlott ügyintézőket jó fizetéssel, azonnali belépésre. Személyes vagy írásbeli jelentkezés Bányászati Építő Vállalat, Budapest, I. Iskola u. 13. Bérosztály. 245

Gazdálkodásra alkalmas kétszobás családi ház, cserelakással beköltözhetően eladó. Kertváros, Erdély u. 1. sz. 695

Csepel fix, billenős gépkocsik felújítását 22 nap alatt vállaljuk. Csepel fődarabokat csere ellenében kiadunk. XIV. sz. Autójavító Vállalat, Pécs, Munkácsy Mihály u. 35. sz. 223

Magas ráfizetéssel elcserélném belvárosi 1 szoba-konyhás, összkomfortos, gázzal telefonnal ellátott lakásomat 2 szoba, esetleg személyzeti szobás, — összkomfortos, főbérleti lakásra. Telefon: 25-95 39 mellék, hétfőtől. 743

Eladó két jókarban lévő 280—334-es boroshordó, Donátusnál, — Hercegné. 775

Veszek használt és törött hegedűket, téri ruhákat, lábbeliket. Poszák, Bartók Béla utca 17. 781

Eladó egy jó asztaliúszhely. Nagyárpádi u. 5. Bőrgyárnál. 782

Új állapotban lévő zöld Pannonia eladó. Pécs, Ungvár u. 6. 787

Kombináltszekrény eladó. Várady Antal u. 18. sz. 783

Házrész beköltözhetően sürgősen eladó. — Felszabadulás út 29/a. (Volt Mohácsi országút) Pichlerék. 786

Kifizetőhelyi gyakorlattal rendelkező — SZTK ügyintézőt azonnalra felvesz Elm. 22. sz. Állami Építőipari Vállalat. Jelentkezés 1957. október 1-én a központi irodán: Golgota, Kővágószőlős 789

Üzembiztos motorblokkot sürgősen vennék. 250 cm³-ig. Szűcs, — Sellye 253. 791

Gyönyörű dióhálók. — kombináltszekrények kaphatók. Budapest, VI. Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 33

A külföldi útjáról hazaérkezett

Hungária Nagy Cirkusz

Pécsre érkezett

Megnyitó díszelőadás szeptember 26-án, csütörtökön este 8 órakor.

Négy nemzet legkiválóbb artistái. — Különböző állat- és vadállatidomítások. — 18 világszám egy műsorban.

Jegyelővétel: délelőtt 10 órától

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSAGA ÉS A MEGYEI TANACS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 227. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1957 SZEPTEMBER 27

A magyar kormány támogatja a Szovjetunió leszerelési javaslatait

Felszólalások az ENSZ-közgyűlés szerdai vitájában

New York (MTI): Az AP szerint az ENSZ-közgyűlés szerdai vitájában Casey ausztráliai külügyminiszter a Szíriának küldött fegyverszállítmányok kérdését tette szóvá.

Ali Gholi Ardalan iráni külügyminiszter védelmébe vette Iránnak a Bagdadi Paktumhoz való tartozását.

A közgyűlés szerda délután folytatta általános vitáját. Ebben felszólalt Sík Endre magyar küldött.

Sík Endre beszéde

A közgyűlés 1955. decemberi határozata, amely 15 más országgal együtt Magyarországot is felvette az Egyesült Nemzetek Szervezetébe, osztatlan megelégedést keltett a magyar nép körében. A magyar nép az ENSZ-tagság elnyerésében azt a lehetőséget látta, hogy a népek e nagy nemzetközi fórumán a maga erejével és szerény eszközeivel támogatni tudja a béke megvédésének politikáját. De a magyar népet súlyos csalódások érték.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése 1956. október óta olyan határozatok sorozatát hozta, amelyek ellentétben állnak az alapokmány fő elveivel, beavatkozást jelentenek olyan ügyekbe, amelyek Magyarország belső joghatóságának körébe tartoznak.

Ezek a határozatok nem segítik elő a magyarországi helyzet konszolidálódását, ellenkezőleg, akadályozni igyekeznek a békés kibontakozást. A magyar kormány kénytelen volt ezek ellen a határozatok ellen fellépni és megvédeni az ország függetlenségét és szuverénitását.

A határozatok között volt egy, amelyet a jószándékú segélynyújtás érdekében hoztak. Ez az 1956. november 9-i határozat. Sajnos, azonban a megvalósítás során ez a hatá-

(Folytatás a 2. oldalon)

Miért nem játszanak operákat Pécsett?

Helyzetkép Little Rockból | *Szigetvári jegyzetek*

Fegyverbarátság

Ha fájón is, ha keservesen is, de tanultunk azokban a napokban, amikor a legnagyobb szükség lett volna az ország fegyveres erőinek egységes és átgondolt összefogására. Amikor minden fegyvernek egy irányba — a nép ellensége felé — kellett volna fordulnia.

Sajnos, nem így történt.

Drága lecke volt, de a jó tanítvány szorgalmával elsajátítottuk belőle mindazt, ami a jövőnk védelme, népünk boldogulása biztosításához elengedhetetlenül szükséges. Van már karhatalmunk — legjobb fiaink őrzik a rendet és a biztonságot. Megalakult a munkásőrség — ma csákány, kalapács a kézben, holnap, ha kell, fegyvert ragadnak. S a hadsereg is él. A hadseregben is ugyanazok a jelenségek játszódnak le, mint a mindennapos „civil" életben. Változtatnak a módszereken, javítják a hibákat, egységesítik és a mindennapos feladatokhoz szabják a nevelést.

Igy egyik hiba volt, hogy a hadsereg nem tartotta a szoros fegyverbarátságot a többi fegyveres testületekkel a rendőrséggel, határőrséggel, karhatalommal. Baráti kapcsolatuk nem volt kielégítő s ez a legelső kemény próbánál megbosszulta magát.

Október egyik — s talán súlyos — hibája volt ez. Ahelyett, hogy valamennyi fegyveres egység és alakulat egy célért, egy irányban küzdött volna, megoszlottak az erők. S ezt használta ki az ellenforradalom. Hiszen egyes személyeket könnyebb volt oldalára állítani, álhazafias jelszavakkal megnyerni, mint egy egységes hadsereget, rendőrséget, határőrséget. Azt a régi mondást akarták a gyakorlatban megvalósítani, hogy „oszd meg és uralkodj!" Sajnos, bizonyos mértékben — s éppen a fegyverbarátság elhanyagolása miatt — sikerült is céljukat elérni.

Nem lesz többé október, s egyrészt azért nem lesz, mert szorosra fűztük a fegyveres alakulatok közötti barátságot. Sok mindenben megnyilvánul ez. A rendőrség számtalanszor segít a karhatalmi tiszti egységnek, s az viszonozza ezt. Meglátogatják egymást, tanulnak egymástól és segítenek hibáikat kijavítani, nevelési módszereiket csiszolni.

S most egy új vonás jelentkezett a fegyverbarátság kiszélesítésére megindult munkában. A pécsi helyőrség tiszti karhatalmi egysége felkeresi a helyi fegyveres testületeket és előadásokat tart. Címe: „Erősítsük népköztársaságunk fegyveres erőinek fegyverbarátságát". S nem véletlen, hogy ilyen előadásokkal keresik fel egymást. Erősödő hadseregünk, kialakulóban lévő karhatalmunk külön-külön nem képes megbirkózni a külső és belső ellenséggel. Különösen akkor nem, ha mind a kettő egyszerre és két irányból támad. Nagy szükség van ezért a kölcsönös segítésre, egymás támogatására. Erről beszélnek majd a pécsi helyőrségi tiszti karhatalmi egység kiküldöttei fegyvertársaik előtt.

De a fegyverbarátság nemcsak azt jelenti, hogy egy országon belül a fegyveres erők és testületek szorosan együttműködnek a haza védelmére, hanem azt is jelenti, hogy a baráti országok fegyveres erői támadás esetén összefognak és megakadályoznak minden külső agressziót. Ilyen baráti kapcsolat fűzi a magyar fegyveres erőket a szovjet hadsereghez, mely megmutatta, hogy ha kell, kész véráldozat árán is kisegíteni a bajbajutott szomszédot. Nem lehet eléggé hangsúlyozni ennek a nemzetközi hagyományokon és baráti kapcsolatokon alapuló fegyverbarátságnak a jelentőségét. Hiszen előttünk a példa, hogy mennyi feleslegesen kiontott vért kívánt egy meggondolatlan, sőt hazaáruló rendelkezés, mely egy időre megbénította a testvéri segítséget nyújtó szovjet csapatokat. S utána ott a másik bizonyíték: Milyen sok kommunista és becsületes pártonkívüli magyar köszönheti — közvetve vagy közvetlenül — az életét a szovjet hadsereg önfeláldozó katonáinak.

Tudják, érzik ezt néphadseregünk katonái, tisztjei s ezért, ahol csak tehetik, ápolják, erősítik a két hadsereg közötti barátságot. Hiszen soha még nem volt ilyen nagy szükség a szoros együttműködésre, hogy kéz a kézben, összefogva megakadályozzunk minden agressziv kísérletet.

Bőven van hús, zsír, liszt

Többszáz tonna déligyümölcsöt 30 000 mosógépet, 85 000 rádiót 418 millió forint értékű építőanyagot hoznak forgalomba

Sajtótájékoztató a belkereskedelmi minisztériumban

A nagyközönség az ország áruellátásáról több mint egy fél évvel ezelőtt kapott tájékoztatást. Ennek az időszaknak a jellemzői főként az ipar és a kereskedelem azon törekvése volt, hogy minél előbb elérjék a konszolidációt.

Tausz János belkereskedelmi miniszter a csütörtök délutáni sajtótájékoztatón már egészen más, sokkal megnyugtatóbb képet adott az ország kereskedelmi vérkeringéséről.

Beszédének elején a harmadik negyedév áruforgalmának eredményeiről ismertetett néhány adatot. Bejelentette, hogy

a harmádik negyedévben mintegy 14 milliárd forintos kiskereskedelmi forgalmat érnek el, amely a múlt év hasonló időszakának forgalmát mintegy 11 százalékkal haladja meg.

Ez — hangsúlyozta — tükrözi a lakosság vásárlóerejének növekedését, a gazdasági konszolidációt. A belkereskedelem mintegy 78.8 százalékban részesedik a lakosság pénzkiadásaiból, ami mutatja a kereskedelem fontos közgazdasági szerepét. A megnövekedett keresletet sikerült anélkül kielégíteni, hogy a készletek csökkentek volna, sőt a negyedév végére megközelítik a 15 milliárd forintot.

Ez már valamivel több, mint a múlt évi negyedik negyedévi indulókészlet.

Mint mondotta, ez is népgazdaságunk egészséges fejlődésének bizonyítéka.

A negyedik negyedévi élelmiszerellátást általában a kiegyensúlyozottság, a fogyasztói igények zavartalan kielégítése fogja jellemezni.

A készletek 15 százalékkal magasabbak, mint a múlt év szeptember 30-án.

Húsból 300 vagonnal többet hoznak forgalomba, mint ta-

(Folytatás a 2. oldalon)

Tatarozzák a művészettörténeti múzeumot

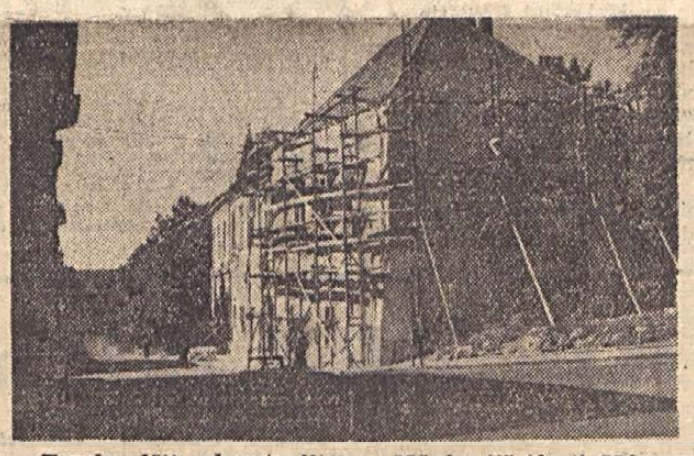

Tavaly előtt rekonstruálták a Művészettörténeti Múzeum Káptalan utca 2. sz. épületét. A munkálatok során értékes freskók is előkerültek. Ma ismét állványok takarják el az épület homlokzatát — vakolják a falat. A rekonstrukcióra mintegy 180—200 ezer forintot fordítanak. A munkálatok még az ősszel befejeződnek.

Szombaton éjszaka állítjuk vissza az órákat

A nyári időszámítás megszüntével 1957 szeptember 28-ról 29-re virradóra 0 órakor az órákat egy órával vissza kell igazítani.

Az ország összes mozdonybrigádját versenyre hívta a pécsi fűtőházi KISZ-brigád

A pécsi fűtőház KISZ-brigádjának tagjai felhívással fordultak az ország összes fűtőházi KISZ-brigádjaihoz, hogy indítsanak versenyt a KISZ I. országos értekezletének a tiszteletére és az októberi szocialista forradalom negyvenedik évfordulójának méltó megünneplésére.

A pécsi fűtőházi kiszisták vállalták, hogy tervükhöz viszonyítva, öt százalékos szénmegtakarítást érnek el, tíz százalékkal csökkentik a javítási költségeket, megszüntetik az igazolatlan hiányzásokat, tíz százalékos túlsúlyt továbbítanak és három újabb ifjúsági brigádot szerveznek.

A verseny értékelésére a pécsi fiatalok a KISZ országos szervező bizottságát kérték fel.

Vasalószoba-berendezést ajándékozott a német szakszervezet a KPVDSZ-nek

A Német Demokratikus Köztársaságból, a kereskedelmi dolgozók szakszervezetének képviseletében csütörtökön délben négytagú küldöttség érkezett Pécsre. A küldöttség tagjai: Annie Hübner (Bernburg, hallei kerület), Schmidt (Magdeburg), Auerbach (Halle), Ranke (Berlin), akiket pécsi útjukra elkísért Frecke, a Német Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövetségének munkatársa.

Azért jöttek el Pécsre, hogy a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezetének átadják a kelet-németországi kereskedelmi dolgozók szakszervezetének több mint 20.000 forint értékű ragyogó ajándékát és baráti kapcsolatot létesítsenek a magyar és a német szakszervezeti dolgozók között. Az ajándékuk egy komplett vasalószoba-berendezésből, három darab „Freia" villamos meghajtású varrógépből, három villanyvasalóból, ruhásszekrényből, párnázott székekből, szabászasztalból, vasalópokrócokból áll. Jellemző a német szakszervezeti dolgozók figyelmességére, hogy a ruhaszekrénybe ruhaakasztókat is elhelyeztek, tűket, cérnákat, szabóollókat, centimétert, a varráshoz szükséges legaprólékosabb eszközöket is magukkal hozták.

„Wir begrüssen die Deputation der geschwisterlichen deutschen Gewerkschaft". Ez a felirat fogadta a német szakszervezeti vendégeket csütörtökön délután a KPVDSZ József utcai kultúrotthonában. Bíró Sándor elvtárs, a KPVDSZ elnöke meleg szavakkal köszöntötte a küldöttséget és vezetőjének egy Zsolnay-vázás rózsacsokrot nyújtott át. Utána a pécsi kereskedelmi vállalatok dolgozói nyújtották át ajándékaikat.

Az üdvözlőbeszédek elhangzása után a pécsi kereskedelmi dolgozók kérdéseket tettek fel a küldötteknek. Egymásután hangzottak el a kérdések: milyen hatást váltott ki az NDK-ban a magyarországi októberi ellenforradalom; a nyugat-németországi választások milyen benyomást gyakoroltak az NDK dolgozóira és milyen következtetéseket vontak le belőle; a szakszervezeteknek milyen szerepük van a bérrendszer kialakításában; az NDK-ban milyen a bérrendszer, teljesítménybérben vagy időbérben dolgoznak-e a kereskedelmi alkalmazottak; az NDK-ban van-e közétkeztetési vállalat és van-e lehetőség magyar—német szakács és cukrász tapasztalatcserére.

A kérdésekre Annie Hübner válaszolt, majd ő tett fel kérdéseket: mit tett a szakszervezet a nők szociális helyzetének megkönnyítése érdekében; a kereskedelmi dolgozók effektíve hány órát dolgoznak; milyen a magyarországi kereskedelmi dolgozók bérrendszere.

A német vendégek ezután ellátogattak a Pécsi Állami Áruházba, a Csemege Boltba, majd megtekintették a várost és kirándultak a Mecsekre. Ma, pénteken visszatérnek Budapestre, ahová a küldöttségnek egy másik része tizenöt teherautó rakományú ajándékot, komplett napköziotthon-berendezést, gyermekjátékokat hozott.

Ünnepségek a néphadsereg napja alkalmából

A pécsi helyőrségi tiszti karhatalmi egység kilenc üzemben és iskolában tart megemlékezést a néphadsereg napja alkalmából. Szeptember 27-én a Mezőgazdasági Szerárugyárban, a Pécsi Kokszműveknél, szeptember 28-án a Sopiana Gépgyárban, a Kesztyűgyárban, Dohánygyárban, Ujhegyen, Vasas Petőfi-aknán, István-aknán, szeptember 30-án pedig a Leőwey Klára Leánygimnáziumban tartanak ünnepi megemlékezést a néphadseregről.

●

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség megyei elnöksége szeptember 28-án, szombaton délután 6 órakor ünnepli meg a Néphadsereg Napját, Megye utca 20. szám alatt lévő székházában. Ez alkalommal az ünnepi beszédet a néphadsereg egyik tisztje tartja. Az ünnepségen résztvesznek a szövetség tagjai, a tartalékos tisztek és a belvárosi iskola úttörői, akiket a szövetség patronál.

A szénbányászat befejezte harmadik negyedévi tervét

A nehézipari minisztérium jelenti, hogy a szénbányászat az 1957. harmadik negyedévi tervét szeptember 26-án, 15 órakor befejezte. A szénbányászat a harmadik negyedév végéig 265 000 tonna szenet ad a népgazdaságnak terven felül.

A harmadik negyedéves tervét elsőnek a Közép-Dunántúli Szénbányászati Tröszt fejezte be szeptember 23-án. 25-én fejezte be a Dorogi, Borsodi, Mátra vidéki, Nógrádi és a Várpalotai Szénbányászati Tröszt. 26-án Komló és a tatabányai tröszt jelentette teljesítését.

A harmadik negyedévben elért kiemelkedő eredményekért köszönet illet minden fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozót.

Felszólalások az ENSZ-közgyűlés szerdai vitájában

(Folytatás az 1. oldalról)

rozat nem járt jelentős eredménnyel. A magyar népnek abban a nehéz helyzetben, amelybe az ellenforradalmi támadás és az ellenforradalmárok rombolásai taszították, támogatásra, de minimálisan arra volt szüksége, hogy engedjék nyugodtan tevékenykedni belső ügyeinek rendezésén és hogy minden idegen beavatkozástól mentesen maga alakíthassa ki, milyen úton keresi boldogulását.

Az ellenforradalmárok Magyarországon a fasizmust kíséreltek meg felélesztení.

A magyar népgazdaságnak az ellenforradalom 22 milliárd forint kárt okozott. Ez a veszteség a gazdálkodás rendjét felbomlással fenyegette. Mindez arra késztetett sok tízezer magyart, hogy a fasizmus és a gazdasági válság fenyegető réme elől külföldre meneküljön. Ezeknek nagy többsége nehéz helyzetben van és haza szeretne térni, de sok országban akadályozzák őket szándékuk megvalósításában. A magyar kormány erről a kérdésről javaslatot terjeszt az ENSZ elé és kéri a közgyűlést, segítse elő a szétszakított magyar családok újraegyesülését.

Az ellenforradalom okozta nehézségeken a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság és a többi szocialista ország támogatása átsegítette az országot.

Ezenkívül más országoktól is kapott Magyarország — részben a Nemzetközi Vöröskereszt útján — bizonyos anyagi segélyt. Bár a szocialista országoktól kapott nagyarányú politikai és anyagi támogatás felbecsülhetetlen jelentőségű volt, az ország politikai és gazdasági életének konszolidálása elsősorban annak tulajdonítható, hogy a magyar nép megértette és helyeselte a kormány politikai és gazdasági programját s minden tőle telhető módon segítette annak megvalósítását.

A felszólalás ezután ismertette a gazdasági élet fejlődésének néhány tényét s a széleskörű tiltakozó mozgalmat az ellen, hogy az ENSZ továbbra is napirenden tartsa a magyar ügyet.

A magyar delegáció abban a reményben jött el az ENSZ-közgyűlés XII. ülésszakára, hogy a hazai békés fejlődés eredményei, amelyeket módjában áll a küldöttségek elé tárni, meggyőzik a többséget arról, hogy a Magyarország ügyében elfoglalt korábbi álláspontjuk helytelen. Sajnos, súlyosan csalódtunk.

A XI. ülésszak 1957. szeptember 14-én olyan határozatot fogadott el, amely korántsem segíti elő Magyarország békés fejlődését, ellenkezőleg zavart akar előidézni.

Szembeszegezhetik velünk, hogy ezt a határozatot a közgyűlés többsége, 60 államszavazta meg. Engedjék meg itt, hogy a következőkre mutassak rá: 1. E határozat olyan jelentés alapján született, amely — mint már volt alkalmunk bebizonyítani —, céltudatosan és rosszindulatúan elferdíti a valóságot. 2. Igaz, hogy a határozatot 60 delegáció szavazatával fogadták el. De ha már aritmetikával foglalkozunk, engedjék meg, hogy felhívjam a közgyűlés figyelmét a következő aritmetikai tényre: annak a tíz államnak a népessége, amely e javaslat ellen szavazott, 309 millió, azoké, amelyek tartózkodtak, 520 millió, azoké a szocialista államoké pedig, amelyek nem tagjai az ENSZ-nek, 640 millió. Ez összesen 1469 millió. Annak a 60 államnak, amely a határozatot elfogadta, lakossága kevesebb a kilencszáz milliónál. Sapienti sat. Sajnos, nem ritka az ENSZ gyakorlatában, hogy olyan határozatot hoznak, amely nem számol az emberiség tényleges többségének állásfoglalásával. Hogy csak egy kirívó példát említsek, Kína valódi képviselőit ismét megakadályozták abban, hogy elfoglalják az őket megillető helyet az ENSZ-ben. Az ilyen határozatok, amelyek figyelmen kívül hagyják a tényeket, természetesen jelentősen csorbítják az ENSZ tekintélyét.

Ami a Magyarország ügyében hozott határozatot illeti, a magyar nép és kormánya igazságának biztos tudatában van. Ezért nem enged semmiféle megfélemlítésnek és nem tér le arról az útról, amely a tények tanúsága szerint az ország anyagi és kulturális felemelkedéséhez vezet.

A magyar delegátus a továbbiakban rámutatott arra, hogy a békés egymás mellett élés elvét szem előtt tartva, Magyarország kész fejleszteni kapcsolatait a többi országgal, ezért kész megegyezésre lépni minden országgal, amely ezeket az elveket tiszteletben tartja.

Sík Endre hangsúlyozta, hogy vannak országok, amelyekkel nem sikerült jó viszonyt kialakítani és amelyek ma is barátságtalanul viselkednek a Magyar Népköztársasággal szemben, alaptalanul vádolják és különböző megkülönböztető intézkedéseket érvényesítenek ellene, majd így folytatta:

A Magyar Népköztársaság kormánya meg van győződve arról, ha mindenki tiszteletben tartja másik ország szuverénitását és területi épségét, a kölcsönös előnyök alapján egymástól teljesen különböző társadalmi berendezkedésben élő nemzetek között is jó együttműködés alakulhat ki.

A Magyar Népköztársaság külpolitikájának ezek az alapelvei teljesen összhangban állnak a bandungi értekezleten elfogadott határozatokkal és ezekből az alapelvekből kiindulva támogatja a magyar delegáció a Szovjetuniónak a közgyűlés elé terjesztett javaslatát, amely szerint az ENSZ deklarálja, hogy a területi sérthetetlenségre és szuverénitásra, az agresszió kizárására, az egyenlőség és a kölcsönös jóakarat alapjára kell helyezni az ország együttműködését.

A varsói szerződéssel kapcsolatban Sík Endre egyebek között a következőket hangsúlyozta:

A magyar nép természetesen önvédelemből következően a vele szomszédos és azonos nézetű baráti országokkal kötött védelmi szövetséget a felfegyverzett német militaristák és a velük szövetségben lévő NATO-tagállamok fenyegető erejével szemben, mert egyedül nem tudná megvédeni magát.

Sík Endre kijelentette, hogy

a magyar kormány támogatja a Szovjetuniónak a leszerelési javaslatait, mert elősegítik a katonai tömbök megszüntetését, az európai hadseregek leszerelését és ezzel megnyitják az utat az európai kollektív biztonsági egyezmény megkötéséhez.

A felszólalás ezután tényeket sorolt fel annak bizonyítására, hogy a nyugati nagyhatalmak agresszív csoportjai nem mutatnak hajlandóságot katonai tömbjeik és háborús támaszpontjaik felszámolására, majd így folytatta:

A magyar nép különösen nagy aggodalommal figyeli, hogy az eddigi nemzetközi tárgyalások a nukleáris fegyverek betiltását illetően, nem vezettek eredményre. A magyar delegáció véleménye szerint azonnal, minden további feltétel nélkül megvalósítható a nukleáris fegyverekkel végzett kísérletek felfüggesztése.

A felszólalás következő része az atomrobbantási kísérletek hatásával foglalkozik, s támogatja a szovjet javaslatot a nukleáris fegyvergyártás megszüntetésére.

A felszólaló ezután a Közel- és Közép-Kelet problémáival, majd az algériai kérdéssel foglalkozott, ezután érintette az omani és a ciprusi kérdést.

A felszólaló támogatta a Szovjetuniónak világgazdasági konferencia összehívására vonatkozó javaslatát,

majd így fejezte be:

A magyar delegáció az elmondottak alapján úgy véli, hogy az ENSZ-közgyűlés XII. ülésszakának előterébe a népek békés egymás mellett élését, az atom- és hidrogénfegyverek betiltását, a leszerelést, a közép- és közel-keleti népek kérdéseit kell helyezni.

Ezután

AFGANISZTÁN
képviselője

hangsúlyozta, hogy országának nincs más törekvése, mint hogy megőrizze szabadságát és modern nemzetként éljen.

KOCSA POPOVICS,
Jugoszlávia küldötte

támadta a tömbök politikáját és a katonai szövetségek alakítását. Kifejtette, elérkezett az ideje, hogy e szövetségeket a kollektív biztonság eredményes rendszerével pótolják és ebben az irányban az Egyesült Nemzetek elsőrangúan fontos szerepet játszhat. A leszerelés kérdésében fennálló két álláspont közelebb juthat egymáshoz és el lehet érni pozitív eredményeket, ha csak részlegeseket is. Az atomkísérletek felfüggesztése teljes mértékben szükséges és sürgős, s úgy véli, ezt nem szabadna a leszerelésre vonatkozó bármiféle egyezmény megkötésétől függővé tenni.

RAHMAN,
Malájföld küldötte

a következőképpen összegezte hazája külpolitikáját: „Meg akarjuk őrizni függetlenségünket, békében és összhangban kívánunk élni a világ minden baráti nemzetével.

Az általános vitát plenáris ülés keretében csütörtökön délelőtt folytatták.

Sajtótájékoztató a belkereskedelmi minisztériumban

(Folytatás az 1. oldalról)

igényeit. Nagy készletek állnak rendelkezésre rizsből — amely már a 38-as fogyasztásnak többszöröse, — cukorból, édesipari és konzervkészítményekből.

A miniszter bejelentette, hogy az év végére örvendetesen javulni fog a déligyümölcs-ellátás. Narancsból, mandarinból és egyéb déligyümölcsből több száz tonna érkezik.

A beszámoló kiemelte, hogy mind a sajtó, mind a lakosság sokat foglalkozott a zöldség- és gyümölcsellátás hibáival. A miniszter ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a felvásárlás, szállítás hibái mellett a fő hibaforrás magában a termelés alakulásában keresendő. Csökkent a gyümölcsfa állomány és a szőlőtermő terület nagysága. A termelésben a szocialista szektor részaránya csökkent.

Fokozódott az őstermelők és ál-őstermelők száma. Naponta körülbelül 7700 ember ül kosara mellett más termelőmunkától távol, ugyanakkor Budapest teljes élelmiszerellátását tízezer bolti dolgozó intézi.

A ruházati cikkekben minőségi javulásra lehet számítani és részben a választék bővítésére. Néhányféle textiliában, például gyapjú kötött holmiban bizonyos hiányokkal kell számolni.

Megnyugtató lesz a vasműszaki áruk forgalma is.

A negyedik negyedévben mintegy hatvanhatezer zománcozott és fekete tűzhely, 85 000 rádió, több száz televíziós készülék, 20 000 villanyrasaló, 30 000 mosógép áll majd a lakosság rendelkezésére. Javul majd a kerékpár-, motorkerékpár-ellátás is.

A tüzelő- és építőanyagban az idén a téli felkészülés kedvezőbb, mint tavaly. A készletek szénféleségekben 11 500 vagonnal magasabbak, mint egy évvel korábban. Tűzifából nem ilyen kedvező a helyzet.

Építőanyagból a tervek szerint a negyedik negyedévben 418 millió forint értékűt hoznak forgalomba.

Ez nagyjából kielégíti a keresletet, ellenben a hiány tetőfedőanyagokban még a negyedik negyedév folyamán is megmarad.

A továbbiakban a miniszter részletesen foglalkozott a vegyi szakma áruforgalmával, bejelentett számos háztartási és kozmetikai újdonságot — Több külföldi különlegesség is érkezik, a választék gazdagítására, amelyből több és jobb minőségű cikk kerül a boltokba.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás pénteken estig: erősen felhős idő, sok helyen eső. Mérsékelt szél. Az éjszakai lehűlés mérséklődik. A nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 7—10, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 14-17 fok között. Délkeleten helyenként 17 fok felett.

HELYREIGAZÍTÁS. Lapunk szeptember 25-i számában az „Újabb dokumentumokkal bővült az ellenforradalomról készült kiállítás" című cikkbe sajnálatos hiba csúszott. A helyes szöveg a következő: „Ugyanis a pécsi résznél őt új vitrint helyeztek el, amelyben kiállították a pécsi ellenforradalmárok által használt fegyvereket, az ellenforradalmi alkotmánytervezetet, ezenkívül Tokaji Sándor volt rendőrszázadosnak Csikor Kálmán volt honvédalezredesnek küldött jelentését, amelyben az ÁVH-sok és a kommunisták letartóztatásának megszervezéséről tájékoztatja".

Helyzetkép Little Rockból

Little Rock (MTI). Little Rockban a központi iskola körüli utcákon szerdán este ismét az arkansasi nemzetőrség szövetségi ellenőrzés alá helyezett csapatai teljesítettek járőrszolgálatot, felváltva a 101. hadosztály acélsisakos ejtőernyőseit, akik feltűzött szuronnyal tartották fenn a rendet az iskola előtt, lehetővé téve, hogy a kilenc néger tanuló bejuthasson az iskolába — közli a Reuter.

Little Rockban és egész Arkansasban az emberek kíváncsian várják, mit mond majd Faubus kormányzó a helyzetről rádióbeszédében, amely csütörtökön este fog elhangzani. Faubus kijelentette: Egyelőre nem kívánom kommentálni azt, hogy „a szövetségi kormány nyilvánvaló erőszakot használ államom népe ellen."

Eisenhower elnök közben hozzájárult ahhoz, hogy a jövő héten tanácskozzék a faji kérdésben bekövetkezett válságról a déli államok kormányzóinak öttagú bizottságával.

Frank Clement, a Tennessee állam kormányzója kifejezésre juttatta, hogy a kormányzók bármilyen nézetet valljanak is különben a faji elkülönítés kérdésében, „komolyan aggódnak" az elnök lépése miatt.

Little Rockban a középiskolában szerdán nyugodtan folyt a tanítás, bár az iskola előtt az ejtőernyős csapatoknak kellett időről időre szétoszlatniok az ellenségesen kiáltozó tömeget és több ember könnyebb sérüléseket szenvedett. A néger diákok közül öten kijelentették, hogy az iskolában mindenki barátságos volt hozzájuk.

Külföldi jelentéseink

NEW YORK

Abdel Kalek Hasszuna, az Arab Liga főtitkára szerdán érkezett meg Genfből New Yorkba, hogy mint a Liga hivatalos megfigyelője részt vegyen az ENSZ közgyűlésén.

A főtitkár hangsúlyozta, semmiféle előnyt nem lát abban, ha a közgyűlés vitát tart a szíriai vagy általában a közép-keleti helyzetről.

„Ha a két tábor (Kelet és Nyugat) — mondotta — békében hagyja az arab országokat és iránt tuk azt a barátságot tanusítja, amit hangoztat, minden jobban megy majd."

PÁRIZS

Francia hivatalos jelentések szerint hétfőn éjszaka a francia légierő egységei nagyszabású támadásokat intéztek algériai felkelők ellen Constantine megye északi részén. A francia nehézbombázók és vadászgépek támadásainak célja El Milia körzete volt. Francia közlések szerint több, mint kétszáz felszállást végeztek B—26 és T—6 típusú bombázók, valamint Mistral, Corsairenés Dassaut vadászgépek. A hivatalos jelentés nem szól arról, hogy az algériaiak soraiban milyen pusztítást végeztek a francia légierő támadásai.

BERLIN

A választások után első ülésre ült össze a CDU—CSU parlamenti csoportja. A 277 képviselőt számláló parlamenti csoport előtt Adenauer kancellár tartott beszámolót. Lényegében megjelölte harmadik kormánya programjának főbb vonalait. Mint mondotta: „külpolitikai tekintetben leglényegesebb a német egység megteremtése békés úton, általános, ellenőrzött leszerelés és a szabad Európa tovább szilárdításának fejlesztése alapján."

DAMASZKUSZ

Szaud király háromnapos látogatásra a szíriai fővárosba érkezett. Szaud-Arábia királya ez idő alatt döntő fontosságú megbeszéléseket fog folytatni a közép-keleti helyzetről Szíria vezető személyiségeivel, elsősorban Sukri el Kuatli elnökkel és Szabri el Asszali miniszterelnökkel. — Csütörtökön ideérkezik, hogy a megbeszéléseken részt vegyen, Szaud-Arábia nemzetvédelmi minisztere is.

PÁRIZS

Francia körökben nyugtalanságot keltenek azok a hírek, amelyek szerint Tunisz és Olaszország között tárgyalások folynak Tuniszba irányuló fegyverszállítás tárgyában. E körök attól tartanak, hogy az Olaszország által Tunisznak szállítandó fegyvereket végül is az algériai francia erők ellen fordítják.

NEW YORK

Az ENSZ-közgyűlés a Biztonsági Tanács indítványa alapján csütörtökön választja meg az új főtitkárt. Az AFP szerint valószínűleg ismét Dag Hammarskjöldre esik a választás. A megbizatás öt évre szól.

PRÁGA

Szeptember 25-re virradó éjszaka Prága közelében üzembehelyezték az első Csehszlovákiában épített atomreaktort. A szükséges felszerelést a Szovjetunió szállította.

Az atomreaktor kétezer kilowattos.

WIESBADEN

Az Európában állomásozó amerikai légierők wiesbadeni parancsnokságához befutott megbízható jelentések szerint az elsüllyedt „Pamir" német vitorláshajó legénységének hat tagja maradt életben.

BANGKOK

Pote Sarasin thaiföldi miniszterelnök szerdán bejelentette, hogy az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország és Ausztrália elismerte az ideiglenes kormányt.

VUHAN

Szerdán reggel készült el teljesen a Jangce folyó fölött Vuhannál épült korszerű vasúti-közúti híd, amely megoldja a Peking—Kanton közötti átszállás nélküli vasúti közlekedést.

GENF

A Nemzetközi Egészségügyi Szervezet szeptember 25-i jelentése szerint 1950 és 1955 között ötven százalékkal csökkent a fertőzőbetegségek halálos áldozatainak száma. A legveszedelmesebb fertőző betegség továbbra is a TBC. A kimutatás szerint 816 009 embert tudtak megmenteni az életnek. A gyermekbénulásos halálozás majdnem a felére csökkent.

Földművesszövetkezeti választmányi ülés

A földművesszövetkezetek Baranya megyei választmánya szeptember 28-án, szombaton délelőtt 9 órakor ülést tart a MESZÖV székházban. Kossuth Lajos utca 8. szám alatt. A választmányi ülésen megtárgyalják a földművesszövetkezeti mozgalom előtt álló legfontosabb feladatokat. Ugyanakkor megvitatják a mezőgazdaság jelenlegi helyzetét is.

Már teljesítették III. negyedévi tervüket

Szerdán délután táviratot hozott a posta a következő tartalommal: „Üzemünk dolgozói, örömmel értesítik a Dunántúli Napló szerkesztőségét, hogy a III. negyedévi termelési tervüket szeptember 24-én befejezték. Eredményünk: becsléseink, valamint a július és augusztus havi tényszámaink alapján termelékenységben és rentabilitásban felülmúlja az 1956 és 1957 évi legjobb szinteket.

Pécsi Kenderfonógyár"

„A nacionalizmus nem hazaszeretet" című cikkünk folytatása a mai számból anyagtorlódás miatt kimaradt.

Pártszervezeti feladat

a kultúrmunka segítése és ellenőrzése is!

Sok falusi párttitkár elvtársunk újságolta örömmel, hogy megalakult a KISZ, most színdarabot tanulnak a gyerekek, nem unatkozik télen a falu és azok is jönnek hamarosan, akik még nem léptek be, mert a színdarab tetszik a fiatalságnak...

Hogy milyen lesz és miről szól az a darab, azt nagyon ritkán említették. Hallgattak róla, s ez a hallgatás előbb-utóbb feltűnővé vált, olyan következtetések levonására késztette az embert, hogy a kulturális élet pártirányítása falun nem lehet a legmegfelelőbb.

Nincs más, meg kell nézni a gyakorlatban. Vegyük csak a sásdi járás területét!

Konszolidálódunk, de...

Néhány tájékoztatás jellegű dolog. Az ellenforradalom előtt 14 színjátszó csoport működött a járásban, most 13. A különböző szakkörök száma ugyanannyi, a tánccsoportok száma a nyári uborkaszezon végével növekedni fog. Egyszóval: a kulturális élet megindult, a helyzet itt is konszolidálódik. Tavasszal még két községben adták elő a Gyimesi vadvirágot, amely a cseléd-leány és a kulákfiú egybekelésének hazug heppiendjével végződik, most végre nem adják elő seholsem.

Az olvasómozgalom nagyon gyenge. Csak 190 egynéhány állandó felnőtt könyvtári kölcsönzője van a járásnak. A kölcsönzött szovjet szépirodalmi művek száma igen jelentéktelenül bár, de még csökkent a második negyedévben. Mivel az olvasók túlnyomó többsége értelmiségi, az adatokból arra lehet következtetni, hogy még nem szabadultak meg teljesen a zürzavaros nézetektől. És következtetni lehet arra is, hogy az ellenforradalomnak nemcsak utóvédharcokra, hanem gyenge támadásra is futotta erejéből a járás területén.

A színpadra került művek témáját és tartalmát tekintve is hasonló a helyzet, Ernszt Antal járási kultúrotthon-igazgató elmondása szerint egyetlenegy mai témájú szocialista, realista darabot sem adtak elő az idén a járásban.

Több megbecsülést a kultúrmunkának!

Rögvest leszögezhetjük, hogy nem azért, mert a mai témájú művek száma nagyon kevés. Ha így lett volna, akkor azt a néhány jól sikerült darabot, — amely ma a járási kultúrház szekrényében porosodik — régesrégen elkapkodták volna. S hogy mégsem kapkodták el, annak több oka is van. Először is: számos faluban kispolgári beállítottságú, vallásos intellektuelek kerültek a kultúrotthonok élére, akik szívesebben nyúlnak az olyan témájú darabokhoz, amelyek a Horthy-korszakot, vagy a ferencjózsefi időket idillikusan ábrázolják. Másodszor: a színjátszócsoportok eszmei vezetését több helyen az ellenforradalmi elemek gyerekei vagy pedig ugyancsak klerikális, kispolgári fiatalok ragadták magukhoz, akik egyszerűen nem akarnak mai témájú műveket játszani.

Sorolni lehetne még az okokat. De bármennyit is mondanánk el, végső fokon mindig arra a következtetésre jutnánk, hogy azért vannak bajok a kultúrmunkában, mert a falusi pártszervezetek többsége kevésbé törődik a kultúrotthon-igazgató személyével, a munkás-paraszt fiatalok arányával a színjátszócsoportokban, a műsorra kerülő darabok témájával és így tovább. Igazságtalanok lennénk, ha ezért egyértelműen elmarasztalnánk őket, hiszen — mint ismeretes — a nyílt harc és a pártszervezés befejezése után a békés építőmunkára való átállás, a tömegszervezetek megalakítása, a tömegagitáció, az intrika elleni küzdelem lekötötte erejük túlnyomó részét. E nehézségek javán azonban már keresztülverekedték magukat. A járási párt-végrehajtó bizottság értékelése alapján a legtöbb helyen véget vetettek a személyi torzsalkodásoknak, tömegesen érkeznek hírek a KISZ-szervezetek és népfront bizottságok megalakításáról, stb. — egyszóval jól mennek a dolgok. Ezért jelenthetjük ki bátran, hogy az egységükben megerősödött falusi pártszervezeteink képesek arra, hogy a kultúrmunka pártirányításával és eszmei vezetésével is foglalkozzanak. Csak több megbecsülést kellene tanusítani a kultúrmunka irányában! Sosem szabad elfelednünk, hogy egy mai életről szóló jól sikerült színielőadás felérhet egy pártnappal, hiszen sokszor ugyanaz a mondanivalója, csak nem direkt, hanem indirekt formában, vagyis szinte „észrevétlenül" neveli az embereket.

Könyörtelen harcot a jobboldali jelenségek ellen

Szinte biztosra vehető, hogy a kultúrmunka kézbevétele során jónéhány pártszervezetünk szembetalálja magát a jobboldali jelenségekkel. Már is megtörtént, hogy az egyik faluban úgy utasították el a pártvezetőség tagjait, hogy ne avatkozzanak be a munkájukba, mert nem értenek hozzá.

A munkásokból és parasztokból álló pártvezetőségi tagok valóban kevésbé értenek ahhoz, hogy például miképpen lehet kihasználni a darabban rejlő helyzetkomikumokat, s nem fognak előadásokat tartani az expozicióról és a tetőpontról, hiszen legtöbbjüknek nem szenvedélye és nem is hivatása. De engedelmet, ahhoz, hogy a darab témája megfelel-e a munkás-paraszt igényeknek, senki sem érthet jobban náluk. Ezért a lenéző „nem értenek hozzá" hangokat egyértelműen vissza kell utasítanunk, mert végső fokon a párt vezető szerepét veszik revizió alá. A párt nem mondhat le és nem mond le a kulturális élet pártirányításáról, nem engedi meg még egyszer, hogy Gyimesi vadvirág-szerű hazug, munkás-parasztellenes darabokkal traktálják a közönséget.

A pártirányítás természetesen nem jelenthet parancsolgatást és diktátumpolitikát, hiszen a kulturális élet különösen érzékeny az ilyen jellegű beavatkozásokra. A pártmunka fő eszközének itt is a meggyőzésnek kell lennie, amelyben különösen a kommunista pedagógusok segíthetnek sokat. Ezenkívül hasznos lenne időnként beszámoltatni a kultúrotthon igazgatóját, a színjátszócsoport vezetőjét, el kellene olvasni az előadásra tervezett darabokat stb. A falusi kultúrcsoportokat a KISZ kezébe kelléne adni mindenütt.

Kispolgári gondolkodásmód rejlik a sokat hangoztatott tétel mögött is, hogy a közönség csak szórakozásra vágyik és nem kíváncsi a mai darabokra. A „nem kíváncsi", a „csak szórakozni akar" ugyanis csak a spanyolfal szerepét tölti be és mindig a „több mai témájú művet a közönség elé" jelszó revíziója rejlik mögötte. Egyébként a spanyolfal is gyenge tákolmány és ha kicsit hozzáérünk, azonnal összeomlik, mert a hazugság falaiból épült. Itt van például Ota Safranek csehszlovák szerző darabja, a Makrancos házasok, amely a járási kultúrotthon szekrényében porosodik jelenleg. Az élet sűrűjéből merítette témáját. Arról van benne szó, hogy segítsen-e a férfi a házimunkában, dolgozó feleségének, avagy nem, amelyre sok-sok humoros fordulat után nyílt választ ad a szerző. Mágocsoni tavaly előadták és igen nagy sikert aratott vele a színjátszócsoport.

Több segítséget a járási pártbizottságtól!

E cikk keretében szólni kell még a járási kultúrotthonról is. Három függetlenített emberét és bár szegényes, de a járásnak mégiscsak sokat jelentő kulturális bázisát tekintve, méltó lenne a járási kultúrotthon névre. Valójában azonban csak sásdi kultúrotthon szerepét tölti be, hiszen munkatársai alig járnak vidékre, tevékenységük csak minimális befolyást gyakorol a járás kulturális életére.

Ernszt Antal elvtárs, a kultúrotthon igazgatója egyedül görnyed a harmadik negyedévi műsorprogram fölött és természetesen alig írt még valamit az üres rubrikákba, hiszen nincs az a fej, amely egymaga egy járásnak való ötletet tudna kiadni magából. Nagyon hiányzik a kultúrtanács, amelyben a szakemberek mellett részt vehetne a járási pártbizottság néhány munkatársa és a KISZ sok tagja is.

Ernszt elvtárs elmondotta, hogy az ellenforradalom előtt, amikor még a járási tanácson intézte a kultúrügyeket, havonta kétszer is összeültek a járási pártbizottság egy-egy vezetőjével, s nagyon sok hasznos tanácsot kaptak tőlük. Ma teljesen hiányoznak az ilyen kisértekezletek.

Bíró Sándor elvtárs, a járási pártbizottság agit. prop. osztályának munkatársa nem cáfolta Ernszt elvtárs állítását. Valóban, többet kellett volna törődniök a járási kultúrotthonnal. Hozzátette azonban, hogy Ernszt elvtárs is eljöhetett volna hozzájuk, mint ahogy a járási tanács művelődési osztályától is eljönnek sokszor. Ez is igaz, két „fél" viszonya mindig a két „féltől" függ.

A járási pártbizottság többet segíthetne Ernszt elvtársnak s általában többet törődhetne a kultúrmunkával. A téma feltétlenül megérdemelné, hogy az egyik végrehajtó bizottsági ülés külön napirendi pontjaként tárgyalják. Alapos helyzetfelmérés és megbeszélés után külön határozatot is hozhatnának a dologról, amelyet aztán minden alapszervezethez eljuttathatnának. Ilyen határozat nélkül nem is várható, hogy a kulturális élet pártirányításában jelentősebb fordulatot sikerül elérni a járásban.

Magyar László

VÁGYAKOZÁS

Az őszinte szerelem képes a legzüllöttebb embert is visszavezetni a rendes életbe — talán ez lenne a film mondanivalója. A züllött orvost, akiszinte sohasem józanodik ki, utcalányokkal barátkozik, Gérard Philipe alakítja, a szerelmet benne felébresztő asszonyt pedig nem kisebb művész, mint Michéle Morgan.

A film egy ember „újraszületését" akarja bemutatni s éppen ez sikerült legkevésbé. A „Vágyakozás" háromnegyed része a Gérard Philipe játszotta alkoholista orvos szánalmas, nyomorult életéről szól, s csak pár jelenetet szánnak arra, hogy bemutassák: vágyódik az emberi élet után. Pedig éppen ennek a „megtisztulási folyamatnak" kellett volna uralkodnia a film kockáin.

A filmet sem a két ismertnevű nagy művész, sem az olyan hiteles és emberi alakítások, mint amilyen a városi orvosé volt, nem tudták élethű tartalommal megtölteni.

(GARAY)

Miért nem játszanak Pécsett operát?

Néhány gondolat zenei életünkről

Pécs zenekedvelő város! — így „könyvelte el" a köztudat. S nem jogtalanul.

Városunkban akár a zene, akár a kóruskultúrát vizsgáljuk, azt állapíthatjuk meg, hogy mindkét területen határozott eredményeink vannak. Két zenekarral rendelkezünk: egy fél-függetlenítettel, a Pécsi Filharmonikus Zenekarral és a MÁV szimfonikus zenekarral. A filharmonikus zenekar anyagilag sem áll rosszul: évi 300.000 forint szubvenciót kap az államtól! Az elmúlt 10 hónap alatt Pécsett 19 koncertet rendeztek, ezen kívül a MÁV szimfonikusok is szerepeltek jónéhányszor. Elmondhatjuk tehát: a pécsi zenekedvelő közönségnek semmi oka a panaszra.

Igen, mindez szép. De ha egy kicsit alaposabban akarjuk zenei életünket szemügyre venni, akkor itt-ott sántító dolgokat is tapasztalhatunk. Ha végignézzük a koncertek közönségét, láthatjuk, hogy legtöbbször ugyanazok látogatják. Van itt Pécsett vagy kétezer „komoly zene"-kedvelő ember, akik érdeklődve hallgatnak meg egy-egy zenei estet. S felvetődik a kérdés: ha a zene mindenkié, akkor miért nem látogatják többen a zeneesteket, mit tettünk annak érdekében, hogy az emberek zenekultúrája fejlődjön?

Igaz, hogy az úgynevezett nehéz zenét sok ember nem élvezi. Di miért nem? Mert nem érti! Hát meg kell nekik magyarázni, tanítani kell őket. Elsősorban az iskolák végezhetnek ebben hatásos munkát. Erre vannak már határozott kezdeményezések. Az ősszel hangverseny-sorozatot indítanak az egyetemek és főiskolák, az általános iskolák felső és a középiskolák alsó osztályai részére, ahol nemcsak hangversenyt hallgathatnak végig, hanem magyarázatot is kapnak egy-egy zenekari műről a diákok. Ez helyes kezdeményezés — várjuk, milyen eredménye lesz.

A zenekultúra fejlesztésének egyik lehetősége az opera. Úgy véljük, Pécsett, ha sűrűbben nem is, de havonta egyszer-kétszer telt házzal játszhatnának operát is. Az év elején szóba került az operaelőadás ügye, készülődtek a Rigolettó bemutatására. Aztán abbamaradt. Miért? Eddig még nem sikerült kideríteni az elmaradás okát, de „valami bűzlik Dániában" — szokás az ilyen esetekre mondani.

Ha pár szót szóltunk zenei életünkről, beszélnünk kell kórusainkról is. Nemrég országos dalosversenyt rendeztek Pécsett, ahol városunk számos kórusa sikerrel szerepelt. A hiba az, hogy egy-egy kampány után mintha eltűnnének kórusaink a nyilvánosság elől. Mi ennek az oka? Elsősorban az, hogy nem volt olyan ember, aki gondját viselte volna kórusainknak. A karmesterek között sem volt úgyszólván semmi kapcsolat, a karmesterek egymástól teljesen függetlenül dolgoztak, egymás munkája iránt keveset érdeklődtek. Valószínű, hogy rövidesen agilis, hozzáértő ember „veszi kézbe" ezt a megoldásra váró feladatot is. Meg kellene szervezni a „karmesterek klubját", ahol a város zenei vezetői rendszeresen kicserélnék tapasztalataikat és vitatkozhatnának. Feladat lenne a hivatásos és az öntevékeny csoportok munkájának összehangolása! Életre lehetne kelteni a bőrgyár, a dohánygyár régen oly sok sikert elért kórusait is! Rendszeressé tehetnénk a daloshangversenyeket!

Akad tehát tennivaló mind a zene, mind a kórusmozgalom terén. És ha Pécs zenekultúráját fejleszteni akarjuk, akkor zenei vezetőinknek az eddiginél nagyobb összefogására van szükség.

Szigetvári jegyzetek

a meggyborról, csemegeuborkáról és egyebekről

A Szigetvári Konzervgyár pincéjében már javában érik a meggybor. Egymás fölött állnak a testes hordók a pince két oldalán hosszú sorban. Az ember azt hinné: nem is igaz, hogy ennyi meggy terem az országban, amikor a gyárbelék csak úgy megjegyzik: sajnos, kicsi a pincénk. Nem fér ide valamennyi borunk, a többit Turbékon meg másfelé kell tárolnunk.

Egy év termése 55—60 vagon meggybor. Valódi vörös. És erős. A tavalyi 18 Malligand-fokos volt, az idei még csak 14 körüli, de majd ez is felerősödik, amikor már teljesen letisztul.

Mondják, a meggyborban igen sok nóta van összesűrítve. Mert az a jellegzetessége, hogy megénekelteti az embert, ha jól a meggyboros pohár fenekére néz. Szóval jóindulatú bor nagyon. Fejfájást sem hagy maga után másnapra. — Így hát érdemes legalább próbaképpen egyszer megkóstolni.

●

A nemrégen elkészült új raktárépületben táncterem nagyságú helyiségeket töltenek meg szállításra készen a csemegeuborkával teli üvegek. A padlótól a mennyezetig nyúlnak az üveghegyek. Az üvegekben mértani pontossággal egymásmellé rakva viritanak az apró, ropogós uborkák, sárgán csillognak az üvegek alján a mustármagok.

Ezek az uborkás üvegek nemsokára már Svájcban, Ausztriában, vagy talán Svédországban kerülnek ki valamelyik elegáns csemegeüzlet kirakatába. Jóformán nincs is olyan ország, amelyik ne vásárolna tőlünk csemegeuborkát és olyan sincs, amelyik elegendőt tudna vásárolni. — Mert a csemegeuborka hiánycikk. Ha tízszer ennyi lenne, biztos mind elkelne. Az exportlehetőségek határtalanok. Termelőszövetkezetek és dolgozó parasztok, érdemes erre felfigyelni!

Igaz, hogy a külföldiek, főként a nyugatiak, szeretik a csemegeuborkát, mégis nehéz kielégíteni őket. Olyan minőségi feltételeket szabnak meg az uborkára, hogy szinte hihetetlen. Az uborka nem lehet görbébb az előírtnál, nem lehetnek rajta barna pöttyök és a többi és a többi. Egy svájci rendelés például már legalább olyan precíz munkát igényel, mint mondjuk egy svájci karórának a gyártása. De hát az uborka is, a gyárban dolgozók szakértelme is birja a versenyt a legfinnyásabb igényekkel is és továbbra is hódítják az új vevőket, új fogyasztókat.

●

Sokan mondják, hogy a házilag eltett befőttnek nincsen párja; a konzervgyári befőtt csak rossz utánzat.

Mit mond erre a konzervgyár? Azt, hogy a háziasszonyok nem tudnak olyan jó befőttet csinálni, mint a gyár.

Melyik háziasszony tudná otthon például a kórtét cukorban meghúzatni? Mert a gyárban minden befőttnek szánt gyümölcs átesik ezen a műveleten. Egyik gyümölcsfajta egy napig, de van amelyik több napig is áll az üvegberakás és gőzölés előtt sűrű cukros szirupban. A szirup cukortartalmát közben magába szívja a friss gyümölcs és már cukorral telítve kerül az üvegekbe, ahol ismét új sűrű sziruppal öntik fel gőzölés előtt.

No és az üvegberakás esztétikája. Mert az is létezik. A gyümölcsöknek úgy kell az üvegbe kerülni, hogy szemre is szépek legyenek. Egyformára kell őket faragni, szimmetrikusan kell őket elhelyezni. Így lesz a befőtt igazán szemnek, szájnak ingere. És ezért — az ízéért és a színéért — szeretnek bele sokan a konzervgyári befőttbe.

●

Tizenkét évvel ezelőtt a gyár helyén csak egy kis árpapárlókölővel és lekvárfőzőüstökkel felszerelt uradalmi „konzervgyár" állt. Akkor leafeljebb nagyzásból nevezhették csak azt a bizonyos kócerájt gyárnak.

Ma viszont csaknem minden hónapban kap a gyár valamilyen új gépet. Ebben az évben állt munkába a zöldbabhegyező, a borsófőző és az üvegmosógép. Nagyon jó gépek ezek valamennyien. A babhegyezőt az idén még sem tudták próbálni igazán a legnagyobb beszállított babmennyiséget is két órán belül megtisztította. A borsófőző is elnyeli a legnagyobb borsómennyiséget is. Egyik fuvásszalagjával felszállítja a főzőbe a másikkal pedig a főtt borsót szállítja üvegbetöltésre kész kéz alá. Az üvegmosó is lenleg mintegy négyszáz üveget mos óránként. Az asszonyok csak beléhelyezik az üvegeket, a többit a gép végzi: forró lúggal, forró és langyos vízzel. Ezt a munkát nemrégen még 6—8 asszony végezte el verejtékes munkával és sokszor lúgtól kimart kézzel.

Ezek az új gépek új korszakot is jelentenek a gyár életében. Ezek jelzik, hogy igazi gyár lett az elmúlt évek alatt a faluvégi kisüzemből.

KURUCZ PÁL

SPORT

Mérkőzések az A osztály II-ért

Középcsoport: BTC II.—Hosszúhetény 1:0, Szpártákusz—Magyarszék 3:0, Sásd—Pécsi Vasas II. 2:0, Kesztyűgyár—Cementipari 5:0, Mágocs—Nagykozár 3:1, Helyiipari B—Elektromos 3:0, Vasas II, Bányász—Szikra 2:0.

Nyugati csoport: Kétújfalu—Királyegyháza 5:0, Baksa—Nagytótfalu 2:2, Nagyharsány—Szentdénes 7:2, Siklós—Szigetvár II. 5:2, Vajszló—Szentegát 2:1, Pécsbányatelepi Bányász II.—Mozsgó 5:1.

Keleti csoport: Károlymajor—Beremendi AG 1:1, Uj-Mohács—Töttös 2:2, Sátorhely—Bóly 2:1, Szederkény—Versend 2:2, Véménd—Lánycsók 1:1.

Megyei ifjúsági mérkőzések: Hidas—Építők 4:0, Villány—Postás 2:1, Pécsszabolcsi Bányász—Komlói Béta-akna 2:1, Kinizsi—Porcelángyár 6:0, Szászvár—Vasas I. Bányász 4:0, Szentlőrinc—Sellye 4:0, Pécsvárad—PVSK 3:0.

AZ ALOSZTÁLY II. NYUGATI CSOPORTJÁNAK ÁLLÁSA

1. Nagyharsány	4	4	—	—	24: 7	8
2. Pécsbánya II.	4	3	—	1	14: 5	6
3. Siklós	4	3	—	1	12: 5	6
4. Vajszló	4	3	—	1	11: 6	6
5. Kétújfalu	4	2	1	1	15:14	5
6. Szentegát	4	2	—	2	8: 5	4
7. Szigetvár II.	4	2	—	2	12:10	4
8. Szentdénes	4	2	—	2	6:11	4
9. Baksa	4	1	1	2	5:13	3
10. Mozsgó	4	1	—	3	9:10	2
11. Nagytótfalu	4	1	—	3	5:14	2
12. Királyegyháza	4	—	—	4	3:24	—

A teljes magyar salakmotoros élgárda jön le vasárnap Pécsre

Nagyban folynak az előkészületek a vasárnapi országos motoros salakpálya-versenyre. A Pécs-Baranya és a magyar motoros szövetség közösen bonyolítja le a versenyt és az eredmények beleszámítanak az országos bajnoki pontversenybe.

Minden számottevő magyar salakmotoros ott lesz vasárnap a Tüzér utcai pályán. Kárpáti, a legjobb pécsi versenyző, aki legutóbb vasárnap meglepő nagy győzelmet aratott, különösen nagy igyekezettel és lelkesedéssel készül a pécsi versenyre. A héten már a Tüzér utcai pálya salakján edzett, hogy megszokja a pályát. — Szombaton délután egyébként az összes résztvevő hivatalos edzést tart majd, melyre a nagy nyilvánosság előtt kerül sor. Az érdeklődők is megtekinthetik már az edzést. — Kik jönnek Pestről és vidékről a versenyre? Kárpáti legnagyobb ellenfelének Nádor ígérkezik, de Zeke és Vörös is igen jóképességű versenyző, nem beszélve Deményről. Elindul a versenyen a többi magyar salakmotoros is. Nagy verseny, rég nem látott küzdelem várható a vasárnapi salakpályás motorversenyen.

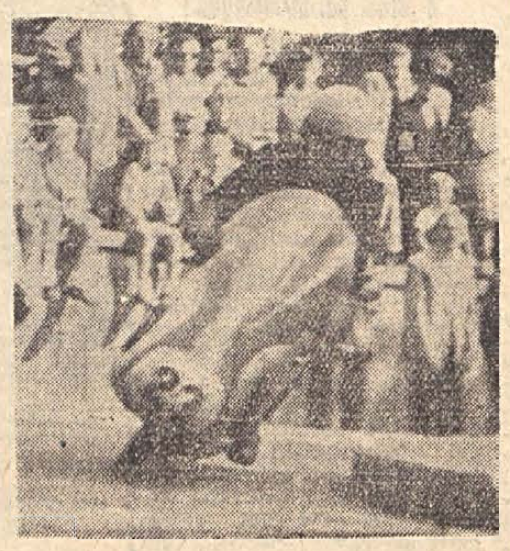

A vasárnapi háztömbkörüli gyorsasági motorverseny egyik hőse kétségkívül Gondos Aranka, az Ujpesti Dózsa versenyzője volt. A 125 kcm-es sorozatgépek és speciálgépek versenyében is megérdemelten győzött. Mindkét futamban biztosan utasította maga mögé a férfi versenyzőket. Képünkön: Gondos Aranka a sétatéri felső kanyarban.

Kezdődik a kosárlabda NB

Háromhónapos szünet után vasárnap ismét pályára lépnek a legjobb magyar kosárlabdacsapatok, hogy megküzdjenek az 1957—58. évi kétfordulós Nemzeti Bajnokság pontjaiért. A pécsi kosárlabda sportot az első osztályban a PVSK férfi és női csapata képviseli. Az NB II-ben három pécsi férfi: a PEAC, Postás és a Ped. Főiskola, valamint egy női: a Pécsi Meteor jogosult indulni. A hosszú mérkőzéssorozat igen nehéznek ígérkezik, hiszen úgy az NB I-ben, mint az NB II-ben kivétel nélkül mind igen jóképességű csapat szerepel. Az NB II-ben például Győr, Sopron, Székesfehérvár, Pécs, Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Baja kosárlabdázói mellett budapesti csapatokkal kell megküzdenie a pécsi kosárlabdázóknak.

Mit várhatunk a pécsi kosárlabdázóktól? Az NB I-ben talán soha sem volt olyen kiegyensúlyozott, erős a mezőny, mint az idén. Egy-két kiemelkedően jobb csapat mellett nagyon sok az egyenlőképességű gárda. A PVSK női csapata tavasszal igen jól szerepelt, kis híjával múlott, hogy nem a legjobb vidéki csapatként végzett, de a férfiak is többet nyújtottak a vártnál. A most induló bajnokságban néhány fiatal tehetséggel megerősödött a PVSK férfi csapata, így remény van rá, hogy az idén sem vallanak szégyent.

Az NB II-ben a PEAC szeretné megismételni tavaszi jó eredményeit. Erre minden adottság megvan, fiatal, jóképességű játékosok mellett tapasztalt, idősebbek alkotják az együttest. A gyors játék fekszik a játékosoknak, az utánpótlással sincs baj az egyetemistáknál, hiszen a tanév megindulásával több csapatra való játékos került a sportkörhöz! A Postásnak komolyabban kell venni a mérkőzéseket, különben ismét olyan helyzetbe kerülhetnek, mint a tavaszi bajnokságban, amikor könnyelműsködésük miatt biztos pontokat adtak le. A csapat játékosgárdája megerősödött, Bóta László személyében új edző került hozzájuk, a PVSK kupában jól játszottak, NB II-ben is az élmezőnyben végezhetnek. A Ped. Főiskola is megerősödve indul az NB II-ben. A tavaly jól szereplő játékosokhoz néhány új fiatal került. A főiskolások előkészületeit erősen zavarja, hogy pillanatnyilag nincs edzőjük. Ezt a kérdést megoldják, minden lehetőségük adva van a sikeres szerepléshez. A női csapatoknál induló Pécsi Meteortól többet vártunk a tavasszal.

A bajnokság előtt csapataink a PVSK Kupa mérkőzésein vettek részt és igyekeztek a lehető legjobban felkészülni a bajnoki mérkőzésekre. E bemelegítő mérkőzések után most vasárnap aztán a bajnoki pontokért lépnek majd pályára. A PVSK NB I-ben szereplő férfi csapata az FTC-vel mérkőzik Pécsett, de a hazai pályán játszik az NB II. első fordulójában a Postás, a PEAC és a Meteor is. A Ped. Főiskola Bajára utazik, a PVSK női csapatának nem lesz mérkőzése.

*

Képünkön: dr. Rácz János (PEAC) kosárra dob a PEAC II. férfi—PVSK I. női mérkőzésen.

Vívósportunk hírei

A vívószövetség összeállította a pécsi vívók legközelebbi versenyműsorát. Eszerint szeptember 29-én a PEAC—Diósgyőri VTK csapatverseny lesz Pécsett, október 6-án a PVSK rendez férfi és női ifjúsági tőrversenyt. Október 12-én pedig a PEAC—Budapesti Vasút csapatversenyt rendezik meg. A budapesti vasutasok vívói között szerepel Kamuti, Papp és Czvitkovszki, akik a párizsi vívóvilágbajnokságon bizonyították be, hogy a világ legjobbjai közé tartoznak.

A PEAC—Diósgyőri VTK férfi tőr- és kard-csapatmérkőzést az egyetemi tornacsarnokban rendezik meg vasárnap délelőtt. — Az őszi idény első vívóeseménye Pécsett igen jelentős a vidéki erőviszonyok megismerése szempontjából. A diósgyőriek igen erős csapattal rendelkeznek. A férfi tőrversenyben elindulnak a PVSK fiatal tőrözői is. Kardvívásban a diósgyőriek talán a legjobbak vidéken. A pécsi vívók részére nagyon hasznos lesz ez a találkozó, s ha lelkesen vívnak, szorossá tehetik a mérkőzés kimenetelét. — Nem beszélve arról, hogy jó felkészülést jelentenek a találkozók a közeli országos csapatbajnokságokra.

*

A vívószövetség értesíti tagjait, hogy ma este fél 7 órakor a városi sportfelügyelőség helyiségében értekezletet tartanak, melyre kérik a tagok megjelenését.

Ártalmas-e az egészségre az ökölvívás?

Nemcsak nálunk, hanem külföldön is sokat foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy az ökölvívás milyen hatással van a versenyzőkre. Az NSZK-ban az ökölvívószakemberek nemrégiben értekezletet tartottak, s az a vélemény alakult ki, hogy az ökölvívás semmivel sem ártalmasabb bármely más sportágnál. Ha fordulnak is elő komoly sérülések, megbetegedések, az utólagos orvosi vizsgálat megállapította, hogy az illető versenyző már előzőleg nem volt egészséges.

A berlini ökölvívószövetség orvosi bizottságának javaslatai alapján különböző védelmi határozatokat hoztak. Azok az ökölvívók, akik [illegible] versenyben vesznek részt és legalább az elődöntőig eljutnak, a küzdelem befejezése után 14 napig nem szerepelhetnek. Azok az ökölvívók pedig, akik bár nem szenvedtek különös vereséget, de sok ütést kaptak és meg is roggyantak, az orvosi vizsgálat alapján versenytilalom alá eshetnek. A vezetőknek be kell jelenteniök, ha valamelyik versenyzőjük korábban betegeskedett, vagy baleset érte. Ezeken a versenyzőkön az orvosok úgynevezett „agy-áram"-vizsgálatot végeznek. Határozatot hoztak, hogy a vezetőbírónak a gong elhangzása után is tovább kell folytatnia a számolást a meg-roggyant versenyzőre.

Közlemények

A városi tanács kereskedelmi osztálya értesíti a vásárló közönséget, hogy a nyári idény elmúltával a csecsemőtej vasárnapi árusítására kijelölt boltok szeptember 29-én tartanak nyitva utoljára vasárnap. A következő vasárnaptól, október 6-tól kezdve a tejboltok vasárnap mind zárva tartanak, ezért felhívják az igényjogosultakat, hogy vasárnapi csecsemőtejszükségletüket szeptember 29-e után már szombaton szerezzék be.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 29-től Pécs—Kozármisleny, Pécs—Nagykozár és Pécs—Keszü viszonylatban közlekedő autóbuszjáratokat a MÁVAUT veszi át.

A jövőben esetleges felvilágosításokért a MÁVAUT forgalmi irodájához szíveskedjenek fordulni.

Továbbá értesítik az utazóközönséget, hogy szeptember 26-tól szombat és vasárnapi napokon próbajáratként beállított deindoli 23,45-ös járatot részvétlenség miatt megszüntetik.

A 23,15-ös Nagyárpád felé szombat és vasárnap közlekedő járatot ugyancsak részvétlenség miatt leállítják.

*

A Pécsi MÁV Igazgatóság közli, hogy szeptember 29-én, vasárnap 0 órakor a MÁV egész hálózatán új téli menetrend lép életbe.

Megyei viszonylatban csak a harkányfürdői vonalon lesz lényeges változás, egyéb vonalakon csupán egyes vonatok menetrendje lényegtelen (perces) eltéréssel módosul. Részletes felvilágosítást a vasútállomások adnak.

Külön felhívják a figyelmet, hogy a menetrend-változás éjszakáján a nyári időszámítás megszűnik és ismét a közép-európai időszámítás lép életbe.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.40: Elhelyezkedési tanácsadó.
17.45: Schumann- és Liszt-dalok. Közreműködik: Baranyai Zsuzsa, Abay Gerda, Farkas Imre, Meláth Ottó. Zongorán kísér: Szeép Zoltánné és Papp Árpádné.
18.00: Hírek. — Tudósítások.
18.20: A Nádor-étterem tánczenekarának műsorából.
18.40: „Fölfelé megy borban a gyöngy . . ." Bordalok.
18.50: Régi slágerek. Petress Zsuzsa és Rátonyi Róbert énekel.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Jacobi: Sybill. Este 7 órakor.

MOZI

Park: Vágyakozás (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth: Mert szegény vagy, hamarabb kell meghalnod (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Vágyakozás (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Vízkereszt, vagy amit akartok (6 és 8 órakor)
Építők Kultúrotthona: Átkozott pénz (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Hét lányom volt (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Gyötrelmes éjszaka (8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Oké, Néró (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Utak és sorsok (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Till Eulenspiegel (8 órakor)

SZAVALÓ- ÉS BESZÉDMŰVÉSZETI TANFOLYAM

Pécs város Művelődési Házában a nagyszámú jelentkező miatt a beszédművészeti tanfolyam diáktagozatát megindítják vasárnap de. 10 órakor. Jelentkezni mindkét tagozatra lehet még a Művelődési Ház irodáján (Déryné utca 18.). Havi tandíj 20 forint. Vezeti: Hajnal Ernő tanár.

A MUNKÁCSY MIHÁLY SZABADEGYETEM BEIRATÁSAI

a titkárság október 5-ig meghosszabbította. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és du. 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11., I. em. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját folytatólagosan közöljük:

IX. Biológia. — Egészségügy.
1. Mi okozza a rákbetegséget.
2. A rákbetegség modern megelőzése és gyógykezelése.
3. A rádióaktív izotópok szerepe, a kutató és gyógyító orvostudományban.
4. Amit a vírusokról tudni kell.
5. A járványos gyermekbénulás.
6. a) A máj élettana és kórélettana.
b) A járványos májgyulladás és a sárgaság.
7. Az influenza és nátha.
8. A baktériumok világa.
9. Harc a baktériumok ellen (immunitás, védőoltás, antibiotikumok).
10. A tuberkulózis.
11. A reumás betegségek.
12. Az emésztőrendszer fertőző betegségei (tífusz, vérhas, paratífusz).
13. Gyermekkori fertőző megbetegedések (vörheny, szamárköhögés, diftéria).
14. a) A vegetatív idegrendszer.
b) A fekélybetegség és egyéb vegetatív betegségek.
15. a) Az érrendszer élettana és kórélettana.
b) Az érelmeszesedés és magas vérnyomás.
16. Az élő szervezet elektromos tevékenysége és ennek felhasználása a diagnosztikában és gyógyászatban.

Labdarúgó-csapataink a vasárnapi mérkőzésekre készülnek

A Pécs-Baranya vasárnap Pécsett játszik a Diósgyőri Vasassal. A vendégek kérésére fél 3-kor kezdődik a mérkőzés. A heti előkészületek során minden játékos a sérült Csupák kivételével részt vett az edzéseken. A vasárnapi mérkőzésre egyelőre tizenötös kerete van Volentik Béla edzőnek. A Diósgyőri VTK ellen Danka, Szőcs, Kocsis, Farkas, Pleck, Hegyi, Kresz, Lovig, Opova, Kamondi, Horváth, Virág, Schwara, Lehel és Kovács játéka jön számításba. A kék-sárgák tartanak a diósgyőriektől, bár mint mondják, vidéken közel sem tudják azt nyújtani, mint otthonukban.

*

A Komlói Bányász ugyancsak nehéz ellenfelet kap vasárnap. Az MTK-val mérkőznek Budapesten. Csütörtökön Szigetváron játszottak edzőmérkőzést, az NB III-ban szereplő szigetvári csapat volt az ellenfél. Vasárnap Budapesten minden valószínűség szerint az eddig szerepelt tizenegy lép majd pályára, mivel Gelencsérre még most vasárnap se számíthatnak. Hogy mi lesz az eredmény? — A komlói szurkolók bíznak csapatukban, hogy tisztes eredményt érnek el Budapesten.

*

A Pécsbányatelepi Bányásznál bizakodó a hangulat. A szurkolók örülnek, hogy végre megtört a balszerencse-sorozat és győzött a csapat. Remélik, hogy vasárnap újabb sikereket érnek el. A heti kétkapus edzésen egymás ellen játszottak, az első félidőben nagy kedvvel és frissen mozogtak a játékosok, különösen Kása volt elemében. Mazil kisebb sérülést szenvedett az edzésen, de vasárnap játszhat. A két sérült, Kósa és Szőke is edzésbe állt. A Zalaegerszegi TE elleni vasárnapi mérkőzésüket fél 3-kor játsszák le az újhegyi sportpályán.

*

A Pécsújhegyi Bányász vezetői teli vannak gondokkal. Három játékosukat: Kesztyűst 2, Sértőt 1, Hertelendit pedig 4 hétre eltiltották a játéktól a legutóbbi hazai mérkőzésen történtekért. A Vasas ellen így több fiatal kerül a csapatba. A mérkőzést szombaton délután fél 5 órakor rendezik meg Ujhegyen.

*

A Pécsi Vasasnál elégedettek a csapat kaposvári eredményével — a játékkal már kevésbé. Főleg a csatársor játékán szeretnének javítani. Tamási edző gondban van, mert Szopka sérült, Stelzámmert viszont eltiltották. A védelemben bíznak és legalább döntetlen eredményt szeretnének elérni Ujhegyen.

*

A Szigetvári ZMSE vasárnap ismét otthonában mérkőzik. A csatárgóiakkal találkoznak. Ezt a mérkőzést is meg lehet nyerni, mondogatják a szigetváriak és akkor jöhetnek a nehezebb mérkőzések is. A csapat összeállítása közvetlenül a mérkőzés előtt dől majd el.

*

Mohácson ugyancsak örültek a nagykanizsai győzelemnek. Ez a győzelem nemcsak a játékosoknak adta vissza az önbizalmat, hanem a szurkolók is bíznak a játékosokban. Ezideig is ment a játék a csapatnak, de a góllövéssel bajok voltak. Most két fiatal került a csatársorba, Tompity és Csanda II. lendületet vittek a támadók játékába. Vasárnap a bonyhádiak ellen első hazai győzelmüket szeretnék elérni. A mérkőzés délután 4 órakor kezdődik a mohácsi sportpályán.

APRÓHIRDETÉSEK

— **HALÁLOZÁS.** Özv. Horák Józsefné szeptember 24-én 79 éves korában elhunyt. Temetése 30-án, 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

Popilla István

kőfaragó szeptember 25-én, 56 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése szeptember 28-án, fél 1 órakor lesz a központi temető kápolnájából. Az engesztelő szentmisét 28-án, 7 órakor a Szent Ferenc plébánián mutatják be.

A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetünk mindazoknak, akik felejthetetlen nővérünk temetésén megjelentek és virágot küldtek.

Nick testvérek.

— Köszönetet mondunk mindazoknak, akik Szaláncty Dénes ny. áll. pénzt. főtanácsos, felejthetetlen édesapánk, após, nagyapánk, dédapánk temetésén megjelenésükkel, részvétnyilvánításukkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

— Hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik szeretett férj, apa, nagyapa temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló Tarr család.

Boroshordók eladók, 200—300 literig, prima állapotban. Rózsa Ferenc út 25. sz. (volt Alsó-Malom utca.) 803

Használt férfiruhát, — csizmát, bakancsot, gumicsizmát veszek. Kovács, Kossuth Lajos utca 17; udvarban. 724

Egyszobás vagy háromszoba összkomfortos lakást keresek. — Kétszobásat adok ráfizetéssel. Hunyadi út 1. sz. 811

Telepünk őrzésére — megfelelő kutyát veszünk. Jelentkezés levélben: Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, — Pécs, Déryné u. 35. 242

Szaktanfolyamokat indít a Vasas Szakszervezet területi bizottsága, a központi mérnök és technikus tanács irányításával a következő tárgyakból. 1. műszaki rajz (10 hónap), 2. műszaki matematika (10 hónap) Felvilágosítás és beiratkozás szeptember 30-ig minden nap 9—5 óráig, Színház tér 1. szám (II. emelet 8. szoba). 663

3 család méh, 28x42-es rakodó kaptárral eladó. Pécs, Rigóder tető 26. sz., volt Zsolnay szőlő. 804

Eladó I. a. tégla. Erdeklődni Hantoséknál, Dicz-malom utca, — Zsolnay gyárnál, Higetnél. 802

Egy jókarban lévő — 12,5 hl-es kád eladó. Muszman István, — Nagyárpád. 797

Soós János motoros fafürészelő, Pécs, Bajcsy Zs. u. 10. Telefon: 14-03. 805

Veszek használt és törött hegedűket, férfi ruhákat, lábbeliket. — Poszák, Bartók Béla utca 17. 781

1000 négyszögöl szőlő lakható épülettel, teljes felszereléssel eladó. Ujhegy, II. dűlő 127. sz. Érdeklődni: Felsővámház (Vorosilov) u. 33. 798

Szüretelőkád, rézcsap, asztalitűzhely, kályharadiátor olcsón eladó. Munkácsy M. u. 29. 825

Pedagógiai Főiskola (Pécs, Ifjúság útja 6.) azonnalra keres kémiai tanszékére férfi segédlaboráns hivatalsegédet. Ezenkívül alkalmaz fűtő segédmunkásokat. Jelentkezés a kémiai tanszéken, illetőleg a gazdasági osztályon. 257

Pécsi Kesztyűgyár 2 éven felüli gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőt keres azonnali belépésre. Fizetés kollektív szerint. Cím: Pécs, Ferenc u. 10. 251

Gyermekek nappali gondozását vállalom. Cím: Bódiné, Alkotmány u. 87. 833

A Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat (Pécs, Déryné u. 35.) szakképzett ácsot, és egy segédmunkást felvesz. 249

Rádiót veszek, javítok, néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. 31

Kifizetőhelyi gyakorlattal rendelkező — SZTK ügyintézőt azonnalra felvesz Építő 22. sz. Állami Építőipari Vállalat. Jelentkezés 1957. október 1-én a központi irodán: Golgota, Kővágószőlős 788

Magyarteleken 9 kh. föld eladó. Érdeklődni: Véghéknél. 891

Pianinó kitűnő állapotban eladó. Anna u. 28. szám. 907

Új állapotban lévő zöld Pannonia eladó. Pécs, Ungvár u. 6. sz. 787

2 szoba, összkomfortos lakásomat, 1 szoba hallosra cserélném. Sallai u. 8. 600

Bútorozott szoba házaspár részére azonnal kiadó. Aponyi tér 6., fsz. 2. 809

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 228. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1957 SZEPTEMBER 28

A magyar kormányküldöttség megérkezett Pekingbe

Nagyszabású fogadás a repülőtéren

Peking (Új Kína) Mint már jelentettük, pénteken pekingi idő szerint 15 órakor megérkezett a kínai fővárosba a Magyar Népköztársaság kormányküldöttsége és a csehszlovák nemzetgyűlés küldöttsége. A repülőtéren összegyűlt többezer főnyi tömeg nagy tapsba és éljenzésbe tört ki, amikor a vendégeket szállító TU 104-es lökhajtásos utasszállító repülőgép földet ért. A repülőgépből kiszálló *Kádár János* miniszterelnököt, a magyar kormányküldöttség vezetőjét, *Zdenek Fierlingert*, a csehszlovák nemzetgyűlés elnökét, a csehszlovák parlamenti küldöttség vezetőjét, valamint a küldöttségek tagjait *Liu Sao-csi*, az országos népi gyűlés állandó bizottságának elnöke, *Csou En-laj* miniszterelnök, a miniszterelnökhelyettesek, a népi gyűlés állandó bizottságának alelnökei, a kormány többi tagja, magasrangú katonatisztek és a diplomáciai testület tagjai fogadták.

A magyar, a csehszlovák és a kínai nemzeti Himnusz elhangzása után Kádár János miniszterelnök és Zdenek Fierlinger, a csehszlovák nemzetgyűlés elnöke, Liu Sao-csi és Csou En-laj kíséretében ellépett a felsorakozott díszszázad előtt.

A magyar és a csehszlovák vezetőket hosszasan megtapsolták, amikor beszédet intéztek a tömeghez.

Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke Pekingbe érkezésekor a többi között ezeket mondotta:

— Az imperialisták nem tudták meghódítani a Magyar Népköztársaságot, mert olyan barátai vannak, mint a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság.

Hangsúlyozta, a Magyarország elleni sikertelen imperialista támadások azt a célt szolgálták, hogy szétmorzsolják és megosszák a szocialista országok táborát és elszakítsák a magyar népet a Szovjetunió, Kína és más szocialista országok népeitől. Ezután így folytatta:

— Egységünk és barátságunk a Szovjetunióval, a népi Kínával és más szocialista országokkal, minden próbát kiállt és most még szilárdabb és erősebb, mint az imperialista támadások előtt.

— A Kínai Népköztársaság súlya és befolyása ma már olyan nagy, hogy részvétele nélkül nem lehet megoldani semmiféle fontos nemzetközi kérdést — mondotta a magyar miniszterelnök, majd így folytatta:

— Soha sem felejtjük el azt a baráti segítséget, amelyet a kínai kormányküldöttség januári látogatása jelentett, amikor a magyar nép nehézségekkel küzdött.

Csou En-laj miniszterelnök a magyar kormányküldöttséget a hős magyar nép képviselőiként üdvözölve, kijelentette:

— Őszinte köszönetet mondok azért, hogy elhozták a testvéri magyar nép értékes, baráti üdvözletét a kínai nép számára. A népeink közötti barátság, amely a proletárnemzetköziségen alapul, széttéphetetlen.

A magyar és a csehszlovák vendégek ezután a prágai népi tanács küldöttségének tagjaival együtt, akik ugyanazzal a repülőgéppel érkeztek, végigsétáltak a repülőtéren s üdvözölték a tömeget. A vendégeket vörös és rózsaszínű virágcsokrokkal halmozták el.

A kormányküldöttség kínai látogatásáról

Az osztrák-magyar viszonyról

A disszidáltakról

nyilatkozott a külügyminisztérium szóvivője

Gyáros László, a külügyminisztérium szóvivője pénteken sajtóértekezleten válaszolt a magyar és a külföldi sajtó tudósítóinak kérdéseire.

Nyugati újságírók félremagyarázva Dobi István Kisújszálláson mondott beszédét, kérdést tettek fel, hogy mikor fejeződik be az ellenforradalmárok üldözése és mikor lesz Maléter Pál, Rácz Sándor és az írók ügyének tárgyalása.

A szóvivő szószerint idézte Dobi István beszédét, amelyben szó sincs az újságíró által felhozott állításokról. A tárgyalások időpontjának meghatározása pedig, mint mondotta, a magyar bíróságokra tartozik.

A Reuter tudósítója érdeklődött a magyar kormányküldöttség kínai útjáról.

Ezzel kapcsolatban Gyáros László elmondta, hogy a magyar kormány jelenlegi útja egyrészt viszontlátogatás, melyet Csou En-laj ez év januári magyarországi látogatása előzött meg. Másrészt a kínai kormány meghívására a magyar kormányküldöttség részt vesz a Kínai Népköztársaság nemzeti ünnepén. Ami egy kínai delegáció esetleges magyarországi utazását illeti, ilyenről jelenleg nincs szó, de a kínai testvérnép küldötteit mindig szívesen látjuk Magyarországon.

A „Magyarország" munkatársának kérdésére a Svájcban Magyarország ellen folyó rágalomhadjárattal kapcsolatban

a szóvivő megállapította, hogy mostanában Svájcban valóságos szervezett sajtókampány folyik a Magyar Népköztársaság ellen. Ebbe a kampányba még az úgynevezett tárgyilagos lapok is bekapcsolódtak, sőt a Berner Zeitung még azt sem átallotta, hogy hazánk felségjeleit, címerünket és zászlónkat gyalázza, sőt fenyegető hangú cikket közöljön. Követségünk megtette a szükséges lépéseket. Reméljük, hogy az illetékes svájci

(Folytatás a 2. oldalon.)

A néphadsereg napjának ünnepi műsora

A néphadsereg napjának megünneplésére már hetekkel ezelőtt megkezdték az előkészületeket. Különböző üzemekben és intézetekben előadásokat tartottak a fegyveres erők képviselői. Ezenkívül az egyes fegyveres testületek kölcsönösen meglátogatják egymást, megismerkednek életükkel, erősítik a fegyverbarátságot.

Szombaton este 18 órakor a rendőrklubban jönnek össze a fegyveres testületek képviselői. Megnyitó után Jelenszky Márton alezredes elvtárs, a pécsi helyőrség parancsnoka tart ünnepi beszédet. Majd kiosztják a néphadsereg napja alkalmából rendezett sportversenyek győzteseinek a díjakat. A díjkiosztást kultúrműsor követi, utána pedig tánc és baráti beszélgetéssel ér véget az ünnepély. A szombat esti találkozóra meghívják a helyőrségben tartózkodó szovjet alakulat harcosait és tisztjeit is.

Vasárnap délelőtt lóversenyeket rendeznek a málomi lőtéren, melyre szintén meghívják a szovjet elvtársakat.

Nemcsak Pécsett rendeznek ünnepségeket a néphadsereg napja alkalmából, hanem szerte a megyében is. A járási kiegészítő parancsnokságok és a rendőrkapitányságok ünnepi gyűléseken ismertetik a néphadsereg jelentőségét és életét. Az ünnepségekre meghívják a helyi tömegszervezeteket és termelőszövetkezeteket.

A határon az őrsök a körzetükbe tartozó községekben találkozókat tartanak a polgári lakossággal. Az ismerkedés célja, közelebb kerülni azokhoz, akik közül a hadseregbe, határőrségbe kerültek a fiatal harcosok és tisztek.

November 7 tiszteletére

Lesz verseny Pécsbányán is

A pécsbányai bányászok munkája az utóbbi időben észrevehetően javult — s bár még mindig lemaradással küzdenek — remény van arra, hogy ezt a hónapot már terveljesítéssel zárják. Ennek a reményének adott kifejezést a napokban Mosonyi Sándor elvtárs, a pécsbányai bányaüzem vezetője is a nagy csarnokot zsúfolásig megtöltő reggeles harmad bányászai előtt, de hozzátette, hogy csak abban az esetben, ha a munkaidő kihasználása tovább javul, ha a teljesítmények tovább emelkednek.

Ezen a reggeli röpgyűlésen az üzemvezető szavaiból és a bányászok helyeslő bologatásaiból, közbeszólásaiból egyaránt kiderült, hogy a pécsbányai bányászok is nagyon szeretnék, ha részesülhetnének az évvégi nyereségrészesedésből. A bányaüzem műszaki vezetői szerint erre meg is van a lehetőség. Mosonyi elvtárs elmondotta például, hogy a bánya jelenlegi állapotát, a műszaki adottságokat figyelembe véve és számítva arra, hogy a bányászok magatartásában, munkához való viszonyában gyökeres fordulat áll be, negyedik negyedévi termelési tervüket 103 százalékra teljesíthetik.

Ha például a pécsbányai bányászok a jövőben úgy dolgoznak, hogy az októberi, novemberi és decemberi termelési tervüket 103 százalékra vagy még ennél is többre teljesítik, ha a megengedett 2,5 százalékos palatartalmat nem lépik túl, ha sikerül a 264,60 forintos önköltségüket legalább 262,60 forintra lecsökkenteni s a bumlizók száma is legalább 20 százalékkal csökken, akkor az év végén minden valószínűség szerint legalább kétheti fizetésüknek megfelelő összeget kapnak nyereségrészesedés címén.

S mivel ezért a célért minden bányásznak a szó szoros értelmében érdemes küzdenie, és a feladatok nagysága meg is követeli, a bányaüzem vezetői — miután a pártszervezet, a szakszervezet vezetőivel, a kommunista és a pártonkívüli bányászok legjobbjaival megbeszélték — javasolták a pécsbányai bányászoknak, hogy elevenítsék fel a munkaversenyt, lépjenek párosversenyre a komlói Kossuth aknával.

A javaslat felett nem tartottak szavazást. Az üzem vezetője azt kérte a bányászoktól, hogy jól gondolják meg, mielőtt határoznak, hisz nemcsak az üzem, hanem saját érdekükről is szó van. Ismerve azonban a kommunista bányászoknak, a pártonkívüliek legjobbjainak a véleményét, bátran állíthatjuk: november 7. tiszteletére már lesz munkaverseny Pécsbányán is.

Mezőgazdasági gépkiállítás lesz Pécsett

Háromnapos mezőgazdasági gépkiállításra készül a MEZŐSZÖV. A kiállítást október 5—7-ig tartják a pécsi vásártéren. Bemutatják majd a már ismert hazai gyártmányú gépeket, de külföldi gépújdonságokat is láthatnak majd az érdeklődők.

Magyar politikai és dokumentációs kiállítás nyílt Pekingben

Peking (MTI) „A magyar nép a szocializmus útján — 1919—1957" címmel csütörtökön politikai és dokumentációs kiállítás nyílt a pekingi Szun Jat-szen park egyik kiállítási termében. A kiállítást megtekintette a kínai politikai és kulturális élet számos vezető személyisége, Pekingben tartózkodó külföldi diplomaták és újságírók.

A MEGYEVILL teljesítette harmadik negyedévi tervét

A Baranya megyei villanyszerelő vállalat dolgozói jó munkát végeztek a III. negyedévben s ennek eredményeként szeptember 27-én teljesítették negyedévi tervüket. A legutóbbi három hónap alatt több jelentős ipari létesítmény és falu villamosítását végezték el.

A bakonyai bányaüzemhez vezető hat kilométeres távvezetékből például már 4,5 kilométer készen áll s a jövő hét elején már áramot is szolgáltat. Elkészült a Pogány község villamosításához szükséges nagyfeszültségű vezeték s jó ütemben szerelik az elosztó vezetéket. Befejezés előtt áll a Görösgali Állami Gazdasághoz vezető távvezeték építése.

Ebben a negyedévben készült el a szigetvári gazdasági vasút villamosítása, október 5-re készen lesz Okorág községben a villamosítás.

VIT kiállítás készül

A KISZ Baranya megyei bizottsága a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmából kiállítást rendez a VI. Világifjúsági Találkozóról. A kiállításon bemutatják azokat a fényképfelvételeket, ajándéktárgyakat, melyeket Moszkvából hoztak magukkal megyénk küldöttei. A kiállítás nagy érdeklődésre tart számot, mert máris gazdag anyag áll a rendezők rendelkezésére.

A szászvári újítók kiállításán

Szeptember 22-én nyílott meg Szászváron a szászvári bányaüzem újítóinak a kiállítása. Azóta több százan léptek már be a kiállítási teremhez vezető „vágatba" s csodálták meg a szászvári újítók leleményességét, szorgalmát, szaktudását jelképező újításokat.

A látogatók miután végignézték a kiállított tárgyakat, megállapíthatták, hogy a szászvári bányaüzem egyik legtermékenyebb újítója Rendes Ferenc villanyszerelő. A minden irányban forgatható állórész tekercselő asztala az újítási kiállítás egyik legérdekesebb látnivalója. Érdekes újítás s a szászvári bányaüzemben bizonyára nagyon örülnek is Till János esztergályos kombinált famegmunkáló gépének. Látni itt nagyon ügyesen megkonstruált lánghegesztő asztalt, az aknavájárok számára nagyon nagy segítséget jelentő elektromos jelzőberendezést, s sok-sok egyébként apróságnak tűnő de a bányaüzem életében, a munka meggyorsításában bizonyára számottevő újításokat, megvalósult ötleteket.

A szászvári újítók a saját alkotásaik mellett kiállítottak néhány tapasztalatcserére küldött újítást is, többek között a kombinált pont és szalagfűrész hegesztő berendezést — Pados István gépészeti vezető újítása, — hegesztő asztali gázelszívó berendezéssel.

Van tehát látnivaló, tanulnivaló bőven. A kiállítás mindenki számára megmutatta, hogy ott ahol törődnek vele, milyen nagy sikereket érhet el az újító-mozgalom. A szászvári újítók azonban nemcsak az újítási tevékenységükért érdemelnek dicséretet. Külön dicséret illeti őket azért a szorgalmas, gondos munkáért, amellyel a kiállított újítási tárgyakat, a meglévő gépi berendezések kicsinyített másait elkészítették s érdekes formában mutatták be.

A porond művészei

Jól szórakoztunk. Jól bizony, mert ki állhatja meg kacagás nélkül a két Caroli excentrikus mutatványát. Mi benne az excentrikus, azt nem tudom, de hogy nagyon szórakoztató és magával ragadja az embert, annyi szent. S aztán ugyanez a két artista — szünet után, de most már Deák néven — a magasban, két forgó karikán mit művel? Hajmeresztő...!

Képzeljék csak el: karikák forognak s ők ketten sétálnak, vékony peremén, amikor némelyik ember a járdán is alig tud végigmenni. Pedig az „valamivel" szélesebb.

A Latores és Remus csoportnak sem lesz párja hamarosan. Egy új attrakcióról van szó, amelyre a négy artista már eddig 100 ezer forintot költött. Klasszikusan megvilágított, forgó szereken mutatják be mutatványaikat. Nehezebb, mint a magas trapéz, mert itt a szer nemcsak oldalirányban, de körbe is forog. Nem is beszélve a színek összhatásáról... s természetesen a végén az ütemes, hosszantartó tapsról.

És a bohócok. Donnert — a híres bohóc — már negyven éve csinálja. Hát van még valaki, aki azt mondja, hogy a viccek kiöregednek? Nem kérem... nincs öreg vicc, csak hálátlan közönség. Hányszor nevettünk már a tojástréfán, de tegnap újra megfájdult az álkapcsunk.

A hét Dovejkáról nem is beszélek. Ők sem beszéltek, csak ugrottak, helyből emelet magasra. S a Dovejka egyedül álló világszáma, a hármas piruett szaltó. Ilyet még nem látott a pécsi közönség. No, meg a gólyalábakkal végzett szaltó, nem azért mert szovjet szám, de megérdemelte az ütemes, szünni nem akaró tapsot.

A bolgárok is igen ügyesek. A feketehajú artista nő, olyan mint a gyík, mozdulataival, mutatványaival lenyügözi a közönséget. S a többiek is mind-mind a legjavát nyújtották. Pedig....

... higgyék el, szórakozni könnyebb, mint cirkuszi artistának lenni.

G. B.

Vasárnap hajnali három órakor kell visszaigazítani az órákat

A fővárosi tanács illetékes igazgatóságának a nyári időszámításról a télire való áttéréssel kapcsolatos közleménye, amely szerint az órák átállítása 1957. szeptember 28-ról 29-re virradólag nulla órakor történik, tévedésen alapult. Az órák helyes visszaigazítási időpontja 1957. szeptember 29-e, vasárnap hajnali három óra, amikor az órákat két órára kell visszaállítani.

A külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozata

(Folytatás az 1. oldalról.)

hatóságok mielőbb véget vetnek a hazánk elleni sajtókampánynak.

A Tribune de Lousenne tudósítója kérdéseket tett fel, hogy hirdetnek-e az év vége felé politikai amnesztiát, hazatérnek-e hat hónap után a közbiztonsági őrizetre ítéltek, stb.

A válasz megállapította, hogy az Elnöki Tanács, ha szükségesnek tartja, amnesztiát hirdet. Ami a közbiztonsági őrizetet illeti, ez csakis az ügyészség hozzájárulásával hosszabbítható meg. A magyar belpolitikai helyzet egyébként már hónapok óta konszolidálódott, s a magyar belpolitikai helyzet „feszültségéről" ma már csak a reakciós nyugati sajtó szokott írni.

A Welt der Arbeit munkatársa megkérdezte: „célszerűnek és kívánatosnak tartja-e Ön, a diplomáciai kapcsolatok felvételét a Német Szövetségi Köztársasággal?

A magyar kormány valamennyi országgal, tehát a Német Szövetségi Köztársasággal is célszerűnek és kívánatosnak tartja a diplomáciai kapcsolatok felvételét — mondotta Gyáros László, majd hozzátette, hogy ez azonban kétoldalú elhatározást igényel.

A nyugatra szökött magyarok helyzetével kapcsolatban több tudósító kérdésére a következő választ adta a szóvivő:

— A külföldre szökött magyarok helyzete a legutóbbi időben nem változott lényegesen. Közülük egyre többen látják helyzetük tarthatatlanságát és hazatérésre jelentkeznek. Sokan, akik hosszabb ideje vannak külföldön, látogatóba jönnek Magyarországra. A magyar hatóságok jóindulattal kezelik az ilyen kérelmeket. Ezeket az embereket éppúgy, mint az ellenforradalom idején és utána külföldre szökött magyar állampolgárokat nem tekintik politikai menekülteknek. Nagyrészben megtévedt emberekről van szó, akik előtt nyitva van a hazatérés útja. Egyes kormányok magatartása ebben a kérdésben némileg megváltozott. — Kanadából például hosszas huzavona után nemrégiben indult útnak a hazatérők első csoportja, azonban a hazatérni kívánó magyarok elé még sokhelyütt akadályokat gördítenek. Ez a helyzet például Törökországban, Amerikában, Ausztriában, annak ellenére, hogy a magyar külképviseletek igyekeznek minden szükséges felvilágosítást, segítséget megadni a hazatérőknek.

Osztrák újságírók számos kérdést tettek fel a magyar—osztrák viszony jelenlegi helyzetével kapcsolatban.

— A magyar—osztrák viszony megjavítása egyaránt szolgálja mindkét nép érdekeit — mondotta a szóvivő. — A magyar kormány többször utalt már arra, hogy Ausztriával konstruktív kapcsolatokat kíván kiépíteni. Tudjuk, hogy az osztrák nép baráti érzelmeket tanúsít irántunk és az osztrák népnek ez a törekvése egyes osztrák hivatalos tényezők felfogásában is kezd tükröződni. Ehhez az is szükséges, hogy az osztrák kormány több bizonyítékát adja semlegességének, mint például amennyit ENSZ-beli képviselőjének a közgyűlés szerda reggeli ülésén elmondott beszéde tartalmaz. A két ország viszonyának normalizálódását az osztrák sajtó hangja is hátráltatja. Többségük uszító, ellenséges és durva hangon ír rólunk. Ehhez kapcsolódik az a fasiszta propaganda, amelyet a Szabad Európa nevű amerikai rádió Ausztriában működő ügynökei, valamint az úgynevezett szervezkedő fasiszta hungaristák fejtenek ki.

— Megoldatlan például a fiatalkorú magyar állampolgárok hazatelepítése, valamint számos államközi egyezmény megkötése, stb. A növényvédelmi egyezmény megkötésének hasznosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az az információ, hogy a határhoz közel fekvő Güssing környékén burgonyabogár-veszély jelentkezett. Egy hatályos egyezmény elősegítené e veszély közös leküzdését.

A továbbiakban még elmondotta a szóvivő — kérdésekre válaszolva, — hogy a magyar kormány nem látja semmi akadályát osztrák és magyar újságírók kölcsönös utazásának. A rokonlátogatásokkal kapcsolatban kijelentette, a magyar kormány ebben a kérdésben is loyális útlevél- és vízumpolitikát folytat a kölcsönösség alapján. A műszaki határzár fenntartása, vagy megszüntetése magyar belügy; a kettős birtokosok ügye és az ezzel kapcsolatos problémák pedig a magyar—osztrák vagyonjogi tárgyalások keretébe tartoznak. — A magyar kormány pozitívan értékeli a legutóbbi árucsereforgalmi tárgyalásokat — mondotta a továbbiakban, — a jövőt illetően mindkét fél számára további nagy lehetőségek kihasználására nyílik mód.

Az ifjúsággal kapcsolatban elhangzott kérdésekre válaszolva a többek között a következőket mondotta Gyáros László:

— Egyes hallgatókat valóban kizártak az egyetemekről, de ennek nem ideológiai oka volt, hanem az, hogy ezek a hallgatók az ellenforradalom idején törvénysértéseket követtek el. Ezek száma nem éri el a létszám fél százalékát sem. Alaptalan az az állítás, hogy egyes hallgatók nem tudják fizetni a tandíjakat — mondotta, majd ismertette az új tandíj- és ösztöndíj-rendszert. Megcáfolta azt a feltevést is, hogy a parasztság gyermekei kevésbé törekednek egyetemi tanulmányokat folytatni. Hangsúlyozta, igaz, hogy a parasztság életfeltételei jobbak lettek, de ez éppenséggel nem tartja vissza, hanem nagyobb lehetőséget nyújt a parasztfiataloknak a továbbtanulásban. A felvételi vizsgákra körülbelül annyi paraszthallgató jelentkezett, mint a korábbi években; sőt 1956-hoz képest még több is. A külföldi utazásokkal kapcsolatban elmondta, hogy kormányunk az egyetemi hallgatók tanulmányútjai keretében is elő kívánja segíteni a népek közötti megértést. Az idei nehéz körülmények között is lehetővé tettük néhány egyetemi hallgatónak, hogy részt vegyen a franciaországi diáktáborban.

Az utolsó kérdésben az újságírók a balkáni kormányfők értekezletének összehívásával kapcsolatban kérték a szóvivő véleményét.

A történelem során a balkáni népek mindig rokonszenvvel támogatták egymás szabadságharcait — hangzott a válasz. Az uralkodó osztályok politikája miatt azonban gyakran feszült volt a viszony Magyarország és a Balkán egyes államai között. Ma már több országgal testvéri barátság fűz össze bennünket a szocializmus építésének útján. De a Balkán békéje a különböző társadalmi rendszerekben élő valamennyi balkáni nép békés egymás mellett élése változatlanul nagyjelentőségű számunkra. Ezért a Román Népköztársaság kormányának javaslatát teljes egyetértéssel és örömmel üdvözöljük.

Külföldi jelentéseink

PEKING

A Kínai Országos Népi Gyűlés elnöksége csütörtökön utasította a kínai legfelső népbíróságot annak a határozatnak alkalmazására, amely szerint halálbüntetést a legfelső népbíróságnak kell kimondania, vagy jóváhagynia.

LITTLE ROCK

A kilenc néger diák, akárcsak szerdán, csütörtökön is ejtőernyősök kíséretében vonult be a littlerocki központi lyceumba.

A hat néger kislányt és három fiút katonai gépkocsin vitték az épület elé, ahol csütörtökön már csak újságírók és fotóriporterek verődtek össze. Incidens nem történt.

A néger tanulók megérkezése előtt hat fehérbőrű diák távozott az iskolából, de hárman közülük később visszatértek.

NEW YORK

Az AP jelenti: Az ENSZ-közgyűlése csütörtökön a Biztonsági Tanács egyhangú javaslatára ismét Dag Hammarskjöldöt választotta meg az ENSZ főtitkárává.

Hammarskjöld titkos szavazáson 80 szavazattal kapta meg főtitkári megbízatását újabb öt évre. Izrael küldöttsége nem vett részt a szavazáson, a zsidó újév ünnepe miatt, egy szavazat pedig érvénytelen volt.

NEW YORK

Csehszlovákia és Japán versengése a Biztonsági Tanács tagságáért a jövő kedden érkezik el tetőfokára — mondják az ENSZ-közgyűlésben.

Sir Líslie Munro, az ENSZ-közgyűlés elnöke bejelentette, tervbevette, hogy titkos szavazást tartanak a Biztonsági Tanács, a gazdasági és szociális tanács és a hágai nemzetközi bíróság új tagjainak megválasztásánál.

BUENOS AIRES

Zalka András, a Magyar Népköztársaság buenosairesi rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere átadta megbízólevelét Pedro E. Aramburunak, az Argentinai Köztársaság ideiglenes elnökének.

KAIRÓ

Az International New Service amerikai hírügynökség közlése szerint kairói arab diplomáciai körök csütörtökön közölték, hogy Eisenhower amerikai elnök indítványozta, hogy Nasszer egyiptomi államelnök utazzék Washingtonba a két államfő személyes jellegű találkozójára. A DPA értesülése szerint Nasszer állítólag elfogadta a javaslatot.

PÁRIZS

A DPA értesülése szerint Adenauer nyugatnémet kancellár a L'Aurore című francia lapnak adott interjújában kijelentette, reméli, hogy végül is sikerül megegyezést kötni a leszerelés kérdésében. „De ha ez a reményem ábrándnak bizonyul, akkor a nyugatnémet hadsereget a legkorszerűbb fegyverekkel, azaz atomfegyverekkel kell felszerelni" — hangoztatta Adenauer.

PÁRIZS

A francia nemzetgyűlés csütörtökön befejezte az algériai kerettörvény általános vitáját és pénteken szakaszonkénti tárgyalásra tért át.

BELGRÁD

A Borba Chivu Stoica román miniszterelnöknek a balkáni országok együttműködésére vonatkozó üzenetét érintve a következőket írja:

Stoica-nak, a Román Népköztársaság miniszterelnökének a balkáni országok kormányfőihez intézett üzenete, az egyes balkáni országok között, előmozdította a béke és barátság szellemének további megszilárdulását.

A román kezdeményezésre érkező visszhangok igazolták azt a tényt, hogy minden balkáni nép óhajtja a rendezetlen kérdések megoldását és az egészséges együttműködés megteremtését.

PÁRIZS

A Correspondance Économique könyomatos értesülése szerint a gyermekbénulás elleni francia vaccinának a szabadalmát, Lépine professzor találmányát, a Pasteur-intézet egy amerikai vállalatnak egymillió dollárért eladta.

LITTLE ROCK

Orval Faubus arkansasi kormányzó csütörtökön este televíziós adásban közölt beszédében a többi között kijelentette: „A szövetségi hatóságok és a szövetségi csapatok ellenőrzik a helyzetet és ez ellen semmit sem tehetünk."

„Viseljük el ezt a keresztet, de ettől is meg fogunk szabadulni" — tette hozzá Faubus, majd azt mondotta, hogy „jelenleg megszállt terület vagyunk és az amerikai hadsereg fölénye vitathatatlan egy védelem nélküli állammal szemben."

Október közepéig véglegesen rendezik az üzletek nyitvatartási rendjét

A vásárló közönség egy részének az a véleménye, hogy a jelenlegi nyitvatartással a vásárlási lehetőségek nincsenek megfelelően biztosítva. A kialakult vásárlási szokások szerint nagyobbértékű bevásárlásokra a szombati napok a legalkalmasabbak. A közönség ezért sürgeti, hogy az élelmiszerboltok egy részét vasárnap is, az iparcikküzleteket pedig szombaton délután is tartsák nyitva.

A fentieket figyelembe véve, a belkereskedelmi minisztérium illetékes szervének az az álláspontja, hogy az élelmiszerkereskedelem és a vendéglátóipar területén, a jelenlegi nyitvatartási rendszert kell meghagyni, az iparcikk szakma területén külön nyári, május 1-től szeptember 1-ig és külön őszi — szeptembertől következő májusig — érvényes nyitvatartási rendet kell kialakítani.

Részleteiben az az álláspont alakult ki, hogy az áruházak szombat délután is 18 óráig tartsanak nyitva, egyéb üzletek általában 16 óráig, de Budapesten szükséges egy olyan nagyobb egység kijelölése, amely este 19 óráig áll a vásárlók rendelkezésére. Mindkét megoldás mellett lehetségessé válik, hogy a nyári időszak alatt este 20 óráig nyitvatartó üzletek a téli időszakban már este 19 órakor zárjanak.

A szombat délutáni többlet munkáért biztosítani kell a dolgozók szabadidejét, vagy úgy, hogy hétfőn később nyitnak, vagy korábban zárnak. Az üzletek végleges nyitvatartási rendjét október közepéig rendezik.

A 30. heti lottó-nyerőszámok:

5, 8, 46, 63, 73

A 30. heti lottósorsolást pénteken délelőtt Győrött tartották meg. A vasutas dolgozók művelődési otthonának zsúfolásig megtelt nagytermében. A lottógömbből a következő számokat húzták ki: 5, 8, 46, 63, 73.

Végül még kisorsolták, hogy melyik hét szelvényei vesznek részt a jövő heti jutalomsorsolásban. Mivel a 28-as számot húzták ki, a szeptember havi jutalomsorsolásban a 28. heti szelvények vesznek részt.

Hagyományainkhoz hűen

Irta: UJVÁRI LÁSZLÓ őrnagy, megyei kiegészítő parancsnok

A mai napon emlékezik meg az ország az 1848—49. szabadságharc hős honvédő seregének fényes győzelemmel megvívott első csatájáról.

A magyar forradalom és szabadságharc leverésére törő reakciós zsoldos csapatok felett aratott győzelem hazánk történelmében a hadsereg és a nép egységének, a szabadság és haza szeretetének egyik nagy példája.

Kossuth vörössipkás honvédeinek szabadságharcát méltán soroljuk legjobb katonai hagyományaink közé, melyeknek gyújtószikrái évszázadokon át a nemzeti — és az egyetemes nemzetközi haladás ragyogó eszméi voltak. A történelem lapjai erről tanúskodnak.

A 8 évig tartó Rákóczi-szabadságharcban hősiesen küzdött a fegyvert fogott nép „a képtelenül hatalmaskodó, zaklató, porcióztató, adóztató... szabadságunkat rongáló, becsületünket tapodó, sőnkat, kenyerünket elvevő s életünkön uralkodó, s kegyetlenkedő" Habsburg-birodalom ellen. A túlerő és belső árulás miatt bekövetkezett majtényi fegyverletétel után Rákóczi dicső zászlóit —, hogy még emléke se maradjon a kuruc szabadságharcnak — Bécsben halomra égették.

De 1848. március 15-én ismét kibontotta a magyar nép a forradalom és a szabadság lobogóit, hogy alig félév múlva — mint már annyiszor — újra harcra keljen az összefogott európai haladás-ellenes erők ellen. A jobbra vágyó nép annyiszor letiport jogra és szabadságra való törekvését olyan költők élesztgették, mint Petőfi Sándor, a „szent világ-szabadság" és a forradalmi hazafiság legtudatosabb hirdetője, egyben a forradalom gyakorlati irányítója, aki leleplezte a gazdagok álhazafiságát is:

„Küzd a gazdag, de nem
a hazáért,
Védi az a maga gazdagságát...
Csak a szegény szereti
hazáját."

Az 1848 március 15-i forradalom kivívta a nemzeti függetlenséget, a független magyar kormányt, utat nyitott a jobbágyság felszabadításához, a polgári átalakuláshoz, s egyben megteremtette az önálló magyar haderőt, a honvédő sereget.

A honvéd sereg kötelékében franciák, lengyelek, olaszok és németek is küzdöttek. Vörösszínű zászló alatt harcoltak Vasvári „Rákóczi-csapatának" és a Mednyánszky Sándor vezette bakonyi partizán csapatnak tagjai, hogy külsőleg is kifejezze radikális demokrata és republikánus politikai felfogását.

Az évszázados osztrák nemzeti elnyomás alól teljesen szabadulni akaró magyar haladó forradalmi erők ellen az osztrák császári udvar régi bevált politikáját alkalmazta: divida et impera — oszd meg és uralkodj — s ennek megfelelően megpróbálta a Duna menti népek közül az egyiket kijátszani a másik ellen.

Az osztrák császár biztatására és a császári ház által adott pénzen 1848. szeptember 11-én Jellasits horvát bán mintegy 35 ezer főnyi sereggel át is lépte a Drávát. Nagy hangon kinyilatkoztatta, hogy meg sem áll Budáig. Szeptember 26-án már bevonult Székesfehérvárra, s ide telepítette hadserege hadi- és élelmiszer-készletét is. Itt akart a főváros elleni támadásra felkészülni.

Jellasits sikereit elősegítette, hogy az országban nemcsak forradalmi, haladó erők, hanem reakciós erők is működtek. Sok fontos posztot a politikai életben és a hadseregben egyaránt a kezükben tartottak.

A reakció embere volt többek között Teleki Ádám gróf, a Dráva menti magyar seregek áruló fővezére, aki Jellasitsék elől útközet nélkül vonult vissza. Zichy Jenő gróf, aki Székesfehérvár és környékén „bán mellett és a magyar forradalom ellen agitált. S mint később kiderült, a császári udvar a Jellasits-hadsereg fenntartásának költségeit is rajta keresztül juttatta el a bánhoz. Üzelmeire úgy derült fény, hogy hintaját egy ízben egy magyar előőrs megállította és átkutatta. A hintóban ellenséges röplapok voltak, ezért a gróf úr pákozdi birtokán házkutatást tartottak, ahol 400 puskát, 50 pisztolyt és egy hatalmas összegről szóló elismervényt találtak Jellasits aláírásával ellátva.

A főváros elfoglalásából mégsem lett semmi.

Teleki gróf helyét Móga altábornagy vette át. Igaz, ő is tovább akart hátrálni. De a katonák már nem akartak harc nélkül egy lépést sem visszafelé menni. S ilyen körülmények között hozta meg Perczel Mór a nemzetgyűlés képviselője az 1848—49-es forradalom önvédelmi szervének, a Honvédelmi Bizottmány parancsát: „Egy lépést sem hátra, azonnal megütközni!"

A két sereg szeptember 29-én mérte össze erejét Pákozd és Sukoró között.

A támadást Jellasits serege kezdte. A támadás tűzerővel előkészülettel indult, majd később egyre hevesebb szuronyrohamok keletkeztek. De a számbelileg túlnyomó ellenség rohamait — a 35 ezer horvát katonával szemben 20 ezer magyar állt — a magyar sereg önfeláldozó hősiességgel egymás után visszaverte. Pedig soraiban igen sok újonc volt. A hadimesterségben való járatlanságot s a hiányos felszerelést honvédeink lelkesedéssel pótolták.

Javában folyt a csata, amikor az ellenség hátában töméntelen sok kiegyenesített kaszaél kezdett feltűnedezni. S felharsant a kiáltás: „Éljen a haza!" — az önkéntes népfelkelők érkeztek meg a Pákozd környéki falvakból...

A magyar sereg ellentámadásba lendült át. A horvátok hátrálni kezdtek, öldöklő kézitusa kezdődött, mely a horvátok menekülésével ért véget. Jellasits küldöttséget menesztett a magyar táborba, hogy a magyarokat fegyverszünetre bírja. A magyarok elfogadták a 3 napos tűzszünetet. Jellasits pedig a tűzszünet egyik napjának éjjelén seregével együtt gyáván megfutamodott. Győr felé menekült gazdájához a császárhoz.

A magyar honvéd seregnek ez a győzelme kezdetét jelentette annak a hősi, véráldozatban és győzelmekben gazdag hadjáratnak, melynek dicsőséges állomásai Isaszeg, Nagysarló, Vác és Komárom voltak.

Kossuth, a lengyel Bem, Damjanich, az angol Guyon Richárd katonái esküjükhöz híven, becsülettel és dicsőséggel harcoltak népünk s egyben minden elnyomott nép szabadságáért.

(Folytatjuk)

Emelkedett a takarékbetét-állomány

Baranya megyében az elmúlt hónapban is jelentősen emelkedett a takarékbetétállomány. A lakosság takarékpénztárban őrzött megtakarításai augusztus 31-én közel 120 százalékkal haladták meg a december 31-i állományt, amikor az ellenforradalom után, az inflációtól való félelem hatására legkevesebb volt a takarékbetét.

●

Egy házfelügyelő, akit mindenki szeret

Keveset olvastunk arról, hogy vannak olyan házfelügyelők, mint Haics Béla, a Janus Pannonius utca 15. számú házban. Ez az ember minden szabad percét a ház tisztántartására fordítja. A két hét szabadságát például azzal töltötte el, hogy elvégezte a javításokat, festett és meszelt. A Pécsi Ingatlankezelő Vállalatnak ezáltal 4—5000 forintot takarított meg. Szeretnénk a PIK figyelmét felhívni az ilyen házfelügyelőre, aki szereti a rendet és a tisztaságot, udvarias a lakókkal. Haics Béláról bizonyára más házfelügyelők példát vehetnek.

A Janus Pannonius u. 15. szám alatti lakók

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: felhőátvonulások, több helyen kisebb eső. Mérsékelt, majd megélénkülő nyugati, északnyugati szél. Az éjszakai lehűlés erősödik, a nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 1—4 fok között, több helyen talajmenti fagy. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 12—15 fok között.

Követendő példa

A kiskassai általános iskola nevelői szeptember 24-én értekezletet tartottak. „Az ifjúság nevelése, a KISZ-szervezet helyzete és kulturális feladataink" címmel Bogyó Elemér elvtárs, a pártszervezet titkára mondott vitaindító beszámolót.

Részletesen elemezte az ifjúsági szervezet munkásságát. Márciusban a pedagógusok egy része idegenül tekintett a Kommunista Ifjúsági Szervezetre, attól tartott, hogy céljánál fogva nem képes soraiba tömöríteni a fiatalokat. Azóta a tapasztalatok azt igazolják, hogy az ifjúság szívesen dolgozik a KISZ-ben. A pedagógusok és a KISZ egymásra van utalva, mert az ifjúsági szervezet segíteni kívánja az iskolát hivatása teljesítésében, hogy művelt, a szocialista hazához hű állampolgárokat neveljen. A KISZ a közerkölcs kialakításának őszinte harcosa akar lenni és ebben támogatást kér a pedagógusoktól.

A nevelők sokoldalú vitában beszélték meg a helyi szervezet munkáját és elhatározták, hogy a jövőben segítik a kiszistákat. A következő határozatot hozták: 1. Megalakul egy szervező bizottság, amely a becsületes fiatalokat a KISZ soraiba gyűjti össze. 2. Az ifjúság gyűlésein részt vesznek a pedagógusok is. Rövidesen megalakul a színjátszócsoport, októberben már műsoros előadást rendeznek. Létrehozzák a népi-tánccsoportot és az ifjúsági szervezet keretében a sportkört. 3. November hónapban megszervezik a kézimunka szakkört, a fiatal leányok szüleit is megkérik, jöjjenek el a különböző tanfolyamokra. 4. Télen mezőgazdasági és más, a fiatalokat érdeklő előadásokat tartanak, diafilm-vetítéssel egybekötve.

Ez a kis program bizonyára osztatlan örömöt kelt a falu fiatalsága között. Az unalmas esték, vasárnapok után művelődhetnek, tanulhatnak és szórakozhatnak. Az ifjúsági szervezetek másutt is szívesen fogadnák a pedagógusok önzetlen támogatását, hogy velük együtt teremtsenek tartalmas kulturális és sportéletet a községekben.

Öntözési bemutatón Komárom megyében

Csütörtökön *érkezett vissza Komárom megyéből egy termelőszövetkezeti küldöttség. Megnézték a Környei Állami Gazdaság és a Vörös Csillag Termelőszövetkezet öntözéses kertészetét, amelyet ez év elején kezdtek építeni teljesen új módon, új felszereléssel. Megyénkben még mindig nem oldottuk meg a zöldségellátást, s nincsenek is olyan korszerűen felszerelt kertészeteink, mint Komárom megyében, bár lehetőségeink nagyobbak. A küldöttek látható, hogy ebben az északi megyében mostoha körülmények között is mernek vállalkozni a zöldség és egyéb konyhakerti növények termesztésére. Mernek és sikereik jelentősek.*

Az állami gazdaságnak ebben az évben 700 000 forintot jövedelmezett a 130 holdas kertészet, pedig csak 107 holdon öntöznek és idén kezdtek kertészkedni. A talaj szerkezete még nem alakulhatott át megfelelően, s az éghajlat is lényegesen hűvösebb, mint nálunk.

Járjuk a hatalmas kertészeti telepet. Pásztor Géza elvtárs, a gazdaság kertészeti vezetője először a palántanevelést mutatja meg. Hosszú ágyakból ágaskodnak a nálunk is jól ismert áttelelő, ún. ádventi kelkáposzta palánták, és a vajfej-saláták. 3000 köbméter földet kellett megmozgatni a tavasszal, hogy berendezzék ezt a kétholdas palántanevelő telepet. A nagy beruházás mellett is hét fillérért állítanak elő egy palántát, s jövőre négy fillérre csökkentik ezt az árat.

A kezelők *beindítják a MIA-motort és a közeli árokból gumicsöveken megindul a víz. A szórófejek úgy áztatják a talajt, mintha eső hullana. Ilyen öntözéshez 2000 kanna vizet kellene kézben az ágyakhoz hordani, a kis motor segítségével pedig két ember kényelmesen, rövid idő alatt elvégzi.*

Van itt az árokparton egy Csepel-Diesel-motor is, amely már a kiültetett palántákra nyomja a vizet. A föld alatt eternit-csöveken jut el a víz a növényekhez. A tábla szélén minden ötven méterre csapok emelkednek ki. Ezekhez kapcsolják a hosszabbító csöveket, amelyekkel a tábla közepére vezetik a vizet. Közben természetesen három szórófejet szerelnek rá, amelyek egyszerűen, egyenként 25 méteres körzetben áztatják a talajt. — Két és félóra alatt 20 milliméter csapadékot zúdítanak a talajra egyenletesen.

Annak a kertészetnek van jövője, amely bevezeti a hasonló szórófejes öntözést. Szinte elképzelhetetlen, hogy egy nagyobb kertészet kannákkal oldja meg az öntözést. Nem megfelelő a csatornáztatás sem. A Vörös Csillag Tsz kertésze mondotta el, hogy menynyit bajlódott még tavaly a csatornaszerű öntözéssel. Fél napig tartott, amig a tábla túlsó végére ért a víz.

A küldöttek *is elismeréssel szóltak az új öntözési rendszerről. Egyesek azonban sokallták a beruházási költséget. Pedig kifizetődik. A Környei Állami Gazdaságban 6200 forintért szerelték be egy-egy holdra a berendezéseket, és az első évben már majdnem meg térült, amit ráköltöttek. A baranyai földeken meg is térülne egyetlen esztendő alatt.*

LIPÓCZKI

Miért tértek el Pécsett a 30 százalékos átlagtól?

Több levél érkezett szerkesztőségünkhöz, amelyben a levélírók szót emelnek a mozik és a színház helyáraink emelése ellen.

Mindenki előtt világos, hogy az ellenforradalom után az ország nehéz gazdasági helyzetben van. A filmtechnika az utóbbi tíz évben olyan hatalmas fejlődésnek indult, hogy messze túlhaladja az előző ötven év fejlődését. Az ország csaknem minden nagyobb városában — így Pécsett is — szélesvásznú mozi létrehozásán fáradoznak. A közönség igényt is tart erre. A filmszínházak korszerűsítése nemcsak a szélesvásznon történő vetítésből áll, fejleszteni kell a hangtechnikát is, nem is szólva a filmgyártás ezer féle tökéletesítéséről. A falusi mozihálózat bővítése sem közömbös. Évről-évre több és több faluba vezetik be a villanyt. S ha egyszer a faluban kigyullad a fény, növekszenek az igények is, több rádióra, tökéletesebb filmvetítésre van szükség — ezt kívánja a falu kulturális fejlődése.

Nálunk a helyáremelés után is sokkal kedvezőbb a helyzet, mint a nyugati országokban és a testvéri államokban. Természetesen a helyáremelés nem kellemes dolog, de ha összehasonlítjuk a Horthy-rendszer alatti helyárakkal, a következő képet kapjuk: 40 fillér volt például a mozi helyára és egy ipari segédmunkás órabére 18 fillér. Tehát majdnem három óráig dolgozott azért, hogy két órát a moziban tölthessen.

Az olcsó helyárak némi emelése gazdagon megtérül a jövőben, amikor jó filmeket, tökéletes vetítést láthatunk a mozikban, esetleg új moziban. Ennek megvalósításához azonban támogatást kér az állam azoktól, akik megértik a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetet és azt a törekvést, hogy mindenkinek minél jobbat, szebbet, tökéletesebbet adhasson a filmművészet terén.

A színházak ma az üzemekhez hasonlóan nagyobb gazdasági önállóságra törekszenek. A régi helyárakkal ezt lehetetlen lett volna elérni, ugyanis esetleg csak olyan darabokat mutathattak volna be, amelyek nélkülözik a művészi igényességet, s csak kevés embernek nyújtanának művészi élményt. Ez pedig nagy mértékben rontaná a színház nevelő szerepét s a szocialista kultúra fejlődése szempontjából is megengedhetetlen. Eddig a színház költségeinek felét az állam fedezte s a közönség igényeinek és az előadások színvonalának emelése miatt emelkedett a színházak állami szubvenciója is.

Azért, hogy a gazdaságilag önálló színház színvonalas, művészi igényt kielégítő és művészi élményt nyújtó előadásokat tarthasson, s az állam se fizessen erején felül, felemelték a helyárakat. Ez nem jelenti azt, hogy a kultúrpolitikában változás történt, csupán azt jelenti, hogy a közönség segítségével kívánnak továbbra is mindenki számára elérhető előadásokat rendezni, s tegyük hozzá, az eddigieknél jobb előadásokat.

Érkezett olyan levél is szerkesztőségünkhöz, amelyben kifogásolják a levélírók, hogy a pécsi filmszínházakban nem a filmfőigazgató szerint jelzett 30 százalékos áremelés történt.

Országos viszonylatban a mozik osztályokba vannak sorolva. Ennek következtében lehetséges az, hogy az áremelés egyes helyeken az átlagos 30 százalék felett vagy alatt van. A pécsi korábbi helyárak az országos átlagnál alacsonyabbak voltak, mivel a Baranya megyei Moziüzemi Vállalat más vállalatoktól eltérően korábbi helyárkorrekciót nem eszközölt. Igy adódik az, hogy az országos 30 százalékos átlaghoz viszonyítva 45 százalékra tehető az áremelés átlagos mértéke Baranyában. A pécsi mozik ugyanis háromféle helyárral dolgoztak. 1.20, 2.70 és 4 forint. Az országban nem találunk több példát e háromféle helyárra. A tulajdonképpeni beosztás a következő volt: 1.30, 2.70, 4 és 5.30 forint. Komlón például két év óta a Május 1. Művelődési Ház mozijában ilyen helyárak mellett játszottak. Itt az áremelés a helyeknek megfelelően így alakult: 2, 3.50, 4.50 és 6 forint. A pécsi filmszínházakban tehát a helyrendezés és az áremelés az, ami eltérést okoz az előbb említett 30 százalékos országos átlagtól. Mondhatjuk úgy is, hogy a régi mulasztást a vállalatnak és a nézőknek egyaránt most kell pótolniok.

Verseny a földművesszövetkezetek között

a 100 millió forintos részjegyalap eléréséért

A Földművesszövetkezeti Tanács az elmúlt hetekben országos mozgalmat kezdeményezett. A mozgalom célja, hogy a földművesszövetkezetek országos részjegyalapját 60 millióról 100 millió forintra növelje. A gazdasági szilárdulás maga után vonná a földművesszövetkezeti mozgalom további erősödését, s az eddigieknél is nagyobb szerepet töltenének be a falvak gazdasági életében.

Az OFT kezdeményezésével a földművesszövetkezetek messzemenően egyetértenek, s mindent elkövetnek, hogy emeljék részjegyalapjukat, minden taggal még egy 50 forintos üzletrészi jegyeztetve.

A Sellye és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet igazgatósága felismerve a részjegyalap-növelési mozgalom jelentőségét, versenyre hívja a megye valamennyi földművesszövetkezetét. A sellyei igazgatóság tagjai maguk járnak elől jó példával, s a korábbi üzletrészükhöz további 2—3 darab 50 forintos részjegyet jegyeztek.

A sellyeiek felhívása így szól:

„Szövetkezetünk vezetősége az igazgatósági ülésen megtárgyalta a SZÖVOSZ felhívását, s az OFT kezdeményezését. A vezetőség úgy határozott, hogy a Földművesszövetkezetek IV. Országos Kongresszusának tiszteletére indított mozgalom sikere érdekében a kongresszusig, december végéig, 100 forintra emeli a sellyei földművesszövetkezet egy főre eső részjegyalapját.

A szövetkezet egy tagra eső részjegyalapja jelen pillanatban meghaladja a 80 forintot. Ennek további emelésével akarjuk év végéig elérni, illetve túlhaladni a 100 forintos átlagot.

Igazgatóságunk felszólít minden földművesszövetkezetet, csatlakozzanak a versenyhez. A verseny értékelésére a MESZÖV szövetkezetpolitikai főosztályát kérjük fel. A verseny végleges értékelésének időpontja 1958 január 5."

A MESZÖV a versenyfelhívással egyetért, és támogatja a sellyeiek kezdeményezését. Reméli, hogy a többi földművesszövetkezetek is megértve a részjegyalap-növelés fontosságát, támaszkodva a tagság legszélesebb tömegeire, teljes számban csatlakoznak a sellyei felhíváshoz. A csatlakozást a MESZÖV szövetkezetpolitikai főosztályának kell bejelenteni.

A nacionalizmus nem hazaszeretet

II.

Az első világháború szörnyű áldozatainak és annak ellenére, hogy birodalmak, országok hullottak szét, a nacionalizmus nem került a történelem lomtárába, hanem még veszedelmesebben folytatta szereplését, akárcsak tulajdonosa a burzsoázia.

A tanácsköztársaság bukása után Horthy és társai újra nacionalista méreggel léptek az ország földjére. Tudták, hogy él a népben a hazafiasság, a nemzeti érzés és tudták, hogy miből táplálkozik. 1848 egyik nagy hibája volt, amit egy megváltozott történelmi korszakban a tanácsköztársaság sokszorosan tetézett, hogy elmaradt a jobbágy felszabadítás teljes végrehajtása, illetve a földosztás. Milliók várták Magyarországon a nagybirtokok felszámolását, halíva és tudva, hogy 1917-ben ez Oroszországban megtörtént, hogy 1750-től 1850-ig lezajlott polgári demokratikus forradalmakban ez sokhelyütt megvalósult. Az ország Ausztriától való elszakítása már csaknem teljesen lekerült a napirendről, hiszen a monarchia széthullott.

A szegedi ellenforradalmi kormány magát „nemzeti"-nek mondva, alakult meg és az egyik legégetőbb problémában, a földkérdésben ilyen „szózat"-tal fordult a magyar földművesekhez:

„Ti tartották fenn ezer éven át a történelem legnagyobb viharaiban a magyar hazát, ti vívtátok ki Kossuth zászlaja alatt Magyarország szabadságát, ti védelmeztétek a világháború vértengerében is a legkeményebb derékkal a honi határokat..."

S a szegedi kormány ígéretet tett: „...magyar földhöz juttatja majd mindazokat, akik a rögöt szántják, a kalászt aratják."

Kossuthra, magyar szabadságra hivatkoztak és földet ígértek, mert jól tudták, mi a milliók baja, gondja, vágya. Mi lett belőle? Weis István, aki éveken át volt a Magyar Falu Szövetség elnöke, „A magyar falu" című írásában így beszél: „Az 1920-ban megindult földreform lényegesen nem változtatott a falu struktúráján, nem járult hozzá túlméretezett mezőgazdasági munkásosztályunk apasztásához..." Majd tovább: „A magánjogi alapon nevelt bíróság és a megváltást szenvedőknek a törvény hézagjait felhasználó furfangja, népünk könnyen befolyásolhatósága azt eredményezték, hogy nagyon sok helyen a házhelyeket a patakmederben, illetőleg a patak árterületén, vadvizes réteken, a határ legalacsonyabban fekvő pontjain és nem ritkán a község középpontjától olyan messze jelölték ki, hogy az új házhelyen épült házak lakosait a falusi élet előnyeitől megfosztották."

„Nem egy helyen évekig földbevájt veremben lakott a boldog házhelytulajdonos..."

Ez lett a „nemzeti" kormány földreformjából, házhelyjuttatásából. Mi lett a „nemzeti politikából?" Maga Horthy, Teleki, Kállay és társai mondták ki utólag a II. világháború alatt, hogy szegedi gondolatuk az európai fasizmus úttörője volt. Valóban az volt, mégha voltak „magyar sajátosságai" is, az álparlament, a színlelt többpártrendszer stb.

Nem lett semmi a magyar szabadságból, a remélt függetlenségből, demokráciából, a jogokból, vívmányokból. Szomorú, de így volt — erre jól emlékezhet az idősebb korosztály, — hogy Magyarországon a magyar dolgozónak kevesebb volt a politikai joga, kisebb kenyérhez, kevesebb szociális ellátottsághoz, védelemhez jutott, mint a Csehszlovákiában, Romániában, Jugoszláviában élő magyarság, pedig köztudomásuan kisebbségben voltak és nem hiányzott a soviniszta uszítás, a megkülönböztetés sem ellenük.

Tehát nem lett föld, jobblét és a többi ígéretből sem semmi, vagy csak nagyon kevés, — bár voltak (nem tőkések és földesurak) rétegek, amelyek nem véletlenül jobban éltek, mint ma — milliószám volt a koldus és középkorian sötét, reakciós belpolitika volt a demokrácia helyett.

Az ígéretek teljesítését váró, és újra, meg újra háborgó tömegnek mondani kellett valamit, ígérni, okolni, hogy féken maradjon, hogy féken tartható legyen. Amilyen reakciós volt az uralkodó osztály, olyan szemérmetlenül fokozta a nacionalista uszítást, kérkedett jelszavaival, mint „igazi nemzeti érdekekkel." Elkezdték hirdetni, hogy minden baj oka a trianoni szerződésben megcsonkított ország, kiagyalták, hogy „Csonka Magyarország nem ország, egész Magyarország mennyország." Az 1867 utáni kapitalista fejlődés kétségtelenül sok téren kedvező hangulatát próbálták ezzel felidézni, ami talán még többet is ígért ebben az időben az embereknek, hiszen 1936—37-ben nem voltunk már a monarchia társországa. S jött a „Nem! Nem! Soha!" még az iskolás gyermekek ceruzáján is.

Mindez már a hitleri Németország oldalán történt, fokozódott megállás nélkül. A fasiszta Német- és Olaszországot tudva maga mögött a magyar uralkodó osztály, élén Horthyval, azok ellen fordult, akik 1919-ben segítették leverni a tanácsköztársaságot, akiknek nem kis részük volt Horthy uralomrajutásában, — a román, a cseh, a szerb burzsoázia ellen. Igéret ígéretre halmozódott, hogy mi lesz, ha Nagy-Magyarország lesz. Ekkor már nem titkolták, hogy területi igényeiket háborúval látják teljesíthetőnek. Ehhez készítették elő az új generációt úton, útfélen. Soha nem felejtem, iskolában azzal ijesztgetett bennünket egyik tanítónk, hogy „a román legkedvesebb eledele a magyar szive". A könnyű terület visszaszerzés, a „magyarnál nincs különb ember a világon", a magyar baka „a világ legjobb katonája" hangulatot ültették az emberek fejébe még a leghétköznapibb katonanótákban is, hogy „nem kell neki szurony sem golyó, elég lesz a magyar vezényszó, hogyha jön a Horthy katonája." Mármint a cseh, a szlovák, a román katonáknak. S mennyi, de mennyi ilyen volt!

E hangulatot méginkább fokozták az ismeretes bécsi döntések. Az elszakított területből egy-egy darabot Hitlerék visszacsatoltak. Volt fehér ló, diadalmas bevonulási, nemzeti újjászületési mámor. A beígért menyországi jólét csak nem jött, még a tisztítótűzbeli sem. Ellenkezőleg. Az első felvidéki bevonulás után drágább lett a cukor, majd a zsír, később a liszt és még sok minden, és ez a folyamat nem állt meg 1946 augusztus 1-ig. A várt jólét elmaradt, viszont újabb okolás következett, hogy a bajok „forrása a zsidóság". S mire 1940-re fordult a naptár, megkezdődött egyes tekintetekben a hitleri Németországnál is vadabb zsidóüldözés. Ekkorra a magyar fasizmus ideológiájának minden alkotó elemét, a nacionalizmust, a sovinizmust, az antiszemitizmust és a többit a legvadabb, a legnyíltabb formában lehetett már látni.

(Folytatjuk)

SPORT

A Diósgyőri VTK lesz a Pécs-Baranya vasárnapi vendége

Változatos sportműsor a hét végén

A Pécs-Baranya vasárnapi ellenfele a Diósgyőri VTK, az NB I. egyik újonca. Ennek ellenére meglepő eredményeket ért el. Legyőzte többek között a Budapesti Vasast is, jó, kiegyensúlyozott gárdával rendelkeznek. Az erősítéseik is sikerültek, jórészt flatal játékosokból áll a csapat, akik igen jó teljesítményekre képesek máris. A Pécs-Baranya mégsem esélytelen. Otthonában a kék-sárga együttes legyőzheti a Diósgyőri VTK-t. Ezt várják a pécsi sportkedvelők is a játékosoktól. Hogy ez sikerül-e, az, úgy érezzük, elsősorban a Pécs-Baranya csatársorától függ. A védelemmel és a fedezetpárral nem lesznek bajok. Kérdés azonban, hogy a támadósor milyen játékot nyújt majd. Reméljük, Virág vasárnap is nagy kedvvel játszik és a többiek akarásával sem lesz baj. Ez esetben Pécsett maradhat a két pont.

✲

A Komlói Bányásznak a papírforma szerint alig van esélye a pontszerzésre. A reális számítások szerint legfeljebb azt várhatjuk, hogy a komlóiak lelkes játékukkal megnehezítik az MTK győzelmét. Küzdeni tudnak a bányász-játékosok, ezt számtalanszor megmutatták. Vasárnap Budapesten igen nehéz mérkőzést kell végigharcolniok. Elégedettek lennénk, ha egy-két gólos MTK-győzelemről kapnánk hírt.

✲

A két pécsi NB II-es csapat közül a PVSK vasárnap szabadnapos lesz. A Pécsbányatelepi Bányász a Zalaegerszegi TE-vel találkozik, a jelek azt mutatják, hogy a bányász-csapat végre formába lendült. Jó játékot és győzelmet várunk a Pécsbányatelepi Bányásztól.

✲

Ma délután NB III-as mérkőzés lesz Pécsújhegyen. Az újhegyiek a Pécsi Vasast fogadják. Az erőviszonyok kiegyenlítettnek látszanak, bármelyik csapat megszerezheti a győzelmet. Vasárnap Szigetváron és Mohácson játszanak NB III-as mérkőzéseket. Szigetváron Csurgó, Mohácson Bonyhád szerepel. Igen érdekes mérkőzés lesz Baján, ahol a bajnokság két éllovasa, a Bajai Bácska és a Pécsi BTC méri össze erejét. A többi mérkőzés közül kiemelkedik a

Pécsújhegyi sportpályán, szept. 28-án délután fél 5 órakor

Pécsújhegyi Bányász—Pécsi Vasas

NB III: o: bajnoki mérkőzés. **Vasárnap délelőtt fél 10 órakor**

PÉCSUJHEGYI BÁNYÁSZ—PÉCSI METEOR

NB II: o: kézilabda női mérkőzés

Kaposvári Dózsa—Nagykanizsai Építők találkozó.

✲

Az Alosztály I. mérkőzései közül ma délután az egyetemi tornacsarnok melletti pályán a PEAC—Porcelángyár, a Sörgyár-pályán pedig a Kinizsi—Béke-akna mérkőzést bonyolítják le. Különösen a PEAC—Porcelángyár összecsapáson várható izgalmas és érdekes játék. Vasárnap Hídason, Selyén, Villányban, Szászváron, Vasas I-en és Pécsszabolcson lesznek mérkőzések az Alosztály I-ért. Teljes bajnoki fordulót bonyolítanak le az Alosztály II-ben, sőt végre megindulnak az Alosztály III. küzdelmei is.

✲

Vasárnap délelőtt előreláthatólag zsúfolt lesz a Tüzér utcai pálya. A Pécs-Baranya és a Magyar Motoros Szövetség közös rendezésében az országos motoros salakbajnokság ötödik fordulójának küzdelmein rajthoz áll az összes számításba jövő magyar salakmotoros. Különösen nagyszámú nevezést küldött az FTC, a Csepel, de Debrecenből, Szolnokról is jönnek versenyzők. A Pécs-Baranya és a Pécsi Zalka Máté motorosai is elindulnak. Kárpáti, a legjobb pécsi salakmotoros előreláthatólag igen nagy küzdelmet vív majd a legjobb budapesti versenyzőkkel, akik a visszavágásra készülnek a legutóbbi vereségért. Ma délután utolsó erőpróbát tartanak a versenyzők, hivatalos edzésen ismerkednek meg a pályával. Vasárnap délelőtt aztán ismét felbúgnak a motorok, hogy megküzdjenek a bajnoki címért. A nagy érdeklődéssel várt verseny fél 10-kor kezdődik, az első futamot 10 órakor indítják.

✲

Kosárlabda-csapataink is megkezdik mérkőzéseiket a bajnoki pontokért. Vasárnap egy NB I-es és három NB II-es mérkőzés lesz Pécsett. A PVSK női csapatának elmarad a mérkőzése, a Ped. Főiskola férfi csapata pedig Baján szerepel.

✲

A kézilabdázók bajnokságai során az NB I-ben szereplő Pécs-Baranya férfi csapata vasárnap Budapesten a magyar bajnokcsapattal, a Bp. Meteorral játszik. Pécsett két NB II-es mérkőzés lesz. Az egyetemi tornacsarnok melletti pályán délelőtt 10-kor a PEAC—Váci Fonó férfi, Ujhegyen pedig a Pécsújhegyi Bányász—Pécsi Meteor női találkozóra kerül sor. A megyei I. osztályban rangadót játszanak, a Fáklya—Ped. Főiskola férfi mérkőzésen a bajnokság második, harmadik helyezettjei küzdenek.

✲

NB II-es röplabda-csapataink Szombathelyen szerepelnek, mérkőzéseket játszanak az NB III-ért is. A szövetség megváltoztatta az eredeti sorsolását, mivel Simontornya visszalépett és közben több új csapat jelentkezett. A férfiaknál Bikal, Tótokföldje, Sásd, Komlói Petőfi, Komlói Bányász, Pécsi Pénzügyőrség, PEAC, Szekszárd és Pécs-Baranya csapatai alkotják a mezőnyt. Vasárnap Sásdon, Bikalon, Komlón és Pécsett lesznek mérkőzések.

Az asztalitenisz NB II-ben két bajnoki fordulót bonyolítanak le a hét végén. Szombat, vasárnap is játszanak. A pécsi csapatok az Urán SC, a BTC, a Meteor férfi és a Kinizsi női együttesei, dombóvári, kaposvári és budapesti asztaliteniszezőkkel mérkőznek.

✲

Csütörtökön délután esős, hűvös időben kezdődött meg a Holota—Ugrósdy tenisz-emlékverseny. A nevezések igen jól sikerültek, különösen a férfi egyesben indult el sok ismert nevű fővárosi versenyző. Gulyás mellett rajthoz állt Szikszai és Zentai is. A budapesti teniszezőkön kívül Szombathely és Kecskemét, valamint Debrecen versenyzői is elindultak. A mérkőzéseket ma már kora reggel megkezdték és egész nap játszanak. A döntőket vasárnap a déli órákban rendezik.

✲

Az országos ifjúsági atlétikai bajnokságokon több pécsi sportkör, a PVSK, PEAC, Pécs-Baranya, valamint a Mohácsi TE és a Komlói Bányász is elindítja sportolóit. Több számban helyezési esélyük van atlétáinknak.

✲

PEAC—Diósgyőri VTK férfi tőr és kard-csapatversenyt rendeznek vasárnap délelőtt az egyetemi tornacsarnokban. A küzdelmek kilenc órakor kezdődnek. Különösen a férfi tőrversenyen várhatunk szoros csörtéket.

Tüzér utcai sportpályán, szept. 29-én, délelőtt fél 10 órakor

a motoros salakbajnokság országos döntője

a Pécs-Baranya és a Magyar Motoros Szövetség rendezésében. — Rajthoz állnak a legjobb magyar salakmotorosok.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor:
17.30: A hét eseményeiből.
17.40: Sport.
17.45: Szív küldi szívnek szívesen.
18.25: Színházi levél.
18.30: Pécsi mozaikok. Siptár Ernő, Polgár István és Kutor Ferenc verses-zenés összeállítása. Közreműködik: Rágöz Eszter, Meláth Ottó, a HVDSZ Kamarakórus Ligeti Andor vezetésével. A Pécsi Rádió szórakoztató zenekarát vezényli: Kutor Ferenc.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Jacobi: Sybill. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Vágyakozás (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek! Kísérőműsor: Szülők, vigyázzatok! (Védekezés a paralízis ellen)

Kossuth: Mert szegény vagy, hamarabb kell meghalnod (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Vágyakozás (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor) Csak 16 éven felülieknek! Kísérőműsor. Szülők, vigyázzatok! (Védekezés a paralízis ellen)

Leőwey Leánygimnázium: Hypolit, a lakáj (4 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Vízkereszt, vagy amit akartok (6 és 8 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Hét lányom volt (6 és 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Dankó Pista (8 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Oké, Néró (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Utak és sorsok (fél 7 és fél 9 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Till Eulenspiegel (8 órakor)

Építők Kultúrotthona: Átkozott pénz (5 és 7 órakor)

TÁNCJÁTÉK-EST

ma este 8—1 óráig Pécs város Művelődési Házában. A játékban való részvétel önkéntes.

SZÜRETI BÁL

lesz ma este 8 órai kezdettel a bőrgyár kultúrotthonában.

Közlemények

A városi tanács kereskedelmi osztálya értesíti a vásárlóközönséget, hogy tekintettel a nyári idény elmúltára, a vasárnapi csecsemőtej árusítására kijelölt boltok vasárnap utoljára, szeptember 29-én tartanak nyitva. A következő vasárnaptól, október 6-tól kezdve a tejboltok vasárnap mind zárva lesznek. Felhívják az igényjogosultakat, hogy vasárnapi csecsemőtej-szükségletüket szeptember 29-e után már szombaton szerezzék be.

✲

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 29-től Pécs—Kozármisleny, Pécs—Nagykozár, Pécs—Keszü viszonylatban közlekedő autóbuszjáratokat a MÁVAUT veszi át.

A jövőben esetleges felvilágosításokért a MÁVAUT forgalmi irodájához szíveskedjenek fordulni.

Továbbá értesítik az utazóközönséget, hogy szeptember 28-tól, szombat és vasárnapi napokon próbajáratként beállított delindoli 23,45-ös járatot részvétlenség miatt megszüntetik.

A 23.15-ös Nagyárpád felé szombat és vasárnap közlekedő járatot ugyancsak részvétlenség miatt leállítják.

✲

A Pécsi MÁV Igazgatóság közli, hogy szeptember 29-én, vasárnap 0 órakor a MÁV egész hálózatán új téli menetrend lép életbe.

Megyei viszonylatban csak a harkányfürdői vonalon lesz lényeges változás, egyéb vonalakon csupán egyes vonatok menetrendje lényegtelen (perces) eltéréssel módosul. Részletes felvilágosítást a vasútállomások adnak.

ÁRAMSZÜNET

lesz transzformátorállomás átépítése miatt szeptember 29-én, vasárnap reggel 7—18 óráig a Vitéz, Semmelweiss, Kassa, Madách Imre és Erreth Lajos utcák által behatárolt területen, valamint az egyetemi mosoda transzformátorállomásában és a Hullámfürdő szivattyútelepén.

Ugyancsak áramszünet lesz hálózatátépítés miatt szeptember 29-én reggel 7-től 14 óráig a Bokor, Diós, Baranyavár, Pélmonostor, Mészkemence, Dózsa György, Fürst, Sándor, Felszabadulás, Almos, Táltos, Huba, Géza, Remény és Ságvári Endre utcákban, valamint az I. számú Téglagyár, Terményforgalmi Vállalat, Felszabadulás útja 16. számú telepén, Hőerőmű-építkezés, Pécsbánya-rendezőpályaudvar, Üszög-puszta I. és II., és a MÁV budai külvárosi szivattyútelepén.

Áramszünet lesz transzformátor állomás átépítése miatt folyó hó 29-én, vasárnap reggel 6-tól 16 óráig Keszü, Gyód, Regenye, Szőke, Szökéd, Szilvás, Szalánta, Németi, Garé, Bosta, Szava, Kökény községekben, valamint Eszterág, Katalin, Kökény, Szentpál, Vaskapu pusztákon és a pogányi repülőtér területén.

Versenyre készül az urániumbánya modellezőköre

Kisgyermekkoromban, amikor megkérdezték tőlem: mi szeretnél lenni, ha felnősz? — mindig határozott komolysággal feleltem: mozdonyvezető vagy pilóta.

Amikor az elmúlt este az urániumbánya repülőmodellező szakosztályának ajtaján beléptem, úgy éreztem, viszont találkoztam gyermekkorommal. Megláttam a karcsútestű áramvonalas repülőmodelleket, s olyan érzés keritett hatalmába, hogy minden további nélkül szívesen leültem volna játszani.

Elvezettel hallgattam Mohai István szakosztályvezetőt, amint önmagukról beszélt:

— Szakosztályunk 1957. február 22-e óta működik megszakítás nélkül. Nagy feladat áll most előttünk, a Dunántúl körrepülő bajnokságára készülünk. A versenyt saját magunk rendezzük. Szakosztályunkon kívül Sopron, Szombathely, Nagykanizsa, Székesfehérvár, Esztergom és számos más város modellezői jelentették be részvételüket.

— A versenyt 3 kategóriában bonyolítjuk le. A bajnokság érdekessége, hogy ilyen versenyt még sohasem rendeztünk, csak országos bajnokságon vettünk részt. Meg kell mondanom, hogy a június 22-én rendezett megyei bajnokságon a résztvevő kategóriák közül mindháromban első helyezést értünk el. Ezenkívül az országos viadorlázó bajnokságon Dorobina András a 12-ik helyen végzett.

— A szeptember 29-én megrendezésre kerülő versenyre eddig sikerült alaposan felkészülnünk. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy a vállalat minden esetben hathatós segítséget adott s ezért anyaghiányban nem szenvedtünk.

— Ha minden jól megy, október 28-án Csehszlovákiában nemzetközi versenyen veszünk részt. A vasárnapi verseny színhelye Pécsett a József Attila utcai Kinizsi sportpályán lesz, reggel 8 órakor. A belépés díjtalan.

Miután Mohai elvtárs ismertette a szakosztály munkáját, mégegyszer végignéztem a modelleket, elbeszélgettem építőikkel. Azzal a meggyőződéssel jöttem el a Dózsa legénységállás első emeleti modellező körétől, hogy ma igazán pilota lehet valaki, ha szeret tanulni, élethivatásának érzi ezt a pályát...

LAKY RUDOLF.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére, sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak szeptember 28-án déli 12 órától szeptember 30-án reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a város nyugati fele: Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zs. utca és a Siklósi úttól nyugatra: dr. Jozan Béla, lakás: Deák utca 12., tel.: 24-77. — A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost a Jókai utca 8. számú (főposta mellett) körzeti rendelőben, telefon: 17-93, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Ebben az időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kérjük leadni.

II. TÖMB: a város keleti fele: dr. Bartha Vilmos, lakás: Kóczián S. utca 17., tel.: 19-38. — A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost a körzeti rendelőben (Sörház utca 10.), tel.: 18-68. szombat du. 4—5 óra és vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Ebben az időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kérjük leadni. Máskor lakásán tartózkodik.

III. TÖMB: Gyárváros, Üszög, Meszes telep, Pécsszabolcs, Ujhegy: dr. Liebmann Kornél, lakás: Ujmeszes, Keller J. u. 5., tel.: 24-92 (25 mell.) — A járóbetegek sürgős esetben de. 9—11-ig az újmeszesi orvosi rendelőben keressék fel az orvost. Ebben az időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri leadni. Máskor a lakásán tartózkodik.

IV. TÖMB: pécsbányatelepi részen: dr. Konkoly T. Aladár, lakás: Pécsbányatelep, üzemi telefon: 13-28. — A járóbetegek vasárnap de. 11—12-ig a pécsbányatelepi körzeti rendelőben keressék fel az orvost. Ebben az időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri leadni. Máskor a lakásán tartózkodik. A fekvőbetegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb de. 10-ig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a későbbi kihívásoknak aznap már esetleg nem tud eleget tenni.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Mindazoknak, akik a kozármislenyi Sorosics István temetésén koszorúkkal és virágokkal fájdalmainkat enyhíteni igyekeztek, köszönetünket fejezzük ki.

A gyászoló család

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

Szombati SPORTMŰSOR

Labdarúgás: NB III: mérkőzés: Pécsújhegyi Bányász—Pécsi Vasas, Pécsújhegy 16.30. **Alosztály I. mérkőzések:** PEAC—Porcelángyár Ifjúsági stadion 16.30. Pécsi Kinizsi—Komlói Béta-akna; Sörgyár-pálya 16.30. **Alosztály II. mérkőzések:** Pécsi Vasas II.—Szpártkusz, Bőrgyár-pálya 13.30. Szikra—Elektromos, Kokszművek-pálya 16, Urán SC—Beremendi Építők, Uránium-pálya 16.

Röplabda: NB III. mérkőzés: Pénzügyőrség—Komlói Petőfi férfi Pénzügyőrség-pálya 16.30.

Kézilabda: Megyei I. osztályú mérkőzések: Ped. Főiskola—Traktor női, Ped. Főiskola 18, Komlói Petőfi—Pécsi Építők női, Komló 17.30.

Tenisz: A Holota—Ugrósdy emlékverseny, városi teniszpályákon 9 órától.

Turista hírek

A Mecseki Turista Egyesület értesíti tagjait, hogy új helyiségbe költözött, a városi tanács művelődési házába, Déryné utca 18 sz. udvari emeleti helyiség. A hivatalos klubnapokat pénteken este 6-tól 9-ig tartják.

A Bőrgyári Torna Club természetjáró szakosztálya vasárnap túrát vezet. Vezető: Gödöny Lászlóné, indulás a 9 órai körjárattal. (Lapis, II-es út, Lóri, Remeterét, Istenkúti turistaház.)

özv. Taczl Gézáné

24-én tragikus körülmények között elhunyt. Temetése 28-án, 11 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászoló rokonai és munkatársai.

Pont! Most! Vegyen!
Az Anyák Boltjában
mélykocsit, sportkocsit, kulikocsit és gyermekágyat
Kossuth Lajos u. 11 sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Szép kombinált szekrény olcsón eladó. — Kovácstelep, Nagyváradi út 15. sz. 859

Kifogástalan, nagyteljesítményű borszivatyú, 10 m. vastag vörös gumicsővel eladó. Veszek kertipad vaslábakat, esetleg kertipadot. Morvai, Perczel u. 18. Délután 6-tól. Telefon: 33-96. 750

Kifizetőhelyi gyakorlattal rendelkező — SZTK ügyintézőt azonnalra felvesz ÉM. 22. sz. Állami Építőipari Vállalat. Jelentkezés 1957 október 1-én a központi irodán: Gorgota, Kővágószőlős. 788

125-ös feketetankos — Csepel; asztalitűzhely, építésből maradt tégla, kő, dobfelszerelés eladó. Ernőházi, Geisler E. u. 14. 5 óra után érdeklődni. 888

Rét házhelynek, kertészetnek alkalmas, — Lajkó megállónál, út mellett eladó. Érdeklődni: Geisler Éta u. 4. sz., emelet. Molnár. 912

Törzskönyvezett, 8 hónapos berkshirei kan eladó. Bálics u. 3, — Danicéknál. 848

Több éves gyakorlattal rendelkező keresked6 keres 100 000 forint havi forgalmú vegyesboltot, lakással. Egerág, ipari bolt. 838

2 szoba, összkomfortos lakásomat, 1 szoba hallosra cserélném. — Sallai u. 8. 803

A szalántai földművesszövetkezet igazgatósága azonnali belépésre szakképzett bolt kezelőket keres Pogány és Bosta községek vegyesboltjába. — Jelentkezés: az FMSZ irodahelyiségében; — Szalántán. 900

Export zöld Pannonia, egy hegesztőtranszformátor, egy fűrészhegesztő eladó. Doktor Sándor u. 2.; villanyszerelő műhely. 907

Elcserélném gyárvárosi, utcai nagyméretű egyszoba-konyha, élés kamrás lakásomat hasonló városiért. Cím: Ságvári Endre u. 47. Érdeklődni lehet telefonon is, de. 9—16 óráig 26-44, Solymosiné. 774

Kétszemélyes rekamié, dió hálószobabútor eladó. Alsómalom u. 2. 879

Kalaptisztítás, vasalás divatformákra; Kertész József kalaposnál, Kossuth u. 1. sz., udvarban. 875

Kapitány János tűzifa fűrészelő telefonszáma 10-01. Alkotmány u. 6. 31

Bőrkabát, jókarban, — férfinek, rádiómüszerek eladók. Aradi vértanuk útja 11. 810

Gazdálkodásra alkalmas családi ház, három szoba beköltözhetően eladó. Almos utca 15. 801

Szőlő, 1050 négyszögöl, részben barackos, nemesített kilenc éves fákkal; a pécsi hegy egyik legszebb helyén, lakható és beköltözhető új épülettel, terméssel együtt sürgősen eladó. Szabadság út 56. Telefon: 41-33. Berkovits. 796

Eladó nagy kétszárnyas fakapu, ajtó, ablak, zöld kombinált-bútor, varrógép. Alkotmány u. 8. Kórház térnél. 831

Nagyméretű, bordó sezlon, politúros, egy méteres kerekasztal és székek eladók. Alkotmány u. 8. 858

Eladó 3 darab ajtó tokkal, zsaluzáshoz való új deszka. Ágoston utca 15. 842

Lámpásvölgyben 620 négyszögöl szőlő termésseI, beköltözhető lakással eladó. Gálék. 885

Elcserélném fehérhegyi kétszobás, összkomfortos lakásomat, bánya-trószt dolgozóval, kétszobás, vagy egyszobás pécsiért. Keller János u. 4., fszt. 883

Boroshordó eladó. — Nyíri, Rákóczi út 66. Telefon: 24-97. 850

Csepel, 125-ös eladó. Lánc u. 25. Budai. 867

Egy érettségizett fiatalember állást vállalna. Cím: Pécs, Rákóczi út 68. 852

Pedagógiai Főiskola — (Pécs, Irjúság útja 6.) azonnalra keres kémiai tanszékére férfi segédlaboráns hivatalsegédet. Ezenkívül alkalmaz fütő segédmunkásokat. Jelentkezés a kémiai tanszéken, illetőleg a gazdasági osztályon. 857

Családi ház, 2 szobakonyha, előszobás, — 379 négyszögöl gyümölcsössel, beköltözhetően eladó. Fürj u. 1. sz. 855

Szentmiklósi új bor nagyobb tételben kapható. Megyeri út 10. 874

Pincefelszerelés (hordók, permetező, egyebek) eladó. Mikes Kelemen u. 6. 856

Kétszoba-konyha vagy egyszoba-konyha; üzlethelyiségből álló; — kertes családi ház beköltözhetően eladó. — Kaposmérő (Somogy megye) Rákóczi út 12. 263

Debreceni, központban lévő, különbejáratú egyszoba, előszobás lakásomat (víz, gáz bent) elcserélném pécsiért. Érdeklődni: — 25-22-es telefonon. 230

Az ÉPFU Vállalat rakodókat vesz fel. 840

Szorgalmas, gyermekszerető asszonyt keresünk azonnalra, belvárosba, 15-32. 113 melléke.

Kárpitozott bútorok, rekamiék, fotelok, — székek, gyönyörű szép garnitúrák, minőségi kivitelben kaphatók kárpitosnál. — Budapest, VI. ker. Lenin krt. 60, kapu alatt. 40

A bükkösdi országos állat- és kirakodóvásár 1957 október 4-én lesz. Vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható. 231

A Pécsi Sertéstenyésztő és Hízlaló, Megyeri úti hízladája felvesz férfi sertésetetőket — teljesítménybérezéssel. Jelentkezés: Pécs, — Megyeri út 51. sz. Hízlalda. 262

Vas és egyéb kereskedelmi szakmához értő férfi kereskedelmi eladókat felveszünk. — Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat, városi tanácsépület, III. em. 107. számú szoba. 269

Pécsi Kesztyűgyár 2 éven felüli gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőt keres azonnali belépésre. Fizetés kollektív szerint. Cím: Pécs, Ferenc u. 10. 251

Kalaptisztítás, vasalás Cser Miklós kalapos-mesternél, Kossuth u. 52. sz. 897

Vegyesbolt kezelését, lehetőleg Pécs közelében, 100 000 Ft-os forgalomig, gyakorlattal rendelkezve, egyedül vállalom. Cím: Banó Ferenc, Jágónak. 895

Boroshordó eladó, — 5 darab 300—500 l-ig. Érdeklődni Szentlászló Gárdonyi, Pécsett, Batsányi u. 15. 866

Gázkályha, 2 szekrény eladó, Radnics u. 4. 232

Német nyelv tanulásához Linguaphone lemezek segédletekkel bérbeadó. Kandó Kálmán utca 12. 908

Figyelem, Hajnal kozmetika, Pozsony u. 2. (egyetem mögött) telefonszáma 18-82. Kezelés méhpempővel. 860

Gyümölcsfa (koronás) mindenféle fajta, — óriás ribizli őszi szállításra megrendelhető, Végh Ödönnél, Pécs, Antonia u. 12. 911

Kétszárnyas ajtó eladó. Pécs, Nagyárpádi út 5a. 831

Eladó egy egészen jó állapotban lévő csikótűzhely, Sándor u. 23. 779

800 négyszögöl szőlő, présház, pince és egy négykerekű kézikocsi eladó. Remény utca 18. sz. 909

Kisméretű új, modern konyhaszekrény eladó. Doktor Sándor utca 7. sz. 847

Órát, szemüveget, távcsövet, irógépet, rádiót, lemezjátszót, — ventillátort veszek. Wágner, Rákóczi út 73/a. 869

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 229. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR VASÁRNAP, 1957 SZEPTEMBER 29

Éljen a magyar néphadsereg!

23,6 százalékkal nőtt az átlagkereset

Éjjeli ellenőrzés

IRODALMI NAPLÓ

Miért nincsenek Budapesten nemzetközi vásárok?

Köszöntjük néphadseregünket

A mai nap — szeptember 29-e — 1951 óta a néphadsereg napja. Hetedszer ünnepeljük. S a mai körülmények között másképpen ünnepeljük, mint az eddigi hat alkalommal. Másképpen, mert valahogy megváltozott a hadsereg szerepe a dolgozók életében tavaly október óta, különösen itt, Baranyában. Tavaly és a korábbi években sokszor találkozhattunk néphadseregünk katonáival, természetes volt, hogy egyenruhás fiaink itt élnek, énekszóval vonulnak gyakorlatra a város utcáin át és több szó is esett a hadseregről, mint manapság.

Ma kevés katonával találkozunk megyénkben és talán ez is hozzájárult ahhoz, hogy kissé mintha megfeledkeztünk volna a nép hadseregéről, csak akkor jut eszünkbe, ha a sorozás vagy bevonulás ideje közeleg. De legyünk csak őszinték! Nem ez az egyetlen oka annak, hogy haderőnk nem szerepel annyit mindennapi problémáink között. A többi fegyveres alakulat, a rendőrség, határőrség éppen a tavaly októberi ellenforradalom következményeinek hatására természetesen előtérbe került, hiszen a belső rend helyreállítása és fenntartása volt ebben az időszakban az elsőrendű feladat. Új, forradalmi fegyveres testületünk, a munkásőrség is magára vonta a figyelmet. Mindez természetes.

Mégis, ha igazságosak akarunk lenni, nemcsak a néphadsereg napja alkalmából, hanem a mindennapi életben is vissza kell adnunk hadseregünknek az őt megillető helyet népünk szívében. A legutóbbi nemzetközi események is erre figyelmeztetnek bennünket. A belső rendet felforgatta a tavalyi ellenforradalom — azóta sikerült helyreállítani. De belülről, csak belülről kezdődtek-e a bajok? Nem. Az imperialisták minden lehetséget megtettek, hogy kívülről előkészítsék, támogassák, vezessék az ellenforradalmat. S mindent megtettek azért, hogy ha terveik sikerrel járnak, katonai erőikkel is megszállhassák az országot. Kívülről jövő támadások visszaverésére pedig csakis erős, fegyelmezett, a harcra a mai kor követelményeinek megfelelően kiképzett és felszerelt hadsereg lehet képes.

A kívülről jövő támadások, a háborús kísérletek veszélye ma sem kisebb, mint korábban volt. Azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy az Amerikai Egyesült Államok Nyugat-Németországban atomharcászatra felfegyverzett és kiképzett haderőt tart készenlétben — ébersége intenek. A Közel-Keleten folyó harcok is arra figyelmeztetnek bennünket, hogy az imperialisták egyáltalán nem dobták sutba a fegyveres beavatkozások módszerét. Kell nekünk a hadsereg, amely megvédi az országot, megvédi a népet.

Sokan igyekeztek bizonygatni, hogy néphadseregünk életképtelen, hogy nem képes ellátni feladatát. „Lám, az ellenforradalom alatt egyszerűen szétzüllött a hadsereg" — szokták mondogatni. Szembe kell szállnunk ezzel a rágalommal. Nem züllött szét ez a hadsereg, és szét verte volna az ellenforradalmat, ha nem bénítják tudatosan az árulók és nem hagyják dezorganizálni a gyáva opportunisták. A katonák, a dolgozó nép fiai nem voltak árulók, sem ellenforradalmárok. Védték a szocializmust, a proletárdiktatúrát, a dolgozók hatalmát.

Tervszerű, jól előkészített és alaposan kidolgozott aknamunkával sikerülhetett az ellenforradalomnak megbontani a hadsereg egységét és sikerülhetett a katonák közül néhányat az ellenforradalom oldalára állítani. De nem az egész néphadsereget! Amikor a baranyai ellenforradalmárok azt akarták, hogy katonáink szálljanak szembe a szovjet csapatokkal, a katonák túlnyomó többsége inkább letette a fegyvert. Megzavarhatták ideig-óráig az ellenforradalom agitátorai a katonák fejét, de a néphadsereg katonái jól tudták, hogy a szocializmust nem a szovjet hadsereg ellen kell védelmezni. És voltak olyan egységei néphadseregünknek, amelyeket a hitvány árulás sem tudott megakadályozni abban, hogy a szovjet csapatokkal együttműködve harcoljanak a nép ellenségeivel szemben.

Legyünk igazságosak néphadseregünkhöz! Ne hallgassuk el, hogy szükségünk van rá. Nemcsak azért, mert kell a fegyveres erő, a kívülről induló támadások visszaverésére. Azért is, mert a hadseregben népünk fiai tanulnak, nevelődnek, edzett, derék emberekké, jó hazafiakká válnak. Népünk mindig is különbséget tett katonaviselt és a katonaéletet nem ismerő emberek között. Komoly oka van ennek. Amit a bevonult fiatalember a néphadseregben tanul, annak egész életében hasznát veszi. Belénevelődik a rendszeretet, a pontosság, az állhatatosság és következetesség és ezek olyan erények, amelyekre nagyon nagy szükségünk van mindennapi munkánkban, egész életünkben.

Ünnepeljük ma meg ezt a történelmi évfordulót, amely a magyar nép forradalmi hadseregének, az 1848-as szabadságharcos seregnek Pákozdon aratott nagyszerű győzelmét örökíti meg és ne feledjük, hogy a mai hadsereg, amely a szocialista országok hadseregeivel együtt, azokkal egy sorban védelmezi a békét — a mi hadseregünk, a nép hadserege.

Mao Ce-tung fogadta a magyar kormányküldöttséget

Peking (Uj Kína): Mao Ce-tung, a Kínai Népköztársaság elnöke, pénteken fogadta a Kádár János vezetésével Pekingben tartózkodó magyar kormányküldöttséget.

A fogadáson jelen volt Csu Te, a Kínai Népköztársaság alelnöke, Liu Sao-csi, a kínai országos népi gyülés elnökségének elnöke, Csou En-laj, a Kínai Népköztársaság államtanácsának elnöke és az államtanács több elnökhelyettese.

Kádár János és Csou En-laj megbeszélése

Peking (Uj Kína): Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke szombaton délután megbeszélést folytatott Csou En-laj-jal, a Kínai Népköztársaság miniszterelnökével.

Szovjet nyelvészek, történészek érkeztek Budapestre

A Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája közötti együttműködési egyezmény alapján N. A. Baskakov professzor, K. J. Majtinszkaja professzor, Ny. I. Iszanyrjev és O. M. Rubacsov nyelvészek, A. I. Puskás és T. M. Iszlamov történészek tanulmányútra Magyarországra érkeztek.

A kínai nép teljes erejével támogatja a magyar népet

Csou En-laj fogadása a magyar kormányküldöttség tiszteletére

Peking (MTI) Csou En-laj miniszterelnök pénteken este fogadást adott Kádár János miniszterelnök és a magyar kormányküldöttség tagjainak tiszteletére. A fogadásra meghívott több száz főnyi vendég között jelen volt a Kínai Kommunista Párt több vezetője, számos más államférfi, diplomaták, továbbá a kínai gazdasági, politikai és kulturális élet több kiemelkedő személyisége.

A fogadáson Csou En-laj és Kádár János pohárköszöntőt mondott.

Csou En-laj elvtárs pohárköszöntője

Nagyon boldogok vagyunk, hogy ma itt találkozhatunk a testvéri magyar nép képviselőivel, Kádár elvtárssal, a Magyar Népköztársaság miniszterelnökével és a magyar kormányküldöttség tagjaival — mondotta többek között Csou En-laj.

Az idén januárban, eleget téve a magyar elvtársak meghívásának, magam és a kínai kormányküldöttség tagjai ellátogattunk Magyarországra. Bár magyarországi látogatásunk nagyon rövid volt, mégis

mély és felemelő hatást tett ránk a magyar nép hősiessége, amellyel nem riadt vissza semmiféle nehézségtől és megvédte forradalmi vívmányait.

Miután a magyar nép a nagy Szovjetunió segítségével leverte az ellenforradalmárok fegyveres lázadását, örvendetes eredményeket ért el a szocialista rendszer megvédésében, a proletárdiktatúra megszilárdításában és a népgazdaság helyreállításában. A magyar forradalmi munkások, parasztok és értelmiségiek napról-napra szorosabban tömörülve a párt és a kormány köré, megfeszített erővel munkálkodnak hazájuk szocialista építésén.

Mély meggyőződésünk, hogy a magyar nép legyőz minden nehézséget és tovább viszi előre a szocializmus ügyét.

A tavalyi októberi ellenforradalmi lázadás után a magyar párt és kormány minden alkalommal hozzájárult a Szovjetunió vezette szocialista tábor barátságának és egységének megerősítéséhez.

A kínai nép teljes erejével támogatja a magyar népnek hazája szuverenitása

(Folytatás a 6. oldalon)

Csehszlovák és lengyel rendelést vár a Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat

Csehszlovákiába és Lengyelországba nemrég Pécsett, a Mezőgazdasági Gépjavító Vállalatnál gyártott famegmunkáló és betonkeverő gépeket küldtek kísérletre.

A kísérletek eredményeiről még nem érkezett pontos értesítés, de illetékes helyről reményt keltettek a pécsi üzem vezetőiben a lengyelek és csehszlovákok rendeléseire vonatkozóan. Ha valóban úgy lenne, hogy a két ország jelentős mennyiségű gépet kérne a Gépjavító Vállalattól, akkor 1958-ban főként famegmunkáló és betonkeverő gépet gyártanának. Ezekből is, minden valószínűség szerint többségben a zetorra szerelhető változatot, amelyek Csehszlovákiában és Lengyelországban jobban megfelelnek.

A két gépet még mindig gyakeznek jobbá tenni a Mezőgazdasági Gépjavítónál. A famegmunkálón például nem volt eredetileg kuplung amelyet most már alkalmaznak. Szíj- és láncfeszítő is van már rajta, és valahány ésszerű megoldást találnak, mind igyekeznek az új gépeken alkalmazni. A gépek terveit Pesten készítették, de az első darabok már lényegesen eltérnek a tervektől.

A Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat eddig mintegy száz betonkeverőt készített. Famegmunkálójukból most csinálják a huszadikat, amelynek legyártása után egy negyvenes csoport készítésébe kezdenek.

Labdarúgó-eredmények

Ujpesti Dózsa—Vasas 2:1 (2:0). Népstadion, 30.000 néző. Vezette: Rigó. Góllövők: Várhidi (11-esből) és Halápi, illetve Szilágyi I.

A két tartalékos csapat küzdelméből a Dózsa megérdemelten került ki győztesként.

*

Ferencváros—Csepel 2:0 (1:0). Népstadion, negyvenezer néző, vezette: Pósa. Góllövők: Fenyvesi és Friedmanszky.

Lapzárta

„Eskünkhöz híven megvédjük hazánkat!"

Ünnepség a néphadsereg napja alkalmából

A szoros fegyverbarátság jegyében tartották meg az ünnepi megemlékezést a néphadsereg napjáról. A helyőrség valamennyi fegyveres testülete képviseltette magát. Ott voltak a helyőrségi tiszti karhatalmi egység tagjai, akik novemberben, decemberben lefegyverezték a pécsi „hazafiakat." Ott voltak fáradságot nem ismerő határőreink. A nyugalmunkra vigyázó rendőreink s ütőképes hadseregünk állományát biztosító tisztek a kiegészítő parancsnokságról.

De ott voltak a szovjet elvtársak is. Velük a fegyverbarátság nemcsak október—novemberben volt szoros, de ma is, amikor ünnepelni kell.

A rendőrség klubjában mintegy százötvenen jöttek össze. Az elnökségben foglalt helyet a szovjet helyőrség parancsnoka — mint vendég, — Jelenszky Márton alezredes elvtárs, a pécsi helyőrség parancsnoka, Ujvári László őrnagy elvtárs, megyei kiegészítő parancsnok, Lakatos Ferenc őrnagy elvtárs, a pécsi helyőrségi tiszti karhatalmi egység parancsnoka, Papp Imre elvtárs, a megyei pártbizottság képviseletében.

Az ünnepséget Ábel László százados elvtárs nyitotta meg, majd Jelenszky Márton alezredes elvtárs mondotta el ünnepi beszédét.

Bevezetőben emlékeztetett az 1848—49-es szabadságharcra és idézte a dicső magyar hadsereg nagy fegyvertényeit, közülük is elsőnek az örökké emlékezetes pákozdi csatát. A nemzetközi reakció áldáz őszszefogása miatti elbukott 48 harca, elbukott a dicső tanácsköztársaság, mert egyedül voltunk. De nem sikerült az 1956-os októberi ellenforradalom, mert — bár kis ország vagyunk, de — segítségünkre sietett a baráti szovjet hadsereg.

Majd így folytatta:

— Maradéktalanul érvényre kell juttatni azt az elvet, hogy a Magyar Népköztársaságban ne legyen szabadsága a népköztársaság ellenségeinek, mert csak így biztosítható a dolgozó tömegek szabadsága, kezdeményező, alkotó tevékenysége. Ezen a napon fogadjuk meg, hogy eskünkhöz híven a szabad, független és népi Magyarországot minden külső és belső ellenséggel szemben megvédjük.

Az ünnepi beszéd után felolvasták a helyőrség parancsnok parancsát, melyben megjutalmazza a néphadsereg napja alkalmából rendezett sportversenyek — lövészet és röplabda — győzteseit.

Majd rövid kultúrműsor következett, s utána baráti összejövetelen vettek részt helyőrségünk fegyveres testületeinek képviselői.

KISZ-taggyűlés az egyetemen

Vegyes érzelmekkel ültem be szerdán délután a jogi egyetem KISZ-szervezetének taggyűlésére. Mit hallok, hogyan beszélnek majd saját és az ország dolgairól az egyetemista fiatalok? Itt is bológatnak majd, amikor a KISZ jövőjét, munkáját összefoglaló tervezetekről kérnek véleményt, javaslatot, mert „fönt jobban tudják."

Minden tekintetben nagyon kellemesen csalódtam. *Azok a munkás, paraszt és értelmiségi fiatalok, akik beléptek a KISZ-be, nagyon komolyan és felelősen nyilatkoztak a szőnyegen forgó kérdésekről;* szavaikból a szeretet, a szervezet féltése, jövőjéért való aggódás csendült ki.

Nagyon nehéz körülmények között alakultak meg és kezdtek dolgozni. A közöny és a gyűlölködés áradata fogta körül a kis szigetet. Azóta jócskán meggyarapodtak és szinte minden nap „olvad a jég", *újabb fiatalok kérnek beboc sátást közéjük.* (Ezen a taggyűlésen is tizet vettek fel.) De hát jó lesz-e, hova fog ez vezetni? A kérdést a gyakorlat és az alkalom szülte: néhány hónapos munkájuk mellett megvitatták a KISZ országos értekezlete elé kerülő szervezeti szabályzatot.

— *A tervezet szerint a KISZ tömegszervezet lesz* — mondotta beszámolójában *Pataki* elvtársnő. — *Ezt én is támogatom, de ne legyen nagylétszámú, ne léphessen be mindenki . . .*

— *Félő, hogy a DISZ sorsára jutunk* — fejtegette *Gyaraki* elvtárs. — *A DISZ mechanikus gépezet volt, a nagy tömeg miatt nem lehetett foglalkozni a tagokkal. Ha most is tömegszervezet lesz, nem válogatjuk meg, kit veszünk be, ugyanoda lyukadunk ki...*

Többen elismerték, hogy némi veszéllyel jár, könnyen beférkőzhetnek a karrieristák és azok, akik csak a tagsági könyvet hordják a zsebükben. Ugyanakkor azonban azt is megmondották, hogy a KISZ nemcsak a kommunista fiatalokat tömöríti, hanem mindazokat, akik elfogadják a párt vezetését, a szocializmus építését.

— *Falun például* — mondotta *Péter* elvtárs — *kevés a fiatal kommunista. Mi történjen a szimpatizálókkal, ne törődjünk velük, menjenek a maguk útján? Nem engedhetjük meg.*

A megalakulás utáni hetekben, hónapokban a jogi karon is „begubózott" a KISZ-szervezet. Az akkori helyzetben, előbb szilárd, elvhű, jellemes elvtársakból és pártonkívüliekből álló magot hoztak létre, amelyik szocialista alapon egységet teremt.

— *Most már engednünk kell* — mondották. — *Jöjjenek mások is, szívesen fogadjuk azokat, akik dolgozni kívánnak a szocialista haza megteremtéséért.*

— *Ne a számokon mérjük, hogy egy szervezet milyen jellegű. A KISZ párthoz tartozó tömegszervezet, a párt politikája, határozata alapján dolgozik. A szervezetek majd megválogatják, kiket vesznek közéjük* — hangsúlyozta *Szeder* elvtárs.

Milyen legyen a mérce? Fentebb már kifejtettek egyet-két feltételt, közben azonban hozzátettek néhány helyi „specialitást" is. „Bukott tanuló nem lehet a KISZ tagja" — vélekedtek. S a taggyűlés nyomatékosan figyelmeztetett a szorgalmas tanulásra, mert elő fordulhat, hogy kizárják a hanyag tanulókat.

Ugyanilyen hév és lelkesedés tüzelte a felszólalókat a *diákszálló körüli nehézségek* említésekor is. A jogászok a Pedagógiai Főiskola „fogadott gyerekei", néhány szobát átadott nekik és bizony gyakori a perpatvar. Nehéz a helyzetük. A taggyűlésen azonban elhangzott egy javaslat, amely az első pillanatban kivihetetlennek látszik. *Társadalmi munkával*, a város KISZ-szervezeteinek, fiataljainak közreműködésével, valamint a minisztérium bizonyos anyagi hozzájárulásával építenének diákszállót. A kiszisták nem tudtak dönteni, bár ők nagyon szívesen dolgoznának az építkezésen. *Úgy hírlik, hogy felsőbb pártszervek már foglalkoznak a műszaki dokumentáció elkészítésével, ebből majd kitűnik, érdemes-e törődni a javaslattal.*

Késő este fejeződött be a taggyűlés. Egy új időszak első lépését tették meg, amikor megválasztották a végleges vezetőséget, újoncokat, lányokat és fiúkat fogadtak meleg barátsággal közéjük és a taggyűlésen résztvevő bányászifjak képviselői révén kapcsolatot teremtettek a munkásfiatalokkal. Mindenki elégedett volt, magam is úgy búcsúztam el tőlük.

(Bocz)

Választmányi ülést tartott a MESZÖV

A MESZÖV szeptember 28-án délelőtt 9 órai kezdettel választmányi ülést tartott, amelyen Nyúl Sándor, a Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ igazgatója beszámolt a vállalatnak a közelmúltban kifejtett munkájáról.

Elmondotta, hogy 1956. év folyamán a vállalat 10 millió 124 ezer forint veszteséggel dolgozott. Ebből a veszteségből mintegy 2 millió 200 ezer forint gondos munkával, fokozott ellenőrzéssel elkerülhető lett volna.

— Elsőrendű feladatomnak tartottam a vállalat szervezeti felépítésének megismerését, a feladatköröket ellátó munkatársak képességeinek, rátermettségének, munkafegyelmének megállapítását.

Ezek után a vállalat vezetősége úgy látta, hogy bizonyos személycseréket kell végrehajtani, a vezetőállásban lévők között, elzárni azokat a legfontosabb csatornákat, amelyeken keresztül indokolatlanul sok pénz elfolyt. A személyi feltételek biztosításával egyidőben végrehajtotta a vállalat a szükséges gazdasági intézkedéseket is. A vállalat új vezetői így fogtak hozzá a feladatok elvégzéséhez, illetve minden igyekezettel azon voltak, hogy kiemeljék a vállalatot a több millió forintos deficitből. Az eddigi jelek szerint munkájuk sikerrel is jár.

A beszámoló után Dobokai Mátyás szebényi dolgozó paraszt, MESZÖV választmányi tag felszólalásában panaszolta, hogy a bányavidéki falvakban nincsenek földművesszövetkezeti boltok, így az ott lakó dolgozó parasztok elmaradnak a szövetkezeti mozgalomtól. Kérte, hogy ezekben a falvakban létesítsenek szövetkezeti boltokat is a népboltok mellett.

Benkő Ferenc, a sellyei földművesszövetkezet elnöke a MÉK igazgatójának figyelmébe ajánlotta észrevételét. Ugyanis Sósvertikén a szakcsoport uborkát termelt, az első szállítmányt elindították a MÉK-nek. Erre táviratot kaptak a vállalattól, hogy a megérkezett uborka emberi fogyasztásra alkalmatlan. Benkő Ferenc szerint a szállítmány igenis alkalmas volt árusításra, és most kéri a MÉK vezetőjét, hasson oda, hogy hasonló esetek a jövőben ne forduljanak elő, mert ezzel megkárosítják a helyi földszöv. tagságát.

Szabó József elvtárs, a szigetvári pártbizottság első titkára felszólalásában hangsúlyozta, hogy a MÉK-nél is, de a földművesszövetkezeti boltokban is olyan embereket állítsanak kulcspozicióba, akik előtt a társadalmi tulajdon védelme szent, és annak érdekében minden tőlük telhetőt megtesznek.

Bíró Sándor — a KPDSZ elnöke — elmondotta, több panasz érkezett a szakszervezethez, amelyek szerint a vállalat vezetői nem megengedett hangon beszélnek a dolgozókkal és ennek eredményeként nagyfokú félelemérzet uralkodik az elbocsátásokat illetően. Szó sincs arról, hogy azokat, akik megérdemlik, ne bocsássák el a vállalattól, de semmiképpen sem lehet a vállalat becsületes dolgozóinak túlnyomó többségét büntetni azért, mert egyesek deficitbe verték a vállalatot.

Máy József elvtárs, az MSZT küldötte felszólalásában elmondotta, örömmel értesült arról, hogy a MÉK révén javult a piac ellátása. Fekete Sándor dolgozó paraszt kifogásolta, hogy a MESZÖV választmányon kevés szó esett azokról az emberekről, akik a földművesszövetkezeti mozgalmon belül a társadalmi tulajdon ellen bűncselekményeket követtek el.

Ezután még több felszólalás hangzott el, amelyekre a MÉK igazgatója választ adott.

Második napirendi pontként Kabács elvtárs, a MESZÖV termeltetési oszt.-nak vezetője tartott beszámolót, majd a felszólalások után Fodor Imre elvtárs, a MESZÖV igazgatója mondott záróbeszédet.

Ötvenkét családi ház építéséhez elegendő nyerstégla ÉVI TERVEN FELÜL

A gyártott téglák rossz minősége, az agyag szennyeződése miatt beszüntették a Szigeti úti téglagyár üzemeltetését. A gyár tervének teljesítését a Baranya megyei Téglagyári Egyesülés másik kilenc üzemének dolgozói vállalták magukra. A mintegy 600 ezer téglából szeptemberben már 300 ezer elkészült, a másik részt is hamarosan legyártják, mégpedig terven felül.

Az egyesülés dolgozói már valóban „terven felüli" munkát végeznek. Szeptemberben ugyanis már befejezték évi nyersgyártási tervüket, sőt terven felül annyi nyerstéglát készítettek, amennyi ötvenkét összkomfortos családi ház építéséhez elegendő. Ha a munka üteme nem lassul, év végéig a meglévő másfélmillión kívül még négy és félmillió nyerstéglát gyártanak, ami már nincs az előirányzatukban.

Egetési tervüket tíz millióval teljesítették túl a harmadik negyedévben. Még hatmillió téglát kell égetniök ahhoz, hogy évi égetési tervüket befejezhessék. Számítások szerint október végéig erre is sor kerül.

Az egyesülés dolgozóinak szorgalmát más — fülnek talán még sokkal kedvesebb — számok is jelzik: április 1-től augusztus 31-ig 1,162.000 forint többletnyereségre tettek szert. Ezek szerint az ebből levonandó tíz százalék vállalatfejlesztési alap összegén kívül is meglesz a tizenharmadik havi fizetés!

Megjutalmazták a legjobb eredményt elért gépállomási dolgozókat

A földművelésügyi minisztérium gépállomások főigazgatósága a tavaszi és nyári összevont kampánytervek teljesítésében kimagaslő eredményt elért megyei gépállomási igazgatóságokat, gépállomásokat, brigádvezetőket és traktorvezetőket jutalomban részesítette.

A brigádvezetők országos versenyében 30 brigádvezető teljesítette az előírt feltételeket. Közülük tizen kaptak jutalmat. Ezek között Kovács Bálint (Palotabozsok) 1500 forintot.

A traktorvezetők országos versenyében a 45 kiváló eredményt elért traktorvezető közül 10 kapott jutalmat, köztük Fernbach Antal (Szentlőrinc), Miltner Ferenc (Palotabozsok) egyenkint 1500 forintot.

A LOTTÓ
30. heti hivatalos nyereményjegyzéke

Beérkezett 1,990.748 lottószelvény. Felosztásra kerül 2,864.622 forint. Ötös találat nem volt. Négy találatot nyolc fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenkint 179.038 forint 75 fillér. Háromtalálatos szelvények darabszáma 1007, a nyereményösszeg 711 forint 25 fillér. Két találatot 39.768 szelvényen értek el és egy-egy nyertes szelvényre 18 forint nyereményjut.

Új nyereménytárgyak a lottó jövő heti jutalomsorsolásán

A lottó jutalomsorsolását minden hónap elején nagy érdeklődés előzi meg. Az októberi 4-én, a Goldberger Textilművek művelődési otthonában megtartandó jutalomsorsoláson sok új nyereménytárgy is szerepel. Többek között négy, oldalkocsis Pannonia motorkerékpár, tíz, lemezjátszóval egybeépített rádiókészülék, étkészlet, holland porszívó, tíz svéd villanyborotvakészlet. A főnyeremény ezúttal is egy két szoba hallos öröklakás, a legnagyobb nyeremények pedig: a garzon öröklakás és Wartburg személygépkocsi.

A Lottó Áruházban beváltható ötezer forintos utalványok száma is jelentősen megnövekedett: negyven ilyen utalványt sorsolnak ki. A jövő heti tárgy-nyereményhúzáson a 28. játékhét szelvényeit sorsolják.

A kecskeméti Hírös Napok

Szombaton kezdődött Kecskemét hagyományos ünnepe, a Hírös Napok programsorozata. A városi parkban mintegy háromezer négyzetméteren elhelyezkedő kiállítás díszes pavilonjai között már a korai órákban nagy tömeg nézelődött s a délelőtti ünnepélyes megnyitóra több ezer főre sokasodott. Dögei Imre földművelésügyi miniszter a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében üdvözölte Kecskemét lakosságát és megnyitotta a Hírös Napok-at.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, több helyen eső. Időnkint élénk nyugati-északnyugati szél. Az éjszakai lehülés a déli megyékben mérséklődik. A nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 6—9, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 14—17 fok között.

Milliós ráfizetésből milliós nyereség

Állami gazdaság? — Milliós ráfizetés . . .

Még egy évvel ezelőtt is ez volt a köztudatban. Léptennyomon hallották az emberek az elfolyt milliókat. Okáról nagyon kevés került nyilvánosságra. Ma is lehetne még vitatkozni az okokról, az okok okairól, az értékesítési rendszerről, stb. Egy azonban tény: sok kárt okozott az az irányítási rendszer, amely az állami gazdaságoknál meghonosodott. A nagyüzemi gazdálkodás példáit kellett volna látnia bennük minden parasztnak és mindenkinek, akinek valami kis köze van a mezőgazdasághoz, s kevés kivétellel csak ráfizetést látott. — Mert arathat igen szépen az állami gazdaság kombájnja, forgathatja a földet a sztalinyec, alkalmazhat egy-egy termelési ágban bármilyen modern eljárást, az emberek végül mégis azt kérdik: „és mennyi az évi nyereség?" Mikor meghallották, összecsapták kezüket és hitetlenkedve mondták:

— Hogyan? Amikor uradalmi földek voltak a gazdaság földjei, jól megélt belőle nem is egy földbirtokos? Sőt! Még gazdagodott is. Most meg ráfizetünk?

S mert az okokat nem ismerték pontosan, kikerekítették a maguk véleményét a nagyüzemi, szocialista mezőgazdaságról általában.

Eszterhay Sándor, a siklósi gazdaság igazgatója azt mondja:

— Hajmeresztő dolgok történtek — és kapásból mondja emlékeit gyulapusztai igazgatóskodása idejéből. Itt 2160 k. hold területből 800—900 búzát termett, kukorica és árpa összesen 210 holdon volt. Viszont a gazdaság sertéstenyésztő célgazdaságként szerepelt. Az 1200 anyakocának, ennek szaporulatának és a süldőknek szükséges takarmány 30 százalékát tudták csak biztosítani. A búzát vagonba rakták Pécsbányarendezőn, a központi kiutalásból származó árpát, kukoricát viszont kirakták, amely ki tudja melyik sarkából érkezett az országnak. Volt olyan év, hogy 200 vagon takarmányt szállítottak Gyulapusztára.

— Vagy a másik — folytatja és kiderül: Gyulapusztán 0.7 kat. hold földre jutott egy számosállat, Siklóson viszont 6 holdra egy. Aki ért a mezőgazdasághoz, jól tudja, mit jelent e két példa.

Igy volt. Hát nem hajmeresztő? Az ember képtelen elképzelni, hogy miféle meggondolások vezették azokat, akik így terveztek valamelyik szépen politúrozott íróasztal mellett a minisztériumban.

Megnyugtató, hogy mindez már elmúlt, vagy rövidesen elmúlik.

Ha 1956-ig több mint ezer tervszámot kaptak, most éppen kilencet, de ebből egy Siklóson tárgytalan, mert rizstermeléssel nem foglalkoznak. A nyolc pedig következő: mennyi gabonát kell beadni az államnak, mennyi cukorrépát, rostlent, bort, mennyi tejet, hízottsertést, süldőt, vágó- és hízottmarhát. Mekkora területen termelnek búzát, hány tehéntől nyerik a tejet, a bort hány hold szőlőből? — Ez nem érdekli már a minisztériumot. Ez az igazgató, a könyvelő, az agronómus dolga. Gazdálkodjanak. Minél kisebb területen termelnek többet, annál jobb. Még abban sincs megkötve a kezük, hogy a kötelezően előírt termékek között változtassanak, megbeszélve a vezető szervekkel. És ez méginkább segíti a tájjelleg kialakítását.

Ez évben 901 kat. holdról vágtak kenyérgabonát a Siklósi Állami Gazdaságban. Jövőre? Csak 602 holdról. És fogadkoznak, hogy megtermelik ugyanazt a mennyiséget, mint a kilencszázon, ha . . . mert az időjárásnak is van „némi köze" az egészhez. Hogyan? Olyan talajba vetik, amelyikben a búzának megfelelő előveteménye volt, s nem sajnálják majd a műtrágyát sem. 1958-ban már nem termelnek cukorrépát, mert „nem fekszik" nekik, viszont az idei 40 hold helyett 100-on termelnek jövőre lent. A pillangósok vetésterülete jövőre majdnem megháromszorozódik, a kukorica vetésterületét csökkentik, de az őszi árpáét emelik. 15 kat. holdon szőlőoltvány telepet létesítenek, 17 holdon szőlőt telepítenek, de ha kapnak elegendő oltványt még, húsz holdat a tizenhéten felül. — Gyűrűspusztára pedig 200 holdon gyümölcsös kerül.

Ez utóbbi helyén eddig borsó termett, burgonyát, répát ültettek nem sok eredménnyel és nem kevés pedig, ki tudja, hány kishaszonbérlő kezén megfordult parcella, állami tartalékföld volt. 500 kat. holdat viszont leadott az állami gazdaság. Jó lesz birkalegelőnek a községi szakcsoportnak, mert erre alkalmas a terület.

Igy alakul át a növénytermelésben a gazdaság arculata. Jellege gyümölcs- és szőlőtermelő lesz.

Lesz állat is. Csak itt is tesznek egyet-mást. A csikótelep már nincs meg, mert sokat ráfizettek. Helyébe 100—120-szal emelik a tehénállományt. A berkshirei tenyészetüket szintén felszámolták, helyette fehér hússertést tenyésztenek, amit bel- és külföldön szívesen megvesznek. Céljuk, hogy mielőbb 3 kat. holdra jusson egy számosállat. Ezzel kerekedik ki igazán a tájjelleg és válik a gazdaság szőlő- és gyümölcstermelővé, állattenyésztővé.

Ez még nem holnap lesz, mert az újtelepítésű szőlő majd tavaszhoz három évre fordul termőre, meg a gyümölcsös sem hoz jövőre termést. De lesz. És ez ami jó, ami jólesik, mert ilyesmit — ahogyan mindezt a siklósiak és minden bizonnyal más állami gazdaságok is csinálják, — egy évvel ezelőtt még nem lehetett tenni.

Mindez szépnek és jónak látszik, de mi van azzal a milliós ráfizetéssel, hány évig kell még várni a nyereségre?

Siklóson, ha minden jól megy, azaz pontosabban a várakozásnak megfelelő eredményű lesz a szüret, az úgynevezett általános költségeket (amiben benne van az itatóspapírig a fizetésektől kezdődően minden), továbbra is csökkenteni tudják (nem a fizetéseket), akkor már nem kell várni. Már idén nem lesz veszteséges a gazdaság, pedig tavaly volt néhány millió a ráfizetés. S mindez egy év alatt tűnik el, mert önállóbbak lettek, mert rendezték a jogos bérkérdéseket, mert megszűnt a szakemberek csömöre, mert eltűnt a bürokrácia. S mindez egy év alatt. Hogy jövőre és azután hány millió forint nyereséggel zárja a gazdasági évet, előre jósolni nem lehet, de minden bizonnyal jónéhány családi ház ára kitelik majd a nyereségből.

Egyszerűbbé tették az irányítást, ők egyszerűbbé teszik az értékesítést. Értékesítésükből végleg kikapcsolnak minden közbeeső kereskedelmi szervet, csak a minisztérium kereskedelmi irodájával kötik üzleteiket. Senki, egy közbeiktatott szerv sem csapja hozzá a maga hasznát a gazdaság termékeihez. Ez megint hasznot jelent — az egész társadalomnak.

Néhány év és más tudat kerül e téren is a közvéleménybe.

Állami gazdaság? — Milliós nyereség . . .

Kászon József

IRODALMI NAPLÓ

Irodalom
Művészet
Népművelés

A tartalom és forma viszonyáról

— A szocialista tartalom —

Már említettem, hogy a napilapok kulturális rovataiban (így helyi lapunkban is) mind gyakrabban találunk vita- vagy vitákra ösztönző cikkeket a művészetelmélet tárgyköréből. Ez mutatja, hogy a művészetelmélet, illetve a szocialista realizmus értelmezése körüli zavar tisztázása aktuálissá lett, többé tehát nem „kevesek" számára való téma.

Baricz elvtárs fején találta a szeget, amikor az „Irodalmi Naplóban" többek között kijelentette, hogy jelenleg ideológiai harc is folyik, mégpedig az ellenforradalom ideológiai maradványai ellen és hogy ebben a harcban a művésznek is szerepet kell vállalnia. Itt is győznünk kell. Harcolnunk kell az ideológiai egységért. Addig nem lehet teljes a győzelmünk, míg legalább magunk között — kiknek ügye a szocialista rend építése — nincs meg az ideológiai egység.

A burzsoá felfogásnak kedvező, ha a művészekkel elhiteti, hogy az ő munkájuk tisztára szubjektív munka. „A művész ne politizáljon". *A burzsoá esztétika legjellegzetesebb vonása, hogy el akarja szakítani a művészetet az egyéb ideológiai formáktól.* Ebben segítségére van a formalista művészet, mely mint erényt hangoztatja, hogy nem ragaszkodik az igazsághoz, ezzel elvetve az igazság kritériumát művészetéből. Öncélú formajátékot űznek és miután náluk a tartalom elvesztette szociális, morális magvát, a misztikumba süllyedt. Náluk a forma a tartalomtól megfosztva önmagában él, önmagának tetszeleg. Szubjektív önkényeskedéseit a paradoxig fejleszti. Nem látja az igazi mozgató erőket, nem keresi az igazságot, hanem állítólagos titkos erőket akar felfedni.

Az feltűnhetett egyeseknek, hogy a szocialista-realizmus körüli vitákban gyakran szerepelnek filozófiai fogalmak és abból fakadó következtetések. Szorosan összekapcsolódnak a művészi fogalmak a filozófiai és szociológiai fogalmakkal. Így legutóbb a Dunántúli Naplóban Lemle és Baricz elvtársak folytattak élénk vitát az igazság fogalmának a közismert esztétikai fogalommal, a szépséggel kapcsolatban. Cikkem tárgya nem engedi, hogy mélyebben belekapcsolódjak vitájukba. Már csak azért is, mert vitájuk lényege még a vita előtt el lett döntve. Mégpedig nem tekintélyi elvek, hanem világnézeti elvek alapján:

Az, hogy a művészetről szóló tárgyalásaink közben filozófiai premisszákat használunk — az természetes — mivel az esztétika a filozófiának egy ága. A művészetek lényegének a meghatározásánál csak így járhatunk el. A filozófiai gondolkodás vezeti rá a művészt, hogy melyik osztályt kell segítenie a másik elleni harcban. *A művésznek nemcsak a széppel, hanem az igazsággal is szolidaritást kell vállalnia.* Habár a művésznek nem kell világnézetet adnia, csak világszemléletet, de neki is tudnia kell, hogy az igazság konkrét és mindennek a középpontjában álló.

Csak a tudat képes feltárni az abszolut igazságot, mely a viszonylagos igazságok összegéből tevődik össze. Ez különben a dialektikus materialista ismeretelméletnek az alapvető tétele. *A művésznek meglátni, mérlegelni, szemrehányni, vádolni és ítélni kell.* Kizárhatja-e a művész szociális ösztöneit a művészetéből? Megállhat-e ő Kant meghatározásánál, hogy „az a szép, ami tetszik" és nem kell-e kijavítani arra, hogy „annak szép, akinek tetszik"?

Ha a művészettel foglalkozók azt vallják, hogy a tartalom, az alapgondolat, melyből kiindulnak, melyre ráépítik formális művészetüket, annak magva az igazság kell, hogy legyen, ezzel már rá is léptek a szocialista-realizmus útjára. A tudományos és művészi gondolkodás között nem lehet abszolut határokat vonni. A művészet nem csupán érzéki természetű. Az érzékelés csak a kezdeti fok, mely az absztrakt gondolkodáson keresztül a tudatosításhoz, vagyis a gyakorlathoz vezet. Ez egyben az igazság megismerésének, az objektív realitás megismerésének dialektikus útja. A véletlen vizuális benyomás, az érzékelésnél csak ösztönző alkalom. A művésznek meg kell értenie azt, amit lát.

A tudós is gyakran használja a művészien szemléletes módot. Például szolgálhat erre a „kommunista kiáltvány" bevezetésének ragyogóan művészi ábrázolása. Míg a filozófusokat az osztja két táborra, hogy mi a gondolkodás és a lét viszonya, addig *az esztétikának az a főkérdése, hogy mi a művészet és a valóság viszonya.*

A művészet a társadalmi tudat egyik formája, a szellemi élet egyik sajátos ága. Ebben a minőségben azoknak az általános törvényeknek van alávetve, amelyek általában a társadalomban élő ember tudatára vonatkoznak.

A művész *nem vonhatja el figyelmét saját kora nagy áramlataitól* — márpedig korunkat legjobban a szocializmus gyakorlati fellépése jellemzi — *mert lemarad és művészete elszegényedik.* A művészet nem független az élettől, nem egy attól különálló valami. *A művész tudata, mint minden tudat a lét helyes vagy helytelen tükrözése. A művészet ábrázolásainak forrása: a tudat mellett és rajta kívül létező valóság.*

Az alkotásoknak tartalmát a társadalmi élet, a természetből eredő események, jelenségek és a legbonyolultabb szubjektív benyomások adják. A megismerés eredménye nem a fogalom elvont formájában, hanem az ábrázolás színnel, tónussal, folttal stb. érzékelhető formájában jelenik meg, de mindig törvényszerű jelenségeket ábrázolva.

Az ember nemcsak gondolkodik és cselekszik, hanem alkot is. *Minden alkotásban szellemi tartalmak nyernek kifejezést,* melyeknek értékkel kell bírnia. Ha nem rendelkezik társadalmilag hasznos értékkel, akkor értéktelen, sőt káros is lehet. Ez a dekadenciákban nyer kifejezést. *Az igazi művészi alkotásnak nemcsak önmagáért való értékkel kell bírnia* (amit általában esztétikai értékeknek kell neveznünk), *hanem erkölcsi, szociális értékekkel is.* Tehát kettőssége van, mert önmagában is tetszik (formai szépség) és azon felül helyes erkölcsi, szociális irányt mutat, vagy az erkölcstelent, antiszociálist, antihumánusat oly jellemzően állítja elénk, hogy a hatás reakciójaként bennünk ingereket, folyamatokat indít meg, melyeknek eredménye társadalmilag hasznos lehet.

A megismerés tárgyának egységében rejlik a tudomány, művészet és erkölcs egységének alapja. Az erkölcs sem lehet viszonylagos. Az alkotás megítélésénél az erkölcsi értékelés is tényező. Minden igaz alkotás erkölcsi ítéletet formál. Azt lehet mondani, hogy amit az etika jónak tart, azt a művészet mint szépet ábrázolja. A művészeti alkotás nem azért szép, mert a természetet utánozza, hanem a természet számunkra azért szép, mert a műalkotás mintájára fogható fel. A természet szépségeit a művészet nyitja meg előttünk. A primitív ember és a gyermek kevésbé tud a természet szépségeiben gyönyörködni. A primitív inkább a hasznosság szerint néz.

A szép nem örök és nem abszolut, hanem csak tükörkép. Amint más lesz a társadalom, úgy változik a szépről alkotott ítélete az embereknek. A művészet örökkévalósága csak addig terjed ki, hogy egyidős az emberrel, nem is fog elmaradni tőle. Egy örök: a változás.

Változik a szépség, változik a művészi ideál és vele a művész lelki világa. Nemcsak a művészben, de minden emberben meg volt és megvan a művészi képességnek a csírája. Ez teszi őket fogékonnyá a magasabb művészi élmények számára.

MOLNÁR IMRE

Bemutatjuk költőinket (II.)

Bárdosi Németh János

Havihegyi ház

Ugy állt az üdvözült lány
a kis gangon, az olaszos
piszkos házban: az ének
ezüst madárként csengett
a téli égbe és az elmenők
megbotránkozva nézték,
hogy mit művel itt ebéd idején
vasárnap, ilyen városvégi
ház kopott udvarán?
Ám a perzseléses szagban,
a színes rongyok, pelenkák között
én Júlia arcát láttam,
s a dalban, amely izzott, remegett
a pécsi ucca dermedt üveg-csöndjén,
a szerelem szólt,
bizony, emberek,
az egyetlen, az igaz
és örök,
s a fiú, aki fekete kutyával
egy oszlop mellett hallgatta dalát,
Romeo volt, a veronai hős,
én láttam halvány arcán és szemén:
és sírtam, akár Shakespeare remekén.

Hová röpül?

Ibis-madaram, fénnyel-ékes,
hová röpül az ifjúság?
Ha még szeszélyünk szenvedélyes,
egyre ránk törnek: kín, fusák,
piros pipacsos kalapomban
a legényes dac oly fogyó,
kereshetem, hogy merre, hol van,
ki váltogatva volt fogó?

Most már, ha pattan ijjam éle,
az ölni-falni-futni vágy,
elhull a sűrű erdő-szélre,
nincs bennem komisz kapzsiság:
ülni bús, árva árokháton
és szólni, szép az egy-szem-egy,
a bölcsesség is fordul, látom:
rózsa kell, nem dús ligetek.

Virágban, versben, bármi szépben,
borban is csak az igazi,
ez már a józan számvetésem,
vágyam a való szabja ki:
így kell a dolgos, kedves élet,
az elzuhanó szép napok,
egy-egy hullt szirom messze széled,
ahogy az ostorhoz kapok.

Badacsony

Csak ha az esthajnal leszáll,
lilába játszik víz, virág,
a tó, a tejbe-áztatott,
a táj, az égbe-fölemelt,
akkor ülj mellém kedvesem,
lombsátor függönye alá,
mit a hold csipkésen beszö,
kőkancsót, benne vörös bort,
falat szalonnát, kenyeret,
adjatok hozzá: szél a fát
ringassa, nézd: a Badacsony,
mint emlék-hattyú vízre száll,
láng bora bút, bajt, feledést
töröl és ad, hogy azután
szüretre gyújtsa föl szívem.

IRODALMI SÉTÁK

V.

A Széchenyi tér négyszögét nyugatról nagy, sárga épület zárja le. A két emelet magas, három öl széles falakat — rengeteg tégla és a török időkből ittmaradt kövek felhasználásával — 1720 körül emelték. A barokk Pécs e monumentális építészeti emléke a török hódoltság utáni első pécsi középiskola befogadására készült, s falai között — kisebb-nagyobb megszakításokkal — közel 250 éve folyik iskolai oktatás. Ma is művelődési célt szolgál: a Nagy Lajos Gimnázium és a Bányaipari Technikum diákotthona kapott itt elhelyezést.

... Egyetlen épület, s az irodalomtörténet egy egész kis fejezetét idézi a szemlélő elé. Azok közül, akik ebben az épületben tanítottak vagy tanultak sokaknak nevét az irodalmi emlékezés is megőrizte.

A tollforgató pécsi tanárok, prédikációk, vitairatok, történeti munkák szerzői közül messze kiemelkedik Pray György és Faludi Ferenc alakja. Pray, a Halotti Beszédet tartalmazó s később róla elnevezett kódex felfedezője és első ismertetője, 1745 körül tanított a gimnáziumban. Faludi kétszer is megfordult városunkban. Először 1728-ban volt tanára az „archi-gymnasium"-nak, 30 év múlva a kollégium igazgatójaként tért vissza. A mai városkép hangulatába oly harmonikusan illeszkedő épület akkor még szinte pusztaság közepén állt: beépítetlen telkek, kőfallal védett gyümölcsösök vették körül. Az iskola előtti téren szokásos nagyheti passió-játékok keretében Faludi talán valamelyik iskoladrámáját is előadatta pécsi diákjaival.

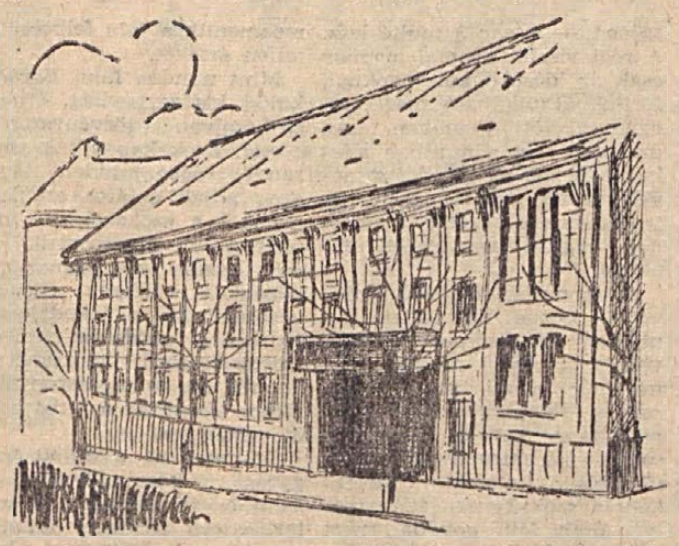

Az iskola a reformkorban élte virágkorát. A nemzeti nyelv ápolásának igénye ide is behatolt, a tanárok különös buzgalommal tanították a magyar nyelvet, az ifjúság irodalmi- és olvasó körökben lelkesedett a széplitteratúra ügyéért. S eredménnyel. Az intézetben évente tanuló többszáz diák közül nem egy az izmosodó új magyar irodalomnak vált neves alakjává. A pécsi író eddig püspöki rezidenciában, szerzetesi rendházban, káptalani házakban élt, most a szűk diákszobák lakóihoz is ellátogatott a múzsa. Az 1800-as években, a 48 körüli magyar irodalom kismestereinek egész sora töltötte inaséveit a pécsi gimnáziumban.

A szekszárdi születésű Garay János, Háry János alakjának halhatatlan megalkotója, az 1820-as években végezte Pécsett középiskoláit. A végig eminens diák itt volt először teátrumban, itt írta első verseit, ez a város avatta költővé. Már mint fővárosi író, újból visszatért diákéveinek színhelyére, s „Uti képek" című írásában így számolt be régi és új élményeiről: „A várost, mint valamely kotlóstyúk csipegő számos csibéit, Mecsek hegye rejtegeti szárnyai alatt, valaminthogy egy része ennek valóban egészen alája is bújt, melynek göröngyös utcáján a Tettyére jutni. E kellemes terasz, mint valamely óriás gyepágy Mecsek oldalába vágva, egyike a legszebb tájaknak, s a tanulók mulató helye..."

Garaynak egy ideig iskolatársa volt Nagy Ignác, a naplap megteremtette műfajok jövendő ügyes művelője, és Frankenburg Adolf, a későbbi neves lapszerkesztő és népszerű író. A magyarrá és íróvá válás, a tapasztalat és erőgyűjtés színhelye volt számukra a város. Frankenburg „Őszinte vallomásai"-ban meleg szavakkal emlékezik meg a pécsi évekről: „Napjaim, melyeket Pécsett töltöttem, nem tartoztak a vesztett napok közé. Meghozta mindegyik a maga örömét, de a maga baját is. A jó napokat lehetőségig élveztem, a rosszakon sebesen átesni iparkodtam." „Nyájas"-nak, „kedves"-nek nevezi a várost, „hol először ismertem meg a szerelmet, először kóstoltam annak édességét s éreztem mérges fulánkját."

Meghatódva állunk ma az épület előtt, amelyben egykor költőnek induló ifjak tanultak. Meghatódva rójuk a folyosókat, benyitunk a szobákba... De már hiába keressük az elröppent szavak foszlányát. Csupán régi, megsárgult könyvek őrzik a hajdani pécsi tanárok nevét, a jeles pécsi diákok kalkulusait. Meg két márványtábla a Nagy Lajos Gimnázium folyosóján.

De ez kevés... Helyes lenne, ha szavaik is életre kelnének, ha teljes terjedelemben újra olvashatnánk Garay, Frankenburg és a többiek visszaemlékezéseit pécsi élményeikről, ha újra kiadnák azokat a vallomásokat, amelyeket költők tettek, és arról tanúskodnak, hogy milyen sokat adott ez a város a magyar irodalomnak. Itt az ideje, hogy egy, a magyar íróknak és költőknek pécsi vonatkozású írásait tartalmazó szemelvénygyűjtemény megjelenjék!

TÜSKÉS TIBOR

Az ember tragédiája

a Pécsi Nemzeti Színházban

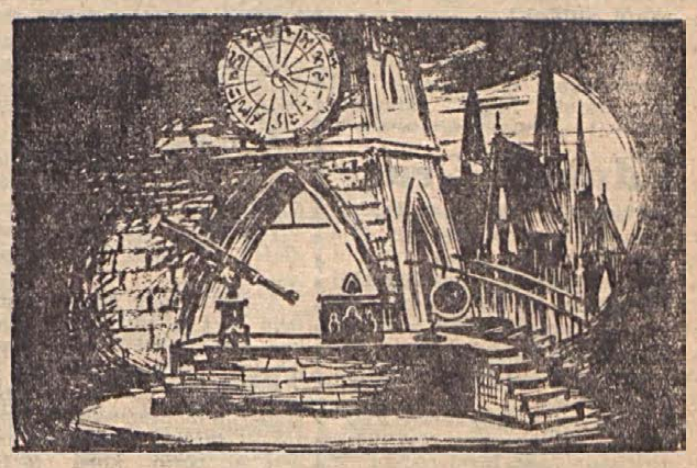

A Pécsi Nemzeti Színházban már a negyedik hete folynak „Az ember tragédiája"-nak próbái. A színdarabot 1949 óta vidéken itt Pécsett mutatják be először. Madách örökbecsű művében Ádámot Kőszegi Gyula, Évát Spányik Éva, Lucifert pedig Tándor Lajos játssza. A kísérőzenét Paulus Elemér, a színház karmestere szerzette.

Igazgató a viharban

Mátyás bácsi végig igazgatója mellett volt.

Akkor is, amikor az első áradat végigzúdult a gyár előtti téren és ők ketten, inkább kíváncsian, mint megdöbbenten figyelték az utcát. A rádió békés tüntetésről beszélt, arról, hogy jogos a felvonulás, jogos a követelés, csak az tűnt fel, hogy ettől

még nem változott meg az utca képe. Azazhogy semmit sem csillapodott a háborgó tenger, vagy inkább előző tűzvészhez volt hasonló, amely annál falánkabb, minél több mögötte a letarolt zsákmány.

Mátyás bácsi csak akkor szólalt meg, amikor a vaskapu előtt is megállt egy nagyobb csoport és semmi kétség nem fért már szándékukhoz.

— Az anyátoknak!

Rápillantott a mellette álló falfehér arcú fiatalemberre és azon tűnődött, vajon félelem, vagy elszántság-e az, ami előcsalta az orra, a halántéka körüli szeplőket, de származzon bármitől is, neki most beszélnie kell, a másiknak szüksége van most a beszédre, akkor is, ha... meg akkor is.:

— Hej a büdös irgalmát ennek a lafaty társaságnak, mit akarnak ezek!? Figyel-e rám, igazgató elvtárs?... — Tudja, 19-ben is így nézett ám ki az utca, amikor a Piavétól hazaérkeztem. Akkor is munkásforma emberek álltak a vaskapu elé, csakhogy én is közöttük voltam, és ezen az erkélyen nem Cser Józsefnek hívták az igazgatót, hanem Korompaynak, hogy rohadjon le az ipszilonja... Az is ilyen fiatalforma volt, mint maga, de a gazember letegezte talán még a nagyapját is békeidőben. — Csakhogy az be volt ám gazolva, hűj de citerázott!

— Csak látta volna! — Igaz, volt is oka rá.. engem is ő vonultatott ki a frontra és az öcsémet is huszadmagával az utcára rakta, amikor órabérjavítást követeltek. — De most? — Na igen, nem mondom, hogy fenékig tejfelben turkáltunk, volt baj elég, de kitől akarnak ezek jobbat? Korompay-tól?... — De nem is igaz, hogy ezek mind munkások, legalább is az a szőrösképű strici, ott ni, meg az a levitézlett őrmester, aki éppen a karabéllyal hadonászik... — Na csak jöjjenek!

Azért maga sem tudta, hogy mi is történne, ha mégis betörnének. Csak beszélt, beszélt és úgy látszik volt is foganatja, mert lám, mintha máris élénkebb lenne a másik. — Sőt, feléje fordult és mintha mosolyogna is.

— Beszéljen csak Mátyás bácsi, beszéljen csak! Értek a szóból... Igaza van, ha valaha is, hát most nem szabad mutatni, hogy félünk.

A vaskapu nagy robajjal kivágódott és hömpölygött is már egymás hegyén-hátán befelé az ordítozó, hadonászó banda. Lehettek vagy harminc és mindegyiknél fegyver. Harminc állati indulat, két védtelennel szemben.

Az oldalszakállas előrelépett.

— Na, elő a piros könyvet!

Vannak pillanatok, amelyek hosszú hónapoknak tűnnek és hónapok, évek emlékei, melyek pillanatokba sűrűsödnek

Így volt ezzel Cser József is, az esztergályosból nőtt vállalati igazgató, mielőtt cselekedett volna.

— A piros könyvet? Mit akarnak ezek vele?! Hiszen őneki már akkor jussa volt rá, amikor az értelem még csak ocsúdni kezdett a fejében... Amikor a maga módján különbséget tudott már tenni a cimborák, a kis mezítlábasok és a lakkcipős úrfiak világáról. És később? Az apja, idősb Cser József még megérhette, hogy a fiából ember legyen, egy vállalat feje, és ő, aki évek óta azért dolgozik, azért tanult, hogy ne jöhessen vissza a mezítlábasok szomorú világa, őt akarják ezért felelősségre vonni?

És hol vannak a társai, mit szólnak ők ehhez? Hiszen úgy tudja, szerették őt a munkások, vagy lehetséges tán, hogy csak a jóban akadna barátunk, a rosszban, a bajban egyedül maradunk?

Egy kéz, egy érdes tenyér érintette meg a vállát, Mátyás bácsi keze.

Ahogy felpillantott, tekintete még elkapta a fiatal Fazekas Pistát, aki róka sunyisággal osont el a fegyveresek mögött, és eltűnt a tehergarázsban.

Annak szólt-e a kitörő indulata, vagy másnak, nem tudni, de váratlanul támadt, elképesztően váratlanul.

— Piros könyvet!? Neked?!.: Te! Te, senkiházi! Hát vedd el tőlem! Itt van ni! Hát próbáld elvenni! — És megrázta a feje felett a könyvet.

Csikorogva fordult ki a garázsajtó. Néma menet vonult ki rajta, és a menet élén az egyetlen fegyveres, az imént meggyanusított Fazekas Pista lépegetett. Félkaréjba fogták a „szabadsághősöket".

A „jutasi" dermedt vigyázzállásba feszült, mihelyt felfogta, hogy a szerepe lejárt, a „feljebbvaló" megjelenésével...

Pista hangja zúgott át a telepen.

— Itt vagyunk, igazgató elvtárs. Itt vagyunk teljes fegyverzetben... Aztán megindult az erkély irányában. Mögötte homlokbahúzott sapkával, csavarkulcsokkal, feszítővasakkal a kézben álltak a munkások, előtte meg a „szabadságharcosok" bizonytalan társasága.

— Na mi lesz Jobbágy polgártárs?!

Ez a „vezérnek" szólt, a töltényfüzéres cigányképű intézte hozzá, de a géppisztolyt szorongató keze, talán még bizonytalanabb volt a hangjánál is.

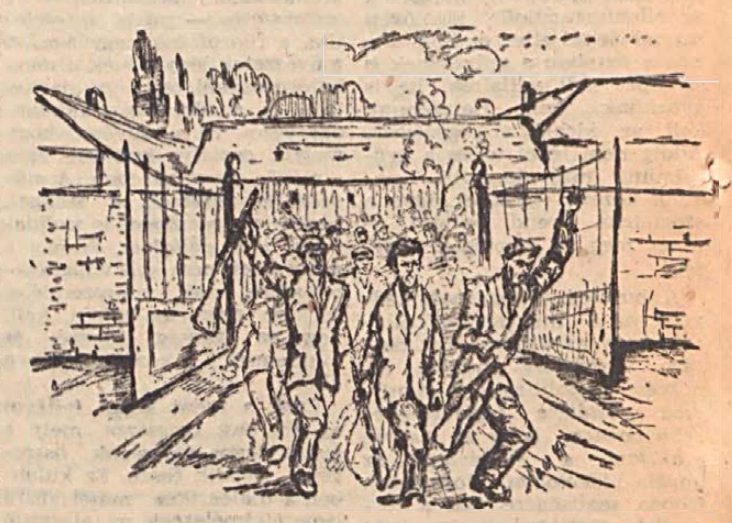

— Állj! kiáltott Pista elé a pofaszakállas és a karabély csövét mellmagasságig emelte.

Egy pillanatra torpant csak meg Fazekas Pista, de az is inkább Mátyás bácsi dörgő hangjának hatására történt.

— Emberek, ne hagyjátok Pistát!

És aki újra nekiindult, az már nem Pista, hanem Fazekas István volt, a megválasztott parancsnok, és együtt lépett vele előre a félelmetes, különös fegyverzetű „hadsereg".

Harminc fegyver csöve villant a közeledők felé, a feszült csend közelgő drámát sejtetett.

A második „állj"-t már az igazgató vezényelte.

— Pista öcsém, engedjétek őket elvonulni... — Természetesen a fegyverek itt maradnak...

Csak egy pillanatig habozt tak a „rettenthetetlenek", aztán egymás után koppantak a kövezetre dobált fegyverek.

A kapuig kísérte őket a néma csapat.

Aztán, az arcok az igazgató felé fordultak. Pista közeledett felé, kezében a géppisztollyal.

— Igazgató elvtárs, átadom a parancsnokságot, — és már nyomta is a kezébe a zsákmányolt pisztolyt.

— Most már elfogadom, mert vele együtt a hitet is visszakaptam Mátyás bácsitól, és tőletek, Pista öcsém.

1956 november 3-át jegyezték ezen a napon.

Papp Eta

Sásdi Sándor:

Szívre hulló kő

A regény közel negyedszázada íródott. Ezúttal már az átdolgozott negyedik kiadás az, amely — közkívánatra — most ismét könyvpiacra került. Az újbóli kiadást szinte a mű jubileumának tekinthetjük. A „Szívre hulló kő" fiatalosan friss, érdekfeszítő olvasmány, talán a legérdekesebb, legolvasmányosabb Sásdi-regény.

Itt is, mint sok más írásban Sásdi Sándor világa: a kicsiny elfelejtett, vasúttól is messzeeső dunántúli falvak világa: a földhöz, kapanyélhez tapadt, sárba ragadt magyar paraszt cseppet sem felemelő világa.

Szociális igazságtalanság felismerésének, közösségi érzésnek még nyoma sincs ebben a társadalomban: pedig csak alig 40 év telt el máig. Mindenki teljes erővel a vagyon után veti magát, s ami ezenfelül még megmozdítja az embereket, az már csak a bor és az asszony. Kulturális igények fel sem merülnek. Annál inkább az egymás sajátjára acsarkodó, fullasztó irigység, pletyka és hazudozó cigánykodás, borissza ság és házassági hűtlenség, s mindezen túl az örökös, tenyeretfájdító, derekat rogyasztó, állatian nehéz kétkezi munka. A könyv lapjairól kilépő, szinte foghatóan életeleven szereplők jellemét figyelve, nyugtalanul kérdezzük magunktól: ez a magyar paraszt? Vagy csak ilyen volt? Hát ennyire messziről jöttünk?

Sásdi Sándor könyvének új kiadása talán éppen ebből a szempontból tesz nagyon jó szolgálatot, hogy rámutat: aránylag rövid idő alatt milyen nagy utat kellett bejárnia a magyar falunak.

(ch)

Eduard Gracs

szovjet hegedűművész Odesszában született 1930-ban. Hét éves korában kezd tanulni szülővárosában, Sztoljarszkij professzornál, és 1953-ban fejezi be tanulmányait a moszkvai konzervatóriumban. Jelenleg aspiráns David Ojsztrah osztályában.

1949-ben a Budapesti Fesztiválon megnyeri az első díjat, 1955-ben pedig Párizsban a Long-Thibaud verseny második díját.

A művész városunkba is ellátogat. Október 2-án, szerdán este 8 órakor a Liszt Ferenc hangversenyteremben szerepel.

A szerkesztőség és a megyei tanács művelődésügyi osztályának összeállítása.

A sétatéren történt

Ősz!... — Ki tudná megmondani, hányszor megírtak, hányszor becéztek, kényeztettek költői hasonlatokkal.

Ifjú poéták tollán, — szelek szárnyán surranó garabonciás, a mérsékeltebbek ajkán — zizegő avar, — a drámai lelkek szíve, színe előtt — halottak füstje, — és az egek megÓk, a költők a megmondhatói, mi minden még.

Így állunk hát...

Felmagasztaltak, agyonszerettek, letaroltak tisztelőid, és nekem már csak szeptember maradtál...

Aligha több, hiszen évek óta augusztus múltával, minden reggel, minden este itt talállak a négy torony lábánál. Az ilyen gyakori találkozások pedig nem táplálnak agyőnkben sem szépteveszi szándékokat, épp hogy tudomásul vesszük egymást és a továbbiakban, ki-ki végzi a maga dolgát.

Valahonnan előimbolyog a dóm-téri Quasimodo, a seprős emberke, és tovagörgeti a lábak alatt kotnyeleskedő barna vadgesztenyét, riad az álmatag székesegyház és elkongatja a délutáni litániát. A bornzból öntött vén Szepessy Ignác, egy gondolattal tán mélyebbre hajtja a fejét, aztán lehullik egy-két falevél, oda. pontosan oda a pad elé, ahol a nyugdíjasok koptatják, töltögetik a vénemberek nyarát...

E helyen ki is használom az alkalmat, hogy pontatlanságáért megrójam ama költőm egyikét, aki a vénasszonyokkal gyanusította meg annakidején az ilyen kései napsütést.

Állítom, hogy az illető soha nem járt a sétatéren ilyenkor, szeptember végén. Tanum lehetne Herbert bácsi, aki pedig öt kerek esztendeje vallja magát nyugdíjasnak, de mindig itt találni és minden esetben hanyatló korú férfiak társaságában.

És a téma is, ami szóra kerül, férfitéma, nem holmi vénasszonylocsogás.

Szeretném, ha rajtam kívül másvalaki is látná, hallaná őket, — teszem azt, amikor a külpolitikát „tűzik" napirendre, mert nem akármilyen ám egy ilyen naponta ülésező „parlament". Van itt kérem elnök, korelnök nem is egy, aszerint, ki meddig bírja a szónoklatot. No nem szóval, mert azzal győznék, inkább szusszal, mivelhogy a szónok itt is állva referál a nagyérdemű közönségnek.

Vannak aztán képviselők is... Nem, nem tévedés, mert szemre is látni, hogy melyik az iparos, melyik a vasutas, egyik-másikról meg szinte nyilvánvaló, hogy hivatali, szellemi tisztséget viselhetett korábbi időkben. És ha egyszer hallanák az „ellenzéket", mert az is van... Nem hangoskodó, nem asztaltcsapkodó, — jóllehet nincs is asztal — de szolidan szenvedélyes, évődő, dörmögő ellenzék. Olyan ellenzék, amely a végén mégis csak enged a zordságából és amikorra a Szent István térről lassan feléjük húzódik az alkonyat, már felengednek, feladnak valamit elveikből és kedves, öreges parolával kívánnak viszontlátást a holnapi találkozáshoz.

Ilyennek képzelem, ilyennek is tartom őket, immár évek óta.

Óh, ti jámbor kis öregek békés gyülekezete, de sok diplomata meríthetne tőletek bölcsességet...

Mégis a múlt napon megtréfált, rút, goromba tréfával a sétatéri szeptember. Régóta készülhetett rá, úgy látszik csak a kellő alkalomra várt.

Hazafelé menet békességes gondolatokkal közelítettem a patriarchák tanácsa felé, ezúttal olyan szándékkal, hogy a szomszédos padon újságolvasás leple alatt, végighallgatom bizonyára bölcs tanácskozásaikat.

Úgy tudom, már az apróhirdetéseknél tarthattam, mert vagy ötödször ismételgettem magamnak, hogy a Zerge utcában, alkalmi áron eladó egy szőlődaráló és egy steppelt babakocsi, de a szomszéd padról egy mukkanás nem sok, annyi sem árulkodott, hogy odaát tanácskoznának.

Hihetetlen, hogy éppen most ne akadna téma, hiszen a hatodik flotta ügye most került az ENSZ elé, és Thaiföldön, Sarit Thanarat tábornagy magához ragadta a hatalmat...

Nem volt már erőm, türelmem a konspirációhoz, lecsaptam az újságot és kihívóan néztem át a gyülekezethez.

Egy árva elnök igazán nem sok, de annyi sem szónokolt odaát. Csak ültek magukbaroskadtan, kicsit előre dőlve, és néztek, néztek bele a semmibe, ki a szemüvegét igazgatva, ki anélkül.

A semmibe?... — A csudát a semmibe...

Szemben velük a sárgára festett padon, bordóruhás tünemény csúfolkodott az ősszel és mindenkivel... Átalvetett combján apró kompakt kínálgatta varázsszereit, a tűzpiros rudacskát, a rózsaszínelőtt szítálló puderpamacsot. A kis kerek tükörben sem a hátamegetti zárda tornyát szemlélhette, mert abból csak egy kevéske kandikálhatott át a lombok közül, de annyi bizonyos, önfeledten szorgoskodott... Olyannyira, hogy a sikamlós bordószoknya felcsúszott egy kicsinyt, de igazán csak egy kevéskével többet, mint amennyi illendő a közömbösség megőrzésére.

Hm... És én ide ültem le, bölcsességet tanulni.

A zárda sarkáról, ahol kőtalpakon a kőbemetszett két nővér álldogál, még visszanéztem. Valami szállóigét mormolhattam ama bizonyos kecskéről, meg a sóról, gondolom, mert a két nővér, mintha szégyenlősen tekintett volna reám és a kisebbik szemérmesen elrejtette a fejét a nénje vállán.

PÁLINKÁS GYÖRGY

Bogádi népművészet

Baranya földje olyan, mint egy gazdag virágos kert; ezernyi színben pompázik itt az együttélő népek művészete és ebben a kertben egyik legszebb, legszínpompásabb virág a bogádi népművészet.

Gazdag a népdal-kultúrája. Dalai között akadnak olyanok, amelyek az ősi bogádi földön születtek. Még az országos népdalgyűjtő munka is „bogádi dalok" néven tartja ezeket számon. A népdalok között találunk ősi típusú, ereszkedő dallamú, kvintváltó szerkezetűt is.

Színpompás népviselete — sajnos, — lassan a múlté lesz. A régi viselet nyomai ma már csak az idősebb asszonyoknál, férfiaknál található meg leegyszerűsített formában. Az uralkodó szín a múltban a fehér volt, ma ez a gyász színének maradt meg. Öregeket ma is fehérbe öltöztetve temetnek, nagybőjtben fehérbe öltöznek.

A pompás, sokszínű, szépvonalú bogádi népviselet ennek az idősebb generációnak volt az ünneplő ruhája. Ezt ma már senki sem hordja, csupán színdarabokban, színpadi táncokban és felvonulásokon való szereplésre öltöztetik bele a fiatalokat. Egyébként a szekrények, ládák mélyén őrzik féltő gonddal, mert már tudják, hogy gazdag népviseletük milyen értéket jelent.

Népdalkincsén és népviseletén kívül igen nagy értéket jelentenek az idősebb generáció által készített szépséges és gazdag mintájú szőttesek. Fehér alapra piros fonállal szebbnél-szebb virágú mintákat szőnek. Ez a művészi tevékenység most szünetel, de az új iskolában felállítandó szövőszékeken a fiatalokat is bevezetik lépésről-lépésre ebbe a művészi munkába, s így megmentik a falu felbecsülhetetlen értékét.

Mint minden falu, Bogád is külön kis zárt világ, érdekes szokásaival, törvényszerűségeivel. Ezek kapcsolják szorosan egységbe minden tagját, ezek adják sajátos arculatát. Ezekből a szokásokból még nagyon sok fennmaradt. Ilyen szép szokás a rozmaringos, pántlikás vőfélyek rigmusos vendéghívása a lakodalomba, érdekes a lakodalom-napi sok szertartásszerű mozzanat: a kikérés, a menyasszonytánc. Ekkor táncolják a híres bogádi verbunkost is.

Örömnap az újszülött befogadása a község életébe. A halál feletti fájdalom is szertartásszerű rendben nyilatkozik meg. A Luca-napi „höppögetés", a téli disznótorok derűs vidámsága, a húsvéti hímestojás készítése, mindmind a falu lakóinak művészi hajlamát, dús képzeletét és szépség utáni vágyát mutatja.

A régi, nehéz parasztsors már a múlté Bogádon is; biztató távlatok nyíltak meg tizenkét évvel ezelőtt, s a szabad élet ismét bimbót fakaszt Baranya virágoskertjének eme gazdag lombú szép hajtásán. Ezt ápolja, ezt segíti az új iskola is.

Iskolaavatás Bogádon

Ma délután 3 órakor nagy ünnepség lesz Bogádon: iskolát avatnak. Az iskolaavatáson az ünnepi beszédet Zákonyi László, az iskola igazgatója mondja, majd a bogádi fiatalok színvonalas kultúrműsorral teszik hangulatosabbá a nagy napot.

Az ünnepségre ma délután 2 és fél 3 órakor társasgépkocsi indul a megyei tanács épülete elől.

A NÉPPEL TŰZÖN-VIZEN ÁT!

Madarász Emil:

JÁRŐR

Két százados s egy őrnagy ment az úton,
Ment át a hosszú, éji házsoron.
Egyik vasas és pékmunkás a másik,
Az őrnagyuk vájár volt egykoron.
Újpest és éjfél. Vagy tán kora-hajnal?
A téli hold ma félőn csillog ott,
Három géppisztoly ring és megy az éjben.
Egy karhatalmi járőr ballagott.

Léptük beszél a kövezeten — kip-kop,
És felriadnak ócska házfalak:
„Kip-kop, kip-kop, újpestiek, vigyázat,
Fasiszta banda jár a kert alatt,
Kerítés alján, árnyak sűrűjében
Úri bicskások, veszett farkasok."
Köröskörül dermedten alvó népek,
A járőr csendben, biztos ballagott.

Szólt a vasas-tiszt kissé keserűen:
— Eh, feleségem, kétheles fiam...
Jó percre rá a pék-tiszt elmorogta:
— Az érettségim az már odavan...
S hogy elhallgattak, felnézett az őrnagy
És szúrós szeme furcsán felragyog:
A Duna felől zöld rakéta gyulladt,
Megállt a járőr s tovább ballagott.

Kissé sokára szólalt meg az őrnagy:
— De búbánatos máma mindegyik,
Vájár-szavamra, épp elég a bánat,
Hisz él, a párt... a kutyaistenit!
És újra ment s most felfigyelt a három
S három géppisztoly csöve felragyog,
Mert rásütött a hold hideg sugára
S a járőr némán tovább ballagott.

Vén kapualj. Ott állt egy élhes ember,
Munkás. Kezében kancsó meg pohár.
— Tiszti elvtársak — mondta — kis borocskát
Rekomendál egy igaz proletár.
— Mely alkalomból? — Kérdezte az őrnagy,
— Ma párttag lettem, és ...ez nagy dolog.
Bizony nagy — mondták, ittak, s elköszöntek
S a járőr azzal tovább ballagott.

Palota felől izzott az ég alja,
Fénynyelvek gyúltak fel egymásután.
— Ott — szólt az őrnagy — lehet, gyújtogatnak.
Vagy Palotán is hajnallik talán?
Szürkéllő éjben immár halványodtak
Odafent téli, messzi csillagok.
„A párt, az él" — gondolta ott a három
S más sokezer,
S a járőr ment. Holnapba ballagott.

Lőverseny eredményei

A néphadsereg napja alkalmából a helyőrségben lőversenyeket rendeztek. Pisztolyban hét csapat indult. 1. Határőrség. 2. Tiszti Karhatalom. 3. Őrs. zászlóalj. Kispuska: 1. Határőrség. 2. Tiszti Karhatalom. 3. Kiegészítő Parancsnokság. — Pisztoly egyéni: 1. Szalai Tibor (Határőrség), 2. Boncz József (Határőrség). 3. Nagy János (Tiszti Karhatalom). Kispuska egyéni: 1. Szalai Tibor (Határőrség). 2. Józsa Antal (Rendőrség). 3. Hegedüs Sándor (Kiegészítő Parancsnokság).

A csapatok röplabdában is összemérték erejüket. 1. Határőrség. 2. Tiszti Karhatalom. 3. Kiegészítő Parancsnokság.

A béke és rend védelmében

Fegyverbarátság

Ma — jobban, mint bármikor — előtérbe került a fegyverbarátság fokozott ápolása. Fegyveres testületeink szélesítik ezt a barátságot a helyőrségben állomásozó szovjet alakulattal is. Legutóbb a siklósi munkásőrség zászlóbontásán vettek részt baráti vendégekként a szovjet elvtársak. Zenekaruk nagy sikert aratott. A szovjet katonák az ünnepség után megtekintették a siklósi várat és megismerkedtek történetével.

Képünkön: A szovjet elvtársak siklósi munkásőrök és lakosok kíséretében indulnak a várba.

November elején alakult a Helyőrségi Tiszti Karhatalmi Egység. Tagjai tapasztalt és hazájukhoz, népükhöz hű tisztekből kerültek ki. Azonnal bekapcsolódtak a pécsi ellenforradalom leverésébe. Segítettek a rendőrségnek, határőrségnek és a szovjet alakulatoknak a mecseki „láthatatlanok" megsemmisítésében.

Mikor szétzúzták az ellenforradalmat, megkezdték az eldugott fegyverek felkutatását és összeszedését. Számtalan kézifegyvert, géppuskát, sőt aknavetőt és kisebb löveget is találtak elhagyottan, sokszor hasznavehetetlen állapotban.

Feladatuk volt még az elhagyott honvédségi anyagok felkutatása és megőrzése. Az egerági egység milliós értékű műszereit is a pécsi Helyőrségi Tiszti Karhatalmi Egység védte meg. Megyénkben százánál több gépkocsit is összeszedtek és sokáig őrizték a laktanya udvarán. Azonkívül felmérhetetlen értékű ruházati és egyéb honvédségi anyagot is összegyűjtöttek.

Láthatták a Helyőrségi Tiszti Karhatalmi Egység tisztjeit a rádió és a rellé védelménél is, biztosították a rendet az utcákon, segítettek az üzemek őrzésénél.

S ahogy konszolidálódott a helyzet, úgy változott a karhatalmi egység feladata és munkája. Később már politikai és pártszervező munkát is végeztek. Összesen 32 községben mintegy 300 párttaggal megalakították az alapszervezeteket. Öt járásban segítettek a tisztek elhinteni a párt szeretetét és megismertetni politikáját.

Ma a korábbi harci és rendfenntartó feladatok mellett előtérbe került a tanulás. Az újjászervezendő hadseregbe jól képzett tisztekre, parancsnokokra van szükség. Most készülnek fel az új beosztásokra, fiatal harcosok nevelésére, felkészítésére, a haza védelmére.

Előléptetések, kitüntetések

Szombaton délben a Megyei Kiegészítő Parancsnokságon rövid ünnepséget tartottak a néphadsereg napja alkalmából. Az ünnepségen Ujvári őrnagy elvtárs, megyei kiegészítő parancsnok felolvasta a honvédelmi miniszter elvtárs parancsát az előléptetésekről és kitüntetésekről. Többek között előlépett századosból őrnaggyá Bernáth Ferenc elvtárs, Duga József elvtárs, a pécsi járás kiegészítő parancsnoka. Mesztegnyei Imre százados és Rozgonyi Sándor főhadnagy elvtársak pedig a „Haza szolgálatáért" kitüntetést kapták.

Az oldalt írta és szerkesztette: GÁLDONYI BÉLA.

A TARTALÉKOS HADNAGY

Úgy emlékszik *mindenre, mintha csak ma történt volna...*

November 4 volt és vasárnap.

Az utcán szovjet tankok dübörögtek. A biztonság jóleső érzésével hallgatta őket. Végre! Nincs már mitől tartani... Vagy talán mégis? A Mecsek felől lövések dörejét hozta a reggeli, hűvös szél. Begombolta pufajkáját és átsietett a laktanyaudvaron lakásához.

A géppisztolyt kereste. Még október végén hazavitte, tiz kézigránáttal. Ki tudja még, mi lesz? Nagyon féltette feleségét, meg a születendő kisfiát. A törékeny, fiatal aszszonyka elébe állt és gyöngéden megfogta a kezét.

— Minek az már neked?

Maga sem tudta, mit válaszoljon. Csak annyit mondott:

— Kell.

Aztán visszament a laktanyaudvarra és Bodó János tartalékos alhadnagy — géppisztollyal a vállán — őrszolgálatba lépett. A raktárra vigyázott, ahol milliós vagyon volt őrizetlenül...

Később — talán egy hét múlva — leváltották. Fontosabb helyre került... Pécsbányára. Nehéz napok következtek. Vitatkozott Simával és Biczóval naphosszat. Érezte, hallotta, tapasztalta, hogyan akarja Dobrovics kicsavarni kezéből a fegyvert.

— A karhatalmisták, ha bejönnek a bánya területére, hogyják fegyvereiket a portán. — intézkedett a „nagy hazafi".

Okos gondolat. *Éppen ott és akkor tegyék le a fegyvert kezükből, amikor a legnagyobb szükségük van rá. Kudarcot vallott Dobrovics úr. Nem hagyták el soha fegyverüket. Dobrovics kiabált... Sima káromkodott s újabb terveket agyaltak ki, hogy lehetetlenné tegyék a karhatalmisták munkáját.*

Így okoskodtak. Ha nincs összeköttetés a központtal, ha elvágjuk a vonalat, akkor alkalomadtán a hét karhatalmi tisztet lefegyverezhetjük, eltehetjük láb alól.

Újabb utasítást adtak ki:

— A karhatalmi tisztek nem használhatják a bánya üzemi telefonját. Hagyják el azonnal a telefonközpontot.

Nem hagyták el...

Később híre jött, hogy a mecseki láthatatlanok közül sokan megúnták már a dicstelen szereplést és szállingóznak lefelé. Ki fegyveresen, ki anélkül. Félő volt, hogy hazaviszik vagy eldugják fegyvereiket.

Mesztegnyei százados, a kis csoport parancsnoka gyorsan intézkedett s Bodó alhadnagy járőrbe ment. Ismerte a vidéket. Valamikor — még gyerekkorában — erre játszottak, titokban szedték a gombát, mert abban az időben még azt is tiltotta a tulajdonos.

Karolinának tartottak *és megálltak a Nagybányaréti völgynél, az erdőszélen. Keskeny út vezetett a szőlők között, fel a hegyoldalnak. Kevesen jártak erre, inkább kirándulók, meg néha szőlősgazdák, ha az erdő hűsére vágyakoztak.*

Már egy órája ültek a szőlőtőkék között, mikor léptekre lettek figyelmesek. Lányok jöttek. Csapzott hajjal, sáros, gyűrött ruhában. Álmosan botorkáltak lefelé. Vállukon kispuska, némelyiknél még az se.

— Állj!

Megtorpantak, összerezzentek. Az egyik elsírta magát.

— Ne bántsanak!

— Kik vagytok?

— A magasépítési vállalat leányszállásáról vagyunk... — válaszolta az egyik. — Fölcsaltak bennünket, mi nem is nagyon akartunk menni.. Mindent ígértek.. aztán meg nem akartak leengedni... Most is úgy szöktünk.

A tisztek összenéztek. Ezek lennének a híres, mecseki „láthatatlanok"? A hősök, akik nem rettennek meg semmitől, még a szovjet tankokkal is szembeszállnak? Akik azt híresztelik, hogy húsz tankot lőttek ki közvetlen közelről? Ezek? Csak akkor van bátorságuk és merszük a fenegyerekeskedéshez, ha messzi a veszély. Most meg sírnak.

Elszedték fegyvereiket, átkutatták őket és szélnek eresztették valamennyit.

Aztán jöttek még többen is. Főleg lányok.. Mit kerestek a Mecseken? Fegyver nélkül, fiúk között és éjszaka? Egy sem mondta meg őszintén...

Azért akadt jóakaratú is közülük. Mikor a többiek előre mentek, odasúgta a tiszteknek:

— A fentiek meg akarják támadni a telepi rendőrőrsöt. Vigyázzanak!

Mint mindig, *most is gyorsan intézkedtek. Megerősítették a rendőrőrsöket, a kis csoport állandó tartózkodási helyét és értesítették a szovjet elvtársakat. Segítséget kértek. Heten mégsem vehetik fel a harcot egy századnyi banda ellen.*

A mecseki láthatatlanok úgy látszik, megneszelték a dolgot, mert letettek szándékukról.

Békésebb napok következtek. Békésebbek?... Kevesebb lövés hallatszott, de azért még nem volt tanácsos sötétedés után az utcán járkálni. Új feladatot kaptak a karhatalmi tisztek. Bodó János alhadnagy nem egy éjszaka kisért haza műszakról bányászokat vagy hajnalban biztosította, hogy bántalmazás nélkül érhessenek a munkahelyre. Sokat megjárta Meszest, Borbálatelepet, éjjel, géppisztollyal, de haza?... két hét alatt egyszer sem jutott..

Júniusban leszerelt.

Visszament a bányába, ahol tizenötéves kora óta dolgozott. Valamikor bányász volt, de ért a gépekhez is és most mozdonyvezető lett. Itt van rá szükség. S Bodó János megszokta már, hogy mindig ott dolgozik, ott teljesít szolgálatot, ahol éppen a legnagyobb szükség van a segítő kézre.

Azóta már két öröm is érte.

Megszületett *a fia. Aranyos gyerek. Esténként vele játszadozik, ha „sichtről" hazamegy. Nagy öröm egy ilyen csöppség...*

...S az sem kisebb, hogy soronkívül s megbecsülésből előléptették tartalékos hadnaggyá...

Ostromállapot Haitiban

Port au Prince (MTI). Haiti Köztársaságban — jelenti az AP — az uralmon levő katonai junta pénteken az egész ország területére elrendelte a statáriumot és este 11 órától hajnali négy óráig kimenési tilalmat léptetett életbe.

Ezt megelőzően a katonai junta meghiúsított egy kísérletet, amely arra irányult, hogy általános sztrájkkal bénítsák meg Port au Prince városát és az egész országot.

A katonai junta, amely törvénytelennek minősít minden sztrájkot és munkabeszüntetést, további rendelkezésig felfüggesztette a politikai szervezetek mindennemű működését.

●

Elutazott a szíriai parlamenti küldöttség

A Szíriai Köztársaság parlamenti küldöttsége, amely Rafic Bachour, a szíriai parlament alelnöke vezetésével egy hétig tartózkodott baráti látogatáson hazánkban, szombaton délelőtt elutazott Budapestről.

A szíriai vendégeket Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke búcsúztatta, majd Rafic Bachour szólt néhány szót a repülőgépbe szállás előtt.

Üttőrök virágcsokrokkal kedveskedtek a szíriai parlamenti küldöttség tagjainak, akik a Román Népköztársaságba utaztak.

A kínai nép teljes erejével támogatja a magyar népet

(Folytatás az 1. oldalról)

védelmében elfoglalt igazságos álláspontját, határozottan elítéli az Egyesült Államoknak Magyarország ügyeibe való beavatkozását és a nemzetközi helyzet kiélezésére irányuló bűnös akcióit.

Az elmúlt években a kínai és a magyar nép testvéri barátsága, kölcsönös segítsége és együttműködésének területe mindjobban kiszélesedett. A két ország számos delegációt küldött egymás meglátogatására és tapasztalatcserére. Nagy hatást tett a kínai népre, hogy Kádár elvtárs, a magyar pártküldöttség élén eljött hozzánk a Kínai Kommunista Párt VIII. kongresszusára. Hazánk szocialista építésében sok segítséget kaptunk a magyar néptől, sok magyar szakértő segítette építő munkánkat. Szeretném felhasználni ezt az alkalmat, hogy a kínai kormány és a kínai nép nevében szívből jövő köszönetemet fejezzem ki a magyar kormánynak és a magyar népnek e segítségért.

Ezután Kádár elvtárs emelkedett szólásra

Küldöttségünk nevében szívből köszönöm a baráti szavakat, amelyekkel Csou En-laj elvtárs megtisztelt bennünket.

Mi, magyarok a Kínai Népköztársasággal fennálló sors közösséget soha nem éreztük olyan kézzelfoghatóan, mint a Magyar Népköztársaságot ért októberi ellenforradalmi támadás alatt és után,

Az új esztendő első napján jelent meg a magyar újságokban a Zsenminzsipao ismert cikke: „Mégegyszer a proletárdiktatúra történelmi tapasztalatairól". Maga a cikk is óriási segítséget jelentett számunkra. Nagy segítséget jelentett számunkra, hogy januárban kínai kormányküldöttség jött hozzánk Csou En-laj elvtárs vezetésével, élő bizonyságául annak, hogy a nagy Kína kiállt a Magyar Népköztársaság és a forradalmi munkás-paraszt kormány mellett.

Élve az alkalommal, megmondom Önöknek, hogy a segítség nem volt hiábavaló,

a Magyar Népköztársaság ma rendes életét éli, erősebb mint egy évvel ezelőtt volt és jó úton halad, hogy egészséges, erős állam legyen a szocialista országok nagy családjában.

Remélem, nem tartják elbizakodottságnak, ha azt mondjuk, hogy a Magyar Népköztársaság most erősebb, mint egy évvel ezelőtt volt. Akkor aljas elemek a felszín alatt rejtőzve gyülekeztek az országban, támogatást kaptak a nyugati imperialistáktól, hogy aláássák és megdöntsék a magyar népi demokrácia törvényes rendjét.

Az októberi magyarországi ellenforradalmi támadás viharа nemcsak pusztított nálunk, hanem tiszta helyzetet is teremtett. Megtudtuk, ki hol áll, kik az ellenségeink.

A munkás- és parasztitömegek előtt világos lett, milyen nagy a veszély, hová vezet a revizionista, jobboldali áruló Nagy Imre politikája. Népünk lesújtott az árulókra.

Október elseje, a Kínai Népköztársaság megszületésének évfordulója alkalmából érkeztünk Önökhöz Kínába. Ez a nap nemcsak a kínai nép örömünnepe, hanem milliók köszöntik ezt a napot nagy örömmel Budapesten is, Moszkvában is, Ázsia és Afrika nagy országaiban, mindenütt, ahol a népek nemzeti függetlenségükért, a békéért és a társadalmi haladásért küzdenek.

Forró és testvéri üdvözletet hoztunk Önöknek a magyar néptől, amely önökkel együtt ünnepli a Kínai Népköztársaság kikiáltásának nagy ünnepét.

A nacionalizmus nem hazaszeretet

III.

A magyar munkások, parasztok legjobbjai, de a haladó polgári politikusok is már a 30-as évek elején aggódva nézték az eseményeket, látva a Gömbös Gyula-féle gazdasági és politikai koncepciót. Évről-évre mindinkább a fasiszta Németország gazdasági és politikai függvényévé vált az ország. Kezdett élesedni az évszázados németellenesség az újkori elnyomás, gyarmattá válás láttán. Az illegalitásban dolgozó kommunista párt emelte fel legélesebben hangját az ország német járomba való hajtása ellen.

Ezt ellensúlyoznia kellett a magyar uralkodó osztálynak. Ha lehet, még vadabbul folytatták a szovjet- és kommunista-ellenes hajszájukat, rágalmaikat. Elterjesztették, hogy nem a fasiszta Németország részéről fenyegeti veszély a magyar népet, az ország függetlenségét, hanem a bolsevizmus, a Szovjetunió részéről, és Magyarországnak, mint annyiszor a történelemben, ismét vállalnia kell a maga és Nyugat megvédését. „Nyugat védelmezői voltunk és leszünk is" — harsogta a hivatalos sajtó. Mindezt el kellett hitetni a néppel **és újra ahhoz** nyúltak, ami a néptömegeknek a legszentebb volt, — 1848-hoz. Már ekkor sem volt titok, hogy a magyar uralkodó osztályok hajbókoltak 48 előtt, hogy lényegét könnyebben megtagadhassák, de ekkor méginkább kicsavarták a valóságot. 1938—39—40-es években a március 15-i ünnepségeken már erősen hangsúlyozták a szabadságharc bukása okául az orosz haderőt. Akkor is azok buktatták el a magyar szabadságot, ma is az oroszok részéről fenyegeti veszély a magyarságot — mondták különböző megfogalmazásokban. Micsoda hazug, történelmietlen párhuzam volt! De csak kevesen ismerték fel, hiszen a szovjetellenesség ekkor már két évtizedes múltra tekintett vissza a kormány politikájában.

Lényegében azt mondták — és ez újabb ígéret volt, — ha 1848-at akarja a nép, ahhoz előbb el kell hárítani a bolsevista veszélyt, Németország oldalán részt kell venni az új Európa kialakításában, amely során magának remélt koncot a magyarországi uralkodók szűk csoportja. Ingadozás nélkül, a végsőkig Hitler oldalán kell állni, mert ez biztosítja a magyar jövőt. Így változtatták át, igyekeztek átváltoztatni az akkor egészséges német- és vele együtt fasisztaellenességet szovjetellenességgé. Sajnos, nem sikertelenül. Akik ezzel ellenzékben voltak, akik felemelték szavukat, tettek az ekkor már nyilvánvaló nemzetvesztő politika megakadályozásáért, mártírok lettek: Schönherz Zoltán, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Rózsa Ferenc, Ságvári Endre és mások.

A magyar uralkodó osztályt a német-fasiszta barátságban semmi sem fékezte. Még az sem, hogy a fennhéjázó német fasiszták nem is titkolták a magyarok iránti faji felsőbbrendű érzésüket. Nyíltan kimondták, hogy a magyar nem más, mint egy Ázsiából idetévedt cigányfaj, amely csak másodrendű nemzet lehet az új Európában, csak arra hivatott, hogy Németország uralkodjon fölötte. Lám, a német fasiszták nacionalizmusának ilyen iránya volt a magyarságra, a magyar fasizmus pedig erejét nem kímélve igyekezett a szovjetellenes nacionalizmust fejleszteni, a fasiszta Németországot barátnak feltüntetni.

Ez a ravasz, minden eszközt felhasználó, még 1848-at is szájára vevő politika nem maradt eredménytelen. Nagyon teleitatódtak a fejek a melldöngető nagymagyarságtudattal, a nacionalizmussal, antiszemitizmussal. A második felvidéki bevonulás, Erdély egy részének visszacsatolása, részvétel a Jugoszlávia elleni támadásban, mind újabb csepp volt a kábító méregből.

1941-ben a német fasizmus világuralmi törekvésével a magyar reakció is megindult, hogy megőrizze az ezerholdakon nyugvó hatalmát, hogy részese legyen a könnyűnek remélt osztozkodásnak, — háborúba indult a Szovjetunió ellen.

És a nacionalizmus, a „nemzeti politika" újra, másodszor is meghozta az elsőnél még szörnyűbb következményeit, a II. világháború szinte emberfeletti áldozatait.

(Folytatjuk)

„A Szovjetunió segített nekünk minden válságunkban"

Nasszer elnök nyilatkozata

Kairó (AP) Nasszer kijelentette: *Nem ellenzi a személyes találkozót Eisenhower elnökkel, hogy megvitassák a közép-keleti problémák rendezését, ha Eisenhower teszi meg a kezdeményező lépést egy ilyen értekezlet létrehozására.*

Megkérdezték, közvetítene-e Egyiptom Szíria és az Egyesült Államok között: — *„Nem hiszek a közvetítésben* — válaszolta. — *Jobban szeretném, ha az Egyesült Államok kormánya érintkezésbe lépne szíriai hivatalos személyiségekkel és közvetlenül tárgyalnának. Miért nem küldenek az amerikaiak megbízottakat Damaszkuszba, ha tájékozódni akarnak Szíriáról, ahelyett, hogy küldötteik a Szíria körüli országok fővárosait látogatják?"*

Az amerikai egyiptomi kapcsolatról szólva — mondotta — *közöltem az Egyesült Államok kormányával, hogy Egyiptom hajlandó a barátságra és érdeke ez a barátság. Készek vagyunk mindent megtenni, kivéve azt, hogy feladjuk szuverénitásunkat és méltóságunkat. Az Egyesült Államok politikája azonban úgy látszik Egyiptom elszigetelésére irányul és arra, hogy továbbra is gazdasági nyomást gyakoroljon Egyiptomra."*

Nasszer a továbbiakban kijelentette: *„A Szovjetunió segített nekünk valamennyi válságunkban. Amikor a tavalyi támadás után éhínség fenyegetett, a Szovjetunió eladott nekünk búzát, de az Egyesült Államok megtagadta ezt."*

Az egyiptomi elnök ellenséges propagandának minősítette azokat a híresztelléseket, amelyek szerint ő (Nasszer) új arab birodalmat igyekszik összekovácsolni. *Az araboknak* — hangoztatta — *egyet kell érteniök egymás között, ő azonban nem terjesztett elő tervet alkotmányos unióra.*

Bejelentette, Egyiptom elvben elhatározta, hogy *a Szuezi csatornával párhuzamosan olajvezetékeket épít azoknak a tartályhajóknak számára, amelyek túlságosan nagyok ahhoz, hogy a csatornán áthaladjanak.* Egyiptom érintkezésbe lépett olajtársaságokkal és hajózási vállalatokkal annak biztosítására, hogy használni fogják ezt az olajvezetéket.

Az utolsó kérdésre válaszolva kijelentette: „az egyiptomi börtönökben ez idő szerint nincsenek politikai foglyok, sem zsidók, sem keresztények, sem muzulmánok."

Szaud-Arábia támogatja Szíriát

Kairó (AFP). Mint a kairói rádió jelenti, Szabri Asszali szíriai miniszterelnök kijelentette: „Ibn Szaud királlyal folytatott megbeszéléseinket siker koronázta. Ez is azt bizonyítja, hogy az arab szolidaritás töretlen s az arab nacionalizmus erősebb, mint valaha. Szaud-Arábia feltétel nélkül támogatja Szíriát minden esetleges összeesküvéssel, vagy agresszióval szemben."

●

Ismét működik az Etna

Catania (AFP). Három nappal ezelőtt kitört az Etna, a tűzhányó kráteréből lávatömeg hömpölyög északkeleti irányba. Tudósok szerint a jelenlegi kitörés nem veszélyezteti a környező falvakat.

Hagyományainkhoz hűen

Írta: UJVÁRI LÁSZLÓ őrnagy, megyei kiegészítő parancsnok

Midőn a magyar nép a több évszázados osztrák—német rabság alól végérvényesen felszabadult, a szovjet hadsereg kezéből megkapta a nemzeti szabadságot, a magyar kommunisták vezetésével pedig belső elnyomóit lerázva magáról, kivívta a társadalmi szabadságot — kegyelettel emlékezett meg a pákozdi győzelem hőseiről, a dicső elődökről. S amikor újra önálló néphadsereget alkotott, törvénybe iktatta, hogy 1848—49. tanulságainak örök emlékeként szeptember 29-e a néphadsereg napja.

Miért vallja a magyar néphadsereg elődjének az 1848—49-es honvédsereget? Azért, mert akkor a magyar nép példát mutató hősiességgel harcolt évszázados ellensége, az osztrák császár ármádiája ellen, abban a reményben, hogy a nemzeti függetlenség, a szabadság kivívása meghozza majd a nép társadalmi és gazdasági felemelkedését is.

Azért, mert az elszánt harc, amelyet Európa zsarnoka, a Habsburg-ház ellen folytatott, nemcsak a magyar nép, hanem más elnyomott népek érdekét is szolgálta. E küzdelem nemzetközi visszhangját és jelentőségét mutatta, hogy a honvéd sereg egyes harccselekményeire a szocialista mozgalom nagyjai, Marx és Engels is mint a forradalmi elszántság és hősiesség példáira hivatkoznak.

A 48-as hadsereg a felkelt nép hadserege volt, amely a vezetésbe befurakodott árulók és kétkulacsosok tevékenysége ellenére is addig vívta harcát, amíg az egymással szövetkezett európai reakció óriási túlereje ki nem ütötte kezéből a fegyvert.

A honvédő sereg a néppel összeforrva a nép tényleges érdekeiért küzdött. Ezért tartja a magyar néphadsereg elődjének az 1848—49-es honvédsereget.

1848—49. bukásának egyik oka az volt, hogy a magyar szabadságharc nem nyújtott idejében kezet a szomszédos, szabadságra törekvő népek képviselőinek és ezzel az elnyomóknak lehetőségük volt arra, hogy a szabadságért harcoló népeket egymásra uszítsa, valamennyi nép szabadságtörekvését eleve megfojtsa.

A magyar nép igazi szabadsága 1945-ben született meg és elválaszthatatlan a népek testvéri összefogását hirdető szocializmus eszméjétől. Biztosítottnak csak úgy lehet tekinteni, ha Magyarország a szocializmust építő népek nagy családjának a tagja.

Világosan kell látnunk, hogy népünk nemzeti érdeke és a szocializmus építése ma egy és ugyanaz s a történelem számos tanulsága, így a legutóbbi ellenforradalmi esemény is arra figyelmezteti a magyar dolgozókat, hogy ha elvész az újért folyó harc — az ország felett idegen hódító imperialista hatalmak érdeke, a nép felett a régi urak uralma érvényesül.

●

A magyar néphadsereg katonái a mai napon nemcsak a pákozdi győzelemre emlékeznek.

A pákozdi diadal emléke ma már több, mint a pákozdi csata története. Több, mert kibővült a későbbi magyar történelem más ragyogó fejezetével. Kibővült a magyar ipari munkásság vörös zászlók alatt vívott győzelmes harcaival, a gazdasági cselédek és kisparasztok küzdelmével, amelyet a nagybirtok ellen vívtak, a véres aratósztrájkokkal. Nyilvánvaló, hogy a magyar munkásmozgalom jóval több, mint félévszázados történelme — bár nem egyenes úton —, de állandóan 48 legjobb céljait a nemzeti és társadalmi szabadság és felemelkedés ügyét szolgálta.

Pákozdról ma már nem lehet úgy beszélni, hogy ne essen szó azokról a magyarokról, akik annak idején az orosz vörös gárdában és a három esztendős polgárháborúban, mint internacionalisták a vörös hadseregben harcoltak.

Még kézenfekvőbb ez összefüggés Pákozd és az 1919. Magyar Tanácsköztársaság dicső harcai között. A magyar vörös hadsereg eredményes északi hadjárata teljes nagyságában tárta fel a proletárkatona, a dolgozó nép hazaszeretetét. Az északi hadjárat az 1848—49-es szabadságharc mellett népünk szabadságáért és függetlenségéért vívott harcának egyik legkiemelkedőbb fegyverténye.

A tanácsköztársaság vörös katonái a török- és németverő elődeik szellemében a népért harcolva teljesítették történelmi feladatukat. Örökül hagyták ránk a haza, az egyetemes haladás, a dolgozó nép érdekeinek védelmét.

A mai magyar nemzedék előtt az 1919-es proletár forradalom nemzedéke volt az első, amely valóra váltotta — magasabb fokon — Pákozd hőseinek, 1848—49. magyar népének akkor be nem teljesedett vágyát.

A tanácsköztársaság már szervesen egybeolvasztotta a magyar szabadság ügyét a dolgozó nép szociális törekvéseinek teljesítésével, s a nemzeti függetlenség megalkuvás nélküli védelmét a szomszéd népekkel kötendő barátsággal. S éppen ez teszi számunkra a 19-es Magyar Tanácsköztársaság időszakát történelmünk legkövetkezetesebb szabadságharcává.

Ha Pákozdról beszélünk, gondoljunk arra is, hogy a hazafiság, a népszabadság, a nemzetköziség nagy eszméi hatották át azokat a magyar hazafiakat, akik a spanyol nép szabadságharcát segítették, majd a II. világháború idején életüket és vérüket nem kímélve fegyverrel harcoltak a fasizmus ellen a szovjet hadsereg oldalán, a belga, a csehszlovák, a francia s a jugoszláv partizánok soraiban.

Ugyanebben a szellemben elődeink örökébe lépve küzdöttek fegyveres erőink legjobb katonái 1956. októberétől az ellenforradalom erői ellen. A közös fegyveres karhatalom helytállásáért dolgozó népünk szeretete és megbecsülése övezi őket. Az ellenforradalom elleni harcban vállvetve küzdő szovjet s magyar fegyveres erők között szilárd együttműködés, őszinte szoros fegyverbarátság alakult ki. Ezt a fegyverbarátságot nem zavarhatja meg semmi. Erre int bennünket az ellenforradalmi események minden mozzanata.

Ma a proletár haza biztonsága, védelme jó kezekben van. Népi rendünket a néphadsereggel vállvetve védik minden külső és belső ellenség ellen a határőrség és rendőrség mellett a néphatalom erősítésére életre hívott fegyveres munkásőr egységek.

Legyen a mai néphadsereg napja a 48-as és 19-es legszebb hagyományok ápolása mellett a fegyverbarátság ünnepe is!

Ilyen gondolatok jegyében ünnepeljük ma a magyar néphadsereg napját.

Új amerikai leszerelési javaslat

New York (MTI). A Reuter szerint az Egyesült Államok ENSZ-küldöttségének szóvivője közölte, hogy „az Egyesült Államok és a baráti hatalmak" új határozati javaslatról tanácskoznak, amelyet valószínűleg a jövő héten terjesztenek az ENSZ leszerelési bizottsága elé. A bizottság hétfőn ül össze.

HARMINCNÉGY HOLD GYÜMÖLCSÖST

telepítenek ez év őszén a Baranya megyei termelőszövetkezetek. Elsősorban őszibarack és Jonathán csemetéket ültetnek. Az új gyümölcsösökbe összesen 4000 csemete kerül, a kipusztult gyümölcsösök pótlására 2560 facsemetét rendeltek a termelőszövetkezetek.

Pécs város Tanácsa szeptember 30-án, hétfőn 3 órai kezdettel a városi tanácsház tanácstermében, II. em. 56. tanácsülést tart. A tanácsülés nyilvános és arra a város lakosságát a végrehajtó bizottság ezúton is meghívja.

1958-ban elkészülnek a kötélpályák

Még nem dőlt el, milyen összeget kap a Pécsi Szénbányászati Trösztjövő évi beruházásokra.

De bármennyi legyen is, minden körülmények között folytatni akarják az új István-akna szállító és légaknájának mélyítését. A szállító akna jelenleg 406, a légakna 254 méter mély. Megkezdik az akna szállító tornyának építését is.

Elkészülnek 1958-ban a külszíni szállítás átállításával. Megépülnek a kötélpályák, működni fog a hetényi vasút, és bekötnek egy MÁV-vonalat az újhegyi szénmosóhoz a szállítások megkönnyítése és meggyorsítása érdekében. Ujhegyen ezenkívül fa-tér is épül, tekintettel arra, hogy István-aknát a kötélpálya működésének megindítása után már nem Béke-aknáról látják el fával.

Pécsbányán három, István-aknán egy vak-akna mélyítését végzik el jövőre. A beruházási osztály előzetes terveiben kompresszorházak építése, vágatok korszerűsítése és sok más, jelentősebb beruházás szerepel.

Még nem értük el a tavalyi termelési szintet 23,6 százalékkal magasabbak az átlagkeresetek 39,9 százalékkal nőtt az iparcikkek forgalma Baranyában

Elkészült a Központi Statisztikai Hivatal Baranya megyei igazgatóságának jelentése a megye és a város iparának, kereskedelmének munkájáról. A füzet, amely a jelentést tartalmazza, hű tükre annak, mit csináltunk jól, hol kell sürgősen javítanunk.

Még nem értük el a tavalyi teljes termelési szintet. A teljes termelés értéke több, mint egymillió forinttal alatta maradt a tavaly augusztusinak. Ugyanakkor, közel tíz millióval magasabb béralapot használtunk fel, mint az elmúlt esztendő hasonló időszakában.

Örvendetes javulás állott be a munkások átlagkeresetében.

A megye adatai szerint a minisztériumi iparban 1860, az állami helyiiparban 1596 forint volt az átlagfizetés augusztusban.

A szövetkezeti iparban dolgozók 1537 forintot kerestek átlagosan. Ezek a keresetek a tavaly augusztusi fizetésekkel összehasonlítva, 23,6 százalékkal magasabbak.

Igen jól alakul a bányászok fizetése is.

A Pécsi Szénbányászati Trösztnél dolgozók átlagosan 2159 forintot kerestek augusztusban. Komlón 2103 forint volt az átlagfizetés.

A hidasi szénbányánál 1941 forint jutott átlagosan egy-egy munkásra.

Jelentősen enyhült az utóbbi hónapokban a bányák munkáshiánya.

Április óta csaknem ezerrel emelkedett a pécsi bányák létszáma,

s a munkások száma jelenleg csak 2,6 százalékkal marad el a tavaly augusztusi mögött. A széntermelés azonban 18,1 százalékkal alacsonyabb a tavalyinál, ami nagyon komoly figyelmeztető! A számok arról tanuskodnak, hogy túlzottan alacsonyak az egyéni teljesítmények, nincs megfelelően kihasználva a munkaidő. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy míg 1956 szeptemberében 9,69 mázsa szenet termeltek a pécsi bányászok 100 forint bérért, 1957 augusztusában, ugyancsak 100 forint bérre, csak 6,35 mázsa szén termelése jutott. A tavaly augusztusi eredményekhez hasonlítva, ez csupán 64,9 százalék!

A minisztériumi építőipari vállalatok sok építményt adtak át rendeltetésének augusztusban.

Többek között befejezték a Szigetvári Konzervgyár készáru-raktárának felújítását, amelyre 926 ezer forintot fordítottak. Megépült a pécsújhegyi mosóban a magasbunker, melynek építési költségei meghaladják a négymillió forintot. Felújították az István-akna—józsefházai utat. Komlón elkészült a sportpálya lelátója, amelyre több, mint ötmillió forintot költött a Komlói Beruházási Vállalat. A budafai vízmű víztároló medencéjét 487 ezer forintos költséggel megépítették és augusztusban szintén átadták rendeltetésének.

A kereskedelem áruforgalmának növekedésén meglátszik a több, mint húsz százalékos fizetésjavulás.

A kiskereskedelem majdnem karácsonyi forgalmat bonyolított le augusztusban.

A földművesszövetkezetek például még ennél is jobbat. Tavaly decemberben 48, idén augusztusban majdnem ötvennégy milliót forgalmaztak. A pécsiek sokkal jobban öltöznek, mint tavaly, a falusiak pedig jelentősen több iparcikket vásárolnak.

Pécsett 43 százalékkal nőtt a ruházati cikkek forgalma,

Baranyában 39,9 százalékkal több iparcikket vásároltak — elsősorban a dolgozó parasztok — mint tavaly. Az Észak-Baranya megyei Népbolt 25,4, a Pécsi Ruházati Bolt forgalma 43,9, az Állami Áruházé 20 százalékkal emelkedett.

S hogy mindezekre jól ittunk, azt a Baranya megyei Vidéki Vendéglátó 113,6, a Komlói Vendéglátó 15,7 és a Pécsi Vendéglátóipari Vállalat 26,1 százalékos forgalomemelkedése bizonyítja.

Új fürdő — új bosszúságok

Sokáig tartott, de hosszú várakozás után ebben az évben végre elkészült a pécsbányai új bányászfürdő. Nagy volt az öröm, amikor átadták: megvalósult a pécsbányai bányászok régi vágya, a fekete-fehér öltöző. Sőt, hogy a kényelem nagyobb legyen, s a fürdő a tisztálkodás mellett az egészségvédelmet is szolgálja a pécsbányai új fürdőt légszárító berendezéssel és kvarcfolyosóval is ellátták.

Az öröm azonban nem sokáig tartott, s a bányászok ma nem éppen hízelgő jelzőkkel szólnak a fürdő tervezőiről, kivitelezőiről.

Nézzük a tényeket! A költséges beruházás ellenére az új fürdőben rosszabb a helyzet, mint a régiben volt. A bányászok egy részének rendszeresen nem jut melegvíz, a légszárító nem szárítja le a nedvességet, s ami a legnagyobb baj: az öltözőben nagyon hideg van. Kiderült, hogy a tervező elképzelése a zuhanyozókat elválasztó üvegfalakat illetően sem volt helyes, mert azok egymás után törnek el s nem egy súlyos sérülést okoznak.

Mindezt súlyosbítja, hogy maguk a bányászok sem sokat törődnek új fürdőjükkel, s egészen rövid idő alatt elképesztő pusztítást vittek végbe. Az üveglapok összetörését még úgy ahogy magyarázni lehet azzal, hogy a síkos talajon elcsúsznak s nekiesnek az üveglapoknak, de a zuhanyozó rózsáinak, a víztakarékosságot szolgáló szelepeknek az eltüntetését ilyesmivel már nem lehet indokolni.

Ez azonban a dolognak csak az egyik oldala. A másik: kit terhel a felelősség a melegvíz, a fűtés hiányáért.

Persze, ember legyen a talpán, aki ezt ki tudja deríteni. Én mindenesetre megpróbáltam. Kiderült, hogy a tervező nem lehet hibás, mert ugye a tervét elfogadták, előtte s utána ellenőrizték, jónak tartották, kivitelezték, sőt az üveglapokat öklével döngették, s még akkor sem törtek el. Arra aztán igazán nem gondolhattak, hogy nyolcvan kilós bányászok ugranak neki, csupán azért, hogy hátukról a felesleges hűst eltávolíthassák s legalább 10 napon túl gyógyuló sérülést szerezhessenek.

A kivitelező pláne nem lehet hibás. Elvégre terv szerint dolgoztak, s amikor az épületet átadták, minden jó volt. Amíg nem fürödtek, a fürdő alatt lévő mentőállomás mennyezete sem ázott át. S különben is: a szigetelés jó volt, műszakilag is bizonyítható, hogy a fürdőkezelő a hibás, mert nem felmosó ronggyal, hanem vízsugárral mosta fel a fürdőt.

Az építővállalat alvállalkozóira, a kazánszerelőkre és kazánfalazókra ez esetben még gondolni sem szabad. Ők igazán nem tehetnek arról, hogy nincs melegvíz, hogy hideg a fürdő. Az ismételten módosított tervet ugyebár a minisztérium hagyta jóvá. Eszerint az új kazánokat ráérnek decemberben, illetve márciusban átadni, s addig majd csak elkészülne valahogy. S ha már a tervező, a kivitelező nem követeti el hibát, akkor azokat igazán kár lenne hibáztatni, akik úgy gondolták, hogy az új fürdő üzemeltetéséhez egyelőre jók lesznek az öreg kazánok is. Igaz, hogy most már nem annyira biztosak ebben, mint júliusban, de hát van még egy kis pótkazán, itt-ott meg lehet szüntetni a központi fűtést is. Sőt, van még kályha is a világon. Ők tehát nem hibásak.

Tehát senki sem hibás — csak a vadonatúj fürdő.

S hogy a felelősségrevonás mégse maradjon el, javaslom: az új fürdőt rongáló bányászok mellett vonják felelősségre — legfeljebb az öreg kazánokat. Mégis csak disznóság, hogy évtizedekig tudtak elegendő meleg vizet, gőzt szolgáltatni a fürdéshez, s most egyszerre nem tudnak. Válogatott szenet, válogatott fűtőket követelnek. Pedig hol van még a tél, a 20 fokos hideg? S ha javasolt megoldásom sem használ, igazán nem tudom mit lehetne csinálni.

MESTERFALVI

Miért nincs Budapesten nemzetközi vásár?

Kopácsy Vilmos, a Magyar Kereskedelmi Kamara munkatársa nyilatkozott budapesti tudósítónknak

KÉRDÉS: Milyen nemzetközi vásárokon vett részt az idei évben a magyar ipar?

VÁLASZ: Az októberi események rövid ideig tudták csak gátolni a magyar külkereskedelem munkáját. Már az idei év első negyedében is több nemzetközi vásárra küldtük el iparcikkeinket. — Így részt vettünk a lipcsei és poznani vásáron, amelyeken igen jó üzleteket tudtunk kötni. A későbbiek során az eddigi gyakorlattól eltérően, főként információs irodákat állítottunk fel, s áruinkat csak kisebb területen mutattuk be. Ilyen információs irodánk volt Milanoban, Koppenhágában, Grazban, Párizsban, Frankfurtban és Brüsszelben. A párizsi kiállításon magam is kint voltam. A magyar külkereskedelmi vállalatok közül az Elektroimpex, a Transelektro, a Ferunion, a Hungarotex, az Artex és a Modex mutatta be áruit. Csak megemlítem, hogy igen nagy sikert arattak hanglemezeink. A helyszínen működtettünk egy lemezjátszót, s a látogató közönségnek rendkívül megnyerte tetszését a sok szép magyar nóta.

— Az őszi vásári idényre szintén felvonult a magyar ipar. Részt vettünk a lipcsei és stockholmi kiállításon, a szaloniki és zágrábi, valamint a damaszkuszi vásáron, amely szeptember 30-án zár. Az év utolsó vásárját Tuniszban rendezik. A megnyitó napja október 19. Itt is számos jó üzletet akarunk kötni.

KÉRDÉS: Nem lehetne ezeket az üzleteket Magyarországon kötni? Vagyis arról nincs szó, hogy Budapesten is rendeznének a közeljövőben nemzetközi vásárt?

VÁLASZ: Erre a kérdésre se határozott nemmel, se határozott igennel nem lehet válaszolni. Szükség van rá, de pillanatnyilag nem rendelkezünk megfelelő vásárterülettel, nemzetközi vásár méreteinek megfelelő pavilonjaink sincsenek és nem is készülődünk rá.

— Tavaly október elején megjelent a Magyar Nemzetben egy cikk, amely szerint 1959-ben Budapesten nemzetközi vásár lesz. Mi is meglepődéssel olvastuk, a Kereskedelmi Kamara munkatársainak sem volt tudomása róla.

— Természetesen előbb-utóbb sor kerül az első budapesti nemzetközi vásár megrendezésére, de az időpontját csak jósolgatni lehetne és addig nagyon sok előfeltételt kell még teljesítenünk.

●

Ez így igaz. De sürgetni kell és rajta lenni, hogy mielőbb felsorakozhasson Budapest is a nagy vásárrendező országok sorába!

Éjszakai ellenőrzés

akkor jegyezték be menetközben a menetlevélre, amikor bennünket észrevettek. Egyébként is a menetlevél 18.20 órakor lett utoljára vezetve, most pedig kilenc—tíz óra körül jár az idő. Szabó József azt mondja, hogy Harka főmérnöktől kapták engedélyt a szállításra, de csak szóban... S ez bizony nem elég.

Ez már több mint merészség!

Ez a fiatalember nem más, mint Szél Laci, a Posta dolgozója. Laci nagyon rávasz gyerek ám, mert már fél éve motorozik a vállalat PK—856. rendszámú motorjával és...

— ... És nincs jogosítványom — vallja be félve.

— Hogy-hogy nincs?

— Úgy kéremszépen, hogy a motorvezetői vizsgán elbuktam, a Postán meg nem mertem megmondani és.. „jogsi" nélkül vezettem...

Hát ez szép. Ezek szerint, ha valaki jelentkezik motoros vagy autós beosztásra a Postánál, minden bizonnyal elvállalhatja, mert a jogosítványt úgy sem kell felmutatni. Vagy talán mégis?

A „fekete" út...

Bizony, erre nem számítottak. Sötétedés után végigsuhan a teherautó a Magaslati úton. A Pobjedából kinyúl egy kar, „megálljt"-t int, de a teherkocsi tovarobog.

Gyerünk hát utána!

Elmarad mellettünk a Pálos templom, folytatjuk az utat a Surányi Miklós úton, majd az előttünk rohanó teherkocsi lefordul a város felé s a kanyar után utolérjük.

— Istenbizony nem vettem észre, hogy intettek... — mentegetőzik Kovács György gépkocsivezető. Ezt persze senki sem hiszi el, s később a menetlevélből kitűnik, hogy Kovácsék miért nem „figyeltek fel" a rendőrtiszt intésére. Ugyanis az YC 420. rendszámú teherkocsi szenet szállít Szabó József, — a pécsi széntröszt anyagosának, — lakására s a szállítmányt csak

Akit az egész város szid

Nos ki az, akit kárhozatra ítél a város békés, pihenni, aludni szerető polgár-társadalma? Akit válogatott kifejezésekkel illetnek hol egyik utcában, hol a másikban, amikor nagy peckesen végigvágtat kis „Csepel"-jével — kipufogócső nélkül?...

Ki lenne, mint Sólyom László a DJ 214. rendszámú motor tulajdonosa. Az előbb rosszul mondtuk: Sólyom Laci motorján van kipufogócső, csak... mégis valami egetverő betegést hallat menet közben. Mi lehet ennek az oka? Egyszerű ez kérem: ha a hangtompító lemezeket kiszedjük a kipufogóból, jobban „húz" a motor, és hangosabb is!

Hogy ezek az ordító, bömbölő motorok aztán lassan-lassan megőrjítik a járókelőket, — istenem! — a motoros „csendháborítókat" ez igazán nem érdekli.

De csak addig, míg egyszer néhány száz forintjuk bánja majd e „szerény" közlekedést.

(RAB—GÁLDONYI)

Egészségtudományi vándorgyűlés

Az Orvosegészségügyi Szakszervezet egészségtudományi szakcsoportja október 6-án egészségtudományi vándorgyűlést rendez Hévízen. A vándorgyűlésen pécsiek is részt vesznek. Dr. Kun Lajos egyetemi tanár a közegészségtani oktatás szervezési kérdéseiről, dr. Miskolczy Vilmos megyei üzemi főorvos pedig a szilikózis megelőzésének új útjairól tart előadást a vándorgyűlésen.

Szüreti bál

A Szigetvári Cipőgyár Kultúrotthonában a Járási Művelődési Ház rendezésében ma hagyományos szüreti bál lesz. A szüreti bálon a község fiataljain kívül a Szentegáti Állami Gazdaság és a közeli falvak fiataljai is részt vesznek. A szüreti mulatság a résztvevők díszes felvonulásával kezdődik, majd este leány- és párostánccal nyitják meg a bált. A köszöntőt régi szokás szerint a szüreti mulatság bírója mondja el. A szüreti bál előtt a néphadsereg napjáról emlékeznek meg a Hazafias Népfront és a KISZ rendezésében.

A Pécsi BELSPED Vállalat jelenti,

hogy 1957. III. negyedévi tervét szeptember 25-én teljesítette és túlszárnyalta az elmúlt év hasonló időszakának teljesítését. Élenjártak a jó eredmény elérésében: a mohácsi és pécsi kirendeltség dolgozói.

5200 vagon gabona

A Baranya megyei Terményforgalmi Vállalat eddig 5200 vagon gabonát vásárolt fel. Ezzel 151.5 százalékra teljesítette felvásárlási tervét és országosan második helyre került a megyék tervteljesítésében. Az idei kenyérgabona termés minősége felülmúlja a tavalyit. Az egész megyében kb. 200 vagon gabona szenvedett kisebb kárt az esőzések következtében.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. szeptember 30-tól október 6-ig

Állandó műsorszámok:

4.30—8.00-ig: Zenés műsor. — Közben: Hírösszefoglaló. Falurádió. — 6.30: Pillanatfelvétel. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — 8.05: Technikai szünet. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.34: Jóéjszakát gyerekek. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Hírek. — 0.40: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

5.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben: 6.35: Torna. — 6.55: Színházak és mozik műsora. — 7.10: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Időjárásjelentés és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

Hétfő, szeptember 30.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: A halászó gyerek. Ifjúsági műsor.
9.20: Filmzene.
9.40: Haydn: G-dur vonósnégyes.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Vidám zenés műsor.
12.10: Oláh Kálmán és zenekara játszik.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.10: Heti zenés kalendárium.
14.20: Mit hallunk az Ifjúsági Rádióban?
14.30: Üttörő-híradó.
14.50: A Gyermekrádió zenés műsora.
15.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.40: Részletek a Madarász c. operettből.
16.10: Kamarazene.
16.47: Egy porosz iskolában. Elbeszélés.
17.02: Fúvószene.
17.15: Ifjúsági őrjárat.
17.30: Tánczene.
18.10: Jeanette Mac Donald énekel.
18.45: Kínai műsor.
19.25: Bemutatjuk Honthy Hanna és Baksay Árpád új operettfelvételeit.
19.40: Sporthíradó.
20.20: Nyárvégi szerenád.
21.15: Irjunk együtt. A Rádió folytatásos regénye.
21.35: Szórakoztató muzsika.
22.20: Magyar művészek operahangversenye.
23.05: Tánczene.
0.10: A Vendel utcai Tanítónőképző Kodály kórusa énekel.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánccal a világ körül.
15.00: Zenekari hangverseny.
15.40: Alá az égből elragadta a villámot. Sós Endre könyvének ismertetése.
16.00: Népek zenéje.
16.30: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Tánczene.
17.15: Ceser Franck: f-moll zongoraötös.
17.50: Galambosi László és Németh Géza versei.
18.00: Operarészletek.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Verbunkosok.
20.10: Közvetítés az Erkel Színházból. — Bach: h-moll mise.
21.05: Hogyan lett Eszak-Afrika francia gyarmat? Előadás.
22.30: Tánczene.

Kedd, október 1.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Nyugat-európai népek zenéjéből.
8.40: Kórusok.
9.00: A Gyermekrádió zenei műsora.
9.20: Üttörő-híradó.
9.40: Kínai fiatalok zenei műsora.
10.10: Tárlatlátogatás.
10.20: Zenekari hangverseny.
11.00: Mai kínai elbeszélés.
11.20: Ajándékműsor háziasszonyoknak és nagymamáknak.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Berzsenyi Dániel versei.
13.10: Operarészletek.
14.00: Zenei műszavak nyomában: A kánon.
14.40: A Gyermekrádió műsora.
15.00: Fiatalok sakkiskolája.
15.10: Magyar nóták.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.50: Szudámi népdalok.
17.15: Amire már most gondolni kell. Riportműsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen . . .
18.10: Könnyű dalok.
18.40: A Rádió Ipari rovata jelenti.
19.32: Lengyel tánczene.
20.25: Szerelem a tűzfák alatt. Rádiójáték.
22.15: Tánczene.
22.55: Fiatalok a mikrofon előtt. — Rácz György zenés beszélgetése.
23.10: Händel: Vízizene — szvit.
0.10: Népi zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Könnyű muzsika
15.00: Kamarazene.
15.35: Feskó, Náday Pál elbeszélése.
15.50: Nemzetközi kérdések.
16.00: Operettegyvelegek.
16.50: Schiller verseiből.
17.00: Danny Kaye énekel.
17.30: A Rádió szabadegyeteme.
18.00: Kínai művészek hangversenye.
18.30: Fúvószene.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Magyar nóták.
19.45: Riportműsor.
20.00: Zsolnai Hédi énekel.
20.20: Történelmi képek az ellenforradalmi Magyarországról.
20.40: Régi francia muzsika.
21.05: Tánczene.
22.00: Népszerű operarészletek.

Szerda, október 2.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népszerű operarészletek.
9.00: A Rádió szabadegyeteme.
9.30: Népi zene.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.30: Smetana: g-moll trió.
11.00: Vidám ritmusok.
11.30: A Szegedi Pedagógiai Főiskola kórusa énekel.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.10: Népszerű operettekből.
14.00: Verbunkosok, népdalok.
14.45: Orosz nyelvlecke.
15.05: Ifjúsági műsor.
15.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.45: Könnyű orgonamuzsika.
16.10: Szív küldi szívnek szívesen . . .
17.00: Ikertestvérek. — Előadás.
17.15: Századunk zeneművészete. Előadás.
18.10: Jean Sablon énekel.
18.45: Riportműsor.
19.00: Kodály-művek.
19.35: Bemutatjuk a Belgrádi Rádió tánczenekarának új felvételeit.
20.20: A falu jegyzője. Ifjúsági műsor.
21.54: Ujra hullik a mag . . .
22.20: Lóversenyeredmények.
22.25: Zenekari hangverseny.
23.28: Az Állami Népi Együttes zenekara játszik.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A tigris kisasszony meg a férfi. — Ifjúsági műsor.
15.45: Vidéki stúdiónk jelentkezik.
16.00: Részletek mai magyar operákból.
16.40: Waldteufel keringők.
16.50: Donna Monna szöktetése. Verses elbeszélés.
17.10: Ajándékhangverseny vidéki ipari üzemeknek.
18.00: A Gyermekrádió műsora.
18.10: Rádióegyetem.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Fúvóshangverseny.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Kerekes János és Kemény Egon dalai.
20.30: Uj operalemezeinkből.
21.05: Mezei csokor.
21.30: Mi így látjuk . . . Színházi esték.
22.00: Tánczene.

Csütörtök, október 3.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Félóra könnyű zene.
8.40: Kórusok.
9.00: Edes anyanyelvünk.
9.05: A Gyermekrádió műsora.
9.25: Kispajtások hanglemeztára.
10.10: Rádióegyetem.
11.00: Uj hajtás. — Radics László versei.
11.25: Magyar nóták.
12.10: Operarészletek.
13.00: Aragon versei.
13.15: Könnyű zene.
13.50: Utazás észt földön.
14.30: Az Állami Filharmónia férfikara énekel.
15.10: Az Ifjúsági Rádió történelembarátainak köre.
16.10: Régi huszárélet a magyar népdalokban.
16.40: A Dutch Swing College Orchestra játszik, Ray Kinney énekel.
17.00: Riportműsor.
17.10: Kamarazene-hangverseny.
18.10: Magyar szerzők szórakoztató zenéje.
18.40: Riportműsor.
20.25: Chopin: Barcarola.
20.35: Smetana: Az eladott menyasszony. Opera három felvonásban.
23.03: Őszi hangulat. Kőbányai György zenés összeállítása.
23.43: Bach: G-dur gamba-szonáta.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Fúvós-induló.
14.40: Tánczene.
15.10: Pillantás a nagyvilágba.
15.20: Bordalok operákból.
15.50: Kókai Rezső: Hegedűverseny.
16.20: Gyermeknevelés. Fogjunk össze a pedagógusokkal.
16.40: A Gyermekrádió műsora.
17.10: A tudomány és a mindennapi kenyér.
17.25: Operett- és filmzene.
18.20: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.30: Hsi Nui An: Vízparti történet.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Magyar népdalok Ádám Jenő feldolgozásában.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Hangszerparádé.
20.42: Bródy: könnyű Múzsa — egyveleg.
21.05: Tánczene.
21.30: Népek zenéje.
21.50: A 102. elem születése. Előadás.
22.00: Hangverseny Grofé műveiből.
22.48: Többezer éves szerelmes versek.

Péntek, október 4.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operettrészletek.
8.50: Népi zene.
9.10: Zenekari hangverseny.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Fúvószene.
11.00: Az apostol. Petőfi Sándor elbeszélő költeménye folytatásokban.
11.31: Zongoraművek.
12.10: Tánczene.
13.00: A belterjes gazdálkodás útján.
13.15: Verbunkosok.
13.50: Üttörő-híradó.
14.10: Részletek Az aranykakas c. operából.
14.50: Az Ifjúsági Rádió történelembarátainak köre.
15.40: Gábor Artemis énekel, zongorán kíséri Kistétényi Melinda.
16.10: Szórakoztató zene.
16.50: Egy községi tanácsülésen. Riportműsor.
17.00: Szív küldi szívnek szívesen . . .
18.10: Tánczene.
18.35: Ifjú Figyelő.
18.55: Offenbach: Zenei arcképek.
19.40: Sporthíradó.
20.20: Népi zene.
20.40: Bűn és bűnhődés. Könyvismertetés.
21.30: „Brüsszelből érkezett". Bemutatjuk a legújabb belga könnyű zenét.
22.20: Zenekari hangverseny.
0.10: Schumann: g-moll szonáta.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Könnyű zene.
15.00: Szimfonikus táncok.
15.40: Musza Dzsalil tatár költő versei.
16.00: Népek zenéje.
16.40: A dada. Rádiójáték.
19.05: Hangverseny a Rádióegyetem hallgatói részére.
19.45: Kínai lemezek között.
20.02: Kórusok.
20.25: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
20.35: Könnyű zene.
21.20: Heti hangversenykalauz.
22.00: Tánczene.

Szombat, október 5.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Zenekari hangverseny.
9.00: Üttörő-híradó.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Maklakiewicz: Lengyel táncszvit.
10.10: Operettrészletek.
11.00: Történetek a régi Prágából.
11.20: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye.
12.10: Népi zene.
13.00: Mi van a könyvesboltokban?
13.10: Operarészletek.
14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Szív küldi szívnek szívesen . . .
15.25: Kórusaink életéből.
15.45: Világgazdasági negyedóra.
16.15: Zenés hétvége.
17.40: Hogyan mondjunk verset.
18.10: Színes népi muzsika.
18.45: Riportműsor.
19.00: Barátok között. Zenés beszélgetés Koreáról.
19.35: Operarészletek.
20.25: Uj Zrinyiász. — Mikszáth Kálmán regényének rádióváltozata.
21.40: Sporthíradó.
21.56: Lóversenyeredmények.
22.15: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Az opera mindenkié.
15.20: Szobanövénykedvelők őtperce.
15.25: Zenekari hangverseny.
16.35: Bemutatjuk a Lipcsei Rádió új fúvószene felvételeit.
16.55: Vidám történetek Rossini-bemutatókról.
17.35: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.45: Szórakoztató muzsika.
18.20: Lányok, asszonyok . . .
18.40: Maros Rudolf: II. vonósnégyes.
19.05: Tánczene.
19.40: Ösztön és értelem az állatvilágban. Előadás.
20.00: Magyar nóták.
20.15: Közvetítés a Genfi Zenei Versenyről.
21.05: Irodalmi műsor.

Vasárnap, október 6.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Ujra hullik a mag . . .
8.20: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Figyeljük a zenét!
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: Könnyű melódiák.
10.50: Október 6.
11.20: Zenekari hangverseny.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi szívnek szívesen . . .
13.30: Rádiólexikon.
13.45: Operettrészletek.
14.15: Mozart: c-moll zongoraverseny.
14.45: Hét nap a külpolitikában.
15.00: Helyszíni közvetítés a Magyarország—Franciaország nemzetek közötti válogatott labdarúgómérkőzéséről.
15.45: Tánczene.
17.15: A műsort összeállította Major Tamás Kossuth-díjas kiváló művész.
18.10: Kincses Kalendárium.
19.00: A Bécsi Rádió nagyzenekara játszik.
19.30: Irodalmi összeállítás „október 6" emlékére.
20.10: Helyszíni közvetítés az Erkel Színházból: Karel Vlach és tánczenekara játszik.
21.05: Emberek között. Boldizsár Iván tollrajzai.
21.15: Zenekari hangverseny.
22.10: A vasárnap sportja. Totó.
22.27: Lóversenyeredmények.
23.08: Könnyű melódiák.
0.10: Észt népdalkantáta.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Orgonamuzsika.
8.30: Az evangélikus egyház félórája.
9.00: Könnyű dalok.
9.30: A Gyermekrádió műsora.
10.10: Szív küldi szívnek szívesen . . .
11.05: Zenés vasárnap délelőtt.
11.58. Brahms: Kettősverseny hegedűre és gordonkára.
12.30: Beszélő házak. Irodalmi séta írók, költők nyomában.
13.15: Művészlemezek.
14.15: A Gyermekrádió műsora.
14.55: Népi zene.
15.15: Operarészletek.
16.00: Zenekari hangverseny.
17.10: Kilátó. A Rádió Világirodalmi folyóirata.
18.10: Tánczene.
19.00: Goethe-műsor.
19.25: Verbunkos muzsika.
19.50: A Pro Arte-vonósnégyes játszik.
20.50: Riportműsor.
21.10: Fúvószene.
21.30: Tánczene.
22.30: Népdalok.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

Nagy küzdelem várható a mai salak-motorversenyen

Jövőre nemzetközi verseny lesz Pécsett?

A tegnap délutáni edzés is jó sportot hozott. Különösen Nándori László, a Budapesti Postás és Kárpáti (Krampfardt) András, a pécsi Zalka Máté versenyzői mutattak be sokat a salakversenyek szépségeiből.

Az ötszázasok közül eddig négyen állnak biztosan rajthoz. Nándori, Kárpáti, Baloghi (Bp. Előre) és Schuck Dezső (Bp. Postás) az ötszázasok futamának biztos résztvevői. A verseny-rendezőség számít azonban arra, hogy a verseny kezdetéig megérkezik még a debreceni Veres is, aki a legújabb típusú Rotrax Jap versenygépével áll rajthoz.

Kárpátin kívül más pécsi versenyző nem indul ezen a nagyszabású viadalon. Jövőre azonban remélhetőleg már több pécsi versenyzőt láthatunk a salakon. Az országos sporthivatal a jövőben nagyobb támogatást ad a vidéknek is. A támogatás első jele a Kárpátinak adott legújabb típusú csehszlovák ESO salak-motor.

Jövőre már valószínűleg nemzetközi versenyt is láthatunk Pécsett. A Pécs-Baranya pálya salakkörét ugyanis kibővítik, úgy, hogy az a nemzetközi előírásoknak is megfeleljen.

Gyermekbénulás elleni védőoltás

Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy az 1951. január 1. és 1957. február 28-a között született, és a gyermekbénulás elleni védőoltás I., és II. részletének adásáról valamely ok folytán elmaradt gyermekek részére a pótoltást 1957. október 5-én (szombaton) délután 3 órától 7 óráig tartjuk a Jókai Mór utca 9. szám alatti lévő Egészségvédelmi Tanácsadóban (volt Deák utca).

Ezen a pótoltáson (a már megnevezett korosztályba tartozó) gyermekek a védőoltás első részletét is megkaphatják. Ezen gyermekek részére az oltás ismétlését, azaz második részének adását 1957. november 2-án, ugyancsak szombaton délután 3 órától 7 óráig tartjuk a Jókai Mór utcai Egészségvédelmi Tanácsadóban.

Egyben nyomatékosan felhívjuk a szülők figyelmét arra is, hogy ezzel a pótoltással az idei évben

tásokat lezárjuk, és a november 2-án tartandó pótoltáson már csak ismétlő oltásokat végzünk!

Tehát azokat a gyermekeket, akik még az első oltásban sem részesültek, október 5-én a szülők okvetlenül vigyék el a védőoltásra, hogy november 2-án az ismétlőoltást is megkaphassák.

KÖZEGÉSZSÉGÜGYI JÁRVÁNYÜGYI ÁLLOMÁS

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület

Szeptember 30-án este 6 órakor Keresztes Mihályné és Friesz János a Szabolcs-telepi iskolában,

Október 1-én este 5 órakor dr. Tamás József és dr. Cselényi József a Fürst Sándor u 61. szám alatti orvosi rendelőben, este 6 órakor Tamási István és Cservenka Emil a Vasas II. bányászotthonban, Markovics Károly és Palotai Győzőné a pécsszabolcsi Puskin kultúrotthonban, Marton János és Gyulasi József a szabolcstelepi pártházban, Balázs Ferenc és Goják Mártonné az Erzsébet-telepi kultúrházban, Berki Fülöp és Kurucz Béla a porcelángyári kultúrotthonban,

Október 2-án este 6 órakor Hébert János és Kemény János a szabolcsfalusi kultúrházban, Tárnai Józsefné és Marton József a Borbála-telepi pártházban, Kiss Andrásné és ifj. Opova Ferencné az I. kerületi tanács helyiségében,

Október 3-án este 6 órakor Somfai József és Vass Júlia a Remény utcai pártházban,

Október 4-én este 6 órakor Tóth István és Papp Istvánné a fehérhegyi iskolában, Moór József és Háromszéki Vilmosné az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben, Scheffer Károly és Cséplő Gyula a Borbála-telepi kultúrházban,

Október 5-én este 8 órakor Szűcs József a szabolcsfalusi kultúrotthonban.

II. kerület

Szeptember 30-án délután 5 órakor Farkas Ernőné és Till Antalné a Szabadság úti általános iskolában, délután 6 órakor Haraszti Pál és Gyurkár Vince a Táncsics Mihály u. 22/b. szám alatt.

Szeptember 30-án délután 5 órakor Borbás Gyula és Szabó Lajosné a Mátyás király utcai iskolában,

Szeptember 30-án délután 6 órakor Leikauf Tibor és Farkas János az Ágoston téri iskolában, Pataki Miklós és Tasnádi Jenő a Mátyás király utcai általános iskolában, Biró László és dr. Lissák Kálmán a villanytelepen (Légszeszgyár u. 11.),

Október 1-én délután 5 órakor Jéhn József a Fürdő utcai általános iskolában, Garamvölgyi András és dr. Linka László a Megyei Rendelő Intézet III. emelet 4. számú szobájában, Sziebl Antal és Molnár Jánosné a Ruházati Bolt irodájában (Kossuth L. u. 3.), Kovács János és Törjéki Istvánné a Laskó utca 42. számú alatti házban, du. 6 órakor Kötelesi Ferencné és Vodl Mária Ágoston téri isk.-ban, Betlol János és Jankó Mária a Mandula u. 15. sz. alatti házban, Geller B. Miklósné és Klemm Mihályné az Ágoston téri iskolában, Haics Béláné a belvárosi fiúiskolában, Bárdos Pálné és Antal György a Janus Pannonius Gimnáziumban, Tóth József és Szoyka Pál a Tanítóképző Intézetben (Kossuth u. 41.), Tóth Gyuláné és Mohl László a Vegyianyag Nagyker. Vállalatnál (Bajcsy Zs. u.), Mezei András és Fekete Józsefné a kertvárosi iskolában,

Október 2-án délután 5 órakor Csongor Ferenc és Hofmann Pál a belvárosi iskolában, délután fél 6 órakor dr. Schwarcz János és Nagyiván Mária a KIOSZ helyiségében (Rákóczi út) délután 6 órakor Galamb Józsefné és Krizmanics István az Ágoston téri iskolában, Grichisch Rudolfné és dr. Rudolf Lóránd az Egyetem u.-i iskolában, dr. Csetne Miklósné és Korda Alfréd a leánykollégiumban (Geisler Éta u. 23. I. emeleti igazgatói szobában), Szabó Sándorné és Asztalos Ferenc a Szabadság utcai általános iskolában,

Október 3-án délután 6 órakor dr. Csorba Győző a Megye utcai MOHOSZ helyiségben, dr. Kiss E. Viktor és Babics András a József u. 15. szám alatt,

Október 4-én délután 5 órakor Baronek Jánosné és Varga Vilmos a nagyárpádi v. b. kirendeltségen, délután fél 6 órakor Tatár Béla és dr. Zahorcsek Alfonz az Ágoston téri általános iskolában, délután 6 órakor Juhász Károly és Ódor Sándor az Egyetem utcai iskolában, dr. Kodolányi János a Leőwey Klára gimnázium fizikai előadótermében, ifj. Kovács István és Pusztai József az Ágoston téri általános iskolában, Pataki Miklós és Tasnádi Jenő a vasutas kultúrotthonban (Várady A. u.)

Október 4-én délután 6 órakor Török Géza és Link János az Egyetem utcai általános iskolában tartanak fogadóórát.

Áramszünet

lesz transzformátorállomás átépítése miatt szeptember 29-én vasárnap reggel 7—18 óráig a Vitéz, Semmelweiss, Kassa, Megyeri és Erreth Lajos utcák által behatárolt területen, valamint az egyetemi mosoda transzformátorállomásában és a Hullámfürdő szivattyútelepén.

Áramszünet lesz hálózatátépítés miatt szeptember 29-én reggel 7 órától 14 óráig a Bokor, Diós, Baranyavár, Pélmonostor, Mészkemence, Dózsa György, Fürst Sándor, Felszabadulás, Almos, Táltos, Huba, Géza, Remény és Ságvári Endre utcákban, valamint az I. számú Téglagyár, Terményforgalmi Vállalat Felszabadulás úti telepén, Hőerőmű építkezés, Pécsbányarendező pályaudvar, Üszög puszta I. és II. és a MÁV budai külvárosi szivattyútelepén.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Varga Erzsébet, Csicskár Zsuzsanna, János Gábor, Huber János, Bukács Anikó, Orosz Rudolf, Tóka Ágnes, Pataki-Nagy Zsuzsanna, Tóvári Eszter, Berta Attila, Kelemen Ferenc, Régert Anna, Kerekes László, Schwarcz Mária, Lukács László, Halász Ágnes, Hildebrand Valéria, Martinkovits András, Lombár Dezső, Tóth Sándor, Márkus Ildikó, Fábián József, Dörömbözö Magdolna, Tamási Tünde, Wusching István, Bencze Éva, Kozma Zoltán, Hán Erzsébet, Krizmanics Anna, Varga Éva, Klencz Gábor, Klencz Johanna, Gyuris Erzsébet, Futó Györgyi, Amrein Judit, Cs. Kovács István, Simonfai Éva, Katics Györgyi, Nagy Veronika, Gárdonyi Ferenc, Sági Marianna, Nagy Sarolta, Orovicza Anna, Papp Sándor, Csordás István, Mayer Antal, Duga Attila, Simon Tibor, Hédi Tünde, Orsós Margit, Reining Márta.

Házasságot kötöttek:

Keszler János lámpajavító és Federek Mária gépkocsi kalauz, Pap Gyula bányacsillés és Póth Edit, Lakatos János bányacsillés és Kiss Katalin segédmunkás, Szabó János gépésztechnikus és Budányi Magdolna eladó, Rumszauer György ny. bányász és Gyanó Katalin, Kovács Gyula bányacsillés és Geizler Etelka adminisztrátor, Bánfai Tibor parkettázó és Kolmann Erzsébet, Böröcz Sándor forgalmi szolgálattevő és Kovács Ilona, porcelángyári munkás, Kovács István gépész technikus és Kiss Hedvig dohánygyári munkás, Orovicza József korongos és Hajdu Mária minőségi ellenőr, Molnár József bányacsillés és Keresztes Erzsébet adminisztrátor, Orbán Jenő áruinstruktor és Mészáros Kornélia utókalkulátor, Cservenka József vájár és Hahn Mária kesztyűvarró, Bánkövi Nándor zeneművészeti szakiskolai hallgató és Bognár Klára előadó, Bálint Ottó adminisztrátor és Bognár Mária adminisztrátor, Somogyi Vince csillés és Aradi Györgyi könyvelő, Barles János gépkocsivezető és Kiss Pap Katalin gépkocsivezető, Varga János fémöntőmester és Tóth Julianna, Lukács János műszaki vezető és Láng Jusztina telepvezető, Mongyi János csillés és Keller Magdolna konyhalány.

Meghaltak:

Herrfurt Ernő 69 éves, Biró Ferencné szül. Kis Lantos Erzsébet 79 éves, Németh Géza 62 éves, Spilik Ferencné szül. Mundbrot Ottilia 70 éves, Süle Sándor 60 éves, Forgács János 39 éves, Találi Györgyné szül. Dombai Erzsébet 53 éves, Horváth Mihály 77 éves, Gerner Béla 25 éves, Krizsics György 66 éves, Nick Angella 72 éves, Somogyi Imre 65 éves, Horváth Sándor 53 éves, Gyarmati Józsefné szül. Hulesch Erzsébet 75 éves, Pataki Lajos 58 éves, özv. Taczl Gézáné szül. Goldstein Erzsébet 52 éves, Kovács János 83 éves, Gavarnik Mária 87 éves, Petrovics László 1 éves, özv. Kirschner Ernőné szül. Hesz Zorka 74 éves, Gradvohl István 2 hónapos, Sorosics István 69 éves, Tóth Lajos 1 hónapos, Nagy Anna 1 éves, Kalányos Sándor 1 hetes, Tarr Mihály 70 éves, Martinkovits András 1 hetes, özv. Horák Józsefné szül. Jugl Mária 76 éves, Popilla István 56 éves, Dobai Ferenc 8 éves.

Közlemények

Pécs városi tanácsa szeptember 30-án (hétfőn) 9 órai kezdettel a városi tanácsház tanácstermében (II. 56.) tanácsülést tart. A tanácsülés nyilvános és arra a város lakosságát a végrehajtó bizottság ezúton is meghívja.

*

A 26. számú Autóközlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 29-től érvénybelép a téli menetrend.

Egyben közlik, hogy a Pécsi Közlekedési Vállalattól átveszik a Pécs—Kozármisleny, Pécs—Nagykozár és pécs—keszüi vonalakat ugyancsak szeptember 29-től.

A Pécsi Közlekedési Vállalat által kiadott bérletek szeptember 30-ig érvényesek. A járatok a három útvonalon ugyanabban az időben közlekednek, mint korábban a Pécsi Közlekedési Vállalat kocsijai közlekedtek. Felvilágosítást a Kossuth téri forgalmi irodában telefonon 11—18 számon adják meg.

*

A harmadik évben indítja meg nyelvtanfolyamait a Pedagógusok Szakszervezete. Beiratások október 5-ig lesznek a Nevelők Házában, Szent István tér 6., mindennap 18—20 óráig. Kiváló és tapasztalt nyelvszakos pedagógusok tanítják a modern nyelveket felnőtteknek és gyermekeknek. A tanfolyam végeztével a résztvevők látogatási igazolványt kapnak. Beiratási díj: 15 forint. Havi tandíj: 30 forint.

Szeptember 28-i számunkban az „Áramszünet" című közleményünkben tévesen szerepel a Madách utca. Helyesbítünk: áramszünet a Megyeri úton lesz.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy október hó 1-től kezdődően a dolgozók kérésére a főpályaudvar felé Széchenyi téri indulással 5.15-kor indítja az első járatát, utána pedig 8 percenként közlekednek a járatok. Továbbá értesítjük az utazóközönséget, hogy a tettyei megállót október 1-től a régi helyére helyezzük vissza.

A KIOSZ Pécsi Helyi Csoport fényképész szakosztálya értesíti Pécs város közönségét, hogy az utóbbi időben különösen elszaporodott idegen, többnyire iparigazolvánnyal nem rendelkező fényképész-ügynökökkel saját érdekükben ne dolgoztassanak, mert a rossz minőség mellett, büntetőjogi következményeket is von maga után. A pécsi fényképész kisiparosok bármilyen munkát garanciával vállalnak.

A külföldi útjáról hazatért

Hungária Nagy Cirkusz

Mohácsra érkezik

Bemutató előadás szeptember 30-án, hétfőn este 8 órakor!

Négy nemzet legkiválóbb artistái. — Különböző állat- és vadállatidomitások. — 18 világszám egy műsorban.

Jegyelővétel délelőtt 10 órától a cirkusz pénztáránál.

APRÓHIRDETÉSEK

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapánk temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló Popilla család.

Felveszünk kubikosokat, segédmunkásokat, lakatosokat, univerzális hegesztőt, villanyszerelőt, motorszerelőt, bádogosokat, vasbetonszerelőt.

Jelentkezés:

É. M. 3. sz. Mélyépítő Vállalat

munkaerőgazdálkodási csoportjánál

Pécs, Szabadság út 40. szám

Lumacid

a tökéletes patkányirtószer

Gyártja:
Finomvegyszert Készítő KTSZ
Budapest, VIII. Üllői út 58.

Kapható:
a földművesszövetkezeti boltokban

Rádiót veszek, cserélek, eladok. Motort, autót, rádiót, erősítőt, magnetofont javítok.

Horgas rádiós

Pécs, Teréz utca 1. sz.
Telefon: 26-82.

Házasság

Magányosnak lakótársa, vagy gondozója lenne középkorú nyugdíjas vasutas segédtiszt özvegye. — Pécs, Helm Pál u. 2. I. em. 4. 929

Egyedülálló, házasság céljából megismerkedne leánnyal 30—37-ig. Biztos otthon. „Barna" jeligére kérek Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 844

Keresem azt a finomlelkű (lehet nyugdíjas) egyedülálló férfit, kivel életemet szépen megosztanám. Ingatlannal rendelkező, szőke özvegyasszony vagyok. „Lombhullás" jeligére Hirdetésfelvevő, Kossuth L. u. 22. 857

Állás

A Szalántai Földművesszövetkezet igazgatósága azonnali belépésre szakképzett boltkezelőket keres Pogány és Bosta községek vegyesboltjába. Jelentkezés az FMSZ irodahelyiségében Szalántán. 900

Férfi munkavállalókat raktári munkára 1000 Ft-on felüli keresettel felveszünk. Üvegértékesítő V. Pécs, Szabadság u. 58. 893

Gyors- és gépírás tanítását vállalom. Józsel Attila u. 5, 889

Kifizetőhelyi gyakorlattal rendelkező SZTK ügyintézőt azonnalra felvesz EM. 22. sz. Állami Építőipari Vállalat. Jelentkezés: 1957. október 1-én a központi irodán: Gólgota, Kövegszőllős. 769

Vas és egyéb kereskedelmi szakmához érlelő férfi kereskedelmi eladókat felvesznek. Pécsi Kereskedelmi Vállalat, városi tanács épület III. em. 107. sz. szoba. 260

Ócsárdi földművesszövetkezet boltvezetőt keres. Jelentkezni lehet szövetkezeti irodán, Ocsárdon.

Tiszta és főzésben jártas házimindenest keres Nagy László állatorvos, Baranyajenő. 238

Az EPFU V. rakodókat vesz fel. 840

Hetvehely és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet azonnali belépésre mérlegképes könyvelőt keres. 265

Pécsi Geodéziai és Térképészeti Vállalat októbér 15-re fűtőt keres. Jelentkezés Pozsony utca 4. sz. alatt vagy telefon reggel 8 órától. 876

Vegytisztításban jártas nő vagy férfi szakmunkást minden hétfői napra felvesznek. Jandóné, Kossuth u. 4., vegytisztítóba. 809

Több éves gyakorlattal rendelkező kereskedő keres 100 000 forint havi forgalmú vegyesbolt lakással. — Egerág, Iparibolt. 838

Lakás

Szolid egyetemi hallgatót keresek lakótársnak, fürdőszobás szobába. Telefon: 41—11. Délelőtt 8—1-ig. 827

Elcserélném szép, kertes, belvárosi 2 szobás lakásomat belvárosi, orvosi rendelőnek megfelelő, 3 szobás lakásért. Cím: Mária u. 43., házfelügyelő. 843

Magas ráfizetéssel elcserélném belvárosi 1 szoba-konyhás összkomfortos, gázzal telefonnal ellátott lakásomat 2 szobás, esetleg személyzeti szobás, összkomfortos főbérleti lakásra. Telefon: 25—95., 39 mellék hétfőtől. 743

Elcserélném komlói háromszobás lakásomat falusi 2—3 szobásért. Buchelt Komlói-Kenderföld, Zrínyi utca 16.

Kettőszobás, mellékhelyiséges lakásomat elcserélném három vagy kettőszobás összkomfortosra, ráfizetéssel. Hunyadi u. 1. sz. alsó csengő. 913

Debreceni központban lévő különbejáratú egyszoba-előszobás lakásomat (víz, gáz bent) elcserélném pécsiért. Érdeklődni: 25—22-es telefonon. 250

Elcserélném nagy szoba-konyha, éléskamrás lakásomat hasonló előszobásért. Mártírok útja 19. sz. 868

JÓ FIZETÉSSEL, szorgalmas, gyermekszerető asszonyt vagy fiatal leányt keresünk belvárosba, azonnalra. Telefon: 33—41, hétfőn 15—32.

Értesítem kedves rendelőimet és ismerőseimet, hogy Teréz utca 11. alatti műhelyem elkészült és pontos minőségi munkával továbbra is rendelkezésre állok.

Beck Ferenc
szabómester. Telefon: 22-79

Breuer Pál

Kazincbarcikán 24-én elhunyt, temetése szeptember 30-án fél 12 órakor lesz a pécsi köztemetőben, a gyászmise 30-án 9 órakor a Belvárosi templomban.

Gyászoló család

Pont most vegyen az **Anyák Boltjában** mélykocsit, sportkocsit kulikocsit és gyermekágyat! Kossuth Lajos út 11. szám.

A Hungária Nagycirkusz
búcsúelőadása
Pécsett, a Balokány-ligetben
szeptember 29-én, vasárnap este 8 órakor

Elcserélném egyszoba, konyha, éléskamrás, előszobás lakásomat (Fiumei iskola) környékén. Megye u. 16. sz. Gaál. 777

Keresek kétszobakonyhás, esetleg nagy szoba-konyhás lakást költségtérítéssel. Pélmonostor u. 5. 247

Kétszobás földszintes lakást cserélek hasonlóért megegyezés szerint. József Attila u. 4. Jobboldali csengő, este hattól. 744

Belvárosi szoba-konyhás, mellékhelyiséges lakást elcserélnék hasonlóért. Nagy Flórián u. 14. sz., du. 5—6 óráig. 794

Belvárosi szoba-konyhás, éléskamrás lakásomat elcserélem, hasonlóért a város bármely részén. Érdeklődni: Tel.: 18—30., 11—78. mellék. 861

Belvárosi szoba-konyhás lakásomat elcserélném költségtérítéssel kétszobás mellékhelyiségesre. Kertvárosi is lehet. Nagy Flórián u. 16. Rácz, 17—19 óráig. 827

Kiadnám vagy elcserélném pécsi komfortos garzonlakásomat, budapesti, vagy vidéki lakással, egybekötött ált. adminisztrátori vagy üzleti (vendéglátói) közreműködésú megélhetésért. Érdeklődni: hétköznap 25—35 telefonon. 936

Nagy szoba-konyhás lakást keresek térítéssel. Felsőmalom u. 1/1., Tamás. 933

Elcserélném kertvárosi különálló kétszobás lakásomat, kétszobás lakásért, lehetőleg belváros területén, Erdély u. 1. 937

Ingatlan

Uj ház egy szoba, egy konyha, egy előszoba és egy éléskamra eladó. Pécs, Pipacs u. 14. sz. Azonnali beköltözéssel. 894

Gyümölcsös házhely a Magaslati út és Szekely Bertalan u. sarkán eladó. 904

Eladó Tettye utca 41. számú ház, mely gazdálkodásra, esetleg két személynek is alkalmas. 760

Siklóson összkomfortos 3 szobás, modern családi ház eladó, vagy hasonló pécsiért elcserélhető. (Gazdasági épület is van.) Siklós, Árpád u. 4. Pécs, Pacsirta utca 19. 739

Keresek kis ház vételére társat, vagy eladó kis házrészt. Rákóczi út 32., II. emelet 9. 753

Bakonyán a 3-as és a 128-as számú 2 szoba-konyhás ház 2 kh. szántó, rét olcsón eladó. (Markó csárda mellett.) Érdeklődni: 128-ban. 758

Családi ház kétszoba mellékhelyiségekkel, istálló, pajta, ólak, 2 hold kerttel, szántó és gyümölcsös, továbbá szőlő és présház eladó. Várkonyi Péter, Bükkösd. 899

Egy hold szőlő Keszüben buszmegállótól 15 percre, barackfákkal telepítve eladó, Érdeklődni: Pécs, Kiss Ernő u. 37. 731

Pellérdi elágazásnál szőlő eladó teljes felszereléssel. Érdeklődni helyszínen, Horváth. 751

Ház 260 négyszögöl, értékes kerttel eladó, vagy elcserélhető. Ujvilág u. 4. sz. 783

Beköltözhető családi ház eladó. Pécsvárad, Templom utca 4. sz. Érdeklődni a helyszínen. 780

Házrész beköltözhetően sürgősen eladó. Felszabadulás út 29/a. (volt Mohácsi országút) Pichlerék. 786

Szőlő 1050 négyszögöl részben barackos, nemesített kilencéves fákkal, a Pécsi hegy egyik legszebb helyén lakható és beköltözhető új épülettel, szőrettel együtt sürgősen eladó. Szabadság út 56. Telefon: 41—33. Berkovits. 796

Beköltözhető magános ház eladó, 320 négyszögöl kerttel, — Nagyhídi út 4. szám. 793

Cserkuton 360 négyszögöl jókarban lévő szőlő eladó. Szekeres. 800

Azonnal beköltözhető szoba-konyhás házrész olcsón eladó. Rákóczi út 2., porta. 829

Házrész beköltözhetően, sürgősen eladó, Pécsujhegy, Deák Ferenc utca 23. Érdeklődni: Felszabadulás út 85. sz. 880

Harkányban azonnal beköltözhető családi ház, 900 négyszögöl kert, gazdálkodásra alkalmas mellékhelyiségekkel eladó. Harkány, Kossuth Lajos u. 26. 824

400—500 négyszögöl szőlő a Bálics-dűlőben autóbuszmegállónál eladó. Telefon: 17—62. 830

Félház, egy szoba üzlethelyiséggel, lakáscserével, beköltözhetően eladó. Doktor Sándor u. 11. 884

Csaba utca 21. sz. ház eladó, gazdálkodásra is alkalmas. Érdeklődni: Katalin utca 32. Esetleg beköltözhető is. 835

Családi ház 2 szoba konyha előszobás, 379 négyszögöl gyümölcsössel, beköltözhetően eladó. Fürj u. 1. 855

326 négyszögöl szőlő, présház, pince, azonnal eladó Alsóhegy 69. Ürög. — Érdeklődni: Pécs, Alkotmány utca 25. 836

Azonnali beköltözéssel 2 szobás családi ház eladó 400 négyszögöl szőlővel és gyümölcsössel. Csoronka dűlő 3., Kovács. 841

Kertes családi ház sürgősen eladó, vagy pestiért cserélhető. — Pécs, Rigó utca 8. Fenyvesi. 846

Sétatérnél ötszobás, Alsó-Tettyénél kétszer háromszobás lakóház részbeköltözéssel, busznál 325 öl új szőlő présházzal, szőrettel eladó. Dr. Keleti, Megye u. 9. 918

Jugoszláviai (bácskai) családi házamat elcserélném magyarországi ingatlannal. Pécs, Kossuth L. u. 23., házfelügyelő. 890

Pécs Málom 9. számú ház gazdasági épületei egy családnak megélhetést biztosító kertel eladó. 872

Eladó egy kis családi ház Tátra u. 14. Azonnal beköltözhető. 818

700 négyszögöl szőlő és gyümölcsös a hűvösvölgyi autóbuszmegállónál eladó. Érdeklődni a helyszínen: Jakabhegyi út 56. sz. alatt. 817

Mecsekalja-ürögi határban két db. 1200 négyszögöl szántó és egy db rét eladó. Bővebbet: Ürög 80. sz. 790

Terehegy Harkány között, harkányi állomástól 100 méterre házhelyeket adnék el. Érdeklődni: Ilich Péter, Terehegy. 258

Azonnal beköltözhető családi ház eladó. Nagyszőkő u. 34. Érdeklődni: Mecsek cukrászdában 3-tól, 4-ig. 910

Eladó Harkányban 524 négyszögöl villatelek kővel és kúttal. Érdeklődni: Bakos István Pécs, Koller utca 2. sz. alatt. 253

Kétszoba hallos, összkomfortos családi ház központi fűtéssel 250 négyszögöl gyümölcsössel, részletre eladó. Pécs, Megyeri út 36. 856

Keszűi autóbusz-megállóhoz közel 1 hold szántóföld eladó. Bővebbet: Keszű 71. sz. 902

Szentkuton 1243 négyszögöl flatal szőlő és 800 négyszögöl gyümölcsös, lakható épülettel, pincével, felszereléssel együtt eladó. Érdeklődni: Vadász, Attila u. 2. sz. 892

Beköltözhető lakással az Erreth Lajos u. 31. számú családi ház eladó. 901

Attila u. 11/1., sertéstartásos beköltözhető utcai félház eladó. Megbízott: Füzesi, Vámház utca 24. 896

Házhely a Légszeszgyár u. 36. szám 194 négyszögöl eladó. 903

Beköltözhető kisebb ház eladó. Rigó utca 27. 826

Szigetváron (Szabadság útja 60.) azonnal beköltözhető kétszobás családi ház eladó. 226

Családiház a belvárosban, 250 négyszögöl szőlő házzal a Rigóder tetőn eladó. Érd. Orsolya u. 10. Házfelügyelő. 946

Csinos kertes családi ház, két szoba konyha melléképületekkel — gyümölcsfákkal eladó. Vadász utca 6. 940

Beköltözhető ház eladó. Radnics u. 27. Érdeklődni délután 4—8-ig. 823

Kiskereszt utca 19. számú kisebb családi ház beköltözéssel eladó. 882

1600 négyszögöl szántó eladó Bicsérden. Érdeklődni: Somogyi, Pécs, Majláth u. 15. 934

Azonnal beköltözhető szobával, fáskamrával gyümölcsfákkal szőlőkivésű házhely eladó 32 ezerért. Tóth Jenő, Nyíl u. 24. sz. 926

Főútvonalon magasszív családiház beköltözhetőséggel eladó. Érdeklődni. Meggyes. Zsolnay V. u. 9. — Pósa Lajos u. 16. sz. ház eladó. Érdeklődni Laskó u. 32/1. — Nagy méretű kettőszoba, komfortos lakásomat elcserélném egy-vagy kettőszoba összkomfortosra. Telefonszám: 36-21. — Elcserélném szép szoba-konyhás, éléskamrás lakásomat költségtérítéssel nagyobbért vagy kétszobásért. Halas Mikola. Majláth u. 19. — Pellérdi szoba-konyha, éléskamrás, gazdálkodásra alkalmas lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Inkőz.

Adás-vétel

Nagyon szép, fiatal perzsa cicák eladók. Radnics u. 35.

Boroshordók 250—800 literig eladók. — Bauer József, Mohács. Telefon: 108. 222

Eladó 1 db 5 hl-es hidraulikus szőlőprés. Pécs III. Mecsekalja, Cupitelep 4. sz., Matusnál. 870

125-ös feketetankos Csepel, asztali tűzhely, építésből maradt tégla, kő, dobfelszerelés eladó. Ernőházi, Geisler Eta u. 14. 5 óra után lehet érdeklődni. 888

Antik háromajtós szekrényt keresek. Telefon 39—63. de. 10—12 óráig. 905

Eladók angol nyelvű szépirodalmi könyvek és igényesnek csipke asztalterítő. Rét utca 39., földszint kettő. Telefon: 44—33. 906

Modern új, diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Hétfőtől. Lánc utca 26. 914

Egy szives sportkocsi eladó. Gyárváros, Pélmonostor u. 21. 772

Hálószobabútor, sötét modern eladó. Buzássy Ábel u. 32. sz. Tel.: 37—91. 720

Vennék csecsemő fürdőkádat. Bajcsy u. 4. Tel.: 24—41. 732

Kötőgépek, fényképezőgépek javítását, körkötőgéphez duplatalpaló, gumizó, csíkozó készítését vállalom. Buksi és körkötőgép eladó. Vörös műszerész, Bajcsy Zs. u. 1. 734

Kilométerórás 125-ös Danuvia jó állapotban pótüléssel eladó. Siklós, Széchenyi u. 12. 736

Műanyagcikkek gyártásához fröcsöntőgép szerszámokkal vagy külön eladó. Somogyi Lászlóné, Déryné utca 1. 733

Csepel 125-ös eladó. Lánc u. 25., Budai. 867

Pianino, kitűnő hangú eladó. Kossuth L. u. 42. sz. 783

Egy 120 basszusos Hohner tangóharmónikát elcserélnék 80-ért. Közép-Deindol. 33. sz. 799

Egy balkaros cipészgép, kézi szerszámok, és egy kétajtós keményfaszekrény eladó. Szabadság út 44. 816

Kétszemélyes rekamié, dió hálószobabútor eladó. Alsómalom u. 2. 879

Fekete farkaskutya szuka eladó. Szondy György u. 42. 813

Eladó Lingel hármasszekrény, kis fotelok, perzsaszőnyeg, képek, női télikabát. Szent István tér 21. 14-től 18 óráig. 822

Megbízásból keresek megvételre jókarban lévő pázsitkaszálógépet, magasnyomású permetezőgépet, 20 méter gumicsövet 3 cm lyukbőséggel és gesztenyesütőkatlant. Kapitány, Alkotmány u. 6. 891

Villanymotor és egy 8 kalapácsos daráló eladó. Lantos József, Kisherend. 815

Boroshordók 100—250 l-ig jó állapotban eladók. Kisfaludy u. 4/2. 828

Eladó 0,3 köbméter kanadai nyár stukaturdeszka. Szabadság út 16., felső csengő. 814

Rádiót veszek, javítok, néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. 812

Szép kombinált szekrény olcsón eladó. Kovácstelep, Nagyváradi út 15. sz. 859

Eladó egy Kalor kályha, egy Ikarusz fehér mély gyermekkocsi, bilgeri és egy új gumicsizma. Kassa utca 16. Tel.: 49—54. 839

Fehér zománcozott kombinált gáztűzhely eladó. Megvételre keresek gáztűtőtestet. — Déryné utca 8., emelet. 887

Prima szalagfűrész eladó. Hird 80. sz. 853

Veszek háló és konyhaberendezést, szekrényeket, ágyakat, — kályhákat, varrógépeket, minden lakberendezési tárgyakat. Molnár, Felsővámház u. 2

Eladó fekete pianinó. Rideg, Kertváros, Gárdonyi u. 27. 662

Diófa hálószobabútor eladó. Kossuth Lajos utca 19. szám. 848

Asztalosműhely, szalagfűrész, körfűrész, gyalúpad szerszámmal átadó. Mecsekalja Patacs 2. 832

Asztalossegédet felveszek. Bajcsy Zs. u. 25. szám. 836

Facsemeték a Ceglédi Kísérleti Gazdaság gyümölcsfa lerakatában olcsón beszerezhetők. Minden féle gyümölcsfa, 13 fajta őszibarack. Lombhullás után szállítva. Előjegyzést addig is felvesz Ottó Antal megbízott Sásd, Kolozsvár u. 10. 865

Új kombinálszekrény eladó. Dugonics utca 18. 831

Háló, modern konyhaberendezés, süllyesztős varrógép, szekrények, ágyak, íróasztal, ágybetétek, olcsón eladók. Molnár, Felsővámház utca 2. 877

Keresek 220 V egyfázisú villanymotort. Tel.: 21—96. 851

Valódi keleti perzsaszőnyegek, marhatrágya eladó. Kovácsek, Felső-Balokány u. 26. 823

Irhabunda 6—8 éves kislány részére eladó. Felső-Balokány u. 35., Árvayné. 898

Egy db 0,4 HP; 1 fázisú 110 voltos villanymotor, 1 db kézi köszörű, 1 db kovácsatu eladó. Kisgyűd u. 20. 820

Pianinó kitűnő állapotban eladó. Anna utca 28. szám. 807

Eladó 80 darabból álló könyvtár állvánnyal együtt. Megye u. 16., Gaál. 778

Jókarban lévő használt konyhabútor eladó. Virág u. 4. 915

Hálószobabútor, konyhaberendezés, kombinált szekrény eladó. Bútorüzlet, Zsolnay u. 7. 916

Háromrészes ablak tokkal, teljesen új kisipari munka eladó. Hetvehelyi Földművesszövetkezet. 266

Gyönyörű dióhálók, kombinált szekrények kaphatók. Budapest, VI., Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 33

Mosóteknő, esztergapad eladó. Vas Gereben u. 47. 792

Nagyobb mennyiségű baltázott ágfa eladó. Jelentkezés Nagy Jenő u. 32, (volt Kaszárnya utca.) Brunner Bélánál. 259

Rádiót veszek, javítok, néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. 812

Szép kombinált szekrény olcsón eladó. Kovácstelep, Nagyváradi út 15. sz. 859

Eladó egy Kalor kályha, egy Ikarusz fehér mély gyermekkocsi, bilgeri és egy új gumicsizma. Kassa utca 16. Tel.: 49—54. 839

Fehér zománcozott kombinált gáztűzhely eladó. Megvételre keresek gáztűtőtestet. — Déryné utca 8., emelet. 887

Prima szalagfűrész eladó. Hird 80. sz. 853

Veszek háló és konyhaberendezést, szekrényeket, ágyakat, — kályhákat, varrógépeket, minden lakberendezési tárgyakat. Molnár, Felsővámház u. 2

Eladó fekete pianinó. Rideg, Kertváros, Gárdonyi u. 27. 662

Diófa hálószobabútor eladó. Kossuth Lajos utca 19. szám. 848

Asztalosműhely, szalagfűrész, körfűrész, gyalúpad szerszámmal átadó. Mecsekalja Patacs 2. 832

Asztalossegédet felveszek. Bajcsy Zs. u. 25. szám. 836

Facsemeték a Ceglédi Kísérleti Gazdaság gyümölcsfa lerakatában olcsón beszerezhetők. Minden féle gyümölcsfa, 13 fajta őszibarack. Lombhullás után szállítva. Előjegyzést addig is felvesz Ottó Antal megbízott Sásd, Kolozsvár u. 10. 865

Új kombinálszekrény eladó. Dugonics utca 18. 831

Háló, modern konyhaberendezés, süllyesztős varrógép, szekrények, ágyak, íróasztal, ágybetétek, olcsón eladók. Molnár, Felsővámház utca 2. 877

Keresek 220 V egyfázisú villanymotort. Tel.: 21—96. 851

Valódi keleti perzsaszőnyegek, marhatrágya eladó. Kovácsek, Felső-Balokány u. 26. 823

Irhabunda 6—8 éves kislány részére eladó. Felső-Balokány u. 35., Árvayné. 898

Egy db 0,4 HP; 1 fázisú 110 voltos villanymotor, 1 db kézi köszörű, 1 db kovácsatu eladó. Kisgyűd u. 20. 820

Pianinó kitűnő állapotban eladó. Anna utca 28. szám. 807

Eladó 80 darabból álló könyvtár állvánnyal együtt. Megye u. 16., Gaál. 778

Jókarban lévő használt konyhabútor eladó. Virág u. 4. 915

Hálószobabútor, konyhaberendezés, kombinált szekrény eladó. Bútorüzlet, Zsolnay u. 7. 916

Háromrészes ablak tokkal, teljesen új kisipari munka eladó. Hetvehelyi Földművesszövetkezet. 266

Gyönyörű dióhálók, kombinált szekrények kaphatók. Budapest, VI., Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 33

Mosóteknő, esztergapad eladó. Vas Gereben u. 47. 792

Nagyobb mennyiségű baltázott ágfa eladó. Jelentkezés Nagy Jenő u. 32, (volt Kaszárnya utca.) Brunner Bélánál. 259

Epedarugós ágybetétek készítését vállalom VAJTA kárpitos. Déryné u. 11. Telefon: 36-75

Eladó kettőszemélyes epedarugós rekamié, kétajtós barna szekrény, kettő egyajtós antik biedermeier szekrény, párnázott székek, duplalétra, mosóteknő, festett nagy láda, kis jégszekrény, Szabadság út 56. II. 6. 795

Nyolcvannyolcszoros nagyítású csillagászati távcső eladó. Pécs, Rákóczi út 73/a., Kardos. 945

Mély, fehér, redőnyös gyermekkocsi eladó. Visy L. u. 19., Horváth. 943

Eladó új bejárati ajtó. Alkotmány u. 71. 944

125-ös Danuvia motorkerékpár jó állapotban eladó. Faludi Ferenc u. 3., Herke. 941

125-ös piros Csepel és Pannonia eladó. Magyarsarlós 62. sz. 935

Nagy filodendron elpécs, fehérhegyi iskolában délelőtt. 938

Jó állapotban lévő kombináltszoba-bútor festett eladó, Tompa Mihály u. 20. 931

Eladó haláleset miatt sürgősen 350-es DKW. Déryné u. 15. 930

Eladó márkás pianínó, tégla. Érdeklődni: Hantosékná. Ditzmalom utca, Balokánynál. 939

Ezüsttankos Csepel újszerű állapotban eladó. Obert, Pécsbánya, Alsóbánom. 928

500-as Japp oldalkocsis motorkerékpár 20 000 forintért eladó, vagy legújabb Pannoniáért elcserélhető. Pécs, Alsó-Balokány u. 31. sz. 927

Kötőgép bérbeadó. Kossuth tér 2. II. 5. 925

Gombor mély gyermekkocsi eladó. Madarász V. u. 7. 922

Egy fekete Dán-dog fajkutya eladó. Jókai tér 7., Rózsa. 921

Nagy teherbírású oldalkocsis motorkerékpár alkalmi áron eladó. Pécs, Munkácsy M. u. 7., Jenet. Stingl zongora eladó. Erdősi zongorahangoló, Kossuth u. 89. Telefon: 49—93. Jó hallású ipari tanulót felveszek, Erdősi orgonaépítő. Harmónium bérbe vagy eladó. Erdősi hangszerkészítő, Pécs, Kossuth u. 89. Telefon: 49—93. 920

125-ös Csepel eladó. Dugok szerelműhely, szigeti vámnál. 919

Kétszárnyú használt ablakok, Lammermori olasz opera mikrolemezekben eladó. Alkotmány utca 6., Kalász. 924

Mosógép új és Doxa karóra eladó. Felsőmalom u. 8., Majorosi. 267

Eladó szalongarnitúra, nagy ebédlőasztal, nagyméretű tűzhely, sötétkék kifogástalan férfiöltöny, ágysodrony, matracok, női télikabát, Kertváros u. 19. 269

Epedarugós ágybetétek készítését vállalom VAJTA kárpitos. Déryné u. 11. Telefon: 36-75

Eladó kettőszemélyes epedarugós rekamié, kétajtós barna szekrény, kettő egyajtós antik biedermeier szekrény, párnázott székek, duplalétra, mosóteknő, festett nagy láda, kis jégszekrény, Szabadság út 56. II. 6. 795

Nyolcvannyolcszoros nagyítású csillagászati távcső eladó. Pécs, Rákóczi út 73/a., Kardos. 945

Mély, fehér, redőnyös gyermekkocsi eladó. Visy L. u. 19., Horváth. 943

Eladó új bejárati ajtó. Alkotmány u. 71. 944

125-ös Danuvia motorkerékpár jó állapotban eladó. Faludi Ferenc u. 3., Herke. 941

125-ös piros Csepel és Pannonia eladó. Magyarsarlós 62. sz. 935

Nagy filodendron elpécs, fehérhegyi iskolában délelőtt. 938

Jó állapotban lévő kombináltszoba-bútor festett eladó, Tompa Mihály u. 20. 931

Eladó haláleset miatt sürgősen 350-es DKW. Déryné u. 15. 930

Eladó márkás pianínó, tégla. Érdeklődni: Hantosékná. Ditzmalom utca, Balokánynál. 939

Ezüsttankos Csepel újszerű állapotban eladó. Obert, Pécsbánya, Alsóbánom. 928

500-as Japp oldalkocsis motorkerékpár 20 000 forintért eladó, vagy legújabb Pannoniáért elcserélhető. Pécs, Alsó-Balokány u. 31. sz. 927

Kötőgép bérbeadó. Kossuth tér 2. II. 5. 925

Gombor mély gyermekkocsi eladó. Madarász V. u. 7. 922

Egy fekete Dán-dog fajkutya eladó. Jókai tér 7., Rózsa. 921

Nagy teherbírású oldalkocsis motorkerékpár alkalmi áron eladó. Pécs, Munkácsy M. u. 7., Jenet. Stingl zongora eladó. Erdősi zongorahangoló, Kossuth u. 89. Telefon: 49—93. Jó hallású ipari tanulót felveszek, Erdősi orgonaépítő. Harmónium bérbe vagy eladó. Erdősi hangszerkészítő, Pécs, Kossuth u. 89. Telefon: 49—93. 920

125-ös Csepel eladó. Dugok szerelműhely, szigeti vámnál. 919

Kétszárnyú használt ablakok, Lammermori olasz opera mikrolemezekben eladó. Alkotmány utca 6., Kalász. 924

Mosógép új és Doxa karóra eladó. Felsőmalom u. 8., Majorosi. 267

Eladó szalongarnitúra, nagy ebédlőasztal, nagyméretű tűzhely, sötétkék kifogástalan férfiöltöny, ágysodrony, matracok, női télikabát, Kertváros u. 19. 269

Vegye

Planinót bérletre keresek. Cím: sürgős jeligére Nagyárpád, iskolavezető. 903

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Martírok útja 7. 721

Tamás Kálmán motoros faforgácsoló telefonszáma: 39—91. — György u. 6. 758

Sürgősen keresek 3000 Ft-ot rövid lejáratú kamatra. Fedezet van. Antal u. 11., de. 12-ig. Horváth. 864

Figyelem! Hajnal kozmetika Pozsony u. 2. (Egyetem mögött.) Telefonszáma: 18—82. Kezelés méhpempővel. 860

Ernyőüzem készít új esernyőt, javítás áthúzást. Zrínyi u. 10. 245

A Pécsi Szénbányászati Tröszt a nyugdíjasai részére a szénutalvány kiosztását 1957. október 1-én megkezdi a múlt évi rendelkezések értelmében.

Hat hónap alatt ebonyolítható, jól jövedelmező üzlethez társat vagy társakat keresek komoly tőkével. Cím: Bajcsy Zsilinszki út 3., házfelügyelőnél. 863

Külföldön élő ismerőseinek szívesen továbbítjuk a boltunkban vásárolt könyveket. Könyvesbolt, Széchenyi tér. 773

Pécsi lakásomból 1956 áprilisban elköltöztem. 35—08 számú telefon ezidőtől nem az én tulajdonom, Berzsenyi Endréné. 244

Bőrkabát. Irhabunda festését, tisztítását, vállalom. Igert timár. — Munkaátvétel: Szabadság út 5. Telefon: 18—83. 849

Szalai László szabómester elköltözött a Városház utca 2. szám alá. 917

Soós János motoros faforgácsoló Pécs, Bajcsy Zs. u. 10. Telefon: 11—03. 905

Csepel fix, billenős gépkocsikat 22 nap alatt felújítunk. Csepel födarabokat csere ellenében kiadunk. XIV. sz. Autójavító Vállalat Pécs, Munkácsy Mihály u. 35. 229

Elromlott rádiójával ne fáradjon, helyszínen megjavítja Baci rádiómester. Levélcíme: Hegyalja u. 41/3. 942

Pannonia motorkerékpárt, mosógépet nyerhet, aki részt vesz a MEH sorsjátékán. Sorsjegyet 4,— Ft értékű hulladékért is kaphat. Pl.: 4 db literes üveg, vagy 2 kg újságpapír, vagy 12 kg vadgesztenye, vagy 3 kg sárgabarackmag, illetve egyéb hulladékanyagra. 270

Menyasszonyi cikkek, fátyol áru, kitűzővirágok és vázavirágok nagy választékban Kardos Györgyné kézimunkánál Pécs, Bajcsy-Zsilinszky utca 5. 860

A bükkösdi országos állat- és kirakodóvásár 1957. október 4-én lesz. Vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható. 231

A VASÁRNAP SPORTJA

Egy fegyelmi határozat margójára

Mi történt Pécsváradon?

A múlt vasárnap a pécsváradi labdarúgó-csapat otthonában a PVSK második csapatát fogadta. Már a mérkőzés első félideje is izgatott légkörben folyt le. A nézők, egyes pécsváradi vezetők állandóan gúnyos, sértő kifejezésekkel kritizálták a játékvezetők ítéleteit, igyekeztek megfélemlítéssel befolyásolni őket. Wolf János játékost figyelmeztetni kellett, mert „szétrúgással" fenyegette a vasutas csapat tagjait.

A második félidőben azután betelt a pohár. A PVSK vezető gólja után — amely teljesen szabályos volt — Wolf János és Bánusz Antal pécsváradi játékosok először Papp János játékvezetőt verték meg, majd — miután kiszabadult a gyűrűből — Nyuli és Lőcsei partjelzőkre támadtak. A nézők berohantak a pályára és többen ugyancsak részt vettek a játékvezetők tettleges bántalmazásában. Mindhárman az öltözőben kerestek menedéket és csak a PVSK játékosainak köszönhetik, hogy a felbőszült játékosok és nézők nem követhették őket. A játékvezetők rendőri kíséretttel hagyták el a pályát.

Ez dióhéjban a súlyos botrány története. A fegyelmi bizottság a héten megtárgyalta az ügyet. Az ítéletet — Wolf Jánost, és Bánusz Antalt örökre eltiltotta és ügyüket átadta a polgári bíróságnak. Schmidt János játékjogát felfüggesztette, a pécsváradi pályán ez év végéig nem játszhatnak bajnoki mérkőzést — túlságosan enyhének tartjuk. Az utóbbi időben ugyanis már előfordult rendzavarás, a Vasassi Bányász elleni mérkőzésen is hajszálon múlott a játékvezető bántalmazása. A mostani botrányban nemcsak az említett, hanem az összes játékos részt vett és ha nem is verekedett, de izgága magatartásával elősegítette, ugyanúgy, mint a csapat vezetői és a nézők. Nem lehet elnézni, hogy a játékvezetők testi épsége állandó veszélyben forog, az említett határozat pedig egyáltalán nem ad biztosítékot arra, hogy a pécsváradiak tanulnak az esetből. Ezért a botrányért megérdemlik, hogy a csapatot eltiltsák az idei bajnokságból és jövőre is alsóbb osztályba sorolják. Kemény, szigorú ítéletekkel lehet végre rendet teremteni a sportpályákon, hogy mindenki megtanulja: játszani és nem verekedni mennek a zöld gyepre.

Nemzetközi sportszemle

Ultimátum a NOB-hoz

Szófia egy hét óta a Nemzetközi Olimpiai Bizottság 53. kongresszusának színhelye. A Balkán-szálló különtermében zárt ajtók mögött tárgyalnak a legnagyobb nemzetközi sportszervezet vezetői. A NOB kongresszusát talán még sosem kísérte olyan nagy figyelem, mint most. A 19 tárgysorozati pont közül mindenkit elsősorban az olimpiai műsorcsökkenésre vonatkozó tervek és javaslatok érdekelnek legjobban. Amióta elterjedt a hír, milyen érvágások készülnek az olimpia műsora ellen, szerte a világon nagy volt a felzúdulás. Most aztán kiderült, hogy az olimpia műsorát egyelőre nem fenyegeti veszély. Azt a műsorcsökkentési tervet, melyről a külföldi lapok beszámoltak, Avery Brundage, a NOB elnöke nem terjesztette a kongresszus elé. Ennek okát a benfentesek már a kongresszus megnyitásakor tudták. Az történt ugyanis, hogy azoknak a sportágaknak a nemzetközi szövetségei, melyeket az olimpiai műsorról való törlés veszélye fenyegetett, tiltakozásukat jelentették be a NOB-nál, sőt több nemzetközi szövetség azzal fenyegetőzött, hogy eltiltja versenyzőit a római olimpián való részvételtől, ha ez lenne az utolsó olimpia, melyen a sportág versenyzői részt vehetnek. Mégis több határozatot fogadtak el a műsorcsökkenésekkel kapcsolatban, törölték a futószarvas lövést, kimondották, hogy az öttusa verseny résztvevőinek száma nem lehet hatvannál több. A kongresszus ezután úgy határozott, hogy eltörlik a csapatversenyt a lovaglásban, tornában, öttusában és az országúti kerékpározásban. Ez a döntés azonban csak a római olimpia után lép életbe. Váratlanul hatott az a határozat is, mely kimondja, hogy 1960 után a birkózásban az eddigi 2x8 súlycsoport helyett csak nyolc súlycsoportban rendezik meg a szabad- és kötöttfogású birkózóversenyeket. Nem szavaztak meg azt a javaslatot sem, mely az atlétikai számokban az indulók számát országonként és versenyszámonként háromról kettőre csökkentse.

A magyar súlyemelők Európa legjobbjai között

Katovicében az elmúlt napokban ért véget a súlyemelők Európa bajnoksága. Ebben a sportágban Szovjetunió és az Egyesült Államok külön harcot vív a világhegemóniáért. Az Európa bajnokságon tehát eleve nem volt vitás a szovjet fölény. Hét súlycsoport közül hat számban szovjet versenyzők szerezték meg az Európa bajnokságot, a szovjet sportolók győzelmi sorozatát, a lengyel Bialas szakította meg, aki a félnehéz súlyban győzött. Sikerekkel dicsekedhetnek a magyar versenyzők is, akik egy második, három harmadik, egy ötödik helyet szereztek. A pontversenyben Magyarország harmadik helyen végzett. Ilyen jól a magyar súlyemelők még nem szerepeltek nemzetközi versenyen.

Átütő magyar sikerek Párizsban

Már másfél hete folyik Párizsban a vívó világbajnokság, melyen eddig hét győztest ünnepeltek. A győzelmek közül Magyarország hármat, Olaszország kettőt, Szovjetunió és Franciaország egyet ért el. Nagy meglepetést keltett, hogy a magyar vívók a férfi törvívásban kettős győzelmet arattak, csapatunk a világbajnokság történetében most először bizonyult a világ legjobbjának, az egyéni törversenyben pedig Fülöp Mihály állt a győzelmi emelvény legmagasabb fokán. Fölényes magyar győzelemmel ért véget a kard-csapatverseny is, a párbajtőr csapatversenyben és egyéniben pedig igen értékes második helyet szereztek versenyzőink. Várakozáson aluli csak női törvívóink szerepeltek.

A francia közönség szomorúan tapasztalja, hogy a francia vívósport már nem ragyog régi fényében. Egyszer azonban a franciákra is rámosolygott a győzelem napja. Megnyerték a párbajtőr egyéni versenyt. A szovjet győzelmet a női törvívás hozta, míg az olaszok a párbajtőr és női törcsapatversenyben arattak győzelmet.

Verseny utcai PVSK-sportpályán szeptember 29-én délután fél 3 órakor

Pécs-Baranya—Diósgyőri VTK

NB I. o. bajnoki mérkőzés, előtte háromnegyed 1 órakor

Pécs-Baranya—Diósgyőri VTK

NB. I. o. tartalékmérkőzés

Vasárnapi sportműsor

LABDARUGÁS. NB I. mérkőzések: Pécs-Baranya—Diósgyőri VTK PVSK-pálya 14.30, MTK—Komlói Bányász, Budapest 11. *NB I. tartalékmérkőzések:* Pécs-Baranya—Diósgyőri VTK, PVSK-pálya 12.45. MTK—Komlói Bányász, Budapest 9. *NB II. mérkőzés:* Pécsbányatelepi Bányász—Zalaegerszegi TE, Pécsújhegy 14.30. *NB III. mérkőzések:* Szigetvár—Csurgó, Szigetvár 14.30, Mohácsi TE—Bonyhád, Mohács 16, Baja—Pécsi BTC, Baja 16. *Alosztály I. mérkőzés:* Szászvári Bányász—Pécsvárad, Szászvár 15.30, Vasas I. Bányász—Traktor, Vasas I. 15.30, Pécsszabolcsi Bányász—Postás, Pécsszabolcs 15.30, Villány—Építők, Villány 15.30, Hidas—Szentlőrinc, Hidas 15.30, Sellye—PVSK, Sellye 15.

Alosztály II. mérkőzések: Középcsoport: Mágocs—Cementipari, Mágocs 14, Keszfyűgyár—Sásd, Porcelángyár pálya 10, Magyarszék—Komlói Vasas, Magyarszék 15, Pécsi BTC—Vasas II. Bányász, Bőrgyár-pálya 15. Nyugati csoport: Szentegát—Pécsbányatelepi Bányász, Szentegát 16, Vajszló—Siklós, Vajszló 15.30, Nagyharsány—Szigetvár, Nagyharsány 16, Szentdénes—Baksa, Szentdénes 15, Nagytótfalu—Királyegyháza, Nagytótfalu 16, Kétújfalu—Mozgó, Kétújfalu 15.30. Keleti csoport: Lánycsok—Szederkény, Lánycsok 16, Versend—Sátorhely, Versend 15, Új-Mohács—Bóly, Új-Mohács 16, Töttös—Károlymajor, Töttös 10.

KÉZILABDA. NB I. mérkőzés: Meteor—Pécs-Baranya férfi, Budapest 10. NB II. mérkőzések: PEAC—Váci Fonó férfi, egyetemi tornacsarnok 10, Pécsújhegyi Bányász—Pécsi Meteor női, Pécsújhegy 9.30, Testvériség—Komlói Bányász férfi, Budapest 10, Megyei I. osztályú mérkőzések: Fáklya—Kinizsi férfi, Építőipari Technikum diákotthona 10.10, Építők—Sellye női, Építők-pálya, Tüzér utca 10, Ped. Főiskola—Pécsszabolcsi Bányász férfi Pécsszabolcs 9.30, PEAC—Szigetvár női, egyetemi tornacsarnok 11.10.

RÖPLABDA. NB II. mérkőzések: Szombathelyi Járműjavító—Pécs-Baranya férfi, Szombathely 10, Szombathelyi Meteor—PEAC női, Szombathely 11.30. *NB III. mérkőzések:* Bikal—Tótokföldje férfi, Bikal 11, Sásd—PEAC férfi, Sásd 10, Komlói Bányász—Szekszárd férfi, Komló 10, Szebény—Siófok női, Szebény 14.

KOSÁRLABDA. NB I. mérkőzés: PVSK—FTC férfi, PVSK-tornacsarnok 10.50. *NB II. mérkőzések:* PEAC—Nagykanizsa férfi, PVSK-tornacsarnok 9.40, Postás—Zalaegerszeg férfi, PVSK-tornacsarnok 12, Bajai Bácska—Ped. Főiskola férfi, Baja 11.

MOTOR: Az országos salakpálya bajnokság ötödik fordulójának versenye a Pécs-Baranya és a Magyar Motoros Szövetség rendezésében, Tüzér utca 9.30.

TENISZ: A Holota—Ugrósdy emlékverseny döntői, Balokány-liget 9.

MODELLEZÉS: Az Uránium-bánya versenye, Kinizsi kézilabdapálya (József Attila u.) 8.

VÍVÁS: PEAC—Diósgyőri VTK, sportkörök közötti férfi tőr és kard csapatverseny, egyetemi tornacsarnok 9.

Mohácsi sportpályán szeptember 29-én délután 4 órakor

Mohácsi TE—Bonyhádi TK

NB III. o. bajnoki mérkőzés, délelőtt 10 órakor

Mohácsi TE—Szigetvári ZMSE

kosárlabda mérkőzés.

Balokány-ligettől a párizsi főiskolai világbajnokságig

A balokányligeti teniszpályákról indult el. Labdaszedés közben kedvelte meg azt a szép és érdekes sportágat. Ugrósdy Jenő, a pécsi teniszezők akkori mestere figyelt fel rá. Gulyás Pista ma is az ő tanítványának vallja magát.

A Pubi bácsinak köszönheti, hogy teniszező lett és nem is akármilyen. De bizony jónéhány év telt el, míg a labdaszedő gyerekből a Magyar Népköztársaság teniszbajnoka és kész mérnök lett. De megérte a fáradságot, mert egyiket sem adták ingyen. Mint teniszezőnek igen sokat kellett edzenie, játszania, míg a legjobbak közé került. Közben tanult, a műegyetemet végezte. A versenyek, vizsgák egymást követték. Gulyást nem szédítették meg a sikerek. Megmaradt aki volt: szerény, csendes, igazi sportembernek. Ezért van még most is sok barátja Pécsett. Orovicza Istvánt, a porcelángyár korongosát az egykori labdaszedő társat éppúgy üdvözli meleg baráti kézszorítással, mint Dulánszky Jenőt, az Építőipari Vállalat főmérnökét, régi nagy ellenfelét.

Gulyás István itthon érzi magát Pécsett és a pécsiek is magukénak vallják, azok, akik egy-egy jólsikerült tenyeresét vagy röptét tapssal jutalmazták szombaton délután a balokányligeti teniszpályán. Mert mint minden évben, most is lejött a Holota-Ugrósdy emlékversenyre. Ennyivel úgy érzi, tartozik néhai mesterének és egykori versenyzőtársának.

A jövő terveit? Felzárkózni a nemzetközi élvonalhoz, visszaszerezni a magyar férfi teniszezők jó hírnevét. Kívánunk ehhez sikereket Gulyás Pistának.

Zenés irodalmi-est

Zenés irodalmi-est lesz a KISZ-és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában október 3-án este 7 órai kezdettel. Műsor: az est megnyitóját Laky Istvánné elvtársnő, a művelődési otthon igazgatója tartja. Pál József és Galambosi László verseit szavalja Bérces Livia, Kajdi Béla, Mérei József és Sugár Győző. Hajnal Ernő pécsi írók, Pálinkás György és dr. Tóth István novelláiból olvas fel. Közreműködik az Építők központi kórusa és zenekara.

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Ünnepi műsor a néphadsereg napján.
18.00: Szív küldi szívnek szívesen.
18.55: Sport.
19.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ:

Jacobi: Sybill (délután 3 és este 7 órakor).

MOZI:

Park: Az ezred lánya (délelőtt 10 órakor). Vágyakozás (negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek! Kísérőműsor: Szülők, vigyázzatok! (Védekezés a paralizis ellen.)

Kossuth Nevess velünk! (délelőtt 10 órakor). Mert szegény vagy, hamarabb kell meghalnod! (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi Üldözés (délelőtt 10 órakor). Vágyakozás (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor). Csak 16 éven felülieknek! Kísérőműsor: Szülők, vigyázzatok! (Védekezés a paralizis ellen!)

Leőwey Leánygimnázium: Hyppolit, a lakáj (4 és 6 órakor).

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Kővirág (délelőtt 10 órakor). Vizkeresztvagy amit akartok (4, 6 és 8 órakor).

Építők kultúrotthona: Átkozott pénz (5 és 7 órakor).

Bőrgyári mozi: Szökevények (fél 5 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Sztakötő (délelőtt 10 órakor). Hét lányom volt (4, 6 és 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Eltűnnek a kísértetek (délelőtt 10 órakor). Dankó Pista (4, 6 és 8 órakor)

Május 1 (Vasas II.): Luxustutajon (délelőtt 10 órakor). Oké Néró (3, 5 és 7 órakor).

Kossuth (Mohács): Éjszakai kikötő (délelőtt 10 órakor). A kisdobos (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Fel a fejjel (délelőtt 10 órakor). Till Eulenspiegel (4, 6 és fél 9 órakor).

BARANYA FÖLDRAJZA

címmel dr. Szabó Pál Zoltán tart előadást október 4-én, pénteken délután 6 órakor Pécs Város Művelődési Házában, a Művelődési Ház és a Magyar Földrajzi Társaság rendezésében. Belépés díjtalan.

HÉTFŐ:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Mezőgazdasági hírszolgálat.
17.35: Tíz perc népi muzsika.
17.45: Hírek, tudósítások.
18.05: Népszerű operanyitányok.
18.15: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.20: Arany János-emlékműsor.
18.50: Jazz-orgonaszólók.
19.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ:

Szünnap.

MOZI:

Park: Vágyakozás (negyed 5, háromnegyed 7, és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek! Kísérőműsor: Szülők, vigyázzatok! (Védekezés a paralizis ellen.)

Kossuth: Mert szegény vagy, hamarabb kell meghalnod! (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: Vágyakozás (háromnegyed 5, negyed 8 és fél 10 órakor). Csak 16 éven felülieknek! Kísérőműsor: Szülők, vigyázzatok! (Védekezés a paralizis ellen.)

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Mühlenbergi ördög (6 és 8 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Kirakat mögött (6 és 8 órakor).

Kossuth (Mohács): A kisdobos (fél 7 és fél 9 órakor).

BÁBELŐADÁS

lesz vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs Város Művelődési Házának bábszínházában. Szinre kerül: Mackó mukik kirándulnak és A szenes meg a meszes című mesék. Belépődíj 2 forint.

SZAVALÓ ÉS BESZEDMŰVÉSZETI TANFOLYAM

Pécs Város Művelődési Házában a nagyszámú jelentkező miatt a beszédművészeti tanfolyam diáktagozatát vasárnap délelőtt 10 órakor megindítják. Jelentkezni mindkét tagozatra még lehet a Művelődési Ház irodáján (Déryné u. 18.) havi tandíj: 20 forint. Vezeti Hajnal Ernő tanár.

*

Balettiskola kezdődik október 1-én a bőrgyári kultúrotthonban Stefán Babi tánctanárnő vezetésével.

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem beiratásait

a titkárság október 5-ig meghosszabbította. A beiratás ideje mindennap 10—2-ig és du. 3—6-ig a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11., I. em. Ugyanitt lehet beiratkozni a szabadegyetem nyelvtanfolyamaira is. Az előadások részletes tematikáját folytatólagosan közöljük:

X. Csillagászat. — Meteorológia.
1. A Föld, mint égitest.
2. A Nap és földi hatásai.
3. Bolygótársaink.
4. Üstökösök és meteorok.
5. A tejútrendszer és csillagai.
6. A tejútrendszerünkön kívüli világ.
7. A csillagászat módszerei és kutató eszközei.
8. Mesterséges holdak és az űrhajózás.
9. A meteorológia és a mindennapi élet.
10. A légkör szerkezete és felépítése.
11. Az időjárás és éghajlat-kutatás módjai.
12. A Föld éghajlatát kialakító tényezők.
13. Magyarország éghajlatát kialakító tényezők.
14. Az időjárás előrejelzése.
15. Hogyan változott az éghajlat földünk története folyamán.
16. A távprognózis lehetőségei.

Őszi tárlat

A baranyai képzőművészek ezidén is megrendezik szokásos őszi tárlatukat a járási tanács dísztermében, Kulich Gy. u. Beküldési határidő november 8—9-én, délelőtt 10—12-ig, délután 4—7 óráig, a kiállító helyiségbe, Kulich Gy. u., járási tanács-épület.

A kiállítás zsűrije elé bárki küldhet őt művet. A kiállítást a Képzőművészeti Alap lektorátusa bírálja el.

Pécsújhegyi sportpályán szeptember 29-én délután fél 3-kor

Pécsbányatelepi Bányász—Zalaegerszegi TE

NB. II. o. bajnoki mérkőzés

Labdarúgás: Urán SC—Beremendi Építők, Uránium-pálya, délelőtt 10 órakor.

Szigetvári sportpályán szeptember 29-én délután fél 3 órakor

Szigetvári ZMSE—Csurgói Kinizsi

NB III. o. bajnoki mérkőzés

Eladó egy K 55-ös és egy férfi kerékpár Dongó-motorral. Hungária Cirkusz. 274

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. I., 15-32, 15-37.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokna és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 29-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

SUSOGJA

— *Na Tüke, mi a véleménye a focistáknak „fegyelmezett" viselkedéséről? Maga nemrég még dicsérte őket.*

— *Most már elégedetlen vagyok velük is, de a labdarúgó-alszövetség fegyelmi bizottságával is.*

— *Miért, mit csináltak a bizottságok?*

— *Véleményem szerint igen enyhén kezelték az arra rászorulókat. Egész héten azt emlegetjük, hogy sürgősen helyre kell állítani a rendet a pályákon. Erre itt van a pécsváradi botrány és mit csinált a fegyelmi bizottság? Örökre eltiltott egyelőre két futball-kannibált, a többit mindössze egy-egy hétre, de azt is „probaidőre felfüggesztette". Talán ki akarják próbálni, vajon képesek-e a pécsváradiak újabb hasonló „teljesítményre".*

— *Maga szerint mi lett volna rendjén?*

— *Mindenesetre nem „szigorúan megdorgálni" a pécsváradi sportkört. Ők talán mindent elkövettek a sportolók nevelése terén? Jól neveltek mondhatom! Szerintem mind a 11 játékosról „bátrabban" emlékezhetett volna meg a szerdai fegyelmi, hiszen a „tapasztalatcserén" volt vagy hatvan szemlélődő is.*

— *De ha eltiltják mind a 11 legényt, mi lett volna a csapattal?*

— *Na és? Nem sokat vesztettünk volna, ha Pécsváradon mondjuk egy évig nem látnak labdarúgó-mérkőzést. Azalatt átképezhették volna magukat a skalpvadászok rugby játékosokká. Egyébként a mérkőzés még nem szakadt félbe.*

— *Miért, mikor folytatják?*

— *Néhány hét múlva a bíróságon. Remélem mester, ott nem lesznek olyan elnézők, mint a fegyelmi bizottságban!*

— *Ne bántsa a sporttársakat, Tüke, hiszen két kézzel mérték a büntetést a többieknek.*

— *Régen volt ilyen hát mester. Mit szól a DVAC-hoz? Ők nem adják úgylátszik három kiállítás alatt. A játékvezetői jelentésből csináltam egy kis „naplót" az utókor számára a Baja—DVAC mérkőzésről. Halgassa csak! 62. perc: Keszityüs újhegyi focista „utánarúg" a bajainak, pedig az mit sem sejtve vezeti maga előtt a labdát. A játékvezető kiállítja. 68. perc: Az újhegyi védelem „kétballabas" belemenéséért tizenegyest ítél a bíró, Krausz kapus kijelenti, hogy nem hajlandó ezt védeni. A játékvezető 5 perc gondolkodási időt túz ki, de „Krampusz" félperc múlva meggondolja magát és — beszedi a 11-est. 72. perc: Sértő pécsújhegyi labdarúgó hátulról a labda helyett az ellenfél bokáját rúgja irtóztató erővel. A játékvezető előtt azzal védekezik, hogy rosszul látta a célt. A bíró hajthatatlan, leküldi a pályáról. 80. perc: Hertelendi annak rendje és módja szerint „fejreállítja" bajai ellenfelét. A bíró csak ránéz és 6 követi előbbi két társát a számkivetésbe. Ezután az utolsó tíz perc már példás rendben telik el.*

— *Nagyszerű. Mit kaptak az újhegyi focistáktól?*

— *Na, nem egyformát. Keszityüs két, Sértő három, Hertelendi pedig négy hetet. De hallja csak tovább mester, a „veszteséglistát". A PBTC—SBTC mérkőzést a bajai Firányi játékvezető bizony kicsente a kezéből. Ha maga hallotta volna, hogy mi mindent mondtak neki a simontornyai labdarúgók. Végül már Firányi is elunta az elismerést és Sebestyént kiállította. (Három hetet kapott). De nehogy azt gondolja, hogy rend lett ezután. Az apró pécsi Szigeti se férte a bőrébe és hosszas megfontolás után a labda mellé és az ellenfél után rúgott. Ezért viszont két hét jár! A Kaposvári Dózsa—P. Vasas találkozó vége felé a Vasas ellen büntetőt ítélt a játékvezető. Amikor ezt a dózsások nem rúgták be. Veverán (Kaposvár) és Stelzammer (Pécs) minden előzetes bejelentés nélkül — fene tudja miért — belerúgtak egymásba. Most két hétig nyugodtan boronghatják egymás sípcsontját.*

— *Tüke, elég e szomorú történetekből!*

— *Pedig még gyorsan elmondom, mi történt a szekcsőiekkel. Pécsett játszottak az Urán ellen legutóbb. Amikor már 3:0-ra vezettek a pécsiek, a dunaparti legények „Még mindig szebb ez, mint a 10:0!" felkiáltással abbahagyták a küzdelmet. Persze, elszámították magukat, mert a szövetség felfüggesztette a csapatot és valószínűleg törlik őket a bajnokságból.*

— *Ez érthető is.*

— *Ez igen, de amit most mondok, az már nem. Én annak idején ott voltam azon a közgyűlésen, amikor bejelentették a Pécsi Dózsa és Petőfi megszűnését és ezzel kapcsolatban kimondották a Pécs-Baranya megalakulását. Na már most a múlt vasárnapi motorosversenyen mégis a Pécsi Dózsa motorosszakosztálya nevében adták át a díjakat. Nekem egy motoros azt mondta, hogy ők bizony a Dózsához tartoznak és a versenyt a Dózsa rendezte. Persze, hogy nem lettem okosabb, amikor a héten a falragaszok a Pécs-Baranya salakpálya versenyét hirdették, viszont egy hangosautó azt bömbölte a városban, hogy a Dózsa rendez salakpályaversenyt. Mester, ezt érti maga?*

— *Őszinte lehetek?*

— *Hogyne!*

— *Nem értem.*

— *Na látja. Azt csak hallotta, mi történt a legkisebbik Schvarával?*

— *Nem én.*

— *Részt vett a PEAC toborzó edzésén. A ja jól sikerült. Olyannyira nagy volt az öröm, hogy a papa vette csak észre otthon, hogy a fiú balos cipőket húzott mindkét lábára. Mondja még valaki, hogy nincsenek kétballábas futballisták!*

— *Na végre a futballistákról is beszélünk. Hallott-e valamit a pécsiek két válogatottjáról?*

— *Hogyne. Igen jól érezték magukat Moszkvában. Az Ocsi annyi csirkehúst evett, hogy álmában is csibetollak röpködnek az ágya felett. Tetszett a flúknak a város nagy tisztasága. Ernő azonban megjárta. Amikor vasárnap este a bankett előtt jellegzetes pécsi mozdulattal eldobta az utcán a csikket, abban a pillanatban ott termett a rendőr és felvetette azt vele. Csigi hiába tiltakozott, hogy Pécsett nemcsak a cikkeket dobálják el az utcán. Egyébként a mérkőzés feléjében Szücs edző komolyan agitálta Kocsist, hogy álljon be jobbhátvédnek a roppant gyenge csepeli Kóczián helyére. Ernő hajthatatlan maradt. Lehet, hogy a villámgyors, veszélyes szovjet balszélsőre gondolt, hangosan viszont csak annyit mondott, hogy őt középhátvédnek hozta a gólya.*

— *Egyszer játszhatott volna Moszkvában a B-válogatottal.*

— *Egyszer győzték a PEAC lányok is a kézilabda-bajnokságban, mégpedig 10:9-re. Otthon boldogan újságolták az eredményt a mamáknak. A mamák aznap a fülüknek, kedden pedig a szemüknek nem akartak hinni. Ugyanis a lányok balszerencséjére 10:8-as eredményt közölt az újság. A csapat intézője most lázas szorgalommal másolatokat készít a versenyjegyzőkönyvről, hogy a lányok otthon igazolhassák az első kitűnő eredményt.*

— *Mit hallott még, Tüke?*

— *Azt, hogy valaki bebolondította a Pécs-Baranya fiatal bárótuszózót. Országos versenyre szültek és a vezetőkkel úgy szélték meg, hogy pénteken után busszal indulnak a Szécheterről. Nos, amire megjelent kiderült, hogy a busz az atlétákat egy órával előbb már elment. Hogy miért hagyták itthon a három szókat, az rejtély előttem. Mondja mester, maga babonás?*

— *Nem én.*

— *Mert a PVSK berkeiben sok babonás emberrel találkoztam a hét elején. Mind Kaposváron voltak és mindnek fáj a feje. Azt mondták, hogy a Mintál Tibi oka mindennek. Ők már sokszor mondták, hogy ha Tibor barátom utazik el a csapattal, biztos a vereség, ha az Uglyai János, biztos a győzelem. Az utóbbi volt Sopronban és Szombathelyen is, hazahoztak négy értékes pontot. Hosszas lelki viaskodás után Mintál Tibi ment el Kaposvárra, hazahozta négy leértékelt duót. Mondja még valaki, hogy a babona hülyeség.*

— *Maga is babonás, Tüke?*

— *En is mester. En ma délutánra három egyest álmodtam.*